BASME
FRAŢII GRIMM
(VOLUMUL I)

Apărute în plină epocă de evaziune romantică, epoca în care fantezia nu uită însă că există realitatea, iar realitatea nu ignoră imaginarul, poveştile tranzitează cu brio din registrul oral—anonim în acela al scrisului şi autorului. S—a spus deseori despre poveştile Fraţilor Grimm că sunt pline de întâmplări îngrozitoare care—i sperie până şi pe cei mari, cu atât mai mult pe copii. Şi totuşi ele sunt ascultate şi căutate de copiii din toată lumea, deoarece după tensiunea provocată de spaimă, urmează destinderea, bucuria că răul (balaurul, vrăjitoarea, mama vitregă, bogatul nemilos, lupul lacom, vulpea şireată, moartea cu chip de om) este înfrânt, aşa cum, după un drum prin pădurea întunecată, copilul, prinţul, fata cea cuminte şi harnică ajung la o casuţă, un palat, în sfârşit la un adăpost.

Cuprins

PRINŢUL FERMECAT(Regele broască sau Heinrich cel din fier; Regele broască sau Heinrich cel cu inimă fermecată) 5
PRIETEŞUGUL DINTRE ŞOARECE ŞI PISICA(şoarecele şi pisica) 9
PRUNCUL MAICII DOMNULUI 11
POVESTEA UNUIA CARE NU ŞTIA CEI AIA GROAZĂ(povestea celui care a plecat în lume ca să înveţe ce—i frica) 14
LUPUL ŞI CEI ŞAPTE IEZI 22
IOHAN CEL CREDINCIOS 25
O AFACERE BUNĂ 30
UN MUZICANT CIUDAT 33
CEI DOISPREZECE FRAŢI 35
HOINARII(şarlatanii) 40

FRĂŢIOR ŞI SURIOARĂ....42
RAPUNZEL(fetică//sălătica)....47
FATA MOŞULUI CEA CUMINTE ŞI HARNICĂ ŞI FATA BABEI CEA HAINĂ ŞI URÂTĂ(cei trei pitici din pădure)....49
CELE TREI TORCĂTOARE....54
HANSEL ŞI GRETEL....56
CELE TREI FRUNZE ALE ŞARPELUI....63
ŞARPELE ALB....66
FIRUL DE PAI, TĂCIUNELE ŞI BOBUL DE FASOLE(paiul, cărbunele şi boaba de fasole)....69
PESCARUL ŞI NEVASTA LUI (pescarul şi soţia sa)....71
CROITORAŞUL CEL VITEAZ....77
CENUŞĂREASA....85
GHICITOAREA....91
ŞORICELUL, PĂSĂRUICA ŞI CÂRNĂCIORUL....94
MĂTUŞICA HOLLE(baba dochia; fântâna fermecată)....96
CEI ŞAPTE CORBI....99
SCUFIŢA ROŞIE....101
MUZICANŢII DIN BREMEN....104
FLUIERAŞUL DE OS....107
CELE TREI FIRE DE AUR ALE LUI SCARAOŢCHI(diavolul cu trei fire de păr de aur)....109
PĂDUCHEŞUL ŞI PURICELUL....115
FATA FĂRĂ MÂINI(fetiţa fără mâini)....117
HANS CEL MINTOS(Hans cel isteţ)....121
CELE TREI GRAIURI....125
ELZA CEA DEŞTEAPTĂ CA NOAPTEA(Elza cea deşteaptă de dă în gropi; Else cea isteaţă)....127
CROITORUL AJUNS ÎN CER....130
FECIORII CROITORULUI(pune—te masă, măgarul de aur, bâtă—ieşi—din sac; masă, aşcază—te!)....132
DEGEŢEL(PRICHINDEL)....141
NUNTA DOAMNEI VULPI....146
PITICII (spiriduşii cizmari; spiriduşii)....149
MIRELE TÂLHAR....153
DOMNUL KORBES....156
DOMNUL CUMĂTRU....157
BĂTRÂNA VRĂJITOARE(doamna Trude)....159
CUMĂTRA MOARTE....160

CĂLĂTORIA LUI PRICHINDEL(călătoria lui Degeţel) 163
PASĂREA MĂIASTRĂ 167
IENUPĂRUL 170
BĂTRÂNUL SULTAN 175
CELE ŞASE LEBEDE 178
FRUMOASA ADORMITĂ(frumoasa din pădurea adormită) 182
PASĂREA GĂSITĂ(copil găsit) 185
ÎMPĂRATUL CIOC DE STURZ(regele cioc—de—sturz) 188
ALBĂ—CA—ZĂPADA ŞI CEI ŞAPTE PITICI 192
RANIŢA, PĂLĂRIOARA ŞI CORNUL 200
RUMPELSTILTSKIN(spiriduşul Rumpelstilzchen; picior şchiop; fata morarului) 204
MIREASA CEA CREDINCIOASĂ(Roland cel iubit) 206
PASĂREA DE AUR 209
CÂINELE ŞI VRABIA 211
FREDI ŞI CATRINEL 213
CEI DOI FRAŢI 217
MOJICUL 234
REGINA ALBINELOR(crăiasa albinelor) 238
CELE TREI PENE 240
GÂSCA DE AUR 242
BLANĂ—PESTRIŢĂ(Blana de pisică; piele de măgar; mantia) 246
MIREASA IEPURAŞULUI 251
CEI DOISPREZECE VÂNĂTORI 253
PUNGAŞUL ŞI MAESTRUL LUI 257
JORINDE ŞI JORINGEL 259
CEI TREI COPII NOROCOŞI 261
ŞASE VOINICI DUC TOATE LA BUN SFÂRŞIT(cei şase care înfruntă lumea) 263
CUM A LUAT CUNOŞTINŢĂ LUPUL DE VOINICIA OMULUI(lupul şi omul) 268
LUPUL ŞI VULPEA 269
VULPEA ŞI CUMĂTRĂ 271
VULPEA ŞI PISICA(vulpoiul şi pisica) 272
GAROAFA 273
GRETEL CEA ISTEAŢĂ 276
BUNICUL ŞI NEPOTUL 278
ŞTIMA APEI 279
MOARTEA GĂINUŞEI 280

FLUIERĂ—VÂNT 282
HÄNSEL JUCĂTORUL 288
HANS CEL NOROCOS 290
HANS SE ÎNSOARĂ 295
CEI DOI FEŢI—LOGOFEŢI CU TOTUL ŞI CU TOTUL DE AUR(copiii de aur) 296
VULPEA ŞI GÂŞTELE 301

PRINŢUL FERMECAT(Regele broască sau Heinrich cel din fier; Regele broască sau Heinrich cel cu inimă fermecată)

(Der Froschkönig oder der eiserne Heinrich//The frog prince, or Iron Henry)

A fost odată ca niciodată, a fost un împărat care avea mai multe fete şi toate erau frumoase ca nişte zâne. Dar cea mai mică era atât de frumoasă, că până şi soarele, care văzuse atâtea, se oprea în loc, uitându—se la dânsa şi minunându—se de atâta frumuseţe.

La o mică depărtare de palatul împărătesc se întindea o pădure adâncă şi întunecoasă, iar în pădure, la umbra unui tei bătrân, se putea vedea o fântână. În zilele cu prea mare zăduf, cea mai mică dintre fetele împăratului se ducea în pădure şi se aşeza pe ghizdurile fântânii răcoroase. Stătea aşa fără să facă nimic şi când o prindea urâtul scotea dintr—un buzunar o minge de aur; o arunca în sus, o prindea din zbor în căuşul palmelor şi—apoi o arunca iar. Ăsta era jocul care—i bucura cel mai mult inima.

S—a întâmplat însă odată ca mingea să—i scape din palme şi căzând pe pământ să se ducă de—a rostogolul de—a dreptul în fântână. Fata de împărat o urmări cu privirea, dar mingea pieri de parcă n—ar fi fost şi fântâna era tare adâncă, atât de adâncă, de nu—i putea zări fundul! Se porni atunci domniţa pe plâns şi plânse în hohote, neputând în nici un chip să—şi ostoiască amărăciunea. Şi cum se jelea ea, numai ce aude că—i strigă cineva din apropiere:

—Ce ţi s—a întâmplat, domniţă, de ce te boceşti aşa? Plângi că s—ar muia şi pietrele de mila ta!

Fata cătă în jur, să afle cine anume îi vorbeşte, şi văzu un broscoi ce taman atunci scosese din apă capul lătăreţ şi buburos şi privea la ea cu nişte ochi cât cepele!

—Ah, tu erai, moş Bălăcilă! se miră ea. Iaca, plâng că mi—a căzut mingea de aur în fântână.

—Şterge—ţi lacrimile şi nu mai plânge, o mângâie broscoiul, că—mi stă în putinţă să te ajut. Dar vorba e: ce—mi dai tu dacă—ţi aduc din apă jucăria?

—Orice doreşti, dragul meu broscoi; rochiile mele, pietrele nestemate, mărgăritarele, chiar şi coroana de aur, pe care o port pe cap, de—o pofteşti cumva!

Broscoiul o ascultă pe gânduri, apoi grăi:

—Nu—mi trebuie nici rochiile, nici mărgăritarele, nici pietrele nestemate, nici coroana ta de aur, dar dacă ai începe să mă iubeşti, dacă ai îngădui să—ţi fiu prieten şi tovarăş de joacă, să stau lângă tine, la măsuţa ta, să mănânc din talerul tău de aur, să beau din cupa ta şi să dorm în pătuceanul tău, dacă—mi făgăduieşti toate astea, acu' mă cobor în fântână şi—ţi aduc mingea.

—Îţi făgăduiesc, îţi făgăduiesc tot ce vrei, numai să—mi aduci mingea!

Dar în aceeaşi vreme, fata îşi zicea în sinea ei: „Ce tot îndrugă nerodul ăsta de broscoi! Că doar i—e sortit să se bălăcească în apă cu cei de—o fiinţă cu el şi să orăcăie într—una; cum poate unul ca el să lege prietenie cu oamenii?!"

Cum o auzi pe domniţă făgăduindu—i tot ce dorea, broscoiul se dădu afund în fântână şi,

cât ai bate din palme, ieşi iar deasupra apei, cu mingea de aur în gură, şi—o zvârli în iarbă. Fata de împărat să sară în sus de bucurie, nu altceva, când îşi revăzu jucăria ei dragă. O ridică şi, fără să—i spună broscoiului un singur cuvânt, o luă la fugă.

—Stai, stai, nu fugi! strigă în urma ei broscoiul. Ia—mă şi pe mine, că nu pot s—alerg atât de repede!

Dar în zadar orăcăia broscoiul cât îl ţineau puterile, că fata de împărat nu se sinchisea de el şi, cu cât se apropia mai mult de casă, cu atât fugea mai tare. Îşi uitase cu desăvârşire de bietul moş Bălăcilă, iar acesta, neavând încotro, se înapoie şi se lăsă din nou să cadă în fundul fântânii.

A doua zi, domniţa nici nu apucase bine să se aşeze la masă împreună cu împăratul şi cu toţi curtenii şi nici nu începuse să ia o bucătură din talerul ei de aur, că şi auzi deodată nişte paşi, lipăind afară, pe scara de marmură... Şi paşii făceau: „plici—pleosc, plici—pleosc!" Ascultă ea un răstimp şi numai ce se pomeni c—o bătaie în uşă şi desluşi un glas strigând:

—Fată de împărat, tu cea mai mică dintre domniţe, vino de—mi deschide uşa!

Domniţa alergă într—un suflet la uşă să vadă cine era şi, când o întredeschise, se şi trezi cu broscoiul în faţa ei. Trânti repede uşa şi, luând—o la fugă înapoi, se aşeză din nou la masă, tremurând toată de spaimă. Împăratul băgă de seamă că fetei îi bătea tare inima, mai—mai să—i spargă coşul pieptului, şi—o întrebă:

—De ce te—ai îngrozit aşa, copilă dragă? Au nu cumva ai zărit la uşă un zmeu, care a venit să te răpească?

—Da' de unde, tată, n—am văzut nici un zmeu, răspunse fata, cu silă în glas. La uşă e un broscoi buburos!

—Un broscoi? Şi ce vrea broscoiul ăsta de la tine?

—Nu îndrăznesc, tată, a—ţi spune cum a fost! Ieri, pe când mă jucam lângă fântâna din pădure, mi—a căzut mingea de aur în apă. Şi fiindcă plângeam după ea de nu mai puteam, a ieşit din fântână un broscoi şi pocitania asta, cum a făcut, cum n—a făcut, mi—a scos mingea tocmai de la fund. Iar mai înainte îmi ceruse să—i făgăduiesc că dacă mi—o aduce mingea o să legăm prietenie şi o să fim tovarăşi de joacă. Atâta m—a bătut la cap, că i—am făgăduit, ce era să fac! Dar nu mi—a trecut nici o clipă prin minte că broscoiul şi—ar putea face veacul şi altundeva decât în apă! Şi—acum stă proţap afară şi ţine morţiş să vină la mine!

În timpul ăsta, broscoiul bătea cu înverşunare la uşă şi striga:

Hai, deschide uşa,
Fată de—mpărat!
Ai uitat cuvântul
Care mi l—ai dat
Ieri, când la fântână
Mi te—am ajutat?
Hai, deschide uşa, fată de—mpărat!

Auzind acestea, împăratul grăi:

—Acu', dac—ai apucat să făgăduieşti, ţine—ţi făgăduiala. Du—te de—i deschide!

Fata se duse să—i deschidă uşa şi broscoiul sări pe dată pragul în sala împărătească; şi se ţinu scai după domniţă până ce ajunse în dreapta scaunului ei. Acolo se opri şi, când fata dădu să se—aşeze, glasul broscoiului se—auzi poruncitor:

—Da' pe mine cui mă laşi? Ia—mă lângă tine!

Se codi ea ce se codi, se făcu a nu fi auzit, dar împăratul îi porunci să îndeplinească voia broscoiului. Cum se văzu broscoiul pe scaun, gata ceru să—l urce şi pe masă... Şi dintr—o săritură se pofti singur între blide. Şi ceru de—acolo:

—Ia trage talerul mai aproape, să mâncăm amândoi din el!

Biata copilă se văzu silită să facă aşa cum îi poruncea broscoiul, cu toate că îi era scârbă şi n—avea nici o tragere de inimă. Broscoiul mâncă cu mare poftă, dar fetei de împărat i se opreau bucăturile în gât şi nu se atinse aproape de nimic. La urmă, broscoiul zise:
—M—am ospătat cum se cuvine, dar mă simt ostenit, rău. Du—mă în odăiţa ta şi vezi de înfaşă pătuceanul cu aşternuturi de mătase, ca să ne culcăm.

Domniţa începu să plângă: tare se mai temea de broscoi! De frică şi de silă, nu—i venea nici să—l atingă, c—avea o piele umedă şi rece ca gheaţa...

Şi când te gândeşti că de—aici înainte trebuia să doarmă cu el în pătuceanul ei curat şi frumos... Parcă ar fi vrut să se împotrivească, dar împăratul se mânie şi—i spuse:
—Când te—ai aflat la ananghie, ţi—a plăcut să te bucuri de ajutorul broscoiului! Iar acum crezi că se cade să—l dispreţuieşti, nu—i aşa?! Nu—ţi mai face plăcere tovărăşia lui!

Nemaiavând încotro, domniţa apucă broscoiul cu două degete şi, ducându—l cu ea sus, îl zvârli într—un ungher al iatacului. Dar când dădu să se întindă şi ea în pat, broscoiul ţopăi până aproape de marginea patului şi—i strigă de—acolo:
—N—ai auzit că—s ostenit rău? Vreau să dorm şi eu la fel de bine ca şi tine; ia—mă sus în pat că, de nu, te spun împăratului!

Domniţa se făcu foc şi pară când îl auzi cum o ameninţă; îl ridică de jos, de unde se oţăra la ea, şi, izbindu—l cu toată puterea de perete, strigă:
—Na ce ţi—a trebuit, broscoi buburos! Acu' ai şi tu linişte, am şi eu...

Şi ce să vezi? De îndată ce căzu jos, broscoiul se prefăcu într—un fecior de împărat, că ţi—era mai mare dragul să te uiţi la el: chipeş la înfăţişare, cu privirea ochilor blândă şi c—un farmec în ei cum nu se mai poate...

Împăratul îşi dădu cu mare bucurie încuviinţarea ca tânărul crai s—o ia de nevastă pe fiică—sa. Iar acesta îi povesti domniţei cum fusese blestemat de o vrăjitoare rea să se prefacă în broască şi că nimănui, în afară de dânsa, nu i—ar fi stat în putinţă să—l scape de sub povara cea grea a blestemului.

Apoi luară hotărârea ca a doua zi să pornească împreună spre împărăţia feciorului de împărat. Mai povestiră ei ce mai povestiră şi—apoi se culcară. Când se treziră din somn, în revărsatul zorilor, băgară de seamă că la poartă îi aştepta o caleaşcă trasă de opt cai albi, împodobiţi cu panaşe albe de struţi şi având hamuri cu totul şi cu totul de aur. Iar în spatele caleştii şedea Heinrich, sluga credincioasă a feciorului de împărat. Într—atât se întristase sluga asta credincioasă că stăpânul său fusese prefăcut în broască, încât umblase năuc câtăva vreme şi de teamă ca nu cumva să—i plesnească inima de durere şi—o strânsese în cercuri de fier.

Caleaşca aştepta la scara palatului să—i ducă pe tânărul crai şi pe aleasa inimii lui în împărăţia părintească. Heinrich cel credincios, care pregătise totul după cum cerea cuviinţa, îi ajută pe amândoi să urce în caleaşcă, iar după aceea se sui şi el în locul din spate. Şi inima—i tresălta de bucurie că—i fusese dat să—şi revadă stăpânul. Merseră ei o bucată bună de drum şi numai ce auzi feciorul de împărat o trosnitură înapoia lui de parcă s—ar fi rupt ceva. Şi cum nu—şi putu da seama ce poate fi, îi strigă slujitorului său:

Heinrich, auzi trosnitura?
Nu cumva s—a rupt trăsura?

Iar Heinrich se grăbi să răspundă:

Fii, stăpâne, liniştit,
Ia, un cerc, ici, a plesnit,
Ce—mi ţinea inima strâns
Să nu mor de—atâta plâns;

Că un biet broscoi erai
Şi sub vrajă grea zăceai...

Şi se auzi trosnind încă o dată, şi apoi iar o dată... Iar feciorul de împărat din nou crezu că trosneşte caleaşca şi că—i gata să se rupă. Dar nu caleaşca se rupea, ci cele două cercuri de fier care se desprindeau din jurul inimii lui Heinrich cel credincios, care nu mai putea de bucurie că stăpânul său scăpase de sub urgia blestemului şi că era acum fericit cu aleasa inimii lui.

PRIETEŞUGUL DINTRE ŞOARECE ŞI PISICA(şoarecele şi pisica)
(Katze und Maus in Gesellschaft// Cat and Mouse in Partnership)

O pisică a făcut cunoştinţă odată cu un şoarece, şi i—a vorbit atât de mult despre marea iubire şi prietenie pe care o simţea faţă de el, încât, până la urmă, şoarecele a încuviinţat să trăiască şi să—şi ţină gospodăria împreună.

"Trebuie să ne facem provizii pentru iarnă, sau vom muri de foame," a zis pisica, "iar tu, mic şoarece, nu poţi să te aventurezi oriunde, căci poţi fi lesne prins într—o capcană odată şi—odată." Acest bun sfat a fost urmat de îndată, şi cei doi au cumpărat un borcan cu untura, pe care n—au ştiut însă unde să îl pună.

În cele din urmă, după multe discuţii, pisica a spus, "Nu ştiu un loc mai bun în care să—l păstrăm decât în biserică, pentru ca nimeni nu îndrăzneşte să fure ceva de acolo. Îl vom aşeza sub altar, şi nu ne vom atinge de el până când nu vom avea cu adevărat nevoie."

Au ascuns aşadar borcanul cu untura în acel loc sigur, dar nu a trecut multă vreme şi pisicii a început să i se facă pofta de untura, aşa că ia grăit şoarecelui, " Vreau să—ţi spun ceva, şoricelule. Verişoara mea a adus pe lume un băieţel, şi mi—a cerut să îi fiu naşa. Bebeluşul este aşa de drăguţ, are o blană albă cu pete cafenii, iar eu îl voi ţine deasupra cristelniţei. Lasă—mă să mă duc la azi la botez, şi ocupă—te tu singur de casa până mă întorc." "Desigur, desigur," i—a răspuns şoarecele, "trebuie să mergi neapărat, şi dacă ţi se da ceva bun, gândeşte—te şi la mine; mi—ar place şi o picătură de vin roşu de la botez."

Tot ce spusese pisica n—avea nici un strop de adevăr, căci nu avea nici o verişoară, şi nici nu i se ceruse să fie naşa. Ea s—a dus direct la biserică, a sos de sub altar borcanul cu untura, şi i—a lins partea de deasupra. Apoi a făcut o plimbare pe acoperişurile oraşului, s—a întins la soare, lingându—şi cu pofta buzele ori de câte ori îşi aducea aminte de borcanul , şi nu s—a întors acasă până nu s—a înserat.

"Hei, te—ai întors," a exclamat şoarecele, "fără îndoială, ai avut parte de o zi fericită." "Totul a mers foarte bine," a răspuns pisica. "Şi ce nume i—ai dat copilului?" "Deasupra!", a zis pisica cu nonşalanţă. "Deasupra!" a strigat şoarecele, "e un nume destul de ciudat şi ieşit din comun, îl mai poartă cineva din familia ta?" "Întelesul lui, " a remarcat pisica , " nu este cu nimic mai rău decât Hoţul—de—fărâmituri, aşa cum ţi—ai numit finii."

Nu s—a scurs mult timp, şi pisica a fost cuprinsă din nou de dorul de untura, aşa că i—a zis şoarecelui, "Fă—mi te rog o favoare, şi îngrijeşte—te încă o dată singur de casă. Mi s—a cerut din nou să fiu naşa, şi, întrucât copilaşul are un cerc alb în jurul gâtului, nu am putut să refuz." Bunul şoarece a fost de acord, iar pisica s—a strecurat pe lângă zidurile oraşului până la biserică, şi a înfulecat jumătate din borcanul cu untură. "Nimic nu pare să fie atât de bun precum ceva ce păstrezi numai şi numai pentru tine," şi—a spus pisica, fiind foarte mulţumită de felul cum îşi petrecuse ziua. La întoarcerea acasă, şoarecele a întrebat—o, "Ce nume i—ai dat la botez copilului?" "Jumate—gata", a răspuns pisica. "Jumate—gata! Cred că glumeşti. Nu am auzit nicicând în viaţa acest nume, pun pariu pe ce vrei că nu este nici măcar în calendar!"

A mai trecut puţină vreme, şi pisicii a început din nou să i se facă gura apă după nişte untură. "Toate lucrurile bune se fac de trei ori," a zis ea, "Am fost iarăşi rugata să fiu naşa. Bebeluşul are blănita neagră, numai lăbuţele îi sunt albe, şi, oricât ai căuta nu ai putea găsi nici un alt fir alb pe tot trupul său; un astfel de lucru se întâmplă numai odată la câţiva ani!

Mă laşi să mă duc nu—i aşa?" "Deasupra! Jumate—gata," a rostit şoarecele, "numele astea sunt aşa de ciudate încât m—au pus pe gânduri." "Stai mereu în casă," i—a răspuns pisica, "în blănita ta gri—negrişoară, cu coada ta lungă, şi îţi faci tot felul de gânduri prosteşti din pricină că nu ieşi deloc afara la lumina zilei."

Cât a rămas singur, şoarecele a făcut curat şi ordine în casă, iar lacoma pisica nu s—a lăsat până nu a lins toată untura din borcan. "Când ai terminat de mâncat tot, te simţi aşa de bine," a gândit pisica, şi, sătula peste poate, nu a revenit acasă decât noaptea târziu. Şoarecele a întrebat—o iarăşi ce nume îi pusese celui de—al treilea copil. "Acest nume nu te va mulţumi mai mult decât celelalte", i—a răspuns pisica. "L—am botezat "S—a dus tot." "S—a dus tot"! a strigat şoarecele, "acesta este cel mai ciudat nume din toate! Nu l—am văzut niciodată tipărit. S—a dus tot; ce înseamnă?" şi a dat neîncrezător din cap, şi—a ridicat coada în sus şi a plecat la culcare.

De atunci, nimeni nu i—a mai cerut pisicii să fie naşa, însă când a sosit iarna şi nu mai aveau nimic să pună în gură, şoarecele s—a gândit la rezerva lor, şi a spus, "Haide, pisico, să mergem să luăm borcanul de untura pe care l—am păstrat pentru zile negre, ar trebui să fie un deliciu." Au plecat la drum, au intrat în biserică şi au găsit borcanul la locul lui, dar vai, nu mai avea nimic în el! "Aha," a exclamat şoarecele, " acum înţeleg ce s—a întâmplat, acum totul iese la iveală! Îmi eşti prietenă adevărată? Ai mâncat mai întâi ce era DEASUPRA, apoi l—ai dat Jumate—Gata, şi, după aceea..." "Ţine—ţi gura," a strigat pisica, "încă un cuvânt şi te mănânc şi pe tine." Vorbele "S—a dus tot" au scăpat însă fără voie de pe buzele bietului şoarece. Abia a apucat să le rostească ca pisica a şi sărit la el, l—a înhăţat şi l—a înghiţit dintr—o îmbucătură. Fără îndoială, aşa se petrec lucrurile în lume.

PRUNCUL MAICII DOMNULUI
(Marienkind// Mary's Child; Our Lady's Child)

Trăiau odată, la marginea unei păduri, un tăietor de lemne şi nevasta lui. Ei aveau un singur copil, o fetiţă de trei ani. Erau însă aşa de săraci, că nici măcar pâinea cea de toate zilele n—o puteau agonisi şi nu aveau ce să—i dea fetiţei de mâncare. Într—o dimineaţă, trist şi copleşit de griji, tăietorul de lemne s a dus ca de obicei la lucru în pădure. Dar, în timp ce tăia lemne, i—a apărut deodată în faţă o femeie foarte frumoasă, cu o coroană de stele strălucitoare în jurul capului, care i—a spus:

—Eu sunt Maica Domnului, mama pruncului Iisus. Tu eşti sărac şi neajutorat, dă—mi mie fetiţa ta, s—o iau la mine, să—i port de grijă şi să—i fiu ca o mamă.

Auzind acestea, tăietorul de lemne a luat fetiţa şi i—a dat—o Maicii Domnului, care a luat—o cu ea în cer. Acolo fetiţa o ducea foarte bine, mânca turtă dulce şi bea lapte în fiecare zi, se îmbrăca în haine ţesute din fir de aur şi cânta împreună cu îngerii. Când a împlinit paisprezece ani, Maica Domnului a luat—o deoparte şi i—a spus:

—Copila mea, eu am să plec într—o lungă călătorie. Îţi las în păstrare cheile celor treisprezece încăperi din Palatul Cerului. Douăsprezece dintre aceste încăperi poţi să le vizitezi şi să vezi toate minunăţiile care se află în ele, dar în a treisprezecea, care se deschide cu cheia aceasta, îţi interzic să intri. Fereşte—te s—o deschizi pentru că, dacă o vei face, tare nefericită vei fi.

Fetiţa a promis că va da ascultare sfaturilor şi, după plecarea Maicii Domnului, a început să viziteze încăperile Palatului Cerului. Zilnic deschidea câte o uşă. În fiecare încăpere se afla câte un Apostol înconjurat de o lumină strălucitoare şi de îngeri, iar ea se bucura împreună cu Apostolii de frumuseţea şi bogăţiile dinăuntru. Aşa a ajuns şi la încăperea a cărei uşă nu avea voie s—o deschidă. Fetiţa murea însă de curiozitate să ştie ce se află acolo, aşa că le—a spus îngerilor:

—N—aş vrea să dau în lături uşa şi nici să intru înăuntru, ci numai s—o întredeschid, să văd ce—i dincolo de ea.

—Vai de mine, i—au răspuns ei, asta nu se poate, ar fi un mare păcat. Maica Domnului ţi—a interzis—o şi, dacă o vei face, vei fi nefericită pentru totdeauna.

Atunci ea tăcu, resemnată, dar curiozitatea şi dorinţa nu—i dădeau pace nici o clipă. într—o zi, când îngerii erau plecaţi, s—a gândit: „acum, că tot sunt singură, aş putea să mă uit puţin înăuntru fără ca nimeni să afle că am făcut—o!" A scotocit prin buzunare până a găsit cheia de la cea de—a treisprezecea odaie, a băgat—o în broasca uşii şi a învârtit—o. Deodată, uşa s—a dat în lături şi ea a văzut acolo Sfânta Treime înconjurată de limbi de foc strălucitoare. Cuprinsă de spaimă, a trântit uşa şi a fugit cât mai departe de locul unde se afla încăperea interzisă. Dar frica n—o slăbea deloc, inima îi bătea fără încetare şi nu se putea linişti. Pe degete îi rămăseseră pete de aur care nu voiau să se ducă, oricât le spăla şi încerca să le răzuiască.

Nu după multă vreme, Maica Domnului s—a întors din călătorie. A chemat—o la ea pe fetiţa tăietorului de lemne şi i—a cerut cheile de la uşile din Palatul Cerului. Când să ia cheile, a privit—o cu băgare de seamă şi a întrebat—o:

—Ai deschis cumva şi uşa a treisprezecea?
—Nu, a răspuns fetiţa.
Maica Domnului însă i—a pus mâna pe inimă şi, văzând cât de tare îi bătea, şi—a dat seama că a încălcat porunca şi a deschis uşa interzisă. Atunci a întrebat—o din nou:
—Sigur nu ai făcut asta?
—Nu, a răspuns ea din nou.
Maica Domnului i—a privit degetele pline de pete de aur din cauză că atinsese limbile focului sfânt şi, pe deplin convinsă că fetiţa a păcătuit, a întrebat—o pentru a treia oară:
—N—ai încălcat porunca mea?
—Nu, a răspuns vinovata pentru a treia oară. Atunci Maica Domnului i—a spus:
—Tu nu m—ai ascultat şi m—ai minţit, de aceea nu meriţi să mai locuieşti în cer.
Fetiţa a căzut într—un somn adânc şi, când s—a trezit, zăcea întinsă pe pământ într—un loc pustiu şi sălbatic. Ar fi vrut să strige, dar nu mai putea scoate nici un sunet. Atunci s—a ridicat în picioare dând să fugă de acolo, dar locul era înconjurat de tufe dese de mărăcini printre care nu se putea trece.
În pustiul acela unde era acum prizonieră, se afla doar un copac cu o scorbură mare care avea să—i devină casă. La căderea serii, se băga în scorbură ca să doarmă, şi tot acolo se adăpostea când era ploaie şi furtună. Viaţa devenise pentru ea un adevărat chin, iar când îşi amintea cât de frumos fusese în cer, unde se juca şi cânta împreună cu îngerii, o cuprindea o jale fără margini şi plângea amarnic. După lungi căutări, găsea fructe de pădure şi rădăcini de copac, le mânca şi—şi potolea foamea. Toamna aduna de pe jos nuci şi frunze căzute din copaci; nucile îi serveau drept hrană în timpul iernii, iar frunzele drept aşternut. Când dădea gerul, se ghemuia ca un mic animal în scorbură, sub frunze, ca să nu îngheţe de frig. De la un timp, hainele de pe ea se prefăcuseră în zdrenţe şi—i cădeau, bucăţică cu bucăţică, de pe trup. Apoi, când începea să simtă căldura razelor de soare, ieşea afară din scorbură şi se aşeza sub copac, învelindu—se în părul ce—i ajungea până la călcâie, ca într—o mantie. Anii treceau şi ea creştea şi simţea tot mai mult, pe propria—i piele, suferinţa şi nefericirea care stăpânesc lumea pe pământ.
Într—o primăvară, tocmai când pădurea înverzise din nou, regele acelei ţări ieşi la vânătoare şi, urmărind o căprioară, ajunse chiar la mărăcinişul ce înconjura poiana în care se aflau copacul cu scorbură şi fata. Tânărul rege sări de pe cal şi începu să taie cu sabia mărăcinii în dreapta şi în stânga, făcându—şi drum până în poiană. Acolo, sub copac, văzu o copilă neasemuit de frumoasă, învеşmântata în părul de aur ce—i ajungea până la călcâie. El stătu mai întâi nemişcat şi o privi cu uimire, apoi începu să—i vorbească:
—Cine eşti tu şi de ce stai în pustietatea asta?
Dar nu primi mei un răspuns, pentru că fata nu putea decât să—şi mişte buzele. Atunci regele îi vorbi din nou:
—Vrei să vii cu mine la palat?
Ea a clătinat uşor din cap, iar regele a luat—o în braţe, a pus—o pe calul lui şi a dus—o la palat. Acolo a îmbrăcat—o în haine scumpe şi i—a dat o sumedenie de podoabe care de care mai frumoase. Şi, deşi nu putea vorbi, fata era atât de fermecătoare şi de iubitoare, că nu a durat multă vreme şi i—a câştigat inima regelui care i—a cerut mâna.
La un an de la nuntă, tânăra regină a adus pe lume un fiu. Dar, într—o noapte, pe când dormea singură în patul ei, i—a apărut Maica Domnului în faţă şi i—a spus:
—Dacă vrei să spui adevărul şi să mărturiseşti că ai deschis uşa a treisprezecea, atunci îţi voi reda graiul; dacă stărui însă în păcat şi minţi cu încăpăţânare, îţi iau fiul abia născut cu mine.
Tânăra regină, căreia Maica Domnului îi dezlegase limba numai ca să poată răspunde, spuse:
—Nu, n—am deschis uşa aceea.

Maica Domnului i—a luat copilul din braţe şi a dispărut cu el în cer. A doua zi, când curtenii au văzut că pruncul dispăruse, au început să umble zvonuri cum că regina ar fi canibală şi că şi—ar fi mâncat propriul copil. Ea auzea toate acestea, dar nu putea vorbi ca să se dezvinovăţească. Regele o iubea foarte mult şi nu voia să dea crezare zvonurilor cumplite care circulau pe seama soţiei lui. După încă un an, regina a mai născut un fiu. Noaptea însă a apărut din nou Maica Domnului lângă patul ei şi i—a spus:

—Dacă recunoşti că ai deschis uşa interzisă, îţi voi reda graiul şi—ţi voi lăsa copilul; dacă însă te încăpăţânezi să minţi şi să păcătuieşti, atunci voi lua cu mine şi pe acest nou născut.

Dar regina, care iar putea vorbi, a spus:

—Nu, n—am deschis uşa interzisă.

Maica Domnului i—a luat copilul din braţe şi a dispărut cu el în cer. Dimineaţa, când s—a aflat printre curteni că a dispărut micul prinţ, aceştia au început să spună pe faţă, cu glas tare, ce credeau despre regină, anume că ea l—ar fi mâncat, şi au cerut învoire de la rege să o ducă în faţa judecăţii. Regele însă o iubea atât de mult încât nu voia să creadă nimic din cele ce se spuneau despre dânsa, aşa că le—a interzis curtenilor să mai vorbească despre soţia sa, ameninţându—i cu pedeapsa.

În anul următor, regina a născut iarăşi un copil, de data aceasta o fetiţă foarte frumoasă. într—o noapte apăru iar Maica Domnului lângă patul ei şi—i spuse:

—Urmează—mă!

A luat—o de mână şi a condus—o în cer unde i—a arătat pe ceilalţi doi copii care râdeau şi se jucau cu globul pământesc. în timp ce regina privea bucuroasă spre ei, Maica Domnului i—a spus:

—Tot nu ţi se înmoaie inima? Dacă recunoşti că ai deschis uşa interzisă, atunci vei avea copiii înapoi. Dar regina a răspuns pentru a treia oară:

—Nu, nu am deschis uşa interzisă.

Atunci Maica Domnului a lăsat—o să coboare pe pământ şi i—a luat şi al treilea copil. A doua zi, când regele s—a întors dintr—o călătorie, a auzit curtenii strigând: „Regina este o mâncătoare de copii, trebuie judecată şi pedepsită". Şi regele nu a mai putut convinge Sfatul ţării că soţia lui este nevinovată. În faţa judecătorilor regina nu se putea apăra, pentru că nu putea vorbi. Astfel a fost condamnată la moarte prin ardere pe rug. După ce s—au adus lemnele, regina a fost legată de un stâlp, apoi s—a dat foc lemnelor şi flăcările au început să—i atingă trupul.

Atunci trufia ei de gheaţă a început să se topească şi inima i s—a umplut de căinţă. ,Aş putea recunoaşte măcar înainte de moarte că am deschis uşa", se gândi. Dintr—o dată, i—a revenit vocea şi a strigat:

—Da, Sfântă Mărie, am deschis uşa interzisă!

Şi îndată a început să plouă, flăcările focului s—au stins şi deasupra ei a apărut o lumină strălucitoare, iar Maica Domnului a coborât din cer ţinând pe braţe copiii, băieţii de o parte şi fetiţa de cealaltă. Şi i—a vorbit cu blândeţe, spunând:

—Cine recunoaşte păcatul şi se căieşte, acela este iertat.

Apoi i—a dat înapoi copiii, i—a dezlegat limba, iar regina a trăit fericită mulţi ani împreună cu regele şi copiii ei.

POVESTEA UNUIA CARE NU ŞTIA CEI AIA GROAZĂ(povestea celui care a plecat în lume ca să înveţe ce—i frica)

(Märchen von einem, der auszog das Fürchten zu lernen// The Story of the Youth Who Went Forth to Learn What Fear Was" or "The Story of a Boy Who Went Forth to Learn Fear)

A fost odată un om şi omul ăsta avea doi feciori: cel mai mare era deştept şi îndemânatic la toate şi ştia să iasă din încurcătură în orice împrejurare s—ar fi aflat, în timp ce fiul cel mic era un prostovan şi—un neghiob şi la nimic nu se pricepea. Şi era atât de capsoman, că nici nu se silea să vâre în cap măcar un dram de învăţătură, să se deprindă şi el cu ceva. Când îl zăreau, oamenii dădeau din cap a pagubă şi grăiau unii către alţii:

—Ehei, ăsta o să fie o mare belea pe capul lui bietu' taică—său. Multe necazuri o să mai tragă din pricina lui...

Când era vorba să se facă vreo treabă cu temei, totdeauna cădea povara pe umerii celui mai mare, şi el nu se da înapoi, dar de—l trimitea taică—său pe înserate sau noaptea undeva, şi trebuia să treacă pe lângă cimitir ori prin vreun loc pustiu, flăcăul îndată se împotrivea şi i—o tăia ritos:

—Nu, taică, ferească sfântul, acolo nu mă duc, că mă apucă groaza! Iar de se întâmpla — cum era pe atunci obiceiul din bătrâni — să povestească cineva, seara, când stăteau grămădiţi pe lângă vatră, basme cu vârcolaci ori cu stafii, de ţi se făcea părul măciucă, nu alta, numai ce auzeai pe câte unul că strigă înăbuşit! „Taci, mă, că mă apucă groaza!"... Dar feciorul cel mic stătea ghemuit într—un colţ şi asculta şi nu—şi putea da cu gândul cam ce—ar vrea să însemne vorba asta „Mă apucă groaza!" „Măi să fie — îşi zicea el în sine, mirat că—i tot aude pe oameni rostind acelaşi lucru — ăştia o ţin într—una cu vorba asta a lor „Mă apucă groaza!" „Mă apucă groaza!" şi până acu', pe mine nu m—a apucat nimica... Te pomeneşti c—o fi şi ăsta vreun meşteşug la care eu nu mă pricep!

Se luase de gânduri taică—său, văzând că băiatul făcea umbră pământului degeaba, şi o dată, nu ştiu cum, îşi cam ieşi din răbdări şi strigă la el:

—Mă, tu ăla de colo, care cucăi pe corniţă, te—ai făcut ditai găliganul şi eşti zdravăn de poţi sparge bolovanii în palmă, dar ce folos... Trezeşte—te, băiete, că a cam venit timpul să înveţi şi tu ceva, ca să—ţi poţi agonisi sigur pâinea!... la uită—te la frate—tău cum îşi dă toată silinţa şi nu pregetă de la nici o muncă! Dacă o mai ţii mult cu trândăveala, tare mă tem că n—o să se aleagă nimic de capul tău, cât oi trăi!...

—Da' ce, taică, parcă eu n—aş fi bucuros să—nvăţ ceva? Ştii ce: de s—ar putea, aş vrea să învăţ să mă apuce groaza. La ălelalte, mă mai descurc eu, dar la treaba asta nu mă pricep defel...

Feciorul cel mare începu să râdă, când îl auzi pe prostănac ce prăpăstii spune, şi gândi în

sinea lui: „Mare nătărău şi frate—meu ăsta; o să—i treacă viaţa şi n—o să facă niciodată vreo ispravă! Că ziua bună se cunoaşte de dimineaţă!..."

Tatăl celor doi feciori lăsă să—i scape un oftat şi grăi cu obidă către cel mic:

—Ce e aia groaza, o să înveţi tu, n—ai grijă, dar pâinea n—o să ţi—o câştigi cu învăţătura asta!

Nu trecu multă vreme şi, într—o zi, paracliserul bisericii din apropiere se abătu pe la casa lor. Şi omul cu feciorii se apucă să—şi verse tot amarul faţă de el şi i se plânse că băiatul cel mic de nimic nu—i bun, că nu se pricepe la nici o treabă şi că nici nu—i trece prin gând să deprindă vreun meşteşug, ca toţi oamenii.

—Şi închipuieşte—ţi — sfârşi el — când l—am întrebat cu ce—o să—şi câştige pâinea în lumea asta mare, ce crezi că mi—a răspuns?! Că ar vrea să înveţe ce e aia să te apuce groaza...

—Dacă e vorba numai pe atât — răspunse paracliserul — păi dorinţa asta i—o îndeplinesc eu; trimite—l la mine şi—o să—l învăţ ce e aia groaza, de—o să—mi rămână îndatorat cât o trăi...

Vorbele paracliserului îi bucurară sufletul, şi omul nostru gândi în sinea lui: „Mai ştii, poate c—o să se mai dea şi el pe brazdă şi—o s—o apuce pe calea cea bună!"

Paracliserul îl luă pe flăcău la el acasă şi—l puse să bată toaca şi să tragă clopotul. După câteva zile îl trezi pe băiat în puterea nopţii şi—i porunci să se urce în clopotniţă şi să tragă clopotul. „Las' c—o să înveţi tu acum ce e aia groaza!" îşi zise paracliserul şi se strecură pe furiş înainta băiatului; Când ajunse flăcăul în clopotniţă şi dădu să apuce frânghia ca să tragă de ea, numai ce văzu o nălucă albă, înţepenită în capul scării.

—Cine—i acolo? strigă el.

Dar năluca nici nu răspunse, nici nu se mişcă.

—Răspunde, n—auzi? Răspunde o dată! strigă iarăşi flăcăul. Ori de nu spală putina, că n—ai ce căuta pe aici în toiul nopţii!

Paracliserul rămase pironit pe loc, înadins, ca să—l facă pe băiat să creadă c—avea de—a face cu o stafie. Şi flăcăul mai strigă o dată:

—N—auzi, mă, ce cauţi aici? De eşti om de treabă, răspunde o dată şi nu mă mai fierbe, că de nu, te arunc jos de pe scară!

„N—o să ajungă el până acolo, dă—l naibii de prost!" gândi în sinea lui paracliserul. De aceea tăcu chitic şi rămase nemişcat, ca o stană de piatră. Atunci băiatul mai întrebă şi a treia oară şi, dacă văzu el că—şi pierde vremea degeaba, îi făcu vânt nălucii cu atâta putere, că se dădu năluca de—a berbeleacul, pe scară—n jos. Şi se rostogoli ea vreo zece trepte, de rămase ţeapănă într—un colţ. Apoi băiatul se întoarse de trase clopotul. Şi după ce socoti c—a tras clopotul după tipic, coborî în cămăruţa lui şi se culcă fără să spună nimănui vreo vorbă. Şi într—o clipită adormi iar, şi parcă avea somnul mai liniştit ca înainte. Nevasta paracliserului aşteptă ce aşteptă să se întoarcă bărbatu—său, dar când văzu că acesta nu mai are de gând să vină, se simţi cuprinsă de îngrijorare, să nu i se fi întâmplat ceva şi, trezindu—l pe flăcău, îl întrebă:

—Nu cumva ştii unde—o fi rămas bărbatu—meu? Că doar s—a urcat înaintea ta în clopotniţă.

—Habar n—am de asta, că nu l—am văzut defel pe—acolo. Doar atâta ştiu că sta unul proţăpit în capul scării şi, fiindcă nici nu mi—a răspuns când l—am întrebat ce hang are şi ce caută, şi fiindcă, nici nu voia să plece defel, m—am gândit c—o fi vreun tâlhar şi i—am dat brânci în jos, pe scară. Urcă şi vezi dacă n—o fi cumva chiar el. Deşi, drept să—ţi spun, mi—ar părea tare rău să—i fi pricinuit vreun bucluc tocmai dumnealui!...

Femeia urcă scara într—un suflet şi—l găsi pe bărbatu—său zăcând pe o treaptă şi văicărindu—se că şi—a frânt un picior.

Îl duse în odaie, de—l culcă în pat, şi apoi dete o fugă până la casa unde stătea tatăl feciorului şi, de cum păşi înăuntru, începu să ţipe cât o lua gura:

—Mare pacoste cu băiatul ăsta al dumitale! Dac—ai şti ce nenorocire a căzut pe noi, din cauza lui: i—a dat brânci lui bărbatu—meu pe scara clopotniţei, de şi—a rupt, sărmanul, un picior! Şi asta aşa, din senin... Ia—ţi—l acasă, că pe netrebnicul ăsta nu mai am inimă să—l văd o singură clipă în ochii mei!

Auzind ce nenorocire se întâmplase, bietul om se sperie grozav; alergă în cea mai mare grabă la paracliser acasă şi—l muştrului pe băiat aşa cum se cuvenea.

—Tată — prinse atunci să se dezvinovăţească băiatul — eu n—am nici o vină, să ştii! Mi—a ieşit deodată înainte, în puterea nopţii, de—am crezut că e unul cu gânduri necurate... Şi cum nu ştiam cine e, de trei ori l—am întrebat ce caută pe acolo şi de trei ori i—am strigat să plece, dar n—a vrut în nici un chip.

—Vai de bătrâneţele mele — oftă taică—său — că numai necazuri am de pe urma ta; să piei din ochii mei chiar acum şi să nu te mai văd!

—Bine, taică, oi pleca, dacă zici, da' ce—i atâta zor? Mai îngăduieşte—mă până s—o lumina de ziuă. Apoi oi pomi în lume, să învăţ şi eu ce—i aia groaza şi să mă aleg c—un meşteşug cu care să—mi câştig pâinea cea de toate zilele.

—N—ai decât să înveţi ce poftești — îl repezi taică—său — că mie totuna mi—e! Na, ţine cincizeci de galbeni şi du—te încotro ăi vedea cu ochii; dar să nu cutezi a spune nimănui de unde vii şi al cui eşti, că numai ocară mi—ai aduce.

—Bine, taică, cum socoti matale, aşa am să fac, că dacă—i vorba numai de atâta lucru, nu—i chiar aşa de greu de băgat la cap.

Acestea zicând, vârî în taşcă cei cincizeci de galbeni, şi—n revărsatul zorilor porni pe drumul mare, tot bodogănind mereu:

—De m—ar apuca o dată groaza! Ah, de m—ar apuca şi pe mine groaza o dată!

Şi cum mergea el aşa, vorbind în bobote, un căruţaş, care venea în urma lui, îl auzi ce spune şi, apropiindu—se de el, îl întrebă:

—Care ţi—e numele, flăcăule?

—Nu ştiu.

—Al cui eşti?

—Nu mi—e îngăduit să spun...

—Ce tot mormăi acolo printre dinţi?

—Păi aş vrea să—nvăţ şi eu să mă apuce groaza şi văd că n—are cine să mă înveţe!...

—Nu mai trăncăni la prostii! îl bruftului căruţaşul. Hai cu mine, că poate—oi reuşi să—ţi găsesc un rost!

Băiatul îl urmă pe căruţaş şi, către seară, ajunseră la un han unde—şi puseră în gând să mâie peste noapte. Dar de îndată ce trecu pragul, feciorul se porni iarăşi să bodogănească, de data asta însă mai tărişor şi mai răspicat:

—De m—ar apuca o dată groaza! Ah, de m—ar apuca groaza o dată! Hangiul râse să se strice când îl auzi ce tot dondăneşte el acolo şi—i zise:

—Dacă—ţi cere inima aşa ceva, păi să ştii c—ai nimerit—o bine, că la noi, har Domnului, ce caută domnia ta e din belşug!

—Ia mai ţine—ţi gura! — îl povăţuia hangiţa — că doar ştii că s—au mai găsit mulţi inimoşi din ăştia, şi ce procopseală au făcut: şi—au pierdut viaţa din pricina asta! Şi ar fi păcat de ochii lui frumoşi, să nu mai vadă lumina zilei!

Dar flăcăul nu luă în seamă vorbele femeii şi se grăbi să spună:

—Nu mă dau în lături să învăţ ce e aia groaza, oricât de greu mi—ar fi; că doar pentru asta am pornit în lume!

Şi nu—i dădu pace hangiului până ce acesta nu—i povesti că, nu departe de acolo, se afla un palat fermecat, în care i—ar fi de ajuns să petreacă trei nopţi în şir, ca să înveţe ce înseamnă să te apuce groaza. Şi—i mai desluşi hangiul că împăratul acelei ţări dăduse de veste şi făgăduise c—o va da pe fata lui de nevastă aceluia care se va încumeta să pornească

la o astfel de faptă şi va izbândi. Şi că fata era cea mai frumoasă făptură de pe lumea asta; că parcă e ruptă din soare, nu altceva! Dar nu era numai atât: în palat se aflau ascunse comori, păzite cu străşnicie de duhuri rele. Şi cine ar fi izbutit să le scoată de sub stăpânirea ăstei puteri diavoleşti, dintr—un om sărman, putred de bogat devenea... Mulţi îşi încercaseră norocul să pătrundă în palat, dar de reuşit, nimeni n—a reuşit să scape teafăr de acolo.

A doua zi, de cum dădu o geană de lumină, flăcăul o şi porni către palatul împărătesc. Se înfăţişă el împăratului şi—i spuse:

—Înălţate împărate, cu voia măriei tale, îngăduie—mi să veghez trei nopţi în palatul fermecat!

Împăratul îl cercetă îndelung cu privirea şi fiindcă îi plăcu flăcăul, încuviinţă, ba mai îi făcu, după toate, şi—un hatâr:

—Iaca, îţi dau voie să mai poţi duce cu tine trei lucruri, dar să nu fie fiinţe însufleţite.

Atunci flăcăul ceru să i se dea o ulcică cu jar, un strung şi o masă de tâmplărie, cu o daltă.

Împăratul porunci ca toate aste trei lucruri să fie aduse de cu ziua în palat, ca să—i fie flăcăului de folosinţă. O dată cu căderea nopţii, flăcăul o porni într—acolo şi, de cum intră într—una din încăperi, aprinse cu jarul din ulcică nişte găteje şi făcu un foc pe cinste; aşează apoi masa de tâmplărie alături, puse dalta pe—o margine, să—i fie la îndemână, şi se cocoţă pe strung.

„Tare—aş mai vrea să învăţ şi eu ce e aia groaza! Dar, cum se vede, îmi pare mie că nici aici n—o să am norocul să învăţ meşteşugul ăsta..." — gândi el în sine.

Către miezul nopţii vru să aţâţe focul, şi cum sufla în foc, numai ce aude pe cineva strigând:

—...Auu, *miiaau*, frig ne mai e!

—Aoleu, da' proşti mai sunteţi, mă!... Nu vedeţi focul? Veniţi încoa' de vă încălziţi, dacă dârdâiţi de frig!

De—abia—şi termină flăcăul poftirea şi, dintr—o săritură, două mâţe mari, negre, fură lângă el şi i se aşezară de o parte şi de alta, privindu—l cu nişte ochi de jăratic, grozav de fioroşi. Scurtă vreme după ce—şi mai dezmorţiră ciolanele, grăiră către flăcău:

—Ce—ai spune dac—am juca în cărţi, frăţioare?

—Păi ce alta decât că m—aş învoi bucuros! le răspunse el. Dar mai întâi, ia să vă văd niţeluş ghearele!

Mâţele întinseră pe dată labele şi, scoţându—şi ghearele din teacă, şi le răşchirară.

—Oleu, da' lungi gheare mai aveţi! Staţi, că trebuie să vi le scurtez... Şi înhăţând mâţele de grumaz, le săltă pe masa de tâmplărie şi le prinse ţeapăn labele în strung. Se apucă apoi să reteze cu temei cele gheare lungi şi ascuţite, dar, ce să vezi: gheroaiele pe dată creşteau la loc!... îl trecură sudorile de atâta caznă, dar vezi că ghearele creşteau mai repede decât era în stare el să le reteze şi se arătau colţoase şi ascuţite ca nişte junghere.

—Acuma, când am aflat de ce vi—s în stare ghearele, mi—a trecut pofta să mă joc cu voi! zise el, cu năduf.

Apoi le făcu de petrecanie, şi deschizând fereastra, le zvârli afară, în apă. Dar cum sfârşi cu dihăniile astea şi vru să se aşeze iar la foc, deodată începură să dea buzna din toate ungherele sumedenie de mâţe negre şi *zăvozi* cu părul ca tăciunele, legaţi cu lanţuri grele, înroşite în foc. Curgeau blestematele de lighioane, de parcă vreun duh rău le—ar fi zvârlit cu nemiluita, şi se îndesau în jurul flăcăului, de nu se mai putea descotorosi de ele. Şi unde—mi începură dihăniile să urle şi să miaune din răsputeri, să tropăie în jurul focului şi să—l risipească, ba chiar încercară să—l stingă, înghiţind cu lăcomie limbile de jăratic!...

Flăcăul se uită cât se uită, fără să spună nimic, şi le lăsă în apele lor, să—şi facă mendrele, dar când văzu că nu e de glumit cu ele şi că—n scurtă vreme focul avea să se stingă, îşi pierdu răbdarea, luă dalta în mână şi, năpustindu—se asupră—le, începu să izbească în dreapta şi—n stânga, strigând:

—Căraţi—vă de aici, spurcăciuni afurisite!

O parte din ele o luară pe dată la fugă, iar pe altele le amuţi pe vecie şi le zvârli în lacul din

curte. Se reîntoarse apoi lângă foc şi, după ce suflă în spuză de—l aprinse iar, se aşeză să se încălzească. Şi cum stătea el aşa, pleoapele îi căzeau grele peste ochi, şi—ar fi vrut să se culce cât mai degrabă. Îşi plimbă privirile în juru—i şi zări într—un colţ al odăii un pat mare. „Tii, dar bine s—a mai nimerit; taman ce căutam!" îşi zise el şi se întinse în pat.

Dar când dădu să închidă ochii, numai ce începu patul să se mişte şi apoi porni în goană cu el. Şi tot gonind, trecea din odaie în odaie, până ce ocoli tot palatul.

—Să ştii că—mi place plimbarea — zise flăcăul — dar n—ai putea mai repejor?

Cum zise asta, patul începu să alerge nebuneşte de parcă ar fi fost tras de şase telegari fără splină... Trecea lunecând peste praguri şi scări, în sus şi—n jos, şi—l purta lin, fără ca flăcăul să simtă vreo hurducătură. Deodată se poticni şi, buuf! patul se răsturnă cu susu—n jos, şi pernele şi saltelele se grămădiră toate cât un munte peste flăcău. Dar el zvârli plapuma şi pernele cât colo şi, smulgându—se de sub povara lor, zise cu mânie:

—De—acu', plimbă—se cine—o pofti în patul ăsta deşucheat!

Şi după ce drese focul, se lungi lângă el şi dormi până la ziuă somn fără vise.

Când veni împăratul, a doua zi dimineaţă, să afle ce s—a ales de flăcău şi—l văzu întins pe jos, crezu că i—au făcut de petrecanie stafiile şi zise oftând cu amar:

—Păcat de viaţa lui tânără; păcat că s—a pierdut asemenea frumuseţe de voinic!

Dar flăcăul îi auzi spusele şi, ridicându—se de jos, grăi:

—Ei, măria ta, n—au ajuns lucrurile până acolo!...

Împăratul se minună, nu alta, şi—n sufletul lui simţi o mare bucurie că flăcăul scăpase teafăr. Şi—l întrebă ce—a păţit şi—n ce chip îşi petrecuse noaptea.

—Binişor — se grăbi să răspundă flăcăul. Trecu noaptea asta, mai rămaseră două, şi socotesc c—or trece şi ele...

Când se reîntoarse flăcăul la han, hangiul mai—mai să nu—şi creadă ochilor de mirare.

—Să—ţi spun drept, voinice, nu credeam c—o să—ţi mai văd faţa. Ei, acu' îmi pare c—ai învăţat, şi încă prea destul, ce înseamnă să te apuce groaza!

—Da' de unde — răspunse el — pare—mi—se că totu—i în zadar şi că n—oi găsi pe nimeni în lumea asta care să mă înveţe ce înseamnă să te apuce groaza!

A doua seară se duse iar la palatul cel vechi; se aşeză lângă foc şi începu să mormăie cum îi era obiceiul:

—Ce—o fi aia groaza? Of, de m—ar apuca şi pe mine o dată!...

Pe la miezul nopţii auzi un vuiet şi un huruit, care la început nu prea se desluşeau; dar mai apoi zgomotele crescură mereu, de ţi se părea că te afli în mijlocul iadului. Şi deodată se potoliră ca şi când n—ar fi fost... Să fi trecut o clipită sau două, şi numai ce ieşi din coşul vetrei o jumătate de om, ţipând cât îl ţinea gura, şi—i căzu drept în faţă.

—Hei, mai va să vie o jumătate, că atât nu—i de ajuns! strigă flăcăul. Şi se porni o larmă şi mai îngrozitoare: urlete, gemete şi şuierături, de—ţi venea să—ţi iei câmpii nu altceva. Şi—n timpul ăsta, jumătatea cealaltă de trup se smulse din gârliciul coşului şi căzu şi ea, bufnind de pământ, taman lângă picioarele flăcăului.

—Aşteaptă frăţioare, nu te—ndesa aşa, să mai aţâţ puţin focul, ca să te—ncălzeşti mai bine!

După ce drese focul, se întoarse şi dădu cu ochii de jumătăţile de trup care se împreunaseră la loc şi întruchipaseră o făptură înspăimântătoare, care se aşezase taman pe locul unde sta el mai înainte.

—Păi nu aşa ne—a fost vorba, vericule — zise flăcăul. Hai de te scoală, că locul ăsta e—al meu!

Pocitania îşi umflă o dată pieptul şi vru să—i dea brânci încolo, dar flăcăul nostru nu se lăsă nici el şi, smucindu—l cu putere, îl trase deoparte şi se aşeză iarăşi pe locul lui.

Şi—n clipa aia căzură pe coş mai mulţi inşi, şi picau unul după altul de parcă rânduise cineva aşa. Oamenii ăştia aduseră cu ei nouă ciolane şi două capete de mort şi, după ce potriviră ciolanele ca pentru jocul de popice, se încinseră la joc. Flăcăului îi veni şi lui chef să

joace şi—i întrebă:
—Ian ascultaţi, măi oameni, nu mă primiţi şi pe mine la joc?
—Cum să nu, da' numai de ai parale din gros.
—De bani, nu vă fie grijă, că am la bănet câtă frunză—n pomi şi cât peşte—n baltă! Da' e vorba cum puteţi să jucaţi aşa: nu vedeţi că nu vi—s bilele rotunde?!
Luă capetele de mort, le prinse în strung şi le rotunji frumuşel, de păreau nişte bile adevărate.
—Acu', zic şi eu c—o să alunece cum trebuie!... făcu el, bucuros. Ce mai aşteptaţi, bre, porniţi jocul cu voioşie!
Jucă o vreme cu ei şi pierdu câţiva gologani. Dar când bătu miezul nopţii, totul pieri ca prin farmec. Văzând c—ar putea acum să se culce, flăcăul se întinse lângă foc şi dormi liniştit până a doua zi.
Împăratul veni dis—de—dimineaţă să vadă ce s—a întâmplat şi, când dădu cu ochii de flăcău, îl întrebă:
—Ei, da' în noaptea asta cum ţi—a mers, ce—ai mai păţit?
—Am jucat popice cu nişte oameni — răspunse flăcăul — şi—am pierdut câţiva gologani! Asta a fost tot.
—Nu te—a apucat groaza?
—Nici p—atâtica!.. Drept să spun, am petrecut foarte bine, dar de învăţat ce înseamnă să te apuce groaza, tot n—am învăţat!...
A treia noapte, flăcăul se aşeză iar pe strung şi începu să mormăie, de astă dată înciudat rău:
—Of, de m—ar apuca o dată groaza, să ştiu şi eu ce—i aia!... Da' de ce nu mă apucă oare?
Către miezul nopţii, când începuse să—l ia somnul, numai ce se pomeni în odaie cu şase oameni înalţi, înalţi, care duceau cu ei un sicriu.
—Aha — făcu el — ăsta trebuie să fie văru—meu, ăl de—a murit mai zilele trecute...
Făcu semn c—un deget şi strigă:
—Hai, vere, vino încoa'!
Vlăjganii aceia puseră jos sicriul şi flăcăul nostru se apropie de el, fără grabă. Săltă capacul şi înăuntru văzu zăcând un mort. Îl pipăi pe obraz, dar obrazul era rece ca sloiul de gheaţă.
—Aşteaptă, vere — zise flăcăul — că te—oi încălzi puţin, chiar acuşi! Se întoarse la foc de—şi încălzi mâna şi apoi o puse pe obrazul mortului, dar mortul tot rece rămase. Flăcăul îl scoase atunci din sicriu, îl târî cu greu până la foc şi, punându—l pe genunchi, începu să—i frece de zor mâinile, ca să—i pună sângele în mişcare. Dar când văzu că trudise degeaba, mai—mai să—l apuce furia. Noroc că—şi aduse aminte că doi oameni culcaţi într—un pat lesne se pot încălzi unul pe altul. Aşeză mortul în pat, trase giulgiul peste el şi se întinse alături.
După câteva clipe, mortul se încălzi şi începu să mişte.
—Acu', ce mai zici, vere?! îl întrebă flăcăul. Cine te mai trezea de nu eram eu aici să te încălzesc?!
Mortul se ridică deodată în capul oaselor şi răcni la el:
—Ce tot îi dai cu „acu'"!... Acu' o să vezi tu pe naiba, c—am să te gâtui!...
—Cum — rosti flăcăul, mânios — aşa vrei să—ţi arăţi recunoştinţa? Ia să mi te văd numaidecât în sicriu!...
Şi înşfăcându—l de grumaz, îl zvârli înăuntru, trântind apoi capacul sicriului peste el şi ţintuindu—l bine, ca nu cumva să mai iasă afară. Cei şase lungani, care aduseseră sicriul, se iviră numaidecât, de parcă i—ar fi chemat cineva, şi—l luară cu ei.
—Nu mă apucă groaza, şi pace! Văd eu că n—oi învăţa nici meşteşugul ăsta!...
Nu sfârşi bine cu văicăreala şi numai ce se ivi înainte—i un vlăjgan mai înalt decât cei şase şi cu o înfăţişare, că altul de—ar fi fost în locul flăcăului, l—ar fi trecut toţi fiorii. Şi uriaşul ăsta părea bătrân cât lumea şi avea o barbă lungă, lungă şi albă.

—Aşteaptă numai, făptură ticăloasă ce eşti — răcni moşneagul — şi—i vedea tu îndată cum o să te apuce groaza; ăi vedea, de—o să te saturi! Că ţi—e sortit să mori chiar acu', să ştii!

—Chiar aşa degrabă, n—aş prea crede, nenişorule — îl luă în răspăr flăcăul — că dacă—i vorba de moarte, nu uita că mai sunt şi eu p—aci s—o primesc!

—Las' că te—nvăţ eu minte acuşi, fară să te mai întreb! rosti moşneagul, care era diavol adevărat şi nu om ca toţi oamenii.

—Mai domol, mai domol, vericule, şi nu mai face atât pe grozavul, că s—ar putea să—ţi fie lauda—n zadar!... Că deopotrivă cu tine—s şi eu, dacă nu şi mai şi.

—Asta om vedea—o noi îndată, şi dacă te—oi dovedi mai tare decât mine, să ştii că nu—ţi mai caut pricină şi te las să te duci în voia ta. Da', acu', hai să ne încercăm puterile!

Îl duse în afara castelului, prin nişte hrube întunecoase şi, într—un sfârşit, ajunseră într—o fierărie unde erau două nicovale. Bătrânul apucă un baros şi, izbind cu el într—o nicovală, o vârî în pământ de nu se mai văzu.

—Nu te mai umfla aşa în pene, că la treaba asta sunt eu mai meşter! zise flăcăul şi se îndreptă spre cealaltă nicovală.

Bătrânul nu—l scăpă din ochi şi veni cât mai aproape de el, dornic să vadă cât de straşnică va fi lovitura. Şi barba lui albă şi lungă, lungă, aproape că atingea picioarele flăcăului. Băiatul apucă zdravăn barosul şi, când mi ţi—l izbi o dată în nicovală, o crăpă în două dintr—o lovitură şi prinse barba bătrânului la mijloc.

—De astă dată al meu eşti şi n—ai să—mi mai scapi! i—o spuse—n faţă flăcăul. Şi zilele tale au să se sfârşească, nu ale mele!

Luă apoi de jos un drug de fier şi începu să mi ţi—l croiască pe bătrân până ce acesta începu să se văicărească şi să se roage de flăcău să înceteze cu tăbăceala, făgăduindu—i mari bogăţii.

În cele din urmă, băiatul smulse barosul din nicovală, şi aşa se întâmplă că putu moşneagul să scape din strânsoare. Dar de ţinut îşi ţinu cuvântul şi—l călăuzi pe flăcău pe drumul care ducea în palat. Coborâră ei nişte scări şi, după puţin, ajunseră într—o hrubă. Aci, moşneagul îi arătă trei lăzi pline cu aur.

—Una — îl desluşi el — e pentru săraci, alta, pentru împărat, iar cea de—a treia e a ta.

Nici nu sfârşi bine ce avea de zis, şi duhul se făcu nevăzut, căci bătuse miezul nopţii. Flăcăul se pomeni deodată singur, într—o întunecime de nepătruns.

—Las' că m—oi descurca eu să pot ieşi de—aici! îşi făcu el singur inimă.

Şi dibui încoace şi—ncolo, până ce nimeri drumul care ducea la odaia unde ardea focul. Bucuros că scăpase, se culcă într—un loc unde nu bătea prea tare vâlvătaia şi de îndată adormi.

A doua zi, împăratul veni să vadă ce mai e cu el şi, găsindu—l viu şi nevătămat, îl întrebă iar:

—Ei, acu' ai învăţat ce înseamnă să te apuce groaza?

—Nici defel — răspunse flăcăul. Parcă am de la cine să—nvăţ?!... Azi—noapte m—am văzut cu văru—meu, ăl de—a răposat ieri—alaltăieri, şi—a mai venit după aia şi—un moş c—o barbă albă până—n pământ. Şi moşul ăsta tare blestemată dihanie, nu—i vorbă! — mi—a arătat colo jos o mulţime de aur, da' ce e aia groaza şi cum să faci ca să te apuce — despre asta nici pomeneală să mă fi învăţat vreunul.

Atunci împăratul grăi cu multă mulţumire în sufletul său:

—Află, dar, flăcăule, că tu ai făcut să piară vraja ce stăpânea palatul şi, drept răsplată, am să—ţi dau fata de nevastă, precum am făgăduit.

—Asta—i straşnic de tot, măria ta, n—am ce zice! Dar vorba e, ce mă fac eu, că încă n—am aflat de la nimeni ce înseamnă să te apuce groaza!..

Slujitorii scoaseră bogăţia de aur din hrubă şi—o duseră la haznaua împărătească.

Şi la puţine zile după aia, unde mi se porni o nuntă, de se duse vestea... Împăratul cel tânăr îşi iubea tare mult nevasta şi era fericit de soarta lui, dar, deplin, tot n—avea linişte. Şi într—una

îl auzeai că se plânge:
—De ce nu ştiu ce e aia groaza? Bine—ar fi de m—ar apuca o dată şi pe mine, să nu rămân cu gândul că n—am învăţat!...

O ţinea morţiş şi, în cele din urmă, vorbele lui nesăbuite începură a o mâhni pe domniţă.

Dar slujnica ei cea mai credincioasă căută să—i ogoiască durerea şi—i zise:
—Nu—ţi face griji, măria ta, că ştiu eu un leac numai bun pentru lucru: după care tânjeşte împăratul! Şi—o să înveţe ce înseamnă să—l apuce groaza de—o să mă pomenească!...

Se duse apoi slujnica până la pârâul care curgea prin mijlocul grădinii împărăteşti şi puse pe nişte băietani să—i adune o găleată cu plevuşcă.

Peste noapte, în timp ce bărbatu—său dormea, împărăteasa făcu întocmai ce—i spusese fata; îi trase jos plapuma şi, zvârr! turnă peste el găleata plină cu apă rece şi cu plevuşcă. Peştişorii începură să i se zbată pe piele, care mai de care, şi împăratul se trezi într—un ţipăt, strigând de sculă tot palatul:
—Aoleuu!... Vai ce groază m—a apucat, dragă nevastă, şi cum mă mai trec fiorii!... Acu' ştiu şi eu în sfârşit ce înseamnă să te apuce groaza!

LUPUL ŞI CEI ŞAPTE IEZI
(Der Wolf und die sieben jungen Geißlein// The Wolf and the Seven Young Goats)

A fost odată o capră bătrână şi capra asta avea şapte iezi, pe care—i iubea aşa cum numai o mamă îşi iubeşte copiii. Într—o zi, trebuind să plece în pădure ca să le aducă de—ale gurii, capra strânse în jurul ei pe cei şapte iezi şi le grăi astfel:

—Dragii mei copilaşi, eu trebuie să plec în pădure. În lipsa mea, căutaţi de fiţi cuminţi şi, mai cu seamă, feriţi—vă de lup. Că de—ar izbuti să intre pacostea asta de fiară în casă, pe toţi v—ar înghiţi şi n—ar mai rămâne nici măcar un oscior din voi! Diavolul ăsta de lup ştie să se arate adesea sub chipul unei alte vietăţi, dar pe voi n—o să vă—nşele, sunt sigură, fiindcă o să—l puteţi dibăci de—ndată după glasul cel dogit şi gros şi după labele cele negre.

Iezii luară aminte la cele spuse de capră şi—i răspunseră:

—Poţi pleca fără grijă, măicuţă dragă, c—om şti noi să ne păzim de lup!

Capra behăi a mulţumire şi o porni liniştită la drum. Nu trecu multă vreme, şi numai ce bătu cineva la uşă, strigând:

—Dragi copilaşi, deschideţi uşa, că sunt eu, mama voastră. Şi—am adus pentru fiecare câte ceva bun.

Dar iezii îl recunoscură pe lup, după glasul lui gros şi dogit, şi răspunseră:

—Nu deschidem, că tu nu eşti mama noastră! Glasul măicuţei e subţire şi blând, pe când al tău e gros şi dogit. Nu ne poţi înşela: Tu eşti lupul!

Auzind el acestea, o întinse spre dugheana unui neguţător şi cumpără de—acolo o bucată mare de cretă. Făcu hap! o înghiţi şi glasul i se subţie, pasămite, chiar pe loc. Apoi grăbi să se reîntoarcă la căsuţa caprei şi, cioc, cioc, bătu din nou la uşă. Şi c—un glas subţirel, strigă;

—Dragi copilaşi, deschideţi uşa, că sunt eu, mama voastră. Şi—am adus pentru fiecare câte ceva bun.

Iezii era cât pe—aci să deschidă, dar vezi că lupul se dădu repede de gol... Cum nu mai avea răbdare, se proptise cu labele de pervazul ferestrei, căutând să privească înăuntru. Şi de cum îi zăriră labele cele negre, iezii răspunseră—n cor:

—Nu deschidem, că mama noastră nu are labe negre ca ale tale. Nu ne poţi înşela: tu eşti lupul!

Văzând el şi de data asta că nu—i poate amăgi, pe dată alergă la brutar şi—i spuse:

—M—am înţepat la piciorul ăsta şi te—aş ruga să mi—l ungi cu puţină cocă.

Şi după ce brutarul îi unse laba cu cocă, lupul alergă într—un suflet la morar şi—l rugă şi pe el:

—Ţi—aş rămâne îndatorat dac—ai presăra niţică făină albă peste piciorul asta!

Morarul mirosi că jupânul lup vrea să umble cu şoalda, că se pregăteşte să întindă vreo

cursa cuiva, şi se împotrivi cât putu. Dar cumătrul lup îşi rânji colţii şi se răsti la el:
—Dacă nu—mi faci pe voie, să ştii ca te sfâşii! Şi morarul, ca un om fricos ce era, se grăbi să—i presare laba cu făină, numai să—şi scape pielea. Că vezi, aşa sunt unii oameni... Blestematul de lup îşi luă picioarele la spinare şi se înfiinţă a treia oară la căsuţa caprei. Bătu la uşă, cioc, cioc, şi strigă subţirel:
—Dragi copilaşi, deschideţi uşa, că sunt eu, mama voastră! Şi—am adus pentru fiecare câte ceva bun. Dar iezii se grăbiră să—i răspundă:
—Arată—ne mai întâi laba ca să vedem de eşti într—adevăr măicuţa noastră şi apoi ţi—om deschide.

Hoţomanul de lup ridică laba până la fereastră şi când văzură iezii că—i albă, nu se mai îndoi nici unul şi, tranc, traseră ivărul de la uşă. Şi ce să vezi, în prag îşi rânjea colţii lupul!

Iezii încremeniră de spaimă şi dădură să se ascundă care încotro. Unul sări, ţuşti, sub masă, al doilea se tupilă în pat, al treilea se vârî în vatră, al patrulea se furişă în bucătărie, al cincilea intră în dulap, al şaselea se piti sub lighean şi al şaptelea se adăposti tocmai în cutia pendulei.

Lupul îi dibăci însă care pe unde se ascunsese şi cum n—avea vreme de pierdut, îi înşfăcă pe rând. Şi aşa se făcu de apucară cu toţii drumul gâtlejului... Numai pe iedul cel mic, care se ascunsese în cutia pendulei, nu fu chip să—l găsească. După ce—şi umflă burdihanul, lupul ieşi alene din casă, se întinse pe covorul de iarbă verde, la umbra unui copac, şi adormi buştean.

Trecu ce trecu, dar nu prea mult, şi mama capră se întoarse din pădure. Şi mai—mai să—şi iasă din minţi de ce—i văzură ochii... Uşa se hâţâna dată în lături şi toată casa era vraişte. Scaunele, băncile, masa zăceau răsturnate; pernele şi plapuma fuseseră smulse de pe pat, iar din lighean nu mai aveai ce alege. Cât despre iezi, nici urmă. Strigă capra pe fiecare, pe nume, dar nimeni nu răspunse. Când dădu să—l strige şi pe prâslea, desluşi de undeva un glas înăbuşit:
—Măicuţă dragă, eu sunt aici, în cutia pendulei!

Capra îl scoase de acolo pe iedul cel mic şi el prinse a—i povesti cum i—a înşelat lupul şi cum i—a înşfăcat apoi pe cei şase fraţiori mai mari şi le—a dat drumul pe gâtlej... Acu' nu mai trebuie să vă spun eu cât i—a plâns biata capră, că vă închipuiţi singuri!

Ca să—şi mai ogoiască durerea, capra ieşi din casă şi iedul cel mic, ca umbra, după ea. Şi ducându—se ei spre grădină, îl zăriră pe lup sub un copac, dormind şi sforăind de tremurau crengile.

Capra căta la el, cercetându—l din toate părţile, şi rămase ca năucă... Pasămite, băgase de seamă că—n burduhanul lui cel umflat se mişca şi se zvârcolea ceva.

„Doamne, Dumnezeule, gândi capra, oare n—or mai fi trăind bieţii mei copilaşi, pe care i—a înghiţit tâlharul de lup?"

Îl trimise pe prâslea fuguţa acasă, să aducă foarfecă, ac şi aţă, şi, fââşş! tăie burdihanul lupului! N—apucase bine să facă o tăietură, că un ied şi scoase capul afară. Şi—n timp ce tăia mai departe, iezii începură să sară afară, unul după altul. Şi erau vii şi nevătămaţi toţi şase; în lăcomia ei, dihania îi înghiţise aşa întregi cum erau, fără a—i mai mesteca. Şi ţin—te bucurie! Prinseră a o îmbrăţişa pe măicuţa lor dragă, săltând într—un picior ca un croitoraş când e ginerică. Dar bătrâna îi potoli, îndemnându—i să vadă de—un lucru ce nu suferea amânare:
—Mai bine v—aţi grăbi să aduceţi nişte bolovani, ca să umplem cu ei burdihanul nelegiuitului ăsta de lup, cât mai zace toropit de somn!

Iezii începură a căra la repezeală bolovani şi îndesară în burdihanul dihaniei cât de mulţi încăpură. Apoi bătrâna îi cusu repede burta la loc şi mişca acul cu atâta iscusinţă, că lupul nici măcar nu apucă să simtă ceva.

După ce se sătură el bine de somn, se ridică anevoie în picioare şi cum bolovanii din burtă îi pricinuiau o sete grozavă, porni către o fântână, cu gândul să—şi potolească setea.

Dar cum începu să umble, zdronca—zdronca, prinseră a se izbi şi bolovanii în burduhan. Şi parcă presimţind că la mijloc nu—i lucru curat, începu să strige:

Ce tot sare—ncolo—ncoace,
Prin stomac, şi nu—mi dă pace?
Iezii sar. Asta aşa e!
Sau, cumva, or fi pietroaie?!

Şi când ajunse la fântână şi se plecă să bea apă, bolovanii cei grei îl traseră la fund. Cei şapte iezi văzuseră de departe toată întâmplarea şi, venind tot într—o goană, strigau cât îi lua gura:

—Lupul a crăpat! Lupul a crăpat!

Şi de bucurie, începură a juca împrejurul fântânii, împreună cu maica lor, capra cea bătrână.

IOHAN CEL CREDINCIOS

(Der treue Johannes// Trusty John; Faithful John; Faithful Johannes; John the True)

A fost odată un rege bătrân şi bolnav care zăcea pe patul de moarte şi se gândea: „Sfârşitul îmi este aproape".

Într—o zi, l—a chemat la el pe cel mai credincios dintre servitori, unul care—i fusese toată viaţa fidel.

—Tu, cel mai credincios dintre servitorii mei, simt că am să mor curând şi nu am altă grijă decât ce se va întâmpla cu fiul meu. El este încă prea tânăr şi nu ştie ce—i judecata înţeleaptă. Dacă îmi promiţi că—l vei învăţa ce trebuie să ştie şi că te vei purta cu el grijuliu ca un tată, eu voi putea închide ochii în linişte.

Atunci Iohan cel credincios i—a spus regelui:

—Nu—l voi părăsi şi—l voi sluji cu credinţă, chiar dacă o voi face cu preţul vieţii.

—Am să mor mângâiat şi împăcat, a mai zis regele, şi a adăugat: după moartea mea poţi să—i arăţi fiului meu tot palatul, toate comorile, toate sălile şi coridoarele, tezaurele mele toate. Numai în ultima cameră din capătul coridorului nu are voie să intre, pentru că acolo se află portretul prinţesei de sub cupola de aur. Dacă fiul meu îi va privi chipul, se va îndrăgosti de ea şi va deveni slab şi neputincios în faţa primejdiilor care—l aşteaptă.

După ce credinciosul Iohan l—a asigurat că va face întocmai, bătrânul rege şi—a dat liniştit sufletul.

Apoi a fost îngropat şi Iohan i—a spus tânărului rege:

—Eu i—am fost credincios tatălui tău şi—ţi voi fi şi ţie, chiar cu preţul vieţii mele. Doliul a trecut. Iohan cel credincios i—a spus regelui:

—Acum este timpul să—ţi cunoşti moştenirea, de aceea te invit să—ţi arăt palatul regal. L—a condus peste tot, încolo şi încoace, şi i—a arătat camerele, coridoarele şi toate bogăţiile, numai o cameră n—a deschis—o, aceea în care se afla portretul prinţesei. Dar portretul era astfel pus că, îndată ce deschideai uşa, se şi vedea, şi era aşa de bine executat, încât, privindu—l, aveai impresia că ai în faţă o fiinţă vie, cea mai frumoasă şi mai drăgălaşă din câte ar putea exista pe lume. Tânărul rege a observat că Iohan trece mereu pe lângă o uşă pe care nu vrea s—o deschidă.

—De ce nu deschizi şi uşa aceasta?

—Pentru că înăuntru este ceva care te—ar speria foarte tare. Dar tânărul a stăruit:

—Am văzut tot palatul, vreau să văd şi încăperea asta şi ceea ce se află înăuntru.

Şi a încercat să forţeze uşa. Atunci Iohan cel credincios l—a tras înapoi şi i—a zis:

—Eu i—am promis tatălui tău, înainte de a muri, că tu n—o să vezi ce—i aici; dacă nu—mi voi ţine promisiunea, asta ne va aduce şi mie, şi ţie mare ghinion.

—Ba nu, a răspuns regele, dacă nu intru, n—o să am linişte mei zi, mei noapte, până n—oi vedea ce—i acolo. Aşadar, nu plec până nu—mi deschizi.

Văzând că nu are încotro, Iohan cel credincios a scos cheia din legătură şi oftând adânc cuprins de întristare, a deschis uşa încăperii interzise. A intrat mai întâi el, cu gând să acopere la repezeală portretul, înainte ca tânărul rege să—l vadă, dar nu i—a fost de folos. Regele a

intrat şi el în vârful picioarelor şi a privit peste umărul lui Iohan direct spre portret. Şi, când a văzut minunatul chip strălucind de aur şi pietre preţioase, dintr—o dată s—a prăbuşit la pământ fără putere. Iohan cel credincios l—a ridicat şi l—a dus în patul său, gândindu—se plin de îngrijorare: „Nenorocirea s—a întâmplat, Doamne, oare ce va urma de—acum încolo ?" Apoi i—a dat puţin vin ca să—l întremeze şi l—a pus din nou pe picioare. Primele cuvinte pe care le—a rostit tânărul rege au fost:

—Al cui e chipul acela minunat de sub cupola de aur?

—Al unei fiice de împărat, a răspuns Iohan cel credincios.

—M—am îndrăgostit de ea aşa de tare, spuse regele, că, dacă frunzele copacilor ar vorbi, ar da în vileag toată dragostea mea. Viaţa—mi nu mai are alt sens decât acela de a ajunge la această prinţesă.

Credinciosul Iohan s—a gândit mult ce să facă, cum să—l ajute. În cele din urmă, i—a zis tânărului rege:

—Uite, tot ce ai în jurul tău este din aur: mese, scaune, fotolii, pocale, farfurii şi toate câte sunt în palat. În vistierie se află cinci tone de aur. Dă tot aurul unui maestru aurar din regat şi porunceşte—i să facă din el felurite podoabe, vase, dar mai ales păsări şi animale sălbatice şi domestice care ar putea să—i placă prinţesei; să ne încercăm norocul, poate reuşim s—o atragem şi s—o aducem aici.

Regele i—a chemat la el pe toţi aurarii, poruncindu—le să lucreze fără preget zi şi noapte ca să termine cât mai repede cele cerute. Când meşterii au sfârşit treaba, podoabele au fost încărcate pe o corabie, Iohan a îmbrăcat haine de negustor, la fel şi regele, ca nu cumva să fie recunoscuţi, şi au plecat pe mare. Au mers zile şi nopţi în şir până când au dat de cetatea unde locuia prinţesa de sub cupola de aur.

Iohan cel credincios a dat să coboare şi l—a sfătuit pe rege să rămână pe corabie până ce el se va întoarce.

—Poate, a mai zis Iohan, o aduc pe fiica de împărat, de aceea ai grijă să fie totul bine rânduit, scoate aurăriile şi decorează corabia cu ele.

Apoi a luat cu sine câteva obiecte, a sărit pe mal şi s—a dus direct spre palatul prinţesei. Când a intrat în curtea palatului, lângă fântână stătea o fată frumoasă care avea în mână două găleţi din aur şi scotea apă cu ele. Şi, tocmai când voia să le tragă afară, l—a văzut pe Iohan şi l—a întrebat cine este.

—Sunt negustor, a răspuns el, şi a desfăcut şorţul arătându—i aurăriile.

—Vai, ce frumoase sunt! se minună fata. Puse găleţile jos şi începu să cerceteze amănunţit lucrurile, unul câte unul. Apoi a zis:

—Astea trebuie să le vadă şi prinţesa, ei îi plac mult obiectele din aur. Cu siguranţă că le va cumpăra pe toate.

L—a luat pe Iohan de mână şi l—a dus în palat, căci fata era chiar camerista fiicei de împărat. Aceasta, văzând păsările şi celelalte podoabe din aur, s—a arătat foarte impresionată şi i—a spus lui Iohan:

—Sunt aşa de frumoase că ţi le voi cumpăra pe toate. Iohan i—a răspuns:

—Eu sunt numai slujitorul unui om bogat. Ce am eu aici e nimic faţă de ce are stăpânul meu pe corabie. Şi toate sunt obiecte preţioase, numai din aur.

Prinţesa s—a arătat numaidecât doritoare să le aibă pe toate. Iohan i—a zis atunci:

—Pentru ca să le vedeţi, aţi avea nevoie de multe zile şi multe săli în care să le punem pe toate la vedere, iar palatul ăsta nu e destul de încăpător.

Auzind asemenea vorbe, curiozitatea şi dorinţa ei au crescut şi mai mult, aşa că a poruncit:

—Du—mă pe corabie, vreau să văd eu însămi comorile stăpânului tău. Iohan cel credincios a condus—o bucuros la corabie, iar regele, zărind—o, şi—a dat seama de departe că era cu mult mai frumoasă decât în portret şi şi—a pierdut de tot capul, ascultând numai de glasul inimii. De îndată ce prinţesa a urcat pe corabie, regele a dus—o înăuntru, iar Iohan cel credincios a

rămas lângă cârmaci, poruncindu—i să pornească neîntârziat corabia.
—Întinde toate pânzele ca să plutim ca o pasăre în zbor, i—a poruncit el cârmaciului.

În acest timp, regele îl arăta prinţesei, bucată cu bucată, tacâmurile, farfuriile, cupele, amforele, păsările, animalele domestice, animalele sălbatice, toate lucrate din aur. Multe ore au petrecut cercetând aceste obiecte înşirate prin cămările corăbiei, aşa încât, bucuroasă de ceea ce vedea, prinţesa n—a băgat de seamă cum corabia se depărta cu repeziciune de ţărm. După ce a văzut şi ultimele podoabe, i—a mulţumit negustorului că i le—a arătat şi a dat să plece acasă. Dar pe punte a văzut cât de departe era de ţărm. Era în mijlocul mării, pe corabia care, cu toate pânzele ridicate, parcă zbura, nu plutea.
—Ah, strigă ea înspăimântată, am fost păcălită, m—a răpit negustorul, prefer să mor decât să rămân aici.

Negustorul o luă de mână şi—i spuse;
—Eu nu sunt negustor, sunt rege, cu nimic mai prejos de tine ca rang. Dacă te—am furat folosindu—mă de minciună, am făcut—o pentru că te iubesc nespus. Când ţi—am văzut portretul prima oară, am căzut, sleit de puteri, la pământ.

Auzind toate acestea, prinţesa l—a crezut şi a acceptat cu mare bucurie să—i devină soţie. Dar, în timp ce corabia naviga în mijlocul mării, Iohan cel credincios, care stătea pe punte şi cânta să—i treacă de urât, a văzut trei corbi poposind pe corabie. Atunci a tăcut şi—a început să tragă cu urechea la cele ce—şi spuneau corbii între ei. Unul croncănea astfel:
—Iacă, aţi văzut, o duce pe prinţesă la el în palat.
—Da, croncăni al doilea, dar nu—i încă sigur.
—Ea se află totuşi pe corabia regelui, spuse al treilea. Primul corb croncăni din nou:
—Ei şi ? Când ajung la ţărm, o să le apară în cale un cal roşcat ca o vulpe pe care el va dori să încalece; calul o să se înalţe cu el în văzduh, aşa că niciodată n—o să—şi mai vadă soţia.
—Şi nu—i nici o cale de scăpare? croncăni al doilea corb.
—O, ba există, dacă apare alt cal cu un ins ce va purta o flintă sub şa şi va trage cu ea în calul roşcat. Astfel tânărul rege va fi salvat. Numai că nimeni nu ştie asta. Iar dacă ar fi unul care ar şti şi i—ar spune, acela s—ar preface în stană de piatră de la tălpi până la genunchi.

Atunci al doilea corb croncăni iar:
—Eu mai ştiu ceva: chiar dacă va fi omorât calul, tânărul rege tot nu—şi va putea păstra mireasa. Când vor intra împreună în palat, acolo vor găsi într—un cufăraş o rochie care arată ca şi cum ar fi lucrată în fir de argint şi aur; în realitate, rochia este din pucioasă şi păcură. Când prinţesa o va îmbrăca, îi va arde carnea şi oasele până la măduvă.

Al treilea corb croncăni şi el:
—Şi nu există cale de scăpare ?
—O, ba da, croncăni al doilea, dacă ar lua cineva cu nişte mănuşi rochia, ar arunca—o în foc şi ea ar arde, prinţesa ar fi salvată, dar salvatorul s—ar preface în stană de piatră de la genunchi până în dreptul inimii.

Al treilea corb croncăni din nou:
—Eu ştiu încă şi mai mult: chiar dacă va fi arsă rochia miresei, tânărul rege tot nu va putea să—şi păstreze soţia. Când în timpul nunţii va începe dansul şi ei doi vor dansa, ea se va îngălbeni şi va cădea la pământ ca moartă; dacă n—o va ridica nimeni de jos şi nu—i va lua câteva picături de sânge din sânul drept, va muri. Cel care ar şti şi ar trăda acest secret s—ar preface în piatră de la picioare până în creştetul capului.

După ce corbii au terminat de croncănit, şi—au luat zborul de pe corabie şi s—au pierdut în depărtare. Iohan cel credincios, care înţelesese totul, deveni din ziua aceea tăcut şi trist, căci dacă nu tăinuia cele ce ştia, s—ar fi prefăcut în stană de piatră. Totuşi s—a hotărât să—şi salveze stăpânul cu preţul vieţii lui.

Cum au ajuns la ţărm, lucrurile au început să se petreacă întocmai cum croncăniseră corbii:

un cal minunat de culoare roşcată le—a apărut în cale. Regele strigă:
—Curaj, ăsta mă va duce la palat! Şi a dat să se urce în şa, dar Iohan, pe alt cal, a venit repede către el, l—a tras deoparte, a scos flinta de sub şa şi, dintr—un singur foc, a doborât calul cel roşcat la pământ. Atunci unii dintre servitorii regelui, care nu—l prea aveau la inimă pe Iohan, au început să strige:
—Ce ruşine să ucizi un aşa dobitoc, tocmai calul care trebuia să—l ducă pe regele nostru la palat!

Dar regele spuse:
—Tăceţi şi lăsaţi—l în pace. Iohan este cel mai credincios servitor al meu, ştie el mal bine de ce a făcut—o.

Apoi au plecat cu toţii la palat şi acolo, în sala cea mare, au găsit un cufăraş în care era o rochie de mireasă ţesută din fir de aur şi argint. Tânărul rege s—a apropiat de cufăraş vrând să ia rochia, dar Iohan l—a dat deoparte, a luat rochia cu mănuşi pe mână, a dus—o în foc şi a lăsat—o să ardă. Ceilalţi servitori au început din nou să murmure şi să zică:
—Poftim, arde chiar rochia miresei. Dar tânărul rege le—a spus din
nou:
—Cine ştie dacă n—a făcut bine că a aruncat—o, lăsaţi—l în pace, el este slujitorul meu cel mai credincios.

A urmat apoi nunta. S—a pornit dansul şi mirii au înaintat spre mijlocul sălii. Dintr—o dată, mireasa s—a îngălbenit şi a căzut, ca moartă, la pământ. Iohan, care o privea cu atenţie, a sărit lângă ea, i—a luat trei picături de sânge din sânul drept şi le—a aruncat. Curând, regina a început din nou să respire şi şi—a revenit. Tânărul rege, care văzuse totul, nu pricepea de ce face Iohan asta şi a început să strige mânios:
—Aruncaţi—l în închisoare!

A doua zi, Iohan cel credincios a fost condamnat la moarte prin spânzurătoare. Când era deja sus, gata să fie atârnat în ştreang, a zis:
—Orice om, când trebuie să moară, are dreptul ca, înainte de a—şi da obştescul sfârşit, să mărturisească. Ar trebui să am şi eu acest drept.
—Da, a poruncit regele, să i se dea dreptul să vorbească. Atunci Iohan a spus:
—Eu sunt condamnat pe nedrept, deşi ţi—am fost totdeauna credincios. Apoi a povestit ce croncăniseră cei trei corbi pe care îi ascultase când călătoreau pe mare şi cum, ca să—şi salveze stăpânul, făcuse tot ceea ce făcuse.

Regele a strigat:
—O, credinciosul meu Iohan, eşti iertat, eşti iertat! Daţi—l jos!

Dar în acest timp, după ce rostise ultimul cuvânt, Iohan cel credincios se prefăcuse deja în stană de piatră, prăbuşindu—se ca un bolovan la pământ.

Tare s—au mai necăjit regele şi regina din cauza nerecunoştinţei lor faţă de cel care le salvase viaţa. ,Ah, cum l—am răsplătit eu pe credinciosul meu servitor!" îşi spunea regele. A luat statuia şi a pus—o în camera sa, lângă pat. De câte ori se uita la ea, plângea şi zicea: „Ah, dacă ţi—aş putea reda viaţa, credinciosul meu Iohan!"

Statuia a început să vorbească şi i—a spus:
—Da, stăpâne, mă poţi învia în schimbul a ceea ce ai mai scump pe lume.
—Aş da tot ce am mai scump pe lume dacă aş putea să te readuc la viaţă. Statuia i—a zis din nou:
—Dacă tu cu mâna ta, tai capetele celor doi copii ai tăi şi mă ungi cu sângele lor, atunci eu voi învia.

Regele s—a înspăimântat când a auzit că ar trebui să—şi ucidă copiii, dar şi—a amintit de credinţa lui Iohan care murise pentru el. A scos numaidecât sabia şi a tăiat capetele copiilor. După ce a uns cu sângele lor statuia, Iohan a înviat, sănătos şi plin de vigoare în faţa stăpânului său. Apoi i—a spus regelui:

—Stăpâne, ce ai făcut pentru mine nu va rămâne nerăsplătit.

A luat capetele copiilor, le—a pus la loc şi le—a uns cu sângele lor. Copiii au prins viaţă şi au redevenit veseli şi sănătoşi, au început să sară şi să se joace ca şi cum nimic nu s—ar fi întâmplat.

Regele nu mai putea de bucurie. Când a văzut că vine regina, i—a ascuns într—un dulap pe toţi trei şi şi—a întrebat soţia:

—Te—ai rugat la biserică?

—Da, a răspuns ea. Aproape tot timpul m—am gândit la Iohan cel credincios, ce ghinion a avut el să moară ca să ne salveze pe noi!

Atunci regele i—a spus:

—Draga mea soţie, noi putem să—i redăm viaţa, dar asta ne costă viaţa copiilor noştri pe care trebuie să—i jertfim.

—Noi suntem vinovaţi, aşa că trebuie s—o facem.

Regele s—a bucurat că soţia lui gândeşte la fel cu el, a deschis dulapul şi i—a scos de acolo pe Iohan şi pe copii, veseli şi nevătămaţi.

—Domnul fie lăudat, a spus regele, Iohan şi copiii noştri trăiesc. Apoi i—a povestit reginei tot ce făcuse.

Şi au trăit fericiţi până la sfârşitul vieţii.

O AFACERE BUNĂ

(Der gute Handel// The good bargain)

Odată, un ţăran şi—a dus vaca la târg şi a vândut—o pe şapte taleri. în drumul spre casă era un heleşteu şi, încă de departe, ţăranul a auzit cum orăcăiau broaştele: oac, oac, oac, oac! „laca", şi—a spus în sinea lui, „ce tămbălău fac, nu cred, după mintea lor cea proastă, că am luat şapte taleri şi nu opt, pe vaca mea". Ajuns lângă apă, a strigat spre ele:

—Neroadelor, altceva mai bun decât să orăcăiţi nu ştiţi? Şapte taleri am luat, nu opt.

Broaştele însă au continuat să orăcăie.

—Păi, dacă nu vreţi să mă credeţi, am să—i număr în faţa voastră.

Şi a scos banii din pungă începând să numere tot câte douăzeci şi patru de *groşeni* pentru fiecare taler. Broaştele însă nu dădeau nici o atenţie socotelii lui şi orăcăiau mai departe: oac, oac, oac, oac!

—Ei, a strigat ţăranul mânios, dacă vreţi să vă convingeţi, număraţi—i şi singure!

Şi a aruncat toţi banii în heleşteu, unul câte unul. Apoi s—a aşezat şi a început să aştepte ca ele să termine de numărat şi să—i dea banii înapoi. Dar broaştele, neclintite, orăcăiau mai departe: oac, oac, oac, oac! şi nici gând nu aveau să arunce banii pe mal. Ţăranul a mai aşteptat un timp, până la căderea nopţii, când trebuia să plece acasă. Atunci s—a înfuriat pe broaşte şi a început să le certe:

—Proastelor! Holbatelor ce sunteţi, numai gura mare cu care strigaţi de spargeţi urechile omului e de voi, altfel nici şapte taleri nu sunteţi în stare să număraţi. Cât credeţi că am să mai aştept?

Şi, zicându—le astfel, a plecat spre casă plin de silă, în timp ce broaştele continuau să strige: oac, oac, oac, oac!

La scurt timp după întâmplarea asta, a făcut rost de o altă vacă pe care a tăiat—o gândind că, dacă o vinde tăiată, va primi pe ea mai mulţi bani, în plus şi pielea îi va aduce niscaiva venit.

Ajuns la zidul ce înconjura oraşul, la poarta de intrare, iată că o haită de câini, printre care se afla şi un ogar, a sărit asupra sacului cu carne, l—a adulmecat şi toţi au început să latre: ham, ham, ham, ham! Văzând că nu încetează cu lătratul, ţăranul i—a spus ogarului:

—Da, ai înţeles bine, am carne, dar trebuie să fiu şi eu de acord cu ham—ham—ul!

Ogarul l—a răspuns la rândul lui „ham, ham", iar ţăranul i—a spus din nou:

—Dacă tu nu vrei, poate că tovarăşii tăi ar vrea să le dau ceva de înfulecat.

—Ham, ham! răspundea ogarul. Ţăranul îi vorbi din nou:

—Dacă mă refuzi cu încăpăţânare, atunci îţi las ţie marfa, doar te cunosc bine, ştiu cine ţi—e stăpânul. însă îţi spun clar, în trei zile vreau banii, altfel va fi rău de tine. Poţi să mi—i aduci aici, la poartă.

Acestea fiind zise, a lăsat carnea şi s—a întors acasă. Câinii s—au repezit spre ea şi au început să latre: ham, ham, ham, ham! Ţăranul, care auzea de departe lătratul, îşi spunea: „Acum toţi vor câte—o bucată".

Peste trei zile, s—a gândit: „Ei, în seara asta voi avea bani" şi nu mai putea de bucurie. Dar nu voia să mai ia pe cineva cu el, căci îşi zicea: „Azi nu mai poţi să ai încredere în nimeni". Plin de nerăbdare, se duse în oraş direct la măcelar ca să—şi încaseze banii. Măcelarul a crezut la început că glumeşte, dar ţăranul i—a spus:

—Lasă gluma deoparte, eu vreau banii mei. Nu ţi—a adus ogarul tău acum trei zile o vacă tăiată în bucăţi?

Măcelarul s—a înfuriat, a luat o măturâ şi l—a gonit afară.

—Aşteaptă, a spus ţăranul, mai există şi judecată pe lume!

Ţăranul s—a dus la palat şi a cerut audienţă la rege. A fost condus în faţa regelui şi—a prinţesei. Regele l—a întrebat ce necazuri are.

—Ah, a răspuns el, broaştele şi câinii mi—au luat tot ce aveam, iar măcelarul mi—a plătit carnea cu câteva cozi de măturâ pe spinare. Apoi i—a povestit amănunţit cum se petrecuseră lucrurile.

Auzind ce povesteşte ţăranul, fiica regelui a început să râdă în hohote, iar regele i—a spus:

—Nu pot să—ţi dau dreptate, dar îţi dau de soţie pe fata mea. în toată viaţa ei nu a râs cât a râs azi datorită ţie. De mult am promis mâna ei celui care o va face să râdă. Mulţumeşte—i lui Dumnezeu pentru norocul ce—a dat peste tine.

—Ah, zise ţăranul, dar eu n—o vreau deloc pe fiica Măriei Tale de soţie, pentru că am acasă una şi mi—e destul. Dacă mă întorc, altceva mai bun nu mă aşteaptă decât să mă ascund în vreun colţ al casei ca să scap de gura ei.

—Bădărăniile! strigă regele.

—Iertate fie—mi vorbele, Măria Ta, dar ce se poate aştepta de la un bou decât coarne de vită, zice o vorbă din popor.

—Aşteaptă, s—a răzgândit regele, trebuie să primeşti totuşi o răsplată. Acum poţi să pleci, dar peste trei zile vino din nou la palat şi ţi se vor plăti cinci sute de taleri în monezi.

Când a ajuns la ieşirea din palat, un străjer i—a spus:

—Tu ai făcut pe fiica regelui să râdă, trebuie să fi primit ceva bani pentru asta, nu—i aşa?

—Cam aşa—i, mi s—au promis cinci sute de taleri.

—Şi ce—o să faci cu atâta bănet?

—Păi, ştii ceva, a zis ţăranul, pentru că tot eşti aici, mergi tu la rege peste trei zile, ia banii, opreşte—ţi două sute de taleri şi restul mi—i dai mie.

Un negustor, care se afla prin apropiere şi trăgea cu urechea la discuţia dintre ţăran şi străjer, s—a luat după ţăran, l—a tras de mânecă şi i—a spus:

—Minune dumnezeiască, ce om norocos eşti! Aş vrea să—mi schimb tot mărunţişul în monezi. De altfel, la ce—ţi trebuie ţie talerii ?

—Negustorule, i—a răspuns ţăranul, dacă vrei, poţi să iei trei sute şi să—mi dai mărunţiş. Dă—mi azi bănuţii şi peste trei zile vei primi talerii de la rege.

Negustorul s—a bucurat de afacerea lui şi i—a adus ţăranului groşi falşi, în care trei aveau valoarea cât doi adevăraţi. După trei zile, ţăranul s—a înfiinţat la curte, iar regele a strigat:

—Dezbracă hainele astea! Doar acum ai bani, cinci sute de taleri, şi nu mai trebuie să umbli în zdrenţe.

—Ah, zise ţăranul, eu banii nu—i mai am, două sute i—am promis străjerului de la palat şi trei sute mi i—a schimbat negustorul în mărunţiş, fără să—mi pretindă vreo taxă, ce—i drept.

Chiar atunci negustorul şi străjerul au venit înăuntru şi şi—au cerut de la ţăran dreptul susţinând că învoiala lor era corectă. Străjerul aştepta răbdător, căci simţea cum stau lucrurile, negustorul însă se jeluia necontenit:

—Vai de mine şi de mine, striga el, unde—s talerii mei?

Regele a râs de păţania ţăranului, a lăsat mânia deoparte şi i—a spus:

—Pentru că din nou ţi—ai pierdut răsplata, înainte chiar de a o fi avut, vreau să—ţi dau ceva în loc. Mergi la vistiernicul meu şi ia—ţi de acolo câţi bani vrei.

Ţăranul n—a aşteptat să i se spună de două ori, a mers la vistierie şi şi—a burduşit punga cu monezi. Apoi s—a dus la un han şi a început să—şi numere avutul. Negustorul, care se strecurase după el, îl auzea cum număra şi bodogănea nemulţumit: „Acum m—a încurcat şi mai rău netrebnicul de vistiernic. Dacă nu m—ar fi lăsat să—mi iau singur banii, aş fi ştiut cât am. Ce bine ar fi fost să fi luat doar atât cât mi se cuvenea". „Doamne ajută şi păzeşte, şi—a zis negustorul, omul ăsta îl vorbeşte de rău chiar pe regele nostru. Mă duc să—l pârâsc şi voi primi o răsplată bună, în timp ce el chiar va fi pedepsit".

Când a aflat regele ce spunea ţăranul, s—a înfuriat din cale afară şi i—a poruncit negustorului să—l aducă pe vinovat la el.

Negustorul a alergat la ţăran şi i—a spus:

—Trebuie să te înfăţişezi neîntârziat la rege, mort—copt, cum vei putea, că—i rău de tine.

—Ştiu eu mai bine ce am de făcut, i—a răspuns ţăranul. Mai întâi trebuie să—mi cumpăr veşminte noi. Crezi că un om care are aşa mulţi bani în pungă se poate arăta în zdrenţe la rege?

Când văzu că ţăranul nu se dădea dus fără haine noi, fiindu—i teamă că mânia regelui va spori şi că astfel răsplata ce i se cuvenea va fi în pericol, negustorul îl zise:

—Pot să—ţi împrumut eu pentru scurt timp nişte haine fără să—ţi cer nimic, aşa, din prietenie şi dragoste.

Ţăranul n—a mai stat mult pe gânduri şi s—a învoit. A îmbrăcat costumul dat de negustor şi a alergat la palat. Acolo, regele l—a învinuit pentru cuvintele cu care—l ponegrise când număra banii la han şi pe care le aflase de la negustor.

—Ah, s—a supărat ţăranul, ce spune un negustor este totdeauna neadevărat, unuia ca el nu—i ies din gură decât minciuni. Individul ăsta ar putea jura că până şl haina de pe el i—am luat—o şi am îmbrăcat—o.

—Cum aşa, a sărit negustorul, nu—i costumul meu pe tine? Nu ţi l—am împrumutat eu din prietenie, fără nici un interes, ca să te prezinţi la rege ?

Când a auzit asta, regele a spus:

—Pe cineva sigur a minţit negustorul, ori pe mine, ori pe ţăran.

Şi a poruncit să i se mai dea câţiva taleri ţăranului. Omul a plecat acasă bucuros, bine îmbrăcat şi cu banii în pungă, zicându—şi în sinea lui: „De data asta am nimerit—o!".

UN MUZICANT CIUDAT

(Der wunderliche Spielmann // The Wonderful Musician; The Strange Musician; The Marvellous Musician)

Era odată un muzicant care se plimba mereu prin pădure singur şi se gândea la fel de fel de lucruri. Uneori, îşi spunea: „Mă plictisesc de moarte aici în pădure, şi vreau să—mi iau un învăţăcel pe lângă mine!". Atunci îşi da jos scripca de pe spate şi începea să cânte aşa frumos, de crăpa coaja copacilor.

La scurtă vreme după ce începuse să cânte, ieşi un lup dintr—un tufiş, atras de muzică. „Aoleu, şi—a zis muzicantul, iaca un lup, numai el mai lipsea". Lupul se apropie şi—i spuse:

—Ei, dragă muzicantule, ce frumos cânţi. Aş vrea şi eu să învăţ să cânt ca tine.

—Bate laba, treaba—i ca şi gata, răspunse muzicantul, nu trebuie decât să faci ce ţi—oi spune.

—O, muzicantule, te voi asculta cum ascultă un ucenic pe maestrul său, îi răspunse lupul.

Muzicantul îl invită să meargă cu el şi, după o bucată de drum, ajunseră la un stejar bătrân care avea în mijloc o crăpătură.

—Uite, dacă vrei să înveţi să cânţi, bagă—ţi în crăpătura asta labele din faţă, i—a spus muzicantul lupului.

Lupul făcu întocmai, iar muzicantul luă un pietroi şi—i prinse labele aşa de strâns, că lupul rămase acolo prizonier.

—Aşteaptă până mă întorc! îi mai strigă muzicantul şi—şi văzu mai departe de drum.

După un timp, şi—a spus iar ca pentru sine: „Mă plictisesc de moarte, aici, în pădure, vreau să—mi aduc un învăţăcel pe lângă mine". Apoi îşi luă din nou scripca de pe spate şi începu să cânte de se auzea până departe, în inima pădurii. N—a trecut mult şi—a apărut, strecurându—se printre copaci, o vulpe care, apropiindu—se de el, i—a zis:

—Ei, dragă muzicantule, ce frumos cânţi tu din arcuş, tare aş vrea să—nvăţ şi eu.

—Treaba—i ca şi gata, răspunse muzicantul, nu trebuie decât să faci ce ţi—oi spune.

—O, muzicantule, am să te ascult întocmai, ca un ucenic pe maestrul său.

—Urmează—mă, i—a zis muzicantul.

După ce au mers împreună o bună bucată de drum, ajunseră la o cărăruie străjuită de o parte şi de alta de fel de fel de arbuşti. Muzicantul se opri, luă o creangă de alun, o îndoi spre pământ şi—i prinse vârful cu piciorul, apoi îndoi o altă creangă de alun, de pe partea cealaltă a cărării, şi—i strigă vulpii:

—Curaj, vulpiţo, dacă vrei să înveţi ceva, atunci dă—mi, te rog, laba stângă. Vulpea l—a ascultat, iar el i—a legat laba de creanga alunului din partea stângă.

—Acum, vulpiţo, dă—mi şi laba dreaptă.

Şi vulpea l—a ascultat, iar el i—a legat—o de creanga de alun de pe partea dreaptă a drumului. După ce controla dacă nodurile sunt bine strânse, lăsă libere cele două crengi care se ridicară cu vulpea zvârcolindu—se în aer.

—Aşteaptă până mă întorc, i—a mai spus, apoi plecă şi—şi văzu mai departe de drum prin pădure.

După un timp, iar şi—a zis în gândul lui: „Ah, mă plictisesc de moarte, aici în pădure, vreau

să—mi aduc un învăţăcel pe lângă mine!". A luat din nou scripca şi a început să cânte de se auzea în toată pădurea. Dintr—un tufiş sări un iepuraş. „Na, iaca un iepuraş acum. Ăsta chiar că nu—mi trebuie".

—Ei, tu, muzicantule, strigă iepuraşul plin de curaj, cânţi foarte frumos, aş vrea să cânt şi eu ca tine.

—Treaba—i ca şi gata, i—a răspuns şi lui muzicantul, să faci numai ce—ţi spun eu.

—O, muzicantule, am să te ascult ca un ucenic pe maestrul său.

Apoi merseră o bucată de drum împreună, până ce au ajuns într—o poiană unde era un plop. Muzicantul îl legă pe iepuraş cu o funie în jurul gâtului, apoi luă capătul celălalt şi înconjură cu el plopul.

—Curaj, curaj, iepuraşule, acum sări de douăzeci de ori şi dă ocol copacului. Iepuraşul ascultă, sări de douăzeci de ori în jurai copacului pană ce funia se înfăşură toată, iar el rămase prizonier lângă plop încât, când voia să se mişte, simţea cum funia îi taie gâtul.

—Aşteaptă până mă întorc, i—a zis şi lui muzicantul, după care îşi văzu de drum. între timp, lupul s—a smucit, s—a tras încolo şi încoace şi, după multă trudă, a reuşit să—şi scoată labele din crăpătura copacului. Mânios, alergă după muzicant să—l sfâşie. În drum, văzu mai întâi vulpea legânându—se în aer, care—i strigă:

—Ajută—mă, te rog, muzicantul şi—a bătut joc de mine, m—a păcălit. Lupul trase în jos crengile alunului, roase nodurile şi eliberă vulpea, apoi plecară împreună cu gând să se răzbune. în drum au găsit şi iepuraşul legat de plop, îl eliberară şi pe el şi tustrei alergară după muzicant. Acesta, după ce mai cântase de câteva ori, avusese norocul să—şi găsească învăţăcelul potrivit. Cântecul lui ajunsese la urechile unui tăietor de lemne care—şi lăsă munca şi, cu toporul în mână, alergă la el să—i asculte muzica. „Iată, în sfârşit, ucenicul care—mi trebuia", îşi spuse muzicantul când îl văzu, „căci eu căutam un om, nu un animal". Şi începu să cânte aşa de frumos, că bietul tăietor de lemne asculta ca vrăjit şi se bucura din toată inima. Dar, cum stăteau ei acolo, au apărut lupul, vulpea şi iepuraşul şi se vedea că au de gând să se răzbune crunt pe muzicant. Tăietorul de lemne a ridicat toporul, s—a aşezat în faţa muzicantului şi a strigat:

—Cine se leagă de el, va avea de—a face cu mine.

Animalele au început să tremure de frică şi au fugit repede în pădure, iar muzicantul i—a mai cântat o vreme tăietorului de lemne, apoi şi—a văzut din nou de drum şi s—a afundat în pădure.

CEI DOISPREZECE FRAŢI

(Die zwölf Brüder// The Twelve Brothers)

A fost odată ca niciodată un împărat şi o împărăteasă care—şi duceau viaţa în pace şi bună înţelegere şi aveau ei doisprezece copii... Dar vezi că copiii ăştia se nimeriseră să fie numai băieţi. Şi se—ntâmplă ca într—una din zile, împăratul să—i zică împărătesei:

—Mult m—am frământat în cugetul meu, da' acu' pot să—ţi spun ce—am hotărât: dacă cel de—al treisprezecelea copil pe care—l vei aduce pe lume s—o nimeri să fie fată, atunci cei doisprezece fraţi ai săi vor trebui să fie daţi cu toţii morţii, pentru ca să nu se ştirbească cu nimic averea pe care urmează s—o moştenească, şi împărăţia să fie a ei.

Şi ce crezi, nu numai că se gândise la asta împăratul, dar chiar puse să se facă douăsprezece coşciuge şi cu mâna lui le umplu cu talaş. Şi—n fiecare coşciug se găsea câte—o perniţă, după cum cerea datina.

După ce fură întocmite, împăratul le rândui pe toate într—o odaie şi, după ce—o încuie bine, îi dădu cheia împărătesei şi—i porunci să nu sufle o vorbă nimănui despre ceea ce pusese la cale.

Biata mamă n—avea ce alta face şi—şi închise în sine durerea care o chinuia. Şi de dimineaţă până seara şedea tot mâhnită.

Vezi însă că prâslea, care se ţinea tot timpul de poalele ei — şi căruia îi ziceau Benjamin, după Biblie — băgă de seamă că maică—sa stă tristă toată ziua şi îndrăzni a o întreba:

—Mamă dragă, de ce eşti atât de tristă? Şi maică—sa îi răspunse:

—Fecioraşul meu iubit, nu mă mai chinui cu întrebările, că nu se cade să—ţi spun.

Dar vezi că prâslea o mai întrebă o dată şi încă o dată, şi se ţinu scai de ea. Şi—n cele din urmă, împărăteasa îşi calcă pe inimă, şi—l duse la camera aceea. O descuie şi de cum trecu prâslea pragul, îi arătă cele douăsprezece sicrie umplute cu talaş. Apoi îi spuse:

—Dragul meu Benjamin, sicriele de le vezi le—a făcut taică—tu pentru tine şi pentru ceilalţi unsprezece fraţi ai tăi şi de s—o întâmpla să aduc pe lume o fetiţă, multe zile n—o să mai aveţi după aceea, c—o să vă dea morţii pe toţi şi o să vă îngroape în ele.

Şi cum împărăteasa îi povestea toate astea vărsând şiroaie de lacrimi, prâslea o mângâie, şi ca să—i ogoiască durerea îi spuse:

—Nu plânge, dragă mamă, şi nu te mai zbuciuma atât, că doar om şti noi cum să ne ajutăm şi s—o scoatem la capăt. Şi la urma urmelor, o m pleca de la casa părintească, şi gata!...

—Bine—ai gândit, fătul meu — grăi împărăteasa. Da' deocamdată n—ar trebui să plecaţi departe, în lumea largă. Ia—i pe cei unsprezece fraţi ai tăi şi duceţi—vă în pădure. Iar de—ţi ajunge acolo, unul din voi să se urce în stejarul cel mai înalt şi să stea tot timpul cu ochii ţintă pe turnul palatului. De s—o întâmpla să capăt un băiat, să ştii c—o să înalţ un steag alb şi veţi putea să vă întoarceţi, iar dacă oi aduce pe lume o fetiţă, o să înalţ un steag roşu. Şi de va fâlfâi steagul cel sângeriu, o clipă să nu mai întârziaţi: să fugiţi cât puteţi de repede şi

Dumnezeu să vă aibă în paza lui. În fiecare noapte o să mă scol şi o să mă rog Domnului şi—o să—i cer îndurare pentru ca iarna să aveţi un foc la care să vă încălziţi mădularele, iar vara să nu vă doboare arşiţa.

După ce—şi binecuvânta fiii, aceştia luară calea codrului şi peste puţin se opriră într—o rarişte. Şi fiecare pe rând începu a sta de pază în vârful celui mai înalt stejar, cătând cu luare—aminte spre turn. După ce trecură aşa unsprezece zile, veni şi rândul lui Benjamin. Şi numai ce zări el înălţându—se un steag. Dar nu era cel alb, care să le aducă mântuirea, ci un steag roşu ca sângele, care le vestea că trebuie să moară cu toţii. De cum auziră asta, fraţii ceilalţi se mâniară grozav şi începură a—şi spune unul altuia:

—Auzi, să murim din pricina unei fete?!... Să jurăm pe loc că ne vom răzbuna. Şi oriunde o fi să dăm peste o fată, să facem să curgă sângele ei roşu!...

Apoi purceseră la drum, afundându—se tot mai adânc în pădure. Şi cam pe la mijlocul ei, unde era mai întunecoasă şi mai sălbatică, dădură peste o căsuţă vrăjită, în care nu se afla nimeni şi care parcă—i aştepta.

O cercetară ei cu luare—aminte, şi—apoi cei unsprezece fraţi spuseră într—un glas:

—Aici o să locuim! Iar tu, Benjamin, fiindcă eşti cel mai nevârstnic dintre noi şi cel mai firav, o să rămâi acasă şi o să faci toate câte se cer într—o gospodărie. Noi ne—om îngriji să aducem de—ale gurii, că pentru asta suntem destui şi—n putere.

Nu—şi sfârşiră ei bine vorbele, că şi porniră prin hăţişurile codrului după vânat. Şi doborâră o mulţime de iepuri, de căprioare sălbatice, de porumbei şi alte păsări de tot soiul. Tot ce se nimerea să le pice în tolbă de—ale mâncării îi aduceau lui Benjamin, că—n sarcina lui cădea să facă din ele bucate, ca să—şi ospăteze fraţii şi să le astâmpere foamea. Şi aşa trăiră ei zece ani împreună, în căsuţa aceea, şi vezi că timpul nu li s—a părut lung din cale—afară.

Fetiţa pe care o născuse împărăteasa crescuse de—acum mărişoară, şi avea o inimă bună cum e pâinea caldă. Şi era cadra de frumoasă la chip, iar pe frunte îi sclipea o stea de aur.

Şi—ntr—o zi, pe când se spălau rufele mari, se întâmplă ca fata să zărească printre ele cele douăsprezece cămăşi bărbăteşti.

Se miră ea de asta şi cum nu găsi răspuns singură — că n—avea cum să găsească — o întrebă pe maică—sa:

—Ale cui sunt cele douăsprezece cămăşi, că lui taica n—aş crede că—i vin, că sunt prea mici?...

La auzul acestor cuvinte, împărăteasa o dată se schimbă la faţă şi cu inima grea de amar îi dezvălui fetei ceea ce închisese vreme de zece ani în inima ei:

—Copilul meu iubit, ele sunt ale celor doisprezece fraţi ai tăi. Şi fetiţa întrebă iarăşi:

—Da' unde sunt cei doisprezece fraţi ai mei, că n—am auzit niciodată nimic despre dânşii?

împărăteasa îi grăi pe dată:

—Cine ştie unde—or fi, fata mea. Rătăcesc şi ei prin lumea largă...

Apoi luă fetiţa de mână, descuie odaia şi arătându—i cele douăsprezece coşciuge umplute cu talaş şi având la căpătâi perniţele, îi zise:

—Coşciugele astea erau pregătite pentru fraţii tăi, dar vezi că ei au plecat pe furiş cu puţin timp înainte de a te naşte.

Şi—i povesti apoi, de—a fir—a—păr, toată tărăşenia.

Dacă auzi asta, fetiţa îi spuse cu o hotărâre pe care nu şi—o cunoscuse până atunci:

—Mamă dragă, nu mai plânge, c—o să plec şi eu în lume, să—mi caut fraţii!...

Apoi luă cu sine cele douăsprezece cămăşi şi—o porni spre pădurea cea mare, că doar ştia că pe acolo luaseră calea pribegiei fraţii săi. Merse ea ziua—ntreagă şi când se lăsă amurgul se şi afla în dreptul căsuţei vrăjite.

Nu se sfii deloc să intre înăuntru şi numai ce dădu cu ochii de un flăcăiaş, care o luă la întrebări:

—De unde vii şi încotro vrei să te îndreptî?

Şi în sinea lui se minună de frumuseţea ei nemaivăzută, de straiele ei împărăteşti şi de steaua ce—i sclipea în frunte. Fata nu se lăsă însă rugată şi—l lămuri:

—Sunt fiică de împărat şi—am pornit în lume să—i caut pe cei doisprezece fraţi ai mei, care s—au pribegit. Şi de—o trebui, o să merg până la capătul pământului ca să—i găsesc!

Şi prinse să—i arate şi cele douăsprezece cămăşuici pe care le ducea cu sine.

Atunci Benjamin îşi dădu seama că în faţa lui se afla chiar soru—sa, şi—i spuse:

—De—i aşa, află că eu sunt Benjamin, cel mai mic dintre fraţii tăi...

Şi începură ei să plângă de bucurie şi se sărutară şi se îmbrăţişară cu foc, că doar sângele apă nu se face. Şi într—un târziu, Benjamin îi grăi:

—Toate ar fi bune, dragă surioară, da' vezi că—i la mijloc ceva care te opreşte să rămâi aici. Află c—am pus cu toţii jurământ ca să dăm morţii pe orice fată care ne—ar ieşi în cale. Şi nu de florile mărului ne—am jurat aşa, ci din pricina unei fete, că la naşterea ei a trebuit să părăsim casa părintească şi să pribegim în lume.

Dar vezi că fata avea inima vitează, şi—i spuse:

—Cu dragă inimă mi—aş da viaţa, de—aş fi sigură că prin asta îmi izbăvesc fraţii!...

—Nu, surioară, nu se cade să mori — zise Benjamin, cu dragoste şi hotărâre. Până ce—or veni cei unsprezece fraţi ai noşti, piteşte—te ici, sub putina asta, că oi găsi eu cum să ajung la înţelegere cu ei...

Fata tăcu întocmai, şi de—ndată ce se lăsară negurele nopţii, numai ce sosiră şi ceilalţi de la vânătoare. Se aşezară ei să mănânce, că masa era pregătită cu de toate, şi—n timp ce îmbucau cu lăcomie, că li se făcuse foame, începură a întreba:

—Ce mai e nou, frăţioare?

Şi Benjamin se grăbi la rându—i, să—i întrebe:

—Da' voi n—aţi aflat nimic?

—N—am aflat! răspunseră ei.

—Ia te uită — păru că se miră Benjamin — voi aţi colindat toată pădurea, iar eu am trebăluit pe acasă şi când colo tot eu ştiu mai multe decât voi!...

—Păi dacă—i aşa, povesteşte—ne şi nouă, ce mai aştepţi! strigară ei, cu voioşie.

—Vă spun, cum să nu, da' mai înainte de a începe să vă povestesc, îmi făgăduiţi că n—o s—o omorâţi pe prima fată care vă va ieşi în cale?

—Îţi făgăduim! strigară cu toţii într—un glas. Îi lăsăm viaţa: da', hai povesteşte—ne odată!...

Dacă le auzi spusele, Benjamin grăi:

—Atunci aflaţi că sora noastră e aici!...

Şi, ridicând putina, fiica de împărat ieşi la lumină, înveşmântată în straiele ei împărăteşti şi cu steaua de aur sclipindu—i pe frunte. Şi era frumoasă cum nu s—a mai văzut făptură pe lume, gingaşă şi subţirică de ziceai că—i o trestie.

Ei, dragilor, ce bucurie fu pe dânşii!... îi săriră de gât şi—o sărutară şi—n ochi li se citea dragostea.

Şi din ziua aia fata rămase cu Benjamin, să—i ajute la treburile casei. Cei unsprezece fraţi plecau în pădure, ca şi până atunci, şi prindeau tot soiul de vânat: căprioare, porumbei şi fel de fel de păsări, ca să aibă cu ce—şi ţine cu toţii zilele, iar sora lor şi Benjamin purtau de grijă ca să pregătească mâncarea şi să vadă de casă.

Şi câte n—avea de făcut fata! Ea aduna lemnele pentru foc şi ierburile pentru fiertură, ea punea bucatele la gătit şi când soseau cei unsprezece fraţi, masa era întotdeauna gata şi mâncărurile erau frumos orânduite, de parcă te îmbiau. Şi vezi că tot ea avea grijă şi de curăţenia căsuţei, şi *pătuceanele* tot ea le înfăşa cu nişte cearşafuri albe cum îi zăpada. Fraţii feteiera tare mulţumiţi de ea şi trăiau cu toţii în mare înţelegere.

Şi se întâmplă o dată ca fata să le pregătească nişte bucate cum nu mai avuseseră până atunci, gustoase, că—ţi gâdilau nările şi te făceau să le pofteşti, şi când se adunară cu toţii la masă, se puseră pe mâncat şi pe băut, plini de voioşie.

Dar vezi că—n spatele căsuței vrăjite se afla o grădiniță. Și—n grădinița asta creșteau doisprezece crini.

În timp ce frații mâncau și se veseleau, fata intră în grădiniță și rupse cele douăsprezece flori, cu gândul să dăruiască fiecăruia câte una și să le facă o bucurie. Dar cum rupse crinii, ce să vezi, în aceeași clipă cei doisprezece frați se prefăcură în doisprezece corbi și, întinzându—și aripile, își luară zborul deasupra pădurii, care încotro. Iar casa și grădinița pieriră și ele, de parcă n—ar fi fost niciodată pe locul acela.

Și se pomeni biata fetiță singură—singurică în pădurea aceea întunecoasă și sălbatică.

Privi ea înjur și numai ce dădu cu ochii, lângă o buturugă, de o femeie bătrână care—i spuse cu durere în glas:

—Vezi ce ispravă ai făcut, copila mea?!... De ce n—ai lăsat florile pe locul lor și le—ai rupt? Că cele douăsprezece flori albe erau cei doisprezece frați ai tăi. Și din vina ta s—au prefăcut pentru vecie în corbi...

Ascultă fata vorbele bătrânei și, cu inima sfâșiată de greu amar, abia îngână:

—Oare nu—i nici un mijloc să—i scap?

—Pe cât știu eu — răspunse bătrâna — pe lumea asta nu e nici unul. Da' ia stai, parcă ar fi... Da' e așa de greu, că n—aș crede să poți duce la capăt ceea ce ți se cere ca să—i izbăvești. Șapte ani de—aci încolo ar trebui să stai mută: să nu vorbești și nici să nu râzi, că nu ți—e îngăduit. Iar de—ai vorbi o singură vorbă măcar c—un ceas mai devreme de s—ar împlini sorocul, zadarnică ți—ar fi toată truda și frații tăi ar pieri din pricina ăstui cuvânt.

Ascultă fata vorbele bătrânei și—n inima ei își spuse: „Ba o să fac chiar așa, o să stau mută, și—o să—mi scap frații!"

Apoi plecă mai departe în pădure și căută un copac înalt. Greu nu—i fu să—l găsească și, suindu—se în el, își încleșta buzele și nici nu mai vorbi și nici nu mai râse. Și se—ntâmplă într—o bună zi ca un împărat să vâneze pe acolo. Și un ogar mare, pe care—l avea craiul, nu știu cum se făcu de alergă tocmai la copacul unde ședea fata și începu să—i dea târcoale de jur—împrejur, sărind și lătrând ca un turbat, și cătând în sus, la făptura ce se zărea printre frunze.

Atras de lătratul ogarului, împăratul dădu fuga la copacul acela și numai ce văzu o mândrețe de fată, c—o stea de aur sclipindu—i pe frunte. Și atât fu de fermecat de frumusețea ei fără seamăn, că—i strigă de nu vrea să—i fie soție. Da' vezi că fata nu—i dădu nici un răspuns, ci doar clatină ușurel din cap.

Cum n—avea ce alta face, împăratul se sui chiar el în copac, și, luând—o jos de acolo, o aburcă pe calul său și—o duse la palatul împărătesc. Și se prăznui nunta cu mare bucurie și strălucire, dar în tot timpul serbării mireasa nici nu vorbi și nici nu râse.

Și—și petrecură mulți ani împreună, ducându—și viața în bucurie și deplină înțelegere. Da' vezi că de la o vreme mama împăratului, care era o femeie haină, începu s—o vorbească de rău pe tânăra împărăteasă, și—ntr—un sfârșit îi spuse craiului:

—Halal te—ai mai pricopsit, n—am ce zice!... Ți—ai luat de nevastă o biată cerșetoare! Da' nu e numai asta: cine știe ce isprăvi nelegiuite o fi făcând pe ascuns... Chiar de e mută și nu poate vorbi, măcar o dată tot ar fi putut să râdă. Cine nu râde, n—are cugetul curat, asta s—o știi!...

La început, împăratul nu vru să creadă nici măcar o iotă din ce—i bodogănea mamă—sa, dar cotoroanța atât îl boscorodi și—o învinui așa de rău c—ar fi săvârșit nelegiuirile cele mai cumplite, că până la urmă împăratul se lăsă prins în mrejele ei pizmașe, și—și osândi nevasta la moarte.

Și veni vremea ca împărăteasa cea tânără să—și primească osânda. Și cum trebuia să piară pe rug, slujitorii aprinseră în curtea palatului un foc mare.

Împăratul n—avea inimă să stea pe aproape, ci privea de sus, de la o fereastră, cum ațâțau focul ajutoarele gâdelui. Și avea ochii plânși, că tot mai îi era dragă nevasta.

Şi ce crezi, când fu legată de stâlp şi flăcările începură să—i atingă veşmintele cu limbile lor roşii, se împlini ultima clipă din cei şapte ani! Şi o dată se auzi în văzduh un fâlfâit de aripi şi doisprezece corbi se apropiară de rug şi se lăsară în jos. De cum atinseră pământul se făcură iarăşi oameni ca mai înainte. Pasămite erau cei doisprezece fraţi ai fetei, pe care ea îi dezlegase de vrajă.

Se suiră ei pe rug de îndată, şi împrăştiind încoace şi—ncolo butucii aprinşi, stinseră flăcările şi dezlegând—o pe draga lor surioară o acoperiră cu sărutări şi o dezmierdară.

Vezi că acum îi era îngăduit să vorbească şi ea nu pregetă să—i povestească împăratului din ce pricină stătuse ca mută şi nu râsese niciodată în toţi aceşti ani.

Acu' nu trebuie să vă mai povestesc eu cât s—a bucurat împăratul când a auzit că tot ce clevetise scorpia cea bătrână erau scorniri nevrednice şi că nevastă—sa avea sufletul curat cum e lacrima.

Şi—au trăit ei împreună în pace şi bună înţelegere, până ce li s—au sfârşit zilele. Maştera cea haină a primit însă o grea osândă, după faptele ei. Şi, ca să—şi ispăşească păcatele, au băgat—o într—un butoi cu ulei clocotit şi cu şerpi veninoşi, şi şi—a dat ea duhul în chinuri năprasnice.

HOINARII(şarlatanii)

(Das Lumpengesindel// The Adventures of Chanticleer and Partlet: How They Went to the Mountains to Eat Nuts; The Pack of Ragamuffins; The Vulgar Crew; A Pack of No—goods; Riffraff, and The Pack of Scoundrels)

A fost odată un cocoşel şi cocoşelul ăsta grăi într—o zi către puicuţă:

—Surioaro, uite, acu' e tocmai timpul când se coc nucile. Ce zici? Hai să urcăm dealul să ne saturăm de nuci, până nu vine veverita să le şterpelească pe toate.

—Bucuros — răspunse găinuşa. Să mergem, şi nu mă—ndoiesc c—o să ne placă de minune şi—o să petrecem şi noi o dată cumsecade!...

Urcară împreună dealul şi, cum era o zi frumoasă, rămaseră pe—un plai până aproape de seară. Acum, nici eu nu ştiu prea bine: ori din pricină c—au mâncat până s—au umflat, ori numai pentru că i—a apucat fudulia, vorba e că nu mai vrură să se întoarcă acasă pe jos, şi cocoşul prinse a întocmi o trăsurică, numai din coji de nuci. După ce sfârşi el cu lucrul, puicuţa se urcă în trăsurică şi—i porunci cocoşelului:

—Ei, acu' înhamă—te la ea!

—Ştii că ai haz! răspunse cocoşelul. Mai degrabă o iau pe jos, până acasă, decât să te trag şi pe tine. Că doar nu aşa ne—a fost învoiala... Să stau cocoţat pe capră şi s—o fac pe vizitiul, de, mai zic şi eu, dar să trag trăsurica după mine, asta, nici în ruptul capului!

În timp ce se certau ei aşa, numai ce se pomeniră cu o raţă, care începu să *măcăie* la ei:

—Hei, tâlharilor, cine v—a îngăduit să intraţi în livada mea, să—mi mâncaţi nucile? Staţi o clipă că vă arăt eu vouă!

Şi se năpusti asupra cocoşelului, cu ciocul deschis ca o foarfecă. Dar cocoşelul nu—şi pierdu nici el firea, ci, sărind asupra bietei raţe, mi—o ciocăni atâta şi mi—o lovi cu pintenii, că raţa se văzu silită să—şi ceară iertare şi se înhamă ea la trăsurică.

Cocoşelul se proţăpi pe capră şi, ca un vizitiu ce era, strigă la raţă, îndemnând—o să fugă din toate puterile:

—Hi, răţuşco, alergă ca vântul!

Făcuseră o bucată de drum, ducând—o tot într—o goană, când iată că se întâlniră cu doi drumeţi: un ac de cusut şi—un ac cu gămălie, care strigau la ei din toţi rărunchii:

—Opriţi, hei, opriţi!

Şi le cerură îngăduinţa să urce şi ei în trăsurica lor că, iacă, acu' avea să se înnopteze şi n—o să mai poată face un pas, din pricină că sunt sfârşiţi de oboseală şi drumu—i tare gloduros. Mai adăugară că veneau de la „Hanul croitorilor", adică tocmai de la bariera târgului, unde au cam zăbovit cinstindu—se cu câteva stacane cu bere.

Fiindcă erau de ajuns de subţirei şi nu ocupau loc prea mult, cocoşelul catadicsi să—i ia în trăsurica, dar le atrase luarea—aminte ca nu care cumva să—i calce pe el ori pe puicuţă pe picioare. Se înnoptase de—a binelea, când se pomeniră în faţa unui han, şi cum nu voiau să—i apuce miezul nopţii pe drum, mai cu seamă că pe biata raţă n—o mai ţineau picioarele de oboseală şi se bălăbănea când pe—o parte, când pe alta, hotărâră să înnopteze acolo. Hangiul

se cam codi la început să—i găzduiască, spunând că n—are loc. Şi nu era de mirare că zisese aşa, fiindcă nici drumeţii nu prea arătau a fi muşterii de soi. Dar atât îl luară cu vorba şi—l încântară că aveau să—l răsplătească cu oul pe care de curând îl ouase pe drum puicuţa şi c—o să—i mai dea pe deasupra şi raţa care ouă în fiecare zi, că hangiul se înduplecă să—i găzduiască peste noapte.

Cum se văzură în han, drumeţii porunciră să li se aducă cele mai alese bucate şi se puseră pe un chef zdravăn. Şi târziu de tot se duseră să se culce.

A doua zi, în revărsatul zorilor, când toată lumea încă mai dormea cocoşelul o trezi pe puicuţă, luă oul, îl sparse şi—l goliră împreună de ce era în el, iar găoacea o aruncară în vatră. Păşiră apoi uşurel până la acul de cusut, care dormea dus, îl apucară de urechi şi—l vârâră în jilţul hangiului, iar acul cu gămălie îl înfipseră în ştergar. După aceea, fără să mai stea mult pe gânduri, o luară la goană, zburând pe fereastră. Şi nu s—au mai oprit decât pe câmp.

Raţa, căreia îi plăcea să doarmă afară, sub licărul stelelor, şi rămăsese de cu seară în ogradă, auzi bătaia din aripi a celor doi fugari, se trezi şi—şi luă şi ea tălpăşiţa. Şi văzând un pârâu prin apropiere, sări în el şi porni să înoate la vale, mai repede decât trăsese în ajun la trăsurică.

După câteva ceasuri se trezi şi hangiul, se spălă şi când dădu să se şteargă cu ştergarul, acul cu gămălie îi zgârie tot obrazul şi—i trase o brazdă de sânge de la o ureche la cealaltă. Omul se duse apoi în bucătărie şi vru să—şi aprindă luleaua, dar când începu să sufle în vatră, îi săriră cojile de ou drept în ochi.

—Ce naiba—i asta, de—mi merg azi toate pe dos! bombăni el şi se lăsă supărat în jilţ.

Dar numaidecât sări cât colo, zbierând ca un apucat, căci acul de cusut îl înţepase mai straşnic decât acul cu gămălie. Atunci se mânie grozav şi începu să—i bănuiască pe drumeţii care veniseră pe înnoptate la han şi—i ceruseră găzduire că puseseră la cale toate câte s—au întâmplat.

Grăbi să—i găsească pe unde îşi făcuseră culcuşul, dar îşi dădu îndată seama că i—o luaseră înainte şi că au spălat putina.

Şi de atunci se jură să nu mai primească cât o trăi astfel de calici, care ştiu să mănânce zdravăn pe veresie, că—ţi fac pagubă şi, pe deasupra, îţi mai joacă şi renghiuri, ca să te batjocorească.

FRĂŢIOR ŞI SURIOARĂ

(Brüderchen und Schwesterchen// Brother and Sister)

Într—o zi, fratele şi—a luat sora de mână şi i—a spus:

"De când a murit mama noastră nu mai avem zile bune de trăit în casă. Mama noastră vitrega ne bate în fiecare zi şi, dacă îndrăznim să ne apropiem de ea, ne alunga de îndată afară din casă. Nu avem nimic de mâncare decât fărâmiturile de pâine rămase pe masa. Până şi câinele nostru se hrăneşte mai bine decât noi, reuşind, din când în când, să fure câte o bucăţică bună de carne din bucătărie. Dacă ar şti buna noastră mama cum am ajuns să trăim, ne—ar jeli de mila! Haide să plecăm în lumea largă!"

Nu au stat mult pe gânduri şi au fugit de acasă. Au călătorit întreaga zi peste câmpuri, păşuni şi pământuri stâncoase, iar dacă se întâmpla să îi prindă ploaia, sora spunea:

"Iată, cerurile plâng împreună cu noi!"

Către seară, au ajuns într—o mare pădure şi, fiind nemaipomenit de obosiţi şi înfometaţi după lungul lor drum, s—au căţărat într—un copac înalt şi au adormit buştean.

A doua zi dimineaţa, atunci când s—au trezit, soarele era sus pe cer, iar razele sale străluceau printre frunze. Fratele a zis:

"Sora dragă, mi—e aşa de sete! Dacă aş şti vreun izvor pe aproape, m—aş duce degrabă la el să mă îndestulez cu apa! Aud clipocitul unei ape curgătoare pe—aproape sau mi se pare mie?"

Cei doi au coborât din copac, fratele şi—a luat sora de mână, şi au plecat în căutarea unui izvor. Mama lor vitrega era însă vrăjitoare rea. Ea şi—a dat seama curând ca cei doi copii fugiseră de acasă, şi le—a luat urma, aşa cum numai o vrăjitoare ştie să facă, după care a aruncat o vrajă rea peste toate apele din pădure.

Când au descoperit, aşadar, un mic pârâu ce îşi croia drum peste o albie plină de albe pietricele, fratele a vrut să bea imediat din apa să, dar sora a auzit cum valurile murmurau:

"Într—un tigru se va preface cine bea din apele mele, cine mă soarbe în tigru se va preschimba."

Sora a strigat cât a putut de repede:

"Te rog, frate dragă, nu bea din pârâul ăsta, căci te vei transforma într—o fiară sălbatică şi mă vei sfâşia!"

Deşi era peste măsură de însetat, fratele a ascultat—o şi a spus că va aştepta până vor ajunge la un alt izvor. Atunci când au dat peste o a doua apă curgătoare, aceasta glăsuia:

"Într—un lup se va preface cine bea din apele mele, cine mă soarbe într—un lup se va preschimba."

Din nou, sora a strigăt din toate puterile:

"Te rog, dragă frate, nu bea, căci te vei transforma într—un lup şi mă vei mânca!"

Fratele s—a abţinut să se atingă de apă, şi a zis:

"Voi mai aştepta până la următorul izvor, dar acolo va trebui să beau indiferent ce îmi vei

spune, pentru că setea care mă stăpâneşte este mult prea mare."

Au ajuns, apoi, la un al treilea izvor, iar sora i—a auzit valurile susurând:

"Într—un cerb se va preface cine bea din apele mele, cine mă soarbe într—un cerb tânăr se va preschimba."

Sora a exclamat iarăşi:

"Vai, frate dragă, te rog nu bea, căci te vei transforma într—un cerb şi vei fugi departe de mine!"

Fratele ei îngenunchease însă deja pe malul izvorului şi băuse din apă. De îndată ce cel dintâi strop i—a atins buzele, s—a preschimbat într—un cerb.

Sora a plâns cu lacrimi amare transformarea bietului ei frate, iar el a stat, plin de tristeţe, în preajma ei. În cele din urmă, fata a zis:

"Nu te îngrijora, draga cerbule, pentru că nu te voi părăsi niciodată."

După aceea, şi—a desfăcut lanţul de aur de la gât şi l—a pus în jurul grumazului cerbului, a adunat cât de multe crenguţe de trestie a putut găsi şi a împletit din ele un laţ moale, cu care a legat de gât cerbul, şi a mers cu el tot mai adânc în pădure. Au bătut cale îndelungată până ce au ajuns în dreptul unei mici case. Fata s—a uitat înăuntru şi dat seama că era părăsită, aşa că s—a gândit:

"Am putea să locuim aici."

A adunat frunze şi muşchi pentru a încropi un culcuş pentru cerb, şi, apoi, în fiecare dimineaţă a mers în pădure culegând fructe şi rădăcini pentru ea, şi iarbă proaspătă drept hrană pentru cerb. Acesta mânca cu bucurie din mâna ei şi zburda prin preajmă să. La lăsarea nopţii, cuprinsă de oboseală, fata îşi spunea rugăciunea şi îşi aşeză capul pe spatele cerbului, ce îi servea drept moale perna, aţipind molcom, pe nesimţite. Dacă fratele ei şi—ar fi recăpătat înfăţişarea de om, ar fi avut, cu adevărat, o viaţă tare frumoasă!

În acest fel, cei doi au trăit o vreme singuri în sălbăticie. S—a întâmplat însă ca într—o zi regele din acea ţară să pornească la o mare vânătoare prin pădure. Ecourile cornurilor, lătratul câinilor, şi strigătele ademenitoare ale vânătorilor răsunau prin tot codrul, iar cerbul era străbătut de neastâmpăr, dorindu—şi să ia parte la toate acestea.

"Ah," i—a spus sorei sale, "lasă—mă să mă duc la vânătoare, nu mai pot rezista să stau locului."

A rugat—o atât de mult şi de fierbinte încât, în cele din urmă, ea a consimţit.

"Ai totuşi grijă," i—a spus ea, "întoarce—te înapoi la mine diseară. Va trebui să zăvorăsc uşa pentru a mă păzi de necioplţii vânători şi, pentru a şti că eşti tu, să ciocăneşti şi să zici:

"Surioara, lasă—mă înăuntru." Până nu voi auzi cuvintele acestea, nu voi deschide uşa!"

Apoi, cerbul a zbughit—o în pădure, simţindu—se fericit şi plin de voie bună sub cerul descoperit. Regele şi vânătorii săi au zărit frumosul animal şi au început să—l urmărească, dar nu au reuşit să pună mâna pe el întrucât, ori de câte ori se apropiau de dânsul, cerbul ţâşnea pe deasupra tufişurilor şi se făcea nevăzut. După ce s—a întunecat, el s—a întors la căsuţa, a bătut la uşă, şi a grăit:

"Surioara, lasă—mă înăuntru." Uşa i—a fost deschisă în grabă, a intrat în casa şi s—a odihnit toată noaptea pe culcuşul său moale.

A doua zi dimineaţa, vânătoarea a reînceput, iar la auzul cornurilor şi a strigatelor vânătorilor cerbul nu a mai avut linişte şi s—a rugat:

"Surioră, dă—mi voie să ies afară, trebuie neapărat să plec."

Sora i—a deschis uşa şi i—a reamintit:

"Ai grijă ca atunci când revii diseară acasă să îmi spui cuvintele pe care te—am învăţat."

Imediat ce regele şi vânătorii săi au văzut iarăşi cerbul cu un lanţ de aur în jurul grumazului, l—au urmărit îndeaproape, dar el era prea sprinten pentru a fi prins. Oameni l—au fugărit întreaga zi, şi, până la urmă, au reuşit să îl înconjoare, iar unul dintre ei l—a rănit la picior cu o săgeată, aşa că cerbul a început să şchioapete şi a alergat cu mai puţină iuţeală. Un vânător a

putut astfel să îl urmeze pe furiş până la mică casă şi l—a auzit strigând:
"Surioara, lasă—mă înăuntru." Apoi, a văzut cum uşa se deschide şi se închide în urma cerbului. Vânătorul s—a dus înapoi la rege şi i—a povestit tot ce văzuse şi auzise, iar suveranul a dat porunca, "Mâine vom vâna din nou!"

Sora s—a înspăimântat văzând ca cerbul a fost rănit. I—a spălat piciorul, i—a acoperit rana cu frunze vindecătoare, şi a spus:
"Aşează—te în culcuşul tău, drag cerb, odihneşte—te şi curând te vei face bine."

Rana nu era prea gravă şi cerbul s—a simţit cât se poate de vioi a doua zi dimineaţă. Ajungându—i din nou la urechi zarva vânătorii, a zis:
"Nu mai pot rămâne aici, trebuie să mă duc iarăşi în pădure. De astă dată, nu se vor mai apropia de mine!"

Sora a început să plângă şi să se jelească:
"Ştiu că vei fi ucis, iar eu voi rămâne singură în codru, fără nimeni de nădejde alături de mine. Nu te pot lăsa să pleci!"
"Atunci voi muri aici, din pricina dorului de vânătoare," i—a răspuns cerbul. "Când aud sunetul cornului, mă simt ca şi cum aş fi gata să ies din propria mea piele."

Văzând că nu are cum să—l oprească, cu inima grea, sora i—a deschis uşa, iar cerbul s—a năpustit în pădure, plin de vigoare şi voioşie.

Imediat ce l—a zărit, regele le—a poruncit gonacilor săi:
"Urmăriţi—l până se înnoptează, şi aveţi grijă să nu—l răniţi."

Îndată ce soarele a apus, i—a zis vânătorului său credincios:
"Vino cu mine şi arată—mi unde e căsuţa din pădure."

Cum a ajuns la uşa colibei, regele a coborât din şa şi a strigat:
"Surioara, lasă—mă să intru."

Uşa s—a deschis, regele a păşit înăuntru şi a dat ochii cu cea mai frumoasă fată pe care o văzuse vreodată. Fata s—a speriat zărind în locul cerbului un bărbat cu o coroană de aur pe cap. Suveranul s—a uitat cu blândeţe la ea, a luat—o de mână şi a întrebat:
"N—ai vrea să mergi la castelul meu şi să devii iubita mea soţie?"
"Ah, da," i—a răspuns fata, "dar cerbul trebuie să vină cu mine. Nu—l pot părăsi!"

Regele a spus:
"El va rămâne cu tine atâta timp cât vei trăi, şi nu va duce lipsa de nimic."

Apoi, a sosit în goană şi cerbul, iar fata a legat funia din crengi în jurul gâtului său, şi l—a condus afară din casă.

Regele a luat frumoasă fată pe calul său şi a dus—o la palatul lui, unde a avut loc o nuntă ca în poveşti. În acest fel, a devenit regina şi a trăit fericită o vreme. Cerbul, bine îngrijit şi hrănit, obişnuia să zburde prin grădină palatului.

Răutăcioasa mama vitregă, din cauza căreia copiii fugiseră în lume, era convinsă că fata sfârşise prin a fi mâncată de animalele sălbatice din pădure, şi ca fratele ei, preschimbat în cerb, fusese ucis de vânători.

Când a auzit, însă, ca cei doi erau atât de fericiţi şi ca lucrurile merseseră atât de bine pentru ei, invidia şi ură au pus stăpânire peste inima sa, nedându—i deloc pace. Se gândea mereu cum să aducă alte nenorociri asupra lor. Până şi fiica ei, urâtă ca dracul şi cu un ochi lipsa, i se plângea, zicându—i, "Eu nu am avut niciodată norocul de a ajunge regina."
"Nu te necăji," îi răspundea bătrâna vrăjitoare, pentru a o alina:
"Va veni şi rândul tău să fii regina."

După o vreme, regina a dat naştere unui frumos băieţel, dar, în acea zi, regele era plecat la vânătoare. Vrăjitoarea s—a transformat într—o servitoare din palat, a intrat în camera unde zăcea, epuizată, regina, şi i—a grăit:
"Veniţi, baia este gata! Vă va împrospăta şi învigora! Repede, până nu se răceşte!"

Ajutată de fiica ei, bătrâna a dus—o pe suferinda regină în baie şi a aprins acolo un mare foc

pentru a o înnăbuşi cu fum.

După aceea, vrăjitoarea a luat—o cu ea pe fiică—sa, i—a pus o bonetă pe cap, a aşezat—o în patul regelui şi a făcut un farmec prin care i—a dat înfăţişarea reginei, nereuşind însă să în pună înapoi ochiul lipsa. Pentru că regele să nu bage de seamă acesta înşelătorie, fata vrăjitoarei s—a întins pe pat pe partea în care nu avea ochiul. Seara, regele a ajuns acasă, şi auzind că i s—a născut un fiu, s—a bucurat din toată inima şi a mers la căpătâiul soţiei sale pentru a vedea cum se simte.

Bătrâna i—a strigat:

"Pentru numele lui Dumnezeu, trage perdelele şi nu lăsă lumina să pătrundă în cameră, căci nevasta ta trebuie să se odihnească!"

Regele a plecat de acolo, fără a şti că în dormitorul regal se găsea o falsă regina.

La miezul nopţii, când toată lumea dormea, doica ce veghea copilul nou născut a văzut cum uşa se deschide şi adevărata regină intră înlăuntru. Ea a luat copilul din leagăn, l—a aşezat la piept şi l—a hrănit. Apoi, i—a aranjat pernuţa, a aşezat bebeluşul înapoi în pătuţ, şi l—a acoperit cu plăpumioara să. Nu l—a uitat nici pe cerb, ci a mers până la cotlonul unde îşi avea sălaş, şi l—a mângâiat cu iubire pe spate. După aceea, a ieşit, fără a face vreun zgomot, pe uşă. A doua zi, doica i—a întrebat pe străjeri dacă văzuseră pe cineva intrând în castel în timpul nopţii, iar aceştia i—au răspuns că nu zăriseră pe nimeni.

Regina şi—a făcut astfel apariţia, fără a spune vreo vorbă, mai multe nopţi la rând, în camera copilaşului. Doica a văzut—o de fiecare dată, dar nu a îndrăznit să spună cuiva despre asta.

După câtăva vreme, într—una din aceste vizite, regina a prins glas şi a spus:

"Copilul meu, cerbul meu, de încă două ori voi veni să vă văd,
De încă două ori voi sosi, şi apoi va veni sfârşitul."

Doica nu a îngăimat nici o vorbă, însă, de îndată ce regina a plecat, s—a dus în fugă la rege şi i—a povestit ce se întâmplase.

Regele a zis:

"Vai, cerurilor! Ce îmi este dat să aud! Mâine noapte voi veni eu însumi să—l veghez pe copil."

Zis şi făcut. Către seară, el şi—a făcut apariţia în odaia copilaşului, iar la miezul nopţii s—a ivit şi regina, spunând:

"Copilul meu, cerbul meu, încă o dată voi veni să vă văd,
Încă o dată voi sosi, şi apoi va veni sfârşitul."

Şi—a hrănit şi mângâiat copilaşul, aşa cum făcea mereu, şi apoi a dispărut. Regele nu a cutezat să—i vorbească, dar, în următoarea noapte, a zărit—o din nou şi a auzit—o murmurând:

"Copilul meu, cerbul meu, acum e ultima dată când vin să vă văd,
Ultima oară când sosesc, şi acum trebuie să vină sfârşitul!"

Regele nu s—a mai putut stăpâni şi a fugit până la ea, glăsuindu—i:

"Nu eşti altcineva decât draga mea soţie!"

Ea i—a răspuns:
"Aşa este, eu sunt iubita—ţi nevasta!"

În acea clipă, prin milostivirea cerurilor, viaţa a revenit în ea, regina fiind din nou sănătoasă şi viguroasă. Apoi, i—a povestit regelui despre capcana ce îi fusese întinsă de reaua vrăjitoare şi fiica sa.

Regele le—a adus pe cele două netrebnice la judecata şi le—a dat o sentinţă bine meritată. Fiica vrăjitoarei a fost trimisă în pădure, unde a fost mâncată de fiarele sălbatice, iar mama ei a fost arsă pe rug, sfârşindu—şi viaţa în mari chinuri. Imediat ce trupul ei s—a prefăcut în cenuşă, vraja aruncată peste cerb s—a destrămat, iar el a căpătat iarăşi înfăţişare de om. După aceea, sora şi fratele au trăit fericiţi împreună până la adânci bătrâneţi.

RAPUNZEL(fetică//sălățica)

Cândva, trăiau odată un bărbat şi o femeie care îşi doreau nespus de mult mult un copil.

În spatele casei lor, se afla o grădină minunată, plină cu florile cele mai frumoase din lume şi ierburile cele mai rare. Grădina împrejmuită de un zid înalt era stăpânită de o vrăjitoare de care toţi se temeau.

Într—o zi, femeia s—a uitat pe geam, în grădină şi a zărit un strat de rapunzel.

Rapunzelul era verde şi proaspăt şi degeaba s—a căznit femeia să ajungă şi să rupă un fir, că nu nu a reuşit

A încercat zile la rândul,dar fără succes şi lucrul acesta o îmbolnăvise.

Soţul ei care o iubea, a întrebat—o:

—Ce se întâmpla draga soţie?

—Ah, dacă aş mânca rapunzel din grădină, mi—ar reveni puterile.

Bărbatul s—a gândit să riște decât să—i moară soţia şi aştepta să se facă seara ca să—i ducă soţiei un mănunchi din acele ierburi . Când a văzut femeia rapunzelul atât de proaspăt a fost tare fericită! L—a gătit ca pe o salată şi l—a mâncat.

În ziua următoare, soţul ei a trebuit să se mai ducă încă o dată în grădină.

După ce a coborât zidul, vrăjitoarea, însă, i—a apărut drept în faţă.

—Cum îndrăzneşti să vii aici şi să—mi furi rapunzelul? Vei fi pedepsit!

—Te rog, n—am avut încotro! Iartă—mă! Dacă nu luam rapunzelul, soţia mea ar fi murit!

Vrăjitoarea l—a crezut şi i—a spus:

—Bine! Poţi să iei de acum încolo din grădina mea cât rapunzel vrei. Dar... îmi vei da mie copilul pe care soţia ta îl va naşte! Şi să ştii că voi avea mare grijă de el!

În cele din urmă, omul n—a avut încotro şi a fost de acord.

Şi după ce femeia a născut, vrăjitoarea i—a pus copilului numele de Rapunzel şi l—a luat cu ea.

Timpul a trecut şi Rapunzel a devenit cea mai frumoasă fată din lume.

Când a împlinit doisprezece ani, turnul din pădure a devenit căminul frumoasei fete. Turnul acela nu avea nici scări, nici uşa, doar o fereastră mică în vârf.

—Rapunzel, Rapunzel,lasă—mă să cobor pe părul tău,îi spunea vrăjitoarea când voia să intre în turn.

Rapunzel avea părul ca aurul şi foarte lung.

Când vrăjitoarea îi cerea, ea îşi despletea părul şi se aşeza în dreptul ferestrei lăsând părul în afară ca vrăjitoarea să se cațere pe el.

După vreo doi ani, fiul regelui a trecut prin acea pădure şi pe lângă acel turn şi a auzit o melodie fermecătoare care l—a emoţionat adânc.

În fiecare zi mergea în pădure să asculte cântecul.

Cine cânta acel cântec? Aţi ghicit! Era Rapunzel.

Aşa s—a întâmplat ca prinţul să o audă pe vrăjitoare cum o strigă pe Rapunzel şi a văzut cum aceasta a urcat în turn.

Dacă asta este scara care duce spre turn am să încerc şi eu, a gândit prinţul.

A doua seară s—a dus la turn şi a strigat:

—Rapunzel, Rapunzel, lasă—mă să cobor pe părul tău!

Şi aşa prinţul a reuşit să urce în turn.

Cum nu mai văzuse niciodată un bărbat,Rapunzel s—a speriat foarte tare.

Prinţul i—a vorbit cu mult drag şi i—a spus :

—M—am îndrăgostit nebuneşte de tine! Nu mai pot trăi fără tine, vrei să devii soţia mea?

Fata i—a promis că îi va fi soţie.

—As vrea să merg cu tine, dar nu ştiu cum să ies de aici.

Adu—mi un sul de mătase şi voi împleti o scară ca să pot pleca.

S—au hotărât să se vadă în fiecare seară deoarece bătrâna vrăjitoare venea doar în timpul zilei.

Dar Rapunzel într—o zi, s—a dat de gol în fata vrăjitoarei..:

—De ce îmi este mult mai greu să te trag aici pe tine decât pe fiul regelui?

—Copila neascultătoare, m—ai înşelat!a ţipat vrăjitoarea.

Şi în furia ei i—a apucat pletele frumoase şi i le—a tăiat cu o foarfecă.

Apoi, a luat—o pe Rapunzel şi a dus—o într—un deşert unde fata a trăit în mare supărare şi mizerie.

În aceeaşi zi, vrăjitoarea s—a întors în turnul unde a stat Rapunzel, a luat părul auriu de pe jos şi l—a aruncat pe fereasta.

Când fiul regelui a urcat în turn, vrăjitoarea i—a spus:

—Nu o vei mai vedea niciodată pe Rapunzel!

De supărare şi deznădejde prinţul a sărit din turn.

A avut noroc că a rămas în viaţă.

Nişte spini, însă, i—au străpuns ochii..

Sărmanul prinţ...

Aproape orb şi nebun de durerea pierderii suferite, a rătăcit ani în şir, căutându—şi frumoasa iubita.

Dar cum Dumnezeu le aşează pe toate, nu ştiu cum, prinţul a găsit—o pe Rapunzel, în deşert!

În locul acela pustiu şi mizer, trăia Rapunzel împreună cu cei doi copilaşi pe care îi născuse.

Plângea şi cânta de dorul prinţului, tatăl copiilor.

Aşa a reuşit s—o găsească prinţul şi s—o recunoască.

După ce s—au regăsit şi s—au îmbrăţişat, lacrimile din ochii lui Rapunzel au ajuns pe pleoapele printului şi vederea i—a revenit.

Ce bucurie mare!

Au plecat cu toţii în ţara printului şi unde au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi.

FATA MOŞULUI CEA CUMINTE ŞI HARNICĂ ŞI FATA BABEI CEA HAINĂ ŞI URÂTĂ(cei trei pitici din pădure)

(Die drei Männlein im Walde// The Three Little Men in the Wood ; The Three Little Gnomes in the Forest)

A fost odată un moş şi moşului ăstuia îi murise nevasta, şi—a mai fost şi—o femeie bătrână, şi femeii ăsteia îi murise bărbatul. Şi moşneagul avea o fată şi băbuţa avea şi ea o fată. Fetele se cunoşteau de când erau micşoare şi totdeauna le vedeai preumblându—se împreună. Şi după fiece plimbare veneau de braţ la casa văduvei. Şi iată că—ntr—o zi, baba îi spuse fetei moşneagului:

—Fată, hăi, ia ascultă aici: spune—i lui tată—tău să mă ia de nevastă, şi de s—o învoi, o să te ţin ca—n puf şi—o să—ţi dau în fiecare dimineaţă numai lapte, ca să—ţi speli feţişoara, iar de băut, numai vin dă—l bun, iar fetei mele o să—i dau apă de spălat şi apă de băut.

Fata se duse acasă şi—i spuse lui taică—său vorbele femeii. Omul rămase pe gânduri şi tot chibzuia:

—Oare ce să fac? Că însurătoarea e şi desfătare, dar şi chin!

Şi pentru că nu se putea hotărî nici într—un fel, nici într—altul, îşi scoase în cele din urmă cizma din picior şi—i spuse fetei:

—Uite, cizma asta are o gaură în talpă. Du—te cu ea în pod şi atârn—o de cuiul cel mare din grindă şi vezi de toarnă apă în carâmb. Dacă apa nu s—o scurge din cizmă, să ştii că mă—nsor, iar de n—o ţine apa, nu mă mai însor, asta—i hotărât!

Fata făcu aşa cum îi spusese taică—său, dar gaura din talpă se strânse de apă şi cizma rămase plină până—n marginea carâmbului. După ce văzu cum stă treaba, fata se duse degrabă la taică—său de—i spuse ce s—a întâmplat cu apa din cizmă. Se miră el de cele ce—i spusese fata şi, până la urmă, se urcă în pod să se încredinţeze cu ochii lui de—i adevărat ori ba. Şi văzând el că fata—i spusese numai adevărul, se duse la văduvă şi—o luă de nevastă.

Dis—de—dimineaţă, când se sculară fetele din aşternut, fata unchiaşului găsi lapte de spălat şi vin de băut, iar fata babei, apă de spălat şi apă de băut. A doua zi însă, amândouă fetele nu găsiră decât apă de spălat şi apă de băut. Şi aşa a rămas să fie în toate zilele de aici înainte…

Maştera o duşmănea de moarte pe fata moşului şi, pe zi ce trecea, nu ştia ce să mai

scornească pentru a o obidi şi a o face să se scârbească de viaţă.

Şi în acelaşi timp o şi pizmuia pe fată, fiindcă era frumoasă şi bună, pe câtă vreme a ei era urâtă şi haină la suflet.

Într—o iarnă, pe vremea când crăpau şi ouăle corbului de ger şi zăpada se aşternuse atât de înaltă peste dealuri şi văi că trebuia să înoţi prin ea, nu alta, baba făcu o rochie de hârtie şi, chemând—o pe fata unchiaşului, îi zise:

—Îmbracă—te cu rochia asta şi du—te chiar acu' în pădure de—mi culege un coşuleţ cu fragi, că mi s—a făcut poftă!

—Doamne, Dumnezeule, spuse fata, dar unde s—au mai pomenit fragi pe timp de iarnă!? Pământul e îngheţat bocnă şi—i atâta zăpadă, că a acoperit totul... Şi—apoi, cum o să umblu numai în rochia asta de hârtie?! Că afară e un ger de—ţi taie suflarea şi te—ngheaţă. Şi—o să sufle crivăţul prin rochie şi mi—or sfâşia—o mărăcinii!

—Cum, îndrăzneşti să mi te pui împotrivă? se stropşi la ea maştera. Mişcă—te de aici cât mai iute şi nu care cumva să—mi vii fără fragi!

Îi dete apoi o fărâmă de pâine uscată şi—i zise:

—Asta o să—ţi fie de ajuns pentru toată ziua şi încă prea mult!

Dar în sinea ei gândi: „Las' că o să îngheţi tu de frig şi o să mori de foame şi n—o să te mai văd înaintea ochilor!"...

Fata n—avu încotro, îmbrăcă rochia de hârtie, luă coşuleţul şi porni în pădure. Cât cuprindeai cu ochiul nu se zărea decât zăpadă şi iar zăpadă, şi nici un firicel de iarbă nu—şi arăta pe nicăieri săbiuţa—i verde. Când ajunse fata în pădure, văzu o căsuţă la fereastra căreia priveau trei pitici bărboşi. Fata le dădu bineţe şi bătu cu sfială la uşă. Piticii, care o văzuseră încă de pe drum, rostiră cu toţii—ntr—un glas:

—Intră, fetiţă, intră!

Fata păşi pragul, se aşeză pe laviţa de lângă vatră, ca să se încălzească şi începu să muşte din codrul de pâine uscată.

—Dă—ne şi nouă o bucăţică, o rugară piticii, că n—am luat nimic în gură pe ziua de azi!

—Cu dragă inimă! le răspunse fata, rupse în două bucata de pâine şi le dădu jumătate.

—Ce cauţi în pădure pe—o vreme câinoasă ca asta, copilă dragă? o întrebară piticii. Şi cum se face că pe un ger ca ăsta de crapă până şi pietrele umbli atât de subţirel îmbrăcată?!

—Ce—s eu de vină dacă pe asta mi—a dat—o s—o îmbrac mama vitregă! zise fata, oftând cu obidă. Mi—a poruncit să umplu cu fragi coşuleţul de—l vedeţi aici şi m—a ameninţat că de nu l—oi putea umple nu mai am ce căuta acasă!

După ce fata îşi sfârşi bucăţica de pâine, piticii îi dădură o măturâ şi—i ziseră:

—Ia du—te de mătură zăpada de la uşa din dosul casei! Cum ieşi din odaie, piticii începură să se sfătuiască între ei:

—Ce să—i dăruim noi fetei, pentru că a fost cuminte şi bună şi a împărţit pâinea cu noi?

Primul dintre pitici grăi:

—Eu îi menesc să fie din zi în zi mai frumoasă.

Al doilea urmă:

—Iar eu, ca de câte ori deschide gura să rostească o vorbă, să—i cadă câte—un galben din gură.

Iar al treilea zise:

—Iar eu, ca să vină un fecior de împărat şi s—o ia de nevastă.

Fata făcu precum îi spuseseră piticii. Mătură zăpada din dosul căsuţei şi ce credeţi că—i fu dat să vadă? O mulţime de fragi îşi arătau căpşoarele deasupra zăpezii, toate roşii ca sângele, de coapte ce erau! Cu inima plină de bucurie, fata se grăbi să—şi umple coşuleţul şi, după ce mulţumi piticilor şi—şi luă rămas bun de la fiecare, porni în fugă spre casă să ducă fragii.

Cum intră pe uşă şi dădu bună seara, numai ce se pomeni că—i pică un ban de aur din gură. Povesti apoi ce i s—a întâmplat în pădure şi de câte ori spunea o vorbă îi cădea câte—un

ban de aur, astfel că—n scurtă vreme se umplu întreaga odaie.

—la te uită ce nesocotinţă, să arunci aşa cu banii...? făcu soră—sa vitregă şi—n sufletul ei era neagră de pizmă.

Şi pe dată se hotărî să plece şi ea în pădure. Dar mamă—sa căută s—o oprească zicându—i:

—Nu te las, fata mamei, că mă tem să nu—mi degeri pe drum de frig, că suflă crivăţul cum nu s—a mai pomenit.

Dar fata nici nu voi să audă de aşa ceva şi stărui morţiş în hotărârea ei. Dacă văzu baba că nu e chip s—o înduplece, îi făcu o scurteică bună, căptuşită cu blană, şi—i pregăti, să aibă de drum, pâine cu unt şi cozonac.

Fata se încotoşmănă cu blana şi—o porni apoi spre pădure. Şi nu se opri decât când ajunse în dreptul căsuţei piticilor. Piticii se aflau tot la geam şi priveau afară, dar fata nici nu—i luă în seamă şi nu le dădu bineţe. Şi intră buzna pe uşă, fără s—o poftească nimeni. Ajunsă în casă, îşi căută un loc lângă vatră şi începu să înfulece cu poftă.

—Dă—ne şi nouă puţin, o rugară piticii.

Dar fata răspunse cu gura plină:

—Da' ştiţi c—aveţi haz! Abia de—mi ajunge mie; de unde să vă mai dau şi vouă?!

După ce sfârşi de mâncat, piticii îi ziseră:

—Ia mătura asta şi du—te de mătură zăpada la uşa din dos!

—Căutaţi—vă pe altul să vă mături zăpada, ori de nu, măturaţi singuri, le răspunse fata mânioasă, că doar n—am slugărit la uşa voastră!

Stătu ea o bucată de vreme pe laviţa de lângă cuptor şi, văzând că piticii n—au de gând să—i dăruiască nimic, ieşi pe uşă afară, supărată foc.

După ce o văzură plecată, piticii începură să se sfătuiască între ei:

—Ce să—i menim pentru că—i atât de pizmaşă şi haină la suflet şi nu se îndură să dea nimănui nimic?

Primul pitic grăi:

—Eu îi menesc să fie din zi în zi mai urâtă!

Cel de—al doilea urmă:

—Iar eu, ca de câte ori o rosti o vorbă, să—i sară câte—o broască din gură!

Al treilea grăbi să—i ureze şi el:

—Iar eu, să—i cadă pe cap atâtea nenorociri şi să îndure atâtea suferinţe câte i se cuvin pentru câinoşenia ei!

Fata căută ce căută prin pădure şi, negăsind fragi, porni mânioasă spre casă. Şi cum păşi pragul, vru să—i povestească maică—sii ce—a văzut în pădure, dar n—apucă să rostească o vorbă, că—i şi sări din gură o broască. Şi tot aşa, de câte ori da să spună ceva, lepăda câte—o broască, că toată lumea se ferea din calea ei, cuprinsă de scârbă.

Când văzu ce pacoste a dat peste capul fiică—sii, baba se învenină de necaz şi nu ştiu ce blestemăţii să mai scornească pentru a o pierde pe fata unchiaşului, care din zi în zi se făcea tot mai frumoasă. În cele din urmă luă o căldare şi o puse pe foc, iar când apa începu să dea în clocot, aruncă înăuntru mai multe caiere de in, pe care le lăsă să fiarbă bine. Când socoti c—au fiert de ajuns, i le puse fetei pe umeri şi, dându—i un topor, o trimise la gârlă să facă o copcă în gheaţă şi să înălbească tortul.

Fata se supuse, că n—avea încotro, şi, ducându—se la gârlă, începu să spargă gheaţa cu toporul. Şi cum spărgea ea aşa, numai ce vede venind o caleaşcă trasă de patru cai albi, în care se afla împăratul. Caleaşca opri drept în faţa ei şi împăratul, scoţându—şi capul pe fereastră, o întrebă cu blândeţe:

—Fata mea, cine eşti şi ce faci aici?

—Sunt o fată sărmană şi înălbesc tortul, răspunse ea.

Împăratului i se făcu milă de dânsa şi când văzu cât e de frumoasă o întrebă din nou:

—N—ai vrea să vii cu mine?

—Ba aş vrea cu dragă inimă! grăi fata, care nu mai putea de bucurie că—n sfârşit avea să scape de babă şi de sora ei vitregă.

Fata se urcă apoi în caleaşcă şi porni la drum în tovărăşia împăratului. Şi de—ndată ce sosiră la palat, făcură nuntă mare, după cum ursiseră piticii din pădure.

După un an împărăteasa născu un fecior. Când auzi maştera de norocul care dăduse peste fată, veni împreună cu fiică—sa la palatul împărătesc, chipurile s—o vadă, că li—era dor.

Dar planul lor era ticluit dinainte şi, când împăratul ieşi din iatac pentru câtăva vreme, zgripţuroaica o şi apucă pe împărăteasă de cap, iar fiică—sa de picioare şi, ridicând—o din pat, o zvârliră pe fereastră în râul care curgea pe lângă zidurile palatului. Fata cea urâtă se grăbi să se culce în locul împărătesei şi baba îi trase aşternutul până peste cap, ca să nu fie cumva recunoscută. Când se întoarse împăratul şi vru să stea de vorbă cu împărăteasa, baba îl opri zicându—i:

—Dă—i pace, măria ta, că acum năduşeşte şi nu i—e gândul să stea la taclale!

Împăratul nu bănui nimic rău şi veni a doua zi. Dar de cum intră în vorbă cu nevastă—sa, băgă de seamă că la fiecare vorbă de—a ei îi sare câte—o broască din gură, pe câtă vreme, înainte, îi săreau numai bani de aur.

Se minună el de schimbarea asta şi—o întrebă pe babă dacă nu ştie care—i pricina, dar ea îl linişti spunându—i că aşa li se întâmplă câteodată lăuzelor; că totul se trage din pricina fierbinţelii de ieri şi că—n scurtă vreme avea să—i treacă...

Dar peste noapte, ajutorul de bucătar îşi aruncă privirea pe fereastră şi văzu cum venea pe gârlă o raţă, înotând de zor şi întrebând cu grai omenesc:

—Ce faci, împărate luminate? Dormi, ori veghezi pe înnoptate?

Văzând că cel întrebat nu răspunde, raţa mai zise:

—Dar oaspeţii mei s—au culcat?

Şi atunci ajutorul de bucătar îi răspunse:

—Dorm de mult, de când s—a înserat!

Raţa întrebă apoi:

—Da' copilaşul meu ce mai face?

Şi ajutorul de bucătar răspunse:

—În leagăn de mătase doarme—n pace!

De cum auzi vorbele astea, raţa îşi recăpătă înfăţişarea împărătesei, intră în palat, îi dădu copilului să sugă, îi potrivi aşternuturile şi apoi, prefăcându—se iar în raţă, o porni înot în susul gârlei.

Veni aşa două nopţi de—a rândul, iar în cea de—a treia noapte îi spuse ajutorului de bucătar:

—Du—te şi—i dă de veste împăratului să ia paloşul şi să—l învârtească pe prag, de trei ori, deasupra capului meu!

Ajutorul de împărat alergă şi—i spuse împăratului tot ce văzuse şi auzise. Împăratul scoase paloşul din teacă şi, oprindu—se în prag, îl învârti de trei ori deasupra raţei. Şi la a treia învârtitură, numai ce văzu că se preface raţa iarăşi în împărăteasă: şi era voinică, sănătoasă şi plină de voioşie ca atunci când o văzuse ultima oară. Când auzi haina de maşteră că s—au schimbat lucrurile şi că împărăteasa cea adevărată e din nou în palat, se grăbi să—i spună fiică—sii:

—Hai s—o ştergem de—aici cât mai e timp, până ce nu pune împăratul slujitorii să ne prindă şi să ne pedepsească!

Şi chiar în noaptea aceea reuşiră să se strecoare din palat şi, mergând pe drumuri lăturalnice, ieşiră din oraş şi trecură de hotarele împărăţiei. Dar pe oriunde treceau ori căutau să facă popas, oamenii le întorceau cu scârbă spatele, şi nu e de mirare: că de cum dădea fata cea urâtă să spună o vorbă, îi şi sărea câte—o broască din gură. Şi tot aşa se făcu că nimeni nu

se mai îndură de ele să le ajute în vreun fel. Şi pe drept cuvânt gândeau oamenii în sinea lor: „Numai peste un om rău la suflet şi câinos din cale afară poate să cadă aşa pacoste!"

Rătăciră ele aşa din loc în loc, din ţară—n ţară, ca nişte pribegi fără căpătâi, şi nimeni nu voia să audă de ele şi să le dea adăpost.

Iar împărăteasa cea tânără trăi de aci înainte în bucurie şi fericire împreună cu împăratul şi feciorul lor.

CELE TREI TORCĂTOARE

(Die drei Spinnerinnen// The Three Spinners)

A fost odată o fată frumoasă şi bună, dar care avea un defect: ura munca. Şi nu era chip ca mama acesteia să o determine să toarcă puţin, în ciuda reproşurilor continue.

Într—o zi, mama, exasperata de faptul că nu îşi putea convinge fiica să muncească, îi trase o palmă, încât aceasta văzu stele verzi în plină zi.

Cum era de aşteptat, fata izbucni în plâns. În acel moment trecea pe acolo regina, în caleasca sa regală. Regina, care era renumită pentru bunătatea ei, auzind plânsetul fetei, porunci vizitiului să se oprească şi, coborând din caleasca, intra în casa să vadă ce se întâmpla.

Mama, încercând să ascundă adevăratele cauze, răspunse:

—Fiica mea plânge pentru că eu sunt săracă şi nu îi pot da inul necesar pentru a toarce.

—Este păcat ca această tânără frumoasă nu îşi poate satisface dorinţele, replica regina. Mie îmi place mult să aud zgomotul furcii de tors, aşa că vă rog să mă lăsaţi să o iau la palat, unde va putea toarce cât vrea, pentru că am atâta în, cât să toarcă mulţi ani.

Atât mama, cât şi fiica rămaseră mute de uimire, iar regina, luând această linişte drept o aprobare, îi porunci tinerei să o urmeze. Aceasta nu cuteza să o refuze şi urcă în călească; apoi se îndreptară către palat. Nici nu ajunseră bine, ca regină o conduse pe protejata să în camere pline până în tavan cu în, spunându—i:

—Când vei termina de tors tot acest în, am să te căsătoresc cu fiul meu cel mare. Nu contează că eşti săracă, pentru că întotdeauna am considerat ca femeia muncitoare are deja cel mai bun har pe care şi l—ar dori soţul ei. Biata fată nu mai avu ce să zică. Ştia doar că nu ar fi terminat de tors niciodată şi că atunci regina, trădata, ar fi pedepsit—o. Pe de altă parte, era acolo aşa de mult în, ca doar văzându—l îşi pierdea curajul şi recunoştea în sinea ei că, dacă ar fi trăit şi o sută de ani, tot nu ar fi putut termina de tors tot inul. Sărmana fată începu să plângă disperată şi timp de trei zile nu fu în stare să—şi înceapă munca. După aceste trei zile, veni regina, vrând să vadă cât muncise. Văzând că nu făcuse absolut nimic, se miră:

—Nu—mi pot uita mama, se scuza tânăra. Această durere mă împiedica să muncesc.

Această scuză o mulţumi pe regina, care îi adresă fetei cuvinte de mângâiere, rugând—o totodată să înceapă cât mai repede posibil să toarcă.

Rămasă singura, fata se îndrepta spre fereastră, de unde observa trei femei cu un aspect neobişnuit. Una dintre ele avea buza inferioară atât de mare şi lăsată, încât îi acoperea bărbia. Alta avea degetul mare de la mâna dreaptă foarte mare şi turtit, încât părea o labă de lup. Şi cea de—a treia avea un picior foarte turtit şi lat încât ţi se făcea mila.

Când femeile ajunseră în dreptul ferestrei, se opriră văzând ca tânăra avea ochii plini de lacrimi. Una dintre ele o întreba de ce este atât de amărâtă. Tânăra le povesti tot şi, când termină, una dintre cele deformate îi spuse:

—Noi suntem iscusite în ceea ce priveşte torsul şi vom face noi treaba în locul tău; dar mai întâi trebuie să ne promiţi că ne vei invita la nunta ta, ne vei prezenta ca verişoarele tale, nu îţi va fi ruşine cu noi şi ne vei aşeza la masă.

—Am să o fac cu multă plăcere! exclamă fata. Intraţi şi începeţi cât mai repede!

Le ajuta să intre pe fereastră şi, când ajunseră înăuntru, le arata grămada imensă de în. Cele

trei femei începură să muncească. Prima udă inul cu buza să enorma; a doua îl răsucea, proptindu—l pe masa cu degetul mare; şi a treia îl întindea şi învârtea roată cu enormul său picior. Astfel cele trei torcătoare aveau un spor incredibil.

Când regină intră să verifice progresul muncii, torcătoarele se ascundeau în spatele grămezii de in, în timp ce leneşa arata treabă făcută, obţinând admiraţia reginei.

Când fu tors tot inul ce umplea prima cameră, trecură la a doua, şi apoi la a treia, încât terminară de tors inul în mai puţin timp decât fusese calculat.

Când regina văzu ca treaba era gata, se bucura foarte tare şi, plină de entuziasm, fixa ziua nunţii fetei cu fiul sau.

Iar prinţul, nu numai că nu avu nimic de obiectat în privinţa căsătoriei cu ea, ci, atras de frumuseţea fetei, care pe deasupra mai era şi harnica, vru să grăbească nunta.

—Aş dori să te rog ceva, îi spuse fata.

Am trei verişoare pe care le iubesc mult şi mi—ar face plăcere să vină la nuntă.

Şi prinţul, şi regina acceptară încântaţi de aceasta rugăminte şi, când veni ziua nunţii, apărură cele trei torcătoare foarte frumos îmbrăcate, dar fără să—şi poată ascunde defectele, care atraseră atenţia tuturor.

Mirele, neputându—şi stăpâni curiozitatea, se îndrepta către una dintre ele şi o întrebă:

—De ce ai un picior atât de mare şi lat?

—S—a făcut aşa de cât am pedalat la roata de tors, răspunse torcătoarea.

Şi, îndreptându—se către a doua, întreba:

—Şi tu, de ce ai buza atât de căzută?

—De cât am înmuiat inul, replică ea.

—Şi tu de ce ai degetul mare atât de turtit? o întreba pe a treia.

—Pentru că răsucesc incontinuu inul.

Prinţul, speriat, jura că pe viitor soţia să nu va mai vedea furca de tors, deoarece nu dorea pentru nimic în lume să i se deformeze drăguţă consoartă.

HANSEL ŞI GRETEL

(Hänsel und Gretel// Hansel and Grettel, Hansel and Grethel, or Little Brother and Little Sister)

A fost odată ca niciodată un tăietor de lemne tare nevoiaş şi omul ăsta îşi avea căscioara la marginea unui codru nesfârşit, unde—şi ducea viaţa împreună cu nevastă—sa şi cei doi copii ai săi. Şi pe băieţel îl chema Hansel, iar pe fetiţă Gretel.

De sărmani ce erau, nu prea aveau cu ce—şi astâmpăra foamea. Şi—ntr—o bună zi, întâmplându—se să se abată asupra ţării o mare scumpete, nu mai fură—n stare să—şi agonisească nici măcar pâinea cea zilnică.

Seara în pat, pe bietul om începeau să—l muncească gândurile şi, zvârcolindu—se neliniştit în aşternut, se pomenea că oftează cu grea obidă.

Şi—ntr—una din aceste seri îi zise el neveste—sii:

—Ce—o să ne facem, femeie? Cu ce—o să—i hrănim pe bieţii noştri copii, când nici pentru noi nu mai avem nici de unele'?

—Ştii ceva, bărbate, răspunse femeia, mâine—n zori luăm copiii cu noi şi—i ducem unde—i pădurea mai deasă. Le facem un foc bun, le dăm şi câte—o îmbucătură de pâine şi pe urmă ne vedem de treburile noastre. Iar pe ei îi lăsăm acolo. De nimerit, n—or să mai nimerească drumul spre casă, de asta sunt sigură, şi—n felul ăsta ne descotorosim de ei!

—Nu, femeie, asta n—o s—o fac nici în ruptul capului, spuse bărbatul. Nu mă rabdă inima să—mi las copiii singuri în pădure. Că doar multă vreme n—ar trece şi—ar veni fiarele să—i sfâşie...

—Vai de tine, neghiobule, îl luă femeia la rost, de—i aşa, o să murim de foame toţi patru... Poţi să ciopleşti de pe—acum scânduri pentru sicrie...

Şi femeia nu—i dădu pace până când omul nostru nu se—nvoi.

—Totuşi, mi—e tare milă de bieţii copii! adăugă el cu obidă.

În acest timp, cei doi copii stăteau treji în aşternut, că din pricina foamei nu putuseră să închidă un ochi. Şi aşa se făcu de auziră tot ce spuse zgripţuroaica de femeie către tatăl lor.

La un moment dat, Gretel începu să plângă cu lacrimi amare şi—i spuse lui Hansel printre sughiţuri:

—De—acu s—a sfârşit cu noi!

—Linişteşte—te, Gretel, şi nu mai fi mâhnită, o să găsesc eu o scăpare! îi zise cu blândeţe frăţiorul.

După ce bătrânii adormiră, Hansel se sculă, îşi puse hăinuţa pe el şi, deschizând uşa, se strecură afară. Luna lumina că ziua şi pietricelele albe, din faţa căscioarei, străluceau că bănuţii cei noi. Hansel se aplecă de mai multe ori până ce—şi umplu bine buzunarul cu

pietricele. Apoi se—ntoarse în casă şi—i şopti lui Gretel:
—Fii liniştită, draga mea surioară, şi dormi în pace! Apoi se culcă din nou în patul lui şi adormi.

Zgripţuroaica de femeie nici nu aşteptă să răsară soarele că se şi înfiinţă la patul copiilor, să—i trezească.
—Ia sculaţi—vă, leneşilor, că mergem la pădure să aducem lemne!

Apoi dădu fiecăruia câte un codru de pâine şi mârâi printre dinţi:
—Asta aveţi de mâncare pentru la prânz! De vă îmboldeşte foamea, nu cumva să mâncaţi înainte, că altceva nu mai căpătaţi!

Gretel lua toată pâinea şi—o ascunse sub şort, din pricină că buzunarele lui Hansel erau pline cu pietricele. Apoi porniră cu toţii spre pădure. După puţin timp, Hansel se opri şi îşi aruncă privirea înapoi, spre căscioara ce rămăsese în urmă. Asta o făcu o dată, apoi iarăşi, şi iarăşi... Şi dacă—l văzu taică—său, numai ce—i zice:
—Da' ce ai, Hansel, că te opreşti mereu şi te tot uiţi înapoi? Vezi mai bine cum mergi, să nu—ţi schilodeşti cumva picioarele!
—Ştii, tăicuţule, mă uitam după pisicuţa mea albă... Stă, a naibii, cocoţată pe acoperiş, şi—mi face semne de rămas bun.

Dar vezi că femeia i—o tăie pe dată:
—Prostănacule, nu—i nici o pisicuţă! E soarele de dimineaţă, care străluceşte pe horn.

Acu e timpul să vă spun că Hansel nu se uitase după nici o pisicuţă şi că de fiecare dată când se oprea, scotea din buzunar câte o pietricică şi—o lăsa să cadă pe cărare.

După o bucată de vreme, ajunseră la locurile unde pădurea se îndesea şi cam pe la mijlocul ei omul nostru se opri şi zise:
—Acu, copii, mergeţi după vreascuri, c—o să vă facă tata un focşor pe cinste, să nu vă fie frig deloc!

Hansel şi Gretel aduseră vreascuri cât aduseră, până ce se făcu o moviliţă bună. Lemnele luară foc pe dată şi, când vâlvătaia începu să crească, femeia grăi:
—Staţi lângă foc, copii, şi odiniţi—vă, că noi ne ducem mai încolo, în pădure, să tăiem lemne. Şi când om termina cu tăiatul, ne întoarcem aici şi vă luăm acasă.

Hansel şi Gretel se aşezară lângă foc şi când se făcu ora prânzului, fiecare îşi mâncă bucătura de pâine. Şi cum auzeau tot mereu răsunând lovituri de topor, erau încredinţaţi că tatăl lor trebuie să fie ceva mai încolo, nu prea departe. Dar vezi că loviturile nu erau de topor!

Omul nostru legase o creangă de—un copac cioturos, şi de câte ori bătea vântul, o izbea încolo şi—ncoace de uscătura aceea. După ce aşteptară să vină să—i ia, vreme lungă, nu glumă, căzură toropiţi de oboseală şi adormiră buştean.

Când s—au trezit, era noapte întunecoasă, de nu vedeai la doi paşi. Gretel începu să plângă şi printre suspine îşi întrebă frăţiorul:
—Cum o să ieşim din pădure?

Şi Hansel se grăbi s—o liniştească, spunându—i:
—Mai ai răbdare oleacă, până ce răsare luna şi atunci o să găsim noi drumul, n—avea grijă!

Răsări luna plină, de ziceai că poleieşte cu aur pădurea, şi de—ndată ce se arătă pe cer, Hansel îşi luă surioara de mână şi începu a păşi pe urma pietricelelor, care scânteiau ca bănuţii cei de curând bătuţi şi le arătau drumul. Merseră ei aşa toată noaptea şi când începură a mîji zorile, ajunseră la casa părintească. Au bătut ei la uşă, „cioc—cioc!", şi când femeia o deschise şi dădu cu ochii de Hansel şi Gretel, pe dată se arătă a fi fost foarte îngrijorată de soarta lor, zicându—le cu prefăcătorie:
—Copii răi ce sunteţi, de ce aţi dormit în pădure atâta vreme? Ne—aţi făcut să credem că nu mai vreţi să vă mai întoarceţi la casa voastră... Dar vezi că tatăl copiilor se bucura cu adevărat, că—n inima lui era mâhnit că—i lăsase atât de singuri.

Nu trecu multă vreme şi nevoile începură iarăşi să—i încolţească. Şi numai ce—o auziră copiii într—o noapte pe femeie zicându—i lui bărbatu—su, care se perpelea în aşternut:
—De—acu am terminat iarăşi merindele, că nu mai avem în casă decât o jumătate de pâine! Şi după ce—om mânca—o şi pe asta, ne—om sătura cu răbdări prăjite... Trebuie să ne descotorosim de copii, auzi tu! O să—i ducem în afundul pădurii, ca să nu mai poată nimeri drumul de—or voi să se reîntoarcă acasă. Altă scăpare nu văd, de ni—e drag să ne mai putem ţine zilele.

Vezi însă că omului i se încrâncena inima la auzul ăstor cuvinte şi gândea în sinea sa: „Ba, mai bine s—ar cuveni să împarţi cu copiii tăi ultima bucăţică!". Mai zicea el ce mai zicea, dar femeia nu luă deloc în seamă spusele lui, ci—l tot ocărî şi—l mustră. Acu, e ştiut, cine a apucat de—a spus „A" trebuie să—l rostească şi pe „B" şi... dacă şi—a călcat pe inimă prima oară, musai trebuie şi a doua oară să facă la fel.

Copiii erau însă treji şi auziră toată vorba lor. După ce bătrânii adormiră, Hansel se sculă din pat şi vru să iasă afară, să adune pietricele, cum făcuse şi de prima dată, dar vezi că femeia avusese grijă să încuie uşa, aşa că băiatului nu—i fu chip să poată ieşi din casă. Şi deşi îi era inima grea, îşi mângâie surioara, spunându—i:
—Nu plânge, Gretel, ci dormi liniştită. Om găsi noi cum să scăpăm cu bine...

Nici n—apucaseră bine să răsară zorile, că şi veni femeia şi—i trase pe copii din aşternut. Apoi le întinse câte o bucăţică de pâine, care era mult mai micuşoară decât de cealaltă dată.

În timp ce mergeau ei pe poteca ce ducea spre pădure, Hansel începu a face fărâmituri în buzunar şi din loc în loc se oprea să le presare pe jos.
—Ia ascultă, Hansel, îi strigă la un moment dat taică—său, ce te tot opreşti mereu şi priveşti în jur? Vezi—ţi mai bine de drumul tău şi mergi cum trebuie!
—Păi, mă uit după porumbiţa mea, care stă pe—acoperiş şi vrea să—mi spună la revedere! grăi Hansel repede, ca nu cumva să se dea în vileag.
—Prostănacule, îl luă în răspăr femeia, ceea ce vezi tu nu—i nici o porumbiţă! E soarele de dimineaţă care străluceşte sus, deasupra hornului.

Dar vezi că Hansel nu dădu îndărăt de la ce—şi pusese în gând şi, încetişor—încetişor, împrăştie pe drum toate fărâmiturile.

Femeia îi duse pe copii departe, departe, tot mai în afundul pădurii, unde nu mai fuseseră în viaţa lor. Şi—ntr—un luminiş, făcură iarăşi un foc mare şi mama le zise cât putu ea de blând:
—Rămâneţi aici, copilaşi, şi de v—a birui oboseala, n—aveţi decât să puneţi capul jos şi să dormiţi oleacă... Noi ne ducem în pădure, mai încolo, să tăiem lemne şi seara, când om sfârşi lucrul, ne întoarcem să vă luăm.

Trecu ce trecu timpul şi când veni ora prânzului, Gretel lua bucăţica de pâine şi—o împărţi cu Hansel, că pe—a lui băiatul o presărase pe drum. Zburară ceasurile, se lăsă şi amurgul, dar vezi că nimeni nu se arăta să—i ia pe bieţii copii. Şi cum adormiră greu, se treziră de—abia în toiul nopţii. Dacă văzu ce se întâmplase, Hansel o mângâie pe surioara lui şi—i zise:
—Să rămânem aici până ce—o răsări luna, că atunci ne—o fi uşor să găsim fărâmiturile pe care le—am împrăştiat pe jos, cât am mers. Ele or să ne arate fără greş drumul spre casă, asta—i sigur!

De îndată ce se înălţă luna deasupra pădurii, copiii se sculară din culcuşul de vreascuri, dar vezi că nu mai găsiră nici o fărâmitură... Mulţimea de păsărele care tot zboară peste câmpuri şi prin păduri de mult le ciuguliseră pe toate. Dar Hansel avea o inimă vitează şi—i spuse lui Gretel:
—N—ai teamă, surioară, până la urma tot o să găsim drumul!

Dar vezi că nu fu chip să—l găsească... Merseră toată noaptea şi mai merseră încă o zi, din zori şi până—n seară, dar de izbutit tot nu izbutiră să iasă din pădure. Şi erau prăpădiţi de

foame ca vai de ei, că afară de câteva boabe de fructe sălbatice, culese de pe jos, nimic nu mai luaseră—n gură. De trudiţi ce erau, sărmanii copii abia îşi mai trăgeau picioarele, şi aşa se făcu că nu mai putură merge şi, ghemuindu—se sub un copac, adormiră buştean.

Şi se ivi a treia dimineaţă de când copiii părăsiseră casa părintească. O luară ei la picior, de cum răsări soarele, dar cu cât mergeau, cu atât se afundau mai adânc în pădure. De nu le venea cât mai degrabă un ajutor, se aflau în primejdie de moarte.

Când se făcu ora prânzului, numai ce văzură pe—o cracă o păsărică albă şi frumoasă, care cânta atât de duios, că se opriră vrăjiţi s—o asculte. După ce—şi sfârşi cantul, păsărica îşi întinse aripile şi zbură, „zvâââârrrr!" pe dinaintea copiilor. Dacă văzură ei asta, începură a se lua după ea până când se făcu de ajunseră la o căsuţă. Cât ai clipi, păsărica se lăsă pe acoperiş şi când veniră mai aproape de căsuţă, copiii rămaseră cu gurile căscate. Păsămite, toată căscioara era făcută din pâine şi acoperită cu cozonac, iar geamurile erau din zahăr curat.

—Hai să—ncepem să îmbucăm! zise Hansel. Şi să ne fie de bine! Eu o să mănânc o bucată din acoperiş, iar tu, Gretel, ia de gustă din fereastra asta, că e tare dulce!

Hansel n—aşteptă să fie rugat şi, înălţându—se pe vârfurile picioarelor, rupse o bucăţică din acoperiş, să—şi dea seama ce gust are. În acest timp, Gretel ronţăia de zor o spărtură de geam. Şi numai ce se auzi deodată o voce subţirică, ce venea dinăuntrul căsuţei:

—Cronţ, cronţ, cronţ, da ce tot ronţăie a mea căscioară?! Cine, cine e afară?

Şi copiii răspunseră pe dată:

—Vântul, vântul! Azi înconjură pământul!

Şi, fără să se sinchisească defel, continuară să mănânce şi mai cu poftă. Cum îi plăcuse grozav acoperişul, Hansel mai rupse din el o bucată bună, iar Gretel nu se lăsă nici ea mai prejos şi, desprinzând un ochete de geam, se aşeză jos şi începu a—l ronţăi cu poftă.

Şi când nici nu se aşteptau, odată se deschise uşa şi—o femeie bătrână de tot, ce se sprijinea într—o cârjă, ieşi din casă, târşindu—şi picioarele.

La vederea ei, Hansel şi Gretel se speriară atât de tare, că scăpară tot ce aveau în mână. Dar vezi că bătrâna nu—i lua la rost, ci începu a—i întreba, clătinând uşurel din cap:

—Ei, copiii mei dragi, da cine v—a adus aci? Poftiţi de intraţi înăuntru şi rămâneţi la mine, că nu vă fac nici un rău.

Şi luându—i pe amândoi de mână, îi duse în căsuţă. Iar acolo îi aştepta o mâncare, să—ţi lingi degetele, nu alta: lapte şi clătite cu zahăr, mere şi—o mulţime de nuci! După ce se ospătară ei bine, bătrâna le pregăti două paturi cu aşternutul cum îi zăpada şi Hansel şi Gretel se culcară fără nici o grijă şi se simţiră în al nouălea cer.

Bătrâna se arătase prietenoasă ca să le câştige încrederea, dar vezi că era o vrăjitoare haină, care pândea copiii ca să—i atragă cu şoşele şi momele. Şi numai de aceea făcuse şi căsuţa de pâine, să—i ademenească mai uşor.

De—i cădea vreunul în gheare, îndată îi făcea de petrecanie şi, după ce—l fierbea, îl înghiţea cu lăcomie. Ziua când se bucura de un astfel de ospăţ o socotea ca pe—o zi de sărbătoare şi cum de n—ar fi fost aşa pentru ea!

Vrăjitoarele au ochii roşii şi vederea scurtă, dar vezi că adulmecă de departe, ca jivinele, când se apropie picior de om. Şi la fel de bine adulmeca şi cotoroanţa asta. De cum i—a simţit pe Hansel şi Gretel că se apropie de acele locuri, a şi început a hohoti cu răutate şi—n vorbele ei era numai batjocură:

—Pe ăştia îi şi am în mână, nu—i las eu să—mi scape...

De cum se iviră zorile, vrăjitoarea fu în picioare, ca nu cumva să se trezească mai înainte copiii. Şi când îi văzu ea pe amândoi cât de drăgălaş dorm împreună şi cât de rumen şi rotofei le e obrazul, nu mai putu de bucurie şi începu a mormăi mai mult pentru sine: „Straşnică bucătură o să am, n—am ce zice!".

Apoi apucându—l pe Hansel cu mâna ei sfrijită, îl împinse până la un grăjduleţ cu gratii de fier şi—l închise acolo. Şi era zăvorât aşa de straşnic, că oricât ar fi strigat şi s—ar fi

zbătut, nu i—ar fi folosit la nimic.

După ce—l puse la popreală pe Hansel, babuşca intră în camera unde dormea Gretel şi, zgâlţâind—o ca s—o trezească, începu a o ocărî şi a—i striga:

—Scoală, leneşo, şi du—te de adu apă, să—i faci o fiertură bună lui frate—tău, că l—am închis în grajd şi trebuie să—l îngrăşăm! Acu e numai piele şi os, dar când s—o mai împlini – o să—l mănânc!

Gretel, începu a plânge cu lacrimi amare, dar vezi că lacrimile ei nu—i muiară inima cotoroanţei şi, până la urmă, trebui să se supună şi să facă tot ce—i poruncea vrăjitoarea cea haină. Şi—n timp ce lui Hansel i se aducea cea mai bună mâncare, ca să se îngraşe, Gretel abia de căpătă de la babuşcă nişte coji de raci.

În fiecare dimineaţă, babuşca se strecura şontâcăind până la grajd şi încă din prag se apuca să strige:

—Hansel, ia scoate un deget afară, să vad de te—ai îngrăşat de ajuns!

Dar vezi că ghiujul de Hansel îi trecea printre gratii un oscior, şi cum babuşca avea ochii tulburi şi vedea că prin sită, era încredinţată că—i întinde un deget. Şi de fiecare dată se tot minuna cotoroanţa cum de nu se mai îngraşă.

Trecură aşa zilele şi văzând că după a patra săptămână, Hansel rămăsese la fel de ogârjit ca şi înainte, îşi pierdu răbdarea şi nu mai vru să aştepte.

—Hei, Gretel, o strigă ea pe fetiţă, grăbeşte—te de adu apă, că de—i curge untura de gras ce e, ori de—i slab ca un ogar, eu pe Hansel îl tai şi—l pun la fiert!

Vai, cum se mai boci biata surioară, când trebui să care apa pentru a doua zi, şi cum îi şiroiau lacrimile amare pe obraz!

—Doamne, ajută—ne! strigă ea după un răstimp. De s—ar fi întâmplat să ne înghită fiarele sălbatice ale codrului, am fi murit măcar împreună!

—Ia mai sfârşeşte odată cu bocitul, se răsti cotoroanţa la fată, că doar nu—ţi ajută la nimic toată văicăreala!

Nici nu se luminase încă bine de ziuă, când începu Gretel roboteala. Că doar trebuia să care apă, să atârne cazanul pentru fiertură în cârligul de fiert şi să aprindă focul.

—Mai întâi, aş vrea să punem la copt, auzi tu? se răsti baba la Gretel. Că am aprins cuptorul şi aluatul l—am frământat de mult.

Nu—şi sfârşi bine vorba, că vrăjitoarea o şi îmbrânci pe biata Gretel afară, unde era cuptorul din care ieşeau limbi de flăcări.

—Hai, bagă—te înăuntru, îi porunci vrăjitoarea şi vezi dacă—i destul de încins, ca să punem înăuntru pâinea!

Vezi că afurisita de cotoroanţă nu degeaba o îndemnă pe fată să se vâre în cuptor! Că de—ndată ce—ar fi fost înăuntru, vrăjitoarea pac! ar fi închis cuptorul. Şi—ar fi ţinut—o acolo până ce se rumenea bine. Şi—apoi ar fi mâncat—o... Numai că Gretel băgă de seamă ce gânduri clocea în cap vrăjitoarea şi se prefăcu că—i nătângă şi neîndemânatică:

—Aş intra, dar nu ştiu cum să fac... Pe unde să intru? Şi cum anume?

—Eşti proastă ca o gâscă! o ocărî baba. Păi... nu—ţi dă prin cap pe unde, că—i deschizătura destul de mare? Ia te uită, şi eu as putea să încap în ea! Şi, şontâcăind, se apropie de cuptor şi—şi vâri capul în el.

Gretel doar asta aştepta şi—i dădu un brânci zgripţuroaicei de se duse până—n fundul cuptorului. Apoi închise uşa de fier şi puse zăvorul. Văleu! ce mai urlete de te treceau fiorii răzbăteau dinăuntru!

Dar vezi că Gretel fugi de—acolo, să n—o mai audă, şi vrăjitoarea cea haină pieri ca o netrebnică, arsă de dogoare. Şi arse până ce se prefăcu în scrum.

Gretel dădu fuga într—un răsuflet până la grajdul unde era închis Hansel şi, deschizându—l, strigă bucuroasă:

—Am scăpat, Hansel, am scăpat, frăţioare! Vrăjitoarea a pierit!

Dacă auzi ce—i spune, Hansel sări afară din grajd întocmai cum sare pasărea din colivie, când i se deschide uşiţa.. Şi văzându—se iarăşi împreună, îşi săriră de gât şi se sărutară şi bucuria le rădea în ochi şi—n inimă. Şi de voioşi ce erau, ţopăiau al naibii, ca nişte iezi!

Cum nu mai aveau de ce se teme, intrară în căsuţa vrăjitoarei şi acolo, ce să vezi, în toate ungherele erau numai sipete pline cu mărgăritare şi nestemate!

—Ei, astea zic şi eu că—s mai bune decât pietricelele noastre! făcu Hansel şi—şi umplu buzunarele până nu mai putu.

Iar Gretel spuse şi ea:

—Vreau să aduc şi eu acasă o mâna—două din ele!

Şi alese şi alese până ce—şi umplu şorţuleţul.

—Acu, hai s—o tulim de—aici cât mai degrabă, hotărî Hansel, că mult mai uşoară mi—ar fi inima de—aş şti c—am ieşit din pădurea asta fermecată.

Merseră ei ce merseră, cale de câteva ceasuri şi numai ce ajunseră la o apă mare.

—Ce ne facem, surioară, că nu putem trece? făcu Hansel amărât. Nu văd peste apă nici un pod, nici măcar vreo punte cât de îngustă…

—De—ar trece vreun vaporaş, bine—ar fi! Dar prin locurile astea, slabă nădejde… zise Gretel cu mâhnire. Da uite, mai încolo văd o raţă albă înotând. Poate că, de—aş ruga—o, ne—ar ajuta să ajungem pe malul celălalt…

Şi începu a striga:

Raţă, răţişoară,
Ia—i în spate, pe—aripioară,
Pe Hansel şi Gretel,
Că nici pod, nici punte n—are
Apa asta mare!

Se apropie răţişoara şi Hansel i se urcă în spate. Apoi o rugă şi pe surioara lui să vină lângă el, dar Gretel rămase pe mal şi—i zise:

—Cum să vin? Nu vezi că i—ar fi prea greu răţişoarei? Mai bine să ne treacă pe rând.

Şi făptura cea bună chiar aşa şi făcu.

După ce trecură cu bine pe celalalt mal, mai merseră ei ce merseră şi, de la o vreme, pădurea începu să li se pară din ce în ce mai cunoscută. Şi—ntr—un sfârşit, numai ce zăriră din depărtare casa părintească. Tii, ce—o mai luară atunci la goană de le sfârâiau călcâiele, nu alta!

Trecură pragul casei şi, dând năvală în odaie, săriră la gâtul tatălui lor. Era şi timpul, că, de când îşi părăsise copiii în pădure, bietul om nu mai avusese o clipă fericită. Pe femeie însă n—o mai găsiră copiii — murise.

Gretel îşi deşertă şorţuleţul şi începură a se rostogoli prin odaie mărgăritarele şi nestematele, de te mirai de unde mai ies atâtea. În acest timp, Hansel scotea şi el din buzunar câte un pumn plin de pietre preţioase şi, după ce le aruncă pe podea, apucă să arunce alt pumn, până ce—şi goli amândouă buzunarele.

Şi aşa se făcu de—şi luară îndată tălpăşiţa de la casa pădurarului toate grijile şi nevoile care stătuseră până atunci pe grumazul omului şi al copiilor lui.

Şi trăiră ei împreună numai în bucurie şi fericire.

Şi—am încălecat pe—o şa şi v—am spus povestea aşa! Da uite că mai fuge pe—aici un şoricel. Şi cine l—a prinde l—a văzut norocul, că o să—şi facă din blana lui o căciulă mare cât roata carului…

CELE TREI FRUNZE ALE ŞARPELUI
(Die drei Schlangenblätter// The Three Snake—Leaves)

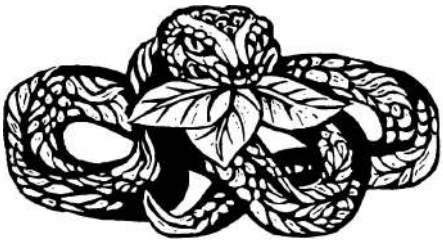

Era odată un om aşa de sărac încât nu—şi putea hrăni mei măcar unicul fiu pe care—l avea.

Într—o zi, băiatul i—a spus:

—Dragă tată, văd că o duceţi foarte greu, iar eu vă sunt o povară în plus. Aş vrea mai curând să plec în lume şi să încerc să—mi câştig singur pâinea, decât să mai stau pe capul vostru.

Atunci tatăl i—a dat fiului binecuvântarea şi, mâhnit în adâncul sufletului, şi—a luat rămas bun de la băiat.

În vremea aceasta, regele unui regat puternic purta un război greu cu un duşman de—al său. Tânărul intră în slujba regelui şi—l urmă pe câmpul de luptă. Curând, armatele regelui au dat piept cu ale duşmanului şi lupta a devenit crâncenă, gloanţele plouau pe deasupra capetelor ostaşilor, iar tovarăşii lui de luptă cădeau ca seceraţi pretutindeni. Atunci conducătorul oştii împreună cu cei rămaşi în viaţă voiră s—o ia la goană, însă tânărul nostru le—a ieşit înainte şi le—a strigat, încurajându—i:

—Nu putem lăsa ca ţara să ne fie distrusă! Şi s—au năpustit cu toţii asupra duşmanului şi l—au alungat.

Când regele află cui îi datora victoria, l—a înălţat în grad şi a făcut din el primul om din regat.

Regele nostru avea o fiică foarte frumoasă, dar cam ciudată. Ea jurase că nu se va mărita decât cu acel bărbat care—i va promite că, în caz că ea ar muri înaintea lui, se va lăsa îngropat, de viu, în mormânt împreună cu ea. „Dacă mă va iubi cu adevărat", zicea prinţesa, „la ce i—ar mai folosi viaţa fără mine ?" Şi la fel ar fi făcut şi ea în caz că soţul ar fi murit înainte, ar fi intrat de vie în mormânt o dată cu el.

Acest legământ curios îi speriase pe toţi peţitorii. însă tânărul cel viteaz era aşa de robit de frumuseţea ei, încât n—a mai ţinut seama de nimic şi s—a înfăţişat la rege să—i ceară mâna prinţesei.

—Tu ştii, desigur, i—a spus regele, ce trebuie să promiţi.

—Da, mă învoiesc s—o urmez în mormânt dacă se va întâmpla ca ea să moară înaintea mea, o iubesc atât de mult, că nu—mi pasă de nimic altceva pe lume.

Atunci regele a acceptat să i—o dea de soţie şi s—a făcut nuntă mare şi cu mult fast.

Aşa au trăit ei o vreme fericiţi, bucurându—se unul de celălalt. Dar n—a durat mult şi prinţesa s—a îmbolnăvit atât de grav, că nici un doctor n—a reuşit să—i dea de leac şi a murit. Privind—o cum zăcea fără suflare, tânărul şi—a amintit de legământul de dinaintea căsătoriei şi s—a îngrozit la gândul că trebuia să fie îngropat de viu alături de soţia sa moartă. Dar speranţă să—şi salveze viaţa nu avea. Bătrânul rege întărise cu pază puternică toate ieşirile din palat, încât el nu putea fugi şi trebuia să—şi accepte soarta.

În ziua înmormântării, în cavoul în care era depus corpul neînsufleţit al prinţesei fu condus şi tânărul rege, apoi uşa cavoului a fost închisă şi pecetluită cu un zăvor puternic.

Lângă sicriu se afla o masă pe care erau aşezate patru lumânări, patru pâini şi patru sticle cu

vin. îndată ce proviziile aveau să se termine, soţul trebuia să moară de foame şi de sete. Deşi mânca în fiecare zi doar câte o fărâmă de pâine şi bea doar o gură de vin, vedea cum proviziile scădeau de la o zi la alta, iar sfârşitul îi era tot mai aproape.

Într—o zi, pe când stătea trist şi se gândea, văzu cum dintr—un ungher al cavoului un şarpe se târa încet spre sicriul prinţesei. Crezând că voia să—l muşte, regele trase paloşul din cingătoare şi strigă:

—Câtă vreme mai trăiesc eu, de trupul acesta nu te vei atinge! Şi—l tăie în trei bucăţi.

Nu mult după asta, văzu un alt şarpe ieşind din pământ şi târându—se spre cel tăiat în bucăţi; apoi dispăru şi se întoarse ţinând în gură trei frunze; adună cele trei bucăţi ale şarpelui tăiat una lângă alta şi puse câte o frunză pe fiecare rană. Dintr—o dată, bucăţile se lipiră la loc, şarpele învie, apoi dispăru în grabă împreună cu celălalt. Frunzele însă rămaseră pe pământ şi nefericitului rege, care văzuse totul, îi veni ideea să folosească însuşirea lor miraculoasă ca s—o învie pe soţia sa. Le ridică de jos şi le puse una pe gura moartei, iar celelalte două pe ochii ei. Îndată ce făcu aceasta, sângele începu să circule din nou prin trupul prinţesei, obrajii ei palizi se înroşiră, şi începu să respire, deschise ochii şi spuse:

—O, doamne, oare unde mă aflu?

—Eşti lângă mine, iubita mea soţie, i—a răspuns tânărul rege, povestindu—i apoi tot ce s—a petrecut şi cum a readus—o la viaţă.

După aceea, ca să prindă puteri, i—a dat să mănânce puţină pâine şi să bea o gură de vin, căci mai rămăsese, apoi s—au dus la uşa cavoului şi au început să bată puternic şi să strige ca să li se deschidă. Speriat, paznicul s—a dus să—i spună regelui, iar acesta a venit el însuşi de le—a deschis uşa. Când a dat cu ochii de ei şi i—a văzut veseli şi fericiţi, regele s—a bucurat peste măsură, nevenindu—i să creadă că nenorocirea trecuse. Tânărul rege n—a uitat să ia cu sine cele trei frunze ale şarpelui pe care le—a dat apoi unui slujitor credincios, spunându—i:

—Păstrează—le cu mare grijă şi poartă—le cu tine tot timpul, nu se ştie când ne—ar putea fi din nou de folos.

Soţia lui însă, după ce înviase, nu mai era cea dinainte, ci se purta ca şi cum din inimă îi pierise orice urmă de iubire faţă de soţul ei.

După mai multă vreme, tânărului rege i s—a făcut dor de tatăl său şi s—a hotărât să plece în călătorie pe mare, ca să ajungă în ţara de unde venise. S—au îmbarcat pe o corabie el, soţia lui şi slujitorul şi au plecat. Prinţesa uită repede că—i datora soţului ei chiar viaţa; se îndrăgosti de cârmaciul corăbiei şi împreună cu acesta hotărî să—şi ucidă bărbatul ca să scape de el.

Pe când tânărul rege dormea, prinţesa l—a chemat pe cârmaci, l—au luat de cap şi de picioare şi l—au aruncat în mare. După ce au dus la bun sfârşit îngrozitoarea faptă, femeia i—a spus corăbierului:

—Acum hai acasă la mine şi—i vom spune tatei că soţul meu a murit în drum. Eu am să te laud cu cele mai frumoase cuvinte, iar el ne va da consimţământul să ne căsătorim, şi tu vei deveni moştenitorul tronului.

Slujitorul tânărului rege însă văzuse tot ce se petrecuse pe corabie. în mare taină a luat o barcă de la corabie, s—a urcat în ea şi a plecat în căutarea stăpânului său, lăsând corabia să se depărteze. După ce a reuşit să—i pescuiască trupul neînsufleţit, i—a pus pe gură şi pe ochi, frunzele şarpelui, pe care le avea la el, şi a reuşit astfel să—l readucă la viaţă. Amândoi au vâslit zi şi noapte din toate puterile, încât mica luntre parcă zbura, ajungând la rege înaintea celorlalţi.

Bătrânul s—a mirat când l—a văzut singur şi l—a întrebat ce i s—a întâmplat. Aflând de nelegiuirea săvârşită de fiica lui, a spus mâhnit:

—Nu—mi vine să cred că fata mea s—a purtat atât de murdar, dar adevărul va ieşi la iveală.

Apoi le—a poruncit celor doi să se ascundă într—o încăpere tăinuită şi a făcut în aşa fel ca nimeni să nu ştie de ei.

Curând sosi şi corabia la ţărm, iar femeia cea haină veni în faţa tatălui său şi, când fu

întrebată unde—i este soţul, răspunse cu o figură prefăcută:
—Ah, dragă tată, m—am întors acasă cu inima zdrobită de durere, pentru că soţul meu iubit s—a îmbolnăvit în timpul călătoriei pe mare şi a murit. Noroc de corăbierul acesta, că de n—ar fi fost el să mă ajute, nu ştiu cum aş fi putut să îndur nenorocirea ce s—a abătut asupra mea. El a fost de faţă la moartea soţului şi poate povesti totul.

Regele însă i—a spus:
—Eu vreau ca soţul tău să fie readus la viaţă!

Apoi deschise uşa de taină a camerei unde se afla tânărul rege şi—l chemă. Când femeia dădu cu ochii de el, rămase ca lovită de trăsnet, căzu în genunchi şi începu să ceară îndurare. Regele însă îi spuse:
—Pentru fapta ta nu există îndurare: soţul tău şi—a ţinut legământul şi a acceptat să moară o dată cu tine, apoi tot el ţi—a redat viaţa, iar tu, drept răsplată, l—ai ucis în timp ce dormea. Vei fi pedepsită.

Aşa că au fost îmbarcaţi amândoi pe o corabie găurită şi lăsaţi să plutească pe mare. Curând s—au scufundat cu tot cu corabie în valurile învolburate şi nimeni n—a mai auzit vreodată de ei.

ŞARPELE ALB
(Die weiße Schlange// The White Snake)

Cu mult timp în urmă, trăia un rege vestit pentru înţelepciunea sa pe cuprinsul întregului pământ. Nimic nu îi era ascuns şi chiar şi cele mai mari secrete ale lumii ajungeau la urechile sale, ca şi cum i—ar fi fost şoptite de vânt. Avea însă un obicei ciudat. În fiecare zi, la sfârşitul prânzului, după ce masă era strânsă, şi nu mai era nimeni în preajma lui, un servitor de încredere îi aducea încă o farfurie. Aceasta era acoperită cu un capac, aşa că nici servitorul său, şi nici nimeni altcineva nu ştia ce era în ea, pentru că regele nu o descoperea decât în momentul când rămânea singur cuc.

Lucrurile s—au petrecut în acest fel multă vreme, până când un servitor care luase înapoi farfuria de pe masa regelui a fost copleşit de o atât de mare curiozitate încât a dus—o în camera sa. După ce a închis cu grijă uşa, a ridicat capacul şi a zărit un mic şarpe alb. La vederea acestei mâncări deosebite, nu s—a putut opri să nu guste puţin din ea, aşa că a tăiat o bucăţică din şarpe şi a dus—o la gură. Imediat ce aceasta îmbucătură i—a atins limba, a auzit un ciudat şoptit de voci subţirele chiar lângă fereastra camerei sale. A mers până acolo, cu urechile ciulite, şi a băgat de seamă că pe pervaz erau mai multe rândunici, ce vorbeau între ele, spunându—şi una alteia tot ce văzuseră pe câmpiile şi în pădurile pe unde colindaseră întreaga zi. Acea mâncare făcută din şarpele alb îi dădea omului puterea de a înţelege limba păsărilor şi animalelor!

În aceeaşi zi, se întâmplase ca regina să îşi piardă cel mai preţios inel, şi s—a iscat bănuiala că fusese furat chiar de servitorul de încredere pomenit mai înainte, căruia îi era permis să umble prin toate încăperile palatului. Regele a poruncit ca acel om să fie adus în faţa sa, după care l—a ameninţat că dacă până a doua zi nu era găsit hoţul, urmă el însuşi să fie declarat vinovat şi condamnat la moarte. În zadar şi—a mărturisit servitorul, cu lacrimi în ochi, nevinovăţia, căci vorbele sale nu au fost luate în seamă.

Cuprins de frică şi îngrijorare, s—a dus în curtea palatului şi a început să se gândească cum putea să scape de necaz. În apropierea lui, lângă un râu, câteva rate stăteau la taclale, în timp ce îşi curăţau penele cu ciocurile lor boante. Servitorul a rămas nemişcat şi le—a ascultat. Ele povesteau despre locurile pe unde umblaseră încă de dimineaţă şi despre ce bucate găsiseră pe acolo. Una dintre rate tocmai se plângea de dureri de burtă, destăinuind ca în vreme ce înfuleca în grabă, înghiţise un inel ce se găsea sub fereastra reginei. Servitorul a înhăţat—o de îndată de gât şi a dus—o la bucătărie, zicându—i bucătarului,

"Uite ce rata frumoasă ţi—am adus, tai—o şi vei face o mâncare pe cinste din ea."

"Da," a spus bucătarul, cântărind pasărea în mâinile sale, "nu s—a dat înapoi de la nimic ca să se îngraşe şi a aşteptat îndeajuns de mult pentru a fi făcută friptura." l—a tăiat capul şi, pe când în scotea măruntaiele, a dat peste inelul reginei.

Servitorul şi—a putut dovedi astfel nevinovăţia, iar regele, pentru a—şi îndrepta greşeala de a—l fi acuzat, i—a zis să îi ceară tot ce îşi doreşte, promiţându—i că îi poate da chiar cel mai

înalt rang de la curtea regală. Servitorul a refuzat orice măreţ cadou, cerând numai un cal şi nişte bani pentru călătorie, întrucât îşi pusese în gând să vadă lumea şi minunăţiile ei.

După ce a căpătat ce îşi dorise, a plecat la drum şi, într—o zi, a ajuns pe malul unui lac, unde a văzut trei peşti prinşi într—o încălcitură de stuf, chinuindu—se să ajungă din nou în apă. Deşi se spune că peştii sunt muţi, i—a auzit plângându—se că sunt pe cale de a muri, şi, pentru că avea inima bună, a coborât de pe cal şi i—a pus în apă. Peştii au sărit, plini de voioşie, prin văluri, şi—au scos apoi capetele la suprafaţa apei şi i—au strigat, "Ne vom aminti mereu de tine şi te vom ajuta şi noi, la rândul nostru, pentru că ne—ai salvat de la moarte."

Omul şi—a continuat călătoria şi, după o vreme, i s—a părut că aude o voce în nisipul de la picioarele calului său. A ascultat cu atenţie şi a desluşit cuvintele unui rege al furnicilor, ce se vaietă, "De ce nu pot oamenii ăştia, cu animalele lor stângace, să se ferească a ne călca în picioare? Acest cal nătâng, cu copitele lui grele, mi—a strivit fără milă o mulţime de supuşi!" Servitorul şi—a mânat calul către marginea drumui, astfel încât să protejeze furnicile, iar regele i—a strigat,

"Ne vom aminti de tine! O faptă bună merită să fie răsplătită tot cu o faptă bună."

Omul a mai mers ce a mai mers, a ajuns într—o pădure şi a zărit doi corbi bătrâni care îşi izgoneau puii din cuib.

"Afară cu voi, păsări leneşe şi bune de nimic!", ţipau ei, "nu va mai putem aduce de mâncare, sunteţi destul de mari pentru a vă găsi singuri de—ale gurii." Sărmanii pui stăteau însă lipiţi de pământ, dând zadarnic din aripi, şi tânguindu—se,

"Vai, ce neajutoraţi suntem! Trebuie să ne descurcăm de unii singuri,dar nu putem încă să zburăm. Ce putem face decât să rămânem aici şi să murim de foame?" Omul a descălecat, şi—a ucis calul cu sabia de la şold şi l—a dat drept hrană puilor. Ei au ţopăit de îndată până la cal şi, după ce s—au săturat, au strigat,

"Ne vom aminti de tine. O faptă bună se cere răsplătită cu una la fel."

Trebuind să călătorească pe propriile picioare, omul a bătut cale lungă până a ajuns la un mare oraş. Pe străzi era multă zarvă şi o mulţime de oameni, iar un călăreţ striga în gura mare,

"Faţa regelui îşi doreşte un soţ, însă oricine râvneşte la mâna ei trebuie să îndeplinească o grea însărcinare, iar dacă nu reuşeşte, ea îl va sorti pieirii." Mulţi flăcăi încercaseră în zadar să treacă peste încercări pentru a o lua de nevastă, dar, atunci când omul nostru a văzut—o pe prinţesă, a rămas fermecat de frumuseţea ei, aşa că uitat de pericolul de a—şi pierde viaţa, şi a mers la rege zicându—i că vrea să îi peţească fiica.

Nu a trecut mult timp, şi a fost dus în mijlocul mării, iar un inel de aur a fost aruncat în apă sub privirile sale. Apoi, regele i—a poruncit să aducă înapoi inelul din străfundurile mării şi a adăugat, "Dacă nu te întorci cu inelul, vei fi aruncat o dată, şi încă o dată în ape, până când te vei îneca în valuri."

Tuturor celor de fata le—a părut rău de om, de tinereţea şi frumuseţea lui, după care au plecat, lăsându—l singur pe malul mării. El a rămas acolo, gândindu—se la ce avea de făcut, când, deodată, a văzut trei peşti îndreptându—se către el, nimeni alţii decât cei ale căror vieţi le salvase el însuşi. Peştele din mijloc ţinea în gură o scoică pe care a lăsat—o pe ţărm, la picioarele omului. El a ridicat—o şi a deschis—o, şi a găsit în ea inelul de aur ce fusese azvârlit în mare. Plin de bucurie, s—a dus degrabă la rege, aşteptând să i se dăruiască ceea ce i se promisese.

Prinţesa şi—a dat seama într—o clipită că nu era de obârşie nobilă, la fel ca ea, aşa că l—a privit cu dispreţ, şi i—a cerut să treacă peste altă încercare. Ea a mers în grădină, a împrăştiat în iarbă, cu propriile mâini, zece saci plini cu seminţe de mei, şi i—a poruncit să le adune pe toată până în dimineaţa următoare, astfel încât să nu lipsească nici măcar un grăunte. De îndată ce s—a lăsat întunericul, regele furnicilor a sosit împreună cu mii şi mii de alte furnici, şi harnicele insecte au muncit cu râvnă, adunând toate seminţele de mei, şi punându—le

înapoi în saci.

A doua zi, fiica regelui a venit în grădină şi a rămas muta de uimire zărind ca tânărul îndeplinise greaua sarcină pe care i—o dăduse. El nu reuşise însă să îi cucerească inimă mândră, şi, deşi dusese până la capăt două încercări, prinţesa i—a dat încă una, spunându—i, "Nu vei fi soţul meu până când nu îmi vei aduce un măr din pomul vieţii." Omul nu ştia unde se afla pomul vieţii, dar a plecat la drum, gata să merga toată viaţa în căutarea lui, cât timp îl ţineau picioarele, cu toate că nu spera să îl găsească vreodată. A rătăcit prin trei regate şi, într—o seară, a ajuns în mijlocul unei păduri, s—a culcat la rădăcina unui copac. Nici nu a apucat bine să aţipească că a şi auzit un mare foşnet de frunze printre crengi, iar un măr de aur i—a căzut în mână. În acelaşi timp, trei corbi s—au lăsat în zbor către el, s—au aşezat pe genunchii săi, şi i—au spus,

"Noi suntem cei trei pui de corbi pe care nu i—ai lăsat să moară de foame. Atunci când ne—am făcut mari şi am auzit că umbli în căutarea unui măr de aur, am zburat peste mări şi tari, până la capătul pământului, acolo unde se afla pomul vieţii, şi ţi—am adus unul din fructele sale."

Însufleţit de o mare bucurie, omul s—a întors la palatul regelui şi i—a dat frumoasei prinţese mărul de aur, ea nemaivând nici un motiv pentru a nu se căsători cu el. Cei doi au tăiat mărul în două şi l—au mâncat împreună, iar prinţesa a început să—l iubească din toată inima, şi au trăit amândoi fericiţi până la adânci bătrâneţi.

FIRUL DE PAI, TĂCIUNELE ŞI BOBUL DE FASOLE(paiul, cărbunele şi boaba de fasole)

(Strohhalm, Kohle und Bohne//Straw, coal, and bean)

Trăia odată într—un sat o bătrânică tare săracă. Şi, azi puţin, mâine puţin, bătrânica asta izbuti să strângă o grămăjoară de fasole, cât să—i ajungă pentru o mâncărică, şi se pregăti să o fiarbă. Făcu deci un foc bunicel şi, ca să—l încingă mai repede, zvârli în vatră şi—o mână de paie. În clipa când aruncă fasolea în oală, un bob lunecă jos, fară ca băbuţa să bage de seamă, şi nimeri pe pământ, lângă un fir de pai. Cam în acelaşi timp sări din gura vetrei un tăciune aprins şi, ca un făcut, căzu şi el lângă firul de pai şi bobul de fasole. Firul de pai prinse atunci să—i întrebe:

—De unde îmi veniţi, dragi prieteni? Tăciunele răspunse:

—Spre norocul meu, am izbutit să scap la vreme din foc, că de n—aş fi avut în mine destulă tărie mă aştepta o moarte sigură: aş fi ars până rămâneam numai cenuşă şi scrum.

Fasolea istorisi şi ea:

—Şi eu am scăpat teafără şi nevătămată abia cu o clipă înainte. Dacă bătrâna ar fi apucat să mă arunce şi pe mine în oală, iahnie mă făcea, fară nici o milă, ca şi pe frăţânii mei.

—Credeţi că pe mine nu m—a pândit o soartă asemănătoare? vorbi iarăşi firul de pai. Pe toţi fraţii mei bătrânica i—a trecut prin foc şi prin fum; câte şaizeci deodată prindea şi morţii—i dădea... Noroc că eu m—am putut strecura la timp printre degetele ei!

—Şi acum ce ne facem? întrebă tăciunele.

—Eu aş gândi aşa — glăsui fasolea — fiindcă am avut norocul să scăpăm teferi, deşi ne aflam la un pas de moarte, să facem un legământ de prietenie şi, ca să nu ne mai pândească pe aici cine ştie ce primejdie, s—o pornim împreună spre alte meleaguri.

Propunerea fu pe placul celor doi şi—o porniră degrabă la drum. Curând se găsiră in dreptul unui pârâiaş, şi cum nu se afla prin preajmă nici un podeţ, nici măcar o scândurică, chitiră în ce chip ar putea să ajungă pe malul celălalt, dar vezi că nu—i dădură de rost ce să facă. Şi cum stăteau ei aşa, numai ce—i veni în minte firului de pai un gând năstruşnic:

—Eu o să mă întind cât sunt de lung de—a curmezişul apei, iar voi o să treceţi peste mine, ca peste un pod adevărat.

Şi zicând acestea, se întinse de la un mal la celălalt. Tăciunele, mai repezit din fire, mai focos, se avântă cutezător, tropăind ţanţoş, cu paşi grăbiţi şi mărunţi, pe podeţul de curând durat. Dar când ajunse pe la mijlocul podului şi auzi pe sub el murmurul apei, i se făcu frică, rămase pe loc şi nu mai îndrăzni să meargă mai departe. Cât ai clipi, firul de pai începu să ardă, şi arse până ce se rupse în două, căzând în pârâiaş. Tăciunele alunecă şi el, şi cum nimeri în apă sfârâi şi—şi dădu duhul.

Fasolea, care era mai prevăzătoare din fire, rămăsese pe mal, aşteptând să vadă ce fac ceilalţi doi. Şi când se întâmplă istoria cu pricina, începu să râdă, şi cu atâta poftă râse, că nu se mai putu opri, şi deodată crăpă în două...

Şi fără îndoială că i—ar fi sunat şi ei ceasul morţii, dacă norocul nu i—ar fi scos în cale un croitor, care, obosit de atâta drum prin lumea largă, tocmai se aşezase pe malul pârâiaşului, să se mai hodinească oleacă. Cum era milos din fire, croitoraşul nostru scoase din torbă ac şi aţă şi mi—l cusu frumuşel la loc.

Când se văzu iar întreg, bobul de fasole îi mulţumi din toată inima.

Şi fiindcă croitorul folosise aţă neagră, de atunci toate boabele de fasole au rămas cu o dungă neagră.

PESCARUL ŞI NEVASTA LUI (pescarul şi soţia sa)
(Von dem Fischer und seiner Frau// The fisherman and his wife)

Trăiau odată, într—o colibă sărăcăcioasă, un pescar şi nevasta lui. Coliba era aşezată pe malul unui lac şi pescarul mergea zilnic la pescuit, căci el şi nevasta lui se hrăneau din ceea ce pescuia. Stătea şi stătea cu undiţa în mână şi privea în apă.

Odată, aruncând—o mai în adânc, scoase o plătică ce începu să vorbească, zicându—i:
—Ascultă, pescarule, cruţă—mi viaţa căci eu nu .sunt, aşa cum s—ar crede, o simplă plătică, ci sunt un prinţ vrăjit. La ce ţi—ar ajuta dacă m—ai ucide? Oricum gustul meu nu ţi—ar fi pe plac. Dă—mi drumul înapoi şi lasă—mă să înot.
—Păi, îi zise pescarul, nu—i nevoie de prea multă vorbă, căci oricum aş lăsa liberă o plătică vorbitoare.

Acestea fiind zise, îi dădu drumul în apă, iar plătica se duse la fund, lăsând în urma ei o dâră de sânge. Pescarul s—a ridicat de pe mal şi s—a dus la coliba lui unde—l aştepta nevasta.
—Omule, zise femeia, da' n—ai prins nimic azi ?
—Nu, răspunse pescarul. Am prins eu o plătică, dar mi—a spus că—i un prinţ vrăjit şi i—am dat drumul în apă.
—Şi nu i—ai cerut nimic în schimb? zise femeia mânioasă.
—Nu, ce—ar fi trebuit să—i cer? răspunse pescarul.
—Ah, nătărău ce eşti, oare nu—i destul cât am locuit în coliba asta mizerabilă? Ai fi putut să—i ceri măcar o căsuţă mai ca lumea. Du—te înapoi şi strig—o. Spune—i că am vrea să avem o căsuţă şi sigur va face ceva pentru noi.
—Ah, zise bărbatul, chiar trebuie să mă duc să—i cer ceva?
—Neapărat, zise femeia arţăgoasă. Ai prins—o şi apoi i—ai dat drumul, aşa că ea trebuie să te răsplătească.

Pescarului nu—i prea venea la socoteală, dar nici s—o contrazică pe nevastă—sa nu avea curaj, aşa că se duse din nou pe malul lacului.

Când ajunse acolo, apa era de culoare verde—galben, nu limpede ca mai înainte. Se aşează pe mal, în acelaşi loc, şi începu să cânte încetişor:

Omuleţule, omuleţule, prostuţule,
Plătică, plătică din lac,
Nevasta mea, Ilsebille,
Mă pune la grea încercare
Şi nu ştiu ce să mă fac!

Atunci plătica veni înotând spre el şi—l întrebă:
—Ia spune, omule, ce vrea nevasta asta a ta?
—Ah, zise pescarul, ce să vrea? O casă. Zice că dacă te—am prins şi ţi—am dat drumul, trebuie să—i îndeplineşti o dorinţă. Că nu mai poate suporta să locuiască într—o colibă sărăcăcioasă.

—Du—te liniştit acasă, i—a răspuns plătica, are deja casa pe care şi—a dorit—o. Atunci pescarul se duse acasă şi de departe îşi văzu nevasta care nu mai
stătea în coliba lor sărăcăcioasă, ci era pe o bancă în faţa porţii unei case arătoase. Ea îl luă de mână şi—i zise:
—Vino înăuntru să vezi, acolo e şi mai şi. Când a intrat pescarul în casă, a văzut o tindă mare, o cameră de primire spaţioasă şi luminoasă şi o odăiţă cu câte un pat pentru fiecare dintre ei, o sufragerie şi o bucătărie cu oale şi tigăi agăţate pe pereţi, toate din alamă şi cositor, strălucind de—ţi luau ochii de curate şi lustruite ce erau. în spatele casei se afla o curte mică în care erau păsări, găini şi raţe, apoi o grădiniţă de zarzavaturi şi legume şi, mai departe, o livadă cu tot felul de pomi roditori.
—Priveşte, zise femeia, ce zici, nu—i aşa că—i frumos?
—Da, răspunse la rândul lui pescarul, avem tot ce ne trebuie ca să putem, să ne bucurăm din plin de viaţă de—acum încolo.
—Ei, vom mai vedea noi ce vom face, zise femeia cu tâlc. Apoi s—au dus amândoi la culcare. Aşa trecură vreo opt—zece zile, când deodată femeia zise:
—Ascultă, măi omule, căsuţa asta e totuşi prea mică pentru noi doi, ţarcul de păsări, grădina de zarzavaturi, livada nu—s destul de mari. Plătica ar fi putut foarte bine să ne fi dăruit o casă mai ca lumea. Eu una vreau neapărat să locuiesc într—un palat din piatră. Du—te degrabă şi cere—i un palat din piatră.
—Vai de mine, femeie, zise pescarul, dar casa asta e destul de mare pentru noi doi. La ce ne trebuie nouă, doi bieţi pescari, un palat ca să locuim în el?
—Ba ne trebuie. Du—te la plătică şi cere—i ce ţi—am spus, căci poate să ne dea un palat dacă vrea.
—Nu, nu pot, abia ne—a dat casa asta mare şi frumoasă, nu pot să mă duc să—i cer iar ceva, plătica s—ar putea supăra.
—Mergi aşa cum îţi spun, plătica o să te asculte bucuroasă pentru că îţi datorează viaţa. Numai du—te odată, ce mai aştepţi?

Omul plecă cu inima grea. El era mulţumit cu ce primise, nu voia nimic în plus şi—şi tot zicea în sinea lui: „nu—i drept, nu—i drept". Dar n—avea încotro, de gura nevestei se temea mai mult decât de orice pe lume.

Ajunse la malul lacului şi văzu că apa era când violetă, când albastră, când gri, nu verde sau galbenă ca data trecută, însă părea liniştită. Se aşeză pe mal şi începu să cânte:

Omuleţule, omuleţule, prostuţule,
Plătică, plătică din lac,
Nevasta mea, Ilsebille,
Mă pune la grea încercare
Şi nu ştiu ce să mă fac!

Plătica a apărut ca şi data trecută şi l—a întrebat:
—El, ce mai vrea nevastă—ta?
—Ah, răspunse omul mohorât, ce să vrea? Vrea să locuiască într—un palat de piatră.
—Du—te acasă, că stă deja în faţa porţii palatului, zise plătica şi dispăru în apă. Pescarul se duse acasă şi, când ajunse acolo, văzu în locul casei un palat
mare, din piatră, iar în capul scării de la intrare stătea nevasta lui care—l luă de mână şi—i zise:
—Vino înăuntru!

Au intrat împreună şi acolo era un hol mare pardosit cu marmoră, o mulţime de slujitori mişunau pretutindeni deschizând şi închizând tot felul de uşi grele, pereţii albi erau ornaţi cu ghirlande şi picturi de tot felul, în sala de primire erau scaune din aur, iar din tavan atârnau

policandre încărcate de mărgele şi cristaluri şi pretutindeni se vedeau cele mai frumoase covoare din lume. Pe masă abureau mâncăruri alese şi străluceau clondire cu cele mai bune vinuri, că bietul pescar, flămând cum era, abia de s—a abţinut să nu dea năvală la bunătăţi. în spatele palatului răsăriseră o curte mare cu staule de vite şi grajduri de cai, o trăsură elegantă, o grădină cu cele mai frumoase flori văzute vreodată, pomi cu fructe parfumate şi un parc lung de o jumătate de milă, în care zburdau cerbi, căprioare şi vânat de tot felul.

—Ei, zise femeia, aşa—i că—i frumos?

—Da, răspunse bărbatul, aşa—i cum spui tu. Acum că locuim într—un palat atât de minunat, ar fl timpul să ne bucurăm şi noi de zilele ce ne—au mai rămas de trăit.

—Om mai vedea noi ce—om face, zise femeia iar cu tâlc, apoi s—au dus să mănânce şi să se culce.

După o vreme, într—o dimineaţă, ea se trezi cu noaptea în cap; abia se luminase de ziuă, dar din pat se vedea pe fereastră întreg ţinutul, până departe. Bărbatu—său încă dormea, aşa că începu să—l îmboldească cu coatele şi să—i zică:

—la scoală—te, măi omule, şi priveşte pe fereastră. Ce zici, n—ar fi bine să fim noi regi în ţara asta? Mergi la plătica ta, că vreau să fim regi.

—Vai de mine, femeie, zise bărbatul pe jumătate adormit, dar de ce trebuie să fim regi?

—Ştii ce, dacă tu nu vrei să fii rege, eu vreau să fiu regină. Du—te la plătică şi spune—i că vreau să fiu regină.

—Femeie, de ce să fii tu regină ? Mi—e foarte greu să—i cer aşa ceva.

—De ce nu? Mergi cum îţi zic, vreau să fiu regină.

Bietul pescar se duse la locul ştiut, tare îngrijorat că nevasta lui voia acum să fie regină. „Asta chiar nu i se potriveşte deloc", îşi zicea în sinea lui amărât. Mai că voia să se răzgândească, dar totuşi se duse la lac. Şi când ajunse acolo, apa era de culoare cenuşiu—închis şi mirosea foarte urât. S—a aşezat pe mal şi a început să îngâne cântecelul lui:

Omuleţule, omuleţule, prostuţule,
Plătică, plătică din lac,
Nevasta mea, Ilsebille,
Mă pune la grea încercare
Şi nu ştiu ce să mă fac!

Plătica a apărut numaidecât şi l—a întrebat:

—Ei, ce mai vrea nevastă—ta?

—Ah, răspunse omul ruşinat, vrea să devină regină.

—Mergi la palat, zise plătica, că deja este regină.

Când a ajuns acasă, palatul devenise de două ori mai mare, avea un turn măreţ, ornat cu tot felul de podoabe minunate, un străjer păzea la intrare cu o mulţime de soldaţi cu tobe şi trompete înjur. înăuntru, totul era din marmura cea mai scumpă şi aurul cel mai pur, iar cuverturile erau din catifea cu ciucuri din fir de aur. Când uşa sălii mari a palatului s—a dat în lături, o văzu, uimit, pe nevasta lui cum stătea în fruntea sfatului ţării, urcată pe un tron din aur şi diamante, purtând pe cap o coroană din aur şi ţinând în mână un sceptru tot din aur şi pietre preţioase. De o parte şi de alta a tronului, erau câte şase fecioare înşirate după înălţime, una cu un cap mai jos decât cealaltă.

Pescarul se opri în faţa tronului şi zise:

—Ei, femeie, acum, că eşti regină, sper că eşti mulţumită?

—Da, zise ea, sunt regină.

El o privi îndelung şi—i spuse:

—E frumos că eşti regină, dar de acum încolo nu trebuie să ne mai dorim nimic.

—Ba de ce nu, să ştii că deja m—am plictisit să fiu regină şi vreau să fiu împărătească.
—Doamne fereşte, femeie, ce—ţi trebuie să fii tu împărătească?
—Bărbate, îi porunci ea, du—te la plătică şi spune—i că vreau să fiu împărătească.
—Dar, femeie, împărătească nu te poate face ea, nu pot să—i mai spun şi asta. împăratul este unul singur într—un imperiu, cum să—i cer aşa ceva?
—Ce! a strigat ea mânioasă, eu sunt regină şi tu nu eşti decât bărbatul meu. îţi poruncesc să mergi la plătică îndată şi să—i spui ce doresc. Dacă poate face regine, de ce adică să nu poată face şi împărătese?

Pescarul a trebuit să plece. Dar începuse să—i fie tare frică şi—şi zicea în sinea lui: „N—are cum să se sfârşească bine, împărătească, este de—a dreptul o neruşinare, plătica se va simţi jignită cu siguranţă". între timp, ajunse la lac. Apa era tulbure şi în adânc valurile se zvârcoleau şi aruncau bulboane la suprafaţă; în jurul pescarului parcă se învârtea aerul ca un vârtej. Speriat, el începu să—şi îngâne cântecul:

Omuleţule, omuleţule, prostuţule,
Plătică, plătică din lac,
Nevasta mea, Ilsebille,
Mă pune la grea încercare
Şi nu ştiu ce să mă fac!

Îndată apăru plătica deasupra apei şi—i zise:
—Ei, ce mai vrea nevastă—ta?
—Ah, plătică, răspunse pescarul, nevasta mea vrea să fie împărătească.
—Mergi liniştit acasă, este deja împărătească, îi răspunse plătica.

Când ajunse omul acasă, găsi un palat măreţ din marmură, poleit cu aur, împodobit cu statui de alabastru. în faţa porţii mărşăluiau o sumedenie de soldaţi care băteau din tobe şi suflau în trompete; înăuntru se plimbau baroni, conţi, grafi şi se purtau ca şi cum ar fi fost nişte simpli slujitori şi, când intra în sala de primire, sus, pe un tron foarte înalt, lucrat în aur şi pietre preţioase, stătea nevasta lui: purta o coroană mare de aur, înaltă de trei coţi, împodobită cu briliante şi granate ce străluceau de—ţi luau ochii. Într—o mână ţinea sceptrul imperial, în cealaltă globul pământesc. De o parte şi de cealaltă a tronului stăteau dorobanţii aliniaţi pe două rânduri, în ordinea înălţimii, de la cei uriaşi până la cei pitici, înalţi cât un deget. Iar prin faţa ei se perindau prinţese, ducese şi baronese.

Pescarul îşi făcu cu greu loc prin mulţime până ajunse la tron.
—Femeie, a strigat el, iaca, te—ai ajuns şi împărătească!
—Da, răspunse ea, sunt împărătească.

Omul, după ce a stat şi şi—a mai revenit din uimire, a adăugat:
—Da, e frumos să fii împărătească.
—E frumos, răspunse ea, numai că eu vreau altceva: să fiu papă!
—Femeie, cum să fii papă, papa—i bărbat şi unul singur pentru toată creştinătatea. în nici un caz plătică nu te poate face papă.
—Bărbate, nu te pune cu mine, eu vreau să fiu papă, mă auzi, şi asta chiar azi!
—Ba nu, femeie, asta nu—i pot spune, i—aş cere prea mult, plătică nu te poate face papă.
—Ce tot îndrugi la prostii acolo? Dacă poate plătică ta să facă regi şi împăraţi, înseamnă că poate face şi papi. Mergi îndată, eşti doar soţul meu, nu mă poţi refuza. Te duci, nu—i aşa, dragul meu ?

Omul a prins ceva curaj şi s—a dus. Se simţea slăbit, genunchii îi tremurau, îi era frică. Pe deasupra bătea şi un vânt puternic, nori ameninţători alergau pe cer, se întunecase ca şi cum ar fi fost seară, iar apa lacului bolborosea de parcă ar fi fiert într—un cazan; vântul bătea, frunzele copacilor erau smulse de pe crengi, în depărtare se vedeau corăbii care făceau semne

că se află în primejdie. Cerul era în mijloc albastru, pe margine însă era roşu ca focul, ceea ce prevestea furtună.

Speriat şi descurajat, pescarul se duse la locul lui şi începu să—şi cânte cântecul:

Omuleţule, omuleţule, prostuţule,
Plătică, plătică din lac,
Nevasta mea, Ilsebille,
Mă pune la grea încercare
Şi nu ştiu ce să mă fac!

Plătică veni şi—l întrebă:

—Ei, bine, ce mai vrea nevasta asta a ta?

—Ah, răspunse pescarul, vrea să devină papă.

—Du—te acasă, ea este deja papă, îi răspunse plătică şi dispăru în apa învolburată.

Pescarul plecă şi, când ajunse acasă, văzu o biserică mare înconjurată de numeroase palate. Şi—a făcut cu greu loc prin mulţimea care se îmbulzea; înăuntru mii de lumânări aprinse luminau încăperea, totul era uimitor de frumos, iar femeia lui stătea pe un tron de aur, avea pe cap trei coroane puse una peste alta, iar împrejurul ei mişunau o mulţime de prelaţi; de o parte şi de alta erau două rânduri de lumânări, unele înalte cât nişte turnuri, altele mici ca acele cu care se luminează în bucătărie, aranjate toate în ordinea înălţimii. Şi toţi cei care se perindau prin faţa tronului, regi, regine, prelaţi îi sărutau vârful pantofului.

—Femeie, strigă pescarul grosolan, iaca, eşti şi papă!

—Da, sunt papă, răspunse ea pusă pe harţă.

Apoi el se duse către tron, o privi cu atenţie şi i se păru că este înconjurată de raze luminoase. După un timp, îi zise:

—Ah, nevastă, ce bine îţi şade papă!

Ea însă stătea ţeapănă pe tron, fără pic de emoţie că—şi vedea bărbatul. Atunci el îi spuse:

—Acum că ai devenit şi papă, sper să fii mulţumită, mai mult decât atâta nu poţi fi.

—Vom vedea, zise ea, am să mă mai gândesc.

Şi s—au dus amândoi la culcare. Dar ea tot nu era mulţumită şi orgoliul nu—i dădea pace să doarmă. Se gândea mereu ce—ar mai putea deveni.

Omul dormea adânc, căci toată ziua alergase încoace şi încolo; ea însă se întorcea când pe o parte, când pe cealaltă. Se zvârcoli chinuită de gânduri până se crăpă de ziuă. Atunci, privind pe fereastră, văzu soarele care tocmai răsărea. „Ha, am găsit, ce bine ar fi să pot face să răsară soarele când vreau eu!"

—Bărbate, bărbate, îl înghionti ea, scoală—te, am găsit! Du—te degrabă şi spune—i plăticii tale că vreau să fiu ca Bunul Dumnezeu.

Omul, pe jumătate adormit, auzind aceste vorbe, sări speriat de moarte, mai să cadă din pat. Se frecă la ochi, crezând că n—a auzit bine, şi spuse:

—Ce zici, femeie?

—Bărbate, dacă eu nu pot face să răsară soarele şi luna, mă prăpădesc de nelinişte, mor. Mai mult, îl privea aşa de furioasă, că l—a îngrozit pe pescar.

—Du—te îndată, vreau să fiu asemenea lui Dumnezeu.

—Vai de mine, femeie, îi spuse omul căzându—i la picioare, asta nu poate să facă plătica. Regină, împărătească, chiar şi papă te—a făcut, dar ca Dumnezeu în nici un caz; vino—ţi, te rog, în fire şi rămâi papă, că—ţi ajunge.

Atunci ea s—a înfuriat aşa de tare, că i s—a ridicat părul măciucă în cap.

—Nu voi suporta şi nu voi tolera să mă contrazici. Du—te imediat!

Omul îşi trase în grabă pantalonii pe el şi plecă năucit spre lac. Afară se stârnise o furtună aşa de puternică, încât abia se mai putea ţine pe picioare. Casele erau dărâmate, copacii

fuseseră răsturnaţi, munţii se cutremurau, bucăţi mari de pământ alunecau în lac, cerul era negru ca smoala, tuna şi fulgera, iar valurile lacului se ridicau în sus cât turnurile bisericilor, purtând pe coama lor o spumă albă, înfricoşătoare.

Pescarul începu să—şi strige cântecul, dar nici un cuvânt nu se auzea în vacarmul din jurul lui:

Omuleţule, omuleţule, prostuţule,
Plătică, plătică din lac,
Nevasta mea, Ilsebille,
Mă pune la grea încercare
Şi nu ştiu ce să mă fac!

Plătica veni şi zise:
—Ei, ce mai vrea?
—Vrea să fie asemeni lui Dumnezeu, Doamne fereşte.
—Du—te acasă, deja stă în faţa colibei sărăcăcioase de dinainte. Şi acolo stă nevasta pescarului până astăzi.

CROITORAŞUL CEL VITEAZ
(Das tapfere Schneiderlein// The valiant little tailor)

Într—o dimineaţă de vară, un croitoraş şedea plin de voioşie la masa lui de lucru de lângă fereastră. Cosea de zor, iar mâinile lui parcă alergau singure pe ţesătură.

Tocmai atunci se întâmplă să treacă pe stradă o ţărancă, strigând cât o ţinea gura:

—Magiun! Magiun bun de vânzare! Magiun! Hai la magiun!

Cuvintele femeii îi plăcură croitoraşului şi, scoţându—şi căpăţâna pe fereastră, îi zise:

—Ia vino sus la mine, mătuşică dragă! Presimt c—o să—ţi desfaci repede toată marfa...

Femeia urcă anevoie cele trei etaje, din pricină c—avea un coş tare greu. Când ajunse în camera croitoraşului, acesta o puse să—i arate toate oalele cu magiun. Le cercetă cu luare aminte, ca nu cumva să se înşele în vreun fel. Le cântări în mână, pe rând, îşi vârî nasul în fiecare, şi în cele din urmă spuse:

—Da, da, nu—i rău! Ia cântăreşte—mi, dragă mătuşică, aşa, pe la vreo patru uncii. Adică, ia stai, poate să fie chiar şi un sfert de funt, că doar n—o să sărăcesc din pricina asta!

Femeia, care trăsese nădejde că—i un muşteriu bun ş—o să—i facă cine ştie ce vânzare, îi cântări cât ceruse, dar plecă îmbufnată şi bombănind. „Magiunul ăsta cred c—o să—mi priască nu şagă! Îşi zise croitoraşul în sinea lui... Ş—o să—mi mai dea şi putere!"

Aşa că scoase pâinea din dulap, îşi tăie o felie zdravănă ş—o unse cu magiun din belşug. „Nu m—ating de ea până nu dau gata vesta!" gândi croitoraşul. Apoi puse felia de pâine cât mai aproape de el, s—o aibă tot timpul în faţa ochilor, şi se apucă să coasă mai departe. De bucuros ce era, făcea împunsături din ce în ce mai repezi. În vremea asta, mirosul cel dulce al magiunului se răspândi în toată odaia şi ajunse la droaia de muşte care moţăiau pe pereţi.

Atrase de mirosul plăcut, acestea dădură buzna să se aşeze grămadă pe bucata de pâine.

—Hei, muştelor, da' cine v—a chemat aici?! strigă înciudat croitoraşul, încercând să alunge oaspeţii nepoftiţi.

Dar muştele, care nu înţelegeau deloc graiul oamenilor, nu se lăsară izgonite, ci tăbărâră puzderie asupra ospăţului.

Atunci croitoraşul îşi ieşi din pepeni şi, apucând o basma, începu să lovească fără cruţare în grămada de muşte. „Păi dacă—i aşa, las pe mine, că vă—nvăţ eu minte" îşi zise el. Ridică basmaua, numără şi, ce credeţi: nu mai puţin de şapte muşte zăceau răpuse—n faţa lui, cu picioruşele ţepene!

„Da' ştii că—mi eşti voinic, măi băiete!" se grozăvi croitoraşul, admirându—şi singur vitejia. „O ispravă ca asta se cuvine s—o afle pe dată tot târgul!" îşi mai zise el. Apoi îşi croi la iuţeală un brâu, îl cusu bine să fie trainic şi brodă pe el, cu litere de—o şchioapă: „Şapte dintr—o lovitură!"

„Da' ce, parcă târgul ăsta al nostru, e de ajuns?" continuă croitoraşul să vorbească cu sine însuşi. „Lumea întreagă s—ar cuveni să—mi ştie isprava, că doar nu e un fleac!" Şi de voios ce era, inima începu să—i tresalte ca o codiţă de purcel...

Se socoti el ce se socoti, şi cum atelierul i se păru neîncăpător pentru o asemenea vitejie,

îşi încinse brâul, hotărât să—şi încerce norocul în lumea largă.

Înainte de—a porni la drum, scotoci prin toată casa, doar—doar de—o afla ceva de—ale gurii, ca să ia cu el. Nu găsi însă decât o bucată de brânză veche, dar se grăbi s—o vâre în buzunar.

Nici n—apucă să treacă bine de poartă, că şi zări o păsare care se încurcase într—un tufiş şi se zbătea să iasă de acolo. O scoase dintre ramuri ş—o vârî şi pe dânsa—n buzunar, alături de bucata de brânză. Apoi o porni voiniceşte la drum, şi uşurel cum era, nici vorbă să se prindă oboseala de dânsul.

Drumul pe care—l apucase ducea peste un munte. În creştetul lui, croitoraşul dădu peste o namilă de uriaş care privea liniştit în zare. Croitoraşul se apropie de dânsul, fără teamă, şi—i zise:

—Bună ziua, frate! După cum văd, stai aici, la viaţă tihnită şi te mulţumeşti să măsori doar cu ochii lumea! Păi, asta—i treabă pentru un voinic ca tine? Se cade oare să te laşi aşa, în dorul lelii? Eu nu mă mulţumesc doar cu atât şi am pornit să colind lumea largă, ca să—mi încerc norocul... N—ai vrea să vii şi tu cu mine?

Uriaşul se întoarse cu dispreţ spre croitoraş şi n—avu decât un singur răspuns:

—Ţi—ai şi găsit cu cine să mă—nsoţesc! Cu un coate—goale ca tine!

—Ce—ai spus?! Na, citeşte aici, ca să—ţi dai seama cu cine ai de—a face şi pe urmă să vorbim... se grozăvi croitoraşul nostru şi—şi descheie haina, arătându—i uriaşului brâul.

Uriaşul citi: „Şapte dintr—o lovitură!" şi, crezând că—i vorba de şapte oameni doborâţi de croitoraş dintr—o dată, începu să se uite altfel la fărâma de om ce—i stătea în faţă. Dar în sinea lui tot nu—l crezu în stare de asemenea faptă şi socoti de cuviinţă să—l pună la încercare.

Luă de jos un pietroi şi—l strânse în pumn, până ce începu să picure apa el.

—Hai, fă şi tu ca mine, de eşti chiar atât de voinic pe cât ştii să te lauzi spui! îl îndemnă uriaşul.

—Numai atât?! păru să se mire croitoraşul. Păi asta—i o joacă de copil pentru unul ca mine!

Nici nu—şi termină bine vorbele că, vârându—şi mâna—n buzunar, scoase de acolo bucata de brânză şi—o strânse—n pumn până ţâşni tot zerul din ea.

—Acum, ce mai ai de zis? îl înfruntă croitoraşul.

Uriaşul tăcu încurcat, dar parcă tot nu—i venea să creadă că fărâma asta de om are atât de puternică. Şi ca s—o mai încerce încă o dată, ridică un alt pietroi din pulberea drumului şi—l zvârli atât de sus, că abia îl mai puteai zări.

—Ei, piticanie, ia să te văd şi pe tine de ce eşti în stare!

—Straşnică azvârlitură, n—am ce zice, răspunse croitoraşul, dar vezi că, până la urmă, pietroiul pe care l—ai aruncat tot s—a întors pe pământ! Eu o să zvârl unul care n—are să se mai întoarcă niciodată...

Acestea fiind zise, croitoraşul scoase pasărea din buzunar şi—i dădu drumul în văzduh. Bucuroasă la culme că—şi recăpătase libertatea, pasărea se avântă în înaltul cerului şi nu se mai întoarse.

—Ei, cum îţi plăcu zvârlitura asta, frate?! îl cam luă peste picior croitoraşul.

—Ce să zic, văd că la aruncat te pricepi! recunoscu uriaşul. Da', vorba este: de altele eşti bun? Să cari în spinare o povară mai ca lumea ai putea? Ori te dor şalele?

Îl duse pe croitoraş la un stejar falnic, care zăcea doborât la pământ, şi—i zise:

—Ia să te văd! De eşti chiar atât de voinic pe cât spui, ajută—mă să scot copacul asta din pădure!

—Da' cum să nu, bucuros! răspunse croitoraşul. Hai, treci de ia în spinare tulpina cu partea dinspre rădăcină, iar eu o să duc coroana, că doar crăcile şi frunzişul sunt partea cea mai grea.

Uriaşul îşi săltă tulpina pe umăr, iar croitoraşul odată sări pe—o creangă. Şi cum matahala nu mai putea să—şi întoarcă capul, trebui să care—n spate tot copacul. Ba—l mai cără şi pe

croitoraş pe deasupra!

Croitoraşul şedea liniştit pe creanga lui şi fluiera plin de voioşie, ca şi când ar fi fost o joacă pentru el să ducă—n spinare asemenea greutate. Uriaşul cără copacul o bucată bună de drum, dar la un moment dat simţi că—l lasă puterile şi zise:

—Opreşte, că nu mai pot! Prea e greu! Trebuie să—l dau jos din spinare, că m—a deşelat...

Croitoraşul sări sprinten de pe creanga şi, apucând trunchiul cu amândouă mâinile, de parca l—ar fi cărat tot timpul până atunci, începu să—şi rădă de bietul uriaş:

—Poftim, ditamai matahala şi nu e în stare să ducă—n spate un fleac de copac ca ăsta!

Merseră ei ce mai merseră împreună şi se nimeriră să ajungă—n faţa unui cireş. Uriaşul apucă numaidecât crengile de sus, încărcate cu cireşe pârguite şi, aplecând trunchiul pomului până—n dreptul voinicului nostru, îl îndemnă să—l prindă în mână, ca să poată culege cireşe cât i—o fi voia.

Dar vezi ca voinicul nostru era prea slăbuţ ca să poată ţine pomul, şi când uriaşul îl lăsă din mână, cireşul îşi ridică deodată crengile, săltându—l în aer şi pe croitoraş.

Mult nu trecu însă şi se pomeni iar pe pământ, viu şi nevătămat. Vă închipuiţi dumneavoastră că acum fu rândul uriaşului să—l ia în zeflemea!

—Cum vine asta, voinicosule, n—ai nici măcar atâta putere să ţii locului nişte crengi atât de subţirele'?

—Ia auzi—l ce vorbeşte! Păi, putere am câtă poftesti! se grăbi croitoraşul să răspundă. Ce, asta ar putea să fie un lucru anevoie pentru unul care a doborât şapte dintr—o lovitură? Da' vorba e c—am sărit peste pom din cu totul altă pricină... Auzii prin tufişurile alea nişte vânători care tot slobozeau focuri de puşcă şi am fost curios să văd şi eu ce este. Sări şi tu ca mine, dacă poţi!

Uriaşul îşi făcu vânt, dar, oricât se căzni, nu fu în stare să sară peste pom, ci rămase agăţat cu picioarele printre ramuri. Astfel, se întâmplă ca şi de data asta să se arate mai dibaci croitoraşul. Atunci uriaşul încercă altceva:

—De eşti atât de voinic pe cât spui, atunci hai cu mine în peştera uriaşilor, să stai acolo peste noapte.

Croitoraşul se învoi bucuros şi—l urmă. Intrară ei în peşteră şi numai ce dădură cu ochii de o mulţime de uriaşi care stăteau roată—n jurul unui foc. Fiecare matahală ţinea în mână câte—o oaie friptă şi se înfrupta din ea. Croitoraşul cătă cu atenţie împrejur şi—şi spuse în sinea lui: „Oricum, aici tot te mişti mai în voie decât în chichineaţa aia de atelier!"

Uriaşul îl duse în dreptul unui pat şi—l îmbie să se culce în el şi să doarmă cât i—o fi voia. Dar vezi că patul ăsta era prea mare pentru croitoraşul nostru, aşa că nu se culcă în el, ca toţi uriaşii, ci se ghemui într—un colţişor. Pe la miezul nopţii, socotind că voinicul doarme dus, uriaşul se sculă fără să facă pic de zgomot şi, apucând un drug mare de fier, izbi în pat cu atâta putere, că—l sfărâmă—n două.

„De—acuş, s—a zis cu lăcusta asta afurisită!" se bucură uriaşul, în sinea lui.

A doua zi, în zori, uriaşii o porniră—n pădure şi nici nu—l luară în seamă pe croitoraş. Uitaseră cu totul de dânsul. Când colo, ce să vezi: croitoraşul păşea pe urmele lor, voios nevoie mare. Tare se mai înspăimântară uriaşii atunci când îl văzură şi, temându—se să nu cumva să se înfurie pe ei şi să—i facă pe toţi chisăliţă, o luară la goana de le sfărâiau călcâiele, nu alta.

Croitoraşul îşi văzu de drum spre alte meleaguri şi, drept să vă spun, nasul lui cel ascuţit se dovedi călăuză straşnică!

După ce colindă el prin fel şi fel de locuri, într—o zi se întâmplă să ajungă în curtea unui palat mare. Şi cum se simţea tare ostenit, se întinse pe iarbă şi adormi de îndată.

În timp ce dormea, oamenii de pe acolo se adunară—n jurul lui, să—l vadă mai de aproape, şi rămaseră cu gura căscată când băgară de seamă că pe brâul cu care era încins flăcăul stătea scris: „Şapte dintr—o lovitură!"

—Vai de zilele noastre, începură ei a se văicări, da' ce—o fi căutând pe la noi viteazul ăsta, că doar e vreme de pace! Trebuie că e vreo căpetenie de oşti...

Şi oamenii alergară de îndată să—l vestească pe împărat şi—şi dădură cu părerea că un asemenea voinic le—ar fi de mare trebuinţă de s—ar porni vreun război. Şi că, în nici un caz, n—ar trebui să fie lăsat să plece.

Împăratul socoti că sfatul norodului e cum nu se poate mai bun şi trimise pe unul din sfetnicii săi de încredere la croitoraş, să stea pe—ndelete de vorbă şi să afle de nu cumva acesta se învoieşte să se bage lefegiu în oastea împărăţiei.

Dar cum voinicul nostru încă mai dormea, curteanul aşteptă până ce—l văzu că se trezeşte. Şi—n timp ce croitoraşul îşi dezmorţea mădularele şi se freca la ochi, curteanul îi şi spuse despre ce era vorba.

—Păi, pentru asta am şi venit aici! zise croitoraşul. Sunt gata să—mi pun paloşul în slujba împăratului!

Voinicul nostru se bucura de mare cinstire şi împăratul avu grijă să—i dea în dar o minunăţie de casă cum nu râvneau mulţi dregători, dintre cei mai aleşi. Vezi însă că celelalte căpetenii începură să—l pizmuiască pe voinic şi—ar fi vrut să—l ştie plecat peste mări şi ţări.

—Cum o scoatem la capăt cu ăsta, se întrebară ei, dacă ne—om lua cumva la harţă cu dânsul?! Că de s—o năpusti asupra noastră, cum îi e obiceiul, şapte dintr—o lovitură doboară...

Mai vorbiră ei ce mai vorbiră, şi până la urmă se hotărâră să meargă cu toţii la împărat şi să—i ceară să le dea drumul din oştire.

—Nu ne simţim în stare, măria—ta, să luptăm cot la cot cu unul ca el, care doboară şapte dintr—o lovitură! se plânseră ei stăpânului lor.

Împăratul fu foarte mâhnit la gândul că din pricina unui singur om ar putea să se înstrăineze de toţi slujitorii cei credincioşi şi că ar putea chiar să—i piardă. Şi se căina amar că făcuse neghiobia de a—l fi luat în slujba lui.

Chibzui el ce chibzui cum să scape cât mai repede de voinic, dar vezi că nu era chiar atât de uşor! Să—i dea papucii de—a dreptul, nu cuteza, de teamă ca viteazul să nu—i facă de petrecanie lui şi întregii sale oştiri şi, după aceea, să se înscăuneze el în jilţul domnesc. Multă vreme se zbătu împăratul cum să se descotorosească de nepoftitul ăsta şi—n cele din urma îi veni o idee.

Printr—un curtean trimise vorbă croitoraşului că l—ar ruga să—l ajute într—o treabă care ar fi floare la ureche pentru un om atât de viteaz ca el.

Curteanul îi povesti croitoraşului că într—o pădure din apropierea cetăţii de scaun se pripăşiseră doi uriaşi, şi că blestemaţii aceştia nu făceau altceva decât să prade, să ucidă şi să dea foc, făcând pierdute zeci de vieţi nevinovate şi pricinuind numai pagube. Şi—i mai zise că, până atunci, oricine se—ncumetase să se apropie de ei îşi pusese viaţa—n primejdie. Iar de s—ar arăta el gata să le vină de petrecanie acestor uriaşi, împăratul l—ar răsplăti pe măsura faptei lui vitejeşti şi i—ar da de soţie pe singura lui fiică şi drept zestre o jumătate din împărăţie.

„Ei, aşa chilipir mai zic şi eu că—i de mine! Straşnic m—a mai nimerit!" gândi croitoraşul în sinea lui. Că, vezi, cu o domniţă frumoasă ca o cadra şi c—o jumătate dintr—o împărăţie nu te prea întâlneşti la tot pasul!"

Şi continuându—şi parcă gândul, grăi către trimisul împăratului:

—Nici nu mai încape vorbă că mă—nvoiesc! Şi să—i duci veste împăratului că am eu grijă de uriaşii aceia şi—o să—i fac să—şi lase oasele în codru...

Apoi croitoraşul porni cât mai degrabă spre acea pădure, însoţit de cei o sută de călăreţi pe care i dăduse împăratul drept ajutor. De îndată ce ajunse la marginea pădurii, voinicul le zise însoţitorilor lui:

—Aşteptaţi—mă aici, ca mă răfuiesc eu şi singur cu uriaşii! Să n—aveţi nicio grijă, la

amândoi o să le fac de petrecanie!

Apoi se afundă—n pădure şi începu să cerceteze cu de—amănuntul, ba în dreapta, ba în stânga, fiecare desiş.

Mult timp nu trecu şi, deodată, îi zări şi pe cei doi uriaşi. Dormeau buştean la umbra unui copac şi sforăiau atât de tare, că se zbăteau crengile în jurul lor ca bătute de furtună. Croitoraşul îşi umplu repede buzunarele cu pietre şi se căţără—n copac, de—ai fi zis că—i o veveriţă.

Apoi, zvârr! Începu să arunce cu pietre în pieptul unuia dintre ei. Cum era rupt de somn, uriaşul nu simţi nimic multă vreme, dar până la urmă se trezi şi, înghiontindu—şi prietenul, îl întrebă:

—Ce te—a apucat să dai în mine?

—Pesemne că visezi! răspunse celălalt. De unde ai mai scos—o că dau în tine?

Adormiră ei din nou şi croitoraşul doar atât aştepta. Ţintind bine, îl pocni cu o piatră pe celălalt uriaş.

—Aoleu, da' asta ce—i?! ţipă acesta, ca ars. De ce mă loveşti?

—Nu te—am lovit defel! bombăni primul uriaş.

Se ciorovăiră ei aşa o vreme, dar cum erau tare osteniţi, se lăsară păgubaşi şi începură să tragă iar la aghioase. Croitoraşul îşi începu din nou jocul: alese din buzunar piatra cea mai grea şi—o zvârli cu toată puterea în pieptul primului uriaş.

—Te cam întreci cu gluma, auzi! răcni acesta, sărind în sus ca un apucat.

Şi, înşfăcându—l de piept pe tovarăşul său, îl izbi cu atâta putere de un copac, că se cutremură copacul din creştet şi până—n rădăcină.

Dar parcă celălalt se lăsă mai prejos?! Nu trecu mult şi începură să smulgă copacii din jur, cu rădăcini cu tot, şi să şi—i repeadă, ca orbeţii, unul în capul celuilalt, până ce se prăbuşiră amândoi la pământ, de parcă i—ar fi lovit trăsnetul în aceeaşi clipă.

În timp ce cobora din copac cu iuţeală, croitoraşul îşi spuse în sinea lui: „Mare noroc am avut că nu l—au smuls şi pe asta în care eram cocoţat; altminteri ar fi trebuit să sar ca o veveriţă într—altul".

Trase apoi paloşul din teacă şi—l împlântă adânc, de vreo câteva ori, în pieptul celor doi uriaşi. Într—un sfârşit, se întoarse la călăreţii care—l aşteptau în marginea pădurii şi le zise:

—Gata—i treaba! Le—am venit de hac la amândoi; dar nu mi—a fost deloc uşor, zău aşa! În disperarea lor, să—i fi văzut cum smulgeau copacii din rădăcini, ca să se apere. Dar poţi să te pui cu unul ca mine, care doboară şapte dintr—o lovitură?

—Nu cumva te—au rănit? săriră să—l întrebe călăreţii.

—Auzi vorbă! se supără croitoraşul. Eu, rănit'? N—au fost în stare să—mi clintească măcar un fir de păr.

Călăreţii nu prea vrură să se încreadă—n spusele lui şi intrară—n adâncul pădurii să vadă cu ochii lor care—i adevărul. Şi nu mică le fu mirarea când dădură cu adevărat peste cei doi uriaşi, scăldaţi într—o băltoacă de sânge... Iar în jurul lor se putea vedea o mulţime de copaci cu rădăcinile smulse din pământ.

Croitoraşul se înfăţişă împăratului şi—i ceru răsplata care i se cuvenea. Acesta însă se căi amarnic pentru făgăduiala făcută şi scorni pe loc altceva, cu gândul să se descotorosească de nepricopsitul ăsta, care—i stătea ca un ghimpe—n coastă.

—Prea te grăbeşti, voinicule, grăi împăratul. Cuvântul meu e cuvânt, da' mai înainte de a ţi—o da pe fiică—mea de nevastă şi jumătate din împărăţie, se cuvine să mai săvârşeşti încă o faptă de vitejie! Dar mare lucru nu—i pentru tine... Într—una din pădurile mele şi—a făcut sălaşul un inorog, iar dihania asta făcea numai pagube. Cu cât îl prinzi mai degrabă, cu atât va fi mai bine pentru tine.

—Dacă—i vorba de—un inorog, lasă—l în seama mea! Da' asta mă tem şi mai puţin decât m—am temut de cei doi uriaşi... Că doar măria—ta ştie ce—mi poate pielea: şapte dintr—o

lovitură dau gata!

Apoi, luând cu sine o secure şi—o funie, croitoraşul o porni la drum. Ajuns în pădure, le spuse şi de astă dată însoţitorilor lui să—l aştepte mai la o parte.

Pe inorog nu fu nevoit să—l caute prea mult, căci era aproape. Iar acesta, de cum îl zări pe croitoraş, se şi repezi asupră—i, vrând să—l străpungă cu cornul dintr—o singură lovitură.

—Uşurel! strigă voinicul nostru.

Rămase pe loc, liniştit, aşteptând până ce fiara fu foarte aproape de el. Atunci sări cu sprinteneală în spatele unui copac. Dar inorogul nu—l slăbea defel şi, repezindu—se cu toată puterea în copac, îşi înfipse cu atâta furie cornul în trunchi, că nu mai putu să—l smulgă de acolo şi rămase astfel prins ca într—un piron.

„Ei, acum mi—a picat în laţ mititelule!" se bucură croitoraşul. Ieşi dindărătul copacului şi, după ce trecu frânghia pe după gâtul fiarei, reteză cu securea cornul înfipt în copac. După ce sfârşi toată treaba asta, lua inorogul de funie si—l duse peşcheş împăratului.

Dar vezi ca nici de astă dată împăratul nu se învoi să—şi ţină făgăduiala şi—i ceru să săvârşească o a treia ispravă vitejească.

Înainte de—a se porni nunta, croitoraşul trebuia să—i mai prindă un porc mistreţ, care făcea mari stricăciuni într—una din pădurile împărăteşti. Şi ca şi—n celelalte două dăţi, cei o sută de vânători urmau să—i stea în preajmă şi să—i dea ajutor la nevoie.

—Bucuros o fac, măria—ta, răspunse croitoraşul, că pentru mine asta—i o joacă de copil!

De asta dată însă nu—i mai luă cu el în pădure pe vânători, şi aceştia fură tare mulţumiţi, fiindcă mistreţul îi fugărise în câteva rânduri cu atâta înverşunare, că le pierise cheful să—i mai caute pricină.

De îndată ce—l zări pe croitoraş, fiara se năpusti ca turbată asupra lui, cu botul plin de spume, scrâşnind cu furie din colţii ascuţiţi. Îşi dezveli într—un rânjet colţii, vrând să—l culce la pământ dintr—o lovitură. Şi cu siguranţă că l—ar fi răpus, dacă croitoraşul cel sprinten n—ar fi fugit să se adăpostească într—o căsuţă de vânătoare aflată—n apropiere. Cum ştia că fiara e pornită pe urmele lui, nu zăbovi înăuntru, ci sări afară pe fereastră. Ocolind apoi căsuţa, se piti după ea şi—o închise tocmai în clipa când mistreţul dăduse orbeşte buzna înăuntru...

Dihania cea fioroasă spumega de furie, dar cum era prea greoaie şi neîndemânatică pentru ca să poată sări pe fereastră, pică în capcana întinsă cu isteţime.

Croitoraşul îi chemă pe vânători ca să—i aibă drept martori că prinsese fiara, iar după aceea se înfăţişă împăratului, care, de voie, de nevoie, trebui să—şi ţină cuvântul şi să—i dea fata şi jumătate din împărăţie.

Nunta se sărbători cu multă strălucire, dar cu puţină bucurie. Şi aşa se făcu că croitoraşul ajunse împărat.

Trecu ce trecu şi într—o noapte împărăteasa cea tânără se pomeni că—l aude pe bărbatul ei vorbind prin somn. Şi zicea el aşa: „Băiete, ia apucă—te de—mi coase pieptarul şi—mi cârpeşte nădragii, că de nu, odată te ating cu cotul peste urechi!" Şi atunci îşi dădu ea seama că soţul ei nu—i de neam.

A doua zi îi împărtăşi împăratului totul, arătându—i cât era de nenorocită de ce aflase, şi—l rugă din suflet s—o scape de pacostea asta de bărbat care nu era decât un nemernic de croitoraş.

Împăratul găsi multe cuvinte de mângâiere şi la urmă îi zise:

—Nu te mai prăpădi atât cu firea, fata mea! La noapte caută de lasă deschisă uşa de la iatac. Slugile mele vor sta de veghe afara, şi de îndată ce—l va cuprinde somnul pe bărbatul tău, tu să le dai de veste. Într—o clipă l—or lega fedeleş, să n—aibă cum se împotrivi, şi după aia l—or duce pe—o corabie, care o pleca cu el în lume. Iar aşa o să i se piardă urma...

Tânăra împărăteasa fu mulţumită de spusele tatălui ei şi, la rându—i, îi zise că va face întocmai cum a sfătuit—o el. Dar se întâmplă ca o slugă să audă tot ce puseseră dânşii la cale. Şi cum îi era credincioasă tânărului domnitor şi—l iubea, îi destăinui tot ce se uneltise împotriva lui.

—Dacă aşa—i vorba, las' că am să pun eu capăt tuturor urzelilor acestora! răspunse croitoraşul.

Şi ca şi când nimic n—ar fi ştiut, când veni seara, se culcă la ora obişnuită, alături de împărăteasă. Aşteptă ea cu inima friptă să—l vadă adormit, şi când socoti că doarme de poţi tăia lemne pe el, se dădu jos din pat, deschise uşa iatacului şi se culcă la loc. Atunci croitoraşul, care se făcea numai că doarme, începu să răcnească:

—Băiete, ia apucă—te de—mi coase pieptarul şi—mi cârpeşte nădragii, că de nu, odată te ating cu cotul peste urechi! Am doborât eu şapte dintr—o lovitură, le—am făcut de petrecanie la doi uriaşi, am prins un inorog şi—un mistreţ, şi crezi c—o să mă tem de nevolnicii ăştia care stau şi pândesc după uşa iatacului?!

Auzindu—i vorbele, care te puteau baga în răcori, nu altceva, slugile se—nfricoşară de moarte şi—o luară la sănătoasa, de parcă le—ar fi gonit din urmă o oaste de sălbatici.

De atunci, nimeni nu mai cuteză să—i caute pricină. Şi uite aşa s—a întâmplat c—a rămas croitoraşul nostru pe tronul împărătesc până la sfârşitul zilelor lui.

CENUŞĂREASA
(Aschenputtell// Cinderella; The Little Glass Slipper)

A fost odată un om putred de bogat şi omului ăstuia s—a întâmplat să—i cadă nevasta greu bolnavă. Şi când a simţit că i s—apropie sfârşitul, femeia şi—a chemat la căpătâi singurul ei copil, o fetiţă, şi i—a spus:

—Draga mamei, orice ţi s—ar întâmpla, cată să fii întotdeauna bună şi cu sufletul neîntinat. Acestea zicând, femeia îşi mai privi o dată copila şi închise ochii pentru vecie. Fetiţa se ducea în fiecare zi la cimitir şi plângea amar la mormântul maică—sii. Când veni iarna, zăpada se aşternu ca o maramă albă peste mormânt, iar în primăvară, când razele soarelui o topiră, omul îşi luă altă nevastă.

Femeia asta de—a doua îşi aduse în casă cele două fete pe care le avea. Fetele, nu—i vorbă, erau frumoase, dar pe cât de luminos le era chipul, pe atât de întunecat şi plin de răutate le era sufletul. Pentru fata cea vitregă începură a curge, de—aci înainte, zile pline de amărăciune.

—Ce, proasta asta se cade să stea cu noi în odaie? o bruftuluiră fetele. Cine vrea să mănânce n—are decât să muncească! La bucătărie cu ea, că acolo i—e locul!

Îi luară straiele ei cele frumoase şi—o îmbrăcară c—o vechitură de rochie cenuşie şi o încălţară cu nişte papuci de lemn.

—Ian priviţi la domniţa asta mândră, ce gătită e! strigară fetele maşterei, luând—o în râs.

Şi—o duseră în bucătărie, într—un alai de batjocuri.

Aici o puseră să robotească din greu de dimineaţă şi până cădea noaptea: să se scoale până—n ziuă, să care apă, să aprindă focul, să facă de mâncare şi să spele rufele. Şi ca şi cum asta n—ar fi fost de ajuns, câte şi mai câte nu mai puneau la cale cele două surori haine ca să—şi bată joc de ea şi s—o necăjească întruna. Iar când nu mai pridiea de câtă treabă avea de făcut, ele zvârleau lintea şi mazărea în cenuşă, de trebuia apoi s—o aleagă bob cu bob.

Seara, fata cădea frântă de oboseală, că muncea de se spetea toată ziulica. Dar cum n—avea un pat unde să—şi întindă oasele trudite, se cuibărea în cenuşă lângă vatră şi până şi somnul îi era numai chin şi amar. Şi fiindcă din această pricină era totdeauna plină de cenuşă şi murdară, îi ziseră în râs Cenuşăreasa. Într—o zi, tatăl fetelor se pregătea să plece la un iarmaroc şi mai înainte de a—şi lua rămas bun, apucă să le întrebe pe cele două fete vitrege ce daruri voiau să le aducă de acolo.

—Rochii frumoase, răspunse una.

—Ba mărgăritare şi nestemate, zise a doua.

—Da' ţie, Cenuşăreaso, ce—ţi doreşte inima să—ţi aduc? întrebă taică—său, într—un sfârşit.

—Cea dintâi rămurică ce s—o anina de pălăria dumitale, la întoarcerea acasă, pe aia s—o rupi, dragă tată, şi să mi—o aduci.

La iarmaroc, omul avu grijă să cumpere pentru fetele vitrege rochii frumoase, mărgăritare şi nestemate. În drum spre casă, când îi fu să treacă printr—un desiş, îl atinse o creangă de alun şi—i dădu jos pălăria de pe cap. Atunci îşi aminti de rugămintea Cenuşăresei, rupse creanga şi—o luă cu sine. După ce ajunse acasă, dărui fetelor vitrege ceea dorise fiecare, iar Cenuşăresei, creanga de alun. Fata îi mulţumi din suflet şi, către seară, se duse la mormântul maică—sii, răsădi crenguţa în pământ şi începu să plângă atât de amarnic că lacrimile picurară pe ramură şi—o udară. Şi crenguţa crescu mare şi se făcu o mândreţe de copac. De trei ori pe zi se ducea Cenuşăreasa la mormântul maică—sii şi de fiecare dată zărea o păsărică albă lăsându—se din zbor pe câte—o creangă a alunului. Şi ori de câte ori avea fata vreo dorinţă, păsărica i—o împlinea şi—i arunca din pom ce—i poftea inima.

Şi s—a întâmplat ca o dată împăratul să pună la cale o mare petrecere care trebuia să ţină trei zile încheiate şi a poftit la ospăţ pe toate fetele frumoase din împărăţia lui. Pasămite, împăratul gândea că—n chipul ăsta fecioru—său o să aibă de unde să—şi aleagă mireasa... Când aflară că fuseseră şi ele poftite la petrecere, cele două surori nu—şi mai încăpură în piele de bucurie şi, chemând—o pe Cenuşăreasă, îi porunciră:

—Vin' de ne piaptănă, auzi? Şi treci de lustruieşte—ne şi condurii! Ba încheie—ne şi catarămile, că ne ducem la petrecerea de la palatul împăratului!

Fata făcu precum i se poruncise, dar plânse cu lacrimi amare, din pricină c—ar fi dorit şi ea să se ducă la petrecere. Şi fiindcă—i plăcea tare mult să dănţuiască, se rugă de maică—sa vitregă să se îndure şi s—o lase şi pe ea.

—Ce—mi aud urechile, Cenuşăreaso? se prefăcu a fi uimită maştera. Eşti toată plină de praf şi murdărie şi—ncă mai năzuieşti a te duce la petrecere! Poftim: n—ai nici o rochie mai ca lumea pe tine şi nici încălţări în picioare n—ai şi—ai vrea să dănţuieşti?!

Dar cum fata stărui cu lacrimi în ochi în rugămintea ei, maştera păru să se—nduplece şi—n cele din urmă zise:

—Ia uite ici: am răsturnat o strachină de linte în cenuşă şi de eşti în stare ca—n două ceasuri să—mi alegi toată lintea, atunci o să te îngădui să mergi la petrecere!

Cenuşăreasa ieşi în grădină pe uşa din dos şi prinse a striga:

—Blânde porumbiţe şi voi turturele şi voi păsări ale cerului, veniţi cu toatele de—mi ajutaţi s—alegem lintea:

„Bobul bun, ici, în ulcică,
Iar cel rău în guşulică..."

N—apucă să sfârşească bine vorbele astea şi numai ce sosiră—n zbor două porumbiţe albe şi intrară pe fereastră în bucătărie. După aceea se iviră două turturele şi apoi, într—un lung alai, veniră toate zburătoarele cerului, lopătând uşurel din aripi. Şi se aşezară cu toatele în jurul vetrei, făcându—şi loc în cenuşă. Porumbiţele clătinară din căpşor şi începură să ciugule ele întâi pic, pic, pic, apoi toate celelalte începură să ciugule şi ele pic, pic, pic, până ce aleseră boabele cele bune şi umplură strachina cu vârf cu ele. Nu trecuse nici un ceas de când păsărelele se apucaseră de ales lintea şi acum mântuiseră treaba şi—şi luară zborul pe fereastră afară. Fata îi duse mamei vitrege strachina şi se bucura în gândul ei, crezând c—o vor lua şi pe ea la petrecere. Dar maştera i—o tăie scurt:

—Nu, fată, degeaba te ţii scai de mine, nu te pot lua cu noi, că n—ai nici straie frumoase şi nici să dănţuieşti nu ştii şi tare mi—e teamă c—ai să fii numai de râsul lumii...

Cenuşăreasa se porni atunci pe plâns şi dacă văzu asta maică—sa vitregă îi zise:

—Ei, hai, dacă până—ntr—un ceas eşti în stare să—mi alegi din cenuşă două străchini de linte, să ştii că te iau şi pe tine!

Dar în gândul ei maştera îşi zicea: „Las' că n—o să poată să facă una ca asta, nici în ruptul capului!". După ce vitrega răsturnă două străchini de linte în cenuşă, fata se duse în grădină,

pe uşa din dos, şi strigă:
—Blânde porumbiţe şi voi turturele şi voi păsări ale cerului, veniţi cu toatele de—mi ajutaţi s—aleg lintea:

„Bobul bun, ici, în ulcică,
Iar cel rău în guşulică..."

N—apucă să sfârşească bine vorbele astea şi numai ce sosiră—n zbor două porumbiţe albe şi intrară pe fereastră în bucătărie. După aceea se iviră două turturele şi apoi, într—un alai, veniră toate zburătoarele cerului, lopătând uşurel din aripi. Şi se aşezară cu toatele în jurul vetrei, făcându—şi loc în cenuşă. Porumbiţele clătinară din căpşor şi începură să ciugule ele întâi: pic, pic, pic, apoi toate celelalte începură să ciugule şi ele pic, pic, pic, până ce aleseră boabele cele bune şi umplură strachina vârf cu ele. Nu trecuse jumătate de ceas şi păsărelele isprăviră de ales lintea şi zburară iar pe fereastră afară.

Fata îi duse mamei vitrege străchinile cu linte şi se bucura în gândul ei, crezând că de astă dată o vor lua şi pe ea la petrecere. Dar maştera se împotrivi şi acum:
—Degeaba te omori cu firea, că tot n—o să te iau cu noi! Nu vezi: n—ai nici straie frumoase şi nici să dănţuieşti nu te pricepi... Ce vrei, să ne fie ruşine cu tine?

Îi întoarse apoi spatele şi plecă la petrecere cu fetele ei cele fudule. După ce rămase singură—singurică în toată casa, Cenuşăreasa se duse la mormântul mamei sale şi, aşezându—se sub alun, grăi:

Alunaş drag, alunaş,
Scuturã—te, rogu—te—aş,
Şi mă—mbracă—n strai de—argint,
Numai aur şi argint!

Pasărea cea albă, care se afla în alun, numai ce—i zvârli de sus o rochie ţesută toată în aur şi argint şi—o pereche de conduri cu alesături de mătase şi argint.

Cenuşăreasa se îmbrăcă în grabă şi se duse la petrecere. Dar maştera şi cu fetele ei n—avură cum s—o recunoască, zicându—şi că era pesemne vreo fată de împărat de pe alte plaiuri, atât arăta de frumoasă în rochia ei ţesută din fire de aur şi argint. La Cenuşăreasa nu se gândiră nici o clipă, căci o credeau acasă, lângă vatră, alegând lintea din cenuşă.

De cum o zări pe fată, feciorul împăratului îi ieşi înainte, o prinse de braţ şi—o pofti la joc. Şi nici că mai vru să dănţuiască cu altă fată. O ţinea mereu de mână şi când s—apropia cineva s—o poftească la danţ, îi zicea de la obraz:
—Nu se poate, că dănţuieşte numai cu mine!

Dănţuiră împreună şi, pe la ceasul când se îngânau noaptea cu zorile, fata vru să se ducă acasă.
—Merg şi eu cu tine, că vreau să—ţi ţin de urât cât o dura drumul, îi zise feciorul împăratului.

Dar, de drept, el dorea să afle cât mai degrabă a cui era mândreţea asta de fată... Fata—i scăpă însă printre degete ca prâsnelul şi, ajungând acasă tot într—o fugă, se ascunse în porumbar. Feciorul de împărat aşteptă până de veni tatăl fetei şi—i spuse că fata cea străină, cu care dănţuise el toată vremea, se pitulase în porumbar. Moşneagului numai ce—i trecu un gând prin minte: „Ei, drăcia dracului! Nu cumva o fi Cenuşăreasa?!", dar degeaba se grăbi să deschidă uşa porumbarului, că nu zări pe nimeni înăuntru. Când intrară cu toţii în casă, o găsiră pe Cenuşăreasă stând în cenuşă, îmbrăcată în aceleaşi straie rufoase dintotdeauna. Şi numai lumina slabă de opaiţ care pâlpâia pe cămin lumina încăperea.

Păsămite, Cenuşăreasa se furişase cu dibăcie afară din porumbar, alergase într—un suflet la alun, se dezbrăcase în pripă de straiele cele frumoase şi le pusese pe mormânt, iar pasărea

cea albă le luase de—acolo, de nu se mai putea desluşi nimic. Apoi fata se îmbrăcase iar în trenţele ei rufoase şi se aşeză în cenuşă, lângă vatră.

A doua zi, petrecerea se porni din nou la palatul împărătesc; şi, după ce părinţii şi surorile ei vitrege plecară într—acolo, Cenuşăreasa se grăbi să se ducă la alun şi zise:

Alunaş drag, alunaş,
Scutură—te, rogu—te—aş,
Şi mă—mbracă—n strai de—argint,
Numa—n aur şi argint!

Atunci păsărica îi aruncă o rochie şi mai frumoasă decât cea din ajun. Şi când veni fata la petrecere, îmbrăcată în mândreţea aceea de rochie, se minunară toţi de frumuseţea ei nemaivăzută. Pasămite feciorul de împărat stătuse până atunci ca pe ghimpi şi—o tot aşteptase să vină...

Când o văzu apărând, i se luă parcă o greutate de pe inimă şi, ieşindu—i în întâmpinare, o pofti de îndată la joc. Şi ţinând—o de mână, parcă să n—o piardă, dănţui toată vremea numai cu ea. Iar de venea s—o poftească cineva la joc, el îi zicea:

—Nu se poate, că dănţuieşte numai cu mine!

Când se lăsară negurile nopţii, fata vru iar să i se piardă urma, dar tânărul crai luă seamă din vreme şi se furişă după ea, ca să vadă unde se duce. Vezi însă că fata făcu ce făcu şi—i scăpă de sub ochi, strecurându—se în grădina din dosul casei, unde crescuse de ani şi ani un păr mare şi frumos, încărcat cu pere minunate.

Fata se căţără printre crăci, sprintenă ca o veveriţă, şi feciorul de împărat îi pierdu urma. Aşteptă el din nou, până ce veni tatăl fetei şi—i zise:

—Fata cea străină şi frumoasă mi—a scăpat iar şi, după câte îmi dau cu presupusul, s—a ascuns în rămurişul părului ăstuia.

Şi moşneagului îi trecu din nou prin gând: „Ei, drăcia naibii! Măre, n—o fi cumva Cenuşăreasa?!". Luă o scară, o priponi de copac şi urcă până—n vârf, cercetând de—a rândul crăcile, dar de găsit nu găsi pe nimeni tupilat în frunziş.

Când părinţii şi surorile vitrege se reîntoarseră acasă şi intrară în bucătărie, o găsiră pe Cenuşăreasă lângă vatră, stând în cenuşă, ca întotdeauna. Vezi bine că şi de data asta o luase înaintea lui taică—său şi, furişându—se până la alunul cel fermecat, lăsase acolo mândreţea de straie şi se îmbrăcase cu zdrenţele—i ponosite şi rufoase.

A treia zi, Cenuşăreasa aşteptă până ce plecară din nou părinţii şi surorile vitrege şi—apoi se duse iar la mormântul maică—sii şi—i grăi pomului:

Alunaş drag, alunaş,
Scutură—te, rogu—te—aş,
Şi mă—mbracă—n strai de—argint,
Numa—n aur şi argint!

De data asta, păsărica îi aruncă o rochie atât de frumoasă şi de strălucitoare, cum nu s—a mai văzut alta pe lume, iar condurii erau cu totul şi cu totul din fir de aur. Când se ivi la petrecere îmbrăcată cu rochia aceea, oaspeţii nu mai ştiură ce să mai zică, uimiţi de atâta frumuseţe nepământeană.

Feciorul de împărat dănţui iarăşi numai cu dânsa, şi de venea vreunul şi căuta s—o poftească la joc, numai ce—i zicea aceluia, drept în faţă:

—Nu se poate, că dănţuieşte numai cu mine!

Când să se ivească zorile, Cenuşăreasa dădu iar să plece pe nesimţite, dar feciorul de împărat se luă numaidecât după dânsa. Şi se întâmplă ca zgâtia de fată să se strecoare cu atâta

dibăcie, că tânărul crai îi pierdu şi de astă dată urma...

Vezi însă că el pusese la cale un vicleşug, poruncind să se ungă din vreme treptele cu smoală. Şi când Cenuşăreasa coborî câteva trepte, condurul din piciorul stâng îi rămase agăţat în smoală. Feciorul de împărat îl ridică şi—n palma lui stătea acum un condur mic şi drăgălaş, împletit cu totul şi cu totul din fir de aur. A doua zi se grăbi la tatăl fetelor şi, arătându—i condurul, îi zise:

—Fata pe—al cărei picior se va potrivi condurul acesta, numai aceea îmi va fi nevastă juruită şi de nici o alta, în afară de ea, n—am nevoie!

Când auziră spusele tânărului crai, cele două fete ale maşterei se bucurară grozav, fiindcă şi ele aveau piciorul micuţ. Cea mai mare se duse cu pantoful în iatac şi, de faţă cu mamă—sa, dădu să—l încalţe. Dar pas de—l încalţă dacă poţi! Degetul cel mare nu încăpea defel, că tare mic mai era condurul! Dacă văzu asta maştera, se întunecă la faţă, dar nu pregetă să—i pună—n mână un cuţit, zicându—i:

—Ce mai aştepţi? Taie—ţi degetul de la picior, că o să fii curând împărăteasă şi n—o să mai trebuie să umbli pe jos!

Fata îşi reteză degetul şi cu chiu cu vai încălţă condurul. Apoi, abia putând să—şi stăpânească durerea, se înfăţişă înaintea tânărului crai şi acesta, urcând—o pe cal, lângă el, porni cu ea către casă, socotind—o aleasa inimii lui.

Dar vezi că drumul de înapoiere ducea pe dinaintea mormântului şi când fură să treacă pe acolo, numai ce auziră pe cele două porumbiţe strigând dintre crăcile alunului:

Vai, conduru—i tare mic:
Parcă—n cleşte—aşa strânge!
Şi—năuntru—i plin de sânge,
Că tot curge pic cu pic...
Nu—i mireasa—adevărată!
Ea—i pe—aproape şi te—aşteaptă...

Atunci feciorul de împărat căută mai cu luare—aminte la piciorul fetei şi băgă de seamă că sângele curgea din el, fără contenire. Pe loc întoarse calul şi, ducând fata acasă, le zise părinţilor că aceasta nu—i mireasa cea adevărată. Apoi mai adăugă c—ar dori să încerce şi cealaltă fată condurul. Fata de—a doua se duse în iatac şi când dădu să încerce condurul, ce să vezi! Vârful piciorului i se potrivea ca turnat, dar călcâiul era prea mare şi rămăsese afară, oricât se strădui ea. Dacă văzu maştera asta, se îngălbeni de ciudă, dar nu stătu mult la gânduri şi, punându—i un cuţit în mână, o îmboldi:

—Ce te mai canoneşti degeaba! Nu vezi că aşa nu—i chip să—l încalţi? Taie—ţi din călcâi şi gata! Că o să fii în curând împărăteasă şi n—o să mai trebuie să umbli pe jos!

Fata reteză din călcâi şi, cu chiu, cu vai, abia de putu să încalţe condurul. Apoi, stăpânindu—şi cu greu durerea, se înfăţişă înaintea fiului de împărat. Acesta o aburcă pe cal, lângă sine, şi plecă spre casă. Dar când trecură prin dreptul alunului, porumbiţele prinseră din nou să dea zvon:

Vai, conduru—i tare mic:
Parcă—n cleşte—aşa strânge!
Şi—năuntru—i numai sânge,
Că tot curge pic cu pic...
Nu—i mireasa—adevărată!
Ea—i pe—aproape şi te—aşteaptă...

Feciorul de împărat se uită cu mai multă luarea minte la piciorul fetei şi băgă de seamă

cum podidea sângele din el, de—i umpluse ciorapul alb, până sus.

Întoarse calul şi, ducând—o pe mireasa cea mincinoasă acasă, o lăsă plocon părinţilor ei:
—Nici asta nu—i cea adevărată! grăi el cu mânie—n glas. Au nu mai aveţi altă fată şi nu vă îndurați s—o dați de la voi?
—Nu, nu mai avem alta! răspunse tatăl fetelor. Da', cum să vă spun... de la nevasta dintâi mai am una, o biată Cenuşăreasă, da' nici vorbă, nu poate fi ea mireasa!

Feciorul de împărat ceru să—i fie adusă înainte, dar maştera sări cu gura, de parc—ar fi fost muşcată de şarpe:
—Nu, nu se poate, înălţimea ta, că e prea rufoasă! Nu se cuvine să se arate în lume în halul în care e!

Dar tânărul crai ţinu morţiş s—o vadă şi stărui într—atât că până la urmă trebuiră s—o cheme vrând—nevrând. Vezi însă că fata avusese grijă să se spele din vreme pe mâini şi pe obraz şi când se înfăţişă feciorului de împărat se înclină înainte—i, iar el îi întinse pantoful de aur. Fata se aşeză pe un scăunel, scoase din picior papucul de lemn ce trăgea câteva ocale şi încălţă condurul care—i veni ca turnat. Şi când se ridică fata şi tânărul crai îi privi chipul, o recunoscu pe dată, că doar ea era domniţa cu care dănţuise şi care—l robise cu frumuseţea—i fără pereche. Şi nu—şi putu stăpâni strigătul:
—Asta—i mireasa cea adevărată!

Maştera şi cele două fete ale ei încremeniră de spaimă auzindu—l ce zice şi ciuda le învenină într—atât, că se traseră la faţă şi se făcură galbene ca şofranul. Dar feciorul de împărat nu le învrednici nici măcar c—o căutătură şi, luând—o pe Cenuşăreasa pe cal, lângă sine, porni cu ea către casă. În clipa când trecură prin dreptul alunului, cele două porumbiţe albe ca neaua prinseră a ciripi, dând zvoană bucuroase:

Vezi, conduru—i tare mic,
Dar de strâns, defel n—o strânge,
Şi—năuntru nu e sânge,
Că n—a curs măcar un pic!
Ea—i mireasa—adevărată,
Mult dorită şi visată!

După ce strigară vorbele astea îşi luară amândouă zborul şi, rotindu—se, se aşezară uşurel pe umerii fetei, una la dreapta şi alta la stânga. Şi au rămas aşa, pe umerii Cenuşăresei, tot timpul cât s—a prăznuit nunta împărătească.

GHICITOAREA
(Das Rätsel// The Riddle)

A fost odată ca niciodată un fecior de împărat şi feciorul ăsta de crai începu să nutrească de la un timp dorinţa de—a colinda lumea. Şi cum dorinţa asta îi stăpânea cugetul, plecă el, într—un fapt de seară de la curte, şi nu luă cu sine decât pe slujitorul cel mai de credinţă.

Merseră ei ce merseră, cale lungă, nu glumă, şi—ntr—o bună zi numai ce dădură peste o pădure mare, de nu—i aflai capătul. Şi când se înnopta, căutară în stânga, scotociră peste tot, dar nu fu chip să găsească un adăpost.

Tocmai când se luaseră de gânduri, că nu ştiau unde să—şi petreacă noaptea, iată că le răsări în cale o fată. Şi fata asta se îndreptă spre un drumeag care ducea la o căscioară. O luară şi ei mai repejor pe urmele fetei şi când se apropiară de ea, băgară de seamă că e tânără şi frumoasă.

Fiului de crai parcă îi venise inima la loc văzând o fiinţă omenească în acea pustietate, şi—o întrebă plin de cuviinţă:

—Copilă dragă, oare ne—ar fi îngăduit, mie şi slujitorului meu, să ne adăpostim peste noapte în căscioara asta?

—De putut, aţi putea să vă adăpostiţi aci — oftă fata — că nu v—ar împiedica nimeni, dar dacă mi—aţi asculta sfatul, ar fi mult mai bine să plecaţi cât mai departe de această casă.

—Şi de ce să nu înnoptăm aici? întrebă feciorul de crai. Fata oftă din nou şi prinse a—i spune cu jale în glas:

—Maică—mea vitregă face tot felul de vrăji, care mai de care mai cumplite şi mai diavoleşti şi nu nutreşte decât gânduri rele faţă de străinii care—i pică—n casă.

Abia atunci îşi dădu seama feciorul de crai că nimeriseră la sălaşul unei vrăjitoare, dar cum se lăsase întunericul, că nu vedeai la doi paşi, şi cum nu puteau merge mai departe din pricina asta şi cum, la drept vorbind, nici nu se temea, că n—avea o inimă de iepure, trecu peste sfatul fetei şi intră în casă. Şi numai ce dădu cu ochii de—o babă, care şedea într—un jilţ lângă foc. De cum păşiră pragul, zgripţuroaica prinse a—i măsura pe străini cu ochii ei roşii. Da' vezi că nu se dădu de gol ce gânduri clocoteşte—n minte şi, prefăcându—se din cale—afară de prietenoasă, hârâi cu glasul ei *dogit* şi bătrânicios:

—Bună seara, feţii mei! Aşezaţi—vă aici, pe laviţă, de vă hodiniţi c—oţi fi trudiţi tare!...

Şi, mai înainte de a—şi sfârşi vorbele, începu să sufle—n jăratic, să—l aţâţe, că pusese pe el o ulcică, în care fierbea ceva.

Fata profită de—o clipă când cotoroanţa se dusese afară, după nişte apă, şi—l preveni pe feciorul de crai să fie cu ochii în patru la tot ce—o face maştera, şi să nu mănânce şi să nu bea nimic din ce i—o da, fiindcă afurisita meştereşte nişte băuturi aducătoare de moarte. Feciorul de crai luă seama la vorbele fetei şi, după ce mai statură ei la taclale câtăva vreme, flăcăul îşi facu culcuşul şi adormi alături de slujitorul său. Şi dormiră ei somn liniştit, fără vise, până—n

revărsatul zorilor.

Când tocmai se pregăteau de plecare, bătrânica le făcu semn să mai rămână şi se adresă feciorului de crai:

—Aşteaptă o clipă, măi flăcăule, că vreau să te cinstesc c—o băutură de rămas—bun!

Da' vezi că feciorul de crai tocmai încălecase, şi nici nu—şi terminase bine vorbele baba, că fugarul îşi şi luase vânt de—acolo, şi gonea în pădure.

În faţa căscioarei mai rămăsese doar slujitorul, şi asta din pricină că mai trebuise să strângă nişte curele la şa. În ăst timp vrăjitoarea cea haină venise de la cuhnie cu băutura şi, dându—şi seama că feciorul de crai a plecat, i—o dădu slujitorului, zicându—i:

—Du—i asta stăpânului tău, că i—o prinde bine!...

Şi ce crezi, în aceeaşi clipă pocalul în care se afla băutura se tăcu ţăndări şi otrava din el sări de împroşcă bidiviul. Şi atât de veninoasă fu, că biata vietate pe loc îşi dădu duhul.

Slujitorul alergă tot într—o goană după stăpân—su şi, când îl ajunse, prinse a—i povesti toate câte se întâmplaseră. Dar cum nu voia să—şi lase şaua de izbelişte, alergă înapoi, să şi—o ia. Ajunse el lângă calul care zăcea ţeapăn şi fără suflare şi numai ce văzu pe stârv un corb, care tot ciugulea de ici şi de colo.

„Cine ştie dacă ne—o fi dat pe ziua de azi să găsim ceva mai de soi!" îşi spuse slujitorul în sinea lui şi pe dată înşfacă corbul şi—l omorî. Îl puseră ei în desagă şi merseră şi merseră prin pădure, cât fu ziua de lungă, dar nu izbutiră să iasă din codru, atât era de nesfârşit. Pe înserat, însă, se întâmplă că ajunseră la un han şi intrară înăuntru. Slujitorul scoase corbul din desagă şi—l dădu hangiului să—l pregătească pentru cină. Da' vezi că nimeriseră şi de data asta într—un loc urgisit, că hanul era, de fapt, o ascunzătoare de tâlhari...

Când se lăsă întunericul bine, numai ce dădură buzna înăuntru doisprezece tâlhari, cu gând să—i omoare pe cei doi străini şi să—i prade. Da' mai înainte de—a face trebuşoara asta, se aşezară la masă, şi lângă ei mai luară loc hangiul şi vrăjitoarea cea haină. Şi se ospătară ei cu mare voioşie, înfruptându—se cu toţii din carnea corbului. Dar cum înghiţiră câteva bucăturI, căzură cu toţii la pământ, de parcă i—ar fi lovit trăsnetul. Pasămite, veninul ce se răspândise în carnea calului trecuse în carnea corbului.

Şi aşa se făcu că—n adăpostul acela de tâlhari nu mai rămase în viaţă decât fata hangiului. Da' ea nu luase niciodată parte la fărădelegile tâlharilor, că era cinstită în cugetul ei şi n—ar fi făcut rău nici măcar unei muşte.

Cum se ştia tară nici o vină, fata se duse de descuie toate încăperile şi—i luă pe cei doi străini să le arate comorile care fuseseră grămădite până—n bagdadie. Dar feciorul de crai o lămuri pe dată că el nu are trebuinţă de nimic din ce e acolo şi că se cuvine ca ea să păstreze cu sine totul. Apoi încălecă pe cal şi plecă mai departe cu slujitorul său.

După ce călătoriră ei multă vreme, se întâmplă de ajunseră într—o cetate în care—şi ducea viaţa o domniţă tare frumoasă la boi, dar poznaşă din cale—afară. Vezi că domniţa asta dăduse sfoară—n ţară că oricine se cade să—i spună o ghicitoare. Şi de nu va putea—o ghici, omul care i—a pus—o va fi drept s—o ia de nevastă. Iar de va ghici—o, aceluia de a cutezat s—o pună la încercare i se va tăia capul. Acu', mult timp de gândire n—ar prea fi avut domniţa, că ceruse pentru fiecare ghicitoare doar un răgaz de trei zile, da' vezi că era atât de isteaţă că nici nu—i trebuia răstimpul ăsta, fiindcă dibăcea răspunsul cu mult înainte. Şi aşa se făcu că pieriseră până acum nouă peţitori. Feciorul de crai se duse şi el la curte s—o vadă şi de cum dădu cu ochii de domniţă, rămase vrăjit de frumuseţea ei fără seamăn şi nu pregetă să—şi pună viaţa în joc. Şi înfăţişându—i—se îi spuse ghicitoarea:

—Ghici ce e, preaslăvită domniţă, unul n—a doborât pe nimeni şi totuşi a doborât doisprezece!...

Se gândi ce se gândi domniţa, îşi dădu cu presupusul în fel şi chip, dar până la urmă tot nu putu să—i dea de capăt ghicitorii. Răsfoi ea ceasloavele cu ghicitori de prin toată lumea şi de la toate neamurile, dar vezi că nu găsi acolo nimic care s—o pună măcar pe un făgaş. Pe scurt

— toată priceperea ei se ducea de râpă cu ghicitoarea asta afurisită. Când se dădea de ceasul morţii şi nu—i mai rămăsese altă cale, se gândi la un vicleşug şi—i porunci unei slujnice să se strecoare în iatacul feciorului de crai şi să tragă cu urechea când doarme, că s—ar putea să—l tulbure visele şi să vorbească din somn. Şi, mai ştii, s—ar putea ca, vorbind, să dezvăluie şi răspunsul ghicitorii!... Dar vezi că feciorul de crai se gândise la una ca asta şi—l puse să doarmă în iatac pe un slujitor de—al lui mai isteţ. Şi când intră slujnica să tragă cu urechea, slujitorul, care se ţinea treaz, se apropie de ea la iuţeală şi, haţ! îi şi smulse mantia cu care se înfăşurase. Apoi o goni afară, c—o varga.

În cea de—a doua noapte, domniţa o mână pe slujnica ei cea mai de credinţă, că gândea că ăsteia îi va merge poate mai bine şi va apuca să prindă ceva, de—o sta la pândă. Dar vezi că slujitorul îi luă şi ei mantia de pe umeri, şi—o goni afară cu varga, ca pe—o înşelătoare. După ce se întâmplară astea toate, feciorul de crai se gândi în sinea lui că domniţa n—o să mai îndrăznească să—şi trimită iscoade şi—n cea de—a treia noapte şi se culcă chiar el în iatac. Dar ţi—ai găsit să se lase înfrântă domniţa!... Se înfăşură într—o mantie de culoarea negurii şi, pâş—pâş, se strecură ea însăşi în iatacul unde dormea feciorul de crai şi se aşeză la căpătâi. Şi când socoti că e adâncit în somn şi visează, se apucă să—l întrebe câte şi mai câte, nădăjduind c—o să—i răspundă din vis, aşa cum fac mulţi. Da' vezi că feciorul de crai era treaz şi el pricepea foarte bine unde vrea să ajungă domniţa şi—i auzea desluşit vorbele pe care i le şoptea la ureche. Şi într—un sfârşit, domniţa îl întrebă:

—Unul n—a doborât pe nimeni... Ce—o fi însemnând asta? Şi feciorul de crai numai ce—i răspunse:

—Un corb a mâncat dintr—un cal care murise otrăvit şi, la rândul lui, a dat şi el ortul popii!

Atunci ea prinse a—l întreba mai departe:

—... Şi totuşi, a doborât doisprezece! Asta ce—o fi însemnând?

—Păi e vorba de cei doisprezece tâlhari care s—au înfruptat din carnea corbului, şi care au murit din pricina asta!...

După ce află răspunsul la ghicitoare, domniţa vru să se strecoare afară şi să—şi ia tălpăşiţa, dar vezi că flăcăul fu mai ager decât ea şi, apucând—o zdravăn de mantie, i—o smulse de pe umeri, de trebui domniţa să se mulţumească cu fuga şi s—o lase acolo, zălog.

În dimineaţa următoare, domniţa porunci să se vestească poporenilor c—a dezlegat ghicitoarea şi trimise după cei doisprezece judecători, ca s—o dezlege chiar în faţa lor, după cum cere pravila.

Dar mai înainte de—a apuca să spună ceva domniţa, flăcăul ceru să fie ascultat el mai întâi, şi rosti cu hotărâre către cei de faţă:

—Domniţa s—a furişat la miezul nopţii în iatacul unde dormeam şi m—a întrebat care—i răspunsul. Şi de nu i—l dădeam, n—ar fi putut să dezlege ghicitoarea.

Judecătorii se sfătuiră între ei ce se sfătuiră şi apoi, cel mai albit de ani dintre dânşii grăi:

—Aşa o fi fătul meu, da' fă—ne dovada că ceea ce spui tu e numai adevărul—adevărat.

Arunci slujitorul aduse spre încredinţare cele trei mantii şi când judecătorii dădură cu ochii de aceea de culoarea negurii, pe care obişnuia s—o poarte domniţa, rostiră cu toţii într—un glas:

—Puneţi să se brodeze cu aur şi argint mantia asta, că ea va fi mantia de nuntă a domniţei noastre cu flăcăul acesta!...

ŞORICELUL, PĂSĂRUICA ŞI CÂRNĂCIORUL

(Von dem Mäuschen, Vögelchen und der Bratwurst// The Mouse, the Bird, and the Sausage)

Odată, un şoricel, o păsăruica şi un cârnăcior ajunseră să trăiască laolaltă. Se gospodăreau împreună şi trăiau de mult timp fericiţi mărindu—şi averea în chip miraculos de la o zi la alta. Treaba păsăruicii era să zboare în fiecare zi în pădure şi să aducă găteje pentru foc, a şoricelului să care apă, să facă focul şi să aşeze masa, iar a cârnăciorului să gătească.

Dar, când te saturi de prea mult bine, începi să vrei altceva!

Aşa se întâmplă într—o zi şi cu păsăruica noastră care se întâlni cu o altă păsăruică pe drum şl aceasta i—a povestit ce viaţă minunată duce ea, lăudându—se cât o ţinea gura. Ba îi mai spuse că acasă la ea munca ei era făcută de nişte blegi cu care locuia.

Atunci păsăruica se gândi că, dacă şoricelul cară apă şi face focul iar cârnăciorul găteşte, n—ar fi rău ca ea să se retragă în camera ei şi să se odihnească până ce masa era gata.

Cârnăciorul rămăsese lângă oală aşteptând să fiarbă mâncarea şi, când se apropie ora mesei, se vârî în oală şi se răsuci de câteva ori în terciul din ea ca să fie mai gustoasă mâncarea. Tocmai atunci sosi şi păsăruica cu legătura de găteje din pădure, o puse jos, se aşezară toţi trei la masă şi mâncară pe săturate. Apoi se culcară toţi şi dormiră până a doua zi dimineaţa.

Viaţa părea minunată numai că, a doua zi, păsăruica nu vru să se mai ducă în pădure după găteje, urmând sfatul păsăruicii întâlnite pe drum cu o zi înainte, şi spuse că s a săturat săi slugărească pe cei doi, şoricelul şi cârnăciorul, că ar fi nebună de legat ca să mai facă ce—a făcut până atunci, că ar fi bine să—şi mai schimbe sarcinile şi fiecare dintre ei să încerce să mai facă şi altceva.

Păsăruica era maestră în a vorbi convingător şi obţinea totdeauna ce—şi dorea. Trebuia oricum să ai mult curaj să—l convingi pe cârnăcior să aducă el lemne, pe şoricel să gătească, ei rămânându—i căratul apei.

Şi ce s—a întâmplat mai departe ?

Cârnăciorul s—a dus după lemne, păsăruica a aprins focul, şoricelul a pus oala la fiert şi aşteptau numai să vină cârnăciorul ca să aducă lemne pentru zilele următoare. Dar cârnăciorul a întârziat aşa de mult pe drum, că cei doi rămaşi acasă au intrat la bănuială şi păsăruica a ieşit afară să ia o gură de aer. Nu departe de casă văzu un câine care—i spuse că—l întâlnise pe bietul cârnăcior prădat, mototolit, ce mai, vai de capul lui. Păsăruica începu să—l învinovăţească pe câine cum că el ar fi hoţul care—l prădase pe cârnăcior, dar toată sfada nu—i ajută la nimic; până la urmă câinele îi spuse că găsise la cârnăcior documente false şi de aceea, fiind vinovat, îşi pierduse de fapt viaţa. Tristă, păsăruica luă găteţele, zbură acasă şi—i povesti şoricelului ce—a aflat. Amândoi erau acum foarte mâhniţi, dar şi—au păstrat cumpătul şi au început să se sfătuiască ce să facă mai departe ca să trăiască împreună şi să se gospodărească.

Din ziua aceea, păsăruica ar fi trebuit să aranjeze masa, iar şoricelul să pregătească

mâncarea. îi veni însă ideea să se învârtească şi el de câteva ori printre legumele ce fierbeau în oală, să le ungă puţin, aşa cum făcea cârnăciorul. Dar nu apucă să ajungă bine în mijlocul oalei, că—şi pierdu pielea, părul şi, opărit, muri. Când păsăruica veni să se aşeze la masă, nu mai văzu bucătarul lângă foc. îngrozită, începu să ţipe, să arunce gătejele încoace şi încolo, dar tot nu găsi şoricelul. Ba mai mult, din neatenţia ei, gătejele ajunseră în foc şi se stârni un incendiu care mistui întreaga casă. Păsăruica fugi după apă, găleata îi căzu însă în fântână şi ea, vrând s—o scoată, alunecă şi se înecă.

MĂTUŞICA HOLLE(baba dochia; fântâna fermecată)
(Frau Holle// Mother Holle; Mother Hulda; Old Mother Frost)

A fost odată ca niciodată, a fost odată o văduvă care avea două fete, una frumoasă şi harnică, cealaltă slută şi leneşă. Dar femeia tot mai tare o iubea pe cea urâtă şi leneşă, pentru că era fata ei, iar pe cealaltă, care—i era fiică vitregă, o punea să trudească din zori până—n seară şi se purta cu ea de parcă era Cenuşăreasa casei. În fiecare zi biata fată trebuia să stea lângă o fântână la drumul mare şi să toarcă până îi sângerau degetele.

S—a întâmplat însă că într—o zi fusul se umplu de sânge de la degetele ei rănite, aşa că fata îl cufundă în fântână să-l spele; numai că îi căzu din mână şi se duse învârtindu—se până la fundul puţului. Fata începu să plângă şi dădu fuga la maşteră să—i povestească ce i s—a întâmplat, dar mamă—sa o certă amarnic:

—Acu' dacă l—ai scăpat, n—ai decât să-l scoţi de—acolo cum oi şti! îi zise ea fără milă.

Aşa că fata se întoarse la puţ şi nu ştia ce să facă. Şi atât era de necăjită că, fără să mai stea mult pe gânduri, sări în fântână să scoată fusul.

Pesemne leşinase între timp, căci după ce—şi veni în simţuri se trezi pe o pajişte însorită şi minunată, acoperită cu o puzderie de flori. O porni de—a lungul pajiştii şi nu după mult timp ajunse la un cuptor plin cu pâine coaptă, iar pâinea tot striga:

—O, scoate—mă din cuptor, rogu—te, scoate—mă că mă ard, prea de mult timp mă coc!

Aşa că fata cea harnică se duse la cuptor şi scoase pâinile afară, după care îşi văzu de drum. Mai merse ce mai merse şi ajunse la un măr încărcat cu mere şi toate merele strigau şi se rugau:

—O, scutură pomul, rugămu—te, scutură pomul, căci suntem deja coapte!

Fata nu se lăsă rugată şi scutură pomul şi merele începură să cadă precum grindina şi nu se lăsă clin scuturat până ce nu căzură toate. Le adună apoi într—o movilită şi—şi văzu de drum.

În cele clin urmă ajunse la o căsuţă, dinăuntrul căreia se uita afară o femeie tare bătrână; numai că avea nişte dinţi aşa de mari, că fetei i se făcu frică şi vru s—o ia la fugă, dar chiar în clipa aceea o auzi pe bătrână spunându—i:

—Nu—ţi fie teamă, copilă! Vino şi slujeşte—mi şi dacă ai să—ţi faci treaba cum se cuvine, bine vei fi răsplătită. Numai că trebuie să fii cu mare băgare de seamă când îmi faci patul şi să scuturi bine pernele, până le merg fulgii, pentru că doar aşa ninge pe pământ. Fiindcă, vezi tu, eu sunt mătuşica Holle.

Trebuie să vă spun, copii, că mătuşica Holle, care ne aduce zăpada, făcea multe alte fapte bune pe când era mai în putere, cum ar fi să aibă grijă de toţi copacii, şi toate florile, şi toate buruienile de tot felul care cresc prin păduri. Dar acum e tare bătrână şi singurul lucru pe care-l mai poate face cu mare străşnicie, ca o adevărată crăiasă a zăpezii, este să scuture fulgii de nea peste pământ.

Şi cum bătrâna îi vorbise atât de blajin, fata prinse curaj şi se învoi să o slujească. Şi tare era mulţumită stăpâna ei, fiindcă îşi făcea bine treaba şi scutura pernele cu atâta sârg, încât

pulul din ele zbura în toate părţile exact ca fulgii de nea. Aşa că trăiau fericite împreună, fără vreun cuvânt de supărare, şi se ospătau numai cu bunătăţi în fiecare zi. Stătu fata ce stătu la mătuşica Holle, dar de la o vreme începu să o cuprindă tristeţea. La început nu prea pricepu ce era cu ea, clar în cele din urmă îşi dădu seama că i se făcuse clor de—acasă; şi cu toate că aici îi era de o mie de ori mai bine decât la maşteră, tot ar fi vrut să se întoarcă unde—i era locul, aşa că într—o zi îi spuse bătrânei:

—Mi—e dor de—acasă şi oricât de bine mi—ar fi aici, în lumea ta subpământeană, mă tem că o să te părăsesc; căci vreau să mă întorc la ai mei, pe pământ.

—Mă bucur că ţi—e dor de casă, îi răspunse mătuşica Holle, şi pentru că m—ai slujit cu credinţă, o să te duc chiar eu în lumea ta.

Apoi o luă de mână pe fată şi o duse la o uşă mare care stătea deschisă şi cum stătea fata aşa în canatul uşii, deodată se porni o ploaie grozavă cu picături nu de apă, ci din aur curat, şi toate picăturile se lipiră de fată până ce fu toată poleită în aur.

—Iată răsplata pentru hărnicia ta! îi spuse mătuşica Holle, şi—i dădu înapoi şi fusul pe care–l scăpase în puţ.

Apoi uşa se închise ca prin minune şi fata se trezi din nou pe pământ, nu departe de casa părintească. Şi când intră în curtea casei, cocoşul de lângă fântână începu să cânte:

„Cucuriguu—rigu, tare mai eşti norocoasă,
Poleită cu aur şi s—a întors fata acasă."

Fata intră în casă şi cum se întorsese cu o asemenea bogăţie, fu bine primită şi de maşteră, şi de sora cea vitregă. Le povesti toate prin câte trecuse şi de îndată ce maştera auzi cum câştigase atâta avere, nu se mai gândi decât că şi fata ei cea slută şi leneşă trebuia să aibă parte de acelaşi noroc. Aşa că o puse să toarcă lângă fântână şi să se înţepe în deget în nişte tufişuri cu spini pentru ca fusul să se murdărească cu sânge, iar apoi să—l scape în puţ şi să sară după el.

Întocmai ca sora ei, sluta se trezi şi ea pe pajiştea cea minunată şi merse pe acelaşi drum. Când ajunse la cuptor, pâinea strigă la fel ca cealaltă dată:

—O, scoate—mă din cuptor, rogu—te, scoate—mă, că mă ard, prea de mult timp mă coc!

—Da' crezi că n—am altă treabă decât să mă murdăresc? îi răspunse însă leneşa, văzându—şi de drum.

Nu peste mult timp ajunse la mărul încărcat cu poame şi–lauzi strigând:

—O, scutură pomul, rugămu—te, scutură pomul, căci suntem deja coapte!

—Nu mai spune! Şi dacă îmi cade unul în cap? răspunse fata şi—şi văzu de drum.

Ajunse în cele din urmă la casa mătuşicii Holle, dar nu se înspăimântă de dinţii peste măsură de mari ai bătrânei, pentru că deja ştia despre ei din ce îi povestise sora ei, iar bătrâna o luă imediat în slujba ei.

În prima zi, fata se strădui din răsputeri să muncească cu sârg şi făcu întocmai ce—i spuse mătuşica Holle, cu gândul la bogăţia cu care va fi răsplătită. Dar de a doua zi începu să—şi dea arama pe faţă şi se făcu tot mai leneşă, până când, într—o dimineaţă, nu mai vru deloc să se dea jos din pat. Şi nici nu—i mai făcu mă tuşii Holle patul aşa cum se cuvenea şi nu mai scutură nici pernele de să le meargă fulgii.

Mătuşica Hole se saturâ curând de lenea fetei şi—i spuse că e timpul să plece, iar fata abia aştepta, gândindu—se la ploaia de aur care avea să o facă şi pe ea bogată.

Bătrâna o duse şi pe ea la uşa cea mare, numai că stând acolo în pragul uşii, în loc de o ploaie de aur, peste fată se abătu o ploaie de smoală.

—Iată răsplata pentru felul în care m—ai slujit! îi spuse mătuşa Holle şi închise uşa în urma ei.

Aşa că fata se întoarse acasă şi când intră în curte, cocoşul de lângă fântână începu să

cânte:"

„Cucurigu—rigu, nu ma i ești norocoasă,
Smolită cu totul ți s—a întors fata acasă. "

Şi avea dreptate, căci smoala se întărise atât de tare pe pielea fetei, încât nu mai fu chip să scape de ea până la sfârşitul zilelor ei.

CEI ŞAPTE CORBI
(Die sieben Raben// The Seven Ravens)

Un om avea şapte copii, toţi băieţi, dar nicio fată, deşi şi—ar fi dorit foarte mult una. Până la urmă, într—o zi, soţia îi dădu veşti bune şi peste câteva luni născu o fetiţă. Fericirea părinţilor fu mare, dar fata era foarte mică şi slabă, aşa că părinţii hotărâră să o boteze imediat, de frică să nu moară. Tatăl îl trimise pe unul dintre băieţi la fântâna, să aducă apa pentru botez. Ceilalţi au vrut să—l însoţească şi întrecându—se le căzu ulciorul pe fundul fântânii. Neştiind ce să facă, se temeau să se mai întoarcă acasă. Văzând că întârzie, tatăl se impacientă şi spuse :

—Sigur împieliţaţii ăştia se joacă şi au uitat de apă!

Din ce în ce mai îngrijorat că îi va muri fiica fără botez, ţipă într—un acces de furie:

—Sper să vă întoarceţi corbi!

De abia rostiră buzele sale aceste cuvinte, că se şi auzi un fâlfâit în aer şi, ridicându—şi ochii, văzu şapte corbi negri ca noaptea care zburau pe cer.

Părinţii nu mai putură repara efectele blestemului şi rămaseră îndureraţi de pierderea celor şapte fii.

Îi mai consola compania fiicei lor, care, trecând peste pericolul primelor sale zile, devenea din ce în ce mai frumoasă. Mulţi ani nu a ştiut nimic despre existenţa celor şapte fraţi, pentru că părinţii aveau grijă să nu îi pomenească în discuţiile lor. Până într—o zi, când auzi vorbind nişte vecini care spuneau că e foarte frumoasă, dar şi vinovată de tragedia fraţilor ei.

Foarte tristă, fata îşi întreba părinţii dacă avusese vreodată fraţi şi ce se întâmplase cu ei. Părinţii nu mai putură păstra secretul, dar o asigurară că şi ei fuseseră foarte mâhniţi de atunci şi că le—ar plăcea să—şi revadă fii.

Oricum, fata se simţi vinovată şi crezu că era datoria ei să—i caute. Nu mai avu odihna, nici linişte, până când într—o zi, fără să spună nimănui, pleca în lume să—şi caute fraţii, dispusă să—i elibereze. Luă cu ea doar un inel al părinţilor, ca amintire, o bucată de pâine ca să—şi potolească foamea, o cană pe care să se aşeze dacă ar fi obosită. Şi ajunse la Soare. Soarele era teribil şi arzător şi manca fetiţe mici.

Fugi şi ajunse la Lună, care era rece, crudă şi răutăcioasă. Când o văzu pe fată, spuse:

—Miroase a carne de om!

Plecă de acolo în mare viteză şi merse la stele, care, drăgăstoase, stăteau pe câte un scăunel şi o primiră cu bucurie.

Luceafărul de dimineaţă se ridica şi spuse, în timp ce îi dădea o gheruţă de pui:

—Cu asta vei putea deschide muntele de cristal.

Ajungând la muntele de cristal, găsi poarta închisă şi caută gheruţa de pui, dar, când desfăcu batista, constata că era goală: pierduse cadoul de la stea! Ce să facă acum? Vroia să—şi salveze fraţii, dar nu avea cheia ce descuia muntele de cristal. Atunci îi veni o idee: introduse

degetul mic în încuietoare şi poarta se deschise. La intrare, un pitic o întrebă:
—Fata mea, ce cauţi aici?
—Îmi caut frăţiorii, care sunt şapte corbi, răspunse ea.
Piticul adaugă:
—Domnii corbi nu sunt acasă, dar dacă doreşti să aştepţi până se întorc, intra.
Piticul aşeza atunci mâncarea pentru cei şapte corbi în şapte farfurii foarte mici şi băutura în alte şapte pahare la fel de mici. Şi din fiecare farfurie sora gusta câte puţin şi sorbi din fiecare pahar, iar în ultimul lăsă să cadă inelul pe care îl luase din casa părintească.
Deodată se simţi în aer un fâlfâit şi piticul explică:
—Acum sosesc domnii.
Şi aşa se întâmpla; corbii intrară înfometaţi şi însetaţi, căutând farfuriile şi paharele. Şi exclamară unul după altul:
—Cine a mâncat din farfuria mea?
—Cine a băut din paharul meu?
—A fost un om!
Când cel de—al şaptelea se uita pe fundul paharului, văzu inelul. Îl recunoscu imediat şi spuse:
—Să sperăm că este al surorii noastre care a venit să ne caute, altfel am fi foarte dezamăgiţi!
Când fata, care ascultase totul din spatele uşii, auzi această dorinţă, intra în sală şi, într—o clipă, toţi se transformară în oameni. Şi după ce se îmbrăţişară cu sora lor, se întoarseră fericiţi acasă.

SCUFIŢA ROŞIE
(Rotkäppchen// Little Red Riding Hood)

A fost odată o fetiţă zglobie şi drăgălaşă, pe care o iubea oricine de cum o vedea.

Dar mai dragă decât oricui îi era ea bunicii, care nu ştia ce daruri să—i mai facă. Odată, bunica îi dărui o scufiţă de catifea roşie şi pentru că—i şedea tare bine fetiţei şi nici nu mai voia să poarte altceva pe cap, o numiră de atunci Scufiţa Roşie.

Într—o zi, maică—sa îi zise:

—Scufiţă Roşie, ia bagă—n coşuleţ bucata asta de cozonac şi sticla asta cu vin şi du—le bunicii, că e bolnavă şi slăbită şi bunătăţile astea o să—i ajute să—şi mai vină în puteri. Da' vezi de pleacă mai înainte de—a se lăsa zăpuşeala şi caută de mergi frumos şi să nu te abaţi din drum; altfel, cine ştie, de alergi, ai putea să cazi şi să spargi sticla şi atunci bunicuţa cu ce o să se mai aleagă? Iar când o fi să intri în casă, nu uita să—i dai bunicii „bună dimineaţa" şi vezi să nu începă a—ţi umbla ochii prin toate ungherele!

—Aşa am să fac! îi făgădui Scufiţa Roşie şi—şi luă rămas bun la plecare.

Bunica locuia în pădure, cam la vreo jumătate de ceas depărtare de sat. Şi de cum intră Scufiţa Roşie în rariştea codrului, numai ce—i ieşi înainte lupul. Dar Scufiţa Roşie nu ştia ce lighioană rea e lupul şi nu se temu defel când îl văzu.

—Bună ziua, Scufiţă Roşie! îi zise el.

—Mulţumesc frumos, lupule.

—Încotro aşa de dimineaţă, Scufiţă Roşie?

—la, până la bunicuţa!

—Şi ce duci acolo, sub şorţ?

—Cozonac şi vin. Mama a făcut ieri cozonac şi—i duc niţeluş şi bunicii, care—i bolnavă şi slăbită, să mănânce şi ea, ca să—şi mai vină în puteri.

—Da' unde şade bunică—ta, Scufiţă Roşie?

—Colo în pădure, la vreun sfert de ceas şi mai bine de aici. Cum ajungi sub cei trei stejari, ai şi dat de casa ei, iar ceva mai la vale e alunişul, pe care doar îl ştii! îi răspunse Scufiţa Roşie.

Lupul îşi zise în sinea lui: „Fragedă—i fetiţa asta! Ce mai îmbucătură pe cinste ar fi, zău aşa! Cu mult mai gustoasă decât baba! Da' e vorba că trebuie să fiu şiret şi să ticluiesc în aşa fel lucrurile ca să pun mâna pe amândouă"...

Mai merse lupul o bucată de drum alături de Scufiţa Roşie şi apoi începu să—i spună cu glas mieros:

—Scufiţă Roşie, ia te uită ce flori frumoase strălucesc în jurul tău! Şi tu nici nu le iei în seamă măcar... Şi mie mi se pare că n—auzi nici ce dulce cântă păsărelele! Atât de serioasă păşeşti pe drum, de parcă te—ai duce la şcoală. Şi e atât de plăcut să hoinăreşti şi să zburzi prin pădure; e atâta veselie!

Scufiţa Roşie ridică privirea şi când văzu cum jucau razele soarelui printre crengile copacilor, când privi mai cu luare—aminte la florile frumoase care creşteau pretutindeni, îşi

spuse în sinea ei:

„Mare bucurie i—aş face bunicii dacă i—aş duce şi—un buchet de flori proaspete! E atât de dimineaţă, că nu mi—e teamă c—am să întârzii!" Se abătu deci din drum şi o luă prin pădure, ca să culeagă flori. Rupea de ici una, de dincolo alta, dar îndată i se părea că puţin mai încolo îi zâmbeşte o floare şi mai ochioasă; alerga într—acolo şi, tot culegând margarete şi clopoţei, se pierdea tot mai mult în adâncul codrului. În ăst timp însă, lupul porni de—a dreptul spre casa bunicii şi bătu la uşă:

—Cine—i acolo?

—Eu sunt, Scufiţa Roşie, şi—ţi aduc cozonac şi—o sticlă cu vin. Dar deschide uşa, bunicuţo!

—Apasă pe clanţă şi intră! răspunse bunica, că eu mă simt slăbită şi nu mă pot da jos din pat.

Lupul apăsă pe clanţă, deschise uşa, se repezi glonţ spre patul bunicii şi, fără să scoată o vorbă, o înghiţi. Se îmbrăcă apoi cu hainele ei, îşi puse pe cap scufiţa, se culcă în pat şi trase perdelele.

În vremea asta, Scufiţa Roşie culesese atâtea flori, că abia le mai putea duce. Cum alerga ea de colo până colo, deodată îşi aminti de bunica şi porni degrabă spre căscioara din pădure. Şi nu mică îi fu mirarea când văzu uşa data de perete.

De îndată ce intră în odaie, o cuprinse neliniştea; totul i se părea atât de ciudat, încât îşi spuse: „Vai, Doamne, ce—o fi azi cu mine, de mi—e aşa de frică? Că doar altădată mă simţeam atât de bine la bunicuţa!"

Şi fără să mai aştepte, strigă:

—Bună dimineaţa!

Dar nu primi nici un răspuns.

Scufiţa Roşie se apropie atunci de pat şi dădu perdelele la o parte. Bunicuţa stătea întinsă în pat, cu scufia trasă peste ochi, şi avea o înfăţişare atât de ciudată, încât fetiţa întrebă:

—Vai, bunicuţo, da' de ce ai urechi atât de mari?

—Ca să te pot auzi mai bine.

—Vai, bunicuţo, da' de ce ai ochi atât de mari?

—Ca să te pot vedea mai bine.

—Vai, bunicuţo, da' de ce ai mâini atât de mari?

—Ca să te pot apuca mai bine.

—Da', bunicuţo, de ce ai o coşcogeamite gura?

—Ca să te pot înghiţi mai bine.

N—apucă să sfârşească ultimul cuvânt, că şi sări jos din pat şi—o înghiţi pe biata Scufiţa Roşie.

După ce—şi potoli foamea, lupul se culcă din nou în pat şi, prinzându—l somnul, adormi şi începu să sforăie de se cutremurau pereţii. Şi se întâmplă ca tocmai atunci să treacă prin faţa casei un vânător. Auzi el horcăiturile şi—şi spuse:

„Bre, da' tare mai sforăie bătrâna! Nu cumva i—o fi rău?" Intră în casă şi, când se apropie de pat, îl văzu pe lup tolănit acolo.

—Ei drăcie, nu—mi închipuiam c—o să te găsesc aici, ticălos bătrân! izbucni vânătorul. De când te caut!

Îşi potrivi puşca şi voi să tragă, dar în clipa aceea îi trecu prin minte: „Dar dacă lupul a înghiţit—o pe bătrână? Poate c—aş mai putea s—o scap!" Aşa că nu mai trase, ci, luând o foarfecă, începu să taie burta lupului adormit. Abia apucase să facă vreo două—trei tăieturi, că se şi văzu strălucind scufiţa cea roşie a fetiţei şi când mai făcu o tăietură, fetiţa sări afară şi strigă:

—Vai, ce spaimă am tras! Ce întuneric era în burta lupului! După aceea au scos—o afară şi pe bunică. Era încă în viaţă, dar abia mai răsufla. Scufiţa Roşie adună în grabă nişte pietroaie şi toţi trei umplură cu ele burta lupului.

Când se trezi, lupul voi s—o ia la sănătoasa, dar pietroaiele atârnau atât de greu, că

dihania se prăbuşi la pământ şi dădu ortul popii.

Cei trei nu—şi mai încăpeau în piele de bucurie. Bunicuţa mâncă cozonacul şi bău vinul pe care—l aduse fetiţa şi pe dată se înzdrăveni. Iar Scufiţa Roşie gândi în sinea ei, parcă mustrându—se: „De—aci înainte n—o să mă mai abat niciodată din drum când oi merge singură prin pădure, ci o să ascult de poveţele mamei!"

MUZICANŢII DIN BREMEN

(Die Bremer Stadtmusikanten// Town Musicians of Bremen)

A fost odată un om şi omul ăsta avea un măgar, care de ani şi ani tot cărase la moară saci cu grăunţe. Dar de la un timp bietului dobitoc i se împuţinaseră puterile şi nu mai era bun de nici o treabă. De aceea, stăpânul lui se gândi într—una din zile că n—ar mai avea nici un rost să strice pe el bunătate de nutreţ.

Măgarul pricepu însă că nu—l aşteaptă vremuri prea bune şi, fără să mai adaste, îşi luă tălpăşiţa spre oraşul Bremen. Nu ştiu de unde—i venise—n gând că acolo s—ar putea face muzicant al oraşului. După ce merse el o bucată de vreme, iată că dădu peste un ogar care zăcea întins pe—o margine a drumului, răsuflând din greu de parcă ar fi făcut ocolul pământului.

—Ce gâfâi aşa, mă Apucă—l—în—Colţi? îl întrebă măgarul.

—Vai de păcatele mele, răspunse câinele, pentru că sunt bătrân şi slăbesc din zi în zi tot mai mult şi pentru că la vânătoare nu mă mai dovedesc bun de nici o ispravă, stăpânul meu şi—a pus în gând să—mi facă de petrecanie, şi atunci mi—am luat repede tălpăşiţa. Dar vorba e cu ce—o să—mi câştig eu pâinea de—aci înainte?

— Ştii ceva, îi spuse măgarul, eu mă duc la Bremen să mă fac muzicant. Hai cu mine, că s—o mai găsi şi pentru domnia ta un loc în taraf! Eu o să cânt din lăută, iar tu o să baţi la toba mare.

Câinelui îi plăcu propunerea, cum era să nu—i placă! şi plecară împreună mai departe. Merseră ei aşa până ce întâlniră în drum o pisică. Şi—avea pisica asta o mutră jalnică, de parcă tot îi ningea şi—i ploua!

—Ei, Linge—Barbă, de ce—mi eşti atât de tristă? Cine ţi—a stricat socotelile? o întrebă măgarul.

—Cui i—ar arde să fie vesel, când i—a ajuns funia la par? răspunse pisica. Pentru că anii bătrâneţii m—au cam adus de şale şi mi s—au tocit colţii şi pentru că—mi place mai mult să mă tolănesc după cuptor şi să torc decât să alerg după şoareci, stăpâna mea a vrut să mă înece. Am fugit eu de acasă la timp, nu e vorbă, dar stau, şi mă socotesc: încotro s—o apuc acum?

—Hai cu noi la Bremen, că la serenade nu te—ntrece nimeni şi cu siguranţă c—o să—ţi găseşti şi tu un loc în taraful oraşului.

Pisica socoti că sfatul ăsta nu—i rău deloc şi se alătură celorlalţi doi. Şi—au tot mers cei trei fugari, au tot mers şi trecând ei prin faţa unei curţi au văzut cocoţat pe—o poartă un cocoş care striga „cucurigu" din toată puterea rărunchilor.

—Ce ţi s—a—ntâmplat de strigi aşa, măi, cocoşule? îl întrebă măgarul. Astâmpără—te o dată, că împuiezi urechile oamenilor!

—Dau şi eu de veste c—o să fie vreme frumoasă, dar la ce bun! spuse cu tristeţe cocoşul. Mâine—i duminică şi ne vin oaspeţi. Dar vezi că stăpână—mea nu se mai arată milostivă faţă de mine; i—a spus bucătăresei c—ar poftì să mă mănânce la masă, în ciorbă, aşa că în seara asta o să mă scurteze de cap... Acu'nţelegi de ce strig aşa? Strig şi eu cât mai pot, cât mai sunt în viaţă...

—Păi bine, Creastă—Roşie, să te necăjeşti matale pentru atât! îl dojeni măgarul. Hai mai bine cu noi, la Bremen. Că oriunde ai merge, ceva mai bun decât moartea tot o să afli... Ai un glas care te unge şi de te—ai învoi să cântăm împreună, ne—o asculta lumea cu gura căscată, zău aşa!

Cocoşul găsi că propunerea urecheatului e cât se poate de nimerită şi tuspatru o porniră la drum. Merseră ei cât merseră, dar cum nu puteră ajunge la Bremen într—o singură zi, se văzură siliţi să înnopteze într—o pădure. Măgarul şi câinele îşi făcură culcuşul sub un copac mare, iar cocoşul şi pisica se căţărară în rămurişul bogat. Dar cocoşul nu fu mulţumit de culcuş şi zbura mai sus, până—n vârful copacului, unde se simţea mai la adăpost. Înainte de a apuca să adoarmă, îşi mai roti o dată privirea în jur şi deodată i se păru că zăreşte în depărtare o luminiţă. Atunci le strigă tovarăşilor săi că nu prea departe de acolo trebuie să fie o casă, căci se zăreşte o lumină.

—Hai s—o întindem chiar acu' într—acolo, spuse cu hotărâre măgarul, că adăpostul ăsta nu prea e de soi!

Câinele era la fel de zorit; gândea că, de—ar găsi pe acolo niscaiva oase sau vreo bucăţică de carne, i—ar prinde tare bine.

Porniră deci spre locul unde se vedea luminiţa şi—n curând o văzură scânteind şi mai puternic; şi din ce se apropiau, lumina se făcea tot mai mare; în cele din urmă ajunseră la casa unor tâlhari, care era luminată ca ziua. Măgarul, ca fiind cel mai înalt dintre ei, se apropie de fereastră şi privi înăuntru.

—Ce vezi acolo, măi, Urechilă? îl întrebă cocoşul.

—Ce văd? Apăi văd o masă încărcată cu mâncări şi băuturi alese şi nişte tâlhari care stau în jurul ei şi se înfruptă de zor.

—Aşa ceva ne—ar prinde bine şi nouă! zise cocoşul.

—Mai încape vorbă? Numai de ne—am vedea în locul lor! spuse măgarul, privind cu jind cum înfulecau tâlharii.

Chibzuiră ei în ce chip ar putea să—i pună pe tâlhari pe goană şi, în cele din urmă, găsiră ce aveau de făcut. Măgarul îşi ridică picioarele dinainte şi le propti de marginea ferestrei, câinele sări pe spinarea măgarului, pisica se căţără pe spatele câinelui, iar la urmă cocoşul îşi desfăcu aripile şi, zburând, se aşeză pe capul pisicii. Şi aşa cum erau orânduiţi, ca la un semn, porniră cu toţii să cânte, fiecare pe viersul lui: măgarul răgea, câinele lătra, pisica mieuna şi cocoşul cucuriga. După ce făcură o cântare în toată regula, se năpustiră prin fereastră în odaie, de zăngăniră toate geamurile şi se făcură ţăndări.

De spaimă, tâlharii săriră—n sus ca nişte apucaţi şi crezând că niscaiva stafii au năvălit în casă, fugiră îngroziţi în pădure. Iar cei patru tovarăşi se aşezară la masă şi, luând fiecare din ce mai rămăsese, se ghiftuiră de parcă i—ar fi aşteptat un post de patru săptămâni.

După ce s—au ospătat în lege, cei patru muzicanţi stinseră luminile şi—şi aleseră culcuşul, fiecare după pofta inimii şi după cum îi era firea.

Măgarul se culcă pe un maldăr de gunoi, câinele se făcu covrig după uşă, pisica se tolăni pe cuptor, lângă spuza caldă, iar cocoşul se cocoţă pe o grindă de sub bagdadie. Şi cum

veneau de la drum lung şi erau osteniţi, adormiră repede.

După ce trecu miezul nopţii, tâlharii văzură de departe că—n casă nu mai arde nici o lumină şi că totul părea cufundat în tăcere. Atunci căpetenia le zise:

—Mi se pare că ne—am cam speriat de pomană! S—ar cuveni să ne ruşinăm c—am fost aşa de slabi de înger!

Şi trimise pe unul de—ai lor să cerceteze ce se mai întâmpla pe acasă. Iscoada nu desluşi nimic care să—l pună pe gânduri; casa părea cufundată în cea mai deplină linişte şi, fără nici o grijă, intră în bucătărie şi voi să aprindă o lumânare. Dând de ochii scânteietori ai pisicii, îi luă drept cărbuni aprinşi şi apropie de ei un băţ de chibrit, ca să—l aprindă. Dar pisica nu înţelese de glumă; îi sări în obraz şi începu să—l zgârie şi să—l scuipe. Tâlharul trase o sperietură zdravănă şi dădu să iasă afară prin uşa din dos. Dar nu scăpă cu una—cu două. Câinele, care sta lungit după uşă, se repezi la el şi—l muşcă de picior. O luă atunci la goană prin curte şi, când trecu pe lângă maldărul de gunoi, îi arse măgarul o copită, de văzu stele verzi. Iar cocoşul, trezit de hărmălaia de—afară, începu să strige de pe grindă: „cucurigu, cucuriiguu!"... Atunci tâlharul îşi luă picioarele la spinare şi nu se opri decât în faţa căpeteniei tâlharilor, căreia îi înşiră toate grozăviile prin câte trecuse.

—Vai de viaţa noastră! În casă s—a cuibărit o coţofană afurisită, care mi—a zgâriat tot obrazul cu nişte gheare lungi şi ascuţite; iar la uşă, cine crezi că stătea? Unul cu un cuţit, pe care mi l—a înfipt în picior! Socoteam c—am scăpat! Da' ţi—ai găsit să scapi aşa uşor! În ogradă, o namilă neagră m—a pocnit cu o măciucă, iar sus, cocoţat pe acoperiş, sta însuşi judecătorul şi tot striga „Aduceţi—mi—l încoace pe tâlhar! Aduceţi—mi—l!..." Dacă am văzut că aşa stă treaba, am fugit de—mi sfârâiau călcâiele...

Din seara aceea, tâlharii n—au mai cutezat să se apropie de casă, iar cei patru muzicanţi din Bremen s—au simţit atât de bine acolo, că nu s—au mai îndurat să plece şi toate câte le—aţi auzit mi le—a spus şi mie, chiar adineauri, un fârtat de—al meu. Şi cred că nu şi—a răcit gura degeaba...

FLUIERAŞUL DE OS

(Der singende Knochen// The Singing Bone)

Era odată, într—o ţară depărtată, un porc mistreţ care ucidea vitele şi—i sfârteca cu colţii lui fioroşi pe oamenii care se apropiau de el. Ce mai încoace şi—ncolo, făcea ravagii prin gospodăriile ţăranilor. Aceştia s—au plâns regelui de necazul lor şi regele promise celui care va scăpa ţara de fioroasa dihanie o răsplată pe cinste. Numai că mistreţul era aşa de mare şi puternic, încât nimeni nu îndrăznea nici măcar să se apropie de pădurea unde sălăşluia el, darămite să—l mai şi ucidă. în cele din urmă, regele promise că, celui care va prinde sau va omorî mistreţul, îi va da de soţie pe fiica lui.

În ţara aceea trăiau şi doi fraţi, fiii unui om sărac. Ei îl anunţară pe rege că vor să—şi încerce norocul. Cel mare, deştept şi viclean, a făcut propunerea din aroganţă, cel mic, naiv şi cam prostuţ, din inimă, dorind să salveze pe oameni de la nenorocire. Regele le—a spus:

—Ca să găsiţi dihania asta, nu trebuie să vă duceţi împreună şi în acelaşi timp în pădure, şi nici în aceeaşi direcţie, ci să veniţi din marginile opuse ale pădurii.

Aşa că fratele cel mare se duse seara, iar cel mic dimineaţa, unul la un capăt, altul la celălalt capăt al pădurii.

Nu la multă vreme de când fratele cel mic intrase în pădure, îi apăru în faţă un omuleţ care avea în mână o suliţă neagră şi care—i zise:

—Îţi dau ţie suliţa aceasta pentru că ai o inimă bună; cu ea poţi merge fără frică să ucizi mistreţul, nimic nu ţi se va întâmpla.

Băiatul mulţumi piticului, luă suliţa, o puse pe umăr şi plecă, fără frică, mai departe. Nu mult după aceea, zări animalul fioros care alerga spre el, gata să—l sfâşie. Tânărul însă îndreptă suliţa spre mistreţ şi, în mânia ei oarbă, fiara intră din plin în ascuţişul care—i spintecă inima în două. Dihania moartă a fost aruncată pe umăr şi viteazul a plecat cu gând să se înfăţişeze la rege şi să—şi primească răsplata.

Când ajunse la marginea cealaltă a pădurii, văzu, chiar la intrarea în pădure, o casă mare în care nişte oameni beau vin, dansau şi se veseleau. Socotind că mistreţul ar putea fi prin apropiere, fratele lui mai mare intrase acolo de cum se apropiase de pădure, cu gândul să bea ceva ca să prindă curaj. Când îl văzu pe mezin apărând cu prada pe umăr, se făcu vânăt de invidie şi—i puse gând rău.

—Vino înăuntru, frate dragă — îi strigă mezinului —, şi odihneşte—te puţin, bea un păhărel cu noi ca să mai prinzi ceva putere.

Cum nu bănuia ce—i în sufletul fratelui său, băiatul intră înăuntru şi începu să povestească despre piticul cel bun care—i dăduse suliţa şi cum omorâse el mistreţul. Fratele cel mare l—a ţinut de vorbă până la căderea nopţii, apoi au plecat împreună spre palatul regelui. Se întunecase de—a binelea când ajunseră la un pod; cel mare îl lăsă pe mezin să treacă înainte şi, la mijlocul podului, i—a dat o lovitură puternică pe la spate: acesta a căzut, mort, în apă. Cel mare l—a îngropat sub pod, a luat apoi mistreţul şi l—a dus la rege, pretinzând că el l—a ucis, drept pentru care i se cuvenea răsplata, adică să devină soţul prinţesei. Despre fratele mai mic spuse doar că mistreţul îl sfâşiase. Şi toţi l—au crezut. Numai că Dumnezeu, care pe toate le vede şi le judecă, nu lăsă ca fapta nelegiuită să rămână ascunsă.

După mulţi ani de la această întâmplare, un cioban îşi ducea turma la păscut peste pod şi privea la nisipul de pe fundul apei limpezi. Acolo văzu un oscior alb ca zăpada şi se gândi că ar fi bun să—şi facă din el un fluieraş. A coborât sub pod, a luat osciorul şi a cioplit din el un cap de fluier. Când a suflat prima dată în fluier, osciorul, spre mirarea ciobanului, a început să cânte singur:

Ah, iubite ciobănel,
Ce sufli în osciorul meu,
Frate—meu m—a omorât
Şi sub pod m—a îngropat,
Ca să ducă el mistreţul
De la rege să ia preţul.

„la te uită ce fluier nemaipomenit", îşi zise ciobanul în sinea lui, „cântă singur, trebuie neapărat să—l duc regelui".

Când ajunse cu fluierul la rege, începu din nou să cânte şi din nou fluieraşul povesti întâmplarea. Regele pricepu de îndată despre ce era vorba, porunci să se facă săpături sub pod şi scheletul fratelui mai mic ucis de cel mare fu dezgropat.

Fratele ucigaş n—a putut tăgădui fapta, aşa că fu pus într—un sac cusut la gură şi aruncat în râu unde s—a înecat. Iar oasele celui ucis au fost duse în cimitirul de lângă palat şi puse într—un cavou unde se odihnesc şi azi în pace.

CELE TREI FIRE DE AUR ALE LUI SCARAOȚCHI(diavolul cu trei fire de păr de aur)

(Der Teufel mit den drei goldenen Haaren// The Devil With the Three Golden Hairs)

Trăia odată într—un sat o femeie tare sărmană, și femeia asta aduse pe lume un băiat. Și de cum deschise pruncul ochii, se arătară semne că i—ar fi ursit ca la vârsta de patrusprezece ani s—o ia de nevastă pe fiica împăratului.

Și se întâmplă ca peste puțină vreme să treacă prin satul acela însuși împăratul. Dar cum oamenii de rând nu prea aveau prilej să—i vadă fața, nu—l recunoscu nimeni. Și întrebând el lumea de câte s—au mai petrecut de curând pe acolo, oamenii se grăbiră să—i răspundă:

—Zilele astea s—a născut un prunc, și după cum zic semnele, se pare că i—a fost ursit ca la patrusprezece ani să se—nsoare cu însăși fața împăratului.

Împăratul, care era tare hain la suflet, auzi vestea și nu—i plăcu defel, cum era să—i placă!... Se grăbi deci să se ducă la părinții noului născut și le vorbi cu atâta miere—n glas, de ai fi zis că le este cel mai bun prieten:

—Oameni buni, cum vă știu săraci lipiți, teamă mi—e că n—o să—l puteți îngriji cum se cuvine pe copilașul vostru... Dați—mi—l mie să—l cresc și v—asigur că n—o să ducă lipsă de nimic!

La început părinții nici nu voiră să audă de așa ceva. Dar omul cel străin știu să—i înduplece, momindu—i cu bani grei, și bieții oameni gândiră că, de vreme ce—i un copil norocos, tot ce fac ei e spre binele lui. Și până la urmă i—l încredințară.

Împăratul așează de îndată pruncul într—un sipețel și—o porni călare, într—o goană turbată. Și nu se opri din goană până ce nu ajunse la o apă adâncă. Aci zvârli sipețelul în apă și, răsuflând ușurat gândi în sinea lui: „Bine că mi—am scăpat fata de—un pețitor nepoftit!...

Dar vezi că sipețelul nu se duse la fund, ci pluti pe valuri ca o corăbioară, fără că vreun strop de apă să pătrundă înăuntru. Și pluti el așa, până ce ajunse cam la vreo două poște de cetatea împărătească. Mai departe nu putu însă trece, fiindcă i se pusese în cale stăvilarul unei mori, și fu gata—gata să rămână agățat acolo.

Din fericire, un argat zări la timp sipețelul și se grăbi să—l tragă la mal c—un cârlig, încredințat fiind că va pune mâna pe cine știe ce comoară.

Dar când îl deschise, nu găsi nici măcar un ban de aur... În schimb, dinăuntrul sipețelului râdea la el o frumusețe de băiat, care se arăta zdravăn și plin de voioșie. Argatul îl duse degrabă stăpânilor săi, și cum pe aceștia soarta nu—i învrednicise să aibă copii, oamenii se

bucurară nespus şi luară hotărârea să—l crească întocmai ca pe copilul lor. Îl îngrijiră ei cu dragoste părintească şi, trecând vremea, pruncul se făcu ditamai flăcăul. Şi cele mai alese virtuţi şi simţăminte erau zestrea firii lui.

Şi se întâmplă odată ca o furtună mare să—l prindă pe împărat tocmai prin acele ţinuturi şi să trebuie să—şi caute adăpost chiar la moară. De cum îl zări pe flăcăul cel chipeş, parcă îi înghimpă cineva inima, şi prinse să întrebe pe morar şi pe morăriţă de nu—i fiul lor.

—Nu – răspunseră aceştia – nu—i feciorul nostru, e un copil găsit. Acu' vreo patrusprezece ani l—am aflat într—un sipeţel care se agăţase de stăvilarul morii. Spre norocul lui, un argat de—al nostru a văzut sipeţelul şi l—a scos din apă.

Atunci împăratul îşi dădu pe dată seama că flăcăul acesta nu putea fi altul decât copilul cel norocos, pe care—l zvârlise în apă, ca să—l dea morţii. Şi cum voia să—l piardă din nou, grăi către ei, cu şiretenie:

—Oameni buni, nu s—ar putea ca flăcăul vostru să pornească de—ndată la drum, pentru a—i duce împărătesei o veste grabnică din parte—mi?... Că, nu—i vorbă, pentru osteneală l—aş răsplăti cu doi bani de aur.

—Cum porunceşte măria ta, aşa să fie! răspunseră morarul şi morăriţa şi—l îndemnară pe flăcău să se pregătească de plecare.

Iar împăratul ticlui către împărătească cele ce urmează:

„De—ndată ce flăcăul acesta se va înfăţişa domniei tale cu cartea noastră, să fie dat pe mâna gâdelui, iar leşul să—i fie pus în gropniţă. Şi toată porunca ce—am dat—o să se îndeplinească fără zăbavă, mai înainte de a mă reîntoarce la cetatea de scaun!"

Flăcăul porni cu cartea împărătească, dar rătăci drumul şi se pomeni pe negura nopţii într—o pădure deasă.

Cum mergea el orbecăind, o lumină slabă prinse să licărească prin întuneric. Se îndreptă într—acolo şi dădu peste o căscioară. De îndată ce păşi pragul, văzu o femeie bătrână, care cucăia lângă vatră. Deşteptată de zgomot, baba tresări speriată şi—l luă la întrebări.

—Cum ai ajuns aici şi încotro mergi?

—Viu de la moară – căută s—o desluşească flăcăul – şi trebuie să duc o veste împărătesei. Dar cum am rătăcit drumul prin pădure, aş dori să mâi aici peste noapte, de nu—i cu supărare.

—Vai de tine, băiete! îl căina bătrâna. Peste râu adăpost ai mai dat! Locul ăsta e un sălaş de tâlhari, şi dacă te—or prinde aici când s—or întoarce acasă, n—or pregeta defel să—ţi pună pielea pe băţ, s—o ştii tu!...

—Vină cine—o vrea, că puţin îmi pasă! răspunse flăcăul. Mă simt atât de ostenit, că nu mă mai duc picioarele nici până colea.

Şi cum sfârşi vorbele astea, se—ntinse pe o laviţă şi adormi buştean. După puţină vreme veniră şi tâlharii şi, dând ei cu ochii de flăcău, întrebară cu mânie—n glas cine—i străinul care îndrăznise să le calce casa.

—la un sărman copil nevinovat – răspunse bătrâna. S—a rătăcit prin pădure şi eu i—am dat adăpost, aici, de milă. Are poruncă să ducă împărătesei o veste din partea împăratului.

Tâlharii nu se sfiiră căutuşi de puţin să deschidă cartea împărătească, şi din ea aflară că flăcăul urma să fie dat pe mâna gâdelui, de îndată ce se va înfăţişa la cetatea de scaun. Şi până şi inimile lor neîndurătoare se înduioşară. . . Căpetenia lor făcu ferfeniţă cartea împărătească şi ticlui alta, în care se spunea că, de—ndată ce flăcăul se va înfăţişa la curte, să fie cununat cu domniţa, fiica împăratului. Flăcăului nu—i spuseră însă nimic, ci—l lăsară să se odihnească în tihnă, toată noaptea. În zori, când voinicul nostru făcu ochi, îi dădură cartea, îndrumându—l pe drumul cel mai scurt. De cum citi împărăteasa cele scrise, se sili să îndeplinească întocmai voia măriei sale împăratul şi porunci să se pregătească cele de cuviinţă pentru o nuntă ca—n poveşti. Şi fata de împărat se luă cu flăcăul cel norocos. Iar acesta, pe lângă că era tare mândru la chip, se arăta plin de bunătate şi prietenie faţă de ea, aşa că domniţa prinse drag de dânsul şi trăiră în mulţumire şi voioşie de parcă s—ar fi cunoscut de când lumea.

După ce mai trecu o vreme, împăratul se întoarse la cetatea de scaun şi nu mica—i fu mirarea, când văzu că prorocirea s—a împlinit întocmai şi că flăcăul cel norocos apucase s—o ia de soţie pe fiică—sa.

—Cum s—a putut întâmpla o mişelie ca asta?! începu a striga împăratul către împărăteasă. Că doar în carte îţi dădusem cu totul altă poruncă.

Atunci împărăteasa îi întinse cele scrise de dânsul, ca să se încredinţeze singur că nu ieşise c—o iotă din vorbele sale. Împăratul citi totul, de la—nceput până la sfârşit, şi înţelese că la mijloc fusese o înşelătorie: cineva schimbase cele scrise de el şi aşternuse în carte alte vorbe mincinoase. Plin de mânie, îl chemă degrabă pe flăcău şi—i ceru socoteală de ce nu—i respectase porunca şi—i dăduse împărătesei cu totul altă veste.

—Nu mă simt vinovat cu nimic, măria ta. . . De, mai ştiu eu, s—ar putea ca, pe când dormeam, cei din pădure să fi înlocuit cartea domniei tale cu alta, dar eu.. .

—Mie să nu—mi umbli cu şoalda, auzi tu, că n—o să—ţi meargă chiar aşa uşor! strigă furios împăratul. Cui i—e drag s—o aibă de nevastă pe fiică—mea, mai întâi s—o pornească către iad şi să—mi aducă trei fire de aur din chica lui Scaraoţchi. Şi numai de mi—o aduce ce—i cer, o s—o poată păstra de soţie, de—acu'ncolo!...

Împăratul socotea că—n felul acesta s—a descotorosit pentru totdeauna de ginerele cel nedorit, dar flăcăul numai ce—l înfruntă:

—N—avea grijă, tată socrule, c—o să—ţi aduc cele trei fire de aur, când nici nu gândeşti! Nu mi—s eu omul să mă tem de vreun drac, cât o fi el de afurisit!.. .

Îşi luă flăcăul rămas bun de la domniţă şi—o porni la drum. Şi cum mergea el aşa, nimeri la porţile unui oraş mare. Străjile de la porţi îi ieşiră în întâmpinare, întrebându—l care—i e meseria şi la ce treburi se pricepe.

— La orice lucru mă pricep! răspunse flăcăul.

— Păi dacă—i aşa – îi spuseră străjile – desluşeşte—ne şi nouă, că ţi—om rămâne îndatoraţi, de ce fântâna noastră, din care înainte curgea totdeauna un vin pe cinste, acum a secat şi nu mai dă nici măcar un strop de apă?

—Aveţi oleacă de răbdare – căută să—i liniştească flăcăul. Când m—oi întoarce, n—o să rămâneţi fără răspuns.

Îşi urmă calea mai departe şi iată că ajunse la porţile altui oraş. Dar şi aici îi ieşiră străjile în întâmpinare, întrebându—l care—i e meseria şi la ce treburi se pricepe.

—La orice lucru mă pricep! fu răspunsul flăcăului.

—Păi dacă—i aşa – îi spuseră străjile – desluşeşte—ne şi nouă, că ţi—om rămâne îndatoraţi, pentru ce mărul din oraşul nostru, care până acum dădea roade de aur, anul acesta nici n—a înmugurit!

—Aveţi oleacă de răbdare – căută să—i liniştească flăcăul. Când m—oi întoarce, n—o să rămâneţi fără răspuns.

Merse el mai departe şi nimeri la o apă mare, pe care trebuia s—o treacă. Şi luntraşul îl întrebă, la fel ca şi ceilalţi, care—i e meseria şi la ce treburi se pricepe.

—La orice lucru mă pricep! răspunse flăcăul.

—Păi dacă—i aşa – îi spuse luntraşul – desluşeşte—mă şi pe mine, şi ţi—oi rămâne îndatorat, de ce trebuie să vâslesc eu într—una, de la un mal la altul, şi nu mă poate înlocui nimeni?

—Ai oleacă de răbdare – căută să—l liniştească flăcăul. Când m—oi întoarce, n—o să rămâi fără răspuns.

După ce trecu apa, pe mal, ce să vezi! se înălţa chiar poarta de la intrarea iadului! Şi se lăsase o beznă şi—un nor de funingine, de nu mai vedeai la doi paşi... Dar Scaraoţchi nu era acasă, ci numai maică—sa bună, Talpa—Iadului, care sta tolănită într—un jilţ cât toate zilele.

—Ce cauţi aici, pământene? îl descusu ea, şi după felul cum îi vorbea, nu părea a fi deloc supărată pe omul care îndrăznise să—i tulbure odihna.

—Vai de păcatele mele ce caut!... răspunse flăcăul, cu obidă—n glas. Îmi sunt de trebuinţă

trei fire din chica lui Scaraoţchi, că de nu i le—aduc împăratului, mă alungă şi nu mă mai lasă s—o ţin de nevastă pe fică—sa!...

—Ei, ei, a i matale pretenţii cam mari, vericule!... îi răspunse Talpa—Iadului. Dacă a i norocul să mai fii pe—aici când s—o întoarce Scaraoţchi, mă tem că n—o să—ţi meargă tocmai bine. Da' uite nu ştiu de ce mă apucă aşa o milă faţă de tine şi—o să încerc să te—ajut...

Îl prefăcu apoi într—o furnică şi—i zise:

—Ascunde—te degrabă în cutele fustei, că acolo eşti la adăpost sigur!

—Las' că mă ascund acu', nu te teme! Că doar am văzut ce straşnic e adăpostul!... Dar vorba e ce mă fac eu cu alea trei întrebări, să le dau de rost: de ce fântâna din care înainte izvora totdeauna un vin pe cinste, acum a secat de nu mai dă nici măcar un strop de apă? De ce mărul, care până acum dădea numai roade de aur, anul ăsta nici n—a înmugurit? Şi de ce un luntraş trebuie să vâslească într—una, de la un mal la altul, şi nu—l poate înlocui nimeni?

—Grele întrebări mai pui şi tu, nenişorule! se minună măiculiţa lui Scaraoţchi. Dar dacă o să stai cuminte şi o să—ţi ciuleşti bine urechile la ce—o răspunde întunecatul de fiu—meu, în timp ce i—oi smulge cele trei fire de aur din chică, sunt sigură că n—o s—aştepţi degeaba.

Când se lăsă de—a binelea întunericul, hop, că veni acasă şi Ucigă—l Toaca. Cum păşi pragul, amuşină aerul şi începu să dea semne de nelinişte. Parcă nu—i venea în nări aer tocmai curat...

—Aici nu este ceva în ordine! se răsti el la maică—sa. Îmi miroase a carne de om, a carne de om, auzi?

Bănuind parcă ceva, Scaraoţchi îşi roti privirea de jur împrejur şi se apucă să scotocească prin toate ungherele. Dar oricât căută, nu izbuti să găsească nimic. Talpa—Iadului voi să—l potolească şi începu a se răsti la dânsul:

—Când te—ai întors, erau toate lucrurile la locul lor, că abia terminasem cu dereticatul, şi acu', poftim! ai răsturnat casa cu susu—n jos!... Mereu îţi miroase a carne de om! Mai bine te—ai aşeza la masă şi—ai mânca de cină, decât să—mi faci iar de lucru!...

Dracul n—avu încotro şi, după ce mâncă şi bău vârtos, se simţi obosit. Şi, lăsându—şi fruntea în poala maică—şi, o rugă să—l caute—n cap.

Mult nu trecu şi diavolul prinse somn în gene... Şi unde îmi începu să sufle el şi să sforăie, de bubuia încăperea, nu altceva... Atât i—a trebuit maică—şi: când văzu că doarme buştean, odată apucă între degete un fir de aur şi, după ce—l smulse din rădăcină, îl puse alături de ea.

—Aoleu – ţipă Scaraoţchi – da' ce te—a apucat, măiculiţă?

—Am visat urât! fu gata cu răspunsul Talpa—Iadului. Şi—n vis se făcea că te—am apucat de păr.

—Da' ce—ai visat? fu curios să afle Ucigă—l—Toaca.

—Se făcea că o fântână, din care înainte vreme izvora totdeauna un vin pe cinste, acum a secat şi nu mai dă nici un strop de apă. Care să fie, oare, pricina?

—De—ar şti ei, oamenii!... răspunse diavolul. La fundul fântânii, sub o piatră, s—a pripăşit o broască ţestoasă. Dacă i—ar veni de hac broaştei, din fântână ar începe să izvorască din nou numai vin pe cinste.

Talpa—Iadului începu să—l caute iarăşi în cap, până ce diavolul adormi buştean şi prinse să horăie de se cutremurau geamurile de la ferestre. Atât i—a trebuit maică—şi: o dată—i smulse încă un fir de aur din chică.

—Aoleu – răcni Ucigă—l Toaca, furios – da' de ce nu te—astâmperi, ai?!...

—Nu mi—o lua în nume de rău, flăcăiaşul mamei – căută să—l îmbuneze Talpa—Iadului! Iar m—a încercat un vis urât.

—Şi, mă rog, ce—ai mai visat acum? o cam repezi Scaraoţchi pe mă—sa.

—Se făcea că un măr, care până acum dădea numai roade de aur, anul ăsta nici măcar n—a înmugurit. Care să fie, oare, pricina?

—Ehei – zâmbi iarăşi Scaraoţchi – de—ar şti proştii ăia de oameni!... Un şoricel s—a aciuat

la rădăcina copacului şi—o roade vârtos. Dacă i—ar face şoarecelui de petrecanie, mărul ar da iarăşi rod. Dar dacă şoricelul o mai apucă să roadă mai departe câtăva vreme, s—a zis cu pomul, o să—l prindă uscăciunea de tot. Şi—acu', mai lasă—mă—n pace cu visele tale, că dacă mă mai trezeşti o dată, mânânci o papară de n—o s—o uiţi câte zile oi trăi!...

Talpa—Iadului îi spuse o vorbă de alean, îi spuse două şi—l potoli, cum numai ea ştia. Apoi începu din nou să—l caute—n cap, până ce—l văzu toropit în somn şi—l auzi sforăind.

Atâta doar i—a trebuit: smulse pe dată şi cel de—al treilea fir de aur din chica dracului. Iar după aceea îl puse uşurel lângă celelalte două fire.

De arsură durerii, Scaraoţchi sări în sus de doi coţi şi dădu să se repeadă la maică—sa, răcnind ca scos din minţi. Dar ea—l linişti din nou, parcă învinuindu—se, parcă dezvinovăţindu—se...

—Ce poţi să faci, dragu' mamei, dacă te—apucă visele cele rele?!

—Da' ce—ai mai visat iarăşi? căută să afle diavolul, mânat de—o aprigă curiozitate.

—Ei, ce—am visat?!... Se făcea că un luntraş trebuie să vâslească într—una, de la un mal la altul, şi nu—l poate înlocui nimeni. Care—o fi, oare, pricina?

—Auzi, prostănacul, cum nu ştie?!... râse diavolul. Când o veni cineva şi i—o cere să—l treacă peste apă, n—are decât să—i pună vâsla în mână, de—or fi aproape de mal, şi gata! Din clipa aia, celălalt va trage la vâslă, iar el va fi izbăvit.

După ce Talpa—Iadului dobândi cele trei fire de aur şi căpătă răspuns la cele trei întrebări, îl lăsă să se odihnească în linişte şi diavolul dormi somn greu până—n spre ziuă.

Când îl văzu plecat de acasă, la treburile lui, bătrâna scoase furnica din cutele fustei şi—i dădu iar înfăţişare omenească. Apoi îi zise flăcăului:

—Iată, ai aici cele trei fire de aur; cât priveşte răspunsul la cele trei întrebări, cred că nu ţi—a stat gândul la altceva şi ţi le—ai vârât pe toate în minte...

—Chiar aşa e – răspunse flăcăul – mi le—am întipărit bine—n minte.

—Şi acu' – îl zori bătrâna – vezi de ia—ţi tălpăşiţa, să n—o paţi cumva cu întunecatul de fiu—meu!

Flăcăul găsi multe cuvinte de mulţumire pentru ajutorul pe care i—l dăduse bătrâna, când se aflase la mare ananghie, şi plecă din iad, bucuros că—i mersese totul din plin. Când ajunse la malul apei, luntraşul îi ceru răspunsul făgăduit.

—Mai întâi trece—mă pe malul celălalt şi nu te—ngriji, că ţi—oi spune ce trebuie să faci ca să poţi scăpa de cazna ce te apasă!

Şi după ce coborî pe mal, îi spuse ce auzise de la Scaraoţchi:

—Când o veni cineva şi te—o ruga să—l treci apa, de—ndată ce—aţi fi lângă malul celălalt, n—ai decât să—i pui vâsla în mână, şi gata! Din clipa aia va trebui să împingă el la vâslă, iar tu vei fi izbăvit.

Merse el ce mai merse, până ce nimeri iarăşi la oraşul cu pomul cel sterp. Străjile i se puseră din nou în cale şi—i cerură să le dea răspunsul făgăduit.

Şi—atunci flăcăul se grăbi să repete cele ce auzise din gura lui Scaraoţchi:

—Dacă i—aţi face de petrecanie şoricelului care roade copacul la rădăcină, mărul ar înflori şi—ar da din nou roade de aur.

Străjile îl copleşiră cu vorbe de mulţumire şi, ca o dreaptă răsplată, îi dăruiră doi catâri încărcaţi cu saci de aur.

În cele din urmă, drumul îl duse şi la oraşul cu fântâna secată. Şi aici îl întâmpinară străjile, cerându—i să le dea răspunsul făgăduit. Şi el repetă atunci cuvintele lui Ucigă—l—Toaca:

—La fundul fântânii, sub o piatră, s—a pripăşit o broască ţestoasă. Dacă i—aţi veni de hac, din fântână ar începe să izvorască din nou numai vin pe cinste.

Oamenii se simţeau fericiţi că ştiau de—acu' în ce chip să stârpească răul şi—i aduseră şi ei doi catâri încărcaţi cu saci de aur.

Mai merse el ce mai merse şi, într—un târziu, ajunse acasă, la nevastă—sa, care se bucură

din tot sufletul, aflând că izbândise în încercarea lui. A doua zi, flăcăul îi aduse împăratului cele trei fire de aur după care tânjise, şi acesta, văzând că—n urma voinicului nostru păşesc patru catâri încărcaţi cu aur, află pricină de bucurie şi mai mare.

—Văd că mi—ai împlinit în totul porunca, şi de—acu' încolo, nimeni n—o să—ţi mai tulbure căsnicia cu fiică—mea. Dar ia spune—mi, iubite ginere, de unde şi—n ce chip ai dobândit atâta avere? Că asta—i comoară, nu glumă!...

—Am trecut o apă – îl lămuri flăcăul – şi când am ajuns pe celălalt mal, în loc de nisip, peste ce crezi c—am dat? Peste boabe de aur curat, zău aşa!

—Ce crezi, oare aş putea culege şi eu niscaiva aur de acolo? îl cercetă împăratul şi—i sticleau ochii de lăcomie.

—Cât poftești, ce mai încolo—ncoace! îl încurajă flăcăul. Şi e lesne de tot: pe mal o să găseşti un luntraş, şi de cum l—oi ruga, te şi trece pe malul celălalt. După aia, n—ai decât să—ţi încarci sacii cu aur...

Împăratul cel nesăţios porni în grabă la drum şi, cum ajunse la apa cea mare, făcu semn luntraşului să—l treacă dincolo. Luntraşul veni de—l luă în barcă dar, de cum ajunse pe celălalt mal, puse vâsla în mâna împăratului şi—o tuli. Iar împăratul rămase acolo să—şi ispăşească păcatele.

—O mai vâsli şi—acum?

—Auzi întrebare? Ba bine că nu! Că doar nu s—o fi găsit nimeni atât de nătărău, ca să—i ia vâsla din mână...

PĂDUCHEŞUL ŞI PURICELUL

(Läuschen und Flöhchen// The Louse and the Flea; Little Louse and Little Flea)

Un păducheş şi un puricei trăiau odată împreună, în aceeaşi gospodărie, şi—şi pregăteau berea fierbând malţul într—o coajă de ou. Într—o zi, s—a întâmplat că păducheşul a căzut înăuntru şi s—a pârjolit. Puricelul, speriat, a început să strige după ajutor, dar uşiţa camerei s—a răstit la el şi i—a spus:

—Hei, ce strigi aşa, puricelule?

—Pentru că păducheşul s—a pârjolit, de aia strig. Atunci începu şi uşiţa să scârţâie.

Măturică dintr—un colţ al camerei îi strigă:

—De ce scârţâi aşa, uşiţă?

—Şi de ce n—aş scârţâi?

Păducheşul s—a pârlit,
Puricelul plânge!

Atunci măturică începu să mături peste măsură de repede. O trăsură care trecea pe acolo întrebă:

—De ce măturâ atâta, măturică?

—Şi de ce n—aş mătura ?

Păducheşul s—a pârlit,
Puricelul plânge,
Uşiţa scârţâie!

Atunci trăsurica zise:

—Ei bine, dacă—i aşa, voi alerga şi eu. Şi începu să alerge cât putea de repede.

Trecând pe lângă un gunoiaş, acesta îi zise:

—Da' de ce alergi aşa repede, trăsurico ?

—Şi de ce n—aş alerga ?

Păducheşul s—a pârlit,
Puricelul plânge,
Uşiţa scârţâie,
Măturică măturâ!

Gunoiaşul strigă:

—Ah, îmi doresc la nebunie să ard şi eu într—un foc strălucitor! Şi începu să ardă.

Lângă gunoiaş era un copăcel care—i spuse:
—Da' de ce arzi aşa, gunoiaşule ?
—Şi de ce n—aş arde ?

Păducheşul s—a pârlit,
Puricelul plânge,
Uşiţa scârţâie,
Măturică măturâ,
Trăsurica aleargă!

Atunci copăcelul zise şi el:
—Vreau şi eu să mă scutur! Şi începu să se scuture aşa de tare, că—i căzură toate frunzele. O fetiţă, care tocmai trecea pe acolo cu urciorul după apă, văzu ce se petrece şi întrebă:
—Copăcelule, de ce te scuturi aşa?
—Şi de ce nu m—aş scutura?

Păducheşul s—a pârlit,
Puricelul plânge,
Uşiţa scârţâie,
Măturică măturâ,
Trăsurica aleargă,
Gunoiaşul arde!

Atunci fetiţa zise:
—Aşaa? Atunci vreau şi eu să—mi sparg urcioraşul de apă. Fântâna din care izvora apa a întrebat:
—De ce spargi urcioraşul, fetiţo ?
—Şi de ce nu l—aş sparge ?

Păducheşul s—a pârlit,
Puricelul plânge,
Uşiţa scârţâie,
Măturică măturâ,
Trăsurica aleargă,
Gunoiaşul arde,
Copăcelul se scutură!

— El, bine, zise fântâna, atunci voi curge şi eu.
Şi începu să curgă fără întrerupere. Şi, de atâta apă, toţi s—au înecat, fetiţa, copăcelul, gunoiaşul, trăsurica, măturică, uşiţa, puricelul, păducheşul, toţi, până la unul.

FATA FĂRĂ MÂINI(fetiţa fără mâini)
(Das Mädchen ohne Hände// The Girl Without Hands ; The Handless Maiden ; The Girl With Silver Hands ; The Armless Maiden)

A fost odată un morar şi morarul ăsta de la o vreme sărăcise atât de tare, că nu mai rămăsese cu nimic în afară de moară şi un măr mare care crescuse în spatele morii.

Odată, când se duse în pădure după lemne de foc, îi răsări în cale un bătrân pe care nu-l mai văzuse în viaţa lui şi care—i zise:

—De ce te chinuieşti tăind la lemne? Te fac eu bogat, dacă făgăduieşti să—mi dai ce ai în spatele morii.

„Ce altceva ar putea să—mi ia decât mărul?" se gândi morarul şi acceptă târgul, dându—i în scris străinului că—şi va ţine făgăduiala.

Străinul însă îi râse în faţă în bătaie de joc şi—i zise:

—Peste trei ani mă întorc să—mi iau ce mi se cuvine, şi apoi îşi văzu de drum.

Când ajunse acasă, nevastă—sa ieşi în întâmpinarea omului şi-l întrebă:

—Ia zi—mi, bărbate, de unde ne—a venit aşa dintr—o dată toată bogăţia asta? Că nu ştiu cum se face, da' toate cuferele şi sipetele sunt pline cu de toate şi n—a fost nimeni pe—aici să ne—aducă nimic.

—Ia, de la un străin pe care l—am întâlnit în pădure, îi răspunse omul; mi—a zis că mă face bogat dacă îi dau în schimb ce se află în spatele morii; şi am făcut legământ să—i dau ce mi—a cerut, că la urma urmei putem să—i dăm mărul pentru toată bogăţia asta.

—Vai, bărbate, îi zise nevasta îngrozită, trebuie că omul ăla a fost Necuratul! Că nu de măr vorbea el, ci de fata noastră, care era în spatele morii şi mătura curtea.

Fata morarului era tare frumoasă şi cu credinţă în Cel de Sus şi în cei trei ani care urmară trăi cu frica lui Dumnezeu şi fără urmă de păcat. Când în cele din urmă veni sorocul să o ia Necuratul, fata se primeni şi apoi desenă cu cretă un cerc de jur împrejurul ei. Necuratul nu se lăsă deloc aşteptat, dar nu se putu apropia de fată. înfuriat nevoie mare, îi spuse morarului:

—Nu—i mai lăsa nici un pic de apă la îndemână, să nu se mai poată spăla, că altfel n—am nici o putere asupra ei!

Înspăimântat, morarul se supuse, iar Necuratul veni din nou în dimineaţa următoare, dar fata plânsese şi lacrimile îi spălaseră mâinile şi i le lăsaseră curate, astfel că Necuratul nu se putu apropia de ea nici de data asta. Şi iar îi spuse furios morarului:

—Taie—i mâinile, căci altfel nu pot s—o dovedesc!

—Vai de păcatele mele, cum să—i tai mâinile fetei? îl întrebă morarul îngrozit.

Dar Necuratul îl ameninţă zicându—i:

—Dacă nu faci ce ţi—am cerut, să ştii că te iau pe tine în locul ei.

Omul se înspăimântă de moarte şi de frică îi făgădui să facă precum îi ceruse. Aşa că se duse la fată şi—i spuse:

—Copila mea, dacă nu—ţi tai amândouă mâinile, Necuratul a zis că mă ia pe mine în locul tău şi eu de frică i—am făgăduit să mă supun lui. Ajută—mă dar în necazul care a dat peste mine şi iartă—mă pentru răul pe care ţi l—oi pricinui!

—Tăicuţă dragă, poţi face ce pofteşti cu mine, doar sunt copila ta, îi zise fata şi întinzându—şi amândouă mâinile, îl lăsă pe taică—său să i le taie.

Necuratul se întoarse şi a treia oară, dar fata plânsese aşa de mult şi atâtea lacrimi curseseră peste cioturile mâinilor, că erau curate—curăţele. Aşa că Diavolul se dădu bătut, căci pierduse orice putere asupra ei.

Iar tatăl îi spuse fetei:

—Toată bogăţia mea ţi—o datorez ţie, aşa că de acu' înainte oi avea grijă de tine cum nu se poate mai bine până la sfârşitul zilelor tale.

—Nu, tăicuţă, nu mai pot rămâne aici, îi răspunse însă fata. Mă duc în lume şi s—or găsi oameni milostivi să—mi dea celc de trebuinţă traiului.

Şi zicând astfel, puse de îi legară cioturile mâinilor la spate, iar când abia se crăpa de ziuă, plecă la drum şi merse, şi merse până se lăsă noaptea.

Şi iată că ajunse la o grădină împărătească şi sub clarul de lună văzu că—n grădină erau puzderie de pomi încărcaţi cu fructe minunate, dar nu putea intra, pentru că un şanţ lat şi adânc şi plin cu apă apăra livada de cei nepoftiţi.

Şi cum mersese toată ziulica şi o chinuia foamea, căci nu mâncase nimic pe drum, se gândi: „Ce bine—ar fi dac—aş putea intra în livadă să mănânc nişte fructe, altfel o să mă doboare foamea!"

Apoi îngenunche şi începu să se roage şi să-lcheme în ajutorul ei pe bunul Dumnezeu. Şi odată se pogorî la ea un înger şi împărţi apele în două, astfel că fata trecu şanţul şi intră în livadă, împreună cu îngerul.

Fata văzu un păr cu roade minunate, dar toate erau numărate, aşa că apucă cu gura o pară drept din pom şi o mancă să—şi astâmpere foamea, dar nu se mai atinse de altele.

Paznicul livezii o zărise, dar cum văzuse şi îngerul, se gândi că poate fata era vreo stafie şi de frică îşi ţinu gura şi nu cuteză nici să strige după ajutor, nici să—i vorbească fetei. Mulţumită că îşi potolise foamea, fata se duse şi se ascunse printre tufişurile din grădină să se odihnească.

A doua zi dimineaţă, împăratul din acel ţinut veni în livadă şi numără perele, dar văzând că una lipsea şi nu era nici căzută din pom, îl întrebă pe paznic ce se întâmplase.

—Azi noapte, îi răspunse paznicul, a intrat în livadă o stafie fără mâini care a mâncat para cu gura, drept din pom.

—Da' cum a trecut stafia apa, vru să ştie împăratul, şi unde s—a dus după ce—a mâncat para?

—A coborât un duh din ceruri, înveşmântat în alb, şi a împărţit apele în două ca să treacă stafia şanţul. Şi cum era pesemne un înger, m—am speriat şi nu i—am iscodit, nici n—am strigat după ajutor. Şi după ce—a mâncat para, stafia a dispărut.

—O să stau şi eu de veghe cu tine la noapte, îi răspunse împăratul, să văd de grăieşti adevărul.

Când se lăsă întunericul, împăratul se duse în livadă însoţit de un popă, care urma să stea de vorbă cu stafia, şi toţi trei se duseră sub pom şi se puseră pe aşteptat.

În crucea nopţii, fata ieşi dintre tufişuri, se duse la pom şi iar apucă cu gura o pară şi o mancă, iar în tot timpul ăsta, îngerul înveşmântat în alb şezu alături de ea. Atunci se arătă preotul şi întrebă:

—De unde vii, din ceruri sau de pe pământ? Şi ce eşti, stafie sau făptură omenească?

—Vai mie, răspunse fata, nu sunt stafie, sunt doar o biată făptură părăsită de toţi în afară de Dumnezeu.

—Te—or fi părăsit toţi, dar eu no să te părăsesc, îi zise împăratul, care se înduioşase de ea, şi

o duse la palat.

Şi cum fata era nespus de frumoasă şi de bună la suflet, împăratul o îndrăgi peste poate şi puse de i se făcură nişte mâini de argint şi apoi o luă de soaţă.

Anul următor, împăratul plecă la luptă, aşa că îşi încredinţa tânăra împărătească care rămăsese grea în grija mamei lui, căreia îi zise:

—Când i—o veni sorocul să nască, vezi de ea şi îngrijeşte—o cum poţi mai bine şi trimite—mi numaidecât scrisoare să—mi dai de veste.

Nu trecu mult şi împărăteasa născu o mândreţe de băiat, iar bătrâna mamă se grăbi să—i scrie feciorului ca să—i dea vestea cea bună.

Numai că în drumul lui, solul poposi lângă un pârâu şi cum mersese cale lungă să—i ajungă, îl luă somnul.

Iar cât el dormi, Necuratul, care n—avea alt gând decât să—i facă rău tinerei împărătesc schimbă răvaşul cu altul în care—i scrise împăratului că soţia sa născuse o pocitanie.

Împăratul se cutremură la vestea primită şi fu tare tulburat, dar trimise răspuns mamă—sii să fie cu mare băgare de seamă cu regina şi să o îngrijească cât s—o putea de bine până la întoarcerea lui.

Solul făcu cale întoarsă cu scrisoarea, dar pe drum poposi în acelaşi loc ca la venire şi iar îl luă somnul. Şi iar veni Necuratul şi schimbă scrisoarea împăratului cu alta în care chipurile poruncea să li se facă de petrecanie tinerei sale soţii şi nou—născutului.

Bătrâna împărătească se cutremură peste poate când citi răvaşul şi nu—i venea să—şi creadă ochilor ce scrisese fecioru—său. Aşa că îi trimise altă scrisoare, dar primi acelaşi răspuns, căci de fiecare dată Necuratul schimba răvaşele, iar în ultimul chipurile împăratul chiar îi poruncea mamă—sii să ţină ochii şi limba împărătesei până o ajunge el acasă, ca dovadă că îi împlinise voia.

Când citi aceasta, împărăteasa cea bătrână se puse pe plâns, căci nu se îndura să verse sânge nevinovat şi noaptea ceru să fie vânată o ciută şi să i se aducă spre păstrare ochii şi limba căprioarei. Apoi îi spuse tinerei soaţe:

—Nu mă—ndur să pun să—ţi ia viaţa, cum mi—a poruncit împăratul, dar nici aici nu mai poţi rămâne. Aşa că ia—ţi copilaşul şi du—te în lumea largă şi nu te mai întoarce nicicând îndărăt.

Biata femeie îşi legă copilaşul la spate şi o porni la drum cu ochii plini de lacrimi. După o vreme, ajunse într—o pădure întinsă şi nestrăbătută de om şi, îngenunchind, se rugă la Dumnezeu, şi iar i se arătă îngerul Domnului şi o duse la o căsuţă pe zidul căreia scria: „Toţi trăim în pace aici".

Şi din casă ieşi o fată albă ca zăpada şi—i spuse tinerei femei „Bine—ai venit, mărită împărătească", după care o duse înăuntru. Apoi luă copilaşul şi—l ţinu la sânul mamei sale şi când fu sătul, îl culcă într—o mândreţe de pătuţ.

—Cum ai ştiut că sunt împărăteasă? o întrebă biata soaţă pe fată.

—Sunt un înger, îi răspunse fata, trimis de Dumnezeu ca să veghez asupra ta şi a copilului tău.

Iar împărăteasa petrecu şapte ani în căsuţa din pădure şi fu bine îngrijită, şi fiindcă era cu frică de Dumnezeu, se făcu voia Domnului şi mâinile îi crescură la loc.

După o vreme, împăratul se întoarse acasă de la război şi ceru să—şi vadă soaţa şi băiatul. Dar mamă—sa începu să plângă:

—Păcătosule, de ce mi—ai scris să iau vieţile alea nevinovate? îi zise ea, arătându—i cele două scrisori pe care le ticluise Necuratul. Iată, îi mai spuse, am făcut precum mi—ai cerut, şi—i arătă ochii şi limba căprioarei pe care le ţinuse ca dovadă a supunerii sale.

Auzind aceasta, împăratul începu să plângă după soaţa şi fiul său şi, cum plângea mai amarnic decât mamă—sa, împărătesei i se făcu milă de el şi în cele din urmă îi spuse:

—Stai liniştit, că n—a murit; am pus pe ascuns să fie ucisă o căprioară şi i—am păstrat ochii

şi limba să ţi le arăt; iar împărătesei i—am legat copilaşul la spate şi i—am zis să plece unde—o vedea cu ochii şi am pus—o să—mi promită că nu se mai întoarce aici, fiindcă ştiam cât de mânios eşti pe ea.

La auzul acestor vorbe, împăratul îi zise:

—De—o trebui, mă duc până la capătul pământului şi n—o să pun mâncare, nici băutură în gură până ce n—oi da de draga mea soaţă şi de copilaşul nostru, de nu li s—o fi luat viaţa până acum sau n—or fi murit de foame.

Astfel cutreieră împăratul lumea timp de şapte ani şi nu rămase nici peşteră, nici vizuină necercetate, dar nu îşi găsi soaţa şi de la o vreme se gândi că pesemne murise de foame.

Şi timp de şapte ani, trăi doar din voia Domnului, căci nu puse mâncare sau apă în gură. într—un târziu, ajunse şi la pădurea aceea întinsă şi nestrăbătută de om şi dădu de căsuţa pe care scria „Toţi trăim în pace aici".

Fata albă ca zăpada îi ieşi în întâmpinare, îl luă de mână, îl duse înăuntru şi îi ură bineţe, zicându—i: „Bine—ai venit, mărite împărate!", după care îl întrebă de unde vine.

—Sunt acuşi şapte ani de când cutreier lumea ca să dau de urma soaţei mele şi a copilaşului nostru, îi răspunse împăratul, dar nu i—am găsit.

Îngerul îl îmbie cu bucate alese şi băutură, dar împăratul nu se atinse de ele şi nu voi decât să se odihnească puţin, aşa că se întinse să doarmă şi—şi puse pe faţă o năframă.

Apoi îngerul se duse în odaia unde şedea împărăteasa cu băieţelul ei, pe care adesea îl striga Copilul Durerii, şi—i spuse:

—Ia—ţi copilul şi ieşi afară, căci, iată, ţi—a venit soţul! împărăteasa se duse la locul unde dormea soţul ei şi iată că deodată năframa căzu, dezvelind faţa împăratului.

—Copilul Durerii, îi zise atunci împărăteasa Fiului ei, ia năframa şi acoperă—i tatălui tău faţa cu ea.

Copilul făcu precum i se spuse, dar cum împăratul auzise prin somn tot ce se petrecuse, lăsă să—i cadă din nou năframa. Numai că băiatul fu dintr—o dată cuprins de nelinişte şi—i grăi mamei sale:

—Draga mea mamă, cum să acopăr obrazul tatălui meu când eu nu am tată pe lumea asta? M—ai învăţat să spun rugăciunea „Tatăl nostru care eşti în ceruri" şi mi—ai spus că acolo e tatăl meu, în ceruri, şi că e bunul Dumnezeu, deci cum să-l cunosc eu pe acest bărbat necunoscut? Nu el e tatăl meu.

Când auzi astfel, împăratul se ridică şi—i întrebă cine erau, iar femeia îi răspunse:

—Eu sunt soaţa ta, iar el este fiul tău, Copilul Durerii, împăratul văzu că femeia avea mâini ca toată lumea şi—i spuse că soaţa sa avea mâini de argint, iar împărăteasa îi răspunse:

—Bunul Dumnezeu a făcut să—mi crească la loc mâinile. Şi îngerul se duse în odaie şi veni cu mâinile cele de argint şi i le arătă împăratului. Atunci, împăratul nu mai avu nici o îndoială şi ştiu pe dată că îşi găsise soaţa şi fiul, cei atât de dragi.

—O, Doamne Dumnezeule, ce povară mi s—a luat de pe suflet! zise el, sărutându—i cu bucurie.

Apoi îngerul lui Dumnezeu le aşternu un praznic, după care cei trei porniră spre casă, unde îi aştepta bătrâna împărăteasă. Şi ce de petreceri se făcură în tot ţinutul, iar împăratul şi împărăteasa ce cununară din nou şi trăită fericiţi până la adânci bătrâneţi.

HANS CEL MINTOS(Hans cel isteț)
(Der gescheite Hans// Clever Hans)

—Încotro, Hans? îl întrebă o dată maică—sa, pe un fecior al ei. Și el răspunse:
—La Gretel.
—Atunci, cu bine! Da' vezi ce faci!
—Las' că știu eu ce să fac! Cu bine, mamă!
—Cu bine, Hans.
Hans sosi la Gretel.
—Bună ziua, Hans! Ce bunătăți îmi aduci?
—Nu—ți aduc nimic, se cade ca tu să—mi dai.
Gretel îi dărui lui Hans un ac și acesta—i zise:
—Cu bine, Gretel!
—Cu bine, Hans!
Hans luă acul, îl înfipse într—un car cu fân și porni spre casă, mergând în spatele carului.
—Bună seara, mamă!
—Bună seara, Hans! Unde—ai fost?
—La Gretel am fost.
—Ce i—ai dus?
—Nimic nu i—am dus, ea mi—a dat.
—Și ce ți—a dat Gretel'?
—Un ac mi—a dat.
—Unde ți—e acul, Hans?
—L—am înfipt într—un car cu fân!
—Mare prostie ai făcut, Hans, trebuia să—l înfigi în mânecă.
—Nu—i nimic, altă dată o să știu ce să fac!
—Încotro, Hans?
—La Gretel, mamă.
—Vezi ce faci, Hans!
—Las' că știu eu ce să fac! Cu bine, mamă!
—Cu bine, Hans!
Hans se duse la Gretel:
—Bună ziua, Gretel!
—Bună ziua, Hans! Ce bunătăți îmi aduci?
—Nu—ți aduc nimic, se cade ca tu să—mi dai.
Gretel îi dărui lui Hans un cuțit.
—Cu bine, Gretel!
—Cu bine, Hans!
Hans luă cuțitul, îl înfipse în mânecă și plecă spre casă.
—Bună seara, mamă!

—Bună seara, Hans! Unde—ai fost?
—La Gretel am fost.
—Ce i—ai dus?
—Nimic nu i—am dus, ea mi—a dat.
—Şi ce ţi—a dat Gretel?
—Un cuţit mi—a dat.
—Unde ţi—e cuţitul?
—L—am înfipt în mânecă.
—Mare prostie ai făcut, Hans, trebuia să—l bagi în buzunar!
—Nu—i nimic, altă dată o să ştiu ce să fac!
—Încotro, Hans?
—La Gretel, mamă.
—Atunci, cu bine! Da' vezi ce faci, Hans!
—Las' că ştiu eu ce să fac! Cu bine, mamă!
—Cu bine, Hans!
Hans se duse la Gretel.
—Bună ziua, Gretel!
—Bună ziua, Hans! Ce bunătăţi îmi aduci?
—Nu—ţi aduc nimic, se cade ca tu să—mi dai.
Gretel îi dărui lui Hans un ieduţ.
—Cu bine, Gretel!
—Cu bine, Hans!
Hans luă iedul, îi legă tuspatru picioarele şi, cu chiu cu vai, îl vârî în buzunar. Da' când ajunse acasă, îl scoase fără suflare.
—Bună seara, mamă!
—Bună seara, Hans! Unde—ai fost?
—La Gretel am fost.
—Ce i—ai dus?
—Nimic nu i—am dus, ea mi—a dat.
—Şi ce ţi—a dat Gretel?
—Un ieduţ mi—a dat.
—Unde ţi—e ieduţul?
—L—am vârât în buzunar.
—Mare prostie ai făcut, Hans! Trebuia să—i legi o sfoară de gât şi să—l duci după tine!
—Nu—i nimic, altă dată o să fac mai bine.
—Încotro, Hans?
—La Gretel, mamă.
—Atunci cu bine! Da' vezi ce faci, Hans!
—Las' că ştiu eu ce să fac! Cu bine, mamă!
—Cu bine, Hans!
Hans se duse la Gretel:
—Bună ziua, Gretel!
—Bună ziua, Hans! Ce bunătăţi îmi aduci?
—Nu—ţi aduc nimic, se cade ca tu să—mi dai.
Gretel îi dărui lui Hans o bucată de slănină.
—Cu bine, Gretel!
—Cu bine, Hans!
Hans luă slănina, o legă cu o sfoară şi o târî pe jos, după el. Da' vezi că îndată se repeziră câinii şi i—o înşfacară. Când ajunse acasă, ţinea în mână doar sfoara, dar de sfoară nu mai atârna nimic.

—Bună seara, mamă!
—Bună seara, Hans! Unde—ai fost?
—La Gretel am fost.
—Ce i—ai dus?
—Nimic nu i—am dus, ea mi—a dat.
—Şi ce ţi—a dat Gretel?
—O bucată de slănină mi—a dat.
—Unde—i slănina Hans?
—Am legat—o c—o sfoară şi—am tras—o după mine, da' mi—au mâncat—o câinii...
—Mare prostie ai făcut, Hans, trebuia să ţii slănina pe cap!
—Nu—i nimic, altă dată o să ştiu ce să fac!
—Încotro, Hans?
—La Gretel, mamă.
—Atunci, cu bine! Da' vezi ce faci, Hans!
—Las' că ştiu eu ce să fac! Cu bine, mamă!
—Cu bine, Hans! Hans se duse la Gretel:
—Bună ziua, Gretel!
—Bună ziua, Hans! Ce bunătăţi îmi aduci?
—Nu—ţi aduc nimic, se cade ca tu să—mi dai.
Gretel îi dărui un viţeluş.
—La revedere, Gretel!
—La revedere, Hans!
Hans luă viţelușul şi, ridicându—l, îl puse pe cap. Da' viţelușul se zbătu atât că—i juli cu copitele toată faţa.
—Bună seara, mamă!
—Bună seara, Hans! Unde—ai fost?
—La Gretel am fost.
—Ce i—ai dus?
—Nimic nu i—am dus, ea mi—a dat.
—Şi ce ţi—a dat Gretel?
—Un viţeluş mi—a dat.
—Şi unde ţi—e viţelușul, Hans?
—L—am pus pe cap şi mi—a julit toată faţa.
—Mare prostie ai făcut, Hans! Trebuia să—l legi c—o sfoară, să—l mâni din urmă şi—apoi să—l priponeşti de iesle!
—Nu—i nimic, altă dată am să ştiu ce să fac!
—Încotro, Hans?
—La Gretel, mamă.
—Atunci, cu bine! Da' vezi ce faci, Hans!
—Las' că ştiu eu ce să fac! Cu bine, mamă!
—Cu bine, Hans! Hans se duse la Gretel:
—Bună ziua, Gretel!
—Bună ziua, Hans! Ce bunătăţi îmi aduci?
—Nu—ţi aduc nimic, se cade ca tu să—mi dai.
Atunci Gretel îi spuse lui Hans:
—Uite, merg eu cu tine.
Hans o legă pe Gretel cu o frânghie şi o mână din urmă până acasă. Apoi o duse în grajd şi—o priponi zdravăn de—o iesle. După asta se duse la maică—sa:
—Bună seara, mamă!
—Bună seara, Hans! Unde—ai fost?

—La Gretel am fost.
—Ce i—ai dus?
—Nimic nu i—am dus.
—Ce ţi—a dat Gretel?
—Nimic nu mi—a dat, a venit cu mine.
—Şi unde ai lăsat—o pe Gretel?
—Am priponit—o de iesle şi i—am pus dinainte un braţ cu fan.
—Mare prostie ai făcut, Hans! Trebuia să—i fi făcut ochi dulci!
—Nu—i nimic, altă dată o să ştiu ce să fac!

Nu—şi termină bine vorbele, că se şi duse în grajd, şi, scoţând ochii tuturor viţeilor şi oilor, îi aruncă lui Gretel în obraz. Dacă văzu Gretel neghiobia flăcăului, se mânie grozav şi, smulgându—se din frânghie, o luă la fugă ca zvârlită din puşcă. Şi nu mai vru nici în ruptul capului să—i fie mireasă unui asemenea nătâng.

CELE TREI GRAIURI
(Die drei Sprachen// The Three Languages)

În Elveţia trăia odată un conte bătrân care avea un singur fiu, dar aşa de prost, că nu putea să înveţe nimic. Într—o zi, tatăl i—a spus fiului:
—Ascultă, băiete, văd că eu nu reuşesc să—ţi bag nimic în cap. Totuşi, doresc să fac ceva pentru tine. De aceea te sfătuiesc să pleci departe de aici, la un maestru renumit care va încerca să te înveţe ceva.

Tânărul plecă într—un oraş străin şi rămase la maestrul cel renumit vreme de trei am. Apoi s a întors la palat şi tatăl său l—a întrebat:
—Ei, fiule, ia spune, ce—ai învăţat?
—Tată, am învăţat graiul câinilor.
—Doamne fereşte, strigă tatăl, asta—i tot ce—ai învăţat? Trebuie să te trimit în alt oraş, la un alt maestru.

Tânărul plecă în alt oraş şi rămase la noul maestru vreme de un an. Apoi s—a întors la palat şi tatăl său l—a întrebat:
—Ei, fiule, ia spune, ce—ai învăţat?
—Tată, am învăţat graiul păsărelelor.
—Doamne fereşte, strigă furios tatăl, nenorocitule, ai pierdut atâta timp şi n—ai învăţat nmic, mă mir că nu ţi—e ruşine să mi te înfăţişezi înainte. Am să te trimit la alt maestru, dar, dacă nici de data asta nu înveţi nimic, nu te mai recunosc de fiu.

Fiul rămase un an la acest maestru şi apoi se întoarse acasă. Tatăl său îl întrebă:
—Ei, fiule, ce—ai învăţat?
—Tată, am învăţat graiul broaştelor.
Tatăl, mai, mai să—şi iasă din minţi de furie, strigă oamenilor lui:
—Netrebnicul ăsta nu mai este fiul meu, îl alung de acasă. Duceţi—l în pădure şi să—l omorâţi.

Slujitorii contelui l—au dus pe tânăr în pădure, dar, când să—l omoare, li s—a făcut milă de el şi l—au lăsat să plece în lume. Au tăiat apoi limba şi au scos ochii unei căprioare ca să—i ducă grafului dovada că i—au îndeplinit porunca.

Tânărul hoinări cât hoinări prin lume până când ajunse la un castel, bătu la poartă şi ceru voie să înnopteze acolo.

Castelanul îi spuse:
—Bine, vei putea rămâne peste noapte aici, dar lângă turnul cel vechi, şi te previn că vei fi în primejdie pentru că acolo sunt nişte câini foarte răi care latră şi urlă, iar din timp în timp trebuie să li se dea un om pe care să—l sfâşie. Tot ţinutul se teme de ei, dar nimeni nu le—a putut veni de hac.
Tânărul, care nu ştia ce—i frica, spuse:
—Lăsaţi—mă pe mine printre câinii aceştia care urlă şi latră, daţi—mi ceva să le arunc şi nu—mi vor face nimic.

Şi, cum el nu ceruse de mâncare, castelanii i—au dat ceva ca să arunce la câini, apoi l—au dus la turnul cu pricina. Când intră, câinii, în loc să latre, începură să dea prietenoşi din coadă, mâncară ce le dădu tânărul şi nu—i clintiră nici măcar un fir de păr de pe cap.

A doua zi dimineaţa, odihnit, tânărul, spre mirarea curtenilor, se înfăţişă la castelan nevătămat şi spuse:

—Câinii mi—au spus în graiul lor de ce fac necazuri castelului şi oamenilor de prin împrejurimi. Ei sunt vrăjiţi şi trebuie să păzească o comoară care se află sub turn. Nu va fi linişte până ce comoara nu va fi luată de acolo. Am aflat de la ei şi ce trebuie făcut.

Castelanul, curtenii şi sătenii din ţinut se bucurară nespus de mult la aflarea acelor veşti, ba chiar castelanul îi spuse că, dacă—l scapă de necaz, îl va considera fiul lui.

Tânărul s—a dus din nou la turn şi, cum ştia ce avea de făcut, a dus treaba la bun sfârşit şi a scos de sub turn o ladă plină cu aur. Urletul câinilor sălbatici nu se mai auzea, ei dispărură cu toţii şi ţara fu salvată de la nenorociri.

După un timp, tânărului îi trecu prin minte să se ducă la Roma. în drum spre marele oraş, trecu pe lângă o mlaştină în care şedeau broaştele şi orăcăiau. Tânărul începu să asculte ce spun şi deveni gânditor şi trist. Când ajunse la Roma află că tocmai murise Papa şi că printre cardinali era mare disperare pentru că nu se hotărau cine să fie urmaşul la Sfântul Scaun. Şi, când în sfârşit luară o hotărâre, apăru tânărul conte în biserica cea mare şi deodată doi porumbei albi zburară pe umerii lui. Preoţii recunoscură în această întâmplare semnul lui Dumnezeu şi—l întrebară dacă nu vrea să fie Papă. La început, el fu nehotărât, apoi se mai gândi ce se mai gândi şi spuse:

—Primesc.

Aşa a fost el uns şi binecuvântat Papă, mirat foarte de întreaga întâmplare. Când trebuia să ţină o slujbă şi nu ştia ce să spună, cei doi porumbei stăteau pe umerii lui şi—i şopteau ce are de zis. Iar el le pricepea graiul, aşa cum îl pricepuse şi pe cel al câinilor sălbatici, şi pe cel al broaştelor, şi era foarte fericit.

ELZA CEA DEŞTEAPTĂ CA NOAPTEA(Elza cea deşteaptă de dă în gropi; Else cea isteaţă)

(Die kluge Else// Clever Elsie)

A fost odată un om şi omul ăsta avea o fată pe care o botezaseră Elza cea Isteaţă. Şi când crescu mare, tatăl său îi zise într—o zi nevesti—sii:

—Nevastă, cred că e vremea s—o măritäm pe Elza.

—Ai dreptate, bărbate, îi răspunse mama fetei, numai de s—ar găsi vreun peţitor care s—o vrea de nevastă.

Trecu ce trecu şi iată că veni un necunoscut din alt ţinut, pe care îl chema Hans, şi o ceru pe Elza de nevastă, cu condiţia ca fata să fie într—adevăr isteaţă, după cum îi era numele.

—O, zise tatăl fetei, e deşteaptă foc!

—Da, zise şi mama, e atât de deşteaptă că vede vântul când se porneşte pe uliţă şi aude muştele tuşind.

—Bine, dacă ziceţi aşa... da' să ştiţi că dacă nu e isteaţă, nu—mi trebuie de nevastă.

Se aşezară apoi cu toţii la masă şi se ospătară şi, după ce terminară, mama îi zise fetei:

—Elza, ia du—te în beci şi adu—ne nişte bere!

Elza cea Isteaţă luă o carafă din cui şi se duse în beci, da' pe drum bătea întruna cu degetele în capacul carafei, ca să—i treacă timpul mai repede.

Când ajunse în pivniţă, îşi trase un scăunel în faţa butoiului, ca să nu fie nevoită să se aplece şi să—şi vatäme spatele sau să se trezească cu vreo altă stricăciune, puse apoi carafa în poală şi dădu cep butiei.

Şi—n timp ce berea curgea, Elza se porni să cerceteze din ochi locul şi se tot uită pe pereţi şi se tot uită până ce numai văzu, drept deasupra capului ei, o toporişca agăţată de perete, pe care zidarii o uitaseră acolo din nebăgare de seamă.

Şi—atât îi trebui fetei, că se porni pe un plâns cu sughiţuri şi nu mai contenea cu văicărelile:

—Ce să mă fac, ce să mă fac, zicea Elza cea Isteaţă, că dacă mă mărit cu Hans şi facem un copil, când o creşte mare şi l—om trimite în beci să ia bere, o să cadă toporişca pe el şi—o să—l omoare, păcatele mele!

Şi uite aşa stătea acolo plângând şi jeluindu—se din toţi rărunchii, gândindu—se la nenorocirea care o aştepta.

Mesenii o tot aşteptau să vină cu berea, dar Elza cea Isteaţă, pas să se arate, aşa că mamă—sa îi zise slujnicei:

—Ia du—te în beci şi vezi ce—i cu Elza!

Slujnica o găsi pe fată stând în faţa butoiului, toată plânsă şi căinându—şi amarnic soarta potrivnică.

—Da' ce—ai păţit, Elza? o întrebă slujnica.

—Vai de steaua mea, abia îi răspunse fata, cum să nu plâng, că, vezi tu, dacă mă mărit cu Hans şi—o să avem un copil, când o creşte mare şi l—om trimite în beci după bere, uite toporişca de colo din cui de pe perete o să cadă şi—o să—l omoare, bietul de el!

Slujnica stătu o clipă pe gânduri şi—apoi îşi spuse:

„Doamne, că deşteaptă mai e Elza noastră!" şi zicând aşa, se aşeză lângă fată şi începu şi ea să se căineze şi să plângă cât o ţineau puterile, gândindu—se la nenorocirea care o pândea pe stăpână—sa cea tânără.

După o vreme, cum fata tot nu se întorcea şi mesenilor le ardea buza după bere, tatăl chemă un băiat care—l ajuta la treburile casei şi—i zise:

—Ia du—te şi tu în beci şi vezi ce—i cu Elza şi cu slujnica! Băiatul coborî în pivniţă şi numai ce le văzu pe Elza cea Isteaţă şi pe slujnică plângând de li se scutura cămaşa pe ele.

—Da', Doamne păzeşte, ce—aveţi de plângeţi aşa? le întrebă slujitorul.

—D—apoi cum să nu mă jelesc? îi răspunse Elza, că dacă m—oi lua cu Hans şi om avea un copil, când o creşte mare şi l—om trimite în beci după bere, toporişca ceea de pe perete o să cadă şi—o să—mi omoare bietul copilaş, sărmana de mine!

Şi după ce se gândi cât se gândi, băiatul îşi zise şi el în sinea lui:

„Doamne, că tare mai e deşteaptă Elza noastră!" şi aşezându—se lângă fete, începu şi el să se văicărească de mama focului.

Mesenii îl aşteptară pe slujitor ce—l aşteptară, dar cum nu se mai întorcea, tatăl fetei îi zise nevesti—sii:

—Ia coboară, nevastă, în pivniţă şi vezi ce—o fi cu Elza noastră!

Femeia făcu întocmai şi când ajunse, îi găsi pe cei trei bocind de ţi se rupea sufletul şi numaidecât îi întrebă ce se întâmplase. Iar Elza îi povesti mamă—sii printre lacrimi despre năpasta care avea să se abată asupra copilului ei când l—o trimite în beci după bere şi toporişca s—o desprinde din cui şi l—o omorî... Iar mamă—sa se minună şi ea zicând:

„Doamne, că tare mai e deşteaptă Elza noastră!" şi, făcându—şi loc lângă ei, se porni şi ea pe bocit.

Tatăl mai stătu ce mai stătu, dar cum văzu că nici nevastă—sa nu se mai întoarce şi cum nu mai putea de sete, îi zise peţitorului:

—N—am încotro decât să mă duc eu în beci şi să văd ce—i cu Elza.

Şi când ajunse în beci îi văzu pe tuspatru plângând, dar când auzi că pricina amărăciunii lor era copilul Elzei, că dacă l—ar fi avut... şi ar fi crescut mare... şi l—ar fi trimis în beci să tragă bere din butoi... atunci toporişca din cui ar fi căzut şi l—ar fi omorât pe bietul copil...

O, Doamne, ce îndurerat fu şi tatăl când auzi de cumplita năpastă; şi, aşezându—se lângă ceilalţi patru, începu să plângă şi el cu lacrimi amare şi să zică: „Doamne, tare deşteaptă mai e Elza noastră!"

Peţitorul stătu ce stătu singur în odaie, dar cum nu se mai întorcea nimeni din beci, de la o vreme îşi făcu socoteala că pesemne îl aşteptau şi pe el să coboare.

—N—am ce face, trebuie să mă duc să văd ce—i cu ei! zise el şi se duse în pivniţă.

Şi când ajunse, ce să vadă? Stăteau toţi cinci şi se văicăreau şi boceau, care mai de care mai tare, de—ţi era mai mare mila de ei.

—Da' ce nenorocire s—a întâmplat, oameni buni? îi întrebă el.

—Valeu, dragă Hans, îi spuse Elza, m—am gândit că dacă o fi să ne luăm, şi om avea un copil, şi când o fi mare l—om trimite în beci după bere, atunci, vezi tu toporişca aceea rămasă colo în cui, o să—i cadă în cap şi—o să—i zdrobească ţeasta şi de—asta plângeam aşa cu foc!

—Hai să mergem, îi zise Hans, gândindu—se că mai multă deşteptăciune de—atât nici nu i—ar fi fost de folos în bătătură, asta—i destulă dovadă de înţelepciune, aşa că te iau de nevastă.

Apoi o luă de mână, o duse sus în odaie şi se cununară fără să mai stea pe gânduri.

Trecu o vreme de când se luaseră şi într—o zi Hans grăi către nevastă—sa:

—Femeie, mă duc să—mi caut ceva de lucru, să mai câştig ceva bani; tu vezi să te duci la câmp şi să seceri grâul, ca nu cumva să rămânem fără pâine.

—N—ai nici o grijă, bărbăţele, aşa o să fac, îi răspunse Elza. După ce plecă bărbatu—său, femeia îşi găti nişte ciorbă ca

să—i ţină de foame cât avea ea să muncească pe ogor. Dar când ajunse la câmp, îşi zise în sinea ei:

—Ce să fac mai întâi, să mă apuc de secerat sau să mănânc? Ia mai bine să mănânc!

Şi înfulecă toată oala de ciorbă, iar acu', că era sătulă, iar îşi zise:

—Şi—acu' ce să fac mai întâi, să mă apuc de secerat sau să trag un pui de somn? Ia mai bine să mă culc eu niţel! Şi zicând astfel, se întinse între lanurile de grâu şi adormi.

Hans ajunsese de mult acasă, dar cum Elza tot nu mai venea de la câmp, bărbatul îşi spuse:

—Măi, ce isteaţă e Elza mea! Aşa ele harnică e, că nici măcar n—a venit acasă să mănânce.

Dar cum se înserase şi femeia tot nu se întorcea, Hans se duse să vadă cât muncise nevastă—sa. Numai că pe câmp grâul era nesecerat şi Elza trăgea la aghioase printre lanuri. Supărat nevoie mare, Hans dădu fuga acasă şi aduse o plasă cu clopoţei şi—o răsuci în jurul femeii care dormea aşa de adânc încât nici măcar nu se clinti. Apoi bărbatul se repezi acasă, încuie uşa, se aşeză pe un scaun şi se apucă de lucru, într—un târziu, când se întunecase de—a binelea, Elza cea Isteaţă se trezi şi, când se ridică, numai ce auzi zornăituri peste tot în jurul ei, căci clopoţeii scoteau clinchete la fiecare pas pe care-l făcea. Femeia îşi pierdu cumpătul de spaimă şi cum nu ştia ce era cu ea începu să se întrebe:

—Eu oi fi, Elza cea Isteaţă, sau noi fi eu?

Dar cum nu găsi răspuns, rămase tot îndoită, nemaiştiind cine era cu adevărat şi în cele din urmă îşi spuse:

—Mai bine mă duc acasă, să-l întreb pe Hans dacă sunt eu sau nu, că el sigur o să ştie!

Alergă într—un suflet acasă, dar găsi uşa încuiată, aşa că bătu în geam şi strigă:

—Hans, Elza e acasă?

—Da, veni răspunsul, e—acasă.

„Valeu, înseamnă că nu sunt eu atunci!" se gândi îngrozită femeia şi începu să ia la rând uşile vecinilor; dar auzind zornăitul clopoţeilor, nimeni nu—i deschise, aşa că nu—şi găsi pe nicăieri adăpost. Şi—o luă la fugă şi tot fugind aşa ieşi din sat şi de atunci nici c—a mai văzut—o careva.

CROITORUL AJUNS ÎN CER
(Der Schneider im Himmel// The Tailor in Heaven)

Se spune că odată, vremea fiind frumoasă, Bunul Dumnezeu se plimba prin grădinile cerului împreună cu Sfinţii Apostoli care locuiesc şi ei în Rai şi cu îngerii, lăsându—l doar pe Sfântul Petru la poartă. Domnul îi porunci să nu lase pe nimeni să intre în cer cât urma El să se plimbe. Aşadar, Sfântul Petru şedea cu ochii în patru şi păzea poarta Raiului.

Nu trecu multă vreme şi auzi bătăi în poartă. Sfântul Petru întrebă cine—i şi ce vrea.

—Eu sunt, un biet croitor cinstit, răspunse o voce mieroasă, şi vă rog să mă lăsaţi să intru şi eu în Rai.

—Ba bine că nu, răspunse Sfântul Petru, după ce ai furat cât ai putut din postavul clienţilor, mai bun ai fi de spânzurătoare decât să intri aici. Şi apoi, Domnul mi—a interzis, câtă vreme El e plecat să se plimbe, să primesc pe cineva aici.

—Fie—ţi milă, Sfinte Petre, strigă croitorul, n—am furat, am strâns doar peticele de pe masa de croit. Vezi că şchiopătez de cât am mers ca să ajung aici, iar tălpile îmi sângerează de atâta drum, mi—e imposibil să bat cale—ntoarsă. Lasă—mă dar să intru şi promit să fac muncile cele mai neplăcute. Voi plimba copiii, voi spăla pelinci, băncile pe care ei se joacă, voi face curat după ce se joacă şi mai ales le voi pune petece la hăinuţe.

Lui Sfântu Petru i se făcu milă de el şi întredeschise poarta Raiului, atât cât să poată intra o fiinţă uscăţivă ca aceea a croitorului. Dar trebuia să stea ascuns într—un ungher în dosul porţii pentru ca Domnul Dumnezeu, când se va întoarce din plimbare, să nu—l vadă, căci s—ar fi înfuriat pentru că—i fusese încălcată porunca. Croitorul a acceptat, dar, cât Sfântul Petru lipsi pentru câteva momente de la postul său, sări de acolo şi începu, plin de curiozitate, să cerceteze ungherele cerului. Aşa ajunse el într—un loc unde era o mulţime de scaune frumoase şi scumpe, iar în mijloc se afla tronul din aur bătut cu pietre scumpe şi un scăunel mai mic, pentru picioare. Pe tronul acesta stătea de obicei Bunul Dumnezeu şi privea de la înălţime la cele ce se petreceau pe pământ. Croitorul privi îndelung la tronul acela care—i plăcea foarte mult. De acolo văzu şi el ce se întâmplă pe pământ; zări o femeie care spăla rufe la râu şi care ascunsese două văluri. Croitorul se înfurie, luă scăunelul pentru odihna picioarelor Domnului şi—l aruncă din cer drept în capul hoaţei. Cum însă nu mai putea lua scaunul înapoi, se dădu repede jos de pe tron şi se ascunse în ungherul de după poartă, ca şi cum nici usturoi nu mâncase, nici gura nu—i mirosea.

Când Domnul, împreună cu suita cerească, se întoarse de la plimbare, nu—l observă pe croitor, dar, când să se aşeze în jilţul divin, văzu că—i lipseşte scăunelul de odihnit picioarele. Atunci îl întrebă pe Sfântul Petru unde era scăunelul, dar nici acesta nu ştia nimic. Apoi îl întrebă dacă lăsase pe cineva să intre în cer. Sfântul Petru mărturisi că lăsase doar un slăbănog de croitor ce şedea ascuns după poartă.

Atunci Domnul l—a chemat pe croitor şi l—a întrebat dacă a luat scăunelul şi ce—a făcut cu el.

—O, Doamne, răspunse bucuros croitorul, l—am aruncat la mânie în capul unei hoaţe bătrâne

pe care am surprins—o furând din rufele stăpânei.
—Ei, poznaşule, zise Domnul, dacă eu i—aş judeca pe pământeni cum ai făcut—o tu, n—ar mai fi în cer nici un scaun, mei o bancă, nici jilţul meu, pe toate ar trebui să le arunc în capul muritorilor. Multă vreme nu mai poţi rămâne în cer, trebuie să pleci pe unde ai venit. Dar ţine minte: acolo unde te duci tu, nimeni n—are voie să pedepsească, afară de mine.

Sfântul Petru îl conduse la poartă pe croitor şi, cum acesta avea ghetele ferfeniţă şi tălpile pline de băşici, nu—l dădu afară, ci îi dărui un baston şi—l duse într—un loc unde nişte soldaţi viteji se distrau. Şi rămase şi el acolo să se veselească împreună cu ei.

FECIORII CROITORULUI(pune—te masă, măgarul de aur, bâtă—ieşi—din sac; masă, aşează—te!)

(Tischchen deck dich, Goldesel und Knüppel aus dem Sack ; Tischlein, deck dich!// The Wishing—Table, the Gold—Ass, and the Cudgel in the Sack)

A fost odată un croitor, şi croitorul ăsta avea trei feciori, iar ca avuţie, o singură capră. Şi fiindcă din laptele ei se hrăneau toţi ai casei, trebuia să i se dea nutreţ din belşug şi să fie dusă în fiecare zi la păscut. Cei trei feciori ai croitorului îndeplineau treaba asta cu rândul. Într—o zi, cel mai mare dintre fraţi duse capra în curtea bisericii, unde socotea el că era iarba mai înaltă şi mai grasă, şi—o lăsă să pască şi să zburde în voie toată ziulica. Seara, când veni vremea să se întoarcă acasă, flăcăul prinse s—o întrebe:
—Eşti sătulă, capră? Şi capra răspunse:

—Prea satulă—s, zău aşa,
Nici o frunză n—aş mai vrea!
Bee ! Beee!

—Păi, atunci să mergem acasă, îi spuse flăcăul şi, apucând—o de funie, o duse în staul şi—o legă zdravăn de un stâlp.
—Ei, întrebă croitorul cel bătrân, capra a păscut de ajuns?
— Dar altfel cum!... răspunse feciorul. A păscut până n—a mai putut, nici o frunză n—a mai vrut!
Bătrânul era cam neîncrezător de felul lui şi vru să audă chiar din gura caprei de e adevărat sau nu. De aceea se duse în staul, mângâie capra şi—o întrebă:
—Eşti sătulă, capră? Şi capra răspunse:

—Cum să mă fi săturat,
Când prin şanţuri m—a purtat?..
Nici o frunză n—am gustat!
Bee! Beee!

— Ce—mi aud urechile? strigă croitorul şi se repezi în casă, unde prinse să mi ţi—l ocărască pe fecioru—său de—i merseră fulgii: Bine, mă mincinosule, mi—ai spus că biata capra e sătulă, şi când colo ai lăsat—o să flămânzească toată ziua!...
Şi în mânia lui, puse mâna pe cotul de croitorie din perete şi—l alungă pe flăcău din casă,

potopindu—l sub lovituri.

A doua zi veni rândul celui de—al doilea dintre fraţi. Căută el ce caută un loc numai bun pentru păscut înspre o margine a grădinii, unde creşteau ierburi înalte şi grase. Şi ducând capra acolo, o lăsă să pască după pofta inimii. Iar caprei atât de mult îi plăcu iarba aceea, ca o tunse cu dinţii, nu alta, până ce nu mai rămase un fir.

Seara, când s—o aducă acasă, flăcăul prinse s—o întrebe:

—Capra, eşti sătulă? Şi capra răspunse:

—Prea sătula—s, zău aşa,
Nici o frunză n—aş mai vrea!
Bee! Beee!

—Atunci hai să mergem acasă! îi spuse băiatul. Mâna capra spre casă şi, cum ajunse, o şi legă în staul de un stâlp.

— Ei, întrebă croitorul cel bătrân, capra a păscut de ajuns?

— Dar altfel cum!... răspunse feciorul. A păscut până n—a mai putut, nici o frunză n—a mai vrut!

Croitorul nu se bizui însă pe spusele feciorului, ci se duse în staul şi întrebă capra:

— Eşti sătulă, capră? Şi capra răspunse:

—Cum să mă fi săturat,
Când prin şanţuri m—a purtat?...
Nici o frunză n—am gustat!

Bee! Beee!

—Nemernicul! tipa croitorul. Să lase o făptură atât de blândă să flămânzească!...

Se repezi în casă ca o furtună şi—i trase flăcăului câteva cu cotul de croitorie, că—mi pare că nu le—a uitat nici acum!

Şi după aia îl dădu pe uşă afară.

...Şi iată că veni şi rândul celui de—al treilea fecior.

Acesta se strădui să rânduiască lucrurile cât mai bine şi, după ce căută el o bucată de vreme, alese un tufiş cu frunzişul mai des şi lăsă capra să mănânce după cum i—o fi cheful.

Seara, când fu să se întoarcă acasă, flăcăul prinse s—o întrebe:

—Eşti sătulă, capră? Şi capra răspunse:

—Prea sătula—s, zău aşa,
Nici o frunză n—aş mai vrea!

Bee! Beee!

—Atunci, hai să mergem acasă! o îndemnă el.

O mână apoi spre staul şi o lega zdravăn de un stâlp.

—Ei, întrebă croitorul cel bătrân, i—ai dat caprei să pască de ajuns?

—Dar altfel cum!... răspunse flăcăul. A păscut până n—a mai putut, nici o frunză n—a mai vrut!

Dar croitorul nu se încrezu în vorbele flăcăului şi, ducându—se în staul, o întrebă:

—Eşti sătulă, capră?

Dar cum era haină din fire, capra începu să toarne la minciuni:

—Cum să mă fi săturat,
Când prin şanţuri m—a purtat?...
Nici o frunză n—am gustat!

Bee! Beee!

—Ah, blestemata sămânţa de mincinoşi! tipa croitorul. Unul e mai târâie—brâu decât celălalt, iar de făcut nu—şi face nici unul datoria!... Dar lasă, n—o să mă mai prostiţi voi multă vreme!

Şi—n culmea mâniei, se repezi în casa şi—i tăbăci atât de rău pielea bietului băiat cu cotul de croitorie, ca acesta o şterse afară, luând—o la sănătoasa.

Din clipa aceea, croitorul cel bătrân rămase singur, numai cu capra. A doua zi intra în staul dis—de—dimineata şi, după ce mângâie capra, îi vorbi cu duioşie:

—Hai, făptura dragă, că azi te duc chiar eu însumi la păscut!

O luă de funie şi—i alese cu grijă un loc numai bun, cu hăţişuri înverzite. Şi după ce se înfrupta ea bine, o mână pe imaşul oilor, într—o râpă, şi o tot duse apoi prin alte locuri unde le place atât de mult caprelor să pască.

—Ei, acu saturã—te şi tu odată, că prea ai postit!... zise el şi o lăsă să pască până aproape de seară.

Când se lăsă bine amurgul, o întrebă:

—Eşti sătulă, capră? Şi capra răspunse:

—Prea sătula—s, zău aşa,
Nici o frunză n—aş mai vrea !

Bee! Beee!

—Haida atunci! îi spuse croitorul şi, ajungând acasă, o duse în staul unde o lega bine de un stâlp. Făcu câţiva paşi să iasă afară, dar, parcă aducându—şi aminte de ceva, se întoarse din nou şi—i spuse caprei, cu bucurie în glas:

—Ei, acu cred că eşti şi tu sătulă, nu—i aşa?!.. Dar răutăciosul dobitoc nu se purta nici cu el mai *acătarii* şi—i răspunse, după cum îi era obiceiul:

—Cum să mă fi săturat,
Când prin şanţuri m—ai purtat?...
Nici o frunză n—am gustat!
Bee! Beee!

Când auzi un astfel de răspuns, croitorului să—i vină rău, nu altceva! Făcu ochii mari de uimire şi rămase o clipă buimăcit. Şi de—abia atunci îşi dădu el seama că—şi alungase fără pricina feciorii din casă.

—Aşteaptă numai, făptura nevrednică ce eşti! strigă el. Ca să te alung pentru nerecunoştinţa ta ar fi prea puţin, dar o să te însemn, ca să—ţi treacă poftă să te mai arăţi printre preacinstiţii croitori!

Se repezi în casă, lua de acolo lucrurile care—i erau de trebuinţă şi, săpunind capra pe frunte, îi râse părul ca—n palmă. Şi fiindcă i—ar fi făcut prea mare cinste să o mângâie cu cotul, lua biciul şi—o croi atât de rău că, scăpând din mâna lui, capra fugi mâncând pământul.

Acum, bietul croitor rămăsese cu adevărat singur—singurel în toată casa şi din această

pricină o adâncă mâhnire îi înnegura inima. Tare ar mai fi dorit să—şi aibă feciorii din nou acasă, dar nimeni nu ştia încotro o apucaseră.

Cel mai mare intrase ucenic la un tâmplar. Munci el acolo cu râvnă şi pricepere, şi când se împliniră anii de ucenicie şi veni vremea să plece în altă parte, stăpânu—său îi dărui o măsuţă din lemn de brad. La înfăţişare, masa asta era la fel ca toate mesele, dar vezi că avea, pe deasupra, o însuşire năzdravana. Dacă o puneai dinainte şi spuneai: "Aşterne—te, masa!" de îndată o vedeai că se acoperă cu un ştergar de pânză cum e spumă, şi te pomeneai drept în fata c—un blid, c—un cuţit şi—o furculiţa, iar de jur împrejur, cât încăpea, masa se încarcă de străchini cu fripturi şi fierturi, şi—un ditai paharul cu vin roşu scânteia de—ţi lua ochii.

Când văzu flăcăul una ca asta, ce—şi zise el:

"De acu încolo n—o să mai duc eu grijă de nimic, până la sfârşitul zilelor mele!"

Şi, plin de voioşie, porni să colinde lumea, după bunul său plac. Nu se mai sinchisea de era hanul bun sau rău, sau de avea să găsească sau nu de mâncare. Ba, câteodată, nici nu mai căută adăpost la vreun han, ci, sub acoperişul cel albastru al cerului, pe câmp, în pădure sau pe câte—o pajişte, după cum i se năzărea lui, dădea jos măsuţa din spinare, o punea frumuşel dinainte, şi doar atât spunea:

"Aşterne—te, masa!"

Şi masa se încarcă cu tot ce—i poftea inima.

Într—un târziu, îi trecu flăcăului prin minte să se întoarcă la taică—său, căruia, de bună seamă, i se domolise de mult mânia şi avea să—l primească bucuros şi să se minuneze de măsuţa cea năzdravana.

Şi s—a întâmplat că în drum spre casă să poposească la un han plin de călători. După ce—i dădură bineţe, călătorii îl poftiră să se împărtăşească din bucăţele lor, arătându—i că era slabă speranţă că la bucătăria hangiului să mai găsească ceva de—ale gurii.

—Vă mulţumesc din inimă, răspunse tâmplarul, dar n—aş vrea să mă înfrupt din puţinul pe care—l aveţi. Mai bine poftiţi domniile voastre la masa mea!

Drumeţii începură a râde, crezând că şuguieşte, dar flăcăul pe data aşeză măsuţă în mijlocul odăii şi spuse:

"Aşterne—te, masa!"

Şi, ca prin farmec, se iviră pe masa tot soiul de bucate una mai gustoasă decât alta, pe care hangiul n—ar fi fost în stare să le pregătească niciodată, şi mirosul lor îmbietor începu să gâdile plăcut nările oaspeţilor. — Nu vă codiţi, mai oameni buni, îi îmbie tâmplarul, poftiţi şi luaţi loc!

Încredinţându—se că n—o spune în saga, oaspeţii nu mai aşteptară să—i mai îmbie o dată: îşi apropiară scaunele de măsuţă, apucară cuţitele şi se porniră să înfulece cu lăcomie. Doamne, ce se mai minunau toţi, văzând cu câtă iuţeala se schimbă străchinile, de îndată ce se golesc de mâncare!

...Hangiul, care într—acest timp stătea într—un colţ şi privea la toate astea, nu se mai putu stăpâni de uimit ce era. Şi—n sinea lui îşi zicea că un astfel de bucătar îndemânatic i—ar prinde tare bine şi lui. Tâmplarul şi oaspeţii săi o duseră tot într—o petrecere, până noaptea târziu. În cele din urmă, se culcară şi flăcăul nostru se grăbi să facă acelaşi lucru. Dar mai înainte de a adormi, îşi aşeză măsuţa năzdravana lângă el, la perete.

În vremea asta, muncit de gânduri viclene, hangiul nu putea să închidă un ochi. Îşi aminti deodată că în cămara lui cu vechituri zăcea o măsuţă, care semăna leit cu măsuţa tâmplarului, şi şi făcu pe loc un plan numai bun. Scoase încetişor măsuţa de acolo şi o schimbă cu cea fermecată.

A doua zi, tâmplarul plati cât se cuvenea pentru găzduire şi luându—şi măsuţă în spinare o porni la drum, fără să bănuiască nimic.

Pe la amiază ajunse acasă şi taică—său îl primi cu cea mai mare bucurie:

—Ia spune—mi, dragă băiete, ce—ai învăţat cât ai fost printre străini?

—Am învăţat tâmplăria, tată, răspunse feciorul.
—Bun meşteşug, încuviinţă bătrânul. Da e vorba, cu ce te—ai ales de pe unde ai umblat?
—Lucrul cel mai de preţ pe care l—am adus e măsuţa asta.
Croitorul o cerceta pe toate părţile şi apoi spuse:
—Cu asta nu mi se pare c—ai avea de ce să te grozăveşti! Ia, o măsuţă veche, ca oricare alta!...
—Ba nu—i chiar aşa, răspunse flăcăul. Asta e o masă fermecată. De câte ori mi—o pun dinainte şi—i spun:
"Aşterne—te, masa!", pe loc apar pe ea cele mai alese bucate şi un vin care—ţi bucura inima. Poftеşte toate rudele la masă şi toţi prietenii, să se desfete şi să se veselească şi ei o dată, fiindcă măsuţa asta o să—i sature pe toţi.
De îndată ce se adunară oaspeţii, flăcăul aşează măsuţă în mijlocul odăii şi—i zise:
"Aşterne—te, masa!"
Dar vezi că măsuţa rămase tot atât de goală ca orice altă masă, care nu ascultă, de vorbă omenească. Biata calfa de tâmplar îşi dădu seama atunci că cineva îi schimbase măsuţa şi se ruşina peste măsură la gândul că se dovedise mincinos în faţa tuturor. Rudele începură a—l lua în râs, care mai de care, şi până la urma trebuiră să se întoarcă pe la casele lor, aşa cum veniseră, fără să fi mâncat sau să fi băut ceva...
Bătrânul fu nevoit să se apuce iar de cârpăceala ca să—şi poată câştiga pâinea, iar feciorul lui se învoi să slujească la un tâmplar, ca să dea şi el un ajutor în casă.
Cel de—al doilea fecior nimerise la un morar şi se tocmi cu acesta să—l înveţe meseria. când împlini anii de ucenicie, meşterul îi zise:
—Fiindcă te—ai purtat bine şi te—ai dovedit vrednic în toate, îţi dăruiesc un măgăruş. Da ia aminte că nu—i un măgar ca toţi măgarii; nici nu trage la căruţa şi nici nu duce saci în spinare.
—Atunci, la ce—i bun? întrebă calfa.
—Scuipa aur, asta face! răspunse morarul. Cum pui sub el o ţoala şi—i strigi: "Urechilă, dă—i drumul!" odată vezi că neasemuitul dobitoc începe să verse aur şi pe gură, şi pe la spate.
—Asta zic şi eu dar, comoara adevărată!
Şi mulţumindu—i din suflet morarului, flăcăul o porni în lumea largă.
Ori de câte ori îi trebuiau bani, n—avea decât să strige măgăruşului:
"Urechilă, dă—i drumul!" ca galbenii începeau să curgă ploaie. Şi singura lui osteneala era să—i culeagă de pe jos. Oriunde se nimerea să fie, se îndesa să cumpere ce era mai de soi, şi cu cât lucrul era mai scump, cu atât avea la el mai multă căutare. Şi cum să nu se fi purtat aşa, când îi era punga veşnic doldora? După ce colinda el câtăva vreme lumea, îşi zise într—o bună zi:
"Cred că—i timpul să mă întorc acasă! Dacă i—oi aduce lui taica măgăruşul ăsta care scuipă aur, cu siguranţă c—o să—i treacă mânia şi o să mă primească bucuros".
Dar vezi ca întâmplarea făcu să se abată pe la acelaşi han unde fusese găzduit şi fratele său, căruia hangiul îi schimbase măsuţa fermecată. Feciorul îşi ţinea măgăruşul de funie, şi când hangiul vru să i—l ia, să—l ducă la grajd, acesta îl opri:
—Nu te mai osteni, bre omule! Las că—mi duc eu însumi măgarul la grajd şi—o să—l *leg* cu mâna mea, fiindcă trebuie să ştiu în orice clipă unde să—l găsesc.
Lucrul ăsta i se păru cam ciudat hangiului, dar până la urma gândi în sinea lui ca flăcăul n—o fi stând tocmai bine cu banii şi că de aceea îşi îngrijeşte singur măgăruşul. Gândi el aşa o vreme, dar atunci când drumeţul scoase doi galbeni din buzunar, poruncindu—i să—l ospăteze cu ce are mai ales, hangiul făcu ochii mari şi nu ştiu ce să mai creadă. Dar cum era un pişicher şi jumătate, socoti c—o să afle el răspunsul mai târziu şi porni în cea mai mare grabă să—i aducă cele dorite.
După ce se ospăta, drumeţul îl întrebă pe hangiu cât îi datorează şi acesta nu se sfii defel

să—l încarce la socoteală, ba chiar îl şi scoase dator cu câţiva galbeni. Drumeţul se căută prin buzunar, dar vezi că aurul îi era pe sfârşite.

— Fii bun, jupâne, şi aşteaptă—mă aici! zise el. Într—o clipă mă—ntorc şi—ţi aduc tot ce—ţi datorez.

Şi ieşi, luând cu sine şi faţă de masă.

De astă dată, hangiul nu mai pricepu nimic şi, cum era curios la culme, se furişă în urma drumeţului, iar când îl zări că intră pe uşa grajdului, se cocoţă pe—o ladă şi privi înăuntru prin gaura unei scânduri. Îl văzu pe feciorul nostru aşternând pe jos faţă de masă şi—l auzi strigând:

"Urechilă, dă—i drumul!"... Şi pe dată începu măgăruşul să verse aur şi pe gură şi pe la spate, de parcă ar fi plouat pe jos cu galbeni.

"Ei, drăcie, îşi zise hangiul, dă repede mai face asta galbeni! O asemenea râşnita, care tot macină şi nu se sleieşte niciodată, zău că nu—i de lepădat!.. Şi nu mi—ar strica nici mie!"

Drumeţul plăti tot ce datora şi se duse la culcare. Dar hangiul pas să închidă vreun ochi, că avea el planul lui. Se strecura în grajd în toiul nopţii, dezlega măgăruşul cel fermecat şi—n locul lui legă un altul, care semăna leit. În revărsatul zorilor, flăcăul porni la drum, fiind încredinţat că ducea de funie măgăruşul care scuipă aur. Pe la amiază ajunse la casa părintească, şi când îl văzu taică—su, nu mai putu de bucurie şi—l primi cu drag.

—Ce meserie ai învăţat, fiule? îl întreba bătrânul.

— Meseria de morar, dragă tată, îi răspunse feciorul.

— Şi ce—ai adus de prin locurile pe unde ai umblat?

— Nimic altceva decât un măgăruş.

— Mare pricopseala! făcu taică—său, dezamăgit de ce auzise. Parcă aici ducem lipsă de astfel de dobitoace! Slavă Domnului, c—avem destule!... Mult mai mult mi—ai fi bucurat sufletul de veneai acasă c—o căpriţa.

—Dacă vrei să ştii, taica, îi răspunse feciorul, măgarul meu nici nu e un măgar ca oricare altul, e un dobitoc neasemuit, care scuipă aur. E de ajuns să—i poruncesc:

"Urechilă, dă—i drumul!" ca numaidecât începe să verse atâta aur, că umple un cearşaf întreg. Poftеşte la masa pe toate rudele, şi—o să—i îmbogăţesc pe toţi, că—mi sta în putere s—o fac!

—Ce aud îmi bucura inima, băiete, zise croitorul. Asta înseamnă că de aici înainte n—o să mai fiu nevoit să—mi stric ochii, migălind cu acul.

Şi porni în cea mai mare grabă să—şi cheme rudele la ospăţ.

De îndată ce—i văzu adunaţi, calfa de morar îi pofti să ia loc, întinse pe jos un cearşaf şi aduse măgarul în odaie.

—Luaţi seama la ce s—o întâmpla acum! zise el către rude. Şi apoi porunci:

"Urechilă, dă—i drumul!"

Dar vezi că, din păcate, ceea ce cădea pe jos nu era deloc aur. Se dovedi atunci lămurit că bietul dobitoc nu pricepea o boabă dintr—o îndeletnicire pe care nu orice urecheat poate s—o cunoască.

Calfa de morar îşi dădu îndată seama că fusese înşelat şi se făcu roşu de ruşine, din pricină că se arătase mincinos în fata rudelor, şi—şi ceru iertare că le purtase degeaba pe drumuri. Şi rudele se întoarseră acasă la fel de sărace precum veniseră. Nu—i vorba că nici flăcăul n—avea de unde nădăjdui vreo schimbare în bine, aşa că bătrânul croitor se văzu silit să împungă mai departe cu acul, iar el se tocmi din nou la un morar.

Cel de—al treilea frate intrase ca ucenic la un strungar. Şi cum meşteşugul ăsta cere pricepere şi măiestrie, flăcăului nostru îi trebui vreme îndelungată ca să—i cunoască toate tainele. În ast timp, fraţii săi îi aduseră la cunoştinţă prin câte nenorociri le—a fost dat să treacă, arătându—i, de—a fir—a—păr, în ce chip hangiul îi înşelase pe rând, furându—le darurile fermecate chiar în ajunul întoarcerii lor acasă.

După ce strungarul deprinse toate chichiţele meseriei, se hotărî să plece acasă, la rosturile

lui. Şi fiindcă se purtase bine şi cu vrednicie, stăpânu—său îi dărui drept răsplată un sac şi—i zise:
—Vezi că înăuntru—i o măciucă!
—Asta n—o înţeleg defel, zău! Sacul o să—l iau în spinare, că poate mi—o fi de folos la ceva, da la ce mi—ar sluji măciuca?
—Păi tocmai asta voiam să ţi—o lămuresc, îi răspunse meşterul. Dacă s—o întâmpla ca vreodată să—ţi pricinuiască unii vreun rău, n—ai decât să spui:
"Ieşi, măciucă, din sac!" ca măciuca pe loc sare afară şi prinde a juca pe spinarea acelora care au îndrăznit să te supere, până ce—i tăbăceşte zdravăn, de nu se mai pot mişca timp de o săptămână. Şi nu—i slăbeşte din tăbăceala, până ce nu—i spui:
"Măciucă, intra în sac!"

Calfa îi mulţumi din suflet, îşi aruncă sacul pe umăr, şi—o porni spre casă. Şi dacă pe drum se întâmplă ca vreunii să se agaţe de el şi să—i caute pricina, odată spunea:
"Ieşi, măciucă, din sac!" şi măciuca doar atât aştepta. Se repezea asupra lor şi le scuturâ zdravăn surtucul ori pieptarul, cu spinare cu tot, fără să le mai dea răgaz să se dezbrace. Şi trebuşoara asta se petrecea cu atâta repeziciune, că până să prinzi de veste, te şi trezeai cu oasele muiate. Şi într—o seară, flăcăul nostru se nimeri să ajungă la hanul unde fraţii săi fuseseră despuiaţi de avutul lor. Puse sacul pe masă, în aşa fel ca să—l aibă la îndemână, şi se porni să povestească toate minunăţiile pe care le văzuse pe unde a umblat.
— ...Şi—am mai auzit, adăugase el într—un târziu, ca prin lumea asta mare s—ar fi aflând o măsuţă fermecată şi—un măgăruş care scuipă aur, şi câte altele la fel... Nu zic nu, tot lucruri care mai de care mai de preţ, dar, după a mea părere, toate la un loc sunt nişte biete nimicuri pe lângă comoara pe care o am ici, în sac.

Hangiul îşi ciuli urechile, să nu scape un cuvânt:
„Ce—ar putea să aibă în sac? se tot frământa el. Te pomeneşti c—o fi plin cu nestemate! Trebuie să mă fac stăpân şi pe sac, că nu se poate altfel... Vorba ceea: lucrurile bune pe lumea asta sunt trei... Şi uite că mie—mi sunt hărăzite!..."

Veni în sfârşit şi ceasul de culcare şi drumeţul se întinse pe o laviţă, având grijă să—şi pună sacul la căpătâi. când socoti că doarme în lege, hangiul se apropie de el în vârful picioarelor şi, cu multă băgare de seamă, încerca să—i tragă sacul de sub cap, cu gândul să—l înlocuiască cu altul. Dar strungarul de mult pândea clipa asta: tocmai când se pregătea hangiul să smucească zdravăn de sac, odată începu să strige: "Ieşi, măciucă, din sac!" Măciuca n—aştepta să—i mai zică o dată, şi pe loc începu să mi ţi—l croiască, să mi ţi—l ajusteze, că—i crăpau cusăturile la surtuc de câtă chelfăneala primea. Hangiul prinse a răcni ca din gură de şarpe şi cerşea îndurare, dar cu cât se văicărea mai mult, cu atât măciuca îl croia mai vârtos pe spinare, până ce—l stoarse cu totul de puteri şi—l lăsa lat la pământ. Atunci strungarul îi spuse:
—Să—mi scoţi chiar acu măsuţa fermecată şi măgarul care scuipă aur, de unde le—ai dosit, ca de nu, iar pun măciuca să joace tontoroiul pe spinarea ta!
—Nu, rogu—te, asta să n—o mai faci, se milogi cu voce stinsă hangiul. Îţi dau înapoi cu dragă inimă tot ce—am luat, numai porunceşte odată blestematei ăsteia de măciuci să intre în sac.

Şi flăcăul îi spuse:
—Bine, te iert, deşi ai merita o pedeapsă şi mai straşnică, dar trage învăţătură şi fereşte—te să mai păgubeşti vreodată pe cineva! Apoi strigă:
"Măciucă, intra în sac!" şi—l lăsa pe hangiu în plata Domnului.

A doua zi porni spre casă cu măsuţa năzdravana şi cu; măgarul care scuipă aur. când îl văzu iar acasă, taică—său se bucura nespus şi se grăbi să—l întrebe şi pe el ce meşteşug a învăţat printre străini.
—Am învăţat strungăria, dragă tată, răspunse feciorul cel mic.

—Bun meşteşug, n—am ce zice, dar îmi pare că cere pricepere multă. Şi cu ce te—ai ales de pe unde ai umblat?

—Cu un lucru de mare preţ, dragă tată, c—o măciucă, într—un sac!

—O măciucă?! Mare chilipir, ce să—ţi spun !... se stropşi bătrânul la el. Pentru un fleac ca asta ţi—ai vărsat sudoarea atâta amar de ani?!... Păi, măciuci, slavă Domnului, îs pe toate drumurile, din belşug; le poţi tăia din orice—copac!...

—Aşa o fi, da vezi ca măciuca asta a mea nu—i ca toate măciucile, tata dragă. Dacă spun doar atât: "leşi, măciucă, din sac!", odată o vezi că se năpusteşte asupra oricui îmi vrea răul şi—i trage o sfântă de bătaie, de mi—l deşală şi nu—l mai slăbeşte, până nu—l lăsă lat la pământ şi nu—l aude cerându—şi iertare. Uite, cu măciuca asta. am putut scoate din gheară hoţomanului de hangiu măsuţa fermecată şi măgăruşul care scuipă aur, pe care le găbjise de la fraţii mei. Şi acuma, trimite să—i cheme pe amândoi şi mai poftească—ţi şi toate neamurile, să le ospătez pe săturate şi să le umplu buzunarele cu aur, pe deasupra!...

Deşi nu—i prea venea să se încreadă în spusele flăcăului, bătrânul îşi chema totuşi neamurile la ospăţ. Când îi văzu pe toţi adunaţi, strungarul întinse pe jos un cearşaf, aduse măgăruşul şi grai către cel de—al doilea frate:

—Şi—acu, dragă frate, porunceşte—i tu ce trebuie să facă! Atunci morarul rosti:

"Urechilă, dă—i drumul!" şi într—o clipită începură să se reverse la galbeni cu duiumul, de parcă se pornise să toarne o ploaie de vară cu băşici. Şi măgarul nu se opri decât atunci când fiecare dintre cei de fata îşi umplu buzunarele, că abia mai puteau merge de atâta bănet. (Uite, ţi—o citesc pe fata c—ai fi vrut şi domnia—ta să iei parte la împărţeala!...)

După aceea, strungarul aduse măsuţa fermecată şi—i spuse celui mai mare:

—Şi acu, dragă frate, porunceşte—i tu ce trebuie să facă!

De îndată ce tâmplarul rosti:

"Aşterne—te, masa!", se iviră pe ea o sumedenie de blide, încărcate cu tot soiul de bucate, care mai de care mai alese şi mai gustoase. Şi s—a întins un praznic cum nu se mai pomenise niciodată în casa croitorului, şi—au petrecut şi s—au veselit gazdele şi toate rubedeniile până noaptea târziu.

Poate că vă vine a crede c—au dus—o întruna aşa, mâncând şi bând şi nemaifăcând nimic altceva... Cine crede asta amarnic se înşală! Câteva zile în şir e drept c—au ţinut—o numai într—un chef, dar atât. Şi într—o bună zi, fiul cel mare, tâmplarul, se pomeni că zice către ceilalţi.:

—Multă vreme n—o să mai rabd să tot trândăvesc, aşteptând de. la măsuţa să mă hrănească, iar de la măgăruş să—mi. umple punga cu galbeni! De—aşa trăi m—am săturat. pe deplin!

Cel de—al doilea fecior, morarul, îşi spuse şi el pasul:

—Asta e şi gândul meu. Dacă s—ar întâmpla ca vreodată să nu mai pot auzi roata morii învârtindu—se, cred că n—aş mai avea nici un rost pe pământul ăsta, căci mi—ar lipsi tocmai ceea ce mă face să simt bucuria vieţii.

Strungarul mărturisi şi el ce—l ardea pe suflet:

—Am depus multă stăruinţă să deprind meşteşugul strungăriei şi mă mândream c—am reuşit să—i cunosc toate tainele. Şi—acu, să las baltă totul? Să pun meseria—n cui, pentru totdeauna?!...

Şi toţi trei începură să muncească din nou, fiecare la. meseria lui, şi lucrul care ieşea din mâinile lor era făcut mai cu temei decât înainte, şi câştigau atât, că nu mai duceau grijă de nimic. Numai croitorul îşi puse la păstrare, în dulap, acul şi aţă, cotul şi fierul de călcat, căci se ostenise destul în viaţă, trudind din greu, şi—l încovoiaseră bătrâneţele. Dar pentru că nu voia să stea nici aşa, cu mâinile în sân, îşi cumpărase o altă capra, pe care o ducea în fiecare zi la păscut. Capra asta nu ajunsese să înveţe graiul oamenilor, aşa că n—o auzeai niciodată plângându—se că n—ar fi mâncat de ajuns şi, ca o capră neînvăţată ce era, striga întruna

numai "bee, beee!".

Poate că unii dintre dumneavoastră o să mă întrebaţi:
"Da cu capra cea răutăcioasă ce s—a mai întâmplat?"

Şi uite, chiar acu o să vă spun, ca de mult îmi stătea pe limbă...

Pasămite, îi era ruşine să umble în lume cu capul ras, şi de aceea fugise în pădure de se ascunsese în vizuina unei vulpi. când vulpea se întoarse acasă şi dădu să intre în vizuină, odată se aţintiră spre ea, din întuneric, nişte ochi mari, scânteietori, ca o cuprinse spaima. Şi se sperie într—atât vulpea, ca o lua razna prin pădure, de se ciocni bot în bot cu ursul. Văzând cât e de tulburată, ursul o întrebă:

—Ce—ai păţit, cumătra vulpe, de ai o mutră aşa de speriată?

—Vai de sufletul meu, se tângui roşcata, o dihanie fioroasă şi—a făcut culcuşul în vizuina mea şi are nişte ochi, să mori de spaimă, nu altceva!

—Las c—o facem noi să—şi ia îndată tălpăşiţa! se grozăvi ursul.

Porni alături de vulpe şi când ajunseră la vizuină, moş Martin îşi aruncă privirea înăuntru. Dar când zări ochii aceia ca de foc, îl trecură şi pe el toate sudorile. N—avu inima să se măsoare cu fiara asta sălbatică şi o lua şi el la sănătoasa. Pe drum se întâlni cu o albină şi aceasta, văzându—l că nu prea era în apele lui, îl întrebă:

—Hei, ursule, da ce—ai păţit de ai mutra asta încruntată? Unde ţi—ai lăsat voia bună, ia spune—mi?

—Îţi vine uşor să vorbeşti, răspunse ursul, fiindcă n—ai păţit—o ca mine! Habar n—ai ca—n vizuina roşcatei s—a oploşit o dihanie fioroasă, cu nişte ochi holbaţi, că—ţi vine să mori de frică, nu alta. Şi, uite, n—o putem în nici un chip izgoni de—acolo.

Grai atunci albina:

—Mila mi—e de tine, ursule!... Ce—s eu? O biată gânganie pe care nici unul dintre voi n—o băga în seamă... Da cred c—o să vă fiu de folos.

Zbura albină în vizuina vulpii şi, după ce se dumeri unde—i dihania, se lăsă pe capul cel râs şi—o înţepa atât de straşnic, că sari capra în sus, behăind: "be—be—be! be—be—be!" şi—o rupse la fugă ca o căpiată. Şi nici până—n ziua de azi nu ştie nimeni încotro a fugit.

DEGEŢEL(PRICHINDEL)
(Daumling// Thumbling)

A fost odată un ţăran sărman şi de sărman ce era îşi trecea serile lângă vatră, scormonind în foc, în timp ce nevastă—sa stătea şi torcea. Şi stând ei astfel într—o seară, ce—i veni omului şi zise:
—Doamne, tare—i rău că n—avem şi noi copii! Că tare—i tăcută şi pustie casa noastră şi uite ce zarvă şi veselie e în casele altora!
—Mare dreptate ai, bărbate, îi răspunse nevastă—sa suspinând, şi mă gândesc că de—am avea şi noi un copil cât o fi el de mic, chiar cât degetul mare de la mână de—ar fi, tot m—aş mulţumi şi l—am iubi peste poate.
Şi se întâmplă că nu după multă vreme femeia rămase grea şi după şapte luni născu un băieţel care era întru totul ca orice băiat, numai că era micuţ—mititel, cât un deget.
—E taman după dorinţa noastră, ziseră părinţii, şi tare drag o să ne mai fie copilaşul ăsta al nostru!
Şi fiindcă era atât de mic, îi spuseră Degeţel. Acu', părinţii nu mai ştiau ce bunătăţi să—i dea copilului, dar orice ar fi făcut ei ca să nu ducă lipsă de nimic, băiatul nu mai crescu, ci rămase aşa mic, exact cum venise pe lume; dar deşi era numai un omuleţ, avea căutătura tare isteaţă şi în curând se dovedi deştept şi sprinten şi priceput la toate cele.
Într—o zi, pe când se pregătea să plece în pădure să taie nişte lemne de foc, ţăranul se pomeni zicând aşa ca pentru sine:
—Ce bine—ar fi fost dacă avea cine să vină cu căruţa în urma mea!
—Stai fără grijă, tătucă, îi strigă Degeţel, că o să—ţi aduc eu căruţa în pădure, chiar la vremea potrivită.
—Da' cum s—ar putea aşa ceva? îi zise tată—său râzând, doar eşti prea mic să mâni caii şi să ţii hăţurile!
—Nu—ţi face griji din pricina asta, îi răspunse Degeţel, numa' să înhame mama calul, că după aia eu o să mă vâr în urechea bidiviului şi—o să—i şoptesc tot drumul încotro s—o ia.
—Bine, Degeţel, se învoi ţăranul, dacă zici tu aşa, hai măcar o dată să vedem de s—o putea!
Când se făcu vremea de plecare, mamă—sa înhamă calul la căruţă şi—apoi îl puse pe Degeţel în urechea bidiviului şi numai ce începu prichindelul să îndemne calul: „Diii, căluţule, diii!" şi uite aşa o ţinu tot drumul, şoptindu—i calului pe unde să o ia, ca un adevărat vizitiu, până ce ajunse cu căruţa în pădure.
Dar se întâmplă că tocmai când să dea cotul pe o cărare şi Degeţel îşi îndemna mai cu foc calul zicându—i „Diii, căluţule, diii!", îi tăiară calea doi străini.
—Măi să fie, zise unul din ei, ce—o mai fi şi arătarea asta? Că văd o căruţă şi aud căruţaşul îndemnând calul, da' de zărit nu se zăreşte nimeni!
—Nu—i lucru curat, îi răspunse tovarăşul său, ia hai să ne ţinem după căruţă, să vedem unde s—o duce!
Degeţel, după cum îi fusese vorba cu tată—său, mână căruţa drept la locul potrivit şi opri

chiar lângă stiva de lemne. Şi cum îl văzu pe tată—său, îi strigă:
—Ai văzut, tată, că am adus căruţa, întocmai cum ne—am vorbit, acu' fă bine şi dă—mă jos din urechea calului!

Tată—său ţinu de cal cu mâna stângă şi cu dreapta îl scoase pe Degeţel din urechea bidiviului. Prichindelul se aşează, voios nevoie mare, pe un pai, dar când îl văzură cei doi străini, nu le veni să—şi creadă ochilor şi rămaseră muţi de uimire. Apoi, venindu—şi în fire, unul din ei îşi trase tovarăşul deoparte şi—i spuse:
—la ascultă—ncoace, cu prichindelul ăsta am face avere, nu glumă, dacă l—am arăta lumii pe la bâlciurile alea din târgurile cele mari. Numai de l—am putea cumpăra...

Aşa că se duseră la ţăran şi—i ziseră:
—Ce—ai zice să ni–l vinzi nouă pe omuleţul ăsta? Să ştii că o să ne purtăm tare bine cu el.
—Luaţi—vă gândul de la aşa ceva! le răspunse omul. Prichindelul ăsta e lumina ochilor mei şi nu–l vând de mi—aţi da toate averile din lume.

Numai că de cum îi auzi pe drumeţi târguindu—se cu tată—său pentru el, Degeţel se caţără în grabă pe cutele hainei lui tătâne—său, i se aşeză pe umăr şi îi şopti la ureche:
—Învoieşte—te cu străinii, tată, că m—oi întoarce degrabă acasă!

Auzindu–l grăind astfel şi dându—şi seama că năzdrăvanul cocea ceva în minte, omul se lăsă înduplecat şi îl vându străinilor pe o sumă frumuşică.
—Unde vrei să şezi? îl întrebară drumeţii pe Degeţel, când s—o pornească la drum împreună.
—Păi, pe pălăria unuia din voi ar fi numai bine, zise băiatul, dar aşa, mai spre margine, să mă pot preumbla încoace şi încolo ca să văd şi eu priveliştile din jur, da' nici să nu cad.

Străinii făcură precum le zise Degeţel şi, după ce băiatul îşi luă rămas bun de la tată—său, o porniră la drum. Şi merseră astfel până ce se însera şi odată îl auziră pe prichindel strigând:
—Daţi—mă jos, daţi—mă jos, vreau să mă daţi jos! Drumeţul îşi scoase pălăria de pe cap şi–l lăsă binişor jos pe Degeţel, chiar pe marginea potecii. Prichindelul ţopăi şi se zbengui o vreme printre buruienile de pe buza cărării şi odată o tuli într—o gaură de şoricel pe care pusese ochii mai dinainte.
—Rămâneţi cu bine, jupanilor, acu' v—oţi duce acasă fără mine! le strigă în batjocură târgoveţilor.

Degeaba se căzniră să–l scoată pe prichindel afară, degeaba scotociră cu un băţ în gaura de şoarece ca să–l facă să iasă din cotlon, căci Degeţel se vâra şi mai adânc şi nu mai fu chip să dea de el.

Şi cum se lăsase întunericul, târgoveţii n—avură încotro şi—şi luară picioarele la spinare, plini de năduf şi cu punga goală.

Degeţel aşteptă până cei doi se îndepărtară şi ieşi din ascunzătoare.
—Măiculiţă, da' tare mai e primejdios să umbli noaptea aşa, pe jos, îşi zise el, că una—două poţi să te alegi cu gâtul frânt sau cu un picior rupt...

Dar tocmai cum se gândea astfel, dădu peste o cochilie de melc goală.
—Slavă Domnului! zise Degeţel. Uite aici un culcuş unde pot să înnoptez fără grijă, şi fără să mai stea pe gânduri, ţopăi în cochilie.

Dar nu trecu mult şi taman când era cât pe ce să aţipească, auzi doi oameni trecând pe acolo.
—Cum să facem, fârtate, să ne căpătuim cu banii şi averea popii? îl auzi zicând pe unul din ei.
—Îţi spun eu cum, strigă Degeţel, băgându—se în vorbă.
—Ce fuse asta, fârtate? zise speriat celălalt hoţ. Parc—a vorbit careva...

Se opriră din mers să asculte mai cu băgare de seamă şi numai ce zise Degeţel:
—Luaţi—mă cu voi, că o să vedeţi tare de ajutor o să vă fiu!
—Da' unde eşti, că nu te vedem? ziseră hoţii.
—Uitaţi—vă bine pe jos, răspunse Degeţel, şi—o să mă găsiţi după glas.
—Măi năpârstocule, îi ziseră hoţii când îl văzură, păi cum crezi că o să ne ajuţi tu pe noi?

—O, şi—ncă cum! răspunse Degeţel. O să mă furişez în odaia popii printre gratiile de fier de la fereastră şi—o să vă dau tot ce vieţi voi de—acolo.

—Păi clacă zici aşa, hai cu noi, ş—om vedea noi de ce eşti în stare!

Când ajunseră la casa popii, făcură exact cum se sfătuiră, numai că o dată ajuns în odaie, Degeţel începu să strige cât îl ţineau bojocii:

—Ce vreţi să vă dau? Să vă dau tot ce—i în cămară? Hoţii îşi pierdură cumpătul când îl auziră strigând astfel şi—i ziseră:

—Da' vorbeşte mai încet, c—o să trezeşti toată casa!

Însă Degeţel, prefăcându—se că nu înţelesese ce—i spuseseră cei doi, începu să strige încă şi mai tare:

—Şi ce mai vieţi de aici? Vreţi tot ce—i în cămară?

Numai că strigătele prichindelului o treziră pe bucătăreasă, care dormea în camera vecină. Femeia se ridică în capul oaselor în pat şi ascultă cu luare aminte. Intre timp, însă, hoţii, înspăimântaţi, o luaseră la sănătoasa, dar nu trecu mult şi prinseră din nou curaj, zicându—şi că probabil pungaşul ăla de—o şchioapă se ţinea de şotii. Aşa că se întoarseră la casa popii şi—i şoptiră lui Degeţel:

—Ei hai, lasă—te de bazaconii şi aruncă—ne ceva de prin cămara aia!

—Vă dau tot ce vieţi, numai întindeţi—vă mâinile! răcni Degeţel din toate puterile.

Bucătăreasa, care asculta din camera învecinată, auzi de data aceasta tot ce spusese băiatul, aşa că sări din pat şi se repezi la uşă. Hoţii însă o tulirâ de le sfârâiau călcâiele, şi cum slujnica nu reuşea să desluşească nimic de întuneric ce era în casă, se duse să aducă o lumânare aprinsă. Dar până se întoarse ea, Degeţel se strecură pe furiş în hambarul cu grâne, aşa că femeia, după ce cercetă cu de—amănuntul fiecare ungher şi nu găsi nimic, se culcă la loc, gândindu—se că, cine ştie, poate doar visase cu ochii deschişi...

În timpul ăsta, Degeţel se suise pe o căpiţă de fân şi—şi făcuse un culcuş pe cinste; nu voia decât să se odihnească până—n zori şi—apoi să se întoarcă acasă la ai săi.

Numai că pesemne nu—i fusese lui scris să scape aşa, cu una cu două, de belele, mai ales că sunt atâtea la număr nenorocirile şi necazurile pe care le putem pătimi pe lumea asta!

Când se crăpă de ziuă, slujnica se sculă să hrănească vacile. Se duse mai întâi în şură şi luă un braţ zdravăn de fân, şi ca să vezi belea, tocmai din fânul în care—şi făcuse culcuş Degeţel.

Numai că prichindelul dormea atât de adânc, încât nu simţi nimic şi nu se trezi decât când se afla deja în botul unei vaci care–lapucase o dată cu fânul.

—Doamne sfinte, da' cum oi fi ajuns eu în moara asta?! strigă prichindelul, mai înainte să—şi dea seama unde era. Şi când în sfârşit pricepu ce se întâmplase, trebui să fie cu mare băgare de seamă să nu nimerească între dinţii vacii, căci astfel s—ar fi zis cu el, numai că până la urmă tot se pomeni luat la vale şi dus în stomacul vacii, o dată cu fânul.

—Doamne, că tare mai e întuneric în cămăruţa asta! îşi spuse Degeţel. Au uitat să—i facă ferestre şi nu intră nici o rază de soare şi văd că n—au de gând să aducă nici măcar o lumânare aprinsă.

Şi tare—i era nesuferit locul acela unde nimerise, dar mai ales faptul că din cauza fânului care nu mai contenea să umple stomacul vacii, locul în care se afla se micşora văzând cu ochii. Aşa că, înspăimântat de ce i s—ar fi putut întâmpla, Degeţel se porni să strige cât îl ţinea gura:

—Nu mai vreau fân! Nu mai vreau fân!

Slujnica tocmai mulgea vaca şi când auzi glasul acela şi nu văzu pe nimeni în preajmă şi mai apoi îşi dădu seama că era acelaşi glas cu cel care—o trezise din somn peste noapte, se sperie atât de tare încât căzu de pe scăunel şi vărsă tot laptele. Şi alergând într—un suflet la popă, îi zise:

—Vai de noi, stăpâne, vaca matale vorbeşte!

—Ba mai degrabă cred că ţi—ai pierdut tu minţile, îi răspunse popa, dar se duse totuşi în

grajd să vadă ce se petrece acolo.

Numai că nici nu intră bine, că Degeţel se puse iar pe strigat:

—Nu mai vreau făn! Nu mai vreau făn!

Popa îşi pierdu şi el cumpătul de frică şi, gândindu—se că vreun duh necurat intrase în vacă, puse să fie tăiată. Da' vezi că burta vacii fu aruncată la gunoi, aşa că Degeţel abia—abia putu să—şi croiască drum spre ieşire; avea ceva mai mult loc acum, dar nici nu scoase bine capul afară, că altă nenorocire dădu peste el.

Un lup flămând, care se întâmpla să se afle pe—acolo în căutare de niscaiva mâncare, dădu peste burta vacii şi, dintr—o înghiţitură, o înfulecă cu totul. Degeţel nu—şi pierdu însă cumpătul şi—şi zise în sinea lui: „Poate m—oi înţelege cumva cu lupul ăsta..."

Şi din burta vacii care se afla acum în burta lupului, strigă;

—Lupule dragă, ştiu eu unde—ai putea găsi un ospăţ tocmai bun pentru tine.

—Zău? Şi unde zici că l—aş găsi? întrebă lupul.

—Păi într—o anume casă, veni răspunsul, şi nu trebuie decât să te strecori înăuntru prin trapa care dă în bucătărie şi acolo o să găseşti cârnaţi şi şuncă şi cozonaci, toate pe placul tău şi din belşug, îi mai spuse prichindelul, care n—avea alt gând decât să—l ademenească pe lup la casa părinţilor săi. Atâta îi trebui lupului, că şi porni întins la drum, îndrumat de Degeţel, şi când ajunse la casa cu pricina, se strecură prin trapă în bucătărie şi de—acolo intră în cămară şi se ospăta după pofta inimii. Când fu sătul, vru să o întindă tot pe unde intrase, da' vezi că de atâta mâncare făcuse o burtă cât toate zilele şi nu mai reuşi să treacă prin trapă.

Atâta aşteptase Degeţel, că îndată se şi porni să facă un tămbălău de mai mare dragul în burta lupului şi se puse să strige din toate puterile.

—Da' mai tacă—ţi gura, îi zise lupul, că o să scoli toată casa!

—Ei, şi ce, îi răspunse Degeţel, tu te—ai îndopat după plac, acu' e rândul meu să mă veselesc!

Şi zicând astfel începu din nou să strige şi mai dihai. In cele din urmă tată—său şi mamă—sa se treziră de atâta hărmălaie şi repezindu—se la odaia de unde venea larma, se uitară înăuntru printr—o deschizătură din uşă. Şi când văzură lupul, se duseră iute şi omul aduse un topor, iar nevastă—sa o coasă.

—Tu stai în spatele meu, îi zise omul femeii, când se apropiată de odaie. Şi dacă nu moare după ce îl pălesc eu cu toporul, apucă—te şi sfârtecă—l în bucăţi cu coasa.

Dar Degeţel, care—l auzise pe tată—său, se apucă să strige: . — Tăicuţă, aici sunt, în burta lupului!

—Slavă Cerului că băiatul nostru drag s—a întors la noi! zise omul şi—i spuse nevesti—sii să lase jos coasa, ca nu cumva să—l vatăme pe prichindel.

Apoi ridică toporul deasupra capului şi îl izbi pe lup cu atâta putere, că dihania se prăvăli fără suflare. Pe urmă aduseră cuţite şi foarfeci şi—l scoaseră pe Degeţel din burta lupului, viu şi nevătămat.

—Vai, Doamne, de—ai şti cât de îndureraţi am fost şi câte griji ne—am făcut din pricina ta!

—Ştiu, tată, am cutreierat cam multicel prin lumea largă, dar mulţumesc Domnului că m—a ajutat să ajung din nou la lumină şi să răsuflu la aer curat!

—Dar pe unde—ai fost, fiule? îl întrebă tată—său.

—Ei, tătucă, da' pe unde n—am fost... întâi într—o gaură de şoricel, pe urmă în burta unei vaci şi pe urmă în burta lupului; da' de—acum înainte nu mai plec nicăieri de—acasă!

—Aşa să faci, dragul tatii, că nici noi nu te—om mai vinde vreodată, nici pentru toate averile din lume, îi spuseră părinţii, îmbrăţişându—l şi sărutându—l.

Şi îl ospătară apoi cu toate bunătăţile şi îi făcură haine noi, căci ale lui ajunseseră cam ferfeniţă cât umblase el prin lume.

NUNTA DOAMNEI VULPI
(Die Hochzeit der Frau Füchsin// The wedding of mrs fox)

Prima poveste

Demult, un vulpoi bătrân, cu noua cozi, trăia împreună cu nevasta sa, doamna vulpe.
Şi pentru că el credea că nevasta lui nu îi este credincioasă a pus—o odată la încercare...
S—a întins pe—o bancă şi acolo a rămas nemişcat!!

Când doamna vulpe a intrat în casă, a închis uşa, iar menajera ei, domnişoara pisica a făcut focul şi a pregătit masa.

Când s—a aflat că vulpoiul bătrân a murit, au apărut rând pe rând vulpoii la petit.

Menajera, după ce a auzit pe cineva ciocănind în uşă, s—a dus să—i deschidă.

Era un vulpoi tânăr care a spus :

—Cine să fii tu domnişorica pisica? Eşti trează sau dormi?

—Eu mă mişc şi trează sunt
Îmi găseşti poate vreo vină?
Iată fierb hamei cu unt,
Nu ai vrea să vii la cină?

—Nu, mulţumesc domnişorică, a răspuns vulpoiul. Dar ce mai face doamna vulpe?

—Stă în cameră, jeleşte,
lacrimile—i curg şiroi
Plânge—n pernă şi suspină
C—a murit domnul vulpoi.

—Te rog să—i spui, domnişoară, ca un tânăr vulpoi vrea s—o vadă.
—Desigur domnule, imediat.

Şi după ce a urcat scările şi a bătut la uşă, pisica i—a spus vulpii ca o caută acel tânăr vulpoi.
—Cum arată draga mea? Are 9 cozi frumoase ca domnul vulpoi?
—Nu,nu, răspuns pisica. Are doar una.
—Atunci spune—i să plece.

Pisica a coborât şi i—a spus vulpoiului să plece. Şi au venit mulţi alţii, fiecare cu o coadă în plus faţă de cei de dinainte, iar, în cele din urmă, a venit şi unul cu 9 cozi.

Bătrâna vulpe când a auzit asta, i—a spus bucuroasă pisicii:
—Deschide uşile, acum şi pofteşte—l pe domnul vulpoi.

Şi când nunta era în toi, bătrânul domn vulpoi s—a ridicat de pe bancă şi a început să ciomăgească tot alaiul de nuntaşi, poftind—o pe doamna vulpe în casă.

A doua poveste

După moartea vulpoiului, a venit lupul să—i ia locul şi după ce pisica i—a deschis uşa, lupul cel lacom i—a spus:

—Bună ziua,domnişorică pisică
Singurică, singurică? Nu te—ai plictisit?
Ce bunătăţi ai dichisit?

—Vino—ncoace ca să vezi ce mare bunătate e,
Atunci când înmoi cozonacul în lapte!

—Nu, mulţumesc domnişoara pisica, a răspuns lupul. Doamna vulpe e acasă?
Pisica a spus:
—E sus la ea şi plânge încetişor ca domn' vulpoi a plecat în lumea de apoi.
Şi lupul i—a spus:
—Dacă vrea un soţ cumva, spune—i să coboare—ncoa.
Pisica a plecat cu coada în sus şi la uşa doamnei de cinci ori a ciocănit.
—Sunteţi acasă doamna vulpe?Căci de vreţi un soţior, trebuie să coborâţi acum de zor!
Doamna vulpe a întrebat:
—Are ciorapi?
—Nu, a răspuns pisica.
—Atunci nu e pentru mine.
După ce lupul a plecat, a venit un câine, apoi un cerb, un iepure de câmp, un urs, un leu şi toate animalele pădurii una după alta.
Dar cel puţin una dintre calităţile pe care le avusese domnul vulpoi lipsea întotdeauna!
Aşa că vulpea îi alungă.
În final, a venit şi un vulpoi tânăr.
Doamna vulpe a întrebat:
—Are ciorapi lungi?
—Da, i—a răspuns pisica. Are!
—Atunci lasă—l să vină, i—a spus doamna vulpe.
Şi a poruncit servitoarei să pregătească ospăţul.

—Camera s—o mături bine

şi ferestrele deschide
căci bărbatul îndată vine
cu un şoarece gras şi uns
cum nicicând nu a mai adus!

Şi a fost o nuntă mare şi au dansat mult şi s—au veselit şi dacă nu s—o fi terminat cred că mai dansează şi acum.

PITICII (spiriduşii cizmari; spiriduşii)
(Die Wichtelmänner// The Elves and the Shoemaker)

***Prima poveste** (Erstes Märchen)*

Era odată un cizmar care, nu din vina lui, sărăcise aşa de tare, că—i mai rămăsese piele doar pentru o singură pereche de pantofi. Seara croi pantofii pe care voia să—i lucreze a doua zl şi, cu cugetul împăcat, se întinse în pat liniştit, se închină, apoi adormi.

A doua zi dimineaţa, după ce—şi făcu rugăciunea, se aşează din nou la masa lui de lucru. Şi mare îi fu mirarea când văzu pantofii, gata cusuţi, pe masă. Nici nu ştia ce să creadă de aşa întâmplare. îi luă în mână să—i cerceteze mal îndeaproape. Erau aşa de bine lucraţi, nici o împunsătură greşită, ce mai, operă de artă şi nimic mal mult. Curând, intră un cumpărător şi, cum pantofii îi plăcură, plăti mai mult ca de obicei, iar cizmarul putu, din banii primiţi, să cumpere piele pentru alte două perechi. Seara—i croi, cu gând ca a doua zi să—i coase frumos, dar nu mai fu nevoie: cum se sculă, văzu că pantofii erau deja gata. Şi ce lucrătură! Nu întârziară nici cumpărătorii, care—i dădură atâţia bani, încât el putu să cumpere piele pentru patru perechi de pantofi. Dis—de—dlmineaţă, în ziua următoare, găsi patru perechi de pantofi cusuţi; şi aşa mereu, ce seara croia, dimineaţa afla gata lucrat, aşa că, după scurt timp, avu din nou din ce să trăiască şi devenise chiar un om bogat.

Într—o seară, în A junul Crăciunului, când tocmai terminase de croit o mulţime de pantofi şi mergea să se culce, îi zise nevesti—si:

—Ce—ar fi să rămânem treji în noaptea asta, să vedem şi noi cine sunt binefăcătorii noştri?

Femeia se învoi, aprinse o lumânare şi amândoi se ascunseră într—un colţ al camerei, după nişte haine, şi începură să aştepte. Când bătu miezul nopţii, apărură doi omuleţi foarte caraghioşi, dezbrăcaţi, care se aşezară la masa cizmarului, luară bucăţile de piele deja croite şi începură să le coase cu degeţelele lor, să bată cuişoare, să le *feţuiască* aşa de iute, încât cizmarului nu—i venea să creadă că vede ceea ce vedea. Şi piticii nu s—au mişcat de acolo până ce nu au terminat treaba, iar când pantofii gata lucraţi fură rânduiţi frumos pe masă, dispărură dintr—o dată.

Dimineaţa, femeia zise:

—Piticii ne—au făcut oameni bogaţi, ar trebui să le arătăm recunoştinţa noastră. Ei nu prea au cu ce se îmbrăca, tremură de frig, sărăcuţii. Ştii ceva, eu am să le cos cămăşuţe, pantalonaşi, tunici, am să le împletesc ciorapi, iar tu fă—le câte o pereche de ghetuţe.

—Cu mare plăcere fac asta, zise bărbatul, şi seara, când toate lucrurile fură gata, le puseră pe masă în locul unde stătea de obicei pielea croită. Apoi se ascunseră ca şi noaptea trecută ca să vadă ce vor face omuleţii când vor apărea.

La miezul nopţii, piticii dădură buzna înăuntru şi voiră să se apuce de lucru, dar, în loc de piele croită, găsiră hăinuţe şi ghetuţe. Tare s—au mai mirat, erau grozav de bucuroşi. S—au îmbrăcat şi s—au încălţat repede şi apoi au început să cânte:

Suntem noi flăcăi frumoşi
De ce să mai fim cizmari?

Şi, după ce ţopăiră o vreme în jurul mesei, plecară pe uşă şi duşi au fost. Căci din noaptea aceea n—au mai dat pe la cizmar. Dar omul a dus—o bine până la adânci bătrâneţi şi tot ce făcea îi reuşea.

A doua poveste *(Zweites Märchen)*

Era odată o slujnică săracă, dar harnică şi curată. Toată ziua mătura prin casă şi arunca gunoiul într—un morman din faţa uşii. într—o dimineaţă, când tocmai se pregătea să se apuce de treabă, găsi o scrisoare în uşă, însă, cum nu ştia să citească, o duse stăpânului ei. Era de fapt o invitaţie de la nişte pitici care o rugau să le boteze un copil. Stăpânul îi spuse despre ce era vorba în scrisoare; fata nu ştia ce să facă, dacă să primească sau nu. În sfârşit, primi şi stăpânul ei îi dădu voie să plece la pitici, să boteze. Atunci au sosit trei pitici, au luat—o cu ei şi au dus—o undeva în munţi, unde locuiau. Totul era mic acolo, dar aşa de frumos, că fetei i se tăie respiraţia, iar eu nici nu pot să povestesc.

Lehuza stătea într—un pătuţ din lemn de abanos, ale cărui capete erau ornate cu perle, învelitoarea era din mătase brodată cu aur, leagănul noului născut era din fildeş, cădiţa din aur. După ce boteză, naşa voi să se întoarcă la stăpânul ei, dar piticii o rugară să mai rămână la ei trei zile. Ea se învoi şi timpul trecu repede, căci piticii se străduiau să—i facă mereu câte o surpriză plăcută ca să se simtă bine, mai ales că le era tare dragă. La urmă, când se hotărî să plece, îi puseră în traistă o mulţime de bulgări de aur şi o însoţiră o bucata de drum.

Cum ajunse acasă, slujnica vru să se apuce din nou de treabă şi căută mătura. Atunci apărură trei oameni străini care o întrebară cine—i şi ce caută acolo.

Cele trei zile petrecute la pitici nu fuseseră trei zile, cum crezuse ea, ci şapte ani, fostul ei stăpân murise între timp iar în casă veniseră noii stăpâni.

A treia poveste*(Drittes Märchen)*

Unei mame i—au luat piticii copilul cel frumos din leagăn şi i—au pus în loc un prostănac ce se uita fix şi nu ştia nici măcar să mănânce ori să bea. În disperarea ei, mama alergă la o vecină, îi povesti ce i s—a întâmplat şi o întrebă ce să facă. Vecina o sfătui să ducă prostănacul în bucătărie, să aţâţe focul şi să—l pună la fiert într—o coajă de ou; asta l—ar face să râdă şi, dacă ar râde, s—ar termina cu el.

Femeia se întoarse acasă şi făcu întocmai cum o învăţase vecina. Cum puse apa la fiert în coaja de ou, prostănacul începu să vorbească şi zise:

Iacă sunt aşa bătrân
Ca pădurea din apus
Dar coji de ou la fiert
Pân' acuma n—am văzut.

Şi—ncepu să râdă. Atunci au apărut o mulţime de pitici care au adus copilul cel frumos şi şi—au luat înapoi prostănacul.

MIRELE TÂLHAR
(Der Räuberbräutigam// The Robber Bridegroom)

Era odată un morar care avea o fată frumoasă şi, când fetei i—a venit vremea măritişului, tatăl începu să se gândească cum ar putea s—o aranjeze mai bine. „Dacă vine un te—miri—cine în petit, nu—i dau fata", îşi zicea în sinea lui.

Nu trecu multă vreme şi apăru un peţitor care părea să fie foarte bogat şi, cum morarul nu ştia nimic despre el, îi promise că—i va da fata de nevastă. Fetei însă nu—i prea plăcea viitorul soţ, nu simţea ceea ce o mireasă simte pentru viitorul ei bărbat şi nu i se părea om de încredere. De câte ori îl privea sau se gândea la el, parcă—i dădea un cuţit prin inimă. Odată, peţitorul i—a zis fetei:

—Tu eşti logodnica mea şi încă nu mi—ai făcut nici o vizită. Fata îi spuse:

—Dar nu ştiu unde ţi—i casa.

—Casa mea este departe, în întunericul pădurii, îi răspunse peţitorul. Atunci fata îl puse să—i explice cam pe unde ar fi casa lui şi pe ce drum se
putea ajunge acolo. Logodnicul îi zise:

—Uite, duminica viitoare trebuie să vii neapărat s—o vezi, am oaspeţi invitaţi şi, ca s—o poţi găsi prin pădure, am să presar cenuşă pe drum.

Când veni ziua de duminică şi fata trebui să plece, i se făcu frică, nu ştia nici ea de ce, şi îşi umplu buzunarele cu boabe de mazăre şi linte ca să însemne drumul până la casa peţitorului.

La intrarea în pădure, găsi deja împrăştiată cenuşa şi începu să se ia după ea, dar în acelaşi timp lăsa să—i cadă la dreapta şi la stânga drumului boabe de linte şi de mazăre. Aşa merse toată ziua afundându—se în pădure, unde, la căderea serii, întunericul era şi mai mare. După o vreme, dădu de—o casă singuratică; nu—i plăcu deloc, căci arăta mohorâtă şi avea ceva neobişnuit. Intră în ea şi nu găsi pe nimeni: înăuntru domnea o linişte apăsătoare. Dintr—o dată, auzi o voce care—i striga:

Întoarce—te, întoarce—te, mireasă
Din faţa ucigaşilor din casă.

Fata făcu ochii mari, începu să cerceteze toate ungherele casei şi văzu că vocea era a unei păsări dintr—o colivie. în rest, toate camerele erau goale şi nici un suflet de om nu se afla pe acolo. La sfârşit, ajunse şi în pivniţă, unde stătea o femeie bătrână, bătrână, care—şi tot clătina capul.

—Aţi putea să—mi spuneţi, zise fata, dacă viitorul meu logodnic locuieşte aici?

—Ah, biată copilă, răspunse bătrâna, în ce te—ai băgat! Te afli într—un cuib de tâlhari ucigaşi. îţi închipui că vei fi curând mireasă şi vei avea nuntă, dar te vei mărita cu moartea. Priveşte acolo, am pregătit cazanul cu apă, când te va avea în mâinile lui, tâlharul te va tăia bucăţele, fără nici o milă, te va fierbe şi apoi te va mânca, întrucât cei de aici sunt nu numai

tâlhari, ci şi canibali. Dacă nu m—aş fi îndurat eu de tine şi nu ţi—aş fi spus toate astea, ai fi fost pierdută pentru vecie.

Apoi bătrâna o ascunse după un butoi mare unde n—o putea vedea nimeni şi—i mai zise:

—Stai liniştită, nu te mişca de aici, altfel s—a terminat cu tine. La noapte, când tâlharii vor dormi, vom fugi împreună, de mult aştept ocazia asta.

Abia termină de vorbit, că şi sosi acasă banda de canibali fără frica lui Dumnezeu. Au început să taie o altă fecioară, erau beţi şi nu luau în seamă strigătele ei. Mai întâi i—au dat şi ei să bea trei pahare pline cu vin — unul alb, altul roşu, altul galben —, apoi au legat—o de masă, i—au tăiat trupul în bucăţi şi au pus sare pe toată carnea. Biata fată ascunsă după butoi tremura de frică văzând ce se petrece şi se gândea cu groază ce o aştepta şi pe ea. Un tâlhar observă pe degetul cel mic al fetei ucise un inel şi, cum nu—l putu scoate, luă o bardă şi tăie degetul, care sări şi nimeri după butoi chiar în poala fetei. Tâlharul luă o lumânare, începu să—l caute, dar nu—l găsi şi se lăsă păgubaş. Atunci un altul îi zise:

—Ai căutat şi după butoiul cel mare? Bătrâna, care simţi pericolul, îl strigă
însă:

—Hai şi mănâncă, ai să—l cauţi mâine, n—are cum să fi căzut prea departe. Tâlharii au repetat în cor:

—Are dreptate baba, o să—l căutăm mâine, hai să mâncăm.

Şi s—au aşezat la masă. Bătrâna le—a pus în vin câteva picături dintr—o licoare adormitoare, aşa că, îndată ce—au băut, au adormit cu toţii şi au început să sforăie.

Când i—a auzit sforăind, logodnica tâlharului a ieşit de după butoi şi, păşind cu grijă peste trupurile care zăceau pe podea unul lângă altul, a ieşit afară. Bătrâna se ridică şi ea din locul unde stătea de obicei, deschise uşa şi amândouă fugiră, cât de repede putură, departe de casa tâlharilor. Cenuşa o spulberase vântul, dar boabele de mazăre şi linte rămăseseră, încolţiseră şi le arătau drumul spre ieşirea din pădure.

Aşa au mers ele toată noaptea, până când, în zori, ajunseră la moară. Acolo fata îi povesti tatălui ei tot ce văzuse în pădure şi prin câte trecuse până să ajungă acasă.

Când veni ziua în care trebuia să aibă loc nunta, apăru şi logodnicul. Morarul însă chemase o mulţime de rude şi prieteni. S—au aşezat cu toţii la masă şi, la un moment dat, cineva spuse comesenilor să povestească fiecare câte ceva. Mirele îi zise miresei:

—Tu nu ştii nici o poveste, sufleţelule, spune şi tu ceva! Fata răspunse:

—Aş vrea, dragi oaspeţi, să vă povestesc un vis. Se făcea că mergeam singură printr—o pădure întunecoasă şi am ajuns la o casă în care nu era nici un om, doar o colivie pe perete, din care striga o pasăre:

Întoarce—te, întoarce—te, mireasă,
Din faţa ucigaşilor din casă!

—Iubitule, ăsta a fost doar un vis, îi spuse mirelui, şi—şi continuă povestea.

—Atunci am început să cercetez toate camerele şi am văzut că erau goale. Şi tot ce era în casa aceea îmi părea foarte ciudat. Când am coborât în pivniţă, am dat de o bătrână care clătina din cap. Când am întrebat—o: „Locuieşte mirele meu aici?", ea mi—a spus: ‚Ah, biată copilă, ăsta—i un cuib de tâlhari ucigaşi şi mâncători de oameni, mirele tău aici locuieşte, dar el vrea să te taie în bucăţi, să te fiarbă şi să te mănânce."

—Iubitule, zise iar fata către mire, ăsta a fost doar un vis. Apoi continuă să
povestească:

—Bătrâna m—a ascuns după un butoi şi îndată au sosit tâlharii în pivniţa târând după ei o fecioară căreia i—au dat să bea trei pahare cu vin, alb roşu şi galben, ca să—i distrugă inima.

Apoi, către mire:

—Iubitule, acesta a fost doar un vis! Şi continua! după care i—au dezbrăcat

hainele frumoase, i—au hăcuit trupul tânăr, au presărat carnea cu sare şi au pus—o la fiert.
—Iubitule, acesta a fost doar un vis! Şi spuse mai departe: apoi un tâlhar vru să scoată de pe degetul fetei un inel de aur, dar nu putu, inelul nu ieşea, aşa că luă o bardă şi tăie degetul care sari după butoi, direct în poală la mine.
—Şi acesta—i, oameni buni, degetul cu inelul! zise mireasa şi îl arătă mesenilor. Tâlharul, care în timpul povestirii „visului" se făcuse alb ca varul la faţa, sări de pe scaun şi vru să fugă, dar oaspeţii puseră mâna pe el şi—l duseră la judecată.

Judecătorul condamnă pe tâlhar şi întreaga lui bandă la moarte.

DOMNUL KORBES
(Herr Korbes// Mr. Korbes)

Erau odată o găinuşă şi un cocoşel care voiau să plece într—o călătorie. Cocoşelul şi—a construit o trăsurică frumoasă şi a înhămat la ea patru şoricei, împreună cu găinuşa au luat loc în trăsurică şi au vrut să plece. Dar, când să plece, iată că vine o pisicuţă şi le spune:
—Unde vreţi să ajungeţi?
—Cât mai departe, la casa domnului Korbes, răspunse cocoşelul.
—Luaţi—mă şi pe mine, se rugă pisicuţă.
—Cu plăcere, dragă pisicuţă, urcă în trăsurică şi aşează—te în spate, că în faţă s—ar putea să cazi.

Fiţi atenţi
Rotiţele voastre roşii
Să nu le murdăriţi;
Rotiţele voastre călătoresc,
Şoriceii fluieră;
Cât mai departe.
La casa domnului Korbes.

Apoi veniră: o piatră de moară, un ou, o raţă, un ac cu gămălie şi la sfârşit un ac de cusut. Toţi au luat loc în trăsurică şi au plecat mai departe, la casa domnului Korbes. Dar, când au ajuns, domnul Korbes nu era acasă. Şoriceii au dus trăsurică în şură, găinuşa şi cocoşelul au zburat şi s—au aşezat pe o grindă, raţa într—un butoi cu apă, oul s—a înfăşurat într—un prosop, acul cu gămălie s—a înfipt în scaun, acul de cusut a sărit pe pat şi s—a înfipt în mijlocul pernei, iar piatra de moară s—a ascuns după uşă.

Când domnul Korbes a venit acasă, s—a dus la cuptor să facă focul, dar pisica i—a suflat spuza în ochi. A alergat repede la butoiul cu apă ca să se spele, dar raţa l—a stropit în faţă cu apă. Când să se ştearge cu prosopul, oul se sparse şi—l orbi. Vru să se odihnească, dar, când să se aşeze pe scaun, acul cu gămălie îl împunse. Sări cuprins de mânie în sus, se trânti pe pat, dar, când îşi puse capul pe pernă, îl înţepă acul de cusut. Domnul Korbes, înnebunit, începu să urle şi vru să fugă în lumea largă. Când ajunse la uşă, piatra de moară îl lovi de moarte.

Se pare că domnul Korbes era un om foarte rău, aşa că şi—a primit pedeapsa.

DOMNUL CUMĂTRU
(Der Herr Gevatter// The godfather)

Un om sărman avea atât de mulţi copii, că, de fiecare dată când i se mai năştea unul, era nevoit să roage oameni din toată lumea ca să i—l boteze. De aceea, când i se născu încă un copil, nimeni nu voi să—l mai boteze. Nu ştia ce să facă. Se culcă şi visă că trebuie să se ducă la poartă şi să roage pe primul om care va trece pe drum să—i fie cumătru.

Când se sculă, omul hotărî să urmeze visul, aşa că se aşeză în faţa porţii şi aşteptă să treacă cineva. La o bucată de vreme, iată că vine un străin şi—i dete un păhărel cu apă zicându—i:

—Este o apă miraculoasă cu care—i poţi însănătoşi pe bolnavi, depinde numai de locul unde stă Moartea: dacă e la capul celui bolnav, acesta se va însănătoşi, dacă stă la picioarele lui, va muri.

Omul deveni îndată cunoscut în toată lumea ca vindecător şi se îmbogăţi salvând de la moarte o mulţime de bolnavi. Odată, fu chemat la regele acelui ţinut, al cărui copil se îmbolnăvise şi, de cum intră, văzu Moartea la capul copilului, aşa că—l putu vindeca; apoi fu chemat a doua oară şi iar îl vindecă, a treia oară însă, Moartea era la picioare, aşa că omul îşi dădu seama că fiul regelui nu mai are scăpare.

Într—o zi, vru el să—şi viziteze cumătrul ca să—i povestească ce făcuse cu apa cea miraculoasă.

Când intră în casa cumătrului, acolo era un tărăboi cum nu mai văzuse până atunci: la primul etaj mătura se certa cu lopata şi se îmbrânceau una pe alta. Omul întrebă:

—Nu vă supăraţi, unde locuieşte domnul cumătru ? Mătura răspunse:

—Un etaj mai sus.

Când ajunse la etajul al doilea, văzu o grămadă de degete moarte aruncate pe jos. Omul întrebă:

—Nu vă supăraţi, unde locuieşte domnul cumătru ?

Unul dintre degete răspunse:

—Un etaj mai sus.

La etajul al treilea văzu o movilă de capete de morţi şi unul dintre capete îl trimise la un etaj mai sus.

La ai patrulea etaj văzu o tigaie deasupra unui foc, iar in tigaie nişte peşti săreau şi se prăjeau singuri. Când a întrebat de domnul cumătru, un peşte i—a spus, la fel ca şi

ceilalţi: un etaj mai sus!

Ajunse şi la etajul al cincilea. Acolo dădu de o încăpere şi începu să privească pe gaura cheii. Şi ce—i văzură ochii: cumătrul avea o pereche de coarne lungi! Deschise uşa, intră, iar cumătrul se puse în pat şi se acoperi cu o învelitoare. Atunci omul îi zise:

—Domnule cumătru, da' ce—i cu tărăboiul ăsta în casa dumneavoastră? La etajul întâi mătura se bătea cu lopata.

—Nu fi nerod, zise domnul cumătru, erau slujitorul şi slujnica şi discutau între ei. nu se băteau.

Dar la etajul al doilea erau degete moarte!

—Nu vorbi prostii! Erau rădăcini de scorţişoară.

Dar la etajul al treilea era o movilă de capete de morţi!

—Nu fi idiot, erau căpăţâni de varză.

—La etajul al patrulea am văzut cu ochii mei peştii sărind în tigaie şi prăjindu—se singuri.

Şi cum zise asta, un peste veni şi se aşeza singur pe masă pentru prânz.

—Iar când am ajuns la etajul al cincilea, m—am uitat pe gaura cheii şi v—am văzut pe dumneavoastră, domnule cumătru! Aveaţi o pereche de coarne lungi.

—Asta nu—i adevărat, urlă domnul cumătru.

Atunci omul, speriat, o luă la goană şi cine ştie ce i s—ar fi întâmplat dacă nu fugea la timp, căci domnul cumătru nu era altul decât Necuratul.

BĂTRÂNA VRĂJITOARE(doamna Trude)
(Frau Trude// Mother Trudy)

A fost odată că niciodată, o fetiţă foarte încăpăţânată, care nu îi asculta niciodată pe părinţii ei, aşa încât, cum ar fi putut ea să ajungă să fie cu adevărat fericită?

Într—o zi, ea le—a spus tăticului şi mămicii ei:

—Vai, am auzit atâtea despre bătrâna vrăjitoare, încât vreau să mă duc să o vizitez. Oamenii povestesc că este o bătrânică minunată, care are nenumărate lucruri magice în casa ei şi sunt tare curioasă să le văd!

Părinţii fetiţei au oprit—o, însă, să se ducă într—acolo, spunându—i:

—Vrăjitoarea este o bătrână rea, păcătoasă, care face o mulţime de lucruri necurate. Dacă te duci la ea, nu vei mai fi copilul nostru niciodată!

Fetiţa nu a ascultat spusele părinţilor ei şi a plecat direct către casa vrăjitoarei.

Atunci când a ajuns acolo, bătrâna a întrebat—o:

—Vai, dar de ce eşti aşa de palidă?

—Ah, răspunse fetiţa, tremurând din toate încheieturile, sunt înfricoşată de ceea ce am văzut adineauri!!

—Şi ce anume ai văzut?, a continuat să o întrebe bătrâna vrăjitoare.

—Am zărit la uşa ta un om negru din cap până în picioare...!

—Vai, dar acela nu era decât un mâner, a liniştit—o vrăjitoarea.

—Apoi, am văzut un om care era cu totul şi cu totul cenuşiu..!

—Ha, ha, ha, acela era un alergător acoperit de praf", i—a răspuns bătrâna.

—Şi ... şi după aceea, am zărit un om cu toată pielea roşie ca sângele..!

—Vai, vai, acela nu era decât un măcelar, i—a zis vrăjitoarea.

—Cel mai mult m—a înspăimântat, însă, altceva, a continuat fetiţa. Atunci când m—am uitat prin fereastra ta şi nu te—am văzut pe tine, ci o creatură cu un cap fioros, îngrozitor."

—Atunci, înseamnă că ai văzut—o pe vrăjitoare, aşa cum arată ea cu adevărat! I—a spus baba. Vai, vai, vai! Te aştept de o groază de vreme, să îmi dai lumină şi căldură!!

Nici nu termină bine de spus cuvintele acestea, că vrăjitoarea cea hâdă o şi transformă pe fetiţă într—un butuc de lemn pe care îl aruncă de îndată pe foc.

Atunci când butucul se aprinse cu totul, ea se aşeză lângă vatră şi începu să îşi încălzească mâinile, spunând:

—Ah, ce bine mă simt! Focul nu a ars aşa de vesel de multă, multă vreme...!

CUMĂTRA MOARTE
(Der Gevatter Tod// Godfather Death)

Un om sărman avea doisprezece copii şi trebuia să muncească zi şi noapte ca să le poată agonisi pâinea cea de toate zilele. Când apăru pe lume al treisprezecelea copil, nu ştia ce să mai facă de necaz. Nimeni nu voia să i—l boteze, aşa că ieşi pe uliţa satului cu gând să—l roage pe primul om ce—i va apărea în cale să—i fie cumătru. Şi primul pe care—l întâlni nu fu altul decât chiar Bunul Dumnezeu, care bineînţeles că ştia ce avea pe inimă bietul om şi—i spuse:

—Sărmane om, mie milă de tine, am să—ţi botez eu copilul, am săi port de grijă şi am să fac din el cel mai fericit om de pe pământ.

Omul a întrebat:

—Da' cine eşti?

—Sunt Bunul Dumnezeu.

—Nu te vreau de cumătru, tu eşti de partea celor bogaţi, iar pe săraci îl laşi să moară de foame.

Aşa vorbi omul care nu ştia cu câta înţelepciune împarte Bunul Dumnezeu bogăţia şi sărăcia. Apoi s—a depanat de Domnul şi a plecat mal departe. Atunci îi apăru Necuratul în faţă şi—i spuse:

—Ce cauţi, omule ? Dacă mă vrei de naş la copilul tău, am să l umplu de aur şi de bogăţii şi de tot ce—i plăcut în lumea asta.

Omul întrebă:

—Da' cine eşti tu ?

—Eu sunt Dracul.

—Atunci nu te vreau de cumătru, zise omul, tu îi înşeli şi—i vrăjeşti pe oameni.

Mai merse el o vreme şi—i ieşi în cale Moartea cea cu coasa care—i zise:

—la—mă de cumătră!

—Cine eşti? întrebă omul.

—Eu sunt Moartea, cea care—i face pe top oamenii egali. Atunci omul zise:

—Tu eşti dreptatea, tu—i tratezi pe bogaţi şi pe săraci la fel, tu al să fii cumătră mea.

Moartea îi mai zise:

—Am să—mi fac finul bogat şi cunoscut în toată lumea. Omul zise:

—Bine, duminica viitoare fac botezul, să vii la timp.

Moartea se ţinu de cuvânt, veni la timp şi deveni cumătră omului sărman şi nănaşa

micuţului.

Când băieţelul crescu mare, îşi întâlni într—o zi nănaşa care—i ceru s—o urmeze. Îl duse într—o pădure, acolo îi arătă o poiană cu iarbă grasă şi—i zise:

—A venit timpul să—ţi primeşti darul de botez. Eu vreau să fac din tine cel mai cunoscut doctor din lume. Când vei fi chemat la patul de suferinţă al vreunui bolnav, de fiecare dată am să apar şi eu. Dacă voi sta la capul bolnavului, să vorbeşti cu el cu curaj că ai să—l poţi face sănătos, dându—i din iarba asta; dar dacă voi sta la picioarele lui, atunci el va fi al meu şi tu să—i spui că nimic nu—l mai poate ajuta. Dar nu cumva să te foloseşti vreodată de iarba asta împotriva voinţei mele, căci de o vei face, vei avea multe necazuri.

Nu trecu multă vreme şi tânărul deveni cel mai cunoscut doctor din lume. Numai cât vedea bolnavul, că şi ştia ce—i cu el, dacă se va face sănătos sau dacă va muri. Multe se spuneau despre el şi veneau oameni de pretutindeni, îl luau la patul de suferinţă al bolnavilor şi după ce, cu iarba fermecată, îl lecuia, îl plăteau aşa de bine, încât curând deveni foarte bogat.

Acu' se întâmpla ca tocmai regele acelei ţări căzu grav bolnav. Doctorul nostru fu chemat la curte să—l vadă şi să spună dacă va scăpa sau nu. Dar cum ajunse acolo, găsi Moartea la picioarele bolnavului şi înţelese că pentru rege nu mai creştea nici o iarbă. „Ce ar fi să încalc porunca nănaşei", se gândi în sinea lui doctorul, „n—are să i convină ei, dar cum îi sunt fin, are să închidă de data asta ochii. Ia să încerc". Lua bolnavul şi—l întoarse invers în aşa fel ca Moartea să stea la capul lui. Apoi îi dădu din iarba de leac şi regele îşi veni în fire.

Moartea însă se uită la doctor foarte posomorâtă şi—l ameninţă cu degetul, zicându—i:

—M—ai tras pe sfoară, finule, de data asta te iert pentru că sunt nănaşa ta, dar, dacă mai încerci o dată, te voi omori chiar pe tine şi te voi lua cu mine.

Nu mult după asta, căzu bolnavă fiica regelui. Era unicul lui copil şi regele plângea zi şi noapte, încât orbi de câte lacrimi vărsase; dădu sfoară în ţară că acela care—i va salva fiica de la moarte o va primi de soţie şi va deveni moştenitorul tronului.

Doctorul, auzind veştile de la palat, se duse acolo şi, când ajunse la patul bolnavei, o zări pe nănaşa lui stând la picioarele fetei. Văzând cât de frumoasă era prinţesa, uită de toate, ca şi cum i—ar fi zburat minţile, şi uită şi de ceea ce—i spusese Moartea. Nici măcar nu observă că aceasta îi arunca nişte priviri încruntate, ţinea mâinile ei descărnate în sus şi—l ameninţa cu pumnii. Ridică fata şi o întoarse în pat în aşa fel ca Moartea să fie la capul ei. Apoi îi dădu iarba de leac şi îndată obrajii prinţesei se îmbujorară şi ea reveni veselă la viaţă.

Înşelată şi de data aceasta, Moartea îi zise doctorului:

—S—a terminat cu tine, finule, acum ţi—a venit ţie rândul.

Şi l—a cuprins cu mâinile ei reci ca gheaţa aşa de strâns, că el nu mai putea să scape. L—a dus într—o peşteră sub pământ. Acolo văzu mii de lumânări aprinse, unele mari, altele mai mici şi altele şi mai mici. în fiecare clipă o lumânare se aprindea şi alta se stingea, aşa că flăcările păreau că s—ar afla într—o continuă mişcare.

—Vezi tu, zise Moartea, acestea sunt flăcările vieţilor: cele mari, sunt ale copiilor, cele mijlocii, ale soţilor în floarea vârstei, iar cele mici sunt ale bătrânilor. Uneori şi copiii, şi tinerii au şi ei doar câte o lumânare mică.

—Arată—mi care este lumânarea mea, zise doctorul gândindu—se la una mare. Moartea însă îi arătă una care era pe terminate şi—i spuse:

—O vezi ? Asta—i a ta.

—Vai de mine, iubită nănaşă, spuse speriat doctorul, aprinde—mi alta, fă—o de dragul finului tău, să—şi trăiască şi el viaţa fericit, însurat cu fiica regelui.

—Asta nu pot, finule, ar trebui să sting alta şi apoi să aprind una mai mare pentru tine.

—Atunci pune una mai mare în locul celei care—i aproape stinsa. Îi strigă doctorul disperat.

Moartea se arătă ca şi când ar fi fost gata să i împlinească dorinţa, luă o lumânare lunga şi neînceputa, dar, cum de fapt voia să se răzbune pe finul neascultător, intenţionat o înfipse greşit, aşa încât ea căzu şi se stinse, Doctorul se prăbuşi pe loc în mâinile cumetrei Moarte.

CĂLĂTORIA LUI PRICHINDEL(călătoria lui Degeţel)
(Daumerlings Wanderschaft// The travels of Tom Thumb)

A fost odată un croitor şi croitorul ăsta avea un fecior atât de mic că nu măsura în înălţime mai mult decât degetul mare de la mână, iar din pricina staturii lui mititele i se spunea Prichindel. Dar cu toate că era mic de stat, omuleţul ăsta era atât de neînfricat, încât într—o zi îi zise tatălui său:

—Tăicuţă, mi—a sosit vremea să văd şi eu lumea largă.

—Ce să zic, fiule, îi răspunse bătrânul său părinte, asta cam aşa e...

Şi zicând astfel, omul luă un ac de cusut mai mare şi, topind la flacăra lumânării un dop de ceară roşie, îi meşteşugi acului un mâner frumos, după care i—l dădu lui Prichindel, zicându—i:

—Uite, băiatul tatii, ţi—am făcut aici o sabie, să o iei cu tine la drum.

Prichindel vru să mai prânzească o dată cu ai săi şi dădu fuga în bucătărie să vadă ce bucate gătise mamă—sa. Dar cum mâncarea nu era gata şi oala fierbea încă pe foc, băiatul o întrebă:

—Ce—avem de mâncare azi, mămucă?

—Du—te şi uită—te—n oală! îl îndemnă mamă—sa.

Aşa că Prichindel se caţără pe cuptor şi—şi băgă nasul în oală să vadă ce fierbea acolo, dar cum se aplecase prea tare deasupra oalei, o dată îl luă pe sus aburul de la fiertură şi—l împinse pe horn şi de—acolo drept în văzduh.

Pluti astfel o vreme dus de abur, până în cele din urmă ajunse din nou pe pământ. Şi uite aşa se trezi croitoraşul în lumea mare şi, după ce merse cât merse, ajunse la un croitor vestii şi se învoi să intre în slujba lui, dar cum mâncarea gătită de nevasta stăpânului nu era prea bună, într—o zi Prichindel îi zise:

—Stăpână, dacă nu ne dai ceva mai bun de mâncare, să ştii că îmi iau tălpăşiţa de—aici şi mâine în zori o să scriu cu cretă pe poarta casei matale „Prea mulţi cartofi, prea puţină carne, aşa că adio şi n—am cuvinte, mărite împărat al cartofilor!"

—Nu zău, aşa ai să faci, năpârstocule? îi zise stăpână—sa, care se înfuriase atât de tare pe el că apucă un şervet de vase cu gând să—l pălească pe băiat.

Numai că Prichindel se pitula repede sub un degetar şi scoţându—şi nasul afară din ascunzătoare, scoase limba la stăpână—sa. Femeia luă degetarul, dar când să pună mâna pe Prichindel, omuleţul se făcu pierdut printre cutele unei bucăţi de stofă şi când femeia despături stofa să dea de el, Prichindel se ascunse într—o crăpătură din masă.

—Iaca aici sunt, stăpână! îi strigă el femeii, scoţându—şi capul afară din crăpătură, dar când femeia dădu să—l pălească cu şervetul se ascunse în sertarul mesei.

Şi uite tot aşa până când în cele din urmă stăpână—sa reuşi să pună mâna pe el şi—l goni din casă.

Croitoraşul porni iar la drum şi merse până ajunse la un codru mare şi acolo dădu peste o bandă de tâlhari care ticluiau cum să şterpelească averea împăratului care domnea peste acel ţinut. Când îl văzură pe Prichindel, hoţii se gândiră:

„Că bine ne—ar mai prinde un *nichiperchea* ca ăsta, e aşa de mic că ar încăpea pe gaura cheii şi ne—ar putea deschide toate uşile la iatacurile împăratului".

—Auzi, bre, căpcăunule, îi strigă unul din tâlhari, ce—ai zice să vii cu noi la vistieria împăratului? Nu trebuie decât să te strecori înăuntru şi—apoi să ne arunci galbenii.

Prichindel stătu ce stătu pe gânduri şi în cele din urină se învoi să—i însoţească la vistierie. Când ajunseră acolo, croitoraşul cercetă toate uşile, să găsească o crăpătură în vreuna din ele prin care să intre înăuntru. Nu trecu mult şi află una destul de mare să-l încapă, dar taman când se pregătea să se strecoare în odaia cu galbeni, unul din paznicii care păzeau uşa îl zări şi—i spuse tovarăşului său:

—Ia uite colo ce păianjen scârbos, mă duc să-l stârpesc.

—Da' ce—ai cu bietu' păianjen, îi zise celălalt paznic, că doar nu ţi—a făcut nici un rău?

Şi uite aşa scăpă Prichindel şi de data asta şi, strecurându—se prin crăpătura din uşă, întră în vistierie, deschise fereastra sub care aşteptau tâlharii şi le aruncă galben după galben.

Dar tocmai când muncea mai cu sârg, se nimeri ca împăratul să vină la vistierie ca să—şi cerceteze bogăţiile şi Prichindel abia avu timp să—şi dibuie o ascunzătoare.

Împăratul băgă de seamă că—i lipseau din galbeni, dar nu fu chip să priceapă cine să—i fi furat, fiindcă toate încuietorile şi lacătele erau neatinse şi locul părea bine păzit. In cele din urmă se întoarse în iatacurile sale, dar la plecare le spuse paznicilor:

—Fiţi cu ochii în patru, că cineva a pus ochii pe averile mele!

Prichindel începu iar să le arunce galbeni hoţilor, dar de data asta paznicii care stăteau cu urechile ciulite auziră zornăitul talerilor şi clinchetul pe care-l scoteau galbenii când cădeau de la fereastră şi dădură buzna în odaie să-l prindă pe hoţ; dar Prichindel, care—i auzise intrând, fu mai iute de picior şi se piti cu totul într—un colţ sub un galben şi, parcă atât nu era de—ajuns, îşi mai şi bătea joc de paznici strigându—le:

—Sâc că nu mă prindeţi, sâc că nu mă prindeţi! Paznicii se repeziră la locul de unde venea glasul, dar Prichindel ţâşnise deja în alt colţ, sub alt galben, şi iar strigă:

—He, he, he, sâc că nu mă prindeţi!

Străjerii iar dădură fuga să pună mâna pe el, dar omuleţul o tulise deja în alt colţ şi iar strigă santinelelor:

—Ho, ho, ho, sâc că nu mă prindeţi!

Şi atâta îşi mai bătu jos de ei şi—i ţinu într—o fugă prin toată odaia, că până la urmă paznicii istoviră şi plecară şi-l lăsară în plata Domnului.

Prichindel se întoarse la treabă şi unul câte unul le aruncă tâlharilor toţi galbenii, iar când fu să-l arunce pe cel din urmă, îi dădu un bobârnac zdravăn, apoi sări sprinten pe el şi zbură cu tot cu galben pe fereastră până jos unde-l aşteptau hoţii. Minunaţi tare de dibăcia băiatului, tâlharii îi ziseră:

—Da' tare mai eşti viteaz, bre, n—ai vrea să fii mai—marele nostru?

Prichindel le mulţumi frumos, dar zise că nu, fiindcă voia lui era să vadă lumea. Aşa că împărţiră prada, însă croitoraşul nu luă decât un bănuţ, pentru că nu putea duce mai mult. Apoi, îşi prinse din nou sabia la brâu, îşi luă rămas bun de la tâlhari şi o porni la drum.

Mai întâi ajunse să slujească la nişte meşteri mari, dar cum munca ceea nu—i fu deloc pe plac, întră slujitor la un han. Numai că slujnicele nu-l aveau deloc la suflet, fiindcă, mic cum era, vedea tot ce făceau pe ascuns, fără ca ele să bage de seamă, şi pe urmă se ducea şi le povestea stăpânilor care ce şterpeliseră din farfurii şi din cămară. Până la urmă slujnicele ticluiră cum să—i vină de hac şi îşi ziseră: „Stai numai, că ţi—om arăta noi acu'!"

Peste câteva zile, una din ele se puse să cosească iarba din grădină, când îl văzu pe Prichindel ţopăind încoace şi—ncolo şi ba căţărându—se, ba dându—se la vale pe buruienile

din jur. Femeia nu stătu mult pe gânduri şi când trase o dată cu coasa, îl adună şi pe Prichindel împreună cu iarba, apoi făcu din iarbă un ghemotoc şi-l legă bine într—o cârpă şi-l aruncă vacilor pe ascuns.

Acu, printre vaci era şi una neagră, care înghiţi ghemotocul cu totul, fără să-l vatăme căutuşi de puţin pe croitoraş. Numai că lui Prichindel nu—i era deloc pe plac în burta vacii, că era întuneric beznă şi ştia că nici n—o să aibă parte acolo de vreo lumânare aprinsă. Când veni timpul şi vaca fu mulsă, Prichindel începu să strige:

„Daţi din mâini mai cu spor
Şi umpleţi căldarea de zor"

Dar din cauza zgomotului din timpul mulsului, nu-l auzi nimeni. Nu trecu mult şi stăpânu—său veni în grajd şi porunci ca vaca cea neagră să fie tăiată a doua zi de dimineaţă. Prichindel se sperie atât de tare auzind aceasta, încât strigă şi mai tare şi pe înţeles:

—Valeu, stăpâne, pune întâi să mă scoată afară de—aici, că sunt în burta vacii!

Stăpânu—său îl auzi desluşit, dar nu ştia de unde venea glasul şi-l întrebă:

—Da' unde eşti?

—În burta vacii negre, îi răspunse Prichindel, dar stăpânu—său nu pricepu o iotă din ce—i spusese, aşa că plecă din grajd.

Şi precum poruncise, vaca fu tăiată a doua zi dimineaţa, dar, slavă Domnului, Prichindel nu fu vătămat în nici un chip când slujitorii se apucară să sfârtece animalul şi nimeri printre carnea pusă deoparte pentru cârnaţi. Iar când veni măcelarul să taie mărunt carnea pentru cârnaţi, băiatul se puse pe strigat din toţi rărunchii:

—Valeu, rogu—te, n—o ciopârţi prea rău, că sunt şi eu pe—aici! Numai că iar nu-l auzi nimeni, din cauza zgomotului făcut de barda măcelarului.

Acu' chiar că dăduse de necaz, numai că, de spaimă, mintea începu să—i umble cu repeziciune şi odată ţâşni sprinten printre lovituri şi reuşi să iasă la lumină fără să se aleagă nici măcar cu o zgârietură. Dar tot n—avu cum să scape de—acolo şi când se uită mai bine, era într—un caltaboş, alături de bucăţile de slănină. Şi uite aşa se trezi înghesuit nevoie mare şi pus în horn la afumat şi—acolo tare greu mai trecea vremea!

Când veni iarna, stăpânu—său coborî caltaboşul din animatoare, că tocmai pregătea un ospăţ pentru nişte musafiri. Dar când stăpână—sa începu să taie felii din carnal, Prichindel se feri atât de bine de cuţit că nici un fir de păr din cap nu—i fu vătămat şi în cele din urmă prinse de veste când veni momentul potrivit şi ţâşni afară din cârnat.

Croitorasul nu mai pierdu nici un minut în casa ceea în care avusese parte numai de nenorociri şi o porni de îndată la drum. Dar nu—i fu dat să se bucure mult de libertate căci, cum mergea el aşa pe un câmp, o vulpe îl înghiţi din nebăgare de seamă.

—M—auzi, coană vulpe, îi strigă croitoraşul, eu îţi stau în gât, fii bună şi lasă—mă să ies!

—Mda, oricum nu—mi ajungi nici pe—o măsea, zise vulpea, şi uite, ţi—oi da drumul, dacă—mi făgăduieşti să—mi dai toate orătăniile din ograda lui tătâne—tău.

—Bucuros, coană vulpe, bucuros! îi zise Prichindel. Uite, mă jurui că o să primeşti toate găinile şi cocoşii din curtea noastră.

Atunci vulpea îl scuipă afară pe Prichindel şi-l duse chiar ea până la casa părintească. Şi când tată—său îşi văzu din nou fiul preaiubit, îi dădu bucuros vulpii toate zburătoarele din bătătură.

—Iar eu, tată, uite ce îţi dau în schimb pentru paguba ta! zise Prichindel şi—i dădu bănuţul pe care-l câştigase în preumblarea lui prin lume.

Şi dacă mă întrebaţi cum de s—a ales vulpea cu toţi puii şi toate găinile şi toţi cocoşii, atunci trebuie să vă spun, dragii mei puişori cititori, că orice părinte îşi iubeşte odraslele cu mult mai mult decât toate bogăţiile din lume, dară—mi—te nişte biete orătănii!

PASĂREA MĂIASTRĂ
(Fitchers Vogel// Fitcher's Bird)

Era odată un meşter vrăjitor care lua înfăţişarea unul om sărac, mergea din casă în casă, cerşea şi fura fetele frumoase. Nimeni nu ştia unde le duce, căci fetele nu mai apăreau niciodată.

Într—o zi, vrăjitorul ajunse la uşa unui om care avea trei fete foarte frumoase; vrăjitorul luase chipul unui biet cerşetor care ducea o traista pe spate unde, chipurile, aduna ce i se dădea de pomană. Ceru ceva de mâncare şi, când fata cea mare veni cu o bucată de pâine şi vru să i — o dea, el numai ce—o atinse şi, ca fermecată, fata intră în traistă. Apoi vrăjitorul se grăbi foarte şi o duse într—o pădure întunecoasă în mijlocul căreia se afla casa lui. În casă totul era minunat şi el o asigură:

—Comoara mea, are să—ţi placă mult la mine, vel avea tot ce—ţi doreşte inima.

După ce trecură câteva zile, vrăjitorul spuse:

—Eu trebuie să plec şi să te las singura un timp: uite colo sunt cheile casei, poţi intra peste tot si vedea totul, numai într—o cameră n—ai voie, aceea care se deschide cu cheiţa asta; dacă vei încălca porunca, vei plati cu viaţa.

Îi mai dădu şi un ou, sfătuind—o:

—Păzeşte oul acesta cu mare grijă şi poartă—l mereu la tine, căci dacă se pierde, se va abate asupra ta o mare nenorocire.

Ea luă cheile şi oul şi promise ca va face întocmai cum i — a spus.

Nici nu s—a îndepărtat bine vrăjitorul, că ea şi începu să umble prin tonul casa, de jos până sus, şi să cerceteze totul. Erau multe încăperi strălucind de atâta aur şi argint, cât nu văzuse niciodată în viaţa ei. Când ajunse în faţa uşii interzise, vru sa treacă mai departe, dar curiozitatea nu—i dădea linişte.

Privi cheia, care arăta ca toate celelalte, o baga în broasca şi o întoarse puţin, dar uşa se dădu în lături. Şi ce văzu ea înăuntru ? În mijlocul încăperii se afla un bazin plin cu o mulţime de oameni tăiaţi; alături, un butuc şi o secure ce strălucea de ascuţita ce era. Fata se sperie aşa de tare, încât oul pe care—l ţinea în mână căzu în bazin. Îl scoase de acolo, îl şterse şi—l răzui, dar nu putu în nici un chip să îndepărteze petele de sânge.

Nu la mult timp după asta, vrăjitorul se întoarse din călătorie şi mai întâi, ceru cheile şi oul. Fata i le dădu, dar tremura ca varga de frică şi el pricepu îndată, după petele roşii de pe ou, că fata fusese în camera interzisă.

—De ce ai intrat acolo împotriva voinţei mele ? Acum o să intri din nou, dar de data asta împotriva voinţei tale. Eşti condamnată la moarte.

O trânti la pământ, o înşfacă de păr. Îi puse capul pe butuc şi i—l tăie, umplând podeaua de sânge, apoi îi aruncă trupul în bazin.

"Acum vreau s—o am şi pe sora ei mijlocie", îşi zise vrăjitorul în sinea lui şi lua din nou înfăţişarea unul cerşetor care merge din casa în casa şi cere de pomana. Cea de—a doua fată îl aduse şi ea o bucata de pâine, el luă pâinea şi, numai cat o atinse, o bagă în sac şi pleca

departe în pădure. Fata avu aceeași soarta ca și sora mal mare, căci curiozitatea nu—i dădu pace, deschise cămara cu baia de sânge, iar la întoarcerea vrăjitorului plăti și ea cu viața.

Așa că vrăjitorul merse s—o ia și pe a treia fată, care însă era deșteaptă și șmecheră. Când vrăjitorul îi dădu cheile și oul și plecă în călătorie, mezina puse bine la păstrare oul, apoi începu să cerceteze camerele una câte una și ajunse și la cea oprită. Vai. ce—i fu dat să vadă! Ambele surori zăceau, tăiate în bucăți, în bazinul cu sânge. Dar ea lua bucata cu bucată, cap, mâini, picioare, trup și, când toate bucățile fură unite, surorile ei înviară. Se bucurară foarte mult, se sărutară și se îmbrățișară tustrele. La sosire, vrăjitorul îi ceru cheile și oul și, cum nu văzu nici urmă de sânge pe ou, zise:

—Tu ai trecut cu bine încercarea la care ai fost pusă, de aceea poți să fii mireasa mea.

Dar el nu mai avea acum nici o putere asupra ei și trebuia să facă ce—i cerea ea:

—Mă mărit cu tine, spuse mezina, dar mai întâi trebuie să duci tatălui și mamei mele un coș plin cu aur pe care să—l cari singur în spinare; între timp, eu voi pregăti nunta.

Apoi alergă la surorile ei care erau ascunse într—o cămăruță și le zise:

—A sosit clipa când pot să vă salvez. Ticălosul trebuie să vă ducă chiar el acasă; dar, de cum veți ajunge acasă, să—mi trimiteți ajutoare.

Le puse pe amândouă într—un coș și le acoperi cu aur în așa fel încât să nu se vadă nimic din ele, apoi îl strigă pe vrăjitor înăuntru și—i zise:

—Acum du coșul la mine acasă, dar să știi că eu mă voi uita de la fereastră și voi veghea să nu te oprești pe drum ca sa te odihnești.

Vrăjitorul ridica coșul pe spate și porni la drum, însă povara îl apăsa așa de tare, că—i curgeau sudorile pe față. La o vreme, se așeză cu gând să se odihnească o clipa, dar îndată un corb îi striga:

—Eu ma uit prin ferestruica mea și vad ca te odihnești, scoală—te imediat și mergi mai departe.

El crezu că logodnica sa e cea care strigă și se sculă. După altă bucată de drum, vru iar să se așeze, dar iar auzi:

—Eu mă uit prin ferăstruică și văd că te odihnești, scoală—te imediat și mergi mai departe! Și, de câte ori se oprea, auzea strigătul și trebuia s—o ia din loc, până când, gemând și abia mai putând să respire, ajunse cu coșul în care erau fetele și aurul la casa lor părintească.

În pădure, mireasa pregătea nunta și îi invită și pe prietenii vrăjitorului. Luă un cap de mort cu dinții rânjind, îl împodobi cu câteva bijuterii și o coroană de flori și—l așeză la o gaură din podul casei, așa fel ca să fie văzut de afară.

Când toate pregătirile fură gata, se băgă într—un butoi cu miere, apoi desfăcu o chilotă cu pene și se învârti înăuntru, de arăta ca o pasăre așa de ciudată, că nimeni nu o putea recunoaște. După aceea, ieși din casă și în drum întâlni o parte din nuntași care întrebau:

—Pasăre măiastră, de unde vii?

—Vin de la casa vrăjitorului.

—Ce face tânăra—i mireasă?

—A măturat de jos în sus casa

—Și privește prin pod afară.

În cele din urmă, își întâlni și mirele, care se întorcea încet acasă. El o întrebă ca și ceilalți:

—Pasăre măiastră, de unde vii?

—Vin de la casa vrăjitorului.

—Ce face tânăra—i mireasă?

—A măturat de jos în sus casa

—Și privește prin pod afară.

Mirele privi înspre casa lui, văzu capul de mort rânjind în gaura de la pod și, crezând că e mireasa care—i surâde, se ploconi, salutând—o bucuros. Când adună în casă toți oaspeții, ajunseră și frații și neamurile miresei trimiși în ajutor. Ei închiseră toate ușile casei și—i

dădură foc, ca vrăjitorul cu adunătura lui de şarlatani să ardă împreună.

IENUPĂRUL

(Von dem Machandelboom// The Juniper Tree)

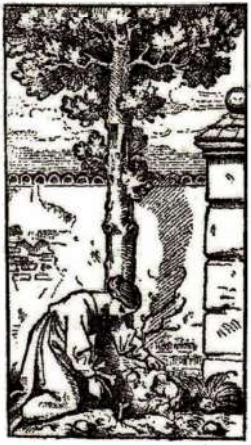

Demult, tare demult, trăia un om bogat care avea o soţie frumoasă şi pioasă.

Se iubeau foarte mult şi cea mai mare dorinţă a lor era să aibă un copil, iar femeia se ruga neîncetat pentru aceasta, dar în zadar...

În grădina casei lor, exista un ienupăr sub care femeia curata nişte mere, într—o zi de iarnă.

Din neatenţie, s—a tăiat la deget, iar sângele roşu a căzut pe zăpadă.

— Îmi doresc un copil roşu ca sângele şi alb ca zăpadă, a spus femeia şi inima i s—a umplut de bucurie. de parcă dorinţa trebuia să i se împlinească.

Timpul a trecut şi primăvara a sosit. Femeia a îngenuncheat sub ienupăr fericită şi a început să se roage.

A cules câteva boabe coapte ale ienupărului şi le—a mâncat, dar s—a îmbolnăvit...

Şi—a chemat soţul şi i—a spus cu tristeţe:

— Dacă voi muri să mă îngropi sub ienupăr.

Apoi s—a liniştit şi după vreo lună a născut un copil, un băiat.

Când a văzut că era roşu ca sângele şi alb ca zăpada a murit fericită şi împăcată.

Soţul ei a îngropat—o sub ienupăr, plângând amarnic după ea

După ce şi—a mai venit în fire, bărbatul s—a căsătorit din nou.

Şi acesta femeie i—a dăruit un copil: o fetiţă.

Femeia îşi iubea tare mult copilă, dar când se uită la baiat—roşu ca sângele şi alb ca zăpada se gândea că acesta, atât de frumos, va sta în calea propriului ei copil şi nu ştia cum să facă să—l înlăture, ca averea să—i rămână ei.

Gândul acesta o înnebunea pe femeie şi a început să se poarte urât cu băiatul, bătându—l şi asuprindu—l mereu.

Într—o zi fetiţa a venit la mama ei şi i—a spus :

—Mamă, dă—mi un măr!

—Da copila mea, a spus ea şi i—a dat un măr frumos.

—Mamă, poţi să—i dai şi fratelui meu unul? a întrebat—o fata.

—Da, când vine de la şcoală, a răspuns mama ei.

Privind pe fereasta larg deschisă a văzut băiatul venind spre casă şi parcă un duh rău a intrat în ea, a smuls mărul din mâna copilei şi i—a spus:

—Nu ţi—l voi da înaintea fratelui tău!

Şi a pus mărul la loc în ladă.

Băiatul a intrat în casă, iar duhul rău din ea a împins—o să spună:

—Fiul meu, vrei un măr? şi s—a uitat cam ciudat la el.

—Da ,dă—mi un măr, a spus băiatul şi atunci femeii i—a venit puterea să—l omoare.

—Vino cu mine, a pus ea şi deschizând capacul lăzii l—a îndemnat să şi aleagă chiar el mărul.

Şi când copilul s—a aplecat să ia mărul, duhul cel rău a îndemnat—o să trântească capacul, retezându—i capul copilului.

Apoi, copleşită de frică, s—a gândit: "Nu trebuie nimeni să afle ce s—a întâmplat."

S—a dus în camera ei, a luat o un şal mare, i—a pus capul copilului înapoi pe umeri, i l—a legat..

Şi l—a aşezat pe scaun, lângă uşă, cu un măr în mână.

La scurt timp, micuţa fată a venit la mama ei şi i—a spus :

—Mamă, fratele meu stă lângă uşa pe scaun cu un măr în mână şi pare foarte palid, iar când l—am rugat să—mi dea mărul nu mi—a răspuns şi m—am speriat..

—Du—te la el din nou şi dacă nu îţi răspunde , dă—i una peste ureche..!

Micuţa s—a dus şi i—a spus:

—Da—mi mie mărul, fratele meu.

Dar el nu a spus nici un cuvânt.

Şi ea i—a dat una peste ureche şi capul s—a rostogolit pe jos.

S—a speriat şi a fugit plângând la mama ei.

—Mamă, a spus ea , am dat jos capul fratelui meu.

Şi a plâns, şi a plâns şi nu se mai putea opri.

—Ce ai făcut? i—a spus mama ei. Taci din gură, nimeni nu ştie de asta. Ce s—a întâmplat nu mai poate fi reparat aşa că—l vom face friptură.

L—a tăiat pe băiat bucăţele şi l—a pus într—o cratiţă la fript, dar cum Marjorie se uită, a început să plângă, iar lacrimile ei curgeau în oală,.. aşa că n—a mai fost nevoie de sare!

Când tatăl lor a venit acasă şi s—a aşezat la masă pentru cină a întrebat:

—Unde este fiul meu?

Mama nu a răspuns.Şi i—a adus o farfurie mare cu friptură neagră.

—Of, a răspuns soţia.S—a dus la ţară la unchiul mamei lui unde va sta şase săptămâni ...!

—Marjorie,de ce plângi? Fratele tău se va întoarce în curând. Apoi i—a cerut nevestei să—i mai dea friptura, iar în timp ce mânca, arunca oasele sub masă.

Micuţa Marjorie s—a dus în camera ei şi a luat cea mai frumoasă batistă de mătase şi a înfăşurat în ea toate oasele de sub masă.

A ieşit afară în grădină şi le—a aşezat sub ienupăr.

O ceaţă a acoperit copacul şi de departe se putea zări un foc imens din care a ieşit o pasăre frumoasă care s—a ridicat spre cer cântând.

Pasărea a zburat atât de departe încât nu s—a mai văzut şi ienupărul a rămas la fel ca înainte, numai că.. batistă cu oasele dispăruse...

Acum Marjorie se simţea fericită. .ca şi cum fratele e i n u murise..

Şi a intrat în casa să mănânce.

Pasărea a zburat până s—a oprit pe acoperişul unei bijuterii şi a început să—şi cânte povestea vieţii:

—Mastera m—a omorât,
Tatăl meu m—a mâncat la cină,
Sora mea mi—a strâns osişoarele,
Într—o batistă de mătase.

Şi mi le—a aşezat
Sub ienupăr, lângă fereastră,
Cip—cirip,cip—cirip,
Şi doar aşa am putut ajunge
O pasăre măiastră!

Bijutierul, care meşterea înăuntru un lanţ de aur, a auzit cântecul şi i s—a părut nespus de melodios.

A alergat după pasăre, până şi—a pierdut un papuc din picior, atât era de impresionat şi a rugat—o să mai cânte o dată.

— Dacă vrei să auzi încă o dată cântecul acesta, trebuie să—mi dai în schimb lanţul de aur la care lucrezi, i—a cerut pasărea.

Şi bijutierul nu a stat pe gânduri...

Pasărea a zburat lângă acesta, a prins lanţul de aur în gheara dreaptă, a cântat, apoi şi—a luat zborul..

S—a aşezat pe casa unui cizmar şi a început să cânte:

—Mastera m—a omorât,
Tatăl meu m—a mâncat la cină,
Sora mea mi—a strâns osişoarele,
Într—o batistă de mătase.
Şi mi le—a aşezat
Sub ienupăr, lângă fereastră,
Cip—cirip,cip—cirip,
Şi doar aşa am putut ajunge
O pasăre măiastră!

Cizmarul a auzit şi el cântecul şi i—a plăcut şi lui nespus de mult. Şi—a chemat nevasta şi nepoţii ca să vadă pasărea cu pene roşii şi verzi şi mai ales să—i asculte cântecul.

— Mai cânta o dată, au rugat—o ei.

— Nu cânt niciodată de două ori acelaşi cântec, dacă nu primesc ceva în schimb, le—a spus pasărea.

— Îţi voi da o pereche de pantofi roşii, ia—i, sunt ai tăi! Numai cânta, te rog, încă o dată, cântecul acela, i—a spus cizmarul fermecat.

Pasărea a luat pantofii în gheara stânga şi i—a cântat.

A zburat, mai apoi, cu lanţul în gheara dreaptă şi cu pantofii în gheara stânga, spre o moară, unde douăzeci dintre oamenii morarului se căzneau să ridice o piatră.

S—a oprit într—un tei şi a început să cânte:

— Maştera m—a omorât,
Atunci un om a lăsat treaba.

— Tatăl meu m—a mâncat la cină,
Alţi doi oameni s—au oprit din treabă.

— Sora mea mi—a strâns osişoarele,
Alţi patru au plecat.

—Într—o batistă de mătase,
Mai erau doar pot oameni la lucru..

—Şi mi le—a aşezat,
Doar cinci oameni au mai rămas...

Sub ienupăr, lângă fereastră,
Doar un singur om...

Cip—cirip,cip—cirip,
Şi doar aşa am putut ajunge
O pasăre măiastră!

Şi a văzut că toţi oamenii erau lângă copacul unde era ea.
—Te rugăm, să ne cânţi..!
— Nu cânt de două ori acelaşi cântec, dacă nu primesc ceva în schimb.Vă cânt doar dacă îmi daţi piatra aceea!
După ce s—au codit, oamenii s—au apucat să facă o gaură în mijlocul pietrei.
Pasărea a coborât din copac, şi—a băgat capul prin gaura şi a început cântarea.

Apoi şi—a luat zborul spre casa tatălui.
Acolo, toţi stăteau la masă.

— Sunt atât de liniştit! a spus tatăl.
— Eu, tremur toată, parcă sta să vină furtuna.., a spus mama.
Marjorie, săraca, stătea şi plângea.
Tatăl a început să simtă în inima o bucurie mare, de parcă şi—ar fi revăzut un vechi şi bun prieten..
Când pasărea a ajuns la ienupăr şi a început să cânte, tatălui i s—a umplut inima de fericire, de parcă şi—ar fi revăzut un vechi şi bun prieten.

—Mastera m—a omorât,
Şi femeia a început să audă sunete stridente şi să vadă fulgere..

Tatăl meu m—a mâncat la cină,
—Ascultă, femeie, ce minunat canta pasărea aceea,ce lumina strălucitoare este în jur şi ce miros de grâu copt se simte în aer, a exclamat tatăl.

—Sora mea mi—a strâns osişoarele,
Şi Marjorie a vrut să vadă pasărea, dar mamă—sa nu i—a dat voie.

—Nu ieşiţi afară, a strigat ea, în timp ce se simţea ca şi cum ardea casa.
Dar tatăl nu a ascultat—o şi a ieşit afară să vadă şi să audă mai bine pasărea.

—Într—o batistă de mătase..
Şi mi le—a aşezat
Sub ienupăr, lângă fereastră,
Cip—cirip,cip—cirip,
Şi doar aşa am putut ajunge
O pasăre măiastră!

Pasărea a dat drumul lanţului, care a căzut din gheare, drept la gâtul bărbatului şi i se

potrivea de minune!
— Ce minunăţie! Pasărea aceasta mi—a dăruit un lanţ de aur atât de frumos!
Îngrozită femeia era cât pe ce să se prăbuşească, când pasărea a început din nou să cânte.

— Maştera m—a omorât..
— Mai bine aş muri decât să aud cântecul acesta,a urlat femeia.

— Tata m—a mâncat la cină..
Şi femeia a căzut la pământ ca şi moartă.

—Sora mea mi—a strâns osişoarele,
Într—o batistă de mătase..
Marjorie a ieşit în fugă să vadă dacă primeşte şi ea ceva şi pasărea i—a aruncat fetiţei pantofiorii roşii.

— Şi mi le—a aşezat
Sub ienupăr, lângă fereastră,
Cip—cirip,cip—cirip,
Şi doar aşa am putut ajunge
O pasăre măiastră!

Şi fetiţa s—a simţit atât de fericită cu pantofii în picioare încât a început să danseze de bucurie.
— Ce pasăre frumoasă şi bună, strigă Marjorie.Mi—a dăruit pantofii ăştia minunaţi!
— Să merg şi eu să văd pasărea asta, a spus maştera. Poate voi afla ce taina e la mijloc,deşi simt că vine prăpădul lumii!
De cum a ieşit pe uşă femeia, pasărea a dat drumul pietrei de moară drept în capul ei, ucigând—o.
Apoi, tatăl şi Marjorie au auzit tunete şi au văzut trăsnete, ceţuri, flăcări, fum....
Şi când acestea s—au potolit şi risipit, a apărut băiatul alb ca zăpada şi roşu ca sângele, care i—a luat în braţe pe oamenii care îi iubea cel mai mult, apoi au intrat toţi trei în casă şi s—au aşezat la masă..

BĂTRÂNUL SULTAN
(Der alte Sultan// Old Sultan)

A fost odată un ţăran şi ţăranul ăsta avea un câine tare credincios pe care—l chema Sultan. Dar vezi că anii cei neîndurători trecuseră şi peste bietul câine, şi acum era nevolnic cu totul din pricina bătrâneţii, şi—şi pierduse toţi dinţii din gură, de nu mai putea să roadă nici măcar un os, *dar'mite* să înşface vreo dihanie care s—ar fi*sumeţit* să se abată prin ogradă.

Şi se întâmplă ca într—una din zile ţăranul să şadă cu nevastă—sa afiară pe prispa casei şi, cum tăifasuiau ei de una de alta, omul aduse vorba şi despre câine:

—Să ştii, femeie, că mâine îl duc pe ţarină şi—i trag un glonţ în cap că tot nu mai e bun de nimic!

Când auzi ce hotărâre luase bărbatu—său, pe femeie o copleşi mila de biata vietate împovărată de anii bătrâneţilor şi nu se putu opri să nu—i zică:

—Atâta amar de ani ne—a slujit, păzindu—ne cu credinţă, aşa că şi—a plătit prea destul bruma de hrană care s—ar cuveni să i—o mai dăm acum, când e la capătul vieţii.

—Ascultă ici, bre femeie — spuse omul, cu năduf — mie îmi pare că nu prea vorbeşti cu chibzuială! Ia gândeşte—te bine: ce să mai facem cu el, că nici urmă de dinte nu mai are în gură şi n—aş crede că s—ar mai putea găsi vreun hoţ aşa de prostănac, care să se teamă de lătratul lui... N—ar fi nici o pagubă de ne—am descotorosi de un asemenea păzitor straşnic!... Iar dacă—i vorba că ne—a slujit până acu', apoi să nu uiţi că totdeauna l—am ţinut pe mâncare bună!...

Bietului câine, care—şi însorea mădularele bătrâne nu departe de locul acela, îi fu dat să audă toate vorbele lor. Şi—l cuprinse o mâhnire adâncă la gândul că ziua de mâine era ultima zi a vieţii lui şi că nu mai avea să apuce asfinţitul soarelui... Dar cum legase bun prieteşug cu un lup, aşteaptă până ce se lăsă seara şi, furişându—se din ogradă, o apucă pe cărarea codrului, către bârlogul cumătrului, să vadă ce—o zice şi el de treaba asta. Se jelui în faţa lupului până nu mai putu şi—şi căina amar soarta care—l aştepta.

Dar lupul nu—i luă în seamă văicărelile şi—i zise:

—Ascultă, frate—miu, da' pentru ce te pierzi matale aşa cu firea şi socoţi că de—acu' ţi—au intrat zilele în sac? Că doar oi găsi eu un şiretlic să te scap de toate grijile ce te apasă! Şi uite că l—am şi găsit!... Mâine dimineaţă, după cum ştii, stăpână—tău o s—o pornească la coasă, împreună cu nevastă—sa, pe fâneaţa de lângă pârâu şi—o să—l ia cu ei şi pe copilaş, că n—au cu cine—l lăsa acasă. După cum li—e obiceiul, socot c—o să—i găsească un loc umbros la adăpostul unui tufiş şi l—or lăsa acolo să doarmă cât or sta ei să cosească postata de loc. Iar tu, numai atâta să faci: aşază—te lângă dânsul, ca şi cum ai vrea să—l păzeşti... Şi când oi gândi că e timpul, o să ies din rariştea pădurii şi o să răpesc copilul. Tu, frate—miu, de—o să vezi asta, să—ţi iei picioarele la spinare şi să te ţii după mine, ca şi cum ai vrea să—mi smulgi din gheare prada. Iar la o răscruce, eu i—oi da drumul şi tu—l vei aduce peste puţin, viu şi nevătămat... De—aici înainte, stăpânii tăi or să rămână pe deplin încredinţaţi că i—ai salvat

viaţa feciorului lor, şi nici o primejdie n—o să te mai pască, ci te vei bucura numai de dragoste şi recunoştinţă. Şi n—o să mai duci lipsă de nimic şi vei huzuri numai în bine.

Planul pe care—l urzise lupul era cum nu se poate mai bun, şi câinele se bucură în sinea lui că avea un prieten aşa de iscusit, care să—l scape de la ananghie. Şi lucrurile se petrecură întocmai cum le *chitise* cumătrul lup.

Când îşi văzu copilaşul în gura lupului, ţăranul dete un ţipăt de parcă l—ar fi muşcat un şarpe de inimă... Dar clipele de spaimă şi întristare nu ţinură mult. Şi când ţăranul nu mai nădăjduia c—o să—şi mai vadă vreodată copilul în viaţă, numai ce se pomeni că i—l aduce bătrânul Sultan şi i—l lăsă la picioare, în iarbă. De bucurie că—şi vede feciorul, care—i era mai drag decât sufletul, omul nostru se simţea în al nouălea, cer. Şi luând câinele în braţe, îl mângâie cu duioşie şi—i spuse:

—De—acu', moşneagule dragă, nimeni n—o să te mai supere cu nimic şi cât te—or ţine zilele, ştiu c—o să te bucuri de hrană din belşug.

Cum nevastă—sa nu era departe de el, omul se grăbi să—i zică:

—Femeie hăi, ia dă tu o rugă până acasă, de—i pregăteşte moşneagului ăsta o papară de—aia straşnică, şi vezi de înmoaie în ea şi nişte colaci! Că pe asta nu trebuie s—o apuce cu dinţii, şi i—o tihni... Şi mai vezi de—i pune şi o pernă de pe crivatul meu, da' una moale că i—o dăruiesc să—i ţină de culcuş.

Trecură ele zilele, dar bătrânul Sultan n—avea de ce să se plângă, că ducea un trai îndestulat, cum nici prin vis nu—şi visase. Şi într—o seară, numai ce se pomeni cu lupul în ogradă. Pasămite, venise să audă ce mai e nou şi ca să—şi arate bucuria că cele puse la cale de el izbândiseră atât de bine... Dar când fu să—şi ia rămas—bun cumătrul îl întrebă aşa, parcă într—o doară:

—Mă frate—miu, faţă de binele pe care ţi l—am făcut socot că n—o să fii aşa de hain şi o să închizi şi tu ochii de m—oi abate din când în când să—i *găbjesc* lui stăpânu—tău câte un mieluţ mai gras! Că vezi tu, vremurile—s amarnice şi—i greu al naibii s—o scoţi la capăt...

—Ba la asta să nici nu te gândeşti! îi răspunse cu hotărâre câinele. Cât oi trăi, îi rămân credincios stăpânului meu şi nu mă fac părtaş la o asemenea netrebnicie.

Lupul gândi că bătrânului său prieten îi arde de şagă şi nu—i luă în serios vorbele. Ba chiar se strecură în aceeaşi noapte în ograda omului, cu gândul să—i înşface mielul cel mai dolofan. Vezi însă că Sultan avusese grijă să—i spună lui stăpânu—său ce urzea lupul, aşa că ţăranul era pregătit. Luase un ţăpoi şi când mi ţi—l încolţi, vai de mama lui ce a păţit, că l—a tăbăcit de tot şi i—a muiat omul oasele! Lupul scăpă doar cu fuga şi când fu să treacă pe lângă câine, îi şuieră din goană:

—Ticălosule; aşteaptă numai, c—o să mi—o plăteşti cu vârf şi îndesat.

A doua zi, nici nu se iviră bine zorile, că lupul se şi grăbi să—l pornească pe prietenul său, porcul mistreţ cel colţat, către ograda omului. Şi—i trimise poruncă lui Sultan să vină cât mai degrabă în pădure, că aveau ei o judecată de încheiat!... Şi cât se strădui câinele, nu fu chip să—şi găsească alt chezaş mai acătării decât o pisică amărâtă ca vai de ea şi şontoroagă de un picior... Când porniră la drum, mâţa începu să se salte anevoie pe cele trei picioare tefere, de—ai fi zis că mergea numai pe o parte şi, de durere, coada i se zbârli toată...

Cumătrul lup şi mistreţul cel colţat veniseră mai de multişor în poiana străjuită de doi paltini uriaşi, unde era vorba să se facă judecata, şi priveau cum zoresc pe şleaul pădurii câinele şi pisica.

Cum priveau ţintă, numai ce li se păru că duşmanii se apropiau de ei, aducând cu sine şi o sabie! Pasămite, luaseră drept sabie coada săltată în sus a pisicii... Şi cum pisica îşi arunca trupul când pe două picioare şi când pe unul, cei doi crezură că se apleacă de şale ca să culeagă pietroaie din mers, să—i bată zdravăn cu ele! Văzând cum stă treaba, amândoi prietenii începură să tremure de frică şi, zbughi! Mistreţul se pitula în nişte tufişuri, iar lupul sări într—un aluniş.

Mare le fu mirarea celor doi călători, când nu aflară pe nimeni în poiană... Se întâmplă însă că mistreţul nu se ascunsese tocmai bine şi cum tufişul nu prea era înalt, vârful urechilor îi ieşea afară din ascunzătoare. Văzând—o pe mâţă că tot cată împrejur şi amuşină aerul, mistreţul îşi ciuli urechile să prindă cel mai mic zgomot, nu cumva să—l ia fără veste. Dar cum frunzişul mereu se mişca, mâţa crezu că—i vorba de vreun şoarece care se zbenguie şi se repezi într—acolo, înfigându—şi cu furie dinţii în urechea mistreţului.

Iar acesta sări în sus de doi coţi şi prinse a răcni:

—Ai milă şi cruţă—mă! Vinovatul s—a ascuns ici, în aluniş!

Câinele şi pisica îşi îndreptară privirile într—acolo şi—l zăriră pe lup cum da să se ascundă. Cum n—avea ce mai face, pe lup îl apucă amarul şi ruşinea că se arătase atât de fricos şi fu mulţumit să se şteargă gâlceava dintre el şi câine şi să lege iarăşi prieteşug amândoi.

CELE ŞASE LEBEDE
(Die sechs Schwäne//The six swans)

A fost odată un împărat şi se întâmplă că odată împăratul ăsta se duse la vânătoare într—o pădure întinsă şi cu atâta patimă se avântă pe urmele unei sălbăticiuni, că nici unul din curtenii care îl însoţeau nu se putu ţine după el. Când se făcu aproape de seară, împăratul încetă să—şi mai urmărească prada şi, uitându—se în jurul său, băgă de seamă că se rătăcise în codrul cel mare. În zadar îi fură toate încercările, căci tot nu izbuti să găsească drumul înapoi spre curtea împărătească. Şi mergând el aşa prin pădure, numai ce văzu venind spre el o babă, bătrână tare, care dădea din cap fără oprire, dar vezi că baba aceea era de fapt o vrăjitoare.

—Bunicuţă dragă, n—ai putea să—mi arăţi cum să ies din pădurea asta? o întrebă împăratul.

—Ba cum să nu, mărite crai, îi răspunse vrăjitoarea, sigur că pot, da' numai dacă te învoieşti cu ce ţi—oi cere; iar dacă nu duci la îndeplinire ce—ţi cer, apoi să ştii că n—o să mai apuci să ieşi din străfundul ăsta de codru şi—aici or să—ţi putrezească oasele de foame.

—Şi despre ce—ar fi vorba? întrebă împăratul.

—Iaca, am o fată, zise baba, şi tare mai e frumoasă, ca toate fetele frumoase de pe lumea asta, aşa că merită să—ţi fie soaţă. Iar dacă o faci împărăteasa ta, o să—ţi arăt cum să ieşi din pădure.

Împăratul era atât de înspăimântat încât se învoi să facă ce—i ceruse baba şi vrăjitoarea îl conduse la coliba ei, unde o găsiră pe fiică—sa stânci lângă vatră. Fata îl întâmpină ca şi când îl aşteptase de mult să vină şi împăratul văzu că era într—adevăr nespus de frumoasă, dar cu toate astea nu i se lipi de suflet şi nu se putea uita la ea fără să—l treacă un fior rece pe spinare. Numai că nu avea încotro, aşa că o sui pe fată alături de el pe cal, iar baba îi arătă cum să iasă din codru şi, când ajunse la palat, împăratul o luă pe fată de soaţă.

Vezi însă că împăratul aista mai avusese o soaţă care i se prăpădise, sărmana, şi de la care avea şapte copii, şase băieţi şi o fată, pe care îi iubea ca pe lumina ochilor săi. Şi cum se temea ca nu cumva maştera să se poarte urât cu ei sau chiar să—i vatăme în vreun fel anume, tatăl îi strămută pe toţi într—un palat ridicat în inima unei păduri. Palatul era atât de bine ascuns vederii şi atât de greu se ajungea la el, că nici însuşi împăratul nu l—ar fi găsit dacă n—ar fi fost să—i dea o femeie pricepută la farmece un ghem de aţă vrăjii, care, după ce—l

arunca pe jos, începea să se rostogolească singur şi să—i arate drumul spre castel.

Numai că împăratul se ducea atât de des să—şi vadă copiii nespus de iubiţi, încât soaţa sa începu să bage de seamă că lipsea cam mult de acasă şi tare era curioasă să afle ce făcea bărbatu—său singur în pădure. Aşa că îi momi cu bani pe slujitorii împăratului şi aceştia îi dezvăluiră taina palatului, precum şi a ghemului fără de care nu se putea ajunge acolo.

Aflând toate acestea, împărăteasa nu mai ştiu ce—i liniştea până nu află unde ţinea soţul ei ghemul şi între timp cusu nişte cămăşuţe din mătase albă pe care le descântă, căci vezi bine învăţase meşteşugul vrăjitoriei de la mamă—sa. Şi odată, când împăratul era plecat la vânătoare, luă cu ea cămăşuţele şi ghemul fermecat şi o porni spre palatul din pădure. Copiii, care prinseră de veste că cineva se apropia de palat, se gândiră că trebuie să fie mult îndrăgitul lor tată şi, voioşi nevoie mare, alergară în întâmpinarea lui. Dar de cum se apropiară de împărăteasă, aceasta aruncă peste fiecare din ei câte o cămăşuţă şi, pe dată ce ţesătura le atinse trupurile, copiii se prefăcură în lebede şi—şi luară zborul peste pădure.

Mulţumită peste măsură, zgripţuroaica de împărătească se întoarse acasă, încredinţată că scăpase de copiii vitregi, numai că fata nu—şi urmase fraţii când se duseseră să—şi întâmpine tatăl, iar maştera nu ştia că împăratul mai avea şi o fetiţă pe lângă cei şase feciori.

A doua zi, împăratul se duse să—şi vadă copiii, dar nu o găsi decât pe copilă.

—Unde—ţi sunt fraţii? o întrebă tată—său.

—Vai, dragă tată, suspină fata, au plecat cu toţii şi m—au lăsat singură aici!

Şi apoi îi povesti împăratului cum de la ferestruica odăii ei îşi zărise fraţii prefăcuţi în lebede zburând peste pădure şi îi arătă câteva pene pe care le adunase din curtea palatului, unde le lăsaseră fraţii ei să cadă.

Nespus de mare fu durerea împăratului, dar nu—i trecu nici o clipă prin gând că împărăteasa făcuse această faptă mârşavă; şi cum se temea ca nu cumva şi fetiţa să—i fie răpită, vru să o ia acasă cu el. Dar copilei îi era tare frică de mama cea vitregă şi—şi înduplecă tatăl să o lase să mai stea măcar o noapte la palatul de taină din inima pădurii.

Tată—său se învoi, dar de cum plecă, copila îşi zise:

—De—acum înainte nu mai am ce căuta aici. M—oi duce în lume să—mi găsesc fraţii.

Şi când se făcu noapte, fugi de la palat şi se adânci în codrul cel mare. Şi merse astfel fără popas toată noaptea şi toată ziua următoare, până fu prea sfârşită să meargă mai departe. Şi din locul în care poposise, văzu o colibă micuţă şi când intră înăuntru, dădu într—o odaie cu şase pătuţuri, dar neîndrăznind să se întindă pe nici unul, se cuibări pe podea, sub un pătuţ, cu gândul să rămână acolo peste noapte.

Dar chiar înainte ca ultima rază de soare să apună, numai ce auzi un fâsâit de aripi şi văzu şase lebede intrând în zbor pe fereastră. Se strânseră toate laolaltă şi începură să sufle una peste alta şi, cum suflau, penele li se desprindeau una câte una şi în curând îşi lepădară înfăţişarea de lebădă întocmai ca pe o cămaşă. Atunci fata se uită la ei mai cu luare aminte şi recunoscându—şi fraţii nu mai putu de bucurie şi ieşi de sub pătuţ. Fraţii fură şi ei nespus de fericiţi când o văzură pe surioara lor, dar tare scurtă fu bucuria lor.

—Nu poţi să rămâi cu noi, îi spuseră băieţii, fiindcă asta e ascunzătoarea unor tâlhari şi or să—ţi facă de petrecanie dacă te găsesc aici când or veni acasă.

—Dar voi nu m—aţi putea apăra? îi întrebă fetiţa.

—Ne—ar fi cu neputinţă, îi răspunseră ei, fiindcă ne este dat doar un sfert de ceas în fiecare seară să ne lepădăm pielea de zburătoare şi să ne recăpătăm înfăţişarea de oameni, după care ne preschimbăm din nou în lebede.

Tare mai plânse surioara când auzi aceste cuvinte şi printre suspine îi întrebă:

—Dar nu s—ar putea destrăma vraja aceasta?

—Vai nouă, nu! îi spuseră fraţii. Căci tu, draga noastră surioară, eşti singura care ne—ai putea ajuta, numai că încercarea la care ai fi supusă e mult prea grea pentru tine. Fiindcă şase ani n—ar fi îngăduit nici să vorbeşti şi nici să râzi şi—n timpul acesta ar trebui să meşteşugeşti

pentru noi şase cămăşuţe din flori de ochiul boului. Şi chiar un singur cuvânt de—ai rosti în răstimp, toată munca ta istovitoare ar fi în zadar.

Şi nici nu terminară bine, că sfertul de oră se şi scursese şi flăcăii se prefăcură la loc în lebede şi—şi luară zborul pe fereastră.

Dar fata era atât de îndurerată de soarta vitregă a fraţilor ei, încât îşi puse în gând să nu se lase până nu i—o scăpa de puterea vrăjii. Aşa că plecă şi ea din colibă şi se duse în afundul pădurii, căutând un copac printre ramurile căruia să se adăpostească peste noapte.

Şi cum se sculă a doua zi de dimineaţă, şi începu să caute prin pădure flori de ochiul boului şi după ce culese destule, începu să ţească cămăşuţele. Singură în inima codrului, fata n—avea oricum cu cine să vorbească, iar de râs nu—i ardea defel, aşa că nu—şi luă ochii de la lucru.

Se scurse astfel multă vreme, dar odată se întâmplă ca împăratul care domnea peste acel ţinut să vâneze prin codrul acela şi se nimeri ca alaiul craiului să ajungă chiar la copacul în care sălăşluia fata.

—Cine eşti? o întrebară ei, dar nu primiră nici un răspuns.

—Dă—te jos din copac, că nu gândim să—ţi facem nici un rău, dar fata nu scoase nici o vorbă, ci doar dădu din cap. Şi cum nu o slăbeau deloc cu întrebările, copila le aruncă lănţişorul de aur de la gât, crezând că astfel o vor lăsa în pace. Dar curtenii împăratului tot n—o slăbiră cu întrebările, aşa că le aruncă cingătoarea, şi când văzu că nici aşa nu scapă de ei, le azvârli legătura de la ciorapi, şi apoi una câte una, toate lucruşoarele cu care era înveşmântată şi de care se putea lipsi, până ce rămase doar într—o cămăşuţă. Curtenii însă nu se dădură bătuţi şi, urcându—se după ea în copac, o luară şi o duseră înaintea împăratului.

—Cine eşti, o întrebă împăratul, şi ce faci acolo în copac?

Fata nu scoase o vorbă. Craiul îi puse iar şi iar aceeaşi întrebare în toate limbile care—i erau lui cunoscute, dar copila rămase mută ca un peşte. însă cum era neînchipuit de frumoasă şi cum priveliştea ei îl înduioşa nespus, împăratul se îndrăgosti nebuneşte de ea. Şi învelind—o în hlamida lui crăiască, o sui pe cal alături de el şi o duse la palatul său. Puse apoi să fie înveşmântată în straie alese şi era aşa de frumoasă că la soare te puteai uita, dar la ea ba, numai că oricât se străduiră, nimeni nu putu s—o facă să vorbească. Împăratului însă îi era atât de dragă, încât o pofti lângă el la masă, iar simplitatea şi purtarea ei cuviincioasă îi plăcură într—atât, încât le spuse curtenilor:

—Aceasta e aleasa mea şi ea şi numai ea îmi va fi soaţă. Şi nici că mai stătu mult pe gânduri şi peste câteva zile se şi cunună cu ea.

Dar vezi că împăratul acesta avea o mamă vitregă tare pizmaşă, căreia nu—i fu deloc pe plac căsătoria fiului ei şi o tot vorbea de rău pe tânăra împărăteasă.

—Cine ştie de pe unde se trage arătarea asta care nici vorbi nu ştie! Şi cum să fie vrednică de un împărat?

Iată însă că trecu un an şi soaţa îi născu împăratului un prunc. Numai că într—o zi, maştera, haină la suflet cum era, puse slujitorii să ia copilaşul şi să—l ascundă departe de palat, şi în timp ce tânăra împărăteasă dormea, o mânji la gură cu sânge, după care dădu fuga la fiu—său şi—i spuse că împărăteasa era o zgripţuroaică rea, care mânca copii. Craiul nu crezu în ruptul capului una ca asta şi nu lăsă pe nimeni să—i facă soaţei sale vreun rău, cu toate că femeia îşi petrecea tot timpul ţesând la cele şase cămăşuţe şi nu—i păsa de nimic altceva. Peste o vreme, împărăteasa rămase din nou grea şi aduse pe lume o mândreţe de băiat, iar soacră—sa se folosi de acelaşi şiretlic, dar împăratul tot nu se îndură să dea crezare învinuirilor ei făţarnice.

—E prea smerită şi bună ca să fie în stare de aşa ceva, îi zise el mamă—sii; şi dacă n—ar fi mută şi ar putea vorbi în apărarea ei, sunt sigur că şi—ar dovedi nevinovăţia.

Dar zgripţuroaică cea bătrână nu se dădu bătută; şi când împărăteasa născu încă un cocon, iar luă pe ascuns copilaşul şi pe mamă o mânji cu sânge la gură în timp ce dormea, acuzând—o din nou că şi—a mâncat copilul; iar când soaţa sa nu scoase nici de data asta nici o vorbă ca

să se apere, împăratul nu mai putu răbda şi o dădu pe mâna judecătorilor, care hotărâră că trebuie arsă pe rug.

Dar aşa fu scris că ziua în care trebuia să fie îndeplinită pedeapsa, fu şi ultima zi din cei şase ani în care femeii nu i se îngăduise să vorbească sau să râdă, ca să—şi poată scăpa fraţii de sub vraja care—i ţintuia în pielea de lebădă. Căci cămăşuţele erau de—acum gata cu toate, numai la ultima nu mai apucase să—i facă mâneca stângă.

Şi când veni vremea să fie dusă spre locul de osândă, puse cămăşuţele pe mână, iar când o urcară pe rug şi călăii erau cât pe ce să dea foc rugului, femeia îşi aruncă ochii de jur împrejur şi iată că văzu şase lebede venind în zbor spre ea. Şi inima îi tresaltă de bucurie, căci ştia de—acum că şi izbăvirea ei de toate suferinţele îndurate era pe—aproape. Lebedele zburară spre rug şi când fură destul de aproape de ea, sora cea bună aruncă peste ele cămăşuţele ţesute cu mâinile ei; şi de cum îi atinseră cămăşile, flăcăilor le căzu pielea de lebădă şi se preschimbară la loc în oameni şi erau parcă şi mai frumoşi şi mai voinici decât îi ştia ea. Doar fratelui cel mic îi lipsea braţul stâng şi—n locul lui îi pornea din umăr o aripă de lebădă...

Şi, Doamne, ce se mai bucurară şi ce se mai îmbrăţişară cu toţii de fericire, când se văzură din nou împreună!

Iar împărăteasa nu mai pregetă şi se duse la împărat, care urmărise tare înduioşat revederea celor şapte fraţi, şi începând să vorbească îi grăi astfel:

—Preaîndrăgitul meu soţ, acum sunt dezlegată să vorbesc şi să—ţi spun că sunt nevinovată şi că am fost învinuită pe nedrept.

Şi—apoi se apucă şi—i povesti împăratului despre vicleşugul soacrei sale şi—i spuse cum îi luase copilaşii şi—i ascunsese departe de palat. Dar Domnul fu bun cu ei şi copiii scăpaseră teferi, iar când fură aduşi înaintea împăratului, acesta se bucură peste măsură să—i vadă în viaţă şi sănătoşi. Şi atât de tare se mânie pe maştera cea vicleană, încât puse să fie pedepsită şi arsă pe rug până nu mai rămase din ea decât o mână de cenuşă. Iar împăratul şi împărăteasa, împreună cu feciorii lor şi cu fraţii împărătesei, trăiră fericiţi până la adânci bătrâneţi.

FRUMOASA ADORMITĂ(frumoasa din pădurea adormită)
(Briar rose; The Sleeping Beauty in the Woods)

A fost odată, în vremurile de demult, a fost un împărat şi—o împărăteasă, şi cum nu se îndurase soarta să le hărăzească un urmaş, nu trecea zi în care să nu se tânguie amândoi: „Cât de goală ne e casa şi ce fericiţi am fi de—am avea şi noi un copil!" Dar coconul cel mult dorit se lăsa aşteptat de multă vreme…

Şi iată că—ntr—un sfârşit, pe când împărăteasa se scălda în apa unui râu, o broască sări din unde pe prundişul malului şi—i grăi astfel:

—Află, Măria ta, că—ţi va fi îndeplinită dorinţa; căci până a nu trece anul, vei aduce pe lume o fetiţă.

Şi se împlini întocmai ceea ce spusese broasca; împărăteasa născu o fetiţă, şi atâta era de frumoasă fetiţa, că împăratul nu—şi mai încăpea în piele de bucurie. Cum voia să se împărtăşească şi alţii din bucuria lui, Măria sa dădu o mare petrecere, la care pofti nu numai rudele, prietenii şi cunoscuţii, ci şi ursitoarele, ca să le câştige toată bunăvoinţa şi grija faţă de soarta copilei.

În toată ţara aceea erau treisprezece ursitoare, dar pentru că împăratul nu avea decât douăsprezece talere de aur în care să le servească bucatele, una din ele nu fu poftită la ospăţ. Petrecerea se prăznui cu mare strălucire şi, când fu să se încheie, ursitoarele înzestrară copila cu cele mai alese daruri: una îi hărăzi să se bucure de virtute, a doua, de frumuseţe, a treia, de bogăţie şi aşa, pe rând, ursitoarele îi dăruiră tot ce—şi poate dori omul pe lumea asta. În clipa când cea de—a unsprezecea ursitoare tocmai îşi sfârşea urarea, numai ce intră valvârtej cea de—a treisprezecea. Pasămite, venise să se răzbune pentru că nu fusese poftită şi ea la serbare. Şi, fără ca măcar să arunce cuiva vreo privire, rosti cu un glas tunător:

—Când va împlini fata cincisprezece ani, să se—nţepe c—un fus şi să moară!

Apoi nu mai spuse nici un cuvânt şi, întorcând spatele la cei de faţă, părăsi sala tronului. Toţi încremeniseră de spaimă, dar cea de—a douăsprezecea ursitoare, care nu—i rostise încă urarea, se apropie de leagăn şi, fiindcă nu—i sta în putinţă să ridice blestemul, ci doar să—l mai îndulcească, glăsui aşa:

—Dar să nu fie moartă, ci să cadă într—un somn adânc, care să ţină o sută de ani!

Împăratul, care dorea din tot sufletul s—o ferească pe iubita sa copilă de năpasta blestemului, dădu poruncă să se pună pe foc toate fusele din împărăţie.

În ăst timp, fetiţa creştea şi darurile cu care o înzestraseră ursitoarele îşi arătau roadele cu prisosinţă: era atât de frumoasă, de cuminte, de prietenoasă şi de înţeleaptă, că oricine o vedea o îndrăgea pe dată.

Se întâmplă însă ca tocmai în ziua în care domniţa împlinea cincisprezece ani împăratul şi împărăteasa să fie duşi de—acasă şi fata să rămână singură în palat. Ca să—i treacă de urât, luă la rând încăperile; zăbovi ea prin tot felul de săli şi odăi şi colindă aşa, după pofta inimii, ceasuri întregi, până ce ajunse şi la un turn vechi. Urcă scara îngustă şi întortocheată ce ducea

sus şi se pomeni în dreptul unei uşi micuţe. În broască era vârâtă o cheie ruginită şi când o răsuci, uşa sări în lături şi fetei îi fu dat să vadă într—o cămăruţă o femeie bătrână, bătrână, care sta şi torcea cu sârguinţă un fuior de in.

—Bună ziua, bătrânico, spuse domniţa, da' ce faci aici?

—Iaca, torc şi eu! răspunse bătrâna, dând din cap.

—Da' ce naiba—i aia de se răsuceşte aşa de repede? întrebă fata şi, luând fusul în mână, încercă şi ea să toarcă.

Dar de—abia—l atinse, că se şi împlini blestemul ursitoarei şi domniţa se înţepă la un deget.

În clipa în care simţi înţepătura, fata căzu pe patul care se afla acolo şi se cufundă într—un somn adânc. Şi somnul ăsta cuprinse întreg palatul: împăratul şi împărăteasa, care tocmai atunci se întorseseră acasă şi intraseră în sala tronului, adormiră pe loc şi o dată cu ei adormi întreaga curte. Adormiră şi caii în grajd, şi câinii prin cotloanele curţii, şi hulubii pe acoperiş, şi muştele pe pereţi; ba chiar şi focul care ardea în vatră îşi potoli văpaia şi se stinse cu totul. Friptura încetă de—a mai sfârâi, iar bucătarul, care tocmai se pregătea să—şi apuce de chică ucenicul, fiindcă făcuse o boroboaţă, îi dădu drumul şi adormi şi el. Chiar şi vântul îşi opri suflarea şi nici o frunzuliţă nu se mai mişcă în copacii din preajma palatului.

Şi ce să vezi: de jur—împrejurul palatului începu să crească un tufiş de mărăcini, ca un gard viu! An de an, mărăcinişul se înălţa tot mai mult şi, în cele din urmă, cuprinse toţi pereţii, până la căpriori, ba se mai întinse şi pe deasupra, de nu mai puteai vedea palatul defel, nici chiar steagul de pe acoperiş.

A mers vestea—n lume despre frumoasa adormită, căci aşa o numeau toţi pe tânăra domniţă; şi la câte—un răstimp se găsea câte—un fiu de crai care încerca să străbată prin tufişul de mărăcini şi să pătrundă până la palat.

Dar de răzbit n—a răzbit nici unul, din pricină că mărăcinii se prindeau laolaltă ca şi când ar fi avut nişte mâini ghimpoase şi nu—i lăsau să înainteze măcar un pas.

După amar de ani, prin acele meleaguri iată că mai veni un fecior de împărat. Şi întâlnindu—se el cu un bătrân, acesta—i povesti despre gardul de mărăcini care împrejmuia palatul de amar de ani... Şi—i mai zise că—n palat o fiică de crai, frumoasă cum nu se mai află alta pe lume, dormea somn adânc, de vreo sută de ani. Şi că tot de atunci dorm şi împăratul şi împărăteasa şi toţi curtenii... Şi mai ştia bătrânul, de la bunicu—său, că se perindaseră pe—acolo mulţi feciori de împărat care încercaseră să răzbească la palat prin tufărişul de mărăcini, dar că toţi s—au pierdut fără urmă, agăţaţi printre spini, murind de—o moarte cumplită.

Atunci tânărul îi vorbi cu semeţie:

—Mie nu mi—e teamă defel şi află c—am să mă duc s—o văd pe frumoasa adormită, chiar de—ar fi să—mi pierd viaţa!

Şi oricât încercă bătrânul cel omenos să—l abată pe flăcău de la acest gând, nu izbuti, căci acesta era neînduplecat în hotărârea lui.

Se nimeri însă că tocmai atunci se împlineau cei o sută de ani şi sosise ziua în care frumoasa adormită trebuia să se deştepte din somnul ei lung. Când feciorul de împărat se apropie de tufărişul de mărăcini, mai—mai nu—i veni să—şi creadă ochilor, căci mărăcinii se prefăcuseră pe dată în puzderie de flori mari şi frumoase, ce se dădeau la o parte din faţa lui, lăsându—l să treacă nevătămat. Şi după ce trecea el, cărarea se strângea din nou şi florile se preschimbau iarăşi într—un zid ghimpos, de nestrăbătut. În curtea palatului văzu o mulţime de cai şi nişte ogari care dormeau pe lespezile de piatră. Pe acoperiş, hulubii dormeau cu căpşoarele vârâte sub aripi... De—ndată ce intră în palat, văzu acelaşi lucru: muştele dormeau pe pereţi, iar în bucătărie bucătarul ţinea mâna întinsă, ca şi cum ar fi vrut să apuce de chică pe ajutorul său, în timp ce o slujnică şedea pe—un scăunel, având în faţă o găină neagră, pe care abia apucase s—o jumulească de câteva pene, cu o sută de ani în urmă.

Şi feciorul de crai merse mai departe, până ce ajunse în sala tronului. Aici îi găsi pe toţi curtenii dormind un somn ca de plumb iar mai în fund, sus, pe tron, dormeau împăratul şi împărăteasa. Colindă el mereu alte şi alte încăperi, fără să se oprească măcar o clipă. Şi tot palatul era cufundat într—o tăcere aşa de adâncă, că—ţi puteai auzi răsuflarea. În cele din urmă, flăcăul ajunse în turn şi deschise uşa cămăruţei în care dormea tânăra domniţă. Şi era atât de frumoasă în somnul ei, că feciorul de împărat nu—şi mai putu lua ochii de la ea şi, aplecându—se, o sărută.

Dar de îndată ce—o atinse cu buzele, frumoasa adormită clipi din gene, deschise ochii şi—l privi cu drag. Coborâră apoi amândoi din turn şi, ca la un semn, împăratul şi împărăteasa se treziră şi ei şi tot atunci se treziră toţi curtenii. Se priveau unii pe alţii, miraţi, şi mai—mai că nu le venea să—şi creadă ochilor. Caii din curte se ridicară şi începură să—şi scuture coama; ogarii săriră sprinten în sus, dând vesel din coadă şi gudurându—se; hulubii de pe acoperiş scoaseră căpşoarele de sub aripi şi, rotindu—şi privirile în zare, îşi luară zborul spre câmpie; muştele începură să se mişte pe pereţi bâzâind întruna; focul din bucătărie se dezmorţi şi—şi înteţi vâlvătaia; mâncarea de pe plită porni să clocotească; friptura prinse iar să sfârâie; bucătarul trase o palmă zdravănă ucenicului său, care prinse să ţipe ca din gură de şarpe; iar slujnica se apucă de jumulit găina şi n—o mai lăsă din mână până nu—i smulse toate penele...

Apoi se prăznui cu mare strălucire şi alai nunta feciorului de împărat cu frumoasa adormită şi amândoi trăiră fericiţi până la sfârşitul zilelor.

PASĂREA GĂSITĂ(copil găsit)
(Fundevogel// Foundling—Bird)

A fost odată un pădurar şi pădurarul ăsta plecă o dată în pădure la vânătoare. Şi de cum ajunse el într—o poiană, numai ce auzi nişte ţipete ca de copil mic. O porni omul înspre partea de unde se auzeau ţipetele şi—n cele din urmă ajunse în dreptul unui copac înalt. Şi—n vârful copacului aceluia se afla o gâgâlice de copil, care chirăia de zor. Pesemne că mama copilului adormise sub copac şi că o pasăre de pradă, care—l văzuse cum dormea, la rându—i, în poala maică—si, venise în zbor de—l luase în *cloţ* şi—l pusese în copacul cel înalt.

Pădurarul nu stătu pe gânduri nici o clipă şi suindu—se în copac, luă copilul de acolo. Şi gândi el în sine: „Bre omule, o să iei copilul la tine acasă şi o să crească împreună cu Lenchen a ta!..." Şi chiar aşa şi tăcu. Şi cei doi copii crescură împreună, de parcă ar fi fost fraţi buni. Iar celuia pe care—l aflase pădurarul în copac, şi care fusese luat de către pasărea de pradă din poalele maică—si, îi dădură numele de „Pasărea găsită".

Acu', se cade să vă spun că „Pasărea găsită" şi Lenchen se iubeau foarte mult. Atât de mult, că de se întâmpla vreodată să nu fie împreună, pe copii îi apuca întristarea şi dorul. Pădurarul n—avea nevastă şi grijile casei le ducea o femeie bătrână. Şi se întâmplă ca într—o seară să ia femeia două găleţi, ca să care apă de la fântână. Aduse ea apă o dată, aduse a doua oară, şi dacă văzu Lenchen că tot cară apă şi nu mai sfârşeşte, o întrebă:

— Ian ascultă, mătuşă Sanne, da' de ce matale cari atâta apă? La ce—ţi trebuie?

—Dacă n—o să sufli o vorbă nimănui, atunci o să—ţi spun. Lenchen o asigură c—o să—şi ferece gura, şi atunci bucătăreasa îi spuse:

—Mâine dimineaţă, când taică—tău o să fie în pădure, după vânat, o să pun toată apa asta la fiert în cazan şi, când o începe să dea în clocot, o să—l arunc pe „Pasăre găsită" înăuntru şi— o să fac din el o fiertură bună...

În dimineaţa următoare, pădurarul se sculă mai devreme de a răsări soarele şi—o porni la vânat. Şi cum era atât de devreme când plecă de acasă, copiii se mai aflau încă în aşternut, că abia făcuseră ochi. Şi numai ce—i suflă Lenchen la ureche lui „Pasăre găsită":

—Dacă n—o să mă părăseşti, să ştii că nici eu n—o să te părăsesc! Şi se grăbi „Pasăre găsită" să—i răspundă:

—Nici prin gând nu—mi trece c—o să te pot părăsi vreodată! Dacă—i auzi spusele, Lenchen urmă:

—Atunci ascultă—mă: hoaşca asta bătrână a cărat aseară o mulţime de găleţi de apă şi când am întrebat—o de ce face asta, mi—a răspuns că—i gata să—mi zică, de—i făgăduiesc că n—o să suflu o vorbă nimănui. Şi când am asigurat—o c—o să—mi ţin gura, mi—a zis aşa: „în zorii zilei, când taică—tău o fi dus în pădure după vânat, o să pun la fiert cazanul cu apă şi—l voi arunca înăuntru pe „Pasăre găsită" ca să—l fac o fiertură pe cinste!" Da' noi nu trebuie să mai stăm nici o clipă acasă. Hai să ne sculăm repede, să ne îmbrăcăm şi s—o tulim

de aci, până ce nu află zgripţuroaica!...

Şi chiar aşa şi făcură: se sculară din pat, se îmbrăcară degrabă, şi p—aci ţi—e drumul... Când apa începu să clocotească în cazan, bucătăreasa se duse în odaia unde dormeau copiii, cu gândul ca să—l ia pe „Pasăre găsită" din aşternut şi să—l arunce înăuntru. Dar de îndată ce păşi pragul şi se apropie de cele două pătuţuri, rămase înlemnită. Pasămite, copiii nu mai erau acolo!...

Atunci o cuprinse o teamă grozavă şi începu a se gândi în sinea ei: „Vai de zilele mele, da' ce—o să—i spun eu pădurarului, când o veni acasă şi—o vedea că amândoi copiii au plecat!... S—o pornim pe urmele lor şi să—i aducem îndărăt!"

Şi cum gândise, aşa şi făcu. Trimise trei argaţi ca să dea fuga după ei şi să—i ajungă. Copiii nu erau însă departe de casă. Tocmai se opriseră la marginea pădurii şi când îi văzură, încă de departe, pe cei trei argaţi cum veneau înspre ei, fugind, Lenchen îi şopti lui „Pasăre găsită":

—Dacă n—o să mă părăseşti, să ştii că nici eu n—o să te părăsesc! Şi se grăbi „Pasărea găsită" să—i răspundă:

—Nici prin gând nu—mi trece c—o să te pot părăsi vreodată! Atunci Lenchen îi spuse:

—Prefa—te într—o tufa de trandafiri, că eu m—oi face un trandafir!

Când ajunseră la marginea pădurii, cei trei argaţi nu văzură decât o tufă de trandafiri, c—un trandafir în vârf, cât despre copii, nici urmă de ei!... Şi atunci prinseră a spune:

—Ia hai să plecăm, că degeaba ne pierdem vremea pe—aci!

Şi se duseră acasă, de—i spuseră bucătăresei că n—au zărit în drumul lor nici picior de copil. Şi c—au dat doar de o tufă de trandafiri, c—un trandafir în vârf... Dacă auzi asta, baba începu să—i ia la rost şi să strige ca o apucată:

—Nerozilor, capete seci ce sunteţi, ar fi trebuit să despicaţi în două tufa, iar trandafirul să—l rupeţi şi să—l aduceţi acasă! Luaţi—o la picior şi faceţi întocmai cum v—am poruncit, că altfel e de rău!...

Plecară ei a doua oară şi începură să cerceteze prin tot locul cu de—amănuntul. Da' vezi că copiii îi zăriră de departe. Şi Lenchen prinse a—i spune:

—„Pasăre găsită", dacă n—o să mă părăseşti, să ştii că nici eu n—o să te părăsesc!

Şi se grăbi băiatul să—i răspundă:

—Nici prin gând nu—mi trece să te pot părăsi vreodată!... Atunci Lenchen îi spuse:

—Prefă—te într—o biserică şi eu oi fi cristelniţa de pe altar!

Când ajunseră în locul acela, cei trei argaţi nu văzură nimic altceva decât o biserică, iar înăuntru, o cristelniţă, pe altar. începură a vorbi ei între ei şi a se sfătui ce să facă şi cum să dreagă, şi până la urmă, spuseră—ntr—un glas:

—Ce rost are să mai stăm pe—aici şi să ne pierdem vremea degeaba... Haideţi să mergem acasă!...

Când ajunseră acasă, bucătăreasa îi întrebă dacă nu i—au aflat pe copii, şi ei răspunseră că—n drumul lor n—au văzut nimic altceva decât o biserică şi înăuntru, pe altar, o cristelniţă.

—Proştilor, nătângilor ce sunteţi — începu a—i ocări bucătăreasa — de ce n—aţi dărâmat biserica? Că aşa trebuia să faceţi! Iar cristelniţa s—o fi adus acasă!...

Dacă văzu că nu poate pune bază pe argaţi, o porni ea însăşi împreună cu ei. Şi—o luară cu toţii pe urmele copiilor. Şi se întâmplă ca şi de data asta Lenchen şi „Pasărea găsită" să—i zărească încă de departe pe cei trei argaţi şi pe bucătăreasă, care venea târâş—grăpiş în urma lor.

Atunci Lenchen spuse:

—„Pasăre găsită", dacă n—o să mă părăseşti, să ştii că nici eu n—o să te părăsesc!

Şi „Pasărea găsită" se grăbi să—i răspundă:

—Nici prin gând nu—mi trece c—o să te pot părăsi vreodată!... Şi grăi Lenchen:

—Prefă—te—ntr—un iaz şi eu voi fi o raţă, înotând pe unde! Bucătăreasa se apropie de locul unde fuseseră copiii până atunci şi dacă văzu iazul, pe dată se aplecă şi vru să—l soarbă. Dar

rața înotă repede la mal și, apucând—o cu ciocul de cap, o trase în apă...

Și așa își dădu duhul afurisita de vrăjitoare... Copiii însă s—au luat de mână și s—au întors acasă veseli și bucuroși. Iar de n—or fi murit, de bună seamă că mai trăiesc și astăzi.

ÎMPĂRATUL CIOC DE STURZ(regele cioc—de—sturz)
(König Drosselbart//King Thrushbeard)

A fost odată ca niciodată un împărat care avea o fată nespus de frumoasă, dar atât de trufaşă, de nu putea să—i găsească nici un peţitor pe gustul ei.

Pe cei care veniseră—n peţit până atunci, fata reuşise să—i facă să—şi ia tălpăşiţa. Ba îi mai şi batjocorise pe deasupra!

Dar iată că într—o bună zi, împăratul dădu un bal mare, la care—i pofti pe toţi flăcăii dornici de însurătoare. Şi de cum se înfăţişară aceştia, veniţi din toate părţile lumii, împăratul îi şi orândui după rang şi stare: în frunte veneau împăraţii, apoi prinţii, conţii şi baronii, iar la urmă, nobilii de mâna a doua.

Când fata de împărat fu purtată prin faţa şirului de peţitori, de—ndată ce—i văzu, îi găsi fiecăruia câte—un cusur. Primul i se păru prea gras: „Parcă—i un butoi!". Pe al doilea îl găsi prea înalt: „Ia te uite ce lungan! Nu—l ajung nici într—un an...". Cel de—al treilea era prea scund: „Scurt, gros şi îndesat! N—arată a bărbat!". De al patrulea zise că—i prea galben la faţă: „Parcă—i moartea!". Al cincilea i se păru prea roşcovan: „Roş—creastă de cocoş!". Iar al şaselea, prea adus de spate: „Ia te uită: brad verde, uscat după vatră!"

Şi uite aşa, nu se află unul să nu—i găsească prinţesa vreun cusur. Dar cel mai mult îşi râse de—un craipe—a cărui faţă se vedea bunătatea şi voioşia. Acesta şedea în capul mesei şi avea bărbia niţeluş cam strâmbă.

—Ei, drăcie! strigă domniţa, stricându—se de atâta râs. Acesta are o bărbie ca un cioc de sturz!

Şi de—atunci îi rămase împăratului numele de „Cioc—de—Sturz". Dacă văzu împăratul cel bătrân că fata lui nu face altceva decât să—şi bată joc de toată lumea şi să—şi alunge peţitorii, se mânie cumplit şi făcu jurământ s—o dea de soţie celui dintâi cerşetor care va bate la poarta castelului.

La numai câteva zile după ce trecuse balul acela de pomină, un biet cântăreţ trecu pe acolo şi se porni să cânte sub ferestrele palatului, cu gândul că s—or îndura de el şi l—or milui cu niscaiva mâncare.

De cum îi auzi cântecul, împăratul îi porunci unui slujitor:

—Aduceţi—mi—l de îndată încoace!

Cântăreţul cel zdrenţuros intră—n sala tronului şi începu să cânte în faţa împăratului şi a fiicei sale. Şi după ce sfârşi de cântat, se rugă de măria—sa să—l ajute cu ce l—o lăsa inima. Împăratul îi zise:

—Atât de mult mi—a plăcut cântarea ta, că ţi—o dau pe fiica mea de soţie!

Pe domniță o trecură fiori de groază la auzul acestor cuvinte, dar împăratul grăi răspicat:
—Am făcut jurământ să te dau după cel dintâi cerșetor care va trece pe aici, și o să—mi țin jurământul!

În zadar se rugă fata și încercă să se împotrivească. Împăratul trimise după popă și trufașa prințesă fu nevoită să se cunune cu cântărețul cel sărman.

După cununie, împăratul nu—i lăsă pic de răgaz și—i zise:
—Crezi că se mai cuvine ca o nevastă de cerșetor să locuiască sub acoperișul meu? Ia—ți bărbatul și du—te de—aici!

Cerșetorul își lua tânăra soție de mână și—o porniră, bătând drumurile pe jos. Și când ajunseră ei într—o pădure mare, femeia își întrebă bărbatul:

—Pădurea asta mare,
A cui să fie oare?

Iar bărbatul îi răspunse:

—A lui Cioc—de—Sturz crai!
Și—ar fi fost și—a ta,
De bărbat dacă—l luai.

—Din cauza trufiei, dădui de năpastă,
Ce trai aș fi dus de—i eram azi nevastă!

Merseră ei ce mai merseră până ajunseră într—o luncă. Și femeia întrebă iarăși:

—Da' lunca asta verde,
A cui să fie oare?

—A lui Cioc—de—Sturz crai!
Și—ar fi fost și—a ta,
De bărbat dacă—l luai.

—Din cauza trufiei, dădui de năpastă,
Ce trai aș fi dus de—i eram azi nevastă!

Mai merseră ei o vreme și numai ce dădură de—un oraș mare. Femeia îl întrebă din nou pe cerșetor:

—Orașul ăsta mare
Al cui să fie oare?

—A lui Cioc—de—Sturz crai!
Și—ar fi fost și—al tău,
De bărbat dacă—l luai.

—Din cauza trufiei, dădui de năpastă,
Ce trai aș fi dus de—i eram azi nevastă!

—Nu—mi place defel, îi spuse mânios cântărețul, să te tot aud tânguindu—te că n—ai pe

altul de bărbat! Da' ce, eu nu ţi—s potrivit, sunt de lepădat?!

În cele din urmă, poposiră la o colibă mititică, iar femeia întrebă:

—Vai, Doamne, cine—o locui în căscioară,
Că—i dărăpănată din cale—afară?!

Iar cântăreţul îi răspunse:

—Vrei să ştii cine? Până azi am stat eu singur în ea, dar de—acum încolo vom locui aici împreună.

Când dădură să intre, femeia fu nevoită să se aplece, atât era de scund bordeiul.

—Dar unde—mi sunt slugile? întrebă ea.

—Care slugi? o luă la rost cerşetorul. De—acum înainte, tu singură va trebui să ai grijă de toate. Ia du—te imediat de aprinde focul şi pune apă la fiert, să—mi faci de mâncare. Nu mai pot de flămând şi ostenit ce sunt!

Dar fata de împărat nu se pricepea defel să aprindă focul şi nici să gătească, aşa că cerşetorul n—avu încotro şi fu nevoit să pună el mâna să facă toată treaba, ca să nu rămână flămând. Şi, mai brodind—o, mai poticnindu—se, nu se poate spune că n—a făcut o mâncare bunicică până la sfârşit...

După ce îmbucară ei puţinul pe care—l aveau, se culcară pe cuptor.

Dis—de—dimineaţă, cântăreţul îşi trezi nevasta cu noaptea—n cap şi—o îndemnă să se apuce imediat de treburile casei. De bine, de rău, o duseră şi aşa câteva zile, până ce dădură gata toate merindele. Atunci, bărbatul îi zise nevestei sale:

—Ia ascultă, măi femeie, aşa n—o mai scoatem noi la socoteală: să mâncăm numai şi de câştigat nici pomeneală! Să te apuci de împletit coşuri, auzi?

Apoi, bărbatul se duse să taie nişte crengi de răchită, le făcu nuiele şi le cără în casă. Femeia se străduí din toata inima să le împletească, dar nuielele erau tari şi—i vătămau mâinile cele gingaşe.

—Văd eu că la asta nu—ţi merge mâna! îi zise bărbatul. Apucă—te măcar de tors, că poate la asta ai să te pricepi mai bine.

Se apucă femeia de tors, dar firul aspru al lânii îi tăia atât de adânc pielea gingaşă a degetelor, de—i dădea mereu sângele.

—Of, că tare prost am mai nimerit—o cu tine, că nu eşti bună de nicio ispravă! se oţărî la ea bărbatul. Dar ca să nu zici că—ţi caut pricină degeaba, uite, o sa încerc să fac negoţ cu oale şi străchini de lut. Iar tu o să le duci în piaţă şi o să le vinzi.

„Vai, gândi prinţesa, dacă s—or nimeri să vina tocmai atunci în piaţă oameni din împărăţia tatălui meu şi m—or vedea vânzând blide, ce—au să—şi mai râdă de mine!"

Dar cum n—avea încotro, fu nevoită să se supună, dacă nu voia să moară de foame. Prima oara îi merse bine negustoria, căci, văzând—o cât era de frumoasă, oamenii îi cumpărau bucuroşi marfa şi—i plăteau cât cerea ea. Ba, s—au mai găsit unii care—i puneau banii—n mâna şi uitau să—şi mai ia oalele...

Şi aşa au trăit ei o bucată de vreme de pe urma câştigului, până ce—au cheltuit şi ultima lescaie. Când văzu bărbatul că n—au încotro, o trimise din nou la târg cu o grămada de oale, căci fusese prevăzător şi le cumpărase mai înainte, din câştig.

De astă dată însă, domniţa se aşează încrezătoare cu ele la gura oborului şi—ncepu să îmbie oamenii să le cumpere. Dar, ca un făcut, deodată apăru un călăreţ care intră cu armăsarul în grămada ei de oale şi le făcu pe toate numai cioburi. Femeia începu să plângă şi, de frică, nu mai ştia ce să facă.

„Vai de mine şi de mine ce—o să mai plătesc pentru asta!" se tânguia ea întruna. „Cine ştie ce—o să spună acu bărbatul meu, când o afla ce mi s—a întâmplat!"

O porni spre casă tot într—o fugă şi—i povesti cu de—amănuntul ce pacoste dăduse peste

dânsa.

—Cine a mai pomenit să te—aşezi cu oalele tocmai la gura oborului, în drumul călăreţilor! o certă bărbatul, cu asprime. Şi acum, ia nu te mai văicări atât, că şi—un nătâng ar înţelege că nu eşti bună de nicio treabă!

Uite, am fost la palatul împăratului şi—am cercetat de nu le trebuie vreo slujnică la bucătărie, şi mi—au făgăduit c—au să te primească, dar fără nicio simbrie, numai pe mâncare.

Şi uite aşa ajunse fata împăratului slujnică la bucătărie. Acolo trebuia să—i dea toate la îndemână bucătarului şi să săvârşească muncile cele mai grele şi mai umilitoare. Biata de ea îşi legase de amândouă buzunarele câte—o ulcică, şi—n ele aducea acasă resturile rămase de la masa împărătească. Şi cu bruma asta de mâncare îşi înşelau foamea.

Dar iată că într—o zi s—a întâmplat să se prăznuiască nunta feciorului celui mai mare al împăratului. Se duse şi ea, săraca, să privească, pitindu—se după o uşă din sala tronului... Când se aprinseră luminile şi începură să vină oaspeţii, unul mai mândru decât altul şi domniţa văzu strălucirea aceea care—i lua ochii, se gândi, cu inima întristată, la soarta ei şi—şi blestemă trufia care o adusese în starea asta de sărăcie, făcând—o să îndure atâtea umilinţe.

Trecând pe lângă dânsa, slugile îi aruncau din când în când din bucatele pe care le duceau ori le luau de la masă. Fata de împărat se grăbea să le pună în oală, ca să plece acasă cu ele.

Deodată se ivi în sală fiul împăratului, îmbrăcat numai în catifea şi—n mătăsuri. Când o văzu pe femeia aceea frumoasă, cum stătea aşa, pironită—n uşă, o prinse de mână şi vru s—o tragă—n joc. Dar ea se înspăimântă grozav şi căută să—i scape din strânsoare, fiindcă—şi dăduse îndată seama că fiul de crai nu era altul decât împăratul Cioc—de—Sturz, care—o peţise pe vremuri şi pe care ea îl batjocorise.

Dar împotrivirea nu—i ajuta la nimic, căci craiul o apucă şi mai zdravăn şi o trase după el, în sala tronului. Atunci, deodată, se rupse cureaua de care—i stăteau prinse cele două ulcele şi ciorba se vărsă pe jos, împrăştiindu—se cât colo...

Când văzură oaspeţii una ca asta, începură s a râdă cu toţii până ce nu mai putură şi—i aruncară numai cuvinte de batjocură. De ruşine, biata fată de împărat ar fi vrut mai bine să intre—n pământ. Alergă spre uşă, ca să piară cât mai degrabă din ochii lor, dar pe scară o ajunse din urma cineva şi o aduse înapoi. Îl privi şi—şi dădu seama că era tot împăratul Cioc—de—Sturz. Iar el îi grăi cu blândeţe:

—Nu te teme, că eu şi cântăreţul cu care ai stat în coliba aceea micuţă suntem unul şi acelaşi om! De dragul tău m—am prefăcut în cerşetor, iar călăreţul care ţi—a spart oalele tot eu am fost. Şi toate astea le—am făcut ca să—ţi înfrâng trufia şi să te pedepsesc pentru felul cum m—ai batjocorit.

Atunci ea începu să plângă amarnic şi—i zise:

—Cât de nedreaptă am fost! Nu mă simt vrednică să—ţi fiu soaţă!

Dar el căută s—o abată de la gândurile ei negre şi—i zise:

—Lasă, nu te mai omorî atât cu firea! Mângâie—te cu gândul că zilele tale de suferinţă au trecut şi acum o să facem o nuntă să se ducă vestea!

Şi cât ai bate din palme, se iviră slujnicele de o gătiră cu cele mai minunate straie din câte s—au pomenit vreodată. Veni apoi şi tatăl fetei, împăratul cel bătrân, veniră şi curtenii şi—i urară cu toţii să aibă parte de noroc la nunta ei cu împăratul Cioc—de—Sturz. Şi de—abia acum pot să zic că se puseră pe chef... Rău îmi pare, zău, că n—am nimerit şi noi pe acolo, că trebuie să se fi petrecut la nunta asta de pomină, cum nu s—a mai petrecut nicăieri pe lume!

ALBĂ—CA—ZĂPADA ŞI CEI ŞAPTE PITICI
(Schneewittchen// Snow White)

Cică într—o iarnă, pe când zăpada cădea din înaltul nemărginit al cerului în fulgi mari şi pufoşi, o împărăteasă sta într—un jilţ şi cosea lângă o fereastră cu pervazul negru, de abanos.

Şi cum cosea ea aşa, aruncându—şi din când în când privirile la ninsoarea ce se cernea de sus, se întâmplă să se înţepe cu acul în deget şi trei picături de sânge căzură în zăpadă. Roşul sângelui arăta atât de frumos pe albul zăpezii, că împărăteasa rămase încântată şi gândi în sinea ei: „Ce n—aş da să am un copil alb ca zăpada, roşu ca sângele şi cu părul negru ca abanosul!"

Trecu timpul, dar nu prea multişor, şi împărăteasa născu o fetiţă albă ca zăpada, cu gura roşie ca sângele şi cu păr negru ca abanosul. Şi—i dădură numele de Albă—ca—Zăpada... După ce o aduse însă pe lume, împărăteasa muri.

Cum trecu anul, împăratul îşi luă altă soţie. Femeia asta era cadră de frumoasă, dar nespus de trufiaşă şi mândră şi n—ar fi îngăduit nici în ruptul capului s—o întreacă alta în frumuseţe. Avea o oglindă fermecată şi ori de câte ori se privea într—însa nu uita s—o întrebe:

—Oglinjoară din perete, oglinjoară,
Cine e cea mai frumoasă din ţară?

Şi oglinda—i răspundea:
—Măria ta eşti cea mai frumoasă din întreaga ţară!

Împărăteasa zâmbea fericită, fiindcă ştia că oglinda grăieşte numai adevărul.

Vezi, însă, că Albă—ca—Zăpada creştea şi se făcea pe zi ce trecea tot mai frumoasă; şi când împlini şapte ani, era o minunăţie de fată frumoasă ca lumina zilei. Şi frumuseţea împărătesei începu a păli înaintea ei.

Şi într—o bună zi, când împărăteasa întrebă oglinda:

—Oglinjoară din perete, oglinjoară,
Cine e cea mai frumoasă din ţară?

Oglinda—i răspunse:

—Frumoasă eşti, crăiasă, ca ziua luminoasă,
Dar Albă—ca—Zăpada e mult, mult mai frumoasă!

La auzul acestor vorbe, împărăteasa se înspăimântă grozav şi, de pizmă şi ciudă, o dată se îngălbeni şi se înverzi, de ziceai că—i moartea. Din clipa aceea, ori de câte ori o zărea pe Albă—ca—Zăpada simţea că—i plesneşte fierea de ciudă: şi azi aşa, mâine aşa, până ce începu s—o urască de moarte. Pizma şi ciuda creşteau în inima ei ca buruiana cea rea şi se

cuibăriseră atât de adânc, că împărăteasa nu—şi mai găsea pace nici ziua, nici noaptea. În cele din urmă chemă un vânător şi—i porunci:

—la fata asta şi du—o în adâncul pădurii, că nu rabd s—o mai văd în faţa ochilor! Omoar—o şi drept mărturie că mi—ai îndeplinit porunca să—mi aduci plămânii şi ficatul netrebnicei!

Vânătorul nu ieşi din vorbele împărătesei şi se afundă cu Albă—ca—Zăpada în pădure; dar când scoase jungherul de la brâu şi se pregătea să—i străpungă inima nevinovată, sărmana copilă începu să plângă în hohote şi să se roage:

—Vânătorule drag, cruţă—mi viaţa şi—ţi făgăduiesc c—o să—mi pierd urma în sălbăticia asta de codru şi n—o să mă mai întorc niciodată acasă!

Şi pentru că Albă—ca—Zăpada era atât de frumoasă, vânătorului i se făcu milă de ea şi—i spuse:

—Dacă—i aşa, fugi de te ascunde, fetiţă dragă, unde nu calcă picior de om! Iar în sinea lui gândea: „Biata de tine, până la urmă tot or să te sfâşie fiarele sălbatice!"

Totuşi, parcă i se luase o piatră de pe inimă că nu trebuie să—şi mânjească mâinile cu sânge nevinovat. Şi cum tocmai trecea pe acolo în fugă un pui de mistreţ, îl înjunghie şi, scoţându—i plămânii şi ficatul, le duse împărătesei drept mărturie că i—a împlinit în totul dorinţa.

Împărăteasa îi porunci bucătarului să le gătească de îndată, cu sare şi tot felul de mirodenii, şi atât de neagră era la suflet, că nu se dădu îndărăt să le mănânce, încredinţată fiind că mănâncă plămânii şi ficatul fetiţei.

Biata copilă rămăsese singură—singurică în pădurea cea nesfârşită şi era atât de înfricoşată, că privea la mulţimea frunzelor de pe copaci ca şi când de—acolo ar fi putut să se ivească vreo primejdie şi nu ştia în ce chip şi—ar putea găsi scăparea... Într—un sfârşit începu să alerge şi gonea întruna peste bolovani colţuroşi şi printre mărăcini, iar fiarele sălbatice treceau în fugă pe dinaintea ei, dar nu—i făceau nici un rău. Alergă ea aşa, cât o mai ţinură picioarele, şi—n geana amurgului dădu cu ochii de o căsuţă şi intră înăuntru să se odihnească.

În căsuţă, toate lucrurile erau mititele dar atât de gingaşe şi sclipind de curăţenie, că ţi—era mai mare dragul să le priveşti. Pe o măsuţă acoperită cu o faţă de masă albă erau rânduite şapte talere mici şi lângă fiecare taler se afla câte o linguriţă, o furculiţă, un cuţitaş şi—o cupă cât un degetar. Iar de—a lungul unui perete se înşirau şapte *pătuceane,* aşternute cu cearşafuri albe ca neaua.

Cum era tare flămândă şi însetată, Albă—ca—Zăpada ciuguli câte un pic din fiecare taler, ciupi câte—o fărâmiţă de pâine şi sorbi din fiecare cupă câte—o înghiţitură de vin, fiindcă nu voia să ia toată mâncarea numai de la unul singur. Şi fiindcă se simţea grozav de obosită, dădu să se culce într—un pătuţ, dar nici unul nu i se potrivea: unul era prea lung, altul prea scurt şi abia ultimul pătuţ se nimeri să fie pe măsura ei. Fata se culcă în el şi adormi.

Când se întunecă de—a binelea, sosiră şi stăpânii căsuţei. Erau cei şapte pitici, care sfredeleau munţii, scormonind în măruntaiele lor pentru a scoate la lumină tot soiul de metale. Ei aprinseră cele şapte lumânărele şi de îndată ce se făcu lumină în căsuţă îşi dădură seama că cineva străin cotrobăise peste tot, fiindcă lucrurile nu se mai aflau la locul lor, aşa cum le lăsaseră la plecare. Şi atunci primul pitic zise:

—Cine a stat pe scăunelul meu?

Al doilea urmă:

—Cine a mâncat din talerul meu?

Al treilea:

—Cine a muşcat din pâinişoara mea?

Al patrulea:

—Cine a luat din legumele mele?

Al cincilea:

—Cine a umblat cu furculiţa mea?

Al şaselea:

—Cine a tăiat cu cuţitaşul meu?

Al şaptelea întrebă şi el:

—Cine a băut din cupa mea?

Primul pitic cătă în jur mai cu luare—aminte şi pe dată văzu o mică adâncitură în pătucul lui.

—Cine s—a culcat în pătuţul meu?! se minună el.

Ceilalţi alergară într—o goană la *pătuceanurile* lor şi începură să strige care mai de care:

—Şi—n pătuţul meu a stat cineva!

Dar când cel de—al şaptelea se apropie de pătucul său, dete cu ochii de Albă—ca—Zăpada, care stătea în el adâncită în somn. Îi chemă pe ceilalţi şi cu toţii veniră în grabă, scoţând strigăte de uimire. Apoi îndreptară spre Albă—ca—Zăpada lumina celor şapte lumânărele şi rămaseră s—o privească.

—Doamne, Dumnezeule, apucară ei să strige, tare frumoasă mai e copila asta!

Şi atât de bucuroşi erau, că nu se îndurară s—o trezească, ci o lăsară să doarmă mai departe în pătuţ. Iar cel de—al şaptelea pitic dormi câte un ceas în patul fiecăruia şi aşa trecu noaptea.

Când se lumină de zi, Albă—ca—Zăpada deschise încetinel ochii şi, văzându—i pe cei şapte pitici, se sperie rău. Dar ei se arătară prietenoşi şi începură s—o întrebe cu blândeţe:

—Cum te cheamă, fetiţo?

—Albă—ca—Zăpada! răspunse ea.

—Şi cum se face că ai ajuns în căsuţa noastră? o mai întrebară ei.

Atunci Albă—ca—Zăpada le povesti de—a fir a păr totul: cum maică—sa vitregă a pus s—o omoare, dar vânătorul se îndurase de ea şi—i lăsase viaţa şi cum gonise toată ziulica prin pădure, până ce dăduse peste căsuţa lor. După ce o ascultară fără să scape vreun cuvinţel din istorisirea ei, piticii îi ziseră:

—Dacă te învoieşti să vezi de gospodăria noastră, să găteşti, să faci paturile, să coşi, să speli, să împleteşti şi să ţii totul în bună rânduială şi curăţenie, apoi poţi rămâne la noi şi n—o să duci lipsă de nimic.

—Da, primesc cu dragă inimă! răspunse Albă—ca—Zăpada şi de atunci rămase la ei.

Ea îngrijea acum de toate treburile casei şi—n fiecare dimineaţă piticii plecau în munţi să scoată aur şi tot soiul de alte metale şi, când se întorceau seara acasă, găseau mâncarea gata, aburind pe cuptor. Peste zi, fata rămânea singură—singurică şi din această pricină piticii cei buni avuseseră mereu grijă s—o povăţuiască:

—Păzeşte—te de maşteră, că n—o să—i fie greu defel să afle că eşti la noi! Şi cine ştie ce pune iar la cale! Nu cumva să laşi pe cineva să intre în casă!

Iar împărăteasa, fiind încredinţată că mâncase plămânii şi ficatul fiicei ei vitrege, se credea iarăşi cea mai frumoasă femeie de pe lume. Şi într—o zi, apropiindu—se de oglindă, o întrebă:

Oglinjoară din perete, oglinjoară,
Cine e cea mai frumoasă din ţară?

Atunci oglinda îi răspunse:

Frumoasă eşti, crăiasă, ca ziua luminoasă,
Dar acolo, ascunsă—n munţi,
Stă Albă—ca—Zăpada, la cei pitici cărunţi,
Şi—i mult mai frumoasă!

Împărăteasa se sperie din cale—afară, fiindcă ştia prea bine că oglinda nu minte. Şi—şi dădu pe dată seama că vânătorul o înşelase şi că Albă—ca—Zăpada era încă în viaţă.

Începu ea atunci să se frământe şi să chibzuiască în ce chip ar putea s—o piardă din nou, căci atâta vreme cât nu era cea mai frumoasă din toată împărăţia pizma îi chinuia sufletul fără răgaz şi n—avea clipă de linişte. În cele din urmă născoci ceva: îşi vopsi faţa şi se îmbrăcă întocmai ca o bătrână neguţătoreasă, că nimeni n—ar mai fi putut s—o recunoască.

Schimbată astfel la înfăţişare, o porni peste cei şapte munţi şi într—un sfârşit se pomeni în faţa căscioarei celor şapte pitici. Bătu la uşă şi strigă din toată puterea:

—De vânzare marfă frumoasă, de vânzare!

Albă—ca—Zăpada îşi aruncă o privire pe geam şi întrebă:

—Bună ziua, tuşică dragă, da' ce ai matale de vânzare?

—Marfă bună şi frumoasă! se grăbi să—i răspundă neguţătoreasa. Cingători de toate culorile.

Şi vicleana scoase una, împletită din mătase bălţată.

„Se vede cât de colo că—i o femeie de treabă, gândi fata, aşa că n—am de ce să n—o las înăuntru! Că doar n—o fi foc..."

Trase zăvorul, o pofti să intre şi—şi cumpără cingătoarea cea frumoasă.

—Vai ce pocit ţi—ai pus—o, fetiţo! Ia apropie—te, să te gătesc eu cu ea, aşa cum se cuvine! o îmbie cu blândeţe femeia.

Albă—ca—Zăpada n—avea de unde să bănuiască c—ar paşte—o vreo primejdie şi o lăsă să—i pună cingătoarea. Dar băbuşca o încinse repede cu ea şi—o strânse atât de tare, că fetei i se tăie răsuflarea şi căzu jos ca moartă.

—Ei, de—acum n—o să mai fii tu cea mai frumoasă! hohoti împărăteasa şi o şterse repede pe uşă.

Nu mai trecu mult şi, spre seară, veniră acasă cei şapte pitici. Şi cum se mai speriară, bieţii de ei, când o găsiră pe iubita lor Albă—ca—Zăpada zăcând la pământ, fără simţire, de parcă—ar fi fost moartă! O ridicară de jos şi, văzând cât de strâns îi era mijlocul, tăiară în două cingătoarea. Fata prinse a răsufla iar şi încetul cu încetul îşi reveni în simţiri. Le povesti ea piticilor toate câte s—au întâmplat şi aceştia îi atraseră din nou luarea—aminte:

—Neguţătoreasa ceea nu era alta decât haina de împărăteasă. Fereşte—te, barem de—acu' încolo, fată dragă, şi nu mai lăsa pe nimeni să intre când nu suntem noi acasă!

Şi tare multă dreptate aveau, că femeia cea neagră la inimă nici nu aşteptă să treacă bine pragul palatului şi se duse glonţ la oglindă şi—o întrebă:

Oglinjoară din perete, oglinjoară,
Cine e cea mai frumoasă din ţară?

Iar oglinda pe dată îi răspunse:

—Frumoasă eşti, crăiasă, ca ziua luminoasă,
Dar acolo, ascunsă—n munţi,
Stă Albă—ca—Zăpada, la cei pitici cărunţi,
Şi—i mult mai frumoasă!

Împărăteasa rămase ca stana de piatră când auzi asta şi simţi că—i năvăleşte tot sângele—n cap, ca un vârtej, de câtă spaimă şi mânie clocotea în ea. Va să zică, tot nu scăpase de Albă—ca—Zăpada, tot vie era netrebnica asta! „Ei bine, de data asta n—oi strădui să născocesc ceva fără de greş, ca să—ţi viu de—a binelea de hac!" Şi cum la farmece şi vrăji n—o întrecea nimeni, haina de împărătească meşteri un pieptene otrăvit.

După aceea îşi schimbă hainele şi luă înfăţişarea unei băbuţe gârbovite de ani. Şi iarăşi o

porni peste cei şapte munţi, la cei şapte pitici cărunţi. Ajungând ea la căsuţa lor, ciocăni în uşă şi strigă:
—Marfă bună de vânzare, marfă bună!
Albă—ca—Zăpada cătă afară pe geam şi spuse:
—Vezi—ţi de drum, femeie, că n—am voie să las pe nimeni înăuntru!
—Da' de privit cred că ai voie să priveşti, nu—i aşa?
Şi scoţând pieptenele cel otrăvit, îl tot plimbă pe sub ochii fetei. Atât de mult îi plăcuse pieptenul, că Albă—ca—Zăpada se lăsă amăgită şi deschise uşa. După ce se învoiră din preţ, bătrâna o momi cu cele mai dulci vorbe:
—Ia vino încoa' la baba, să te pieptene, ca să fii şi tu o dată pieptănată ca lumea!
Biata Albă—ca—Zăpada nu se gândi la nimic rău şi se lăsă pieptănată. Dar de—abia îi trecu băbuşca pieptenele prin păr, că otrava şi începu să lucreze prin toate mădularele, arătându—şi puterea ucigătoare şi biata copilă căzu jos, fără viaţă.
—Acu' s—a sfârşit cu tine, frumoasa frumoaselor! rânji la ea femeia cea haină şi—n timp ce se grăbea să se îndepărteze de acele locuri sufletul ei negru clocotea de—o bucurie drăcească.
Dar, spre norocul fetei, înserarea coborî curând şi cei şapte pitici sosiră acasă. De îndată ce—o văzură pe Albă—ca—Zăpada zăcând fără viaţă bănuiră că maştera trebuie să fi pus iar ceva la cale şi, cercetând copila cu grijă, dădură peste pieptenele cel otrăvit. Cum i—l smulseră din păr, Albă—ca—Zăpada îşi reveni în fire, ca şi când ar fi dormit numai niţeluş şi prinse a le povesti cele întâmplate. Dimineaţa piticii o sfătuiră din nou să fie cu ochii în patru şi să nu mai deschidă nimănui uşa, fie ce—o fi, şi apoi se duseră la treburile lor.
În ăst timp, împărăteasa ajunsese la palatul ei şi aşezându—se în faţa oglinzii se grăbi s—o întrebe:

Oglinjoară din perete, oglinjoară,
Cine e cea mai frumoasă din ţară?

Şi oglinda îi răspunse ca şi altădată:

Frumoasă eşti, crăiasă, ca ziua luminoasă,
Dar acolo, ascunsă—n munţi,
Stă Albă—ca—Zăpada, la cei pitici cărunţi,
Şi—i mult mai frumoasă!

Auzindu—i spusele, împărăteasa începu să tremure toată şi să clocotească de mânie. „Netrebnica asta trebuie să moară, chiar de—ar fi să plătesc moartea ei cu preţul vieţii mele!" Se strecură apoi într—o odăiţă dosnică, în care nu călca picior de om, şi amestecă de ici, amestecă de colo, până ce plămădi un măr otrăvit. La înfăţişare mărul era nespus de frumos; alb ca spuma, pe—o parte, şi rumen pe alta, că oricine l—ar fi văzut i se trezea numaidecât pofta să—l mănânce. Dar cine ar fi apucat să muşte numai o dată din el zile multe nu mai avea şi cădea mort pe loc. După ce sfârşi de meşteşugit mărul, împărăteasa îşi boi faţa şi se îmbrăcă în straie de ţărancă. Şi schimbată astfel trecu peste cei şapte munţi, grăbindu—se să ajungă la căscioara celor şapte pitici.
Aci bătu la uşă, dar Albă—ca—Zăpada scoase capul pe fereastră şi spuse:
—Nu pot lăsa pe nimeni să intre, că nu—mi dau voie piticii!
—Altă pagubă să n—am! răspunse ţăranca. Slavă Domnului, găsesc eu mulţumiri pentru merele mele! Da' până una alta, hai de ia şi tu unul, că nu—i pe bani!
—Nici nu mă gândesc să—l iau, răspunse Albă—ca—Zăpada, n—am voie să primesc nimic!
—Ce, te temi să nu mori cumva otrăvită? strecură ea cu viclenie întrebarea. Fii pe pace, copiliţo! Iaca, tai mărul în două: bucata asta rumenă mănânc—o tu, iar pe cealaltă oi

mânca—o eu.

Dar vezi că mărul era cu meşteşug făcut, că numai partea cea rumenă era otrăvită.

Albă—ca—Zăpada râvnea de nu mai putea să guste o dată din măr şi când o văzu pe ţărancă muşcând din el nu mai putu răbda şi întinzând mâna pe fereastră luă jumătatea cea înveninată. Dar n—apucă să—nghită decât o îmbucătură că şi căzu jos, fără suflare. Împărăteasa îi aruncă priviri ca de fiară şi, beată de bucurie, strigă printre hohote de râs:

—Albă—ca—Zăpada, roşie ca sângele şi neagră ca abanosul, de—acu' piticii n—or mai putea să te învie!

Plecă de acolo cât putu de repede şi când ajunse la palat întrebă iar oglinda:

Oglinjoară din perete, oglinjoară,
Cine e cea mai frumoasă din ţară?

Şi deodată auzi vorbele după care tânjise atât:

—Măria ta e cea mai frumoasă din întreaga ţară!

Abia acum îşi găsi liniştea inima ei cea pizmaşă, pe cât poate fi liniştită o inimă pizmaşă...

În faptul serii, când piticii se întoarseră acasă o găsiră pe Albă—ca—Zăpada zăcând pe jos fără pic de suflare. Era moartă ca toţi morţii. O ridicară, căutând să vadă dacă nu găsesc vreun lucru înveninat, îi desfăcură cingătoarea, o pieptănară, o spălară cu apă şi cu vin, dar totul fu zadarnic. Copila cea dragă era moartă ca toţi morţii şi moartă rămase! Atunci o aşezară pe o năsălie şi, strângându—se toţi şapte în jurul ei, plânseră amar şi—o jeliră trei zile încheiate. Vrură după aceea s—o îngroape, dar fata arăta atât de frumoasă de parcă s—ar fi aflat doar în somn şi—n obraji avea aceiaşi bujori roşii dintotdeauna, aşa că piticii nu se îndurară s—o coboare în pământ.

—Nu, în adâncul cel negru al pământului nu o putem coborî. Ar fi mare păcat! grăiră care mai de care şi, aşternându—se pe muncă, îi făcură un sicriu de cleştar, ca să poată fi văzută de oriunde te—ai uita la ea.

O culcară apoi înăuntru şi deasupra îi scriseră numele cu slove de aur, precum şi că a fost fiică de împărat. Apoi urcară sicriul pe—un vârf de munte, de—l aşezară acolo, şi de fiecare dată rămânea câte unul de veghe. Vietăţile pădurii începură a veni şi ele s—o jelească; mai întâi se arătă o buhă, apoi un corb şi—n urma acestora o hulubiţă. Şi aşa rămase Albă—ca—Zăpada multă, multă vreme în sicriul ei de cleştar şi nimic nu—i ştirbea din negrăita—i frumuseţe. Părea că—i vie şi doarme, că era tot aşa de albă ca zăpada, de roşie ca sângele şi cu părul negru ca abanosul.

Şi s—a întâmplat ca un fecior de crai să se rătăcească în pădurea aceea şi, dând peste căsuţa piticilor, să le ceară găzduire peste noapte. A doua zi, când o porni la drum, văzu

sicriul din creştetul muntelui şi pe frumoasa Albă—ca—Zăpada, şi citi cu nesaţ ce sta scris deasupra, cu slove de aur. Şi cum privea vrăjit şi nu se putea desprinde de locul acela, începu a—i ruga pe pitici:

—Daţi—mi mie sicriul şi—o să vă dau în schimb tot ce v—o pofti inima!

Dar piticii îi răspunseră:

—Nu ţi—l dăm nici pentru tot aurul din lume.

Dacă văzu aşa, feciorul de împărat îi rugă cu şi mai multă stăruinţă şi ardoare:

—Atunci înduraţi—vă şi mi—l dăruiţi, că de când i—am zărit chipul nu mai pot trăi fără s—o văd pe Albă—ca—Zăpada. Şi v—asigur c—o voi cinsti mereu şi—o voi păzi ca pe făptura care mi—e cea mai scumpă pe lume!

Auzindu—l cu cât foc vorbea, inimoşii pitici se îndurară de el şi—i dăruiră sicriul. Feciorul de împărat îşi chemă slugile şi le porunci să ia coşciugul pe umeri şi să—l urmeze. Şi cum mergeau ei aşa, se întâmplă ca unul dintre slujitori să se poticnească de—o buturugă şi, din pricina zdruncinăturii, bucăţica de măr pe care o înghiţise Albă—ca—Zăpada îi sări afară din gâtlej. O clipită, doar atât să fi trecut, şi domniţa deschise ochii, ridică uşurel capacul sicriului şi se sculă în capul oaselor. Şi era din nou vie de parcă s—ar fi trezit tocmai atunci din somn.

—Vai, Doamne, unde mă aflu? strigă ea nedumerită.

Cu ochii râzând de bucurie, feciorul de împărat se apropie de dânsa şi—i spuse:

—Cu mine eşti, cu mine!

Şi—i povesti toate câte s—au întâmplat. Iar la sfârşit adăugase:

—Îmi eşti mai dragă decât orice pe lumea asta şi de te—ai învoi să mă însoţeşti la curtea tatălui meu bine—ar fi, că ard de dorinţa să—mi fii soţie.

Albă—ca—Zăpada ce era să mai spună, că şi ei îi căzuse drag... Porni împreună cu el şi făcură o nuntă de se duse vestea, cu mare alai şi voioşie. La nuntă o poftiră şi pe maştera cea haină, că de, tot o socoteau un fel de rudă... După ce s—a gătit ea cu veşmintele cele mai de preţ, s—a apropiat de oglindă şi a întrebat—o:

Oglinjoară, oglinjoară,
Cine e cea mai frumoasă din ţară?

Şi oglinda pe dată i—a răspuns:

—Frumoasă eşti, crăiasă, ca ziua luminoasă,
Dar tânăra domniţă e mult, mult mai frumoasă!

Atunci drăcoaica de femeie începu să blesteme de ciudă şi să urle ca scoasă din minţi şi deodată simţi că i se face frică, dar o frică atât de îngrozitoare, că nu ştia ce să mai facă şi—ncotro s—o mai apuce. La început se codi să meargă la nuntă, dar cum nu—şi găsea o clipă de linişte, gândi că trebuie neapărat s—o vadă pe tânăra împărăteasă.

Şi de cum păşi în sala tronului, dădu ochii cu Albă—ca—Zăpada şi, recunoscând—o, înlemni de spaimă şi rămase ţeapănă ca o momâie. Spaima pusese stăpânire pe toată făptura ei; din pricina asta, împărăteasa se urâţea văzând cu ochii. Şi atât de pocită se făcu că nici ea singură nu mai cuteza să se privească în oglindă.

Îşi luă lumea în cap şi o ţinu tot într—o goană, până se pierdu în adâncul pădurii sălbatice, ca să—şi ascundă acolo urâţenia. Şi de atunci, nici unui om nu—i mai fu dat s—o vadă şi nimeni nu mai ştiu ceva despre soarta ei. Iar Albă—ca—Zăpada trăi în bucurie şi fericire împreună cu tânărul împărat şi, dacă n—or fi murit, cu siguranţă că mai trăiesc şi—n zilele noastre...

RANIŢA, PĂLĂRIOARA ŞI CORNUL
(Der Ranzen, das Hütlein und das Hörnlein// The knapsack, the hat, and the horn)

Erau odată trei fraţi cărora nu le mergea deloc bine, sărăceau de la o zi la alta, încât ajunseră că nu mai aveau nici după ce bea apă. Atunci şi—au spus:

—Aşa nu mai merge. Nu ne—a mal rămas decât să plecăm in lume şi să ne căutăm norocul.

Au plecat ei de acasă şi au mers multă vreme străbătând livezi şi păşuni, dar norocul nu le ieşea în cale. Într—o zi, au ajuns într—o pădure mare în mijlocul căreia era un munte şi, când s—au apropiat, au văzut că muntele era, cu totul şi cu totul din argint. Atunci fratele cel mare zise:

—Dragii mei, eu mi—am aflat norocul dorit, mai mult nu—mi trebuie. Şi luă din argint cât putu duce, apoi se întoarse acasă.

Ceilalţi doi însă îşi ziseră: „Noi vrem mai mult de la noroc decât nişte argint!", aşa că nu se atinseră de munte şi plecară mai departe. După ce au mai mers ei câteva zile, au ajuns în altă pădure unde era un munte cu totul şi cu totul din aur. Fratele cel mijlociu se opri şi se gândi, nu ştia ce să facă: „Să iau oare aur cât pot duce şi să plec înapoi acasă, că voi avea cu ce trai toată viaţa, sau să plec mai departe?" La urmă, se hotărî, îşi umplu buzunarele doldora, îşi luă rămas bun de la fratele mai mic şi se duse acasă.

Mezinul însă îşi zise: „Argint şi aur! Mă lasă rece. Nu vreau să—mi iau în uşor norocul, cine ştie ce—mi poate oferi!". Şi merse mai departe. După trei zile ajunse într—o pădure mult mai mare decât celelalte, de părea fără margini. Îi era foame şi sete, de aceea se urcă într—un copac să vadă unde se termina pădurea, dar nu zări decât vârfuri de copaci. Coborî din copac şi, chinuit de foame, îşi spuse: „Ce fericit aş fi să—mi satur şi eu trupul ăsta măcar o singură zi din viaţă!" Tocmai atunci, văzu cu uimire sub copac o masă bogată cu o mulţime de mâncăruri dintre cele mai gustoase şi care miroseau minunat. „De data asta, îşi zise el, dorinţa mi s—a împlinit la ţanc" şi, fără să se întrebe când şi de unde venise masa ori cine o adusese, se aşeză şi mancă până—şi potoli foamea. După ce termină, se gândi: ‚Ar fi păcat totuşi să las faţa de masă să se strice în pădure!", aşa că o luă, o scuturâ, o împături şi o puse în buzunar. Apoi merse mai departe şi seara, când începu din nou să—l roadă foamea, vru să pună la încercare faţa de masă, o întinse şi zise:

—Vreau să te acoperi iar cu mâncărurile cele bune!

Numai ce rosti acestea, că şi apărură o mulţime de castroane cu cele mai alese bucate şi erau

aşa multe, încât abia încăpeau pe masă. „Ia, acu' văd eu în ce bucătărie sunt pregătite mâncărurile pentru mine. Tu eşti mai de preţ decât tot aurul şi argintul din lume", zicea el privind cu plăcere la faţa de masă şi la bunătăţile de pe ea.

Dar, de la o vreme, faţa de masă nu—i mai era de ajuns ca să fie fericit, de aceea vru sa plece iar în lume să—şi caute norocul.

Într—o seară, întâlni în pădure un cărbunar[1] plin de praf negru, care cocea cartofii pe nişte cărbuni încinşi.

—Bună seara, Mierlă Neagră, îi zise tânărul, ei, cum te simţi în singurătăţile astea?

—Cum să mă simt, în fiecare zi la fel, răspunse cărbunarul, şi în fiecare seară mănânc cartofi; dacă—ţi plac, eşti invitatul meu.

—Mulţumesc frumos, îi răspunse călătorul nostru, dar nu vreau să iau din mâncarea ta, şi aşa pe sponci; dacă vrei să—mi faci o plăcere, consideră—te invitatul meu la masă.

—Dar cine—ţi va pregăti masa? zise cărbunarul, văd că n—ai nimic şi mei n—ai putea găsi ceva de mâncare pe o distanţă de câteva ore de mers.

—Şi totuşi, vei mânca nişte bunătăţi cum n—ai mâncat în viaţa ta!

Apoi luă faţa de masă din raniţă, o întinse pe pământ şi—i zise: „Umple—te" şi îndată sosiră fripturi calde, salate, prăjituri, toate proaspete de parcă ar fi fost atunci gătite. Cărbunarul căscă ochii mari, dar nu se lăsă de două ori invitat, se aşeză comod şi începu să înfulece cu lăcomie. După ce termină de mâncat, spuse zâmbind pe sub mustaţă:

—Ascultă, omule, faţa ta de masă merită toate laudele, aşa mâncăruri bune nu s—ar putea găti niciodată în pădure. Vreau să—ţi propun un schimb: uite colo o raniţă de soldat, care arată rău, că—i veche, dar are puteri miraculoase; eu nu mai am nevoie de ea, ţi—aş da—o ţie dacă—mi dai faţa de masă.

—Mai întâi aş vrea să ştiu ce fel de puteri miraculoase sunt în raniţă, răspunse tânărul.

—Am să—ţi spun îndată: de câte ori vei ciocăni în ea, vor apărea nişte soldaţi înarmaţi până în dinţi careţi vor îndeplini ordinele.

—Din partea mea, mă învoiesc la schimb! Şi îi dădu cărbunarului faţa de masă, îşi atârnă raniţa de un cârlig pe spate şi plecă mai departe, după ce—şi luă rămas bun. La un timp, se gândi să probeze puterile miraculoase ale raniţei şi ciocăni în ea. Dintr—o dată în faţa lui apărură şase soldaţi iar caporalul îi spuse:

—Ce porunceşte stăpânul şi conducătorul meu?

—Marş la cărbunar şi adu—mi înapoi faţa de masă! porunci călătorul. Soldaţii făcură stânga—mprejur şi, nu mult după aceea, se întoarseră cu
faţa de masă luată de la cărbunar fără prea multă tocmeală. Apoi călătorul le porunci să intre în raniţă, o puse din nou pe spate şi plecă mai departe sperând că va întâlni iar norocul în drum. Către seară ajunse din nou la un alt cărbunar care—şi pregătea ceva de mâncare pe nişte cărbuni aprinşi.

—Dacă vrei să mănânci cu mine cartofi cu sare fără unt, zise amicul plin de funingine, atunci ia loc colea.

—Nu, răspunse călătorul, de data asta vei fi tu oaspetele meu. Apoi întinse faţa de masă care, la porunca lui, se acoperi cu bucate alese. Mâncară ei şi băură pe săturate simţindu—se foarte bine împreună. După masă, cărbunarul îi zise călătorului:

—Colo sus, pe grinda aceea, este o pălărioară veche şi ponosită care mie nu—mi mai foloseşte la nimic, dar să ştii că are nişte însuşiri deosebite: dacă cineva şi—o pune pe cap şi întoarce capul, apar douăsprezece tunuri unul lângă altul care trag aşa de puternic, încât culcă totul la pământ. Mic nu—mi ajută la nimic aici în pădure, ţi—o dau ţie în schimbul feţei de masă.

—Bine, a ta să fie, răspunse călătorul. Îi dădu faţa de masa, lua apoi pălărioara, o puse în raniţa şi pleca mal departe. Dar abia făcu câţiva paşi, ca şi bătu în raniţă şi porunci soldaţilor

[1] Om care lucra la exploatarea cărbunelui, un fel de miner (n.t).

ieşiţi din ca să—i aducă înapoi faţa de masă. „Îmi cade pleaşcă una după alta, am senzaţia că norocul îmi aţine mereu calea", îşi zise în sinea lui şi plecă mai departe în pădure.

Şi presimţirile nu—l înşelară. După ce merse o zi întreagă, ajunse la un al treilea cărbunar care, ca şi ceilalţi, îl invita la cina ou cartofi fără unt. Gălătarul întinse din nou faţa de masă, din nou apărură bucatele cele mai alese şi apoi cărbunarul îi propuse acelaşi târg: să—i dea lui faţa de masă în schimbul unui corn care avea aceleaşi caritâţi ca şi pălărioara: de îndată ce suflai în el. orice ziduri, cât de groase, se prăbuşeau, astfel că fortăreţe, castele, oraşe întregi puteau fi prefăcute în grămezi de moloz. Călătorul îi dădu faţa de masă cărbunarului, se depărta puţin, apoi trimise garda care i—o luă înapoi, aşa încât acum avea şi raniţa, şi pălărioara, şi cornul. „Om m—am făcut", îşi zicea în sinea lui, „ar fi bine să mă întorc acasă ca să văd ce mai e cu fraţii mei".

Când ajunse acasă văzu că fraţii lui ridicaseră cu argintul şi aurul adus o casă frumoasă, dar că o ţineau numai în chefuri şi desfrâu. Intră înăuntru, însă cum hainele îi erau numai zdrenţe, pălăria de pe cap veche şi ponosită, iar raniţa din spate jegoasă, fraţii nu—l recunoscură şi începură să—şi bată joc de el, zicând:

—Te dai drept fratele nostru care a lăsat argintul şi aurul şi a plecat în lume ca să—şi afle norocul, dar nu eşti tu acela. El va veni ca un rege, nu ca un cerşetor! Şi l—au alungat de la uşă.

Atunci mezinul s—a mâniat foarte tare, a ciocănit în raniţă de mai multe ori până când au apărut o sută cincizeci de soldaţi. Le—a poruncit să împresoare casa, iar doi dintre ei să ia o jordie şi să le tăbăcească frăţiorilor pielea până când îşi vor da seama cine—i el. S—a produs o larmă îngrozitoare, vecinii au sărit să—i apere pe cei doi fraţi mai mari, dar n—au putut ţine piept soldaţilor.

Între timp, întâmplarea ajunse la urechile regelui acelui ţinut; acesta trimise o armată să restabilească ordinea în sat şi să—l alunge pe necunoscutul care tulburase tihna unor oameni gospodari. Numai că mezinul, ciocănind în raniţă, scoase din ea o armată cu generali şi soldaţi care bătură măr armata regelui. Atunci regele spuse:

—Flăcăul ăsta, apărut aşa, deodată, ca să ne strice liniştea, trebuie prins şi legat! Şi trimise a doua zi o altă armată mai mare, dar care avu şi mai puţin succes în faţa soldaţilor din raniţă, ba, mai mult, mezinul roti de câteva ori şi pălăria pe cap şi îi sosi şi artileria grea, aşa că oamenii regelui fură puşi repede pe fugă. „Acum n—am să închei pace — îşi zise mezinul în sinea lui — până când regele nu—mi va da de soţie chiar pe fiică—sa şi regatul pe deasupra". îi înfăţişă regelui pretenţiile lui, iar acesta îi spuse fetei:

—Copila mea, ce să faci, e o treabă a naibii de grea, dar n—am încotro, am datoria să restabilesc liniştea în regat. Aşa ca trebuie să te dau.

Nunta se făcu în grabă, dar fiica regelui era foarte necăjită că fusese silită să se mărite cu un oarecare, pe deasupra mirele ei purtând o pălărie şi o raniţă ponosite. „Nu cumva puterile lui miraculoase s—or fi ascunzând în raniţă?!" se gândi ea şi apoi începu să—i vorbească frumos, ca şi cum s—ar fi topit de dragoste pentru el.

—Iubitule, dacă ai lăsa jos raniţa asta mizerabilă, n—ai mai arăta aşa de caraghios, de mi—e ruşine cu tine.

—Iubita mea soţie, spuse tânărul, raniţa asta—i marea mea comoară, câtă vreme o am cu mine nu mi—e frică de nimic. Şi apoi îi destăinui puterile ei miraculoase. Nevasta îl cuprinse pe după gât cu o mână, ca şi cum ar fi vrut să—l sărute, iar cu cealaltă îi luă iute raniţa din spate şi fugi apoi cu ea. Rămasă singură, ciocăni în raniţă şi porunci armatei care ieşi de acolo să—l prindă pe fostul stăpân şi să—l scoată afară din palat. Soldaţii se supuseră, iar nevasta mincinoasă mai porunci să fie şi alungat din ţară. Bietul băiat ar fi fost pierdut dacă n—ar fi avut pălăria. O învârti de câteva ori pe cap şi apărură artileriştii care începură să tragă de—i puseră pe toţi infanteriştii din raniţă la pământ. Fiica regelui, luată ostatecă, trebui să vină să—şi ceară iertare şi—l rugă s—o lase liberă. Apoi începu să—l mângâie cu vorbe dulci şi,

nu după mult timp, află de la el care sunt puterile pălăriei. Aşteptă până îi adormi bărbatul, îi luă pălărioara şi o aruncă în stradă. Dar ea nu ştia că soţului ei îi rămăsese cornul. Când se trezi, el sună furios în corn şi dintr—o dată începură să se prăbuşească fortăreţele oraşului, zidurile casei, palatul regal. Şi dacă nu s—ar fi oprit din suflat, totul s—ar fi prefăcut în ruină şi n—ar mai fi rămas din oraş nici piatră peste piatră.

Atunci nevasta îşi ceru iertare, nimeni nu mai avu nimic de zis, iar el deveni regele ţării aceleia.

RUMPELSTILTSKIN(spiriduşul Rumpelstilzchen; picior şchiop; fata morarului)
(Rumpelstilzchen// Rumpelstiltskin)

A fost odată ca niciodată un morar lăudăros din calc—afară. Le spunea tuturor ca moara lui era cea mai mare, locuinţa sa cea mai curată şi fainâ, cea mai albă dintre toate! Lăudăroşeniile astea ajunseră şi la urechea regelui care, trecând într—una din zile prin apropiere, dori să—l întâlnească pe morar. Iar morarul i—o prezenta pe fiica sa, neputându—se stăpâni să nu se laude din nou:

—Priviţi la fata mea, Maiestate! Este cea mai frumoasă din întregul regat! Regele privi la faţă cam cu îndoiala şi cum nu spuse nimic, morarul continuă:

—Dar este şi foarte isteaţă şi priceputâ la orice! Cum regele continua să tacă, iar morarul ţinea cu tot dinadinsul să—l impresioneze, adăugă:

—Şi unde mai pui că fiica mea poate toarce paie din care scoate aur!

Auzind şi asta, regele prinse glas:

—Perfect! O s—o punem de îndată la încercare! Dacă va reuşi să toarcă aur din paie va fi răsplătită pe măsură, dar dacă nu, va fi data morţii!Apoi, porunci străjerilor să o ducă pe faţă la castel, unde, după ce o închise pe fata într—o încăpere mare, plină cu paie, regele îi spuse:

—Până mâine—dimineaţă să torci toate paiele astea în aur!Rămasă singură, fata izbucni în plâns, îngăimând printre lacrimi:

—În ce dandana m—a băgat tata! Dar dintr—odată, ca din senin, lângă ea apăru un pitic îmbrăcat în roşu, cu o barbă lungă, albă.

—Dacă te ajut să torci paiele astea în aur, ce îmi vei da în schimb? o întreba piticul.

Fata îşi scoase de la gât un frumos medalion în formă de inimioara şi i—l întinse.

—Ţi—l voi da ţie, e cel mai de preţ lucru pe care—l am. Piticul accepta şi, a doua zi dimineaţa, când se trezi din somn, fata văzu că piticul îşi ţinuse făgăduiala.

Pe de altă parte regele, care era sigur că fata nu va reuşi, intra în încăpere, hotărât să o pedepsească. Dar dând cu ochii de şase mosoare cu fir de aur, aliniate pe masă, în faţa lui, regele îşi schimba hotărârea, gândind să profite de aşa minune.

—Ai reuşit, ce—i drept, îi spuse el fetei, dar acum îşi voi trimite şi mai multe paie, să torci şi mai multe fire de aur! Fata nu putea să—i spună nimic despre pitic, aşa că fu cuprinsă de o disperare şi mai mare ca înainte. Însa o dată cu căderea serii, piticul îşi făcu din nou apariţia.

—Ce—mi dai dacă te ajut şi de astă dată? o întreba el pe fată.

—Nu mi—a mai rămas decât inelul ăsta vechi. Primeşte—l, te rog, altfel, soarta mea e încheiata!Şi lucrurile decurseră exact ca şi cu o noapte înainte. Iar a doua zi, regele nu mai putu de bucurie când văzu grămadă de mosoare cu fir de aur.

Dar chiar şi faţa i se păru şi mai frumoasă decât atunci când o văzuse prima oară. Privind—o cu nesaţ, îi veni o altă idee:

—Te voi mai pune încă o dată la încercare şi, dacă şi de data asta vei reuşi să torci aur din paie,te voi lua de soţie!Faţă însa nu—şi mai găsea liniştea.

Dacă, la noapte, apare din nou piticul, nu am ce să—i mai dau în schimbul ajutorului sau´, îşi spuse ea.

—Ce să mă fac?´ şi fata se puse pe plâns până când,odată cu lăsarea nopţii, apăru şi piticul:

—Iată—mă din nou gata să te ajut, dar ce—o să—mi dai acum?

—Din păcate, îi răspunse fata cu lacrimi în ochi, nu mi—a mai rămas nimic de dat!

—Am auzit că regele se va însura cu tine, îi spuse piticul, zâmbind. Dacă, atunci când vei fi regina, îmi vei da primul tău născut, te voi ajuta şi acum! Fără să stea prea mult pe gânduri, fata căzu de acord şi, până dimineaţă, paiele se transformară în aur!

Devenind foarte bogat, cu tot aurul obţinut din paie, regele îi oferi feţei un apartament într—o aripă a castelului şi începu pregătirile de nuntă. Fata îl făcu pe rege să—i promită că, o dată ajunsă regina, nu va mai fi nevoită să toarcă aur din paie. Ceea ce regele îi şi făgădui, iar nunta avu loc în scurt timp.Morarul era mai bucuros decât îşi poate cineva închipui. Regele şi regina duceau un trai fericit împreuna, mai ales când li se născură şi primul băiat.

Regina uitase cu desăvârşire de promisiunea făcută, până într—o zi când piticul se înfăţişa din nou în faţa ei.

—Ţine—te de făgăduiala şi dă—mi—l pe fiul tău! spuse el.

—Nu, nu! Îţi voi da toate giuvaiericalele mele! se jelui regina. Cere—mi tot ce vrei, dar nu—mi lua fiul!Piticul rămase însa neînduplecat, dar mişcat de lacrimile reginei, îi spuse:

—Bine, uite, îţi ofer o ultimă şansă. Dacă îmi vei ghici numele, îţi voi lăsa băiatul. Dar să ştii că nu ai la dispoziţie decât trei zile ca să—l ghiceşti, iar dacă nu, ştii prea bine ce vrăji pot face!Şi cu aceste cuvinte, piticul dispăru. Regina nu mai avea de ales, drept care dădu fuga la rege şi—i spuse întreaga poveste. La curte fura apoi chemaţi toţi înţelepţii din regat, care căutară în cărţile lor după numele piticului. Dar, din nefericire, nu găsiră în nicio carte scris numele piticului cu barba lungă şi albă şi îmbrăcat în roşu. Trecuseră deja două zile, când în faţa regelui se înfăţişa un supus care povesti o întâmplare ciudată.

Pe când trecea prin pădure, văzuse un bătrânel îmbrăcat în roşu care ţopăia în jurul unui foc,cântând:

Mâine copilul va fi al meu, Căci nimeni nu va ghici că Rumpelstiltskin e numele meu´.Şi într—a treia zi, apăru şi piticul pe care, văzându—l, regina îi striga deodată:

—Rumpelstiltskin! Fără veste, un fulger îl lovi pe pitic, iar acesta dispăru într—un nor de fum. Îmbrăţişându—şi odrasla, regina spuse:

—Am scăpat! Nimeni nu o să te ia de lângă mine vreodată!

MIREASA CEA CREDINCIOASĂ(Roland cel iubit)
(Der Liebste Roland// Sweetheart Roland)

A fost odată o femeie şi femeia asta era o vrăjitoare afurisită. Şi avea ea două fete: una urâtă şi rea, pe care o iubea nespus, fiindcă era fiica ei adevărată, şi alta bună şi frumoasă, pe care n—o putea suferi, fiindcă era fată vitregă.

Acu' se întâmplă ca fata cea vitregă să aibă un şorţ tare frumos şiăleia urâte îi plăcu tare mult şorţul soră—si. Şi cum era invidioasă, numai ce—i spuse într—o zi maică—si că ţine morţiş să—l aibă.

—Fii liniştită, copila mea — o asigură cotoroanţa, o să fie al tău! în noaptea asta, în timp ce—o dormi, voi veni şi—i voi tăia capul! Ai grijă numai să dormi la perete şi vezi de împinge—o pe ea la margine.

Acu', biata fată ar fi fost pierdută de n—ar fi stat tupilată într—un ungher şi n—ar fi tras cu urechea la ce şopteau ele. Toată ziulica n—avu voie să iasă din casă, iar când veni timpul de culcare, fata cea urâtă se urcă ea prima în pat, ca să poată sta la perete. Vezi însă că soru—sa rămase trează şi când fata cea urâtă adormi, o împinse uşurel spre margine şi—i luă locul la perete.

În timpul nopţii, scorpia de femeie se apropie tiptil de patul unde dormeau cele două fete, ţinând în mâna dreaptă o toporişca ascuţită. Apoi începu să pipăie cu stânga, pentru a vedea dacă dormea cineva la margine. Şi când se încredinţa că dormea cineva, apucă toporul cu amândouă mâinile şi reteză dintr—o lovitură capul propriului ei copil. După ce femeia plecă, fata cea frumoasă se sculă din pat şi se duse la iubitul ei, pe care—l chema Roland. Şi bătându—i la uşă, îi spuse:

—Ascultă, dragă Roland, trebuie să plecăm cât mai degrabă de aici, că maştera a vrut să mă omoare, da' am făcut aşa de—a dat—o pieirii chiar pe fiică—sa. Când s—o lumina de ziuă şi—o vedea ce greşeală a făcut, suntem pierduţi!

—Ştii ce te—aş sfătui eu — spuse Roland — mai întâi şi întâi ia varga cu care face farmece, că altfel n—o să ne fie în putinţă să ne scăpăm vieţile, dacă se va lua după noi...

Fata plecă de aduse vărguţa fermecată şi luă capul moartei, şi lăsă să se scurgă trei picături de sânge pe jos: una în faţa patului, una în bucătărie şi una pe prima treaptă a scării. După asta fugi împreună cu iubitul ei. Dimineaţa, când se trezi, vrăjitoarea o strigă pe fiică—sa ca să—i dea şorţul. Dar fata nu veni şi atunci cotoroanţa îi strigă şi mai puternic:

—Da' unde eşti, de nu mai vii?

—Sunt aici, pe trepte, mătur! răspunse una din picăturile de sânge. Bătrâna ieşi afară şi, nevăzând pe nimeni pe trepte, strigă încă o dată:

—Hei, unde eşti?

—Aici, în bucătărie, mă încălzesc! strigă a doua picătură de sânge. Atunci maştera se duse în

bucătărie, dar nu găsi pe nimeni. Se mira ea de asta şi mai strigă o dată:
—Hei, unde eşti?
—Aici sunt, în pat şi dorm} răspunse a treia picătură de sânge.

Se duse ea în odaie, se apropie de pat şi, ce să vezi acolo? Propriul ei copil, scăldat în sânge, omorât chiar de mâna ei!... Vrăjitoarea se învenina de necaz, şi, de mânioasă ce era, o dată sări pe fereastră. Şi cum avea darul să zărească până hăt departe, în lumea largă, numai ce—şi aţinti privirea în zare şi—o văzu pe fata ei vitregă cum fugea de nu mai putea împreună cu iubitul ei Roland.

—Asta n—o să vă ajute la nimic! le strigă ea. Oricât aţi fi de departe, tot pun eu mâna pe voi!...

Apoi îşi încălţă cizmele de şapte poşte — şi la fiecare pas făcea câte o oră de drum obişnuit şi după puţin îi şi ajunse. Când o văzu pe maică—sa că vine după ei, fata luă vărguţa fermecată şi—l prefăcu pe Roland într—un lac, iar pe ea într—o răţuşcă înotând vioaie în mijlocul undelor. Vrăjitoarea se aşează pe mal şi aruncând firimituri de pâine, îşi dădu toată osteneala s—o ademenească pe raţă, dar vezi că răţuşca nu se lăsă ademenită şi spre seară vrăjitoarea fu nevoită să se întoarcă acasă fără să fi făcut vreo ispravă. Dacă văzură că s—a îndepărtat primejdia, fata şi iubitul ei Roland îşi reluară înfăţişarea omenească şi merseră mai departe, toată noaptea, până la revărsatul zorilor. Atunci, fata se prefăcu într—o floare frumoasă care stătea în mijlocul unui tufiş de mărăcini, iar pe iubitul ei Roland îl prefăcu într—un lăutar.

Nu trecu mult, că vrăjitoarea se şi văzu venind pe drum. Şi—i spuse ea omului ce—şi ţinea scripca sub braţ:

—Dragă lăutare, oare pot să rup floarea asta frumoasă?

—Da' cum să nu! răspunse el. Şi—n timpul ăsta eu o să—ţi zic un cântec!

Se vârî ea grăbită în tufişul de mărăcini, cu gândul să rupă floarea, dar cum ştia prea bine cine era, lăutarul prinse să cânte de mama focului şi zgripţuroaica, vrând—nevrând, trebui să joace, fiindcă era o melodie vrăjită. Şi cu cât cânta lăutarul mai repede, cu atât trebuia să sară şi ea mai dihai... Şi aşa se făcu că mărăcinii îi sfâşiară veşmintele de pe ea şi—o înţepară până la sânge. Şi cum lăutarul nu—şi încetă deloc cântecul, bătăia fu silită să joace până ce căzu jos, fără simţire. După ce scăpară, Roland îi spuse fetei:

—Acu', că nu ne mai paşte nici o primejdie, e timpul să mă duc la taică—meu, să pun la cale nunta.

—Du—te, şi—n timpul ăsta eu o să stau aici, şi—o să te aştept — spuse fata. Da' ca să nu mă recunoască nimeni şi să—mi căşuneze vreun rău, o să mă prefac într—o piatră de hotar roşcovană.

Roland plecă şi fata rămase pe câmp, în chip de piatră de hotar. Când se întoarse acasă, flăcăul căzu în mrejele unei alte fete, care—l făcu să—şi uite de făgăduiala ce şi—o dase. Biata fată aşteptă o bună bucată de vreme şi, văzând că nu se mai întoarce, se mâhni adânc şi se prefăcu într—o floare, gândind în sinea ei: „Poate c—o trece careva şi m—o strivi cu piciorul, că tot n—am la ce mai trăi!..."

... Şi se întâmplă ca un cioban să treacă cu oile pe acolo. Văzând el minunăţia aceea de floare, o rupse şi—o luă cu el, cu gândul s—o pună acasă într—o lădiţă. Şi, ce să vezi, de atunci încolo în casa păstorului se petreceau lucruri tare ciudate. Când se trezea ciobanul, dimineaţa, toată treaba era de acum făcută: odaia măturată, mesele şi laviţele erau frecate, focul ardea vesel în vatră, şi apa era adusă. Şi la fel se întâmpla când se întorcea la prânz: masa era pusă şi bucatele fierbeau pe foc. Ciobanul nu se dumerea defel cum de se întâmplă asta, şi lucrul era cu atât mai de mirare cu cât nu venea nimeni în căscioara lui... De altfel, chiar de—ar fi venit, casa era aşa de micuţă, că n—ar fi avut unde să se ascundă. Faptul că—i îngrijea cineva de gospodărie îi era omului pe plac, dar în cele din urmă tot îl cuprinse teama şi se duse la o bătrâna înţeleaptă să—i ceară sfatul.

Bătrânica îl ascultă cu luare—aminte şi—i grăi astfel:
—Ei, flăcăule, aici se ascunde o vrăjitorie... într—o dis—de—dimineaţă, cată cu grijă la tot ce se petrece în casă şi dac—oi simţi ceva prin odaie, ori dac—oi vedea ceva, orice ar fi, azvârle repede pe deasupra o pânză albă şi vraja va înceta.

Ciobanul făcu întocmai cum îi spusese bătrâna cea înţeleaptă. în dimineaţa următoare, de cum se lumină de ziuă, văzu cum se deschide lădiţa şi iese afară floarea. Atunci sări repede şi aruncă pe deasupra o pânză albă. Imediat vraja se desfăcu şi—n faţa lui, stătea acum o preafrumoasă fată, care recunoscu că ea avusese grijă de gospodăria lui. Şi—i mai povesti cum se prefăcuse în floare, ca să se dea morţii, şi toată soarta ei amară. Cum fata îi căzuse cu tronc, ciobanul o întrebă de nu vrea să se mărite cu el, dar ea îi răspunse că—i rămâne credincioasă lui Roland, deşi acesta o părăsise. îi făgădui însă că n—o să plece şi c—o să aibă mai departe grijă de el.

... Ei, dragilor, şi se apropia timpul când Roland urma să—şi sărbătorească nunta. După un vechi obicei, se dădu sfoară în ţară că toate fetele puteau să se înfăţişeze la curte să cânte în cinstea mirilor. Când auzi aceasta, fata cea credincioasă rămase aşa de mâhnită, încât crezu că i se sparge inima în piept şi, la început, nici nu se gândi să meargă. Vezi însă c—au venit codanele din satul acela şi—au luat—o cu ele, aşa că s—a dus şi ea.

De câte ori îi venea rândul să cânte şi ea, se dădea înapoi, dar în cele din urmă nu mai avu încotro şi trebui să se înfăţişeze mirilor. Dar cum începu să cânte şi melodia aceea tânguitoare ajunse la urechile lui Roland, acesta sări în sus şi strigă:
—Glasul ăsta mi—e cunoscut, asta—i mireasa cea adevărată şi alta nici nu—mi doresc!...

Toate simţămintele pe care le uitase şi i se şterseseră din suflet din pricina vrăjii, îi reveniră iarăşi, şi acu' o iubea la fel de mult ca şi mai înainte.

... Şi făcură ei o nuntă de se duse pomina. Suferinţele fetei luară sfârşit şi începură zilele de bucurie. Şi dacă n—or fi murit, mai trăiesc şi azi...

PASĂREA DE AUR

(Der goldene Vogel// The Golden Bird)

Într—un ţinut îndepărtat al orientului trăia un rege care se făIea cu un arbore ce îi dădea mere de aur.

Era preferatul lui şi se bucura de el, ca şi grădinarul care avea grijă numai de acest arbore unic.

Într—o zi, grădinarul, foarte speriat se prezentă în faţa regelui şi spuse:

—Maiestate, azi noapte a fost furat un măr din copac, dar am să—l pun pe fiul meu de gardă în seara asta să vadă dacă se repeta furtul.

Aşa şi făcu, dar iarăşi dispăru un măr de aur şi aşa se întâmpla în fiecare seară, fără ca fiul grădinarului sau altcineva să poată rezista somnului.

Şi în fiecare dimineaţă lipsea alt măr de aur din uimitorul arbore.

Puseră ca paznic pe fiul cel mai mic al grădinarului şi acesta văzu cum o pasăre de aur culegea unul dintre mere şi plecă.

Băiatul o ţinti bine cu arcul, dar pasării îi căzu doar o pană.

Acea până era din aur masiv şi regele îndreptându—se spre grădinar, îi spuse:

—Dacă vrei să—ţi iert neglijenta ,trebuie să—mi aduci pasărea de aur.

Grădinarul îl trimise pe urmele pasării pe fiul sau mai mare.

Acesta întâlni un vulpoi, care, văzând ca tânărul ţintea spre el, spuse:

—Dacă nu tragi în mine, am să—ţi dau un sfat. Când vei ajunge în sat, vei vedea doua hanuri. Unul, bun şi plăcut; celălalt, urât şi trist. Înnoptează la cel de—al doilea, chiar dacă nu îţi place; ştiu eu de ce îţi spun asta.

Tânărul nu îl luă în seamă şi trase în el, făcându—l să fugă în pădure.

Când ajunse în sat, înnopta la hanul cel bun, în ciuda sfaturilor vulpoiului şi găsind atâtea distracţii, uita scopul călătoriei sale şi nu îşi mai aminti de pasărea de aur pe care o caută.

Imediat pleca în căutarea pasării cel de al doilea fiu al grădinarului, dar i se întâmpla acelaşi lucru ca fratelui său şi înnopta şi el la hanul cel bun.

Cum niciunul dintre fraţii săi nu se mai întoarse, fiul cel mai mic pleca şi el în căutarea păsării de aur, dar când întâlni vulpoiul, nu trase în el şi acesta îi spuse :

—Urcă pe coada mea şi te voi duce în sat.

Vulpoiul părea că zboară şi îl lăsă pe tânăr la hanul urât, spunându—i:

—Mâine vei merge la castelul negru, unde vei vedea că toată servitorimea doarme. Pe o masă este pasărea de aur într—o colivie de lemn şi lângă ea este o alta colivie, de aur. Scoate—o, dar nu încerca să îi schimbi colivia, pentru că vei regreta.

Tânărul promise ca va urma întocmai instrucţiunile, dar când văzu colivia de aur, nu putu rezista tentaţiei şi încerca să o înhaţe.

Atunci pasărea de aur începu să țipe, până trezi toată servitorimea, care îl duse pe tânăr în fața stăpânului castelului.

—Mâine vei fi spânzurat, dacă nu îmi aduci calul care aleargă ca vântul, spuse acesta.

Băiatul nu știa încotro s—o apuce, când se întâlni cu vulpoiul care îi spuse:

—În palatul alb îi vei vedea pe toți dormind și calul va avea două șei, una nouă și alta veche, dar tu alege—o pe cea veche și vei vedea.

Totuși, tânărul alese șaua nouă și când o puse pe cal, acesta începu să necheze, până se treziră toți servitorii, care îl luară pe băiat și îl duseră la stăpânul palatului.

—Îți voi tăia capul, spuse acesta, dacă nu mi—o aduci pe fiica regelui.

Tânărul îl întâlni iarăși pe vulpoi la ieșirea din palat și acesta îi spuse :

—La miezul nopții, prințesa face baie. Sărută—i mana și ea te va urma unde vei dori, dar nu o lasă să—și ia rămas bun de la părinți.

Băiatul urma întocmai instrucțiunile vulpoiului și astfel putu să ia prințesa.

Când îi văzu, vulpoiul spuse:

—Foarte bine; acum, dacă mă vei asculta, vei rămâne și cu prințesa și cu calul și cu pasărea. Cum? Când vei ajunge în fața stăpânului palatului alb, îi vei cere calul în schimbul prințesei și când te vei urca pe cal, să ridici prințesa pe șa și să ieși în fugă, fără să te poată prinde nimeni. Când vom ajunge la castelul negru, intri tu singur cu calul și spui că vrei să examinezi pasărea, să te convingi că e cea adevărată. Când o vei avea în mâinile tale, să fugi mâncând pământul și să ni te alături.

Totul se întâmpla așa cum prevăzuse vulpoiul și tânărul nostru erou se întoarse la palatul regelui, cum acesta nu avea fii urmași, rămase el la conducerea regatului.

CÂINELE ŞI VRABIA

(Der Hund und der Sperling// The Dog and the Sparrow)

Trăia odată un câine ciobănesc care avea un stăpân rău la suflet, căci îl lăsă să flămânzească zile întregi.

Într—o zi, câinele nu a mai putut răbda şi a pornit singur şi trist prin lume.

S—a întâlnit cu o vrabie care l—a întrebat :

—De ce eşti aşa trist, fratele meu ?

—Sunt trist pentru că sunt flămând şi nu am ce să mănânc.

—Hai cu mine la oraş şi îţi voi da să mănânci până te vei sătura,i—a spus aceasta.

Au plecat împreună spre oraş şi când au ajuns la o măcelărie, vrabia i—a spus câinelui:

—Stai aici şi îţi voi arunca o bucată de carne.

Vrabia s—a aşezat pe tejghea şi când nimeni nu vedea trăgea o bucată de carne, până a reuşit s—o dea jos.

Câinele a apucat—o şi s—a furişat într—un colţ să o mănânce.

—Acum, hai să mergem la alt magazin, să—ţi mai dau o bucată, să te saturi, i—a spus vrabia.

Câinele a mai mâncat o bucată şi vrabia l—a întrebat dacă s—a săturat.

—M—am săturat de carne, dar nu mi—ai dat nici o bucată de pâine.

—Hai cu mine să—ţi dau, i—a răspuns aceasta.

Şi s—au dus la mai multe brutarii până când cei doi prieteni s—au săturat.

Şi cum era grozav de cald, câinele ostenit s—a lungit în drum ca să doarmă, iar vrabia s—a aşezat pe o crenguţă în apropiere.

Pe drum, venea un căruţaş cu o căruţă trasă de trei cai şi încărcată cu două butoaie de vin.

Şi când vrabia a văzut că omul nu vroia să ocolească câinele, a strigăt din toţi rărunchii că acesta să ocolească acel loc.

Dar căruţaşul a trecut cu căruţa peste câine şi l—a omorât.

—L—ai omorât pe fratele meu, câinele! O să mi—o plăteşti! Cu caii şi cu căruţa ta, cu tot!

—Şi ce ai putea tu să—mi faci mie, a întrebat căruţaşul, de parcă îi înţelegea cuvintele, după care a pornit—o în drumul lui...

Vrabia s—a băgat sub coviltirul căruţei şi s—a chinuit până a scos cepurile de la butoaie, iar vinul s—a scurs tot pe drum.

—Săracul de mine, s—a jeluit căruţaşul.

—Nu eşti destul de sărac, i—a strigat vrabia şi i—a zburat pe capul unui cal şi i—a ciocănit ochii.

Căruţaşul a scos barda şi vrând să lovească vrabia a nimerit calul în cap, doborându—l la pământ.

—Ah, săracul de mine, dar vrabia nu i—a răspuns.

S—a aşezat pe capul altui cal şi i—a scos şi acestuia ochii. Căruţaşul a sărit iute să o lovească cu barda, dar şi de data aceasta a zburat şi barda a izbit calul care a căzut mort la pământ.

Şi aşa s—a întâmplat şi cu cel de—al treilea cal.

—Ah, sărac de mine doamne , s—a jeluit el.

—Nu eşti încă destul de sărac. Plec acum să te sărăcesc şi acasă, a spus vrabia şi şi—a luat zborul.

Căruţaşul şi—a abandonat căruţa în drum şi a plecat mânios spre casă.

—Vai, nevasta, multe necazuri au dat pe capul meu! Vinul s—a scurs şi caii mi—au murit toţi, s—a văitat bărbatul.

—Ah, bărbate a venit o pasăre afurisită şi a adunat cu ea parcă toate păsările din lume şi toate au tăbărât în pod de ne—au mâncat tot grâul, s—a văitat şi femeia.

Când s—au urcat în pod, căruţaşul a văzut mii de păsărele care ciuguleau boabe, iar la mijloc printre ele stătea vrabia.

Omul a strigat:

—Săracul de mine, doamne!

—Nu eşti destul de sărac, o să—mi plăteşti cu viaţa ta, a ciripit vrăbiuţa şi a zburat afară.

Căruţaşul, cu averea pierdută toată, a intrat în casă şi s—a aşezat în spatele sobei nespus de amărât.

Vrabia a venit la fereastră şi i—a strigat :

—Mai, căruţaşule, mai ! Îţi voi lua viaţa!

Turbat de mânie, căruţaşul a început să dea cu barda după pasăre încât a dărâmat soba, a spart toate lucrurile din casă, a dărâmat pereţii fără să nimerească pasărea.

Până la urmă a prins—o nevastă—sa.

—S—o omor? l—a întrebat ea.

—Nuu, prea uşoară i—ar fi pedeapsă! Vreau să moară de o moarte cumplită! O s—o înghit de vie!

Zis şi făcut! A înghiţit—o dintr—o dată!

Vrabia a început să zboare prin pântecele căruţaşului şi a tot zburat până în gura acestuia unde şi—a scos capul afară şi a strigat:

—Mai căruţaş, măi, să ştii că îţi voi lua viaţa!

Căruţaşul atunci i—a întins nevesti—sii barda şi i—a spus :

—Nevastă, omoară vrabia din gură ! Femeia a lovit dintr—o parte izbindu—l pe căruţaş drept în creştet şi omorându—l.

Iar vrabia şi—a văzut de ale ei, luându—şi zborul.

FREDI ŞI CATRINEL

(Der Frieder und das Katherlieschen// Frederick and Catherine; Freddy and Katy Lizzy)

Erau odată un om care se numea Frieder şi o femeie care se numea Katherlieschen. Tineri căsătoriţi, Fredi şi Catrinel (aşa le vom spune), se înţelegeau foarte bine. Într—o zi, Fredi îi zise lui Catrinel:

—Azi mă duc la câmp, Catrinel, şi când mă întorc acasă, deseară, vreau să am pe masă ceva fript, ca să—mi potolesc foamea, şi o băutură răcoritoare, ca să—mi potolesc setea.

—Mergi sănătos, Fredi, răspunse Catrinel, am să pregătesc totul după cum ţi—i voia.

Când se apropie ora mesei, ea luă un cârnat din afumătoare, îl puse în tigaie, adăugă unt şi aşeză tigaia la foc. După puţin timp, cârnatul începu a sfârâi. Catrinel ţinea tigaia de coadă şi se gândea că, până—i gata cârnatul, poate să dea o fugă în pivniţă să tragă nişte bere din butoi. Aşa că puse cât mai bine tigaia, luă o ulcică, se duse în pivniţă, deschise robinetul de la butoi şi lăsă să curgă berea în ulcică. Berea curgea încet şi Catrinel o privea. Deodată, îi veni un alt gând: „aoleu, câinele nu—i legat şi ar putea fura cârnatul din tigaie, bine că mi—am dat seama la timp". Şi într—o clipă urcă treptele şi ieşi din pivniţă. Dar Şpiţ, câinele lor, luase deja cârnatul şi fugea cu el în bot cât putea de repede. Catrinel nu stătu nici ea cu mâinile în sân, fugi după el şi, urmărindu—l, ajunse în câmp; câinele nu lăsa însă cârnatul, ci fugea cu el în bot pe ogor.

—Vino aici! Vino aici! striga Catrinel, dar degeaba. Moartă de oboseală, se întoarse acasă şi merse să se răcorească; între timp, toată berea cursese din butoi şi umpluse pivniţa, căci femeia nu închisese robinetul. Catrinel văzu încă de pe trepte nenorocirea. „Drace, cum să fac să nu bage Fredi de seamă?" Se gândi ce se gândi, până îi veni o idee: de la ultimul hram al bisericii din sat îi mai rămăsese un sac cu făină albă, aşa că o luă şi o presură în beci peste berea vărsată. „Iaca, cine ştie şi strânge la timp, are la nevoie", zise, privind de jur împrejur şi gândindu—se, mulţumită: „Ce curat pare să fie peste tot!" Numai că, din nebăgare de seamă, spărsese şi ulcica lui Fredi, aşa că turnă şi peste cioburi făină, ca să nu se mai vadă pozna făcută.

Seara, Fredi veni acasă.

—Ei, nevastă, ce mi—ai pregătit de mâncare?

—Vai de mine, Fredi, am vrut să—ţi pregătesc un cârnat, dar, când să trag berea, câinele a luat cârnatul din tigaie şi, în timp ce alergam după câine, a curs berea şi când am vrut să usuc berea cu făină, am spart şi ulcica; acu' fii bucuros că pivniţa—i uscată.

—Catrinel, Catrinel! N—ar fi trebuit să faci una ca asta! Să laşi să—ţi ia câinele cârnatul, berea să curgă şi făina s—o împrăştii peste tot!

—Da, Fredi, ai dreptate, dar eu de unde să ştiu, trebuia să—mi fi spus! Bărbatul se gândi: „Dacă aşa stau lucrurile cu nevasta, trebuie să fii mai prevăzător tu însuţi".

Acu', s—a întâmplat că el avea strânsă o sumă frumuşică de bani pe care o schimbă în aur şi—i spuse lui Catrinel:

—Vezi tu, ăştia—s galbeni, cocoşei pe care am să—l pun într—o oală şi am să—l îngrop în staul, sub ieslea vacilor. Vai de tine dacă ai să te atingi de comoara asta.

—Nu, Fredişor, îţi promit să nu mă ating de cocoşei.

Într—o zi, când Fredi era plecat de—acasă, veniră în sat nişte negustori ambulanţi care vindeau ulcele şi străchini de lut. O întrebară şi pe tânăra nevastă dacă nu cumpără.

—Vai de mine, dragii mei, eu nu am bani ca să cumpăr oale, dar am cocoşei de aur şi pot să cumpăr cu ei ce—mi place.

—Cocoşei de aur? De ce nu? Hai să—i vedem şi noi.

—Mergeţi voi în staul şi săpaţi sub ieslea vacilor, că eu nu am voie să umblu acolo.

Şarlatanii s—au dus direct în staul, săpară şi găsiră monezile de aur curat. Le înşfăcară şi—i lăsară nevestei oalele şi ulcelele lor, apoi se grăbiră s—o şteargă cât mai repede din sat. Catrinel se gândi să folosească îndată noua veselă, dar, cum în bucătărie nu—i prea lipsea nimic, luă oalele, le trânti de podea şi le sparse fundul, apoi le băgă, de frumuseţe, în parii gardului din jurul casei. Când Fredi ajunse acasă şi văzu gardul împodobit, zise:

—Catrinel, ce—ai făcut?

—Am cumpărat oale, Fredişor, în schimbul cocoşeilor, dar eu n—am fost în iesle, vânzătorii de oale i—au scos singuri.

—Ce—ai făcut, femeie ? Ăştia nu erau cocoşei, ci aur din cel mai pur şi asta era toată averea noastră. Cum ai putut face aşa o prostie ?

—Dar, Fredişor, nu mi—ai spus că e aur din cel mai pur, că dacă—mi spuneai... Catrinel stătu puţin pe gânduri, apoi adăugă:

—Ascultă, Fredişor, trebuie să ne luăm aurul înapoi, hai repede după hoţi.

—Bine, să încercăm, răspunse fără curaj Fredi. Ia nişte pâine şi brânză la noi ca să avem ce mânca pe drum.

—Da, Fredişor, am să iau.

Plecară aşadar. Şi, cum Fredi mergea mai repede decât Catrinel, aceasta se ţinea după urmele lui şi—şi zicea în sinea ei: „Ăsta—i avantajul meu, la întoarcere am să am mai puţin de mers până acasă".

Ajunseră ei la un munte unde, de o parte şi de alta a drumului, erau urme adânci de trăsură.

—Ia uite în ce hal a fost strivit bietul pământ, zise Catrinel plină de milă. N—are să se mai facă sănătos cât îi lumea. Şi luă untul pe care—l avea la ea şi unse urmele pe dreapta şi pe stânga. însă când s—a aplecat să oblojească brazdele, o bucată de brânză i—a alunecat din traistă şi s—a rostogolit la vale. Catrinel îşi zise: „Drumul ăsta l—am urcat o dată, nici nu mă gândesc să—l cobor, n—are decât s—o facă altul". Şi luă o altă bucată de brânză şi—i dădu drumul la vale ca s—o aducă pe cealaltă îndărăt. Dar cum brânza nu se mai întoarse, dădu drumul la a treia bucată. Şi nici aceasta nu se mai întoarse. „Nu ştiu ce să mai zic, să nu fi găsit cea de—a treia bucată drumul şi să se fi rătăcit? Nu—mi rămâne decât să trimit şi bucata a patra, să le aducă pe celelalte trei". Dar nici a patra bucată de brânză nu se descurcă mai bine decât celelalte. Catrinel o aruncă pe a cincea şi pe a şasea, adică ultimele bucăţi.

Multă vreme stătu ea şi aşteptă sperând că bucăţile de brânză vor veni înapoi, dar în zadar. „Ah, sunteţi bune de trimis după moarte — îşi zise în sinea ei — aşa de mult întârziaţi. Credeţi că am să vă aştept o veşnicie? Am să—mi văd de drumul meu şi n—aveţi decât să veniţi după mine, că aveţi picioare mal tinere".

Catrinel plecă mai departe şi—l ajunse din urmă pe Fredi care o aştepta de mult, căci i se făcuse foame şi voia şi el să mănânce.

—Ia dă—mi şi mie ceva din ce—ai luat cu tine, că mor de foame!

Ea îi dădu doar pâine uscată.

—Dar unde—s untul şi brânza?

—Ah, Fredişor, zise Catrinel, cu untul am uns urmele de roţi lăsate de trăsură în pământ, iar brânza are să vină îndată; o bucată mi—a căzut din traistă, apoi le—am trimis pe celelalte după ea s—o aducă înapoi.
—Nu trebuia să faci una ca asta, zise Fredl, să ungi drumul cu unt şi să dai drumul la brânză să se rostogolească la vale.
—Dar, Fredişor, trebuia să—mi fi spus înainte. Apoi mâncară împreună pâinea uscată, Iar Fredi o întrebă:
—Catrinel, ai încuiat bine casa când ai plecat?
—Nu, dacă nu mi—ai spus !
—Atunci du—te înapoi şi încuie, apoi o să ne continuăm drumul. Adu şi ceva de mâncare, am să te aştept aici.

Catrinel se întoarse acasă, gândindu—se: „Fredişor al meu vrea să mănânce altceva, brânza şi untul nu—i prea plac, aşa că am să iau o bocceluţă cu fructe uscate şi un *cofăel* cu oţet de băut". închise bine cu zăvorul partea de sus a uşii, *oberlichtul* adică, iar partea de jos, uşa principală, o luă în spate plecând cu ea. Pe drum, cărând—o din greu, îşi spunea: „De când tot aşteaptă, o fi neliniştit Fredi al meu". Când ajunse la el, zise:
—Iată, Fredişor, ai uşa de la casă, aşa că poţi s—o păzeşti singur.
—Doamne fereşte, strigă el, deşteaptă nevastă mai am! Scoate uşa de jos, pe unde pot intra hoţii, şi o zăvorăşte pe cea de sus pe unde iese aerul! Acum e prea târziu să mai merg acasă, dacă ai adus uşa până aici, s—o duci de acum încolo în spate.
—Uşa am s—o duc, dar bocceluţa cu fructe uscate şi cofăelul cu oţet nu pot, am să le pun pe uşă, să le ducă ea.

Apoi intrară în pădure să—i caute pe şarlatani, însă nu—i găsiră nicăieri. Cum între timp se întunecase, cei doi s—au urcat într—un copac ca să înnopteze acolo. Dar abia ajunseră sus că şi veniră nişte băieţi de treabă, din aceia care iau ce vor să ia şi găsesc lucruri ce nu au fost niciodată pierdute, înţelegeţi, adică nişte pungaşi. S—au aşezat chiar sub copacul în care stăteau Fredi şi Catrinel, au făcut un foc mare şi s—au apucat să împartă între ei ce furaseră în ziua aceea.

Fredi sări pe partea cealaltă a copacului, adună nişte pietre, urcă din nou în copac şi începu să arunce de sus cu pietre ca să—i omoare. Hoţii îşi dădură cu părerea:
—E aproape de ziuă, vântul mişcă brazii şi cad conurile.

Catrinel, care avea uşa pe umeri şi pe ea poamele, se gândi că poate ele sunt de vină că o apasă aşa de greu, aşa că—i spuse lui Fredi:
—Fredişor, trebuie să arunc poamele astea.
—Nu, nu acum, asta ar putea să ne dea de gol!
—Dar nu mai pot, mă apasă greu, trebuie să scap de ele.
—Bine, atunci dă—le drumul, să fie de sufletul dracului.

Poamele uscate începură să se rostogolească printre crengi, iar hoţii vorbeau între ei:
—Se găinăţează păsările.

Nu la mult timp după asta, cum uşa o apăsa tot mai greu, Catrinel spuse:
—Fredişor, trebuie să vărs şi oţetul.
—Nu, Catrinel, nu fă asta, că am putea să ne dăm de gol!
—Dar nu pot, mă apasă greu, trebuie să scap de el.
—Bine, varsă—l, să fie de sufletul dracului.

Atunci ea vărsă oţetul şi—i împroşcă pe hoţi. Aceştia vorbiră între ei:
—Deja cade roua.

După puţin timp, Catrinel se gândi: „Ce bine ar fi să nu mai port uşa asta grea pe umeri". Şi zise:
—Fredişor, trebuie să arunc uşa!
—Nu, Catrinel, vrei să ne dăm de gol?

—Da' nu mai pot s—o ţin, Fredişor!
—Bine, las—o dracului să cadă.
Uşa căzu şi făcu mare zgomot, iar hoţii începură să strige:
—Dracul coboară din copac!
Şi se ridicară în grabă şi plecară lăsând totul baltă.
Dimineaţa, când coborâră, cei doi îşi găsiră cocoşeii, aurul lor. îl luară şi—l duseră acasă bucuroşi nevoie mare. în altă zi, Fredi îi zise lui Catrinel:
—Catrinel, de—acum trebuie să fii şi tu mai harnică şi să munceşti.
—Da, Fredişor, abia aştept să merg la câmp şi să secer grâul.
Când ajunse la câmp, Catrinel îşi spuse în sinea ei: „Să mănânc oare înainte de a secera sau să mă culc puţin? Ei, mai bine mănânc". Şi mancă bine, iar după masă i se făcu somn şi cum era pe jumătate adormită, începu să taie, în loc de paie, hainele ei: şorţul, fusta, bluza. Apoi adormi şi visă şi, când se trezi şi se văzu aproape goală, se gândi: „Oi fi eu, n—oi fi eu ? Nu, nu sunt eu! Dar unde sunt eu ?" între timp se înnoptase şi Catrinel se duse în sat, ajunse la casa ei, ciocăni la geam şi strigă:
—Fredişor!
—Ce—i?
—Aş vrea să ştiu dacă—i acasă Catrinel.
—Da, de mult, doarme!
„Asta înseamnă că eu sunt de mult acasă", îşi zise Catrinel şi plecă mai departe. în drum, întâlni nişte tâlhari care mergeau la furat. Se duse la ei şi le zise:
—Vreau să vă ajut să furaţi.
Tâlharii se gândiră că ea cunoaşte bine locurile bune de prădat de prin părţile acelea şi o luară mulţumiţi cu ei.
Catrinel se duse pe la case şi începu să strige:
—Oameni buni, aveţi ceva? Vrem să vă prădăm!
Tâlharii se gândiră: ,Asta—i bună!", dar o lăsară să întrebe mai departe. Apoi îi ziseră:
—Chiar la intrarea în sat preotul are un câmp de morcovi şi napi. Mergi de smulge de acolo morcovi şi napi.
Catrinel se duse, ajunse acolo şi începu treaba, însă, cum era leneşă, nu se mai ridica de jos. Tocmai trecea pe acolo un ţăran care o privi liniştit şi se gândi că cel care scormoneşte printre napi o fi dracul. Alergă în sat la preot şi—i strigă:
—Părinte, părinte, pe ogorul dumneavoastră cu napi scormoneşte dracul.
—Vai, Doamne, zise preotul, am un picior paralizat şi nu pot ieşi afară ca să—l alung.
Omul spuse:
—Vă duc eu în spate, părinte! Şi ieşi afară cu preotul în spinare. Dar, când ajunseră la ogor, Catrinel se ridică în picioare.
—Ptiu, dracul! zise ţăranul. Şi o luă la fugă, iar preotului, de frică, îi trecu paralizia la picior şi fugea şi el mai iute ca omul cu picioarele sănătoase.

CEI DOI FRAŢI

(Die zwei Brüder// The Two Brothers)

Au fost odată doi fraţi şi unul din fraţii ăştia era bogat şi trăia numai în huzur, iar celălalt abia putea să—şi ducă zilele, de sărac ce era. Cel bogat se îndeletnicea cu meşteşugul de a face giuvaere şi era hain la suflet ca nimeni altul, iar cel sărac îşi câştiga bruma de hrană făcând mături, şi era bun la suflet ca pâinea caldă şi cinstit cum nu se mai află. Fratele cel sărac avea doi băieţi gemeni şi semănau copiii ăştia ca două picături de apă. Din când în când, gemenii apucau să se ducă la unchiul lor cel bogat şi, uneori, când i se năzărea, omul cel hain le dădea copiilor să mănânce din ce mai rămânea de la masă . .

Şi ce crezi că s—a întâmplat!. . . Odată, pe când fratele cel sărac era dus în pădure după vreascuri, numai ce zări el o pasăre cum nu mai văzuse încă: frumoasă, că—ţi părea ruptă din soare, şi toată numai şi numai de aur!... Ridică omul o piatră de jos şi, aruncând—o după pasăre, o nimeri. N—o vătămă el rău, aşa că pasărea putu să zboare mai departe, dar vezi că o pană tot îi pică din aripi . . . Omul ridică până şi—o duse fratelui său. Acesta cătă la ea de parc—ar fi fost fermecat şi într—un târziu zise:

—Până asta e de aur curat!

Şi i—o cumpără pe multe părăluţe.

A doua zi, omul nostru se duse din nou în pădure şi se urcă pe un mesteacăn, cu gândul să taie nişte crăci. Şi numai ce zări iarăşi pasărea luându—şi zborul din frunzişul mesteacănului. Cercetă el atunci pomul cu de—amănuntul, şi între nişte crengi dădu peste un cuib în care se afla un ou de aur. Luă oul de acolo binişor şi se duse cu el la fratele său, giuvaergiul, care—i zise că şi în ajun:

—E de aur curat! Şi—i dădu pe ou câte parale preţuia. Da' cum îi stătea gândul numai la aur, odată se pomeni că—i zice: Ştii ce, aş vrea să am şi pasărea!

Omul cel sărac se duse pentru a treia oară în pădure şi, m—oţi crede ori ba, se întâmplă de zări iarăşi pasărea de aur ţupăind pe crengile mesteacănului. Luă el o piatră şi, după ce ţinti, o zvârli în pasăre. De data asta, piatra o izbi rău şi biată pasăre căzu jos, fără suflare. O luă omul şi o duse la fratele său, iar acesta îi dădu pe dânsa o grămadă de bani.

„De acu' o să—mi vină mai lesne să mă descurc!" gândi în sine omul nostru şi o porni vesel spre casă, de parcă toată lumea ar fi fost a lui.

Dar vezi că giuvaergiul era deştept şi viclean şi ştia pe ce fel de pasăre a pus mâna ... După ce pleacă frate—său, îşi cheamă nevasta şi zise:

—la de frige pasărea asta, dar bagă de seamă să nu lipsească nici o bucăţică din ea, că am poftă s—o mănânc singur pe toată!

După cum vă mai zisei, pasărea asta nu era o pasăre obişnuită, ci una de un soi nemaivăzut, şi avea ea un dar minunat, că cine—i mânca inima şi ficatul, acela găsea în fiecare dimineaţă sub perină un ban de aur.

Femeia pregăti pasărea cu tot dichisul, o puse pe frigare şi o lăsă să se rumenească bine.

Dar cum mai avea şi alte treburi de făcut, plecă din bucătărie pentru o vreme; şi tocmai atunci se întâmplă de veniră cei doi băieţi ai omului care meşterea mături. Se aşezară ei în faţa frigării şi, fiindcă nu era nimeni în bucătărie, învârtiră pasărea de vreo câteva ori, ca să nu se ardă. Şi ce să vezi: din pasăre, odată se desprinseră două bucăţi de carne care nimeriră într—o tigaie ce se afla pe o lăvicioară! Unul din băieţi se uită ce se uită la ele şi, luându—şi inima în dinţi, grăi către celălalt:

—Bucăţile astea au picat tocmai la timp, că—mi ghiorăie maţele de foame, zău aşa!. .. O să le mâncăm amândoi, şi gata! Că doar n—o să observe nimeni lipsa lor . ..

Luară ei cele două bucăţi de carne din tigaie şi le îmbucară cât ai zice peşte. Şi tocmai în clipa aceea se întâmplă că intră femeia în bucătărie. Văzându—i că mestecă ceva, pe loc îi întrebă:

—Da' ce mâncaţi voi acolo, împieliţaţilor?

—Ia, mai nimic: nişte bucăţele care s—au desprins din pasăre — răspunseră cu sfială băieţii.

—Aoleu, ce mi—aţi făcut!. . . strigă speriată femeia. Bucăţile alea au fost inima şi ficatul păsării . ..

Şi ca hainul de bărbatu—său să nu observe lipsa lor şi să nu o certe, se duse repede de tăie un cocoş, îi scoase inima şi ficatul şi le puse în locul măruntaielor pe care le mâncaseră băieţii.

Când pasărea se rumeni de ajuns, femeia o duse giuvaergiului şi acesta, aşezându—se la masă, o mâncă pe toată singur, de nu mai rămase din ea nici măcar un oscior.

A doua zi, nici nu se deşteptă bine din somn, că şi vârî mâna sub pernă, cu gândul c—o să scoată de acolo un ban de aur. Ei, da' vezi că sub pernă nu găsi nimic!...

Dar parcă feciorii omului de făcea măturiştiau c e noroc dăduse peste dânşii?!

A doua zi, când se sculară din pat, numai ce auziră că pică ceva la pământ şi răsună. Ridicară ei de jos ceea ce căzuse şi odată făcură ochii mari! Şi nu—i de mirare, că doar avea fiecare în palmă câte un ban de aur! Tare se mai minună tatăl lor când feciorii îi aduseră galbenii şi nu se putu opri să nu zică:

—Ei drăcie cu pălărie, da' cum vine asta?!

Dar când băieţii găsiră galbeni şi a doua, şi a treia zi, şi tot aşa, timp de o săptămână, omul nu mai stătu pe gânduri şi se duse la frate—său de—i povesti toată tărăşenia, că nu era lucru curat la mijloc.

Giuvaergiul îşi dădu imediat seama de unde veneau galbenii; afurisiţii de feciori ai lui frate—său apucaseră să mănânce inima şi ficatul păsării de aur, şi acu' le era hărăzit lor ceea ce pregătise pentru sine ... Şi pentru că era invidios şi hain la suflet, voi să se răzbune pe băieţi şi—i zise fratelui său:

—Să ştii că feciorii ăştia ai tăi au făcut legământ cu necuratul! . .. Nu cumva să iei aurul, că—i spurcat. Şi caută de—i izgoneşte cât mai degrabă din casă, că Ucigă—l Toaca a pus stăpânire pe sufletele lor păcătoase şi te poate trage şi pe tine în nenorocire, odată cu ei.

Ştiuse el bine giuvaergiul cum să lucreze!.. . Din pricină că se temea amarnic de necuratul, tatăl feciorilor se hotărî să asculte în totul de povaţa pe care i—o dăduse frate—său. Şi deşi—i venea tare greu să se despartă de copii, îi duse în pădure şi, cu inima sfâşiată de durere, îi lăsă în părăsire.

Dacă văzură băieţii că tatăl lor nu se mai întoarce să—i ia, începură să—şi caute singuri drumul spre casă, dar vezi că nu reuşiră să—l mai găsească. Şi cu cât alergau mai mult, cu atât se pierdeau mai în adâncul pădurii. După ce rătăciră ei aşa, îndelungă vreme, numai ce se pomeniră în cale cu un vânător, care—i întrebă:

—Ai cui sunteţi voi, copii?
—Suntem feciorii unui om sărman, ai măturarului, dacă ai auzit cumva de taica.
Şi se apucară să—i povestească pe îndelete cum că tatăl lor nu mai voia să—i ţină în casă din pricină că găseau în fiecare dimineaţă câte un ban de aur sub pernă.
—Ei, frate — zise vânătorul — da' ăsta nu—i un lucru tocmai Prost de rămâneţi cu cugetul curat şi nu vă puneţi pe lenevit!...
Vânătorului îi plăcură tare mult feciorii măturarului, că erau frumuşei şi dezgheţaţi, şi cum el n—avea copii, îi luă cu el acasă şi le zise:
—De acu' înainte, eu o să vă fiu şi mamă, şi tată şi o să vă cresc până veţi ajunge mari şi veţi fi în stare să vă agonisiţi singuri pâinea.
De la tatăl lor adoptiv, băieţii începură a deprinde încetul cu încetul meşteşugul de vânător, iar banii de aur pe care—i găseau în fiecare dimineaţă omul avea grijă să—i pună la păstrare, ca să le fie de trebuinţă când s—o ivi vreo nevoie.
Într—o bună zi, vânătorul socoti că băieţii au trecut de vârsta copilăriei şi că au ajuns ditai flăcăii şi, luându—i cu el în pădure, le spuse:
—Astăzi trebuie să vă încercaţi îndemânarea, ca să vă sfârşiţi ucenicia şi să vă pot numi vânători cu adevărat.
S—au pus flăcăii la pândă, dar vezi că nu s—a ivit nici un vânat. Atunci, vânătorul ridică ochii spre cer şi numai ce zări un cârd de gâşte sălbatice, zburând în formă de triunghi, după cum le e obiceiul. Şi—i zise el celui mai mare dintre flăcăi:
—Vezi tu alea trei colţuri? Ia ocheşte şi doboară câte o gâscă din fiecare colţ!
Băiatul ochi şi numai ce doborî câte o gâscă din fiecare colţ. Şi reuşi astfel de minune încercarea la care—l supusese vânătorul.
Nu trecu mult şi pe cer apăru un alt cârd de gâşte sălbatice. Şi zburau gâştele astea în forma unui doi, că pesemne li se urâse să tot zboare în triunghi!. . .
Vânătorul îl îmbie şi pe celălalt flăcău să doboare câte o gâscă din fiecare colţ, şi—i reuşi şi lui lovitura de încercare cum nu se poate mai bine. Tare se mai bucură atunci vânătorul de iscusinţa băieţilor şi le zise:
—De acu' v—aţi încheiat ucenicia şi vă puteţi socoti vânători adevăraţi!
Dacă auziră asta, cei doi fraţi o luară rara prin pădure şi se preumblară ei cu inima voioasă cam până către amurg. Şi după ce se chibzuiră ce se chibzuiră într—altă, ajunseră la o anumită hotărâre. Iar seara, când se aşezară la cină, amândoi apucară să—i vorbească tatălui lor adoptiv, de păreau că—s un singur glas:
—Să ştii că nu ne vom atinge de mâncare şi nu vom lua nici o îmbucătură, de nu ne vei îndeplini o rugăminte!
Vânătorul se miră oarecum de vorbele lor şi—i întrebă:
—Da' care—i rugămintea voastră?
Iar ei răspunseră:
—Acu', când am învăţat meseria şi nu mai suntem neajutoraţi, se cuvine să ne încercăm şi noi norocul în viaţă. Deci îngăduie—ne s—o pornim în lumea largă.
Dacă—i auzi ce vor, vânătorul nu—şi mai încăpu în piele de bucurie şi le zise:
—Ştiam eu ce flăcăi cresc! Feţii mei, vorbiţi ca nişte adevăraţi vânători şi ceea ce—mi cereţi voi era şi în gândul meu cel mai tainic!. .. Puteţi porni în lume, că eu vă las cu dragă inimă şi sunt sigur că veţi răzbi pe oriunde aţi merge!. . .
Apoi mâncară şi băură împreună şi se veseliră până la cântatul cocoşilor.
În ziua despărţirii, vânătorul îi dărui fiecăruia câte o puşcă şi un câine de vânătoare, iar din banii de aur, îşi luară singuri cât le porti inima, că doar ai lor erau. Tatăl adoptiv îşi mai însoţi feciorii o bucată de drum şi, într—un sfârşit, după ce—şi luă rămas bun de la ei, le mai dărui un jungher cu muchiile lucitoare şi le zise:
—Când veţi ajunge la o răscruce şi o fi să vă despărţiţi, nu uitaţi să înfigeţi jungherul ăsta

într—un pom. Şi de se va reîntoarce mai repede unul din voi, îndată va vedea cum i—a mers celuilalt în lipsa lui. Că semnul e limpede: dacă muchia jungherului din partea încotro a pornit o fi mâncată de rugină, înseamnă că nu e în viaţă, iar atâta timp cât trăieşte, muchia rămâne lucitoare.

Cei doi fraţi porniră la drum, şi—au mers ei ce—au mers cale lungă, până ce—au ajuns într—o pădure atât de mare, că nu—i puteai da de capăt într—o singură zi. Şi cum n—aveau ce altă face, au înnoptat în pădure şi s—au apucat să mănânce din merindele luate în desagă. Dar vezi că nici în ziua cealaltă nu putură să iasă din pădure, cu toate c—au mers fără să facă nici un popas. Cum li se sfârşiseră merindele, unul din ei zise:

—Bre, frate—meu, dacă nu vrem să flămânzim, atunci se cade să vânăm ceva!

Îşi încărcă apoi puşca şi roti o privire în jurul lui. Şi cum tocmai se întâmplă să treacă pe acolo un iepure bătrân, numai ce puse puşca la ochi şi vru să tragă. Dar iepurele odată strigă:

—Bunule, drag vânător,
Hai îndură—te şi—mi lasă
Viaţa asta păcătoasă,
Şi—o să—ţi dau doi puişori!

Apoi sări degrabă în tufiş şi aduse doi iepuraşi. Şi atât erau de drăguţi, şi atât de frumos se dădeau tumba, că vânătorii nu se îndurară să—i ucidă. Îi luară cu ei şi iepurii le ţineau urma pas cu pas. Mult nu trecu şi numai ce se furişă o vulpe pe lângă drumeţii noştri. Dacă văzură asta, amândoi fraţii scoaseră puşca şi voiră să tragă. Dar vulpea odată strigă:

—Bunule, drag vânător,
Hai îndură—te şi—mi lasă
Viaţa asta păcătoasă,
Şi—o să—ţi dau doi puişori!

Aduse doi pui, dar vezi că nici pe aceştia vânătorii nu se îndurară să—i omoare. Puii de vulpe le ţineau acuma tovărăşie iepuraşilor şi tuspatru mergeau ţanţoşi în urma celor doi flăcăi.

După o bucată de timp, numai ce dădu buzna un lup dintr—un tufiş. Vânătorii doar atâta aşteptau şi—l ochiră. Dar lupul odată strigă:

—Bunule, drag vânător,
Hai îndură—te şi—mi lasă
Viaţa asta păcătoasă,
Şi—o să—ţi dau doi puişori!

Cei doi pui de lup se alăturară celorlalţi pui şi tussase se ţineau acum pe urmele vânătorilor. Şi ce crezi, curând le ieşi în cale un urs! Nici ursului nu i se urâse încă cu viaţa, aşa că strigă şi el:

—Bunule, drag vânător,
Hai îndură—te şi—mi lasă
Viaţa asta păcătoasă,
Şi—o să—ţi dau doi puişori!

Să facem socoteala! Cu cei doi ursuleţi erau acum opt animale. Şi cine credeţi că le—a mai ieşit în cale vânătorilor? Un leu, care—şi scutura coama furios, de parcă acu' acu' avea să—i

sfăşie. Dar vânătorii noştri nu se speriară de fel şi—l ochiră, gata să tragă. Dacă văzu leul că nu—i de glumă, se rugă şi el:

—Bunule, drag vânător,
Hai îndură—te şi—mi lasă
Viaţa asta păcătoasă,
Şi—o să—ţi dau doi puişori!

Aduse doi pui, şi vânătorii aveau acum doi lei, doi urşi, doi lupi, două vulpi şi doi iepuri, care—i urmau pas cu pas. Dar vezi că asta nu le astâmpăra căţuşi de puţin foamea!... Şi atunci ziseră către vulpi:

—Ian ascultaţi, viclenelor, faceţi—ne rost de ceva mâncare, că doar vă ştim cât sunteţi de îndemânatice la trebuşoara asta!

Vulpile răspunseră:

—Nu departe de aici e un sat şi din satul ăsta de multe ori am făcut rost de găini, că—s berechet, slavă domnului! Noi o s—o luăm înainte, să vă arătăm drumul, şi pe urmă vă descurcaţi singuri...

Au pornit cu toţii spre sat şi, când ajunseră acolo, cei doi vânători cumpărară de—ale mâncării să le mai şi prisosească. Dar nu se gândiră numai la ei, ci avură grijă să îndestuleze şi animalele. Şi după ce făcură un scurt popas, îşi continuară drumul mai departe. Iar vulpile mergeau tot în frunte, arătându—le pe unde s—o ia. Şi nu era de loc de mirare, căci fiind mereu în goană după alte şi alte cotețe de găini, cunoşteau bine ţinutul.

Au umblat vânătorii ce au umblat, dar vezi că nu le—a fost chip să găsească nicăieri o slujbă amândoi, ca să rămână împreună. Şi într—un sfârşit grăi unul către celălalt:

—Trebuie să ne despărţim, că n—avem încotro!

Îşi împărţiră pe loc animalele, şi fiecare luă câte un leu, un urs, o vulpe şi un iepure. Apoi se îmbrăţişară, îşi jurară dragoste frăţească până la moarte şi, după cum îi povăţuise tatăl lor adoptiv, înfipseră jungherul într—un stejar bătrân. După aceea, unul o luă spre soare răsare, iar celălalt spre soare apune.

Se întâmplă că prâslea ajunse cu animalele într—o cetate îmbrăcată în întregime în zăbranic de doliu. Trase el la un han şi—l întrebă pe hangiu de nu s—ar putea să—i adăpostească şi animalele. Acesta îl primi cu multă bunăvoinţă şi—i arătă de îndată grajdul, pe care—l avea în ogradă. Flăcăul duse animalele înăuntru, dar ţi—ai găsit să vrea să rămână acolo, că erau lihnite de foame. Iepurele sări printr—o gaură în grădină, de—şi luă o varză, vulpea se strecură şi ea prin deschizătură şi—şi aduse din cotеţ o găină, şi după ce—o mâncă, mai şterpeli şi un cocoş, ca să se satureze deplin. Vezi însă că lupul, ursul şi leul erau prea matahale ca să poată trece prin deschizătura aceea, aşa că hangiul îi scoase din grajd şi—i duse într—o livadă unde păştea o vacă. Şi se poate spune că în scurt timp s—au îndestulat şi ei prea bine .. .

După ce se îngriji de animalele şi le văzu pe toate culcate în grajd, flăcăul îl întrebă pe hangiu de ce e întreaga cetate în doliu.

Hangiul odată se înnegura la chip şi—i răspunse:

—Pentru că mâine o să—şi dea sfârşitul unica fiică a împăratului nostru.

Auzindu—i spusele, vânătorul întrebă din nou;

—Oare—i bolnavă de moarte?

—Da' de unde, e sănătoasă tun şi voinică cum nu—s multe fecioare, şi totuşi mâine îi e dat să moară. .

—Ei drăcie, cum vine asta?! se miră flăcăul.

—În faţa cetăţii se ridică un munte înalt şi într—o văgăună din munte îşi are sălaşul un balaur.

Şi balaurul ăsta a poruncit să i se aducă până mâine faţa împăratului că să—şi astâmpere foamea cu ea. Iar de nu i s—o împlini voia, a trimis vorbă că ne pustieşte toată ţara. Şi nu e chip să i te împotriveşti, că blestematul nu cunoaşte mila. Aşa că om trebui să—i dăm domniţa, fără zăbavă, că mâine se împlineşte sorocul.

—Da' oare de ce nu—i vine nimeni de hac balaurului ăstuia? întrebă vânătorul.

—Ei — răspunse hangiul — da' parcă n—au încercat destui cavaleri!.. . Vezi însă că toţi au plătit cu viaţa îndrăzneala. Voinicului care va ucide balaurul, împăratul s—a arătat gata să—i dea pe fiică—sa de soţie, ba a mai făgăduit că acela o să—i moştenească şi împărăţia, după moarte. Vorba e însă dacă s—o ivi un asemenea voinic!...

Flăcăul nu mai ceru şi alte deslușiri. Dar a doua zi îşi luă animalele şi se urcă cu ele pe muntele unde—şi avea balaurul sălaşul. Drept în creştetul muntelui se afla un paraclis şi înăuntru se găseau trei cupe pline. Dedesubtul lor stă scris: „Cine va bea din aceste cupe va deveni omul cel mai puternic din lume şi va putea mânui paloşul care—i îngropat sub pragul din faţa uşii !"

Vânătorul nu bău nici o picătură din cupele acelea, dar ieşi din lăcaş de căută paloşul. Îl găsi repede, dar cât se străduí el, nu fu chip să—l mişte din loc . . . Dacă văzu asta, intră iar în paraclis şi bău din cele trei cupe. Şi ce crezi: acu' putu lesne să ridice paloşul şi să—l mânuiască, de parcă de când lumea era deprins cu el.

Şi iată că se apropie şi ceasul când domniţa trebuia să fie dusă balaurului drept peşcheş. Pe drumul cel greu şi fără întoarcere, o urmau în tăcere împăratul, mareşalul palatului şi ceilalţi curteni, în timp ce mergeau, fecioara îl zări încă de departe pe vânător, cum stă sus, în creştetul muntelui, şi crezând că—i balaurul, nu mai vru să urce. Dar îndată îşi aminti de urgia care s—ar abate asupra cetăţii, de s—ar împotrivi cumva, şi—şi continuă drumul. Când ajunseră la hotarul de unde începeau pământurile balaurului, împăratul şi curtenii se opriră pe loc şi, cu inima îndurerată, se întunară spre casă. Numai mareşalul palatului mai rămase acolo, că—i dăduse poruncă măria să să—i aducă veste cât mai degrabă despre tot ce s—a mai întâmplat după ce au lăsat—o pe domniţă singură.

Urcă fecioara pe cărările muntelui şi, când ajunse în creştetul lui, nu—l întâlni pe balaur, după cum se aşteptase, ci drept în faţă îi stătea flăcăul nostru. De cum o văzu, el îi linişti temerile şi—i făgădui c—o să—i scape viaţa. Apoi o duse în paraclis şi o închise acolo. Mult nu trecu şi odată se stârni un vuiet mai puternic decât marea în furtună: era balaurul cu şapte capete, care urla de—ţi venea să crezi că e vremea de apoi. Când îl zări pe vânător, matahala se opri o clipă uimit, şi după aceea răcni la el:

—Ce cauţi aici pe munte, muritorule?

Dar vânătorul nu se înspăimântă de fel şi—i răspunse cu semeţie:

—Vreau să luptăm pe viaţă şi pe moarte!

—A, asta ţi—e voia! răspunse balaurul. Află că primesc. Şi mai află că mulţi cavaleri au fost la fel de nesăbuiţi ca şi tine, da' le putrezesc oasele pe tăpşanul ăsta ... şi la fel o să se sfârşească şi îndrăzneala ta!. . .

Nici nu—şi termină bine vorbele, că şi începu să scuipe foc prin cele şapte gâtlejuri. Că vezi, chitise bine dihania cum să—i vină de hac flăcăului. Vâlvătaia trebuia să cuprindă imediat iarba uscată şi să—l împresoare pe voinic în aburii cei înecăcioşi şi să—l înăbuşe Ei, da' ce credeţi că flăcăul n—avea ajutoare! Numai ce veniră animalele cele credincioase şi, călcând în picioare, îl stinseră de parcă nici n—ar fi fost. Dacă văzu asta, balaurul se năpusti asupra vânătorului, cu gând să—l doboare, dar flăcăul odată învârti paloşul, spintecând văzduhul, şi—i reteză trei capete dintr—o singură lovitură. Balaurul nu luă seama însă la sângele care—i curgea în valuri, ci orbit de furie, se opinti în coadă şi, repezindu—se asupra flăcăului, îl acoperi pe de—a—ntregul în flăcări. Dar când vru să se năpustească asuprá—i ca să—i dea lovitura de moarte, voinicul numai ce—l fulgeră cu paloşul, retezându—i alte trei capete.

Dihania se prăbuşi la pământ, istovită, dar mai cercă o dată să se năpustească asupra flăcăului, cu coada. Zadarnică îi fu însă încercarea!.. . Adunându—şi ultimele puteri, voinicul nostru îi reteză coada, dar cum se simţea sleit de oboseală, nu mai putu să continue lupta şi— şi chemă animalele, care pe loc sfâşiară balaurul în bucăţi, de—şi dădu ultima suflare.

Cum se sfârşi lupta, flăcăul alergă la paraclis, s—o scoată de acolo pe domniţă, dar vezi că o găsi zăcând la pământ, fără suflare. Pasămite, în timpul cât durase încăierarea dintre flăcău şi balaur, de teamă şi spaimă, biata fată îşi pierduse cunoştinţa. Când îşi reveni şi deschise ochii, îşi dete imediat seama că nu se mai află în paraclis. Ca s—o liniştească, vânătorul îi arătă trupul ciopârţit al balaurului şi—i spuse că de acum înainte n—avea de ce să se mai teamă.

Tare se mai bucură domniţa de vestea asta şi, la rându—i îi zise:

—Dacă—i aşa, află atunci că în curând ai să fii soţul meu iubit, fiindcă taică—meu, împăratul, a făgăduit că mă va da de soţie aceluia care va ucide balaurul.

Apoi îşi desfăcu salba de mărgean de la gât şi o împărţi iepurelui, vulpii, lupului şi ursului, dând fiecăruia câte o parte, ca să le răsplătească vitejia şi credinţa. Încuietoarea de aur o dărui însă leului, căci dintre toate cele cinci animale, leul se arătase cel mai vrednic s—o primească, iar vânătorului îi oferi năframa, pe care era brodat numele ei.

Flăcăul tăie cele şapte limbi ale balaurului şi, după ce le înfăşură în năframă, puse legătura lângă el şi n—o scăpă nici o clipă din ochi.

Dar cum îl moleşise dogoarea focului şi se simţea tare obosit în urma luptei cu balaurul, flăcăul îi zise domniţei:

—Amândoi suntem sleiţi de oboseală şi cred că nu ne—ar prinde rău dacă ne—am hodini puţin.

Domniţa încuviinţă, că avea şi ea acelaşi gând, şi amândoi se culcară pe iarbă.

Mai înainte de a—l prinde somnul, vânătorul avu grijă să—i spună leului:

— Fii cu ochii în patru şi păzeşte—ne, ca să nu ne atace cumva în timpul somnului vreo slugă de—a balaurului sau cine ştie ce alt duşman.

Leul se aşeză lângă ei, să le stea de strajă, dar pentru că lupta îl obosise şi pe el, chemă ursul şi—i zise:

—la ascultă, ursule, vreau să mă hodinesc oleacă! Aşează—te ici, lângă mine, şi dacă o fi să se întâmple ceva, trezeşte—mă imediat.

Ursul se aşeză lângă leu, dar pentru că era şi el obosit, chemă lupul şi—i zise:

—la ascultă, lupule, vreau să mă hodinesc oleacă! Aşează—te ici, lângă mine, şi dacă o fi să se întâmple ceva, trezeşte—mă imediat!

Lupul se aşeză lângă urs, dar fiind şi el obosit, chemă vulpea şi—i zise:

—la ascultă, cumătră, vreau să mă hodinesc oleacă! Aşează—te ici, lângă mine, şi dacă o fi să se întâmple ceva, trezeşte—mă imediat!

Vulpea se aşeză lângă lup, dar pentru că şi pe ea o răzbise oboseala, chemă iepurele şi—i zise:

—la ascultă, iepurilă, vreau să mă hodinesc oleacă! Aşează—te ici, lângă mine, şi dacă o fi să se întâmple ceva, trezeşte—mă imediat.

Iepurele se aşeză lângă vulpe, dar vezi că şi el era obosit. Atât de obosit era, că abia îşi ţinea ochii deschişi. Să cheme pe altul, ca să stea de strajă în locul lui, n—avea pe cine, aşa că moţăi el ce moţăi, până ce adormi de—a binelea. Dormeau acuma domniţa, vânătorul, leul, ursul, lupul, vulpea şi iepurele, dar ştii, dormeau, nu glumă, c—ai fi putut să tai lemne pe ei!..

*

În ăst timp, mareşalul palatului tot privea spre munte, aşteptând să—l zărească pe balaur cum se ridică în zbor cu domniţa, ca s—o ducă la văgăuna unde—şi avea sălaşul. Dacă văzu el că nu se arată balaurul şi că muntele e învăluit în tăcere, îşi luă inima—n dinţi şi, haida— hai, urcă povârnişul. Când ajunse în creştetul muntelui, numai ce văzu balaurul sfârtecat în bucăţi şi, alături de el, cufundaţi într—un somn adânc, domniţa, vânătorul şi cele cinci vietăţi

ale pădurii.

Cum era un om hain la suflet, nu stătu pe gânduri nici o clipă şi, scoţând sabia, tăie capul vânătorului. Apoi o luă pe domniţă în braţe şi coborî cu ea muntele. Pe la jumătatea drumului, fata se trezi şi, văzându—se în braţele curteanului, se sperie grozav. Dar mareşalul curţii se răsti la ea:

—De acu' eşti în puterea mea şi vei spune tuturor că eu am fost acela care am ucis balaurul!

—Da' bine — răspunse domniţa — cum crezi c—o să mi se ducă gura să spun aşa ceva, când, de drept, vânătorul şi animalele lui i—au venit de hac?!.. .

Auzind cât de îndrăzneţ îi vorbeşte, mareşalul odată se întunecă la chip şi, scoţând sabia, o ameninţă că o va ucide dacă nu—i va da ascultare. Şi prin tot soiul de vicleşuguri o sili să—i făgăduiască că i se va supune în orice împrejurare. Apoi se grăbi s—o aducă împăratului, care nu mai ştia ce să facă de bucurie, când îşi revăzu copila vie şi nevătămată, căci, pasămite, el o socotea sfâşiată de dihanie.

După ce mai trecu oleacă de vreme, mareşalul îi grăi împăratului:

—Eu i—am făcut de petrecanie balaurului şi prin fapta mea i—am scăpat astfel viaţa domniţei şi am scăpat de izbeliştе întreaga împărăţie, aşa că îţi cer, măria ta, să mi—o dai pe domniţă de soţie, aşa cum ai făgăduit.

Auzindu—i vorbele, împăratul o întrebă pe domniţă:

—Dreptu—i ce spune, fata mea?

—Da — răspunse domniţa — trebuie că e adevărat, dar eu o rog pe măria voastră să facem nunta abia peste un an.

Şi în sinea ei, fata socotea că în timpul ăsta poate că i—o fi dat să afle ceva despre iubitul ei vânător.

Pe muntele care se aflase până nu de mult în stăpânirea balaurului, animalele mai dormeau încă lângă stăpânul lor care zăcea scăldat în sânge. Şi numai ce sosi în zbor un bondar mare, care bâzâia de—ţi lua auzul şi, ca orice bondar urâcios şi neastâmpărat, se aşeză pe nasul iepurelui. Dar iepurele îl izgoni cu laba şi—şi continuă somnul. Bondarul se mai aşeză o dată pe nasul iepurelui. Dar fu din nou izgonit. Atunci bondarul se roti pentru a treia oară în jurul iepurelui şi—l înţepă drept pe nas. Dar atât de straşnic îl înţepă, că iepurele pe dată se trezi. După ce se frecă la ochi şi se deşteptă de—a binelea, iepurele o trezi pe vulpe, vulpea îl trezi pe lup, lupul îl trezi pe urs, iar ursul îl trezi pe leu.

Roti leul privirea împrejur şi când văzu că domniţa dispăruse şi că stăpânul lor zăcea scăldat în sânge, începu să urle înfiorător:

—Cine a făptuit nelegiuirea asta, ursule? întrebă după aceea leul. Şi de ce nu m—ai deşteptat la vreme?.

La rândul lui, ursul îl întrebă pe lup:

—De ce nu m—ai deşteptat?

Dacă auzi asta lupul, o întrebă şi el pe vulpe:

—De ce nu m—ai deşteptat?

Vulpea tăcu mâlc şi se adresă iepurelui, cu aceeaşi întrebare.

Bietul iepure dădu din colţ în colţ şi nu ştiu ce să răspundă. Atunci animalele îl găsiră vinovat de tot ce se întâmplase şi voiră să tabere asupra lui, ca să—l înveţe minte pentru totdeauna. Dar iepurele se rugă de ele cu lacrimi fierbinţi şi le zise:

—Îndurаţi—vă şi nu mă omorâţi, c—am să fac ce—oi face şi o să—i redau viaţa stăpânului nostru! Cunosc un munte vrăjit şi pe un plai al acestui munte creşte o rădăcină fermecată. Cine ia în gură rădăcina asta, aceluia îi e dat să se tămăduiască de toate bolile şi rănile. Da' vezi că muntele cu pricina e la o depărtare de două sute de ceasuri de aici !...

Atunci leul se apropie de el şi, privindu—l ţintă, îi spuse:

—Du—te, şi în douăzeci şi patru de ceasuri să te întorci cu rădăcina, auzi tu?!...

Iepurele porni ca fulgerul şi în douăzeci şi patru de ceasuri se întoarse cu rădăcina făcătoare

de minuni. Leul aşează capul pe gâtul vânătorului, iar iepurele îi puse în gură rădăcina aceea fermecată. Şi ce crezi, încetul cu încetul, capul se lipi iar de corp, inima începu să bată din nou şi vânătorul îşi recăpătă viaţa . .

Flăcăul se trezi de parcă atunci s—ar fi deşteptat dintr—un somn mai lung şi, nevăzând—o pe domniţă lângă el, se întristă.

„Să ştii c—a plecat în timp ce eu dormeam, ca să scape de mine!" îşi zise el.

Acu' trebuie să vă mai spun că, de grăbit ce fusese, leul îi aşezase de—a—ndoaselea capul, dar vezi că vânătorul nu observase de fel lucrul ăsta, că era tare îndurerat la gândul că domniţa fugise. Abia către ora prânzului, când dădu să mănânce ceva, băgă el de seamă că are capul aşezat cu faţa spre spate. Şi cum nu se putea dumiri de loc, le rugă pe animale să—i spună toate câte se întâmplaseră în timpul cât dormise.

Atunci leul începu să—i povestească toată tărăşenia: cum că, fiind tare obosiţi, adormiseră cu toţii şi că—l găsiseră mort, cu capul tăiat, când se deşteptaseră . . . Şi—i mai zise că iepurele adusese rădăcina dătătoare de viaţă tocmai de la un munte vrăjit şi că, în grabă, el îi aşezase de—a—ndoaselea capul ... Dar nu trebuia să se teamă, că îndată avea să—şi repare greşeala ... Şi chiar aşa se întâmplă! Leul smulse capul vânătorului şi—l aşeză cum trebuie pe gât, iar iepurele îl tămădui cu rădăcina fermecată, făcându—l să se prindă din nou, de parcă niciodată n—ar fi fost retezat de sabie.

Vezi însă că focul din inimă nimeni nu putu să i—l stingă, că se topea nu alta, după draga lui . . . Şi, îndurerat, o porni în lume împreună cu animalele sale credincioase. Şi—şi câştigă pâinea, punându—le să joace în faţa oamenilor pe la bâlciuri sau la câte o răscruce.

Se scurse aşa vremea, şi după un an, s—a întâmplat să nimerească în aceeaşi cetate unde—şi pusese viaţa în joc, ca s—o scape pe fata de împărat din gheară balaurului. De astă dată însă, întreaga cetate râdea, împodobită numai în purpură. Se miră el de asta şi—l rugă pe hangiu să—l desluşească.

—Ia spune—mi, bre omule, ce s—a mai întâmplat pe aici? Că acu' un an, toată cetatea era îmbrăcată în zăbranic, în timp ce azi e împodobită numai în purpură !.. .

Hangiul îi răspunse pe dată:

—Ei, acu' un an domniţa trebuia să fie dată balaurului.. . Da' vezi că mareşalul palatului s—a luptat cu blestemata de dihanie şi atât de viteaz a fost, că i—a venit de hac. lar mâine ne—om bucura cu toţii, de la mic la mare, că se va prăznui nunta domniţei cu voinicul ăsta fără seamăn. Acu' un an ne erau tare îndurerate inimile, şi de aceea am purtat doliu, iar acu' suntem bucuroşi şi ne veselim, şi de aceea am împodobit cetatea numai în purpură.

A doua zi, când trebuia să aibă loc nunta, vânătorul îl întrebă pe hangiu, cam pe la ora prânzului:

—Ia ascultă, domnule birtaş, îţi vine a crede că azi la prânz o să mănânc aici, la masa asta, pâine de la masa împăratului?

—Ce tot îndrugi la palavre!. .. răspunse hangiul. Pun rămăşag pe o sută de monezi de aur că aşa ceva n—o să se întâmple!

Vânătorul primi prinsoarea şi scoase o pungă cu o sută de monezi de aur. Apoi chemă iepurele şi—i zise:

—Ia ascultă—mă, Iute—de—Picior, du—te şi adu—mi o pâine, din acelea din care mănâncă şi împăratul!

Fiind el cel mai mic, iepurele n—avea cum să—i dea altuia dintre animale să îndeplinească porunca şi trebui s—o ia din loc cât mai degrabă, că avea de mers drum lung, nu glumă, până la castelul împărătesc. Dar mai înainte de a porni, tare se mai înspăimântă la gândul că, de va alerga singur pe ulicele cetăţii, câinii de la măcelării se vor lua după dânsul, cercând să—l prindă!.. .

Şi chiar aşa se întâmplă! Câinii se adunară în haită şi se luară după el, voind să—i scarmene pielea. Dar nu degeaba îi spusese stăpânul său „Iute—de—Picior". Atât de repede fugi, că

reuşi să le scape de sub nas. Şi fără că santinelă să observe ceva, reuşi să se ascundă în ghereta de la poarta palatului.

După câtăva vreme sosiră în goană şi câinii şi se năpustiră spre gheretă, voind să—l scoată pe iepure de acolo. Dar vezi că santinela nu ştia de glumă şi începu să mi ţi—i izbească cu patul puştii, că îndată o luară la goană, schelălăind şi urlând.

Când iepurele simţi că nu—l mai paşte nici o primejdie, se strecură în palat şi se duse de—a dreptul în camera unde se afla domniţa. Se piti sub scaunul pe care şedea dânsa şi o pişcă de picior. Crezând că e câinele ei, căruia îi arde de joacă, domniţa se răsti, zicând:

—Pleacă de aici, n—auzi?!...

Iepurele o pişcă pentru a doua oară, dar domniţa nu—l luă în seamă nici de astă dată şi—i spuse răstit:

—Pleacă de aici, potaie!

Dar iepurele nu se lăsă, ci o pişcă pentru a treia oară. Dacă văzu domniţa că nu—i chip să scape de el, se uită sub scaun, cu gând să—l ocărască şi mai zdravăn, dar odată făcu ochii mari, căci în locul câinelui său privea la ea un iepure. Şi nu—i fu greu să—l recunoască, deoarece purta la gât mărgeanul pe care chiar ea i—l dăruise.

Ei, nici nu vă puteţi închipui dumneavoastră ce bucurie fu atunci pe dânsa! îl ridică în braţe şi se duse cu el în iatac, unde n—o putea auzi nimeni, şi—l întrebă:

—Dragul meu iepuraş, ce—i cu tine?

Iar iepurele îi răspunse:

—Stăpânul meu, vânătorul care a ucis balaurul e aici în cetate şi m—a trimis să—i aduc o pâine din acelea din care mănâncă şi împăratul.

Domniţa se bucură peste poate când află că alesul inimii ei e atât de aproape de dânsa şi, chemându—l pe brutar, îi porunci să—i aducă una din pâinile pregătite pentru masa împărătească.

Dar iepurele o mai rugă încă ceva:

—Mai porunceşte, domniţă, ca brutarul să meargă cu mine, că altfel câinii nu m—or lăsa în pace de fel şi m—or fugări tot drumul!

Brutarul îl însoţi până la uşa hanului şi, de cum ajunse aici, iepurele se ridică pe picioarele dindărăt şi, cu labele din faţă, apucă pâinea şi i—o duse stăpânului.

Dacă—l văzu pe iepure venind, vânătorul spuse:

—Ei, domnule birtaş, nu—i aşa c—am câştigat cele o sută de monede?

Hangiul rămăsese cu gura căscată de mirare şi tăcu mâlc, că n—avea ce mai zice. Atunci vânătorul continuă cu şi mai multă voioşie:

— Pâine am eu acuma, nu mă pot plânge, da' vezi c—aş mai pofti la masă şi o friptură din acelea care mănâncă împăratul. . .

Auzindu—l ce vorbe îndrugă, hangiul îl luă în răspăr:

—Na—ţi—o bună! Aş vrea s—o văd şi pe asta!. . . dar nu mai îndrăzni să pună rămăşag.

Vânătorul chemă vulpea şi—i zise:

—Vulpeo, ia du—te şi adu—mi o friptură din acelea care mănâncă împăratul!

Vulpea, ca una ce e şireată din fire, se strecură pe ulite mai dosnice şi ajunse la palat nesupărată de nici un câine. Se aşeză sub scaunul domniţei şi o pişcă de picior, la fel cum făcuse şi iepurele. Domniţa îşi aplecă privirea şi o recunoscu pe dată după mărgeanul pe care i—l dăruise. După aceea o luă pe vulpe în iatacul ei şi o întrebă:

—Draga mea vulpiţă, ce—i cu tine?

Şi vulpea îi răspunse:

—Stăpânul meu, vânătorul care a ucis balaurul, e aici în cetate şi m—a trimis să—i aduc o friptură din care mănâncă împăratul.

Domniţa îl chemă la sine pe bucătar şi—i porunci să—i aducă una din fripturile pe care le pregătise pentru masa împărătească. Dar vezi că vulpea îi ceru domniţei s—o însoţească

cineva. Merse ea alături de bucătarul care ducea friptura, şi când ajunseră în dreptul hanului, vulpea îi luă din mâini tava, goni cu coada muştele care începuseră să se adune în jurul fripturii şi o aduse stăpânului.

—Ei, vezi, domnule birtaş — spuse vânătorul — nu pot să mă plâng că am acu' şi pâine şi friptură. . . Da' aş mai pofti şi o garnitură de legume, că nu strică.. .

Chemă după aceea lupul şi—i porunci:

—Lupule, ia du—te şi adu—mi o garnitură de legume, din aceea care mănâncă şi împăratul!

Lupul nu se temu de nimeni şi, intrând de—a dreptul în palat, o trase pe domniţă de rochie, cu atâta putere, că trebui să—şi întoarcă privirea spre el. Şi îndată îl recunoscu după mărgeanul pe care i—l dăruise. Îl duse şi pe lup în iatacul ei şi—l întrebă:

—Dragul meu lup, ce—i cu tine? Şi lupul îi răspunse:

—Stăpânul meu, vânătorul care a ucis balaurul, e aici în cetate şi m—a trimis să—i aduc o garnitură de legume din care mănâncă şi împăratul.

Domniţa chemă atunci bucătarul şi—i porunci să—i aducă o garnitură de legume din cele pregătite pentru masa împărătească. De parcă s—ar fi înţeles cu iepurele şi cu vulpea, lupul îi ceru domniţei să—l însoţească şi pe el cineva, şi bucătarul duse strachina cu legume până la uşa hanului. Aci, lupul îi luă strachina din mâini şi o duse stăpânului său.

—Ei, vezi, domnule birtaş — spuse vânătorul — nu mă pot plânge, acum am pâine, friptură şi legume, da' aş mai pofti şi niscaiva prăjituri din acelea din care mănâncă împăratul. ..

Şi chemându—l pe urs, îi zise:

—Ursule, ia du—te şi adu—mi din prăjiturile care mănâncă împăratul, că doar te ştiu cât de mult îţi plac dulciurile şi ţi—or da şi ţie să guşti din ele!.. .

Ursul se îndreptă tropa—tropa spre palat, că răsună pământul sub el şi, de spaimă, toată lumea îi fugea din cale. Dar când ajunse la poarta palatului, străjerii îşi încrucişară puştile şi nu voiră să—l lase să intre. Te pui însă cu ursul!. . .

Dădu la o parte puştile din calea să şi se porni să pocnească cu laba în dreapta şi în stânga, de ziceai că—i o morişcă. Şi aşa—i tărbăci, că toţi oştenii din strajă zăceau la pământ cu oasele rupte. Dacă văzu ursul că are drumul liber, se duse de—a dreptul la domniţă, se proţăpi în spatele ei şi începu să mormăie grozav. Domniţa se întoarse, îl recunoscu şi—l pofti în iatacul ei, unde—l întrebă:

—Dragul meu urs, ce—i cu tine?

Şi ursul îi răspunse:

—Stăpânul meu, vânătorul care a ucis balaurul, e aici în cetate şi m—a trimis să—i aduc din prăjiturile care mănâncă împăratul.

Domniţa îl chemă pe cofetar şi—i porunci să—i facă o tavă cu prăjituri, dar numai din acelea care obişnuieşte să mănânce împăratul, şi îi mai zise să le şi ducă până la uşa hanului.

Cum ajunseră acolo, ursul se apucă să lingă cofeturile de pe câteva şi apoi se ridică în două picioare şi—i duse stăpânului tablaua cu prăjituri.

—Ei, vezi, domnule birtaş — spuse vânătorul — nu mă pot plânge, acuma am pâine, friptură, legume şi prăjituri, da' aş mai pofti să beau şi din vinul din care bea împăratul!

Îl chemă pe leu şi—i zise:

—Dragă leule, ştiu eu că—ţi cam place să te cherchelești; ia du—te şi adu—mi câteva sticle din vinul pe care—l bea împăratul!

Leul porni spre palat şi oamenii îi fugeau din cale de parcă ar fi văzut pe naiba. Când dădu să intre pe poarta palatului, straja încercă să—l oprească, dar te pui cu leul!.. . Răcni odată la ei, de—i băgă în sperieţi nu alta şi se risipiră cu toţii ca potârnichile...

Dacă văzu leul că nu—i mai stă nimeni în cale, se duse spre iatacul domniţei şi bătu cu coada în uşă. Domniţa deschise uşa şi când văzu că—i stă un leu înainte se sperie grozav. Dar îndată îl recunoscu după încheietoarea de aur a salbei, îl pofti înăuntru şi—l întrebă:

— Dragul meu leu, ce—i cu tine?

Şi leul îi răspunse:
—Stăpânul meu, vânătorul care a ucis balaurul, e aici, în cetate şi m—a trimis să—i aduc din vinul din care bea împăratul.

Domniţa îl chemă pe paharnic şi—i porunci să—i aducă din vinul din care bea împăratul. Dar leul îi zise:
—Lasă—mă să merg cu slujitorul împărătesc, ca să mă încredinţez cu ochii mei că—mi dă din vinul din care bea împăratul, şi nu din altul.

Coborî deci în pivniţă împreună cu paharnicul şi acesta voi să—i dea vin dintr—un butoi în care se păstra vinul pentru servitorii împăratului.
—Stai, bre omule, nu te grăbi aşa!.. . îi zise leul, că mai întâi vreau să—l gust.

Scoase el din butoi o jumătate de oca de vin şi o dădu pe gât dintr—o sorbitură.
—Asta—i poşircă, nu vin! spuse leul, nemulţumit. Nu, hotărât, ăsta nu—i vinul din care bea împăratul!

Paharnicul se uită la el, chiorâş, şi se îndreptă spre un alt butoi, unde era vinul pentru mareşalul palatului.
—Stai, bre omule — spuse din nou leul — că mai întâi vreau să—l încerc!

Scoase din butoi o jumătate de oca şi o dădu de duşcă.
—Hm, da, ăsta—i mai bunicel, dar tot nu—i vinul din care bea împăratul!…

Dacă—l auzi că spune asta, paharnicul se înfurie de—a binelea şi începu a—şi râde de el:
—Parcă un nătâng ca tine se pricepe la vin!

Leul nu aşteptă să—i mai zică şi altele şi odată îi cârpi o labă peste urechi, că paharnicul văzu stele verzi şi se prăbuşi cu zgomot la pământ. Când se sculă de jos, paharnicul nu mai îndrăzni să i se pună împotrivă şi—l duse pe leu într—o altă pivniţă, unde se aflau butoaiele cu vin din care bea numai împăratul.

Leul scoase dintr—un butoi o jumătate de oca, o gustă şi apoi plescăi din limbă mulţumit:
—Ăsta zic şi eu vin!. . . şi—i porunci paharnicului să—i umple şase sticle.

Urcară ei sus, dar leului i se cam împleticeau picioarele, că de atâta gustat se cam cherchelise. Şi din pricina asta, paharnicul trebui să ducă vinul până la uşa hanului. Când fură să treacă pragul, leul îi luă coşul din mână şi, apucându—l cu gura, îl duse stăpânului său.

Văzându—l că vine, vânătorul se veseli pe dată şi zise:
—Ei vezi, domnule birtaş, nu mă pot plânge, că acuma am pâine, friptură, legume, prăjituri şi vin din care mănânca şi bea însuşi împăratul! Şi o să mă aşez la masă împreună cu animalele mele şi o să ne ospătăm pe cinste!

Şi chiar aşa şi făcu. Se puse pe mâncat şi băut şi dădu şi iepurelui, vulpii, lupului, ursului şi leului să mănânce şi să bea până ce nu mai putură. Şi era voios şi bine dispus, căci îi spunea inima că domniţa încă—l mai iubeşte.

După ce sfârşi masa, vânătorul grăi iarăşi:
— Domnule birtaş, am mâncat şi am băut întocmai ca şi împăratul şi acu' o să mă duc la curte să mă însor cu domniţa!. . .

Dacă auzi una ca asta, hangiul sări ca fript:
—Poftim ce braşoave mai toarnă! Cum o să fie aşa ceva cu putinţă, doar domniţa are un mire şi azi o să se cunune cu dânsul?!…

Atunci vânătorul scoase din buzunar năframa pe care i—o dăruise domniţa pe munte şi în care se aflau învelite cele şapte limbi ale balaurului şi spuse:
—Vezi, ce ţin eu aici în mână o să mă ajute să mă însor cu domniţa!. . .

Hangiul se uită ce se uită la năframă şi apoi spuse:
—Orice aş fi în stare să cred, da' asta n—o mai cred nici în ruptul capului! Şi aşa sunt de sigur că nu greşesc, că pun rămăşag pe casa şi ograda mea!…

La rândul său, vânătorul scoase o pungă cu o mie de ducaţi şi, punând—o pe masă, zise:
—Iar eu mă prind pe pungă asta!

În ăst timp, împăratul şedea la masă cu domniţa. Şi cum mâncau ei, numai ce o întrebă împăratul:

—Da' ia spune—mi, ce—au vrut de la tine toate acele animale sălbatice care au venit şi au plecat din palatul meu?

Şi domniţa îi răspunse:

—Asta nu mi se cade să—ţi spun, dar n—ai face rău de l—ai chema pe stăpânul acelor animale!

Dacă auzi ce spune domniţa, împăratul nu mai stătu la gânduri şi mână un servitor la han, să—l poftească pe străin la curte. Şi ce crezi, slujitorul sosi tocmai în clipa când vânătorul şi birtaşul încheiau rămăşagul.. .

—Ei vezi, domnule birtaş — spuse vânătorul, cu voioşie — împăratul îşi trimite un servitor să mă poftească la dânsul, dar eu nu mă duc deocamdată!. . . Apoi se întoarse către servitorul împăratului şi—i grăi: Spune—i stăpânului tău că—l rog să—mi trimită straie împărăteşti, o caleaşcă cu şase căi şi servitori care să mă slujească.

Ascultă împăratul răspunsul vânătorului şi o întrebă pe domniţă:

—Ce să fac?

Şi domniţa îi zise:

—Bine—ai face, măria ta, de i—ai îndeplini dorinţa!

Atunci împăratul îi trimise straie împărăteşti, o caleaşcă cu şase căi şi servitori care să—l servească.

De îndată ce zări alaiul sosind, vânătorul îi spuse birtaşului:

—Ia priveşte, domnule birtaş, că—s toate aşa cum le—am dorit!...

Flăcăul îmbrăcă straiele împărăteşti, luă năframa cu limbile balaurului şi plecă spre palat.

Când împăratul îl zări sosind, o întrebă pe domniţă:

—Cum să—l primesc, fata mea?

Şi domniţa—i răspunse:

—Bine—ai face, măria ta, de i—ai ieşi în întâmpinare. Împăratul se ţinu întocmai de vorbele domniţei. Ieşi în întâmpinarea vânătorului şi—l conduse sus, în sala tronului.

Şi în urma vânătorului păşeau cele cinci animale ale sale.

Împăratul îl pofti să ia loc la masă, lângă dânsul, iar alături de flăcău se afla domniţa, fiica craiului. Mareşalul stătea de partea cealaltă a mesei, după cum cerea datina mirilor, şi vezi că nu—l recunoscu pe vânător...

Tocmai în acea clipă se aduseră la masă cele şapte capete ale balaurului, ca să le vadă comesenii cât erau de grozave.

Arătând înspre ele, împăratul spuse:

—Capetele astea ale balaurului, mareşalul le—a retezat pe toate, şi drept răsplată pentru fapta lui vitejească i—o dau azi de nevastă pe fiica mea!

Atunci vânătorul se sculă de la masă şi, deschizând cele şapte guri, întrebă:

—Da' cele şapte limbi ale balaurului, unde sunt?

Mareşalul încremeni, se făcu alb ca varul şi nu ştiu ce să răspundă, în cele din urmă îşi învinse oarecum spaima şi abia bâigui:

—Balaurii n—au limbă...

Ş i vânătorul răspunse:

—De drept, mincinoşii n—ar trebui să aibă limbă, iar cine are limbile balaurului acela cu adevărat a învins dihania!

Nu—şi termină bine vorbele, că şi scoase la iveală năframa, o desfăcu, vârî cele şapte limbi în fiecare gură a balaurului şi toate se potriviră, că doar de acolo erau... Apoi luă năframa pe care era brodat numele domniţei şi, arătându—i—o, o întrebă cui a dăruit—o.

Iar domniţa răspunse:

—Aceluia care l—a doborât pe balaur.

După aceea, vânătorul chemă pe rând animalele, le scoase de la gât bucăţile de mărgean, desprinse de pe gâtul leului încheietoarea de aur şi, arătându—le domniţei, o întrebă a cui e salba.

Şi domniţa răspunse:

—Salba şi încheietoarea îs ale mele, că le—am împărţit animalelor ăstora care l—au ajutat pe vânător să doboare balaurul.

Dacă o auzi vânătorul că dă totul în vileag, continuă să spună mai departe:

—Cum eram obosit de luptă cu balaurul, m—am trântit jos, să mă odihnesc, şi pe loc m—a furat somnul. A venit mareşalul, a văzut el cum stă treaba şi mi—a tăiat capul. . . A luat—o apoi pe domniţă cu de—a sila şi a început să se grozăvească în dreapta şi în stânga că el a ucis balaurul. Şi iată că acum îi dovedesc minciuna cu limbile balaurului, cu năframa şi cu salba domniţei.

Apoi mai povesti cum l—au tămăduit animalele cu rădăcina făcătoare de minuni, cum a rătăcit un an întreg împreună cu ele, cum a sosit în oraş tocmai în preziua nunţii şi cum a aflat din gura birtaşului despre înşelăciunea mareşalului.

După ce ascultă toată tărăşenia, împăratul o întrebă pe domniţă:

—Dreptu—i că omul acesta l—a ucis pe balaur?

Şi domniţa răspunse:

—Da, e adevărat! Acuma pot mărturisi adevărul, căci mişelia mareşalului a ieşit la iveală fără s—o fi dat eu în vileag, că m—a silit în toată vremea asta să—mi ferec gura şi să tac! Şi asta—i cauza pentru care l—am rugat pe măria să împăratul că nunta să fie serbată abia peste un an.

Mareşalul fu zvârlit în închisoare, iar vânătorul se pregăti de nuntă cu domniţa. Şi cum flăcăul era destoinic, împăratul îl numi guvernator peste întreaga împărăţie. Şi se făcu o nuntă cu atâta alai şi strălucire, că se duse vestea despre ea peste nouă ţări şi nouă mări.

Flăcăul chemă la praznic pe taică—său şi pe părintele său adoptiv, vânătorul, şi când fură să plece acasă, îi încărcă de comori. Şi nici pe birtaş nu—l uită. Îl chemă la curte şi—i zise:

—Ei vezi, domnule birtaş, am luat—o pe domniţă de nevastă şi casă şi ograda dumitale sunt acuma ale mele!

Birtaşul rămase cu ochii în pământ şi într—un târziu spuse şi el cu obidă:

—Da, după lege sunt ale măriei voastre!

Dar craiul cel tânăr îi răspunse:

—Deşi am câştigat prinsoarea, vreau să mă arăt mărinimos faţă de tine, birtaşule, aşa că păstrează—ţi casa şi ograda şi mai primeşte din parte—mi şi cele o mie de piese de aur!

Împăratul cel tânăr şi împărăteasa cea tânără trăiau fericiţi şi erau mereu veseli, de parcă toată lumea ar fi fost a lor. Craiul plecă adesea în pădure, să vâneze, căci vânătoarea îi bucură nespus de mult inima, şi animalele lui îl însoţeau întotdeauna.

Vezi însă că în apropiere de palatul împărătesc se întindea o pădure. Şi se spunea despre pădurea asta c—ar fi fermecată şi că cine pătrunde într—însa acela cu greu mai poate ieşi din ea.

Trecură luni şi poate chiar ani, şi de la o vreme, în inima tânărului împărat încolţi dorinţa de a vâna şi în această pădure, şi atât stărui pe lângă împăratul cel bătrân, că până la urmă acesta îi dădu învoirea.

Craiul porni spre pădure, însoţit de un mare alai de vânători, şi când ajunse în marginea ei, numai ce—i ieşi în cale o căprioară albă ca zăpada, care se pierdu în desimea brădetului. De îndată ce o zări, craiul le spuse însoţitorilor săi:

—Rămâneţi aici până ce mă întorc, că vreau să dobor singur mândreţea asta de vânat!

Şi o porni pe urmele căprioarei, însoţit numai de animalele sale.

Îl aşteptară vânătorii un ceas, îl aşteptară două, îl aşteptară până târziu, seara, dar tânărul crai nu s—a mai întors.. . Dacă văzură că aşa stă treaba, vânătorii se întoarseră spre casă cu

inimile întristate şi, când ajunseră la curte, îi ziseră tinerei împărătese:
—Craiul cel tânăr a pornit să urmărească o căprioară albă în pădurea fermecată şi nu s—a mai întors..

Tânăra împărăteasă se mâhni tare mult la auzul acestei veşti şi o adâncă îngrijorare i se cuibări în inimă pentru soarta soţului ei.

Acu' să vedem ce i s—a mai întâmplat craiului. .. Urmări el căprioara, fără să încetinească câtuşi de puţin goană, dar cât o urmări el, nu—i fu chip s—o ajungă. Când socotea c—o are în bătaia puştii, odată se îndepărta sălbăticiunea şi, până—n cele din urmă, pieri ca mistuită de vânt.

Şi abia atunci îşi dădu seama că, tot gonind după căprioară, se afundase în adâncul codrului. Îşi scoase cornul de la cingătoare şi începu să sufle într—însul, dar oricât suflă el, nu primi nici un răspuns, căci oamenii lui nu—l puteau auzi. Întrucât se lăsase de—a binelea noaptea, socoti că n—o să se mai poată întoarce acasă pe întuneric şi descălecă. Aprinse un foc lângă un pom şi se pregăti să se culce.

Şi cum stătea el lângă focul aprins, în jurul căruia se aşezaseră şi animalele sale, i se păru că aude o voce omenească. Privi în jurul lui cu luare—aminte, dar nu zări nimic. Apoi auzi din nou un geamăt, care părea că vine din pom. Îşi înălţă privirea şi ce să vezi: în pom şedea zgribulită o femeie bătrână, care sufla în pumni şi se jelea:
—Văleu, măiculiţa mea, ce frig îmi e!...
—Dacă ţi—e frig, coboară şi încălzeşte—te la focul meu! o îmbie tânărul crai.

Dar femeia răspunse:
—Nu cobor, că mi—e frică să nu mă muşte animalele tale.

Dacă auzi asta, flăcăul o linişti:
—Hai, coboară, fără teamă, bătrânico, că animalele mele n—or să—ţi facă nimica!

Vezi însă că bătrâna era o vrăjitoare, şi ea spuse:
—Numai pe vorba ta nu mă pot bizui eu. Uite, îţi azvârl o nuia, şi de vrei cu adevărat să mă ajuţi, loveşte cu dânsa spatele animalelor. Atunci voi fi sigură că nu s—or atinge de mine.

Îi azvârli băbuşca nuiaua şi flăcăul atinse cu ea spatele animalelor. Şi ce crezi: pe dată se prefăcură în stane de piatră!...

Ei, acu' vrăjitoarea nu mai avea frică de animale şi coborî din pom cât ai zice peşte... Îl atinse cu nuiaua şi pe flăcău şi—l prefăcu într—o stană de piatră. Apoi izbucni într—un hohot de râs, că se înfiora pădurea. Şi nu ştiu de unde o fi avut atât de multă putere, că la repezeală cără toate stanele de piatră într—o văioagă unde se aflau o mulţime de pietroaie asemănătoare, de—ai fi zis că—s gemene cu astea..

Aşteptă împărăteasa o zi, aşteptă două şi, dacă văzu că nu i se mai întoarce soţiorul acasă, o adâncă teamă şi îngrijorare i se cuibăriră în inimă. Şi s—a întâmplat că tocmai în vremea asta, celălalt frate, care la despărţire o luase spre soare răsare, să sosească prin părţile acelea. Ei, Doamne, mult a mai rătăcit el prin cele meleaguri străine, mult s—a mai zbătut, dar vezi că nu a fost chip să—şi găsească o slujbă şi—a trebuit să trăiască de pe urma animalelor, pe care le punea să joace prin târguri!...

Şi într—o bună zi, numai ce şi—a adus aminte de jungherul pe care—l împlântase într—un stejar, când a trebuit să se despartă, ca s—o apuce fiecare pe alt drum. Şi cum îl apucase dorul, se hotărî s—o pornească într—acolo, ca să afle cum îi mai merge lui frăţâne—său.

Merse el ce merse şi într—un scăpătat ajunse la stejarul acela. Şi ce să vezi, când scoase jungherul din scoarţa pomului, să—i vină rău, nu altceva, că muchia socotită să fie a lui frate—său era pe jumătate ruginită şi pe jumătate încă lucioasă!

Cu mare greutate îşi domoli spaima şi gândi în sinea sa: „Să ştii că lui frate—meu i s—a întâmplat o mare nenorocire, da' poate că mai e timp să—l scap, că jumătate din muchia jungherului mai e încă lucioasă!"

Porni cu animalele spre soare apune şi, când ajunse la poarta cetăţii, îl întâmpină straja şi—l

întrebă de trebuie s—o anunţe de îndată pe împărătească că a sosit, fiindcă de câteva zile tânăra crăiasă era tare îngrijorată de soarta lui şi se temea să nu fi pierit în pădurea vrăjită.

Pasămite, straja socotea că e chiar craiul cel tânăr, şi nici nu—i de mirare. Că în afară de faptul că semăna aidoma cu craiul, flăcăul era însoţit de cele cinci vietăţi ale pădurii, întocmai ca măria să.

Celui de al doilea vânător nu—i fu greu să—şi dea seama că straja îi vorbeşte despre fratele său şi gândi ca pentru sine:

„Las' că e mai bine aşa! Să mă dau drept frate—meu şi poate că oi reuşi să—l scap mai uşor!"

Se lăsă deci condus de straja la palat şi aici fu primit cu mare bucurie de către toţi poporenii. Împărăteasa cea tânără îl luă şi dânsa drept soţul ei şi—l întrebă din ce pricină şi—a întârziat atâta întoarcerea.

Şi flăcăul îi răspunse:

—M—am rătăcit în pădure şi n—am găsit mai degrabă drumul spre casă.

Petrecu el câteva zile la palat şi între timp află toată tărăşenia cu pădurea vrăjită. Şi într—una din zile spuse împăratului şi tinerei împărătese:

—Am un dor în inimă şi dorul ăsta mă îndeamnă să mai vânez încă o dată în pădure.

Dacă—i auziră vorbele, împăratul şi tânăra crăiasă sărira ca fripţi şi încercară să—i scoată din cap gândul ăsta, dar el, nu şi nu, stărui într—atât, că trebuiră să—l lase să plece.

Şi porni în pădure, însoţit de—o mulţime de vânători. Ei, da' ce credeţi: când ajunse la marginea pădurii, i se întâmplă şi lui întocmai ca şi lui frate—său. Zări căprioara albă şi pe dată le spuse slujitorilor:

—Aşteptaţi—mă aici până mă întorc, că vreau să vânez mândreţea asta de vânat! Şi intră în pădure, urmat de animalele sale.

Dar nu fu chip să ajungă căprioara, şi tot gonind după ea, se înfundă în pădure, unde trebui să înnopteze. Şi după ce aprinse un foc sub un pom, auzi un geamăt venind parcă de deasupra lui:

—Văleu, ce frig mi—e!...

Privi în sus şi numai ce văzu în pom o babă. Da' vezi că el nu ştia ce cotoroanţă afurisită e baba asta şi—i zise:

—Dacă ţi—e frig, vino jos, bătrânico, de te încălzeşte! Şi băbuşca—i răspunse:

—Ba nu mă cobor de fel, că mi—e teamă că m—or muşca animalele tale!

La rândul său flăcăul îi răspunse:

— N—ai de ce să te temi, că nu ţi—or face nimic!

Ei, da' vrăjitoarea ştia ea ce ştia şi—i zise cu miere—n glas:

— Uite, maică, vreau să—ţi dau nuiaua asta... Dacă o să loveşti animalele cu dânsa, atunci mă dau jos, că n—or putea să—mi mai facă nimic... Da', altfel ferit—a sfântul!...

Vezi însă că vânătorul nu căpătă încredere în vorbele cele mieroase şi—i zise:

—Niciodată nu mi—am lovit animalele şi nu le—oi lovi nici acu'! Coboară, auzi! Ori de nu, te dau eu jos, acişica!...

Dacă văzu că nu—i de glumă, vrăjitoarea începu să ţipe:

—Ce vrei de la mine, bre omule? Ce vrei?... Lasă—mă în pace!

Dar vânătorul n—o slăbi de fel şi—o ameninţă:

—Dacă nu cobori pe loc, să ştii că trag în tine!

Vrăjitoarea nu se înspăimântă însă de fel şi—l luă în răspăr:

—N—ai decât să tragi cât oi pofti, că nu mă tem de gloanţele tale!

Vânătorul ochi cum numai el ştia şi trase. Dar, ca un făcut, gloanţele se risipiră—n vânt, fără a o putea vătăma.

Se înfiora vânătorul de râsul deşucheat al vrăjitoarei. Şi printre hohotele de râs, iazma spuse:

—Gloanţele tale nu mă pot atinge! Nu mă pot atinge!...

De astă dată, vânătorul era lămurit ce trebuia să facă. Smulse pe loc trei nasturi de argint de

la mundir şi încărcă cu ele puşca. Vezi că împotriva ăstor gloanţe, cotoroanţa de vrăjitoare nu putea să solomonească nimic. Vânătorul ochi cum numai el ştia, trase şi vrăjitoarea se prăbuşi la pământ, scoţând un ţipăt înspăimântător. Flăcăul îi puse piciorul în piept şi—i zise:

—Vrăjitoare afurisită, dacă nu spui îndată unde—i fratele meu, să ştii că te apuc cu amândouă mâinile şi te azvârl în foc!

De spaimă, vrăjitoarea se făcu albă ca varul şi începu să cerşească îndurare:

—Frate—tău zace colo—n şanţ, împietrit, împreună cu animalele lui, care—s tot stane de piatră, ca şi el.

Flăcăul o sili să meargă cu dânsul spre văioagă şi—o ameninţă:

—Dacă nu—l readuci la viaţă pe fratele meu şi de nu le redai suflarea ăstor fiinţe care zac aici, să ştii că s—a zis cu tine, te azvârl în foc!...

Vrăjitoarea luă o nuia şi atinse cu dânsa toate stanele de piatră care zăceau în văioagă. Şi ce crezi: într—o clipită, craiul cel tânăr şi animalele lui îşi recăpătară viaţa... Şi împreună cu ei se însufleţiră o mulţime de neguţători, meseriaşi şi păstori, care—i mulţumiră din suflet pentru că—i scăpase de sub vraja blestemului, şi se grăbiră să se întoarcă la casele lor.

Să vă mai spun ce bucurie a fost pe cei doi fraţi gemeni când s—au revăzut? Se îmbrăţişară ei cu atâta foc, că, de ciudă, vrăjitoarei îi pătrunse toată fierea la inimă şi plesni.

De îndată ce—şi dădu duhul, pădurea se smulse de sub vrajă şi se lumină. Şi până într—atât era de luminoasă, că se şi desluşiră—n zare turnurile înalte ale palatului împărătesc... Şi palatul nu era la o bătaie de puşcă de acolo, ci la câteva zeci de poşte depărtare. ..

Cei doi flăcăi porniră mână—n mână spre cetate, şi fratele cel mic zise:

—Îmi semeni aidoma, şi tu ca şi mine porţi straie împărăteşti. Iar animale, tot la fel ca şi mine ai! Cinci: un iepure, o vulpe, un lup, un urs şi un leu. Ştii ce, hai să intrăm în cetate prin două părţi osebite! Şi tot prin două părţi osebite vom ajunge atunci şi la palat.

Mai merseră ei ce mai merseră împreună, şi după aceea, fiecare se îndreptă către o altă poartă a cetăţii. Şi străjile de la ambele porţi sosiră în acelaşi timp la curte să—l anunţe pe împăratul cel bătrân că tânărul crai se întoarce de la vânătoare împreună cu animalele lui...

Ascultă împăratul spusele celor doi şi clătină din cap a neîncredere :

—Cum poate fi asta cu putinţă, bre oameni buni!... Că doar porţile îs departe una de altă cale de un ceas!...

Dar vezi că în clipa aceea intrară în curtea palatului cei doi fraţi, venind fiecare din altă parte, şi descălecară amândoi în acelaşi timp de parcă ar fi fost vorbiţi.

Împăratul nu ştiu ce să mai creadă şi zise către fiică—sa:

—Ia spune, fata mea, care din ei e soţul tău? Că atât de mult se aseamănă unul cu altul, încât nu—mi e cu putinţă să—i pot deosebi.

Cătă împărăteasa la cei doi feciori, dar parcă ea se putea dumiri?!... Nici ea nu ştia care din ei i—o fi soţiorul. În cele din urmă îşi aminti de salba de mărgean, pe care o dăruise animalelor, şi—i veni inima la loc. Se uită cu luare—aminte la cei doi lei care—i stăteau în faţă, şi la gâtul unuia văzu încheietoarea de aur. Şi numai ce strigă, plină de voioşie:

—După cine merge leul ăsta, acela e soţul meu! Atunci, craiul cel tânăr se porni pe râs şi zise:

—Da, chiar aşa—i, eu sunt soţul tău!

Apoi s—au aşezat cu toţii la masă şi—au mâncat şi s—au veselit.

MOJICUL
(Das Bürle// The Little Peasant)

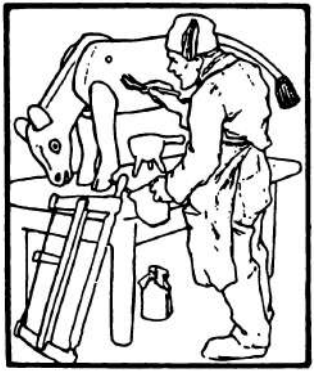

Era odată un sat despre care toată lumea ştia că locuitorii lui sunt oameni foarte bogaţi. Un singur ţăran era sărac şi ceilalţi îi ziceau, dispreţuindu—l, „mojicul". Omul acesta nu avea nici măcar o vacă. Tare ar fi vrut şi el şi nevasta lui să cumpere o vacă, dar nu aveau bani.

Într—o zi, el i—a spus nevesti—sii:

—Ascultă, femeie, mi—a venit în minte o idee grozavă; cumătrul nostru, tâmplarul, ar putea face din lemn o viţică, am vopsi—o în maro, ca să arate ca oricare altă viţică, iar cu timpul ar creşte şi ar deveni vacă.

Femeii îi plăcu aşa de mult ideea bărbatului, că se şi duse la cumătru şi—i spuse să i facă o viţică din lemn, iar acesta începu să cioplească, să geluiască şi făcu o viţică, o vopsi în maro, ba, mai mult, îi făcu un cap care se mişca în sus şi în jos, ca şi cum dobitocul ar fi păscut.

A doua zi, când văcarul ducea vitele la păscut, mojicul îl strigă:

—Vezi colo, am şi eu o viţică, e încă mică şi n—o pot duce de sfoară, aşa că ia—o în braţe şi du—o să pască.

Văcarul se învoi, o luă în braţe şi o puse unde era iarba mai grasă. Pe când tot dădea din cap, în sus şi în jos, văcarul o privea şi se minuna: „la te uită la ea ce frumos paşte" !

Seara, când vru s—o ducă acasă, îl zise:

—Aşa cum pop mânca singură toată ziua, ai putea să şi mergi, eu n—am chef să te car în braţe acasă.

Mojicul stătea şi aştepta în faţa uşii să—i vină viţica de la păscut. Când îl zări pe văcar, îl întrebă unde—i, iar acesta îi zise:

—A rămas la păşune să pască în continuare, n — a vrut să mă asculte şi să vină acasă.

—Ei, asta—i bună, zise înfuriat mojicul, îmi vreau dobitocul acasă.

Şi s—au întors amândoi la păşune, dar se vede că cineva furase viţica, fiindcă nu mai era acolo. Văcarul zise:

—Poate că o fi plecat spre casă.

—Cu mine nu—ţi merge aşa, cu una, cu două! strigă mojicul.

Îl duse pe văcar la primar, iar primarul îl găsi vinovat şi—l obligă să—i dea ţăranului o vacă în locul viţeluşei dispărute.

Acum ţăranul şi nevasta lui aveau mult dorita vacă. La început, s—au bucurat foarte tare, apoi însă şi—au dat seama că nu au cu ce s—o hrănească, aşa că au hotărât curând s—o taie. Au sărat carnea şi au pus—o la păstrare, iar pielea s—au gândit s—o vândă la oraş şi cu banii de pe ea să cumpere o viţică adevărată.

În drum spre oraș, mojicul ajunse la o moară și acolo era un corb cu aripile frânte, ce tremura de frig. Țăranului i se făcu milă de pasărea suferindă, luă pielea vacii, îl înveli pe corb cu ea și plecă mai departe. Dar vremea se stricase, bătea vânt și ploua, așa că se întoarse la moară și ceru adăpost. Morărița, care era singură acasă, îi zise mojicului:

—Stai și dumneata pe grămada aceea de paie!

Și—i dădu să mănânce o bucată de pâine și o bucățică de brânză. Mojicul mânca, apoi puse pielea lângă el și, cum era obosit, se culcă.

Între timp, la morărița veni preotul satului. Ea îl primi bucuroasă și—i zise:

—Bărbatul meu e plecat, așa că putem să ne cinstim și noi un pic. Mojicul, care nu adormise încă, auzind căi vorba de ospăț, se înciuda că lui morărița îi dăduse doar pâine și brânza și începu să se gândească la bucatele pe care femeia le punea pe masa: friptură, salată, plăcinte și vin.

Dar nici nu se așezară bine la masă morărița și preotul, că se auziră bătăi în ușă, Femeia sari ca arsă și strigă:

—Doamne ferește, părinte, e bărbatul meu! Și repede ascunse friptura în cuptor, sticla de vin sub pernă, salata pe pat, plăcintele sub pat, iar pe preot în dulapul din hol. Apoi deschise ușa bărbatului ei și—i zise drăgăstoasă:

—Bine c—a dat Dumnezeu și te—ai întors! Ce vreme, parcă ar fi sfârșitul lumii, nu alta!

Morarul îl zări pe țăran pe grămada de paie și întrebă:

—Cine—i flăcăul de colo?

—Ah, se grăbi să răspundă femeia, un biet sărac, a ajuns aici pe furtună și ploaie și a cerut adăpost. I—am dat și niște pâine și brânză să mănânce și l—am găzduit, deh, nu m—am îndurat să—l las pe așa vreme fără adăpost.

Bărbatul îi zise:

—Foarte bine ai făcut, dar să știi că și mie mi—e foame, dă—mi ceva să mănânc.

—N—am decât pâine și brânză, răspunse femeia.

—Din partea mea, fie și pâine cu brânză, mă mulțumesc cu orice. Apoi se uită spre mojic și—i strigă:

—Hai și tu, măi omule, să mănânci cu mine!

Țăranul nu se lăsă rugat de două ori, se sculă de pe grămada de paie și începu să mănânce cu morarul. Acesta văzu pielea de vacă în care era ascuns corbul și întrebă:

—Da' acolo, în pielea aceea, ce ai?

—Am un ghicitor!

—Un ghicitor? Ar putea să—mi ghicească și mie?

—De ce nu? Dar să știi, el spune numai patru lucruri, al cincilea îl păstrează pentru el.

—Pune—l să—mi ghicească și mie, măcar o dată, se rugă morarul. Atunci țăranul apăsă pe cap corbul și se auzi un cârr! cârr!

—Ce—a zis ? întrebă morarul.

—A zis că sub pernă ar fi ascunsă o sticlă cu vin.

—Mai departe, zise morarul.

—A mai spus că în cuptor ar fi friptură.

—Ei, nu—mi umbla mie cu astfel de *cucuri,* strigă neîncrezător morarul. Dar totuși se duse spre sobă și, în cuptor, găsi friptura.

Țăranul îl mai apăsă o dată pe cap și corbul iar croncăni: cârr! cârr!

—Al treilea lucru pe care îl zice este că pe pat ar fi niște salată. Apoi apăsă din nou corbul pe cap și acesta croncăni: cârr! cârr!

—Mai zice că sub pat ar fi și niște plăcinte.

—Pe naiba, *cucuri,* zise morarul. Dar se repezi la pat și găsi salata și plăcintele. Se așezară la masă și începură să mănânce și să bea.

Morărița nu mai putea de frică, se gândea mereu la dulapul din hol. Așa că luă cheile la ea și

se aşează în pat.

Morarul era foarte curios care—i al cincilea lucru, dar ţăranul îi zise;

—Hai să mâncăm în linişte, căci s—ar putea ca al cincilea lucru să fie ceva rău de tot.

După ce mâncară pe săturate, începură să se tocmească: cât ar da morarul ca să afle şi al cincilea lucru de la pielea vacii. Într—un târziu, se învoiră la trei sute de taleri. Atunci ţăranul apăsă pe capul corbului, se auzi cârr, cârr şi morarul întrebă:

—Ce—a zis ghicitorul?

—A zis că în dulapul din hol s—ar afla diavolul! Morarul, speriat, alerga la nevastă şi—i ceru cheia, ea nu prea vru să i—o dea, dar nu avu încotro.

—Femeie, trebuie să scot diavolul din casa! striga morarul.

Deschise în grabă dulapul, dar preotul, care stătea chircit acolo, cum văzu uşa deschisă, o zbughi afară.

—L—am văzut pe Negrilă cel cu coada, striga morarul, l—am văzut cu ochii mei, el era!

Mojicul murea de râs în sinea lui. Luă banii şi, dis—de—dimineată. plecă. Ajunse în satul lui şi cu banii de la morar îşi construi o casă foarte frumoasă. Sătenii ziceau:

—Mojicul ăsta al nostru a fost sigur undeva unde plouă cu taleri şi a cărat banii cu baniţa acasă.

Primarul îl chemă la el şi—l întrebă de unde—i venea bogăţia. Mojicul zise:

—Am vândut pielea viţeluşei mele în oraş, cu trei sute de taleri.

Când auziră una ca asta, sătenii se gândiră să profite şi ei de pe urma animalelor ce le aveau. îşi tăiară vacile, le jupuiră de piele şi merseră la oraş cu pieile să le vândă, sperând să ia chiar mai mult de trei sute de taleri pe o piele.

Primarul îşi zise: „Slujnica mea trebuie să ajungă în oraş cu pieile înaintea sătenilor".

Când ea ajunse la un negustor şi—i arătă pieile, negustorul o întrebă mirat:

—Ce să fac eu cu atâtea piei? Una o cumpăr, îţi dau trei taleri pe ea, celelalte ia—le acasă!

Ţăranii, auzind ce s—a întâmplat cu pieile primarului şi văzând că ei nu pot să vândă nici măcar una, se înfuriară îngrozitor şi—l acuzară pe mojic, în faţa primarului, că i—a înşelat. Mojicul fu condamnat de toţi la moarte. Aduseră un butoi, îl găuriră, îl puseră pe ţăran în butoi şi se gândeau să—i dea dramul pe apă, să se rostogolească în râu, dar mai înainte de aceasta, îl scoaseră afară pentru slujba de înmormântare. Sătenii plecară, şi când preotul se apropie de ţăran, acesta îl recunoscu pe Negrilă din casa morarului. Atunci îi zise:

—Eu v—am scăpat din dulap, părinte, acum scăpaţi—mă şi dumneavoastră de la moarte.

Tocmai atunci trecea pe lângă ei ciobanul cu turma de oi. Ţăranul îl cunoştea bine şi mai ştia că ciobanul voia de mult să fie primar în sat. Şi începu să strige cât îl ţinea gura:

—Nu, asta nu, nici în ruptul capului n—aş face asta! Ciobanul auzi, se apropie şi întrebă:

—Cei, omule, ce nu vrei nici în ruptul capului să faci?

—Vor să mă facă primar dacă mă bag în butoi, dar eu nu vreau. Ciobanul zise;

—Dacă asta—i calea cea mai bună să ajungi primar, mă bag eu în butoi. Mojicul îi strigă:

—Dacă te bagi în butoi, ai să ajungi sigur primar.

Ciobanul fu mulţumit, se băgă în butoi, mojicul bătu bine capacul la butoi şi—l lăsă acolo, iar el plecă cu turma. Preotul alergă în sat şi le spuse oamenilor că citise slujba de înmormântare. Sătenii veniră la butoi şi, când se opintiră să—l rostogolească în râu, au auzit strigând dinăuntru: „Vreau să fiu primar! Vreau să fiu primar!!"

Ţăranii răspunseră râzând:

—Asta vrem şi noi, dar mai întâi coboară mata oleacă în fundul râului şi apoi vom mai vedea cum stăm cu primăria.

Apoi plecară mulţumiţi că s—au răzbunat. Dar când să intre în sat, dădură de mojic:

—De unde vii, necioplitule, vil din apă?

—Da, din apă, le răspunse vesel mojicul, am fost până în adânc, am dat de fund. Am reuşit să ies din butoi, m—am târât pe acolo şi am găsit nişte păşuni pe care alergau oi şi mieluţe şi

mi—am ales şi eu de—o turmă.
—Şi mai sunt? întrebară curioşi ţăranii.
—O, desigur, mult mai multe decât ar avea cineva nevoie.
Atunci ţăranii s—au vorbit între ei şi au decis să meargă şi ei pe fundul râului să ia oi şi mieluţe, aşa, măcar cât o turmă bunicică. Primarul zise:
—Mai întâi se cuvine să mă duc eu.

Şi alergară cu toţii la apă. Norii albi care lunecau pe cerul albastru se oglindeau în apă şi sătenilor li se părea că văd oile din fund.
—Uite oile, strigau ei, le vedem colea pe fundul apei. Primarul îi dădu la o parte şi zise:
—Eu vreau să mă duc primul ca să mă conving că—s oi!

Şi, huştiuluc!, sări în apă. Ţăranilor li se părea că—i strigă, aşa că săriră şi ei în râu. Şi acolo îşi aflară sfârşitul.

Mojicul rămase singurul moştenitor al averilor ţăranilor din satul acela, devenind astfel un om foarte bogat.

REGINA ALBINELOR(crăiasa albinelor)

(Die Bienenkönigin// The Queen Bee)

Au fost odată doi feciori de împărat, care au pornit să—şi încerce norocul prin lume, şi feciorii ăştia au ajuns să ducă o viaţă atât de ticăloasă şi deşartă, că n—au mai avut îndrăzneala să calce pragul casei părinteşti.

Şi cum trecuse vreme, nu glumă, şi nu venise nici o veste de la ei, fratele lor mai mic, pe care—l porecliseră Prostilă, plecă în căutarea lor. Dar când dădu în sfârşit de fraţii săi, aceştia începură să—şi bată joc de dânsul:

—Auzi, prostănacul, să creadă c—o să poată răzbi prin lume, când noi, mai isteţi decât el, n—am prea făcut ispravă mare!

Totuşi porniră la drum câteşitrei şi, tot mergând ei aşa, iată că dădură peste un muşuroi de furnici. Cei doi fraţi mai vârstnici voiră pe dată să—l surpe şi să—l răscolească, pentru a vedea cum micile făpturi o vor lua la goană înspăimântate de moarte. Dar Prostilă îi opri, strigându—le:

—Lăsaţi gângăniile în pace! N—o să îngădui să le tulburaţi liniştea!

Porniră ei mai departe şi, după un cot de deal, dădură peste un lac, pe luciul căruia înotau o mulţime de raţe. Cei doi fraţi mai mari se repeziră să prindă câteva, că tare ar fi avut poftă să le frigă. Dar Prostilă se împotrivi şi de data asta:

—Lăsaţi zburătoarele în pace! N—o să îngădui să le ucideţi!

Merseră ei mai departe şi, într—o bună zi, numai că nimeriră lângă un roi de albine, aflat într—o scorbură de copac. Şi avea roiul acesta atâta miere, că se prelingea pe trunchi, de—ai fi zis că este un izvoraş... Cei doi fraţi mai mari îşi puseră în gând să dea foc copacului şi să înăbuşe albinele, ca să poată lua mierea. Dar Prostilă se împotrivi cu şi mai multă tărie:

—Lăsaţi albinele în pace! N—o să îngădui să le daţi foc!

În cele din urmă, cei trei fraţi dădură peste un palat, şi avea palatul ăsta grajduri, câte n—ai fi găsit nici în zece palate împărăteşti. Şi—n ele se aflau o mulţime de cai, toţi de piatră. Cât despre oameni, nu se zărea unul pe nicăieri. Străbătură ei toate sălile palatului şi într—un sfârşit se pomeniră în dreptul unei uşi zăvorâte cu trei lacăte.

Şi avea uşa asta o ferestruică, tăiată taman la mijloc. Cei trei caţără prin ea şi ce crezi că le fu dat să vadă: în fundul unei camere se afla un moşneag care stătea aplecat deasupra unei mese! Strigară la el o dată, strigară a doua oară, dar moşneagul nu—i auzi. Mai strigară a treia oara, şi abia atunci se trezi moşul, descuie lacătele şi se ivi în prag... Şi fără să spună o vorbă, îi pofti să se aşeze la masa încărcată cu fel şi fel de bunătăţi. După ce mâncară şi băură după pofta inimii, moşneagul îi duse în câte un iatac, ca să se odihnească.

A doua zi, bătrânul intră în odaia celui mai mare dintre fraţi şi, făcându—i semn să—l urmeze, îl duse până în dreptul unei mese de piatră. Pe masa asta se aflau scrise trei încercări care, de—ar fi fost dezlegate, ar fi avut darul să smulgă palatul de sub puterea blestemului.

Prima încercare glăsuia astfel: „Sub covorul de muşchi al pădurii stau ascunse cele o mie de boabe de mărgăritar ale fiicei împăratului, care toate trebuie găsite într—o singură zi. Dacă la asfinţitul soarelui va lipsi măcar una dintre ele, cal care s—a încumetat să le caute se va preface în stană de piatră!"

Cel mai mare dintre fraţi porni în pădure şi căută toată ziua, dar când fu să apună soarele,

bagă de seamă că toată truda i—a fost în zadar şi că n—a putut să adune mai mult de o sută de boabe de mărgăritar.

Şi atunci se întâmplă aşa cum stă scris pe tăblia mesei: flăcăul se prefăcu în stană de piatră!

În ziua următoare îşi încercă norocul şi fratele cel mijlociu, dar nici lui nu—i merse mai bine... Şi oricât se strădui el, nu fu în stare să găsească mai mult ca două sute de boabe de mărgăritar. Şi se preface şi el în stană de piatră.

Iată că veni şi rândul lui Prostilă... se apucă el să caute în desimea covorului de muşchi, dar găsea cu atâta anevoie câte un bob de mărgăritar, totul mergea atât de încet, că—l cuprinse deznădejdea.

Şi cum nu ştia în ce chip s—o scoată la capăt, se aşeza pe o piatră şi începu să plângă. Şi cum plângea el aşa, numai ce i se înfăţişă crăiasa furnicilor, însoţită de cele cinci mii de slujitoare ale sale. Erau tocmai furnicile pe care flăcăul le scăpase de la pieire. Nu trecu mult şi micile gângănii izbutiră să adune toate cele o mie de boabe de mărgăritar şi făcură din ele o grămadă bunicică.

A doua încercare era mult mai grea: trebuia să fie scoasă din fundul lacului cheia de la iatacul domniţei.

De îndată ce Prostilă ajunse la marginea lacului, se ivi înotând un cârd de raţe. Erau tocmai raţele pe care el le scăpase de la pieire. Şi lăsându—se în adânc, ele îi aduseră cheia care zăcea pe fundul mâlos al lacului.

Cea de a treia încercare era însă cea mai grea: dintre cele trei domniţe adormite, flăcăul trebuia să o recunoască pe cea mai tânără şi mai frumoasă. Ei, dar cum naiba s—o recunoască, când semănau câteşitrele ca picăturile de apă! Că doar numai un singur lucru le deosebea: mai înainte de a fi adormit, fiecare gustase ceva dulce – cea mai mare ronţăise o bucată de zahăr, cea mijlocie băuse o ceşcuţă cu sirop, iar cea mică luase o linguriţă de miere.

„Ei, acu' să te vedem pe unde scoţi cămaşa!" se gândi Prostilă în sinea lui. Şi iată că veni în zbor o albină. Era chiar regina roiului pe care flăcăul o scăpase de la pieire. Se roti ea de câteva ori prin iatac, cercetă pe rând buzele celor trei domniţe adormite şi se aşezâ în cele din urmă pe gura aceleia care gustase din miere. Şi astfel putu Prostilă să o recunoască dintr—o dată pe cea mai tânără şi mai frumoasă dintre domniţe. Şi numaidecât se risipi vraja, de parcă nici n—ar fi fost. Castelul se smulse din somnul cel adânc şi toţi acei care fuseseră prefăcuţi în stane de piatră îşi recăpătară înfăţişarea omenească.

Prostilă o luă de nevastă pe cea mai tânără şi mai frumoasă dintre domniţe şi, după moartea craiului, urcă pe scaunul domnesc. Iar fraţii lui mai mari socotiră că nici celelalte domniţe nu erau chiar aşa de lepădat, şi trăiră cu toţii ani mulţi în belşug şi fericire.

CELE TREI PENE
(Die drei Federn// The Three Feathers)

Era odată un rege care avea trei fii, dintre care doi deştepţi foc şi pricepuţi la toate cele, al treilea, însă, nătâng de nici măcar nu vorbea ca lumea, aşa că—i ziceau Cap—sec.

Când regele îmbătrâni şi puterile începură să—i scadă, se tot gândea la sfârşitu—i apropiat şi nu ştia căruia dintre fii să—i lase moştenire regatul. îi chemă la el şi le zise:

—Plecaţi în lume şi cel care—mi va aduce covorul cel mai frumos care există, acela va fi, după moartea mea, rege. Şi ca să nu se işte ceartă între ei, îi conduse până la poarta palatului, luă trei pene şi suflă asupra lor.

—Încotro zboară penele, într—acolo va trebui să plecaţi.

Una zbură la răsărit, alta la apus, a treia însă zbură puţin înainte, apoi căzu pe pământ. Atunci un fiu o luă la dreapta, altul la stânga şi mureau de râs în sinea lor când se gândeau la Cap—sec care trebuia să meargă doar puţin şi apoi să se oprească, aşa cum arătase pana.

Cap—sec se aşeză pe pământ foarte trist. Dar cum stătea el aşa şi privea în jos, văzu că lângă pană era o uşă care ducea undeva în adânc. O deschise, dădu de nişte trepte şi începu să coboare. Ajunse la o altă uşă, bătu şi auzi pe cineva înăuntru care—i spunea:

Fecioară verde şi mică,
Oscior uscat, piciorică,
Uscat încoace şi—ncolo,
Hai să vedem cine—i acolo.

Uşa se deschise şi Cap—sec văzu o broască râioasă mare, iar în jurul ei o mulţime de broscuţe râioase. Cea mare îl întrebă ce doreşte.

—Aş vrea cel mai frumos covor din lume. Broasca mare strigă o broască mică şi—i zise:

Fecioară verde şi mică.
Oscior uscat, piciorică.
Uscat încoace şi—ncolo,
Adu covorul de—acolo.

Broscuţa se duse la un sipet, îl aduse broaştei mari, aceasta îl deschise, scoase din el un covor frumos şi i—l dădu lui Cap—sec.

Fericit că avea un covor aşa de frumos cum nu s—ar fi putut ţese pe pământ. Cap—sec mulţumi broaştei, urcă din nou treptele, deschise uşa, ieşi afară si alergă la palat.

Fraţii lui erau siguri că prostul de Cap—Sec nu va aduce nimic. Şi, cum nu le ardea să se spetească muncind şi căutând, luaseră primele covoare găsite în cale şi le duseseră tatălui lor.

Când veni Cap—sec şi puseră alături de covorul lui minunat gioarsele lor, îşi dădură seama că au pierdut tronul. Aşa că începură să—l piseze la cap pe tatăl lor şi să—i zică:

—Nu pod să—l lași stăpân pe tot regatul pe un prost căruia îi lipsește o doagă. Mai pune—ne o dată la încercare.

Regele acceptă și zise:

—Regatul va fi moștenit de acela care mi va aduce meiul cel mai frumos din lume.

Îi conduse iar pe cei trei fii la ieșirea din palat, suflă în cele trei pene, ele zburară una spre apus, alta spre răsărit, iar cea de—a treia căzu din nou nu departe de poarta palatului. Frații mai mari plecară unul la dreapta, altul la stânga, Cap—sec găsi ușa, ciocăni, broasca cea mare îi deschise și el îi spuse că are nevoie de cel mai frumos inel din lume. Ea porunci unei broscuțe să—i aducă sipetul, scoase de acolo un inel frumos cum nu se afla altul pe pământ, împodobit cu pietre prețioase, o minune nu alta, și i—l dădu. Frații mai mari râseseră de Cap—sec ca și data trecută. Și, nevoind să—și dea cât de cât silința, luară un inel de la roțile unei trăsuri vechi și—l duseră regelui. Când Cap—sec arătă inelul lui făcut de cel mai bun meșter bijutier, regele hotărî din nou să—i lase moștenire tronul.

Dar fiii mai mari începură iar să—l sâcâie și să—l roage săi supună la o altă încercare.

Regele le porunci să—i aducă cea mai frumoasă fată din lume.

Din nou ieșiră la poarta palatului, regele suflă în cele trei pene, un frate o luă la dreapta, altul la stânga, Cap—sec se opri nu departe de palat, în dreptul ușii. Coborî treptele, ajunse la broscuțe și—i spuse broaștei celei mari că vrea cea mai frumoasă fată din lume.

—Ei, zise broasca, cea mai frumoasă fată? Bine, o vei avea.

Și—i dădu un morcov și șase șoricei care îl trăgeau ca și cum morcovul ar fi fost o trăsurică.

—Ce să fac cu astea? zise Cap—sec necăjit.

—Ia o broscuță, pune—o în trăsurică și vei vedea că are să fie cum vrei tu. Zis și făcut: lua o broscuța, o puse în morcovul—trăsurică și, minune, morcovul se transforma într—o caretă luxoasă, șoriceii în șase telegari care parcă scoteau flăcări pe nări, iar broscuța într—o fată de o frumusețe nemaivăzută. Se urcă și el lângă fată (căreia îi dădu și o sărutare) și plecă spre palat. Frații lui aduseseră doua fete urate, primele pe care le întâlniseră pe drum.

Regele zise:

—După moartea mea, regatul va fi al lui Cap—sec.

—Nu putem lăsa țara pe mâinile unul nătâng, protestară frații mai mari. Regatul să fie al aceluia a cărui fată va reuși să treacă prin cercul atârnat în holul palatului.

Ei se gândeau că gingașa domnișoară adusă de Cap—sec nu va fi în stare să treacă prin cerc, în schimb fetele lor, două țărănci zdravene, vor izbuti. Regele se învoi.

Cele două fete se repeziră la cercul atârnat în hol, dar, când să treacă prin el, se împiedicară și—și frânseră picioarele.

Fată cea frumoasă adusă de Cap—sec trecu așa grațioasă prin cerc, fără să—l atingă măcar, încât îi lăsă pe toți cu gura căscată.

Nimeni nu mai avu ce să zică încât Cap—sec moșteni regatul. Împreună cu frumoasa lui soție domni mulți ani, conducând țara cu înțelepciune.

GÂSCA DE AUR
(Die goldene Gans// The Golden Goose)

A fost odată un om şi omul ăsta avea trei feciori. Pe cel mai mic dintre ei îl porecliseră Prostilă şi—l luau în râs şi—l umpleau de ocări ori de câte ori aveau prilejul. Într—o bună zi, cel mai mare dintre fraţi vru să se ducă în pădure să taie lemne şi, mai înainte de a pleca, maică—sa îi puse—n traistă un cozonac bine rumenit şi tare gustos şi—o sticlă cu vin, ca să aibă cu ce—şi potoli foamea şi setea. Şi de cum ajunse în pădure, flăcăul nostru se şi întâlni cu un omuleţ bătrân şi tare cărunt. După ce—i dădu bineţe, omuleţul prinse a se ruga de el:
—Măi, băiete, dă—mi şi mie o bucată din cozonacul tău şi lasă—mă să sorb o înghiţitură de vin, că nu mai pot de foame şi sete şi mă simt sleit!

Vezi însă că flăcăul se ţinea că—i deştept şi se răsti la omuleţ:
—Da' ştii că n—ai pretenţii mari! Păi dacă ţi—oi da din cozonacul şi din vinul meu, mie ce—mi mai rămâne? Vezi—ţi de drum şi nu mai supăra oamenii cerşind!

Şi lăsându—l în plata Domnului pe omuleţ, îşi văzu de drum mai departe. Ajunse la locul cu pricina şi se apucă imediat de lucru. Dar în timp ce se căznea să doboare un copac, loviturile cădeau anapoda; şi, ca un făcut, îi scăpă securea din mână şi nimeri cu tăişul în braţ, de trebui s—o pornească din nou spre casă să—şi lege rana. Vezi că pătărania asta i se trăsese de la omuleţul cel cărunt.

Când fu să plece în pădure cel de—al doilea fecior, maică—sa îi puse—n traistă, ca şi celuilalt, un cozonac gustos şi—o sticlă cu vin. Omuleţul cel bătrân şi cărunt îndată îi ieşi în cale şi—i ceru şi lui o bucată de cozonac şi o înghiţitură de vin. Dar mijlociul se răsti la el, ca şi fratele său mai mare:
—Ei, asta—i bună! Păi dacă ţi—oi da şi ţie, n—o să—mi mai rămână nici pe—o măsea, aşa că vezi—ţi de drum şi nu mai supăra degeaba oamenii!

Şi lăsându—l în plata Domnului pe omuleţ, nici că se mai sinchisi de el şi—şi văzu de drum mai departe.

Dar pedeapsa nu întârzie să vină: după ce izbi de câteva ori cu securea în trunchiul unui copac, se vătămă aşa de rău la un picior, că trebui să fie dus acasă. Văzând ce se întâmplase cu fraţii săi, Prostilă îşi pusese în gând să încerce şi el. Şi începu a se ruga de taică—său:
—Taică, lasă—mă şi pe mine o dată să mă duc în pădure la tăiat lemne!

Şi taică—său îi răspunse:

—N—ai văzut cât au pătimit fraţii tăi de pe urma asta? Lasă—te păgubaş, băiete, că n—ai tu cap pentru astfel de treburi!

Dar Prostilă nu şi nu, că el vrea să se ducă. Stărui atâta, că până la urmă taică—su trebui să încuviinţeze:

—Ei, atunci du—te! Că de câte—i pătimi, poate c—o să—ţi vină şi ţie mintea la cap!

Maică—sa îi dădu şi lui un cozonac, dar vezi că fusese plămădit numai cu apă şi copt în spuză! Şi—i mai puse—n traistă şi—o sticlă cu bere înăcrită... Când ajunse prâslea în pădure, se întâlni şi el cu omuleţul cel bătrân şi cărunt. După ce—i dădu binete, moşneagul prinse a se ruga de el:

—Măi, flăcăiaş, măi, dă—mi şi mie o bucată din cozonacul tău şi lasă—mă să sorb o înghiţitură de vin din sticla ta, că nu mai pot de foame şi de sete!

Prostilă luă aminte la vorbele omuleţului şi—i răspunse cu blândeţe:

—Moşnegelule dragă, n—am în traistă decât un cozonac copt în spuză şi—o sticlă cu bere acră, da' dacă—ţi sunt pe plac bucatele astea, n—ai decât să te—aşezi colea, lângă mine, să ne ospătăm împreună. Se aşezară ei pe iarbă şi când scoase Prostilă merindele din traistă, o dată—mi făcu nişte ochi... şi cum să nu facă dacă văzu dinainte—i un cozonac galben galben, de parcă ar fi fost plămădit numai cu ouă, şi dacă băgă de seamă că berea se preschimbase în vinul cel mai de soi! Mâncară ei şi băură până ce se săturară şi la sfârşit omuleţul zise:

—Fiindcă mi—ai dovedit că ai inimă bună şi din puţinul tău eşti gata să împarţi bucuros cu alţii, să ştii c—am să te fac fericit! Uite, vezi copacul cel bătrân de colo? Apucă—te de doboară—l şi vei găsi ceva la rădăcina lui.

Acestea zicând, omuleţul îşi luă rămas bun şi—şi văzu de drum. Prostilă doborî copacul şi găsi la rădăcina lui o gâscă cu penele numai şi numai de aur. O luă sub braţ şi se îndreptă spre hanul unde gândea să rămâie peste noapte. Hangiul avea trei fete, care, de îndată ce văzură gâsca, nu—şi mai aflară locul de curioase ce erau. Ardeau de nerăbdare voind să afle cât mai degrabă ce şart are pasărea asta minunată şi de ce soi o fi. Şi ar fi dat tustrele orice numai să se aleagă fiecare cu câte—o pană de aur!

Fata cea mare privea la gâscă cu jind şi—şi zicea în sinea ei:

„Las' că găsesc eu un prilej să pot smulge o pană!" Şi când Prostilă ieşi afară pentru o clipă, fata îşi luă inima—n dinţi şi apucă gâsca de—o aripă. Dar vezi, drăcie: degetele îi rămaseră prinse de pene!

Puţin după aceea veni şi cea mijlocie, cu gândul să smulgă şi ea o pană de aur. Dar abia se atinse de soru—sa, că şi rămase agăţată de ea.

Când o văzură venind şi pe cea de—a treia, care nutrea şi ea acelaşi gând, cele două surori mai mari strigară la ea:

—Nu te apropia, pentru numele Domnului, nu te apropia!

Dar fata nu pricepu defel de ce—i tot strigau surorile ei să nu se apropie de gâscă şi gândea în sinea ei: „Dacă ele sau putut duce, de ce nu m—aş duce şi eu?" şi se repezi spre gâscă.

Dar abia o atinse pe una din surorile ei, că şi rămase agăţată de ea. Astfel, câteşitrele trebuiră să—şi petreacă noaptea alături de zburătoarea cu pene de aur.

A doua zi, Prostilă îşi luă gâsca la subsuoară şi—o porni întins la drum, fără să se sinchisească de cele trei fete care erau agăţate de ea. Şi bietele fiice ale hangiului trebuia s—o ţină tot într—o fugă după Prostilă, fie c—o lua la dreapta, fie c—o lua la stânga, oriîncotro îl duceau picioarele... Când ajunseră în mijlocul unei câmpii, numai ce se întâlniră c—un popă care tocmai trecea şi el pe acolo. Zărind popa o asemenea blestemăţie, începu să strige ca din gură de şarpe:

—Necuviincioaselor, nu vă e ruşine să vă ţineţi scai după un flăcău? Oare se cuvine să faceţi una ca asta?!

Şi după ce le mustrului în lege, o apucă pe cea mai mică de mână, cu gândul s—o

oprească. Dar de îndată ce—o atinse, rămase şi el agăţat şi, de voie, de nevoie, trebui să alerge şi el în rând cu câteşitrele. Merseră ei ce merseră, dar nu prea mult, şi iată că—n calea lor se ivi dascălul, care se minună grozav când îl văzu pe popă alergând cât îl ţineau picioarele în urma a trei fete...

—Ei, părinte, da' încotro grăbeşti aşa tare?! îi strigă el. Nu cumva să te iei cu altele şi să uiţi că mai avem azi un botez!

Acestea zicând, se repezi la popă şi dădu să—l tragă de mânecă, dar rămase şi el agăţat...

Cum alergau ei aşa toţi cinci, agăţaţi unul de altul de parcă ar fi fost înşiraţi pe—o sfoară, numai ce le trecură pe dinainte doi ţărani, care veneau de pe câmp, cu sapele pe umeri. Popa îi strigă încă de departe, rugându—i să—i scape pe el şi pe dascăl de pacostea asta. Dar de—ndată ce—l atinseră ţăranii pe dascăl, rămaseră şi ei agăţaţi. Ei, comedie mare; şapte inşi se înşirau acum după Prostilă, care zorea cu gâsca la subsuoară! Merseră ei ce mai merseră şi—ntr—un sfârşit ajunseră într—o cetate mare, unde domnea un împărat care avea o fiică, numai bună de măritat. Şi era fiica împăratului atât de sanchie şi de ursuză din fire, că nimeni până atunci n—o putuse face să râdă. Din această pricină, împăratul dăduse o pravilă în care sta scris că acela care o va face pe domniţă să râdă o va lua de nevastă.

Auzind acestea, Prostilă se înfăţişă înaintea fetei, cu gâsca la subsuoară şi cu tot alaiul cel năstruşnic după el. Şi când îi văzu domniţa pe toţi şapte alergând în urma lui Prostilă, de parcă ar fi fost înşiraţi pe—o sfoară, o dată izbucni într—un hohot de râs şi cu atâta poftă râse, că nu—i mai fu chip să se oprească. Şi dacă văzu Prostilă că împlinise porunca împăratului, cuteză să—i ceară fata de nevastă, precum sta scris în pravilă. Numai că împăratului nu prea îi era pe plac ginerele şi născocea fel şi fel de chichiţe ca să scape de el. Până la urmă îi zise că i—o va da de nevastă pe fie—sa numai atunci când i—o aduce pe cineva care să fie în stare să bea tot vinul care ar încăpea într—o pivniţă.

Prostilă se gândi că numai omuleţul cel cărunt din pădure i—ar putea veni în ajutor cu—n sfat de folos. Porni deci într—acolo şi când ajunse zări un om care şedea jos, taman pe locul unde doborâse copacul, şi părea să fie tare amărât. Prostilă îl întrebă ce tot are pe inimă de stă cătrănit şi omul răspunse:

—Cum aş putea să fiu altfel dacă mă chinuieşte o amarnică de sete şi n—am cu ce—o stinge?! Iar de apă, cât o fi ea de rece, nu mă pot atinge, că nu—mi prieşte defel! E drept ca adineauri am golit un butoi cu vin, dar ce înseamnă o picătură la setea care mă frige pe mine? E taman cât o picătură de apă pe o piatră înfierbântată, zău aşa!

—Păi dacă—i numai asta, atunci află că mi—e în putinţă să—ţi astâmpăr setea, îi zise Prostilă. Hai, frăţioare, cu mine şi o să bei până n—o să mai poţi!

Îl duse apoi în pivniţa împăratului şi omul nostru se înfipse lângă butoaiele cele mari şi, luându—le la rând, bău de stinse, până ce începură a—l durea şalele, nu alta... Nici nu trecuse bine ziua şi secase vinul din toate butoaiele.

Prostilă se duse la curte şi—i ceru din nou împăratului să—i dea fata de nevastă. Dar ţi—ai găsit să i—o dea! Şedea cătrănit toată vremea şi nu se putea hotărî în ruptul capului să—şi mărite odrasla după un neisprăvit ca ăsta, căruia toată lumea îi zicea Prostilă. Şi ca să scape de el, îl mai puse la o încercare. Cică trebuia să găsească un om care să fie—n stare să mănânce un munte de pâine... Prostilă nu stătu multă vreme pe gânduri, ci porni imediat la drum. Când ajunse în pădure, în acelaşi loc unde doborâse copacul, zări un om cu o mutră tare necăjită, care—şi tot strângea cureaua peste burtă, văicărindu—se întruna:

—Vai de măiculiţa mea, am înfulecat un cuptor întreg de pâine, da' ce—mi poate ajunge doar un cuptoraş când sunt lihnit de foame?! Prin burtă—mi fluieră vântul şi trebuie să—mi strâng tot mereu cureaua ca să nu cad de—a—n picioarelea!

Auzind acestea, Prostilă se bucură tare mult şi—i zise:

—Mă, frate—miu, hai de te scoală şi vino cu mine, c—o să—ţi dau să mănânci până te—i ghiftui!

Ajunseră ei în cetatea împărătească şi ce să vezi acolo: din făina care fusese strânsă în întreaga împărăţie, împăratul dăduse poruncă să se facă un munte uriaş de pâine.

Pădureţul cel hămesit de foame se aşează la poalele muntelui de pâine şi încep să înfulece din el, de parcă se băteau turcii la gura lui. Într—o singură zi n—avu ce alege din muntele de pâine; şi când se lăsă seara, nu mai rămăsese din el nici măcar o fărâmiţă...

Dacă văzu asta Prostilă, îi ceru pentru a treia oară împăratului să—i dea fata de nevastă, dar acesta căută şi de astă dată să umble cu fofârlica, doar—doar o scăpa de el.

Şi, în cuvinte mieroase, îl îndemnă să—i aducă la curte o corabie care să fie aşa de năzdrăvană, încât să plutească şi pe apă, şi pe uscat.

—Când te—oi vedea venind cu corabia la curtea palatului, îi mai zise el, voind să dea vorbelor un anume înţeles, să ştii că nu voi mai avea nici o pricină de împotrivire şi ţi—oi da fata de nevastă, pe loc.

Prostilă porni iar în pădure spre locul cu pricina şi aici îl găsi pe omuleţul cel bătrân şi cărunt pe care—l ospătase din puţinele lui bucate. Şi bătrânul, ascultându—i păsul, îi grăi astfel:

—Am mâncat şi am băut şi acu' o să—ţi dau şi corabia! Acestea toate ţi s—au cuvenit pe drept, fiindcă n—am putut să—ţi uit bunătatea şi mila pe care mi—ai arătat—o la nevoie.

Şi omuleţul cel bătrân şi cărunt îi dărui corabia năzdrăvană, care, pasămite, plutea şi pe apă, şi pe uscat. În clipa când Prostilă i—o aduse peşcheş împăratului, acesta nu mai avu ce să zică, vezi bine că i se duseseră pe apa sâmbetei toate şiretlicurile... şi—i dădu fata de nevastă.

Şi se făcu o nuntă ca—n poveşti; iar după moartea împăratului, Prostilă urcă în scaunul domnesc şi trăi în fericire, până la adânci bătrâneţi, alături de nevasta lui.

BLANĂ—PESTRIŢĂ(Blana de pisică; piele de măgar; mantia)
(Allerleirauh// Thousandfurs, All—Kinds—of—Fur)

A fost odată ca niciodată, a fost un împărat care avea o nevastă cu părul cu totul şi cu totul de aur, şi atât de frumoasă, că nu—şi avea seamăn pe lume. Se întâmplă însă că împărăteasa se îmbolnăvi greu. Şi după ce zăcu amar de ani, simţind ea că i se apropie sfârşitul, îl chemă pe împărat lângă patul de suferinţă şi—i zise:

—Măria ta, făgăduieşte—mi că dacă oi voi vreodată să te—nsori după moartea mea, n—o să—ţi iei de nevastă decât o femeie tot atât de frumoasă ca şi mine, şi cu părul de aur la fel cum e al meu!. . .

Împăratul îi făgădui să respecte întocmai ceea ce—i ceruse ea, cu limbă de moarte, şi împărăteasa îşi dădu sfârşitul, cu sufletul împăcat.

Multă vreme, împăratul nu—şi mai găsi linişte şi rămase nemângâiat, căci pierduse tot ce—avea mai scump în lumea asta, şi nici nu—i trecea prin minte măcar că şi—ar mai putea lua altă nevastă. Dar sfetnicii lui chitiră de la un timp c—ar trebui să—l smulgă din ghearele întristării, şi de aceea îndrăzniră într—o zi a—i spune:

—Aşa nu mai merge, prea cinstite stăpâne, se cuvine ca măria ta să te gândeşti la însurătoare, ca să avem şi noi o împărăteasă, precum cere datina!

Împăratul socoti că sfetnicii săi aveau dreptate şi dădu poruncă să se trimită de îndată ştafete în toate colţurile lumii, ca să se afle mireasă care să semene aidoma la frumuseţe cu răposata împărăteasă. Dar o astfel de mândră nu fu chip să se găsească nicăieri; şi chiar de s—ar fi găsit una să—i semene la păr, vorba e că tot n—ar fi putut să aibă părul cu totul şi cu totul de aur, ca al împărătesei. Aşa că trimişii se întoarseră la fel cum au plecat, fără să fi adus vreo veste îmbucurătoare.

Dar vezi că împăratul nu era singur—singurel pe lumea asta şi avea şi—o fată. Şi fata asta era tot atât de frumoasă, precum fusese şi maică—sa, şi avea părul cu totul şi cu totul de aur.

Timpul se scurgea şi domniţa creştea mărişoară, ca un boboc – ce tocmai dă să înflorească. Şi într—o zi, privind—o mai cu luare—aminte, împăratul băgă de seamă că semăna leit cu maică—sa. Din acel ceas nu mai avu o clipă de linişte şi, ca să—şi descarce sufletul, le împărtăşi sfetnicilor săi ceea ce hotărâse în sinea sa:

—Să afle prea cinstitele feţe ale domniilor voastre că mi—am pus în gând s—o iau pe fie—mea de nevastă, fiindcă seamănă aidoma cu răposata împărăteasă, şi alta care să—i semene, văz că nu e chip de găsit!

Sfetnicii ce să—i mai zică, că doar nu erau să se pună împotriva împăratului! Dar fata se înspăimântă rău de tot când auzi ce planuri urzeşte taică—său. Vezi însă că încrederea nu—i pieri căutşi de puţin din suflet şi tot trăgea nădejdea că poate—l va face pe împărat să—şi schimbe hotărârea. De aceea i se şi înfăţişă şi—i zise:

—Înălţate împărate, îţi voi împlini întocmai dorinţa, dar mai întâi se cuvine ca şi măria ta să

mi—o împlineşti pe a mea. Rogu—te deci să—mi faci trei rochii: una, să fie aurie ca soarele, alta, argintie, cum e pulberea lunii, şi cea de—a treia să scânteieze ca stelele cele strălucitoare. Şi, pe deasupra, să—mi mai faci şi—o mantie din mii şi mii de feluri de blănuri. Da' vezi ca mantia să aibă câte o bucăţică din blană fiecărei jivine ce hălăduieşte în cuprinsul împărăţiei tale!. . .

Iar în sinea ei, fata îşi zicea: „De bună seamă că n—o să—i fie—n putinţă să—mi facă toate astea, şi poate c—o să—i treacă pofta de însurătoare!"...

Dar împăratul nici gând n—avea de aşa ceva şi trimise slujitori să adune degrabă fetele cele mai dibace din împărăţia lui şi le puse să ţeasă cele trei rochii: una, din fire de aur ca soarele, alta, din fire de argint ca pulberea lunii, iar a treia, din fire de aur şi de argint şi să scânteieze ca stelele cele strălucitoare.. În acelaşi timp, vânătorii fură trimişi să prindă toate dobitoacele aflate în cuprinsul împărăţiei, ca să le ia câte—o bucăţică din blană, şi din toate laolaltă, meşterii iscusiţi făcură mantia din mii şi mii de felurite blănuri. . .

După ce toate fură gata, împăratul porunci să fie duse în iatacul fetei. După aceea veni şi el acolo şi, întinzându—i mantia, ca fata să se încredinţeze că era întocmai cum o dorise ea, grăi cu hotărâre:

—Mâine facem nunta!

Biata copilă, dacă văzu că nu mai poate nădăjdui nimic, dacă—şi dete seama că nu—i stă în putinţă să moaie inima împăratului pentru a—l face să—şi schimbe vrerea, se hotărî să—şi ia lumea—n cap şi să părăsească lăcaşul împărătesc.

Peste noapte, în timp ce toţi ai casei dormeau, se sculă binişor, şi din toate lucrurile ei de preţ, din toate nestematele şi giuvaerurile pe care le avea nu luă cu sine decât trei lucruri: un inel de aur, o roată de tors, tot de aur, şi o vârtelniţă, toată de aur. Rochiile ca soarele, luna şi stelele le vârî într—o coajă de nucă şi, după ce—şi aruncă pe umeri mantia din blănurile tuturor dobitoacelor, apucă de se mânji pe obraz şi pe mâini cu funingine, apoi, pâş, pâş, se strecură ca pisica din palat şi—o porni la drum. Merse ea toată noaptea, până ce ajunse într—o pădure mare şi întunecoasă. Cum se simţea tare ostenită, îşi căută culcuş în scorbura unui copac şi, ghemuindu—se din pricină că locul era strâmt, adormi pe dată.

Soarele se ridicase de—o suliţă pe cer şi ea tot dormea, şi dormi până—n nămiaza mare. Şi se întâmplă ca împăratul care stăpânea pe acele meleaguri să pornească în aceeaşi zi la vânătoare, însoţit de un mare număr de dregători, de hăitaşi şi de copoi. În clipa când copoii nimerră la copacul unde dormea fata, rămaseră pe loc să adulmece şi, dând târcoale în jurul scorburii, începură să latre fără astâmpăr. Atunci împăratul porunci vânătorilor:

—la vedeţi ce sălbăticiune o fi ascunsă în scorbură!? Vânătorii împresurară copacul, cătară cu luare—aminte şi, când se înapoiară, îi ziseră:

—Măria ta, în scorbură e o lighioană ciudată, cum n—am mai văzut de când suntem! Şi are o blană împestriţată dintr—o mie de blăni şi culori. . . Doarme vârâtă acolo, şi trebuie că e—n somn adânc de n—a auzit nici câinii.

Împăratul ascultă cu mirare la cele ce—i spuneau vânătorii şi dădu altă poruncă:

—Păi atunci vedeţi de n—o puteţi prinde vie. Şi de puneţi mâna pe ea, legaţi—o de căruţă şi aduceţi—o la palat!

Vânătorii alergară degrabă să împlinească porunca împăratului, şi când tocmai se pregăteau să pună mâna pe ea, fata se trezi înspăimântată şi le strigă printre lacrimi:

—Sunt o biată copilă părăsită de părinţi! Fie—vă milă de mine, vânătorilor, şi luaţi—mă cu voi!

Şi atunci unul dintre ei îi răspunse:

—Blană—Pestriţă, n—ai decât să vii cu noi, de ţi—e voia. O să te băgăm la bucătăria împărătească şi slujba ta va fi să scoţi cenuşa din vatră şi s—o cari afară, că la asta cred că te vei pricepe...

O suiră în căruţă şi o duseră la curtea împărătească. Îi arătară un locşor sub o scară a

grajdului, unde nu pătrundea de fel lumina, şi—i ziseră:
—Aici îţi va fi culcuşul de aci înainte, Blană—Pestriţă.

O trimiseră apoi la bucătărie şi fata trebui să care lemne şi apă, să dreagă focul, să jumulească păsările, să cureţe zarzavatul, să scoată cenuşa din vatră — într—un cuvânt, era pusă să îndeplinească muncile cele mai grele.

Vremea trecea şi biata copilă trăia ca vai de ea, îndurând o viaţă de chinuri şi amărăciuni. Ah, frumoasă fată de împărat, ce s—o mai alege de tine de—aci înainte că până acu', tare ţi—a fost vitregă soarta!...

Se întâmplă însă ca la palat să se dea o mare petrecere, şi fata îşi luă inima—n dinţi şi îndrăzni a—i zice bucătarului:
—Lasă—mă, rogu—te, să mă duc şi eu la petrecere, să mă uit niţeluş! O să mă pitesc după uşă şi—o să arunc din când în când câte—o privire înăuntru.
—Bine, du—te — încuviinţă bucătarul — dar după o jumătate de ceas, cată să fii înapoi ca să scoţi cenuşa din vatră!

Fata îşi luă opaiţul, se duse în cămăruţa de sub scara grajdului, lepădă blana de pe ea, se spălă bine pe faţă şi pe mâini de funingine, şi toată neasemuita ei frumuseţe ieşi la iveală, aşa cum iese lumina soarelui din pâcla norilor. Desfăcu apoi nuca şi scoase de—acolo rochia aurie care strălucea ca soarele. După ce se îmbrăcă, se duse în sala tronului, unde avea loc petrecerea, şi de cum o vedea cineva, îndată se dădea cu sfiiciune la o parte să—i facă loc, căci credeau cu toţii că—i vreo fată de împărat, într—atât era de mândră la înfăţişare. Şi însuşi împăratul îi ieşi în întâmpinare şi o luă de mână, ca şi când ar fi cunoscut—o de când lumea. Juca cu ea, de—ai fi zis că zboară amândoi; şi—n timpul ăsta, se tot minuna în sinea lui: „O asemenea frumuseţe nu mi—au mai văzut ochii de când sunt!". . .

Când se sfârşi jocul, împăratul făcu o plecăciune adâncă în faţa ei, dar când dădu să ridice ochii şi s—o privească mai mult, fata pierise. . . Şi cât îi cercetă el pe toţi oaspeţii, de la nimeni nu putu să afle pe unde o luase, de se făcuse nevăzută. Chemă la sine până şi străjile de la intrările palatului, dar degeaba—i luă la întrebări şi—şi pierdu vremea, că nu putu să capete nici o deslușire de la dânşii.

În ăst timp, fata alergă la grajd, se dezbrăcă în pripă de straiele cele frumoase şi, după ce se mânji din nou cu funingine pe mâini şi pe faţă şi—şi puse blana pe ea, se făcu iar Blană—Pestriţă. Când se duse în bucătărie şi dădu să strângă cenuşa, bucătarul o opri şi—i zise:
— Lasă treaba asta pentru mâine, că nu e zor de ea, iar acu', vezi mai bine de pregăteşte cu tot dichisul ciorba pentru măria să împăratul, că vreau să mă duc şi eu să privesc niţeluş la serbare. Dar fii cu ochii—n patru, să nu—ţi pice cumva în ciorbă vreun fir de păr, că altminteri n—o să—ţi mai dau nici o fărâmă de mâncare!

Bucătarul plecă şi Blană—Pestriţă puse ciorba pe foc. O drese cu ou şi cu mirodenii, cum se pricepu şi ea mai bine, şi când fu gata, alergă de aduse inelul ei de aur din cămăruţa de sub scara grajdului şi—l aruncă în castronul cu fiertură.

După ce se sfârşi jocul, împăratul porunci să i se aducă ciorba şi atât de mult îi plăcu, c—o lăudă în gura mare, spunând că nu i—a fost dat niciodată să mănânce o ciorbă mai straşnică. Dar când ajunse la ultima sorbitură, ce—i văzură ochii? Pe fundul talerului strălucea un inel de aur de toată frumuseţea! Şi se minună mult împăratul, de unde până unde nimerise inelul acolo.

Trimise să—i fie adus înainte—i bucătarul şi acesta se sperie grozav când auzi porunca împăratului şi începu s—o dojenească pe fată:
—Te pomeneşti c—ai lăsat să—ţi scape un fir de păr în ciorbă! De—o fi aşa, apoi să ştii c—ai văzut pe naiba şi nu te scapă nimeni de bătaia ce—o meriţi!. . .

Când veni bucătarul în faţa împăratului, acesta îl întrebă cine a pregătit ciorba.
—Eu am făcut—o, înălţate împărate!. . . răspunse cu teamă bucătarul.

Dar împăratul nu se lăsă amăgit şi—i zise:

— Nu e adevărat: ciorba pe care am mâncat—o era mai gustoasă şi mai bine făcută ca până acum, aşa că n—aş crede c—a ieşit din mâinile tale!

Văzând că n—are încotro, bucătarul trebui să mărturisească adevărul.

—Măria ta — zise el cu umilinţă — adevărul adevărat e acela pe care—l bănuieşte înălţimea voastră! Ciorba n—am făcut—o eu, ci Blană—Pestriţă. . .

—Dacă—i aşa, du—te de mi—o trimite încoace, numaidecât! porunci împăratul.

Când veni fata, împăratul o întrebă cu blândeţe:

—Cine eşti tu?

—Măria ta — răspunse fata — sunt un biet copil fără de părinţi şi n—am pe nimeni pe lume!

—Şi ce faci tu aici, în palatul meu? o mai cercetă împăratul.

—Nu sunt bună decât să primesc ocări de la toată lumea şi duc o viaţă amară, slujind la bucătărie.

—Dar inelul pe care l—ai pus în ciorbă de unde—l ai?

Fata făcu ochii mari, ca şi când atunci ar fi aflat de inel, şi răspunse:

—N—am habar de nici un inel, măria ta!

Văzând că nu poate să scoată nimic de la ea, împăratul o trimise înapoi la bucătărie.

Mai trecu ce mai trecu şi la curtea împărătească se dădu din nou o petrecere. Şi fata se rugă iar de bucătar s—o lase şi pe ea să privească la serbare.

—Bine, du—te — o învoi el — dar peste o jumătate de ceas cată să fii înapoi, că trebuie să—i pregăteşti măriei sale ciorba care—i place atât de mult.

Fata alergă la culcuşul de sub scara grajdului, se spălă repede pe mâini şi pe faţă, scoase din nucă rochia argintie ca pulberea lunii şi se îmbrăcă cu ea. Apoi se duse la serbare, gătită şi frumoasă ca o adevărată odraslă împărătească.

Împăratul îi ieşi în întâmpinare, bucurându—se în sinea lui că—i fusese dat s—o mai vadă iar. Şi—o pofti numaidecât la joc. Dar cum se sfârşi jocul, fata pieri din nou ca prin farmec, şi nici împăratul şi nici vreun alt oaspete nu putură să bage de seamă pe unde a luat—o de s—a făcut nevăzută.

Dar ea fugi în cotlonul de sub scara grajdului şi se făcu iar Blană—Pestriţă, după care alergă la bucătărie, ca să pregătească ciorba.

Bucătarul se duse să privească şi el la serbare, iar faţa, nemaiavând pe nimeni pe lângă ea, luă rotiţa de aur şi o puse în castronul cu ciorbă.

Când serbarea fu aproape de sfârşit, slujitorii îi aduseră împăratului ciorba, şi atât de mult îi plăcu, că—l chemă iar pe bucătar şi—l întrebă cine o pregătise. Şi acesta fu nevoit să mărturisească în cele din urmă că o făcuse Blană—Pestriţă. Fata trebui să se înfăţişeze din nou înaintea împăratului, dar ea o făcu tot timpul pe niznaiul şi—o ţinu morţiş că nu—i bună decât să primească ocări de la toată lumea şi că nu ştie nimic de rotiţa de aur.

Împăratul mai dădu o dată un praznic şi lucrurile se petrecură ca şi în celelalte dăţi. Fata îi ceru din nou voie bucătarului să se ducă la petrecere, dar acesta, cum începuse s—o cam pizmuiască fiindcă era atât de îndemânatică, o întrebă:

—Blană—Pestriţă, au nu cumva eşti vreo vrăjitoare şi pui ceva în ciorbă aia a ta, de e aşa de straşnică şi—i place împăratului mai mult decât ciorba făcută de mine?

Totuşi, fiindcă fata se rugă de el, cu lacrimi fierbinţi, bucătarului i se muie inima şi o lăsă să se ducă şi acum.

De astă dată, ea se îmbrăcă cu rochia ce scânteia ca stelele cele strălucitoare şi se duse la petrecere. De cum o văzu, împăratul o pofti la joc şi i se păru că e mai frumoasă ca oricând. Dar în timp ce jucau, împăratul îi puse pe nesimţite un inel în deget.

Împăratul jucă cu ea de mai multe ori şi, cum nu putea să se mai despartă de dânsa, porunci să ţină jocul mai mult decât de obicei. Când încetă muzica, craiul o prinse de mână şi vru să n—o mai lase, dar ea se smuci şi, scăpându—i din strânsoare, se furişă printre oaspeţi aşa de repede, că el o pierdu din ochi şi nici nu putu să—şi dea seama când pierise.

Fata fugi cât o ţineau picioarele la cotlonul de sub scara grajdului şi, din pricină că zăbovise prea mult la joc, nu mai avu timp să se dezbrace şi—şi aruncă la repezeală blana peste rochie. De zorită ce era, nu apucă să se mânjească bine cu funingine, astfel că un deget îi rămase alb, cum e pieliţa crinului. Alergă apoi la bucătărie, pregăti ciorba împăratului şi o drese cum numai ea ştia, şi după ce plecă bucătarul să privească şi el la petrecere, puse vârtelniţa de aur în castronul din care avea să mănânce măria să.

Când împăratul dădu cu ochii de vârtelniţă, porunci pe loc s—o cheme pe Blană—Pestriţă, şi când fata se înfăţişă înaintea lui, ce—i văzură ochii? În degetul ei, pe care n—avusese timp să—l mânjească cu funingine şi care era alb ca petală de crin, sclipea inelul pe care el însuşi i—l pusese, fără ca fata să bage de seamă. Împăratul nu—şi mai încăpu în piele de bucurie şi, prinzând—o de mână, o ţinu strâns, ca să nu—i mai scape. Şi când fata vru să—şi tragă mâna dintr—a lui şi s—o ia la fugă, i se desfăcu puţin blana şi se văzu rochia scânteind ca stelele cele strălucitoare.

Fără să mai piardă măcar o clipă, împăratul apucă blana şi o trase jos de pe ea. Părul de aur, pe care domniţa şi—l ţinuse ascuns până atunci, i se revărsă pe umeri, şi fata se înfăţişă în toată strălucirea şi neasemuita ei frumuseţe, că nu mai avea cum să se mai ascundă de privirile oamenilor. Şi o dată cu împăratul, oaspeţii rămaseră înmărmuriţi de mirare.

După ce se spălă pe faţă şi pe mâini de funingine şi cenuşă, fata se făcu şi mai frumoasă, atât de frumoasă, cum nu se mai văzuse alta pe lume.

Iar împăratul, robit de dragostea pe care i—o purta, grăi către dânsa:

—Tu eşti mireasă mea dragă şi de—acu' înainte nimeni şi nimic n—o să ne mai despartă vreodată!

. . . Şi făcură apoi o nuntă, de se duse vestea peste nouă ţări şi nouă mări, şi trăiră fericiţi până la adânci bătrâneţe.

MIREASA IEPURAŞULUI
(Häsichenbraut// The rabbit's bride)

Trăiau odată o mamă şi fiica ei. Singura lor avere era o grădină în care cultivau varză pentru iarnă. S—a întâmplat că un iepuraş a început să dea iama prin varză. într—o zi, mama îi spuse fiicei:

—Du—te în grădină şi alungă iepuraşul, că ne mănâncă toată varza. Fata se duse şi începu să strige:

—Şuu, şuu, hei, iepuraşule, nu ne mânca toată varza! Iepuraşul o îndemnă:

—Vino încoace, fetiţo, aşează—te pe codiţa mea şi hai la mine în vizuină. Fata însă nu se învoi.

A doua zi, veni din nou Iepuraşul şi începu să mănânce varză. Atunci femeia îi spuse iar fiicei ei:

—Du—te în grădină şi alungă iepuraşul, că ne mănâncă toată varza. Fata se duse şi începu să strige:

—Şuu, şuu, hei, iepuraşule, nu ne mânca toată varza! Iepuraşul zise:

—Vino încoace, fetiţo, aşează—te pe codiţa mea si hai la mine în vizuină. Fata însă nu se învoi.

A treia zi, veni din nou iepuraşul şi începu să mănânce varză. Atunci femeia îi spuse iar fiicei ei:

—Du—te în grădină şi alungă iepuraşul, că ne mănâncă toată varza. Fata se duse şi începu sa strige:

—Şuu, şuu, hei, iepuraşule, nu ne mânea toată varza! Iepuraşul spuse;

—Vino încoace, fetiţo, aşează—te pe codiţa mea şi hai la mine în vizuină. De data asta, fata se învoi, se sui pe codiţa iepuraşului, iar iepuraşul o duse, departe, în vizuina lui, poftind—o:

—Acum fă o mâncare din varză ou mei! Eu mă duc să adun oaspeţii pentru nunta noastră.

După un timp, începură să vină nuntaşii. Şi cine erau nuntaşii ? va spun ei eu ce mi—au spus alţii: toţi erau iepuri, preotul care—i cununa era un corb, iar vulpea, paraclisier. Şi deasupra altarului apăru un curcubeu.

Fata era foarte tristă. Stătea încuiata în vizuina iepuraşului şi oftă. Iepuraşul veni la uşă şi strigă:

—Deschide, deschide, au venit nuntaşii, toţi sunt veseli şi dornici să petreacă. Mireasa nu spunea nimic. Plângea.

Iepuraşul plecă, apoi se întoarse din nou şi—i zise:

—Deschide, deschide, nuntaşii au venit, sunt flămânzi şi vor să mănânce. Fata nu spunea nimic. Plângea.

Iepurașul plecă. Fata făcu o păpușă din paie, o îmbrăcă în hainele ei. Îi puse o lingură în mână, o așeză lângă castronul cu varză și mei, iar ea fugi acasă.

Iepurașul veni din nou și zise:

—Deschide, deschide! Dar nimeni nu—i deschise, așa că intră în vizuină și aruncă în păpușă cu ceva că—i zbură boneta de pe cap. Atunci văzu iepurașul ca cea de lângă castron nu era mireasa lui. Mâhnit, plecă de acolo și nu se mai întoarse niciodată în vizuina lui.

CEI DOISPREZECE VÂNĂTORI

(Die zwölf Jäger// The Twelve Huntsmen)

A fost odată un fecior de împărat şi—şi găsise feciorul ăsta o mireasă în altă împărăţie. Şi prinsese drag de ea şi—o iubea mai mult decât orice pe lume. Şi într—una din zile, pe când se afla tocmai la draga lui şi—şi simţea inima plină de încântare şi voioşie, iată că sosi vestea că taică—său zace bolnav de moarte şi că doreşte să—i mai vadă o dată faţa, înainte de a—şi da sfârşitul.

Cu greu se rupse feciorul de împărat de lângă iubita lui, dar, până la urmă, n—avu încotro şi—i zise:

—Numai nenorocirea care m—a lovit mă îndeamnă a pleca atât de degrabă de lângă tine, şi acu', iacă, a venit timpul şi trebuie să ne despărţim! Da' eu cred că n—o fi pentru multă vreme... Şi drept amintire de la mine, primeşte inelul acesta. Iar când oi fi împărat, să ştii că de îndată vin să te iau şi—o să te aduc la mine acasă, să—mi fii iar soţiul şi bucuria zilelor.

Şi încălecându—şi fugarul, goni ca vântul către castelul împărătesc. Iar de—ar fi zăbovit cumva pe drum, rău ar fi fost, că—l găsi pe taică—său gata să—şi dea suflarea. Şi—n ultimele clipe pe care le mai avea de trăit, împăratul cel bătrân îi grăi fiului său:

—Dragu' tatii, însetat am fost în sufletul meu să te mai pot cuprinde încă o dată în luminile ochilor, înainte de a—mi da duhul, făgăduieşte—mi rogu—te, că n—o să ieşi c—o iotă din cuvintele mele şi c—o să—ţi iei soţie după a mea voinţă!

Abia îngăimând, de slăbit ce era, împăratul numi o fiică de crai, pe care fecioru—său trebuia s—o ia de nevastă.

În durerea lui, flăcăul nu mai stătu să chibzuiască pe îndelete la ce—i ceruse taică—său şi răspunse:

—Prea bine, tăicuţă, nu duce matale grijă, c—o să—ţi îndeplinesc în totul dorinţa!

Şi parcă luându—şi o piatră de pe inimă, împăratul închise ochii şi—şi dădu sufletul.

După ce se urcă pe tronul împărătesc şi se scurseră şi zilele de adâncă jelire şi doliu mare, noul împărat se gândi că nu mai încape timp de zăbavă şi că trebuie să—şi îndeplinească făgăduiala dată tatălui său.

Drept aceea, trimise un alai de peţitori la curtea acelei domniţe despre care—i vorbise taică—său, şi aceasta se arătă gata să—l urmeze şi să—i fi soţie.

Când află prima lui mireasă de nunta ce avea să se pornească în curând, atâta se mâhni în cugetul ei, gândind cu amărăciune la necredinţa ce i—o arătase feciorul de împărat, că fu cât

pe—aci să se prăpădească, nu alta. Atunci taică—său căută să afle care—i pricina durerii ce—i mistuia sufletul şi—ntr—o bună zi îi zise:

—Dragul meu copil, de ce ţi—e mereu feţişoara atât de mâhnită? De ce verşi lacrimi de jale? Spune—mi ce—ţi doreşte inima şi—o să—ţi îndeplinesc de îndată, tot ce—i poftì.

—Dragă tată, de—i vorba să—mi îndeplineşti o dorinţă, apoi să ştii că doresc să—mi aduci unsprezece fete, şi toate să—mi semene leit şi la înfăţişare şi la trup, şi să fie deopotrivă de înalte ca şi mine.

Împăratul luă seama la vorbele fetei şi—i răspunse:

— De mi—o sta în putinţă, m—oi face luntre şi punte să—ţi îndeplinesc voia.

Şi de îndată ce sfârşi de zis vorbele astea, dădu poruncă să se afle în toată împărăţia unsprezece fete care să semene leit cu domniţa. Trimişii împăratului împânziră degrabă ţara, şi nu rămase petic de pământ necertat. Da' vezi că nu răscoliră ei degeaba împărăţia, şi—n scurtă vreme se găsiră unsprezece fete, care erau leite—poleite cu domniţa, la înfăţişare, la trup şi la stat.

După ce fetele fură aduse la curte, domniţa porunci să se coasă douăsprezece uniforme de vânători împărăteşti şi să fie toate la fel până şi la cuta cea mai măruntă. Şi când toată îmbrăcămintea asta fu gata, cele unsprezece fete îşi puseră uniforma de vânător împărătesc, iar domniţa se grăbi şi ea să se îmbrace cu cea de—a douăsprezecea uniformă. Apoi îşi luă rămas—bun de la taică—său, şi, însoţită de cele unsprezece fete, o porni la drum către curtea fostului ei logodnic, mistuită de dor şi iubindu—l parcă şi mai mult. De cum ajunse la curte, se înfăţişă la divanul împărătesc, împreună cu celelalte unsprezece fete, şi cuteză să—l întrebe pe însuşi împăratul de n—are trebuinţă de niscaiva vânători şi de n—ar poftì să—i primească printre slujitorii săi.

Împăratul cătă la vânătorul cel îndrăzneţ, dar n—o recunoscu pe fosta lui mireasă. Şi cum flăcăii erau frumoşi, nevoie mare, împăratul îi primi cu dragă inimă în slujba lui, astfel că toţi doisprezece deveniră vânători împărăteşti.

Vezi însă că împăratul avea pe lângă sine un leu, şi sălbăticiunea asta nu era ca orice sălbăticiune, ci era înzestrată cu harul de—a cunoaşte toate lucrurile ascunse, oricât de tăinuite ar fi fost ele. Şi s—a întâmplat ca într—o seară, leul să se apropie de urechea regelui şi să—i şoptească:

—Mărite împărate, gândeşti că ai în slujba ta doisprezece vânători, nu—i aşa?

—Păi cum ar putea fi altfel, dacă sunt chiar doisprezece vânători?!...

Dar leul grăi mai departe:

—Rău te mai înşeli, împărate, că nu sunt vânători, ci fete!

Împăratul cătă la leu, de parc—ar fi vorbit în bobote, şi se grăbi să—i răspundă:

—Ei, aş!... Asta nu poate fi adevărat, nici în ruptul capului! Cu ce te prinzi să—mi dovedeşti că n—ai vorbit palavre?

—Nu mi—o fi greu deloc, de—o da măria—ta poruncă să se aştearnă boabe de mazăre dinaintea iatacului împărătesc — zise leul, liniştit. Şi gândesc că te vei convinge îndată c—am grăit drept! Partea bărbătească, de trebuie să păşească pe nişte boabe de mazăre, calcă zdravăn şi apucă sub călcătură toate boabele, că nu se clinteşte nici una, dar vezi că fetele au mersul uşor şi săltăreţ şi se împiedică şi de—un firicel, dacă e în calea lor. Aşa că o să le lunece toate boabele de sub talpă...

„Măi să fie, da' ştii că nu—i rău deloc planul leului!" îşi zise în sinea lui împăratul şi porunci să se aştearnă în faţa iatacului său un ciur întreg cu boabe de mazăre.

Dar un slujitor împărătesc, care prinsese drag de cei doisprezece fecioraşi şi căuta totdeauna să le stea într—ajutor, se întâmplă de auzi ce vorbise leul cu împăratul şi alergă într—un suflet să—i vestească:

—Feţii mei, leul cearcă să—i facă dovadă împăratului c—aţi fi fete. Treaba asta nu—i de glumă, şi mâine o să vi se presare în cale nişte boabe de mazăre, ca să se vadă de ştiţi ori ba să

călcaţi zdravăn, ca bărbaţii.

Fata de împărat nu mai ştiu cum să—i mulţumească şi, după ce slujitorul domnesc plecă, grăi cu hotărâre către fete:

—Auzitu—m—aţi, de—o fi să vă răsară în cale boabe de mazăre, să vă siliţi a călca zdravăn, ca bărbaţii, peste ele!

A doua zi, împăratul trimise să—i cheme la sine pe cei doisprezece vânători. Şi de cum intrară în cerdacul din faţa iatacului împărătesc şi dădură cu ochii de boabele de mazăre aşternute pe jos, începură a călca atât de zdravăn şi cu atâta siguranţă, că nici un bob n—a mai apucat să lunece de sub tălpi şi nici nu s—a clintit măcar.

După ce vânătorii plecară, împăratul îl luă pe leu în răspăr:

—Aşadar, m—ai minţit!... că doară am văzut cu ochii mei: călcau zdravăn întocmai că bărbaţii.

Dar leul îi dădu numaidecât răspunsul:

—Da' de unde, măria ta! Nu ştiu cum s—a făcut, dar au aflat din vreme că vor fi puse la încercare şi atunci s—au silit să calce ca bărbaţii... Şi decât să mă iei pe mine la trei păzeşte, mai bine ai da poruncă să se pună în faţa iatacului împărătesc douăsprezece roţi de tors. Că de cum le—or zări, vor da buzna la ele şi s—or îmbujora de bucurie, ceea ce nu prea cred c—ar face un bărbat!

"Măi să fie, da' ştii că nu—i rău deloc planul leului?!" îşi zise în sinea lui împăratul şi dădu poruncă să se aşeze în cerdacul din faţa iatacului său douăsprezece roţi de tors.

Pasămite, slujitorul împărătesc, care le voia numai binele, auzi şi de asta ce se pusese la cale şi alergă degrabă să—i vestească pe vânători.

Când rămaseră singure, domniţa le vorbi fetelor cu şi mai multă hotărâre:

—Căutaţi de vă stăpâniţi bucuria, auzitu—m—aţi? Şi nici măcar o privire să nu aruncaţi la roţile de tors!

A doua zi, când împăratul trimise un crainic să cheme vânătorii la sine, aceştia trecură prin cerdac, fără să arunce măcar o privire la roţile de tors.

Văzând aceasta, împăratul se mânie de—a binelea şi—l luă la rost pe leu, cerându—i socoteală:

—M—ai minţit, auzi, m—ai minţit!... Sunt bărbaţi, şi nu mai căuta să mă prosteşti... N—au aruncat nici măcar o căutătură spre roţile de tors!

Leul abia că îngăimă, cercând să se dezvinovăţească:

—Măria ta, aibi îndurare!... Au aflat din vreme că vor fi puse la încercare şi de—aia s—au stăpânit...

Dar împăratul îşi luă inima de la el şi nu—i mai dădu deloc crezare. Şi de—aici încolo, cei doisprezece vânători îl însoţeau totdeauna la vânătoare, şi parcă—i îndrăgea din ce în ce mai mult. Dar iată că într—o zi, pe când călăreau prin hăţişuri după vânat, un crainic aduse vestea că împărăteasa se pornise spre alaiul împărătesc şi că urma să sosească peste puţin. Vestea avu darul s—o îndurereze într—atâta pe mireasa dintâi a împăratului, că—i sfâşie inima şi, rostogolindu—se de pe cal, ea căzu la pământ, fără simţire.

Văzând că i s—a întâmplat ceva vânătorului pe care—l îndrăgea cel mai mult împăratul alergă cât putu în ajutorul lui şi, descălecând, se aplecă de—i scoase mănuşa. Şi pe dată zări strălucindu—i în deget inelul pe care i—l dăruise primei sale mirese. Şi cătând la ea cu luare—aminte, o recunoscu.

Toată simţirea i se strânse în ochii care priveau la ea, şi—un val de duioşie îi năpădi sufletul. Şi se pomeni c—o sărută ca—n zilele lor cele bune, de odinioară. Iar când fata deschise ochii, împăratul îi zise:

—Tu eşti a mea şi eu sunt al tău şi nimic pe lumea asta n—o să mai poată să ne despartă!

Împărătesei îi trimise o carte, printr—o ştafetă, să se întorcă acasă, la părinţii ei, că de—acum el şi—a aflat nevastă. Şi bine zice vorba din bătrâni că: „cine—şi află cheia pe care—a

pierdut—o, acela nu mai duce lipsă de una nouă!..."

După aceea, întinseră praznic mare de nuntă, iar leul, care grăise numai adevărul—adevărat, găsi aceeaşi dragoste din trecut în inima împăratului şi—şi reluă locul de cinste şi încredere, fiindu—i şi mai departe stăpânului său acelaşi bun şi credincios sfetnic.

PUNGAŞUL ŞI MAESTRUL LUI

(De Gaudeif un sien Meester// The Thief and His Master)

Ian voi ca fiul lui să meargă şi să înveţe o meserie, aşa că se duse la biserică şi se ruga Bunului Dumnezeu să—i arate ce—ar fi mai nimerit pentru el. În soaiele altarului era paraclisierul, care—i zise;

—Pungăşia, omule, pungăşia e cea mai bună meserie.

Ian se duse la fiul lui şi—i spuse că trebuie să înveţe meseria de pungaş, că aşa l—a sfătuit chiar Bunul Dumnezeu.

Îşi luă fiul şi plecară împreună să caute pe cineva care cunoştea bine meseria asta. Merseră ei cât merseră, până ce ajunseră într—o pădure şi deteră de o căsuţă în care locuia o femeie bătrână. Ian îi spuse:

—Nu cunoaşteţi un om care ştie bine meseria de pungaş?

—Asta puteţi s—o învăţaţi foarte bine aici, zise bătrâna, fiul meu este meşter în ale tâlhăriei şi vrăjitoriei.

Ian se sfătui cu fiul bătrânei dacă fii—su ar putea fi un bun tâlhar. Meşterul îi spuse:

—Vreau să—l învăţ meserie bună pe fiul dumneavoastră. Veniţi peste un an şi, dacă—l veţi mai recunoaşte, nu voi pretinde mei un ban, iar dacă nu—l veţi recunoaşte, atunci trebuie să—mi plătiţi două sute de taleri.

Tatăl se duse înapoi acasă, iar fiul rămase ca să înveţe şarlatania. După ce se împlini anul, tatăl veni în pădure, gândindu—se ce va face dacă nu—şi va recunoaşte fiul.

Cum mergea el aşa şi privea înainte, îi ieşi în cale un pitic care—l întrebă:

—Omule, ce ţi s—a întâmplat, de ce eşti aşa trist?

—Eh, zise Ian, mi—am dat fiul să înveţe meseria de şarlatan la un meşter în ale tâlhăriei, care mi—a spus să revin după un an şi, dacă nu—mi recunosc fiul, să i dau două sute de taleri. De aceea sunt cam speriat, că dacă n—am să—l recunosc, va trebui să dau banii şi nu ştiu de unde să—i iau.

Atunci piticul îl sfătui să ia cu el nişte coajă de pâine uscată şi s—o pună pe cuptor.

—Acolo, pe o grindă, mai zise el, stă un coşuleţ din care priveşte o păsărică şi ăstă—i fiul dumneavoastră.

Ian se duse şi aruncă în faţa coşului o bucăţică de pâine uscată, păsărică privi spre el şi vru să ia pâinea.

—Aoleu, fiul meu, tu eşti! zise tatăl bucuros.

—Aici şi—a băgat dracul coada. Cum ai putut să—ţi recunoşti fiul ? spuse mânios meşterul tâlhar.

Dar fiul zise:

—Tată, hai să mergem!

Şi plecară. în drum spre casă, trecu pe lângă ei o trăsură. Atunci fiul îi spuse tatălui:

—Vreau să mă prefac într—un ogar, așa ai putea să câștigi multi bani cu mine.

Cel din trăsură strigă către ci:

—Hei, omule, al tău e ogarul acela?

—Da, răspunse tatăl.

—Și cât ceri pe el?

—Treizeci de taleri.

—Măi, omule, e cam mult, dar îmi place copoiul dota puternic și—l vreau neapărat.

Îl luă în trăsură, însă nu merseră mult și câinele sari prin fereastra trăsurii și se făcu nevăzut, căci îndată se prefăcu iar în om și se alătură tatălul său.

Și au plecat împreună acasă.

A doua zi era iarmaroc în satul vecin. Tânărul îi spuse tatălui!

—Acum vreau să mă transform într—un cal frumos, iar tu să ma vinzi; dar ai grijă, când mă vinzi să iei frâul de pe mine, altfel nu mă mai pot preface din nou în om.

Așa că tatăl se duse cu calul la târg. Acolo veni chiar meșterul pungaș care vru să cumpere calul pentru o sută de taleri. Tatăl însă uită să—i ia frâul. Șarlatanul cumpără calul, îl duse acasă și—l puse în grajd. Când apăru o slujnică, calul îi strigă:

—Ia frâul de pe mine, ia frâul de pe mine! Slujnica rămase încremenită și se minună:

—Cum așa, calule, tu poți vorbi? și—i luă frâul.

Atunci calul se prefăcu în vrabie și țâșni pe ușă afară din grajd. Meșterul pungaș se prefăcu și el în vrabie și porni în urma lui. Se încăierară în văzduh și începură să se ciupească unul pe altul. Bătrânul pungaș se cufundă în apă și se prefăcu în pește. Tânărul se prefăcu și el în pește și iar începură să se atace unul pe celălalt. Bătrânul se prefăcu atunci în găină, tânărul într—o vulpe și—i mancă meșterului capul.

Și așa muri maestrul șarlatanilor, și mort a rămas până în ziua de azi.

JORINDE ŞI JORINGEL

(Jorinde und Joringel// Jorinde and Joringel)

Aţi auzit de Castelul Blestemat?

Demult, tare demult trăia în acel castel o vrăjitoare tare rea şi puternică.

în timpul zilei, se prefăcea în bufnita sau pisica şi ademenea păsările şi animalele pe care le tăia şi le mânca coapte.

Cât despre oameni..

Pe bărbaţi îi transforma în statui de piatră, iar feţele erau prefăcute în păsări şi închise în colivii, într—o cameră ascunsă din castel.

Vrăjitoarea a prins de—a lungul timpului multe fete...

Se spune că erau şapte mii, toate transformate în păsări minunate!

Tot pe atunci trăiau eroii povestii noastre, doi tineri frumoşi, care se iubeau foarte mult.

Pe el îl chema Joringel şi pe fata Jorinde,iar fata era de o frumuseţe rară.

Cei doi se potriveau unul cu celălalt şi voiau să se logodească.

Într—o seară,cei doi au ieşit să se plimbe în tihnă, prin pădure, cum fac îndrăgostiţii.

Soarele apunea şi o porumbiţă cânta cu jale pe ramura unui copac.

S—au aşezat lângă acel copac,în bătaia razelor obosite ale soarelui şi inimile au început să le bată cu putere, de parcă ar fi fost în pericol de moarte.

A junseseră prea aproape de castel...!

—Bu,hu hu,a strigat o bufniţă cu ochii ca jăraticul şi a zburat de câteva ori deasupra lor.

Puţin mai târziu, Joringel şi—a văzut iubita transformându—se într—o privighetoare ce cânta înfiorător de frumos.

Tânărul prefăcut în statuie nu putea să se lupte ca să—şi apere iubita şi viaţa! Nici măcar să plângă de jale şi de dorul ei.

Şi cum luna îşi făcuse apariţia pe cer,din tufişul în care era ascunsă bufniţa, a ieşit un baboi cu ochii roşii şi nasul coroiat, lung până la bărbie.

Mormăind o incantaţie a prins privighetoarea, şi—a întors faţa către luna şi i—a spus îngerului Zachiel:

—Să—l dezlegi de vrajă, atunci când luna va fi în mijlocul cerului!

După ce şi—a revenit,tânărul s—a rugat disperat de vrăjitoare, dar în zadar.

—N—o vei mai vedea niciodată,i—a spus ea cu vocea ei piţigăiată.

A plecat tânărul cu inima frântă de durere şi s—a făcut cioban .

De multe ori, venea înapoi,spre castelul blestemat, dar îi era teamă să nu—şi piardă viaţa.

Într—o noapte binecuvântată, a visat cum găsise o floare roşie ca sângele curat,în mijlocul căreia se afla o nestemată mare şi frumoasă.

A rupt floarea şi a fugit cu ea la castel.

Cum atingea ceva cu floarea pierea orice vrajă. A visat—o şi pe Jorinde..

Dimineaţa, cu bucurie şi speranţa, a pornit să caute pe dealuri, pe câmpii, floarea miraculoasă şi nepreţuită.

Mult i—a trebuit, dar nu s—a lăsat!

După vreo zece zile de căutare, a găsit floarea cea roşie. În mijlocul ei era o boabă de rouă, mare cât nestemata din vis.

A luat floarea, a mers fără oprire şi a ajuns la castel. S—a apropiat cu teama, dar a văzut că nu mai împietreşte.

Poarta castelului s—a deschis la atingerea florii.

A ascultat cu atenţie zgomotele din jurul lui şi în cele din urmă a găsit camera uriaşă unde erau păsările.

Vrăjitoarea tocmai le hrănea.

Simţind prezenta lui Joringel, baba a luat colivia în care se găsea iubita lui vrăjită şi a încercat să dispară pe furiş.

Dar puterea dragostei şi a florii roşii au fost mai puternice.

Într—o clipită, tânărul a fost lângă ea, a atins colivia cu floarea şi apoi a atins—o şi pe baba.

Jorinde şi—a reluat înfăţişarea de fata frumoasă, aşa cum era, iar baba şi—a pierdut puterile malefice.

Tinerii le—au ajutat şi pe celelalte fete vrăjite să—şi recapete înfăţişarea şi libertatea, apoi s—au întors acasă la ei şi au trăit o viaţă frumoasă şi fericită.

CEI TREI COPII NOROCOŞI
(Die drei Glückskinder// The three children of fortune)

Odată, un tată îşi chemă la sine pe cei trei fii şi le făcu daruri: primului fiu îl dărui un cocoş, cerul de al doilea O coasă şi celui de al treilea o pisică.

—Eu sunt deja bătrân, zise el, şi sfârşitul îmi este aproape, de aceea m—ara gândit la voi înainte de a închide ochii pentru totdeauna. Bani nu am şi ceea ce pot să vă dau eu acum pare lipsit de valoare, dar nu va trece multă vreme până când totul se va schimba; căutaţi numai o ţară unde asemenea lucruri sunt necunoscute şi veţi fi nişte oameni norocoşi.

După ce bătrânul îşi dădu obştescul sfârşit, cel mai mare dintre fii îşi luă cocoşul şi plecă. În oraşe văzu el mulţi cocoşi pe turlele bisericilor, rotindu—se după cum bătea vântul; în sate se auzea de peste tot cucurigu—gagu, aşa că nimeni nu se interesa de cocoşul lui. La o vreme, nimeri pe o insula unde oamenii nu mai văzuseră cocoşi şi, mal mult, nu aveau cu ce să măsoare timpul. Vedeau ei bine când e dimineaţă şi când e seară, dar noaptea, când nu puteau dormi, nu ştiau cam ce oră să fie.

—Ia priviţi, zise tânărul, o mândreţe de pasăre! Are o creastă roşie ca rubinul în vârful capului, şi ce pinteni! Ca de călăreţ. Ea cântă noaptea de trei ori şi când cântă a treia oară se crapă de ziuă. Iar de cântă în plină zi, atunci vă anunţă vreme schimbătoare.

Oamenilor de pe insulă le plăcu mult cele auzite, căci nu dormeau toată noaptea şi tare s—ar fi bucurat să ştie când este ora două, patru, şase, când se crapă de ziuă. Îl întrebară pe tânăr dacă pasărea nu—i de vânzare şi cât cere pe ea:

—Atât cât poate duce un măgar, zise tânărul.

—Un preţ de nimic pentru aşa marfă, strigară în cor insularii şi—i dădură cât ceruse.

Când ajunse acasă cu atâta bogăţie, fraţii lui se minunară foarte şi cel de al doilea spuse:

—Vreau şi eu să plec la drum, cine ştie, poate trag lozul cel mare cu coasa mea. Drept este că nu prea era nimic de văzut la darul său, mai ales că peste tot erau ţărani cu coasa pe spinare şi uneori cu câte una mult mai bună ca a sa.

Totuşi, până la urmă îi surâse şi lui norocul, căci ajunse într—o insulă unde oamenii nu mai văzuseră o coasă. Când se cocea grâul acolo, ei aduceau tunurile pe câmp şi culcau grâul la pământ. Metoda asta nu era prea bună, uneori nu nimereau paiele, ci spicele, şi boabele se scuturau pe pământ.

Tânărul le făcu o demonstraţie localnicilor cu coasa lui; începu sa culce la pământ spicele, încât toţi amuţiră când văzură minunea. Atunci se învoiră să—i dea pe coasă cât cere şi el primi un cal pe care fură încărcaţi saci cu bani, cât putea dobitocul duce.

Când se întoarse acasă cu atâta bănet, vru şi fratele mai mic să şi valorifice darul primit de la tatăl său.

Îşi luă pisica, merse dintr—o aşezare în alta, dar nimeni nu era interesat de ea, toţi aveau pisici de nu ştiau cum să se mai descotorosească de ele. Când se năşteau puii, îi înecau.

După o vreme, poposi şi el pe o insulă şi aici îi surâse şi lui norocul, întrucât nimeni nu văzuse vreo pisică, iar şoarecii se înmulţiseră aşa de mult, că dansau pe mesele şi pe paturile localnicilor cu ei de faţă. Nici regele nu ştia ce să mai facă şi cum să mai lupte împotriva lor, chiţcăiau zi şi noapte prin toate ungherele palatului, ba mai mult, rodeau tot ce apucau cu dinţii lor ascuţiţi ca nişte mici fierăstraie.

Pisica tânărului se puse pe treabă, îşi începu vânătoarea de şoareci şi până seara dădu gata şoricimea din câteva săli ale palatului. Supuşii îl rugară, pe rege să cumpere minunata lighioană chiar de—o fi să—l coste tot regatul.

Regele îi dădu stăpânului pisicii aur cât putea duce un catâr şi tânărul plecă acasă cu bogăţiile lui. Pisica, rămasă la palat, se apucă de curăţenie şi făcu atâtea victime printre şoareci, că era cu neputinţă să le numeri. Într—un târziu, încălzită de prea multă treabă, i se făcu sete: atunci stătu pe loc, ridica în sus capul şi mieună: miau, miau! Regele îşi adună oamenii căci cu toţii auziseră miorlăitul acela ciudat şi toţi fugeau speriaţi care încotro. În sala de consiliu a palatului, sfetnicii adunaţi începură sa discute ce era de făcut. În cele din urmă, hotărâră să fie trimis un sol la pisică si să—l poruncească sa părăsească palatul cât mai repede cu putinţă, pentru că, zicea Sfatul înţelepţilor : „Mai degrabă rămânem cu şoarecii, decât să devenim victimele unul asemenea monstru".

Aleseră un fiu de nobil ca să se ducă la pisică si să o roage să părăsească de bună voie palatul. Dar pisica, fiindu—i tot mai sete, făcea doar: „miau, miau".

Tânărului nobil i se păru că spune: „afară, niciodată" si merse la Sfatul înţelepţilor să le dea răspunsul.

—Atunci, ziseră înţelepţii, trebuie să scăpăm cu forţa de ea.

Fură aduse tunurile şi se porni o bubuială şi un foc asupra palatului ca în vreme de război. Încăperea unde era pisica luă foc şi, bucuroasă, ea sări pe fereastră. Dar ostaşii nu văzură nimic şi continuară să tragă în palat până ce îl transformară în ruine.

ŞASE VOINICI DUC TOATE LA BUN SFÂRŞIT(cei şase care înfruntă lumea)
(Sechse kommen durch die ganze Welt// How Six Made Their Way in the World; Six Go through the Whole World)

A fost odată un om şi omul ăsta era atât de îndemânatic, că se pricepea la tot felul de meşteşuguri. A luptat el şi cu duşmanii şi s—a purtat ca un viteaz pe câmpurile de bătaie. Dar de îndată ce s—a sfârşit războiul, nu l—au mai ţinut în oaste şi drept răsplată pentru cât slujise până atunci i—au dat doar trei pitaci, să aibă şi el de cheltuială pentru drum...

„Bătaia asta de joc n—am să le—o iert, să n—aibă nici o grijă! îşi zise el. Să—mi găsesc eu numai nişte oameni potriviţi, că—l fac eu pe împărat să—mi dea tot aurul ţării!..."

Cu sufletul încărcat de mânie, omul se îndreptă spre o pădure şi numai ce dădu acolo peste un voinic, care tocmai smulsese din rădăcină şase copaci, de parcă ar fi smuls nişte spice de grâu.

Şi cum i se păru numai bun pentru ce avea el nevoie, ostaşul găsi de cuviinţă să—l întrebe:

—Măi frate—miu, n—ai vrea tu să mă întovărăşeşti pe cele drumuri şi s—o pornim amândoi în lume?

—Mai încape vorbă că vreau? răspunse cu voioşie voinicul. Da' mai întâi îngăduie—mi să duc maică—mi legătura asta de lemne.

Şi luând un ditamai copacul, îl înfăşură ca pe—o funie în jurul celorlalţi! cinci, aburcă legătura în spinare şi porni repejor spre casă. Trecu ce trecu, dar nu prea mult, şi iacătă că se şi—ntoarse. Şi mai înainte de a păşi amândoi la drum, ostaşul îi zise:

—Măi frăţioare, după câte văd şi după cât îmi dau eu cu presupusul, noi doi laolaltă am fi în stare să ducem orice lucru la bun sfârşit!

Merseră ei ce merseră o bucată bună de drum, şi numai ce dădură peste un vânător, care stătea în genunchi, cu puşca la ochi, gata să tragă. Ostaşul căta la el, şi Cum nu zărea nici un vânat prin apropiere, îl întrebă:

—Ce vrei să împuşti, vânătorule? Iar acesta—i răspunse:

—La două poşte de aici văzui o muscă nesuferită, care tot bâzâie pe—o creangă de stejar, şi vreau s—o ţintesc drept în ochiul stâng.

—...A, asta e! se minună ostaşul. Păi atunci hai de vino cu noi, frăţioare — îl îmbie el. Că după câte văd şi după cât îmi dau eu cu presupusul, tustrei laolaltă am fi în stare să ducem orice lucru la bun sfârşit!

Vânătorul se arătă bucuros să—i însoţească şi porni laolaltă cu ei. Merseră ei o zi, merseră două, până ce ajunseră într—un loc unde se aflau şapte mori, ale căror aripi se învârteau cu mare iuţeală, deşi nu venea de nicăieri nici o suflare de vânt, nici măcar atâta cât să fi clătinat o singură frunzuliţă.

„Ei, drăcie — se miră omul nostru — cum se face că aripile morilor se învârtesc singure,

când nu adie nici urmă de vântuleţ?!"

Nu se opri însă defel, ci îşi urmă calea, în tovărăşia celorlalţi. Deodată, la vreo două—poşte depărtare de locul acela, dădură peste un voinic căţărat într—un copac, care îşi ţinea astupată o nară şi sufla pe cealaltă.

—Bre omule, ce faci tu acolo sus? îl întrebă ostaşul, nemaiputând răbda de curiozitate.

—Ia mai nimic!... La două poşte de aici sunt şapte mori de vânt şi, după cum vezi, suflu şi eu oleacă, să le fac să umble... — răspunse voinicul.

—Aha, asta ţi—e meseria! zise atunci ostaşul. Păi n—ai vrea, măi vericule, să te—nsoţeşti cu noi?... Că după câte văd şi după cât îmi dau eu cu presupusul, tuspatru laolaltă am fi în stare să ducem orice lucru la bun sfârşit.

Cel ce sufla pe o nară ascultă vorbele oşteanului şi, fiindu—i pe voie propunerea, coborî din copac şi—i însoţi bucuros. Mai merseră ei aşa, şi după câtva timp iată că se întâlniră cu unul care sta toată vremea numai într—un picior. Pe celălalt, pasămite, şi—l desprinsese din încheieturi şi—l aşezase alături de el...

Când văzu oşteanul drăcovenia asta, găsi cu cale să—l ia în zeflemea pe cel care şedea rezemat pe—un singur picior.

—Da' plăcută odihnă ţi—ai mai găsit, nenişorule, n—am ce zice! Te pomeneşti că—ţi prieşte al naibii!...

—Sunt gonaci de meserie — răspunse omul, nesinchisindu—se parcă de vorbele oşteanului — şi d—aia mi—am desprins un picior, să—mi domolesc goana; că dacă o iau la fugă cu amândouă, întrec şi pasărea din zbor, înţelegi?...

—Măi, măi, cum să nu înţeleg... — făcu oşteanul. Da' ce zici, nu te—ai învoi să te—nsoţeşti cu noi? îl îndemnă omul nostru. Că după câte văd şi după câte îmi dau eu cu presupusul, tuscinci laolaltă am fi în stare să ducem orice lucru la bun sfârşit.

Gonaciul se învoi şi intră în ceata lor. Au mers ei ce—au mers, dar nu prea mult, şi numai ce se pomeniră faţă—n faţă c—un soi de om, care purta o pălărioară pusă poznaş pe—o ureche, de—ai fi zis c—o ţine aşa, în bătaie de joc. Când îl văzu, omul nostru se apucă să—l ia la rost, da' ştii, bine de tot:

—Măi şolticule, măi, unde—ai învăţat aşa ceva!... De ce nu porţi pălăria cumsecade, ca oamenii?! Cum o ţii tu pe—o ureche, parc—ai fi Păcală!...

—Nu pot altfel — răspunse celălalt. Dacă aş face cum mă povăţuieşti, s—ar abate peste lume un ger atât de năprasnic, că ar îngheţa păsările în văzduh şi—ar cădea moarte la pământ.

—Păi dacă—i aşa, vino cu noi, frate—miu — îl pofti omul nostru. Că după câte văd şi după cât îmi dau eu cu presupusul, tussase laolaltă am fi în stare să ducem orice lucru la bun sfârşit.

Şi au ajuns cei şase voinici în cetatea de scaun, tocmai în ziua când împăratul dăduse de veste că oricărui om, fie că—i de neam ori nu, îi e îngăduit să se ia la întrecere în fugă cu fata lui, şi că acela o va lua de nevastă care va ieşi învingător din această încercare, iar de va pierde cumva, va plăti cu capul semeţia lui. Omul nostru se înfăţişă dinaintea regelui şi—i zise:

—Măria ta, de e îngăduit, mi—aş pune un slujitor să alerge în locul meu.

—Fie! încuviinţă împăratul. Şi asta, ca să nu zici că—ţi pun beţe—n roate!... Da' atunci, pe lângă viaţa ta, trebuie s—o pui chezăşie şi pe a lui. Capetele amândurora vor sta zălog până om afla de partea cui e izbânda.

După ce căzură astfel la învoială şi întocmiră legământul, omul nostru puse să—l cheme degrabă pe gonaci; îi prinse la loc piciorul şi—i zise:

—Ei, acu', arată ce eşti în stare, măi Picioare—Repezi!... zboară ca vântul, ca s—o întrecem pe domniţă şi s—o facem de ocară!...

Rămăsese hotărât ca să fie socotit învingător acela care va aduce cel dintâi apă de la un izvor ce se afla tare departe de palatul împărătesc. Gonaciul şi domniţa primiră fiecare câte un urcior, şi, la un semn, o luară la fugă amândoi o dată.

Să tot fi trecut o clipă, şi—n timp ce domniţa abia dacă făcuse o palmă de drum, pe gonaci nu—i mai văzu nimeni dintre oamenii care priveau la întrecere, de parcă ar fi trecut un vifor pe lângă ei... Cât ai bate din palme, voinicul ajunse la izvor, îşi umplu urciorul cu apă şi—o porni înapoi. Dar vezi că pe la mijlocul drumului îl apucă o pârdalnică de oboseală şi, aşezând jos urciorul, se culcă şi adormi. Noroc că avusese grijă să—şi pună sub cap o ţeastă de cal ca să doarmă pe ceva tare şi să nu—l fure cumva somnul mai mult decât chitea el să doarmă.

Într—acest timp, fata de împărat, care alerga iute, nu—i vorbă, dar, de, pe măsura unui om obişnuit şi nu a unui gonaci de meserie, ajunse şi ea la izvor şi, după ce umplu urciorul cu apă, se grăbi să se întoarcă. Alergă ea ce alergă, şi, când îl văzu pe gonaci întins în mijlocul drumului şi dormind buştean, se bucură zicându—şi: „Bine că mi—a picat vrăjmaşul în mână! Acu' nu—mi mai scapă el!..." Şi golindu—i urciorul, goni mai departe, cu puteri sporite. Rău ar mai fi păţit—o gonaciul nostru, de nu s—ar fi întâmplat ca vânătorul, cu vederea lui ageră, să fi urmărit de pe acoperişul palatului toată întâmplarea cu pricina!...

„Doar n—o s—o las pe fiica împăratului să izbândească!" îşi zise el, în sine, înciudat.. Şi, fără să mai stea o clipă la îndoială, îşi încarcă puşca, ochi şi trase cu atâta îndemânare, încât ţeasta de cal zbură de sub capul alergătorului, fără să—l vatăme câtuşi de puţin. Gonaciul se trezi numaidecât, sări în sus ca ars şi băgă de seamă că urciorul era gol şi că fiica împăratului i—o luase cu mult înainte. Dar nu—şi pierdu defel cumpătul: o luă la goană spre izvor, îşi umplu din nou urciorul cu apă şi trase o fugă, că ajunse la ţintă cu zece minute înaintea domniţei.

—Vedeţi, oameni buni — şugui el — abia acu' pot să zic şi eu că mi—am pus picioarele la—ncercare şi mi le—am dezmorţit niţeluş; că înainte numai fugă nu se poate numi c—a fost!...

Împăratul era tare cătrănit că se sfârşise aşa de prost întrecerea, iar fiică—sa numai că nu plângea la gândul că un soldăţoi prost, lăsat la vatră, reuşise isprava asta. Şi la sfat tainic, amândoi chibzuiră îndelung în ce chip ar putea să se descotorosească de peţitorul cel nedorit şi de tovarăşii săi. La un moment dat, împăratul se lumină la faţă şi zise:

—Slavă Domnului! Nu—ţi mai face griji degeaba, fata mea, c—am găsit eu un mijloc să scăpăm de el.

Apoi îi chemă la sine pe cei şase voinici şi le zise:

—Ei, acu' a venit timpul să vă veseliţi împreună şi să mâncaţi şi să beţi în lege, ca nişte oaspeţi de seamă ce—mi sunteţi.

Îi pofti apoi într—o odaie cu podeaua de fier, cu uşile aşijderea din fier şi cu ferestrele având zăbrele tot din fier. în mijlocul acestei încăperi se afla o masă încărcată cu toate bunătăţile. Împăratul îi îmbie cu o voce mieroasă:

—Ei, voinicilor, intraţi şi vă ospătaţi după pofta inimii!

De îndată ce trecură pragul, împăratul porunci să se închidă şi să se zăvorască pe dinafară toate uşile. Apoi, chemându—l pe bucătar, îi dădu ordin să încingă un foc straşnic dedesubtul odăii, până ce s—o înroşi tot fierul pardoselii. Bucătarul împlini porunca întocmai, şi cum în încăpere începuse să se facă din ce în ce mai cald, cei şase meseni crezură la început că se înfierbântaseră din pricina prea multelor pahare pe care le dăduseră pe gât...

Dar băgând de seamă că dogoarea creştea din ce în ce, hotărâră să părăsească încăperea. Şi ce crezi, de—abia atunci îşi dădură seama că uşile şi ferestrele erau zăvorâte şi că tot răul le venea numai din partea împăratului, care voia să—i dea pierzării.

—Da' ce crede el, că ne—a prins în laţ? Cu noi n—o să—i meargă cu una cu două! strigă voinicul cu pălărioara pe—o ureche. O să dau drumul unui geruleţ, că afurisitul ăsta de foc n—o să mai ştie pe unde să se ascundă!...

Îşi puse pălărioara ca lumea şi, cât ai zice peşte, se lăsă un ger atât de straşnic, că nu se mai simţi în odaie nici pic de căldură, iar bucatele de pe masă îngheţară în bliduri.

După vreo câteva ceasuri, împăratul îşi dădu cu ideea că oaspeţii săi s—au făcut scrum din pricina dogoarei şi porunci să se deschidă uşile ca să poată vedea cu ochii lui cum pieriseră.

Dar când pătrunse în odaie, să—i vie rău, nu altceva; cei şase voinici tăifăsuiau la masă, teferi şi plini de voioşie, de parcă n—ar fi trecut prin nici un neajuns. Ei îşi dezvăluiră dorinţa de a ieşi afară, să se mai încălzească, fiindcă în odaie era un ger straşnic, care îngheţase până şi bucatele de pe masă. Cu sufletul clocotind de mânie, împăratul alergă val—vârtej la bucătar şi—l umplu de ocări, întrebându—l de ce nu—i îndeplinise întocmai porunca. Dar bucătarul îi răspunse:

—Să se ducă măria voastră şi să se încredinţeze singur câtă jărăgaiu mai e şi—acum, iar dacă nu e cum zic, facă—mi orice!

Împăratul văzu cu ochii lui că sub odaia de fier ardea şi acum cogeamite focul şi înţelese că pe calea aceasta n—avea cum să le vină de hac celor şase voinici.

Şi se puse să chibzuiască din nou în ce chip s—ar putea descotorosi de oaspeţii nepoftiţi. Porunci apoi să—i fie adus ostaşul şi—i vorbi de părea că are numai miere în glas:

—Dacă te lipseşti de mâna fiicei mele, o să te încarc cu atâta aur, cât nici n—ai să poţi duce!

—La asta mă învoiesc bucuros, măria ta — răspunse ostaşul. Şi dacă—i vorba de dat, păi atunci să—mi dai atâta aur cât să poată duce—n spate unul din slujitorii mei! Iar de te învoieşti, să ştii că niciodată n—o să mai cer mâna domniţei!

Împăratul rămase mulţumit de răspunsul ostaşului şi acesta la rându—i se grăbi să—i zică:

—Află atunci, măria ta, că de azi în patrusprezece zile mă înfăţişez să—mi iau aurul!

Trimise apoi după toţi croitorii din ţară şi le porunci ca până în patrusprezece zile să—i coasă un ditamai sacul, cum nu se mai văzuse până atunci. Şi după ce sacul fu gata, voinicul care smulgea copacii din rădăcină îl aruncă—n spinare şi se înfăţişă regelui.

Văzându—l încă de departe, împăratul gândi în sinea lui: „Aoleu, da' zdravăn voinic trebuie să mai fie şi flăcăul ăsta, de e în stare să ducă pe umăr un sac mai mare decât o casă!". Şi deodată îl apucă groaza: „Să ştii că—mi sleieşte de aur vistieria şi mă lasă sărac lipit!..."

Apoi porunci să se aducă o mie de ocale de aur — şi şaisprezece dintre cei mai zdraveni slujitori ai săi abia îl putură căra în spinare. Dar voinicul nostru apucă aurul cu o singură mână şi, după ce—l zvârli în sac, grăi:

—Măi oameni buni, de ce n—aţi adus mai multe grămezi deodată, nu vedeţi că nici fundul sacului nu s—a acoperit cumsecade?

Împăratul porunci să i se facă pe voie şi slujitorii tot aduseră la aur, până ce se slei vistieria. Zvârli voinicul aurul în sac, dar nu ajunse să—l umple nici pe jumătate.

—De ce nu aduceţi mai din gros? îi luă el la rost. Cu firimiturile astea n—o să umplu eu sacul!

Aduseră încă şapte mii de căruţe încărcate cu aur strâns de prin toate colţurile ţării, şi voinicul le aruncă în sac împreună cu boii înhămaţi la jug.

—Acu' nu mai am răgaz s—aleg — zise el; tot ce—mi cade—n mână pun în sac, doar—doar de l—oi umple odată!...

A vârât el în sac tot aurul, dar cum sacul mai avea mult până să se umple, voinicul grăi:

—Gata! A venit timpul să—i punem capăt! Ce să—i faci, uneori te mulţumeşti să legi sacul, chiar dacă nu—i plin până la gură!...

Apoi şi—l săltă în spate şi—o porni la drum, însoţit de tovarăşii săi.

Când se dezmetici împăratul şi băgă de seamă că un singur om îi căra toată avuţia ţării, se mânie foc şi porunci călărimii să pornească în goana mare pe urmele celor şase hoinari şi să le ia aurul înapoi. Două regimente de călăreţi îi ajunseră numaidecât din urmă şi le strigară:

—N—auziţi, mă, staţi pe loc, că sunteţi în puterea noastră! Daţi—ne sacul de aur, că de nu, praf şi pulbere s—alege din voi!

—Ce tot îndrugaţi voi acolo? îi înfruntă voinicul care sufla pe—o singură nară. Ori nu vă e bine?!... Ei, o să văd eu acuşi cum ştiţi să zburaţi prin văzduh!

Acestea zicând, îşi astupă o nară, iar cu cealaltă începu să sufle asupra călăreţilor, care se risipiră în cele patru vânturi...

Aşa păţesc toţi aceia care sar să—l apere pe un nemernic de împărat! Iar cei şase voinici şi—au urmat calea mai departe şi au trăit fericiţi împreună până în ceasul din urmă al vieţii lor.

Vreţi să vă mai spun ce s—a întâmplat cu împăratul? Lucrul ăsta nu—l ştiu prea bine. Dar ceea ce ştiu e că n—a mai slobozit nici un ostaş din armată dându—i doar trei pitaci de cheltuială, şi asta, dacă s—o mai fi găsit vreun neghiob de ostaş care să plece la război pentru el!

CUM A LUAT CUNOŞTINŢĂ LUPUL DE VOINICIA OMULUI(lupul şi omul)
(Der Wolf und der Mensch// The wolf and the man)

S—a întâmplat ca—ntr—o zi să se întâlnească o vulpe c—un lup şi să stea ei la taifas. Şi, vorbind de una, de alta, vulpea aduse vorba despre voinicia omului care era atât de grozavă, că nici o jivină nu i se putea împotrivi, şi doar prin vicleşug mai era în stare să se poată feri de el.

Dacă auzi asta, lupul începu să se grozăvească:

—Ştii ce, de—aş vedea un om o singură dată, tot m—aş repezi cu colţii la el!

—La asta aş putea să te ajut cu dragă inimă, de—o crezi în serios — spuse vulpea. Mâine în zori, vino la mine şi—o să—ţi arăt un om, aşa cum pofteşti.

Cu mult înainte de—a răsări soarele, lupul se şi înfiinţa la vizuina vulpii şi aceasta ieşi cu el din pădure şi—l duse pe drumul pe care trecea în fiecare zi vânătorul.

Şi cum stăteau ei aşa şi aşteptau, numai ce se ivi pe acolo un soldat bătrân, scos la pensie de cine ştie când.

—Ăsta nu—i un om? întrebă lupul.

—Nu — răspunse vulpea. A fost odată un om, da' acu!... Apoi trecu, alergând, un băieţel care se ducea la şcoală.

—Da' ăsta? Nici el nu e om?!...

—Nici el nu e! Da' curând o să ajungă!...

Şi într—un sfârşit se ivi şi vânătorul, cu puşca cu două ţevi în spinare şi cu cuţitul la brâu. Şi—i spuse vulpea lupului:

—Vezi, dinspre tufanul ăla vine un om! La ăsta trebuie să te repezi... Dar eu nu mai stau, îmi iau tălpăşiţa spre vizuina mea. Lupul nu stătu pe gânduri nici o clipă şi se repezi asupra omului. Şi când îl văzu vânătorul cum se repede aşa orbeşte asupra lui, îşi spuse: „Păcat că n—am un glonte pe ţeava, să—l achit pe loc!" Şi punând puşca la ochi, îi trimise lupului în faţă toată încărcătura de alice. Lupul se schimonosi de durere, dar nu se lăsă înfricoşat, şi dădu să se mai repeadă o dată. Dacă văzu cât e de înverşunat, vânătorul îi trimise a doua încărcătură. Dar lupul îşi înfrânse durerea şi se aruncă asupra omului, gata să—l înşface.

Văzându—l cât e de turbat, omul scoase cuţitul de vânătoare şi—i dădu câteva lovituri şi—n faţă şi—n spate, că bietul lup începu să sângere tot şi alergă, urlând, spre vizuina vulpii.

—Ei, frate lupule — prinse a—l întreba vulpea — ia spune—mi cum ai scos—o la capăt cu omul?

—Of, of, vai de pielea mea ce—am păţit!... abia putu să îngâne lupul. Nu mi—am închipuit că omul ar putea să aibă o asemenea putere!... Mai întâi a scos de pe umăr un băţ şi—a suflat în el de mi—a zburat ceva în faţă, care m—a pişcat grozav şi—apoi a mai suflat o dată în băţ, şi mi—a zburat ceva pe la nas, de parcă tuna şi fulgera... Şi când îmi spuneam c—o să—i vin de hac şi—o să—l apuc în colţi, o dată şi—a scos, afurisitul, o coastă din trup şi dând năvală asupra mea, a început a mă izbi cu ea de eram cât pe—aci să rămân mort pe loc.

—Vezi — spuse vulpea — cât de lăudăros ai fost?!... Bine zice vorba din bătrâni: ai aruncat atât de departe toporul că acu', oricât ai încerca, nu—l mai poţi lua înapoi!...

LUPUL ŞI VULPEA

(Der Wolf und der Fuchs// The wolf and the fox)

Lupul se întovărăşise cu vulpea, dar prietenia asta nu prea îi convenea cumetrei roşcovane, căci lupul, fiind mai puternic, îi poruncea vulpii să facă orice îi trecea prin minte, iar ea trebuia să se supună. Vulpea îşi dorea din tot sufletul să scape de stăpânul ei, lupul, dar nu ştia cum să facă asta.

Într—o zi, pe când mergeau prin pădure, lupul a spus :

" Hei , vulpe roşcată, du—te îndată să îmi aduci ceva de mâncare, ca de nu, te voi mânca pe tine. "

La aceasta, vulpea i—a răspuns :

"Ştiu prin apropiere o gospodărie în care sunt doi miei; dacă binevoieşti, putem merge într—acolo să furăm unul din ei." Vorbele acestea l—au uns la suflet pe lup, aşa că au pornit către gospodărie şi, odată ajunşi acolo, vulpea a înşfăcat un miel micuţ, l—a adus lupului şi, apoi, s—a dus în pădure, lăsându—şi tovarăşul să se ospăteze.

Bietul mieluşel striga, însă, înecat de hohote de plâns, iar mama lui l—a auzit şi a început şi ea să urle din toate puterile. Harmalaia era atât de mare încât taranul, care stăpânea peste gospodărie, a ieşit în fugă din casa pentru a vedea ce se întâmpla. El a dat peste lup şi l—a bătut cu atâta încrâncenare, încât acesta abia a reuşit să scape cu fuga. Şchiopătând şi urlând de durere, lupul a ajuns—o din urmă pe vulpe.

" M—ai sfătuit cum nu se poate mai prost", a spus el ;

"Voiam să pun labă şi peste celălalt miel , dar ţăranul m—a văzut şi mi—a tras o bătaie soră cu moartea."

Vulpea i—a răspuns,

" Ce să—ţi fac dacă eşti aşa de lacom ? Un singur miel nu îţi era de ajuns ?"

A doua zi, în timp ce mergeau prin pădure, lupul cel hulpav a spus din nou, "Hei , vulpe roşcovană , adu—mi repede ceva de îmbucat ca de nu, am să te înghit pe tine." Vulpea i—a zis îndată : " Ştiu o gospodărie în care nevasta unui taran va coace diseară nişte turte ; putem să mergem într—acolo şi să ne înfruptăm cu câteva din ele." Zis şi făcut. Cei doi s—au îndreptat către casa gospodinei, vulpea s—a furişat primprejur şi a început să tragă cu ochiul şi să adulmece până când a descoperit locul unde era aşezată farfuria cu turte. S—a repezit la ea şi a înşfăcat şase turte pe care le—a adus lupului. "Iată, ţi—am adus ceva să mănânci ", i—a zis ea lupului, şi apoi şi—a văzut de drum către codru. Lupul a mâncat dintr—o înghiţitură toate turtele şi şi—a spus în sinea lui :" Hm, aş mai îmbuca un rând din bunătăţile astea," aşa că s—a dus către casă şi a apucat în colţi toată farfuria cu turte. Farfuria a căzut însă pe podea şi s—a făcut ţăndări. Lucru asta a făcut un zgomot aşa de mare încât gospodina a venit în fugă şi, când l—a văzut pe lup, a început să strige după ajutor. Pe dată s—au ivit şi alţi oameni, care l—au bătut cu ciomegele atât de rău, ca lupul abia a reuşit să scape, alergând în două picioare. Urlând cu jale şi tremurând de durere, lupul a întâlnit—o pe vulpe în pădure. " Un plan mai prost că stă nici că se putea să ai, " a strigat el, furios, "Ţăranii au pus mâna pe mine şi mi—au tăbăcit toată blana."Vulpea, însă, i—a răspuns : " Ce să—ţi fac dacă eşti aşa de lacom ? Nu puteai să te mulţumeşti cu cele şase turte ?"

În cea de—a treia zi, lupul, abia mai putând să păşească de atâta durere, a spus din nou :"

Hei , vulpe roşcovană, dacă nu îmi aduci ceva de îmbucat, am să te mănânc cu tot cu coada." Vulpea i—a zis :" Ştiu un om care tocmai a tăiat nişte vite, iar carnea sărată a pus—o într—un butoi din pivniţa lui. Putem să mergem şi să i—o furăm." Lupul, mulţumit, i—a spus :"Bine, voi merge cu tine, dar va trebui să mă ajuţi dacă nu reuşesc să scap de unul singur." "Aşa voi face ," a spus vulpea şi a pornit înainte, arătându—i lupului cărările şi cotloanele prin care se ajungea la pivniţa. Odată ajunşi acolo, au găsit butoiul plin de carne gustoasă, iar lupul s—a repezit de îndată să înfulece, gândindu—se :" *Miam*, am o mulţime de timp ca să—mi potolesc foamea înainte de a pleca de aici." Vulpea gusta şi ea cu plăcere din carne, dar, în acelaşi timp, îşi lăsă ochii să iscodească în toate părţile, să vadă dacă nu venea cineva şi, din când în când , alerga către gaură prin care intraseră în pivniţa, ca să vadă dacă nu cumva trupul i se umflase de prea multă mâncare şi mai putea ieşi din prin gaura aceea strâmtă.

La un moment dat, lupul a zis :"Spune—mi şi mie, draga vulpiţa, de ce tot alergi de colo – colo şi nu ai deloc astâmpăr ?"

Vicleana vulpe i—a răspuns :"Trebuie să văd dacă nu apare vreun om încoace.""Ai grijă şi nu te îndopa prea tare !" Lupul, însă, i—a răspuns : "Nu voi pleca de aici până nu golesc de carne tot butoiul." În timpul acesta, ţăranul care stăpânea peste casa a auzit zgomotul făcut de săriturile vulpii şi a intrat în pivniţă. Atunci când l—a văzut, vulpea a zbughit—o prin gaura într—o clipită. Lupul a vrut şi el să o ia la fugă după vulpe, dar burta i se umflase aşa de mult de la mâncare încât nu mai încăpea prin gaură. S—a chinuit cât s—a chinuit lupul să scape, dar nu a făcut altceva decât să rămână înţepenit în gaură prin care îşi caută scăparea. Ţăranul atâta aştepta ! I—a tras o bătaie cu ghioaga lacomului lup până când acesta şi—a dat zilele, iar vulpea a alergat voioasa în pădure, mulţumită că a scăpat de stăpânul ei cel hulpav.

VULPEA ŞI CUMĂTRA

(Der Fuchs und die Frau Gevatterin// Gossip wolf and the fox; The fox and his cousin)

O lupoaică născu un puişor şi rugă o vulpe să i—l boteze. „E doar rudă cu noi, un animal foarte viclean şi inteligent, aşa că ar putea să—l înveţe şi pe fiul meu lucruri folositoare în viaţă". Vulpea fu foarte măgulită şi zise:

—Preaiubită cumătră, vă mulţumesc pentru cinstea pe care mi—aţi acordat—o şi, la rândul meu, ţin ca aceasta să fie spre fericirea voastră.

La cumătrie se înfruptă din toate bucatele şi se veseli, apoi spuse:

—Dragă cumătră, este de datoria noastră să ne îngrijim de acum încolo de puişor. Trebuie să aibă mereu mâncare bună ca să ajungă un lup puternic. Ştiu eu un staul cu oi de unde am putea lua ceva bun de mâncare.

Lupoaicei—mame îi plăcură spusele cumetrei şi merse cu ea la curtea ţăranului cu oi. Vulpea îi arătă curtea de departe şi—i zise:

—Acolo va trebui să vă strecuraţi nevăzută, între timp eu voi cerceta pe partea cealaltă, poate prind o găină.

Vulpea însă nu intră şi ea în curte, ci fugi în pădure şi se aşeză să se odihnească.

Lupoaica ac strecura în staul, dar acolo era un câine care începu să latre aşa de tare, încât ţăranul o auzi şi veni în grabă, o prinse pe lupoaică şi—i turnă pe blană o căldare de leşie. Cu greu reuşi hoaţa să scape din curtea ţăranului. Nu departe dădu peste vulpe care o făcea pe nenorocita.

—Vai de mine, cumătră. Începu ea sa se jeluiască, ce—am păţit! M—a prins ţăranul, mi—a zdrobit oasele în bătaie şi mi—a opărit blana. Dacă nu vrei să rămân şi să mor aici, ajuta mă, te rog.

Lupoaica abia putea merge, dar sări să—şi ajute cumătră, care era sănătoasă tun, şi o cără în spinare acasă.

—Rămâi sănătoasă, cumătră, si să—ţi fie de bine friptura, îi strigă vulpea râzând batjocoritor, apoi, dintr—o săritură, dispăru în pădure.

VULPEA ŞI PISICA(vulpoiul şi pisica)
(Der Fuchs und die Katze)

Într—o bună zi, într—o oarecare pădure, pisica a întâlnit—o pe cumătra vulpe. La vederea ei, pisica şi—a spus în sinea ei :" Vai, vulpea este atât de isteaţă şi plină de experienţa, şi atât de respectată de lumea bună ". Apoi, i s—a adresat pe un ton prietenos :" Bună ziua, dragă doamnă vulpe ! Ce mai faci? Cum te mai simţi ? Cum te descurci pe timpul ăsta frumos ?"

Vulpea, mandra din cale afară, a măsurat—o pe pisica din cap până în picioare, şi, câtăva vreme, nu s—a hotărât dacă să—i facă onoarea de a—i răspunde sau nu. În cele din urmă, ea a zis :" Of, tu, nepotolita curăţitoare de mustăţi, prostănaca gudurătoare, înfometata vânătoreasă de şoricei, cum de îndrăzneşti să îmi vorbeşti ? Cum de ai curajul să mă întrebi ce mai fac ? Cât de învăţata eşti tu ? Câte meşteşuguri stăpâneşti ? " "Păi, eu ... nu ştiu decât un meşteşug ," i—a răspuns pisica. "Mda ? Şi care ar fi acesta ?" a întrebat—o vulpea."Atunci când câinii aleargă după mine, sar degrabă într—un copac şi îmi salvez viaţa." "Numai atâta ştii ?" i—a zis vulpea. "Eu sunt maestra peste 100 de meşteşuguri şi am un sac plin de şiretlicuri.Îmi pare rău pentru tine. Vino cu mine şi am să te învăţ cum se face ca să scapi de câini."

Chiar atunci, s—a ivit printre copaci un vânător, însoţit de patru câini. Pisica a sărit sprintena într—un copac şi s—a urcat cu iuţeală în vârful lui, acolo unde crengile şi copacii o făceau nevăzută. "Deschide—ţi sacul, doamna vulpe ! Deschide—ţi sacul cu şiretlicuri !", a strigat pisica, însă vulpea fusese deja încolţită de către câini, care nu îi lăsau nici o cale de scăpare. "Vai, doamna vulpe ", a zis pisica, "tu, cu toate cele 100 de meşteşuguri ale tale, ai ajuns la pierzanie ! Dacă ai fi putut să te urci cu mine în copac, viaţa ta ar fi fost salvată."

GAROAFA
(Die Nelke// The Pink)

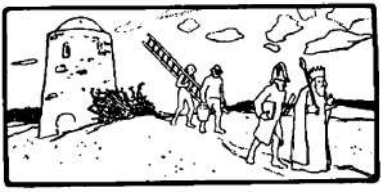

Era odată o regină pe care Dumnezeu o pedepsise să nu aibă copii. în fiecare zi mergea în gradina palatului şi se ruga lui Dumnezeu să—i dea şi el un băieţel. Într—o zi, veni la ea un înger din cer şi—i spuse:

—Bucură—te că vei avea un fiu căruia i se va împlini orice dorinţă. Regina îi povesti regelui despre buna—vestire si, când se împlini timpul, născu un băieţel, iar regele se bucura foarte mult.

În fiecare zi mergeau, ea şi copilul, în parcul eu animale de lângă palat, şi acolo se spălau într—o fântâniţă cu apa limpede precum cristalul. S—a întâmplat însă că, odată, ea adormi cu copilul în poală. Atunci sosi bucătarul palatului, care ştia că micul prinţ avea darul de a împlini orice dorinţă, îl luai apoi taie un cocoş şi cu sângele lui unse hăinuţele şi pelincile copilului. Pe băieţel îl duse undeva, departe, şi—l dădu unei doici să—l alăpteze, iar el alergă la rege şi—i spuse că regina, adormind, a lăsat copilul pradă fiarelor sălbatice, care l—au mâncat. Văzând sângele de pe hăinuţele copilului, regele crezu ce—i spuse bucătarul şi se mânie aşa de tare pe soţia lui, încât dădu porunca sa se clădească un turn înalt, fără ferestre şi fara scara, de unde nici soarele şi luna nu puteau fi văzute, şi o închise acolo.

În turnul acesta trebuia să stea ea şapte ani fara mâncare şi apă. Dar Dumnezeu îi trimise doi îngeri din cer sub formă de porumbei şi aceştia zburau de două ori pe zi la ea şi—i aduceau mâncare şi apă, astfel că cel şapte ani trecură cu bine.

Bucătarul se gândea fericit: „dacă acestui copil i se împlinesc toate dorinţele, s—ar putea să—mi surâdă şi mie norocul". Aşa că plecă de la palat, se duse la băiat, care între timp crescuse mare şi putea vorbi, şi—i zise:

—Ce—ar fi să—ţi doreşti un palat frumos cu parcuri, grajduri cu cai şi toate celelalte acareturi?

Abia rosti copilul cuvintele prin care cerea palatul, că dorinţa i se şi împlini.

După o vreme, bucătarul îi zise iar:

—Nu—i bine că eşti aşa singur, doreşte—ţi şi tu o tovarăşă de joacă. Numai cât prinţul îşi rosti dorinţa şi apăru o fetiţă aşa de frumoasă, că nici un pictor n—ar fi putut să—i zugrăvească chipul. Cei doi copii se jucau împreună şi se iubeau din tot sufletul, iar fostul bucătar trăia ca un mare nobil, vânând toată ziulica sau dând petreceri la palat. însă mereu se gândea că într—o zi s—ar putea întâmpla ca fiul regelui să dorească să meargă la tatăl lui şi astfel el ar fi dat de belea. Aşa că se duse în palat, şi—i zise fetei:

—În noaptea asta, când băiatul va dormi, să mergi în camera lui şi să—i bagi un cuţit în inimă, iar mie să—mi aduci limba şi inima lui; dacă n—ai să faci cum îţi spun, să ştii că te omor.

Şi plecă la vânătoare.

A doua zi, când se întoarse la palat, află că fata nu făcuse nimic din ceea ce—i poruncise. Ea îi zise:

—Cum să vărs cu sângele cuiva care n—a supărat pe nimeni? Bucătarul se răsti la ea:

—Dacă nu faci cum îţi spun, vei plăti cu propria—ţi viaţă, şi plecă iar la vânătoare.

Fata lua o veveriţa care tocmai sarea pe acolo, o tăie, îi scoase inima şi limba, le puse pe o farfurie şi când îl zări venind pe bucătar, îi spuse băiatului:

—Aşează—te în pat şi acoperă—te bine cu plapuma.

Bucătarul intră şi începu să strige

—Unde—i inima şi limba?

Fata ii arată farfuria. Băiatul aruncă plapuma de pe el şi zise:

—Om ticălos ce eşti, de ce ai vrut să mă ucizi? Acum am să—ţi viu de hac: te voi preface într—un căţel negru, vei purta zgardă la gât şi vei mânca jar aprins ca să—ţi iasă flăcări pe nas.

Şi, cum termină de rostit vorbele acestea, bucătarul se prefăcu într—un pudel ou o zgardă de aur la gât, iar bucătarii ceilalţi îi aduseră cărbuni aprinşi ca să—i iasă flăcări pe gât şi pe nas.

Apoi prinţul mai rămase o vreme acolo, dar se gândea mereu la mama lui, dacă o mai fi sau nu în viaţă. În cele din urmă, îi zise fetei:

—Vreau să mă duc acasă, în ţara mea. Dacă vii cu mine, voi avea grijă de tine.

—Ah, zise ea, drumul e lung şi ce să fac eu într—o ţară străină unde nu cunosc pe nimeni?

Prinţului nu—i căzură prea bine cuvintele ei, dar, pe de altă parte, ar fi vrut s—o aibă cu el, aşa că o prefăcu într—o garoafă frumoasă, o puse printre lucrurile lui şi plecă spre ţara natală. Pudelul venea în urma lui.

Când ajunse în regatul tatălui său, mai întâi se duse la turnul unde era închisa mama lui şi, cum turnul era foarte înalt, comandă o scară ca să poată urca sus. Ajuns în vârful turnului, privi înăuntru şi zise:

—Măria Ta, mai eşti în viaţă sau te—ai prăpădit de mult? Ea răspunse:

—Tocmai am mâncat şi sunt sătula, căci ea credea că cel care—i vorbea era îngerul care—i aducea hrană.

Fiul îi vorbi din nou:

—Mamă scumpă, eu sunt, fiul tău, cel despre care s—a spus că l—au sfâşiat fiarele sălbatece. Dar sunt în viaţă şi am venit să te salvez din închisoarea ta.

Coborî apoi de pe scară şi merse la rege, tatăl său. Se anunţă ca un simplu vânător care ar vrea să—l slujească. Regele spuse:

—De ce nu, dacă—i priceput, ar putea aduce mult vânat. Să fie angajat.

Dar nici în toată ţara lui şi nici în împrejurimi nu era nimic de vânat. Noul angajat promise însă că va face rost de atâta vânat cât era nevoie pentru masa regală. Adună pe toţi vânătorii curţii şi—i luă cu el la vânătoare. Când ajunseră în pădure, le porunci să facă un cerc mare în jurul lui şi el se aşeză în mijloc. Apoi începu, în sinea lui, să—şi dorească vânat. îndată apărură peste două sute de animale iar vânătorii, cum stăteau în cerc, le—au împuşcat. Şaizeci de care fură încărcate cu vânat şi duse la rege, astfel că, mulţi ani, pe masă avea să fie din belşug carne de la animalele cele mai bune de mâncat.

Regele se bucura foarte mult şi porunci a doua zi o petrecere mare la care să fie invitaţi toţi curtenii. Când erau cu toţii adunaţi, el îi spuse vânătorului:

—Fiindcă eşti aşa priceput în meseria ta, vreau să rămâi la curte.

—Măria Ta, răspunse vânătorul, nu sunt un vânător aşa bun pe cât crezi. Dar regele fu neclintit în hotărârea lui:

—Ba vei rămâne aici!

Vânătorul nu avu încotro şi acceptă să rămână pe lângă rege. Cum stătea el în palat, se gândea la iubita lui mamă dorind să ştie ce face ea în turnul în care fusese închisă. Abia se gândi, că şi veni majordomul palatului care—i spuse regelui:

—Măria Ta, noi ne bucuram şi ne veselim aici la palat, dar oare regina ce mai face ?

Regele răspunse:

—L—a lăsat pe copilul nostru să—l sfâşie fiarele, de aceea nici nu vreau să aud de ea.

Atunci vânătorul luă cuvântul şi zise:
—Măria Ta şi tată al meu, regina trăieşte, iar eu sunt fiul tău; nu m—au sfâşiat fiarele sălbatice, bucătarul cel ticălos m—a furat şi mi—a murdărit hainele cu sângele unui cocoş.
Apoi luă pudelul de zgardă şi i—l arătă regelui:
—Ăsta, care suflă flăcări pe gât şi pe nări, e ticălosul.
Regele îl întrebă dacă l—ar putea transforma din nou în bucătar, tânărul îşi puse dorinţa şi în faţa lor reapăru ticălosul cu şorţul dinainte şi cuţitul în mână. Când îl văzu, regele sări în sus de mânie şi porunci să fie aruncat în carcera cea mai adâncă. Apoi vânătorul îi spuse regelui:
—Tată, vrei să vezi şi fata cu care m—am jucat în copilărie şi care trebuia să mă ucidă din ordinul bucătarului, dar a refuzat?
—Da, cu mare plăcere, spuse regele.
—Am să ţi—o arăt sub formă de floare.
Şi bagă mâna în buzunar, scoase garoafa, o puse pe masă şi regele fu uimit de aşa o frumuseţe cum nu mai văzuse în viaţa lui.
—Şi acum vreau s—o vezi de—adevăratelea la faţă.
Şi—şi dori ca floarea să redevină fecioara care fusese. Ea îşi recapătă chipul minunat pe care mei un pictor nu l—ar fi putut zugrăvi.
Regele trimise în grabă două cameriste şi doi slujitori la turn ca s—o ia pe regină şi s—o aducă la masă. Ajunsă în sala palatului, regina nu mancă nimic, ci doar spuse:
—Dumnezeu cel bun care m—a ajutat să supravieţuiesc mă cheamă la el. A mai trăit trei zile, apoi s—a stins din viaţă cu zâmbetul pe buze. Şi când fu
înmormântată, doi porumbei albi o urmară spre locul de veci: erau cei care—i aduseseră mâncare în turn. Iar un înger din cer s—a aşezat pe mormântul ei.
Bătrânul rege a poruncit ca bucătarul să fie sfâşiat în patru bucăţi. Dar mâhnirea îl rodea în adâncul mimii şi muri şi el curând.
Prinţul se căsători cu iubita lui pe care o purtase în chip de garoafă în buzunar. Iar dacă n—or fi murit între timp, mai trăiesc şi azi fericiţi.

GRETEL CEA ISTEAȚĂ

(Die kluge Gretel// Clever Grethel)

Era odată o bucătăreasă care purta pantofi cu tocuri roşii şi, când ieşea încălţată cu ei, se învârtea încolo şi încoace foarte bucuroasă, minunându—se: „Tu, Gretel, ce slujnică frumoasă eşti!". Iar când sosea acasă, trăgea un gât de vin de bucurie şi, cum vinul îi deschidea pofta de mâncare, mânca tot ce era mai bun din cele ce gătea, până se sătură, şi—şi zicea în sinea ei: „O bucătăreasă bună trebuie să guste din mâncarea pe care o face".

S—a întâmplat odată ca stăpânul ei săi porunceascâ:

—Gretel dragă, în scara asta avem un oaspete, pregăteşte cum ştii tu mai bine două găini.

—Treaba—i ca şi făcută, domnul meu! răspunse Gretel.

Apoi tăie găinile, le opări, le jumuli, le înfipse în două ţepuşe, iar către seară le puse la foc ca să le frigă. Găinile începuseră deja să se rumenească, dar oaspetele nu mai venea. Atunci Gretel îi striga stăpânului:

—Dacă nu vine oaspetele, trebuie să iau de pe foc găinile! Ce păcat să nu fie mâncate imediat când încă sunt cu zeama în ele! Acum ar fi numai bune!

Stăpânul îi spuse:

—Am să mă duc eu însumi să—l aduc pe invitatul nostru.

Nici nu plecă bine stăpânul, că Gretel luă cele două ţepuşe cu găinile înfipte în ele şi le puse deoparte, gândindu—se în sinea ei: „Dacă stau mult pe foc, găinile se ard! Cine ştie când vine oaspetele! între timp, ia să dau o fugă în beci să trag un gât de vin". Luă un urcior, aduse vin, trase o gură bună şi îşi zise: „Dumnezeu să te binecuvânteze, Gretel!" Iar apoi adăugă: „Vinul băut nu trebuie despărţit de cel rămas în urcior". Şi bău şi vinul rămas în urcior. Apoi puse din nou găinile deasupra focului, după ce mai întâi le unse din nou cu unt, şi începu să le întoarcă pe o parte şi pe alta ca să se rumenească. Friptura începu să miroase foarte bine, iar Gretel se gândea: „Ar trebui să le încerc, să văd dacă nu lipseşte ceva". Luă o bucăţică din una dintre ele, îşi linse degetele şi zise: „Vai ce bune—s! E un adevărat păcat şi o mare ruşine sa nu fie mâncate acum!" Se uită pe fereastră să vadă dacă nu cumva vine stăpânul împreună cu oaspetele anunţat şi, cum nu zări pe nimeni, se aşează din nou lângă cele două găini fripte şi—şi zise: „Iaca, uneia i s a ars deja o aripă, ar fi bine s—o iau ca să n—o vadă stăpânul". Aşa că tăie aripa, o mancă şi tare—i mai plăcu. Când termină de mâncat, se gândi: „Trebuie s—o iau şi pe cealaltă, altfel va observa stăpânul că lipseşte ceva".

După ce înghiţi cele două aripi de la o găină, se duse iar la fereastră şi se uită să vadă dacă nu cumva vine stăpânul cu oaspetele lui. Dar nu văzu pe rumeni. „Cine ştie, s—o fi răzgândit oaspetele şi nu mai vine deloc. Sau poate au tras amândoi la un han?! Hai, Gretel, bucură—te din plin de viaţă. Ai început o găină, dă—o gata, că altfel n—o să ai linişte. De ce să refuzi tu darurile cereşti?" Aşa că alergă iar în beci, mai trase o duşcă de vin, apoi, bucuroasă nevoie mare, mancă toată găina. Dar stăpânul tot nu venea. Gretel se uita iar pe fereastră, apoi spre

cealaltă găină şi—şi zise: „Una fără cealaltă nu merge, unde—i una trebuie să fie şi perechea ei, găinile nu pot sta decât împreună, pentru unii mumă, pentru alţii ciumă, nu se poate. Cred că dacă mai trag încă un gât de vin, n—o să mi se aplece". Aşa că se duse în beci, bău iar un gât bun de vin şi—i făcu loc şi celei de a doua găini lângă surata ei.

Tocmai atunci, îl auzi pe stăpânul ei strigând:

—Grăbeşte—te, Gretel, iată oaspetele nostru vine îndată!

—Da, domnule, eu tocmai aranjam masa.

Stăpânul intră în sufragerie să vadă cum este pusa masa, între timp, oaspetele ciocani la uşa. Stăpânul avea in mana cuţitele ca şi cum ar fi vrut să taie din găinile fripte. Gretel se repezi la uşa, puse degetul la buze ei zise:

—Ssst, ia—o din loc cât mai ai vreme, nu cumva să te prindă stăpânul meu. că va fi vai şi amar de tine. Te—a invitat la cină cu gând să—ţi taie urechile, Ia asculta cum ascute cuţitele!

Oaspetele ascultă şi într—adevăr auzi zgomot de cuţite, aşa că sări câte două trepte şi fugi cât putu de repede; Gretel nu se lăsă nici ea mal prejos şi alergă la stăpân, ţipând cât o ţinea gura:

—Ăsta—i oaspetele simpatic pe care laţi invitat?

—De ce, Gretel, ce ai cu el?

—Iaca, zise ea, mi—a luat găinile pe care le pusesem pe farfurie când tocmai voiam să le aduc la masă şi a fugit cu ele.

—Frumoasă treabă! zise stăpânul cu multă părere de rău, gândindu—se la cele două găini fripte care se făcuseră nevăzute. Dacă mi—ar fi lăsat măcar una să am şi eu ce mânca! Şi—i veni în minte să strige după oaspete, dar acesta fugea de—i scăpărau călcâiele, mai ales că stăpânul era cu cuţitele în mână.

—Numai una, numai una! striga el, cu gând că oaspetele îi va lăsa şi lui o găină. Dar acesta înţelegea cu totul altceva, şi anume că gazda voia să—l tale o singură ureche. Şi fugea, şi fugea, ca şi cum ar fi fost foc pe urmele lui, până ajunse acasă, bucuros că are urechile la locul lor.

BUNICUL ŞI NEPOTUL

(Der alte Großvater und der Enkel// The old man and his grandson)

A fost odată un bătrân împovărat de ani. Şi de bătrân ce era, privirea i se tulburase, auzul îi slăbise şi—i tremurau genunchii la orice mişcare. Când şedea la masă să mănânce, abia mai putea să ţină lingura în mână: vărsa ciorba pe masă, iar uneori îi scăpau chiar bucăturile din gură.

Şi văzând până unde ajunsese bătrânul cu nevolnicia, fiul şi noră—sa se umplură de scârbă. Nu—i mai aşezară să mănânce cu ei la masă, ci—l puseră într—un colţ, lângă vatră.

Şi din ziua aceea îi dădeau mâncarea într—o strachină de lut, şi nici măcar atât cât să se sature. Bătrânul căta cu jind la masa încărcată cu bucate, şi ochii lui lăcrimau de amărăciune.

Într—o zi, strachina de lut îi scăpă din mâinile cuprinse de tremur; căzu pe jos şi se făcu cioburi. Când văzu asta, nora apucă să—l certe de zor, dar bătrânul se închisese în amărăciunea lui şi nu scotea o vorbă. Din când în când, numai, scăpa câte—un oftat adânc.

„Asta e prea de tot!" îşi spuseră în sinea lor bărbatul şi nevasta. Şi—i cumpărară din târg o strachină de lemn, pe câteva părăluţe. Bietul bătrân trebui să mănânce de aici înainte doar din strachina de lemn.

Şi iată că odată, înspre seară, cum şedeau cu toţii în odaie, nepoţelul, să tot fi avut gâgâlicea de copil vreo patru anişori, începu a—şi face de joacă cu nişte scândurele.

—Ce faci tu acolo? îl întrebă taică—său.

—Fac şi eu o covăţică, îi răspunse copilaşul, din care să mănânce tata şi mama, când n—or mai fi în putere, ca bunicul!

Amândoi cătară mult timp unul la altul şi de amar şi de ruşine îi podidi plânsul. Îl poftiră de îndată pe bătrân să se aşeze la masa lor şi, din ziua aceea, mâncară iarăşi cu toţii împreună. Şi din când în când se mai întâmpla ca bătrânul să verse din mâncare, acum însă nu—l mai lua nimeni la rost…

ŞTIMA APEI
(Die Wassernixe// The Water Nixie; The Water—Nix)

Un frăţior şi surioara lui se jucau lângă o fântână şi, cum se jucau ei aşa, au căzut amândoi înăuntru. Acolo era Ştima apei care le spuse:
—Acum vă am la mână, aşa că fiţi cuminţi şi treceţi la treabă!
Şi—i duse cu ea undeva în adânc. Fetei îi dădu o grămadă de cânepă murdară şi încâlcită s—o toarcă şi să care apă într—un butoi scobit, iar băiatul trebuia să tale un copac mare cu un topor tocit. De mâncare nu primeau altceva decât nişte găluştele tari ca piatra. Până la urmă, copiii nu mai putură să îndure, aşa că aşteptară şi, într—o duminică, când Ştima apei se duse la biserică, fugiră. Când veni de la biserică, Ştima îşi dădu seama că „păsărelele" au zburat şi se luă în mare graba după ceidoi copii.

Copiii o zăriră de departe. Fata aruncă o perie în spatele ei şi apăru un munte de perii cu ace pe care Ştima se caţără cu greu, dar până la urmă reuşi să treacă dincolo de el. Când au văzut copiii asta, băiatul aruncă un pieptene în urma lui şi apăru un munte cu mii de dinţi, dar Ştima apei se descurcă şi de data asta şi trecu muntele. Atunci fata aruncă o oglindă în spate şi se făcu un munte de oglindă aşa lunecos, încât era cu neputinţă de trecut dincolo de el. Atunci Ştima apei se gândi: „Mă duc acasă, iau toporul şi voi zdrobi cu el muntele de oglindă". Dar până să se întoarcă să doboare muntele de oglindă, copiii erau deja departe, iar Ştima apei trebui să se cărăbănească înapoi în fântâna ei.

MOARTEA GĂINUŞEI

(Von dem Tode des Hühnchens// The Death of the Hen)

Odată, un cocoşel şi o găinuşă s—au dus împreună pe un deal unde creşteau nuci şi s—au înţeles că dacă vor găsi nuci le vor împărţi între ei frăţeşte.

Acu', găina găsi o nucă foarte mare, dar nu spuse nimic, căci voia să—i mănânce ea singură miezul. Numai că, miezul fiind cam mare, i se opri în gât. Şi, cum îi era frică să nu se înece, îl strigă pe cocoşel:

—Cocoşelule, te rog, du—te cât poţi de repede şi adu—mi nişte apă, altfel mă înec.

Cocoşelul alergă cât putu el de repede la un izvor şi—i zise:

—Izvoraşule, trebuie să—mi dai nişte apă; găinuşa este pe dealul cu nuci, a înghiţit un miez prea mare care nu vrea să alunece pe gâtlej şi ea se îneacă.

Izvoraşul răspunse:

—Mergi întâi la o mireasă şi spune—i să—ţi dea nişte mătase roşie. Cocoşelul alergă după o mireasă şi—i zise:

—Mireaso, trebuie să—mi dai mătase roşie, ca să i—o dau izvorului să—mi dea apă, apa s—o duc găinuşei care stă pe dealul cu nuci căci ea a înghiţit un miez prea mare, iar acum se îneacă.

Mireasa răspunse:

—Du—te mai întâi şi adu—mi coroniţa care a rămas atârnată într—o poieniţă. Cocoşelul a alergat în poieniţă, a luat coroniţa de pe creanga unui copac şi a dus—o miresei, mireasa i—a dat mătasea roşie şi a dus—o izvorului, izvorul i—a dat apă şi i—a dus—o găinuşei, dar... găinuşa se înecase de mult şi zăcea moartă. Cocoşelul se întrista foarte tare şi începu să plângă aşa de amarnic, încât toate animalele veniră şi începură s—o bocească pe găinuşa moartă. Iar şase şoricei construiră o trăsurică, puseră găinuşa în ea, se înhămară la trăsurică şi plecară spre groapă. în drum, le apăru vulpea:

—Da' unde mergi, cocoşelule ?

—Mă duc să—mi îngrop găinuşa.

—Pot să merg şi eu cu tine ?

—Da, dar aşează—te în spate, dragă, Şoriceii din faţă n—ar putea să te tragă!

Vulpea se aşeză la spate, apoi veniră lupul, ursul, cerbul, leul şi alte animale care însoţiră trăsurică până când au ajuns la pârâu:

—Cum trecem apa? zise cocoşelul.

Acolo era şi un pai care le spuse că o să se aşeze el de—a curmezişul apei ca o punte, ca să poată trece alaiul. Când cei şase şoricei voiră să treacă pe pai, acesta căzu în apă, iar şoriceii căzură şi ei şi se înecară. Atunci le sări în ajutor un cărbune care era pe aproape şi le zise:

—Eu sunt destul de mare, mă voi aşeza deasupra apei şi veţi trece peste mine.

Cărbunele se aşeză pe apă, fâsâi, se stinse şi se prăpădi şi el.

Când văzu nenorocirea, o piatră miloasă îi sări cocoşelului în ajutor şi se aşeză de—a curmezişul apei. Cocoşelul trăgea acum singur trăsura. Abia puse însă piciorul de partea

cealaltă a pârâului, că din cauza greutății, trăsura se răsturnă și toate celelalte animale căzură în apă și se înecară.

Cocoșelul se trezi iar singur cu găinușa moartă; săpă o groapă și o puse în ea, adună pământul, făcu deasupra o movilită, se așeză pe movilită și muri de supărare.

Și uite—așa, până la urmă, șoriceii, lupul, vulpea, ursul, cerbul, leul și, în sfârșit, cocoșelul au murit cu toții și au dispărut ca și cum n—ar fi fost pe pământ, din cauza lăcomiei găinușei care voise să mănânce singură miezul de nucă.

FLUIERĂ—VÂNT
(Bruder Lustig// Brother Lustig)

Odinioară, după un război mare, soldaţii au fost lăsaţi la vatră. Fluieră—vânt a fost şi el eliberat din serviciul militar şi a primit ca plată, nici mai mult nici mai puţin, decât o bucată de pâine cazonă şi patru creiţari. Cu pâinea şi creiţarii în buzunar, el a plecat la drum. Sfântul Petru se aşezase însă în drum ca cerşetor şi, când a venit Fluieră—vânt, i—a cerut de pomană. Omul îi zise:

—Dragă cerşetoriile, ce să—ţi dau? Am fost soldat, am fost lăsat la vatră şi drept plată am primit doar o bucată de pâine cazonă şi patru gologani, aşa că, asta fiind toată averea mea, aş putea cerşi ca şi tine. Totuşi, am să—ţi dau şi ţie ceva.

Apoi tăie pâinea în patru şi—i dădu Sfântului Petru o bucată şi un creiţar pe deasupra. Sfântul Petru îi mulţumi, plecă mai departe şi se aşeză să cerşească în alt loc, tot în calea soldaţilor, şi când aceştia ajungeau în dreptul lui, le cerea de pomană ca şi data trecută.

Fluieră—vânt îi vorbi şi a doua oară ca la început şi—i dădu din nou o bucată de pâine şi un ban. Sfântul Petru mulţumi, plecă mai departe, se aşeză pentru a treia oară în alt loc ca cerşetor şi—i vorbi la fel lui Fluieră—vânt. Acesta—i dădu a treia bucată de pâine şi al treilea ban. Sfântul Petru mulţumi din nou şi Fluieră—vânt plecă mai departe cu ultimul sfert de pâine şi ultimul ban la el. Ajunse la un birt, intră înăuntru, îşi mancă pâinea şi ceru pentru banul care—l mai avea o bere. După ce termină de băut şi de mâncat, plecă mai departe şi din nou i—a apărut Sfântul Petru în chip de soldat lăsat la vatră şi—i vorbi astfel:

—Bună ziua, camarade, n—ai putea să—mi dai o bucată de pâine şi un creiţar să beau o bere?

—De unde să le iau ? răspunse Fluieră—vânt, am fost lăsat la vatră şi am primit drept plată doar o bucată de pâine cazonă şi patru creiţari ca bani gheaţă. în drum mi—au ieşit în cale trei cerşetori, le—am dat din ce aveam la fiecare câte un sfert din pâine şi un creiţar. Ultimul sfert l—am mâncat eu într—un birt, iar din ultimul ban am băut o bere. Acum nu mai am nimic şi dacă nici tu nu ai mai mult, putem cerşi împreună.

—Nu, răspunse Sfântul Petru, nu—i nevoie. Eu mă pricep un pic la vindecarea bolilor şi din aceasta pot să câştig cât am nevoie ca să pot trăi.

—Eu nu mă pricep la nimic, zise Fluieră—vânt, aşa că trebuie să mă apuc de cerşit singur.

—Ba nu, vino cu mine, spuse Sfântul Petru, că, dacă eu voi câştiga ceva, voi împărţi cu tine, juma—juma.

—Asta—mi convine de minune, zise Fluieră—vânt. Aşa că plecară mai departe împreună.

Ajunseră la casa unui ţăran şi auziră gemete şi strigăte; intrând înăuntru, văzură un om bolnav care trăgea să moară, în timp ce femeia lui plângea în hohote.

—Lasă bocetele, femeie, îi zise Sfântul Petru, am să—ţi fac bărbatul din nou sănătos; şi luă din traista lui o alifie cu care—l vindecă pe bolnav într—o clipă, aşa că el putu să se ridice din pat, deplin sănătos. Bucuroşi nevoie mare, femeia şi bărbatul îi ziseră:

—Cum vă putem răsplăti? Ce v—am putea da?

Sfântul Petru însă nu vru să ia nimic şi, cu cât îl rugau mai mult cei doi ţărani, cu atât îi refuza mai tare. Fluieră—vânt însă îi dădu un ghiont Sfântului Petru şi—i şopti:

—Totuşi ia ceva, trebuie şi noi să trăim.

În cele din urmă, ţăranca aduse un miel şi—i spuse Sfântului Petru să—l ia neapărat, dar Sfântul Petru refuză din nou. Fluieră—vânt îl luă deoparte şi—i zise:

—Ia—l, prostu' dracului, avem nevoie de el. Sfântul Petru îi spuse:

—Bine, am să iau mielul, dar nu—l duc eu. Dacă—l vrei, cară—l tu.

—Nu—i nici o nenorocire, zise Fluieră—vânt, chiar îmi face plăcere să—l car! şi—l luă pe umeri.

Apoi plecară şi ajunseră într—o pădure; mielul începuse să—i pară cam greu lui Fluieră—vânt, care era şi flămând, aşa că—i zise Sfântului:

—Ia priveşte, colo este un loc frumos, am putea fierbe mielul să—l mâncăm.

—N—ar fi rău, zise Sfântul Petru, dar habar n—am să gătesc. Dacă vrei s—o faci tu, ai colea o oală; eu am să mă plimb puţin până termini să prepari mielul. Dar nu cumva să începi a mânca înainte să mă întorc, voi fi la timp înapoi.

—Lasă, du—te fără grijă, zise Fluieră—vânt, mă pricep la bucătărit, aşa că am să pregătesc eu mielul.

Atunci Sfântul Petru plecă, iar Fluieră—vânt tăie mielul, făcu un foc bun şi—l puse la fiert în oală. Mâncarea fu gata curând, dar Sfântul nu mai venea. Fluieră—vânt luă mielul din oală, îl tăie şi—i scoase inima. „Asta—i cea mai bună bucăţică", îşi zise el, o încercă, apoi o mancă în întregime. în sfârşit, Sfântul Petru se întoarse şi—i zise:

—Poţi să mănânci singur tot mielul, eu aş vrea numai inima din el, pe asta să mi—o dai.

Fluieră—vânt luă cuţitul şi furculiţa şi începu să caute cu mare zel în miel, dar nu putu să găsească inima; după un timp, zise scurt:

—Nu—i nici o inimă înăuntru.

—Cum aşa? se miră Sfântul.

—Nu ştiu nici eu, răspunse Fluieră—vânt. Da' proşti mai suntem amândoi, căutăm inima mielului şi nici unuia nu—i dă prin cap că mielul nu are inimă!

—Ei, asta nu se poate, orice animal are mimă, de ce adică să nu aibă şi mielul?

—Nu, cu siguranţă, frate, mielul nu are inimă, mai gândeşte—te şi ai să vezi, serios, n—are inimă.

—Bine, aşa o fi cum spui tu, zise Sfântul Petru, dacă nu are inimă, eu nu vreau să mănânc nimic altceva, aşa că—l poţi mânca singur.

—Şi ceea ce nu pot mânca, iau în raniţă, zise Fluieră—vânt. Mancă apoi jumătate din miel, iar ce rămase bägă în raniţă.

După asta, plecară mai departe şi Sfântul Petru făcu aşa fel ca drumul să fie traversat de—o apă mare pe care trebuiau s—o treacă. Sfântul zise:

—Mergi tu în faţă.

—Ba nu, zise Fluieră—vânt, mergi tu în faţă, şi se gândi în sinea lui: „dacă apa—i prea adâncă, eu rămân pe mal".

Atunci Sfântul Petru intră în apă şi aceasta—i ajungea doar până la genunchi. Vru şi Fluieră—vânt să intre, dar apa crescu şi—i ajunse până la gât. Fluieră—vânt strigă:

—Frate, ajută—mă! Sfântul îi răspunse:

—Recunoşti că ai mâncat inima mielului?

—Nu, răspunse Fluieră—vânt, n—am mâncat—o eu.

Atunci apa crescu şi mai sus şi—i ajunse până în dreptul gurii.

—Ajută—mă, frate! strigă soldatul. Sfântul Petru îi zise din nou:

—Recunoşti că ai mâncat inima mielului?

—Nu, răspunse el, n—am mâncat—o eu.

Totuşi Sfântul Petru nu voia să—l lase ca să se înece, aşa că făcu să scadă apa din nou şi—l ajută să treacă pe malul celălalt.

Plecară mai departe şi ajunseră într—o ţară unde auziră că fiica regelui era bolnavă de moarte.

—Aoleu, frate, acum trebuie să dăm lovitura cea mare, zise Fluieră—vânt Sfântului Petru; dacă o lecuim, am scăpat pentru totdeauna de sărăcie.

Şi i se păru că Sfântul nu merge destul de repede, aşa că—i strigă:

—Ia—ţi picioarele la spinare, frăţioare, ca să ajungem la timp!

Dar Sfântul Petru mergea tot mai încet, cu toate îndemnurile lui Fluieră—vânt. Aşa că le ajunse vestea că prinţesa murise.

—Aşa ne trebuie, spuse Fluieră—vânt, dacă mergi dormind.

—Stai liniştit, răspunse Sfântul Petru, eu pot mai mult decât să vindec bolile, pot să—i învii pe morţi.

—Păi spune aşa, zise Fluieră—vânt, asta—mi place! Pentru aşa treabă, ţi se cuvine cel puţin jumătate din regat.

Şi s—au dus la palatul regelui, unde era mare doliu. Sfântul Petru însă îi spuse regelui că el are puterea să—i învie fiica. Atunci fu condus la patul fetei, iar Sfântul zise:

—Aduceţi—mi un cazan cu apă!

Şi, când cazanul fu adus, îi scoase pe toţi cei de faţă afară şi doar Fluieră—vânt avu voie să rămână. Atunci, tăie corpul fetei în bucăţi, aruncă bucăţile în apă, făcu foc sub cazan şi le lăsă să fiarbă. Şi când fierseră până ce carnea se desprindea de pe oase, luă oasele, le puse pe masă şi le aranja în ordine. Când termină, se aşeză în faţa lor şi spuse de trei ori:

—În numele Sfintei Treimi, trezeşte—te!

La a treia strigare, fata se ridică vie, sănătoasă şi frumoasă. Regele se bucură foarte tare şi—i spuse Sfântului Petru:

—Te rog să—ţi iei răsplata, iar dacă—mi ceri jumătate din regat, ţi—o voi da. Sfântul Petru însă răspunse:

—Nu vreau nici o răsplată.

„O, Hans cel prost", gândi Fluieră—vânt, şi—i dădu un ghiont, şoptindu—i: „Nu fi prost, dacă tu nu vrei nimic, eu vreau".

Dar Sfântul Petru nu voia să primească nimic. Cum regele văzu că celălalt ar vrea ceva, îl trimise la vistiernic care—i umplu raniţa cu aur. Apoi cei doi plecară mai departe şi, când ajunseră într—o pădure, Sfântul Petru îi zise lui Fluieră—vânt:

—Acum hai să împărţim aurul.

—Da, hai să—l împărţim.

Atunci Sfântul Petru împărţi banii, dar îi împărţi în trei grămezi. Fluieră—vânt se gândi în sinea lui: „Oare ce ţăcăneală are iar în cap de face trei grămezi deşi noi suntem numai doi?"

Sfântul Petru îi zise:

—Acum, că am împărţit banii în trei părţi egale, uite cum facem: o parte să fie pentru mine, una pentru tine şi una pentru cel care a mâncat inima mielului.

—Oh, da, eu, eu am mâncat—o! strigă bucuros Fluieră—vânt şi se repezi asupra grămezii de aur — te rog să mă crezi!

—Cum aşa, zise Sfântul Petru, doar mielul nu are inimă?!

—Ei, frate, ce părere ai, mielul are inimă ca toate animalele, adică de ce n—ar avea şi el una?

—Bine, zise Sfântul Petru, păstrează banii, dar eu nu vreau să mai merg cu tine şi am să—mi văd de drumul meu.

—Cum vrei, frăţioare — zise Fluieră—vânt — cu bine, aşadar!

Sfântul Petru plecă pe alt drum, iar Fluieră—vânt se gândi: „Mai bine că a luat—o în altă parte, o fi el sfânt care face minuni, are bani destui la el, numai că nu ştie ce să facă cu ei, îi risipeşte, îi dă în dreapta şi în stânga, şi după o vreme nu mai are nici o leţcaie".

Apoi ajunse într—o altă ţară unde iar auzi că tocmai murise fiica regelui. „Hait!", gândi el, „a dat norocul peste mine, o voi învia şi mi se va plăti, că aşa—i obiceiul". Se duse la rege şi—i propuse să—i învie fiica. Regele auzise că un soldat lăsat la vatră este prin împrejurimi şi învie morţii şi s—a gândit că Fluieră—vânt o fi acela, totuşi, cum nu avea încredere în el, se sfătui cu sfetnicii săi, iar aceştia îi spuseră să—l lase să încerce, că doar fiica lui şi aşa era moartă. Fluieră—vânt ceru să i se aducă un cazan cu apă, porunci tuturor celor de faţă să iasă din camera fetei, tăie trupul în bucăţi, le aruncă în apă, făcu focul şi le lăsă să fiarbă exact aşa cum văzuse la Sfântul Petru. Apa începu să fiarbă şi carnea se desprinse de pe oase; el scoase oasele afară şi le puse pe o masă, numai că nu ştia în ce ordine să le aranjeze şi le puse toate invers, răvăşite care încotro. Apoi se aşeză în faţa lor şi zise:

—În numele Sfintei Treimi, tu, cea moartă, revino la viaţă! Şi spuse de trei ori aşa, dar oasele nici gând să se mişte din loc. Mai spuse încă o dată de trei ori, dar degeaba.

—Ei, drac împieliţat de fată ce eşti, ridică—te când îţi spun, strigă el, altfel va fi vai şi amar de tine!

Cum zise aceasta, apăru deodată Sfântul Petru cu înfăţişarea lui de odinioară de cerşetor, pătrunse prin fereastră înăuntru şi zise:

—Om fără frica lui Dumnezeu, ce faci aici, cum vrei să se ridice moarta când tu i—ai aruncat la întâmplare oasele ?

—Frăţioare, am făcut şi eu cum m—am priceput, răspunse Fluieră—vânt.

—De data asta am să te ajut să ieşi din belea, dar fii atent, dacă mai încerci o dată, vei avea ghinion. Acum nu ai voie să ceri de la rege nici cea mai mică răsplată.

Apoi Sfântul puse oasele în ordinea cuvenită şi spuse de trei ori: „în numele Sfintei Treimi, scoală—te din morţi" şi prinţesa învie; era frumoasă şi sănătoasă ca înainte de a â murit. După aceea Sfântul Petru dispăru prin fereastră.

Fluieră—vânt era fericit că treaba îi mersese aşa de bine, dar se înfuria la gândul că nu trebuia să ceară nimic drept răsplată. „Tare aş vrea să ştiu ce gărgăuni are el în cap, de—ţi dă cu o mână şi—ţi ia cu cealaltă, şi ce sens au toate astea?"

Regele îl chemă pe Fluieră—vânt şi—l rugă să—i spună ce vrea ca răsplată. El însă nu avea voie să ceară nimic, dar, prin diverse tertipuri şi vicleşuguri, îl făcu pe rege să—i umple raniţa cu aur şi după aceea plecă. Când să iasă din palat, la poartă stătea Sfântul Petru care—i zise:

—Uite ce fel de om eşti! Nu ţi—am spus să nu iei nimic ? Iar tu ai raniţa plină cu aur.

—Da' ce vină am eu, răspunse Fluieră—vânt, dacă regele mi—a băgat aurul acolo ?

—Îţi spun încă o dată, nu cumva să încerci să mai faci ce ai făcut, că va fi vai şi amar de tine.

—Ei, frate, nu—ţi face griji, acum am destul aur, de ce m—aş mai apuca să spăl oase ?

—Da, într—adevăr, aurul îţi ajunge pentru multă vreme. Dar, ca să nu te mai apuci să faci ceea ce n—ai voie, îi voi da raniţei tale puterea ca tot ceea ce ţi—ai dori să fie în ea. Cu bine, n—ai să mă mai vezi de acum niciodată!

—Doamne ajută! zise Fluieră—vânt şi se gândi în sinea lui: „Bine că ai plecat, cucuvea vrăjită, bine că am scăpat de tine". Dar la puterea miraculoasă a raniţei lui nu se mai gândi, aproape că uită de ea.

Şi plecă Fluieră—vânt cu banii în raniţă, dar, ca şi înainte, dădu în dreapta şi în stânga, cheltui fără măsură şi rămase doar cu patru creiţari, nici mai mult, nici mai puţin. Ajunse la un han şi se gândi: „Trebuie să scap de banii ăştia". Şi comandă de trei creiţari vin, iar de unul pâine. Cum stătea el aşa şi bea, îi veni pe la nas un miros de gâscă friptă. Fluieră—vânt se uită, cercetă peste tot şi văzu că hangiul avea în rolă două gâşte puse la rumenit. Atunci îşi aduse aminte ce—i spusese tovarăşul lui de drum că tot ce vrea se află în raniţă. Aşa că ieşi afară în faţa uşii şi zise:

—Vreau cele două gâşte rumenite în raniţa mea!

Nici nu termină bine de zis, că deschise raniţa şi văzu gâştele înăuntru. „Ah, minunat, îşi spuse el, sunt un om făcut".

Se duse într—o poiană şi scoase gâştele. Cum stătea el şi mânca, trecură pe acolo doi muncitori şi, văzând gâscă rămasă, începură să se uite la ea cu jind. Fluieră—vânt se gândi: „Una îţi ajunge" şi îi strigă pe cei doi tineri şi le zise:

—Luaţi gâscă şi vă ospătaţi în cinstea mea.

Ei mulţumiră, merseră cu ea la han, cerură vin şi pâine şi scoaseră gâscă vrând s—o mănânce. Hangiţa îi văzu şi—i spuse bărbatului ei:

—Cei de colo mănâncă o gâscă, ia vezi dacă nu—i din cuptorul nostru. Hangiul alergă spre cuptor, dar cuptorul era gol.

—Aşa, pui de hoţi, vă place gâscă, nu? Plătiţi de îndată sau vă spăl cu zeamă de măturoi verde de alun.

Cei doi spuseră:

—Noi nu suntem hoţi, un soldat mărinimos ne—a dat gâscă afară, în poiană.

—Nu mă duceţi voi de nas, soldatul a fost aici, dar a plecat pe uşă ca un om cinstit, am fost atent la asta. Voi sunteţi hoţii şi trebuie să plătiţi.

Cum nu aveau cu ce să plătească, hangiul luă un ciomag şi—i snopi în bătaie, scoţându—i pe uşă afară.

Cât despre Fluieră—vânt, el şi—a urmat drumul ajungând într—un oraş unde era un palat măreţ şi nu departe de el un han ca vai de lume. Intră în han şi rugă să fie lăsat să înnopteze acolo, dar hangiul îl alungă:

—Nu mai avem locuri, casa—i înţesată de oameni nobili, nu de—alde tine.

—Mă mir, zise Fluieră—vânt, oamenii nobili vin la tine şi nu se duc la palat?

—De, aşa ar fi normal, zise hangiul, numai că acolo se petrece ceva necurat, nici unul dintre cei care a înnoptat la palat nu a mai ieşit viu de acolo.

—Dacă au încercat alţii, aş încerca şi eu, spuse Fluieră—vânt.

—Uite ce, hai s—o lăsăm baltă, ai chef de vorbă!

—Nu—i vorba de asta, zise Fluieră—vânt, dă—mi numai cheile, de mâncare şi de băut şi plec.

Atunci hangiul îi dădu cheile, mâncare şi băutură şi cu ele Fluieră vânt se duse la palat, se ospăta în voie şi, când i se făcu somn, se întinse pe podea, căci nu era nici un pat acolo. Curând adormi. în toiul nopţii fu însă trezit de o larmă îngrozitoare şi văzu nouă draci care făcuseră un cerc în jurul lui şi dansau. Fluieră—vânt le zise:

—Dansaţi până nu mai puteţi, dar să nu vă apropiaţi prea tare de mine! Dracii însă, dimpotrivă, se împingeau tot mai mult spre el şi—i atingeau cu copitele lor mizerabile faţa.

—Liniştiţi—vă, stafii îndrăcite! le strigă el, dar ei îl enervau din ce în ce mai tare.

Atunci Fluieră—vânt se supără foarte tare şi strigă:

—Aoleu, am eu ac de cojoc pentru voi! Luă un picior de la scaun şi începu să dea cu el în dreapta şi în stânga în grămada dracilor.

Dar nouă draci contra unui soldat erau prea mult, şi când îi lovea pe cei din faţă, din spate alţii îl apucau de păr şi—l trăgeau nemilos.

—Lua—v—ar dracu', las că vă arăt eu vouă, aşteptaţi numai oleacă! Toţi nouă în raniţa mea, marş!

Şi toţi intrară înăuntru, iar el închise cataramele raniţei şi—o aruncă într—un colţ.

În cameră se făcu linişte şi Fluieră—vânt se întinse din nou şi dormi până dimineaţă. Atunci sosiră hangiul şi stăpânul palatului să vadă ce se petrecuse acolo. Se mirară foarte, văzându—l sănătos şi plin de curaj, şi—l întrebară curioşi:

—Dracii ţi—au dat pace ?

—Cum să—mi dea pace ? răspunse Fluieră—vânt. Dar i—am băgat pe toţi nouă în raniţa mea. Puteţi de acum să staţi liniştiţi în palat, că nu mai e nici picior de drac prin el.

Atunci nobilul îi mulţumi, îl răsplăti generos şi—l rugă să intre în slujba lui ca să—şi câştige pâinea zilnică.

—Nu, răspunse Fluieră—vânt, eu sunt obişnuit să cutreier lumea, aşa că voi pleca mai departe.

Şi plecă Fluieră—vânt mai departe, intră într—o fierărie, puse raniţa în care se aflau cei nouă draci pe o nicovală şi—l rugă pe fierar şi pe ucenicii lui să bată cu ciocanele în ea. Ei începură să bată cu nişte ciocane mari cu atâta putere, încât dracii urlau ca din gură de şarpe. Când desfăcu raniţa, opt erau morţi, unul însă, care se ascunsese într—o cută a raniţei, mai era în viaţă, şi sări afară fugind din nou în iad.

Apoi Fluieră—vânt plecă mai departe prin lume şi cine ştie câte s—ar mai putea povesti despre el, dacă într—un târziu n—ar fi îmbătrânit şi n—ar fi trebuit să se gândească la propriul sfârşit. Aşa că se duse la un pustnic recunoscut pentru credinţa lui şi—i spuse:

—Sunt un călător obosit care ar vrea să ajungă în lumea de dincolo. Pustnicul îi răspunse:

—Există două căi, una este largă şi plăcută şi duce la Iad, iar cealaltă este strâmtă şi aspră şi duce spre Rai.

"Ar trebui să fiu nebun, îşi zise Fluieră—vânt, să aleg drumul cel strâmt şi aspru", aşa că o luă la sănătoasa şi plecă pe drumul larg şi plăcut până ajunse la o poartă mare, neagră care nu era altceva decât poarta Iadului. Fluieră—vânt bătu în poartă, iar străjerul o întredeschise ca să vadă cine bate. Când îl văzu însă pe Fluieră—vânt, se sperie, căci era tocmai cel de al nouălea drac, cel scăpat din raniţă, şi încă mai avea la ochi o vânătaie de pe când fusese bătut de fierar. Aşa că puse repede la loc zăvorul pe poartă, alergă la Tartor şi—i spuse:

—Afară aşteaptă un ins cu o raniţă şi vrea să intre, dar să nu—l lăsaţi înăuntru, că vrea să bage tot Iadul în raniţă. Este cel care m—a bătut crunt când eram ascuns în raniţă.

Aşa că Fluieră—vânt fu dat afară. „Dacă ei nu mă vor", îşi zise în sinea lui, „să văd, poate în Rai voi fi mai bine primit, trebuie să fie şi pentru mine un loc pe undeva". Întoarse spatele Iadului şi plecă mai departe, până ajunse la poarta Raiului şi bătu ea. Sfântul Petru stătea de strajă la poartă. Fluieră—vânt îl recunoscu îndată şi se gândi: „Aici ţi—ai găsit un prieten, aşa că—ţi va merge mai bine". Dar Sfântul Petru îi zise:

—Mi se pare că vrei să vii în cer, nu—i aşa?

—Lasă—mă să intru, frate, trebuie să mă retrag undeva şi eu; dacă cei din Iad m—ar fi primit, n—aş fi venit să te deranjez.

—Nu, spuse Sfântul Petru, n—o să intri în Rai!

—Dacă nu vrei să mă laşi înăuntru, ia—ţi raniţa înapoi; nu vreau să mai am de—a face cu ea! zise Fluieră—vânt.

—Dă—o încoace, zise Sfântul Petru.

Atunci îi dădu raniţa printre gratiile porţii Raiului şi Sfântul Petru o luă şi o atârnă lângă scaunul lui. Fluieră—vânt îi zise:

—Acum aş vrea să intru şi eu în raniţă.

Şi ţuşti, îndată fu înăuntru şi astfel intră în Rai, iar Sfântul Petru nu avu ce face şi trebui să—l lase. Şi Fluieră—vânt stă şi în ziua de azi în Rai.

HÄNSEL JUCĂTORUL
(De Spielhansl// Gambling Hansel)

Odată, un om ajunsese în aşa hal, încât nu făcea altceva decât să joace cărţi; de aceea i se zicea Hänsel jucătorul sau Numai—jocu—i—de—el; şi cum nu mai contenea să joace, şi—a pierdut casa şi tot avutul la joc. Acu', chiar în ziua în care trebuia să—şi părăsească el casa, veniră Dumnezeu şi Sfântul Petru şi—l rugară să—i lase să înnopteze. Numai—jocu—i—de—el le a spus:

—Din partea mea, cu plăcere, puteţi înnopta aici, numai că nu vă pot oferi nici pat de dormit şi nici mâncare.

Atunci Dumnezeu îl risc ca el trebuie doar să—i primească, de mâncare se îngrijesc ei, Asta—i plăcu mult lui Hänsel jucătorul. Dumnezeu îi dădu câţiva bani să se ducă la brutărie şi să cumpere pâine. Numai—jocu—i—de—el plecă în graba, Dar cum ajunse în dreptul casei unde erau adunaţi ceilalţi nenorociţi de jucători care—i luaseră totul la joc, aceştia l—au strigat:

—Hei, Hänsel, vino încoa!

—Da. zise el, acu' vreţi sa mi luaţi şi cei trei *groşeni* pe care—i am la mine? Dar ei nu se lăsară cu una cu două, aşa că intră înăuntru şi jucă şi cei trei *groşeni*. Sfântul Petru şi Dumnezeu au tot aşteptat şi, cum omul nu mai venea, s—au dus să—l caute. Hänsel jucătorul însă, cum l—a văzut venind, s—a prefăcut că a scăpat cei trei *groşeni* într—o băltoacă şi căuta cu zel în ea; dar Sfântul Petru ştia bine ce făcuse el cu banii şi—i mai dădu trei *groşeni*. Hänsel nu s—a mai lăsat înşelat şi a adus pâinea. Atunci Dumnezeu l—a întrebat dacă nu are puţin vin. Hänsel zise:

—O, doamne, butoaiele mele sunt de mult toate goale.

Dar Domnul i—a spus să coboare în pivniţă caci va afla acolo cel mal bun vin. Multa vreme n—a vrut Manşei sa creadă, in cele din urma a zis:

—Bine, mă duc în beci, dar ştiu sigur ca nu este picătura de vin acolo.

Cum a dat cep la butoi, a început sa curgă din el un vin dintre cele mai bune. Aduse el vinul şi cei doi rămaseră peste noapte în casa lui. A doua zi, dis—de—dimineaţă. Dumnezeu l—a spus lui Hänsel jucătorul ca ar putea să—i împlinească trei dorinţe. El credea că—l va ruga să—i ofere un loc în Rai, dar Hänsel îl rugă să—i dea nişte cărţi mereu, câştigătoare, un zar, cu care totul se câştigă, şi un copac cu tot felul de fructe; cel care s—ar urca în copac, să nu mai poată coborî fără voia lui Hänsel. Dumnezeu l—a dat tot ce—i ceruse şi plecă mai departe împreună cu Sfântul Petru.

Hänsel jucătorul a început să joace aşa de bine cu zarul, că în curând a câştigat jumătate din lume. Atunci Sfântul Petru i — a spus lui Dumnezeu:

—Doamne, treaba asta nu—mi place, are toate şansele sa câştige întreaga lume; trebuie să trimitem Moartea la el.

Şi i—au trimis Moartea. Când Moartea l—a găsit, jucătorul nostru era. fireşte, la masa de joc; atunci Moartea l—a zis:

—Hänsel, vino te rog puţin afară. Hänsel jucătorul însă i—a răspuns;

—Aşteaptă numai până ce termin jocul şi, între timp, urcă în copacul de afară şi culege câteva fructe ca sa avem ce mânca pe drum.

Moartea s—a urcat în copac, iar Hänsel a mirat în casa, s—a aşezat la joc şi a tot jucat fără să—şi dea seama că au trecut şapte ani, timp în rare n—a mai murit nimeni pentru că Moartea stătea sus, în copac,

Atunci Sfântul Petru i—a spus lui Dumnezeu!

—Doamne, treaba nu i bună deloc; nu mai moare nici un om; trebuie să facem neapărat ceva.

Aşa că veniră ei înşişi la Hänsel şi Dumnezeu îl porunci să dea Moartea jos din copac. Ea s—a înfăţişat înaintea lui Dumnezeu, care l—a spus:

—Du—te şi ia—l pe Hänsel! Iar ea l—a sugrumat numaidecât.

Şi au plecat toţi trei pe lumea cealaltă. Hänsel jucătorul a ajuns şi el la poarta Raiului şi a bătut.

—Cine—i acolo?

—Hänsel jucătorul.

—Ah, n—avem nevoie de tine, pleacă de—aici!

Hänsel se duse la Purgatoriu şi bătu în poartă:

—Cine—i acolo?

—Hänsel jucătorul.

—Ah, la noi e nenorocire şi necaz, nu avem chef să jucăm. Pleacă de—aici!

Hänsel a mai mers ce—a mers şi a ajuns la Iad şi acolo l—au lăsat să intre; dar nu erau decât Lucifer şi câţiva draci cocoşaţi care tocmai îşi făcuseră de lucru printre pământeni. Hänsel s a aşezat şi a început să joace cu ei. Lucifer nu avea alta avere decât un drac ghebos. Şi pe acesta l—a câştigat Hänsel, căci, cu cărţile lui, câştiga întotdeauna.

Apoi, cu diavolul ghebos după el, a plecat şi, cu nişte ciomege, a început să lovească cerul de era mai, mai să—l crape.

Atunci Sfântul Petru i — a spus iar lui Dumnezeu:

—Doamne, treaba nu—i a buna deloc, trebuie să—l lăsăm să intre, altfel ne dărâma cerul.

Şi l—au lăsat să intre.

Dar Hänsel a început să joace cărţi din nou şi s—a făcut aşa o gălăgie şi o hărmălaie, ca cei de acolo nu—şi mai puteau auzi mei propriile cuvinte. Atunci Sfântul Petru a zis iarăşi:

—Doamne, treaba nu—i buna deloc, trebuie sal aruncăm cât mai repede de aici. altfel ne ridica tot cerul în cap.

Dumnezeu s—a învoit, l—au aruncat afară din Rai şi apoi iau împărţit sufletul şi, până azi, in flecare jucător, se află o părticică din sufletul lui Hänsel jucătorul.

HANS CEL NOROCOS
(Hans im Glück// Hans in Luck)

A fost odată un fecior pe numele lui Hans şi după ce sluji feciorul acesta la un stăpân şapte ani, într—o zi îi zise:

—Stăpâne, ţi—am slujit şapte ani după cum ne—am înţeles şi—acu' s—a împlinit sorocul să—mi dai leafa ce mi se cuvine şi să—mi văd şi eu de drum, că abia aştept s—ajung acasă la maică—mea...

Şi cum stăpânu—său nu avu nimic împotrivă, îi zise lui Hans:

—Ştiu că m—ai slujit cinstit şi cu credinţă, aşa că, după cum ţi—ai făcut datoria, îţi va fi şi răsplata!

Şi zicând astfel, îi dădu lui Hans un bulgăre gogonat de aur, mare cât capul flăcăului.

Hans luă o năframă, înveli bulgărele de aur în ea, îl puse pe umăr şi o porni binişor spre casă.

Şi cum mergea el aşa mers întins, se întâmplă că trecu pe lângă el la trap un călăreţ pe un bidiviu iute. Lui Hans îi plăcu atât de tare această priveliştе, încât se puse pe vorbit cu glas tare:

—Măi, să fie, ce bine e să călăreşti! N—ai alta de făcut decât să stai în şa şi nu—ţi juleşti picioarele prin pietroaie, nici nu—ţi strici încălţările, şi pe deasupra nici nu ştii când ai şi ajuns unde ţi—e voia.

Atunci, călăreţul care desluşise ce zisese Hans, opri calul şi—i strigă flăcăului:

—I—auzi, flăcăule, păi dacă zici că—i aşa de ce mergi pe jos?

—N—am încotro, îi răspunse feciorul, că am de cărat povara asta acasă. E drept că e un bulgăre de aur, da' nici capul nu mi-l pot ţine drept de atâta greutate şi de umăr ce să mai zic, că nu-l mai simt de durere.

—Uite ce zic eu, îi spuse călăreţul, hai să facem schimb: eu îţi dau calul şi tu îmi dai bulgărele tău de aur.

—Nici nu şui ce bucurie—mi faci! îi răspunse Hans, fericit să scape de povară. Da' bagă de seamă, că abia o să—ţi târâşti picioarele cu greutatea asta după tine.

Călăreţul nu mai stătu pe gânduri; se dădu jos de pe cal, luă gogoloiul de aur şi-l ajută pe Hans să urce în şa; iar după aceea îi puse hăţul ca lumea în mână şi—i zise:

—Dacă vrei să gonească mai tare, n—ai decât să pleoscăi din limbă şi să—i strigi: „Diii, diii!"

Hans fu bucuros nevoie mare când se văzu călare, că se gândea el că acum poate merge nestingherit şi cât de repede îi era voia. Şi după o vreme îi veni cheful să meargă mai repede şi numai ce începu să pleoscăie din limbă şi să îndemne bidiviul zicându—i: „Diii!, diii!". Dar atât îi trebui calului, că începu s—o ia de—a dreptul la goană şi până să—şi dea seama Hans ce se întâmplase, se şi trezi aruncat din şa drept într—un şanţ care despărţea drumul de câmpul cu holde. Şi ar fi rămas flăcăul şi fără bidiviu, căci gonea ca vântul, dacă nu ar fi apucat să-l ţină în loc un ţăran care trecea pe drum mânându—şi vaca.

Hans se trudi să—şi îndrepte oasele şi se ridică anevoie din şanţ, dar cum era tare oţărât din cauza căzăturii, îi zise ţăranului:

—Nu—i a glumă călăritul ăsta, mai ales când ai de—a face cu o iapă nărăvaşă ca asta, care dă din picioare şi te zvârle cât colo de poţi să—ţi frângi gâtul, nu alta! Alta e să ai o vacă, cum ai matale. N—ai nici o treabă cu ea, stai în spatele ei şi—o mâni liniştit şi unde mai pui că ai parte de lapte, unt şi brânză în fiecare ziulică. E, ce bine—ar fi fost să fi avut şi eu o vacă!

—Păi dacă zici că ţi—ar fi aşa tare pe plac, îi răspunse ţăranul care nu ştia cum să scape de pacostea de vacă, ia, nu m—aş da în lături să facem schimb, eu să iau calul şi tu vaca!

Hans nu mai putu de bucurie când auzi şi nici nu mai avu vreme să mai zică ceva, că ţăranul, care abia aşteptase să—i pice aşa o pleaşcă, sărise deja în şa şi—o luase la sănătoasa. Flăcăul porni iar la drum, mânându—şi liniştit vaca şi minunându—se de norocul care dăduse peste el. Şi—n timp ce mergea el aşa agale, îşi zicea în sinea lui: „Când oi avea un codru de pâine, că de asta sunt sigur că n—o să duc lipsă, n—o să mai am nici o grijă cu de—ale gurii, că o să pot să mă ospătez cu unt şi brânză de câte ori o să—mi poftească inima şi când mi—o fi sete, n—o să am alta de făcut decât să mulg vaca şi să beau lapte. Maică măiculiţă, ce aş putea cere mai mult de atât?!"

Merse Hans aşa ce mai merse şi după o bucată de drum se opri la un han şi atât de mulţumit era de sine şi de schimbul pe care—l făcuse, că nu mai ţinu cont de nimic şi înfulecă tot ce—şi luase la el ca să—i ţină de foame la prânz şi seara. Iar cu ultimii bănuţi se cinsti şi cu o jumătate de halbă de bere. Şi când termină, o porni din nou spre satul unde trăia maică—sa, mânându—şi liniştit vaca.

Dar cum se apropia amiaza, se lăsase deja un zăduf înăbuşitor şi tocmai pe la timpul acela flăcăul avea de trecut o câmpie întinsă, cale de vreun ceas de mers; şi îi era aşa de cald şi de sete, că i se lipise limba de cerul gurii. „E, da' stai că am eu leac pentru setea mea; că doar pot să mulg vaca chiar acu' şi să beau nişte lapte."

Şi fără să mai stea pe gânduri, legă vaca de o buturugă uscată şi cum nu avea vadră pentru lapte, îşi luă şapca de piele de pe cap şi—o puse sub ugerul vacii; dar în zadar se chinui Hans, că nu reuşi să stoarcă nici un stropşor de lapte. Şi cum era şi neîndemânatic tare şi pasămite o cam vătămase, vaca nu—l mai suferi şi atât de tare îl împunse cu piciorul din spate încât îl doborî pe flăcău din picioare şi multă vreme zăcu la pământ văzând numai stele verzi în faţa ochilor.

Norocul lui că tocmai atunci se întâmplă să treacă pe acolo un măcelar care căra un porc într—o tărăboanţă.

—Da' cine te—a cotonogit aşa, măi fecioraş? se minună omul, ajutându—l să se ridice în picioare.

Şi cătrănit cum era, Hans se apucă şi—i povesti de—a fir a păr ce i se întâmplase.

Măcelarul, ascultându—l, îşi făcu el o socoteală şi, după ce Hans isprăvi, îi dădu flăcăului o ploscă cu rachiu şi—i zise:

—Ia şi trage o duşcă de—aici, să te—ntremezi. Şi nu mai trage nădejde de lapte de la vaca asta, că e bătrână tare; cel mult dac—o fi bună de pus la jug sau de tăiat.

—Măi să fie! zise Hans trecându—şi nedumerit mâna prin păr. Cine s—ar fi gândit la una ca asta? Acu' drept e că e bine când ai în bătătură o vacă, ia gândeşte—te cu câtă carne te—alegi dacă o tai! Numai că vaca nu prea e pe gustul meu, că—i cam aţoasă. Mai bine mi—ar plăcea un purcel de lapte, că e mai gustos; şi unde mai pui că poţi să faci şi cârnaţi din el!

—Ia ascultă, bre Hans, îi zise atunci măcelarul, care se şi gândea la chilipirul cu care—o să se aleagă, uite, îţi dau eu porcul meu pe vaca ta, da' să ştii că fac asta doar aşa, fiindcă îmi place de tine, că altfel pentru mine nu—i nici o scofală.

—Dumnezeu să te răsplătească pentru bunătatea ta! zise Hans, bucuros să scape de vacă.

Măcelarul dezlegă purceluşul din roabă şi—i trecu sfoara, cu care era legat, lui Hans, iar flăcăul porni mai departe spre casă, minunându—se în gândul lui că toate—i ieşeau taman precum îi era voia şi că de câte ori dădea peste el vreun necaz, îndată se găsea cineva să—l ajute să scape de năpastă.

Şi merse Hans ce merse şi după o bucată de drum i se alătură un băietan care ducea la subsuoară o mândreţe de gâscă. îşi dădură bineţe şi, din vorbă în vorbă, Hans se apucă să—i povestească tovarăşului său cât de norocos era el şi cum din toate târgurile pe care le făcuse nu ieşise niciodată în pagubă. Iar băietanul, la rândul lui, îi dezvălui că ducea gâscă la nişte gospodari, s—o gătească pentru un ospăţ de botez.

—Ia numai vezi ce mai gâscă grasă, îi zise el lui Hans, ţinând zburătoarea de aripi. Da' nu—i de mirare că e aşa de grea, că doar opt săptămâni am îndopat—o. Mare noroc pe ăl de—o mânca din gâscă asta, că o să iasă o friptură din ea de să te lingi pe bot!

—Nu—i vorbă, e o gâscă pe cinste, îi răspunse Hans cântărind pasărea în mână, da' nici porcuşorul meu nu—i de lepădat.

Dar băietanul, care se prinsese că Hans era uşor de tras pe sfoară, începu a se preface că se uită cu băgare de seamă în jur, atent ca nu cumva să prindă cineva de veste de vorbele lui şi dând mereu din cap în semn că nu prea—i a bună. Şi—i zise lui Hans:

—Ascultă la mine, e ceva necurat la mijloc cu porcul ăsta al tău. Că în satul din care vin eu tocmai am auzit că i—au furat primarului un porc din cocină. Şi tare mi—e teamă că porcul matale e chiar grăsunul care—i lipseşte primarului. Acu' să ştii că au trimis potera să—l prindă pe fur şi nu te văd prea bine de te—or prinde cu grăsunul; ba, ca să ţi—o spun pe—a dreaptă, mi—e c—or să te zvârle în temniţă pentru aşa treabă urâtă.

Hans se îngrozi când auzi ce necaz cumplit îl paşte şi fără să mai stea pe gânduri se rugă de băietan:

—Ferească—mă Dumnezeu! N—ai vrea, rogu—te, să mă ajuţi să scap din încurcătura asta, că tu oricum eşti de prin partea locului şi ai şti mai bine cum să ieşi din necazul ăsta. N—ai vrea să facem schimb, să—ţi dau eu porcul şi tu să—mi dai gâscă?

Numai că şmecherul de băietan atât aştepta:

—De, acu' ce să zic, gâscă asta nu—i de colea... Da' fie, mă—nvoiesc, că nu mă lasă inima să nu fac atâta lucru pentru tine ca să te scap de temniţă.

Şi fără să mai lungească vorba, apucă sfoara cu care era legat porcuşorul şi o întinse ca nu cumva flăcăul să se răzgândească.

Dar lui Hans nici că—i trecea prin minte că fusese înşelat şi păgubit şi, bucuros în gândul lui că scăpase de—o belea, ţinu în continuare drumul spre casă cu gâscă la subsuoară. Şi mergând el aşa, îşi tot făcea socoteala cât de câştigat ieşise şi de astă dată: „Dacă mă gândesc bine, chiar am făcut un târg bun, îşi zicea el; mai întâi că o să iasă o friptură pe cinste din gâscă asta şi pe urmă e aşa de grasă, că o să iasă o mulţime de untură din ea; ba dacă socotesc mai bine, cred că vreun sfert de an o să avem untură să ne ungem pâinea cu ea; şi unde mai pui că m—am ales şi cu puful ăsta fain, aşa că de—acu înainte o să—mi hodinesc şi eu capul pe o perină fără gloduri. Cred că mare bucurie am să—i fac maică—mii când m—o vedea cu gâscă!"

Şi tot frământând în minte gândurile astea, ajunse şi în satul vecin cu al lui şi pe drum dădu peste un tocilar. Şi—n timp ce tocila se tot învârtea huruind, omul cânta vesel nevoie mare:

„Foarfeci şi cuţite le ascut pe dată
Cine nu mă crede, să vină să vadă!"

Hans rămase locului şi se uită îndelung la tocilar; şi după o vreme îi zise:

—Trebuie că—ţi merge bine treaba, că văd că tare mai eşti vesel.

—Păi să ştii că aşa e, îi răspunse tocilarul. Asta—i o meserie cu care n—ajungi să mori de foame. Da' unde ai cumpărat gâscă aia aşa de fainâ?
—Păi n—am cumpărat—o, am luat—o la schimb pe porcul meu.
—Şi porcul?
—Păi porcul l—am luat la schimb pe o vacă.
—Şi vaca?
—Vaca am luat—o la schimb pe un cal.
—Şi calul?
—Ei, pe cal am dat în schimb un bulgăre de aur mare cât capul meu.
—Iar aurul de unde l—ai avut?
—De la stăpânu—meu, că l—am slujit şapte ani.

Dându—şi seama cu cine are a face, tocilarul începu să—l îmbrobodească pe Hans şi luându—l pe departe, ca să nu se prindă unde bate, îi grăi astfel:
—Eşti priceput, n—am ce zice, că până acuma văd că ai făcut numai târguri bune. Acu' nu mai trebuie decât să faci ceva ca să—ţi umpli buzunarele cu gologani zornăitori. Şi dacă ai reuşi şi asta, atunci ştiu că într—adevăr ai fi un om făcut pe toată viaţa.
—Da' ce—aş putea să fac ca să mă căpătuiesc? îl întrebă Hans.
—Nu mare lucru, trebuie doar să te apuci de tocilărie; şi nu—ţi trebuie mare lucru pentru asta, numai o piatră de ascuţit, că restul se învaţă de la sine. Norocul tău e că am eu una pe—aici, e drept că e cam tocită, da' nici nu—ţi cer mare lucru pe ea, doar gâscă. Ei, ce zici, te învoieşti?
—Mai întrebi?! îi răspunse Hans fără să stea pe gânduri. Aş fi cel mai norocos om de pe pământ să dau de bănuţi de câte ori bag mâna în buzunar, aşa că de ce mi—aş mai face griji de—acum încolo?

Şi zicând astfel, îi dădu gâscă şi primi în schimb piatra de ascuţit.
—Şi uite, zise tocilarul luând de pe jos un pietroi cât toate zilele, ca să nu zici cumva că ai ieşit în pagubă, mai ia şi piatra asta care ne e tare de folos în meseria noastră, că—i tare bună să îndrepţi cuiele pe ea. Aşa că ia—o şi vezi să n—o rătăceşti pe drum.

Hans se împovăra cu pietroaiele şi porni mai departe la drum, cu ochii jucându—i de bucurie că iar dăduse norocul peste el. „Pesemne m—am născut cu căiţă pe cap, de sunt aşa norocos! se gândea el. Că toate îmi ies aşa de bine, de parcă m—ar fi născut mama în zi de sărbătoare!"

Dar cum bătuse drumurile din zori de zi, îl ajunse oboseala şi pe deasupra îl mai chinuia şi o foame năprasnică, fiindcă în bucuria lui că schimbase calul pe vacă, îşi înfulecase toate merindele pe care le luase cu el să—i ţină de foame până acasă.

Şi de la un timp, cum abia se mai putea ţine pe picioare, se oprea să—şi tragă răsuflarea la fiecare pas; şi unde mai pui că trebuia să se lupte şi cu pietroaiele cele grele, care—l oboseau şi mai tare. Şi cum era din cale afară de ostenit, începu să se gândească ce bine ar fi fost dacă n—ar fi trebuit să mai care bolovanii ceia.

Abia târându—se ca melcul, ajunse la un puţ şi se gândi să stea olecuţă lângă fântână să—şi tragă sufletul şi să—şi mai vină în fire cu nişte apă proaspătă şi rece. Dar grijuliu ca nu cumva să vatăme pietroaiele dacă le—o lăsa jos, le aburcă pe marginea pulului şi—apoi se sprijini de puţ şi se aplecă să ia o gură de apă. Numai că din nebăgare de seamă alunecă şi fără să vrea căzu peste pietroaie care se prăvăliră bâldâbâc în fântână. Când le văzu ducându—se la fundul puţului, Hans sări în sus de bucurie şi apoi îngenunche şi cu lacrimi în ochi îi mulţumi lui Dumnezeu pentru că—şi arătase din nou mărinimia faţă de el şi—l scăpase de povara aceea, fără să fie nevoit să—şi facă lui vreo vină că n—a avut grijă cum se cade de pietroaie.
—Nu cred să fie om mai norocos decât mine pe lumea asta! strigă el, plin de mulţumire.

Şi cu inima uşoară şi fără a fi nevoit să mai poarte greutatea atâtor poveri care—l

istoviseră de tot, nu alta, o porni sprinten spre casă, abia aşteptând să—i dea de veste şi maică—sii ce flăcău norocos avea.

HANS SE ÎNSOARĂ
(Hans heiratet// Hans Married)

Trăia odată un ţăran tânăr pe nume Hans, al cărui tată ar fi vrut tare mult să—i peţească o fată bogată. Aşa că—l puse pe Hans după sobă ca să se încălzească bine. Apoi luă o oală cu lapte şi o pâine albă, ii dădu şi un ban nou—nouţ şi—i zise:
—Hans, banul ţine—l bine, iar pâinea albă pune o bucăţele în lapte şi stai acolo, nu cumva să te mişti din locul tău, până nu mă întorc.
—Da, tată, zise Hans, voi face precum ţi—i voia.

Tatăl îmbrăcă o pereche de pantaloni vechi, peticiţi, şi merse în petit într—un sat vecin la un ţăran bogat şi cu o fată de măritat, pe care o întrebă :
—Nu vreţi, domnişoară, să vă căsătoriţi cu verişorul meu, Hans ? Veţi avea un bărbat curajos şi priceput care sigur are sa va placă.
Tatăl ei, zgârcit, întrebă repede:
—Dar cu averea cum stă, are măcar ce mânca?
—Prietene, răspunse peţitorul, varul meu sta la cald, are un ban în mână şi ce dumica în castron. El nu—i unul ca mine care să şi numere peticele în pantaloni (şi—şi arata pantalonii plini de petice). Dacă vreţi să vă osteniţi sa veniţi cu mine, va pot dovedi pe loc că tot ce spun e adevărat.

Zgârcitul nu voia să piardă aşa ocazie şi zise:
—Păi, dacă aşa stau lucrurile, n—am nimic împotriva căsătoriei.

Când veni ziua nunţii iar tânăra soţie ceru să meargă la câmp să vadă averea soţului, Hans se dezbracă de hainele de duminică şi îşi îmbrăcă halatul de lucru plin de petice, zicând:
—Nu vreau să—mi pângăresc hainele de sărbătoare.

Apoi merseră împreuna la câmp şi, când dădeau de dealuri cu petice de pământ cultivate, de ogoare sau *fânaţuri*, el îşi punea mâna pe câte un petic de pe halat şi zicea:
—Şi peticul acela—i al meu, comoara mea, priveşte numai! voind ca tânăra soţie să se uită la peticul de pe halat, nu la ogor.
—Ai fost şi tu la nunta, povestitoareo?
—Da, bineînţeles că am fost acolo, şi încă în straie de sărbătoare. Găteala mea a fost zăpada, dar a venit soarele şi mi—a topit—o; rochia mea era din pânză de păianjen, dar am intrat cu ea în mărăcini şi mi—am sfâşiat—o; pantofii mei au fost de sticlă, dar am nimerit într—o piatră, s—a auzit doar cling! şi s—au spart în două.

CEI DOI FEŢI—LOGOFEŢI CU TOTUL ŞI CU TOTUL DE AUR(copiii de aur)
(Die Goldkinder// The Gold—Children)

A fost odată ca niciodată un bărbat şi—o nevastă şi—ăştia doi oameni sărmani nu aveau altă avere decât o căscioară din bârne. Şi—şi duceau ei viaţa cu peştii pe care—i prindeau, dar atât de puţin peşte cădea în plasă, că abia ajungea ca să le astâmpere foamea. Şi se—ntâmplă ca—ntr—o zi omul să arunce plasa, ca de obicei, dar când fu s—o scoată, numai ce văzu că se zbate—n ea un peşte cu totul de aur. în timp ce omul nu se mai sătura privindu—l, peştele începu să—i vorbească cu glas omenesc:

—Ia ascultă aici, pescarule, de mă zvârli din nou în apă, să ştii că—mi stă în putere să—ţi prefac căscioara din bârne într—un palat cum nu s—a mai văzut pe lumea asta.

Da' vezi că omul nu rămase prea încântat de vorbele peştişorului:

—La ce mi—ar folosi un palat, când n—am de nici unele şi mă culc şi mă scol flămând? rosti el cu amărăciune—n glas.

Dar peştişorul cel auriu găsi destule cuvinte să—i liniştească temerile:

—Las' c—o să am eu grijă şi de asta — îl asigură el. într—o încăpere a palatului o să dai peste un scrin şi de câte ori l—oi deschide, o să găseşti înăuntru fel de fel de talere eu cele mai gustoase şi mai alese bucate. Şi atâtea talere pline o să găseşti orişicând, c—o să—ţi împlineşti saţiul şi încă or să mai rămână.

—Dacă aşa stau lucrurile — o schimbă omul nostru — atunci să ştii c—o să—ţi fac pe voie.

—Prea bine — se grăbi să răspundă peştişorul — da' vezi că trebuie să te legi că nu vei dezvălui nici unui om de pe lumea asta, oricare o fi el, de unde îţi vine norocul. Iar de te pune naiba şi rosteşti doar o singură vorbuliţă, totul e pierdut pentru tine, se spulberă de parcă nici n—ar fi fost.

Omul nu mai stătu deloc pe gânduri şi azvârli în apă minunăţia aceea de peştişor. Apoi puse plasa pe umăr şi—o porni spre casă. Şi nici nu—i veni să—şi creadă ochilor de ce—i fu dat să vadă. În locul căscioarei din bârne se înălţa acum un palat măreţ, cum au numai feţele împărăteşti. Căscă el ochii mari de mirare, şi aproape că nici nu îndrăzni să intre înăuntru. Da' până la urmă îşi înfrâna sfiala şi păşi pragul. Şi numai ce—o văzu pe nevastă—sa şezând într—o încăpere poleită numai în aur. Şi era gătită în nişte veşminte bogate, ca domniţele şi doamnele de la curte. Femeia îl întâmpină cu voioşie, c—avea şi de ce, şi se porni să—l ia la întrebări:

—Cum de s—au întâmplat toate astea, bărbate? Să ştii că—mi place, zău aşa, cum s—au întors lucrurile!

—De — făcu omul — parcă mie nu—mi place!? Da' acu' vreau să îmbuc ceva, că mi—e o foame de nu mai pot. Ia dă—mi niscaiva mâncare!

—Ce să—ţi dau? făcu femeia. Că n—avem nici măcar o cojiţă de pâine uscată, şi—n casa asta nouă încă nu mă pricep pe unde s—or găsi bucatele.

—De asta să nu duci grijă — o liniști omul. Nu vezi colea în colț scrinul ăsta mare? Ia du—te de—l deschide!

Și când deschise femeia dulapul, numai ce văzu că—i ticsit cu tot soiul de prăjituri, cu fripturi care abureau, cu fructe dintre cele mai alese și cu carafe pântecoase de vin. Și fiecare fel parcă râdea la tine, îmbiindu—te să te ospătezi.

—Ce mai dorești, sufletule? făcu ea, bucuroasă.

Și se așezară ei la masă, și mâncară și băură împreună până ce se ghiftuiră. După asta, pe femeie începu s—o roadă iar curiozitatea, și prinse a întreba:

—Da' bine, mă bărbate, de unde ne—a picat o asemenea bogăție?

—Valeu! mult mai bine ai face de nu m—ai întreba, că nu mi—e îngăduit să—ți răspund. Că de ți—aș sufla măcar un cuvânt, s—ar duce pe gârlă toată bogăția noastră și n—am mai fi fericiți.

—Biine! făcu femeia, cu parapon. Dacă n—am voie să știu, atunci nici nu doresc să aflu!...

Da' vezi că—n cugetul ei nu mai avea liniște nici ziua, nici noaptea, și atâta îl chinui cu întrebările pe bietul om că, până la urmă, cuprins de dorința de a scăpa de sâcâielile femeii, îi destăinui că totul se datora unui pește de aur fără seamăn, pe care—l prinsese în năvod și căruia îi dăduse iarăși drumul în apă, în schimbul ăstor bogății.

Nici nu termină bine vorbele bărbatul, că se și împlini ceea ce spusese peștele de aur. Mândrețea de palat și scrinul în care puteai găsi oricând de mâncare pieriră, de parcă nici n—ar fi fost. Și bieții oameni se pomeniră din nou în vechea lor colibă de pescari. Omul trebui s—o ia iar de la început, și să—și agonisească pâinea prinzând pește din zori până—n seară. Da' vezi că nu era o meserie cu spor... Norocul nu—l părăsi, însă, și—i aduse iarăși peștele cel de aur.

—Ian ascultă — îi grăi peștele — dacă mă zvârli din nou în apă, să știi c—o să—ți dăruiesc iarăși palatul și scrinul de—i totdeauna plin cu fripturi și ciorbe... Dar ține—te tare, omule, și nu te trăda nici în ruptul capului de la cine le ai, fiindcă, altfel, totul ar fi din nou pierdut.

—O să am grijă, și—o să mă feresc ca de foc! îl încredința pescarul și aruncă peștele în apă.

Și acasă, omul găsi iarăși totul ca mai înainte, iar femeia îl întâmpină, plină de bucurie că li se—ntorsese din nou norocul. Da' vezi că pârdalnica de curiozitate nu—i dădu pace nici de astă dată. După câteva zile, femeia începu iarăși să—și piseze bărbatul cu tot soiul de întrebări: că ce s—a întâmplat și ce a făcut de sunt iarăși oameni cu stare? Un timp, pescarul se luptă cu sine însuși și—și ținu gura pecetluită, da—n cele din urmă bodogănelile femeii îl mâniară atât de grozav, că nu mai putu să se stăpânească și dădu pe față totul. Și chiar în aceeași clipă palatul pieri ca prin farmec și se pomeniră din nou în vechea lor căscioară.

—Așa—ți trebuie — strigă omul cu năduf — asta—i plata pentru toată vremea cât m—ai bătut la cap! Ei, îți place? Acu' o să tragem iarăși mâța de coadă!...

—Da' mie nu—mi, trebuie bogăție și nici desfătare, dacă nu știu de unde—mi vine norocul ăsta... Că mi—e dat să n—am pace și liniște până nu aflu.

Omul plecă din nou la pescuit și după un timp, nu știu cum se face, că—ntr—o după—amiază scoase pentru a treia oară din apă peștele cel de aur.

—Ian ascultă — grăi peștele — văd că mi—e dat să cad mereu în mâinile tale; ia—mă cu tine și, de cum oi ajunge acasă, taie—mă în șase bucăți! Două dă—le nevesti—ti să le mănânce, două dă—le calului tău și două pune—le în pământ. Și—o să vezi că—n scurt timp o să fii răsplătit...

Omul luă peștele acasă și făcu întocmai cum îi grăise el. Și ce crezi din cele două bucăți pe care le pusese—n pământ, răsăriră într—o dimineață doi crini de aur! Iar calul căpătă doi mânji de aur, în timp ce nevasta pescarului aduse pe lume doi feți—logofeți cu totul și cu totul de aur!... Trecu ce trecu vremea și copiii crescură mari și frumoși, că la soare te puteai uita, da' la ei ba... Și cu ei o dată se înfiripară și crinii și se împliniră și caii, de ajunseră niște fugari strașnici.

Şi—ntr—o bună zi, băieţandrii numai ce grăiră către părintele lor:

—Taică dragă, acu', că ne simţim în putere, lasă—ne s—o pornim în lume pe caii de aur, că asta ni—e dorinţa de—o groază de vreme.

Şi le răspunse pescarul, cu amărăciune—n glas:

—Cum o să rabd, feţii mei, să vă ştiu plecaţi pe cele meleaguri străine şi să nu ştiu cum o duceţi?!...

Dacă—i auziră spusele, cei doi feţi—logofeţi îi răspunseră într—un glas:

—Dinspre partea asta să nu te îngrijeşti că, uite, cei doi crini de aur rămân aici, şi după cum or arăta ei, o să ştii totdeauna cum ne merge nouă. De—or fi proaspeţi, înseamnă că suntem sănătoşi, de—or fi veştezi, înseamnă că suntem bolnavi, iar de s—or pleca şi s—or frânge, să ştii că ni s—a curmat viaţa.

Apoi se aburcară pe cai şi—o porniră în lume. Merseră ei ce merseră, dar nu prea mult, şi într—un fapt de seară se pomeniră la un han unde mişunau tot soiul de oameni. Şi când îi zăriră pe cei doi feţi logofeţi, oamenii aceia începură a râde şi a—şi bate joc de ei, de parcă le—ar fi stat în faţă cine ştie ce comedie. Vezi însă că unul dintre băieţandri nu putu să îndure batjocura la care fuseseră supuşi şi se ruşina foarte. Şi pe loc se scârbi şi nu—i mai arse defel să plece în lume. Şi—n zorii dimineţii se—nturnă acasă. Celălalt nu se sinchisi câtuşi de puţin, şi plecă mai departe. Merse el cale lungă să—i ajungă şi numai ce se pomeni pe la asfinţit într—o pădure mare. Când tocmai se pregătea să treacă prin ea călare, îi ieşiră în cale nişte drumeţi care—i spuseră:

—Măi flăcăiandrule, rău cumva să te—ncumeţi să treci prin pădure călare, că e înţesată de tâlhari şi v—aţi primejdui viaţa atât tu, cât şi fugarul tău. Că de v—ar vedea că sunteţi cu totul şi cu totul de aur, nici o clipă n—ar pregeta să vă omoare pe loc.

Da' vezi că băieţandrul avea o inimă vitează şi nu se înspăimântă câtuşi de puţin. Şi grăi el către acei vrednici oameni, care—i voiseră numai binele:

—Trebuie să ajung dincolo de pădurea asta, şi—oi străbate—o chiar de—ar fi să trec prin cele mai mari primejdii!...

Apoi adună mai multe piei de urs şi se încotoşmănă în ele, de nu se mai văzu că—i de aur. Şi acelaşi lucru îl făcu şi calului. Şi cum nu mai ducea nici o grijă din partea asta, flăcăul o porni la drum, şi călări liniştit prin pădure. Merse el ce merse o bună bucată de vreme şi numai ce auzi foşnind ceva prin tufişuri. Şi trăgând cu urechea într—acolo, desluşi nişte oameni care vorbeau între ei. Dintr—o parte a drumului îl auzi pe unul strigând: „Ia uite—l!" Şi din partea cealaltă, pe altul: „Lasă—l în pace şi nu—ţi mai pierde vremea de pomană! Nu vezi că—i unul de jupoaie pe urşi de blană?... Dacă a ajuns să facă asta, înseamnă că—i sărac şi goluţ ca un şoarece de biserică! Cu ce—o să ne alegem de pe urma lui?!..."

Şi aşa se făcu de nu întâmpină băieţandrul nici o primejdie şi străbătu cu bine pădurea, fără să păţească nimic.

Se întâmplă ca—ntr—o zi flăcăul să ajungă într—un sat şi acolo văzu o fată aşa de frumoasă, că pe loc îi căzu dragă şi—n cugetul lui rămase cu încredinţarea că n—ar mai putea să fie pe lume vreo făptură care s—o întrecă în gingăşie şi în frumuseţe. Şi cum ardea de dorinţa de—a o avea veşnic lângă sine, se duse la ea şi—i spuse:

—M—ai robit din prima clipă când te—am văzut şi—mi eşti mai dragă decât sufletul! Oare ai vrea să—mi fii soţioară?

Dar vezi că şi fetei îi căzuse cu tronc flăcăul, şi încă atât de mult, că se învoi bucuroasă, zicându—i:

—Şi mie mi—e drag să—ţi fiu nevastă şi—o să—ţi rămân credincioasă cât oi trăi!...

Apoi începură praznicul de nuntă şi tocmai când era petrecerea mai în toi se întâmplă să pice şi tatăl miresei şi văzând el toată aceastăveselie, se miră şi spuse:

—Da' cum s—a putut întâmpla să se facă nunta fară mine? Unde e mirele?

Mireasa îl duse de—i arătă soţiorul, da' vezi că flăcăiandrul era încotoşmănat tot în pieile de

urs, că nu voise să se dea încă în vileag faţă de fată. Şi dacă luă seama omul la el, pe dată îl cuprinse mânia şi începu a răcni:
—N—o să—mi dau niciodată fata după unul care se îndeletniceşte să jupoaie urşii! O dată cu capul!...
Şi aşa era de pornit împotriva mirelui, că era gata să—l răpună. Dacă văzu fata că taică—său e atât de înverşunat în mânia lui, îl rugă cu lacrimi fierbinţi:
—Nu uita, taică, că de—acu' îi bărbatul meu legiuit, şi mai află că—l iubesc din tot sufletul.
Şi atât de mult se rugă fata, că în cele din urmă îl domoli. Da' vezi că în cugetul lui tot nu rămăsese pe deplin împăcat şi mereu îl munceau gândurile. Şi de cum se făcu dimineaţa, până a nu răsări soarele, se sculă din aşternut şi vru să—l mai vadă încă o dată pe acela de era bărbatul fiicei lui, că nu—l răbda inima să—l ştie cerşetor.
Intră el în odaie, binişor, ca să nu ia seama însurăţeii, şi numai ce văzu în pat o minunăţie de flăcău cu totul şi cu totul de aur. Iar pieile de urs stăteau aruncate pe jos. Şi tot pe nesimţite, după cum venise, plecă din odaie, bucuros cum nu se mai poate. Şi se mustră singur: „Ce bine a fost că mi—am stăpânit mânia!... Că de—l omoram, aş fi făcut o mare fărădelege!..."
Flăcăul avu un vis tare ciudat, şi—n vis se făcea că plecase la vânătoare după un cerb fără seamăn de frumos. Şi atât de puternic îl înrâuri visul ăsta, că dimineaţa, când se trezi, îi spuse mirese i lui:
—Să ştii că m—a apucat un dor să merg la vânătoare! Dar ea se temu foarte tare şi se rugă să nu plece:
—Stai acasă, bărbate, că mă tem să nu ţi se întâmple ceva rău. Că uşor se poate abate năpasta asupra unuia ca tine!...
Flăcăul era însă nestrămutat în hotărârea lui şi—i spuse:
—N—am cum să te ascult, că o pornire lăuntrică mă îndeamnă să plec. Şi trebuie să mă supun ei!
Şi cum zise, aşa şi făcu. îşi luă rămas bun de la mireasă şi o porni către pădure. Pasămite, mult nu trecu, şi—n faţa lui se opri o mândreţe de cerb, aidoma celui din vis. Cum îl văzu, flăcăul puse puşca la ochi şi se pregăti să tragă, dar dintr—o săritură cerbul fu departe... Flăcăul o luă la goană pe urmele cerbului, şi nu conteni ziua—ntreagă să sară peste şanţuri şi să treacă prin tufişuri, dar toată alergătura lui fu zadarnică. De îndată ce pogorî seara, cerbul pieri din faţa ochilor lui. Şi când privi în juru—i văzu că se află în dreptul unei colibe în care locuia o vrăjitoare. Bătu el în uşă şi numai ce ieşi în prag o bătrână, care—l luă la întrebări:
—Ce cauţi la un ceas atât de târziu în afundul ăstui codru nesfârşit?
—Ce caut eu e un cerb — spuse flăcăul. Oare nu l—ai văzut, cumva?
—Ba l—am văzut! răspunse bătrâna. Pe cerbul ăsta îl cunosc foarte bine. în ăst timp, un căţel care venise împreună cu baba se apropie de flăcău şi începu să—l latre furios.
—la taci, dihanie afurisită — se răsti la el flăcăul — că de nu te împuşc pe loc!
Dacă auzi asta, vrăjitoarea o dată se făcu foc şi pară şi începu a striga:
—Ce—ai spus?... Vrei să—mi omori căţelul?... Şi cât ai clipi, îl prefăcu în stană de piatră.
În ăst timp, nevastă—sa îl tot aştepta cu inima îndoită. Şi îl aşteptă ea o zi, îl aşteptă două, îl aşteptă nouă, dar flăcăul tot nu se arătă. Şi prinse a se gândi femeia în sinea ei: „De ce mi—a fost teamă atât de tare nu mi—a fost dat să scap şi ceea ce—mi apăsa atât de tare inima s—a întâmplat!..."
Şi—ntr—o bună zi, fratele celălalt, de plecase acasă, văzu că unul dintre crinii de aur se apleacă şi cade.
—Vai, Doamne — începu el să se văicărească — pesemne că lui frate—meu i s—a întâmplat o mare nenorocire şi că se află la grea cumpănă! Trebuie să plec cât mai degrabă să—l izbăvesc.
Dar taică—său se împotrivi:
—Rămâi acasă, băiete, că s—ar putea să te pierd şi pe tine. Şi atunci ce m—aş face?

Dar flăcăul nici nu vru să audă:
—Trebuie să plec, tătucă, auzitu—m—ai! Trebuie să plec negreşit! Apoi încalecă pe calul lui de aur şi—o porni la drum. Şi—n scurtă vreme ajunse în codrul cel nesfârşit în care zăcea frate—său, prefăcut în stană de piatră. De îndată ce—l văzu, vrăjitoarea ieşi din colibă şi se apucă să—l strige, că se grăbea să—l farmece şi pe el şi să—l prefacă în stană de piatră. Da' flăcăul nici nu se gândi să se apropie, şi începu să se răstească la ea:
—Dacă nu—l readuci la viaţă pe frate—meu, să ştii că te—împuşc! Şi—n silă, că n—avea ce alta face, scorpia de babă atinse c—un deget stana de piatră, şi pe dată se însufleţi şi—şi recapătă înfăţişarea omenească. Dacă se văzură iarăşi împreună, cei doi feţi—logofeţi se îmbrăţişară şi se sărutară şi celui care fusese la un pas de moarte nici nu—i veni a crede c scăpase de năpastă. Apoi încălecară amândoi şi ieşiră din pădure. Şi unul se îndreptă cât mai degrabă către mireasa lui, iar celălalt acasă, să—i duc vestea cea bună lui taică—său. Şi de—ndată ce flăcăul păşi pragul casei părinteşti, tatăl copiilor îi ieşi în întâmpinare, zicându—i:
—Fătul meu, vestea pe care vrei să mi—o aduci eu am aflat—o mai de mult. Şi am aflat—o de la crinul cel de aur, care o dată şi—a ridicat tulpina şi a început să dea flori.
Şi trăiră fericiţi şi nici o năpastă nu se mai abătu asupra lor până ce li se încheie sorocul zilelor.

VULPEA ŞI GÂŞTELE
(Der Fuchs und die Gänse// The Fox and the Geese)

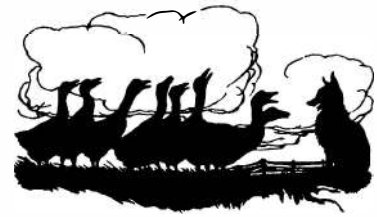

Într—o zi vulpea a ajuns în mijlocul unei pajişti pe care se afla un card de gâşte grase şi frumoase. Atunci când a fost îndeajuns de aproape de ele, cumătra vulpe a zâmbit mieros şi a spus :" Hei, am picat la ţanc ! Îmi place să vă văd adunate toate grămada, astfel încât să vă pot mânca în tihnă una după cealaltă." Cuprinse de spaima, gâştele au început să gagaiască cu patima, văitându—se şi rugându—se să le fie cruţată viaţa.Vulpea nu s—a lăsat înduplecata de vaietele lor şi le—a zis cu glas răspicat : " Nu am nici o milă faţă de voi ! Va trebui să muriţi pentru a—mi umple stomacul."

În cele din urmă, una din gâşte şi—a luat inima în dinţi şi a spus:" Dacă noi, sărmanele gâşte, trebuie să ne jertfim vieţile noastre tinere şi nu avem nici o scăpare, fă—ne o ultimă favoare şi lasă—ne să ne rugăm, astfel încât să nu murim încărcate de păcate. După aceasta, ne vom aşeza singure într—un şir, ca să poţi să le alegi de la început pe cele mai grase dintre noi." "Mda,", a răspuns vulpea, " rugămintea voastră mi se pare a fi îndreptăţită şi pioasă. Rugaţi—vă pentru iertarea păcatelor voastre, iar eu am să aştept până când terminaţi."

Nici nu şi—a sfârşit vulpea bine cuvintele, ca cea dintâi gâscă a pornit să rostească o lungă rugăciune, spunând la nesfârşit "Ga, ga, ga, ga, ..." Pentru ca aceasta rugă zgomotoasa nu părea să se mai sfârşească vreodată, cea de—a doua ratâ a început şi ea să—şi mărturisească păcatele : "Ga, ga, ga, ga , ..." Au urmat—o o a treia şi o a patra, până când întreg cardul de rate şi—a unit glasurile, rostind în cor, într—o harmalaie ameţitoare :"Ga, ga, ga, ga,..."

Atunci când gâştele îşi vor sfârşi rugăciunea solemnă, voi putea să vă spun povestea mai departe. Deocamdată, ele continua să se roage, fără nici o întrerupere, în limba lor neînţeleasa :"Ga, ga, ga, ga, ..."

BASME
FRAŢII GRIMM
(VOLUMUL II)

Cuprins

OM SĂRAC, OM BOGAT 5
PRIVIGHETOAREA CEA CÂNTĂTOARE ŞI JUCĂUŞĂ(ciocârlia care cântă şi dansează) 8
PRINŢESA PĂZITOARE LA GÂŞTE(slujnică la gâşte) 14
URIAŞUL CEL TÂNĂR 20
SPIRIDUŞUL 27
REGELE MUNTELUI DE AUR 31
CIOARA(corbul) 35
ŢĂRĂNCUŢA CEA ISTEAŢĂ 40
CELE TREI PĂSTORIŢE 45
APA VIEŢII 48
DOCTORUL ŞTIE—TOT 54
SPIRITUL DIN STICLĂ(duhul din sticlă; fantoma din sticlă) 56
FRATELE CEL RUFOS AL LUI SCARAOŢCHI(frate cu dracul) 58
BLANĂ DE URS 61
BOURELUL ŞI URSUL(împărăţelul şi ursul) 66
TERCIUL DULCE 68
NĂTÂNGII(proştii) 69
POVESTEA UNEI CUCUVELE 73
CALFA DE MORAR ŞI PISICA(calfa de morar cea sărmană şi pisicuţa) 75
CEI DOI DRUMEŢI 79

HANS, ARICIUL MEU 87
CĂMAŞA MORTULUI 92
OVREIUL ÎN MĂRĂCINIŞ 93
VÂNĂTORUL CEL ISCUSIT 96
ÎMBLĂCIUL DE AUR 101
FECIORUL DE CRAI ŞI FATA DE ÎMPĂRAT(amândoi copii de rege; prinţul răpit şi prinţesa fugară) 102
CROITORAŞUL CEL ISTEŢ 110
ADEVĂRUL IESE LA LUMINA SOARELUI 113
FLACĂRA ALBASTRĂ(lumina albastră) 114
COPILUL CEL ÎNCĂPĂŢÂNAT 118
CEI TREI FELCERI 119
CEI ŞAPTE ŞVABI CARAGHIOŞI 121
CEI TREI MESERIAŞI 124
FECIORUL DE CRAI CARE NU SE TEMEA DE NIMIC(Fiul de împărat care nu se temea de nimic; Prinţul care nu se temea de nimic) 127
VARZA FERMECATĂ(povestea salatei verzi) 130
POVESTEA ÎMPĂRATULUI PREFĂCUT ÎN COPAC(bătrâna din pădure) 136
CEI TREI FRAŢI 138
SCARAOŢCHI ŞI BUNICĂ—SA(dracul şi bunica lui) 140
FERDINAND CEL CREDINCIOS ŞI FERDINAND CEL NECREDINCIOS 143
CUPTORUL DE FIER 148
TORCĂTOAREA CEA LENEŞĂ 152
CELE PATRU MEŞTEŞUGURI ISCUSITE(cei patru fraţi meşteri mari) 154
UN—OCHI, DOI—OCHI, TREI—OCHI(Un—ochişor, Doi—ochişori, Trei—ochişori; pomul cu merele de aur) 158
FRUMOASA CATRINEL ŞI PIF PAF POLTRIE 164
VULPEA ŞI CALUL 166
CONDURII PRINŢESELOR (condurii domniţelor; pantofii cu găuri în talpă; cele 12 prinţese dansatoare) 167
CEI ŞASE SLUJITORI 170
MIREASA ALBĂ ŞI MIREASA NEAGRĂ 176
HANS—CEL—DE—FIER(omul de fier) 179
CELE TREI PRINŢESE NEGRE 186
KNOIST ŞI CEI TREI FII AI LUI 188
FATA DIN BRAKEL 189
SLUGILE 190

MIELUŢA ŞI PEŞTIŞORUL 191
MUNTELE SIMELI 193
CĂLĂTORIA 195
MĂGĂRUŞUL 196
FIUL NERECUNOSCĂTOR 199
RAPIŢA(sfecla) 200
COPT ŞI RĂSCOPT 203
ANIMALELE LUI DUMNEZEU ŞI ANIMALELE DRACULUI(animalele Domnului şi animalele diavolului) 205
GRINDA COCOŞULUI 206
BĂTRÂNA CERŞETOARE 207
CEI DOISPREZECE SERVITORI LENEŞI 208
CEI TREI LENEŞI 210
CIOBĂNAŞUL CEL ISTEŢ 211
PLOAIA DE STELE 212
HELERII FURAŢI 213
CUM SĂ—ŢI CAUŢI O NEVASTĂ 214
RÂNDUNELUL ŞI PUIŞORII LUI 216
ŢARA MINCINOŞILOR SAU LUMEA PE DOS 218
POVEŞTILE MINCINOASE ALE LUI DITHMAR 219
O POVESTE — GHICITOARE 220
ALBĂ CA ZĂPADA ŞI ROŞIE CA TRANDAFIRUL(Albă şi Răsura; Nalba şi Răsura; Trandafirul alb şi Trandafirul roşu) 221
SERVITORUL CEL DEŞTEPT 224
RACLA DE CLEŞTAR(Sicriul de sticlă) 225
PASĂREA GREIF(grifonul) 231
HANS CEL VOINIC(Hans cel puternic) 237
ŢĂRANCA ÎN RAI 242
LISA CEA SLABĂ 243
CĂSUŢA DIN PĂDURE 244
SĂ—MPARŢI CU NEVASTA ŞI BUCURIILE, ŞI NECAZURILE 248
ÎMPĂRĂŢELUL SAU ALEGERE DE REGE 249
PLĂTICA INVIDIOASĂ SAU ALEGERE DE REGE 251
BOUL—DE—BALTĂ ŞI PUPĂZA 252
BUFNIŢA 253
LUNA 255

DURATA VIEŢII 257
SOLII MORŢII 259
MAISTRUL CIZMAR 260
PĂZITOAREA DE GÂŞTE 262
COPIII EVEI 269
ZÂNA LACULUI(ondina) 271
DARURILE PITICILOR 275
URIAŞUL ŞI CROITORUL 277
CUIUL 279
SĂRMANUL TÂNĂR DIN MORMÂNT 280
MIREASA CEA ADEVĂRATA 282
CUM L—A ÎNTRECUT ARICIUL PE IEPURE(iepurele şi ariciul) 287
FUSUL, SUVEICA ŞI ACUL(roata de tors, suveica şi acul) 290
ŢĂRANUL ŞI DIAVOLUL (cum l—a pus în cofă ţăranul pe scaraoţchi) 293
FIRIMITURILE DE PE MASĂ 295
ŞORICELUL CEL ALB(iepuraşul de mare) 296
HOŢUL MEŞTER MARE 299
TOBOŞARUL 304
SPICUL DE GRÂU 309
MORMÂNTUL 310
BĂTRÂNUL RINKRANK 313
MINGEA DE CLEŞTAR(mărgica de cristal) 315
FECIOARA MALEEN 318
CIZMELE DIN PIELE DE BIVOL(ciubotele din piele de bivol) 322
CHEIA DE AUR(cheiţa de aur) 325
MOTANUL ÎNCĂLŢAT 326
FRUMOASA ŞI BESTIA 330

OM SĂRAC, OM BOGAT

(Der Arme und der Reiche// The poor man and the rich man)

Demult, foarte demult, la începuturile lumii, când Dumnezeu mergea din când în când pe pământ să vadă ce mai fac oamenii, s—a întâmplat ca, într—o seară, obosit fiind, să nu mai poată ajunge în Rai unde locuieşte el. în cale îi apărură două case, una peste drum de cealaltă. O casă era mare şi frumoasă, cealaltă mică şi dărăpănată. Cea mare era a unui om bogat, cea mică a unui om sărac. Atunci Dumnezeu se gândi: „Bogatului n—o să—i fie greu să—mi dea şi mie adăpost peste noapte, aşa că am să rămân la el". Când auzi pe cineva bătând la poartă, bogatul deschise fereastra şi—l întrebă răstit pe străin ce vrea.

Dumnezeu răspunse:

—Aş vrea un adăpost pentru o noapte.

Bogatul îl privi pe călător din cap până în picioare şi, cum Dumnezeu era îmbrăcat ca un om modest şi nu arăta deloc ca unul care ar fi avut bani mulţi în buzunar, dădu din cap şi strigă:

—Nu te pot găzdui. Camerele mele sunt pline de seminţe şi ierburi şi, dacă i—aş primi pe toţi cei care—mi bat la uşă cerându—mi adăpost, aş ajunge să iau şi eu cârja în mână şi să plec în lume să cerşesc. Caută—ţi în altă parte loc de înnoptat.

Apoi trânti fereastra şi—l lăsă pe Bunul Dumnezeu în drum.

Atunci, Dumnezeu întoarse spatele casei bogatului şi se duse peste drum la casa cea mică şi sărăcăcioasă. Nici nu apucă bine să bată la uşă, că omul apăru în pragul casei şi—l pofti înăuntru.

—Rămâneţi la noi peste noapte, zise el. E deja întuneric şi nu puteţi merge mai departe.

Asta—i plăcu lui Dumnezeu şi intră înăuntru.

Nevasta săracului îi întinse prietenoasă mâna, îi ură bun—venit, apoi îl rugă să se simtă în largul lui. îi mai zise că nu au cine ştie ce de mâncare, dar cât au o vor împărţi bucuroşi cu el. Puse cartofii la fiert şi, când fură gata, Bunul Dumnezeu se aşează la masă împreună cu ei şi mancă tare mulţumit că era oaspetele unor oameni aşa de buni şi de primitori. După ce terminară cu mâncatul, cum se apropia ora culcării, femeia îl chemă deoparte pe bărbatul ei şi—i zise:

—Ştii ceva, dragul meu, omul ăsta trebuie să fie foarte ostenit după atâta drum, aşa că ar fi bine să—l lăsăm pe el să doarmă în patul nostru, iar noi ne vom aşterne nişte paie drept culcuş.

—Foarte bine, răspunse bărbatul, mă duc să—l poftesc. Şi se duse la Bunul Dumnezeu şi—l rugă să doarmă el în patul lor ca să—şi odihnească în tihnă ciolanele, iar Bunului Dumnezeu îi plăcu mult cei propuneau oamenii aceia sărmani.

A doua zi, sărmanii se sculară dis—de—dimineaţă să—i pregătească musafirului micul dejun. Se gândeau să pună pe masă tot ce aveau ei mai bun în casă. Când soarele dimineţii pătrunse prin ferestruică, Bunul Dumnezeu se trezi şi toţi trei mâncară, apoi oaspetele se pregăti de drum. Din uşă, se întoarse spre ei şi le zise:

—Pentru că sunteţi oameni buni şi cu milă în suflet, puneţi—vă trei dorinţe căci se vor îndeplini.

Atunci săracul zise:

—Ce să ne dorim mai mult decât sănătate şi, cât vom trăi, să avem ce pune pe masă. A treia dorinţă nu ştiu care ar mai fi.

Bunul Dumnezeu zise:

—N—ai vrea să ai şi tu o casă nouă?

—Ba cum să nu, dacă s—ar putea, am fi foarte bucuroşi.

Atunci Bunul Dumnezeu le împlini dorinţa şi transformă căsuţa lor sărăcăcioasă într—una nouă. Apoi, le dădu binecuvântarea şi plecă în drumul lui.

Era deja ziuă de mult când se trezi bogatul de peste drum. Se duse ca să deschidă fereastra şi văzu o casă mare, nouă, acoperită cu ţiglă roşie, exact pe locul unde cu o zi înainte fusese casa cea veche a săracului. Făcu ochii mari, o chemă şi pe nevastă—sa şi—i zise:

—Ei poftim, spune—mi şi mie ce s—a întâmplat? Aseară acolo era o colibă veche, acum e o casă nouă. Du—te repede la vecin şi vezi care—i treaba.

Femeia bogatului trecu drumul şi—l întrebă pe sărac cum se petrecuse minunea, iar acesta îi povesti:

—Aseară a venit la noi un drumeţ sărman care căuta adăpost pentru o noapte. Azi dimineaţă ne—a spus să ne punem trei dorinţe pe care ni le—a îndeplinit: sănătate, pâinea cea de toate zilele şi o casă nouă în locul celei vechi.

Nevasta bogatului se duse repede acasă şi—i povesti bărbatului ei cele aflate. Acesta zise:

—Îmi vine să—mi dau cu pumnii în cap de prost ce—am fost; dacă aş fi ştiut! Străinul acela a bătut mai întâi la noi să ceară adăpost. Eu însă l—am refuzat.

—Du—te repede, zise femeia, ia calul şi aleargă după el, poate—l prinzi şi adu—l înapoi să—i spunem şi noi trei dorinţe.

Bogatul urmă sfatul cel bun, alergă pe cal şi—l ajunse din urmă pe Bunul Dumnezeu. îi vorbi frumos, plin de dragoste şi omenie şi—l rugă să nu—i ia în nume de rău că nu l—a primit seara trecută să doarmă la el, că ar fi căutat cheia şi n—a găsit—o, şi aşa mai departe. Dar că, la întoarcerea din drumul lui, ar putea sta oricât ar pofti la ei.

—Da, răspunse Bunul Dumnezeu, dacă mai trec vreodată pe—aici, am să vin la tine.

Apoi bogatul îl întrebă dacă n—ar putea să—şi pună şi el trei dorinţe aşa cum făcuse vecinul lui. Bunul Dumnezeu îi spuse că n—are decât să—şi pună dorinţele, dar că ar fi mai bine să n—o facă. Totuşi bogatul se gândi ce l—ar putea face fericit. Atunci Bunul Dumnezeu îi spuse să se ducă acasă că—i vor fi împlinite dorinţele.

Acu', bogatul era mulţumit că i se vor împlini dorinţele şi plecă spre casă. Cum mergea el călare, gândindu—se ce şi—ar putea dori, lăsă hăţurile din mână şi simţi dintr—o dată o zdruncinătură puternică. Trezit parcă din somn, văzu cum calul său se ridicase în două picioare. îl bătu pe gât să—l liniştească, îi zise ca de obicei „stai cuminte, Lisa", dar Lisa nu—l mai asculta.

—Rupe—ţi—ai gâtul! strigă el atunci furios. Şi, cum zise, calul se prăbuşi la pământ şi nu se mai ridică. Aşa îi fu împlinită cea dintâi dorinţă.

Cum era de felul lui zgârcit, nu vru să lase şaua acolo, o luă şi şi—o puse în spate. „Mai ai două dorinţe de împlinit", îşi făcu el curaj. Şi mergea pe jos, prin praf şi nisip, la vreme de amiază, când soarele arde puternic, gândindu—se ce şi—ar mai putea dori, dar nimic nu—i venea în cap. „Parcă mi—aş dori tot ce—i pe lumea asta, toate bogăţiile ei, aşa mi—s de amestecate toate în cap. Ba vreau una, ba alta, şi până la urmă parcă nimic nu vreau". începuse să asude şi se gândi: „Dacă aş fi un simplu ţăran bavarez care ar trebui să—şi pună trei dorinţe, n—aş avea probleme. Mi—aş dori mai întâi bere de—ajuns, apoi bere cât pot bea şi apoi un butoi de bere în plus". Când se gândea că a găsit în sfârşit ceva ce să—şi dorească, îndată i se părea că—i prea puţin. îi era ciudă că, în vreme ce el, flămând şi însetat, căra în

spate şaua aceea nenorocită pe aşa căldură, nevasta lui stătea în casă la răcoare, bea şi mânca liniştită. Asta îl înfurie peste măsură şi, fără să—şi dea seama ce face, îşi zise: „Bine ar fi să scap de şaua asta şi să stea ea acasă în şa, să nu se poată da jos, în loc s—o car eu". Dar nici nu termină de spus ultimul cuvânt, că—i şi dispăru şaua din spate, aşa că socoti că şi a doua dorinţă îi fusese împlinită.

Se cătrăni şi mai tare şi se grăbi să ajungă acasă, căci voia să se închidă în odaia lui şi să găsească ceva de preţ ce şi—ar putea dori. Dar când ajunse acasă, numai ce deschise uşa că—şi şi văzu nevasta călare pe şa fără să poată să se dea jos.

Femeia gemea şi striga după ajutor.

—Stai aşa, ai răbdare, ai să fii îndată mulţumită. Căci îţi voi da toate bogăţiile din lume, numai nu te mişca de acolo, îi zise bărbatul.

Ea însă îl făcu în toate felurile şi—i strigă:

—La ce—mi folosesc mie toate bogăţiile din lume când trebuie să stau într—o şa? Tu mi—ai făcut—o, acum trebuie să mă ajuţi să cobor din şa.

De voie — de nevoie, trebui să—şi pună a treia dorinţă: să fie nevasta lui dezlegată de pocinog. Şi dorinţa îi fu îndată îndeplinită.

Aşa că s—a ales cu nimic altceva decât cu supărare, chin, batjocură şi cu un cal pierdut. Săracul însă trăi fericit, credincios şi cu frica lui Dumnezeu şi, dacă n—o fi murit între timp, mai trăieşte şi azi.

PRIVIGHETOAREA CEA CÂNTĂTOARE ŞI JUCĂUŞĂ(ciocârlia care cântă şi dansează)

(Das singende springende Löweneckerchen// The Singing, Springing Lark ; The Singing, Soaring Lark)

A fost odată un om şi omul ăsta a trebuit să plece pe neaşteptate într—o lungă călătorie. Şi luându—şi el rămas bun de la cele trei fiice ale lui, le întrebă ce—ar dori să le aducă de pe cele meleaguri străine. Fata cea mare pofti să—i aducă mărgăritare, cea mijlocie — pietre nestemate, iar cea mică îi zise:

—Dragă tată, eu îmi doresc o privighetoare cântătoare şi jucăuşă.

—Bine, fata mea, dacă oi găsi—o, să ştii c—am să ţi—o aduc! o asigura taică—său.

Le sărută apoi pe câteşitrele şi o porni la drum.

Când veni timpul să se întoarcă acasă, avu grijă să cumpere mărgăritare şi pietre nestemate pentru cele două fete mai mari, dar vezi că pentru fiică—sa a mică nu putuse să găsească privighetoarea cântătoare şi jucăuşă, în zadar îşi pierduse vremea căutând pretutindeni, că, până la urmă, tot n—o afla. Lucrul ăsta îl mâhni peste măsură, şi cum să nu—l fi mâhnit, când fata a mică îi era copilul cel mai drag.

Porni omul nostru pe drumul de întoarcere şi, după o bucată bună de drum, nimeri într—o pădure. Drept în mijlocul acelei păduri se înălţă o mândreţe de palat, că—ţi bucura inima văzându—l. Iar mai încolo, pe un tăpşan, un coşcogea stejar îşi zbătea crengile în vânt. Şi—n vârful pomului asta, o privighetoare se—nvârtea jucăuşă, sărind din creangă în creangă şi cântând, că se înfioră văzduhul de viersul ei. Omul se opri în loc, fermecat, şi grai plin de veselie:

—Ei, tocmai la timp îmi picaşi!...

Şi—i porunci servitorului pe care—l avea pe lângă sine să se urce în stejar şi să—i prindă pasărea. Dar cum se apropie de pom, numai ce sari dindărătul lui un leu furios, care—şi zbârli coama şi mugi de se cutremurară, frunzele copacilor...

—Ai vrut tu să—mi furi pasărea, da să ştii că nu—ţi merge cu mine! Ca aceluia care vrea să—mi răpească privighetoarea cea cântătoare şi jucăuşă, nu—i mai sunt hărăzite multe ceasuri!... Pe loc îl sfâşii.

Cugetă omul ce cugeta şi apoi îi răspunse:

—De—aş fi ştiut că e a ta pasărea, nu m—aş fi atins de ea. Da acum, c—am greşit, vreau să—mi repar greşeala şi să mă răscumpăr cu bani grei, numai să nu mă sfâşii.

Îi ascultă leul spusele şi, la rândul lui, îi grăi astfel:

—Numai într—un singur chip ţi—ai putea salva viaţa: de mi—ai făgădui c—o să—mi dăruieşti prima vieţuitoare care ţi—o ieşi în cale când vei păşi pragul casei. De te învoieşti, să ştii că—ţi mai dau şi privighetoarea pe deasupra, ca s—o duci fetei tale.

—Nici în ruptul capului, c—ar putea să fie chiar faţa mea a mică. De mult ce mă iubeşte, ea aleargă totdeauna în întâmpinarea mea, ori de câte ori mă întorc acasă.

Vezi însă că servitorului îi dârdâia inima de frică şi, ca să scape din gheară leului, căută să—l abată pe stăpână—său de la gândurile sale.

—Da ce, parcă numai fiica dumitale a mică ar putea să—ţi iasă în cale?!... Ba, s—ar putea prea bine să fie o pisică sau un câine...

Omul se lăsa convins de vorbele servitorului sau şi, luând cu sine privighetoarea cea cântătoare şi jucăuşă, îi făgădui leului c—o să—i dăruiască vieţuitoarea care i—o ieşi cea dintâi în cale când o sosi acasă.Dar vezi că inima nu—l înşelase... Cum pasi pragul casei, prima fiinţă care—i ieşi în fata fu dragă să fetiţa. Îi venea în întâmpinare, alergând... Şi de îndată ce fu aproape de el, îl îmbrăţişă şi—l copleşi cu sărutări. Ei, şi nici nu va mai spun câtă bucurie a fost pe ea, când a văzut privighetoarea cea cântătoare şi jucăuşă!... Da vezi că taică—său n—avea inima să se bucure împreună cu dânsa, ci se puse pe plâns, zicându—i:

—Fetiţa mea dragă, scump mi—a fost dat să plătesc pasărea asta micuţă!... Ca s—o pot dobândi, i—am făgăduit unui leu sălbatic c—o să i te dau, şi tare mi—e teamă c—o să te sfâşie în bucăţi şi—o să te mănânce de vei ajunge în vizuina lui...

Îi povesti apoi de—a fir—a—păr toată tărăşenia şi—o rugă cu lacrimi fierbinţi să nu se ducă cumva în pădure, întâmplă—se orice s—ar întâmpla.

Dar vezi că fata nu putea să—l lase pe taică—său să—şi calce cuvântul! îl mângâie, ca să—i mai ogoiască durerea, şi—i zise:

—Dragă tată, odată ce ţi—ai dat cuvântul, trebuie să mă dai leului!... Uite, o să mă duc singură în pădure şi trag nădejdea c—o să ştiu cum să—l îmblânzesc! Aşa că nu—mi duce prea tare grijă... O să vezi matale de nu m—oi întoarce acasă nevătămată!...

A doua zi, fata îl rugă pe taică—său s—o îndrepte pe drumul cel mai scurt, şi—o porni fără frică spre pădurea unde—şi avea leul sălaşul.

Vezi însă ca leul ăsta nu era leu adevărat, ci un fecior de crai, care fusese vrăjit să se prefacă într—o asemenea fiară. ...Şi nu era el leu toată vremea. Ziua avea înfăţişare de leu ca şi toţi slujitorii lui, iar de cum venea noaptea îşi recăpătau cu toţii chipul lor omenesc. când ajunse fata în grădina palatului, un ciopor de lei îi veni în preajmă, primind—o cu prietenie, şi—o duseră la stăpânul lor. De îndată ce se lăsă noaptea, leul se făcu iarăşi om, şi—n fata fetei stătea acum un flăcău chipeş şi frumos, nevoie mare. Şi cum se plăcură dintru început, nu mai trecură zile multe şi se prăznui o nuntă ca—n poveşti. Şi pot să vă spun că aşa fericiţi trăiau împreună, ca toate vietăţile codrului le jinduiau fericirea. Ziua, cei doi dormeau, iar noaptea erau treji, căci abia atunci îşi trăiau adevărata viaţă... Şi—ntr—una din aceste nopţi, feciorul de crai îi zise nevesti—si:

—Află că mâine e—o mare petrecere în casa tatălui tău! Şi ştii care—i pricina? Se mărita soru—ta a mare. Şi de doreşti să iei şi tu parte la praznic, du—te, ca eu te las cu dragă inimă! Leii mei te—or conduce până acolo, şi când o fi să te—ntorci, trimite—mi din vreme o veste, ca să ţi—i pot trimite iar.

Fata se gândi ce se gândi, dar până la urmă se hotărî totuşi să plece acasă, ca o ardea dorul după taică—său. Leii o însoţiră pe tot drumul şi după aceea se întunară la stăpânul lor. Ei, ce să vă mai spun eu dumneavoastră, ca vă—nchipuiţi singuri!.. când a păşit fata pragul casei, parcă ar fi coborât însuşi soarele din înalt, aşa li s—a părut tuturor... Şi erau bucuroşi la culme, că până atunci o crezuseră moartă, sfâşiată de leu... Faţă le povesti cu sart totul, şi—n cuvinte pline de încântare le arata cât de frumos era tânărul crai şi cât de fericiţi trăiau împreună.

A rămas fata acasă cât timp s—a ţinut nuntă, ca s—a—ntins petrecerea pe vreo şapte zile încheiate, şi după aia s—a reîntors în pădure, la soţul ei.

Când urma să se mărite soru—sa a mijlocie, fata fu poftita iarăşi la praznic. Şi ea îi zise tânărului crai:

—De astă dată nu mă mai trage inima să merg singură, rogu—te să mă însoţeşti!

Craiul n—ar fi avut nimic împotriva acestei dorinţe, dar o lămuri că l—ar paşte o mare

primejdie, de—ar pleca de—acasă. Ca de i—ar atinge la nunta raza pe care—o aruncă o lumânare aprinsă, pe loc s—ar preface într—un porumbel. Şi şapte ani încheiaţi i—ar fi dat să zboare în lumea largă, cu ceilalţi porumbei. Dar fata nu vru să ia în seama ce—i spusese.
—Hai, vino cu mine, fără teamă, se rugă ea de el, şi am să te păzesc, că nici o rază de lumină n—o să poată să te atingă!...

Dacă văzu şi văzu craiul că se înverşunează atât în dorinţa ei, îi făcu pe voie şi plecară împreună. Şi luară cu dânşii şi coconul. când ajunseră la casa părintească, fata puse de se zidi o odaie numai pentru folosinţa craiului şi porunci ca pereţii să fie atât de groşi, încât să nu pătrundă prin ei nici o rază de lumină. Nu—i vorbă, nu urmă el să stea toată vremea în încăperea aceea, dar în timpul nunţii, când se vor aprinde lumânările, musai trebuia să rămână acolo, ca să nu ajungă vreo rază să—l atingă. Dar vezi că uşa se întâmplă să fie făcută din lemn verde şi, uscându—se, crăpă niţeluş. Şi, ca un făcut, nimeni nu observa acest lucru.

Veni şi ziua nunţii şi se încinse un praznic, de—ai fi zis că e—o nuntă împărătească. când se întoarseră nuntaşii acasă de la biserică, purtând făclii şi lumânări aprinse, şi apucară să treacă pe lângă camera unde şedea craiul, o rază cât firul de păr îl atinse pe feciorul de împărat, şi acesta se şi prefăcu într—un porumbel. Nimeni nu putuse să—şi dea seama de ceea ce se întâmplase, şi când nevastă—sa se duse să—l caute, văzu în locul lui un porumbel alb. Şi porumbelul îi zise:

—Şapte ani va trebui de—acu înainte să zbor prin lume! Şi la fiecare şapte pasi voi lăsa să cadă câte o picătură de sânge şi câte un fulg alb. Semnele astea îţi vor arăta drumul, şi de mă vei urma fără contenire, voi fi mântuit.

Nu—şi termină bine vorbele porumbelul, ca şi zbură pe uşă afară, avântându—se în văzduh. Şi ea se lua după el, ca o umbră. La fiecare şapte pasi cădea câte o picătură de sânge şi câte un fulg alb, care—i arătau calea.

Alerga ea aşa prin lumea cea mare, fără să se uite în jurul ei, fără să se hodinească nicicum. Şi—ntr—un sfârşit se bucura în inima ei ca cei şapte ani erau pe terminate şi că se apropie ceasul când soţiorul ei va fi mântuit. Dar vezi că acel ceas era încă departe...

Pasămite, într—o amiază, pe când alerga fără istov după porumbel, nu mai văzu căzând picătură de sânge şi fulgul cel alb, iar când ridică ochii spre văzduh, nu mai zări nici porumbelul.

Cum ştia că oamenilor nu le stă în putinţă să—i dea vreun ajutor, urca pe cărarea stelelor, până la soare, şi când ajunse la el, îl întrebă:

—Tu, soare, care luminezi toate culmile şi toate văgăunile, au n—ai zărit cumva zburând un porumbel alb?...

— Nu, răspunse domnul cerului, n—am văzut zburând nici un porumbel. Da uite, pentru că ai o inimă cum nu au mulţi, îţi dăruiesc cutioara asta! Şi s—o deschizi numai când oi fi la grea strâmtoare.

Îi mulţumi ea soarelui pentru darul făcut şi merse şi tot merse mai departe, până ce se înnopta şi apăru luna pe cer. Şi—o întrebă şi pe dânsa:

—Tu, luna, care toată noaptea luminezi peste câmpii şi păduri, au n—ai zărit cumva zburând un porumbel alb?...

—Nu, răspunse luna, n—am văzut zburând nici un porumbel. Da uite, pentru că ai o inimă cum n—au mulţi, îţi dăruiesc oul ăsta. Şi când te—oi găsi la o mare ananghie, să—l spargi şi te—o ajuta.

Mulţumi ea lunii pentru darul făcut şi merse şi tot merse mai departe, până ce vântul nopţii începu să sufle. Şi—l întrebă şi pe el:

—Tu, vântule, care—ţi porţi suflarea peste toţi copacii şi peste toate frunzele, au n—ai zărit cumva zburând un porumbel alb?...

—Nu, răspunse vântul nopţii, n—am văzut zburând nici un porumbel, da o să—i întreb pe ceilalţi fraţi ai mei de nu l—a zărit vreunul.

Întrebă el vântul de răsărit şi pe cel de apus, dar aceştia—i răspunseră că n—au văzut zburând nici un porumbei. Dar când apuca să—l întrebe şi pe cel de miazăzi, numai ce—i zise acesta:

—Ba, cum să nu, l—am văzut zburând peste Marea Roşie! Da acum s—a prefăcut iar în leu, c—au trecut cei şapte ani, şi e încleştat în lupta c—un balaur... Şi balaurul ăsta e o faţă de împărat, pe care—a blestemat—o o iazmă rea să se preschimbe într—o asemenea spurcata dihanie!

Vântul nopţii ascultă cu luare—aminte la cele spuse de frate—său şi—i grai crăiesei:

—Acu , c—ai aflat unde e, ascultă de sfatul meu: du—te cât mai degrabă la Marea Roşie! Pe malul drept al marii ăsteia ai să dai peste nişte nuiele mari. Câtă de numără—le, de cum le—oi vedea, iar pe—a unsprezecea tai—o şi ia—o cu tine. Cu ea loveşte o dată balaurul şi—ai să vezi ca leul o să—i poată veni atunci de hac. Da nici de balaur n—o să fie rău, nu duce grijă, ci amândoi vor fi mântuiţi şi—şi vor recăpăta înfăţişarea omenească. După ce—ai să faci trebuşoara asta, uită—te cu luare—aminte în jurul tău şi—ai s—o zăreşti, de bună seamă, pe pasărea de—i spune Grifl, care—şi are sălaşul pe—acolo. Urcă—te cu soţiorul tău pe spinarea păsării şi ea o să tot zboare peste mare şi—o să vă ducă acasă. Şi mai ia şi nucă asta! când oţi fi cam pe la jumătatea drumului, dă—i drumul în mare, că va fi spre binele vostru! Şi pe loc o să răsară din valuri cu coscogeamite nuc, şi pe ramurile lui o să se lase pasărea Grif, să se hodinească de zborul cel lung. Că fără de ast popas, n—ar avea destulă putere să vă ducă peste mare. Iar de vei uita să arunci nucă în apă, pasărea se va descotorosi de amândoi şi—o să vă lase să cădeţi în mare.

Crăiasa o porni spre Marea Roşie şi, de cum ajunse acolo, găsi toate aşa cum îi spusese vântul nopţii. Numără nuielele de pe malul mării, o taie pe cea de—a unsprezecea şi odată izbi cu nuiaua balaurul. Şi să vezi minune: de unde până atunci leul părea sleit, pe loc i se înzeciră puterile de—l putu birui pe balaur. Şi chiar în aceeaşi clipă, amândoi îşi recăpătară înfăţişarea omenească...

Văzându—se scăpată de sub puterea blestemului, faţă de împărat, care fusese balaur până atunci, îl luă de braţ pe tânărul crai şi amândoi se urcară pe spinarea păsării Grif. Iar pasărea, de cum îi văzu la ea în circa, îşi luă zborul...

Biata fată, care bătuse lumea în lung şi—n lat după soţiorul ei, rămăsese acum singura, părăsită. Şi fiindca—i era sufletul plin de amar, se lăsă jos, pe pământ, şi—ncepu a plânge. Dar în cele din urmă găsi destulă putere în inima ei ca să biruie tristeţea şi, îmbărbătându—se, îşi zise:

De—o trebui, până la capătul lumii oi merge, ca să—mi aflu soţiorul, până unde bat vânturile, şi chiar şi mai departe, că, atâta timp cât s—o mai auzi cucurigul cocoşului, trag nădejdea c—o să—l regăsesc."

Şi—a mers ea, a mers, străbătând drumuri nesfârşite, până ce s—a nimerit să ajungă la palatul unde trăiau tânărul crai şi domniţa care fusese vrăjită. Acolo afla că cei doi logodnici tocmai se pregăteau să—şi serbeze nunta printr—un mare praznic. Atunci nu mai pregeta şi deschise cutioara pe care i—o dăruise soarele. Şi ce să vezi: înăuntru găsi o minunăţie de rochie, strălucitoare cum e soarele!... O scoase binişor din cutie, şi—o puse pe ea şi intră în palat.

Ce să vă mai spun eu dumneavoastră! Doar atât, ca cine—o văzu îmbrăcată cu ea nu mai putu să—şi ia ochii de la rochia aceea fără seamăn pe lume... Dă parcă logodnica craiului nu rămase ca fermecată la vederea ei? Ba bine că nu! Atât de mult îi plăcuse, încât dori s—o aibă ca rochie de mireasă, şi—o întrebă pe femeia aceea străină de nu vrea cumva s—o vândă.

—Ba, cum să nu! Dă—i vorba că n—o dau pe bani sau pe vreo altă avuţie, ci pe carne şi sânge.

Cum nu se dumerea defel ce înţeles or fi având vorbele astea, logodnica îi ceru să o desluşească mai bine. Şi crăiasa o lămuri pe dată:

—Vorbele mele au înţelesul c—aş dori să rămân o noapte în iatacul în care doarme mirele!

La—nceput, logodnica nici nu vru să audă de aşa ceva, dar, cum era stăpânită de dorinţa de—a avea rochia, n—avu încotro şi trebui să se—nvoiască. Dar ca să fie sigură că n—o să se poată întâmpla nimic rău, îi porunci feciorului de casă să pregătească o băutură adormitoare şi să i—o dea mirelui să bea mai înainte de a se culca. când se făcu noapte şi feciorul de casă se încredinţă că stăpânul lui, craiul, dormea dus, o lăsa pe crăiasa să intre în iatac.

Biata femeie se aşezâ lângă patul soţiorului ei şi—ncepu a—i zice:

—Şapte ani te—am urmat ca umbră, clipa de clipă şi ceas de ceas, şi—am urcat până la soare, şi până la lună, şi până la cele patru vânturi, ca să—i întreb unde—i fi şi să—ţi dau de urmă; ţi—am stat într—ajutor, ca să poţi birui balaurul, da la ce folos au fost toate, dacă tu vrei să mă dai azi uitării?!...

Vezi însă că licoarea aceea îl cufundase într—un somn atât de adânc, că nu desluşi nici o vorbă de—a crăiesei, ci i se păru numai că şuieră vântul afară, printre brazi. Dimineaţa, feciorul de casă veni s—o ia din iatac, şi crăiasa trebui să—i dea logodnicei rochia cea frumoasă. Se întristă ea foarte că nu reuşise să—i spună craiului ce—avea pe suflet, şi—o porni pe câmp, într—aiurea. La un moment dat, obosi de atâta umblet, se aşezâ jos şi—ncepu a plânge cu lacrimi amare. Şi cum plângea ea aşa, deodată îşi aminti de oul pe care i—l dăruise luna. Îl sparse, şi să vezi minune: numai ce ieşi dintr—însul o cloşcă cu doisprezece puişori... Şi cloşca şi puii erau cu totul şi cu totul de aur! Puişorii începură să alerge, să ciugulească, să piuie subţirel, şi după aia se băgară iar sub aripile cloştii. Şi zău că nimic nu—mi pare să fi fost pe lume mai frumos şi să bucure sufletul mai mult, decât ceea ce—i fu dat crăiesei să vadă acum!...

Se sculă ea de jos, parcă mai înviorata, şi mâna pe câmpie cloşca cu cei doisprezece pui de aur, până ce ajunse cu ei sub fereastra logodnicei. Şi atât de mult îi plăcură domniţei puişorii, încât coborî în grabă în grădina şi—o—ntreba pe crăiasa de nu—s de vânzare.

—Ba—s de vânzare!... grai ea. Dă—i vorba că nu—i dau pe bani sau pe vreo altă avuţie, ci pe carne şi sânge. Mai lasă—mă să rămân o noapte în iatacul în care doarme mirele, şi—ai tăi or să fie!...

Logodnica încuviinţă, că n—avea ce altă face, dar vru s—o înşele din nou pe crăiasa, prin aceleaşi tertipuri pe care le folosise c—o noapte înainte. Da vezi că de astă dată nu—i reuşi şiretlicul!...

Şi nu—i reuşi, pentru că, înainte de—a se culca, tânărul crai îl rugă pe feciorul de casă să—l desluşească de nu auzise şi el, în noaptea trecută, un murmur şi—un foşnet, care parcă veneau de afară...

Atunci slujitorul îşi luă inima—n dinţi şi—i destăinui totul: cum i—a dat o băutură adormitoare şi cum o fată sărmană a dormit în taina în iatacul lui. Şi i—a mai spus ca şi—n noaptea asta trebuia să—i dea o băutură, care să—l adoarmă buştean. Se minuna craiul de ce auzise şi, la urmă, îi porunci slujitorului:

—la de varsă băutura, colo, lângă pat! Şi—om vedea noi ce—o mai fi...

Când se lăsă noaptea, feciorul de casă iar o aduse în iatac pe crăiasa. Iar ea, sărmana, începu din nou să—i înşire craiului amarul vieţii ei... Vezi însă că tânărul crai recunoscu de îndată al cui era glasul. Şi cum să nu—l fi recunoscut, că doar era al soţioarei lui mult iubite!...

Şi atât de mare îi fu bucuria, că nu se mai putu stăpâni şi sări din pat, de parcă l—ar fi împins cineva de la spate.

Apoi îi grăi:

—Abia din clipa ăsta sunt mântuit! până acu , pot zice c—am trăit într—un vis, pentru că străină asta mă vrăjise să nu mai ştiu de tine, să te uit!...

Se gândiră ei să părăsească în mare grabă palatul ăsta blestemat, dar cum tatăl logodnicei era vrăjitor, se temură să plece pe faţă, ca să nu abată asupra lor vreo urgie. Şi strecurându—se prin întunericul nopţii, ajunseră până la locul unde—şi avea cuibul pasărea Grif. I se urcară

pe spinare şi pasărea se avânta cu ei în zbor. Zbura ea ce zbura şi, pasămite, iar ajunse la Marea Roşie. când fu să treacă de mijlocul ei, fata îşi aduse aminte de povaţă pe care i—o dăduse vântul nopţii, şi lasă să cadă nucă. Căzu ea în valuri şi numai ce se ridică dintre coamele înspumate un coscogeamite nuc, că atingea cerul cu creştetul... Pasărea Grif se lăsă din zbor pe una din ramurile nucului şi se hodini straşnic. Şi când se simţi iar în puteri, se avânta din nou în văzduh, şi—i duse acasă, mai repede decât gândul... Ei, şi acasă pe cine credeţi că—l găsiră? Chiar pe coconul lor, care—n ast timp se făcuse o mândreţe de flăcău de ziceai că—i picat din soare. Şi de atunci nimeni nu le—a mai căşunat nici un rău, şi—au trăit tustrei fericiţi până la sfârşitul vieţii lor.

PRINŢESA PĂZITOARE LA GÂŞTE(slujnică la gâşte)
(Die Gänsemagd// The Goose Girl)

A fost odată ca niciodată, a fost odată o împărăteasă bătrână şi împărăteasa aceasta, care rămăsese văduvă de mult, avea o fată din cale afară de frumoasă. Iar când se făcu de vârsta măritişului, fata fu dată cu legământ ele logodnă după un prinţ străin, de peste ţări şi mări. Timpul trecu şi veni şi vremea de cununie, iar cum prinţesa trebuia să se strămute în împărăţia îndepărtată peste care domnea viitorul ei soţ, bătrâna împărăteasă puse de i se pregătiră domniţei cuferele şi sipetele de zestre şi toate fură încărcate cu vase şi cupe din aur şi argint şi mulţime de alte odoare scumpe şi giuvaeruri, aşa cum se cuvenea unei fete de viţă împărătească şi cum o îmbia inima să—i dăruiască preaiubitei sale fiice.

Şi când fu să plece, împărăteasa nu o trimise singură, ci împreună cu o slujnică, să—i ţină domniţei tovărăşie pe drum şi s—o încredinţeze logodnicului ei. Şi cum n—aveau cum ajunge la împărăţie altfel decât călare, fiecare din cele două fete primi un cal, dar vezi că bidiviul prinţesei era fermecat şi ştia vorbi şi numele lui era Falada.

Iar când veni ceasul despărţirii, bătrâna împărăteasă se duse în iatacul ei şi, cu un cuţit, îşi făcu o mică tăietură la un deget; apoi luă o năframă şi lăsă trei picuri de sânge să cadă pe ea, după care i—o dădu prinţesei, zicându—i:

—Fata mea dragă, ai grijă şi nu pierde năframa asta că de mult ajutor îţi va fi în călătoria ta.

Domniţa luă năframa şi şi—o ascunse în sân, iar după ce plânseră lacrimi amare când veni vremea să—şi ia rămas bun una de la cealaltă, fata încalecă pe calul cel fermecat şi, împreună cu slujnica, porni spre ţinutul peste care avea să domnească alături de soţul ei.

Merseră ele astfel ce merseră şi cum domniţei i se făcu la un moment dat o sete grozavă, îi zise slujnicei:

—Descăleca, rogu—te, şi du—te la izvoraşul de colo de—mi umple cu apă cupa, căci tare aş vrea să—mi potolesc setea!

Dar vezi că slujnica clocise în mintea ei un plan drăcesc şi acum venise sorocul să şi—l împlinească.

—N—ai decât să te dai jos de pe cal, dacă ţi—e sete, i—o întoarse ea, şi ce trebuinţă ai de cupă, poţi să bei apă drept de la izvor, că de—acu' înainte n—am de gând să—ţi mai slujesc!

Prinţesa era atât de însetată, încât nu avu încotro şi, descălecând, se duse la izvor, se aplecă şi bău apă din pumni, căci slujitoarea nu o lăsă să bea din cupa de aur. Şi atât era de mâhnită, încât suspină şi ridicându—şi ochii spre cer zise: „Vai Doamne, sărmana de mine!". Dar nici nu termină bine de zis aste vorbe, că şi auzi cele trei picături de sânge răspunzându—i:

—Dacă ar şti maica ta, mărita împărătească, câte pătimeşti, i s—ar frânge inima de durere!

Dar cum fata de împărat era smerită de felul ei, nu zise nimic şi încalecă din nou ca s—o pornească mai departe. Mai merseră astfel o bucată de drum şi cum se făcuse o zăpuşeală cumplită şi soarele ardea de mama focului, domniţei i se făcu din nou sete. Şi când trecură prin dreptul unui izvoraş, cum în bunătatea ei uitase deja purtarea pizmaşă a slujnicii, iarăşi îi zise cu blândeţe:

—Descăleca, rogu—te, şi du—te de—mi adu nişte apă în cupa mea de aur, că tare mi—e sete!

Dar slujnica îi răspunse cu încă şi mai multă trufie decât data cealaltă:

—Ce—mi pasă mie dacă ţi—e sete, n—ai decât să bei apă cum oi putea, că n—am de gând să te mai slugăresc!

Însetată peste măsură, domniţa coborî de pe cal şi se duse la izvor şi cum se aplecă deasupra şuvoiului de apă să—şi potolească setea, o podidiră lacrimile şi iar zise printre suspine: „Vai Doamne, sărmana de mine!", iar picăturile de sânge îi răspunseră din nou:

—Dacă ar şti maica ta, mărita împărătească, câte pătimeşti, i s—ar frânge inima de durere!

Dar cum sta fata aşa aplecată peste izvor ca să adune apă în pumni, iată că îi căzu din sân năframa cu cei trei picuri de sânge şi o luă apa, numai că domniţa nici nu băgă de seamă, de mâhnită ce era. Vezi însă că afurisita de slujnică văzuse ce se întâmplase şi inima îi tresaltă în piept de bucurie când îşi dădu seama că de—acum prinţesa se afla sub stăpânirea ei fiindcă, o dată cu năframa fermecată, prinţesa îşi pierduse toată puterea şi rămăsese neputincioasă şi neajutorată. Aşa că atunci când vru să se suie la loc pe calul ei, cel pe care—l chema Falada, slujnica îi spuse fără ocol:

—Socot că Falada mi se cuvine mie, tu n—ai decât să te mulţumeşti cu mârţoaga mea!

Şi prinţesa nu avu încotro şi trebui să se supună. Iar mai apoi, trebui să îndure o nouă umilinţă, căci scorpia de slujnică o repezi cât colo cu vorbe aspre şi—i ceru să—i dea ei straiele împărăteşti, iar domniţa trebui să se îmbrace cu straiele de rând ale slujitoarei; şi asta nu fu tot, căci în cele din urmă, slujitoarea o puse să jure pe sfinţii din ceruri că nu va spune nimănui de la curtea împărătească unde se duceau ce se petrecuse pe drum şi—i mai zise că dacă nu se supune şi nu—şi ia acest legământ de tăcere, îi face de petrecanie, acolo pe loc. Numai că Falada, calul cel fermecat al domniţei, văzuse toate câte se petrecuseră şi luase aminte la purtarea înveninată a slujitoarei.

Şi uite aşa, slujnica încalecă pe bidiviul prinţesei, iar fata de împărat pe calul cel slab şi prăpădit şi o porniră din nou la drum, până ce într—un târziu ajunseră la palatul împărătesc, unde toţi curtenii se veseleau şi aşteptau cu mare bucurie sosirea viitoarei mirese.

Prinţul însuşi le ieşi în întâmpinare şi nebănuind nimic din toate mărşăviile săvârşite de slujnică şi văzând—o în straie de domniţă, se duse drept la ea şi, luând—o în braţe, o coborî de pe cal pe cea care credea el că e adevărata sa mireasă. Iar apoi o duse în odăile pregătite pentru ea la catul de sus al palatului, în timp ce prinţesa rămase stingheră afară.

Dar aşa se întâmplă că împăratul cel bătrân, tatăl prinţului, se uită tocmai atunci pe fereastră şi văzând—o stând acolo în curte şi luând aminte la frumuseţea şi gingăşia ei şi la înfăţişarea ei aleasă, se duse numaidecât în odăile unde se lăfăia slujnica cea mincinoasă şi prinse s—o descoasă şi s—o întrebe cine era fata din curtea palatului care venise cu ea.

—Cin' să fie, ia, o fată pe care am întâlnit—o pe drum şi am luat—o cu mine să—mi ţină de urât, îi zise afurisita. Da' bine ar fi dacă i s—ar găsi ceva de lucru, ca să nu încurce locul pe—aici degeaba...

Dar cum împăratul n—avea folos de ea şi nici n—avea cunoştinţă de vreo slujbă la palat cu care ar fi putut să se îndeletnicească străina, îi zise fătarnicei:

—Am pe—aici un flăcăiaş care paşte gâştele, aşa că fata ar putea să—i dea o mână de ajutor.

Şi astfel ajunse fata de împărat să pască gâştele împreună cu flăcăiaşul acela pe care—l chema Conrad. Nu trecu mult, şi fătarnica de slujnică pe care prinţul o luase de soaţă

încredinţat că ea e adevărata mireasă, îi zise tânărului împărat cu glas mieros:
—Preaiubitul meu soţ, am a—ţi face o mare rugăminte.
—Iar eu cu dragă inimă am să ţi—o împlinesc, îi răspunse prinţul cu bună credinţă.
—Atunci, dacă—i aşa, pune de cheamă tăietorul de cai să ia capul armăsarului cu care am venit până aici, căci tare mi—a mai făcut zile fripte pe drum.

Vezi însă că de fapt slujnica se temea de moarte ca nu cumva calul fermecat să sufle vreo vorbă despre vicleşugurile prin care îi luase locul stăpânei sale. Prinţului nu—i prea fu pe plac rugămintea aceasta, dar slujnica drese ce drese şi până la urmă îl făcu să—i promită că—i va împlini dorinţa şi astfel soarta lui Falada fu pecetluită.

Numai că prinţesa cea adevărată prinse de veste de ceea ce i se pregătea armăsarului ei şi pe ascuns îi făgădui tăietorului de cai un galben dacă se învoia să—i împlinească o rugăminte. In fiecare dimineaţă şi seară, prinţesa avea de trecut cu gâştele pe sub o boltă de zid ferită de lumina zilei, aflată mai la marginea cetăţii, şi îl întrebă pe tăietor dacă n—ar putea să fie atât de bun şi să agate capul lui Falada într—un cui de bolta ceea, ca să—l poată vedea de câte ori trecea pe acolo. Omul se învoi şi după ce reteză capul armăsarului, îl agăţă în cui sub boltă, după cum le fusese învoiala. Şi dimineaţa, când domniţa trecu pe sub boltă mânând gâştele la păscut, îi zise capului:

„ Vai, sărmane Falada, cum stai tu acolo, cap fără trup!"

Iar capul îi răspunse:

„ Vai, tămăra mea împărătească, rea soartă ţi—a fost lăsată!
De—ar şti buna ta maică ce—ai fost hărăzită să pătimeşti
De—atâta durere şi jale inima i s—ar frânge pe dată."

Şi după ce trecură de boltă, prinţesa şi băietanul îşi urmară drumul, mânând gâştele în afara cetăţii, iar când ajunseră pe izlaz, fata se aşeză pe iarbă şi—şi despleti cosiţele care străluceau ca aurul curat. Şi—atât de tare îi plăcură lui Conrad pletele aurii ale fetei, că vru să—i smulgă câteva fire de păr din cap. Văzând astfel, domniţa prinse şi zise:

„ Vântişorule, rogu—te—aş, suflă mai tare,
Pălăria să—i zboare departe în zare.
După ea să alerge, încolo şi—ncoace
Până ce părul—n cosiţe la loc mi l—oi face. "

Şi deodată se stârni un asemenea vânt, că—i luă pe sus pălăria flăcăiandrului şi i—o duse hăt, departe, peste câmpie, iar băietanul n—avu încotro şi trebui s—alerge după ea. Când se întoarse, prinţesa tocmai isprăvise să—şi împletească la loc cosiţele, aşa că băiatul nu se alese cu nici un fir de păr din pletele domniţei. Flăcăiaşul era atât de mânios din această pricină, că se puse de—a—ndăratelea şi nu mai vorbi cu fata toată ziulica şi statură acolo tăcuţi păzind gâştele, până se lăsă înserarea şi o luară înapoi spre palat.

A doua zi dimineaţă, când trecură clin nou pe sub bolta neguroasă, fata iar zise:

„ Vai, sărmane Falada, cum stai tu acolo, cap fără trup!"

Şi iar îi răspunse armăsarul ca şi data trecută:

„ Vai, tămăra mea împărătească, rea soartă ţi—a fost lăsată!
De—ar şti buna ta maică ce eşti hărăzită să pătimeşti

De—atâta durere şi jale inima i s—ar frânge pe dată. "

Iar când ajunseră pe imaş, iar se aşează domniţa în iarbă şi dădu să—şi pieptene părul, dar băietanul se repezi cu atâta iuţeală la ea încercând să—i smulgă un fir de păr, că fata abia avu timp să îngaime:

„ Vântişorule, rogu—te—aş, suflă mai tare
Pălăria să—i zboare departe în zare.
După ea să alerge încolo şi—ncoace
Până ce părul—n cosiţe la loc mi l—oi face. "

Şi iar se porni un vânt năprasnic şi—ntr—o clipită îi smulse flăcăiaşului pălăria de pe cap şi i—o rostogoli cât colo, şi pe urmă din ce în ce mai departe, astfel că băiatul n—avu încotro şi trebui să străbată toată câmpia ca să pună mâna pe ea; iar când se întoarse, domniţa isprăvise demult cu pieptănatul şi părul îi stătea la loc cuminte în cosiţe, aşa că flăcăul iar nu—i mai vorbi până seara când plecară spre cetate.

Dar când ajunseră la palat, Conrad se duse drept la împăratul cel bătrân şi—i spuse:

—Mărite împărate, nu mai voiesc defel să pasc gâştele împreună cu fata asta.

—Dar ce pricină îi găseşti? îl întrebă împăratul.

—Păi cât e ziulica de lungă, se ţine numai de năzdrăvănii! Atunci împăratul îi porunci să—i istorisească de—a fir a păr
tot ce văzuse şi auzise.

—Bunăoară, începu el, dimineaţa, când mânăm gâştele pe sub bolta cea întunecoasă, odată începe să vorbească cu amărâtul ăla de cap de cal agăţat de perete şi în fiecare zi îi zice:

„ Vai, sărmane Falada, cum stai tu acolo, cap fărătrup!"

Şi capul îi răspunde:

„ Vai, tânăra mea împărăteasă, rea soartă ţi—a fost lăsată!
De—ar şti buna ta maică ce—ai fost hărăzită s ă pătimeşti
De—atâta durere şi jale inima i s—ar frânge pe dată!"

Şi apoi îi istorisi ce se petrecuse pe izlaz şi cum fata rostise nişte vorbe şi din senin se stârnise un vânt atât de tare, încât trebuise să o ţină într—o alergătură peste câmp ca să—şi găsească pălăria.

împăratul îl ascultă cu luare aminte şi când sfârşi de povestit, îi porunci băiatului să—şi mâne gâştele la păscut la fel ca până atunci, iar a doua zi dis—de—dimineaţă se duse şi se piti sub bolta cea întunecoasă şi când trecură cei doi cu gâştele, o auzi pe fată vorbind cu capul armăsarului; şi auzind cuvintele fetei, o porni cu iuţeală spre izlaz şi când ajunse se ascunse în nişte tufişuri. Nu trecu mult, şi iată că se iviră şi cei doi păzitori de gâşte, iar după o vreme o văzu pe fată despletindu—şi părul care lucea ca soarele; şi deodată, fata se porni să vorbească:

„ Vântişorule, rogu—te—aş, suflă mai tare,
Pălăria să—i zboare departe în zare,
După ea să alerge încolo şi—ncoace
Până ce până—n cosiţe la loc mi l—oi face."

Şi apoi văzu împăratul cum se porni un vânt grozav şi băiatul fu nevoit să străbată

câmpia în lung şi—n lat ca să—şi găsească pălăria, iar în ăst timp fata nu se mişcă din loc şi—şi pieptănă părul, după care şi-l împleti la loc în cosiţe.

Apoi, tot pe ascuns, împăratul se întoarse la palat şi seara când ajunse şi fata, o chemă la el şi o puse să—i spună de ce făcea toate acele lucruri ciudate.

—N—am învoire să—ţi spun, mărite împărate, şi nici nu cutez să mă plâng cuiva de vitregia sorţii mele, căci am jurat pe sfinţii din ceruri să păstrez taina; iar de n—aş fi jurat, acum n—aş mai fi fost în viaţă.

Şi oricât se îndărătnici împăratul şi se nevoi să o facă să se destăinuie, nu putu scoate nimic altceva de la ea. Dar vezi că împăratul aista era tare înţelept şi în înţelepciunea lui îi zise fetei:

—Bine, atunci dacă nu—mi poţi spune mie ce—ai pe suflet, spune măcar sobei de colo.

Şi zicând astfel, ieşi din odaie. Iar fata, care îşi dădu seama că în felul acesta nu—şi încalcă legământul făcut, se furişă lângă sobă şi odată se puse pe plâns şi pe jelit şi spuse cu glas tare tot ce avea pe suflet:

—Tare mai sunt urgisită, Doamne, dar tu ştii că grăiesc adevărul şi că eu sunt adevărata prinţesă şi că slujnica mea cea necredincioasă m—a adus în această stare de plâns şi prin vicleşug m—a pus să—mi schimb straiele de domniţă cu ale ei şi astfel înveşmântată în hainele mele, i—a încredinţat pe toţi că ea este aleasa prinţului şi mireasa mult aşteptată, iar eu am fost trimisă să stau laolaltă cu slugile şi să păzesc gâştele. Şi tare sunt mâhnită, iar dacă maica mea, mărita împărăteasă, ar şti câte mi—e dat să pătimesc, i s—ar frânge inima de durere şi de mila mea.

Vezi însă că în răstimpul cât domniţa îşi spusese năduful la gura sobei, împăratul cel bătrân trăsese cu urechea, afiară, lângă horn, şi auzise toată nedreptatea şi amarul pe care le îndurase prinţesa.

Şi când fata îşi termină mărturisirea, împăratul intră în odaie şi, luând—o de mână, o duse în iatacurile cele împărăteşti şi puse să fie înveşmântată în straie scumpe, iar domniţa atât de tare strălucea de frumuseţe, că la soare te puteai uita, dar la dânsa ba!

Apoi împăratul îl chemă pe prinţ şi o dădu în vileag pe slujnica cea făţarnică, mărturisindu—i că adevărata lui mireasă era domniţa care stătea acum în faţa lui şi care, prin vicleşugul slugii sale, trebuise să îndure umilinţa de a fi pusă să păzească gâştele.

Iar prinţul nu mai putu de bucurie când auzi această veste, căci fusese fermecat cu totul de frumuseţea şi gingăşia fetei de împărat. Şi numaidecât la palat se puse la cale un ospăţ ca—n poveşti, la care fură poftiţi toţi supuşii împărăţiei şi prietenii familiei împărăteşti şi în capul mesei se aşeză prinţul, cu mireasa cea adevărată de—a dreapta lui şi slujnica cea ticăloasă de—a stânga.

Numai că pasămite vrând să—i plătească pentru nedreptăţile ei, Dumnezeu îi dăduse slujnicei un fel de orbire, de nu mai fu în stare s—o recunoască pe stăpână—sa în straiele ei strălucitoare de—ţi luau ochii. Iar după ce se ospătară cu bucate şi băuturi alese şi taman când toţi mesenii se veseleau mai de zor, împăratul cel bătrân o întrebă pe slujnică aşa, ca într—o doară, ce ar fi meritat în schimb şi ce pedeapsă i s—ar fi cuvenit unei slujitoare care s—ar fi purtat mişeleşte cu stăpâna ei şi zicând astfel, prinse a istorisi de—a fir a păr toate nedreptăţile pe care ea i le făcuse fetei de împărat..Iar mireasa cea mincinoasă, care din cauza acelei orbiri nu—şi mai dădea seama cu cine stă la masă, îi răspunse:

—O astfel de ticăloasă n—ar merita altă soartă decât să fie purtată pe străzi şi arătată mulţimii, spre marea ei batjocură, iar apoi să fie izgonită de la palat şi dusă undeva într—un codru, ca s—o sfâşie fiarele sălbatice şi astfel să—şi primească pedeapsa pe măsura faptelor sale netrebnice.

Dar nici nu—şi termină bine vorba, că împăratul cel bătrân strigă la ea, arătând—o cu degetul:

—Tu eşti făptura aceea ticăloasă care ţi—ai nedreptăţit stăpâna şi singură ai recunoscut ce

pedeapsă ţi s—ar potrivi cel mai bine pentru faptele tale mârşave, aşa că pregăteşte—te să—ţi ispăşeşti greşelile!

Şi când pedeapsa fu împlinită şi slujnica cea necredincioasă îşi găsi moartea în inima codrului, fiul împăratului o luă de soaţă pe domniţa care—i fusese juruită şi trăiră fericiţi împreună până la adânci bătrâneţi.

URIAŞUL CEL TÂNĂR

(Der junge Riese// The young giant)

A fost odată un ţăran şi ţăranului ăsta îi aduse pe lume nevastă—sa un fecior. Şi era băiatul ăsta tare mic de stat, că nu cred să fi fost mai mare decât degetul cel gros de la mână. Trecură aşa anii, unul după altul, şi—n ăst timp flăcăul nu crescu nici măcar cât un fir de păr.

Se întâmplă ca odată ţăranul să vrea să se ducă la câmp, să—şi are ogorul. Dacă—l văzu piciul că se pregăteşte să înhame caii, numai ce—i spuse:

—Taică dragă, ia—mă şi pe mine pe câmp, că m—am săturat să tot stau în bătătură!

—Vrei să mergi la câmp, hai?! îl luă taică—său la rost. Ba mai bine rămâi acasă, că acolo nu—mi eşti de nici un folos şi, cum n—am timp de tine, s—ar putea să te pierzi!...

Dacă auzi asta, prichindelul începu să plângă şi atâta se boci că taică—su, ca să scape de el şi să aibă linişte, îl băgă în buzunar şi—l luă cu el. Când ajunseră la câmp, taică—su îl scoase din buzunar şi—l lăsă într—o brazdă nouă. Şi cum şedea el acolo, numai ce văzu coborând pe munte un coşcogea uriaş înalt cât casa.

—Îl vezi pe vlăjganul de colo? îi spuse taică—său, ca să—l sperie pe prichindel şi să—l facă să fie cuminte. Dacă n—o să te astămperi, ăsta vine şi te ia!

Nici nu termină bine vorbele omul, că din câţiva paşi uriaşul ajunse lângă brazdă. Şi cât ai clipi, îl ridică pe pici în sus, apucându—l doar cu două degete, ca să nu—l vatăme cumva. Apoi îl privi cu luare—aminte şi fară un cuvânt, îl luă cu el, şi—şi văzu de drum. Tatăl copilului rămase locului încremenit şi, de înspăimântat ce era, nu spuse nici cârc. Şi de atunci socoti că şi—a pierdut copilul şi că n—o să—i mai fie dat să—l vadă niciodată în viaţă.

Vezi însă că uriaşul nu—i căşună nici un rău, ci—l duse pe prichindel la el acasă. Şi acolo îl puse să sugă la pieptul lui, şi—n scurt timp crescu prichindelul de ajunse ditamai vlăjganul, zdravăn şi puternic cum sunt uriaşii. Trecu aşa vremea şi după doi ani, uriaşul cel bătrân îl luă cu el în pădure, să—i pună la încercare voinicia. Şi când ajunseră în inima pădurii, numai ce—i spuse:

—Ia smulge—ţi din pământ o nuia!

Flăcăul cătă înjur şi, cât ai zice peşte, smulse din pământ un pomişor, cu rădăcini cu tot. Dar uriaşul nu fu mulţumit de câtă putere dovedise flăcăul şi—şi zise în sinea lui: „Ehei, încă nu—i destul de voinic! Trebuie să prindă şi mai multă putere!.." Şi, luându—l cu sine îl mai hrăni încă doi ani la pieptul lui. Se scurseră cei doi ani şi când îl puse din nou la încercare, flăcăul se dovedi atât de vânjos că putu smulge din pământ un copac de vreo sută de ani. Vezi însă că uriaşului nu—i fu de ajuns nici asta, şi—l mai hrăni încă doi ani. Când se împliniră şi ăştia doi ani, uriaşul îl duse din nou în pădure şi, când ajunse în inima codrului, numai ce—i spuse:

—Ia smulge—ţi, băiete, o nuia ca lumea!...

Flăcăul apucă în braţe cel mai gros stejar care se afla prin preajmă, şi o dată mi ţi—l smulse din pământ, cu rădăcini cu tot, de parcă ar fi fost o nimica toată pentru el.

—Ei, acu' zic şi eu că ţi—ai dovedit voinicia!... făcu uriaşul. Ai deprins tot ce trebuia să ştii!

Şi se grăbi să—l ducă înapoi pe ogorul de unde—l luase. Şi ce crezi, taman atunci se afla şi

taică—su pe câmp, la coarnele plugului. Dacă—l văzu, uriaşul cel tânăr se îndreptă spre el şi—i spuse:

—Văzuşi, taică, ce voinic a ieşit din fecioru—tău?!

Cătă ţăranul la namila aia şi, mai mult de spaimă decât de altceva, începu a—i spune:

—Nu, tu nu eşti fecioru—meu! Nu vreau să te am de copil!... Ia spală putina de aici, vlăjganule!...

—Ba sunt fiul matale, taică, şi nu se cade să mă goneşti! Lasă—mă să muncesc, că mă pricep să ar pământul la fel de bine ca şi dumneata, ba poate chiar şi mai bine: Şi de nu te—ncrezi, hai să—ţi arăt...

—Ba nici prin gând nu—mi trece, că nu eşti fiul meu! Şi te—oi pricepe tu la arat, cum se pricepe mâţa!... Hai, cară—te o dată, nu auzi?!...

Dar cum se temea de namila aia zdravănă să nu—i căşuneze vreun rău, lăsă din mână coarnele plugului şi, dându—se înapoi câţiva paşi, se aşeză într—o parte a ţarinii, pe nişte bolovani. Dacă luă seama că taică—su nu mai ară, flăcăul o dată se înfipse la plug şi atât de vârtos apăsă doar cu o singură mână brăzdarul în pământ, că plugul intră în brazdă de nu se mai văzu. Băgând de seamă treaba asta, ţăranul îşi ieşi din fire şi începu să strige la el:

—Dacă ai chef să ari, apoi ară ca oamenii şi nu apăsa cu atâta putere, ce naiba!... că ăsta nu—i lucru de folos ci treabă de pomană!...

Vezi însă că flăcăul nici nu vru s—asculte de vorbele lui taică—su, de parcă le—ar fi rostit în deşert şi, deshămând caii, se înhamă la plug.

Şi—n timp ce se pregătea să tragă plugul de unul singur, numai ce—i zise:

—Du—te acasă, taică, şi spune—i lui maică—mea să—mi pregătească o strachină mare cu bucate. Şi să nu duci nici o grijă, că—n timpul ăsta întorc eu toate brazdele.

Ţăranul o porni fuguţa acasă şi—i porunci nevesti—si să facă o strachină mare cu terci. Acu' flăcăul nu stătu nici el degeaba şi ară singur—singurel vreo două pogoane de pământ. Şi când sfârşi cu aratul, se înhamă şi la grapă. Ba grapă cu cele două grape deodată ca un voinic ce—mi era. După ce mântui el tot ce avea de făcut, se duse în pădure de smulse doi stejari şi, punându—i pe umeri, atârnă de ei, în faţă şi—n spate câte o grapă. Şi tot aşa, puse şi câte—un cal, până ce nu mai rămase nimic pe ogor. Şi pe toate astea le cără la casa părintească, de parcă ar fi avut în spinare un snop de paie.

Când ajunse în bătătură, maică—sa se cruci la vederea namilei ăsteia şi, cum nu—l recunoştea, începu a întreba:

—Da' cine e uriaşul ăsta, bre, omule, că parcă—i o arătare?!... Şi ţăranul îi răspunse:

—Cine să fie: feciorul nostru!

Dacă—i auzi spusele, femeia clătină din cap, a neîncredere, şi grăi cu hotărâre:

—Nu, nu e cu putinţă! Nu—i ăsta feciorul nostru, cum nu sunt eu preoteasă!... De unde a mai răsărit şi vlăjganul ăsta, că aşa unul n—am mai văzut niciodată?! Feciorul nostru era un prichindel... Şi întorcându—se către flăcău, începu să strige la el. Pleacă de—aici, lunganule, că n—avem nevoie de tine!...

Flăcăul tăcu chitic şi duse caii în grajd. Apoi le dădu tainul cu ovăz, le puse dinainte o grămadă de fân şi făcu totul gospodăreşte, cum nu se mai poate de bine. După ce sfârşi de hrănit caii, veni iar în odaie şi aşezându—se pe—o laviţă spuse:

—Maică, tare aş vrea acu' să mănânc, că—s lihnit de foame, zău aşa! Oare e gata mâncarea?

Şi maică—sa îi răspunse cam repezit:

—Da' te cred că—i gata!

Şi—i puse dinainte două străchini pline vârf cu terci şi atât de mari, că ea şi bărbatu—său ar fi mâncat opt zile în şir la ele. Dar flăcăul înfulecă singur totul, şi după ce dădu de fundul străchinilor o întrebă pe maică—sa de nu mai are să—i dea niscaiva mâncare.

—Nu, nu mai am! răspunse femeia. Asta—i tot ce—am avut!

—Terciul ăsta abia mi—a deschis pofta, mămucă! Păi asta—i mâncare pentru unul ca mine?

Mie îmi trebuie mâncare, nu glumă!...

Dacă—l auzi ce spune, femeia nu cuteză să i se împotrivească şi se grăbi să pună la foc un coşcogea ceaun cu carne de porc. Şi când fu carnea fiartă, i—o puse dinainte.

—În sfârşit, bine că văz şi eu pe masă câteva bucăţele!... grăi flăcăul. Şi din câteva înfulecături, mâncă toată carnea din ceaun. Dar parcă îi fu de ajuns ce mâncase, ca să—şi potolească foamea?! Şi văzând el că rămase flămând, numai ce grăi:

—Bre, taică, după cum îmi dau seama, aici la voi nu—i chip să mă satur. Ştii ceva: fă—mi rost de—un drug de fier, da' de unul tare, ca să nu—l pot frânge pe genunchi, şi atunci oi pleca în lume, să—mi încerc norocul.

Dacă auzi asta, ţăranul fu bucuros că scapă de aşa un mâncău şi, înhămând caii la căruţă, se duse la fierar să caute ceea ce—i ceruse fiu—său. Căută el ce căută şi, într—un târziu, urcă în car un drug atât de mare şi de gros că bieţii cai abia—l putură duce. Când veni cu el, flăcăul o dată—l smulse din car, şi, punându—l pe genunchi, trosc! îl frânse în două ca pe—un vrej de fasole, şi—l aruncă cât colo...

Dacă văzu omul că nu—i de glumă cu fiu—său, înhamă patru cai şi, ducându—se la fierar, luă de acolo un drug atât de mare şi de gros, că tuspatru caii abia—l cărară până acasă. Flăcăul îl puse şi pe ăsta pe genunchi, dar vezi că—l frânse ca pe—o nuia şi, aruncându—l cât colo, spuse:

—Taică dragă, ăsta nu mi—e de nici un folos! la înhamă matale mai mulţi cai, şi să—mi aduci un drug zdravăn!...

Atunci înhamă omul opt cai şi aduse un drug atât de mare şi gros, că abia—l putură căra bidiviii. Şi cum îl luă flăcăul în mână, îi şi rupse, din capătul de sus, o bucată.

Dacă văzu el asta, îi spuse:

—Taică, văd că nu poţi să—mi faci rost de un drug, după cum am eu nevoie, şi gândesc că nu mai am de ce sta eu aici!

Şi cum spuse, aşa şi făcu. Plecă în lume şi se dădu drept calfa de fierar. După scurt timp se nimeri să ajungă într—un sat unde locuia un fierar. Şi era fierarul ăsta atât de cărpănos, că nu dădea nimănui nimic, dar de hapsân era hapsân al dracului, şi ar fi vrut să aibă totul numai pentru el. Cum se făcu, cum nu se făcu, nu ştiu, da' vezi că tocmai în fierăria ăstuia intră flăcăul şi întrebă de n—are cumva nevoie de—o calfa.

—Ba am, cum să nu! îi răspunse fierarul şi măsurându—l din ochi, îşi zise în sinea lui: „Ia te uită ce voinic! Unui asemenea zdrahon ca ăsta uşor o să—i vină să dea cu barosul din zi până—n noapte! Aproape jucându—se o să—şi câştige pâinea!..."

Apoi îl întrebă:

—Ian ascultă, flăcăule, ce simbrie vrei?

—Nu vreau nici o simbrie, meştere — răspunse voinicul. Altceva aş dori: o dată la paisprezece zile, când ălelalte calfe îşi primesc simbria, să mă laşi să—ţi trag două *scatoalce* bune.

Ascultă cărpănosul vorbele flăcăului şi—i plăcură grozav. Şi—n mintea lui se gândi că—n felul acesta o să economisească o mulţime de parale. În dimineaţa următoare, flăcăul îşi începu slujba. Şi, ca unul care era nou pe acolo, prima lovitură de baros trebui s—o dea el. Puse meşterul pe nicovală fierul înroşit şi când dădu flăcăul în el cu barosul, o dată sări fierul în toate părţile, în zeci de bucăţi!... Cât despre nicovală, aceasta intră în pământ atât de adânc, că nici n—o mai putură scoate afară. Dacă văzu ce pocinog îi făcuse noua calfa, cărpănosul se mânie grozav şi—l luă la rost:

—Ian ascultă aici, să ştergi putina, auzi, că n—am ce face cu tine! Asta—i lovitură de urs, nu de om... Ei, şi acu', ce pretenţii ai pentru lovitura asta?

Şi—i spuse uriaşul:

—Nu m—am ostenit prea mult, aşa că n—o să—ţi cer mare lucru: ia, să—ţi dau doar o scatoalcă uşoară, altceva nimic...

Şi, ridicând piciorul, îi dădu o lovitură zdravănă, că zbură cărpănosul pe fereastră afară peste patru căpiţe cu fân... Apoi flăcăul îşi alese cel mai gros drug din fierărie şi apucându—l în mână ca pe un toiag, o porni mai departe. Merse el aşa o bucată de vreme şi, într—un sfârşit, ajunse la un conac. Aci se duse de—l întrebă pe vechil de n—are, cumva, nevoie de un argat.

—Ba aş avea nevoie! spuse vechilul. Pari a fi un băiat priceput şi nu mă—ndoiesc c—o s—o scoţi la capăt cu toate. Că mie îmi trebuie un om de nădejde, nu un terchea—berchea. Da', ia spune—mi, ce simbrie îmi ceri?

Şi uriaşul îi spuse şi vechilului că nu vrea nici un fel de simbrie. Şi ceea ce cere el e o nimica toată: cum o împlini un an de slujbă, să—l lase *vechilul* să—i tragă trei scatoalce... Şi aşa, în fiecare an, de—o sta mai multă vreme. Astă—i plăcu grozav vechilului, că era şi el atât de zgârcit, că—şi mânca de sub unghii.

În dimineaţa următoare, argaţii trebuiau să plece în pădure, după lemne. Şi—n timp ce cu toţii se sculară cu noaptea—n cap, flăcăul încă mai tolănea în pat, tară nici o grijă. Şi atunci îi strigă unul din ei:

—Ce mai faci în pat bre omule? Că de—acu' e timpul să te scoli!... Ori ai uitat că plecăm după lemne şi că trebuie să vii cu noi?!...

—Lăsaţi—mă în pace! se răsti plin de arţag flăcăul. N—aveţi decât să vă duceţi şi singuri că, până la urmă, tot eu o să mă întorc mai repede decât voi!...

Dacă—l auziră cât e de mojic şi de încăpăţânat, celelalte slugi se duseră de—l pârâră la vechil că încă mai tolăneşte în aşternut şi că nici gând nu are să meargă cu ei după lemne. Dar nici vechilul nu se lăsă şi le spuse să—l mai trezească o dată, cu poruncă din partea lui să înhame caii cât mai degrabă şi să pornească în pădure împreună cu ei. Vezi însă că flăcăul nici nu se sinchisi de porunca vechilului, şi le răspunse la fel de arţăgos ca şi mai înainte:

—Căutaţi—vă de drum că, până la urmă, tot eu o să mă întorc mai repede decât voi!...

Mai stătu el tolănit în pat încă vreo două ore bune şi—n cele din urmă se hotărî să se dea jos din aşternut, că se săturase de somn. Apoi se urcă în pod şi, luând de—acolo două baniţe pline ochi cu mazăre, îşi fierse un terci pe cinste şi se puse de—l mancă în tihnă, că doar nu era grăbit deloc. După ce sfârşi de făcut toate astea, se duse de înhamă caii şi plecă la pădure.

Acu', trebuie să vă spun că până a ajunge la pădure drumul se strâmta la un moment dat tare mult. Ajunse flăcăul la poteca asta şi când văzu că n—are ce alta face, mai întâi trecu căruţa şi apoi trecu şi el împreună cu caii. Apoi adună un morman întreg de copaci şi de uscături şi, punându—i claie peste grămadă, înfundă poteca, astfel că nici măcar un cal să nu mai poate trece pe—acolo.

Când ajunse în pădure, ceilalţi argaţi terminaseră treaba şi tocmai se pregăteau să plece spre casă, cu căruţele încărcate. Dar nici măcar acum nu—şi ţinu gura flăcăul, ci le spuse—n zeflemea:

—Ei, luaţi—o la picior, luaţi—o la picior, că până la urmă, tot eu o să mă—ntorc mai degrabă acasă!...

Vezi însă că ghiujul nu intră prea adânc în pădure ci, rotindu—şi privirea, ochi doi stejari groşi cât o butie din alea mari. Şi cât ai zice peşte, îi şi smulse din pământ şi, zvârlindu—i în căruţă, o porni înapoi. Când ajunse în dreptul potecii pe care o înfundase, numai ce—i văzu pe ceilalţi stând acolo şi fluierând a pagubă. Şi tot chibzuiau şi se socotea în ce chip ar putea să treacă cu căruţele.

—Ei, acu' v—a venit mintea la cap?... făcu el. Dacă nu v—aţi fi grăbit aşa, aţi fi mers la pădure o dată cu mine şi v—aţi fi întors tot aşa de repede!... Ce, era rău să mai fi tras un pui de somn încă o oră?!...

Nu—şi sfârşi bine vorbele, că şi vru să treacă drumeagul. Dar, în faţa mormanului ăluia, caii se dădură îndărăt, sforăind, şi cât îi îndemnă el, nu fu chip să treacă dincolo. Dacă văzu el că aşa stă treaba, îi deshămă şi—i urcă în căruţă. Apoi apucă oiştea în mână şi hopa! o dată

smuci căruța din loc și—o trecu cu atâta ușurință de partea cealaltă a potecii, de parcă ar fi fost încărcată cu fulgi...

Înhamă el din nou caii, dar, mai înainte de a pleca, le spuse celorlalți:

—Ei, grăbiților, ați văzut c—am trecut mai repede decât voi?!...

Și dând bici bidiviilor, o luă la goană spre casă, în timp ce ceilalți rămaseră pe loc, să mai chibzuiască... Când ajunse în ogradă, apucă un copac într—o mână și—l arătă vechilului, spunându—i:

—Frumoasă buturugă, nu—i așa?... Asta face cât un stânjen de lemne, ba mai bine...

Vechilul cătă cu luare—aminte la copac și numai ce—i zise nevesti—si:

—Bre, femeie, argatul ăsta al nostru e un om și jumătate, fară glumă! Ce—are a face c—a dormit mai mult două ore... Vorba e că tot el a fost cel mai vrednic și s—a întors mai degrabă decât ceilalți.

Timp de un an de zile flăcăul sluji la conacul acela și când se împlini sorocul, îi spuse vechilului că a cam venit timpul să—i dea și lui simbrie, că doar ceilalți argați o primiseră de mult. Vezi însă că vechilul se temea al dracului de pumnii flăcăului, și—l rugă din suflet să—l ierte și se căciuli la el, și—l îmbie ca—n locul simbriei ce i—o datora să se facă el vechil, iar *vechilul* să fie de—aici înainte argat.

—Da' nici prin gând nu—mi trece așa ceva! îl repezi uriașul. Nu vreau să fiu *vechil*! Sunt argat și argat vreau să rămân!... Da' învoiala e învoială și trebuie să ne ținem de ea, așa cum ne—am înțeles!.... să nu umbli cu fofârlica, jupâne, că—i de rău!...

Dacă văzu vechilul că nu poate să—l înduplece, se gândi să—i dea tot ce și—ar fi dorit, dar în zadar îl luă cu șosele și cu momele, fiindcă argatul o ținea mereu pe—a lui, să se respecte învoiala. Și la toate îmbierile și propunerile *vechilului,* avea un singur răspuns: „Nu!" Vechilul se găsea acum la o așa strâmtoare că nu mai știu ce să facă și—l rugă pe flăcău să—l mai păsuiască încă paisprezece zile. Și—n sinea lui, pișicherul, gândea că—n ăst timp nu se poate să nu găsească el o ieșire din impasul în care se afla... Flăcăul încuviință această amânare, că la urma urmelor n—avea nimic de pierdut... Vechilul își adună toți logofeții și, după ce le arătă la ce grea ananghie se afla, îi puse să se gândească și ei și să—i dea un sfat în ce chip ar putea să scape de beleaua asta de uriaș. Logofeții se gândiră ce se gândiră și, după ce trecu cam vreo săptămână, îi spuseră că—n fața ăstui argat nimeni nu—i sigur de viața lui. Și cum n—ar fi așa, când îi e cu putință, să—i vină de hac oricărui om, cum ai omorî o muscă... Da' ceva tot ar fi de făcut... Și—i spuseră logofeții să—i dea poruncă uriașului să coboare în fântână ca s—o curețe. Și când o fi jos, să pună neîntârziat argații să rostogolească peste el una din pietrele de moară de stau rezemate de *ghizdul* fântânii. Că de i—ar azvârli—o în cap, n—ar mai vedea vlăjganul lumina zilei.

Dacă—i auzi ce născociseră, tare se mai bucură vechilul de sfatul lor, și numai ce—l chemă pe argat și—i dădu porunca. Uriașul nu se dădu în lături să sleiască fântâna și îndată coborî pe gârlici. Da' vezi că nici nu ajunse bine la fund, că argații și rostogoliră cea mai mare dintre pietrele de moară... Și—n sinea lor erau încredințați că i—au zdrobit scăfârlia uriașului. Dar prea mult nu le fu dat să se bucure... Când nici nu se așteptau, o dată auziră că le strigă voinicul din fundul fântânii:

—Măi oameni buni, ia goniți găinile alea de se învârtesc pe lângă fântână, că scurmă în nisip și—mi aruncă praful în ochi, de nu mai pot vedea!...

Pasămite, vechilul era și el acolo și începu să strige:

—Huș, găină, huș!... făcându—se că gonește orătăniile.

După ce sfârși ce avea de făcut, argatul urcă sus și le spuse celor de față:

—Ian uitați—vă ce podoabă am la gât! Așa—i că—i frumoasă?...

Și când cătară la el, începură cu toții să dârdâie de frică; pasămite, purta la gât piatra de moară...

Acu', trebuie să vă spun că sorocul ălor paisprezece zile se împlinise și argatul nu întârzie

câtuşi de puţin ca să—i ceară vechilului simbria. Dar acesta se milogi iar şi—i ceru încă o păsuire, pe tot atâtea zile. Flăcăul încuviinţă iar, că n—avea ce pierde, şi cu spaima în suflet vechilul îşi adună din nou logofeţii la sfat mare. Şi după ce se gândiră ei o bucată de vreme, îl sfătuiră să—l trimită pe argat la moara blestemată, să macine o căruţă de grâu în timpul nopţii.

Acu', trebuie să vă mai spun că mulţi voinici încercaseră trebuşoara asta, dar de întors nici unul nu se mai întorsese în zori de acolo cu capul pe umeri. Şi lucrul ăsta îl ştiau foarte bine şi logofeţii.

Dacă auzi vechilul ce le dăduse prin gând slujitorilor lui, nu—şi mai încăpu în piele de bucurie şi, chemându—l pe argat, îi porunci să ia opt baniţe de grâu şi s—o pornească degrabă la moară. Şi mai adăugase să aibă grijă să le macine chiar în noaptea aceea, că aveau mare trebuinţă de făină.

Pentru uriaş, asta era o nimica toată şi, ducându—se în hambar, turnă două baniţe cu grâu în buzunarul din dreapta, două în buzunarul din stânga, iar restul de patru le puse într—o desagă pe care şi—o zvârli pe umăr. Şi încărcat astfel, o porni spre moara blestemată. Când află morarul cu ce treburi venise voinicul, îndată îi spuse că peste zi i—ar fi foarte uşor, să macine, dar îi atrase luarea—aminte ca nu cumva să macine în timpul nopţii, că moara e blestemată, şi că până atunci, oricine cutezase să intre noaptea în moară, nu mai ieşise viu de—acolo, dimineaţa. Dar flăcăul nu se sinchisi de vorbele morarului:

—Pleacă matale liniştit la culcare — îi zise el — că mă descurc eu!... Acestea fiind zise, intră în moară şi turnă boabele să le macine. Pe la vreo unsprezece, se simţi oleacă obosit şi se duse în odaia morarului, de se aşeză pe o laviţă. Şezu el acolo ce şezu, şi numai ce se deschise uşa deodată şi—şi făcu vânt înăuntru o masă mare de tot. Şi pe masă, într—o clipă se rânduiră de la sine tot felul de bucate alese: fripturi, să—ţi lingi degetele, nu alta, şi tot soiul de vinuri... Da' nu se vedea nimeni să le aducă!... După asta se traseră şi scaunele mai aproape, dar de intrat, iarăşi nu intră nimeni. Şi deodată se desluşiră nişte degete care mânuiau cuţitele şi furculiţele şi puneau mâncarea în talere. Dar altceva nu se mai putu zări.

Cum era lihnit de foame şi avea mâncărurile în faţa ochilor, uriaşul nu pregetă deloc şi se aşeză şi el la masă. Şi înfulecă, şi înfulecă, până ce se ghiftui de atâtea bucate. După ce se satură el bine, se trase uşurel de la masă, şi se aşeză iar pe laviţă. Şi cam în acelaşi timp îşi goliră şi ceilalţi talerele. Şi deodată se auziră stingându—se lumânările, de parcă cineva ar fi suflat în ele. Şi când fu întuneric beznă, deodată, jart! şi simţi flăcăul pe obraz cum îi arde cineva o palmă. Atunci îşi ieşi din fire şi începu să strige:

—Mă, tu ăla de m—ai pocnit, de mă mai pocneşti încă o dată, să ştii că ţi—oi da şi eu înapoi, cu vârf şi îndesat!...

Şi când primi a doua palmă, începu şi el să dea, da' ştii, nişte palme zdravene!... Şi lovea pe unde nimerea... Şi chelfăneala asta dură toată noaptea. Şi aşa împărţi el scatoalce cu toptanul; nu se lăsa să le încaseze pe degeaba, ci le dădea îndărăt cu dobândă, înzecit... Şi nu se poate spune că s—a zgârcit cumva, sau c—a fost leneş în toată trebuşoara asta. În zorii zilei, totul încetă ca prin farmec. De îndată ce se trezi, morarul se duse să vadă ce face flăcăul şi tare se mai minună când îl află în viaţă şi nevătămat. Şi fiindcă—l privea cu nişte ochi cât cepele, uriaşul îi spuse:

—Ei, morarule, am mâncat azi—noapte cum n—am mai mâncat de când mama m—a făcut... M—am ghiftuit, zău aşa!... Am primit, nu—i vorbă, şi palme... Dar am şi dat n—ai grijă!... Am dat cu dobândă!...

Dacă—i auzi spusele, morarul nu mai putu de bucurie, şi—i grăi:

—Află că de—acu' moara e dezlegată de blestem.

Şi, drept răsplată, vru să—l încarce cu bani. Vezi însă că uriaşul îl opri, spunându—i:

—N—am ce face cu banii tăi, bre omule, că doar am destui.

Apoi luă în spinare desagii cu făină şi plecă spre casă. Şi de cum ajunse, îi arătă vechilului

desagii înşiraţi în ogradă, şi—i spuse că vrea să—şi primească pe loc simbria. Când auzi vechilul asta, îl apucă o spaimă grozavă, de parcă ar fi intrat dihonia în el. Şi, cum nu mai ştia ce tertipuri să scornească, începu a umbla năuc prin odaie şi sudoarea îi picura de pe frunte, cum curge ploaia de pe streaşină... Şi cum se încălzise tare, deschise fereastra, să—i vină aer proaspăt, că simţea că se înăbuşă. Şi, fară să prindă cumva de veste, argatul se apropie de el, şi—i dădu un picior de zbură în văzduh prin fereastră. Şi zbură până în înaltul cerului, de nu—l mai putu zări nimenea... Dacă văzu trebuşoara asta, argatul li spuse nevestei vechilului:
—Dacă vechilul n—o mai pofti să se întoarcă, n—am ce—ţi face, cucoana, o să trebuiască să primeşti matale a doua scatoalcă, pentru a—mi fi plătită toată simbria!...

Şi unde începu femeia să strige ca din gură de şarpe:
—Valeu, lasă—mă, voinicule, cruţă—mă, că n—am să pot îndura aşa ceva!..

Şi apucă de deschise cealaltă fereastră, ca să—i vină aer curat, fiindcă—i curgea şi ei sudoarea gârlă pe frunte.

Şi o dată îi dădu voinicul un picior, de zbură afară, pe fereastră, şi fiind ea mult mai uşoară decât bărbatu—său, zbură mult mai sus decât el, până aproape de lună... Şi numai ce—o zări vechilul în văzduh şi—i strigă:
—Bre, femeie, vino la mine, n—auzi?!... Dar ea îi răspunse:
—Ba vino tu la mine, că eu sunt mai sus şi n—am cum să cobor!... Şi pluteau amândoi în văzduh, dar de ajuns nici unul nu putea ajunge la celălalt. Şi dacă mai plutesc şi astăzi, nu ştiu... Iar uriaşul cel tânăr îşi luă drugul de fier şi porni mai departe să colinde lumea.

SPIRIDUŞUL
(Dat Erdmänneken// The Gnome)

A fost odată un împărat şi împăratul ăsta avea atâtea bogăţii că nici el nu ştia de ele. Şi avea el şi trei fiice, care—i luminau zilele şi—i bucurau sufletul. Şi cele trei domniţe în fiecare zi obişnuiau să se preumble prin grădina palatului. Da' am uitat să vă spun că împăratului ăsta îi erau dragi pomii frumoşi, ori de care soi ar fi fost. Şi între aceştia, pe unul îl îndrăgea mai cu osebire, de parcă i—ar fi fost copil. Iar pe acela care ar fi cutezat să rupă un măr din pomul cu pricina, împăratul pe dată îl blestema, de intra de—a scufundişul o sută de stânjeni sub pământ.

Când veneau zilele toamnei, merele din pomul ăsta prindeau o culoare roşie ca sângele, şi nu ştiu om pe lume care să nu fi poftit la ele, de le—ar fi văzut. Cum le era în obicei, cele trei domniţe se duceau în fiecare zi sub mândreţea asta de pom şi priveau cu luare—aminte în iarbă, de nu cumva vântul a dat jos vreunul din mere. Dar ţi—ai găsit să afle vreunul! Şi le rămânea inima la ele, iar pomul era atât de încărcat de fructe, că până la pământ atârnau crengile, de—ţi părea c—or să se frângă sub roade. Şi se întâmplă o dată ca fata cea mai mică să fie cuprinsă de—o poftă grozavă şi cum nu—şi putea înfrânge dorinţa, prinse a le spune surorilor ei:

—Taica ne iubeşte prea mult ca să aibă inimă să arunce blestemul şi asupra noastră. De oamenii străini nu mă mir, că nu—i pasă, da' vezi că noi suntem sângele lui şi socotesc că nu s—ar îndura să ne vitregească...

Nu—şi termină ea vorbele că şi apucă de rupse din pom o minune de măr, mare cât pumnul. Şi începu a sări în jurul surorilor ei, îndemnându—le:

—Hai, veniţi şi voi de muşcaţi din el! Muşcaţi măcar o dată, dragele mele surori, că—n viaţa mea n—am mâncat ceva mai gustos!...

Cele două domniţe nu se lăsară mult rugate şi muşcară şi ele din măr. Şi ce crezi, pe loc se cufundară tustrele în pământ, dar atât de adânc că nimănui nu i—ar fi stat în putinţă să dea de ele. Când veni ora prânzului, împăratul porunci să fie chemate domniţele la masă, dar nu fu chip să le găsească nimeni. Le căutară slujitorii prin tot palatul, cercetară de—a rândul grădina, dar nu le dădură de urmă pe nicăieri. Dacă văzu că nu le află prin preajmă, o adâncă tristeţe cuprinse inima împăratului, dar nădăjduind că s—ar mai putea să le găsească pe undeva, dădu sfoară în ţară că oricine îi va aduce fiicele o să capete pe una dintre ele de nevastă. Şi mulţi voinici porniră să le caute. Şi cum de nu s—ar fi dus după ele floarea tinerimii, când erau atât de frumoase şi se purtau atât de prietenos cu omul cel mai de rând, că fiecare dintre poporeni le îndrăgea!... Şi începură voinicii a cutreiera coclaurile şi câmpiile, care mai de care. Şi se întâmplă de plecară şi trei vânători. După ce merseră ei cale de vreo opt zile, nimeriră la un coşcogea palat, arătos nevoie mare. Intrară ei înăuntru şi nu—şi putură lua ochii de la încăperile cele frumoase, pline de mobile scumpe şi de tot felul de odoare. Şi într—una din aceste încăperi văzură o masă întinsă, plină cu tot soiul de bucate. Şi trebuie să fi fost tare fierbinţi şi tare gustoase mâncărurile acelea, că aburii se ridicau până—n tavan, îmbibaţi de—o dulceaţă şi de—o aromă fără seamăn. Dar cât luară ei seama, nu auziră vreo vorbă pe nicăieri şi nu văzură nici ţipenie de om. Rămaseră ei acolo, de mai aşteptară să vadă ce se—ntâmplă, dar trecu mai bine de o jumătate de zi şi nu veni nimeni la masă. Iar mâncărurile rămaseră la fel de fierbinţi şi de aburinde, de parcă atunci ar fi fost puse. În cele

din urmă îi apucă o atât de straşnică foame, că nu mai ţinură seama de nimic şi se aşezară la masă, fară să—i fi poftit nimeni. Şi se ospătară pe săturate.

După asta, cei trei vânători se înţeleseră între ei să rămână mai departe în palat, că aici totul le era la îndemână. Şi hotărâră ca în fiecare zi doi dintre ei să plece în căutarea fetelor, iar al treilea să rămână acasă. Şi traseră ei la sorţi, ca să nu se işte gâlceava. Şi—n aşa fel căzură sorţii în prima zi, că cel mai mare rămase la palat.

Dis—de—dimineaţă, cei doi vânători mai tineri porniră în căutarea fetelor, iar cel mai mare începu a—şi face de lucru pe acasă. La vremea prânzului, se aşeză să mănânce şi când era aproape pe terminate cu masa, numai ce văzu lângă scaun un omuleţ care se tot milogea de el, rugându—l să—i dea o bucată de pâine. Dacă—l auzi cum se milogeşte, flăcăul apucă pâinea pe care—o găsise pe masă şi—i tăie din ea o felie zdravănă. Dar când i—o întinse, omuleţul o lăsă să cadă şi, cu acelaşi glas miorlăit, îl rugă să fie bun să o ridice el de jos, şi apoi să i—o dea. Flăcăul se îndură de el, dar în clipa când se aplecă după pâine, omuleţul îl apucă de păr şi c—un băţ începu a—i croi câteva lovituri zdravene, de—i bătuci toată spinarea.

În ziua următoare rămase cel de—al doilea vânător. Da' vezi că nici lui nu—i merse bine. Când se întoarse acasă, cel mai mare prinse a—l întreba pe cel ce rămăsese la palat:

—Ei, ia spune—mi, ţie cum ţi—a mers?

—Of! mie mi—a mers al naibii de rău!

Şi începură a se văicări unul altuia, că pe amândoi îi bătuse în lege piticul. Da' vezi că ălui mai tânăr nu—i suflară o vorbă din câte pătimiseră, că nu—l puteau suferi defel. Şi cum mai era şi cam scrântit oleacă la minte, numai Hans cel prost îi spuneau toată vremea.

În cea de—a treia zi se întâmplă să rămână acasă cel mai tânăr şi, când se aşeză la masă, iarăşi se înfiinţa omuleţul şi prinse a se milogi pentru o bucată de pâine. Dar când flăcăul i—o întinse, omuleţul o lăsă să cadă, după cum îi era obiceiul, şi—l rugă să fie atât de bun să—i mai dea o bucată de pâine. Dacă auzi ce pretenţii are piticul, flăcăul începu a se răsti la el:

—Ce—ai spus?! Da' ce, te dor oasele de nu poţi să—ţi ridici şi singur bucata de pâine?... Dacă nu—ţi dai nici măcar atâta osteneală ca să—ţi câştigi hrana zilnică, atunci nu meriţi nici s—o mănânci!...

Omuleţul se supără foc şi, răţoindu—se la flăcău, începu a—i spune că trebuie să facă întocmai ce l—a rugat, că altfel va fi rău de el. Dar vezi că flăcăul nu se sperie câtuşi de puţin de ameninţările lui. Şi cum nu—i era lene defel, unde mi ţi—l înşfacă o dată pe omuleţul cel pişicher, şi începu a—l croi vârtos, de—i săreau fulgii... De durere, piticul prinse a ţipa în gura mare şi aşa urla, de ziceai că—i iese sufletul:

—Încetează, încetează o dată şi dă—mi drumul, că—ţi spun unde se află cele trei domniţe!...

Când auzi asta, flăcăul se opri să—l mai bată, şi omuleţul începu a—i depăna că e un spiriduş şi că mai sunt încă o mie la fel ca el. Şi de—o vrea să meargă împreună, o să—i arate unde sunt ascunse domniţele. Apoi îl duse la o fântână adâncă, în care nu se mai afla apă. Şi—i mai spuse omuleţul că tovarăşii lui de drum nu—l priveau cu inima bună şi n—au gânduri cinstite în privinţa lui. Şi—l sfătui că de vrea să le scape pe domniţe, să se încumete a merge singur, că altfel s—ar putea s—o păţească rău din partea ăstor doi. Nu—i vorbă, şi ei ar fi vrut să le găsească pe fiicele împăratului, că doar de—aia o porniseră în lume, dar gândeau ca totul să le pice de—a gata, fără să îndure vreo oboseală şi fără să treacă prin vreo primejdie. Şi apoi se apucă să—i arate piticul în ce chip s—ar putea să le scape pe fete. Pentru a le readuce pe pământ, îi era de trebuinţă un coş mare, în care să se aşeze, şi—un clopoţel. Şi nu trebuia să uite să—şi ia cu el şi cuţitul de vânătoare. Iar când le—ar fi avut pe toate astea pregătite, putea să se aşeze în coş, ca să coboare în adâncuri. Jos, în acele hrube subpământene, va afla trei încăperi, şi—n flecare din ele va da cu ochii de una dintre domniţe. Că li—e datul să nu stea o clipă şi să scarpine în creştet un balaur cu mai multe capete. Iar de—i va vedea pe aceşti balauri, să nu pregete nici o clipă să le vină de hac şi să le taie capetele. După ce spiriduşul îi spuse cu şart totul, o dată să făcu nevăzut.

Când se lăsă amurgul, veniră acasă şi ceilalţi doi. Şi nici n—apucară bine să se aşeze la masă, că şi începură a—l lua la întrebări cum i—a mers. Iar el le răspunse cam în doi peri:
—De, destul de bine!...

Apoi începu a le povesti de—a fir—a—păr totul: că nu văzuse pe nimeni până la prânz, şi că în timp ce sta la masă s—a apropiat de el un omuleţ, care l—a rugat să—i dea o bucată de pâine. Dar după ce i—a întins—o, omuleţul a lăsat—o să cadă jos, şi apoi l—a rugat să fie bun şi să i—o ridice... Şi fiindcă n—a vrut să—l asculte, nerușinatul s—a pornit să—l amenințe. Asta nu i—a venit deloc la socoteală şi i—a tras piticului o scatoalcă, să—l pomenească!... Şi ca să scape cu pielea întreagă, omuleţul s—a grăbit să—i destăinuiască unde se găsesc cele trei fete de împărat. Cei doi fraţi mai mari se făcură că ascultă cu luare—aminte spusele flăcăului, da' numai ei ştiau ce era în inima lor şi cum îl pizmuiau, că se şi îngălbeniseră de necaz!...

În dimineaţa următoare o porniră tustrei către fântâna cu pricina şi traseră la sorţi cine să se aşeze primul în coş. Şi vezi că sorţii căzură pe cel mare. Se aşeză el înăuntru şi luă cu el şi clopoţelul. Apoi le spuse celor doi, care trebuiau să—l sloboade în jos:
—De—ndată ce—o să auziţi c—o să sun, să mă trageţi repede afară!

Abia începură să—l lase fraţii în fântână, că se şi auzi sunând. Şi ceilalţi doi se şi grăbiră să—l tragă afară, după cum fuseseră înţeleşi. îi veni atunci rândul celui de—al doilea. Dar nici el nu fu mai breaz. Dacă văzu nemernicia fraţilor săi, prâslea se aşeză repede în coş, fără nici un pic de teamă, şi—i îndemnă să—l lase în fântână. Şi se lăsă el până jos. Când ajunse la acele hrube subpământene despre care—i vorbise piticul, ieşi afară din coş şi—şi pregăti cuţitul de vânătoare, ca să—i fie la îndemână în orice moment. Apoi se apropie de prima uşă şi începu a trage cu urechea... Şi ce crezi, o dată auzi sforăiturile năprasnice ale zmeului! Deschise el încetişor uşa şi numai ce văzu pe una dintre domniţe ţinând în poală nouă capete de balaur şi scărpinându—le fără încetare.

Flăcăul nu pregetă nici un moment şi, apucând cuţitul, îl învârti cu repeziciune şi—ntr—o parte şi—ntr—alta, de reteză dintr—o dată toate cele nouă capete ale balaurului. Când se văzu mântuită domniţa sări în picioare de—l prinse de gât şi—l îmbrăţişa. Şi—l acoperi de sărutări, că atât de mare îi era bucuria că scăpase teafără. Apoi luă un giuvaier de aur vechi, pe care—l purta la piept, şi—l prinse flăcăului. Acesta se grăbi să plece către cea de—a doua domniţă, căreia îi era hărăzit să scarpine un zmeu cu şapte capete, şi—n scurt timp o dezlegă şi pe ea de sub povara vrăjii. Într—un sfârşit, o scăpă şi pe cea mai mică dintre domniţe, care era urgisită să scarpine un zmeu cu patru capete.

Şi când se văzură iarăşi împreună, vii şi nevătămate, cele trei surori avură atâtea să—şi spună, că nu mai conteneau o clipă... Şi se tot îmbrăţişau şi se sărutau, că doar nu se văzuseră de atâta vreme!... Vezi însă că flăcăul se grăbea să ajungă pe pământ, şi prinse a suna din clopoţel că huia subpământul. Şi sună el, şi sună, până ce—l auziră şi cei de sus.

Apoi aşeză domniţele în coş, şi—i îndemnă cu clopoţelul pe cei doi fraţi ai săi să le tragă în sus, una după alta. Şi când îi veni şi lui rândul, o dată îşi aminti de vorbele pe care i le spusese spiriduşul. Şi ca să—i încerce pe fraţii săi de—i chiar aşa — că—l urau şi—i voiau numai răul, luă un bolovan pe care—l găsi acolo, şi—l puse în coş. Şi ce crezi, nici nu trecu coşul de jumătatea drumului, că fraţii cei răi şi fătarnici şi tăiară sfoara. Şi coşul se rostogoli până la fund, cu mare zgomot. Dacă auziră cei doi fraţi hăulitul acela, rămaseră încredinţaţi c—au scăpat de nepricopsitul ăla de ţângău cu caşul la gură, care le căşunase atâta inimă rea. După ce le puseră pe cele trei domniţe să făgăduiască că—i vor spune împăratului că ei doi le—au scăpat, flăcăii le luară cu sine şi—o tuliră de—acolo, de parcă i—ar fi fugărit cineva. Şi de îndată ce ajunseră la curte, fiecare îi ceru împăratului să—i dea câte o domniţă de nevastă.

În ăst timp prâslea se învârtea ca o fiară în cuşcă prin cele trei încăperi şi cu inima mâhnită, se gândea că n—o să—i fie dat să mai apuce lumina zilei. Şi când îi era inima mai cătrănită şi mai plină de amar, numai ce dădu cu ochii de un flaut. „Da' ăsta ce—o mai fi atârnând aici?

îşi spuse el în sine. Că prin locurile astea n—aş crede c—ar putea să fie vesel cineva..." Apoi îşi aruncă privirea spre capetele balaurilor care zăceau pe jos, şi grăi:

—Nici voi nu—mi puteţi fi de folos!...

Şi de atâtea ori se—nvârti încoace şi—ncolo prin acele încăperi subpământene, că pământul se bătători sub picioarele lui şi începu a căpăta lustru.

În cele din urmă îi veni în minte să ia flautul din perete şi să cânte ceva. Şi de cum puse gura pe muştiuc, începură să se ivească o mulţime de spiriduşi. Şi cu fiecare sunet pe care—l scotea flautul mai venea încă unul. Dacă văzu că aşa stă treaba, nu mai luă defel flautul de la gură şi atâta suflă în el, până ce se umplu toată încăperea de spiriduşi. Şi cu toţii prinseră a—l întreba într—un glas care—i este dorinţa. Atunci el le arătă că arde de nerăbdare de—a fi din nou pe pământ, să—şi bucure ochii şi sufletul de lumina zilei. Nu—şi termină el vorbele, că spiriduşii îl apucară fiecare de câte un fir de păr şi—n chipul ăsta zburară cu el pe pământ.

Când ajunse pe tărâmul de sus, flăcăul o porni într—un suflet la curte, unde tocmai urma să se prăznuiască nunta uneia dintre domniţe, şi apucă de se duse în sala unde şedea împăratul împreună cu cele trei fiice ale sale. De cum dădură ochii cu el, fetele se tulburară într—atât, că rămaseră cu toate fără simţire. împăratul se mânie cumplit de întâmplarea asta şi porunci să fie băgat de îndată la temniţă. Pasămite, el rămăsese cu încredinţarea că—i vreun solomonar şi că le—a căşunat vreun rău fetelor prin nişte farmece. Dar domniţele îşi veniră curând în fire şi—l rugară din tot sufletul să—l slobozească de la temniţă. Împăratul rămase tare mirat că fetele lui e luptă atâta să—l vadă slobod pe un necunoscut şi vru să afle care—i pricina istei milostenii. Dar vezi că ele dădură din colţ în colţ şi, până la urmă, i spuseră că nu le e îngăduit să dezvăluie de ce se poartă cu atâta grijă aţă de flăcăul acela. Dar împăratul folosi un şiretlic şi le povăţui să—i dezvăluie sobei tot ce nu putuseră spune tatălui lor. în ăst timp, el avu grijă ă iasă din odaie şi să se tupileze după sobă. Şi trase cu urechea la tot ce—i şoptiră domniţele sobei. Şi dacă auzi ce fărădelege fuseseră în stare ă săvârşească cei doi fraţi fără pic de inimă şi de credinţă, pe dată dădu poruncă să se înalţe două spânzurători. Şi aşa îşi pierdură viaţa netrebnică!...

Iar celui mai nevârstnic dintre vânători, cu dragă inimă îi dădu împăratul de nevastă pe cea mai mică dintre fiicele lui.

... Şi—am încălţat nişte pantofi de sticlă, da' vezi că m—am izbit cu ei de—o piatră şi o dată auzii: „Cling...". Pasămite, rămăsesem desculţ, că e spărseseră în două!...

REGELE MUNTELUI DE AUR
(Der König vom goldenen Berg// The King of the Golden Mountain)

Un negustor avea doi copii: o fată şi un băiat. Erau încă mici: nici nu puteau să meargă. Odată, negustorul trimise pe mare două corăbii, încărcate cu mărfuri. în ele era, de fapt, toată averea lui. Şi tocmai când se aştepta să câştige mulţi bani, veni ştirea că i s—ar S scufundat corăbiile. Aşa că peste noapte el deveni, dintr—un om bogat, unul sărac. Rămase doar cu ogorul de lângă oraş. Ca să—şi mai alunge gândurile negre, se duse la ogor şi, cum se plimba încolo şi încoace, îi apăru în faţă un omuleţ negru carc—l întrebă de ce este aşa de trist şi, dacă vrea să—şi uşureze inima, să—i povestească lui necazurile pe care le are. Atunci negustorul îi zise:

—Dacă m—ai putea ajuta, ţi—aş spune cu bucurie.

—Cine ştie, zise omuleţul, poate că te—aş putea ajuta.

Atunci negustorul povesti cum i se scufundase întreaga avere în mare şi că nu mai avea nimic decât ogorul acela.

—Nu—ţi mai face atâtea griji, îi spuse omuleţul. Dacă îmi promiţi că peste doisprezece ani îmi vei aduce aici prima fiinţă ce te va apuca de picior când ajungi acasă, vei avea bani câţi vei dori. „Cine m—ar putea apuca de picior decât câinele meu?" se gândi negustorul, fără să—şi amintească de copilul lui mic, şi—i spuse da, îi dădu şi scris omuleţului şi mai puse şi o pecete pe hârtie. Apoi se duse acasă. Când ajunse în curte, băieţelul, care abia se ţinea de laviţă, bucuros că—şi vede tatăl, veni clătinându—se spre el şi—l apucă strâns de picior. Tatăl se sperie îngrozitor, căci ştia ce legământ făcuse şi ce scrisese. Dar cum nu găsi nici un ban în casetă şi prin sertare, se gândi că tot ce i se întâmplase cu omuleţul nu fusese decât o glumă. La o lună după cele întâmplate, aplecându—se jos ca să adune de pe podea nişte cositor vechi pe care voia să—l vândă, îi apăru o grămadă mare de bani. îi adună, cumpără o mulţime de lucruri şi redeveni negustorul bogat de altădată, rămânând un om bun şi cu frica lui Dumnezeu.

Între timp, băieţelul se făcu mare şi era deştept şi priceput la toate. Şi aşa, cei doisprezece ani trecură pe nesimţite şi se apropiau de soroc. Negustorul devenea tot mai neliniştit şi oricine îi putea citi pe faţă îngrijorarea.

Odată fiul îl întrebă ce i s—a întâmplat. La început tatăl nu voi să—i spună. Dar băiatul insistă aşa de mult, încât nu mai avu încotro şi—i povesti cum, odinioară, fără să ştie ce promite, îl menise omuleţului negru, primind în schimb mulţi bani; că dăduse scris şi pusese chiar şi sigiliul, iar acum trebuia, la împlinirea celor doisprezece ani, să—şi ţină promisiunea.

Dar băiatul grăi:
—Nu fi necăjit, tată, totul va fi bine. Negrul nu are putere asupra mea. Apoi fiul primi binecuvântarea preotului şi, când se apropie timpul, se duseră la ogor, iar fiul făcu un cerc şi intră, împreună cu tatăl lui, în mijloc. Atunci apăru omuleţul negru şi—i zise bătrânului:
—Ai adus ce mi—ai promis? Negustorul tăcu, dar fiul spuse:
—Ce vrei tu?
—Eu cu tatăl tău am de discutat, zise omuleţul, nu cu tine.
—Tu l—ai minţit pe tatăl meu, îi răspunse fiul. L—ai înşelat, dă încoace hârtia scrisă.
—Nu, zise omuleţul negru, eu nu renunţ la drepturile mele nici mort.

Au mai discutat ei multă vreme, fără să cadă la vreo învoială. Fiul înţelese însă că nu mai aparţinea tatălui său, ci omuleţului. Ba, mai mult, trebuia, la porunca omuleţului negru, să se îmbarce pe o corabie care aştepta în josul râului şi să plece departe, pe mare, lăsându—se în voia valurilor. îşi luă rămas bun de la tatăl lui, se urcă pe corabie şi ancoră pe malul unei ţări necunoscute. Acolo, băiatul coborî pe uscat, văzu în faţa lui un palat foarte frumos şi porni spre el. Cum intră înăuntru, îl cuprinse o mare uimire. Merse prin toate încăperile şi văzu că sunt goale, doar în ultima era un şarpe mare ce se mişca în cerc. Şarpele acesta însă era, de fapt, o fecioară vrăjită care se bucură mult când îl văzu şi—i zise:
—Oare nu cumva eşti tu salvatorul meu? Vino! De doisprezece ani te aştept. Palatul ăsta e vrăjit şi tu trebuie să—l salvezi.
—Cum aş putea s—o fac ? întrebă tânărul.
—În noaptea asta vor veni doisprezece omuleţi negri care sunt legaţi cu un lanţ, te vor întreba ce faci aici, dar tu să nu scoţi nici un cuvânt, orice s—ar întâmpla. La miezul nopţii vor pleca. în noaptea următoare vor veni tot doisprezece, dar în a treia vor veni douăzeci şi patru care—ţi vor tăia capul. La miezul nopţii însă puterea lor va dispărea, iar tu vei fi salvat; eu voi veni la tine cu apa vie pe care o am într—o sticluţă, te voi unge cu ea şi vei învia.

Tânărul spuse:
—Bine, te salvez bucuros.

Şi aşa se petrecură toate după cum îi spusese şarpele—femeie. Omuleţii negri nu au putut să scoată un cuvânt de la el, iar în cea de a treia noapte şarpele deveni o frumoasă fiică de rege care aduse apă vie, îl unse pe gât şi—l readuse la viaţă. Apoi îi căzu la piept, îl sărută şi în tot palatul fu mare bucurie şi sărbătoare. Curând avu loc nunta, iar el deveni regele Muntelui de aur.

Trăiră ei mulţi ani fericiţi şi regina născu un băieţel foarte frumos. Trecuseră opt ani de când regele se despărţise de tatăl său; îşi aduse însă aminte de el şi inima începu să—i bată de emoţie şi de dor, de aceea hotărî să se ducă acasă. Regina însă nu voia să—l lase să plece.
—Presimt că asta îmi va aduce o mare nenorocire.

Dar regele nu se lăsă până ce ea nu se învoi să plece. La despărţire, regina îi dărui un inel fermecat şi—i spuse:
—Ia inelul acesta şi pune—l pe deget, aşa vei avea numaidecât ce—ţi doreşti; dar promite—mi că nu—l vei folosi ca să mă chemi, prin puterea lui, la tatăl tău.

El îi promise, băgă inelul pe deget şi primul lucru pe care şi—l dori fu să ajungă în oraşul în care locuia tatăl său. Şi într—o clipă se trezi la poarta oraşului. Dar când voi să intre în oraş, străjerul nu—l lăsă, căci avea nişte haine ciudate, deşi erau bogate şi pline de podoabe. Atunci se duse la muntele din apropierea oraşului, la coliba unui cioban şi schimbă cu el hainele, îmbrăcă hainele vechi ale ciobanului şi intră nestingherit în oraş. Când ajunse la tatăl său, îi spuse cine este, dar acesta nu voi nici în ruptul capului să—l creadă, adăugând că fiul lui a murit de mult. Mai zise că, văzând că—i un biet cioban, îi va da o farfurie cu mâncare. Atunci falsul cioban le spuse:
—Eu sunt fiul vostru, credeţi—mă, poate am vreun semn pe trup, după care să mă recunoaşteţi.

—Da, zise mama, sub braţul drept fiul nostru avea o pată ca o zmeură.

El îşi scoase cămaşa, iar mama recunoscu semnul şi nu mai avu nici o îndoială că acela este fiul ei.

Apoi el le povesti cum devenise regele Muntelui de aur şi că avea un fiu frumos, care împlinise deja şapte ani.

Tatăl îi zise:

—În veci de veci nu—i adevărat ce spui. Ce fel de rege—i acela care umblă îmbrăcat în zdrenţele unui cioban?

Atunci fiul se mânie foarte tare şi, uitând ce—i spusese nevasta la plecare, întoarse inelul pe deget şi—şi dori să vină la el soţia şi fiul lui. într—o clipă fură acolo, dar fiica de rege se căina şi plângea că o nenorocise.

Regele spuse:

—Am făcut—o fără să—mi dau seama şi nu din rea—voinţă. îi vorbi foarte frumos, ea se prefăcu doar că—l crede, nutrind însă gânduri rele.

El o duse afară din oraş să—i arate ogorul şi apa unde fusese îmbarcat pe corabie. Apoi îi zise:

—Sunt foarte obosit, şezi jos, vreau să dorm puţin şi să—mi pun capul în poala ta! Aşa şi făcu, iar ea începu să—l caute în păr, până ce adormi. Atunci regina îi scoase inelul din deget, îşi trase uşor picioarele de sub capul lui, îşi luă copilul şi fugi, lăsându—şi doar papucii lângă el.

Când se trezi, regele se văzu părăsit, soţia şi copilul nu mai erau, inelul nu—l mai avea pe deget, pantofii reginei fiind unica dovadă că fusese cândva rege. .Acasă la părinţii mei nu mă mai pot întoarce, ar spune că sunt un şarlatan de magician, aşa că nu am altă cale decât să plec în lume şi să—mi caut regatul", se gândi el şi plecă la drum. Merse ce merse până ce ajunse la un munte în faţa căruia stăteau trei uriaşi care se certau între ei pentru că nu ştiau cum să—şi împartă moştenirea de la părinţi.

Când îl văzură trecând pe acolo, îl strigară şi—i spuseră că oamenii mici sunt de obicei deştepţi, aşa că el ar putea să—i ajute să—şi împartă moştenirea. Această moştenire consta în trei lucruri: o sabie — când cineva o lua în mână şi zicea: „toate capetele la pământ, numai al meu nu", aşa se întâmpla; o mantie cu care, îmbrăcându—te, deveneai nevăzut şi o pereche de cizme cu care cine se încălţa ajungea într—o clipă acolo unde voia. Regele spuse:

—Daţi—mi mie cele trei lucruri să le probez ca să văd dacă mai sunt în bună stare.

Uriaşii îi dădură mantia. El şi—o puse pe umeri, se făcu nevăzut şi apoi se transformă într—o muscă. După aceea îşi reluă înfăţişarea şi zise:

—Mantia e bună, ia să vedem acum sabia.

—Nu, sabia nu ţi—o dăm. Dacă spui „toate capetele la pământ, numai al meu nu", s—ar putea să ne decapitezi pe noi şi tu să rămâi cu sabia şi cu celelalte lucruri.

Totuşi îi dădură voie s—o probeze pe un copac şi într—adevăr sabia tăie tulpina copacului ca şi cum ar fi fost un pai. O păstră fără ca uriaşii să bage de seamă.

Regele ceru în cele din urmă şi cizmele.

—Nu, cizmele nu, ai putea să ajungi cu ele în vârful muntelui, iar noi să rămânem aici pentru totdeauna.

—Vai de mine, cum să fac aşa ceva? răspunse el convingător. Atunci ei îi dădură şi cizmele.

Când se văzu încălţat, cu sabia în mâini şi cu mantia pe el, tânărul rege se gândi numaidecât la nevastă şi la copil şi—şi zise în sinea lui: „Ah, de—aş fi pe Muntele de aur" şi dispăru pe dată din faţa uriaşilor cărora, în felul ăsta, le rezolvă şi problema moştenirii. Când se apropie de palat, auzi chiuituri, muzică şi oamenii îi spuseră că e nuntă mare: regina tocmai se mărită. Atunci regele, înfuriat, zise:

—Mincinoasa, m—a mintit şi m—a părăsit când dormeam.

Îşi puse mantia pe umeri şi intră nevăzut în palat. în sala de bal văzu întinsă o masă mare pe care erau cele mai alese bucate, iar oaspeţii mâncau, beau şi se veseleau. Regina, îmbrăcată într—o rochie bogat împodobită, stătea pe un tron, purtând coroana pe cap. Când i se aducea pe farfurie câte o bucată de carne, soţul ei, invizibil, care se aşezase lângă tron, o lua şi o mânca; apoi i se aducea un pahar de vin, şi el îl lua şi—l bea, aşa că mereu regina nu avea nici de mâncare, nici de băut. Uimită şi rănită în orgoliul ei, regina se ridică, se duse în camera ei şi începu să plângă. Soţul o urmă. Ea spunea mereu: „Dracu' se ţine de mine sau salvatorul meu nu mai apare niciodată".

Atunci el îi zise:

—Nu vine salvatorul tău, zici? El e lângă tine, mincinoaso! Şi—şi arătă chipul. Apoi intră în sala de bal şi strigă:

—Nunta s—a terminat, adevăratul mire a venit.

Regii, prinţii, nobilii şi toţi curtenii care erau acolo începură să râdă. El însă le curmă veselia, zicând:

—Vreţi să ieşiţi afară, sau nu?

Ei voiră să lupte cu el, dar regele comandă săbiei: „capetele lor jos, numai al meu nu". Şi toate capetele mesenilor se rostogoliră la pământ, iar el redeveni regele Muntelui de aur.

CIOARA(corbul)
(Die Raben// The Raven)

A fost odată o împărăteasă şi împărăteasa asta avea o fată micuţă, pe care mai trebuia încă s—o poarte în braţe. Şi se întâmplă o dată ca fetiţa să nu fie cuminte şi orice—i spunea maică—sa, ca s—o potolească era în zadar. Ea—şi vedea mai departe de treburile ei şi nu voia cu nici un preţ să stea locului, liniştită. Dacă văzu împărăteasa că degeaba îşi bate gura, se mânie cumplit şi cum în jurul palatului se roteau tot timpul cârduri de ciori, o dată deschise fereastra şi strigă:

—Ah, de te—ai face o cioară, ce bine—ar fi!.. Să zbori unde—i vrea, dar în altă parte decât aici, să mă pot bucura şi eu de—o clipă de linişte...

Nu—şi termină bine spusa împărăteasa, că se şi împlini blestemul. Şi numai ce se prefăcu copila în cioară şi—şi luă zborul din braţele maică—si. Şi zbură ea pe fereastră, îndreptându—se către o pădure întunecoasă. Şi aşa se făcu că părinţii copilei nu mai aflară nimic despre soarta ei. Se scursese vreme, nu glumă, de când se afla cioara în pădurea aceea, şi o dată se întâmplă să treacă pe acolo un om, mânat de cine ştie ce treburi. Auzi el cioara cârâind şi cum ţipătul era nespus de trist, se luă după el, să vadă ce zburătoare se jeluieşte aşa. Şi când ajunse în dreptul ciorii, aceasta—i spuse:

—Nu te uita că—s o biată cioară, că n—am fost totdeauna aşa. Din naştere sunt fiică de împărat, da' am fost blestemată să iau chipul unei ciori. Şi—mi spune inima că tu o să mă poţi izbăvi.

—Şi ce trebuie să fac? întrebă omul, cu milă în glas. Şi—i spuse cioara:

—Mergi mai în afundul pădurii şi—o să dai de—o căscioară. Şi—n căscioara asta locuieşte o femeie bătrână. Tu să nu te laşi amăgit de ea, că de—ndată ce—o să te vadă, o să te îmbie cu mâncare şi băutură. în nici un chip să nu primeşti ceva, că dac—ai bea un strop sau de te—ai înfrupta dintr—o bucătură, ai cădea într—un somn adânc şi nu ţi—ar mai sta în putere să mă scapi. Vezi că—n grădina din spatele căscioarei se află o grămadă de cărbuni. Să te—aşezi pe ea şi să mă aştepţi! Trei zile—n şir o să viu la tine către orele două din prânz, într—o caleaşca la care or fi înhămaţi patru armăsari. Şi—n prima zi armăsarii vor fi albi ca neaua, în a doua roşii, iar într—a treia negri. Dar dacă în loc să veghezi, oi dormi buştean, n—o să mă poţi scăpa de sub povara vrăjii!

Omul îi făgădui să facă întocmai cum îi spusese cioara, dar aceasta—i zise din nou:

—Vai, mi—e inima grea şi nu ştiu ce—mi zice că n—ai să asculţi de îndemnul meu şi c—ai să primeşti ceva din mâna femeii! Şi asta doar înseamnă să mă laşi să zac, ca mai înainte, sub povara blestemului...

Dacă o auzi că n—are încredere în el, omul îi făgădui din tot sufletul că n—o să se atingă nici de mâncare şi nici de băutură, chiar de l—ar lua baba cu şosele şi cu momele, şi de l—ar pofti o zi întreagă.

Cum ajunse însă la casa aceea, îi şi ieşi înainte vrăjitoarea şi—i zise cu miere—n glas:

—Vai, omule, trebuie că eşti sfârşit de puteri!... Ian vino încoa' şi desfată—te cu mâncare şi băutură!

—Nici prin gând nu—mi trece aşa ceva! refuză omul, răspicat. Nu vreau nici să mănânc şi nici să beau!

Da' parcă se lăsă farmazoana afurisită! Nu—i dădu deloc pace şi—l îmboldi:
—Dacă nu vrei să iei de mâncare, măcar trage o înghiţitură din pocalul ăsta, că n—o fi foc. O dată doar nu—i păcat, ce naiba!...

Pentru o clipă, omul îşi uită de făgăduială şi lăsându—se prins în mrejele zgripţuroaicei, apucă de dădu pe gât băutura.

Pe la orele două se duse în grădina din spatele casei şi se aşeză pe grămada de cărbuni, ca s—o aştepte pe cioară. Cum stătea el acolo o dată simţi că—l cuprinde o oboseală şi oricât se luptă s—o biruie, nu fu chip să i se poată împotrivi. Se întinse puţin cu gândul ca nici măcar să nu aţipească, dar de îndată ce se lungi, ochii i se închiseră de la sine şi—l fură somnul de—a binelea. Şi adormi atât de adânc, că nimica pe lume nu l—ar fi putut trezi. Când se făcu ora două, cioara veni în caleaşca trasă de cei patru armăsari albi ca neaua. Da' vezi că era tare mâhnită şi gândi în sine: „Inima îmi spune că n—a ţinut socoteală de vorbele mele!..." Şi chiar aşa şi era. Când ajunse în grădină, cioara îl văzu lungit pe grămada de cărbuni... Şi dormea, de—ai fi putut să tai lemne pe el. Coborî ea din caleaşca şi se duse la el, de—l scuturâ zdravăn, dar oricât îl scuturâ şi—l strigă, nu fu în stare să—l trezească.

În ziua următoare, la vremea prânzului, zgripţuroaica se şi înfiinţa şi—i aduse mâncare şi băutură. Dar cât îl îmbie ea, omul nu vru să pună gura pe nimic. Ţi—ai găsit însă ca băbătia să—i dea pace! Atâta îl boscorodi, până ce—l făcu să tragă o—duşcă dintr—un pocal. Pe la orele două, omul se duse iarăşi în grădină de se aşeză pe grămada de cărbuni s—o aştepte pe cioară. Şi o dată simţi că—l cuprinde o asemenea oboseală, că nu se mai putu ţine pe picioare, de parcă l—ar fi luat cu leşin. Şi cum n—avu încotro, se lungi peste cărbuni şi se cufundă într—un somn adânc. Şi când sosi cioara în caleaşca trasă de patru armăsari roibi, inima ei sângera de mâhnire. Şi prinse a grăi mai mult pentru sine:
—Ştiu că doarme! Că nici de data asta nu m—a ascultat...

Se duse la el, dar atât de tare dormea, că nu fu chip să—l trezească.

În ziua a treia, vrăjitoarea încercă să—l ia cu binişorul şi, prefăcându—se că—i vrea numai binele, începu a—l compătimi:
—Da' ce înseamnă asta, bre, omule? De mâncat nu mănânci, de băut nu bei... Doar n—ai vrea să te dai singur morţii...

Şi el îi răspunse:
—Nici nu vreau, da' nici nu mi—e îngăduit să beau sau să mănânc! Acu' ai aflat?!...

Dar băbătia nu se lăsă nici de astă dată şi—i puse dinainte talerele cu mâncare şi—un pocal cu vin. Şi de cum îi ajunse în nări parfumul, nu se mai putu stăpâni şi sorbi o înghiţitură zdravănă. Când se apropie vremea, omul se duse în grădină şi se aşeză pe grămada de cărbuni, ca s—o aştepte pe fata de împărat. Dar se simţi mai vlăguit decât în zilele dinainte şi imediat puse capul jos. Şi atât de adânc adormi, de parcă ar fi fost de piatră. Când se făcu ora două, cioara veni într—o caleaşca trasă de patru armăsari negri. Da' vezi că acu' şi caleaşca era tot de culoare neagră... Iar cioara era în veşmânt de mare doliu şi abia putu să îngâne, mai mult pentru sine:
—Ştiu prea bine că doarme şi că n—o să mă izbăvească!...

Şi chiar aşa şi era. Se duse la el, dar îl găsi dormind buştean. Şi oricât îl strigă şi—l scuturâ, nu fu chip să—l trezească. Atunci puse lângă el o pâine, apoi o bucată de carne şi mai lăsă şi—o sticlă de vin. Toate acestea aveau o însuşire de preţ, că oricât ar fi luat cineva din ele, nu se împuţinau. După asta scoase din deget un inel de aur cu numele ei săpat înăuntru, şi i—l puse în inelar. Iar într—un sfârşit, aşternu câteva rânduri în care—i pomenea de însuşirea pe care—o aveau acele bucate pe care i le lăsase, şi—i mai scrise: "Mi—am dat seama că aici nu—ţi stă în putere să mă izbăveşti, dar de mai ţii să mă scapi de sub povara vrăjii, caută—mă în palatul de aur din Stromberg. Sunt încredinţată că de vii acolo, o să mă mântuieşti..." După ce rândui şi *misiva* lângă celelalte toate, se urcă în caleaşca şi plecă la palatul de aur din Stromberg.

Când omul se trezi şi văzu că iar l—a luat somnul, se mâhni din suflet şi gândi în sinea lui: „Nu—ncape îndoială că domniţa a fost pe—aici, da' la ce i—a folosit dacă nu mi—a fost în putinţă să—i vin într—ajutor şi s—o izbăvesc?!..." Şi numai ce băgă de seamă lucrurile care stăteau lângă el... Şi mai află şi răvaşul în care era arătat cu de—amănuntul cum se petrecuseră toate şi ce se cuvenea să mai facă. Şi nu mai întârzie nici măcar o clipă prin locurile acelea, ci o porni la drum, cu gândul să ajungă cât mai degrabă la palatul de aur din Stromberg. Da' vorba e că nu ştia unde se află... Umblă el multă vreme prin lume şi se întâmplă ca odată să ajungă într—o pădure tare întunecoasă. Şi merse, şi merse paisprezece zile—n şir prin desişurile ei, dar nu—i dădu de capăt. Se lăsase seara şi era atât de trudit de drum, că se cuibări lângă un tufiş şi îndată adormi. În ziua următoare merse mai departe, şi când veni din nou seara şi dădu să se culce lângă un tufiş, îi veniră în auz nişte urlete şi nişte văicăreli care—l împiedicară să închidă un ochi. La ceasul când oamenii aprind luminile în casă, zări licărind un sâmbure de lumină şi sculându—se, porni după ea. Şi aşa, mai mult orbecăind, ajunse la o casă care, în prima clipă, i se păru tare mică. Da' cum nu i s—ar i părut astfel, când în faţa ei stătea proţap un uriaş!... Şi se gândi omul în sinea lui: „Dacă dau să intru în casă, nu se poate să nu mă simtă uriaşul... Iar de mă vede, s—a zis cu mine!..."

Dar până la urmă îşi făcu oleacă de curaj şi, binişor, se strecură până aproape de uşă. Când dădu uriaşul cu ochii de prichindelul din faţa lui, se stropşi la el, zicându—i:

—Taman la ţanc ai picat, bă ţâşti—bâşti ce eşti!... Că de mult nu m—am mai înfruptat cu carne de om... Şi mi—e aşa poftă de asemenea bunătate, că o să te—nghit chiar acu', la cină.

—Lasă gluma deoparte — spuse omul — că nu mi—ar face deloc plăcere să mă ştiu pe bereşugul 'mneatale!... Dar de e vorba numai de mâncare, nu duce grijă, că am destulă ca să te satur şi—ncă să mai prisosească...

—Dacă aşa stă treaba — grăi uriaşul — poţi să fii liniştit, că n—o să—ţi căşunez nici un rău. Gândeam să te mănânc, fiindcă nu—mi picase până acum altceva.

Apoi se aşezară amândoi la masă şi omul scoase pâinea, carnea şi vinul care nu se mai terminau niciodată.

—Ei, ştii, asta—mi place grozav! făcu uriaşul, înghiţind cu lăcomie. Dacă văzu omul că uriaşul e plin de voie bună, îndrăzni să—l întrebe:

—N—ai putea să—mi spui, cumva, pe unde vine castelul de aur din Stromberg?

—Da' cum să nu! Acu' îţi zic... Stai numai să mă uit pe hartă, că acolo sunt toate târgurile şi toate satele, cu fiecare casă, la rând. Scoase el harta dintr—un sipet şi începu să caute dar, oricât căută, nu găsi palatul. Lasă, nu te—ngrijora! îl linişti el. Colea sus, pe dulap, am nişte hărţi şi mai mari. O să—l căutăm în linişte, şi nu se poate să nu—l găsim!... Dar oricât îl căutară, nu fu chip să—l găsească. Omul vru atunci să plece, dar uriaşul îl rugă să mai aştepte câteva zile până s—o întoarce frate—său, care era plecat după de—ale gurii.

Şi într—un fapt de seară, iată că se ivi şi fratele mai mic al uriaşului. Amândoi prinseră a—l întreba într—un glas unde vine castelul de aur din Stromberg şi mezinul le zise:

—Ce—i atâta grabă, bre oameni buni, să stăm mai întâi la masă, că—mi ghiorţăie maţele de foame şi după ce oi fi sătul, o să mă uit pe hartă şi—o să vă spun!

Se duseră apoi tustrei de căutară pe harta mezinului, dar oricât căutară ei, totul fu pierdere de vreme. Dacă văzură asta, uriaşii se încăpăţânară şi scoaseră de prin unghere colbuite tot soiul de hărţi de cine ştie de când si, cercetându—le de—a rândul, nu se lăsară până ce nu dădură cu ochii de locul unde sta însemnat palatul de aur din Stromberg. Ehe, da' era la multe mii de leghe depărtare!...

—Oare cum o să ajung până acolo?! făcu, amărât, omul. Că nu mi—ar ajunge o viaţă...

—Lasă, bre omule, că sunt eu aici! îl linişti uriaşul. Şi nu—ţi mai pierde firea pentru orice fleac... Uite, n—am nici o treabă vreo două ore şi—n răstimpul ăsta o să gonesc cu tine până—n preajma palatului. Da' acolo o să te las singur, că trebuie să mă întorc acasă, să hrănesc pruncul de—l avem.

Apoi uriaşul îl luă în cârcă şi—l duse până la o depărtare de vreo sute de ore de palat. Şi când ajunseră la o răscruce, numai ce—i spuse uriaşul:

—Restul drumului e uşor şi gândesc c—o să—l poţi face şi singur. Apoi facu cale—ntoarsă. Omul o porni voiniceşte şi merse şi merse zi şi noapte, până ce ajunse, într—un sfârşit, la castelul de aur din Stromberg. Da' vezi că palatul se afla pe—un munte de cleştar. Şi cum şedea el aşa, numai ce veni fecioara cea vrăjită. Se roti cu caleaşca în jurul palatului, într—un fel pe care—l ştia numai ea, şi intră înăuntru. Greu mi—ar fi să vă spun cât se mai bucură omul când dădu iar cu ochii de ea, că începuse a—i fi dragă. Vru el să urce sus la palat, dar oricum făcea, nu izbutea defel, că mereu aluneca la vale pe cleştarul acela. Dacă văzu şi văzu că nu e chip să ajungă prin puterile lui, se întrista nespus şi—şi spuse în sinea sa: „La urma urmei, de nu se poate altfel, oi rămâne aici, la poalele muntelui, şi oi aştepta—o! Că doar n—am alta ce face!" Şi chiar aşa şi făcu. Îşi dură o colibă şi stătu în ea un an încheiat. Şi—n fiecare zi îi era dat s—o vadă pe domniţă venind cu caleaşca, dar de urcat nu—i era cu putinţă să urce muntele de cleştar, ca să ajungă la ea. Şi se—ntâmplă ca într—o zi să zărească din coliba lui cum se luaseră la bătaie trei tâlhari. Şi o dată strigă la ei din uşă:

—Dumnezeu să vă ajute!...

Dacă auziră vorbele astea, tâlharii se opriră, speriaţi, dar nevăzând pe nimeni prin preajma lor, începură iar să se bată, parcă şi mai avan. Atunci ghiujul de om le strigă încă o dată:

—Dumnezeu să vă ajute!...

Şi iarăşi se opriră tâlharii şi cătară cu îngrijorare împrejur. Dar nevăzând pe nimeni, continuară mai departe să se bată, dar ştii, să se bată în lege!... Şi strigă ghiujul de om pentru a treia oară:

—Dumnezeu să vă ajute!...

Iar în sinea lui se îndemnă: „Bre, omule, ar trebui să te duci până acolo, să vezi ce—i cu ăia de se chelfănesc aşa între ei!..." Şi cum gândi, chiar aşa şi făcu. Se duse la ei şi prinse a—i întreba din ce pricină s—au luat la harţă şi se bat ca chiorii. Atunci unul dintre ei îi zise c—ar fi găsit o varga şi că varga asta avea un dar minunat. Că de—ar fi lovit cu ea în orice uşă, pe loc sărea uşa în lături. Altul îi arătă că ar fi găsit şi el o mantie şi că mantia asta nu era de lepădat. Că de ţi—o puneai pe umeri, te şi făceai nevăzut. Al treilea nu se lăsă nici el mai prejos şi se grăbi să—i spună c—ar fi prins şi el un cal, dar nu un cal obişnuit, ci un bidiviu cu care poţi merge călare oriunde, chiar şi pe muntele de cleştar. Şi mai adăugă că porniseră gâlceava din pricină că nu ştiau ce să facă cu aste trei minunăţii: să le folosească tustrei pe toate, ori să—şi ia fiecare ceea ce dobândise singur. Şi că, neputând să se înţeleagă între ei, ajunseseră să se încaiere. Dacă auzi omul cât era de neghiobi, le spuse:

—De n—aţi fi împotrivă, eu v—aş propune un târg; să schimbaţi cu mine aceste lucruri. E drept că bănet n—am da' o să vă dau în schimb altele, care—s mai de preţ, şi n—o să fiţi în pierdere. Da' mai înainte de a încheia târgul, trebuie să le pun la încercare, ca să mă încredinţez cu ochii mei că ceea ce aţi spus e numai adevărul.

Tâlharii se învoiră: îl ajutară să se urce în şa, îi puseră mantia pe umeri şi apoi îi dădură în mână varga. Şi ce crezi, după ce le avu pe toate, nu—l mai putură vedea!... Şi să vezi ce le făcu, al naibii de ghiuj!... Mi ţi—i cotonogi bine cu varga şi începu a le striga, în timp ce dădea zdravăn în ei:

—Hei, tâlharilor, aţi căpătat ceea ce aţi meritat! Sunteţi mulţumiţi cu plata asta, ori mai vreţi o chelfăneală?!

Şi zicând acestea, îndemnă fugarul s—o ia la galop spre muntele de cleştar. Şi urcă bidiviul muntele, pieptiş, de parcă ar fi fost un drum oarecare. Dar când ajunseră în dreptul palatului, îl găsiră cu porţile ferecate. Da' vezi că omul avea vergeaua cu el, şi bătând cu ea în poartă, o dată sări poarta în lături, scrâşnind din ţâţânile bătrâne.

Intră omul înăuntru şi urcă treptele până sus, în sala cea mare, unde stătea domniţa. Şi drept în faţa ei se afla un pocal de aur plin cu un vin rubiniu. Da' fecioara nu putea să—l vadă pe cel

ce venise, din pricină că purta mantia fermecată. Şi când ajunse omul în faţa alesei lui, scoase din deget inelul pe care ea i—l dăduse şi—l azvârli în pocal unde căzu, zuruind. Se plecă domniţa să ia pocalul, şi—ndată dădu un strigăt:

—Acesta—i inelul meu, şi asta înseamnă că trebuie să fie aici şi voinicul care mă va izbăvi!

Alergară slujitorii de—l căutară prin tot palatul, dar pas să—l găsească! În ăst timp, însă, el ieşi afară şi—şi scoase mantia de pe umeri. Apoi se urcă pe cal şi rămase aşa în faţa porţii. Când ajunseră slujitorii la poartă, numai ce dădură cu ochii de voinic şi începură a scoate chiote de bucurie. Descălecă el, că nu se cădea să urce cu calul treptele până la domniţă, şi când ajunse în sala cea mare, îşi îmbrăţişa cu drag mireasa. Iar ea îl sărută cu foc şi îi spuse:

—Acu' mi—am luat iarăşi chipul omenesc, şi tu eşti acela care m—ai scăpat de sub povara blestemului. De mâine om începe praznicul de nuntă, mirele meu iubit!... Şi—om întinde nunta o săptămână încheiată, să se bucure toată suflarea de bucuria noastră!...

ŢĂRĂNCUŢA CEA ISTEAŢĂ

(Die kluge Bauerntochter// The Peasant's Wise Daughter; The Peasant's Clever Daughter)

A fost odată un ţăran şi ţăranul ăsta era atât de sărac că n—avea nici brumă de pământ. Şi avea el doar o căsuţă şi—o fată. Şi—ntr—o zi, numai ce—i spuse fata asta a lui:

—Ştii taică, m—am gândit c—ar trebui să—i cerem împăratului să ne dea şi nouă un petic de pământ, că de ne—ar da chiar o pârloagă, tot ar fi bine.

Auzind împăratul cât erau de sărmani, se milostivi de ei şi le dărui un colţişor de imaş. Şi chiar de—a doua zi se duse ţăranul, împreună cu fata, să sape locul şi să—l facă ogor. Şi după aia să—l semene cu puţin grâu şi cu ce s—o mai găsi.

Făcură ei arătură straşnică pe—o bună bucată de imaş şi când răsturnară aproape toate brazdele se întâmplă să găsească într—un loc, cam la două palme în pământ, o piuliţă de aur curat.

—Ian ascultă, fată hăi — zise ţăranul către fiică—sa — fiindcă împăratul s—a arătat atât de milostiv cu noi şi ne—a dăruit ogorul ăsta, socotesc c—ar trebui să ne arătăm şi noi recunoştinţa, într—un fel. Şi ne—am putea arăta—o dându—i piuliţa de aur, care a venit taman la ţanc.

Dar fata nici nu vru s—audă de aşa ceva:

—Taică, uiţi c—am găsit numai piuliţa şi că n—avem pisălogul?!... Că de i—ai duce—o împăratului, de—ndată ar trebui să faci rost şi de pisălog. Aşa că—i mai bine s—o facem pe niznaiul şi să tăcem chitic.

Dar omul nu vru s—asculte de vorbele fetei, şi alergă într—un suflet la curte, de—i aduse plocon împăratului piuliţa de aur. Şi dându—i—o, îi spuse c—o găsise în ogorul dăruit de măria sa şi că—n chipul acesta îşi arăta şi el mulţumirea pentru binele pe care i—l făcuse.

Împăratul luă piuliţa şi, cântărind—o în palmă, prinse a—l întreba pe ţăran de n—a mai găsit şi altceva.

—Ce să mai găsesc, vai de păcatele mele!... făcu omul. Atâta a fost şi atâta am adus!...

Atunci împăratul îi porunci să aducă şi pisălogul, dar neîntârziat.

—De unde să—l aduc, măria ta, că n—am găsit nici un pisălog?!... Dar vorbele omului parc—ar fi fost rostite în vânt, atât de puţin îi folosiră. Împăratul nu luă seama la ele şi, drept pedeapsă că vrea să umble cu *şoalda*, porunci să fie băgat la închisoare. Şi mai porunci împăratul să fie ţinut la popreală până i—o veni mintea la cap şi—o face rost de pisălog.

Slujitorii care—i aduceau în fiecare zi tainul de pâine şi apă, după cum e obiceiul la închisoare, îl auziră cum striga fără—ncetare: „Of, de ce n—am ascultat—o pe fie—mea!... Of, de ce n—am ascultat—o pe fie—mea!..." şi mirându—se tare mult de vorbele astea, se duseră de—i spuseră şi împăratului că osânditul strigă într—una: „Of, de ce n—am ascultat—o pe fie—mea!"... şi că nu voia nici să bea, nici să mănânce.

Dacă află împăratul asta, porunci slujitorilor să—l aducă de îndată pe osândit în faţa sa şi de cum veni, îl şi luă măria sa la întrebări:

—Da' ce ţi—a spus fata de—o ai, bre omule, de tot strigi: „Of, de ce n—am ascultat—o pe fie—mea!?" Ce ţi—a spus?!...

—Păi mi—a spus să n—aduc măriei tale piuliţa, că o să—mi căşunez singur un rău. Că de—i

vedea—o măria ta, o să—mi ceri să—ţi fac rost şi de pisălog.
—Măi, măi!... Dacă—i atât de isteaţă fie—ta, ia ad—o la curte, s—o văd şi eu la faţă! Că oamenii isteţi nu—i găseşti cu carul...

Acu' de voie de nevoie, ţăranul trebui să—şi ia fata de acasă şi s—o aducă înaintea împăratului. Cătă împăratul la ea şi—o întrebă de e chiar atât de isteaţă precum i s—a dus vestea. Că de are într—adevăr o minte atât de luminată precum se spune, atunci măria sa e gata să—i spună o ghicitoare şi de—o dezleagă, se prinde s—o ia de nevastă şi s—o facă împărăteasă.

Şi ce credeţi, dragilor, zgâtia de fată se semeţi la împărat şi—i zise că nu se va da în lături ca să dezlege ghicitoarea. Că de era vorba de minte, avea berechet, ba mai putea chiar să dea şi la alţii...

Atunci împăratul îi spuse:

—Să vii la mine nici îmbrăcată, nici dezbrăcată, nici călare şi nici pe jos, nici pe drum şi nici pe lângă drum, şi de—i fi în stare să faci cum ţi—am poruncit, o să te iau de nevastă!...

Fata nu întârzie multă vreme pe—acasă. Se duse doar de—şi lepădă straiele, de rămase cum a făcut—o mumă—sa, şi luând o plasă de pescar se înfăşură în ea.

Şi de gândiţi bine, nu era nici îmbrăcată nici dezbrăcată... Apoi luă cu chirie un măgar şi în aşa fel legă plasa de coada măgarului, încât s—o târâie pe fată după el. Şi—n felul ăsta, vezi doară că nu mergea nici călare şi nici pe jos!... Da' măgarul nu trebuia s—o tragă după el pe drumul drept, ci prin şleaul lăsat de roata căruţei, în aşa fel ca să atingă pământul doar cu degetul cel mare de la picior... Şi—n felul acesta nu era nici pe drum, nici lângă drum!...

Se înfăţişă ea astfel împăratului, şi de cum dădu măria sa cu ochii de ea, îi spuse că a dezlegat întocmai ghicitoarea şi că totul era de—acum îndeplinit. Apoi porunci slujitorilor să—l slobozească din temniţă pe tatăl fetei, iar pe ea o luă de nevastă. Şi cum îi era acu' soţie legiuită, îi încredinţa toate bunurile împărăţiei.

Trecură aşa câţiva ani bunicei şi se întâmplă ca o dată să se pornească alaiul împăratului, cu măria sa în frunte, la o mare sărbătoare. Şi vezi că tot atunci se—ntâmplă ca nişte ţărani care vânduseră în târg nişte lemne să se oprească cu căruţele drept în faţa palatului, că erau trudiţi. Şi unii aveau înhămaţi la căruţe cai, iar alţii aveau înjugaţi boi. Şi—n timp ce poposeau ei la umbră, unuia dintre ţărani, care avea trei cai, se întâmplă să—i fete iapa un mânz. Da' cum mânzocul fugi de se aşezâ între cei doi boi înjugaţi la căruţă, repede se stârni gâlceava... Ţăranul cu boii o ţinea pe—a lui şi voia să păstreze mânzocul, zicând că boii lui l—ar fi făcut, iar celălalt o ţinea morţiş că l—ar fi făcut caii lui, şi că deci i se cuvine pe drept. Şi de la vorbe ajunseră să se înghiontească şi să facă o larmă că se strânseră oamenii buluc de parcă ar fi fost la urs...

Dar sfada nu se încheie atunci şi ajunseră cu pricina până la divanul împărătesc, să le facă măria sa cuvenita dreptate. Şi hotărî împăratul că la omul unde fusese mânzul, la acela se cuvine să rămână şi mai departe.

Da' vezi că măria sa se cam pripise, că—n urma judecăţii lui rămăsese cu mânzul tocmai ţăranul cu boii. Da' judecata e judecată şi celălalt ţăran trebui să se supună. Şi plecă el de la divan, vărsând lacrimi amare şi jelind după mânzocul pe care—l făcuse iapa lui.

Trecu oleacă de vreme şi numai ce auzi el într—o zi că împărăteasa ar fi o femeie tare milostivă şi că s—ar trage şi ea tot din neam de ţărani sărmani. Un licăr de nădejde încolţi atunci în cugetul omului şi—o porni de îndată la curte, să—şi caute dreptatea la măria sa împărăteasa. Şi cu lacrimi fierbinţi o rugă el de nu—l poate ajuta să—şi capete înapoi mânzocul. Împărăteasa cată la el cu luare—aminte şi—i grăi aşa:

—O să te ajut, da' numai de—mi făgăduieşti că n—o să spui nimănui cine te—a povăţuit ce să faci. Şi adăugase împărăteasa: Mâine—n zori, când împăratul o lua parte la schimbarea gărzii, să te—aşezi în mijlocul drumului cu o plasă mare de pescuit şi să te faci că pescuieşti de zor... Şi, din când în când, să răstorni plasa în pulbere, de parcă ar fi fost plină şi—ai golit—o de

peşte.

Şi după aceea îl mai învăţă şi ce să răspundă, dacă o fi să—l ia la întrebări împăratul.

Ţăranul băgă la cap tot ce—l povăţuise împărăteasa şi a doua zi, de cum răsăriră zorile, se aşeză în uliţă şi începu a pescui... Când trecu pe—acolo împăratul şi văzu încă de departe drăcovenia asta, tare se mai minună el, şi pe loc trimise un slujitor de fugea bine, să afle ce face nerodul acela în pulberea drumului.

—Păi ce alta să fac, pescuiesc!... dădu el răspunsul.

Dar slujitorul împărătesc nu era un nătâng şi pe dată îl întrebă cum de poate pescui dacă nu—i nici o apă prin preajmă. Atunci ţăranul îi răspunse:

—Dacă doi boi pot aduce pe lume un mânz, de ce să nu pot să pescuiesc şi eu în pulberea drumului?!...

Slujitorul n—avu ce să—i mai spună, că—l pusese—n cofa, şi fugi repede de—i duse împăratului răspunsul. Dacă auzi măria sa răspunsul, o dată se schimbă la faţă şi trimise slujitorii să—l aducă degrabă pe ţăran la el. Şi când i se înfăţişă ţăranul, începu a—l lua la rost, zicându—i că vorbele ce le trimisese prin slujitorul împărătesc nu erau scornite din capul lui. Şi să mărturisească pe loc cine l—a învăţat să răspundă aşa. Da' vezi că omul o ţinea morţiş că nu—l învăţase nimeni...

Dacă văzu şi văzu împăratul că nu poate să scoată nimica de la el, nu—l mai luă cu binele, ci porunci slujitorilor să—l aşeze pe o legătură de paie şi să înceapă a—l bate zdravăn. Şi atâta îl bătură, că până la urmă nu mai putu îndura suferinţele şi dezvălui că tot ce făcuse şi tot ce auzise nu erau scornite din capul lui, ci după povaţa împărătesei.

Se întoarnă împăratul la curte şi când dădu cu ochii de nevastă—sa, numai ce se porni a—i spune cu mânie în glas:

—Ian ascultă, de ce—ai fost atât de fătarnică cu mine?!... Din ceasul ăsta nu mai vreau să te văd în faţă şi nici ca să—mi fii nevastă nu mai îmi e vrerea! Du—te de unde ai venit, la coliba ta ţărănească, şi să ştii că vremea ta a apus!...

Şi doar un singur lucru îi mai îngădui: să ia cu ea, când o fi să plece acasă, ce are mai de preţ şi mai drag din palatul împărătesc. Împărăteasa nu prinse a se văicări, ci—i zise doar atât:

—Bine, bărbate, dacă asta ţi—e porunca, aşa voi face!... şi începu a—l săruta, spunându—i că vrea să—şi ia rămas—bun de la el chiar în clipa aceea. Şi că se cade să închine împreună un pocal cu vin.

Da' vezi că şireata avusese grijă să pună în băutură o licoare care pe dată te cufundă în somnul cel mai adânc... Da' ea sorbi doar o înghiţitură... Abia goli împăratul pocalul, că şi începu a—şi arăta puterea licoarea aceea. Şi—n curând căzu el într—un somn de plumb. Împărăteasa doar asta aştepta! Luă o pânză albă, frumoasă şi, chemând un ajutor s—o ajute, îl înfăşură pe împărat în ea. Apoi porunci slujitorilor să—l aşeze în caleaşcă şi se întoarnă acasă, în căscioara ei.

Şi—l aşeză ea pe împărat în pătuceanul ei, şi—i stătu la căpătâi zi şi noapte, neîntrerupt, în tot răstimpul cât dormi. Şi când se deşteptă împăratul şi se uită în juru—i, nu—i veni a—şi crede ochilor:

—Doamne, da' unde mă aflu?... făcu el. Şi strigă după slujitorii săi. Dar ţi—ai găsit să vină vreunul!...

Într—un sfârşit, veni nevastă—sa şi—i grăi aşa:

—Împărate luminate, soţiorul meu drag, mi—ai îngăduit să iau din palat ce mi—o fi mai drag şi mai de preţ şi n—am ieşit c—o iotă din cuvântul tău. Da' cum eu n—am altceva mai drag şi mai de preţ decât măria ta, te—am luat şi te—am adus aici.

Dacă auzi asta, împăratului îi dădură lacrimile în ochi şi grăi cu pocăinţă:

—De azi înainte, scumpă soţioară, tu vei fi a mea şi eu voi fi al tău şi nimica nu ne va mai despărţi!... Şi—o luă din nou în palatul împărătesc.

Şi ca să—şi răscumpere greşeala, se cununa a doua oară cu ea, ca să întărească şi mai

puternic dragostea care—i unea. Şi s—ar putea să mai trăiască şi astăzi, de n—or fi adormit somnul dreptilor...

Bătrânul Hildebrand.....lipsă
(Der alte Hildebrand// Old Hildebrand)

CELE TREI PĂSTORIŢE
(De drei Vügelkens// The Three Little Birds)

Acu' o mie şi mai bine de ani, aici în ţară erau mai mulţi regi, e drept, nu prea mari, dar fiecare cu pământul lui.

Unul locuia chiar pe vârful muntelui şi de aceea mergea foarte des la vânătoare. întruna din zile, pe când se afla la vânătoare însoţit de doi vânători, întâlni trei păstoriţe, care îşi păşteau turmele prin apropierea palatului regal. Cum îi văzură, una începu să strige alteia, gândindu—se la rege: „Hei, hei, nici nu vreau să mă gândesc că n am săi câştig inima". „Hei, hei, îi răspunse aceea, şi eu la fel, am de gând să—l dau gata" şi se gândea la vânătorul din partea dreaptă a regelui. „Hei, hei, strigă şi a treia, şi eu îl vreau pe chipeşul vânător din stânga regelui". De fapt, şi cel din dreapta, şi cel din stânga nu erau alţii decât miniştrii regelui. Regele auzise ce—şi strigau fetele şi, când se întoarse de la vânătoare, dădu poruncă să fie aduse în faţa lui şi le rugă să—l lămurească ce însemnau vorbele lor. Ele refuzară, dar regele o întrebă pe cea mare daca l—ar vrea de bărbat. Ea răspunse da, apoi fură întrebate şi celelalte două dacă—i vor de bărbaţi pe miniştrii lui. Spuseră şi ele că da şi se făcură trei nunţi.

Curând soţia regelui rămase grea. Regele plecă iar la vânătoare şi le spuse celorlalte două să aibă grijă de soţia lui când va veni sorocul să nască. Regina născu un băieţel cu o stea roşie în frunte. Invidioase, suratele ei se vorbiră între ele să arunce copilul într—un râu. Dar cum îl aruncară, apăru o păsărică şi începu să cânte:

Tom Daude e gata
Să vă spună,
Tom Lilicntrus, tânăr curajos,
Care v—a fost fapta!

Când auziră cântecul, ucigaşele s—au speriat şi fugiră de acolo. Ajungând regele acasă, îi spuseră ca regina născuse un câine.

—Dacă asta a fost vrerea lui Dumnezeu, omul trebuie aa primească, Ofta regele. Dumnezeu însă are grija de toate, mai zise el şi tăcu.

Se întâmplă însă ca pe malul râului sa locuiască un pescar care—l pescui viu pe micuţ. Şi cum el si nevasta lui nu aveau copii, se bucurară mult şi—l crescură ca pe propriul lor copil.

După un an, regele fiind plecat iar la vânătoare, regina născu din nou un băiețel, însă cele două surori îl aruncară și pe acesta în apă. Și iar veni păsărica și cântă:

Tom Daude e gata
Să vă spună,
Tom Lilientrus, tânăr curajos,
Care va fost fapta!

Și când regele s a întors de la vânătoare, îi spuseră iar că regina a născut un câine.
—Dumnezeu știe ce face, zise regele mâhnit.

Pescarul scoase și pe cel de—al doilea băiețel din apă și—l crescu și pe el.

Și iar plecă regele la vânătoare, și iar născu regina, de data aceasta o fetiță pe care surorile ei, moarte de invidie, o aruncară în apă. Pescarul o salvă și pe ea. Apoi, ucigașele îi spuseră regelui că regina a născut o pisică. Atunci regele se înfurie și porunci ca regina să fie băgată la închisoare și să stea acolo mulți ani.

Între timp, la casa pescarului cei trei copil creșteau văzând cu ochii. Într—o zi, cel mare voi să meargă cu un băiat din vecini la pescuit, dar acesta îi spuse:
—Tu, copil găsit, vezi—ți de drumul tău, nu vreau să pescuiesc împreună cu tine.

Băiatul se întrista și—l întrebă pe pescar dacă—i adevărat că el este un copil găsit. Și atunci pescarul îi povesti cum îl pescuise din apă. Băiatul zise că vrea să se ducă să—și caute tatăl. Pescarul nu se învoi la început, dar până la urmă îl dădu binecuvântarea și tânărul plecă.

Merse el multe zile, până când ajunse la o apă mare unde pescuia o femeie:
—Bună ziua, mătușă, spuse băiatul.
—Foarte mulțumesc, tinere.
—Trebuie să încerci de multe ori până prinzi un pește?
—Da, dar și tu va trebui să cauți mult până să—ți găsești tatăl. Cum ai să treci apa asta?
Dumnezeu știe!

Atunci femeia îl luă în spinare și—l purtă multă vreme pe apă și pe uscat, dar tânărul nu dădu de tatăl lui.

După un an, mijlociul plecă și el să—și caute tatăl. Ajunse și acesta la apă și totul se petrecu întocmai ca și cu fratele lui.

Doar fiica reginei mai rămăsese la casa pescarului și tânjea de dor după frații ei. Așa că îl rugă pe pescar s—o lase să se ducă m căutarea lor. Neavând încotro, pescarul se învoi și ea plecă. Ajunse și ea la apa cea mare și—i spuse bătrânei:
—Bună ziua, mătușă!
—Foarte mulțumesc, fetițe
—Dumnezeu să—ți ajute la pescuit.

Când auzi aceste vorbe frumoase, bătrâna deveni foarte prietenoasă și o trecu și pe ea apa, luând—o în spinare. Apoi u dădu o nuieluță și—i zise:
—Mergi iot înainte, copila mea, și când vei întâlni un câine mare și negru să treci liniștită pe lângă el, fără să—l privești și fără să—i spui ceva rău. Ai să ajungi apoi la un palat mare, cu porțile deschise. Tu să lași nuiaua să cadă pe prag și apoi să străbați palatul până vei ajunge de partea cealaltă. Când vei ieși din el, vei da de o fântână lângă care crește un copac, iar în copac este o colivie și în colivie o pasăre. Tu să iei pasărea din colivie și o cană cu apă din fântână. După aceea, să te întorci pe același drum, să iei nuiaua de pe prag și, când vei ajunge din nou în dreptul câinelui, să—l lovești cu ea drept în față. După ce vei vedea ce se va întâmpla, să vii la mine.

Fata plecă și toate se petrecură întocmai cum îi spusese bătrâna pescărită. Iar când se întoarse, își regăsi și frații care, după ce ajunseră unul la un capăt și altul la celălalt capăt al lumii, se căutaseră unul pe altul și se întâlniseră. Merseră toți trei la câinele negru pe care fata

îl lovi cu nuiaua în faţă şi dintr—o dată acesta se transformă într—un prinţ frumos care veni cu ei la apă. Aici o găsiră pe bătrână; ea se bucură nespus că erau cu toţii împreună, îi trecu apa de partea cealaltă şi apoi dispăru. Căci, prin fapta ei, şi biata bătrână fusese salvată şi nu mai trebuia să stea mereu pe malul apei. Toţi s—au întors la bătrânul pescar, s—au îmbrăţişat şi nu mai ştiau ce să facă de bucurie. Colivia cu pasărea o atârnară într—un cui.

Cel de—al doilea fiu nu vru însă să rămână multă vreme acasă, îşi luă tolba cu săgeţi, arcul şi plecă la vânătoare. Într—o zi, cum era cam obosit, îşi scoase fluierul de la cingătoare şi suflă în el. Regele, care tocmai vâna prin părţile acelea, auzind fluierul, merse după sunetele lui şi, când îl văzu pe tânăr, îl întrebă:

—Cine ţi—a dat voie să vânezi aici ?

—Nimeni.

—Da' cine—s părinţii tăi?

—Sunt fiul pescarului.

—Dar el nu are copii.

—Dacă nu mă crezi, vino cu mine.

Aşa şi făcu regele. Ajunse la pescar şi începu să—l descoase în legătură cu copiii, iar pescarul îi povesti cum îi salvase pe rând de la înec. Iar pasărea din colivie începu să cânte:

Mama—i singură, în carceră,
O, tu, rege, sânge nobil,
Aştia sunt chiar fiii tăi.
Surorile mincinoase
Au vrut să—i ucidă,
în apă i—au aruncat,
Dar pescarul i—a salvat.

Atunci s—au speriat cu toţii. Regele a luat pasărea, pe pescar, pe prinţul dezvrăjit şi pe cei trei copii la palat, a deschis carcera şi a eliberat—o pe şotia lui. Dar ea era foarte bolnavă şi slăbită. Atunci fiica i—a dat să bea din apa fântânii fermecate şi regina s—a făcut vesela şi sănătoasa. Surorile ei au fost arse pe rug, iar prinţesa s—a căsătorit cu prinţul.

APA VIEŢII

(Das Wasser des Lebens// The Water of Life)

A fost odată ca niciodată un împărat care zăcea de multă vreme bolnav şi, după ce i se dăduseră toate leacurile ştiute, nimeni nu mai credea că o să poată scăpa cu viaţă.

Şi împăratul acela avea trei feciori, iar ei erau tare mâhniţi văzând cum tatăl lor se stinge încet—încet şi niciunul din doctorii cei mari ai împărăţiei nu poate găsi leacul bolii. Într—o dimineaţă, după ce au stat o vreme de veghe la căpătâiul tatălui lor, coborâră în grădina palatului şi, plini de jale pentru suferinţa lui şi de ciudă pentru neputinţa lor şi a celor din jur de a—l însănătoşi, începură să plângă. Atunci apăru lângă dânşii un bătrân. Şi bătrânul acela îi întrebă care li—i păsul de plâng. Iar ei îi spuseră că sunt necăjiţi deoarece tatăl lor e tare bolnav de o boală fără leac şi că de—aceea va trebui să moară.

Atunci bătrânul le zise celor trei feciori:

—Eu ştiu un leac care—i pentru orice boală ar fi. Îi zice apa—vieţii. Dacă va bea din apa asta, se va face sănătos. Dar este foarte greu de ajuns la izvorul ei.

Şi numai ce zise cuvintele astea, că bătrânul se şi făcu nevăzut.

Feciorul cel mare, fără să stea pe gânduri, zise înflăcărat:

—Eu am să ajung la izvorul ei şi am să—i aduc tatei apa—vieţii!

Şi cum zise, se duse la căpătâiul împăratului şi—i ceru voie să plece după apa—vieţii, singurul leac împotriva bolii lui. Împăratul se împotrivi la început, pentru că drumul până acolo putea fi plin de primejdii şi nu voia ca fiul său să—şi pună viaţa în pericol pentru a i—o salva pe a lui. Dar cum băiatul cel mare se rugă mult de dânsul, până la urmă împăratul se învoi. Dar fiul cel mare, stăruind, nu se gândea numai la vindecarea lui taică—su, ci, în acelaşi timp, şi la soarta lui zicându—şi: "Dacă voi aduce eu apa—vieţii, atunci pe mine mă va iubi tata cel mai mult şi deci mie îmi va lăsa moştenire împărăţia".

Şi cu gândul âsta în minte şi—n suflet, porni la drum să caute apa—vieţii. Călări el ce călări o bună bucată de vreme, când, într—o dimineaţă, hop! îi ieşi în cale un pitic care—i strigă încă de departe...

—Încotro, băiete? Şi de ce aşa de grăbit?

Feciorul cel mare al împăratului, trufaş de felul lui, nu opri, ci îşi mână mai departe calul, fiind cât pe ce să—l lovească pe pitic, căruia îi strigă:

—Piei din drumul meu, stârpitură neroadă!

Şi îşi văzu de drum, uitându—se c scârbă peste umăr.

Piticul nu—i răspunse, dar îl învălui într—un blestem mut.

Nu trecu mult şi prinţul intră pe un drum între pereţii ca de prăpastie a doi munţi, un drum ce părea să fie trecătoare; dar curând pereţii celor doi munţi începură să se apropie din ce în ce mai mult, până când fiul cel mare al împăratului văzu că intrase nu într—o trecătoare, ci într—o văgăună. Vru să—ntoarcă bidiviul, ca să ia pe alt drum, dar nu mai putu. Nici să descalece nu mai reuşi. Şi rămase astfel prins între pereţii de piatră ai munţilor ca într—o capcană.

Împăratul bolnav îl aşteptă ce—l aşteptă pe feciorul său cel mare, dar, văzând că nu mai vine, căzu în deznădejde.

Atunci feciorul cel mijlociu veni într—o zi lângă patul lui taică—su şi—i zise:

—Tată, lasă—mă şi pe mine să plec după apa—vieţii, de care ai atâta nevoie.

Dar în sinea lui îşi spunea: "Dacă frate—meu a murit şi eu îi aduc lui taică—meu apa—vieţii, atunci eu voi moşteni împărăţia."

La început împăratul nici nu vru s—audă, dar până la urmă se lăsă înduplecat. Prinţul porni pe acelaşi drum pe care—l bătuse şi fratele său, îi ieşi în cale şi lui piticul care stătuse şi—n calea lui frate—său, şi îl întrebă şi pe el la fel:

—Încotro, băiete? Şi de ce aşa de grăbit?

Iar cel de—al doilea fecior al împăratului, fiind şi el ca frate—său cel mare, trufaş, era cât pe ce să—l doboare pe pitic cu pieptul calului şi—i strigă:

—Piei din drumul meu, stârpitură neroadă!

Şi ca fratele lui cel mare se uită peste umăr cu scârbă la pitic.

Iar piticul îl învălui şi pe el în acelaşi blestem mut în care îl învăluise şi pe primul, aşa că şi cel de—al doilea fecior rămase prins, cu cal cu tot, între pereţii de piatră a munţilor, ca într—o capcană.

Aşa păţesc întotdeauna trufaşii.

După o vreme, mezinul, văzând că fraţii lui nu se întorc şi nici nu dau vreun semn de viaţă, înţelese că el este toată nădejdea însănătoşirii tatălui lor. Şi atunci îi ceru şi el voie împăratului să plece pentru a căuta apa—vieţii şi, găsindu—i izvorul, să aducă un *colind* pentru vindecarea lui, căci acesta era din zi în zi tot mai slăbit. Împăratul, ca atunci când îi ceruseră voie cei doi feciori mai mari ai săi, se împotrivi la început dar până la urmă dându—i dreptate fiului său cel mai mic, că el e ultima nădejde, îi îngădui şi lui să plece. Şi într—o dimineaţă mezinul purcese la drum.

După ce străbătu o bucată din acelaşi drum pe care—l străbătuseră şi fraţii lui, se trezi că—i taie calea piticul, care încă de departe—i strigă:

—Încotro, băiete? Şi de ce aşa de grăbit?

Spre deosebire de fraţii săi mai mari, mezinul îi dădu piticului bineţele cuvenite, iar când ajunse în dreptul lui îi spuse cuviincios:
—Am plecat să caut apa—vieţii pentru tatăl meu, împăratul, care—i tare bolnav şi de mult timp, şi dacă nu va bea din ea va muri.
—Dar ştii unde e izvorul ei?
—Nu, răspunse întristat prinţul mezin.
—Pentru că te—ai purtat cum se cuvine şi nu cu trufie ca fraţii tăi, care mai sunt şi haini, ţie o să—ţi spun cum poţi să ajungi la apa—vieţii. Să ştii, fătul meu, adăugă piticul, că izvorul ei este în curtea unui palat vrăjit, unde nu ai să poţi pătrunde fără varga asta de fier (şi—i dete o vargă de fier) şi fără două pâini (şi—i dete două pâini). Cu varga ai să baţi de trei ori în poartă de fier a palatului şi abia după aceea ei dinăuntru îţi vor deschide; dar acolo sunt doi lei care te—aşteaptă cu boturile căscate ca să te sfâşie şi să te mănânce, dar dacă îi vei arunca fiecăruia câte o pâine, atunci se vor linişti. Şi, intrând în palat, grăbeşte—te să umpli *clondirul* cu apa—vieţii de care ai nevoie şi să ieşi înainte când ceasul arată ora douăsprezece şi, dacă nu ieşi până atunci, rămâi închis acolo, în castel şi—n vraja lui pe vecie.
Prinţul îi mulţumi piticului pentru sfaturile date, pentru vargă şi pentru pâini, şi plecă mai departe. Şi când ajunse la castel, văzu că toate erau aidoma cum i le spusese piticul. Poarta se deschise la a treia bătaie cu varga de fier şi, după ce potoli leii cu cele două pâini, intră în palat, unde, într—o sală mare şi frumoasă, erau prinţi vrăjiţi, cărora le scoase tuturor inelele din degete; şi tot acolo găsi, la picioarele tronului, o sabie şi o pâine pe care luă cu sine.
Şi, mergând mai departe, ajunse într—o încăpere unde se afla o fată foarte frumoasă, care şu bucură nespus de mult când îl văzu intrând, se apropie de el, îl sărută şi—i spuse că a dezlegat—o de sub puterea unei vrăji grele, şi că, drept mulţumire, el va domni peste împărăţia ei după un an, când va trebui să se întoarcă pentru a—şi serba nunta. Apoi îi spuse unde—i izvorul şi adăugă că va trebui să se grăbească să scoată din castel clondirul cu apa—vieţii înainte de a bate ceasul din turn miezul nopţii. Feciorul împăratului se despărţi de dânsa şi plecă mai departe, trecând dintr—o încăpere într—alta a castelului, până ajunse într—una unde văzu un pat proaspăt aşternut. Şi fiindcă era obosit, vru să se odihnească puţin. Aşadar, se întinse pe pat, însă numai îl atinse, că şi adormi. Şi dormi adânc mai multe ceasuri. Când se trezi, bătaia ceasului din turnul castelului îi vesti că a rămas doar un sfert de oră până la miezul nopţii. Sări din pat, alergă la izvorul cu apa—vieţii, îşi umplu cu o cupă de pe marginea de lespezi clondirul cu care venise şi o rupse la fugă, temându—se să nu—l prindă miezul nopţii în vraja castelului. Chiar în clipa când trecea dincolo, ceasul din turn bătu orele douăsprezece şi porţile de fier se—nchiseră atât de repede şi se izbiră cu—atâta putere, că—i prinseră şi—i rupseră scurt o bucată din călcâiul rămas în urmă.
Bucuros că are clondirul cu apa—vieţii, feciorul cel mic al împăratului nu dădu importanţă durerii de călcâi, ci porni în fugă spre palatul împărătesc al lui taică—su. Şi, pe drumul de—ntoarcere, iarăşi îi ieşi în cale piticul care îl ajutase să pătrundă în castelul unde era izvorul cu apa—vieţii. Feciorul împăratului se opri să—i mulţumească încă odată, îi povesti ce i se întâmplase şi—i arătă sabia şi pâinea pe care le luase cu sine. Văzându—le, piticul îi zise:
—Preţioase lucruri ai dobândit, fiul meu. Pentru că cine ţine în mână sabia asta poate învinge orice oştire, oricât de puternică ar fi; iar cine are pâinea asta poate sătura o omenire întreagă, pentru că e o pâine care nu se isprăveşte niciodată.
Feciorului cel mic al împăratului nu—i tihnea însă să se întoarcă acasă fără fraţii săi, aşa că—l întrebă pe pitic, care părea să ştie tot:
—Dragul meu pitic, oare nu cumva ştii şi—mi poţi spune unde sunt fraţii mei? Ei au plecat înaintea mea să aducă apa—vieţii şi nu s—au mai întors, şi nici nu au dat vreun semn de viaţă.
—Ba ştiu, răspunse piticul, şi—ţi şi spun. Ei sunt închişi, fiecare, între doi pereţi de stâncă neagră, pedepsiţi astfel de mine, pentru că spre deosebire de tine au fost nişte îngâmfaţi care

mi—au răspuns cu obrăznicie la aceleaşi întrebări pe care ţi le—am pus şi ţie.

Atunci feciorul cel mic al împăratului se rugă atât de mult de pitic să—i scoată de sub puterea vrăjii, încât, până la urmă, piticul se îndură şi—i promise că—i va elibera. Dar totodată îi zise:

—Să te păzeşti de dânşii, băiete, pentru că sunt negri şi haini, şi nu sunt în stare decât să urască şi să facă rău.

Doar atât îi mai spuse şi se făcu nevăzut.

Mezinul încălecă şi porni mai departe, pe drumul de—ntoarcere acasă, când, iată, în faţă—i stăteau călări cei doi fraţi mai mari. Se—mbrăţişară cu drag toţi trei, apoi plecară spre casă împreună, mezinul povestindu—le ce i s—a întâmplat de când a plecat de lângă taică—său, cum a găsit apa—vieţii, cum a reuşit să ia cu sine un clondir ca să—l însănătoşească pe tatăl lor, şi că de unde a luat apa—vieţii a mântuit—o de vrajă pe o prinţesă frumoasă care îl va aştepta un an de zile ca după un an să facă nunta, iar el va domni peste o împărăţie mare.

Fraţii lui ascultară, dar nu spuseră nimic din ce li se întâmplaseră.

După asta, merseră ei cât merseră împreună şi ajunseră într—o ţară bântuită de război şi de foamete. Mezinul îi împrumută craiului acelei ţări nenorocite pâinea cea fermecată, încât acesta îşi sătură toţi supuşii. Şi—i împrumută şi sabia minunată, cu care el îşi înfrânse vrăjmaşii şi puse capăt războiului. După care craiul îi mulţumi mezinului şi—i înapoie şi pâinea şi sabia, iar cei trei fraţi plecară mai departe spre casă. Şi—n drumul lor, lung şi întortocheat, trebuiră să treacă prin mai multe ţări, din care încă două erau pustiite de războaie ce nu se mai sfârşeau şi nimicite de foamete. Şi în fiecare din cele două ţări nenorocite, mezinul le împrumuta crailor pâinea şi sabia, şi cu ajutorul acesta minunat ei reuşiră să pună capăt războaielor şi să mântuie popoarele lor de foamete.

După toate aceste întâmplări, ajunseră toţi trei într—o cetate de la malul mării şi se urcară pe o corabie ce trebuia să—i ducă până la împărăţia tatălui lor.

În timpul călătoriei pe mare, cei doi fraţi mai mari, trufaşi şi haini, tot timpul sporovăiră între ei împotriva mezinului:

—Nepricopsitul ăsta, de prost ce e, a avut noroc cu carul şi a găsit apa—vieţii. Acum o să i—o ducă tatălui nostru şi gata, lui o să—i lase moştenire împărăţia, care se cuvine să ne fie împărţită nouă. Şi uite—aşa o să mănânce norocul nostru!

Gândind şi vorbindu—se între ei, într—o noapte, pe când feciorul cel mic dormea adânc, turnară apa—viaţii din clondirul mezinului în clondirul feciorului celui mare, ia în cel golit puseră apă de mare, sărată.

Ajungând ei după o vreme, în sfârşit, la palatul împărătesc, mezinul îşi luă clondirul, pe care îl credea plin cu apa—vieţii, şi turnând într—un pocal i—l întinse împăratului să bea. Dar de—abia apucă împăratul să bea o înghiţitură, că i se făcu şi mai rău decât înainte. Şi—n timp ce bolnavul se văita din ce în ce mai tare, cei doi fraţi mai mari veniră la căpătâiul lui şi—ncepu a—l ponegri pe mezin, zicând că, desigur, a vrut să—l otrăvească, pe când ei, iată, îi aduc adevărata apa—vieţii. Şi—i dădură împăratului, într—un alt pocal, să bea apa—vieţii pe care o furaseră pe corabie din clondirul mezinului. Şi doar ce înghiţi împăratul câteva sorbituri, că şi simţi cum se desprinde boala de dânsul, cum se însănătoşeşte şi cum devine puternic ca—n anii tinereţii. Că vezi, minune, apa—vieţii era leac împotriva oricărei boli, deci şi a bătrâneţii.

Văzând că planul lor mişelesc reuşise, cei doi nu se mulţumiră cu atât, ci se duseră la fratele lor mai mic ca să—şi bată joc de el şi ca să—l ameninţe şi—i ziseră:

—Noi nu am zis şi nu insistăm că nu eşti tu cel ce s—a străduit să afle apa—vieţii şi că a găsit—o, ci doar că noi am adus—o. De! Ce să—i faci? Aşa e pe lumea asta: unii—s cu osteneală şi alţii—s cu răsplata! Trebuia să fii mai deştept şi să veghezi asupra el. Noi te—am pândit pe când dormeai pe corabie şi ţi—am luat—o. Şi odată cu ea ţi—am luat toată trudă şi toate meritele. Iar peste un an, unul din noi o va lua de nevastă pe prinţesa cea frumoasă, cu

toată împărăţia ei, aşa că vei rămâne cu ce merită să rămână un mototol ca tine... Dar fereşte—te ca de foc să—ţi dea prin gând se ne dai pe faţă la tata, pentru că el de crezut nu o să te creadă, iar pe lângă asta, o să avem noi grijă să nu mai poţi spune nimic niciodată. Dacă vrei să mai poţi grăi, dar numai ce vorbeşte un om cuminte, atunci, treacă de la noi, te lăsăm să trăieşti.

Ca şi cum nu ar fi fost destulă dușmănia celor doi fraţi mai mari, şi împăratul cel bătrân era foarte mânios împotriva mezinului, crezând că el voise să—i ia viaţa (deşi mezinul nu ar fi avut ce face cu viaţa lui...). De—aceea adună sfatul curţii şi sfetnicii hotărâră cu toţii ca mezinul să fie împuşcat în taină.

Cei doi fraţi mai mari, deşi aflară de hotărâre din chiar gura tatălui lor, nu—i spuseră nimic mezinului şi nici nu—l făcură să înţeleagă despre ce ar fi vorba, ci se bucurară, în sufletele lor haine, să scape de el, fără ca dânşii să fie amestecaţi.

Când într—una din zile, prinţul cel mai tânăr plecă la vânătoare, unul din vânătorii, care trebuiau să—l însoţească, şi anume, cel al împăratului, primi ordinul să—l împuşte. Curând, după cum se hotărâse, vânătorul împăratului rămase singur cu mezinul. Dar acesta era atât de trist la faţă, iar privirea lui era atât de mâhnită, încât fiul împăratului, care îl ştia din copilărie, îl întrebă de—a dreptul:

—Ce ai, dragă vânătorule? Ce—ţi lipseşte? Spune—mi şi dacă—mi stă în putere te voi ajuta.

—Sunt amărât de ceva ce nu am voie să spun nimănui, dar totuşi Măriei Tale trebuie să—i spun.

—Spune—mi, hai spune—mi, şi uite, mă leg că am să te iert, orice ar fi.

—Ah, Măria Ta, trebuie să te împuşc în inimă şi să—ţi iau hainele ca dovadă că te—am ucis.

Prinţul se sperie şi zise:

—Dragă vânătorule, te rog, lasă—mă să trăiesc. Uite, îţi dau hainele mele împărăteşti, şi tu dă—mi—le în schimb pe ale tale, vânătoreşti.

Vânătorul oftă din greu, şi zise, la rândul său:

—Măria Ta, cu dragă inimă am să fac ceea ce ai spus, căci nu mi—aş fi putut împovăra sufletul cu păcatul de a te împuşca.

Îşi schimbară deci hainele între ei şi vânătorul se întoarse la palatul împăratului, iar prinţul porni mai departe, afundându—se în pădure.

După o vreme, sosiră pe rând la curtea împărătească trei care încărcate cu aur şi cu pietre scumpe, iar cei ce le însoţeau intrară la împărat şi—i spuseră că sunt pentru mezin, daruri de mulţumire din partea celor trei împăraţi pentru ajutorul pe care li—l dăduse împrumutându—le sabia fermecată, cu care îşi înfrânseră vrăjmaşii, şi pâinea minunată cu care aşi săturaseră popoarele înfometate. Darurile acestea preţioase şi vorbele solilor îl făcură pe bătrânul împărat mai întâi să se întrebe dacă nu cumva fiul său cel mai tânăr era nevinovat şi poi se tângui pentru hotărârea pe care o luase, zicând odată când era la vânătoare:

—Ah, de—ar fi în viaţă fiul meu! Ce rău îmi pare că am dat poruncă să—l omoare!

Vânătorul împărătesc, care era în preajmă—i, luându—şi inima în dinţi îi zise, descălecând şi căzând în genunchi înaintea lui:

—Măria Ta, mai trăieşte. Iartă—mă c atunci n—am avut inimă să—l omor şi că nu ţi—am îndeplinit porunca.

Şi vânătorul îi povesti împăratului, cu de—amănuntul, ce se întâmplase atunci.

Auzind împăratul cum s—au petrecut lucrurile, dădu porunci că oriunde în împărăţie se va ivi fiul său cel mai tânăr, să fie primit cu toată cinstea cuvenită. Şi, de asemenea, îi rugă pe toţi craii şi împăraţii vecini şi cunoscuţi să—l primească şi ei cu toată cinstea şi să—i spună că tatăl său îl aşteaptă cu braţele deschise.

Să ne întoarcem acum puţin din drumul poveştii, aşa cum l—am apucat, şi să vedem ce mai face frumoasa prinţesă, care—i spusese mezinului că—l aşteaptă după un an pentru a—şi sărbători nunta şi astfel el să devină soţul ei, dar şi stăpânul împărăţiei pe care i—o lăsase

tată—său drept moştenire.

Timpul trecând şi ziua hotărâtă nunţii apropiindu—se, prinţesa porunci să se construiască, de la palat şi până la marginea pădurii din zare, un drum cu totul şi cu totul de aur. Şi după ce drumul fu construit, mai adăugă o poruncă pentru oamenii din garda sa cine va veni de—a dreptul pe acel drum de aur, neuitându—se nici într—o parte, nici în cealaltă, ci numai înainte, acela să fie lăsat să intre pe porţile palatului şi să fie primit cu toată cinstea, pentru că el va fi mirele adevărat; iar cine va veni pe lături, acela să nu fie lăsat să intre pe porţile palatului, pentru că nu va fi mirele adevărat.

Când aproape să se împlinească anul de când plecase de—acolo mezinul, fiul cel mai mare al împăratului plecă spre palatul prinţesei cu gândul de—a fi el mirele şi soţul ei şi de—a dobândi astfel şi tronul împărătesc. Merse el cât merse şi, când ieşi din pădurea aflată—n zarea palatului, văzu drumul cel de aur şi îşi zise că nu se cuvine să—l atingă cu copitele calului. Deci îndemnă calul pe de lături. Dar cum ajunse dinaintea porţii, străjerii îi spuseră că el nu este mirele cel adevărat şi deci să se—ntoarcă de unde a venit. Şi feciorul cel mai mare al împăratului n—avu ce face altceva decât să se întoarcă îndărăt spre palatul tătâne—său, şi mai plin de pizmă.

Puţin timp după el, puse şaua pe cal fiul de—al doilea al împăratului. Şi acesta păţi la fel ca fratele lui, căci, ca şi el, nu vru să—şi lase calul să păşească pe calea cea de aur, ci merse, până la poarta palatului, pe de lături, iar acolo străjile—i spuseră că nu—l lasă să intre, pentru că nu el este mirele cel adevărat şi aşteptat. Şi cel de—al doilea fecior trebui să—ntoarcă şi el calul, punându—l să meargă spre palatul tătâne—său.

Nu mai era până la împlinirea anului decât o zi, când ieşi din pădure mezinul împăratului, nădăjduind că, odată ajuns alături de iubita lui prinţesă, va fi la adăpost de necazuri şi pericole, pentru că el nu aflase de poruncile pe care le dăduse taică—său, împăratul. Şi era aşa de dornic să ajungă cât mai repede lângă ea, încât nici nu văzu că drumul pe care tropotea calul său era de aur. Iar când îl zări, îşi zise că aşa se cuvine să fie calea spre viitoarea lui soţie. Şi cum ajunse la porţile palatului, străjile le deschiseră larg în faţa lui, iar faţa împăratului îl primi ca pe mântuitorul ei, cel ce o salvase de sub puterile vrăjii în care fuseseră învăluite ea, palatul şi o parte din împărăţie. Şi făcură o nuntă ca—n poveşti, întru fericirea mirilor. Iar după nuntă, iubita lui nevastă îi spuse că primise mai multe solii din partea lui taică—său, că l—a iertat şi că—l aştepta să vină.

Atunci el o luă pe împărăteasa lui şi, după mai multe săptămâni de călătorie cu căruţa şi cu corabia, ajunseră la palatul tatălui său, care îi îmbrăţişă pe amândoi, iar el îi povesti împăratului cât de mişeleşte l—au înşelat fraţii lui şi cum îl ameninţaseră cu moartea, dacă ar fi încercat să spună adevărul.

Bătrânul împărat porunci ca fiii lui mai mari să fie aduşi legaţi în faţa sfatului împărătesc, pentru a fi judecaţi şi pedepsiţi aşa cum se cuvenea, fără milă, pentru faptele lor. Dar cei doi mişei, cum aflară de sosirea fratelui lor, acum împărat, împreună cu soţia lui, înţeleseseră ce—i aştepta şi, urcându—se pe o corabie, plecară pe mare şi nu se mai întoarseră niciodată în împărăţia tatălui lor.

DOCTORUL ŞTIE—TOT
(Doktor Allwissend// Doctor Know—all)

A fost odată un ţăran sărac, şi ţăranul ăsta se chema Răcilă. Şi nu—i de mirare că se chema aşa, că toate—i mergeau anapoda, ca racul... Într—o zi plecă el la oraş cu un car de lemne, şi după multă alergătură şi târguială le vându unui doftor, care—i dădu pe ele doi bani de argint. Când fu să—i plătească doftorul banii, acesta tocmai stătea la masă şi ţăranul rămase cu ochii holbaţi, văzând ce bunătăţi mânca şi bea doftorul. Îi lăsa gura apă, nu altceva!. . . Ei, doamne, grozav ar fi vrut să se facă şi el doftor! După ce—şi primi plata, ţăranul mai zăbovi olecuţă şi—l întrebă pe doftor dacă n—ar fi în stare să înveţe şi el meşteşugul doftoricesc.

—Da' de ce nu — îi zise doftorul — că doar se învaţă uşor, nu—i scofală mare!

—Şi ce trebuie să fac? întrebă atunci ţăranul.

—Mai întâi să—ţi iei o carte, ca să deprinzi slovele, ştii, aia c—un cocoş pe ea, de are la început, A, B, C... al doilea, să vinzi carul cu boi, ca să—ţi cumperi hainele şi cele de trebuinţă meşteşugului doftoricesc, şi, al treilea, să porunceşti unui zugrav să—ţi scrie pe—o tăbliţă „Eu sunt doctorul Ştie—Tot". Şi după ce o încondeia—o el frumos, doar atât mai trebuie: să ţi—o atârni la poarta casei şi să aştepţi să vină muşteriii. . .

Ţăranul nu se abătu cu o iotă de la ce—i spusese doftorul. Trecu un timp şi se întâmplă ca unui boier putred de bogat să i se fure nişte bani, dar parale, nu glumă! Şi cum nu da defel boierul de urma banilor, nu ştiu cine se nimeri să—i pomenească de doftorul Ştie—Tot, care, cică, ar locui în cutare sat şi ar avea un leac sigur pentru a—i dibui pe hoţi. . . Auzind de vestea cea bună, boierul porunci să se înhame caii la caleaşcă şi o porni într—o goană către satul unde locuia ţăranul. Zări tăbliţa şi, oprind caii, îl întrebă pe—un ţăran ce se—nvârtea pe acolo, de nu e el cumva doftorul Ştie—Tot.

—Ba chiar eu sunt; ai nimerit—o bine!

—Păi dacă—i aşa, grăbeşte, rogu—te, şi hai cu mine, să—mi găseşti banii furaţi!

—Viu, cum să nu, da' e vorba că fără nevastă—mea nu plec de acasă, de mi—ai da tot aurul din lume!

Boierul — ce era să facă! — se învoi şi, poftindu—i pe amândoi în caleaşcă, dete bici cailor şi—o porni la drum.

Când ajunseră la curtea boierului, tocmai îi aştepta masa pusă, încărcată de bunătăţi, şi stăpânul îl pofti pe doftor să mănânce împreună cu dânsul.

—Mă învoiesc să vă cinstesc masa — răspunse doftorul — numai de—aţi îngădui să se ospăteze şi nevastă—mea. Altfel, în ruptul capului!

Boierul încuviinţă, că n—avea ce altă face, şi ţăranul se aşeză împreună cu nevastă—sa mai

spre coada mesei. Intră un slujitor cu un taler încărcat cu bucate alese, şi când trecu pe lângă doftor, acesta odată—i făcu nevesti—si semn cu cotul şi—i zise mai mult şoptit:
—Îl vezi, nevastă, ăsta—i primul!

Prin cuvintele astea voia să înţeleagă că era, adică, slujitorul care aduce primul fel de mâncare.

Dar slujitorul, care stă cu urechile ciulite, prinse toate cuvintele şi începu să creadă c—ar avea alt tâlc, că ar vrea să însemne anume: Ăsta e primul hoţ! Şi fiindcă era chiar aşa, i se făcu frică şi când ieşi, le zise celorlalţi tovarăşi ai săi:
—Doftorul ăsta pe toate le ştie şi—o s—o păţim urât de tot din cauza lui, că de cum m—a văzut, i—a şi şoptit nevesti—si că eu sunt primul hoţ.

Auzind acestea, cel de—al doilea slujitor nu mai îndrăzni să dea ochii cu doftorul, dar n—avu încotro. Când intră ducând talerul cu mâncare, ţăranul o izbi cu cotul pe nevastă—sa şi spuse mai tărişor:
—Nevastă, ţine minte, ăsta—i al doilea!

Slujitorului i se făcu frică de moarte şi nu ştiu cum s—o şteargă mai repede din faţa ţăranului. Cu cel de—al treilea slujitor se întâmplă tot la fel, căci doftorul zise iar:
—Nevastă, ăsta—i al treilea, nu cumva să uiţi!. ..

Al patrulea slujitor intră în odaie cu o strachină acoperită şi boierul îl rugă pe doftor să—şi arate meşteşugul şi să ghicească ce—i în ea. Pasămite, în strachină erau răci. Ţăranul se uită ţintă la strachină şi cum nu ştia în ce chip să iasă din încurcătură, se tot scărpina la ceafă şi începu a se căina:
—Vai de tine, race, race, ce—o s—o păţi, sărace!

Când îl auzi boierul, îi dădură lacrimile de bucurie:
—Ăsta—i meşter, nu glumă! Dacă a ştiut el ce—i în strachină, cum n—o să ştie să—i găsească şi pe hoţi?. ..

Slujitorul încremenise pe loc şi—l treceau toate sudorile. Abia că mai putu să—i facă ţăranului cu ochiul, să vină până afară. Când ieşi ţăranul în curte, toţi patru slujitorii prinseră a—i mărturisi că ei au furat banii, dar că tocmai se gândiseră să—i pună la loc. .. Şi—l mai momiră c—o să—l răsplătească şi pe el cu o grămadă de bănet, de se îndură să nu—i dea de gol.

Îl duseră apoi la tainiţa unde ţineau ascunşi banii, de i—o arătară, şi se mai rugară încă o dată să aibă milă de sufletul lor.

Doftorul se ţinu tare şi nici nu arătă faţă de ei cât de mult îl bucurase vestea asta. Şi de cum intră în odaie, se aşeză iar la masă şi zise:
—Acuşica, boierule, îngăduie—mi să caut în ceaslovul ăsta al meu, ca să—mi desluşească el unde se află ascunşi banii.

Cel de—al cincilea slujitor se găsise mai breaz decât ceilalţi şi se ascunsese în vatră, căci era dornic să audă de nu cumva doftorul ştie mai multe despre ei. În ăst timp, ţăranul tot răsfoia ceaslovul, să găsească foaia cu cocoşul, dar cum nu—l găsi dintr—o dată, se înfurie şi, bătând cu palma peste carte, răcni:
—Doar ştiu că aici eşti, fir—ai al naibii; hai, ieşi la iveală odată!. ..

Slujitorul, care se ascunsese în vatră, crezu că—i vorba de dânsul şi, sărind înspăimântat afară, strigă:
—Omul ăsta e însuşi diavolul; omul ăsta ştie tot!

Apoi doctorul Ştie—Tot îi arătă boierului locul unde erau ascunşi banii, dar nu—i dădu de gol pe hoţi.

Şi, drept răsplată, căpătă astfel din amândouă părţile atâta avuţie, că i se duse faima peste nouă ţări şi nouă mări.

SPIRITUL DIN STICLĂ(duhul din sticlă; fantoma din sticlă)
(Der Geist im Glas// The Spirit in the Bottle)

Într—o ţară îndepărtată din Orient trăia un om sărman împreună cu singurul său fiu, pe care îl întreţinea tăind lemne în pădure. Cum omul îşi iubea fiul şi dorea ca acesta să aibă o soartă mai bună, se hotăra să îşi folosească bruma de agoniseala pentru a—l trimite la şcoală. Într—o bună zi îi spuse:

—Pentru că nu vreau să duci o viaţă atât de grea ca a mea, am decis să folosesc toate economiile pe care l—am strâns de—a lungul anilor pentru a—ţi asigura educaţia. Astfel, vei deveni un om mai bun decât mine şi, mai mult, mă vei îngriji când voi fi bătrân. Fiul tăietorului de lemne intra la un colegiu, unde, încă de la început câştiga simpatia şi aprecierea profesorilor şi colegilor săi, pentru că era silitor şi îşi făcea toate temele. În plus, lua tot anul numai note bune, pentru care obţinea mereu premii şi distincţii. Totul mergea bine, şi ar fi mers şi mai bine, dacă banii tatălui său nu s—ar fi terminat. Atunci, tânărul trebui să se întoarcă, îndurerat, în satul său, fără să îşi fi îndeplinit dorinţa arzătoare de a învăţa.

Dar, fiind cura jos şi muncitor, nu se descura ja. Într—o bună zi îi spuse tatălui său:

—Voi tăia cu tine arbori în pădure.

Tatăl vru să se opună dorinţei băiatului, dar acesta, încăpăţânat şi hotărât, ceru cu împrumut un topor vechi de la un vecin şi merse cu el să taie copaci în pădure. Într—o zi, după ce mânca, merse să se plimbe pe marginea râului. Ajuns acolo, se aşeza la picioarele unui arbore bătrân, gândindu—se cum să facă să se întoarcă la şcoală. Şi cum stătea aşa abătut, auzi o voce înăbuşită, care strigă:

—Te rog, scoate—mă de aici!

Băiatul privi în jur şi nu văzu cine striga. Vru să se îndrepte spre malul râului, crezând că, probabil, se înecă cineva. Când să plece, se împiedică de o sticlă în care se agita ceva. Îşi dădu seama că de acolo venea strigătul. Ridică sticla şi văzu că în ea era o broască râioasă care se zbătea neputincioasă, vrând să iasă. Scoase dopul, dar când broasca râioasă ieşi, se transforma într—un spirit înalt şi gros cât un stejar bătrân.

—O să te omor! tipa spiritul cu o voce de tunet. Am stat închis în sticla mii de ani şi am jurat că—l voi ucide pe cel care mă va elibera!

Băiatul, care era isteţ, îi spuse liniştit:

—Uşurel, uriaşule! Nici măcar nu ştiu dacă tu eşti cel care a fost închis în sticlă. Eşti atât de mare, iar sticla este atât de mică!

—Nu crezi? strigă spiritul. Puterea mea este nelimitată şi îţi voi dovedi că eu am fost.

Micşorându—şi statura, intra iar în sticlă. Atunci băiatul puse iute dopul sticlei şi o arunca

în acelaşi loc în care o găsise. Spiritul, văzând ca tânărul să pregătea să plece, îi striga:
—Scoate—mă de aici şi am să te fac bogat! Cum băiatul avea suflet bun, scoase dopul sticlei şi îl eliberă din nou pe spirit. Acesta, recunoscător, îi dărui o piatră albă şi îi spuse:
—Orice metal vei atinge cu această piatră, se va transforma imediat în aur. Şi dacă atingi cu piatra o rană, aceasta se va vindeca imediat.

Apoi, spiritul dispăru. Tânărul încercă să verifice puterea pietrei şi atinse cu ea vechiul topor pe care îl împrumutase. Mare îi fu mirarea când văzu ca acesta se transforma într—un strălucitor topor de aur. "Cu acest topor voi doborî mai bine arborii", gândi şi, trecând la treabă, începu să taie un trunchi vechi de copac. Într—adevăr, dărâma trunchiul mult mai uşor, dar tăişul toporului se strică. Îngrijorat, îşi căută tatăl şi îi spuse ce i se întâmplase. Tânărul vru să îi înapoieze toporul vecinului său, crezând că îl va recompensa în acest fel, dar tatăl îi sfătui că era mai bine să îl vândă unui bijutier şi să cumpere un topor nou, din oţel, cu care vecinul ar fi fost mulţumit. Aşa că merseră la un bijutier din oraş, care le dădu atât de mulţi bani pe toporul de aur, încât nu cumpărară doar un topor de oţel, ci mult mai multe. Cu toate acestea, le mai rămaseră atât de mulţi bani încât tânărul se întoarse la scoală, îşi termină studiile şi deveni medic.

Să nu vă gândiţi ca tânărul a continuat să atingă cu piatră albă metale, pentru a le transforma în aur. Dimpotrivă, nu vru să profite de acest lucru, ci, fiind medic, folosi piatra doar ca să atingă rănile pacienţilor. Şi cum acestea se închideau numaidecât, deveni un medic faimos. Astfel folosi puterea pietrei pentru binele omenirii.

FRATELE CEL RUFOS AL LUI SCARAOŢCHI(frate cu dracul)
(Des Teufels rußiger Bruder// The Devil's sooty brother)

A fost odată un oştean şi s—a întâmplat ca oşteanul ăsta să fie slobozit din oaste şi să rămână, bietul, fără nici un căpătâi. Şi cum nu ştia cum să iasă din încurcătură, că n—avea nici de unele din ce să poată trăi, îşi luă lumea—n cap şi, mergând el unde—l duceau picioarele, nimeri într—o pădure. Nu trecuse bine de marginea ei, când iată că se întâlni cu un omuleţ, care nu era altul decât Scaraoţchi. Şi omuleţul prinse să—l întrebe:

—Da' ce ţi s—a—ntâmplat, bre omule, de arăţi aşa de cătrănit? Şi—i răspunse oşteanul, cu obidă:

—Da' cum aş putea să nu fiu când sunt lihnit de foame şi n—am în pungă nici o leţcaie!...

Atunci dracul se—apropie de el şi—l îmbie:

—Dacă ţi—e voia să te tocmeşti la mine ca argat, apoi ştiu c—o să ai cu ce trăi toată viaţa! Şi învoiala e să—mi slujeşti şapte ani încheiaţi: iar după ce s—o scurge timpul ăsta, eşti liber ca pasărea cerului. Dar să iei bine seama la un lucru: cât timp mi—oi fi slugă, nu se cade să te speli şi să te piepteni, să—ţi tai unghiile şi părul, şi nici să—ţi ştergi ochii, de ţi—or da lacrimile.

Oşteanul clătină din cap, semn c—a înţeles prea bine ce—l aşteaptă, şi—i răspunse:

—De, mă—nvoiesc şi—aşa dacă nu se poate altfel!...

Şi porni în urma lui Scaraoţchi, care—l duse de—a dreptul în iad. Aci, dracul îi spuse cu de—amănuntul tot ce avea de făcut: să aţâţe în fiecare zi focul sub cazanele alea mari, în care se pregăteau fripturile, să deretice prin casă, să scoată gunoiul afară şi să ţină totul în cea mai bună rânduială. Şi—i mai atrase luarea—aminte ca nu care cumva să privească o singură dată la fiertura din cazane, că atunci va fi vai şi—amar de el şi—o s—o păţească rău.

Bietul oştean numai el ştia ce—i în cugetul său, dar cum n—avea ce alta îi răspunse:

—Dacă asta—i totul, las' pe mine!

Dracul cel bătrân porni la treburile sale şi oşteanul îşi începu slujba. Aprinse focul, avu grijă ca din timp în timp să—l aţâţe, deretică prin casă şi scoase gunoiul — şi le făcu pe toate întocmai cum i se poruncise.

Când Scaraoţchi se întoarse acasă, cercetă cu luare—aminte dacă i s—a împlinit întocmai porunca, şi cum găsi totul în cea mai bună rânduială, dădu mulţumit din cap şi plecă iar. Mântuindu—şi treaba, oşteanul cătă în jurul lui şi nu ştiu cum se întâmplă de i se opriră privirile asupra lungului şir de cazane sub care ardea cu vâlvătaie un foc straşnic, că săreau capacele de deasupra lor. Eh, Doamne, Doamne, tare—l mai îndemna inima să—şi arunce măcar o clipă privirea înăuntru, să vadă şi el ce tot fierbe şi sfârâie acolo! Dar vezi că dracul îl oprise cu străşnicie să facă una ca asta!...

În cele din urmă nu se mai putu stăpâni şi, călcându—şi pe inimă, ridică puţintel capacul

de la primul cazan şi—şi vârî nasul înăuntru. Şi—n cazan îl zări pe fostul lui vagmistru.
—Ei, pasăre moţată, da' cum se face că dau aicea de tine?! M—ai frecat line de mi—a ieşit untul, da' acu' mi—ai picat în mână şi te—oi muştrului eu, să te—nvăţ minte!...

Apoi trânti repede capacul la loc şi mai aţâţă focul sub cazan c—un braţ bunicel de lemne. Trecu la cel de—al doilea cazan şi, ridicând capacul, zări săltându—se din aburi căpăţâna fostului său căpitan.
—Ei, pasăre moţată, da' cum se face că dau aicea de tine?! M—ai frecat tu pe mine de mi—a ieşit untul, da' acu' mi—ai picat în mână şi te—oi muştrului eu, să te—nvăţ minte!...

Puse capacul la loc şi aruncă în focul de sub cazan o coşcogea buturugă ca să—l treacă bine sudorile pe dom' căpitan... Apoi se duse să privească şi—n al treilea cazan. Pasămite, acolo dădea în clocot foşti general.
—Ei, pasăre moţată, da' cum se face că dau aicea de tine?! M—ai frecat tu pe mine de mi—a ieşit untul, da' acu' mi—ai picat în mână, şi te—oi muştrului eu, să te—nvăţ minte!

Alergă apoi repede de aduse foalele cele mari, şi dă—i şi dă—i, începu să sufle cu ele în focul de sub cazan, până ce—l făcu numai vâlvătăi şi *jărăgaie*.

Trudi el astfel şapte ani încheiaţi, îndeplinindu—şi slujba fară cusur şi—n răstimpul ăsta nu se spălă, nu se pieptănă, nu—şi tăie unghiile, nu—şi tăie părul şi nici lacrimile ce—i dădeau în ochi nu şi le şterse... Şi cei şapte ani se scurseră ca nimica, de parcă ar fi trecut numai o jumătate de an. Şi când se împliniră tocmai pe tocmai cei şapte ani, Scaraoţchi îl cheamă la sine şi—l întrebă:
—Ei, ia spune, bre omule, pe ce ţi s—a dus timpul în toţi anii ăştia?
—Parcă matale nu ştii? îi răspunse tot c—o întrebare oşteanul nostru... Am aprins şi—am aţâţat focul sub cazane, am dereticat şi—am scos gunoiul din casă...
—Al naibii eşti, da' de ce nu spui tot?... Parcă în cazane nu te—ai uitat, hai? Norocul tău c—ai aţâţat focul şi mai straşnic după aia, şi—ai mai pus câteva braţe bune de lemne sub cazane, că altminteri îţi pierdeai viaţa! Şi acu', că s—a împlinit timpul cât trebuia să mă slujeşti, te întreb: vrei să te întorci acasă?
—Da, vreau — răspunse oşteanul — că m—a pălit un dor după taică—meu şi aş voi să ştiu cum o mai duce cu bătrâneţile!
—Dacă—i aşa, eu nu te ţin — zise dracul — şi drept simbrie pentru cât mi—ai muncit, du—te de—ţi umple cu bălegar desaga şi s—o stăpâneşti sănătos! Şi să pleci aşa cum eşti: fără să te speli şi fără să te piepteni, cu părul şi barba netunse, cu unghiile netăiate şi cu ochii plini de urdori... Şi de te—o întreba unul de unde vii, să—i răspunzi: „Din iad!" Şi de te—o întreba altul cine eşti, să—i răspunzi: „Sunt fratele cel rufos al lui Scaraoţchi, care mi—e stăpân!"

Soldatul nu cercă să se pună împotrivă, ci îndeplini întocmai tot ce—i poruncise dracul. Dar în cugetul lui nu era deloc mulţumit de simbria pe care o căpătase. De îndată ce ajunse iar pe pământ şi se pomeni într—o rarişte a pădurii, se grăbi să—şi ia desaga de pe spinare, vrând s—o deşerte de bălegar. Dar cum o desfăcu, ce să vezi, bălegarul se prefăcuse în aur curat!
—Ei, da' la asta nu m—am aşteptat!... făcu el, minunându—se.

Şi—o porni spre oraş cu sufletul plin de voioşie. Merse el, dar nu prea multişor, şi—n faţa unui han zări un om care stătea în uşă. Nu—i vorbă că şi hangiul îl zări pe flăcău, ba încă de departe. Dar se dădu speriat înapoi, fiindcă arătarea care înainta spre el părea o dihanie mai înspăimântătoare şi mai groaznică decât o sperietoare de ciori. Dar până la urmă, hangiul îşi luă inima—n dinţi şi cuteză să—l întrebe:
—De unde vii?
—Din iad.
—Şi cine eşti?
—Sunt fratele cel rufos al lui Scaraoţchi, care mi—e stăpân.

Când auzi de unde vine şi cine e, hangiul nu vru să—l găzduiască, dar de cum desfăcu oşteanul desaga şi—i arătă aurul, jupanul se şi grăbi să—i deschidă uşa.

Oşteanul nu—i luă în seamă temenelele şi—i porunci să—i dea odaia cea mai bună şi să—i aducă mâncărurile cele mai alese pe care le avea. După ce mâncă şi bău pe săturate, gândi că—i timpul să—şi odihnească oasele trudite, dar se culcă în pat, fără ca mai înainte să se spele sau să se pieptene, ţinându—se întocmai de ceea ce—i poruncise dracul.

Vezi însă că hangiul rămăsese cu gândul la desaga cu aur şi nu putea nici măcar să aţipească din cauza ei, că mereu o vedea pe dinaintea ochilor... în cele din urmă nu mai putu să rabde şi, furişându—se în toiul nopţii până—n camera unde dormea oşteanul, făcu ce făcu şi fură desaga.

Când omul se sculă a doua zi şi vru să—i plătească hangiului ca să—şi vadă mai departe de drum, ia desaga de unde nu—i. Dar oşteanul nu—şi făcu inimă rea pentru asta şi nici nu socoti că de—acu' o să intre iar la ananghie. Se mângâie singur zicându—şi:

—Bre omule, tu nu eşti cu nimic vinovat de pacostea ce te—a lovit!... Şi făcând cale întoarsă, se duse de—a dreptul în iad. I se jelui el lui Scaraoţchi, povestindu—i toată tărăşenia, şi—l rugă să—l ajute. Iar dracul îi zise:

—la şezi colea, să te spăl şi să te pieptăn, să—ţi tai unghiile şi părul şi să—ţi şterg ochii de toate urdorile!

Şi după ce—l *lăie* şi—l ferchezui, de părea oşteanul ca nou—născut, îi umplu din nou desaga cu bălegar şi—i porunci:

—Acu' du—te de—i spune hangiului să—ţi dea aurul înapoi, că altminteri dau o fugă până la el şi—l iau în iad, să—mi aprindă focul în locul tău!

Omul se duse la hangiu şi—i zise cum îl învăţase dracul:

—Dă—mi înapoi aurul pe care mi l—ai furat, că de nu mi l—oi da, o să ajungi în iad, în locul meu, şi—o să arăţi ca o sperietoare de ciori, întocmai cum arătam şi eu mai înainte!

Hangiul să moară de spaimă, nu altceva! Se grăbi să—i înapoieze aurul, ba—i mai dădu aur, berechet, pe deasupra, numai să nu sufle o vorbă... Şi oşteanul ajunse putred de bogat.

Luându—şi avuţia la spinare, omul nostru grăbi repede spre casă, că—l ardea dorul de taică—său. Dar în drum îşi cumpără o haină de pânză proastă şi şi—o puse pe el. Şi pe unde trecea, cânta de mama focului, că patima asta a cântecului o învăţase în iad, de la Scaraoţchi... Şi se întâmplă că în împărăţia aceea domnea un împărat tare bătrân, în faţa căruia oşteanul nostru fu dus să cânte.

Împăratului îi merseră la inimă cântecele oşteanului şi se simţi ca—n tinereţele lui cele aprige; şi cum prinsese drag de cântecele acelea şi de omul care le zicea cu atâta foc, se arătă gata să—i dea de nevastă pe fiica lui cea mai mare. Dar de îndată ce auzi domniţa că taică—său vrea s—o mărite după un om de rând, îmbrăcat într—o ţoală de pânză proastă, grăi cu trufie:

—De—i aşa, mai bine mă dau pradă apelor şi mă înec!

Atunci împăratul gândi în sinea lui că fata cea mică n—o să se arate chiar atât de năzuroasă. Şi se întâmplă că mezina chiar se supuse voinţei împăratului, fiindcă—l iubea mai mult decât orice pe lume şi nu ieşea din cuvântul său.

Şi aşa, după cum vă spusei, fratele cel rufos al lui Scaraoţchi o luă de nevastă pe fata cea mică a împăratului, şi, după ce se—ntâmplă să închidă ochii împăratul cel bătrân, îi urmă în scaunul domnesc.

BLANĂ DE URS
(Bärenhäuter// Bearskin)

A fost odată un flăcău şi flăcăul ăsta se angaja cu simbrie la oaste, şi având el grad de soldat, se purtă totdeauna ca un viteaz şi când plouau gloanţele pe câmpul de bătaie, el era primul, totdeauna, care ieşea dintre metereze, să le înfrunte. De—ndată ce se gătă *rezbelul* şi se făcu pace, îl slobozîră de la oaste şi mai—marele lui, căpitanul, îi spuse că de—acu' e slobod să plece oriunde—i pofteşte inima.

Da' vezi că părinţii lui muriseră de multă vreme aşa că omul nostru nu se mai putea duce la casa părintească. Şi văzând el că alt reazim n—are, se rugă de fraţii lui să se—ndure şi să—l ţină pe lângă ei până ce şi—o găsi vreun rost. Dar ţi—ai găsit să—i dea vreunul adăpost! Cum erau haini la suflet din cale—afară, numai ce se răstiră la el:

—De ce să ne mai împovărăm şi cu tine că doar n—avem la ce muncă te pune!... Cată de descurcă—te singur!...

Din gură e uşor lucru să—i zici cuiva s—o scoată singur la capăt... Dar cum omul nostru n—avea altă avuţie decât puşca, şi—o puse pe umeri şi o porni în lume să—şi facă un rost. Merse el ce merse şi cam pe la amiază dădu peste o câmpie întinsă—întinsă, pe care nu se zărea nimica alta decât o roată de copaci. Cum îi era inima grea şi mâhnită, se aşează la umbra lor şi începu să cugete la soarta sa. „N—am în pungă nici leţcaie — îşi spuse el în sine — iar de—nvăţat, n—am învăţat altceva decât meşteşugul războiului. Iar acum, că e pace, nu mai au nevoie de mine şi m—au lăsat fără nici un căpătâi!... Eh, viaţă cusută cu aţă, parcă văd c—o să mă întind după un gologan şi că, până la urmă, o să mor de foame!..."

Nu—şi termină el bine gândul, că se stârni deodată un vuiet, de—ai fi zis că o să smulgă copacii din rădăcină, şi, când privi înjur, numai ce văzu în faţa lui un necunoscut care purta o haină verde ca iarba. Necunoscutul era tare arătos, da' vezi că trăgea după el un picior de cal care—l sluţea...

—Ştiu ce—ţi lipseşte — îi grăi necunoscutul — şi—mi stă în putere să te fac să ai bani şi bogăţii cu nemiluita, da' mai 'nainte de a încheia amândoi târgul, vreau să aflu de ţi—e teamă sau nu, ca să nu prăpădesc banii pe degeaba!...

—Na—ţi—o strâmbă că ţi—am dres—o!... Cum i—ar sta unui soldat să fie fricos?... îşi dădu ifose omul nostru. Pune—mă la încercare şi—ai să vezi.

—Chiar aşa o să fac! spuse făptura aceea ciudată. Hei, oşteanule, ia priveşte înapoia ta!...

Soldatul îşi întoarse capul şi numai ce văzu o matahală de urs, care se îndrepta spre el tropăind din tăpălige şi mormăind grozav.

—Olio, ursule — răcni soldatul — stai tu, frăţioare, că o să te gâdil puţintel pe la nas, şi—o să—ţi treacă pofta să mai mormăi!...

Nu—şi termină bine vorbele, că şi puse puşca la ochi şi trase drept în botul namilei. Şi—n aşa fel ţinti, că ursul căzu lat la pământ şi nu se mai mişcă.

—Mi—ai făcut dovada că nu—ţi lipseşte curajul, asta—i drept — grăi străinul — dar cu asta tot nu putem încheia socoteala noastră. Ai mai avea ceva de îndeplinit...

—Dacă nu—mi pun în joc mântuirea sufletului — răspunse soldatul, care acum luase bine

seama cu cine are de—a face — află că nu mă dau în lături de la nimic!...

—Asta ai s—o vezi singur!... îl luă cam de sus vânătorul în haină verde. Şi acu', ascultă despre ce e vorba, că—i o nimica toată... Şapte ani de—aci înainte nu ţi—e îngăduit să te speli, să—ţi piepteni barba şi părul şi să—ţi tai unghiile. Şi mai e ceva: în ăst timp o să porţi numai haina şi mantaua pe care ţi le—oi da eu! De—o fi să dai ortul popii în aceşti şapte ani, atunci eşti al meu, iar de vei rămâne în viaţă, atunci vei fi slobod şi te vei bucura de bogăţie până la sfârşitul zilelor.

Se gândi soldatul cât era de strâmtorat şi, cum înfruntase de atâtea ori moartea, se hotărî să—şi pună în joc viaţa şi de data asta, şi încheie târgul cu Scaraoţchi.

Necuratul îşi scoase haina cea verde ca iarba şi, dându—i—o soldatului, spuse:

—Cât timp o să porţi haina asta, n—o să duci lipsă de bani, că ori de câte ori o să bagi mâna în buzunar, o să—ţi zornăie galbenii în palmă.

Apoi îl jupui pe urs de blană şi adăugă: Iată—ţi şi mantaua! Şi—o să—ţi fie şi pat, că pe ea va trebui să dormi de aci înainte, şi pe altul decât ăsta nu—ţi va fi îngăduit să—ţi pui capul! Şi după port o să ţi se zică „Blană de urs"!

După ce spuse acestea toate, necuratul se şi făcu nevăzut.

Soldatul îmbrăcă haina şi băgă mâna în buzunar, să vadă de nu—l păcălise cumva Scaraoţchi. Da' vezi că o scoase plină de galbeni, aşa cum îi spusese necuratul. Apoi îşi puse pe umeri blana de urs şi—o porni în lume plin de voie bună. Şi se înfruptă el din toate câte îi fac bine omului, iar banului pagubă. Primul an trecu destul de uşor, dar vezi că în cel de—al doilea i se schimbă cu totul înfăţişarea şi începu să arate ca o dihanie. Părul îi năpădise aproape întreaga faţă, barba i se încâlcise de—ţi părea că e numai cârlţi, iar degetele nu mai aduceau a degete de om, ci a gheare de jivină. Şi—i erau aşa de rufos obrazul şi de năclăit de murdărie, că de—ai fi semănat pe el sămânţă de hreniţă, ar fi răsărit!...

Cine—l zărea o lua la goană încă de departe, dar cum avea grijă ca îi drumul lui să împartă săracilor bani ca să se roage pentru el să nu moară în ăşti şapte ani, şi mai cu seamă fiindcă nu se zgârcea la bani şi plătea din gros, mai căpăta încă adăpost, să—şi odihnească oasele trudite.

Şi în cel de—al patrulea an, se întâmplă ca—ntr—o amiază să poposească la un han mai arătos. Dar vezi că hangiul nu vru să—l primească, şi nici măcar în grajd, pe—un maldăr de paie, nu—i dădu loc, de teamă să nu se sperie caii de arătarea asta. Cum băgă însă mâna în buzunar şi o scoase plină de galbeni, hangiul se îndupleca şi—l duse pe „Blană de urs" îi spatele casei, la o cămăruţă. Dar de lăsat nu—l lăsă să rămână acolo, până ce nu—i făgădui că n—o să se arate nimănui. Că n—avea chef ca hanul lui să capete o faimă proastă din pricina pocitaniei ăsteia!...

Veniră şi negurile serii, şi—n timp ce „Blană de urs" sta singur şi—şi dorea din suflet să treacă mai repede cei şapte ani de chinuri şi suferinţe, o dată îi veniră la ureche nişte vaiete puternice, ce răzbăteau până la el, dintr—o încăpere alăturată. Şi cum avea o inimă simţitoare şi miloasă, nu se putu opri să deschidă uşa acelei cămăruţe. Păşi el pragul şi numai ce zări într—un ungher un bătrân care plângea în hohote şi—şi tot dădea cu pumnii în cap. „Blană de urs" dădu să se apropie, dar unchiaşul sări în sus şi vru s—o ia la goană. În cele din urmă, auzind că—i vorbeşte cu glas omenesc şi că nu—i o dihanie cum crezuse până atunci, începu să—l asculte. Şi „Blană de urs" găsi să—i spună asemenea cuvinte care—ţi muiau sufletul că, până la urmă, bătrânul îşi ieşi din muţenia în care căzuse şi se îndupleca să—i dezvăluie pricina necazurilor lui.

Şi—i spuse bătrânul că pe vremuri fusese un om cu stare, dar că încetul cu încetul i se dusese toată averea pe apa sâmbetei şi acu' trebuia să îndure mizeria atât el, cât şi fiicele lui şi mai adăugă că atât de nevoiaş era încât nu—şi putea plăti nici măcar gazda, şi din pricina asta urma să fie băgat la închisoare.

—Dacă astea sunt toate grijile ce—ţi apasă sufletul — grăi „Blană de urs" — atunci află că bani am eu de ajuns, ba încă îmi mai şi prisosesc!..

Apoi îl chemă pe hangiu şi—i plăti tot ce datora unchiaşul, ba şi—i mai strecură în buzunar bietului om o pungă plină cu aur.

De îndată ce bătrânul se văzu scăpat de grijile lui, nu mai ştiu în ce chip să—şi arate recunoştinţa. Şi într—un târziu, îl îmbie pe „Blană de urs":

—De nu te stingheresc cumva, vino cu mine, că am nişte fete minuni de frumuseţe... Şi de ţi—e voia, tare m—aş bucura să—ţi alegi una de nevastă. Când or auzi ce—ai făcut pentru mine, sigur sunt că nici una nu se va împotrivi. E drept că ai o înfăţişase cam ciudată, dar cum sunt îndemânatice la toate, or găsi ele ce să—ţi facă să arăţi mai a om!...

Cuvintele bătrânului îi plăcură tare mult lui „Blană de urs" şi cum îi strecurară în suflet nădejdea unor zile mai bune, se învoi bucuros. Porniră ei împreună şi când trecură pragul casei, veni să—i întâmpine fata cea mare a unchiaşului. Şi atât de grozav se înspăimântă ea de chipul soldatului, că strigă ca din gură de şarpe şi—o luă la fugă. Cea de—a doua rămase însă locului şi, cercetându—l din cap până—n picioare, grăi cu dispreţ:

—Cum aş putea să iau de bărbat pe unul care nu mai are înfăţişare omenească? Ursul acela ras, care a fost odată pe—aici şi să dădea drept om, parcă avea mai mult vino—ncoace, zău aşa! Că barem ăla avea o blană de ofiţer şi mănuşi albe!... De—ar fi numai urât, poate că m—aş obişnui cu el, dar îţi îngheaţă sângele în vine când îl priveşti, că—i ca o dihanie!... Şi nu are nici măcar o haină ca lumea pe el...

Fata cea mai tânără nu se pripi, cum făcuseră celelalte două surori, şi zise cu blândeţe:

—Dragă tată, de vreme ce omul ăsta nu s—a dat îndărăt să te scoată din nevoie, înseamnă că are suflet bun. I—ai făgăduit c—o să—i dai o mireasă şi cuvântul e cuvânt: trebuie să ţi—l ţii!...

Ei, cum se însenină „Blană de urs" când auzi spusele fetei!... Păcat că—i era faţa năpădită de păr şi rufoasă din cale—afară, că altfel s—ar fi putut vedea cum îi râde de bucurie!...

Cum i se luase o piatră de pe inimă, „Blană de urs" se grăbi să scoată din deget un inel şi, frângându—l în două îi dădu fetei o jumătate, iar pe cealaltă o opri pentru sine. În jumătatea dăruită miresei scrise numele lui, iar în jumătatea ce şi—o oprise scrise numele ei. Şi—o rugă fierbinte să păstreze cu grijă ceea ce—i încredinţase. Apoi îşi luă rămas—bun şi, mai înainte de a trece pragul, grăi către fată:

—Mai trebuie să colind încă trei ani prin lume şi de nu mă întorc la capătul lor, atunci eşti liberă, fiindcă înseamnă că mi—am dat duhul. Da' dacă ţi—o fi tot timpul gândul la mine, poate c—oi rămâne în viaţă şi—o să fiu al tău!...

De cum plecă „Blană de urs", biata mireasă se înveşmânta toată în negru şi de câte ori îi zburau gândurile la mirele ei, lacrimile îi *podideau* ochii şi—i scăldau faţa. Dar vezi că surorile cele haine o luau în râs şi n—aveau pentru ea decât vorbe de batjocură.

—Bagă de seamă — îi spuse într—o zi cea mai mare, hlizindu—se la fată — când o fi să—i dai mâna, o să te pomenești că—ţi dă o labă!...

Cea de—a doua soră nu se lăsă nici ea mai prejos:

—Fereşte—te, că doar ştii cât le plac urşilor dulciurile!... Şi dacă o să—i placi, tare mă tem c—o să te mănânce!... da' în schimb — continuă ea — o să avem o nuntă plină de veselie, că doar e ştiut că urşii joacă bine!...

La toate vorbele astea pline de zeflemea şi venin, mireasa tăcea chitic, dar de bătut nu se dădea bătută defel, şi—n sufletul ei nutrea speranţa că la soroc, mirele juruit o să se înapoieze teafăr şi plin de voioşie.

În ăst timp „Blană de urs" colinda lumea dintr—un loc într—altul şi, pe unde putea, făcea bine şi dăruia bănet din belşug celor sărmani, ca să se roage pentru el să rămână în viaţă.

Şi trecu aşa timpul tară contenire, zi de zi şi ceas de ceas. Şi—ntr—un sfârşit, când se scurse şi ultima clipă din cei şapte ani, se duse iarăşi pe câmpia aceea nesfârşită şi se aşează sub roata copacilor. După scurta vreme începu a vui vântul atât de năprasnic, de ziceai că o să—l zboare—n văzduh, cu copaci cu tot. Şi numai ce se ivi în faţa lui necunoscutul, care—l privi

ursuz şi cam chiondârâş. Apoi, cu năduf, îi zvârli oşteanului haina lui jerpelită, şi—şi ceru înapoi haina cea verde ca iarba.

—N—ai grijă c—o să ţi—o dau, da' e vorba că n—am ajuns încă acolo! îl repezi „Blană de urs". Mai întâi şi—ntâi să mă faci curat cum am fost! Mai de voie, mai de nevoie, Scaraoţchi trebui să aducă apă şi să se apuce să—l spele, să—i pieptene părul şi să—i taie unghiile, că n—avea încotro: pierduse rămăşagul!... Şi după ce—l ferchezui el pe oştean, acesta parcă nici nu mai semăna cu cel de acu' şapte ani: căpătase o înfăţişare de războinic viteaz şi era mult mai chipeş şi mai arătos.

Scaraoţchi nu mai stătu mult acolo, că n—avea de ce să fie voios în preajma soldatului, şi după ce se făcu nevăzut, fară să—i mai cate omului vreo pricină, „Blană de urs" se simţi mult mai uşurat. O porni el spre oraş şi, îmbrăcându—şi o minunată haină de catifea, ce—i venea ca turnată, se sui într—o caleaşca trasă de patru cai albi şi—l îndemnă pe vizitiu să zboare ca vântul şi ca gândul la aleasa inimii lui. Ajunse el la casa miresei, dar vezi că nimeni nu—l recunoscu. Bătrânul îl luă drept o mare căpetenie de oşti, de viţă aleasă, şi—l conduse în încăperea unde şedeau fiicele lui. Şi străinul trebui să se aşeze între cele două fete mai vârstnice, că aşa cerea datina. Iar ele se grăbiră să—i toarne vin şi—l îmbiară cu cele mai alese bucate. Şi amândouă îl priveau cu nesaţ şi—n cugetul lor gândeau că bărbat mai arătos şi mai chipeş decât ăsta, în toată lumea nu s—a mai văzut.

În ăst timp, mireasa şedea în faţa lui, în haine cernite, cu ochii plecaţi şi fară să scoată un singur cuvânt, că nu—i mai ardea de nimic de când plecase „Blană de urs". într—un sfârşit, străinul aduse vorba despre însurătoare şi—l întrebă pe tatăl fetelor de nu s—ar învoi să—i dea pe una dintre ele de nevastă. Cum auzîră despre ce vorbeşte străinul, cele două fete mai mari săriră în sus de bucurie şi dădură buzna în iatac, să se înveşmânteze cu cele mai frumoase rochii pe care le aveau. Şi fiecare din ele trăgea nădejde că ea va fi aleasa!

De îndată ce rămase singur cu mireasa lui, străinul scoase jumătatea de inel pe care o purta cu sine şi, fară să fie văzut, o azvârli într—un pocal cu vin. Şi întinzând peste masă pocalul, îl oferi fetei. Mireasa îl luă din mâna străinului, că nu se cădea altfel, şi după ce sorbi vinul, numai ce văzu pe fundul pocalului o jumătate de inel. Vai, cât de tare începu atunci să—i bată inima, de—ai fi zis că e gata să—i sară afară din piept!... Scoase şi ea cealaltă jumătate, pe care o purta la gât, legată cu o panglică, şi încercând—o, pe dată îşi dădu seama că cele două jumătăţi se potriveau întocmai.

Şi parcă vrând să—i arate că nu se înşela, străinul îi spuse:

—Sunt mirele tău, pe care l—ai cunoscut sub chipul făpturii ce i se zicea „Blană de urs", dar mi—am redobândit înfăţişarea omenească şi nu mai sunt rufos ca înainte.

Apoi se duse de—o îmbrăţişa şi—i dădu şi—o sărutare. În ăst timp, intrară şi cele două surori, tare împopoţonate, şi când văzură ele că mândreţea aceea de bărbat o alesese ca mireasă pe sora lor cea mai mică, şi când mai şi auzîră, după toate, c—ar fi chiar „Blană de urs", pe dată o luară la goană, tunând şi fulgerând. Şi cum mânia şi furia le întunecară cugetele, una din ele se înecă în fântână, iar cealaltă se spânzură de un copac.

Când se lăsă seara cineva bătu la uşă. Mirele se grăbi s—o deschidă şi numai ce—l văzu în prag pe Scaraoţchi, îmbrăcat în haina aceea verde ca iarba.

—Vezi, soldăţoiule, nici eu n—am rămas în pagubă! N—am dobândit sufletul tău, dar am căpătat în schimb două suflete!...

BOURELUL ŞI URSUL(împărăţelul şi ursul)
(Der Zaunkönig und der Bär// The willow—wren and the bear)

Ursul şi lupul se plimbau prin pădure într—o zi de vară.Ursul,auzind un cântec de pasăre,l—a întrebat pe tovarăşul său:
—Ce pasăre să fie asta,care are un glas atât de frumos?
—E regele păsărilor,răspunse lupul.Se cuvine să—i dăm bineţe.
Era bourelul.
—Dacă—i aşa,reluă ursul,mi—ar plăcea să—i văd palatul.Vrei să mi—l arăţi?
—Nu—i atât de uşor cum crezi,răspunse lupul. Mai întâi să aşteptăm reîntoarcerea reginei.

Cam în acelaşi timp,aceasta se ivi,urmată foarte îndeaproape de rege.Amândoi duceau în cioc viermişori pentru puii lor.Ursul se gândea să—i urmărească, dar lupul l—a reţinut,spunând:
—Aşteaptă ,până vor pleca din nou ..

Şi ţinând minte locul unde era cuibul au plecat în treaba lor.

Dar ursul era nerăbdător să cunoască palatul regelui.Şi de aceea au făcut cale întoarsă,tocmai când regele şi regina plecaseră.Ursul şi—a aruncat privirea peste cuib şi a zărit la un loc cinci,şase puişori.
—Acestă să fie oare palatul regelui?? strigă el. Josnică locuinţa,n—am ce zice.Prin urmare nici voi nu puteţi fi odrasle regeşti,ci nişte biete vieţuitoare de rând.

Cuvintele aruncate de urs au provocat mare mâhnire puişorilor.
—Nuu, nuu ,au strigat puii,părinţii noştrii sunt de neam.Ursule,vei fi pedepsit pentru cuvintele tale nechibzuite!!

Şi ursul,dar şi lupul s—au speriat tare în faţa acestor ameninţări şi au plecat în goană mare spre vizuinile lor.

În acest timp,boureii cei tineri ţipau într—una şi de cum şi—au văzut părinţii care duceau hrana în cioc au şi spus:
—Nu ne mai atingem de nicio muscuIiţă şi nu ne mai mişcăm din cuib ,chiar dacă ar însemna să murim de foame,dacă nu vom fi răzbunaţi pentru jignirea pe care ne—a adus—o ursul.
—Fiţi pe pace,le răspunse bourelul cel bătrân,lucrurile se vor descurca repede de tot.

Porni în zbor împreună cu regina spre vizuina ursului şi—i spuse astfel:
—Flecar bătrân,pentru ce mi—ai mâhnit copilaşii?Te vei căi,pentru că voi duce cu tine o luptă pe viaţă şi pe moarte.

Îngrozit,ursul şi—a chemat în ajutor tot neamul dobitoacelor cu patru picioare. Boul, măgarul, cerbul, căprioară, vacă , şi aşa mai departe.

La rândul lui, bourelul a chemat toate zburătoarele pământului nu numai păsările mari şi mici, dar şi gazele înaripate: muşte, cărăbuşi, albine şi viespii.
În ziua luptei ,bourelul a trimis iscoade ca să afle cine era căpetenia oştirii

dobitoacelor.Viespea,fiind cea mai sprintenă dintre toate,a pornit în goană spre mijlocul pădurii unde se afla tabăra dușmană.S—a ascuns sub o frunză și ascultă:

—Cumătra vulpe,tu ești cea mai șireată dintre dobitoace.Fii căpetenia noastră și condu—ne în lupta a rugat—o ursul pe vulpea cea șireată.

—Cu multă bucurie, a răspuns vulpea.Dar care va fi semnalul de luptă?

Nimeni nu știa,însă.

—Eu am coada lungă și stufoasă ca un stindard înflăcărat.Cât timp o voi ține în sus,lucrurile vor merge bine și înseamnă să mergem înainte,a adăugat vulpea.Când însă o voi lăsa în jos..fiecare să—și caute scăparea,mai spuse șireată.

Viespea ,care auzise totul,s—a întors la bourel și i—a povestit totul.

Dimineața devreme,dobitoacele au pornit grămadă spre câmpul de luptă de simțeai că se cutremură pământul.Bourelul a venit și el pe sus ,urmat de întreaga—i oștire ce nu—și mai găsea astâmpărul și făcea parcă să vibreze cerul.Bătălia a început.Bourelul a trimis viespea să se ascundă sub coadă vulpii și s—o înțepe fără să mai stea pe gânduri.La cea dintâi împunsătura vulpea a tresărit,și—a ridicat un picior în sus și îndărătnică ,și—a lăsat coada într—o parte.La cea de—a doua ,a lăsat—o în jos,dar la cea de—a treia n—a mai putut să se stăpânească,și—a băgat coada între picioare și a început să urle.. Văzând acestea,animalele au crezut bătălia pierdută și au luat—o la fugă să se salveze.

Astfel,zburătoarele au câștigat bătălia.

Regele și regina s—au îndreptat către cuib ,strigând:

—Copii,bucurați—vă,beți și mâncați,am câștigat lupta.

—Nu,au răspuns tinerii bourei.Nu ne vom atinge de nimic până când ursul va veni la cuib și—și va cere iertare,recunoscând că ne tragem din neam de regi.

Bourelul cel bătrân zbura,atunci spre vizuina ursului și—i spuse:

—Bătrâne palavragiu,vino iute la cuibul puișorilor mei și recunoaște că ai greșit când ai spus ce ai spus!Altfel va fi vai și amar de tine!!

Ursul,îngrozit,a pornit spre cuib mai mult târându—se ,dar și—a cerut iertare.

De abia atunci mititeii bourei s—au simțit satisfăcuți.Au mâncat și au băut și s—au veselit până la miezul nopții.

TERCIUL DULCE

(Der süße Brei// Sweet Porridge; The Magic Porridge Pot)

Era odată o fată săracă şi credincioasă care trăia împreună cu mama ei. într—o zi s—au pomenit că nu mai au ce mânca. Atunci copila plecă de acasă în pădure, unde întâlni o femeie bătrână. Aceasta îi cunoştea deja necazul şi—i dărui o oală fermecată. Dacă—i ziceai: „Oală, fă mâncare", făcea un terci dulce, iar dacă—i ziceai: „Oală, opreşte—te!", înceta să mai gătească.

Fata îi duse maică—sii oala şi acum aveau destul terci ca să—şi potolească foamea, aşa cum doriseră ades.

După un timp, fata plecă iar şi mama, rămasă acasă, spuse: „Oală, fă mâncare". Oala făcu, ea mancă pe săturate, dar când voi s—o oprească, nu mai ştiu ce să zică. Aşa că oala gătea mereu terci, acesta dădu pe dinafară, umplu bucătăria, casa, casa vecină, strada, şi deja devenise o primejdie pentru toată lumea şi nimeni nu ştia cum să oprească revărsarea terciului. în sfârşit, când mai rămăsese doar o casă din oraş neacoperită de terci, veni şi fata care zise: „Oală, opreşte—te!" şi oala încetă să mai facă terci. Dar, de atunci, cine venea în oraş trebuia să mănânce terci.

NĂTÂNGII(proştii)
(Die klugen Leute// Wise folks)

A fost odată un ţăran şi într—o bună zi ţăranul ăsta îşi luă de după uşă toiagul de alun şi—i zise nevesti—sii pe care o chema Trina:

—Măi femeie, vezi că eu mă duc cu treburi prin târg şi trei zile o să lipsesc de acasă. Dacă în timpul aista s—o întâmpla să treacă pe la noi vreun negustor de vite şi—o vrea să ne cumpere cele trei vaci din bătătură, vezi să scapi de ele negreşit, dar să te tocmeşti la preţ şi să nu le dai pe mai puţin de două sute de taleri; două sute, înţelesu—m—ai, femeie?

—Doamne, bărbate, da' du—te liniştit şi nu—ţi mai bate atâta capul cu trebuşoara asta, că doar de—atâta lucru oi fi în stare! îi răspunse nevastă—sa.

—Bine, femeie, eu atâta îţi spun! i—o întoarse bărbatu—său. Că doar ştii că ai căzut în cap când erai de—o şchioapă şi—ncă şi acu' ţi—o mai ia mintea razna din pricina asta; da' bagă de seamă ce—ţi spun, că dacă faci vreo prostie, uite, cu toiagul ăsta de-l ţin în mână, îţi trag un toc de bătaie de o să—ţi aduci aminte de ea câte zile oi avea; şi—o să am grijă să te altoiesc aşa de bine, de să nu se ducă vineţeala un an!

Şi cicând astfel, omul plecă la treburile sale.

A doua zi de dimineaţă, femeia se pomeni în ogradă cu negustorul de vite, dar nu fu nevoie să se tocmească prea mult cu el, că omul când auzi preţul, se învoi numaidecât.

—Mă învoiesc bucuros să le iau, îi zise el femeii, că, drept să—ţi spun, îmi pare că preţul e bun pentru aşa frumuseţe de vaci. Aşa că, ce mai tura—vura, le iau chiar acu'.

Şi fără să mai stea pe gânduri, dezlegă vacile din lanţ şi le scoase din staul, dar când să iasă din ogradă, femeia îl apucă de mâneca cămeşii:

—Păi trebuie să—mi dai cei două sute de taleri acu', că altfel nu pot să—ţi dau vacile!

—Ce e drept e drept, îi răspunse negustorul, da' n—am cum, că mi—am uitat acasă chimirul cu bani. Da' uite cum facem, ca să nu crezi că te păcălesc: iau acu' două vaci şi pe una ţi—o las zălog şi—o iau când vin cu banii.

Femeia socoti ce socoti în mintea ei şi cum i se păru bun târgul, îi dădu negustorului vacile, gândindu—se în sinea ei: „Să vezi ce mulţumit o să fie Hans când o să afle ce deşteaptă am fost!"

A treia zi, ţăranul se întoarse acasă, aşa cum zisese, şi cum intră în bătătură, o şi întrebă pe femeie dacă vânduse vacile.

—Păi cum nu, bărbate'?! zise femeia fudulindu—se. Şi—ncă pe două sute de taleri, taman cum mi—ai zis tu, chit că la drept vorbind nu prea făceau atât. Da' negustorul s—a învoit una—două la preţ...

—Şi unde sunt banii? o întrebă bărbatu—său.

—A, banii nu i—am luat încă, fiindcă bietul negustor îşi uitase acasă chimirul. Da' fii pe pace, că acuş o să ni—i aducă, doar nu—i de lepădat aşa zălog!

—Ce zălog? o descusu bărbatu—său.

—Păi una din cele trei vaci ale noastre. A lăsat—o aici, până vine cu banii pe celelalte

două. Şi ca să vezi, bărbate, ce deşteaptă am fost, află că am oprit—o pe junincă, să nu stricăm prea mult nutreţ pe ea!

Când auzi ce făcuse nevastă—sa, pe bărbat îl apucară toate pandaliile şi aşa de grozav se mânie că, punând mâna pe băţ, era cât pe ce să o altoiască după cum îi făgăduise la plecare. Da' ce—i veni lui în minte, că o dată lăsă ciomagul jos şi—i zise nevesti—sii:

—Femeie, neghioabă mai mare ca tine nu cred să fie pe faţa pământului, da' fiindcă mi—e milă de tine, uite cum facem. Mă duc la drumul mare şi trei zile o să stau acolo să văd dacă găsesc pe cineva mai nătâng decât tine; şi dacă găsesc, ai scăpat de cotonogeală, da' dacă nu, va fi vai şi amar de pielea ta, că o să te scarmăn întocmai cum ţi—am zis când am plecat de—acasă.

Şi zicând astfel, omul o luă din loc şi când ajunse la drumul mare, se aşeză pe un bolovan şi se puse pe aşteptat să vadă o da peste vreun neghiob mai mare ca nevastă—sa?! Şi stând aşa, numai ce văzu apropiindu—se o căruţă. Şi în căruţă era o femeie care stătea în picioare, în loc să stea pe legătura de fân de lângă ea sau să meargă pe lângă căruţă şi să mâne boii. Iar ţăranul, mirat foarte de ceea ce vedea, îşi zise în gând: „Taci, că am dat taman peste ce căutam!"

Şi numai ce începu să ţopăie şi să alerge de colo până colo înaintea căruţei, prefăcându—se că n—ar fi fost chiar în toate minţile.

—Da' ce poftești, omule, şi de unde vii '? îi zise femeia. Că nu—mi prea pari de prin locurile noastre.

—Păi, aici ai dreptate, că vezi tu, cumătră, eu tocmai am picat din cer! îi răspunse ţăranul, şi—acu' treaba e că nu mai ştiu să ajung înapoi. Nu cumva ştii tu să—mi spui pe unde s—o apuc?

—Habar n—am cum să ajungi înapoi, îi zise femeia, da' dacă zici că ai picat din cer, atunci nu—ncape îndoială că—mi poţi spune ce face bărbatu—meu, fie—i ţărâna uşoară, că—s trei ani de când l—a luat Dumnezeu. Că doară nu—i cu putinţă să nu—l fi văzut pe acolo!

—Păi cum să nu—l văd, îi răspunse ţăranul, uluit de atâta prostie. Da' vezi că nu toţi au viaţă uşoară în ceruri. Bunăoară, bărbatu—tău, săracu', are o turmă de oi şi tare se mai chinuie cu ele. Că toată ziua o iau la goană prin munţi şi se răzleţesc prin pustietăţile alea şi el amărâtu' o ţine numai într—o fugă ca să le—adune la loc. Şi de—atâta hăituiala, i s—au zdrenţuit hainele că abia se mai ţin pe el. Şi baiul e că în cer nu—i nici un croitor, că Sfântul Petru îi întoarce înapoi pe toţi de la poarta raiului, după cum sunt sigur că ai auzit deja.

—Doamne sfinte, cine s—ar fi gândit la una ca asta?! se apucă să strige plângând femeia, când auzi câte pătimeşte bărbatu—său în ceruri. Da' ştii ce m—am gândit, mă duc să—ţi aduc hainele lui cele bune, că le am încă în dulap, şi tare ţi—aş mulţumi dacă i le—ai da când ajungi înapoi în rai, ca să nu mai umble aşa zdrenţăros şi să fie şi el în rândul lumii.

—Cu dragă inimă aş face—o, cumătră, îi răspunse ţăranul, da' vezi că nu—i voie să intrăm cu haine în rai şi cum ne văd cei de la poartă cu ele, cum ni le iau.

—Auzi, ştii ce mă gândesc atunci? nu se lăsă femeia. Tocmai am vândut ieri nişte grâu fain de tot şi am luat o grămadă de bani pe el; o să—i trimit banii ăia, că sunt sigură că dacă—i pui bine în buzunar, n—o să te bănuiască nimeni acolo în ceruri că ai galbeni la tine.

Ţăranului mai nu—i veni să creadă ce auzi, dar prefăcându—se cât putu de bine, îi răspunse:

—De, ce să zic şi eu... Da' dacă nu găseşti altă cale, atunci fie, o să—ţi fac hatârul ăsta!

—Să nu te mişti de—aici, îi zise bucuroasă cumătră când îl auzi că primeşte s—o ajute, că mă duc să—mi iau punga cu bani şi mă întorc numaidecât. Şi uite, ca să le fie mai uşor boilor să tragă căruţa şi să ajung mai repede, n—o să stau pe fân, o să mân tot aşa, din picioare!

Şi zicând astfel, dădu bice boilor, iar ţăranul, rămas cu gura căscată de atâta prostie, îşi

zise în sinea lui: „Femeia asta e proastă de dă în gropi, da' dacă mi—aduce banii ăia, atunci nevastă—mea chiar e norocoasă, că scapă de bătaie." Nu trecu mult şi cumătră se întoarse cu banii şi ea cu mâna ei îi puse binişor în buzunarul ţăranului. Şi atât de bucuroasă era, că nu mai contenea să—i mulţumească omului că era aşa de bun să—i ducă banii în rai lui bărbatu—său.

Când ajunse acasă, femeia dădu peste fiu—său, care tocmai se întorsese de la câmp, şi—i povesti pe nerăsuflate ce minunăţie i se întâmplase.

—Nici nu ştii cât sunt de bucuroasă că am găsit o cale să—i trimit banii ăia lu' bietu' taică—tău, îi spuse ea feciorului. Cine s—ar fi gândit că trece prin atâtea lipsuri taman în rai?!

—Valeu, mămucă, îi răspunse feciorul, care ascultase uimit peste poate istorisirea maică—sii, mă duc fuga să văd dacă-l mai prind pe omul ăsta de care zici, că doar nu pică în fiece zi oameni din ceruri; tare—s curios să—mi spună şi mie cum e pe—acolo şi cum sunt orânduite toate în rai.

Şi fără să mai stea pe gânduri, puse şaua pe cal şi o porni în galop să-l găsească pe cel despre care—i povestise mamă—sa. Când ajunse la drumul mare, omul nostru stătea sub o salcie şi tocmai voia să—şi numere banii primiţi de la femeie. Cum îl zări, feciorul se duse drept la el şi îl întrebă:

—Bădie, n—ai văzut cumva pe—aici un om picat din rai?

—Ba cum să nu, veni răspunsul, ia, tocmai a luat drumul înapoi spre ceruri şi s—a urcat pe dealul de colo, că ştii, de—acolo ceru—i mai aproape şi ajunge mai iute; socot că l—ai putea ajunge, dacă o ţii într—un galop.

—Valeu, ce ghinion! zise flăcăul. Toată ziulica m—am spetit la câmp şi iaca acu' şi drumul până aici m—a dat gata; da' cum văd că îl cunoşti pe omul cela, mă gândeam dacă n—ai vrea să fii atât de bun şi să dai matale fuga cu calul şi să-l rogi să vină olecuţă până aici, ca să vorbesc şi eu ceva cu el.

„Măi să fie! îşi zise ţăranul. Alt neghiob de dă în gropi!" Şi minunându—se de câtă prostie poate încăpea în mintea omenească, se aburcă în şa şi pe—aici ţi—e drumul. Acu' flăcăul aşteptă până ce se înnopta şi când văzu că omul nu se mai întoarce, îşi zise în sinea lui: „Pesemne omul picat din ceruri se grăbea s—ajungă înapoi în rai, de—aia n—a vrut să se—ntoarcă din cale; şi să ştii că săteanul cela l—a prins pe drum şi i—a dat calul să i-l ducă lui tătâne—meu."

Şi mulţumit că făcuse o faptă bună pentru bietul taică—său, flăcăul se duse acasă şi—i istorisi maică—sii ce i se întâmplase şi cum îi trimisese el răposatului calul în cer, ca să nu—şi mai rupă picioarele alergând după oile celea.

—Tare bine te—ai mai gândit, fiule, îi zise maică—sa, că tu eşti tânăr şi ai picioare sănătoase, aşa că poţi să umbli şi pe jos.

Când ţăranul nostru ajunse la el în bătătură, duse calul în grajd, lângă vaca lăsată zălog de negustorul de vite, şi intrând în casă, îi spuse nevesti—sii:

—Să ştii că ai mare noroc, femeie, că am dat peste doi megieşi încă şi mai neghiobi ca tine, aşa că de data asta ai scăpat de altoială; da' bagă de seamă că data viitoare când oi călca în străchini, îţi pun la socoteală şi neghiobia de—acu'.

Apoi omul îşi aprinse pipa şi lăsându—se în scaunul pe care-l avea moştenire de la bunicu—său, începu să socotească în gând: „Dacă stau bine să mă gândesc, nu am de ce a mă plânge, că m—am ales cu un târg pe cinste: un armăsar bun şi o pungă cu bani pentru două vaci costelive. Păi dacă omu' ar putea trage tot timpul asemenea foloase de pe urma prostiei, zău că m—aş ploconi în faţa ei!"

Astfel se gândea ţăranul nostru, uimit de atâta neghiobie câtă îi fusese dat să vadă. Şi sunt sigur că aşa aţi fi gândit şi dumneavoastră, dragii mei cititori, dacă aţi fi fost în locul lui. Da' mai bine că n—aţi fost, că tare e rău când ai de—a face cu proşti...

POVESTEA UNEI CUCUVELE
(Märchen von der Unke// Stories about snakes)

I

Era odată un copil mic căruia mama lui îi dădea în fiecare zi după amiază un castron de lapte şi bucăţele de pâine, iar copilul stătea şi mânca în curte. Când începea să mănânce, dintr—o crăpătură a zidului casei venea o cucuvea care îşi băga căpşorul în lapte şi mânca împreună cu copilul. Copilul se bucura foarte mult şi când cucuveaua nu apărea, el o striga:

Vino, cucuvaie,
Vino aici, micuţa,
Pâine dacă vrei
Din castron să iei.

Atunci cucuveaua venea şi se înfrupta. Şi îşi arăta recunoştinţa aducându—i copilului dintr—o comoară numai de ea ştiută nişte lucruri foarte frumoase: pietre preţioase şlefuite, perle, jucării de aur. Cucuveaua aceasta bea însă numai laptele şi pâinea o lăsa în castron. Odată, copilul luă linguriţa şi—i dădu uşor peste cap zicându—i: „Fată, ia şi pâine". Mama lui auzi din bucătărie când o bătea cu linguriţa în cap, veni cu o bucată de lemn şi omorî pasărea.

Din acel moment copilul începu să se schimbe. Câtă vreme cucuveaua mâncase cu el, fusese voinic şi mare, acum îşi pierdea pe zi ce trecea roşeaţa din obraz şi devenea tot mai slab, până ce muri. Noaptea începu să cânte o cucuvea, iar alte păsări adunară frunze şi crenguţe, făcând din ele o coroană pe care o puseră pe sicriul copilului.

II

O fată orfană şedea pe zidul ce înconjura un oraş şi torcea. Într—o zi văzu o cucuvea ieşind dintr—o crăpătură a zidului. Întinse baticul ei albastru, din mătase, iar cucuvelei îi plăcu şi veni singură pe batic. Apoi se duse într—o crăpătură a zidului şi aduse o coroniţă de aur pe care o puse lângă fată. Copila ridică coroniţa lucrată în fir de aur şi o puse în alt loc. Nu mult după aceea veni cucuveaua pentru a doua oară; cum nu mai văzu coroana, se duse în crăpătura zidului şi începu să se bată cu capul de pereţi, până ce muri. Dacă ar fi lăsat coroniţa la locul ei pe batic, cucuveaua iar fi adus bucuroasă şi alte lucruri de preţ din lăcaşul ei.

III

Cucuveaua strigă:
„Huhu, huhu".
Copilul spuse:
„Vino aici".
Cucuveaua veni la el, copilul o întrebă despre surioara lui:
„N—ai văzut—o pe Ciorăpel—roşu?"
Cucuveaua spuse:
„Oh, n—am văzut—o. Huhu, huhu, huhu, huhu!"

CALFA DE MORAR ŞI PISICA(calfa de morar cea sărmană şi pisicuţa)
(Der arme Müllersbursch und das Kätzchen// The poor miller's boy and the cat)

A fost odată un morar sărac, şi morarul ăsta n—avea nici nevasta, nici copii, ci numai trei slugi, care—l ajutau la treburile morii. După ce—l slujiră câţiva ani bunicei, morarul îi chema într—o zi şi le zise:

—Eu, feţii mei, sunt bătrân de—acu şi nu mă mai ţin puterile. A venit vremea să mai stau la odihnă, după cuptor. Dar pe voi vă îndemn s—o porniţi la drum, în lumea largă, şi care s—o arata vrednic şi o fi în stare să—mi aducă bidiviul cel mai straşnic, a lui să fie moară; în schimb, mie să—mi dea cele de trebuinţă, câte zile oi mai avea de trăit.

Cel mai tinerel dintre ei era pus totdeauna la muncile cele mai grele. Cei doi flăcăi vârstnici îl luau toată vremea în bătaie de joc, socotindu—l un nătâng, şi n—ar fi vrut nici în ruptul capului ca moara să încapă pe mâinile lui... Dar nu—i vorbă, ca nici el nu râvnea la ea.

În cele din urmă porniră la drum câteşitrei şi, când fură să ajungă la marginea satului, cei doi flăcăi mai mari îi spuseră tontului de Hans, ca aşa se chema prâslea:

—Rămâi, mă, aci, să nu mai baţi drumul degeaba... Ca nevolnic cum eşti, o să găseşti tu cal când o face plopul pere şi rachiţa micşunele!

Dar flăcăul nu vru să—i asculte şi—o porni după ei. Merseră ei ce merseră şi când se înnopta, dădură peste o peştera şi—şi făcură culcuş înăuntru. Cei doi flăcăi mai mari, care se socoteau isteţi nevoie mare, aşteptară până ce—l văzură pe Hans adormit şi apoi, sculându—se binişor de lângă el, porniră din nou la drum. Şi—n sinea lor se bucura rău că s—au descotorosit de prostovan, în felul ăsta dibaci...

Hei, dar prea vă grăbiţi, nenişorilor, c—aţi scăpat voi de Hans, da nici vouă n—o să vă meargă totul ca pe roate şi—o s—o păţiţi urât, când nici n—oţi gândi!...

Când răsări soarele şi flăcăiaşul nostru se trezi din somn, se văzu singur într—o peşteră adâncă şi întunecoasă. Îşi roti el privirea în toate părţile şi striga:

—Doamne, Dumnezeule, unde m—oi fi aflând?

Dar nu se iasă cuprins de deznădejde. Se sculă din aşternutul pe care şi—l făcuse şi o porni pipăind ba în dreapta, ba în stânga; se căţără ici, se căţără dincolo, şi aşa merse tot pe dibuite, până ce ieşi din peştera şi se pomeni într—o pădure.

Dar vezi că nu se bucură prea mult că izbândise să scape de acolo şi—şi spunea în sinea lui: „Cum o să dobândesc eu un cal şi cine—o să mă ajute, când sunt atât de singur şi de părăsit?"

În timp ce mergea el aşa, cu capu—n pământ, sub povara gândurilor, numai ce se întâlni cu o pisicuţă pestriţă care—l întreba cu blândeţe:

—Da încotro, măi băiete?

—La ce ţi—aş mai spune şi ţie, ca tot nu—ţi stă în putere să m—ajuţi!

—Las că ştiu eu bine ce cauţi, ştiu prea bine, stărui pisica. Umbli să găseşti o asemenea mândreţe de bidiviu, să nu—l întreacă nici unul în frumuseţe... Hai cu mine, şi de m—oi sluji cu credinţa şapte ani în şir, te—oi răsplăti la urma c—un cal cum n—ai văzut de când eşti.

„Mai, ciudata pisica, îşi zise flăcăul în sinea lui, da hai să văd dacă—i adevărat ce spune, ori numai lauda—i de ea!"

Porni deci pe urma pisicii, care—l duse la palatul ei fermecat, unde avea slugi numai

pisicuțe. Și toată vremea pisicuțele săreau sprintene pe scări și erau vesele și pline de voie bună.

Seara, de câte ori se așezau la masă, trei dintre ele trebuiau să cânte: una ciupea cu îndemânare strunele harfei, a doua cânta din lăuta, trăgând cu mare dibăcie arcușul peste coarde, iar a treia sună din trâmbiță cât putea de tare, umflându—și bucile obrazului.

După ce sfârșeau de mâncat, pisicile strângeau masa și puneau totul în ordine. Iar stăpâna pisicilor se apropia de flăcăiaș și—i zicea:

—Acu , că ești sătul, vino de joacă cu mine.

—Ba mai pune—ți poftă—n cui, răspundea el, că n—oi juca c—o mita; de când sunt, n—am făcut una ca asta!

—Vasăzică, nu vrei... Hei, pisicilor, duceți—l atunci la culcare!... poruncea ea.

Una o luă înainte și—i lumină drumul cu lumânarea până la iatacul lui, alta îl descalță, alta îi trăgea ciorapii și, la urmă, una din ele sufla în lumânare. A doua zi de dimineața se și înființau să—l îmbrace. Una—i punea ciorapii, alta îi prindea c—o cordeluța, alta îi aducea ghetele, alta îl spala și alta îi ștergea obrazul cu coada.

—Da știi că—i plăcuta treaba asta! ...zicea flăcăiașul și de fiecare dată parcă era mai mulțumit și mai bucuros.

Nu—i vorba ca și el trebuia s—o slujească cum se cuvine pe stăpână—sa! în grija lui cădea ca—n fiecare zi să crape lemnele și să facă surcele. Și ca să aibă unelte numai potrivite pentru trebușoara asta, îi dădură un topor de argint, cu coada de aramă, și icul și ferăstrăul erau tot de argint.

Spărgea el lemne toată ziulica, bea și mânca după pofta inimii și cum nu ducea lipsă ori grijă de nici unele, se învoise cu drag să rămână la palat. Dar vezi ca de la un timp îl apucase un soi de urât, ca în afară de stăpână—sa și de celelalte pisicuțe care o slujeau, nu—i era dat să mai vadă alte chipuri. Odată, cam pe la vremea prânzului, pisica îi spuse:

—Mai flăcăiaș, ia du—te tu de—mi cosește iarba din livada și pune—o la uscat, să se facă otava! Îi puse—n mâna o coasă de argint și o gresie de aur, dar îi atrase luarea—aminte să cate cu grijă la ele și, după ce—o sfârși lucrul, să le aducă înapoi. Flăcăul porni la drum și făcu întocmai cum îl povățuise stăpâna sa. După ce mântui de strâns fânul, îl cără acasă și aduse cu sine coasa și gresia de aur. Și de cum dădu ochii cu pisica, o întreba de nu s—ar învoi să—i plătească simbria ce i se cuvenea.

—Nu ți—o dau, că nu s—a împlinit încă vremea, răspunse stăpână—sa. Ca să fii dezlegat de învoială, mai trebuie să—mi faci câteva lucruri de care am mare trebuință. Uite, ici ai o stivă de lemne de argint, barda, col tar și ce mai trebuie, toate de argint, și să te apuci de îndată să—mi ridici o căsuță. Da , știi, o căsuță numai și numai de argint!

Flăcăul se așternu pe lucru și întocmi căsuța, iar la urmă îi spuse stăpânului c—ar cam fi vremea să—i dea calul făgăduit, ca el își îndeplinise toate îndatoririle... Cei șapte ani erau la capătul soroculuí, trecuseră—n zbor, de parcă s—ar fi scurs numai o jumătate de an. Pisica asculta la ce—i zice, și apoi îl întrebă de nu vrea să—i vadă caii.

—Ba, mai e vorba! răspunse el, arzând de nerăbdare. Atunci pisica îl duse la căsuța, dădu într—o parte o ușă, și numai ce văzu flăcăiașul, într—un grajd, doisprezece cai mândri, unul mai chipeș decât altul, și de atâta cât fuseseră îngrijiți și țesălați, străIucea pielea pe ei ca lumina soarelui, de i se umplu băiatului inima de bucurie. Pisica își pofti slugă la masă, îi dădu să mânânce și să bea, și apoi îi zise:

—De acu poți să te duci acasă, dar bidiviul încă nu ți—l dau. Peste trei zile o să vin eu singură să ți—i aduc!

Flăcăul ce era să mai facă?! Dacă văzu că n—a ieșit așa cum plănuise el, se pregăti de drum, dar în inima lui tot mai nădăjduia că pisica o să—și țină făgăduiala. Stăpână—sa îl însoți câtăva vreme, și după aceea își lua rămas bun de la el și—i arata calea care ducea la moară. Dar cum nu se îndurase să—i dea un rând de straie mai ca lumea, flăcăul fu nevoit să plece tot

cu *sumănaşul* lui vechi şi ponosit cu care venise şi de, în cei şapte ani câţi trecuseră, se înălţase băiatul şi se făcuse ditai voinicul.

Şi se nimeri să ajungă acasă tocmai pe la vremea prânzului şi găsi acolo pe cei doi flăcăi mai vârstnici. Se înapoiaseră la moară cam de multicel şi fiecare adusese cu sine câte un cal, dar al unuia era chior, că făcuse la un ochi albeaţa, iar al celuilalt era şchiop, că suferise de—o vătămătură la chişiţa.

Văzându—l că vine singur, fără de nici un bidiviu, şi că—i zdrenţăros şi plin de colb, ca vai de el, cei doi flăcăi îl luară peste picior de cum paşi în ograda:

—Unde ţi—e calul, mă cască—gură?

—Las că vine el peste trei zile, n—aveţi voi grijă! le răspunse flăcăul din vârful limbii.

Şi auzindu—l ce năzdravanii zice, cei doi flăcăi se stricară de atâta râs, nu altceva.

—De unde naiba să—ţi vină calul, mă nătăraule?! îl întrebară ei printre hohotele de râs. Şi chiar de te—ai căpătui şi tu c—un cal, cine ştie ce mârţoaga răpciugoasă o mai fi şi aia...

Flăcăul intra în casa şi dădu să se aşeze la masă şi el, dar morarul nu vru să—l primească, zicând că e rufos din cale—afară şi i—ar fi ruşine cu el de s—ar nimeri ca tocmai atunci să păşească pragul un străin.

Niţica mâncare tot se îndurară însă să—i dea, dar afară, în ogradă, într—un blid ciobit de pământ. Ast timp, fiindcă se înnoptase, toţi ai casei se pregătiră de culcare. Flăcăul nostru vru să se odihnească şi el, ca de atâta drum cât bătuse era sleit de oboseală, dar cei doi flăcăi îl luară—n râs şi—i ziseră să—şi mute gândul c—ar putea să doarmă în casă, într—un pat ca lumea. Cum n—avea ce altă face, bietul flăcăiaş se văzu silit să—şi caute culcuş în coteţul gâştelor. Şi, virându—se acolo, se întinse pe—o mină de paie şi adormi.

Dis—de—dimineaţă, când se trezi el din somn, nici nu—şi dădu seama că trecuseră cele trei zile de aşteptare. Şi numai că se pomeni că se opreşte în fata morii o calească trasă de şase cai focoşi şi mândri, că luceau de—ţi luau ochii, nu altceva. Iar în urma caleştii venea o slugă care ţinea de dârlogi un alt cal. Era bidiviul cu care trebuia să fie răsplătit flăcăul nostru, pentru cât o slujise pe pisica.

Din caleasca coborî o preafrumoasă odrasla împărătească şi, cu paşi mărunţi şi uşori, intra în casă la morar. Pasămite, domniţa asta nu era alta decât pisicuţa pestriţă Ia care slujise flăcăiaşul nostru timp de şapte ani! când dădu cu ochii de morar, fata îl întreba unde e cel mai nevârstnic dintre argaţii lui. Şi morarul îi răspunse stingherit:

Înălţimea ta, nevrednicul acela e atât de rufos, că—i curg zdrenţele pe el şi nu s—a cuvenit să—l lăsăm într—o casă de oameni! Şi—a făcut culcuş în coteţul gâştelor, că acolo—i de el!

Dar faţă de împărat nu lua seama la vorbele morarului şi—i porunci să—l aducă numaidecât. De voie de nevoie, morarul dete fuga să—l scoată pe flăcău din coteţul gâştelor şi sărmanul fecioraş trebui să se strângă în suman asul lui jerpelit, ca să nu i se vadă goliciunea. Atunci sluga care venise cu fata de împărat scoase dintr—un sipet de la spatele caleştii nişte straie mândre şi strălucitoare şi, după ce—l spala pe flăcău din cap până—n picioare, îl îmbrăcă cu ele. Şi parcă era cu totul altul acum: frumos, de nu—ţi venea să—ţi iei ochii de la el, şi chipeş de ziceai că—i un fecior de împărat.

Fata ceru, după aceea, să i se arate caii pe care—i aduseseră celelalte două slugi ale morarului şi bagă numaidecât de seamă că unul era chior, iar celălalt şchiop. Atunci porunci slujitorului ei să aducă bidiviul pe care—l purtase de dârlogi în urma căieştii.

Şi când văzu morarul aşa mândreţe de cal, zise ca—n ograda lui nu se mai pomenise vreodată asemenea bidiviu şi ca nici pe lume trebuie că nu erau prea mulţi să—i semene...

—Calul, asta, de care te bucuri matale atâta şi—ţi place, afla că e al flăcăului! grai domniţa şi—l privi în ochi cu stăruinţă, ca să fie încredinţat că nu şuguia.

—Păi atunci şi moară e a lui, că i se cuvine cu vârf şi îndesat! se grăbi să răspundă morarul, cu bucurie—n suflet.

Dar domniţa se arata mărinimoasa şi—i spuse că poate să—şi păstreze şi moară, şi calul.

Apoi îl luă de mâna pe flăcăiaşul care se dovedise atât de credincios, îl sui în caleasca şi pleca cu el.

Se—ndreptară către căsuţa pe care o întocmise băiatul cu uneltele de argint şi, ce să vezi, în locul ei se înalţă acum un palat mare şi înalt, de ajungea cu acoperişul până la nori, şi toate lucrurile dinăuntrul lui erau numai de argint şi de aur.

Câtăva vreme după aceea făcură o nuntă ca—n basme, cu mare alai şi veselie. Flăcăiaşul nostru era acum bogat, atât de bogat ca să poată trăi din belşug cât îi era dat să trăiască...

Şi uite că s—au dovedit mincinoşi aceia de—au zis că oamenii care arata cam prostuţi nu pot şi ei să ajungă departe... Ca una e să arăţi prostuţ, şi alta să fii, precum s—a văzut în povestea ce s—a—ncheiat aci!

CEI DOI DRUMEŢI
(Die beiden Wanderer// The two travellers)

Munte cu munte se întâlneşte, darămite om cu om, şi mai cu deosebire cei buni cu cei răi. Şi aşa se făcu odată de se întâlniră pe drum un ciubotar şi—un croitor... Ăsta din urmă era un om mărunţel, plăcut la înfăţişare, voios şi bine dispus totdeauna, de—ai fi zis că—i ploua cu cârnaţi... Şi cum îl văzu pe ciubotar venind dinspre partea ailaltă a drumului, după taşca pe care o avea, numaidecât băgă de seamă care—i meşteşugul şi începu a—l lua în zeflemea printr—un cântecel:

—Coase bine, măi fârtate,
că pingelele mi—s sparte,
chiar cu sârmă, de n—ai ață,
şi mai bate ici, în față,
bate bine—o ţintişoară!...

Da' vezi că ciubotarul nu suferea câtuşi de puţin să fie ţinta vreunei batjocuri, şi o dată se strâmbă la faţă de parcă ar fi înghiţit oţet. Şi păru că—i gata să—l înşface de guler pe croitoraş, ca să—l înveţe minte să nu se mai lege altă dată de oameni. Prichindelul începu însă a râde şi—i întinse *clondirul:*
—N—am spus—o cu răutate, bre omule, la ici de trage o duşcă, să ţi se ducă fierea—n jos şi să te mai răcoreşti!...
Ciubotarul dădu pe gât o înghiţitură zdravănă şi furtuna de pe faţă începu ta să se mai potolească. Îi înapoie croitoraşului clondirul şi—i zise:
—M—am cinstit în lege! Că niciodată nu—i spui să—i fie de bine ăluia de—a băut mai multe păhăruţe, ci ăluia de l—a chinuit setea!... Oare ai vrea să călătorim împreună?
—N—am nimic împotrivă! răspunse croitoraşul. Da' să te însoţesc numai de ai chef să rămânem într—un oraş mare, în care să fie de lucru din plin.
—Păi asta năzuiam să găsesc şi eu — zise ciubotarul. Într—un târguşor nu—i rost de câştig, iar la ţară, ce să mai vorbim, oamenii merg mai curând în picioarele goale...
Porniră deci împreună mai departe şi nu se abăteau deloc din drum şi mergeau tot înainte, cum face nevăstuica pe zăpadă... Timp aveau amândoi prea destul, da' vezi că nu prea aveau ce pune—n gură! De îndată ce ajungeau într—un oraş, începeau a umbla de colo—colo pe la cei din breasla lor, şi cum croitoraşul era atâta de hazliu şi frumuşel, fiecare îi dădea câte ceva, cu dragă inimă. Iar de—i surâdea norocul, mai fura şi câte—o guriţă de la fiica

meşterului. Şi fata i—o da pe furiş, pe după uşă, ca să—i ţină de tovărăşie la drum...

Se revedeau cei doi tovarăşi spre seară, şi când făceau socoteala ce—au dobândit, totdeauna croitoraşul ieşea cu mai mult în traistă. Şi de fiecare dată ciubotarul cel sanchiu făcea o mutră acră şi cârtea:

—De, cu cât e omul mai pişicher, cu atât are şi noroc mai mare!...

Dar croitoraşul nu—i lua în seamă vorbele şi începea să râdă şi să cânte.

Şi cu dragă inimă împărţea cu tovarăşul lui de drum tot ce avea, până ce golea traista. De—i zornăiau câţiva bănuţi în buzunar, pe dată făcea cinste şi, de bucuros ce era, lovea în masă de săreau paharele. Că i se potrivea zicala: „Banii nu fac mulţi purici la mine... Cum au venit, aşa s—au dus!..."

După ce au colindat ei o bucată de vreme, s—a nimerit să ajungă într—o pădure mare prin care trecea drumul spre cetatea de scaun a împăratului. Dar ca să ajungi acolo erau două poteci. Pe una mergeai şapte zile, că era mai întortocheată, iar pe cealaltă, numai două. Vezi însă că nimeni nu ştia care e poteca ce te ducea pe drumul cel mai scurt... aşa că trebuia s—o alegi la întâmplare.

Cei doi drumeţi poposiră sub un stejar, să se sfătuiască încotro s—o apuce şi pe câte zile să cumpere pâine. Într—un sfârşit, ciubotarul zise:

—Trebuie să fim prevăzători şi să socotim c—am avea de făcut un drum şi mai lung dacă nu chiar îndoit decât o fi în adevăr. Eu o să—mi iau pâine pentru şapte zile.

—Ce—e?! sări croitoraşul de colo — să mă cocoşez cărând în spinare pâine pentru şapte zile?! Da ce—s eu: animal de povară, să stau aplecat sub greutate şi să nici nu mă uit înjur, pe unde merg, ca să mă desfătez de frumuseţile drumului?!.. Eu am încredere în steaua mea şi nu—mi pasă de nimic. Banii de—i am la teşcherea sunt buni şi vara şi iarna, în timp ce pâinea se usucă de căldură şi mai şi mucegăieşte, pe deasupra. Că doar nici haina mea nu—i mai lungă decât până la glezne, şi m—or ţine curelele!.. La urma urmei, de ce n—am găsi drumul cel mai scurt, că nu mă ştiu cu ghinion?!.. Pâine pentru două zile mi—o fi prea destul!.. Şi cu asta, basta!...

Fiecare îşi cumpără pâine după cum socotise de cuviinţă, şi apoi o porniră, la noroc, prin pădure. Iar aci se înstăpânise o tăcere ca—n biserică. Nu sufla nici o adiere, nu murmura nici un izvor, nu triluia nici o pasăre, iar printre crengile dese nu—şi făcea loc nici o rază de lumină. în ăst timp, ciubotarul mergea tară să scoată un cuvânt, că—l înghioldea zdravăn pâinea din spinare. Şi de trudit ce era, sudoarea îi curgea şiroaie pe faţa morocănoasă şi întunecată. Croitoraşul era însă plin de voioşie şi ţopăia încolo şi—ncoace, fără astâmpăr. Şi—n timp ce cânta din frunză sau îi zicea din gură, se gândea în sinea lui:

„Cred că şi soarele de pe cer s—ar bucura, de i—ar fi dat să mă vadă cât îs de vesel!... Da' uită că nu—i chip să pătrundă prin desişul ăsta!..."

Se scurseră aşa două zile, dar la a treia, croitoraşul luă seama că pădurea n—are de gând să se termine şi, cum îşi mâncase toată pâinea, inima parcă tot i se mai strânse oleacă. Da' nu—şi pierdu câtuşi de puţin curajul, ci se bizui pe norocul lui. Când veni seara, se culcă flămând sub un copac, iar în dimineaţa următoare o porni la drum tot cu maţele goale. Şi la fel se petrecură lucrurile şi—n cea de—a patra zi. Şi când ciubotarul se aşeza pe câte—un ciot de copac să—şi îmbuce mâncarea, croitoraşul, sărmanul, n—avea altceva de făcut decât să se uite cu jind la el şi să înghită în sec!.. Şi ori de câte ori se ruga să—i dea şi lui măcar o cojiţă de pâine, hainul de ciubotar îi râdea în nas, batjocoritor, şi—l lua în răspăr:

—Las' că n—oi păţi nimic!.. Că doar ai zburdat tot timpul. La urma urmei, poţi să încerci o dată cum e şi când nu eşti vesel!.. Vorba proverbului: „Păsările care cântă în revărsatul zorilor, seara, le prinde uliul!"

Pe scurt, ciubotarul n—avea nici pic de milă de croitoraşul care flămânzea de atâtea zile. În cea de—a cincea dimineaţă, bietul croitor nu să mai putu scula, că—l doborâse slăbiciunea. Şi de lihnit ce era, abia mai deschidea gura. Obrajii i se făcuseră pământii, iar ochii îi erau roşii

şi fară strop de viaţă în ei. Dacă văzu că aşa stau lucrurile, ciubotarul îi zise:
—O să—ţi dau pentru azi o bucată de pâine, da' să nici nu te gândeşti c—o primeşti de pomană. Pentru ea o să—ţi scot ochiul drept! Nenorocitul croitor n—avu încotro şi trebui să primească târgul. Că de s—ar fi împotrivit, n—ar mai fi apucat să vadă lumina zilei. Mai plânse el o dată cu amândoi ochii şi, într—un sfârşit, ciubotarul îi străpunse ochiul drept c—un vârf de cuţit. Pasămite, hainul ăsta avea o inimă de piatră şi nu ştia ce—i îndurarea omenească! Şi—n timp ce ciubotarul îl schilodea, croitoraşului îi veniră în minte vorbele maică—si, când îl prindea că se înfruptă pe furiş din cămară: „Mănâncă tu cât pofteşti acu', da' nu te teme, c—o să suferi peste măsură!..."

După ce—şi mancă pâinea atât de scump plătită, croitoraşul îşi reveni şi pe dată îşi uită de năpasta care—i căzuse pe cap. Şi—şi făcu inimă, zicându—şi că şi c—un singur ochi o să poată vedea destul de bine toate cele câte se petrec pe lume, numai sănătos să fie!... Dar în cea de—a şasea zi aşa de tare îl chinui foamea, că aproape îl leşină la inimă şi se simţi sleit. Şi când veni seara, căzu din picioare lângă un copac. În dimineaţa a şaptea nu se mai putu scula, că era vlăguit de tot, şi moartea îl pândea la tot pasul.

Dacă văzu ciubotarul că croitoraşul e la un pas de moarte, îi zise c—un glas prefăcut:
—Uite că mă milostivesc iar de tine, şi—ţi mai dau o bucată de pâine Da' să nu crezi c—o primeşti degeaba! Pentru bunătatea ce ţi—o fac, o să—ţi străpung şi celălalt ochi.

Abia atunci îşi dădu seama croitoraşul că trăise până atunci ca un uşuratic, fară să se gândească la ziua de mâine şi, neavând încotro, îi zise:
—Fă ceea ce trebuie să faci şi eu o să sufăr ceea ce mi—e dat să sufăr! Da' adu—ţi aminte că va veni un ceas când o să plăteşti cu vârf şi îndesat felul nelegiuit cum te—ai purtat cu mine. Că doar n—am meritat deloc să mă urgiseşti într—un asemenea chip. Da' să ştii că odată şi—odată voi fi răzbunat!... în zilele bune am împărţit cu tine tot ce—am avut, fară să—ţi pretind nimic în schimb, în timp ce tu mă laşi nenorocit pe toată viaţa. Oare uiţi că meseria mea e de aşa fel că dacă dau o împunsătură, trebuie să dau alta alături?.... Dacă oi fi lipsit de vedere, de—acu' înainte, cum o să pot coase, ca să—mi agonisesc pâinea zilnică?!... N—o să fiu în stare şi—o să trebuiască să cerşesc... Da' când oi fi orb, barem să te înduri să nu mă laşi singur, că altfel aş pieri!

Vezi însă că ciubotarul avea o inimă de piatră şi toate tânguirile croitoraşului nu—i muiară cât de cât inima... Şi cum în sufletul lui nu mai avea pic de îndurare, luă cuţitul şi—i străpunse şi cel de—al doilea ochi. Apoi îi puse codrul de pâine în mână, să—şi potolească foamea, şi—i mai dădu şi un toiag. Şi când socoti că au făcut destul popas, îl îndemnă să meargă în urma lui.

De îndată ce apuse soarele, ieşiră din pădure şi drept în faţă, pe câmp, se înălţa o spânzurătoare. într—acolo îl şi duse ciubotarul pe bietul croitoraş, care mergea ca vai de el şi, după ce stătu cu el oleacă, îl părăsi fară de veste şi plecă în drumul lui. De trudit ce era, de durere şi de foame, nenorocitul adormi şi dormi somn fară vise toată noaptea. Când se lumină de ziuă, se trezi, dar nu—şi putu da seama în ce loc se află. De spânzurătoare atârnau doi păcătoşi şi pe capul fiecăruia stătea câte o cioară. Şi numai ce prinse unul să zică:
—Te—ai trezit, frăţioare'?
—Da, sunt treaz de mult! răspunse cel de—al doilea.
—Atunci o să—ţi spun ceva — începu primul. Află că roua de—a picurat peste noi azi—noapte, de pe spânzurătoare, are darul să redea vederea aluia de s—ar spăla cu ea pe ochii veştezi. De—ar ştii asta orbii, câţi nu şi—ar recăpăta văzul! Şi chiar dintre aia care nu cred că—i cu putinţă un asemenea lucru...

Dacă auzi asta, croitoraşul îşi scoase năframa de la sân şi pe dată o umezi în iarba podidită de rouă. Şi—apoi îşi spălă cu ea ochii lipsiţi de lumină. Şi ce să vezi, pe loc se împlini ceea ce spusese spânzuratul! Şi—n orbite îi luceau doi ochi teferi şi sprinţari.

Nu trecu mult şi începu a se arăta soarele, răsărind de sub culmea munţilor. Şi de parcă l—

ar fi văzut pentru prima oară, croitorul se tot uita la craiul cerului, şi nu—i venea să—şi ia ochii de la el. Apoi, privind drept în faţa lui, văzu o câmpie largă, pe care se răsfira cetatea de scaun a împăratului, cu porţile ei de piatră şi cu cele o sută de turnuri cu câte o cruce aurită în vârf, care străluceau de—ţi luau ochii.

Acu' îi era aşa de ageră vederea, că putea să desluşească fiecare frunzuliţă care foşnea în copac şi fiecare pasăre din înaltul cerului. Ba îi era în putinţă să zărească fiecare musculiţă care dănţuia în văzduh...

Ca să se încredinţeze că nu era totul o nălucire de—a lui, scoase din buzunar un ac de cusut şi, când îşi dădu seama că poate să bage aţa în ac mai bine decât înainte, îi tresaltă inima de bucurie şi i se aprinse iarăşi setea de viaţă. Apoi cătă cu milă la bieţii păcătoşi, care atârnau în spânzurătoare ca limba clopotelor când o bate vântul, şi în sinea lui le mulţimi pentru vorbele care—i aduseseră mântuirea. Şi luându—şi traista în spinare, uită de toate suferinţele îndurate şi—o porni mai departe, cântând şi fluierând. Şi prima făptură pe care o întâlni în calea lui fu un mânz cu părul cum îi castana coaptă, care sărea nestingherit prin iarba înaltă a câmpului. Dacă văzu croitoraşul că e fără stăpân, îndată mi ţi—l prinse de coamă şi vru să—l încalece. Că trudit cum era, tare bine i—ar fi prins să ajungă în cetate călare! Da' vezi că mânzul se rugă de el să—l lase slobod:

—Măi omule, sunt încă prea tânăr şi de m—ar încăleca chiar un croitoraş uşurel ca tine, tot mi—ar vătăma spinarea şi mi—ar frânge—o în două!... Lasă—mă în voie până ce m—oi împlini şi oi fi mai voinic. Şi să rămâi încredinţat c—o să vină o vreme când şi eu te—oi răsplăti pentru binele ce mi l—ai făcut.

—Hai, ia—ţi tălpăşiţa! îl îndemnă cu voioşie croitoraşul. Că după câte îmi dau seama, eşti la fel de fluşturatic cum am fost şi eu pe vremuri!...

Şi—l atinse uşurel cu cureaua peste spate. Şi, de bucurie, mânzul zvârli cu picioarele dindărăt şi, sărind peste tufişuri şi văioage, o luă la goană peste câmp, până nu se mai văzu.

Croitoraşul era însă lihnit de foame, că nu mâncase nimic cu o zi înainte. Şi—şi spuse el în sine: „Soarele îmi umple, într—adevăr, ochii cu lumina lui, da' un codru de pâine, ca să—mi umple gura, încă nu am!... Orice—oi întâlni în cale, chiar de o fi numai pe jumătate bun de mâncat, l—oi înghiţi, să—mi potolesc foamea!..."

În ăst timp, peste câmp păşea tacticos şi cu gravitate o barză.

—Ian stai, cumătră, ian stai! strigă croitoraşul, şi—o apucă de picior. Nu ştiu de eşti bună la gust, ori de ai carnea seacă, da' vezi că foamea nu—mi dă răgaz să aleg prea mult... Trebuie să—ţi tai capul şi să te frig.

—Nu cumva să faci asta! grăi barza înspăimântată. Oare ai uitat că semenii tăi mă cruţă şi nu—mi căşunează nici un rău?!... Că doar aduc mari foloase oamenilor!... De—mi dăruieşti viaţa, te—oi răsplăti şi eu odată.

—Dacă—i aşa precum zici, atunci du—te sănătoasă, cumătră Picioare—lungi! spuse croitoraşul.

Barza îşi săltă aripile, lăsând să—i atârne în jos picioroangele roşii, şi zbură fără grabă spre o păpurişte.

„Ce să mă fac?! Oare ce să mă fac?!... îşi spuse croitoraşul în sinea lui. De ieri până azi, foamea mi—a crescut şi mai mult, da' în schimb, stomacul mi—e tot mai gol!... Orice mi—o ieşi acum în cale nu—mi mai scapă!..."

Nu—şi termină el vorbele, că şi văzu înotând câteva răţuşte pe luciul unei bălţi.

—Nici dacă v—aş fi chemat, n—aţi fi venit chiar aşa la ţanc! spuse cu bucurie croitoraşul.

Şi, punând mâna pe una din ele, vru să—i sucească gâtul. Dar chiar în aceeaşi clipă, o raţă bătrână, care stătea pitită printre trestii, începu a măcăi până nu mai putu şi, înotând înspre mal, cu ciocul căscat de spaimă, îl rugă fierbinte să se—ndure de bieţii ei copilaşi şi să le lase viaţa.

—De ce nu te gândeşti şi la biata mamă, care rămâne singură? spuse raţa. Oare maică—ta n—

ar fi tot aşa după tine, dac—ar vedea că cineva ar voi să te ia şi să—ţi facă de petrecanie? De ce nu te gândeşti la asta?!...

—Fii liniştită, cumătro! făcu croitoraşul cel blajin la inimă. Cheamă—ţi copiii şi du—te cu bine!

Şi—n acelaşi timp îi dădu drumul răţuştei, care începu să înoate voioasă pe luciul apei.

Nu apucă s—o pornească la drum, că şi văzu în spatele lui un copac bătrân, pe jumătate găunos, în care zumzăia un roi de albine sălbatice. Şi zburau albinele înăuntru şi ieşeau afară, după cum e rostul acestor gângănii folositoare.

—Aici o să găsesc pe dată răsplata pentru fapta bună de adineauri! se bucură croitoraşul. O să mă înfrupt din miere şi—o să mă simt mai înviorat.

Dar matca ieşi afară din buduroi şi prinse a—l ameninţa:

—De îndrăzneşti să te atingi de poporenii mei sau de—mi distrugi cuibul, să ştii că nici ţie n—o să—ţi meargă bine! Că acele noastre ţi—or pătrunde în piele ca zece mii de ţepuşe încinse în foc... Iar de ne laşi în pace şi te duci în drumul tău, atunci te—om ajuta şi noi la nevoie.

Se gândi croitoraşul ce se gândi şi—şi dădu seama că nici de data asta n—o brodise bine, aşa că lăsă albinele să—şi vadă mai departe de rostul lor.

—Aoleu, trei străchini goale şi—n a patra nimic... Ăsta—i un prânz cam prost! zise el, făcând haz de necaz.

Şi abia târându—se de lihnit ce era, cu chiu cu vai ajunse în cetatea de scaun. Şi cum bătuse tocmai de amiază, poposi la un han şi ceru imediat de mâncare, că bucatele erau gata. După ce se satură, îi veni inima la loc, şi—şi spuse: „Acu' socotesc c—a venit timpul să mă apuc de lucru!" Şi porni prin cetate să—ţi găsească un stăpân. îl găsi el în curând, şi slujba i se păru cum nu se poate de bună. Da' nu—i vorbă, că şi croitoraţul, îşi ştia meseria! Mult nu trecu şi i se duse faima de felul cum lucra. Fiecare se înghesuia să—i coasă numai el veşmintele, de parcă le—ar fi făcut de pomană... Şi renumele îi creştea, că i se dusese vestea în întreaga ţară. Da' vezi că croitoraşul nu şi—o luase—n cap ca alţii. Pe zi ce trecea îi mergea mai bine şi iscusinţa lui devenea tot mai mare. în cele din urmă, împăratul îl numi croitorul curţii. Dar cum se întâmplă pe lumea asta, în aceeaşi zi fu numit cizmar al curţii fostul lui tovarăş de drum. Şi când ciubotarul îl văzu pe croitoraş, să—i vină rău, nu altceva, că doar nu se simţea deloc cu cugetul împăcat. Se miră el că croitorul avea iar ochii teferi şi începu a gândi în sinea lui: „Trebuie să—i sap groapa numaidecât, că altfel apucă să se răzbune el pe mine!"

Dar bine zice proverbul: „Cine sapă groapa altuia, cade singur în ea!..." Spre seară, după ce lăsase lucrul şi începuse să se întunece, ciubotarul se furişă în iatacul împăratului şi începu a—i spune în taină:

—Măria ta, croitorul s—a umflat într—atât în pene, c—a îndrăznit să se laude faţă de toată lumea c—ar fi în stare să aducă coroana de aur care zace, cine ştie unde, pierdută din vremuri străvechi...

—Păi asta mi—ar fi pe plac şi mie, de—ar găsi—o! grăi împăratul cu mare bucurie.

Şi chiar în dimineaţa următoare îl chemă la curte pe croitoraş şi—i porunci să aducă coroana, după cum se lăudase, ori de nu, să plece pentru totdeauna din cetate.

„Ehei — îşi zise în sine croitoraşul — pişicherul dă oricând mai mult decât are—n pungă, că n—ară ce pierde!... Dacă împăratul ăsta sanchiu îmi cere să—i fac ceea ce n—a reuşit să facă nici un om până acu', nu—i lucru curat la mijloc şi n—are rost să mai aştept până mâine. Chiar de azi trebuie să mă cărăbănesc din cetatea asta, că nu mă aşteaptă nimic bun aici!..."

Îşi strânse deci legăturica şi—o porni la drum. Dar când fu să iasă pe poarta cetăţii, îl apucă părerea de rău că trebuie să—şi lase norocul şi să întoarcă spatele unui loc unde—i mersese atât de bine. Dar n—avea ce alta face, şi către amurg se nimeri să ajungă la balta unde făcuse cunoştinţă cu mama răţuştelor. Şi numai ce dădu cu ochii de ea. Şedea pe mal şi se curăţa cu ciocul de mâl, că—şi învăţase până atunci puişorii cum să se dea de—a scufundişul. Raţa îl

recunoscu de îndată şi prinse a—l întreba de ce tot umblă cu capul în jos, de parcă—i ninge şi—i plouă.

—Ehei, o să te minunezi când o să auzi ce mi s—a întâmplat! răspunse croitoraşul, şi—i povesti de—a fir—a—păr toată tărăşenia.

—Dacă numai asta—i tot ce te apasă — zise cu blândeţe raţa — nu te îngrijora, c—o scoatem noi la capăt! Coroana de—o cauţi zace pe fundul lacului şi cât ai clipi o să ţi—o scot afară... Da' între timp, aşterne—ţi năframa pe mal.

Raţa se dădu de—a scufundişul, împreună cu cei doisprezece pui ai săi şi, după câteva clipe, fu din nou la suprafaţă. Şi ce crezi, coroana de aur i se odihnea pe aripi, iar cei doisprezece boboci înotau de zor împrejurul ei şi, cu ciocurile, tot împingeau coroana, ca să—i fie raţei povara mai uşoară. Şi—n scurt timp ajunseră la ţărm şi—o aşezară pe năframă.

Acu' dragilor, ştiu că nici nu vă vine a crede cât de minunată era coroana aceea şi cum strălucea în lumina soarelui, de—ţi părea bătută în mii şi mii de pietre preţioase!... Da' ce să vă fac, că n—am cum să v—o arăt...

Croitoraşul înnodă năframa în cele patru colţuri şi—i duse împăratului coroana. Măria sa se bucură tare mult şi, drept mulţumită, îi atârnă de gât croitoraşului un lănţug de aur.

Dacă văzu hainul de ciubotar că nu i—a reuşit ce pusese la cale, socoti că trebuie să scornească altceva. Şi nu—i fu greu, că veşnic clocea în minte tot soiul de gânduri necurate. Şi ducându—se el în faţa împăratului, îi spuse la sfat de taină:

—Măria ta, croitorul ăsta iarăşi s—a îngâmfat ca un curcan, şi s—a lăudat c—ar fi în stare să redea în ceară palatul împărătesc, cu tot ce e înăuntru şi pe dinafară, însufleţit ori neînsufleţit.

Dacă auzi asta, împăratul îl chemă la sine pe croitoraş şi—i porunci să facă din ceară palatul împărătesc, cu tot ce era pe dinăuntru şi pe dinafară, mişcător ori nemişcător. Iar de s—a grozăvit degeaba şi n—o fi în stare să—l întruchipeze la fel, ori de va lipsi un singur cui din perete, atunci toată viaţa sa va sta la popreală în fundul pământului.

Plecă croitoraşul de la curte şi începu a se gândi în sinea lui: „După câte—mi dau seama, lucrurile se—ncurcă din ce în ce mai rău!... Pe legea mea, nici un om n—ar putea să îndure ca să fie mereu la cheremul unuia de scorneşte asemenea trăsnăi...!

Şi luându—şi traista la spinare, o porni la drum.

Merse el ce merse, şi când ajunse la copacul cel scorburos se aşeză să—şi mai adune gândurile. Şi de mâhnit ce era, lăsă capul să—i atârne în jos, de parcă l—ar fi apăsat o mare greutate. Albinele veniră în zbor, împreună cu matca, şi aceasta prinse a—l întreba de nu i s—a înţepenit, cumva, gâtul.

—Nu—i gâtul de vină — spuse croitoraşul, cu durere—n glas — ci gândurile care mă apasă şi nu—mi dau pace!

Şi—i povesti de—a fir—a—păr ceea ce îi cerea împăratul să facă.

Albinele începură să zumzăie şi să zbârnâie între ele, de parcă ar fi ţinut sfat şi, la urmă, matca îi zise:

—Întoarnează—te acu' acasă, şi mâine, pe vremea asta, să fii iar aici! Da' nu uita să aduci cu tine o năframă mare. Şi nu—ţi mai face gânduri negre, că totul o să se sfârşească în bine şi spre a ta mulţumire.

Se miră croitorul de ce—i spusese matca, dar de ascultat o ascultă, şi se întoarse acasă. În ăst timp însă, albinele îşi luară cu toatele zborul spre palat şi intrară înăuntru prin ferestrele deschise. Se băgară ele prin toate ungherele şi cercetară totul, cu de—amănuntul, ca nimica să nu le rămână ascuns. Apoi zburară degrabă la buduroi şi începură a modela din ceară palatul. Şi cu aşa o repeziciune lucrau de—ţi părea că se înalţă văzând cu ochii... Şi până către seară îl terminară. Şi când veni croitoraşul, în dimineaţa următoare, mândreţea aceea de palat era gata şi nu lipsea nici măcar un cui din perete sau o ţiglă de pe acoperiş. Şi pe deasupra mai era tare gingaş lucrat şi avea o culoare albă ca zăpada! Şi—avea o mireasmă că te—mbăta.... Dar nici nu—i de mirare, devreme ce era cu totul şi cu totul din miere dulce. Croitoraşul îl puse într—

o năframă mai mare şi cu mare băgare de seamă îl duse împăratului, care nu mai contenea să se mire de felul cum fusese lucrat. Şi porunci el slujitorilor să—l aşeze în sala de ospeţe a palatului, ca pe—o podoabă de preţ. Şi drept mulţumită, îi dărui croitorului o coşcogea casă de piatră, cum nu aveau mulţi dregători dintre cei mai mari.

Da' vezi că ciubotarul nici acu' nu se lăsă şi pentru a treia oară se înfăţişă împăratului şi—i zise:

—Măria ta, croitorului ăsta nesăbuit i—a ajuns la ureche că—n curtea palatului nu este apă şi a îndrăznit a se lăuda c—o s—o facă înaltă cât un stat de om şi că va fi limpede cum îi cleştarul.

Împăratul se bucură tare mult la auzul acestei veşti şi, chemându—l pe croitoraş la sine, îi spuse:

—Dacă mâine dimineaţă n—oi vedea în curtea palatului ţâşnitura aia de apă, aşa cum te—ai lăudat, să ştii că atâta ţi—a fost!... Că o să—i dau poruncă *gâdelui* să te scurteze de cap, ca pe un înşelător, chiar în curtea asta...

Bietul croitoraş nu stătu mult pe gânduri şi—o luă la goană afară din cetate. Şi cum de data asta îi era în joc chiar viaţa, lacrimi îi curgeau gârlă pe obraz. Şi cum mergea el aşa, cu jale mare în suflet, numai ce—i ieşi înainte mânzul căruia îi dăruise libertatea. Şi ţopăia el şi zburda, fără nici o grijă. Da' numai mânz nu mai era acum, ci un cal murg de toată frumuseţea.

—Ei, îmi pare c—a venit timpul să te răsplătesc pentru felul omenos cum te—ai purtat faţă de mine! Că eu ştiu ce—ţi lipseşte, da' o să—ţi vin într—ajutor imediat. la urcă—mi—te în spinare, că acu' pot duce doi ca tine!

Dacă—i auzi spusele, croitoraşului îi veni inima la loc şi, dintr—un salt, încălecă pe cal. Şi ce crezi, bidiviul o luă la goană înspre cetate şi se opri drept în curtea palatului!... Aci, goni de trei ori de jur împrejurul curţii, cu iuţeala fulgerului, şi la al treilea înconjur se prăbuşi la pământ, fără suflare. Şi—n aceeaşi clipă se auzi o trosnitură grozavă şi—o bucată de pământ, de parcă—ar fi fost o ghiulea, sări în aer, drept în mijlocul curţii, de ajunse mai sus de turnurile palatului. Şi—n urma ei ţâşni deodată o vână de apă, înaltă cât un om călare şi limpede cum îi cleştarul. Şi razele de soare începură să joace şi să se răsfrângă în ea în zeci de curcubeie. Când văzu asta, împăratul se ridică de pe tron, fără voia lui, că aşa rămăsese de uimit, şi apoi se duse de—l îmbrăţişa pe croitoraş în văzul tuturor. Dar vezi că omul nostru n—avu parte să se bucure prea mult de fericire.

Împăratul avea fete destule, şi una era mai frumoasă decât alta, dar n—avea nici un băiat şi din pricina asta rămânea adesea îngândurat, că se ştia în vârstă şi fără nici un moştenitor. Şi tocmai într—un asemenea ceas de amărăciune se întâmplă să pice iarăşi la el ciubotarul cel hain şi—i şuflă el la ureche împăratului:

—Măria ta, croitorul nu se lasă de lăudăroşeniile lui şi chiar mai deunăzi a îndrăznit a spune către mai mulţi că de—ar vrea el, i—ar fi cu putinţă să—i aducă împăratului un fiu prin văzduh...

Acu', vă închipuiţi dumneavoastră cât de mare a fost bucuria măriei sale dacă a auzit această veste! Şi nemaiîntârziind nici măcar o clipă, îl chemă la sine pe croitoraş şi—i zise aşa:

—Dacă în nouă zile îmi aduci un băiat, îţi dau de nevastă pe fie—mea cea mai mare!

„Numai un nătâng ar putea să spună că răsplata e de ici, de colea... — gândi în sine croitoraşul — şi chiar că merită să te dai peste cap pentru ea, da—i vorba că cireşile atârnă prea sus şi de mă urc după ele, se rupe craca sub mine şi cad de—mi frâng gâtul!.."

Se duse el acasă, se aşeză turceşte pe masa de lucru şi se gândi multă vreme la ce avea de făcut, că nu era treabă uşoară deloc să aduci un plod prin văzduh. Da' până la urmă îşi ieşi din fire şi începu a striga:

—Aşa nu mai merge, m—am săturat până—n gât! O să—mi iau lumea—n cap, şi gata!... Că aici tot nu pot avea linişte!...

Şi cum gândi, aşa şi facu. îşi strânse într—o legăturică vreo două—trei boarfe şi, punând—o în spinare, o tuli din cetate, de parcă l—ar fi fugărit cineva de pe urmă. Când ajunse lângă o păpurişte, numai ce—o zări pe vechea lui prietenă stând într—un picior. Cumătră barză tot umbla de colo—colo, în sus şi—n jos, de parcă ar fi fost unul dintre înţelepţii lumii ăsteia şi, din când în când, se oprea, gânditoare, şi privea cu luare—aminte la câte o broască. Apoi, hap! o şi înghiţea... Dacă—l văzu pe croitoraş, barza se apropie de el şi, după ce—i dădu bineţe, îl întrebă:

—Da' ce—ai păţit de ai traista în spinare? Nu cumva vrei să pleci din cetate?...

Atunci croitoraşul îi povesti pe—ndelete ceea ce—i poruncise împăratul să—i aducă. Şi se jelui că nu—i stă în putere să—i facă pe voie măriei sale şi că de aici o să i se tragă o mare nenorocire.

—Nu—ţi face grijă pentru un fleac ca ăsta! căută barza să—i ogoiască durerea. O să te scap chiar eu de la ananghie, că doar de multă vreme aduc în cetate nou—născuţi... Şi o dată mi—o sta şi mie în putinţă să viu şi c—un fecioraş de împărat! O să—l iau dintr—o fântână vrăjită... Întunează—te acasă şi stai liniştit! Iar de azi în nouă zile du—te la curte, că oi veni şi eu acolo.

Croitoraşul se întoarse acasă, după cum îl sfătuise barza, şi când se împliniră cele nouă zile se înfiinţa la palat. Şi după puţin, sosi în zbor şi barza. Ciocăni ea în geam şi croitoraşul se duse de îi deschise, ca să poată intra. Şi ce crezi, cumătră Picioare—lungi intră cu băgare de seamă înăuntru şi începu a păşi cu gravitate pe pardoseala de marmură lucie... Iar în cioc, ce credeţi că ţinea?! ... O mândreţe de copil, frumos, că la soare te puteai uita, iar la el ba, care întindea mânuţele către împărăteasă!... Barza înainta până la măria sa şi—i puse plodul în poală. Dacă—l văzu împărăteasa cât e de frumos şi de ochios, nu mai putu de bucurie şi prinse a—l săruta şi a—l dezmierda.

Mai înainte de a—şi lua zborul, barza dădu jos traista din spinare şi i—o întinse împărătesei. înăuntru erau tot felul de punguţe cu bomboane colorate, care fură împărţite micilor domniţe. Cea mai mare nu căpătă însă cofeturi; ea îl căpătă de soţ pe croitoraşul cel hazliu şi sprinţar.

Şi gândi croitoraşul în sine: „Maică—mea avea dreptate când spunea că cine are încredere în steaua lui şi mai are şi—un pic de noroc, aceluia nu—i lipseşte nimic. Că acu' mă simt de parcă toată lumea ar fi a mea!..."

Ciubotarul trebui să facă botforii cu care croitoraşul jucă la nuntă, şi apoi primi poruncă să—şi ia tălpăşiţa pentru totdeauna din cetate. Merse el ce merse şi numai ce ajunse la spânzurătoarea de—o întâlnise şi croitoraşul. Şi cum era toropit de căldura zilei şi avea şi inima înveninată din pricina mâniei şi—a furiei, se trânti la pământ, să se mai liniştească oleacă. Dar când închise ochii şi vru să adoarmă, cele două ciori o dată zburară de pe creştetele spânzuraţilor şi, scoţând nişte ţipete că te băgau în răcori nu alta, se repeziră la el şi—i scoaseră ochii. Ciubotarul îşi pierdu minţile şi—o luă la fugă prin pădure, ca un bezmetic... Şi se vede treaba că s—o fi prăpădit prin vreun afund de codru, că nimeni n—a mai dat de atunci cu ochii de el. Şi nici să fi auzit cineva de el n—am aflat vreodată...

HANS, ARICIUL MEU
(Hans mein Igel// Hans My Hedgehog)

A fost odată un ţăran şi ţăranul ăsta avea o groază de bani şi de pământ, dar oricât era el de bogat, vezi că ceva tot îi lipsea ca să fie fericit. Şi acel ceva era un copil care să—i lumineze casa şi să—i aducă bucuria. De multe ori când pleca la târg cu alţi megieşi, omul trebuia să îndure batjocura ălorlalţi care tot întrebau în fel şi chip din ce pricină n—are copii. Azi aşa, mâine aşa, până ce—l cuprinse o dată mânia şi, venind acasă, îi spuse nevesti—si:

—Ian ascultă, femeie, vreau să am un copil, chiar de—ar fi să fie şi—un arici!...

Şi căpătă femeia un copil, dar tare ciudat mai era şi copilul ăsta, că—n partea de sus ai fi zis că e un arici, iar în partea de jos, un băieţel!... Când văzu femeia ce copil adusese pe lume, se sperie grozav, şi—i spuse lui bărbată—su:

—Vezi, asta—i din pricina ta, că m—ai blestemat şi pe mine şi pe copil!... Şi omul răspunse:

—La ce bun să ne mai găsim vină unul altuia... Acu', că l—ai adus pe lume, se cuvine să fie botezat, da' cum să facem, că nu—i putem lua un naş...

Şi femeia răspunse:

—Dacă nu—i putem da un nume, ca la oameni, să—i zicem atunci „Hans, ariciul meu!"

După ce—l botezară, popa le spuse părinţilor:

—Din pricina ţepilor, n—o să—l puteţi pune într—un pat obişnuit, aşa că o să trebuiască să—i găsiţi un alt soi de culcuş.

Se gândiră ei ce se gândiră şi, până la urmă, grămădiră oleacă de fân în dosul vetrei şi—l aşezară acolo. Dar de supt nu era chip să sugă la mumă—sa că ar fi înţepat—o cu ţepii. Şi aşa stătu el acolo, în dosul vetrei, opt ani încheiaţi... Şi—n ăst timp, taică—su se săturase să—l mai vadă în casă şi se gândea că de—ar muri mai repede, ar fi mult mai bine. Da' vezi că Hans, ariciul meu, nu plecă de pe lume, ci îşi ducea viaţa pe grămăjoara de fân!...

Şi se întâmplă odată ca în oraşul megieş să se facă târg. Şi cum ţăranul tocmai se pregătea să meargă şi el acolo, prinse a o întreba pe nevastă—sa ce să—i aducă de la târg.

—Oleacă de carne şi câţiva colăcei, că încă de ieri aveam nevoie — spuse femeia.

Apoi omul o întrebă pe slujnică şi aceasta—i spuse că tânjea după nişte pantofi şi ciorapi brodaţi. Şi într—un sfârşit, omul se adresă şi feciorului său:

—Hans, ariciul meu, da' tu ce—ai vrea să—ţi aduc?

—Taică dragă — se rugă el — fii bun şi adu—mi un cimpoi!

Se întoarse omul de la târg şi aduse fiecăruia ceea ce ceruse. Nevesti—si îi dădu carnea şi colăceii, slujnicei — pantofii şi ciorapii brodaţi, şi apoi se duse în dosul vetrei de puse cimpoiul în braţele lui Hans.

Când dădu Hans cu ochii de cimpoi, începu să sară şi să se veselească, şi numai ce—i zise lui taică—su:

—Du—te la potcovar să—mi potcovească cocoşul, că vreau să plec călare pe el în lumea

largă, şi n—o să mă mai întorc niciodată acasă!...

Dacă—i auzi spusele, omul nu—şi mai încăpu în piele de bucurie că scapă de el şi alergă într—un suflet la potcovar şi—l puse să potcovească cocoşul lui fecioru—su. Şi când fu gata potcovit, Hans, ariciul meu se sui călare pe el şi—o porni luând cu el o ciurdă de măgari şi de porci, că avea de gând să—şi facă sălaşul în pădure.

Ajunse el într—un afund de codru şi—şi alese un loc mai ferit, unde făcu popas. Şi—l puse pe cocoş să zboare cu el tocmai în vârful unui copac înalt, unde—şi întocmi culcuşul printre frunze. Şi rămase el acolo mulţi ani, păzind porcii şi măgarii. Şi—n ăst timp, turma se înmulţi grozav, da' vezi că taică—su nu mai ştia nimic despre el. Dar nu—i vorbă că nici nu—l durea sufletul după cel plecat în lume... Şi—n timp ce stătea Hans cocoţat în pom, obişnuia să—i zică din cimpoi tot felul de cântece care de care mai frumoase, că se opreau păsările din zbor şi jivinele pădurii îşi încetineau pasul, ca să—i asculte viersul fermecat... Şi se întâmplă ca odată să treacă pe—acolo un împărat care se rătăcise cu alaiul său de vânătoare şi nu mai ştia încotro s—o apuce. Şi auzind el sunetul de cimpoi în afundul acela de codru, tare se mai mira şi trimise un slujitor să cerceteze dincotro vine melodia cea tânguitoare. Slujitorul cercetă în dreapta, cercetă în stânga, dar nu—i fu chip să zărească decât o vietate micuţă, care stătea cocoţată într—un copac. Şi arăta făptura asta ca un cocoş pe care se afla aburcat un arici care cânta dintr—un cimpoi...

Dacă auzi ce fel de arătare e în copac, împăratul îşi trimise din nou slujitorul să—l întrebe de ce şade acolo şi de nu ştie cumva pe unde e drumul spre împărăţia dinspre Soare—Apune. Atunci Hans coborî din copac şi—i spuse împăratului că el ar fi gata să—i arate drumul spre casă de se leagă prin viu grai şi prin scris ca să—i dea ceea ce i—o ieşi mai întâi în cale când o păşi pragul palatului domnesc. Stătu împăratul să chibzuiască şi până la urmă îşi zise în sine: „Uşor mi—e să mă leg faţă de Hans, ariciul, că doar el nu înţelege slovele şi pot să—nşir acolo ce oi vrea..." Şi muie el pana în cerneală şi mâzgăli ceva, în fugă. Hans, ariciul îl călăuzi pe împărat până aproape de casă şi măria sa simţi o mare fericire în cugetul său când îşi revăzu locurile care—i erau atât de dragi.

Şi ce crezi, când fu să păşească în curtea palatului, fata lui, care—l zărise încă de departe, fu atât de bucuroasă că nu mai avu răbdare şi—i ieşi înainte, sărindu—i de gât şi copleşindu—l cu sărutări!...

Şi chiar în aceeaşi clipă împăratul avu o strângere de inimă şi se gândi la legământul pe care—l făcuse cu Hans, ariciul. Iar mai către seară prinse a—i povesti fetei lui toată tărăşenia şi cum că trebuise să—i tăgăduiască unei făpturi ciudate că—i va da ceea ce i—o ieşi mai întâi în cale când o păşi pragul palatului domnesc. Şi—i mai spuse el că vietatea asta şedea călare pe—un cocoş, de parcă ar fi stat în şa, pe un cal, şi că avea darul să cânte frumos. Da', la drept vorbind, nu făcuse nici un legământ cu el, că în acea hârtie sta scris că n—o să—i dea ce i—o ieşi în cale mai întâi! Şi putuse să—i joace renghiul ăsta, fiindcă Hans, ariciul nu era ştiutor de carte...

Dacă auzi domniţa că taică—său aranjase lucrurile cum nu se poate mai bine, se bucură tare mult şi—n acelaşi timp îi spuse că ea nu s—ar fi dus după Hans, ariciul, nici în ruptul capului, chiar de—ar fi stat scris în legământ să se ducă.

În ăst timp, Hans, ariciul îşi păzea cu grijă ciurda de măgari şi porci şi era mereu plin de voioşie. Şi stând cocoţat în vârful copacului, îi zicea de mama focului din cimpoi, de hăulea pădurea...

Şi se întâmplă odată ca un alt împărat să se rătăcească prin afundul acela de codru, cu alaiul său de vânătoare, şi să nu mai ştie drumul spre casă, fiindcă pădurea era atât de mare că greu îi dădeai de capăt şi te descurcai prin ea. Şi—i ajunse şi lui la ureche viersul cel minunat al cimpoiului. Şi dacă auzi el cântarea aceea duioasă, numai ce trimise un gonaci să vadă de unde vine. Gonaciul se duse într—acolo şi numai ce—l zări pe cocoş în copac şi pe Hans, ariciul, călare pe pintenat.

Slujitorul îl întrebă ce face în copac şi Hans îi spuse:
—Îmi păzesc turma şi de aici de sus, am vederea mai largă, dar pe măriile voastre ce v—a adus până la mine?

Atunci gonaciul îi zise că s—au rătăcit şi nu mai ştiu pe unde s—o ia spre împărăţia de la Soare—Răsare şi de nu vrea el să le arate drumul.

Dacă auzi cum stă treaba, Hans, ariciul coborî din copac şi—i spuse împăratului, care era bătrân—bătrân, că el e gata să—i arate drumul dacă măria sa se leagă să—i dea ceea ce i—o răsări mai întâi în cale în dreptul palatului, când s—o întoarce acasă. Împăratul se învoi bucuros, ba chiar îi dădu şi un zapis în care stătea scris c—o să—şi ţină făgăduiala întocmai. Şi călărind în fruntea alaiului, pe cocoşul lui pintenat, Hans, ariciul le arătă drumul şi—n scurtă vreme împăratul şi ai săi ajunseră acasă. Şi împăratul era fericit, cum nu cred să mai fi fost pe lume mulţi muritori.

Când fu să ajungă la curte, dregătorii şi ceilalţi slujitori îl primiră cu mare bucurie. Acu', se cade să vă mai zic că împăratul avea o singură fată, *cadră* de frumoasă, şi fata auzind forfotă pe când alaiul era încă în uliţă, dăduse fuga pe poarta palatului să—l întâmpine pe taică—su. Şi, văzându—l, începu să—l sărute şi să—l drăgălească, nemaivenindu—şi în fire de bucurie. Şi—l întrebă fata de ce—a zăbovit atâta prin lume. Atunci prinse a—i povesti împăratul că s—a întâmplat să se rătăcească şi că mai—mai era să nu mai găsească drumul spre împărăţie, de nu i—ar fi călăuzit până aici o făptură pe care au întâlnit—o într—un afund de codru. Şi era făptura asta ciudată, pe jumătate arici şi jumătate om şi şedea călare pe—un cocoş pintenat, tocmai în vârful unui copac şi cânta nemaiauzit de frumos din cimpoi. Şi—i mai arătă împăratul că făcuse cu Hans, ariciul, legământul să—i dea ce—o întâlni mai întâi în cale când o fi să ajungă în dreptul palatului împărătesc. Şi—i mai spuse el că—l durea în suflet că tocmai fie—sa se întâmplase să fie aceea fiinţă ce îi era acum juruită lui Hans, ariciul. Dar fata se grăbi să—i spună că de dragul lui taică—su se va duce cu plăcere după Hans, ariciul, oricând va veni s—o ia.

În ăst timp, Hans, ariciul îşi păzea cu sârguinţă porcii şi măgarii care se înmulţiseră atât, că toată pădurea era plină de ei. Şi dacă văzu câtă bogăţie adunase, Hans, ariciul socoti că a venit vremea să se întoarcă acasă. Trimise el vorbă lui taică—su să pregătească toate grajdurile câte erau în sat şi mai adăugase că venea c—o ciurdă aşa de mare, că oricine care ar fi voit era volnic să taie din porci fără socoteală. Şi—n loc să se bucure, taică—su se întrista când auzi veste de la fiu—său, pe care—l crezuse de multă vreme pierdut prin lume.

Dar Hans, ariciul nu cunoştea gândurile lui taică—su şi, încălecând pe cocoş, începu a—şi mâna turma din urmă. Şi după ce veni cu ea în sat, puse oamenii să—i taie porcii. Hei, şi—au tăiat, şi—au înjunghiat oamenii, că se auzeau guiţurile porcilor cale de două ore depărtare!... Şi când toată *ciurda* de porci fu tăiată, Hans, ariciul grăi către taică—su:
—Tăicuţule, ia mai pune o dată să mi se potcovească cocoşul că pe urmă o să plec şi n—o să mai calc pe—acasă niciodată!...

Dacă auzi asta, omul fu nespus de bucuros că n—o să—l mai vadă la faţă şi puse îndată să—i potcovească cocoşul. Hans, ariciul îşi puse o trăistuţă pe umeri şi merse călare spre împărăţia de la Soare—Apune. Da' vezi că acolo împăratul dăduse poruncă slujitorilor că de—ar vedea pe cineva venind călare pe—un cocoş, şi având un cimpoi în mână, să nu mai pregete nici o clipă şi să înceapă a trage cu toţii în el cu sâneaţa, ori să—l taie cu spângile sau să—l lovească cu ciomegele, ca nu care cumva să ajungă la curte.

Şi slujitorii chiar aşa şi făcură. Când zăriră pe Hans, ariciul venind călare, se repeziră cu spângile la el, dar el fu mai ager decât dânşii şi, dând pinteni cocoşului, acesta zbură peste poartă, drept la prichiciul ferestrei de la iatacul împăratului. Şi, descălecând, se duse în faţa măriei sale şi—i ceru cu semeţie să—i dea ceea ce stătea scris în legământul ce—l făcuseră. Şi—i mai spuse c—un glas tare şi răspicat că de nu vrea să—i dea ce i—a făgăduit, o să—i facă de petrecanie şi lui, şi domniţei.

Dacă văzu împăratul că nu—i de glumă, o luă cu vorbe bune pe fie—sa, şi—o îndemnă să se supună şi să plece cu Hans, ariciul, că altfel ar fi fost amândoi în primejdie să—şi piardă viaţa. Şi mai de voie, mai de nevoie, se înveşmântă domniţa în straie albe de nuntă. Şi taică—su îi dădu de zestre o caleaşcă cu şase cai, slujitori de trebuinţă, bani cât nici nu putea duce, şi tot felul de giuvaeruri minunate.

Şi veni şi vremea să plece. Se aşeză ea în caleaşca, iar alături luă loc Hans, ariciul, având cocoşul şi cimpoiul lângă el. Apoi cei doi însurăţei îşi luară rămas—bun. Şi—n timp ce caleaşca se urni din loc, împăratul gândi în sinea lui că n—o să—şi mai vadă fata nicicând. Vezi însă că se întâmplă cu totul altfel decât socotise el!... După ce făcură o bucată de drum şi se găseau de—acum afară din cetate, Hans, ariciul o dezbrăcă pe domniţă de veşmintele cele strălucitoare şi, împungând—o cu ţepii până ce—o umplu de sânge, îi spuse:

—Asta—i răsplata pentru făţărnicia voastră!... Şi—acu', hai, pleacă înapoi, că nu vreau să te mai văd în ochi!...

În felul ăsta o goni el acasă şi fata rămase de râsul lumii pe toată viaţa.

Hans, ariciul nu se amărî însă de purtarea ălor doi şi plecă mai departe pe cocoşul lui pintenat, având cimpoiul la subsuoară. Şi se îndreptă el spre împărăţia de la Soare—Răsare, că şi pe craiul ăstei împărăţii îl ajutase să găsească drumul spre casă. Da' vezi că împăratul cel bătrân poruncise slujitorilor săi că de le va ieşi în cale cineva care o aduce cu Hans, ariciul, aceluia să—i dea de îndată tot onorul cuvenit, şi strigând ura! din toţi rărunchii, să—l conducă până la palatul domnesc.

Când îl văzu domniţa, se înspăimântă grozav — şi cum n—ar fi fost aşa, că arăta într—adevăr tare ciudat — dar trecu peste prima spaimă şi se gândi că n—are ce alta face, că doar îi făgăduise lui taică—su să plece cu Hans, ariciul.

Îi ură bun venit oaspetelui şi, peste puţin, făcură nunta. Şi se întinse o masă cu toate bunătăţurile pământului, şi—n fruntea ei se aşeză mireasa, iar lângă ea luă loc mirele, Hans, ariciul. Şi mâncară, şi băură, şi se veseliră cu ăilalţi oaspeţi, până către miezul nopţii.

Acu', dacă pogorî noaptea şi urmau să se ducă la culcare, în sufletul miresei începu a se strecura o mare teamă din pricina ţepilor care—i avea Hans. Dar el o linişti zicându—i să n—aibă nici o frică, fiindcă n—o să i se întâmple nimic rău. în acelaşi timp, însă, avu grijă să—i spună împăratului să cheme patru slujitori de încredere, care să stea de veghe în faţa uşii de la iatac. Şi să aprindă ei un foc mare, şi să nu—l lase cumva, să se stingă. Şi—i mai zise că de îndată ce—o păşi în iatac ca să se bage în aşternut, o să lepede de pe el pielea de arici şi—o s—o lase vin faţa patului. Şi că în acea clipă chiar, oamenii de pază să intre repede înăuntru şi, luând pielea, s—o arunce pe foc. Şi să vegheze până va arde toată şi s—o face scrum.

Când bătu de miezul nopţii, mirele intră în iatac şi, scoţându—şi pielea de arici, o puse lângă pat. Şi de îndată veniră oamenii de—o luară şi—o aruncară în foc. Şi după ce se mistui toată şi se făcu scrum, Hans fu dezlegat de vrajă şi căpătă înfăţişare cum o au toţi oamenii, da' vezi că era încă negru—tăciune, de parcă ar fi fost ars.

Împăratul trimise după doftorul curţii şi acesta frecă trupul mirelui cu tot felul de unsori şi—i dete cu tot soiul de arome de se făcu alb ca laptele. Şi oricine ar fi venit, ar fi văzut lângă mireasă un tânăr frumos cum puţini se găsesc sub soare. Când băgă de seamă domniţa cum se întoarseră lucrurile, tare se mai bucură în sufletul ei şi—n dimineaţa următoare amândoi însurăţeii se scularâ plini de voioşie şi mâncară şi băură în lege, de parcă nu s—ar fi sfârşit praznicul. Şi de—abia acum începură a sărbători cu adevărat nunta, iar Hans, ariciul primi de la împăratul cel bătrân conducerea împărăţiei.

Şi trecu aşa vreme, până ce, într—un sfârşit, plecă Hans cu nevastă—sa în satul unde locuia taică—su. Dar când îi spuse că e fiul lui, omul îi răspunse că el n—are fecior. E drept că avusese unul care se născuse cu ţepi pe el, ca un arici, dar acela plecase de multă vreme în lume şi cine ştie unde i s—o fi pierdut urma... Atunci împăratul cel tânăr îi arătă aluniţa de—o avea la gât şi omul îşi recunoscu pe dată fiul. Şi nu—şi mai încăpu în piele de bucurie la auzul

ăstei veşti. Şi plecară cu toţii spre împărăţia dinspre Soare—Răsare.

...Iar eu am sfârşit povestea mea,
şi la Guntchen am plecat cu ea!...

CĂMAŞA MORTULUI
(Das Totenhemdchen// The shroud)

O mamă avea odată un băieţel de şapte ani aşa de frumos şi drăgălaş, că oricine îl vedea îl îndrăgea, iar ea îl iubea mai mult decât orice pe lume.

Acu', se întâmplă că băieţelul se îmbolnăvi grav şi, aşa deodată, Dumnezeu îl luă la el. Mama lui plângea zi şi noapte, nimic nu putea s—o mângâie. La scurt timp după înmormântare, băieţaşul îi apăru în vis, chiar în locul unde se juca el de obicei când trăia. Mama plânse şi plânse şi, când se lumină de ziuă, băieţelul dispăru. Cum însă ea nu înceta să plângă, îi apăru din nou într—o noapte, în vis, îmbrăcat în cămăşuţa albă cu care fusese înmormântat şi cu o coroniţă pe cap; se aşeză lângă pat şi—i zise:

—Mamă, nu mai plânge, că dacă tu plângi eu nu pot dormi în sicriul meu; cămăşuţa mea este mereu udă de lacrimile tale şi nu se mai usucă.

Când auzi aceasta, mama se sperie şi nu mai plânse.

În noaptea următoare, copilaşul îi apăru iar în vis, ţinând o luminiţă în mână şi zicându—i:

—Vezi, cămăşuţa mea—i uscată şi eu pot să dorm liniştit în sicriul meu.

Atunci mama îi încredinţa Bunului Dumnezeu suferinţa ei şi rabdă în tăcere durerea despărţirii, iar copilul nu—i mai apăru în vis şi dormi liniştit în mormântul lui de sub pământ.

OVREIUL ÎN MĂRĂCINIŞ

(Der Jude im Dorn// The jew among thorns)

Era odată un om bogat care avea un argat harnic şi supus ce muncea din răsputeri; dimineaţa, el se scula cel dintâi, seara se culca ultimul. Şi, când se întâmpla să fie o muncă neplăcută, pe care toţi ceilalţi o refuzau, el se oferea primul s—o facă. Mai mult, sluga aceasta nu se plângea niciodată, omul era totdeauna mulţumit şi voios. întâmplându—se ca la sfârşitul anului stăpânul să nu—l plătească, el se gândi: „Foarte bine, în felul ăsta am să economisesc ceva bani şi—mi păstrez şi slujba". Aşa că tăcu şi—şi văzu mai departe de munca lui, iar când nici la sfârşitul celui de al doilea an nu primi plata, chiar se bucură că poate rămâne mai departe la stăpânul lui. Dar se apropie şi sfârşitul celui de al treilea an: stăpânul se codi, se chiti, bägă mâna în pungă, însă nu scoase nici un bănuţ. Atunci argatul n—a mai putut totuşi răbda şi i—a zis:

—Stăpâne, am muncit din răsputeri la dumneavoastră timp de trei ani, fiţi bun şi daţi—mi ce credeţi că mi se cuvine, căci aş vrea să plec să cutreier lumea.

Atunci Zgârie—brânză îi răspunse:

—Da, iubită slugă, e drept, m—ai slujit fără să ştii ce—i oboseala, de aceea se cuvine să te răsplătesc omeneşte. Şi bägă mâna în pungă, scoase trei bănuţi, *heleri* cum li se mai spune, şi i—i dădu, zicând:

—Pentru fiecare an de slujbă câte un *heler*; o plată mai bună ca asta nimeni nu ţi—ar fi dat.

Cum habar n—avea de valoarea banilor, bietul argat îi luă, crezându—se foarte bogat; îşi bägă întregul „capital" în buzunar şi—şi spuse bucuros: „Ei, ai teşchereaua plină, nu va trebui să mai munceşti şi să—ţi faci griji".

Acu', se—ntâmplă ca, ajungând el în dreptul unui mărăciniş, să—i apară în faţă un omuleţ care—l întrebă:

—Încotro, tinere? După câte văd eu, eşti voios şi de nimic nu—ţi pasă.

—Şi de ce mi—ar păsa şi aş fi trist? Uite, aici am leafa mea pe trei ani de muncă, bani cinstiţi şi buni.

—Şi cam cât valorează „comoara" ta? întrebă curios omuleţul.

—Cât? Exact trei *heleri,* plătiţi la chit.

—Ascultă, zise omuleţul, eu sunt un biet nevoiaş, dă—mi mie banii; vezi şi tu, un biet bătrân ca mine nu mai poate munci, tu eşti tânăr, îţi poţi câştiga pâinea cea de toate zilele.

Şi, cum argatul nostru era bun la suflet de felul său, i se făcu milă de omuleţul din faţa lui, aşa că—i dădu cei trei *heleri,* zicând:

—Mare—i numele lui Dumnezeu, ce mare brânză trei *heleri,* ori cu ei, ori fără ei, tot aia!

Ţine—i şi zi mulţam.

Atunci omuleţul îi spuse:

—Pentru că ai o inimă atât de bună, vreau să—ţi împlinesc trei dorinţe, câte una de fiecare bănuţ pe care mi l—ai dat.

—Aha, râse argatul, tu eşti vasăzică unul din acei panglicari ce şuieră albastru. Bine, dacă—i aşa, uite eu îmi doresc mai întâi o trestie din acelea ca un tub găurit prin care poţi sufla pietre şi ochi păsări; apoi o scripcă după care, atunci când îi atingi strunele cu arcuşul, toţi cei ce—o ascultă să danseze şi, în al treilea rând, când voi ruga pe cineva ceva să nu mă refuze.

—Le vei avea pe toate, zise omuleţul, după care se strecură într—un tufiş de unde luă ţeava de trestie şi scripca cu arcuşul ca şi cum le—ar fi avut deja pregătite. Le dădu slujitorului, adăugând:

—Şi nimeni pe lumea aceasta nu se va putea opune dorinţelor tale. „Inimioară, ce—ţi puteai dori mai mult?" se gândea argatul vesel şi plecă mai departe să cutreiere lumea.

Dar nu merse mult şi îi ieşi în cale un ovrei cu o barbă ca de ţap, care stătea şi asculta cum cânta în vârful unui copac o păsărică.

—Vai de mine, minune dumnezeiască, striga el, ia uite, aşa un animal micuţ şi o voce aşa puternică! Ei, dacă ar fi a mea! Dar cine să—i poată pune sare pe coadă!

—Dacă numai asta—i problema — zise argatul —, păsăruica va fi a ta. Şi luă ţeava, suflă în ea şi nimeri chiar în biata creatură care se prăbuşi într—un mărăciniş apropiat.

—Ei, acum du—te şi—ţi ia pasărea, amice, îi zise argatul ovreiului.

—Pe Dumnezeul meu, mă duc îndată, să nu vină câinele s—o ia! Şi se târî până în mijlocul mărăcinişului.

Când îl văzu ascuns între mărăcini, pe argat începu să—l zgândăre parcă ceva şi luă scripca de după gât, o puse sub bărbie, apoi începu să tragă cu arcuşul pe strune. Îndată ovreiul sări în sus şi se porni pe joc, ridica picioarele şi, cu cât argatul trăgea mai cu foc din arcuş, cu atât sărea mai repede şi mai sus ovreiul. Spinii îi sfâşiară haina, îi sfârtecară pielea, îi pieptănară barba, ce mai, bietul ovrei arăta jalnic.

—Doamne păzeşte, omule, ce rău ţi—am făcut, lasă scripca, nu—mi place să dansez şi uite în ce hal am ajuns!

Argatul însă cânta mai departe. „Ai jupuit tu oamenii destul, acum lasă că te jupuiesc şi pe tine spinii!" gândea el satisfăcut şi cânta mai departe, mai cu foc, iar ovreiul sărea şi mai sus, în timp ce bucăţile din hainele lui rămâneau în spini ca nişte petice.

—Oh, vai, oh, vai, îţi dau ce vrei, numai lasă scripca, uite punga mea cu bani, ia—o!

—Ei, dacă domnul plăteşte bine, zise argatul, atunci am să încetez să mai cânt, dar nu înainte de a—l lăuda: dansezi într—un fel cu totul aparte!

Ovreiul s—a oprit şi a rămas nemişcat privindu—l pe argat care se depărta şi, când acesta era destul de departe ca să nu—l mai vadă, începu să strige din toate puterile:

—Lăutar mizerabil, cântăreţ de cârciumă, aşteaptă că te prind eu la strâmtoare; am să te urmăresc până ai să—ţi rupi pingelele la ghete. Calicule, bagă—ţi în bot o para ca să valorezi trei *heleri*! Şi înjura mai departe cum îi venea la gură. Şi, când s—a liniştit şi a mai prins ceva puteri, s—a dus în oraş direct la judecător.

—Domnule judecător, ascultaţi ce mi s—a întâmplat din cauza unui om fără frică de Dumnezeu. M—a jefuit şi m—a batjocorit. Vai, vai, şi o piatră din pământ cred că ar fi avut mai multă milă decât nelegiuitul ăsta. Hainele mi le—a făcut ferfeniţă, trupul mi—e plin de împunsături şi zgârieturi, ca să nu mai spun, domnule judecător, că mi—a luat ducaţii mei sunători, banii mei de aur, unul mai strălucitor ca altul. Pentru numele lui Dumnezeu, porunciţi să fie dus la închisoare, nemernicul!

Judecătorul spuse:

—Era cumva un soldat acela care te—a zgâriat, a făcut—o cu spada lui?

—Doamne apără şi păzeşte, răspunse ovreiul, nici vorbă de sabie trasă din teacă. Avea doar o

ţeava de trestie şi o scripcă atârnată de gât. Monstrul e uşor de recunoscut!
Judecătorul îşi trimise oamenii să—l caute pe făptaş, aceştia îl prinseră pentru că mergea alene şi, când îl cercetară, aflară la el punga cu bani a ovreiului. La judecată, argatul spuse:
—Nu l—am atins pe ovrei şi nici banii nu i—am luat, de bună voie mi—a dat punga, ca să încetez să mai cânt pentru că nu—i plăcea muzica mea.
—Doamne apără şi păzeşte, strigă ovreiul, ăsta toarnă minciuni cu ghiotura! Judecătorul spuse:
—Nu—i adevărat, tinere, aşa ceva nu face un ovrei, să—ţi dea punga cu bani degeaba.
Şi—l condamnă pe argat la spânzurătoare pentru jaf la drumul mare. în drum spre spânzurătoare, ovreiul îi striga:
—Aşa, trândăviile, lăutar la câini, acum îţi primeşti plata ce ţi se cuvine cu vârf şi îndesat!
Slujitorul urcă liniştit pe eşafod urmându—l pe călău dar, când fu pe ultima treaptă a scării, se întoarse către judecător şi—i zise:
—Îndepliniţi—mi o dorinţă înainte de a muri.
—Da, răspunse judecătorul, cu condiţia să nu ceri viaţa.
—Nu, nu—i vorba despre viaţă, eu vă rog să mă lăsaţi să mai trag o dată cu arcuşul pe scripca mea, înainte de a mi se pune funia în jurul gâtului.
Atunci ovreiul începu să strige disperat:
—Pentru numele lui Dumnezeu, nu—i daţi voie, nu—i daţi voie! Dar judecătorul zise:
—Şi de ce nu i—aş face o mică plăcere ? Aşa stă scris la lege şi aşa trebuie să rămână. Nu—i putem refuza ultima dorinţă.
Ovreiul însă striga:
—Oh vai, oh vai, legaţi—mă, legaţi—mă !
Atunci bunul nostru argat şi—a luat scripca de pe spate, a aşezat—o cum trebuie şi a tras o dată cu arcuşul pe strune. Judecătorului, notarului, slujbaşilor care erau de faţă începură să li se mişte încet picioarele Iar celui care trebuia să—l lege pe ovrei îi căzu funia din mână. La al doilea arcuş, ridică picioarele şi călăul, îl lăsă pe argat şi începu să sară în sus. La al treilea arcuş toţi cei de faţă săreau de zor, dar cel mal bine săreau judecătorul şi ovreiul. Curând toţi dansau, oamenii curioşi adunaţi în piaţă să privească la execuţie, tineri şi bătrâni, graşi şi slabi, ba chiar şi căţeii s—au aşezat pe labele din spate şi ţopăiau de mama focului. Şi, pe măsură ce se înteţea muzica, săreau tot mai sus şi mai repede, bătându—se cap în cap, gemând de durere, jeluindu—se şi implorându—l pe argat să înceteze. Judecătorul, care abia mai respira, strigă:
—Îţi dăruiesc viaţa, numai încetează!
Argatul se înduplecă, îşi atârnă scripca de gât, apoi coborî scara ce ducea la spânzurătoare. Se repezi direct la ovreiul care zăcea fără suflare şi—i zise:
—Şarlatanule, acum spune cinstit, de unde aveai tu banii, ei? De nu, iau scripca din nou şi cânt!
—I—am furat, i—am furat, striga ovreiul, tu i—ai câştigat pe drept !
Atunci judecătorul l—a trimis pe ovrei la spânzurătoare, condamnându—l fiindcă era un hoţ.

VÂNĂTORUL CEL ISCUSIT

(Der gelernte Jäger// The skilful huntsman)

A fost odată un flăcău şi flăcăul ăsta învăţă să fie lăcătuş. Şi după ce deprinse el, de bine de rău, meşteşugul ăsta, numai ce—i spuse lui taică—su că vrea să plece în lume, să—şi încerce norocul.

—Prea bine! făcu taică—su. Să ştii că—mi place ce ţi—ai pus în gând să faci! şi—i dădu nişte bani, să aibă de drum.

Şi aşa se făcu că plecă el să vânture lumea largă. Umblă ici, umblă colo, căutând pretutindeni de lucru. Da' vezi că după un timp nu—i mai merse cu lăcătuşeria. La drept vorbind, nici nu se prea dădea în vânt după meşteşugul ăsta. În schimb îi veni chef să se facă vânător.

Şi—ntr—o bună zi se—ntâmplă să întâlnească pe drum un vânător în straie verzi, care începu a—l lua la întrebări de unde vine şi încotro vrea să meargă.

—Sunt ucenic lăcătuş — răspunse flăcăul — dar tare aş avea chef să mă fac vânător şi multă bucurie mi—ai face de—ai îngădui să mă iei de ucenic.

—Cu dragă inimă, dacă ţi—e voia să mergi cu mine!...

Flăcăul plecă împreună cu vânătorul şi se tocmi la el pe câţiva ani bunicei. Dar cum era sârguincios şi harnic, nici o taină a ăstui meşteşug nu—i rămase necunoscută. Şi la sfârşitul anilor de ucenicie, iarăşi îl apucă dorul să colinde lumea şi să—şi încerce norocul în altă parte. Drept simbrie, vânătorul nu—i dădu decât o puşcă. Da' puşcă cum era asta, nu cred să se mai fi aflat pe lume!... Că avea darul de—a nimeri fară greş, orice ţintă, ori de câte ori ai fi tras cu ea!... După ce—i mulţumi vânătorului pentru puşcă, flăcăul o porni la drum şi după ce merse el o bucată de vreme, nimeri într—o pădure aşa de mare, că nu—i puteai da de capăt într—o singură zi.

Când se înnopta flăcăul se sui într—un copac înalt, ca să nu cadă pradă fiarelor sălbatice, şi—şi făcu culcuşul între frunzare. Şi ce crezi, către miezul nopţii, parcă i se păru că—n depărtare licăreşte o luminiţă!... Dădu el crengile la o parte ca să se uite mai bine, şi luminiţa îi apăru şi mai desluşit. Ba chiar băgă de seamă din ce paşte venea geana aceea de lumină. Dar ca să se poată duce după ea, ca după un semn, când coborî din copac scoase pălăria din cap şi—o zvârli în direcţia luminii. Apoi se dădu jos, o luă înspre locul unde căzuse pălăria şi, punându—şi—o pe cap, o întinse voinicește la drum. Şi cu cât mergea mai departe, cu atât creştea şi lumina. Într—un sfârşit, când se apropie mai bine, văzu că venea de la un foc înalt cât casa. Şi—n jurul focului aceluia stăteau trei uriaşi, care frigeau un bou. Unul din uriaşi

pesemne că era mai flămând, că odată zise către ceilalţi doi:
—Măi, frăţâni ai mei, mă îndeamnă inima să gust niţeluş, să văd de nu e în curând gata friptura noastră.

Şi cum spuse, aşa şi făcu. Rupse o halcă şi vru s—o bage în gură, dar vânătorul, care o ochise, o dată trase şi i—o zbură din mână.

—Asta—i bună!... făcu uriaşul. Ia te uită ce vânt puternic! Mi—a zburat bucătura dintre deşte!... şi—şi luă altă halcă.

Tocmai se pregătea s—o înfulece, dar vânătorul i—o zbură din mână şi pe asta.

Atunci uriaşul îşi ieşi din fire şi, hârşti! îi trase o palmă zdravănă celui ce stătea lângă el, strigând furios:

—De ce mi—ai smuls bucătura din mână, hai?!...

—Nu ţi—am smuls—o eu, zău aşa!... răspunse cel lovit. Poate că e prin preajmă vreun ţintaş, şi—şi râde de noi.

Uriaşul rupse o a treia halcă, dar n—o putu duce la gură nici pe asta, fiindcă vânătorul i—o zbură dintre degete, cât ai zice peşte. Dacă văzură cum stau lucrurile, uriaşii prinseră a grăi într—un glas:

—Ehei, da' straşnic trebuie să mai fie şi ăsta, dacă e în stare să ţintească îmbucătura de dus la gură!... Aşa unul ne—ar fi şi nouă de folos..

Apoi strigară de hăuli pădurea: Ian apropie—te, ţintaşule, şi aşează—te la focul nostru, să mănânci pe săturate, că nu—ţi facem nici un rău. Iar de te încăpăţânezi şi nu vrei, atunci se schimbă socoteala, că te—om aduce noi cu sila, şi atunci eşti pierdut!...

Flăcăul se apropie de foc, că n—avea cum să se pună cu uriaşii, şi le spuse că e un vânător iscusit şi că în ce ţintă trage cu puşca, nimereşte la sigur, fără greş. Uriaşii cătară la el, mai cu uimire, mai cu pizmă, şi—l întrebară de nu vrea să meargă împreună cu ei. Şi—l mai asigurară c—o s—o ducă tare bine şi că n—o să—i lipsească nimic. Apoi se prinseră a—i povesti că la marginea pădurii e o apă mare şi că pe celălalt mal se înalţă un foişor. Şi—n foişorul acela îşi duce viaţa o domniţă prea frumoasă pe care de mult tânjeau s—o răpească.

—Păi trebuşoara asta—i un fleac pentru mine!... zise flăcăul. Cât ai clipi, o şi fac!

Dar tustrei uriaşii ţâţâră din buze şi—i spuseră:

—Nu te pripi, bre omule, că mai e încă ceva!... E vorba de—un afurisit de căţel care de îndată ce se apropie cineva, îl şi simte, şi începe să latre, că trezeşte toată curtea împărătească. Şi numai din pricina ăstui câine nu ne—am încumetat până acu' să pătrundem în foişor. Oare te prinzi să împuşti căţeluşul?

—Mai e vorbă! făcu flăcăul. Asta—i o nimica toată pentru mine! Apoi se urcară tuspatru într—o corabie şi trecură apa. De cum ajunseră la ţărm, căţeluşul îi şi simţi şi, venind tot într—o goană, dădu să latre la ei; dar vânătorul i—o luă înainte: puse puşca la ochi şi—l împuşcă pe loc. Dacă văzură asta, uriaşii nu—şi mai încăpură în piele de bucurie şi—n sinea lor prinseră a gândi că de—acum au şi pus mâna pe domniţă. Dar parcă vânătorul era un prostănac!... Mai întâi vru să vadă singur, cu ochii lui, cum stau lucrurile, şi le potoli avântul, spunându—le să rămână pe loc până i—o chema el. Apoi se furişă în palat şi se înfiora pentru o clipă de liniştea adâncă ce domnea pretutindeni. Dar nu era de mirare, că toţi dormeau. Cum deschise prima încăpere, şi văzu agăţată de perete o sabie de argint curat, pe care cere lucea o stea de aur. Iar mai jos, sta scris numele împăratului. Şi mai văzu alături, pe—o măsuţă, o scrisoare sigilată. Nu întârzie s—o deschidă şi, citind—o, află că cine o avea sabia de argint, acela va doborî cu ea pe orice duşman care i—o sta în cale. Atunci luă el sabia din perete, se încinse cu ea, şi plecă mai departe.

Şi după ce mai trecu prin câteva încăperi, o dată nimeri în iatacul unde dormea domniţa. Şi era atât de frumoasă la chip, că se opri fermecat s—o privească. Şi—şi ţinea răsuflarea, ea nu cumva s—o scoale din somn, şi nu se mai sătura privind—o... După ce o privi el aşa, multă vreme, începu a gândi în sinea lui: „Cum s—ar cădea să dau pe mâna ăstor uriaşi sălbatici o

asemenea fecioară neprihănită?! Că doar sunt puşi numai pe rele şi cine ştie ce i—ar face!..." Apoi cătă cu luare—aminte în jurul său şi numai ce văzu sub pat o pereche de pantofi, iar pe dreptul sta scris numele împăratului şi lângă nume se afla o stea, iar pe stângul era numele fetei şi—o stea alături. Şi—n jurul gâtului, fecioara avea o năframă de mătase, brodată cu aur. Şi tot aşa, pe partea dreaptă sta scris numele împăratului, iar pe stânga, numele ei — şi totul cu slove de aur...

Şi o dată îi veni în minte vânătorului să ia nişte mărturii că trecuse pe—acolo. Şi cu un foarfece tăie colţul drept al năframei, şi—l puse în raniţa ce—o avea cu el. Apoi luă şi pantoful drept, de avea scris tot numele împăratului, şi—l băgă şi pe acesta în raniţă.

În ăst timp, fecioara dormea, cufundată—ntr—un somn adânc, şi era înveşmântată într—o cămaşă albă cum îi zăpada. Flăcăul se apropie de fată şi, binişor, tară ca măcar s—o atingă, tăie şi—o bucată din cămăşuică. Şi apoi o puse şi pe asta în raniţă, împreună cu celelalte.

După asta plecă, lăsând—o pe fecioară să doarmă mai departe, nestingherită. Şi când ajunse la poartă, numai ce dădu cu ochii de cei trei uriaşi, care nu se clintiseră de—acolo şi—l aşteptau nerăbdători, crezând că dintr—o clipă într—alta o să le—o aducă pe domniţă plocon.

Flăcăul le strigă să vină înăuntru, că fecioara e de—acum în mâinile lui. Şi le mai zise să se strecoare printr—o bortă aflată în perete, că nu le poate deschide uşa. Şi când se apropie primul, vânătorul, haţ! îşi şi înfăşură părul uriaşului pe mână şi, trăgându—i capul înăuntru, i—l reteză cu sabia, dintr—o lovitură. Apoi îl trase cu totul înăuntru. După asta, îl strigă pe al doilea şi—i tăie capul şi ăstuia. într—un sfârşit, îi veni rândul şi celui de—al treilea... Acu' nici nu trebuie să vă mai zic, că vă daţi seama singuri, cât era de bucuros flăcăul că o scăpase pe fecioară de tâlharii aceia de uriaşi...

După aceea, flăcăul tăie limbile uriaşilor şi le puse tot în raniţă, lângă celelalte mărturii. Şi se gândi el. „Acu' pot să mă întorc acasă, la taică—meu, să—i arăt că n—am făcut umbră pământului degeaba, şi p—ormă oi pleca iar în lume, că de mi—e hărăzit să mă bucur de noroc, m—o ajunge el din urmă!..."

A doua zi, împăratul se deşteptă mai devreme ca de obicei şi mare—i fu mirarea când dădu peste leşurile celor trei uriaşi. Şi cum nu putea să se dumirească defel cine o fi fost voinicul care le—a venit de hac ăstor trei matahale, se duse în iatacul domniţei şi, trezind—o, o întrebă şi pe ea de nu bănuieşte pe careva de la curtea domnească c—ar fi făcut fapta asta demnă de laudă.

Dar fata dădu din umeri şi—i spuse:

—Taică dragă, n—am de unde să ştiu cine—o fi fost, şi nici cu presupusul nu pot să—mi dau, că am dormit toată vremea.

După ce plecă taică—su, fata vru să se îmbrace, dar când dădu să încalţe pantofii, ia—l pe dreptul de unde nu—i... Şi privindu—se în luciul oglinzii, văzu că şi din năframă lipsea colţul drept. Ba—i lipsea şi din cămaşă o bucăţică...

Împăratul adună toţi curtenii şi soldaţii, ba, chiar şi slujitorii mai de rând, şi prinse a—i întreba de nu ştiu cine a scăpat—o pe fiică—sa şi le—a făcut de petrecanie uriaşilor.

Acu' trebuie să vă spun că împăratul avea în oastea lui un căpitan, şi era omul ăsta atât de pocit, că te apuca groaza de te uitai la el. Şi după toată urâţenia, mai era şi zbanghiu. Şi unde ieşi căpitanul înaintea împăratului şi, bătându—se peste piept, spuse cu semeţie că el făcuse fapta asta. Dacă—i auzi spusele, împăratul cel bătrân zise în auzul tuturor că o să—i dea pe fiică—sa de nevastă de nu şuguieşte, şi—a săvârşit, într—adevăr, isprava asta vitejească.

Dar vezi că fata nici nu vru să audă de aşa ceva şi grăi către crai:

—Taică dragă, mai bine plec în lume, până unde m—or duce picioarele, decât să mă mărit cu pocitania asta!...

Împăratul rămase însă neînduplecat în hotărârea sa, şi—i spuse că de nu—l ia pe căpitan de bărbat, să lepede straiele cele împărăteşti şi să se îmbrace în straie de rând. Şi să plece cât mai degrabă de la curte şi să se ducă la un olar, şi să se apuce de negoţ de oale şi străchini, că n—o

mai socoteşte fiica lui... Dar nici domniţa nu dădu înapoi; se dezbrăcă ea de straiele împărăteşti şi, ducându—se la un olar, luă cu împrumut de la el o sumedenie de vase de lut şi—i făgădui c—o să i le plătească, dacă le—o vinde până—n fapt de seară.

După ce—o văzu încărcată de oale şi ulcele, împăratul îi porunci să se aşeze cu marfa în piaţă, într—un anume loc. Apoi, pe ascuns, se învoi cu nişte ţărani să treacă cu harabalele peste grămada aceea de oale, şi să le prefacă în ţăndări.

De îndată ce—şi rândui domniţa marfa în locul acela din piaţă, un şir întreg de căruţe grele dădură năvală peste maldărul de oale şi străchini, şi—n galopul cailor făcură totul numai praf şi pulbere... Când văzu ce nenorocire o lovise, domniţa începu a plânge cu lacrimi amare.

—Doamne — începu ea a se văicări — de unde o să—i plătesc olarului?!...

Acu' trebuie să vă spun că împăratul le făcuse pe toate astea înadins, ca s—o silească pe domniţă să—şi lase din cerbicie şi să—l ia pe căpitan de bărbat. Dar ea nici gând n—avu să treacă pe la taică—su ca să se plângă de ce i se întâmplase, ci se duse din nou la olar de—l rugă s—o mai îngăduie cu banii şi să—i dea marfa încă pe—atât. Dar olarul îi răspunse că nici nu vrea să audă de—aşa ceva. Şi că—i dă marfa numai de i—o plăteşte pe cea de—o luase înainte. Dacă văzu că n—are încotro, domniţa se duse la taică—su şi începu a plânge şi a se văicări, că şi unei pietre i s—ar fi făcut milă şi s—ar fi înduioşat. Şi—i zise ea că vrea să plece în lume, să i se piardă urma. Şi—i răspunse taică—su:

—O să pun nişte meşteri să—ţi dureze o căscioară în pădure, şi de—aici înainte acolo o să—ţi duci viaţa. Şi—o să faci bucate ca să îndestulezi pe oricine ţi—o călca pragul, dar de luat bani pentru asta n—o să—ţi fie îngăduit.

Când căscioara fu gata, îi atârnă o firmă deasupra uşii, şi pe firmă stătea scris cu slove de—o şchioapă: „Azi pe gratis, mâine pe bani!" Şi—n căscioara asta trăi domniţa multă vreme. Şi curând începu a se duce vestea prin lume despre o fecioară care, pasămite, ar ospăta pe gratis drumeţii, şi că lucrul ăsta şi stă scris pe—o firmă, deasupra uşii. Nu ştiu cum se făcu, dar vestea cu pricina se întâmplă că ajunse şi la urechile vânătorului. Şi de cum o auzi, începu el a se gândi în sine: „Ian te uită, bre omule, asta ar fi ceva bun şi pentru unul ca alde tine, care eşti sărac şi n—ai nici o leţcaie!..."

Îşi luă deci puşca şi raniţa în care se mai aflau încă lucruşoarele pe care le oprise ca mărturie, când o izbăvise pe domniţă, şi o porni către poiana aceea din pădure, unde se afla căscioara unde te ospătai pe degeaba. Nu—i fu deloc greu s—o găsească, şi pe firma de deasupra uşii stătea scris chiar aşa cum pomeniseră oamenii: „Azi pe gratis, mâine pe bani!..."

Păşi el pragul căscioarei, şi pe lângă puşcă şi raniţa din spate, era încins cu sabia de argint cu care—i răpusese pe cei trei uriaşi. Şi, plin de cuviinţă, ceru el gazdei ceva de mâncare. Şi nici nu pot să vă spun cât se bucură vânătorul când dădu iar cu ochii de mândreţea aceea de fecioară, care era neasemuit de frumoasă. Ea prinse a—l întreba de unde vine şi—ncotro se duce şi el îi zise doar atât:

—la, mă vântur şi eu prin lumea asta largă!...

Dar vezi că fata nu—l slăbi cu întrebările şi vru să afle de unde avea acea sabie pe care stătea scris tocmai numele tatălui ei. Dacă auzi asta, vânătorul se miră foarte şi—o întrebă de era într—adevăr fata împăratului. Şi ea dădu din cap a încuviinţare.

—Cu sabia asta — adăugase vânătorul — am tăiat capetele a trei uriaşi. Şi spre a—i dovedi fetei că spusese numai şi numai adevărul, scoase din raniţă şi—i arătă limbile uriaşilor, pantoful, colţul de la năframă şi bucăţica de cămaşă.

Ei, dragilor, nici nu am cuvinte să vă spun câtă bucurie fu atunci pe domniţă. Destul dacă vă zic că se simţea într—al nouălea cer şi—l sorbea din ochi pe flăcăul care o izbăvise de la moarte.

Mult nu mai zăboviră ei în pădure, că nu mai aveau de ce, şi grăbindu—se, curând ajunseră la curtea împărătească. Domniţa îl lăsă pe flăcău în iatacul ei şi, aducându—l pe împărat acolo, i—l arătă pe acela care o scăpase cu adevărat de la pieire. Şi când văzu împăratul toate

mărturiile pe care i le puse în faţă, vânătorul, nu se mai îndoi câtuşi de puţin de spusele fiicei lui. Numai că—i zise flăcăului că i—ar plăcea să afle mai pe îndelete cum s—a întâmplat toată tărăşenia... Şi adăugase măria sa că prin vitejia lui, vânătorul e în drept s—o capete pe fecioară de soţie.

Apoi veniră nişte slujitori de—l înveşmântară în nişte straie cum nu se purtau prin acele meleaguri, şi o dată păru a fi vânătorul un oaspete străin. După asta, împăratul porunci să se aştearnă o masă bogată şi la masa asta fu poftit şi căpitanul de se grozăvise că—i omorâse pe cei trei uriaşi. Apoi se aşezară cu toţii la masă, şi căpitanul primi locul din stânga domniţei, iar vânătorul pe cel din dreapta. Căpitanul cătă la omul ce stătea de—a dreapta domniţei şi se gândi că trebuie să fie vreun străin, venit în ospeţie.

După ce s—au ospătat ei bine şi—au băut pe săturate, împăratul se aplecă spre urechea căpitanului şi—i spuse că—i va da ceva să ghicească:

—Dacă unul se grozăveşte c—ar fi răpus trei uriaşi şi de e întrebat unde le sunt limbile, şi de s—ar uita el şi—ar vedea că în gură n—au nici o limbă, nici unul, asta ce—ar putea să însemne?...

Şi îndată se grăbi căpitanul să răspundă:

—Înseamnă că nici n—au avut!...

—N—ai ghicit! făcu împăratul. Da' cum se poate una ca asta, că doar orişice vietate are limbă!... Şi prinse a—l întreba mai departe: Ce—ar merita acela să păţească?

Şi dădu răspunsul căpitanul:

—Ar merita să fie rupt în bucăţi!

Împăratul cătă la căpitan şi—i spuse că singur el şi—a dat osânda şi că măria sa nu mai are ce să adauge la ea. Apoi porunci să fie dus la închisoare şi acolo fu rupt în patru bucăţi.

Şi se făcu o nuntă ca—n poveşti. Vânătorul îşi aduse şi părinţii la curte şi trăiră aceştia la fiul lor în bucurie şi în desfătare. Şi după ce împăratul cel bătrân închise ochii pe veci, moşteni el împărăţia pe care o conduse în pace şi bună înţelegere de i se duse vestea peste nouă mări şi nouă ţări.

ÎMBLĂCIUL DE AUR
(Der Dreschflegel vom Himmel// The flail from heaven)

Odată, un ţăran s—a dus cu boli la câmp să are câteva brazde. Când ajunse la ogor, celor doi boi începură să le crească coarnele şi crescură, şi crescură încât la întoarcere nu mai încăpeau pe poartă.

Din fericire, sosi un măcelar şi ţăranul îi dădu boii în seamă, încheind amândoi un târg: el să—l ducă măcelarului un căuş de boabe de rapiţă, iar măcelarul să—i dea câte un taler pentru fiecare bob. „I—am dat bine" se gândea în sinea lui ţăranul în drum spre casă. Apoi a luat un căuş de boabe de rapiţă, a pierdut un bob pe drum, i—a dus măcelarului boabele, acesta i—a dat talerii şi totul a mers foarte bine. Numai că ţăranul era cam nemulţumit: dacă n—ar fi pierdut bobul acela, măcelarul i—ar fi dat un taler mai mult. Pe drumul de întoarcere spre casă însă, descoperi că din bobul acela crescuse un copac până la cer şi atunci îi veni ideea să vadă ce fac îngerii acolo sus. S—a urcat în copac şi a văzut cum îngerii treierau ovăz. Şi cum stătea el aşa şi se uita la îngeri, a simţit că pomul se clătina şi, când a privit în jos, a zărit pe unul care începuse să taie copacul. „Dacă aş cădea de aici de sus, ar fi rău" se gândi ţăranul şi, de nevoie, n—a ştiut altceva ce să facă aşa că a luat paiele de la ovăz împletindu—şi cu ele o funie. Apoi a luat un îmblăciu de aur din cer, din acelea cu care se bate ovăzul, şi s—a lăsat să lunece în jos, pe pământ. Dar pe pământ s—a trezit într—o groapă, noroc de sapă, că o avea la el: a săpat nişte trepte şi a ieşit la suprafaţă, cu îmblăciul de aur în mână, ca dovadă, pentru cei ce nu l—ar fi crezut, că a fost în cer şi a văzut ce fac îngerii acolo.

FECIORUL DE CRAI ŞI FATA DE ÎMPĂRAT(amândoi copii de rege; prinţul răpit şi prinţesa fugară)

(Die beiden Königskinder// The Two Kings' Children)

A fost odată un împărat şi împăratului ăsta îi născu nevasta un cocon. Şi—ntr—o bună zi, trecând pe la curte nişte cititori în stele, îi preziseră împăratului că multă vreme n—o să se bucure de feciorul pe care—l are. Şi—i arătară ca—n ziua când o împlini flăcăiaşul şaisprezece ani, va fi omorât de un cerb.

Şi ce crezi, când fu să împlinească flăcăul taman şaisprezece ani, se întâmplă ca la curte să se pornească o mare vânătoare, şi—l luară şi pe el! Şi nu ştiu cum se făcu că în pădure feciorul de crai se rătăci de ceilalţi şi rămase singur—singurel. Şi deodată îi răsări în cale un cerb mare, cum nu mai văzuse până atunci. Vru el să—l împuşte, dar oricât încercă, nu izbuti să—l nimerească. Cerbul îi scăpa de fiecare dată şi gonea, de parcă ar fi avut aripi la picioare. Şi atâta goni feciorul de crai după cerb, până ce ieşi din pădure. Şi numai ce zări în locul cerbului un vlăjgan de om, gros cât o butie. Şi prinse a—i spune matahala aceea:

—Ei, bine că te am în mână o dată, c—am spart până acu' şase perechi de patine de sticlă, şi nu te—am putut prinde! Da' de azi încolo, al meu eşti!...

Şi cu aceste zise, îl luă şi—l târî printr—o apă mare până ce ajunseră în dreptul unui castel ce părea că nu se mai sfârşeşte. Intră vlăjganul înăuntru cu feciorul de crai şi, aşezându—se la masă, matahala îl îndemnă să mănânce şi el ceva. După ce au mâncat ei împreună, matahala, care, pasămite, nu era om de rând, ci era împărat peste acea împărăţie, îi spuse:

—Eu am trei fiice, şi—o să trebuiască să stai de veghe la a mai mare de la nouă seara până dimineaţa la şase. Şi ori de câte ori s—o împlini câte un ceas, oi veni eu însumi şi te—oi striga. Şi de—i fi adormit şi nu mi—oi da un răspuns, află că gâdele o să te scurteze de cap chiar în dimineaţa aceea. Dar de mi—oi da totdeauna răspuns, atunci vei primi—o pe fată de nevastă.

Îl duse împăratul la fata cea mai mare şi—apoi plecă la treburile lui. Domniţa îl luă cu sine în iatac, şi acolo, numai ce dădu cu ochii flăcăul de o statuie de piatră. Şi o dată prinse a—i spune domniţa stanei aceleia:

—La ora nouă o să vină aici taică—meu, şi apoi, din oră în oră iarăşi se va înfiinţa, până ce—o bate ora trei, şi de întreabă, să—i răspunzi tu în locul feciorului de crai!

Statuia dădu din cap, în semn c—a înţeles, întâi mai repede, apoi din ce în ce mai încet, până când rămase din nou nemişcată. În dimineaţa următoare, împăratul îi spuse flăcăiaşului:

—Ai făcut treabă pe cinste, n—am de ce să mă plâng, da' încă nu pot să ţi—o dau pe fiică—mea! Se cuvine să mai veghezi încă o noapte la fata mea mijlocie şi de îndeplineşti fară greş ce ţi—am poruncit, atunci o să chibzuiesc de meriţi ori nu s—o capeţi de nevastă pe fiică—mea a mare. Da' bagă de seamă c—o să vin la fiecare oră, şi de te strig şi n—o să—mi răspunzi vei fi pierdut şi—oi fi silit să fac vărsare de sânge!...

Apoi împăratul îl duse la fata mijlocie. Şi după ce măria sa plecă la treburile lui, cei doi tineri păşiră pragul iatacului, unde feciorul de crai urma să vegheze peste noapte. Şi numai ce dădu el cu ochii şi aici de—o statuie de piatră, dar de una şi mai mare.

Şi o dată grăi domniţa către statuie:

—Dacă o fi să întrebe taică—meu, să—i răspunzi tu, auzitu—m—ai?!...

Statuia de piatră dădu din cap, foarte repede, apoi din ce în ce mai încet, până când rămase din nou nemişcată. Feciorul de crai se întinse pe prag şi, punându—şi mâna sub cap, adormi iară nici o grijă. În dimineaţa următoare, împăratul îi spuse:

—Ţi—ai dus la bun sfârşit totul, da' vezi că nu pot să ţi—o dau pe fiică—mea decât dacă mai stai încă o noapte de veghe şi la fiică—mea a mai mică! Şi de—oi sta treaz şi acolo, oi chibzui, n—ai grijă, de poţi s—o capeţi de nevastă pe fiică—mea mijlocie.... Da' nu cumva să uiţi că voi veni la fiecare oră. Şi când te—oi striga, îndată să—mi răspunzi! Iar de nu mi—oi răspunde, oi face vărsare de sânge, aşa să ştii!...

După ce împăratul îl lăsă la mezină, cei doi tineri păşiră pragul iatacului, unde feciorul de crai urma să vegheze peste noapte. Şi numai ce dădu el cu ochii şi aici de—o statuie de piatră. Dar era mult mai înaltă şi mai mare decât la celelalte două fecioare, şi o dată grăi domniţa către statuie:

—De—o fi să strige taică—meu, ai grijă să răspunzi tu, auzitu—m—ai?! Şi matahala de piatră dădu din cap mai bine de—o jumătate de oră, până când rămase nemişcată. După asta, feciorul de crai se culcă pe prag şi adormi. În dimineaţa următoare, împăratul îi spuse:

—Mi—ai îndeplinit porunca cum nu se poate mai bine, da' nu—ţi pot da pe fiică—mea, că ai mai avea ceva de făcut... În jurul palatului e o pădure foarte mare şi pe asta zic să mi—o tai toată. Şi de—oi doborî—o la pământ din zorii dimineţii, de la şase, până seara la şase, atunci o să chibzuiesc de se cuvine ori ba să—mi fii ginere.

Apoi îi dădu un topor de sticlă, un ic de sticlă şi—o toporişca de sticlă. Ajunse flăcăul în pădure, şi când izbi o dată cu toporul într—un copac, se sparse toporul în două... Atunci luă icul şi când lovi în el cu toporişca, se sparse în mii şi mii de fărâme...

Dacă văzu asta, feciorul se mâhni amar în sinea lui că de—acum i s—a împlinit sorocul şi—o să trebuiască să moară. Şi se aşeză el pe—o buturugă şi începu a plânge. Când veni ora prânzului, numai ce grăi împăratul către fiicele sale:

—Ian ascultaţi aici: una dintre voi trebuie să se ducă în pădure, să—i ducă ceva de mâncare flăcăului!

—Ba nici prin gând nu ne trece! rostiră—ntr—un glas cele două fete mai mari. Noi nu—i ducem nimic... să—i ducă mezina, că la ea a vegheat ultima noapte!...

Şi aşa se făcu de fata cea mică trebui să se ducă în pădure ca să—i ducă oleacă de mâncare flăcăului.

Ajunse ea în marginea aceea de codru şi, de cum îl văzu, îl întrebă cum îi merge.

—Vai de viaţa şi de zilele mele!... începu atunci a se văicări el. Tare prost îmi merge, zău aşa!...

Dacă—l auzi ce zice, mezina îl îndemnă să vină mai întâi să ia în gură ceva, dar flăcăul nici nu vru s—audă de mâncare. La ce—i mai trebuia să mănânce, când îi era dat să moară în curând... Da' vezi că ea îi spuse vorbe de alean, ca să—l facă să guste din bucate, că până la urmă veni lângă fată şi mancă niţeluş. După ce flăcăul îşi amăgi foamea, ea îi spuse:

—Hai, lasă—ţi capul aici, în poală, că de te—oi scărpina puţin în cap, o să ţi se schimbe gândurile şi te—i linişti...

Şi—n timp ce fecioara îl scărpina, o dată îl prinse somnul pe flăcău şi, de oboseală, adormi. Dacă—l văzu cufundat în lumea visurilor, mezina scoase năframa de pe cap, o înnodă şi numai ce lovi cu ea de trei ori în pământ, spunând cu tărie:

—Hei, lucrătorilor, ia ieşiţi afară!...

Şi, cât ai clipi, prinseră a se aduna o mulţime de spiriduşi, care o întrebară pe domniţă care—i e porunca, şi ea se grăbi să le spună:

—Ştiţi pădurea din jurul castelului, nu—i aşa? în trei ore să fie tot codrul tăiat, iar lemnele să fie rânduite frumuşel în stive şi nici o stivă să nu fie mai mare ori mai înaltă.

Dacă—i auziră porunca spiriduşii se duseră de—şi adunară toate rubedeniile, să le ajute şi ele. Şi pe dată porniră lucrul. Şi ce crezi, când se împliniră cele trei ore, totul era gata!... Veniră ei să—i spună domniţei că i—au îndeplinit porunca şi fata din nou luă năframa e i albă şi, înnodând—o, spuse cu tărie:

—Hei, lucrătorilor, acu' acasă... Şi pe dată dispărură cu toţii de parcă nici n—ar fi fost. Când se trezi feciorul de crai, tare se mai bucură el de cele ce—i fu dat să vadă.

Şi fata îi spuse:

—Vezi să ai grijă: când o bate ceasul de şase, să te întorci acasă! Şi chiar aşa şi făcu, iar împăratul îl întrebă de cum îl văzu:

—Ei, ai tăiat pădurea'?

—Da' cum altfel!... răspunse feciorul de crai.

Apoi se aşezară cu toţii la masă, şi mai către sfârşit, numai ce începu împăratul a—i zice:

—Mă tem c—o să—ţi fac inimă rea, da' încă nu pot să ţi—o dau pe fie—mea de soţie, că ai mai avea ceva de făcut!

—Ce anume ar mai fi? vru să afle atunci feciorul de crai.

—Ei, nu—i mare lucru!... răspunse împăratul. La dreapta castelului e un lac întins, şi chiar de mâine dimineaţă, o să trebuiască să te duci acolo, să—l cureţi de nămol şi să—l faci să fie limpede ca oglinda. Şi să aibă în el şi tot felul de peşti, că cei de—au fost au pierit!

În dimineaţa următoare, împăratul îi dădu o lopată de sticlă şi—un târnăcop de sticlă şi după aia îi spuse:

—La şase vezi să fie lacul gata, că altfel o păţeşti, să ştii!... Feciorul de crai o porni către lac şi când ajunse acolo şi începu lucrul. Dar abia apucă să înfigă lopata în mlaştină, că se şi frânse în două. Atunci, înfipse târnăcopul, dar se rupse şi el în două!... Dacă văzu asta, flăcăul se mâhni grozav şi nu mai ştiu ce să facă. Când veni amiaza, mezina îi aduse iar ceva de mâncare şi—l întrebă cum îi merge. Şi feciorul de crai îi răspunse că nici nu s—ar putea să—i meargă mai prost decât îi merge, şi că i—e dat, se vede, să—şi piardă capul.

—Iarăşi nu am cu ce lucra — adăugase el, într—un sfârşit — că s—au rupt în două şi lopata şi târnăcopul.

—Hai de vino de mănâncă — spuse atunci fata — că pe urmă or să ţi se schimbe gândurile, n—ai teamă!...

Dar flăcăul abia îşi descleştă gura să zică:

—Nici prin gând nu—mi trece! Mi—e prea amară inima şi prea mă apasă tristeţea, ca să mai pot duce ceva la gură!...

Atunci ea îl luă iarăşi cu vorbe bune şi—i linişti cugetul, până ce—l făcu să vină să mănânce ceva. Şi iarăşi îl scarpină în cap, până ce—l fură somnul şi adormi. Dacă—l văzu cufundat în lumea viselor, fata îşi scoase năframa de pe cap, şi făcând un nod, numai ce lovi cu ea de trei ori în pământ, spunând cu tărie:

—Hei, lucrătorilor, ia ieşiţi afară!

Şi într—o clipă prinseră a se grămădi în juru—i o mulţime de spiriduşi, şi cu toţii o întrebară care—i este dorinţa. Şi ea le zise că—n timp de trei ore trebuie să cureţe de nămol tot lacul din dreapta castelului. Şi mai adăugă că atâta de limpede trebuie să fie, încât să te poţi vedea în el ca într—o oglindă... Şi să înoate în el şi tot soiul de peşti, că ăia de fuseseră

înainte pieriseră...

Porniră spiriduşii de—şi chemară toate rubedeniile, să—i ajute, şi în două ore lacul fu curăţat de nămol şi lucea ca oglinda. Şi—n el înotau sumedenie de peşti, de toate soiurile. Şi numai ce se duseră spiriduşii la domniţă, de—i, spuseră:

—Am făcut tot ce ne—ai poruncit!

Dacă auzi asta, domniţa luă năframa, şi făcându—i un nod, lovi de trei ori pământul cu ea şi spuse cu tărie:

—Hei, lucrătorilor, acu' acasă!...

Şi cât ai clipi, spiriduşii se făcură nevăzuţi. Când se trezi flăcăul, tot ce—i ceruse împăratul era gata. Domniţa n—avea de ce să mai stea şi se pregăti să plece şi ea. Dar mai înainte de—a pleca, îi spuse feciorului de crai ca la ora şase să pornească spre casă.

Ajunse flăcăul la palat, şi de cum dădu împăratul cu ochii de el, îl întrebă:

—Ei, ai sfârşit de curăţit lacul?

—Da' cum nu! răspunse feciorul de crai.

Se aşezară ei să se ospăteze, şi cam pe la sfârşitul mesei, împăratul grăi către flăcău:

—Fătul meu, ai sfârşit tu de curăţat lacul, da' încă nu pot să ţi—o dau pe fie—mea de soţie, că ai mai avea ceva de făcut!

—Ce anume ar mai fi? vru să afle atunci feciorul de crai. Împăratul îi făcu cunoscut că e vorba de un munte mare şi înalt, care—i plin de mărăciniş şi că toţi mărăcinii aceia trebuie să fie tăiaţi. Şi—i mai spuse el că sus pe creastă trebuie să fie durat un mare castel care să aibă o asemenea măreţie şi frumuseţe, cum mintea omenească nu—şi poate închipui, şi să se găsească înăuntru tot ce se cere într—o gospodărie.

În dimineaţa următoare, împăratul îi dădu flăcăului un topor de sticlă şi—un burghiu de sticlă şi—i puse în vedere că la şase seara totul trebuie să fie gata. Se duse el pe munte, dar cum izbi cu tăişul în primul tufiş de mărăcine, toporul se sfărâmă de zburară cioburile în toate părţile. Cât despre burghiu, la ce oare ar fi putut să—l folosească?!...

Dacă văzu că iar e la ananghie, flăcăul se amărî tare mult şi gândurile prinseră a—i zbura către draga lui, pe care o aştepta să—i vină într—ajutor. Şi când fu ora prânzului, numai ce sosi domniţa de—i aduse ceva de mâncare. Flăcăul îi ieşi în întâmpinare şi începu să—i povestească totul cum s—a întâmplat. Dar ea iarăşi îl luă cu vorbe bune şi flăcăul gustă de ici, de colo, din bucate, şi se lăsă scărpinat în cap. Şi o dată îl cuprinse somnul şi adormi.

Domniţa nu mai zăbovi deloc şi, apucând năframa înnodată, lovi de trei ori pământul cu ea şi spuse cu tărie:

—Hei, lucrătorilor, ia ieşiţi afară!

Şi pe dată începură a roi în jurul ei mulţime de spiriduşi şi—o întrebară care—i este dorinţa. Şi ea le spuse:

—În răstimp de trei ore să tăiaţi toţi mărăcinii de pe munte, iar sus, în creştet, să duraţi un castel atât de frumos, cum nu s—a mai văzut vreodată pe lume. Şi să fie înăuntru tot ce se cere într—o gospodărie.

Plecară spiriduşii de—şi adunară toate rubedeniile să le ajute şi când se împlini vremea, totul era gata. Şi dacă terminară, se duseră ei de—o vestiră pe domniţă că i—au împlinit porunca. Şi fecioara din nou luă năframa şi lovind de trei ori cu ea de pământ, spuse cu tărie:

—Hei, lucrătorilor, acu' acasă!...

Şi cu toţii dispărură pe dată, de parcă nici n—ar fi fost. Când se trezi feciorul de crai şi văzu că se—mplinise întru totul porunca măriei sale, aşa o voioşie îl cuprinse, că nici pasărea în văzduh nu cred să se fi simţit mai bine. Şi de îndată ce bătu ora şase, cei doi tineri se îndreptară împreună spre casă.

De cum dădu împăratul cu ochii de el, îl şi întrebă:

—Ei, e gata castelul?

—Da' de ce n—ar fi?!... îi întoarse vorba flăcăul, cu smerenie.

Şi iarăşi se aşezară să se ospăteze. Şi către sfârşitul mesei, numai ce prinse a—i grăi împăratul:

—Ţi—aş da—o eu pe mezină de nevastă, da' cum să ţi—o dau mai înainte de—a fi măritate cele două fete mai mari?!...

Dacă—i auziră spusele, tare se mai mâlniră feciorul de crai şi domniţa. Şi pentru o clipă, flăcăul rămase parcă trăsnit şi nu mai ştiu ce să facă. Dar când se lăsă noaptea, îşi avea planul pregătit şi rugi împreună cu domniţa. După o bucată de vreme, fata întoarse capul şi se uită o dată înapoi, şi numai ce dădu cu ochii de taică—său, care gonea pe urmele lor.

—Vai — începu ea să strige — acu' ce ne facem?!... Taică—meu e în urma noastră şi nu—ncape îndoială că vrea să mă aducă înapoi acasă.. Ştii ceva, pe tine o să te prefac într—un mărăcine, iar pe mine într—un trandafir. Şi socotesc că—n mijlocul tufişului voi fi în siguranţă.

Când ajunse împăratul în locul acela, văzu un tufiş de mărăcini şi—n mijloc, un trandafir. Dădu el să rupă trandafirul, dar un spin pe dată îl înţepă în mână, că trebui să se lase păgubaş şi să se întorneze acasă. Cum păşi pragul, nevastă—sa îl şi întrebă de ce n—a adus şi pe fată acasă, şi măria sa îi răspunse că fusese chiar în apropierea ei, dar că deodată a pierdut—o din ochi şi n—a mai văzut decât un tufiş de mărăcini, c—un trandafir în mijloc.

—Da' nepriceput ai mai fost, omule! începu a—l lua împărăteasa la rost. Trebuia să fi rupt trandafirul, că ar fi venit şi tufişul după aceea...

Împăratul plecă din nou, cu gândul să aducă trandafirul, dar ţi—ai găsit să—l mai afle!... în ăst timp, cei doi fugari erau de—acum departe, gonind peste o câmpie. Dar vezi că nici împăratul nu se lăsa şi fugea de—i sfârâiau călcâiele. Şi aşa se făcu de fu iar pe urmele lor... Să fi simţit fata, nu ştiu... Destul că de—ndată ce se uită iarăşi înapoi, îl şi zări pe taică—său, alergând după ei ca un turbat.

—Vai, ce ne facem acu' — începu ea să se văicărească. Ştii ceva: pe tine o să te prefac într—o biserică, iar pe mine într—un popă. Şi—o să stau în altar, şi—o să predic...

Când ajunse împăratul în locul acela, văzu o biserică, iar în biserică, un popă care predica. Stătu el ce stătu să asculte predica, şi—apoi se întură acasă. Şi de cum păşi pragul, îl întrebă împărăteasa de ce n—a adus—o şi pe fată cu el.

Şi răspunse împăratul:

—Atâta am alergat după ei, că mi—a ieşit sufletul, zău aşa!... Şi când eram gata—gata să—i înhaţ, n—am mai văzut decât o biserică, şi—n altar un popă care predica.

—Da' nepricopsit mai eşti! îl luă împărăteasa la trei păzeşte. Trebuia să—l fi luat pe popă cu tine, că biserica, n—avea grijă, ar fi venit după popă de bună voia ei... De', aşa se întâmplă dacă te trimit pe tine să faci o treabă!... Acu' nu mai am ce alta face, şi trebuie să mă duc eu însămi după ei...

Merse ea ce merse o bucată de drum şi numai ce—i zări de departe pe cei doi fugari. Şi atunci începu a o lua la goană, de ziceai că—i dusă de vânt. Acu', o fi simţit fata ceva, nu ştiu... Destul că privind o dată înapoi, o zări pe maică—sa gonind după ei. Şi prinse ea a striga şi a se văicări:

—Valeu, valeu, ce nenorocire ne paşte! Acu' cred că mi s—a înfundat, că vine chiar maică—mea pe urmele noastre!... Ştii ceva: pe tine o să te prefac într—un lac, iar pe mine într—un peşte...

Peste puţină vreme, împărăteasa ajunse în locul acela, şi mare—i fu mirarea când văzu ditamai lacul. Şi—n mijlocul lacului aceluia zburda un peşte, înotând de colo—colo, plin de voioşie, şi scoţând mereul capul din unde. Dar cum peştele era departe în larg, femeia n—avea cum să—l prindă. Şi aşa se mânie atunci de cumplit, că se aplecă şi sorbi toată apa lacului, cu gândul că, până la urmă, o să prindă şi peştele... Dar de atâta băut, o apucă un leşin de la inimă, că trebui să dea afară toată apa... Şi—şi spuse împărăteasa în sinea ei: „Aici nu mai e nimic de făcut!... Văd că şi mie mi s—a înfundat!" Apoi cercă să—i ia pe fugari cu

binele, îmbiindu—i să se întoarcă acasă de bună voie, dar nu reuşi să—i înduplece. Dacă văzu asta, se pregăti să se înturneze singură acasă. Dar mai înainte de a pleca, n—o lăsă inima şi—i dădu fetei trei nuci, după care îi zise:

—Cu nucile astea o să te poţi ajuta când oi fi la mare nevoie! Şi—acu', du—te cu bine!...

Nu—şi termină bine vorbele, că o şi porni spre casă, iar cei doi tineri plecară împreună, mai departe. Merseră ei ce merseră cale de vreo zece ore, şi numai ce ajunseră aproape de castelul feciorului de crai. Şi—n vecinătatea castelului era un sat. Făcură ei popas acolo şi flăcăul grăi către domniţă:

—Rămâi aici, draga mea, că eu mă duc la castel după caleaşca şi slujitori. Şi—ndată ce—o fi gata alaiul, o să vin să te iau.

Acu', vă închipuiţi dumneavoastră cât de mare fu bucuria pe toţi când îl văzură între ei pe flăcău!... Că—l credeau de multă vreme plecat din astă lume... Şi prinse el a le povesti de—a fir—a—păr toate câte i se întâmplaseră, şi mai pe la urmă, le zise că a venit şi cu mireasa. Dar ea e acu' în sat şi—l aşteaptă pe flăcău să vină s—o ia cu o caleaşca... Dacă auziră asta, slujitorii se şi duseră să înhame caii la caleaşca şi o mulţime dintre ei apucară să se urce pe capră şi la spate, ca să fie alaiul cât mai bogat. Dar când vru să se urce şi feciorul de crai, maică—sa îi dădu o sărutare, că pe loc îşi uită de tot ce se întâmplase şi de tot ce avea de făcut. După asta, împărăteasa porunci slujitorilor să deshame şi aceia care urcaseră pe caleaşca îşi văzură de alte treburi.

În ăst timp, fata stătea în sat ca pe ghimpi, şi aştepta să—i vină mirele. Şi stătu ea, stătu, vreme nu glumă, dar nimeni nu se arătă... Dacă văzu fata că aşteaptă în zadar, se tocmi la o moară care ţinea de castelul împărătesc. Şi în grija ei cădea ca—n fiecare după—amiază să spele blidele la marginea unei ape.

Şi odată se întâmplă ca împărăteasa să plece de la castel şi să se preumble pe malul apei, că era tare frumoasă vremea... Şi când dădu cu ochii de fata aceea vrednică, nu se putu opri să nu spună:

—Ce fetişcană harnică! Asta—i tocmai pe gustul meu!

Tot alaiul care—o însoţea pe împărăteasă prinse a se uita la fetişcana de spăla blidele, dar nimeni n—o recunoscu. Şi cum s—ar fi putut s—o recunoască cineva, de vreme ce nu mai fusese niciodată la curte...

Trecu aşa multă vreme de când fata tot slujea la moară cu cinste şi cu credinţă. În ăst timp, împărăteasa îi găsise lui fiu—său o nevastă care era de pe nişte meleaguri tare îndepărtate. Şi când sosi mireasa cu alaiul, împărăteasa hotărî să—i cunune deîndată, ca să scape de grija care—i apăsa inima. Şi se adună la praznic mulţime de oameni, că toţi erau doritori să vadă o asemenea nuntă ca—n basme...

Dacă auzi fata de nuntă, se duse de—i ceru voie morarului s—o lase şi pe ea să caşte gura la praznic. Şi morarul îi zise:

—Du—te liniştită, fetico!

Dar mai înainte de a pleca, fata deschise una dintre cele trei nuci. Şi ce crezi, înăuntru era o rochie de—ţi lua ochii de frumoasă ce era!... Se îmbrăcă fata cu rochia şi, intrând în biserică, veni cât mai aproape de altar. Şi numai ce sosiră şi mirii, împreună cu tot alaiul împărătesc. Şi tocmai când se pregătea popa să le dea binecuvântarea, nu ştiu cum se făcu de mireasa îşi aruncă ochii într—acolo unde se afla domniţa. Şi când văzu ea mândreţea aceea de rochie, de—ţi părea că—i ţesută numai din fire de aur, pe dată se întunecă la faţă şi spuse că nu se cunună până ce n—o avea şi ea o rochie aşa de minunată ca doamna ce stă în strana din faţa altarului.

Şi cum mireasa rămase nestrămutată în dorinţa ei, n—avură încotro şi trebuiră să se înapoieze la curte. Şi trimiseră vorbă la acea doamnă, cu nişte curteni, de nu se învoieşte să vândă rochia. Dar ea le răspunse trimişilor că rochia nu e de vânzare, dar că mireasa ar putea lesne s—o dobândească... Şi cum curtenii nu se dumereau defel ce—or fi însemnând acele

cuvinte, îi cerură să le dezvăluie tâlcul. Şi ea le spuse că singurul lucru pe care—l cere drept preţ e ca să i se îngăduie să doarmă noaptea în faţa iatacului unde doarme feciorul de crai. Şi de—or lăsa—o, mireasa va căpăta rochia.

Mireasa le spuse curtenilor să—i ducă vestea că i se îngăduie acest lucru. Când veni seara, domniţa se aşează pe pragul uşii şi începu a plânge. Şi plânse ea, tot plânse şi, printre lacrimi, începu a—i povesti tot ce făcuse pentru el: cum îi pusese pe spiriduşi să taie pădurea şi să cureţe lacul şi să dureze pe creştetul muntelui acel palat fără seamăn, şi cum îl prefăcuse într—un tufiş de mărăcini, apoi, într—o biserică, şi—ntr—un sfârşit, într—un lac. Şi toate acestea le făcuse în zadar pentru el, că o uitase atât de repede, de parcă nici nu s—ar fi cunoscut vreodată!...

Se întâmplă însă că feciorul de crai nu auzi nimic din toate câte i le spusese domniţa, fiindcă slujitorii lui avuseseră grijă să—i dea o băutură adormitoare, mai înainte de—a se culca. Dar slujitorii fură treziţi de bocetele femeii şi, trăgând cu urechea, auziră tot. Şi nu ştiau ce—or fi însemnând acele cuvinte.

A doua zi dimineaţă, mireasa se îmbrăcă cu rochia ce şi—o dorise şi plecă la biserică, împreună cu mirele. În ăst timp, fata deschise şi a doua nucă, şi găsi înăuntru o rochie şi mai frumoasă, că—ţi rămânea inima la ea, de cum o vedeai. Se înveşmânta ea cu rochia şi se duse la biserică, având grijă să stea tot în preajma altarului. Şi toate se petrecură întocmai! ca şi prima oară.

Când se lăsă noaptea, fata se culcă din nou pe pragul uşii de la iatacul feciorului de crai, şi slujitorii iarăşi îi dădură stăpânului lor băutura aceea adormitoare. Dar nu ştiu cum se întâmplă de—i puseră mai puţină, că rămase treaz. Se culcă el în pat şi slujnica morarului, care sta pe pragul uşii, numai ce începu a—şi plânge soarta amară... Şi—n planşetele ei îi povesti feciorului de crai tot ce făcuse pentru el. Cum era treaz, flăcăul pe toate le auzi şi o adâncă mâhnire îi cuprinse sufletul... Şi din nou îşi aminti el de tot ce i se întâmplase în trecut. Dar când dădu să deschidă uşa, ca să se ducă la ea, pas s—o deschidă. Că amarnica de maică—sa avusese grijă s—o închidă de cu seară...

În dimineaţa următoare, feciorul de crai alergă într—un suflet la draga lui de—i povesti totul şi—o rugă cu lacrimi în ochi să nu fie supărată că atâta vreme a uitat—o, că doar nu din vina lui se întâmplase asta. Atunci, drept răspuns, domniţa deschise şi a treia nucă, şi—n ea se afla o rochie şi mai frumoasă decât celelalte două, de—ţi părea că—i ţesută din raze de soare... Şi pe dată se înveşmânta fata cu ea, şi—o porni spre biserică, împreună cu mirele ei. Acu', câtă sumedenie de copii le ieşi în întâmpinare, mi—e greu să vă spun!... Destul dacă vă zic că aveau toţi braţele încărcate de flori şi că le aşternură mirilor la picioare panglici de toate culorile... Şi care mai de care se—nghionteau să—i vadă şi să le ureze câte ceva... Şi s—a pornit o nuntă numai în cântece şi veselie, de s—a dus pomina.

Numai mama cea făţarnică şi haină şi mireasa de—a doua nu s—au bucurat. Şi—au trebuit ele să plătească pentru toate câte le—au făcut, că nu le—a mai fost îngăduit să rămână la curte. Şi de—atunci au tot pribegit ele prin lume, până ce le—a ajuns ceasul cel din urmă.

... Da' acum s—a sfârşit povestea, şi—mi pare mie că încă nu i s—a răcit guraăluia de—a povestit—o ultimul!...

CROITORAŞUL CEL ISTEŢ

(Vom klugen Schneiderlein// The Clever Little Tailor)

A fost odată ca niciodată o domniţă şi domniţa asta era atât de fudulă, că nu—i mai intra nimeni în voie. Şi de se întâmpla să vie vreun flăcău în peţit, îl punea numaidecât să—i ghicească vreo ghicitoare şi de n—o putea dezlega, îl arunca fără milă, batjocorindu—l în fel şi chip. Trecură aşa nenumărate rânduri de peţitori pe la curtea împărătească şi—n cele din urmă, văzând că n—o scoate cu nici unul la capăt, domniţa porunci să se dea sfară—n ţară că se va mărita cu acela care va fi în stare să—i dezlege o ghicitoare şi că n—are decât să poftească oricine—o vrea, fie el de neam, fie el om de rând.

Se gândiră mulţi să—şi încerce norocul şi—ntre ei iată că s—au nimerit să fie şi trei croitori, pe care întâmplarea îi adusese pe acelaşi drum. Când plecaseră în peţit, doi dintre ei, care erau mai mărişori de ani, îşi făcuseră socoteală că aşa cum nu dăduseră niciodată greş cu acul, şi doar era vorba de împunsături iscusite, nu jucărie! n—aveau să dea greş nici acum, când trebuia să dezlege doar o ghicitoare. Cel de—al treilea îşi dădu cu ideea că de aici o să—i vie şi lui norocul, că din altă parte, ştia el bine, n—avea de unde să—l aştepte…

Cei doi, văzând câte parale face, încercară să—l povăţuiască:

—Măi flăcăule, mai bine ţi—ai vedea de treabă şi—ai sta frumuşel acasă, că aşa, fără minte cum eşti, tot n—ai s—ajungi la nimic!

Dar te pui cu el! Avea inima uşoară, de parcă i—ar fi adus laude că e cine ştie ce isteţ, şi le zise că, de vreme cea clocit în minte gândul ăsta, n—o să—l lase nici în ruptul capului şi că de găsit o să găsească într—un fel cum s—o scoată la capăt. Şi—o porni la drum, plin de voioşie, de parcă toată lumea era a lui.

Când ajunseră la curtea împărătească, cei trei croitoraşi trimiseră vorbă domniţei că aşteaptă să—i pună şi pe ei la încercare cât mai degrabă, întrucât ei sunt tocmai oamenii potriviţi s—o dezlege, având o minte atât de subţirică, c—ar putea—o trece cu uşurinţă prin urechea unui ac.

În clipa când se înfăţişară înainte—i, domniţa întrebă:

—Am două feluri de păr în cap: de câte culori or fi?

—Păi dacă—i vorba numai p—atât, se grăbi să răspundă cel mai în vârstă dintre croitori, apoi trebuie să fie negru şi alb, ca postavul care bate—n culoarea piperului şi—a sării, de se cheamă chiar aşa: sare şi piper.

După ce—i ascultă răspunsul, domniţa—i zise:

—N—ai ghicit; să vedem ce spune mijlociul.

Al doilea fu încredinţat c—o brodeşte sigur şi zise:

—De nu e nici alb, nici negru, atunci de bună seamă că—i roşu şi cafeniu, ca surtucul pe care—l poartă taica la sărbători.

—N—ai ghicit nici tu, răspunse domnița. Ia să—l auzim pe prâslea, că, după nas, mi s—ar părea că știe el ceva...

Croitoraşul nu luă în seamă batjocura şi, înaintând fără sfială, grăi:

—Domnița are pe dup—o ureche un fir de păr ca argintul şi altul ca aurul şi astea sunt cele două feluri de păr.

Auzindu—l, domnița se îngălbeni ca şofranul şi fu cât pe—aci să leşine de spaimă, căci croitoraşul ghicise ceea ce ea credea că nici un om de pe fața pământului n—ar putea să știe. Totuşi, cercă să se stăpânească şi, după ce—şi mai veni în fire, zise:

—Dac—ai ghicit, ai ghicit, nu mă pot împotrivi... Dar vorba e că doar cu atât n—o să mă poți lua de nevastă şi se cade să te mai supun la o încercare! Jos în grajd am un urs. Să dormi la noapte cu el şi dacă mâine—n zori, când m—oi trezi eu, te mai afli în viață, să știi că te iau de bărbat. Dar în sinea ei se gândea aşa: „Las' că mă descotorosesc eu de tine, procopsitule, că din ghearele ursului până acum n—a scăpat nimeni cu zile!"

Dar croitoraşul nu se înspăimântă defel, ci, dimpotrivă, grăi cu veselie:

—Ciocul şi norocul! Că ăl de îndrăzneşte şi încearcă înseamnă că pe jumătate a şi câştigat.

De îndată ce se lăsă înserarea, îl duseră pe croitoraş în grajd, unde—şi avea ursul culcuşul. Cum îl văzu, dihania vru să se năpustească asupră—i şi să—i dea una zdravănă cu laba, de bun venit.

—Hei, mai încet, mai încet, ursule, strigă croitoraşul. Ce te pripeşti aşa? Că te—oi potoli eu, să mă pomeneşti!

Şi ca şi când n—ar fi avut nici o grijă şi nu l—ar fi aşteptat nici o primejdie, scoase domol din buzunar nişte nuci şi spărgându—le între dinți începu să le ronțăie miezul. Când văzu asta ursul, i se făcu poftă să mănânce nuci. Croitoraşul, care era un pişicher cum nu s—a mai văzut, bagă mâna—n buzunar şi făcându—se, pasămite, că—şi uitase cum l—a primit ursul, îi întinse un pumn plin, dar nu de nuci, ci de pietre...

Ursul le vârî în gură la iuțeală, dar nu le putu sparge, oricât încleştă el din măsele, şi se căzni de—l trecură zeci de sudori.

„Poftim, gândi el despre dânsul, ditamai namila şi mi s—au muiat balamalele, de nu mai pot sparge nici o nucă!" Iar croitoraşul îi zise, ca şi când n—ar fi fost de rangul lui o asemenea treabă:

—Na, sparge—mi şi nucile mele! Vai de tine, măi, ursule, îl înfruntă croitoraşul, ai o gură cât o şură şi nişte măsele cât dinții greblei, da' degeaba, că nu eşti în stare să spargi nişte nuci... Luă pietrele şi se prefăcu că le bagă—n gură, dar cum era iute de mână, le schimbă c—o nucă şi, trosc! o sparse între dinți...

—Ia să mai încerc şi eu o dată, zise atunci ursul, înciudat şi ruşinat în acelaşi timp. Când mă uit la tine cum le spargi, mi se pare că—i lucru lesne, dar mai adineauri era cât pe—aci să—mi iasă falca din loc de—atâta cazna.

Croitoraşul îi întinse iar o mână de pietre şi ursul crâşca din măsele, dând să le spargă, de săreau scântei, dar tot degeaba...

Flăcăul nostru nu lua în seamă de era ursul supărat ori ba, că vesel nu prea cred eu să fi fost după o asemenea ocară, şi—şi vedea de treaba lui.

Mai lăsă el să treacă un timp şi după aceea îşi scoase o scripcă de sub haină şi şi—o potrivi în bărbie, să cânte din ea niţeluş. Când auzi ursul cântecul nu se mai putu stăpâni, de parcă îi ardea jar sub tălpi, şi începu să—i tragă o bătută, că sărea cojocul pe el, nu altceva. Şi cum îi plăcuse tare mult cântecul, îl întrebă pe flăcău:

—Ia ascultă, bre, e greu să cânți la drăcia asta?

—Da' de unde, i—o jucărie, îi răspunse croitoraşul. Ia uită—te ici: cu stânga plimbi degetele pe coarde, iar cu dreapta tragi arcuşul peste ele... Şi după aia cântecul izvorăşte singur din scripcă, să—ți ciuleşti urechile şi să—l tot auzi: Trai—lai—la—la! Trai—lai—la—la!

—Tare mult mi—ar place să deprind şi eu meşteşugul ăsta, zise ursul, ca să nu mai am nevoie

de—un scripcar, când mi—o veni chef să joc, ci să—mi cânt singur... N—ai vrea să mă—nveţi?

—Cum să nu, bucuros, se grăbi să—i răspundă croitoraşul, dar, mai înainte de toate, trebuie să—mi dau seama de ai îndemânare. Şi îndemânarea asta după labe se vede; ia arată—mi—le! Olio, câta mai unghiile! Trebuie să ţi le mai scurtez niţeluş, că altfel vatămi strunele...

De unde aduse o menghină, nu ştiu, destul că—l momi pe urs să—şi pună labele—n ea şi strânse şurubul, că i se învineţiră degetele de atâta strâns. Apoi îi spuse ursului, râzându—şi de el:

—Acu' aşteaptă până ce—oi veni cu o foarfecă, că doar nu—i zor!

Ursul începu să mormăie şi să se zvârcolească de durere şi ciudă, dar croitoraşul nu—l luă în seamă şi—l lăsă să mormăie cât i—o plăcea, de parcă n—ar fi fost lângă el să—l audă. Îşi potrivi într—un colţ o mână de paie şi, culcându—se pe ea, dormi fără grijă până a doua zi dimineaţa.

Când îl auzi domniţa pe urs mormăind, crezu că mormăie şi nu—şi mai găseşte astâmpăr de bucurie că—i făcuse croitoraşului de petrecanie. A doua zi, în revărsatul zorilor, se sculă veselă şi fără griji, dar când dădu să se apropie de grajd, ce—i văzură ochii? Ghiujul de croitoraş se hlizea la ea, teafăr şi nevătămat, de parcă toată lumea era a lui şi nu l—ar fi ameninţat nicicând vreo primejdie. Acu', biata domniţă ce putea să mai zică?! Apucase de făgăduise în faţa oamenilor c—o să—l ia de bărbat şi n—avea cum să—şi mai calce cuvântul.

Împăratul dete poruncă să se aducă o caleaşcă şi domniţa se urcă în ea, alături de croitoraş. Vezi însă că cei doi tovarăşi ai croitoraşului erau negri la inimă şi—l pizmuiau pe flăcău pentru că dăduse peste un asemenea noroc şi, mai înainte ca alaiul să pornească spre biserică, alergară în cea mai mare grabă să desfacă labele ursului din strânsoare şi—l lăsară slobod.

Ursul abia aştepta clipa asta; turbat de mânie, o luă la fugă, gâfâind de sforţarea pe care o făcea, ca să ajungă din urmă caleaşca. Şi mormăia atât de grozav, că domniţa îl auzi încă de departe şi începu să ţipe îngrozită:

—Vai de mine şi de mine, s—a luat ursul după noi şi vrea să te mănânce!

Dar croitoraşului nostru ce—i veni în gând? Sprinten cum era şi uşor, se lăsă cu capu—n jos şi întinzând picioarele afară, prin fereastră, şi le împreună de—ai fi zis că sunt menghină. Şi strigă la urs, din goana cailor:

—Uite, vezi menghina? Şterge—o, ori de nu, acu' îţi prind labele într—însa!

Când văzu ursul cum stă treaba, îl apucă un cârcel la inimă şi—o luă la fugă înapoi de—i sfârâiau călcâiele...

Iar croitoraşul nostru se duse în tihnă la biserică, unde se cunună cu domniţa. Şi trăiră fericiţi împreună, până la adânci bătrâneţi.

Cine nu crede ce vă zisei, să dea pe loc un pitac, să—i cumpăr o poveste mai adevărată...

ADEVĂRUL IESE LA LUMINA SOARELUI

(Die klare Sonne bringt's an den Tag// The Bright Sun Brings It to Light)

O calfă de croitor plecase în lume să—şi caute norocul cu meseria lui, dar nu găsi nicăieri de lucru şi deveni aşa de sărac, încât nu mai avea nici de mâncare, nici de băut. într—o zi, întâlni pe drum un evreu. Se gândi că acesta are bani la el şi, uitând de Dumnezeu, se duse la evreu şi—i zise:

—Banii sau viaţa!

Atunci, speriat, evreul grăi:

—Dăruieşte—mi viaţa I Cât despre bani, am nici mai mult, nici mai puţin de opt taleri.

Croitorul însă îi zise:

—Ba ai tu mai mulţi bani şi trebuie să mi—i dai! Şi începu să—l bată crunt. Când să—şi dea duhul, evreul îi zise:

—Soarele va da la iveală fapta pe care ai comis—o. Apoi muri.

Calfa de croitor băgă mâna în buzunarul evreului şi căută bani, dar nu găsi mai mult de opt taleri, aşa cum îi spusese evreul.

Luă mortul, îl duse după o tufă şi plecă mai departe să caute de lucru. După ce colindă lumea în lung şi—n lat, ajunse într—un oraş la un meşter şi găsi de lucru. Meşterul acesta avea o fată frumoasă de care calfa se îndrăgosti şi se căsători cu ea.

Cum se iubeau mult, aveau o căsătorie fericită. După un timp, avură şi doi copii, apoi muri tata—socru şi mama—soacră, iar ei rămaseră stăpâni în toată casa.

Într—o dimineaţă, cum stătea croitorul la măsuţa lui de lucru de lângă fereastră, nevasta îi aduse cafeaua şi, când vru s—o toarne în ceaşcă, tocmai apăru soarele. Razele lui pătrunseră în cameră şi reflexul luminii desenă pe perete un cerc ce se muta de ici, colo. Croitorul privi în sus, pe tavan, unde era cercul luminos, şi zise:

—Vor razele să dea ceva în vileag şi nu pot. Femeia zise:

—Ce bodogăneşti acolo, omule?

—Nu pot să—ţi spun.

—Dacă mă iubeşti, trebuie să—mi spui. Şi—l luă ea cu vorba dulce, îi zise că nimeni nu va afla ce—i va spune şi nu—i dădu pace până când nu—i mărturisi secretul lui. El îi povesti cum, cu mulţi ani în urmă, cutreiera lumea sărac şi fără nici un ban în buzunar şi cum întâlnise un evreu pe care—l jefuise după ce îl bătuse aşa de tare, că acesta îşi dădu duhul; înainte de a muri însă, îi spusese: „Soarele va scoate la iveală fapta asta a ta". Acum soarele apăruse tocmai să dea în vileag omorul şi jaful; el vedea cercul perfect, dar nu putea înţelege ce vrea să însemne. După ce termină, croitorul o rugă pe nevastă—sa să nu spună la nimeni ce—a auzit, altfel el va muri şi ea îi promise că aşa va face. Dar, când el stătea la lucru, ea se duse la o cumătră şi îi povesti amănunţit totul. Nu trecură nici trei zile şi tot oraşul află povestea, iar croitorul fu dus la judecată şi condamnat la moarte.

Şi uite aşa, cum spusese evreul înainte de a muri, adevărul ieşi la lumina soarelui.

FLACĂRA ALBASTRĂ(lumina albastră)
(Das blaue Licht// The Blue Light)

A fost odată, a fost odată ca niciodată un om, şi omul ăsta s—a băgat cu simbrie în oastea împăratului şi l—a slujit pe stăpânu—său cu vrednicie şi credinţa amar de ani. Dar cum se şubrezise şi nu mai putea să poarte sabia din pricina numeroaselor răni pe care le căpătase în decursul bătăliilor, şi cum tocmai se gătase una din acele bătălii, împăratul găsi cu cale să—l slobozească din armată şi, chemându—l la sine, îi zise:

—Acu te poţi întoarce acasă, că nu mai am nevoie de tine! Da de dat, nu—ţi pot da nici măcar o pară, ca simbrie e drept să capete de la mine numai acela care mă slujeste!

La auzul acestor cuvinte, bietul oştean rămase împietrit şi se tot bătea cu ghidul ce—o să se facă el de—aci încolo şi—n ce chip o să—şi poată câştiga pâinea. Şi cu inima plină de amărăciune, o porni la drum. Cum n—avea nici o ţintă, rătăci toată ziua la întâmplare, şi către seară ajunse într—o pădure. când întunericul coborî de—a binelea şi noaptea cea neagră se înstăpâni în codru, numai ce zări în depărtări mijind o lumină. Se lua după ea şi într—un târziu ajunse în pragul unei colibe unde locuia o vrăjitoare.

—Fii bună, măicuţă, şi mă adăposteşte peste noapte, se rugă el, şi de ai cumva de—ale gurii, îndură—te de—mi dă şi ceva de mâncat şi de băut, că altminteri simt că mă prăpădesc!

—Ian auzi—l! răspunse baba. Dă cine s—ar milostivi să—i dea măcar o îmbucătură unui pribeag ca tine!... Vezi însă că eu m—oi indura şi te—oi găzdui, de—mi vei face şi tu ce—o să—ţi cer.

—Şi ce—mi ceri? întrebă oşteanul.

—Mai nimica: să—mi sapi grădină, începând de mâine. Omul primi cu dragă inima şi a doua zi se puse pe muncă. Sapa el din răsputeri, fără să se cruţe, dar nu—i fu cu putinţă să sfârşească lucrul până seara. Văzându—l că degeaba îi tot dă zor şi se chinuieşte, vrăjitoarea îi spuse:

—Bag de seamă că mai ai mult de lucru şi că n—o să poţi răzbi în seara asta... Uite ce e: te—oi găzdui la mine încă o noapte, dă numai de te—nvoieşti că mâine să—mi aduci din pădure un car cu lemne!

Oşteanul primi, că n—avea încotro, şi deşi trudise ca vai de el toată ziulica, nu—i fu chip să aducă lemnele în bătătura babei mai devreme de a se lăsa amurgul. Şi întâmpinându—l din prag, vrăjitoarea îi spuse din nou că—i va mai îngădui să mâie la ea încă o noapte.

—Da pentru asta, îi zise ea, tare uşor lucru îţi cer să—mi faci mâine... În spatele casei e un puţ vechi şi secat, şi nu ştiu cum am făcut de—am scăpat un opaiţ în el. Şi toată treabă ar fi să—mi scoţi de acolo opaiţul acela, care arde cu o lumină albastră, ce nu se stinge niciodată.

A doua zi, baba se grăbi să—l ducă la puţ şi—l ajută să coboare înăuntru într—o coşarcă. Oşteanul căută ce căută, şi găsind opaiţul, îi făcu semn babei să—l tragă afară. Babuşca se opinti din toate puterile şi, când fu să ajungă coşarca aproape de ghizduri, se repezi şi întinse mâna să—i smulgă oşteanului opaiţul. Dar acesta îi dibăcise din vreme gândul cel rău şi strigă

la ea:
—N—o să—l las din mină, n—avea grijă, până ce n—o să mă simt că stau iar cu amândouă picioarele pe pământ!

Auzindu—l cum o înfrunta, vrăjitoarea se mânie cumplit şi, dând drumul la funie, îşi văzu de—ale sale. Sărmanul oştean se duse de—a berbeleacă până—n fundul fântânii şi se trezi pe pământul jilav şi rece, fără să fi păţit ceva. Şi, cătând în jur, baga de seamă că poiţul continua să—şi zbată flacăra albastră. Dar la ce avea să—i mai folosească acum lumina, când ajunsese la încredinţarea că nu—l mai aştepta scăpare de nicăieri? Că doar zile multe nu—i mai era dat să trăiască! Rămase câteva clipe pe gânduri, cu inima întristată, şi, fără să vrea, vârî mâna în buzunar şi dădu peste luleaua umplută pe jumătate cu mahorca.

"Asta—mi va fi mângâierea cea din urmă!" îşi zise el abătut. Şi scoţând luleaua din buzunar, o aprinse la flacăra albastră şi începu să pufăie. În clipa când fumul începu să se urce pe gârliciul puţului, numai ce apăru înainte—i un omuleţ negricios, care—l întreba smerit:
—Ce—mi poruncesti, stăpâne?
— Ce—aş putea să—ţi poruncesc eu ţie? întrebă la rându—i oşteanul, cuprins de uimire.
—Am datoria să mă supun la toate poruncile pe care mi le dai şi să le aduc la îndeplinire întocmai, rosti iarăşi omuleţul.
—Aşa? Atunci ajută—mă să scap de—aici, zise oşteanul.

Omuleţul cel negricios îl luă de mână şi—l duse pe nişte cai subpământene şi nu uita să ia cu sine şi flacăra albastră.

Cât merseră pe drumul de sub pământ, omuleţul îi arată toate comorile pe care le strânsese acolo vrăjitoarea, şi oşteanul lua cu sine atâta bănet şi odoare preţioase, cât putu să ducă cu el. când ajunseră la lumina zilei, oşteanul îi porunci omuleţului:
—Acu du—te de—o leagă fedeleş pe hoaşca aia de vrăjitoare şi du—o degrabă la judecată.

Nu trecu mult şi oşteanul o şi zări pe babuşca trecând ca fulgerul, călare pe—un cotoi sălbatic, şi ţipând cât o ţinea gura, că te apuca groază.

Apoi se trezi iarăşi cu omuleţul lângă el.
—Stăpâne, zise fărâmă de om, ţi—am împlinit în totul porunca. Cotoroanţa şi—a căpătat pedeapsă şi zace închisă sub lacăt, în fundul unei hrube. Acu ce—mi mai poruncesti ?
—Nu—ţi mai poruncesc nimic deocamdată, răspunse oşteanul. Te poţi întoarce acasă. Dar nu uita să mi te înfăţişezi de—ndată ce—oi avea nevoie de tine şi te—oi chema!
—Vezi, uitasem să—ţi arăt că, de vrei să mă chemi, n—ai decât să aprinzi luleaua la flacăra albastră şi pe loc mă înfăţişez în fata domniei tale...

Acestea zicând, omuleţul pieri, în timp ce oşteanul se îndrepta spre oraşul de unde plecase nu de voia lui. Îşi cumpără straiele cele mai de preţ pe care le găsi, trase la cel mai bun han şi—i ceru hangiului să—i pregătească odaia cea mai arătoasă pe care o avea.

După ce fură toate rânduite cum se cuvine, îl chema pe omuleţ şi—i zise:
—L—am slujit pe împărat cu credinţă, dar, în loc să mă răsplătească, el m—a alungat fără milă şi m—a lăsat muritor de foame. Aşa că ard să mă răzbun.
—Şi ce—mi poruncesti să fac? întrebă omuleţul.
—La miezul nopţii, când fata împăratului va fi cufundată—n somn, să mi—o aduci aici, adormită, că vreau să—mi fie sluga!
—Pentru mine asta—i treabă uşoară, îl asigură omuleţul, dar mă tem pentru tine, stăpâne, că—ţi bagi viaţa—n primejdie, şi de—o fi să se afle, o plăteşti cu capul!

De îndată ce bătu miezul nopţii, uşa se şi deschise... Pasămite, era omuleţul, care păşi în odaie, aducând cu sine pe fiica împăratului.
—Aha, iată—te!... o întâmpină oşteanul. Ei acu pune—te degrabă pe lucru! Du—te de ia matura şi curata odaia, să mi—o faci luna!

Iar când fata sfârşi de măturat, o chema să vină mai aproape de el şi, întinzându—şi picioarele, îi porunci:

—Scoate—mi cizmele!

Şi domniţa trebui să—i tragă cizmele din picioare şi să le dea lustru, până i se oglindi chipul în ele de atâta frecat. Şi îndeplinea toate poruncile oşteanului fără să rostească un singur cuvânt de împotrivire, ca şi cum i—ar fi fost gura ferecată c—un lacăt, şi ochii şi—i ţinea pe jumătate închişi, de parcă era vrăjită.

La cel dintâi cântat al cocoşilor, omuleţul o duse înapoi la palatul domnesc şi—o culca în patul ei.

Dimineaţa, când se trezi din somn, domniţa se înfăţişa înaintea împăratului şi—i povesti că a avut un vis tare ciudat:

—Se făcea ca o stârpitură de om m—a luat din odaia mea şi m—a purtat pe uliţe, cu iuţeala fulgerului, apoi se făcea c—am intrat într—o odaie unde locuia un oştean, şi acesta mi—a poruncit să—i fiu slujnica. M—a pus la muncile cele mai pline de umilinţă, de—a trebuit să—i mătur odaia şi să—i lustruiesc cizmele. Totul nu s—a petrecut decât în vis, dar mă simt atât de trudita, de parcă s—ar fi întâmplat lucrurile aievea.

—Ei, dragă tatii, visul ăsta s—ar putea să nu fi fost numai un vis, ci lucru de—adevărat, răspunse împăratul, rămânând pe gânduri. Uite, tu să—mi urmezi povaţa asta, că ţi—o prinde bine: umple—ţi buzunarul cu mazăre şi fă o găurică în el, pe unde să se scurgă boabele. Dacă arătarea o mai veni şi la noapte să te smulgă din aşternut, mazărea o să curgă afară din buzunar şi o să lase urme pe tot drumul care—o să—l faceţi.

Dar omuleţul, care avea puterea să se facă nevăzut, se afla în clipa aceea drept în faţa împăratului, şi—i fu dat să audă totul.

În noaptea următoare, când o purta iar pe uliţe pe fiica împăratului, care dormea dusă, câteva boabe de mazăre scăpară într—adevăr din buzunarul fetei, dar ele nu fură de nici un folos, căci vicleanul omuleţ avusese grijă să împrăştie mazăre, din timp, pe toate uliţele.

Domniţa fu nevoită să trudească şi de astă dată ca o slugă netrebnică, până la cel dintâi cântat al cocoşilor. A doua zi, împăratul îşi trimise slujitorii să—i găsească drumul pe care—l urmase fata sa în timpul nopţii, dar pas de—l nimereşte, ca pe toate uliţele se găseau împrăştiate numai boabe de mazăre... Şi copiii sărmani mişunau pretutindeni pe uliţe, culegând mazărea şi strigând veseli:

—Azi—noapte a plouat cu mazăre! Azi—noapte a plouat cu mazăre!

—Trebuie să născocim altceva, grai împăratul către domniţă. Mi—a venit şi în gând ce: când o fi să te culci, să nu te descalţi, şi mai înainte de—a porni stârpitura aia cu tine către palatul domnesc, caută de ascunde un condur sub patul acelui oştean. Şi—apoi, las pe mine, că pun eu mâna pe el, numai să—i dibui ascunzătoarea!

Omuleţul cel negricios auzi şi de data asta tot ce pusese la cale împăratul şi seara, când oşteanul îi porunci să—i aducă din nou pe domniţă, el îi dădu sfatul să se lase păgubaş, spunându—i că împotriva noii viclenii a împăratului nu—i sta în putinţă să facă nimic şi că va fi vai şi amar de dânsul de vor găsi condurul sub patul lui.

— Fă ce—ţi poruncesc! îi răspunse oşteanul. Şi nu—mi duce grijă...

Fiica împăratului trebui şi—n cea de—a treia noapte să robotească din greu, ca o slujnică. Dar mai înainte de—a pleca, făcu ce făcu şi ascunse un condur tocmai sub pat.

A doua zi în zori, împăratul îşi trimise slujitorii să caute condurul domniţei prin tot oraşul. Şi luând ei la rând casa cu casa, îl găsiră în odaia oşteanului. Pe oştean nu—l aflară însă acasă, căci îşi luase tălpăşiţa din oraş, în urma stăruinţelor omuleţului. Dar slujitorii îl ajunseră din urmă şi puseră degrabă mâna pe el. Şi, în ocări şi batjocuri, îl aruncară în temniţă. În fugă lui din calea urmăritorilor, bietul om uitase să ia cu sine comoara vrăjitoarei, astfel că din toată bogăţia nu mai avea în buzunar decât un singur ducat de aur.

Într—o zi, pe când stătea ferecat în lanţuri lângă ferestruia celulei sale, zări trecând pe uliţa pe unul dintre vechii lui tovarăşi de oaste. Bătu în ferestruie, să—i atragă atenţia, şi—i făcu semn să se apropie. Şi când acesta fu aproape îi zise:

—Rogu—te, fii atât de bun şi adu—mi de la hanul unde am stat în gazda nişte lucruri pe care le—am uitat într—o legăturica. Şi pentru osteneala, te—oi răsplăti c—un ducat de aur.

Omul alerga într—un suflet la han şi—i aduse legăturica. De îndată ce rămase singur, oşteanul îşi aprinse luleaua şi omuleţul se ivi pe dată în faţa lui.

—N—avea nici o teamă! îi zise el oşteanului. Du—te unde—or voi ei şi nu—ţi face griji degeaba, dar nu uita să iei cu tine opaiţul cu flacăra albastră. A doua zi, oşteanul fu adus în fata judecătorilor şi, cu toate că nu săvârşise nici o nelegiuire, îl osândiră la moarte.

În clipa când fu scos din sala de judecată, oşteanul îi ceru împăratului să—i împlinească cea din urmă dorinţa.

—Ce anume vrei? îl întrebă împăratul.

—Să—mi fie îngăduit să mai fumez o lulea.

—Din partea mea poţi să fumezi şi trei, răspunse împăratul, dar nu cumva să—ţi treacă prin căpăţâna c—o să—ţi dăruiesc şi viaţa!

Oşteanul scoase luleaua, o aprinse la flacăra albastră şi, de cum se înălţară în văzduh câteva rotocoale de fum, se şi ivi înaintea—i omuleţul cel negricios, înarmat cu o măciucă scurtă, dar zdravănă.

—Ce poruncesti, stăpâne? întrebă el repede.

—Să—i culci la pământ pe judecătorii ăştia nedrepţi şi pe calai, că sunt slugi plecate împăratului. Şi nici pe netrebnicul ăsta de împărat să nu—l cruţi, că nu—i demn de nici o iertare, faţă de felul neomenos cum s—a purtat cu mine.

Omuleţul se năpusti asupra celor ce se aflau în juru—i şi, abătând măciucă în dreapta şi—n stânga lui, rotind—o ca pe—o morisca, îi ciomăgi cumplit; şi de cum izbea pe unul, îl şi culcă la pământ, de nu mai cuteza el să facă nici o mişcare.

Cuprins de spaimă, împăratul începu să cerşească îndurare şi, ca să—şi scape viaţa cea păcătoasă, se grăbi să—i dea oşteanului toată împărăţia şi, pe deasupra, i—o mai dădu şi pe fiică—sa de nevastă.

COPILUL CEL ÎNCĂPĂŢÂNAT

(Das eigensinnige Kind// The Wilful Child)

Era odată un copil foarte încăpăţânat care nu voia să facă nimic din ce—i spunea mama lui. De aceea, mama nu—l iubea şi, când copilul acesta se îmbolnăvi, nu chemă doctorul şi—l lăsă aşa, să moară.

După ce fu pus în mormânt şi acoperit cu pământ, mânuţele lui ieşiră afară; şi iar le puseră în sicriu şi turnară deasupra pământ, dar mânuţele copilului apărură din nou.

Atunci mama coborî în mormânt cu o nuieluşă şi începu să—l bată peste mânuţe şi numai după ce a făcut ea asta, copilul şi—a găsit liniştea sub pământ şi nu i—au mai apărut mâinile afară.

CEI TREI FELCERI

(Die drei Feldscherer// The Three Army Surgeons)

Trei felceri care credeau că—şi cunosc bine meseria călătoreau odată prin lume. într—o seară ajunseră la un han unde voiau să înnopteze. Hangiul îl întrebă de unde vin şi încotro se duc.

—Noi colindăm, cu meseria noastră, toată lumea.

—Arătaţi—mi şi mie ce puteţi să faceţi.

Primul zise că el ar putea să—şi taie mâna, iar a doua zi să şi—o vindece; al doilea că ar putea să—şi scoată inima şi a doua zi să se vindece, iar al treilea că ar putea să—şi scoată ochii, iar a treia zi să se vindece.

—Dacă puteţi într—adevăr face toate acestea, atunci înseamnă că vă ştiţi foarte bine meseria.

Felcerii aveau însă nişte sticluţe cu o alifie care vindeca orice rană, iar sticluţele le purtau cu ei totdeauna. Aşa că—şi tăiară unul mâna, altul îşi scoase inima iar altul ochii, le dădură hangiului, şi acesta le încredinţa unei slujnice care le puse pe o farfurie. Ea trebuia să le bage într—un dulap şi să le păstreze bine. Dar slujnica asta avea un drăguţ soldat. Când hangiul cu cei trei felceri şi ceilalţi oaspeţi din han adormiră, veni la ea soldatul şi—i ceru ceva de mâncare. Fata luă ceva din dulap, uită să—l închidă şi, în timp ce el mânca şi mai stăteau de vorbă, ba de una, ba de alta, pisica se strecură în dulap, luă mâna, inima şi ochii celor trei felceri şi fugi repede afară.

Soldatul termină de mâncat şi fata, după ce puse înăuntru farfuria şi tacâmurile şi vru să închidă dulapul, văzu că farfuria pe care i—o încredinţase hangiul era goală. Speriată de moarte, îi spuse drăguţului ei:

—Vai, nenorocita de mine, ce mă fac eu acum? Mâna nu mai este, inima şi ochii la fel, ce păţesc eu mâine dimineaţă!

—Stai liniştită, zise soldatul, te scot eu din încurcătură. Afară atârnă în spânzurătoare un hoţ căruia am să—i tai o mână. Ce mână zici că era?

—Dreapta.

Fata îi dădu un cuţit şi el merse la spânzurătoare, tăie mâna dreaptă a păcătosului ce atârna acolo şi o aduse la han. Apoi prinse pisica şi—i scoase ochii. Acu' mai lipsea doar inima.

—N—ai ceva tăiat de curând în beci, ceva carne de porc?

—Ba da, spuse fata.

—Atunci e bine, zise soldatul şi coborî în beci ca să ia inima de la porc. Apoi fata puse la loc

pe farfurie mâna spânzuratului, ochii pisicii şi inima porcului, bägä farfuria din nou în dulap şi, după ce—şi luä rämas—bun de la iubitul ei, se duse liniştitä la culcare.

A doua zi, când se treziră, felcerii îi spuseră slujnicei să le aducă farfuria cu pricina. Ea o luă din dulap şi primul felcer luă mâna hoţului, o puse la loc, dädu cu alifie şi ea se lipi. Al doilea luă ochii pisicii şi se vindecă şi el. Al treilea îşi puse în piept inima de porc. Hangiul nu înceta să se mire de arta lor, căci aşa vindecători, zicea el, nu mai văzuse în viaţa lui. Şi—i läudă peste tot şi—i recomandă celor bolnavi.

Felcerii îi plätiră consumaţia şi plecară mai departe să cutreiere lumea.

Pe drum, cum mergeau ei aşa, cel cu inima de porc nu se mai putea ţine de ceilalţi doi, pentru că mereu căuta prin fel de fel de cotloane şi râma. Tovarăşii lui trägeau de el, dar el se bäga unde era murdäria mai mare. Al doilea felcer începu să—şi frece ochii şi zise:

—Colega, ce—i asta, äştia nu—s ochii mei, nu mai väd nimic, condu—mä, că altfel cad. Aşa merseră ei cu chiu, cu vai până la căderea nopţii, când ajunseră la o căsuţă. Intrară înăuntru şi, într—un colţ, îl văzură pe stăpânul căsuţei care şedea şi numära bani. Cel cu mâna de hoţ se apropie, simţi nişte furnicături în mână şi, când stăpânul se întoarse puţin, bägă mâna în grämada de bani şi luă un portofel plin. Felcerul cu inima de porc îl văzu şi—i zise:

—Colega, ce faci, e ruşine!

—Ei, päi ce să fac, mă furnică prin mână, trebuie să apuc ceva, altfel nu pot. Apoi se culcară toţi trei.

Şi, cum stäteau ei aşa, pe întuneric, aşteptând să aţipească, deodată se trezi cel cu ochii de pisică şi—i zise felcerului de alături:

—Frate, ia uitä—te, vezi şi tu nişte şoareci care aleargă încoace şi încolo ? Ceilalţi doi se ridicară în capul oaselor, dar nu văzură nimic.

Atunci el zise:

—Ceva nu mi se pare în ordine, trebuie să ne întoarcem la han, am impresia că n—am primit ce era al nostru.

A doua zi se sculară şi se duseră la han şi—i spuseră hangiului că ei nu şi—au primit „obiectele" lor, că unul are mână de hoţ, altul ochi de pisică, iar al treilea inimă de porc. Hangiul le spuse că sigur slujnica e de vină şi o strigă, dar ea, când îi văzu pe cei trei la uşă, fugi ca din puşcă pe portiţa din spate a hanului.

Atunci cei trei felceri îi spuseră hangiului că trebuie să—i despägubească, altfel îi va zbura cocoşul roşu pe casă, adică îi vor da foc la casă.

Speriat, hangiul le dädu toţi banii pe care—i avea şi, cum erau mulţi, le ajunse să träiască în îndestulare până la adânci bätrâneţe. Şi, deşi o duceau bine, sufereau mult că nu aveau mâna, ochii şi inima lor, dar... le päpase pisica!

CEI ŞAPTE ŞVABI CARAGHIOŞI
(Die sieben Schwaben// The Seven Swabians)

Odată s—au întâlnit şapte şvabi la un loc. Primul era domnul Schulz, al doilea Jackli, al treilea Marii, al patrulea Jergli, al cincilea Michael, al şaselea Hansli, al şaptelea Veitli. Toţi şapte aveau de gând să meargă în lume, să caute aventuri şi să facă fapte măreţe. Ca să nu plece neînarmaţi, îşi propuseră să ia doar o armă, anume o suliţă, lungă şi bine ascuţită, pe care o duceau toţi şapte: în faţă mergea cel mai curajos şi mai bărbat dintre ei şi acesta nu era altul decât domnul Schulz. Apoi veneau la rând ceilalţi, Veitli fiind ultimul.

Într—una din zilele lui Cuptor, după ce străbătuseră o bună bucată de drum şi mai aveau puţin până să ajungă în satul unde voiau să înnopteze, s—a întâmplat că, în amurg, pe o câmpie, o muscă de bălegar sau poate o viespe, nu se ştie sigur ce, a zburat de după o tufă şi bâzâi amenințător pe lângă ei. Domnul Schulz se sperie aşa de tare, că era să scape suliţa din mână şi o sudoare rece începu să—l inunde de frică.

—Ascultaţi, ascultaţi, mi se pare că aud o tobă.

Jackli, care ţinea de suliţă în spatele lui şi căruia îi venea un miros, n—aş putea preciza ce fel, pe la nas, zise:

—Ceva se petrece, fără îndoială, că mie îmi miroase a praf de puşcă şi a fitil de tun, aprins.

La auzul acestor vorbe, domnul Schulz o rupse la fugă şi se ascunse după un gard; dar, când sări, căzu pe dinţii unei greble lăsată acolo de la cositul fânului, coada îi veni drept în faţă şi— i dădu o lovitură cruntă.

—Valeu, valeu, strigă domnul Schulz, mă predau, luaţi—mă prizonier! Ceilalţi şase săriră şi ei după gard şi ziseră în cor:

—Dacă te predai tu, mă predau şi eu, dacă te predai tu, mă predau şi eu! şi tot aşa...

În sfârşit, cum nu apărea nici un duşman care să—i lege şi să—i ia, îşi dădură seama că se înşelaseră. Şi pentru ca nu cumva întâmplarea să ajungă la urechile oamenilor şi să fie luaţi de proşti, jurară să tacă şi să nu povestească ce li se întâmplase până ce unul, întâmplător şi fără voia lui, i—ar fi dat de gol.

Acestea fiind zise, plecară mai departe.

A doua aventură primejdioasă pe care o trăiră nu se putea compara cu prima. După mai multe zile de mers, drumul îi conduse la un ogor lăsat pârloagă unde dormea un iepure la soare. Când îi simţi pe cei şapte apropiindu—se, ciuli urechile şi deschise ochii mari ca de sticlă, apoi începu să—i ţintească cu privirea. Ei se speriară de privirile fiorosului animal pe care nu—l distingeau prea bine şi se sfătuiră ce—ar trebui să facă mai întâi. Ar fi vrut s—o ia la fugă, dar se temeau ca fiara să nu se ia după ei şi să—i înghită cu piele şi păr cu tot. Aşa că spuseră:

—Ne aşteaptă o luptă crâncenă; cine atacă primul, câştigă, asta—i legea războiului.

Apucară suliţa, domnul Schulz înainte, apoi ceilalţi, iar domnul Veitli la urmă. Domnul Schulz voia să mai ţină pe loc suliţa, dar pe Veitli îl apucă un curaj nebun, că voi să pornească de îndată şi strigă celui dinaintea lui, Hans:

Atacă în numele tuturor şvabilor,
Altfel o fac eu, dacă ţi—au sleit puterile!

Dar Hans ştia şi el să lupte, aşa că—i strigă lui Michael:

Fără să—mi clatin un fir de păr,
Îl dau şi pe dracu' gata!

Michael, la rândul lui, îi zise vecinului din faţă, Jergli:

De nu—i dracu' ăsta, îi mama dracului
Sau fratele lui vitreg!

iar Jergli, lui Marli:

Dă—i înainte, nu te sfii,

iar Marii, lui Veitli:

Du—te, Veitli, du—te înainte,
Eu am să stau în spatele tău.

Veitli nu—l auzi şi atunci Jackli strigă:

Schulz trebuie să fie primul,
Căci el este şeful nostru!

Schulz prinse curaj şi le vorbi plin de gravitate:

Aprinsa ceartă dintre voi
Arată ce curajoşi suntem noi.

Şi se năpustiră cu toţii asupra „balaurului", după ce mai întâi domnul Schulz îl imploră pe Dumnezeu să fie de partea lor şi le dădu tovarăşilor lui binecuvântarea. Cum fiara nu părea să vină asupra lor, începură să strige: Hei, Hau, Hei, Hau! Urletele acestea îl treziră pe iepure care, speriat, sări din locşorul lui şi dispăru printre bălării. Când văzu duşmanul fugind pe câmpie, domnul Schulz strigă plin de bucurie:

Vedeţi, vedeţi ce—i ăsta,
Balaurul e—un iepuraş!

Dar banda celor şapte şvabi căuta în continuare aventura. Aşa ajunseră ei la Mosel, un râu nu prea adânc, nu prea repede, peste care nu sunt poduri, astfel că de pe un mal pe altul se traversa cu barca.

Cum cei şapte şvabi nu ştiau că se traversează cu barca, văzând un om pe malul celălalt al apei, îl întrebară în graiul lor cum să treacă apa.

Omul, din cauza depărtării, nu înţelese ce vor şi întrebă în graiul lui, în trieră:

—Ce? Ce?

Dar domnul Schulz înţelese în şvabă „treceţi prin apă" şi se aruncă în apă. Ceilalţi şase, văzând ce face şeful lor, zărindu—i pălăria plutind pe valuri (în timp ce el se cufundase în

nămol) şi auzind şi o broască orăcăind „oac, oac, oac", ziseră:
—Domnul Schulz ne cheamă la el, îl auziţi? Dacă el a putut să treacă dincolo prin apă, noi de ce n—am putea?

Şi săriră degrabă în apă şi se înecară cu toţii.

Şi uite—aşa, o broască fu în stare să omoare şapte şvabi care nu s—au mai întors niciodată acasă.

CEI TREI MESERIAŞI

(Die drei Handwerksburschen// The Three Apprentices; The Three Journeymen)

Erau odată trei flăcăi, buni meseriaşi, care se sfătuiră să plece să cutreiere lumea şi să încerce să—şi găsească ceva de lucru în fiecare oraş în care vor ajunge. De la un timp însă, nu reuşeau să câştige mai nimic şi erau deznădăjduiţi pentru că nu mai puteau să—şi asigure pâinea cea de toate zilele. Atunci primul flăcău zise:

—Ce ne facem, fraţilor? Aici nu mai putem rămâne multă vreme, trebuie să plecăm şi, dacă nici în oraşul în care vom merge nu vom găsi de lucru, trebuie să aranjăm cu hangiul să—i spunem că—i vom scrie lui unde ne aflăm fiecare dintre noi şi apoi să ne despărţim.

Plecară mai departe şi întâlniră un nobil îmbrăcat foarte bine care—i întrebă cine sunt şi ce caută.

—Suntem nişte meseriaşi şi căutăm de muncă; până acum am lucrat împreună, dar, dacă nu găsim nimic, trebuie să ne despărţim.

—Asta nu—i o nenorocire, zise nobilul acela, dacă vreţi să faceţi ce vă voi spune eu, n—are să vă lipsească nici slujba şi nici banii; ba chiar veţi deveni nobili şi veţi călători în caleaşca.

Unul dintre cei trei flăcăi spuse:

—Dacă nu vă atingeţi de sufletul şi de credinţa noastră, facem cum spuneţi.

—Nu, răspunse nobilul, eu nu mă amestec în sufletul vostru.

Însă unul dintre flăcăi intră la bănuieli când văzu că străinul avea un picior ca de cal şi unul ca de om. Aşa că nu vru să accepte ajutorul. Diavolul (căci el era) zise:

—Staţi linştiţi, nu am nici o intenţie în ce vă priveşte, eu urmăresc alt suflet, îl am deja pe jumătate, dar îl vreau în întregime.

Acu', fiind ei siguri că diavolul nu le vrea sufletul, căzură la învoială, iar acesta le ceru următorul lucru: primul dintre ei să răspundă la orice întrebare cu „noi toţi trei"; al doilea cu „pentru bani", iar al treilea cu „aşa—i drept". Asta trebuiau să zică şi nici un cuvânt în plus. Le mai atrase atenţia că, de vor încălca porunca, toţi banii le vor dispărea ca prin minune; câtă vreme o vor respecta, le va fi buzunarul mereu plin.

Pentru început, le dădu bani mulţi cât puteau ei duce şi le spuse în ce oraş şi la ce han să tragă. Ajunseră acolo, hangiul le ieşi înainte şi—i întrebă:

—Vrea cineva să mănânce ? Primul flăcău răspunse:

—„Noi toţi trei".

—Da, zise hangiul, aşa cred şi eu. Al doilea flăcău interveni:

—„Pentru bani".

—Se—nţelege, zise hangiul. Al treilea flăcău:
—„Aşa—i drept".

Mâncară şi băură pe săturate. După ce terminară masa, hangiul le aduse nota de plată pe care era scris: „noi toţi trei, pentru bani, aşa—i normal".

Ei plătiră mai mult decât li se cerea. Ceilalţi oaspeţi văzură şi începură să şuşotească: „Aştia—s nişte granguri".

—De, zise hangiul, or fi ei granguri, dar prea înţelepţi nu—mi par, habar n—au să vorbească.

Flăcăii rămaseră la han şi nu spuneau nimic în plus decât: „noi toţi trei", „pentru bani" şi „aşa—i drept". însă observau tot ce se petrece în jurul lor, cine intră şi cine iese, care ce face.

Într—o zi veni un negustor mare, cu bani mulţi, care zise:
—Domnule hangiu, ţine—mi dumneata banii, căci aici sunt trei flăcăi, meseriaşi ticăloşi care vor să mă prade.

Hangiul făcu ce i se spuse. Când însă îi duse mantaua în cameră, simţi că era grea de cât aur avea în buzunare. De aceea le dădu celor trei flăcăi meseriaşi o cameră dedesubtul celei pe care i—o rezervase negustorului.

La miezul nopţii, crezând hangiul că dorm toţi, intră împreună cu nevasta lui, care avea un topor, în camera negustorului şi—l lovi de moarte. Apoi se duseră amândoi la culcare ca şi cum nimic nu s—ar fi întâmplat.

Când se lumină de ziuă, se făcu mare larmă: negustorul fusese omorât şi zăcea în patul lui plin de sânge. Oaspeţii de la han alergară la hangiu ca să—i spună despre oribila faptă.

Hangiul zise:
—Asta—i isprava celor trei meseriaşi.
Oaspeţii îi întăriră cuvintele.
—Nimeni altul n—ar fi putut face aşa ceva! Hangiul îi chemă la el pe cei trei şi—i întrebă:
—Voi l—aţi ucis pe negustor?
—„Noi toţi trei", spuse primul.
—„Pentru bani", zise al doilea.
—„Aşa era drept", zise al treilea.
—Aţi văzut, oameni buni, şi—au recunoscut fapta.

Fură îndată duşi la închisoare şi acolo aşteptară să fie judecaţi. Când au văzut ei că se îngroaşă gluma, li s—a făcut frică, dar noaptea diavolul veni la ei şi le zise:
—Abţineţi—vă încă o zi ca să nu pierdeţi norocul şi nici un fir de păr din cap nu vi se va clinti.

A doua zi fură duşi la judecător. Procesul se desfăşură aşa:
—Voi sunteţi ucigaşii?
—„Noi toţi trei."
—De ce l—aţi omorât pe negustor?
—„Pentru bani."
—Monştrilor, vă pare măcar rău de ce aţi făcut?
—„Aşa era drept."
—Auziţi, oameni buni, nu numai că au recunoscut, dar sunt şi obraznici. La moarte cu ei!

Fură scoşi afară din sala de judecată, legaţi şi duşi la eşafod ca să li se taie capul. Hangiul privea liniştit de pe podiumul judecătorilor. Dar când tocmai trebuia să li se taie capul, apăru o caleaşca cu patru cai roşii înhămaţi la ea care alergau de săreau scântei de sub copitele lor. De la fereastra caleştii cineva flutura o batistă albă. Atunci călăul spuse:
—A venit iertarea!

Şi, într—adevăr, din trăsură se striga: „Iertare, iertare!" Diavolul, îmbrăcat şi arătând ca un nobil adevărat, coborî din trăsură şi zise:
—Voi sunteţi nevinovaţi. Acum puteţi spune ce aţi văzut şi ce aţi auzit. Primul meseriaş luă

cuvântul şi zise:
—Noi nu l—am ucis pe negustor, ucigaşul stă colo pe podiumul de judecată! Şi arătă spre hangiu. Apoi continuă:
—Ca dovadă că spun adevărul, mergeţi în pivniţă şi veţi găsi cadavrele multor oameni pe care i—a jefuit şi apoi i—a ucis.

Judecătorul îl trimise pe călău să vadă dacă era adevărat ce spune tânărul acela şi călăul se convinse de adevărul spuselor lui. Aşa că, în locul celor trei meseriaşi, fu dus pe eşafod hangiul şi i se tăie capul. Atunci diavolul le spuse celor trei meseriaşi:
—Ei, acum am sufletul pe care—l doream de mult. Voi sunteţi liberi şi să nu ziceţi că nu aveţi cu ce să trăiţi bine toată viaţa. Rămâneţi dar cu bine. Apoi se urcă în caleaşca şi dispăru.

FECIORUL DE CRAI CARE NU SE TEMEA DE NIMIC(Fiul de împărat care nu se temea de nimic; Prinţul care nu se temea de nimic)

(Der Königssohn, der sich vor nichts fürchtete// The king's son who feared nothing)

A fost odată ca niciodată un fiu de împărat care nu se mai simţea bine în palatul tatălui său şi care îşi zise: „A venit timpul să nu mai stau pe gânduri! Plec în lumea largă unde voi avea destule lucruri minunate de văzut.„ Le spuse bun—rămas părinţilor săi, porni la drum de vară până seară şi îi era indiferent încotro îl duceau paşii.

Într—o zi se opri să se odihnească tocmai la poarta unui uriaş. Observă acolo jucăriile acestuia, nişte bile grele şi popice mari cât statura unui om. Îi veni poftă să se joace cu ele. Rostogolea bilele şi izbucnea în strigăte de bucurie când popicele cădeau. Uriaşul auzi hărmălaia, scoase capul pe fereastră şi văzu un om, nu mai mare decât alţi oameni, care se juca cu popicele lui.

„Măi, gândăcelule„ , strigă el, „de ce te joci cu popicele mele? Cine ţi—a dat puterea să arunci bilele?„

Însă fiul de împărat nu se sperie, ci răspunse că, după părerea lui, şi alţii pot avea braţe puternice, nu numai uriaşul. Acesta îl privi cu mirare şi îi spuse că, de vreme ce se simte atât de puternic, ar trebui să plece la drum şi să—i aducă un măr din pomul vieţii. Fiul de împărat întrebă de ce avea nevoie uriaşul de acest măr, iar acesta îi spuse că logodnica lui îi cerea mărul, iar el căutase multă vreme pomul vieţii, fără să—l fi găsit, cu toate că a înconjurat întregul pământ.

„Îl găsesc eu!„ spuse fiul de împărat „şi nimic nu mă va împiedica să culeg un măr şi să ţi—l aduc.„

Uriaşul îi spuse atunci că grădina în care se afla pomul vieţii este înconjurată de un gard de fier, pe lângă care stau de pază nişte fiare sălbatice şi nu e chip ca un om să pătrundă în grădină. Fiul de împărat nu—şi făcu griji şi spuse că el va intra totuşi, însă uriaşul îi explică: „Nu ajunge să intri în grădină şi să găseşti pomul vieţii, pentru că mărul nu va fi imediat al tău, chiar dacă îl vezi acolo în pom, căci în faţa lui atârnă un inel prin care trebuie să—ţi strecori mâna ca să culegi mărul, dar inelul este strâmt şi nimeni n—a reuşit încă să—şi treacă mâna prin el.„

Nepăsător, fiul de împărat îi spuse bun—rămas uriaşului şi începu iar să drumeţească prin lume, până când găsi grădina minunată. Fiarele stăteau culcate jur împrejur, dormind. Ele nu s—au trezit nici atunci când fiul de împărat se apropie, trecu de ele şi se urcă pe gardul de fier, pătrunzând până la pomul vieţii, care avea toate ramurile pline cu mere roşii, strălucitoare. Se căţără pe trunchi, dar trebui să—şi strecoare mâna printr—un inel pentru a culege mărul. Inelul s—a strâns puternic în jurul mâinii sale şi fiul de împărat simţi cum o putere ciudată îi trece prin vine.

Fugi din grădină, dar nu se mai căţără pe gard, ci găsi poarta de fier. N—a fost nevoie decât de o scuturătură zdravănă, că poarta sări din ţâţâni, pocnind. Fiul de împărat ieşi. Leul care păzise poarta era acum treaz şi porni după el, dar fără răutate, ci ca şi cum l—ar fi recunoscut

drept stăpân.

Fiul de împărat îi dădu uriaşului mărul cules, iar acesta îl duse logodnicei sale, o fecioară frumoasă şi înţeleaptă. Văzând mărul, ea ceru să vadă şi inelul, fără care nu vroia să creadă că mărul era adus din pomul vieţii. Uriaşul spuse că inelul este acasă la el şi îi promise să—l aducă, fiind încredinţat că îl putea smulge cu uşurinţă de pe mâna omuleţului. Însă fiul de împărat nu—l lăsă să ia inelul şi cei doi se luptară îndelung. Atunci, uriaşul cel viclean spuse că li s—a făcut prea cald şi ar fi bine să se scalde în râu, ca să se răcorească înainte de a continua lupta.

Fiul de împărat, care nu cunoştea viclenia, se dezbrăcă de haine pe malul râului şi—şi scoase de pe braţ inelul, apoi sări în apă. Uriaşul apucă inelul şi fugi, însă leul care observase furtul îl ajunse din urmă şi îi smulse inelul. Atunci uriaşul se ascunse după copac şi când fiul de împărat ieşi din apă să se îmbrace, sări la el şi îi scoase amândoi ochii.

Fiul de împărat, orb, rămase pe loc şi nu ştia încotro s—o apuce. Uriaşul veni înapoi, se prefăcu de parcă ar fi vrut să—l ajute şi îl conduse pe vârful unei stânci înalte, lăsându—l acolo, cu gândul că se va prăbuşi de pe stâncă şi va muri. Însă leul cel credincios îl apucă cu dinţii de haine şi, pas cu pas, îl conduse înapoi. Când uriaşul se întoarse să—i fure inelul celui pe care îl credea mort, se înfurie foarte tare şi îl conduse pe fiul de împărat la marginea prăpăstii. Dar leul se afla şi acum la datorie şi îl împinse pe uriaş, care se prăbuşi în prăpastie şi se lovi de moarte.

Credinciosul animal îşi conduse stăpânul lângă un pom, pe malul unui pârâu limpede. Cu labele—i grosolane el stropi apă în orbitele goale ale fiului de împărat şi acesta începu să—şi recapete vederea. El observă o păsărică rătăcind în apropiere şi scăldându—se în apa pârâului. Când văzu pasărea luându—şi zborul, fiul de împărat se încredinţă că vede cu adevărat.

El se spălă din nou în apa pârâului şi ochii îi deveniră atât de curaţi şi de limpezi cum nu fuseseră niciodată.

Îi mulţumi lui Dumnezeu pentru harul vindecării şi porni însoţit de leu, îşi continuă drumeţia prin lumea largă, până când ajunse în faţa unui castel vrăjit. În poarta castelului stătea o fecioară minunat de frumoasă, care era însă în întregime neagră. Ea îl rugă să o elibereze de vraja cea rea care o înnegrise şi îi spuse că pentru aceasta trebuia să stea trei nopţi în marea sală a castelului fermecat, fără să lase nici o clipă ca frică să—i pătrundă în suflet. Trebuia să stea acolo fără să scoată nici o vorbă, dar putea fi liniştit că orice s—ar fi întâmplat, viaţa nu—i va fi în pericol.

Fiul de împărat care nu cunoştea frica intră fără grijă în castel. La miezul nopţii izbucni o hărmălaie mare şi din toate colţurile ieşiră nişte drăcuşori, care se prefăceau că nu—l observă şi vorbeau tot timpul cu cuvinte foarte urâte despre un eventual intrus, ca la urmă să sară asupra fiului de împărat, lovindu—l şi chinuindu—l. El însă nu scoase nici măcar un suspin. Spre dimineaţă, drăcuşorii dispăruseră, iar frumoasă fecioară obloji rănile fiului de împărat cu apă vie, până ce el simţi că îşi recapătă forţa. Când ea plecă, fiul de împărat văzu că picioarele el se albiseră acum.

În noaptea următoare, dracii veniră din nou şi îl bântuiră şi mai rău, încât trupul i se umplu de răni. Dar când totul se linişti, veni iarăşi fecioara cu apă vie; şi când plecă, fiul de împărat observă că ea se albise şi mai mult. Nu mai avea de îndurat decât o singură noapte, dar aceea a fost cea mai rea. Ceata de diavoli sosi din nou, toţi dracii scoteau urlete şi îl chinuiră până ce i se opri răsuflarea. Dar el răbdă totul fără să scoată o vorbă. În sfârşit, dracii dispărură, dar fiul de împărat zăcea fără cunoştinţă. El nu—şi putea deschide ochii atunci când fecioara sosi să—l oblojească cu stropi de apă vie. Spălat cu apă, îşi reveni însă dintr—o dată şi se simţi şi mai puternic şi mai vioi decât oricând înainte. Iar fecioara era acum albă ca laptele şi frumoasă ca soarele de pe cer. „Ridică—te„ , spuse ea, „şi vântură—ţi sabia de trei ori deasupra scărilor, ca toate farmecele să fie îndepărtate„ El îşi vântură sabia, şi castelul scăpă de vrajă, iar fecioara era din nou ceea ce fusese, o fiică de rege bogată şi frumoasă. Se aşezară, mâncară şi

băură, iar apoi făcură nuntă mare.

VARZA FERMECATĂ(povestea salatei verzi)
(Der Krautesel// The Donkey Cabbage)

A fost odată ca niciodată un tânăr vânător, şi vânătorul ăsta se duse într—o bună zi în pădure după vânat. Şi era vesel şi voios în inima lui şi cum mergea el aşa, cântând din frunză, numai ce întâlni o mătuşică bătrână şi urâtă, care îi spuse:
—Bună ziua, vânătorule dragă, pesemne că—ţi merge de minune, că te văd vesel şi bine dispus, dar eu rabd de foame şi de sete şi n—am pe nimeni să mă ajute... Fă—ţi pomana c— un bănuţ, şi nu te—oi uita niciodată!...

Vânătorului i se făcu milă de sărmana bătrânică şi bagă mâna în buzunar de—i dete câteva parale, după cum îl lăsă punga. Voi apoi să plece mai departe, dar mătuşica aceea îl opri şi—i spuse:
—Draga vânătorule, pentru inima ta bună şi milostiva, vreau să—ţi dăruiesc şi eu ceva, da asculta aici la mine: ai să mergi ce—o să mergi, şi—n drumul tău ai să dai de—un pom. Şi—n pomul ăsta or să stea nouă pasarele, care or să ţină în gheara o mantie. Şi toate noua s—or bate între ele pentru mantia asta, fiecare vrând s—o apuce pentru sine... Şi de cum le—oi vedea, pune puşca la ochi şi trage drept.În mijlocul lor. Şi de vei face aşa, de bună seamă că n—o să le mai ardă să stea la gâlceava şi—or să dea drumul mantiei. Vezi însă că şi una din păsări va fi atinsă de gloanţe şi va cădea moartă la pământ... Mantia s—o iei cu tine, că e o mantie fermecată şi are un dar minunat: de ţi—o pui pe umeri, n—ai decât să doreşti să fii într—un loc şi într—o clipă eşti acolo... Da vezi să nu uiţi nici pasărea... Scoate—i inima şi ai grijă de mănânc—o întreaga! Şi de vei face aşa, în fiecare dimineaţă, când te vei scula, vei găsi sub perna un ban de aur.

Vânătorul îi mulţumi din suflet femeii şi începu a se gândi în sinea lui: „Frumoase lucruri mi—a făgăduit, n—am ce zice, barem de s—ar împlini toate!..."

Şi, ce crezi, mai merse el cam vreo sută de paşi, şi numai ce auzi deasupra capului zvon de păsări care se ciondăneau! Trase el cu urechea la ciripitul acela ascuţit şi odată cata în sus, să vadă despre ce—i vorba. Şi văzu o grămadă de păsărele care tot trăgeau cu ciocurile şi cu ghearele de-o mantie. Şi ţipau una la alta şi se ciorovăiau, furioase, de parcă fiecare ar fi vrut s—o aibă numai ea.

Ian te uita, făcu vânătorul mai mult pentru sine, păi se potriveşte tocmai cu ce mi—a spus bătrânică!...

Şi nu—şi termină bine vorbele, ca şi lua puşca din spinare. Apoi o puse la ochi şi ţinti drept în mijlocul păsărelelor, de zburară fulgii în toate părţile... Într—o clipă se împrăştiară toate, tipind grozav, dar vezi ca una din ele căzu moartă la pământ... Şi—n acelaşi timp căzu şi mantia...

Vânătorul făcu întocmai cum îl învăţase bătrânica: taie pasărea şi după ce—i scoase inima, o înghiţi. Apoi plecă înspre casa luând cu sine mantia.

În dimineaţa următoare, când se trezi, îi veni în minte făgăduiala femeii şi vru să vadă de nu—s numai vorbe, dar cum ridica perna, şi văzu strălucind un ban de aur. A doua zi, dimineaţa, afla iar unul sub pernă, şi tot aşa, în fiece dimineaţa, de câte ori se trezea. Îşi strânse omul o grămadă de aur, dar vezi ca aurul nu—i aducea mulţumirea şi—n cele din urmă începu el a se gândi: „La ce bun tot aurul de l—am strâns, dacă stau acasă, între patru pereţi?!... O să plec să cutreier lumea, să aflu şi eu câte se mai petrec pe pământul ăsta!..."

Îşi lua rămas bun de la părinţi şi, punându—şi raniţa şi puşca la spinare, pleca în lume. Şi într—o bună zi se întâmpla să treacă printr—o pădure deasă. Şi când se sfârşi pădurea, numai ce văzu înaintea lui o câmpie şi pe câmpia aceea înălţându—se un castel măreţ. La una din ferestre stăteau o bătrână şi o fată minunat de frumoasă, şi priveau în jos.

Acu , trebuie să vă arăt ca bătrâna era o vrăjitoare afurisită. Şi—i spuse fetei vrăjitoarea aceea:

—Ian te uita la omul de vine din pădure! Asta are în trupul lui o comoară minunată şi trebuie să—l vrăjim, ca s—o dobândim noi. Şi ştii ce anume are? O inimă de pasăre! Şi mulţumită ei, în fiecare dimineaţă găseşte sub perna un ban de aur. Ei, ce zici, fetiţa mea iubită, nu ne—ar sta nouă mai bine s—o avem, decât lui?...

Apoi cotoroanţa prinse a—i povesti cum s—a întâmplat toată tărăşenia şi—o mai învăţă cum trebuia să se prefacă pentru a—l prinde în mreje pe flăcău. La urmă n—o mai lua însă cu binele, ci o ameninţă şi se răsti la ea, privind—o cu nişte ochi rai şi încărcaţi de furie:

—Iar de n—o să vrei să mă asculţi, o să fii nefericită!... De cum se apropie de castel, vânătorul o şi zări pe fata la fereastra şi—şi spuse în sine: „Cred că se cade să mă hodinesc şi eu puţin, ca doar rătăcesc de atâta vreme. Şi gândesc să rămân la castelul ăsta frumos, ca bani am destui în punga ca să le răsplătesc pe gazde împărăteşte!..." Dar pricina adevărată nu era asta, ci—mi pare mie că chipul cel drăgălaş al fetei... Ca de când o zărise, îi rămăsese inima la ea. Intră flăcăul în casa şi, de cum pasi pragul, fu primit cu multă prietenie şi ospătat după cum cerea cuviinţă. Nu trecu mult şi prinse a o îndrăgi aşa de tare pe fata vrăjitoarei, că nu se mai gândea decât la ea. Şi i se uita întruna în ochi, sorbind—o cu privirea.

Şi tot ce—i cerea fata, făcea cu dragă inimă, de îmi vine să şi cred că ar fi sărit chiar şi în foc pentru ea... Dacă văzu baba cât e de prins flăcăul, numai ce—i spuse fetei:

—Ei, a venit timpul să punem mâna pe inima de pasăre! Nu te teme, c—o să solomonesc în aşa fel ca nici să nu simtă că—i lipseşte...

Baba pregăti o băutură şi, după ce—o fierse şi—o răsfierse într—un ceaun, o puse într—un pahar. Iar paharul i—l întinse fetei, ca să i—l dea vânătorului. Şi—i spuse fata vânătorului:

— ...Şi—acu , dragul meu, bea în sănătatea mea! Vânătorul se grăbi să bea şi, de cum înghiţi băutura,

şi dădu afară inima păsăruicii. Dar vezi ca fata se tot învârtea pe lângă el şi i—o lua pe furiş. Şi trebui s—o înghită, ca aşa îi poruncise vrăjitoarea!...

Şi din ziua aceea, vânătorul nu mai găsi sub perna câte un ban de aur. În schimb, îl găsea fata, în fiecare dimineaţa când se trezea. Dar ţi—ai găsit că baba să i—l fi lăsat fetei! încă din revărsatul zorilor i—l luă de sub pernă. Vezi însă ca vânătorului puţin îi pasa că pierduse o asemenea avuţie. Ca acum altă era avuţia lui... Şi era atât de îndrăgostit de fată, că nu se mai mişca de acasă şi nu mai făcea nimic altceva decât să stea tot timpul în preajma ei...

Dacă văzu bătrâna vrăjitoare cât e de îmbrobodit, prinse iarăşi a spune:

—Inima păsăruicii o avem, da acum trebuie să—i luăm şi mantia fermecată!

Vezi însă ca fata gândea altfel şi—i răspunse maică—si:

—Ba, să i—o lăsăm, ca averea tot a pierdut—o! Afurisita de babă se făcu foc la auzul astor cuvinte,

şi—i spuse:

—O astfel de mantie nu—i un lucru obişnuit. Ehe, arareori se găseşte pe lume o mantie care să aibă un asemenea dar!... Vreau s—o am şi am s—o am! Că doar n—o să ţin eu seama de

vorbele tale nesăbuite!...

Apoi o învăţă pe fata ce să facă şi—i atrase luarea—aminte ca de nu—şi bagă minţile în cap s—o asculte, o s—o păţească rău de tot. Şi biata fată trebui să facă tot ce—o învăţase maică—sa. Se aşeza la fereastră şi prinse a se uita în depărtare, de parcă ar fi fost tare mâhnita. Vânătorul, care n—avea ochi decât pentru dânsa, se temu că i s—a întâmplat ceva şi îndată o întrebă:

—Da de ce stai atât de tristă?!...

—Vai, dragul meu, îi răspunse ea, îmi aţintesc privirea spre muntele de—i peste drum de noi. Pe muntele ăsta cresc cele mai frumoase rubine. Şi atât de mult jinduiesc după pietrele astea preţioase, că—mi sta gândul numai la ele şi de—aia sunt foarte tristă. Dă cine oare ar putea să mi le aducă?!... Că doar păsările, în zbor, pot ajunge până acolo... Iar vreo fiinţă omenească niciodată!

—Dacă asta ţi—e singurul necaz, dădu s—o liniştească vânătorul, apoi află că—mi sta în putinţă să ţi—l curm în curând!

Şi zicând aceasta, o lua sub mantia lui şi îşi dori să fie pe muntele de rubine. Cât ai clipi, se şi aflau amândoi acolo. Unde—ţi aruncai privirea, străluceau numai nestemate, că simţeai o plăcere şi—o încântare să te tot uiţi la ele... Şi, fără să se grăbească, au cules cele mai frumoase şi mai preţioase rubine. Dar în ast timp vrăjitoarea nu stătea cu mâinile—n sân... Şi, prin vrăji de tot felul, reuşi ca vânătorul să—şi simtă pleoapele grele... Şi cum somnul îi tot dădea târcoale, flăcăul îi spuse fetei:

—Ia hai să mai stăm oleacă şi jos, să ne hodinim puţin, că mă simt atât de ostenit că abia mă pot ţine pe picioare!

Apoi se aşezară jos şi flăcăul puse capul în poala ei, şi adormi.

În timp ce dormea, toropit de somn, fata dezlega mantia de pe umerii flăcăului şi şi—o puse pe umerii ei. După asta se grăbi să strângă rubinele şi celelalte nestemate şi îşi dori să fie acasă.

Când vânătorul îşi sfârşi somnul şi se trezi, îşi dădu seama că dragă lui l—a înşelat şi că l—a lăsat singur pe muntele de rubine, unde nu era în stare să calce picior omenesc.

—Vai, începu a se văicări el, cât de mare e necredinţă pe lumea asta!...

Şi rămase pe loc, cu inima încrâncenată de durere, că nu—i dădea în gând ce să facă pentru a ieşi din impasul în care se găsea.

Muntele era al unor uriaşi sălbatici, care—şi aveau sălaşul acolo şi se îndeletniceau cu tot soiul de fărădelegi. Nu dură mult şi, cum stătea el aşa, privind în zare, numai ce zări pe trei dintre uriaşii aceia îndreptându—se către el. Atunci se întinse cât era de lung, prefăcându—se că doarme adânc. Uriaşii se apropiară de flăcău şi, când fură foarte aproape de el, primul dintre ei îl împinse cu piciorul, spunând:

—Ia te uita, ce vierme o mai fi şi asta?!...

—Ce mai stai: striveşte—l cu piciorul! îl îndemna cel de—al doilea.

Dar cel de—al treilea grăi cu dispreţ:

—Lăsaţi—l în pace, că nu merită osteneala!... Multă vreme n—o să mai poată rămâne aici, iar de s—o încumeta să urce muntele până—n vârf, or să—l înhaţe norii şi l—or duce cu ei.

Şi tot sporovăind aşa, trecură de el şi merseră mai departe, până ce se pierdură după o movilă. Vezi însă ca vânătorul luase seama la cuvintele lor, şi cum îi văzu plecaţi, se sculă în capul oaselor şi—o porni la drum. Şi, târâş—grăpiş, urca până—n vârful muntelui. Dar acolo nu—i fu dat să rămână multă vreme, ca îndată veni un nor şi—l înhăţă. Îl duse cu el norul, şi un timp îl purta pe întinsul cerului. Dar mai apoi coborî jos de tot, deasupra unei grădini mari, înconjurată de ziduri groase.

Şi era grădina asta plină de zarzavaturi de tot soiul.

Şi aşa se făcu ca norul îl lăsă pe flăcău din circa, de ajunse, încetişor, pe pământ, printre straturi de varză şi alte legume...

Vânătorul cata cu luare—aminte împrejur şi—şi spuse în sinea lui: „Măcar de—aş găsi ceva demâncare pe—aici! Că sunt atât de flămând, că nu mai pot!... Şi de mi—o rămâne iar burta goală, nu ştiu, zău, cum oi pleca mai departe.. Da unde să găsesc demâncare, că nu văd nici un măr, nici o pară, nici un fruct, ci doar ierburi..."

Într—un sfârşit, cum stătea el aşa, plin de deznădejde, şi nu ştia ce să facă, prinse iar să se gândească:

„Da la urma urmei, de nevoie, o să—mi mint burtă cu nişte varză! Nu e ea prea gustoasă, da să—mi vin niţeluş în putere, tot o să mă facă!..."

Şi cum gândi, aşa şi făcu. Alese o căpăţână frumoasă şi îndesată, şi prinse a se înfrupta din ea. Dar abia înghiţi câteva îmbucături, că se şi simţi cuprins de—un simţământ ciudat, de parcă ar fi fost schimbat cu totul. Şi pe data se văzu — dar cu ce groaza!... — cu patru picioare, c—un cap mare şi lunguieţ, şi cu două urechi lungi—lungi... Pasămite, se prefăcuse într—un măgar!... Dar cum foamea nu i se potolise, şi cum sub noua lui înfăţişare varza îi plăcea îndeajuns de mult, începu să dea iama prin tot stratul, mâncând cu mare poftă.

Într—un sfârşit, nimeri la alt strat, dar vezi ca varza asta părea să fie de alt soi. Şi nu se dădu în lături să guste şi din ea. Dar de—abia înghiţise câteva frunze, că simţi din nou o schimbare şi—şi recapătă înfăţişarea omenească.

Apoi vânătorul se culca şi adormi zdravăn. În dimineaţa următoare se trezi înviorat, de parcă nici n—ar fi trecut prin atâtea întâmplări şi, mai înainte de a pleca, avu grijă să rupă o căpăţână din varza cea bună şi una din varza cea rea. Şi—n timp ce şi le punea în raniţa, gândi în sinea lui: „Verzele astea or să mă ajute să recapăt ce—i al meu şi să pedepsesc necredinţa!..."

Apoi sari peste zid şi—o porni la drum către castelul unde—şi ducea viaţa draga lui. Dar vezi că nu ştia încotro e şi câteva zile umbla încolo şi încoace, fără să—i dea de urmă. Dar, din fericire, un copilandru îl îndrepta pe calea cea bună, şi—ntr—un fapt de seara se afla în faţa castelului. Dar mai înainte de a—i pasi pragul, avu grijă să—şi înnegrească obrazul cu funingine, şi era aşa de schimbat, ca de l—ar fi văzut chiar maică—sa, tot nu l—ar fi recunoscut... Şi bătând el la poartă, ceru adăpost:

—Sunt atât de trudit, abia îngăimă el, că nu mă ţin picioarele să pot merge mai departe!...

Vrăjitoarea căta la el pe după grilajul porţii, şi prinse a—l cerceta:

—Dă cine eşti, jupâne, şi cu ce treburi umbli?... Şi flăcăul răspunse:

—Sunt un slujitor împărătesc şi—am fost trimis în lume de către stăpânul meu, să—i aduc cea mai gustoasă varza ce creşte sub soare. Şi cum mi—a fost dat să am fericirea s—o găsesc, o port chiar aici, cu mine. Da mă nelinişteşte ca soarele arde prea tare şi mi—e teamă că nu cumva să se veştejească legumă, ca tare—i fragedă!.. De asta nici nu ştiu dacă oi putea—o duce mai departe...

Când auzi cotoroanţa de varză cea gustoasă, odată i se făcu poftă şi spuse:

—Jupâne dragă, lasă—mă să gust din minunăţia asta de varză, că râvnesc la ea!...

—De ce nu! făcu vânătorul, cu îngăduinţă. Că doar am luat cu mine doua căpăţâni. Uite, una din ele o să ţi—o dau dumitale.

Apoi desfăcu raniţa şi îi întinse varza cea rea. Vrăjitoarea n—avea cum să ştie c—ar putea să i se—ntâmple ceva de pe urma legumei âsteia, şi cum îi lăsă gura apă după mâncarea asta necunoscută, se duse singura în bucătărie, să şi—o pregătească pentru cină. Dar când fu gata, atât de mare îi fu pofta, că nu aştepta să fie adusă la masă, ci lua imediat câteva foi şi le bagă în gură. Dar vezi că, îndată ce le înghiţi, îşi pierdu înfăţişarea omenească şi fugi prin curte în chip de măgăriţa. După puţin, veni la bucătărie slujnică, şi zărind varza gata făcută, vru s—o ducă la masă. Dar în timp ce mergea cu strachina, după un vechi obicei, îi veni poftă să guste din blid şi înghiţi pe nemestecate câteva foi. Şi pe data se prefăcu şi ea tot într—o măgăriţă şi fugi afară, la bătrână. Pasămite, varza aceea îşi vădise şi de astă dată puterea năzdravana... Dar acum zăcea împrăştiată pe jos, ca strachina căzuse din mâinile slujnicei şi se făcuse

ţăndări, în ast timp, presupusul slujitor împărătesc stătea la taclale cu fata cea frumoasă. Dar cum nu venea nimeni cu varză şi era şi ea pofticioasa, faţa nu—şi mai găsea astâmpăr şi, până la urmă, spuse:

—Nu ştiu de ce nu mai vine odată mămuca, cu varză aia!...

Atunci se gândi vânătorul în sinea lui: „Să ştii că leguma şi—o fi făcut de—acu efectul!"... Şi apoi spuse cu glas tare:

—Las că mă duc eu până la bucătărie, să văd ce—o fi de întârzie!

Vezi însă că abia coborî treptele cerdacului, că le şi văzu pe cele două măgăriţe alergând prin curte. Caută el varza şi o afla împrăştiată pe sub nişte scaune.

—Bravo! Astea două şi—au primit porţia!... făcu el, bucuros. Acu mai rămâne să se înfrupte din varza şi făptura de m—a înşelat într—un chip atât de nevrednic!...

Apoi ridică de pe jos restul de foi şi le puse pe un taler. Şi înmânându—i—l fetei, îi spuse:

—Ţi—am adus chiar eu mâncarea cea gustoasă, ca să nu trebuie să mai aştepţi...

Fata se apuca să mănânce din varza cu lăcomie şi pe dată îşi pierdu şi ea înfăţişarea omenească. Şi numai ce—o zbughi afară pe uşă şi începu să alerge prin curte în chip de măgăriţa.

După ce vânătorul îşi spala faţa, pentru că cele trei femei prefăcute în măgăriţe să—l poată recunoaşte, cobori în curte şi le spuse:

— Acu, veţi primi răsplata pentru necredinţa voastră! Şi legându—le pe toate trei cu o frânghie, le mâna din urmă până ce ajunse la o moară. Bătu el în geam, dar cum era cam târzior, morarul scoase capul afară şi—l întreba ce doreşte.

— Am trei animale nărăvaşe, răspunse vânătorul, şi n—aş vrea să le mai ţin, că—mi dau mult de furcă. Dacă te—ai învoi însă să le iei la dumneata şi să le dai adăpost şi nutreţ, şi să le ţii după cum ţi—oi spune eu, nu m—aş zgârci deloc şi ţi—aş plăti cât mi—ai cere.

Atunci morarul îi răspunse:

—Mă—nvoiesc bucuros! Da cum trebuie să le ţin? Şi vânătorul îi arătă pe îndelete ca măgăriţei bătrâne

— pasămite asta era vrăjitoarea! — să—i dea de trei ori pe zi bătaie şi o dată mâncare, celei tinere — care era slujnica — să—i dea o dată bătaie şi de trei ori mâncare, iar celei tinere de tot — care era fata — bătaie să nu—i dea deloc, dar să—i dea de trei ori mâncare.

De, se arătase îngăduitor cu fata, fiindcă încă o mai îndrăgea şi nu—şi putea călca pe inima s—o lase să fie scărmănata... Apoi se întoarse la castel şi găsi acolo tot ce avea nevoie. După câteva zile veni morarul şi—i aduse vestea că mărgărita cea bătrână — care primise în tot timpul bătaie şi numai o dată pe zi mâncare — dăduse ortul popii.

—Celelalte două, spuse el, deşi n—au murit şi primesc mâncare de trei ori pe zi, sunt atât de triste, ca multe zile nu cred c—or să mai aibă şi ele.

Dacă auzi asta, vânătorul se milostivi de ele şi—şi domoli înverşunarea. Şi—i porunci morarului să le aducă înapoi. Şi când fură iarăşi în curtea castelului, le dădu să mănânce din varza cea bună şi—şi luară din nou înfăţişarea omenească.

Atunci fata cea frumoasă îi căzu în genunchi şi—i spuse: — Of, dragul meu drag, oare ai putea să mă ierţi vreodată pentru răul ce ţi l—am făcut?!... Da să ştii că numai maica—mea e de vină, ca ea m—a silit să—ţi căşunez aşa un rău şi totul s—a întâmplat împotriva voinţei mele

că mi—eşti drag din tot sufletul!.. Mantia ta fermecata e într—un scrin, cât despre inima păsăruicii, îndată o să iau o băutură, ca s—o dau afară...

Dacă—i auzi spusele, pe loc se însemna flăcăul şi—i grai ca unei logodnice:

—Păstrează—le, ca mi—e totuna de le ai tu sau eu, ca doar ştiu bine c—o să—mi fii soţie credincioasă!

Şi—au făcut o nuntă de s—a dus pomina, şi—au trăit împreună în bucurie şi mulţumire până la sfârşitul zilelor.

POVESTEA ÎMPĂRATULUI PREFĂCUT ÎN COPAC(bătrâna din pădure)
(Die alte im Wald// The Old Woman in the Wood)

S—a întâmplat odată ca o biată slujnică să călătorească împreună cu stăpânii ei. Şi—n drumul lor s—a nimerit să treacă printr—o pădure mare. Şi tocmai când se aflau cu toţii în afundul codrului, nişte tâlhari tâbărâră asupra lor din nişte tufişuri şi le făcură de petrecanie. Şi vezi că numai slujnicii îi fu dat să scape... Şi scăpă ea datorită faptului că aşa de tare o luase groaza când îi văzu pe tâlhari, că—şi făcuse vânt din caleaşca şi se ascunsese în dosul unui copac. După ce tâlharii se îndepărtară, luând cu sine o pradă bogată, fata cuteză să se apropie de caleaşca şi de—ndată văzu toate nenorocirea care se întâmplase. Şi cum şedea ea aşa, singură—singurică, numai ce începu să plângă amar şi să se văicărească:
—Ce—o să mă fac, sărmana de mine, în adâncul ăstui codru?!... Că în ce chip aş putea să ies din el, nu ştiu... După câte îmi dau seama, nici ţipenie de om nu—şi are sălaşul prin sălbăticiunea asta şi nu—ncape îndoială c—o să pier de foame foarte curând...

Merse ea încoace şi încolo, se luă după un drumeag, după altul, dar vezi că drumurile se înfundau şi nu—i fu chip să găsească drumul adevărat, ca să iasă din pădure. Când coborî seara, era aşa de trudită, că se aşeză sub un copac şi se lăsă în voia sorţii, hotărâtă să rămână acolo orice s—ar întâmpla. Şi cum şedea ea aşa, după o bucată de vreme numai ce văzu o porumbiţă zburând înspre dânsa. Şi ţinea în cioc porumbiţa aceea o cheiţă de aur... Şi—i spuse ea cu blândeţe:
—Vezi colo copacul ăla mare? Na—ţi cheiţa şi—o să afli agăţat de el un lăcăt de—o şchioapă. Descuie—l şi—ai să găseşti înăuntrul copacului destulă mâncare cât să nu suferi deloc de foame.

Se duse fata la pomul acela, îl descuie şi numai ce găsi înăuntru un castron plin cu lapte şi—o pâine albă, ca s—o înmoaie în el şi să mănânce pe săturate. După ce—şi astâmpără ea foamea, iarăşi o apucă urâtul, şi cum nu mai putea de somn, începu să—şi spună în sinea ei: „Pe vremea asta, acasă, găinile se duc la culcare, în timp ce eu... Vai, cât de bine—ar fi dac—aş putea şi eu să mă culc în pătuceanul meu!..." Nu—şi termină ea bine vorbele, că iarăşi veni porumbiţa şi—i aduse—n cioc încă o cheiţă de aur.

Şi lăsându—i—o în palmă, îi zise:
—Descuie pomul de colo şi—o să găseşti un pat!

Descuie ea pomul şi numai ce află un pătuţ moale, cu aşternutul cum îi zăpada. Şi, culcându—se în el, peste puţin timp adormi.

În zorii zilei, porumbiţa veni pentru a treia oară şi—i aduse încă o cheiţă. Şi lăsându—i—o în palmă, îi zise:
—Deschide pomul de colo şi—o să găseşti straie pe măsura ta!

Şi când deschise, rămase fără grai de uimire, că erau înăuntru straie împodobite în aur şi pietre scumpe şi, aşa de minunate erau, cum nici unei domniţe nu îi e dat să aibă.

Şi aşa îşi duse ea viaţa în codru, o bună bucată de vreme, şi porumbiţa venea în fiecare zi şi se îngrijea ca nimica să nu—i lipsească fetei. Şi viaţa se scurgea liniştită şi fără prea multe întâmplări.

Dar vezi că într—o bună zi porumbiţa veni la fată şi—o întrebă:

—la spune—mi, vrei să—mi faci o plăcere?

—Cu dragă inimă! răspunse fata. Da' despre ce—i vorba, anume? Atunci porumbiţa se grăbi să—i spună:

—O să te duc până la o căscioară şi înăuntru, lângă vatră, o să dai cu ochii de—o femeie bătrână, care—ţi va da bună ziua. Acu', orice—ar face baba, tu fereşte—te să—i răspunzi! Mergi mai departe, tară s—o iei în seamă, şi la dreapta ei o să dai de—o uşă. Şi de—o să deschizi uşa asta, o să intri într—o încăpere unde o să afli o masă, iar pe masă se vor găsi o mulţime de inele de tot soiul. Şi printre ele vor fi unele care—ţi vor lua ochii de frumoase, încrustate cu nestemate şi cu mărgăritare, da' tu să nu te atingi, cumva, de splendorile astea, ci să cauţi un inel simplu, că trebuie să fie şi el acolo. Şi de—l găseşti, adu—mi—l cât poţi de repede!

Fata se duse împreună cu porumbiţa la căscioara aceea şi, de îndată ce păşi pragul, văzu o bătrână care şedea lângă vatră. Când cotoroanţa, dădu cu ochii de ea, o dată se schimbă la faţă de ciudă, da' pe loc se înfrâna, şi—i spuse cu blândeţe:

—Bună ziua, copila mea!

Dar fata nu—i răspunse o vorbă şi se îndreptă către uşă.

—Da' unde mergi?!... strigă ea, şi—o apucă de rochie, cu gând s—o oprească. Asta e casa mea şi nimănui nu—i e îngăduit să intre în ea, până nu—i dau învoire, auzi tu?!

Fata însă tăcu chitic şi păşi drept în odaie. Şi aşa cum îi spusese porumbiţa, pe—o masă se aflau o mulţime de inele care sclipeau de—ţi luau ochii. Fata le răscoli în grabă pe toate, dar oricât căută ea inelul cel simplu, nu—l putu găsi. Dar în timp ce căută, nu ştiu cum făcu de— şi aruncă ochii prin uşă, spre cotoroanţă... Şi numai ce—o văzu cum da să se strecoare cu o colivie în mână, vrând să plece afară. Şi glonţ, fata se—ndreptă spre ea şi—i luă colivia din mână.

Când o ridică şi se uită înăuntru, văzu o pasăre care ţinea în cioc un inel. Şi ce crezi, era tocmai inelul cel simplu. De îndată ce—l avu, fata ieşi din casă şi alergă într—un suflet în pădure, gândind că porumbiţa cea albă o să vină să—şi ia inelul. Dar vezi că porumbiţa nu veni... Şi atunci fata se rezemă de copac, s—o aştepte. Şi cum stătea ea aşa, o dată i se păru că pomul devenise moale şi mlădios şi că—şi lăsase în jos crengile... Şi, să vezi minune, deodată crengile au cuprins—o!... Dar nu erau crengi, ci două braţe... Şi când s—a întors şi a dat să se uite, a rămas cu gura căscată. Pasămite, copacul se prefăcuse într—un flăcău fără seamăn de frumos, care—o prinsese în braţe şi—o săruta cu nesaţ.

Şi—i spuse flăcăul acela:

—M—ai dezlegat de vrajă şi m—ai scăpat de sub puterea babei ăsteia, care e o vrăjitoare afurisită. Ea mă prefăcuse într—un copac şi—n fiece zi, timp de câteva ore, eram o porumbiţă albă. Şi mă blestemase ca atâta timp cât inelul o fi în stăpânirea ei, să nu—mi pot relua chipul omenesc.

Şi o dată cu flăcăul scăpaseră de sub blestem şi slujitorii lui şi caii, pe care, de asemenea îi prefăcuse în copaci cotoroanţa cea haină. Şi acum se aflau în preajma împăratului, că vezi, împărat era flăcăul!...

Apoi se porni tot alaiul spre împărăţie şi curând se făcu o nuntă de se duse pomina. Şi trăiră împăratul şi împărăteasa în pace şi fericire. Şi poate c—or mai trăi şi acum, cine ştie...

CEI TREI FRAŢI

(Die drei Brüder// The three brothers)

Odată, un bătrân trăia într—o casă tare frumoasă şi mare, împreună cu cei trei fii ai săi. Crescură băieţii mari şi cum pe bătrân îl cam lăsau puterile, se gândi să lase casa moştenire numai unuia dintre ei,celui mai vrednic. Dar cui ? Căci îi iubea la fel pe toţi trei şi ca să vândă casa, lăsând că fii săi să împartă banii, n—ar fi vrut, căci casă o primise şi el de la părinţii săi.

—Dragii mei, le spuse într—o zi tatăl. Mergeţi în lume şi învăţaţi câte un meşteşug, şi acela care va fi mai meşter în meşteşugul lui, aceluia să—i rămână casa.

—Aşa o să facem, tata! ziseră feciorii.

Îşi puseră fiecare merinde în desagi şi a doua zi în zori, fiecare o lua pe câte un drum, ieşind din oraş.

Primul, cel mai mare fecior, învaţă meşteşugul potcovitului, îngrijind de caii împăratului. Cel de—al doilea se făcu bărbier şi ajunse priceput în râsul multor barbi simandicoase. Prâslea, cel mai mic învăţă arta armelor, devenind unul dintre cei mai buni luptători cu spadă. Trecu ceva timp şi iată—i întorşi acasă. Părintele lor îi primi cu bucurie, căci le duse dorul şi toţi trei credeau că fiecare din ei este mai îndreptăţit să primească moştenirea.

A doua zi ieşiră cu toţii în afara oraşului..şi iată că tocmai trecea în goană un iepure. Atunci bărbierul îi spuse bucuros:

—Ia te uita! Urechilă vine tocmai la ţanc!

Şi până să se apropie iepurele, pregăti într—un lighenaş spuma de săpun. Apoi, cu pământuful plin de spumă într—o mână şi cu briciul în alta, sari în spinarea lui Iepurilă şi—l râse fără nicio tăietură. Pleca bietul iepuraş scăpat din mâna bărbierului ras chilug, de spuneai că—i cine ştie ce arătare.

—Hei, tată,ce spui de arta mea de a râde?

—Mare minune,măi băiete! răspunse tatăl, şi de n—or fi ceilalţi fraţi ai tăi mai vrednici în meseria lor, să ştii că a ta este casa!

Nu trecu mult timp şi iată că văd ei venind în goană o calească cu un boier în ea. Fugeau caii de le scăpărau copitele.

—Iată şi norocul meu,spuse potcovarul.

Şi luând repede ciocanul în mâna dreaptă şi în cealaltă mână nişte caiele şi potcoave, se repezi în fugă spre caii de la calesca boierului şi cât ai număra până la trei, smulse potcoavele de la picioarele lor şi tot în galop bătu şi altele noi. Apoi,tare mulţumit de trebuşoara făcută, veni şi—l întreba pe bătrân:

—Dar de mine ce ai de spus, tata?

—Eşti un om şi jumătate, fiule! Zău, voi mă puneţi în mare încurcătură cu iscusinţa voastră!

Atunci vorbi şi prâslea.

—Dar bine, tăicuţule, pe mine nu vrei să mă vezi ce pot?

Tocmai începuse ploaia. Atunci fiul cel mic scoase sabia de la şold şi începu s—o învârtă printre stropii de ploaie aşa de repede, încât ea rămânea mereu uscată. Ploaia se înteţea; stropi mari cădeau cu nemiluita, dar Prâslea se mişca aşa de repede,încât rămânea mereu uscat, de

parcă s—ar fi luptat cu un adversar nevăzut sub un acoperiş.

Când pipăiră lama spadei, văzură, uzi la piele, că era la fel de uscată ca atunci când o scosese mezinul din teacă.

—Ei, acum ce mai spuneţi? întrebă el.

Şi cu toţii recunoscură că pe drept, casă o merita el.

Dar pentru ca fraţii se iubeau foarte mult, trăiră tustrei în casa părintească şi câştigară mulţi bani cu meşteşugurile lor.

Iar tatăl lor putea să se considere cel mai fericit din lume şi când îi veni rândul să părăsească această lume, o părăsi mulţumit de fiii săi ca nimeni altul.

SCARAOŢCHI ŞI BUNICĂ—SA(dracul şi bunica lui)
(Der Teufel und seine Großmutter// The Devil and his Grandmother; The Dragon and His Grandmother)

A fost o dată o bătălie mare şi împăratul avea în oaste o sumedenie de soldaţi. Da' vezi că le dădea puţină simbrie şi din pricina asta n—aveau nici cu ce—şi ţine zilele. Şi aşa s—a făcut că într—o bună zi, trei dintre oştenii ăştia s—au adunat împreună şi au hotărât s—o şteargă de—acolo. La un moment dat, unul dintre ei le spuse celorlalţi:
—Trebuie să nu ne dea de urmă, că dacă ne prind, s—a zis cu noi, ne spânzură! Oare cum să facem să scăpăm?
Şi atunci spuse cel de—al doilea:
—Ian uitaţi—vă colo, la lanul acela de grâu! E atât de întins, că dacă ne ascundem în el, nu ne mai găseşte nimeni! Soldaţii n—au voie să treacă prin grâu, şi cum mâine trebuie să plece mai departe, n—avem de ce ne teme dinspre partea lor!...
S—au strecurat, deci, în lanul de grâu şi şi—au făcut adăpost acolo. Vezi însă că oştirea n—a plecat mai departe, ci a rămas pe locul acela. Şi, ca un făcut, şedea de jur—împrejurul lanului de grâu...
După două zile şi două nopţi, cele trei cătane flămânziseră atât de tare, că erau aproape să—şi dea sufletul. Dar de ieşit afară nu îndrăzneau, că de—ar fi făcut lucrul ăsta, moartea le era sigură.
Dacă văzură că li s—a înfundat, începură a gândi în sinea lor: „La ce bun, am fugit dacă trebuie să ne prăpădim aici, într—un chip atât de jalnic!..."
Şi cum şedeau ei aşa şi nu mai aveau nici o scăpare, numai ce veni în zbor un zmeu ce vărsa foc. Şi coborând lângă ei, prinse a—i întreba de ce s—au ascuns tocmai în lanul de grâu.
Şi răspunseră oştenii:
—Suntem trei cătane şi—am fugit din oastea împăratului, din pricină că ne dădea simbrie prea mică şi n—aveam cu ce ne ţine zilele. Da' acu' trebuie să murim de foame, dacă o să mai stăm mult aici, sau să sfârşim în streang, dacă ieşim afară! Altă cale n—avem...
—Dacă sunteţi gata să mă slujiţi şapte ani — spuse zmeul — o să vă trec chiar prin mijlocul soldaţilor şi n—o să păţiţi nimic.
—Păi n—avem de ales, aşa că suntem nevoiţi să primim! răspunseră tustrei, într—un glas.
Nu—şi terminară bine vorbele, că zmeul îi şi apucă în gheare şi—i purtă prin văzduh pe deasupra oştirii. Apoi se lăsă cu ei pe pământ, departe de acele locuri. Vezi însă că zmeul nu era nimeni altul decât diavolul...
De cum coborî, le dete o mică biciuşca şi le grăi aşa:
—De câte ori oţi pocni din biciuşca, o să căpătaţi bani câţi oţi avea nevoie. Şi cu bănetul ăsta o să puteţi trăi ca boierii şi să umblaţi numai în caleaşca!... Da' după şapte ani, sunteţi ai mei! Apoi le întinse un catastif, în care iscăliră tustrei, şi mai adăugase: Mai înainte, însă, de a vă lua, o să vă pun o ghicitoare. De o ghiciţi, o să vă dau libertatea şi n—o să mai fiţi în puterea

mea.

După ce—şi sfârşi vorbele, zmeul îşi luă zborul, iar tustrei oştenii plecară în drumul lor, luând cu ei şi biciuşca. Şi—au avut ei bani cu grămada, şi s—au îmbrăcat ca boierii şi—au cutreierat lumea. Pe unde poposeau, trăiau în bucurie şi belşug şi călătoreau numai cu căleşti cu câte şase cai şi mâncau şi beau pe săturate. Da' vezi că nu făceau nimănui nici un rău...

Şi aşa trecu timpul, de—ai fi zis c—a zburat, şi când se terminară cei şapte ani, doi dintre oşteni începură a se gândi, cu inima strânsă, la ce—i aştepta, în vreme ce al treilea o lua foarte uşor.

Şi numai ce le spuse acesta, într—o bună zi:

—Fraţilor, nu vă temeţi, că eu nu—s nici un papă—lapte, şi nici vreun căzut din lună!... O să vedeţi cum o să dezleg chiar acu' ghicitoarea!...

Ajunseră la ţarina unde—l întâlniseră pe Scaraoţchi, şi—n timp ce doi oşteni şedeau amărâţi ca vai de ei, numai ce trecu pe acolo o bătrână, care—i întrebă de ce sunt aşa de cătrăniţi.

—Degeaba ţi—am spune — răspunseră cei doi cu năduf — că tot nu ne—ai putea ajuta!...

—Cine ştie!... făcu ea. Ia destăinuiţi—mi ce necaz vă apasă!

Atunci oştenii îi spuseră că de şapte ani sunt slujitorii diavolului şi că Ucigă—l—Toaca le—a făcut rost, în răstimpul ăsta, de—o groază de bani, dar că au iscălit într—un terfelog şi s—au zălogit lui Scaraoţchi. Şi dacă acu' nu vor fi în stare să dezlege ghicitoarea pe care le—o va pune, vor fi ai lui.

Şi atunci bătrâna le spuse:

—Dacă vreţi să găsiţi un ajutor, apoi unul dintre voi o să trebuiască să se ducă în pădure. O să meargă el ce—o să meargă, şi într—o poiană o să dea peste o stâncă prăbuşită, care arată ca o căsuţă. Să intre fară teamă înăuntru, şi ajutorul nu va întârzia să—i vină.

Cei doi oşteni, care şedeau tot timpul cu feţele mohorâte, se gândiră în sinea lor: „La ce am merge, că acolo tot n—am afla izbăvirea!..." Şi rămaseră pe loc, să—şi primească soarta.

Al treilea, însă, o porni cu voioşie la drum şi merse, şi merse prin pădure până când zări căsuţa de stâncă. Şi ce crezi, în căsuţa aceea şedea bunica lui Scaraoţchi... Şi—l întrebă ea pe oştean de unde vine şi ce—i doreşte inima. Atunci oşteanul prinse a—i povesti toată tărăşenia şi, fiindcă vorbea plin de cuviinţă, bătrânei îi plăcu de el şi, înduioşându—se, îi spuse că—l va ajuta. Apoi ridică un coşcogea bolovanul, care acoperea gârliciul unui beci, şi spuse:

—Ascunde—te acolo şi o să ai putinţa să auzi tot ce se vorbeşte. Da' vezi să stai liniştit şi să nu te foieşti!... Când o veni balaurul, o să—l întreb despre ghicitoarea aceea, şi sigură sunt c—o să—mi spună totul. Să fii atent la ce—o răspunde, şi să bagi la cap!..

La miezul nopţii, zmeul veni în zbor la căsuţa de piatră şi—i ceru bătrânei să—i dea de mâncare.

Bătrânica puse imediat masa şi—i aduse mâncare şi băutură. Dacă văzu că—i pregătit totul, Scaraoţchi se înveseli şi începu să mănânce şi să bea împreună cu bunică—sa. Tot vorbind, bătrâna prinse a—l întreba cum i—au mers treburile şi câte suflete a mai dobândit.

—Azi n—am prea avut noroc! făcu el. Da' am pus mai de mult mâna pe trei soldaţi şi de ăştia sunt sigur, că azi li se împlineşte sorocul.

—Ce vorbeşti?! Chiar de trei soldaţi!... se prefăcu ea că se miră. Păi ai grijă că soldaţii ăştia sunt tare şmecheri... S—ar putea să—ţi scape.

Atunci diavolul râse batjocoritor:

—Ba ăştia sunt ai mei cum mă vezi şi cum te văd! O să le pun o ghicitoare, da' o s—o dezlege ei la pastele calului!...

—Şi care—i ghicitoarea aia? întrebă bătrâna.

—Las' că ţi—o spun acu'! „în marea cea întinsă de la nord zace o focă moartă şi asta va fi friptura. Iar coasta unei balene va fi linguriţa de argint, în timp ce ţurloiul scobit al unei gloabe bătrâne va fi paharul de vin".

După ce diavolul se duse la culcare, bătrâna ridică bolovanul şi—i dădu drumul soldatului

să iasă din beci.
—Ei, ai fost atent la tot ce—a spus?
—Desigur! răspunse oşteanul. Acu' ştiu tot ce trebuie şi—o să mă descurc cât se poate de bine!...

Apoi trebui să iasă pe ascuns, pe fereastră, şi să se întoarcă în mare grabă la tovarăşii săi. Şi prinse a le povesti cum l—a păcălit pe Scaraoţchi propria lui bunică şi cum i—a fost dat să audă chiar din gura diavolului dezlegarea ghicitorii. Dacă aflară ei asta, se înveseliră şi se bucurară, şi scoaseră iarăşi biciuşca. Şi atâta au pocnit din ea, până când au umplut un butoi cu bănet.

Când s—au scurs şi ultima clipă din cei şapte ani, Scaraoţchi veni cu catastiful şi, după ce le arătă semnăturile, le spuse:
—O să vă iau cu mine în iad şi acolo o să vă dau o mâncare, şi dacă o să puteţi ghici din ce e făcută friptura, o să fiţi atunci liberi şi—o să vă dau voie să opriţi şi biciuşca.

Vezi însă că primul soldat nici nu—l lăsă să—şi sfârşească vorbele ci—i şi răspunse:
—În marea cea întinsă de la nord zace moartă o focă, şi asta va fi friptura, după câte îmi dau eu cu presupusul...

Scaraoţchi simţi un nod în gâtlej şi de supărare, începu să mârâie grozav. Şi numaidecât îl întrebă pe cel de—al doilea soldat:
—Şi care va fi lingura?
—Coasta de la o balenă, asta va fi lingura noastră de argint!

Dacă—l auzi ce răspuns îi dă, diavolul se strâmbă de furie şi mârâi îngrozitor. Vezi însă că nu le lăsă nici o clipă de răgaz şi—l întrebă pe cel de—al treilea:
—Şi care va fi paharul pentru vin?
—Ţurloiul unei gloabe bătrâne va fi paharul pentru vin!

Nu—şi termină oşteanul spusele, că diavolul şi dădu un ţipăt ascuţit şi—o luă la fugă, ca slobozit din puşcă... Şi nu mai avu nici o putere asupră—le. Vezi însă că cei trei tovarăşi păstrară biciuşca şi avură bani să—i întoarcă cu lopata. Şi trăiră mulţumiţi până când li se încheie sorocul zilelor.

FERDINAND CEL CREDINCIOS ŞI FERDINAND CEL NECREDINCIOS

(Ferenand getrü und Ferenand ungetrü// Ferdinand the Faithful and Ferdinand the Unfaithful)

A fost odată un om, şi omul ăsta avea o nevastă. Şi cât au fost ei oameni cu stare, n—au avut copii, dar de îndată ce i—au ajuns nevoile şi—au sărăcit, căpătară un copil. Dar cum n—aveau de nici unele, nimeni nu voia să năşească pruncul. Dacă văzu omul că nu—i chip să găsească un naş prin partea locului, se gândi să plece prin alte locuri, că doar lumea e largă şi poate că o găsi, până la urmă, unul.

Şi cum mergea el aşa, numai ce se întâlni cu un om nevoiaş. Acesta îl întrebă încotro merge aşa grăbit şi omul îi răspunse că a pornit în lume cu gândul să găsească un naş pentru fecioru—său. Şi îi mai spuse că e atât de sărac, că nici un gospodar nu se încurcă să—i năşească pruncul.

—Vai de noi! făcu omul cel sărman — matale tragi targa pe uscat, iar eu n—am nici praful de pe tobă, da' uite, aşa de nevoiaş cum sunt, vreau să—i fiu naş copilului! Da' de dat vreun dar finului, n—o să—i pot da, că n—am de unde. Hai, du—te de—i spune moaşei să vină cu copilul la biserică!

Când ajunseră cu plodul la biserică, omul cel nevoiaş era de acum acolo. Şi—i puse băiatului numele Ferdinand cel credincios. După ce—l botezară, cerşetorul le spuse părinţilor:

—Acu' duceţi—vă acasă, cu bine! Aşa după cum v—am spus, nu—i pot da nimic finului. Da nici voi să nu rupeţi de la gură şi să—mi daţi ceva, că nu primesc.

Vezi însă că moaşei îi puse în mână o cheie, şi—i spuse s—o dea omului de îndată ce vor ajunge acasă. Şi acesta s—o păstreze până ce copilul o avea paisprezece ani. Şi când s—or împlini anii ăştia, să se ducă pe câmp flăcăiandrul şi acolo o să dea peste un castel la care o să se potrivească cheia asta. Şi tot ce—o să găsească înăuntru, al lui va fi.

Când împlini copilul şapte ani, era de acum un flăcăiandru voinic şi dezgheţat. Şi—ntr—una din zile se întâmplă să se joace cu alţi copii. Şi—n jocul lor, copiii începură a se lăuda, care mai de care, cu darurile pe care le primiseră de la naşii lor. El însă tăcu chitic, fiindcă nu auzise să fi primit ceva de la nănaşu—său. Şi cu inima grea de amar, o porni către casă, plângând, şi prinse a—l întreba pe taică—său:

—Ia spune, taică, eu n—am primit nimic de la nănaşul?

—Ba cum să nu — spuse taică—su — ai primit o cheie! Şi de—oi vedea pe câmp un castel, du—te fuguţa şi descuie—l!

O porni flăcăiaşul într—un suflet, dar când ajunse pe câmp nici pomeneală de castel.

Trecu aşa vremea, şi când împlini paisprezece ani flăcăul se duse din nou pe câmp. Şi ce crezi, numai ce văzu înainte—i o mândreţe de castel, care parcă—l aştepta! îl descuie el, dar vezi că nu găsi înăuntru decât un cal alb. Şi atât de bucuros fu flăcăul că are bidiviu, că îndată

încalecă pe el şi—o porni în goană către taică—său.
—Ei, taică — îi spuse el, vesel — acu' am şi eu bălan—şoiman, şi mi—e în putinţă s—o pornesc la drum, să—mi încerc norocul în lume.

Şi cum zise, aşa şi făcu. Şi se întâmplă ca—n drumul lui să vadă—n pulbere o pană de gâscă. Mai întâi dădu s—o ridice, dar apoi îşi luă seama, zicându—şi în sine: „Ba mai bine ai lăsa—o să zacă acolo că pe unde oi merge, nu—ncape îndoială c—o să mai găseşti o pană de gâscă de—oi avea nevoie!"

Şi cum călărea el aşa, numai ce auzi pe cineva strigând în urma lui:
—Ferdinand cel credincios, ia—o cu tine!

Se uită el în juru—i, dar nu văzu pe nimeni. Dar cum pana nu era povară, se întoarse înapoi şi—o ridică. După ce mai călări flăcăul un timp, se nimeri să ajungă la o apă. Şi numai ce dădu cu ochii de un peşte care se tot zvârcolea pe mal, încercând să răsufle. Dar în zadar încerca el, că apa era departe...

Dacă—l văzu cât se chinuieşte, flăcăul se grăbi să—i spună:
—Mai ai puţină răbdare, peştişorule, că acu' descalec şi—o să te ajut să intri iar în apă!...

Şi cum zise, aşa şi făcu. îl apucă de coadă şi—l azvârli în apă, da' nu prea tare, ca nu cumva să se vatăme. Şi—ntr—o clipă peştele îşi şi scoase capul din apă, şi—i strigă:
—Fiindcă m—ai scăpat când eram la ananghie, o să—ţi dăruiesc şi eu un flaut. Şi de—oi fi vreodată la ananghie, cântă din el şi eu o să vin să te ajut. Iar de—o fi să—ţi cadă ceva în apă, tot la mine să te gândeşti... Că va fi de ajuns doar să sufli o dată din flaut, că şi viu să ţi—l scot din adânc.

Plecă flăcăul mai departe, şi într—o bună zi se întâlni pe drum cu un om care—l întrebă încotro se îndreaptă.
—la aici, până—n satul vecin — răspunse Ferdinand cel credincios. Şi—l mai întrebă drumeţul şi cum îl cheamă, că, pesemne, era curios
din fire.
—Ferdinand cel credincios! Aşa mi—a pus naşul numele.
—la te uită!... făcu celălalt. Avem aproape acelaşi nume. Numai că pe mine mă cheamă Ferdinand cel necredincios.

Şi—o porniră împreună spre hanul din satul învecinat. Da' vezi că—n toată tovărăşia asta era şi—un lucru prost, că Ferdinand cel necredincios era un farmazon şi oricând ştia tot ceea ce altul gândea sau voia să facă... Şi—i reuşea trebuşoara asta prin fel de fel de vrăji şi farmece.

Când ajunse la han, îi întâmpină o fată tare de ispravă. Şi era fata asta drăgălaşă din cale—afară şi avea o privire cinstită şi limpede, că—i citeai în ochi cât era de bună. Şi cum îl văzu pe Ferdinand cel credincios, îi şi rămase inima la el, fiindcă era un flăcău frumuşel şi cu vino—ncoace. Şi—l întrebă fata încotro voia să meargă.
—la, am pornit şi eu să colind lumea! răspunse flăcăul.

Atunci fata îl trase deoparte şi—l îmbie să rămână acolo, fiindcă la ei în ţară împăratul tocmai avea nevoie de slujitori şi ar fi primit cu dragă inimă în slujbă un fecior de casă, sau un călăreţ cum e el. Şi—i mai spuse că slujbă mai bună decât la acel împărat nu crede c—o să mai poată găsi prin alte părţi. Vezi însă că flăcăul era din cale—afară de sfios şi—i spuse fetei că i—ar veni greu să se ducă la cineva să—l întrebe de are sau nu trebuinţă de un ajutor. Dacă văzu fata cât îi de neajutorat, îi spuse:
—Bine, atunci o să mă duc eu în locul tău!

Şi se duse pe dată la împărat de—i arătă că—i găsise un slujitor taman pe gustul măriei sale, frumuşel şi plin de cuviinţă. împăratul fu nespus de bucuros de asta şi porunci să vină la curte, că ar avea nevoie de feciori de casă. Dar flăcăul îi spuse măriei sale că s—ar tocmi mai bine călăreţ. Că acolo unde îi e bălanul, acolo neapărat trebuie să fie şi el. Şi cum avea trebuinţă şi de călăreţi, împăratul nu se putu împotrivi, şi—l trimise să slujească la grajdurile împărăteşti.

Când află Ferdinand cel necredincios că tovarăşul său intrase ca slujitor la curtea împărătească, se făcu foc de mânie şi—i spuse fetei de parapon:
—O s—o vezi tu pe naiba! Nepricopsitului ăstuia îi ajuţi să—şi facă un rost, iar pe mine mă laşi de căruţă!...
—Nu te mai mânia aşa, omule — căută să—l îmbuneze fata. Las' c—am să te ajut şi pe tine, nu duce grijă!...
Şi—n sinea ei se gândea că cu omul ăsta nu—i a bună, că are o fire întocmai ca fiara, nu poţi avea încredere în el... Se duse fata la împărat şi, mai de silă, mai de milă, îi arătă c—ar mai avea încă un slujitor pentru măria sa. Şi cum împăratul mai avea trebuinţă de un fecior în casă, îi spuse fetei să—l îndrumeze de îndată la curte pe acel om.
Şi aşa se făcu de intră Ferdinand cel necredincios printre slujitorii împăratului. Şi—n sarcina lui cădea să—l îmbrace şi să—l dezbrace în fiecare zi pe măria sa. Vezi încă că împăratul, cât era de împărat, avea şi el un of., şi—n fiecare dimineaţă, când Ferdinand cel necredincios îl îmbrăca pe stăpânu—său, măria sa începea a se văicări:
—Ah, de—ar fi draga mea aici, cu mine, ce bine ar fi!... Ferdinand cel necredincios luă seama la vorbele împăratului şi, cum
îi purta o mare duşmânie lui Ferdinand cel credincios, se gândi că uşor ar putea să—l dea pieirii pe tovarăşul său, de i—ar turna măriei sale o minciună. Şi chiar aşa şi făcu. O dată, când se întâmplă ca împăratul să prindă iarăşi a se văicări, numai ce îi spuse feciorul de casă:
—Mă mir cum măria voastră e—n stare să rabde atâtea suferinţe şi atâta chin! Doar are la curte un călăreţ viteaz şi destoinic! De ce nu—l mână pe acesta să i—o aducă încoace?... Şi de nu—şi va da silinţa să îndeplinească porunca măriei voastre, înseamnă că nu—i vrednic să trăiască. Şi acolo unde—i stau picioarele, acolo s—ar cuveni să—i stea şi capul!...
Împăratul găsi cu cale că feciorul de casă nu gândise rău şi porunci să fie adus de îndată Ferdinand cel credincios. Şi—i spuse călăreţului că—n cutare şi cutare loc are măria sa o mândră care i—e mai dragă decât sufletul, şi că pe mândra asta trebuie el să i—o aducă la curte cât mai degrabă. Iar de n—o fi în stare să facă asta, să se pregătească de moarte...
Acu', nu trebuie să vă spun eu, că vă daţi seama singuri cum a rămas flăcăul când auzi ce poruncă i—a dat împăratul. Cu inima grea de amar, Ferdinand cel credincios se duse în grajd, la bălanul lui, şi începu a plânge şi a se tângui:
—Vai, cât de nenorocit sunt! Cât de nenorocit sunt!... Şi deodată parcă auzi că—i
strigă cineva, din spate:
—Ferdinand cel credincios, de ce plângi?
Cătă el împrejur, cu luare—aminte, dar nu văzu pe nimeni. Şi prinse a se văicări şi mai amarnic:
—Vai, dragul meu căluţ, acu' trebuie să te părăsesc şi cine ştie dacă te—oi mai vedea, că—mi spune inima c—am să mor!...
Nu—şi termină bine vorbele, că iarăşi auzi pe cineva strigând:
—Ferdinand cel credincios, de ce plângi?
Şi abia atunci băgă el de seamă că bidiviul era acela care—l întreba.
—Tu erai, căluţule? se miră flăcăul. Ştii, aşadar, să vorbeşti?!... Şi—apoi mai adăugase: Mi—e inima grea fiindcă m—a trimis împăratul să mă duc în cutare şi—n cutare loc, să—i aduc mireasa. Da' vezi că nu—mi dă în gând cum să fac... Oare nu ştii tu de unde s—o încep?
Şi căluţul îi răspunse pe dată:
—Du—te de—i spune împăratului că de—ţi va da ceea ce—ţi trebuie, o să—i aduci mireasa, altfel nu. Şi că—ţi sunt trebuincioase o corabie plină cu carne şi—o corabie plină cu pâine... Şi acu' află că peste apele pe care le vei străbate hălăduiesc nişte matahale de uriaşi, şi dacă nu le—ai duce carne, te—ar sfâşia în bucăţi. Şi mai vieţuiesc pe—acolo şi nişte păsări uriaşe, şi dacă nu le—ai aduce şi lor pâine, ţi—ar ciuguli ochii. Şi toate astea să i le spui şi împăratului, să le ştie...

Dacă auzi măria sa cum stăteau lucrurile, pe dată porunci tuturor măcelarilor din ţară să înjunghie vitele de trebuinţă şi tuturor brutarilor să coacă un munte de pâine, ca să se poată umple corăbiile în cel mai scurt timp.

După ce fură umplute vârf, căluţul îi spuse stăpânului său:

—Acu, urcă—te în spinarea mea, să ajungem degrabă la cele două corăbii. Şi când oi vedea venind pe apă uriaşii, tu să le spui aşa:

Fiţi cuminţi, uriaşii mei!...
Ian priviţi ce v—adusei!
M—am gândit la voi, nespus...
Ian priviţi ce v—am adus!...

Şi când o i vedea păsările repezindu—se spre corăbii, să le spui şi lor aşa:

Fiţi cuminţi, dragi păsărele,
Păsărele frumuşele!...
M—am gândit la voi, nespus...
Ian priviţi ce v—am adus!...

Şi dacă te—or auzi că le—ai adus demâncare, nu ţi—or căşuna nici un rău. Şi când o i ajunge la castelul unde şade mireasa, uriaşii îţi vor da şi—o mână de ajutor. Şi din ceata lor, tu să alegi pe ăi de ţi s—or părea mai zdraveni. Şi împreună cu ei să te duci la castel. Da' vezi c—ai s—o găseşti pe domniţă dormind. Da' nu cumva să te pună naiba s—o trezeşti, c—atunci ai stricat totul. Pune—i pe uriaşi s—o ia cu pat cu tot, şi s—o ducă pe corabie, fară ca mireasa măcar să simtă.

Plecă Ferdinand cel credincios şi toate se petrecură întocmai după cum spusese căluţul. Uriaşilor şi păsărilor, flăcăul le dădu tot ce le adusese în corăbii, şi—n chipul acesta îi înduplecă pe uriaşi să—l şi ajute. Şi câţiva o porniră către castel, împreună cu flăcăul, şi o aduseră pe domniţă, cu pat cu tot, pe corabie.

Ajunseră ei la curte, da' vezi că—ntr—o bună zi, domniţa îi spuse împăratului că ea nu poate trăi fară cărţile care i—au rămas la castel.... Acu', ce era să—i spună măria sa alesei lui!... Şi Ferdinand cel necredincios veni tocmai la ţanc şi—l smulse pe împărat din îngândurarea în care se afla. Şi iarăşi pomeni de călăreţ. La urma urmelor, cine altul decât el ar fi putut să se ducă?... Se însenină împăratul, că sfatul feciorului de casă i se păru cât se poate de bun, şi numai ce porunci slujitorilor să i se înfăţişeze flăcăul. Şi—i porunci el lui Ferdinand cel credincios să aducă pe dată cărţile la castel. Iar de nu—şi va da silinţa să vină cu ele, să se pregătească de moarte... Acu', dacă auzi flăcăul ce trebuie să facă, iarăşi se duse în grajd şi începu a plânge. Şi printre lacrimi, îi grăi bidiviului:

—Vai de zilele mele, dragul meu căluţ, iarăşi trebuie să plec departe!... Oare ce trebuie să fac ca să izbândesc?

Şi bălanul—şoimanul îi spuse să—i aducă la cunoştinţă împăratului că din nou trebuie umplute corăbiile cu carne şi pâine. Şi toate se petrecură întocmai ca mai înainte: uriaşii şi păsările se saturară cu cele aduse şi se îmblânziră, de nu—i făcură nici un rău. Ajunseră ei la castel şi bălanul îşi povăţui stăpânul să intre în iatacul domniţei, că acolo, pe—o masă, o să găsească toate cărţile. Şi flăcăul făcu după cum îi spusese bidiviul. Intră înăuntru şi le luă. Da' vezi că—i fu dat să i se întâmple ceva. Cum pluteau ei de acu' în larg, nu ştiu cum făcu flăcăul că scăpă în apă pana de stătea într—una din cărţi.

Atunci bălanul se întrista şi—i spuse, oftând:

—De, stăpâne, acu' nu mai am ce—ţi face... Nu—mi stă în putere să te—ajut!...

Şi cum stătea el amărât ca vai de el, o dată îi veniră în minte vorbele peştişorului. Şi numai

ce luă flautul şi începu să sufle în ei. Şi într—o clipă apăru peştele, ţinând pana în gură. îi întinse el feciorului pana, şi apoi se lăsă iarăşi în adânc. Mai trecu ce mai trecu, dar nu mult, şi flăcăul veni cu cărţile la castel. Şi se porni un praznic de nuntă, că ţinu şapte zile încheiate...

Vezi că împărăteasa nu—l putea suferi pe împărat, că avea o meteahnă măria sa. Toată faţa îi era pocită din pricină că n—avea nas. Şi—n sinea ei îl plăcea pe Ferdinand cel credincios, că doar se dovedise atât de viteaz şi, pe lângă toate, mai era şi frumuşel...

Şi—odată, pe când erau adunaţi în sala tronului toţi curtenii, numai ce spuse împărăteasa către cei de faţă c—ar fi ştiind să facă scamatorii. Şi între acestea, o scamatorie ar fi, de pildă, să taie cuiva capul şi—apoi să i—l aşeze la loc. Şi cui nu—i e teamă, poate să încerce. Da' vezi că niciunul nu dorea să fie primul, şi se pofteau care mai de care... Ferdinand cel necredincios era şi el acolo, şi iarăşi unelti împotriva flăcăului.

Şi tocmai când se îmbiau curtenii mai avan, împăratul îi porunci lui Ferdinand cel credincios să facă el, primul, încercarea. Se apropie el de domniţă, că n—avea ce alta face, şi aceasta pe loc îi tăie capul şi—l puse la loc. Şi—ntr—o clipită se prinse de trup, doar că—i rămase în jurul gâtului o dungă, ca un fir roşu...

Se minună împăratul de ceea ce ştie să facă aleasa lui şi, cum era curios, o întrebă:

—Copila mea, da' de unde ai învăţat tu scamatoriile astea?!...

—Ei, le—am învăţat şi eu de la alţii mai meşteri decât mine... Da' n—ai vrea să încerc şi cu măria ta?

—Ba cum să nu! Se grăbi să—ncuviinţeze împăratul.

Nu—şi termină bine vorbele, că domniţa îi tăie capul. Dar vezi că nu i—l mai puse la loc, a naibii. Şi ca să nu se afle vicleşugul, se prefăcu în faţa curtenilor că nu mai poate să—l potrivească şi că nici nu se încheagă, de trup. Dar nu—i vorbă că nu era nici o pagubă, că fusese toată viaţa lui un hain şi—un bicisnic. Peste puţin, îl duseră pe împărat la gropniţă, iar domniţa îl luă de bărbat pe Ferdinand cel credincios.

Vezi însă că flăcăul nu—şi uită de bălanul său şi adeseori cutreiera cu el coclaurile. Şi—ntr—una din zile, pe când era el călare, bidiviul îi spuse s—o ia pe—o câmpie pe care i—o arătă el, şi nu pe drumul obişnuit. Şi de—o ajunge acolo, s—o înconjoare de trei ori. Şi, să vezi minune: cum făcu flăcăul asta, bălanul se ridică pe picioarele dinapoi şi se prefăcu într—un fecior de crai! Da' ce s—o mai fi întâmplat cu el, nu mai ştiu.

CUPTORUL DE FIER
(Der Eisenofen// The Iron Stove)

Demult, trăia un prinţ care fusese vrăjit de o vrăjitoare să stea în mijlocul unei păduri închis într—un cuptor de fier. Mulţi ani petrecuse el acolo şi nimeni nu putea să—l salveze.

Odată, se rătăci pe acolo o prinţesă şi nu mai ştia cum să ajungă la tatăl ei. Nouă zile a colindat ea pădurea, în lung şi—n lat, până când, în sfârşit, a ajuns la cuptorul cu pricina. Când s—a apropiat, a auzit dinăuntru o voce care—i striga:

—De unde vii şi încotro te duci?

—M—am rătăcit în pădure, răspunse fata, şi nu mă mai pot întoarce în regatul tatălui meu.

Atunci vocea din cuptor îi zise:

—Am să te ajut să ajungi la palat, şi asta în foarte scurt timp, dacă te învoieşti să faci ceea ce—ţi cer. Sunt un prinţ, aşa cum şi tu eşti prinţesă, stau închis în acest cuptor şi, ca să te ajut, trebuie să te căsătoreşti cu mine.

„Doamne fereşte", îşi zise fata în sinea ei, „cum să mă căsătoresc cu un cuptor de fier?" Dar, cum voia să ajungă acasă cât mai repede, căzu la învoială.

—Bine, am să mă mărit cu tine!

—Atunci du—te acasă, caută un cuţit şi fă o gaură în acest cuptor de fier. Apăru ca din pământ o călăuză care tot drumul nu scoase un cuvânt şi în
două ore prinţesa ajunse la palat. Regele se bucură nespus de mult când îşi regăsi fiica, o îmbrăţişa, făcu mare serbare la curte, dar prinţesa era tristă şi îngândurată. Regele o întrebă ce are de—i aşa mohorâtă, iar ea zise:

—Dragă tată, dacă ai şti ce mi s—a întâmplat! Eu n—aş fi ieşit din pădurea aceea mare şi întunecoasă, dacă nu m—ar fi ajutat un cuptor de fier căruia i—am dat cuvântul meu că mă căsătoresc cu el şi că am să mă întorc să—l salvez din vraja în care stă cufundat de mulţi ani.

Când auzi regele una ca asta, se sperie aşa de tare, încât căzu jos leşinat. Căci avea o singură fiică şi cum ar fi putut s—o mărite cu un cuptor de fier? Atunci, sfetnicii se adunară şi hotărâră ca, în locul prinţesei, să trimită în pădure pe frumoasa fiică a unui morar din apropierea palatului. îi dădu un cuţit, îi spuseră ce să facă şi o duseră în pădure. Fata morarului începu să răzuiască din răsputeri tabla cuptorului, dar, după douăzeci şi patru de ore de muncă, nu reuşise nici măcar să o subţie. Când se crăpă de ziuă, auzi vocea cuptorului care—i spunea:

—Sunt sigur că s—a făcut ziuă afară.

—Şi eu cred, mai ales că aud cum huruie moara tatălui meu.

—Aşa deci, tu eşti fiica morarului, nu a regelui! Du—te înapoi şi spune—i prinţesei să vină aici, cum ne—am înţeles.

Fata morarului făcu întocmai: se duse la rege şi—i spuse că nu pe ea, ci pe prinţesă o voia cuptorul de fier. Regele se sperie, iar prinţesa începu să plângă.

Dar în regat mai era o fată, fiica porcarului, la fel de frumoasă ca şi fiica morarului. Porcarul

ceru ceva bani pentru trebuşoara asta şi se învoi să—şi trimită fiica în pădure la cuptorul de fier. Şi fiica porcarului începu să răzuie şi răzui douăzeci şi patru de ore, dar degeaba, nu se făcea nici măcar o găurică în tablă. Când se crăpă de ziuă, cuptorul de fier zise către fată:

—Mi se pare că se face ziuă!

—Şi mie, căci îl aud pe tatăl meu sunând din corn ca să adune porcii ca să iasă cu ei la păscut.

—Aşa, prin urmare tu eşti fiica porcarului, nu prinţesa! Du—te la palat şi spune—i prinţesei să vină, aşa cum a promis, că de nu—şi va ţine cuvântul, din palatul regelui mei piatră peste piatră nu va rămâne.

Când auzi fiica regelui cei transmisese cuptorul, începu să plângă cu sughiţuri, dar nu mai avea ce să facă, trebuia să—şi ţină promisiunea. Atunci îşi luă rămas bun de la tatăl ei, puse un cuţit în traistă şi plecă în pădure la cuptorul de fier. Ajunsă acolo, începu să răzuie cu sârg şi după numai două ore de muncă apăru o gaură în cuptorul de fier şi prin gaură prinţesa văzu un tânăr neasemuit de frumos, îmbrăcat în haine ce străluceau ca soarele, aşa de încărcate erau de aur şi pietre preţioase. Se îndrăgosti pe loc de el şi începu să răzuiască mai departe până când făcu o gaură destul de mare ca tânărul să poată ieşi afară. Atunci prinţul ieşi din cuptor şi zise:

—Tu eşti a mea şi eu sunt al tău, tu eşti mireasa mea căci mi—ai salvat viaţa. Şi vru s—o ducă direct la tatăl său, dar fata îl rugă s—o lase să meargă mai întâi la tatăl ei. Prinţul se învoi cu o condiţie: să nu vorbească mai mult de trei cuvinte cu tatăl ei şi apoi să vină înapoi.

Aşa că se duse ea acasă, dar... vorbi mult mai multe cuvinte cu tatăl ei. Atunci cuptorul de fier dispăru: începu să zboare peste munţi de cleştar şi dealuri de săbii şi peste mări întinse. Prinţul salvat dispăruse şi el. Fata îşi luă rămas bun de la tatăl ei, plecă în pădure şi începu să caute cuptorul de fier, numai că nu mai era acolo unde îl ştia. Nouă zile orbecăi prin pădure în căutarea lui, foamea începu s—o chinuie, îi era frică, dar nimeni nu putea s—o salveze, aşa că deja se obişnuise cu gândul morţii. într—o seară se urcă într—un copac cu gând să înnopteze acolo, căci se temea de fiarele pădurii. Pe la miezul nopţii zări o luminiţă în depărtare şi se gândi în sinea ei: „Poate acolo o fi salvarea mea". Cobori din copac şi începu să meargă în direcţia luminiţei şi, în timp ce mergea, se ruga lui Dumnezeu.

Ajunse în sfârşit la o căsuţă în jurul căreia crescuse iarba înaltă, iar alături era o grămăjoară de lemne. „Ah, ce bine ai nimerit—o", se gândea fata. Privi pe fereastră înăuntru, dar nu văzu nici un om; erau numai nişte broaşte mari şi o masă acoperită cu farfurii, pahare şi mâncăruri dintre cele mai alese. Bătu la uşă şi o broască mai mare zise către o broscuţă:

Mică şi verde fecioară,
Uscat picioruş,
Uscat căţeluş,
Uscat peste tot
Vezi cine—i afară!

Broscuţa veni şi—i deschise uşa. Când fata intră, îi spuseră bun—venit şi o invitară la masă. Apoi o întrebară de unde vine şi încotro se duce.

Ea le povesti totul aşa cum se petrecuse: cum încălcase legământul de a nu vorbi decât trei cuvinte, cum dispăruse cuptorul de fier cu tot cu prinţul care era iubitul ei, că se hotărâse să cutreiere lumea, să umble peste dealuri şi văi, până când îşi va regăsi mirele.

Atunci broasca cea mare zise iar:

Mică şi verde fecioară,
Uscat picioruş,
Uscat căţeluş,
Uscat peste tot

Broscuța se duse și aduse o cutie verde.

După aceea îi dădură fetei de mâncare și de băut și îi așternură un pat moale cu cearceafuri din catifea și mătase; ea se întinse pe pat și adormi cu gândul la Dumnezeu căruia îi mulțumi și—l rugă s—o ajute pe mai departe.

Când se trezi, dimineața, broasca cea mare scoase din cutia verde trei *chiroane* și i le dădu fetei, spunându—i că—i vor fi de folos când va trebui să urce muntele de cleștar, să treacă printre săbii ascuțite și peste o apă. Și numi dacă va reuși să treacă prin toate acestea își va recăpăta iubitul. îi mai dădu, afară de cele trei *chiroane,* o roată de plug și trei nuci.

Fata porni în pribegie și, când ajunse la muntele de cleștar, care era foarte lucios, se folosi de cele trei *chiroane* pe care le bătu în munte și reuși să se cațere sus. Apoi îi apărură cele trei săbii ascuțite, dar ea se așeză pe roată și trecu peste ele. în sfârșit, ajunse la o apă mare pe care o trecu și se trezi în fața unui palat mare și frumos. Intră înăuntru și se dădu drept o fată săracă, cerând adăpost. Numai că ea nu știa că în palat era prințul, cel pe care—l salvase din cuptorul de fier. Fu primită ca slujnică la bucătărie pentru o plată foarte mică.

Prințul se îndrăgostise de altă prințesă și voia să se căsătorească, întrucât crezuse că logodnica lui, cea care—i salvase viața, murise de mult.

Seara, după ce se spălă, fata căută în buzunar și găsi cele trei nuci pe care i le dăduse broasca; sfărâmă una dintre ele ca să—i mănânce miezul, dar văzu că înăuntru era o minunată rochie regească. Logodnica prințului auzi că slujnica are o rochie foarte frumoasă și veni îndată cu gând s—o cumpere, spunându—i că nu era potrivită pentru o slujnică.

Atunci fata zise:

—Rochia mea nu—i de vânzare, dar ți—o dau cu o condiție: să mă lași să dorm o noapte în camera mirelui tău.

Mireasa primi: rochia era prea frumoasă și o voia cu orice preț. Când veni seara, îi spuse mirelui:

—Proasta aia de slujnică vrea să doarmă în camera ta.

—Dacă tu n—ai nimic împotrivă, las—o să doarmă, zise el.

Logodnica însă îi dădu prințului un pahar cu vin în care pusese o băutură adormitoare. Așa că atunci când se duse la culcare în aceeași cameră cu slujnica, el adormi îndată ce se întinse pe pat. Și dormea așa de adânc, încât nimic nu—l putea trezi.

Fata începu să plângă și să se jeluiască:

—Eu te—am salvat din pădurea pustie când erai închis în cuptorul de fier, te—am căutat cutreierând lumea, am urcat muntele de cleștar, am trecut printre săbii ascuțite, iar acum te—am găsit și tu nu vrei să mă asculți.

Servitorii însă trăgeau cu urechea la ușa camerei și auzeau tot ce spunea ea, iar dimineață îi povestiră stăpânului tot.

Seara următoare, după ce se spălă, fata sparse iar o nucă, vrând să—i mănânce miezul, dar acolo găsi o rochie și mai frumoasă. Logodnica auzi de rochie, vru s—o cumpere, dar slujnica îi spuse că n—o vinde, ci i—o dă dacă o lasă să doarmă o noapte în camera mirelui. Mireasa îi dădu iar prințului băutura adormitoare, iar mirele adormi din nou și nu auzi nimic.

Fata plânse și se jelui toată noaptea:

—Eu te—am salvat din vrajă, te—am scos din cuptorul de fier, te—am căutat urcând muntele de cleștar, trecând printre săbiile ascuțite și peste apa cea mare, iar acum, că te—am găsit, nu vrei să mă auzi.

Slujitorii stăteau la ușă și ascultau. Dimineață, îi povestiră prințului tot.

A treia seară, după ce se spălă, fata sparse a treia nucă și găsi acolo o rochie și mai frumoasă, lucrată din fir de aur și perle; și pe aceasta vru s—o cumpere mireasa. Fata îi spuse din nou că n—o vinde și că i—o dă dacă o lasă să doarmă o noapte în camera mirelui.

Logodnica se învoi.

Numai că prinţul nu mai bău de data aceasta vinul cu băutura adormitoare. Se prefăcu doar că l—a cuprins somnul. Când fata începu din nou să se jeluiască şi să plângă, el auzi totul:

—Comoara mea, iubitul meu — spunea ea —, eu ţi—am salvat viaţa, te—am scos din cuptorul de fier, din pădurea pustie, te—am căutat peste tot şi tu nici nu vrei să te uiţi măcar la mine.

Atunci fiul de rege sări în sus şi zise:

—Tu eşti adevărata mea mireasă, eu sunt al tău şi tu eşti a mea, nimeni nu va putea să ne mai despartă de acum încolo.

Apoi, chiar în noaptea aceea se urcă împreună cu ea într—o caleaşca, după ce mai înainte îi luase rochiile celeilalte mirese, care nu putuse să se împotrivească. Şi când ajunseră la apa cea mare, plutiră peste ea; cu ajutorul roţii de la plug trecură printre săbiile ascuţite iar de *chiroane* se folosiră ca să coboare muntele de cleştar. Ajunseră, în sfârşit, la căsuţa din pădure. în locul ei, era acum un palat măreţ. Broaştele erau şi ele dezlegate de vrajă şi deveniseră prinţi şi prinţese ce—l slujeau pe rege. Bucuria revederii fu nespus de mare. Se făcu o nuntă de pomină şi fata rămase cu iubitul ei soţ în palatul acesta care era mult mai mare şi mai frumos decât al tatălui ei. Iar când bătrânul rege începu să se plângă de singurătate, îl aduseră la ei să—l îngrijească. Regatele se uniră şi ei trăiră fericiţi până la adânci bătrâneţi.

Atunci un şoricel veni
Şi povestea se sfârşi.

TORCĂTOAREA CEA LENEŞĂ
(Die faule Spinnerin// The Lazy Spinner; The Lazy Spinning Woman)

Trăia odată într—un sat un bărbat care avea o nevastă aşa de leneşă, că nu voia niciodată să facă treabă. Când bărbatul ei îi dădea de tors, ori nu trăgea firul cât trebuie, ori nu—l uda suficient, ori nu—l depăna pe vârtelniţă şi—l lăsa să cadă şi să se încurce pe jos, grămadă. Ce mai, nimic nu făcea ca lumea! Când el voia să—i spună că nu—i bine cum a lucrat, o lua cu gura înainte zicându—i:
—Ei, cum vrei să dau firul pe vârtelniţă, dacă n—am vârtelniţă? Du—te în pădure şi fă—mi o vârtelniţă.
—Păi, dacă numai asta—i dandanaua, bine, am să mă duc în pădure şi am să—ţi fac o vârtelniţă.
Femeia însă se temea grozav că el chiar se va duce în pădure şi—i va face vârtelniţa şi ea va trebui să se apuce de tors. Se gândi puţin şi—i veni o idee: îl urmări pe bărbatul ei pe furiş în pădure şi, când el se urcă într—un copac să taie o cracă din care să facă o vârtelniţă, ea, dintr—un tufiş, îi strigă:

Cine taie de—o vârtelniţă va muri,
Cine învârteşte pe vârtelniţă va pieri.

Omul auzi, puse pentru un moment toporul deoparte şi începu să se gândească ce—ar putea să însemne asta. Apoi îşi făcu singur curaj:
—Ei asta—i, ce—o fi, o fi! Nu trebuie să iei în seamă tot ce—ţi ţiuie în urechi, însă, când luă iar toporul şi vru să taie craca, auzi din nou:

Cine taie o vârtelniţă va muri,
Cine învârteşte pe vârtelniţă va pieri.

Omul se opri iar: începu să—i fie frică. Dar, după câteva momente, îi veni inima la loc şi luă toporul în mână ca să se apuce de tăiat. Dar pentru a treia oară auzi strigând:

Cine taie o vârtelniţă va muri,
Cine învârteşte pe vârtelniţă va pieri.

Atunci chiar nu—i mai trebui nimic, îi pieri pofta să mai taie crengi din copac, se dădu repede jos şi plecă acasă. Nevastă—sa ajunsese deja, pe un drum mai scurt şi, când el intră în casă, ea o făcu pe nevinovata, ca şi cum n—ar fi ştiut ce se întâmplase, şi întrebă mieroasă:

—Ei, mi—ai adus o vârtelniţă bună?
—Nu, zise el, văd că nu—mi merge bine cu vârtelniţa asta. Şi—i povesti ce i se întâmplase în pădure. Apoi nu—i mai zise nimic, o lăsă în pace, aşa leneşă cum era. Dar, nu mult după aceea, bărbatul începu iar să se înfurie din cauza dezordinii ce domnea în casa lor.
—Femeie, e o ruşine că firul tors rămâne claie peste grămadă, încurcat pe jos.
—Da, asta pentru că nu am vârtelniţă. Aşa că stai tu în picioare şi eu jos şi îţi aduc firul sus şi iar cobor cu el în jos şi aşa mereu, facem un scul.

Zis şi făcut.
—Sculul este bine împletit, trebuie numai pus la fiert. Femeii nu—i conveni ce—i propunea bărbatul.
—Da, dar o lăsăm pe mâine dimineaţă, zise, gândindu—se în sinea ei să—i joace iar un renghi.

A doua zi dis—de—dimineaţă se sculă, făcu focul în sobă şi puse un cazan pe plită; dar, în loc de scul, aruncă claie peste grămadă în apa care fierbea nişte cârlţi şi—i lăsă să fiarbă cât mai mult. Se duse apoi la bărbatul ei, care încă nu se dăduse jos din pat, şi—i zise:
—Trebuie să plec puţin de acasă, ai grijă de sculul care fierbe în cazan; scoală—te şi uită—te din timp în timp la el. Când cântă cocoşul, atunci să te duci.

Omul, grijuliu, se duse în bucătărie să vadă cum fierbe sculul, dar în cazan văzu doar o grămadă de cârlţi. Crezând că—i vinovat, că nu se dusese la timp să se uite la cazan, bietul om tăcu chitic. Şi de atunci nu mai aduse niciodată vorba despre tors.

Trebuie să recunoşti, cititorule, că i—a făcut—o muierea dracului şi că—i groaznic să ai de nevastă o femeie aşa leneşă.

CELE PATRU MEŞTEŞUGURI ISCUSITE(cei patru fraţi meşteri mari)
(Die vier kunstreichen Brüder// The Four Skillful Brothers)

A fost odată un om sărac şi omul ăsta avea patru feciori. Şi când i se făcură feciorii mari, le zise el într—o bună zi:

—Dragii mei, de—aici—nainte va trebui s—o porniţi în largul lumii, că eu n—am nici de unele şi nu—mi stă în putinţă să vă ajut cu nimic. Pregătiţi—vă de drum şi duceţi—vă prin străini de învăţaţi un meşteşug, ca să vă puteţi agonisi pâinea din truda braţelor voastre.

Cei patru fraţi îşi luară toiagul de pribegie şi, îmbrăţişându—şi tatăl şi zicându—i cuvinte de bun rămas, o porniră cu toţii la drum. Au mers ei ce au mers şi, după o bucată de vreme, au ajuns la o răscruce, de unde porneau patru drumuri, fiecare în altă direcţie. Cel mai mare dintre feciori grăi atunci către ceilalţi:

—Aici se cuvine să ne despărţim, dar de—acu' peste patru ani va trebui să ne întâlnim tot în locul ăsta. Până atunci însă fiecare să—şi încerce norocul în lume.

Şi porniră, fiecare pe alt drum.

Cel mai mare se întâlni cu un om care—l întrebă încotro se duce şi ce are de gând să facă.

—Am pornit în lume, că vreau să deprind şi eu un meşteşug — îi răspunse el.

—Dacă—i aşa — îi zise omul — hai cu mine şi fă—te hoţ.

—Nici în ruptul capului n—oi face una ca asta — răspunse flăcăul — că nu—i un meşteşug cinstit!

—De ce te pripeşti — reluă omul — că doar nu—mi stă în cuget să te—nvăţ nimic rău. Vreau să—ţi arăt numai cum poţi să dobândeşti ceva pe care nimeni nu poate pune mâna, fără să laşi vreo urmă c—ai trecut pe—acolo.

Auzindu—i spusele, flăcăul se înduplecă. Porni în urma omului şi—n scurt timp învăţă atât de bine meşteşugul furtişagului şi ajunse aşa de dibaci, că de îndată ce punea el ochii pe ceva şi dorea să—l aibă, îl şterpelea fără pic de greutate.

Cel de—al doilea frate se întâlni, de asemenea, cu un om, şi acesta întrebă încotro se duce şi ce are de gând să facă.

—Nu ştiu încă ce — răspunse flăcăul — că nu m—am hotărât până acu'!

—Vino atunci cu mine, şi—am să te—nvăţ să citeşti în stele. Nu există pe lume meşteşug mai frumos decât ăsta, fiindcă afli tot ce vrei şi nimic nu—ţi rămâne ascuns.

Flăcăul se învoi şi învăţă atât de bine, că atunci când fu să plece, omul îi dărui un ochean şi—i zise:

—Cu lucruşorul ăsta poţi vedea tot ce se petrece în cer şi pe pământ, şi nimic n—o să—ţi rămână ascuns.

Cel de—al treilea frate îşi începu ucenicia la un vânător şi acesta îi arătă atât de deslușit

toate tainele meşteşugului, că flăcăul deveni un vânător iscusit. Când se pregăti de plecare, meşterul îi dărui o puşcă şi—i spuse:

—Cu puşca asta o să nimereşti negreşit orice vei ţinti!

Celui mai mic dintre fraţi îi ieşi, de asemenea, în cale un om, care—l întrebă ce—ar vrea să facă.

—N—ai vrea cumva să înveţi croitoria?

—Ba nici gând! răspunse flăcăul. Nu—mi place defel să stau aplecat cât e ziulica de mare şi să tot pigulesc cu acul, ori să mă chinuiesc cu fierul de călcat.

—Vorbeşti cam nesocotit, *ţângăule* — spuse omul — că la mine poţi învăţa un meşteşug cum nu—s multe şi pe care nu oricine îl poate deprinde!

Prâslea se lăsă înduplecat; porni în tovărăşia omului şi, dovedind sârguinţă şi pricepere, învăţă meşteşugul cum nu se poate mai bine. După ce mântui cu ucenicia şi fu gata să plece, meşterul îi dărui un ac, zicându—i:

—Cu acul ăsta îţi va fi cu putinţă să coşi la loc orice lucru, fie că va fi moale ca oul, ori tare ca oţelul. Iar cusătura va fi atât de meşterit făcută că nu va putea fi zărită de ochi omenesc, fiindcă nu lasă vreo urmă.

Când se împliniră cei patru ani, flăcăii se întâlniră cu toţii la răscruce, aşa cum fusese vorba. Se îmbrăţişară ei bucuroşi, şi porniră împreună spre casa părintească.

—Ei, flăcăii tatii — se grăbi să le spună bătrânul, cu veselie — văd că iarăşi v—a adus vântul pe—acasă!...

Fiecare prinse a—i povesti cum i—a mers, prin câte îi fusese dat să treacă şi ce fel de meşteşug învăţase. Cum taifăsuiau ei sub un copac mare din faţa casei, bătrânul zise:

—Las' că vă pun eu îndată la încercare, să—l văd pe fiecare ce poate! Apoi, căutând cu ochii în sus, grăi către cel de—al doilea fecior: Colo, în creştetul copacului ăstuia, priponit între două crăci, e un cuib de cintezoi. Ia să—mi spui: câte ouă sunt în cuib?

Flăcăul care ştia citi în stele îşi îndreptă ocheanul spre cuibul cu pricina şi răspunse îndată:

—Cinci sunt, taică.

Atunci bătrânul zise către flăcăul cel mare:

—Du—te de ia ouăle, dar vezi să faci aşa ca pasărea de stă pe ele şi le clocească nici să nu simtă.

Hoţul cel îndemânatic se urcă în copac, scoase cele cinci ouă de sub pasăre, fără ca ea să simtă, şi le aduse lui taică—său. Bătrânul le luă, puse la fiecare colţ de masă câte unul, iar pe al cincilea la mijloc şi—i zise vânătorului:

—Cu o singură împuşcătură, să—mi nimereşti toate ouăle astea drept prin mijloc.

Vânătorul îşi luă puşca, ochi şi nimeri toate ouăle deodată, cu o singură împuşcătură. Se vede treaba că glontele ăsta era încărcat cu o pulbere care—l mâna din ou în ou...

—Şi acu' e rândul tău — spuse bătrânul celui de—al patrulea fecior. Numai că nu e uşor deloc ce ţi—oi cere... va trebui să coşi la loc spărturile de găoace, dar în aşa în aşa chip ca puişorii ce sunt în ouă să nu păţească nimic.

Croitoraşul îşi scoase acul şi cusu ouăle aşa cum îl îndemnase taică—său.

După ce sfârşi, hoţul se sui din nou în copac şi puse ouăle în cuib, sub pasăre, fără ca ea să fi băgat de seamă ceva. Zburătoarea le cloci mai departe, ca şi când nu s—ar fi întâmplat nimic cu ele, şi, după câteva zile, puişorii ieşiră din găoace. Şi erau la fel ca orice pui de cintezoi, numai că aveau câte—o dungă roşie pe locul unde croitoraşul făcuse cusătura.

—Se cuvine să vă laud din toată inima! se grăbi bătrânul să le spună feciorilor săi. Bag de seamă că nu v—aţi pierdut vremea în zadar, ba, dimpotrivă, v—aţi însuşit fiecare meseria cu iscusinţă, dar vorba e că încă nu ştiu pe care din voi să—l socotesc cel mai dibaci... Ei, cu vremea, nu mă tem că s—o dovedi şi asta. Că doar o să mai aveţi prilejul să arătaţi ce sunteţi în stare!

Nu trecu mult şi se zvoni prin ţară că pe fata împăratului a furat—o zmeu.

De mâhnire multă şi amar, împăratul nu—şi mai găsea astâmpăr nici ziua, nici noaptea, şi—l munceau grijile cum să—şi scape fata. În cele din urmă porunci să se dea sfoară—n ţară că o va da de nevastă aceluia care o va scăpa din gheara zmeului şi o va aduce teafără acasă.

Auzind vestea, cei patru fraţi se vorbiră între ei:

—Ei, acu' s—a ivit prilejul să ne arătăm fiecare ce putem şi să dovedim care din noi e cel mai dibaci.

Şi luară hotărârea să pornească de—ndată la drum şi s—o scape din robia zmeului pe domniţă.

—În ce loc se află, o să vă spun eu îndată — zise cititorul în stele către ceilalţi şi privi prin ocheanul lui. Se uită ce se uită şi numai ce grăi din nou: O văd! Stă pe—o stâncă, tare departe de—aci, şi stânca asta e în mijlocul unei mări... Iar zmeul şade în preajma ei şi—o păzeşte.

După aceea, flăcăul se înfăţişă împăratului şi ceru să i se dea o corabie, ca să—i scape fata. Şi toţi patru fraţi porniră împreună şi străbătură marea, până ce ajunseră la stânca unde se afla domniţa. Aci se adeveri tot ce spusese cititorul în stele: fata sta mâhnită pe—un colţ de stâncă, iar lângă ea dormea zmeul, cu capul în poala ei. Vânătorul cătă lung la locul unde se afla domniţa şi apoi zise:

—Nu mă—ncumet să trag, că dacă aş da acum cu puşca în zmeu, aş vătăma—o şi pe fată!

—Atunci lasă—mă pe mine să—mi încerc norocul — zise hoţul.

Se strecură binişor pe după stâncă şi lucră atât de dibaci, că zmeul nici nu simţi că nu—şi mai odihneşte capul în poala fetei şi—i dădea zor înainte cu sforăitul, de vuia marea. Bucuroşi nevoie mare că izbândiseră, tuspatru fraţii se grăbiră să ducă domniţa pe corabie şi ridicară toate pânzele, să le vină şi vântul într—ajutor. Dar într—un târziu, zmeul se trezi şi negăsind—o pe fată lângă el, porni pe urma fugarilor, urlând de mânie, că se cutremura văzduhul.

În clipa când ajunse în zbor deasupra corăbiei şi tocmai se pregătea să se năpustească asupra celor de pe punte, vânătorul ridică puşca şi, ţinându—l, îl lovi drept în inimă. Dihania se prăbuşi din văzduh, dându—şi duhul, dar cum era coşcogeamite matahală, sfărâmă corabia, în cădere, de—o făcu ţăndări.

Fugarii reuşiră să se agate cu mâinile de nişte scânduri, ca să nu fie daţi la fund, şi plutiră o vreme pe mare, în voia valurilor. Dar primejdia sporea tot mereu, căci valurile deveneau din ce în ce mai ameninţătoare. Când văzu asta, croitoraşul nostru nu stătu mult pe gânduri şi, luând între degete acul vrăjit, se apucă să coasă scândurile una de alta şi din câteva împunsături făcu o plută.

Având pluta la îndemână, cei trei feciori prinseră să adune toate sfărâmăturile care pluteau pe valuri, iar croitoraşul le şi cosea pe dată, înnădindu—le din nou. Şi aşa cusu el până—n apusul soarelui, de făcu corabia la loc şi putură să—şi vadă mai departe de drum şi să ajungă cu toţii sănătoşi acasă.

Împăratul nu mai putu de bucurie când îşi revăzu fata şi grăi astfel către cei patru fraţi:

—Unul din voi se cade, pe drept, s—o ia de nevastă pe fata mea, dar care să fie acela, învoiţi—vă singuri, că eu nu mă pot hotărî!

Atunci se stârni între ei o gâlceava straşnică, fiindcă fiecare din ei se socotea vrednic să capete mâna domniţei. Cel ce citea în stele vru să—şi arate drepturile faţă de ceilalţi şi grăi:

—Ehehei, de n—aş fi zărit—o eu şi nu v—aş fi spus unde se află, degeaba vă era toată dibăcia, aşa că domniţa mi se cuvine mie!

Dar hoţul nu se lăsă nici el mai prejos şi zise:

—Şi la ce—ar fi folosit că ai zărit—o, de nu eram eu s—o fur chiar de sub nasul zmeului?! Nu vezi că domniţa se cade să—mi fie mie nevastă, pe drept?

Vânătorul căută să curme gâlceava, fiindcă gândea că el are cele mai multe drepturi:

—Ce tot vă ciorovăiţi, măi oameni, nu vedeţi că mie mi se cuvine domniţa? Că e limpede ca lumina zilei: de nu—l nimeream eu, nu vă sfâşia pe toţi zmeul?

Iar croitoraşul cătă la el şi la ceilalţi şi grăi:
—Numai lauda e de voi, că de n—aş fi cusut eu corabia la loc, v—aţi fi înecat cu toţii şi eraţi hrană bună peştilor! Ei, mai îndrăzneşte careva să spună că domniţa nu trebuie să fie a mea?!

Văzând că gâlceava se aprinde tot mai mult în loc să se curme, împăratul hotărî aşa:
—M—am socotit ce m—am socotit şi gândesc că fiecare din voi are aceleaşi drepturi la mâna fiicei mele, dar cum nu e chip s—o puteţi lua toţi, n—o s—o ia nici unul de nevastă, dar, în schimb, ca răsplată, vă voi da câte—o parte din împărăţie, ca să nu rămână nimeni păgubit.

Flăcăilor le plăcu hotărârea împăratului, fiindcă era dreaptă şi cu tâlc adânc, şi—i ziseră:
—E mai bine aşa, măria ta, decât să fie vrajbă de—a surda între noi!

După aceea, se făcu împărţeala şi luă fiecare fecior câte—o parte din împărăţie. Şi trăiră împreună, laolaltă cu bătrânul lor tată, bucurându—se de pace şi fericire până la sfârşitul zilelor.

UN—OCHI, DOI—OCHI, TREI—OCHI(Un—ochişor, Doi—ochişori, Trei—ochişori; pomul cu merele de aur)

(Einäuglein, Zweiäuglein und Dreiäuglein// One—Eye, Two—Eyes, and Three—Eyes)

A fost odată o femeie şi femeia aceasta avea trei fete, cărora le pusese nişte nume tare sucite, pasă—mi—te după înfăţişarea fiecăreia. Aşa că pe prima fată o chema Un Ochi, pentru că avea doar un ochi aşezat taman în mijlocul frunţii, pe a doua o chema Doi Ochi, fiindcă avea doi ochi ca toată lumea, iar pe cea de—a treia o chema Trei Ochi, fiindcă pe lângă ochii pe care—i au toţi oamenii, mai avea şi—un al treilea, tot în mijlocul frunţii.

Şi tare o mai pizmuiau şi o duşmăneau mama şi surorile ei pe Doi Ochi pentru că arăta şi vedea ca toţi semenii noştri şi de atâta ciudă nu pridideausă—i spună:

—Tu, cu ochii ăia doi ai tăi, nu eşti de—a noastră, că eşti la fel cu oricare om!

Şi nu conteneau s—o înghiontească şi o puneau să se îmbrace în zdrenţe şi îi dădeau să mănânce doar resturile care rămâneau de la masa lor şi nu mai ştiau ce să născocească şi să ticluiască numai să—i facă viaţa cât mai grea.

Şi se întâmplă că odată o uimiseră pe Doi Ochi la păşune cu singura capră pe care o aveau, dar fata era tare înfometată, căci surorile aproape c—o lăsaseră să moară de foame. Şi de necăjită şi flămândă ce era, se aşeză în capul oaselor pe o brazdă de pe câmp şi se puse pe un plâns atât de amarnic, că din ochi începură să—i "izvorască două pârâiaşe de lacrimi. In durerea ei, fata îşi ridică ochii spre cer ca şi cum ar fi cerut îndurare, şi iată că văzu stând înaintea ei o femeie care o întrebă:

—De ce plângi atât de amarnic, micuţă Doi Ochi?

—Păi cum să nu plâng, prinse să—i răspundă fata, când mamă—mea şi surorile mele mă duşmănesc fiindcă am doi ochi ca toată lumea şi nu e zi de la Dumnezeu să nu mă înghiontească prin toate cotloanele şi mă pun să port numai zdrenţe şi nu—mi dau să mănânc decât firimiturile care rămân de la masa lor? Iacă, şi azi mi—au dat atât de puţină mâncare că abia mă mai ţin pe picioare de foame.

—Nu mai plânge, Doi Ochi, îi zise atunci femeia aceea, care pasă—mi—te era o zână bună, căci o să—ţi spun eu ce să faci ca nu mai suferi nicicând de foame. Nu trebuie decât să—i spui caprei cuvintele acestea:

„Behăie, behăie, căpriţă bălţată,
Şi masă bogată aşterne—mi pe dată."

Şi îndată înaintea ta se va întinde o *mescioară* aşternută cu o faţă de masă albă ca spuma laptelui şi încărcată cu toate bunătăţile din care o să te poţi ospăta după pofta inimii; iar când te—oi simţi sătulă, nu trebuie decât să spui din nou:

„Behăie, behăie, căpriţă bălţată,

Şi masa fă—o să dispară îndată."

Iar masa va dispărea dinaintea ta, ca şi cum nici n—ar fi fost.

Şi zicând aceste cuvinte, zâna cea bună se făcu nevăzută.

„Trebuie să încerc numaidecât să văd dacă ce—a zis zâna e adevărat, se gândi Doi Ochi, că tare mă mai chinuie foamea!"

Şi fără să mai stea pe gânduri, prinse şi grăi întocmai cum o învăţase zâna:

„Behăie, behăie, căpriţă bălţată,
Şi masă bogată aşterne—mi pe dat'

Şi nici nu apucă să—şi termine bine vorbele, că în faţa ei răsări o mescioară gătită cu o faţă de masă albă ca spuma laptelui şi chiar în dreptul ei erau o farfurie, o furculiţă, un cuţit şi o lingură de argint; iar masa era încărcată cu cele mai alese bucate, toate aburinde ca şi când atunci ar fi fost scoase din cuptor. Văzând minunea, Doi Ochi spuse cea mai scurtă rugăciune pe care o ştia ea, „Doamne Dumnezeul nostru, nu ne părăsi în nici o clipă a vieţii noastre, Amin!" şi începu să se ospăteze din bucatele cele gustoase. Şi când fu sătulă, făcu precum o învăţase zâna şi zise:

„Behăie, behăie, căpriţă bălţată,
Şi masa fă—o să dispară îndată."

Şi numai ce rosti vorbele fermecate, că măsuţa şi bucatele se făcură nevăzute.

„Ce minunat e să ai parte de asemenea bunătăţi!" îşi zise Doi Ochi, bucuroasă foarte şi fericită că în sfârşit mâncase şi ea o dată pe săturate.

Seara, când ajunse acasă cu capra, găsi pe cuptor un blid cu un codru zdrumicat de pâine pe care i—l lăsaseră surorile ei, dar fata nu se atinse de el nici atunci, nici a doua zi dimineaţa, când plecă din nou cu capra la păscut.

La început, surorile nu luară aminte că fata nu mai mânca resturile de mâncare din blid, dar nu trecu mult şi băgând de seamă că Doi Ochi lăsa neatinse firimiturile pe care i le aruncau ele, se luară de gânduri:

—Nu—i lucru curat cu Doi Ochi, se vorbiră ele, că nu mai mănâncă nimic din ce—i lăsăm noi. Musai a găsit ea un chip să—şi facă rost de mâncare.

Şi după ce mama şi cele două ciudăţenii de fete se sfătuiră cum să afle ce se petrecea în fapt, hotărâră ca în ziua următoare Un Ochi să o însoţească pe Doi Ochi când o pleca cu capra la păscut ca să vadă ce anume făcea fata acolo şi dacă îi aducea cineva de mâncare şi de băut. Aşa că a doua zi dimineaţa când fata se pregătea să plece spre păşune, Un Ochi îi aţinu calea şi—i zise:

—De data asta merg şi eu cu tine, să văd dacă te îngrijeşti bine de capră şi o duci unde—i iarba mai grasă.

Dar vezi că Doi Ochi ştia ce clocea în mintea soră—sii, aşa că mână capra unde era iarba mai înaltă şi odată ajunse, îi spuse fetei celei pocite:

—Un Ochi, ce—ai zice să ne odihnim niţel în iarbă şi în timpul ăsta o să—ţi cânt un cântecel, ca să ne ţină de urât.

Ostenită de drumul lung şi moleşită de arşiţa soarelui cu care nu era învăţată, Un Ochi se învoi şi se lăsă în iarbă, iar în ăst timp Doi Ochi prinse să îngâne un cântecel:

„ Un Ochi e deschis,
Un ochi e închis. "

Şi cântă astfel până când, răpusă de osteneală şi toropită de cântecelul acela şopotit, Un Ochi adormi buştean. Şi de îndată ce văzu că soră—sa doarme dusă şi n—are cum afla ce se întâmpla pe păşune, Doi Ochi prinse să grăiască:

„Behăie, behăie, căpriţă bălţată
Şi masă bogată aşterne—mi pe dată. "

Şi după ce se ospăta după placul inimii şi—şi potoli şi setea, zise din nou:

„Behăie, behăie, căpriţă bălţată
Şi masa fă—o să dispară îndată."

Şi nici nu—şi sfârşi bine vorbele, că mescioara se şi făcu nevăzută, iar Doi Ochi o trezi pe soră—sa şi se apucă să o mustre:
—Ziceai că vrei să vezi de capră, Un Ochi, dar ai dormit de puteam tăia lemne pe tine. Păi asta nu—i treabă bună, că dacă dormi în loc s—o păzeşti, cine ştie pe unde s—a rătăci de n—am mai găsi—o neam. Acu' hai să mergem acasă, că s—a sfârşit ziua!

Aşa că plecară spre casă şi când ajunseră, Doi Ochi iar nu se atinse de resturile din blid, dar cum Un Ochi n—avu ce lămuriri să—i dea maică—sii, îi spuse adevărul că adormise pe păşune şi nu văzuse nimic.
—Mâine, îi zise atunci mamă—sa lui Trei Ochi, să te duci tu cu Doi Ochi să vezi dacă—i aduce cineva de mâncare şi de băut cât stă cu capra la păscut, că sunt încredinţată că mănâncă pe ascuns.

Aşa că Trei Ochi îi spuse şi ea lui Doi Ochi:
—Acu' o să merg eu cu tine să văd dacă te îngrijeşti bine de capră şi dacă o duci unde—i iarba mai dulce.

Dar Doi Ochi ştia ce gânduri are soră—sa, aşa că mână capra unde era iarba mai înaltă şi când ajunseră, îi zise lui Trei Ochi:
—Hai şi ne—om aşeza aici în iarbă şi eu am să—ţi cânt un cântecel, să ne mai treacă de urât.

Trei Ochi, care era şi ea obosită de drum şi toropită de arşiţă, se învoi şi se tolăni în iarbă, iar Doi Ochi începu din nou să îngâne:
„ Trei ochi sunt deschişi"... Dar apoi, în loc să zică, cum ar fi trebuit, *„ Trei ochi sunt închişi"* zise din greşeală
„Doi ochi sunt închişi"
şi continuă să îngâne aşa întruna

„ Trei ochi sunt deschişi,"
„Doi ochi sunt închişi. "

Şi ca un făcut, doi ochi ai fetei se închiseră, dar al treilea, care nu fusese pomenit în descântec, rămase treaz şi cu luare aminte la ce se întâmpla în preajmă; vezi însă că fata cea pocită îl închisese şi pe—al treilea, ca să nu—şi dea seama Doi Ochi că nu doarme. Iar când Doi Ochi crezu că soră—sa dormea dusă, îşi începu descântecul:

„Behăie, behăie, căpriţă bălţată.
Şi masă bogată aşterne—mi pe dată. "

Iar după ce se îndestulă după pofta inimii şi—şi potoli şi setea, rosti din nou:

„Behăie, behăie, căpriţă bălţată,
Şi masa fă—o să dispară îndată."

Numai că Trei Ochi văzuse tot ce se petrecuse, dar cum Doi Ochi nu avea de unde să ştie, se duse la soră—sa, o trezi şi—i spuse:
—Halal grijă ai avut de capră, Trei Ochi, că ai dormit de puteam să tai lemne pe tine! Acu' hai să mergem acasă, că s—a făcut seară!

Când ajunseră acasă, Doi Ochi iar lăsă neatinse resturile de mâncare din blid, dar Trei Ochi dădu fuga la mamă—sa şi—i zise:
—Acu' ştiu de ce netrebnica asta nu mai mănâncă ce—i aruncăm noi. Că iaca ce descântec îi zice caprei:

„Behăie, behăie, căpriţă bălţată,
Şi masă bogată aşterne—mi pe dată. "

Şi pe urmă odată se întinde înaintea ei o masă plină cu de toate bunătăţile din care noi nici n—am gustat vreodată şi după ce se înfruptă bine, iar îi zice caprei:

„Behăie, behăie, căpriţă bă/ţată,
Şi masa fă—o să dispară îndată."

Şi toate bunătăţile se fac nevăzute cu mescioară cu tot. Şi să ştiţi că am băgat de seamă ce şi cum, că a încercat să mă adoarmă cu un cântecel bine meşteşugit, da' cum nu mi—a numit în descântec decât doi ochi, ăla din frunte a rămas treaz şi aşa am văzut tot.

Afurisita de mamă simţi că plezneşte fierea în ea de ciudă şi de pizmă şi începu să zbiere la Doi Ochi cât o ţinea gura:
—Aha, deci de—astea—mi eşti! Vrei să—ţi meargă ţie mai bine decât nouă! Păi dacă—i aşa, las' că te—nvăţ eu minte!

Şi numaidecât luă un cuţit din cele mari şi străpunse inima caprei. Când văzu mârşăvia mamă—sii, Doi Ochi simţi că i se frânge sufletul de durere şi luând—o la fugă se opri la marginea câmpiei şi lăsându—se în iarbă începu să plângă amarnic. Dar iată că din nou i se înfăţişă zâna cea bună şi ca şi data cealaltă, o întrebă:
—Acum de ce plângi, Doi Ochi?
—Cum să nu plâng, zise fata printre suspine, că mamă—mea cea neagră la suflet i—a făcut de petrecanie căpriţei care—mi aşternea masa cu bucate când rosteam descântecul învăţat de la tine şi acu' iar o să am parte numai de foamete şi lipsuri.
—la aminte la sfatul meu, îi zise atunci zâna cea bună. Cere—le surorilor tale măruntaiele căpriţei şi îngroapă—le în pământ în faţa casei; căci de acolo îţi va veni ţie norocul şi bogăţia.

Şi zicând acestea, se făcu nevăzută.

Când ajunse acasă, Doi Ochi se rugă de surorile ei:
—Dragele mele surioare, rogu—vă faceţi—mi şi mie parte din căpriţa mea; şi ca să nu vă fie cu supărare, uite, nu—mi trebuie din carnea ei, n—oi mulţumi numai cu măruntaiele.
—Dacă—i numai atât, n—ai decât să ţi le ieî! îi ziseră ele în bătaie de joc.

Fata luă măruntaiele şi seara, pe furiş, le îngropa în faţa casei, întocmai cum o învăţase zâna.

Şi ce să vezi, a doua zi dimineaţă când se sculară şi se uitară afară, nu le veni să—şi creadă ochilor, căci în faţa casei se înălţase un copac fermecat cu frunze din argint şi încărcat cu poame de aur, cum nu se mai văzuse nicicând pe lumea asta. Femeia şi cele două fete afurisite se tot minunau cum de apăruse pomul acela minunat în bătătura lor peste

noapte, dar Doi Ochi îşi dădu imediat seama că răsărise din măruntaiele căprioarei, căci avea rădăcinile înfipte taman în locul unde le îngropase ea de cu seară.

—Un Ochi, ia suie—te în pom şi culege—ne nişte poame de aur! zise femeia nemaiputându—şi stăpâni lăcomia.

Şi fata se sui, dar de câte ori dădea să apuce o creangă şi să rupă un măr, creanga îi aluneca din mână şi oricât s—a străduit n—a izbutit să se atingă nici măcar de o poamă.

—Trei Ochi, zise atunci femeia, ia încearcă tu să culegi nişte mere, că ai văzul mai bun ca al soră—tii şi te—oi descurca mai bine ca ea!

Aşa că Un Ochi se dădu jos din pom şi o lăsă pe soră—sa să se cațere în locul ei, dar nici ea nu izbuti să culeagă vreun măr, căci de fiecare dată crăcile îi scăpau din mână taman când să apuce să culeagă poamele.

În cele din urmă, pierzându—şi răbdarea, femeia se sui ea însăşi în pom, dar de îndată ce se apropia de vreun măr, creanga se dădea înapoi şi o lăsa cu mâinile goale.

—Ia să încerc şi eu, zise atunci Doi Ochi, poate am mai mult noroc ca voi!

—Ia auzi—o şi pe asta! răcniră la ea surorile cele afurisite. Ce crezi, că dacă ai doi ochi o să izbuteşti ce n—am izbutit noi?!

Dar fata nu le luă în seamă şi se cațără în pom şi, ca un făcut, merele nu se dădeau la o parte când se întindea după ele, ba mai mult se aplecau spre ea şi se lăsau culese, aşa că Doi Ochi coborî din pom cu şorțul plin de poame de aur. Cum se dădu jos, mamă—sa îi şi luă merele din poală şi în loc să—i spună un cuvânt de mulțumire fetei, cele trei femei haine se purtară şi mai rău cu ea, de pizmă că ea putuse culege poamele şi ele nu.

Şi se întâmplă că odată când cele trei fete îşi făceau de lucru pe lângă pom, trecu pe acolo un prinț chipeş. Şi văzându—l venind pe drum, surorile cele rele se şi repeziră cu gura la Doi Ochi:

—Hai degrabă, ascunde—te din faţa lui, că ne faci de râs! îi strigară ele fetei şi nici una, nici două, răsturnară peste ea un butoi gol care se nimeri să le fie la îndemână şi vârâră sub butie şi merele pe care tocmai le culesese fata.

Când ajunse în dreptul lor, prințul se opri şi, uitându—se cu uimire la pomul acela minunat tot numai aur şi argint, le întrebă pe cele două fete:

—Al cui e pomul ăsta? Căci aceleia care—mi va da măcar o creangă din el, îi voi dărui în schimb orice mi—ar cere.

Un Ochi şi Trei Ochi se repeziră numaidecât să—i spună că pomul era al lor şi că ele or să—i dea creanga cerută. Dar în zadar se munciră şi se străduiră, că nici nu apucau să întindă bine mâna, că merele şi crengile se dădeau înapoi şi nu le dădeau voie să se atingă de ele.

—Ce lucru curios, se miră prințul, ziceți că pomul ăsta e—al vostru şi totuşi nu sunteți în stare să rupeți nici măcar o rămurică din el!

Fetele se grăbiră iar să—i spună că pomul e al lor, dar, auzindu—le, Doi Ochi scoase de sub butoi câteva mere şi le rostogoli la picioarele prințului, căci era tare mânioasă pe surorile ei că nu spuseseră adevărul.

Prințul fu uimit foarte când văzu merele şi întrebă cum de ajunseseră acolo, iar Un Ochi şi Trei Ochi nu avură încotro şi—i spuseră că mai aveau o soră, care n—avea însă voie să se arate la faţă, pentru că nu avea decât doi ochi, ca toți oamenii. Numai că tânărul ținu morțiş s—o vadă şi pe cealaltă fată.

—Doi Ochi, ieşi de unde eşti, să te văd şi eu! spuse el. Mulțumită la auzul acestor vorbe, Doi Ochi ieşi de sub butoi şi, cum o văzu, prințul fu fermecat de frumuseţea ei.

—Am credința că tu poți să—mi rupi o lămurea din pom, îi zise el.

—Aşa e, îi răspunse Doi Ochi, pentru că adevărul adevărat e că pomul ăsta e al meu. »

Şi zicând astfel, se sui în măr şi fără nici o piedică rupse o creangă cu frunze de argint şi încărcată cu mere de aur şi i—o dădu prințului.

—Şi—acum, îi spuse el, ce ai să—mi ceri în schimb pentru darul tău?

—Vai, biata de mine, zise atunci Doi Ochi, tare mai rabd de foame şi sete cât e ziulica de lungă, aşa că n—ar fi bucurie mai mare pentru mine decât să te—nduri să mă iei cu tine ca să scap de viaţa aceasta amară!

La auzul acestor vorbe, prinţul, căruia pasămite îi căzuse dragă fata cea frumoasă, o sui pe cal şi o duse la castelul părintesc; şi când ajunseră, porunci să i se aducă fetei straie din cele mai alese şi să i se întindă o masă cu toate bunătăţile, iar Doi Ochi se ospăta din nou după pofta inimii. Şi pentru că o iubea nespus de mult, prinţul o luă de soaţă şi făcură o nuntă ca—n poveşti şi se veseliră trei zile şi trei nopţi.

Dar în ăst timp, surorile lui Doi Ochi nu mai puteau de ciudă şi de pizmă că dăduse peste ea un asemenea noroc şi, în mânia lor, un singur gând le mai mângâia: „Drept e că a avut mare noroc, da' las' că pomul cu mere de aur tot la noi rămâne", se gândeau ele, şi chiar dacă nu putem culege poame din el, toţi care—or să treacă pe—aici or să se minuneze de aşa mândreţe de pom şi—or să se oprească la poarta noastră să se uite la el. Şi cine ştie, poate ne—om găsi şi noi norocul aşa!"

Numai că a doua zi de dimineaţă când se sculară, nu le veni să—şi creadă ochilor, căci pomul dispăruse ca prin farmec şi toate speranţele celor două pocitanii se năruiră într—o clipită.

Dar la fel de mare îi fu uimirea şi lui Doi Ochi când, uitându—se pe fereastra iatacului de la palat, văzu pomul chiar acolo, în faţa geamului, şi tare se mai bucură că se strămutase şi el o dată cu ea.

Iar pentru Doi Ochi urmară zile şi ani plini de fericire şi bucurie.

Se întâmplă însă că odată, două cerşetoare veniră la castel să ceară niscai mâncare. Şi uitându—se mai bine la cele două femei amărâte, Doi Ochi le recunoscu pe surorile ei, Un Ochi şi Trei Ochi, care ajunseseră atât de sărace că îşi luaseră lumea în cap şi umblau din uşă în uşă cerşind mâncare ca să—şi poată duce zilele. Dar fata se îndură de ele şi se arătă atât de mărinimoasă şi atât de bine se purtă cu ele, că în cele din urmă le cuprinse o mare părere de rău pentru purtarea lor din tinereţe faţă de ea şi se căiră amarnic şi din tot sufletul pentru tot răul pe care i—l făcuseră cândva surorii lor.

FRUMOASA CATRINEL ŞI PIF PAF POLTRIE

(Die schöne Katrinelje und Pif Paf Poltrie// Fair Katrinelje and Pif—Paf—Poltrie)

—Bună ziua, tată Olandez!

—Mulţam fain, Pif Paf Poltrie!

—Aş vrea să mă căsătoresc cu fiica dumneavoastră, frumoasa Catrinel.

—Desigur, dacă mama ei Mulge—vacă, fratele ei Nas—în—vânt şi sora ei Brânză—bună vor, treaba se face.

—Unde—i mama Mulge—vacă?

—E în staul, mulge vaca.

—Bună ziua, mamă Mulge—vacă!

—Mulţam fain, Pif Paf Poltrie.

—Aş vrea să mă căsătoresc cu fiica dumneavoastră.

—Da, cum să nu, dacă tatăl Olandezul, fratele ei Nas—în—vânt, sora ei, Brânză—bună şi frumoasa Catrinel vor, treaba se face.

—Unde e Nas—în—vânt?

—E în casă, taie lemne.

—Bună ziua, Nas—în—vânt.

—Mulţam fain, Pif Paf Poltrie.

—Aş vrea să mă căsătoresc cu soră—ta.

—Da, cum să nu, dacă tatăl Olandezul, mama Mulge—vacă, sora ei Brânză——bună şi frumoasa Catrinel vor, treaba se face.

—Unde—i sora Brânză—bună?

—E—n grădină, taie varză.

—Bună ziua, soră Brânză—bună!

—Mulţam faim, Pif Paf Poltrie.

—M—aş putea căsători cu soră—ta?

—De ce nu, dacă tatăl Olandezul, mama Mulge—vacă, fratele Nas—în—vânt şi frumoasa Catrinel vor, treaba se face.

—Unde—i frumoasa Catrinel?

—E—n cameră, îşi numără bănuţii.

—Bună ziua, frumoasă Catrinel.

—Mulţam fain, Pif Paf Poltrie.

—Vrei să devii iubita mea soţie ?

—Da, de ce nu, dacă tatăl Olandezul, mama Mulge—vacă, fratele Nas—în—vânt, sora Brânză—bună vor, treaba se face.

—Bine, Catrinel, da' ia zi—mi, ce ai tu ca zestre?

—15 fenici, 3 *groşeni* şi jumătate datorie, o jumătate de fund de scrijele şi o mână de rădăcini. Ce zici, o avere frumuşică pentru asemeni nevestică! Dar, Pif Paf Poltrie, ce meserie ştii tu? Eşti croitor?

—Mai bine.
—Eşti cizmar?
—Mai bine. —Ţăran?
—Şi mai bine.
—Morar?
—Mult mai bine.
—Poate legător de mături?
—Da, asta sunt. Şi ce, nu—i frumoasă meseria?

VULPEA ŞI CALUL

(Der Fuchs und das Pferd// The fox and the horse)

Demult, un ţăran avea un cal bătrân şi credincios.

Era atât de bătrân calul, încât nu mai suporta să ducă nicio povară.

Într—o zi, stăpânul îi spune:

—Nu—ţi mai dau de mâncare pentru că nu te mai pot folosi! Totuşi nu—ţi vreau răul. Dar dacă vei fi îndrăzneţ aşa încât îmi vei aduce un leu, vei putea rămâne la mine. Acum, pleacă din grajdul meu!

Gonit de ţăran, calul era foarte trist şi a pornit spre o pădure să—şi caute adăpost împotriva vremii.

O vulpe l—a văzut când a intrat în pădure şi l—a întrebat ce caută pe acolo singur.

—Of, sunt tare amărât! Stăpânul meu a uitat cât de credincios i—am fost! Şi pentru că nu mai pot căra, nu mai vrea să—mi dea de mâncare şi m—a gonit din casa lui!

—Aşa, fără nici o speranţă? a mai întrebat vulpea.

— Speranţa....! Ceva ar mai fi ! Să îndrăznesc să—i aduc acasă un leu..! Dar el ştie că nu o pot face...

Vulpea a spus atunci:

—Uite ce e: aş vrea să te ajut. Aşa că, întinde—te aici şi nu te mişca,aşa, ca şi când ai fi mort!

Calul a ascultat sfatul vulpii, iar vulpea a mers la bârlogul leului, nu departe şi i—a spus:

—Afară zace un cal mort. Vei avea un prânz bun! Du—te acolo!

Leul a mers cu vulpea şi cum au ajuns aceasta i—a spus:

—Ştii, m—am gândit că aici nu este locul potrivit să mănânci calul. Eu voi lega coada calului de tine, iar tu îl vei putea târai ca să—l sfâşii în linişte...

Leului i—a plăcut sfatul vulpii, a stat drept până când vulpea i—a legat coada de cea a calului.

Vulpea şireata nevoie mare, o dată cu coada calului a legat şi picioarele leului şi le—a strâns aşa de tare, încât acesta nu se mai puteau desface în nici un fel.

După ce a terminat lucrul, a bătut calul pe coama şi i—a spus:

—Trage, calule, trage bine!Atunci, calul s—a săltat deodată şi l—a tras pe leu după el.

Leul a început să urle înspăimântător.

Toate păsările din pădure zburătăceau speriate.

Dar calului nu—i pasă, alerga şi târâia leul spre gospodăria stăpânului său.

Când stăpânul său a văzut—o şi pe asta, şi—a schimbat purtarea şi i—a spus calului:

—Poţi rămâne cu mine până la sfârşitul zilelor tale. Îţi va fi bine de acum înainte, prietene credincios!

Şi aşa a şi fost.

CONDURII PRINŢESELOR (condurii domniţelor; pantofii cu găuri în talpă; cele 12 prinţese dansatoare)

(Die zertanzten Schuhe// The Twelve Dancing Princesses ; The Worn—Out Dancing Shoes; The Shoes that were Danced to Pieces)

La capătul pământului trăia un rege foarte iubit de popor, dar care nu era fericit.

În viaţa să există un secret care îl preocupa toată ziua şi nu—l lăsa să doarmă noaptea.

Acest rege avea douăsprezece feţe, pe cât de frumoase pe atât de neastâmpărate.

Cele douăsprezece prinţese locuiau împreună şi chiar dormeau în aceeaşi cameră. Noaptea, când se duceau la culcare, tatăl le săruta şi, apoi, încuia el însuşi cu cheia uşa dormitorului.

În ciuda acestui lucru, în fiecare dimineaţă prinţesele apăreau în salon cu pantofii complet stricaţi.

Regele, văzându—le atât de zâmbitoare şi încântate, îşi spunea în sinea sa :

—Pe unde or fi umblat azi—noapte de şi—au tocit pantofii în felul acesta ? Mai ales că nu au avut cum să iasă din palat !

Pentru a descoperi secretul, regele dădu un decret pe care solul regal îl făcu cunoscut din sat în sat :

—Tânărul care va descoperi misterul ce—i răpeşte somnul regelui va fi recompensat cu o mare avere. În plus, va lua în căsătorie pe prinţesă pe care o alege. Însă, dacă în trei zile nu descoperă secretul, capul îi va sta unde sunt picioarele.

Mulţi tineri se prezentară la palat şi toţi avură aceeaşi soartă : în miez de noapte erau răpuşi de somn şi, când se trezeau, vedeau cele douăsprezece perechi de pantofi distruse. După un timp, nici un băiat nu mai dori să vină la palat, de teamă să nu—şi piardă capul.

Misterul celor douăsprezece prinţese ajunse şi în alte regate îndepărtate, de unde veni un tânăr soldat gata să descopere secretul care îi răpea somnul regelui. Străbătu mari şi tari şi, trecând printr—o pădure, se întâlni cu o bătrână care ducea în spate o grămadă de lemne. Repede, soldatul se apropie de ea şi îi spuse :

—Daţi—mi voie să vă ajut şi să vă duc lemnele acasă. Grămadă este prea grea pentru dumneavoastră.

—Îţi mulţumesc, tinere bun. Încotro te duci aşa grăbit ? îl întrebă bătrâna.

Tânărul soldat îi povesti despre planurile sale şi bătrână, recunoscătoare, îi dădu acest sfat :

—Dacă vrei ca regele să nu—ţi taie capul, să nu bei vinul pa care ţi—l va oferi una dintre prinţese.

Apoi, când palatul va fi liniştit şi toată lumea doarme, pune—ţi pelerina asta pe care ţi—o dau. Vei fi invizibil şi vei putea să vezi fără să fii văzut.

Mulţumindu—i foarte mult pentru sfaturi şi pelerina, soldatul îşi luă rămas bun de la bătrână

şi se îndrepta spre palat.

Se prezentă în faţa regelui şi, după ce vorbi o bună bucată de vreme cu acesta, soldatul îi ceru că în acea seară să nu încuie cu cheia dormitorul fiicelor sale. La cină, le cunoscu pe cele douăsprezece prinţese care îl priveau, îi zâmbeau şi şopteau :

—Bietul de el, nu ştie ce îl aşteaptă!

Când soldatul se retrase în camera sa, una dintre prinţese îi oferi o cupă cu vin. Tânărul se prefăcu că bea, însă aruncă vinul în spatele unei mobile. Imediat, începu să sforăie şi le convinse pe cele douăsprezece feţe că dormea adânc.

Prinţesele râdeau încrezătoare şi cea mare spuse :

—Păcat de băiat ! Când te gândeşti că în câteva zile va muri ca toţi ceilalţi !

Imediat după aceea, se îmbrăcară, se parfumară şi îşi puseră pantofii noi, pe care tatăl îi adusese în acea zi. Când fata cea mare văzu că toate erau aranjate, bătu de mai multe ori din palme şi unul din paturi se lăsă în jos, făcând loc unei scări înguste. Cele douăsprezece feţe dispărură atât de repede pe scara încât soldatul fu nevoit să—şi pună repede pelerina şi să fugă pentru a nu le pierde din ochi. Din grabă, calca fără să vrea pe rochia celei mai mici, care începu să ţipe :

—Cine m—a călcat pe rochie?

Cine putea să te calce? exclamă cea mai mare. Nu vezi că nu este nimeni în spatele tău? Sigur te—ai agăţat într—un cui.

După această scurtă discuţie, prinţesele continuară să coboare scările.

Când ajunseră la ultima treaptă, se îndreptară pe un drum către un frumos parc, unde erau nişte copaci neobişnuiţi, cu frunze de argint.

Atunci, soldatul hotărî să rupă o creangă ca să i—o ducă drept proba regelui. Copacul se mişcă şi făcu suficient zgomot pentru că prinţesa cea mică să—l audă.

—Nu aţi auzit zgomotul unei crengi ? întrebă speriată.

—Nu mai fi fricoasa! O fi fost vântul.

Îşi continuară drumul şi ajunseră la malul unui lac. Acolo le aşteptau douăsprezece bărci cu doisprezece prinţi îndrăgostiţi.

Soldatul, mergând în spatele celei mai tinere, se urcă cu ea în barcă.

Când frumosul ei prinţ începu să vâslească, el zise nedumerit :

—Ce grea este barca astă—seară!

Deşi vâslesc cu toată putere, înaintam foarte încet, că o broască ţestoasă.

Pe celălalt mal al lacului, în mijlocul unei minunate grădini, se afla un palat luminat feeric, de unde se auzea o muzică divină.

Prinţii vâslirâ în grabă şi, de îndată ce intrară în salonul cel mare, dănţuiră toată noaptea.

Când soldatul crezu că erau rupţi de oboseală, prinţesele şi iubiţii lor se duseră în salon pentru a—şi recupera forţele.

Prinţesa cea mică ceru un pahar cu apă, dar soldatul invizibil îl bău.

Imediat, prinţesa se plânse:

—Cineva mi—a băut apa din pahar! Sunt sigură că astă seară se întâmplă ceva ciudat....

Sora cea mare îi făcu semn să tacă, în timp ce spunea:

—Ce enervantă eşti! Sunt sigură că tu ai băut apă! Dacă mai continui aşa, mâine nu mai vii cu noi.

Începură să se ivească zorile când prinţesele, cu pantofii complet uzaţi, se întoarseră la bărci; traversară grădină şi reveniră în dormitor. Soldatul urcă scările înaintea lor şi se băgă în pat.

Când prinţesele ajunseră în dormitor şi auziră sforăitul soldatului, se culcară încrezătoare şi liniştite.

În nopţile ce au urmat s—au repetat rând pe rând întâmplările din prima noapte, inclusiv protestele celei mai mici.

A treia noapte, soldatul lua un pahar de la petrecere pentru a—l arăta regelui drept probă.

La momentul stabilit, soldatul se prezentă în faţa regelui, care îl întrebă :

—Crezi că poţi să—mi spui unde îşi strică fiicele mele pantofii în timpul nopţii ?

—Sire, fiicele domniei voastre dansează în fiecare noapte cu doisprezece prinţi într—un palat care se află sub pământ.

Atunci, băiatul îi povesti regelui tot ceea ce văzuse în grădină fermecată, la lac şi în palat.

Apoi, îi arătă probele: creanga cu frunzele de argint şi paharul de la petrecere. Regele, care nu—şi putea reveni din uimire, trimise să fie aduse cele douăsprezece fiice ale sale pentru a vedea dacă e adevărat.

Fetele, care intraseră râzând, nu ştiură cum să reacţioneze văzându—l pe soldat în viaţă. Prima îşi reveni mezină, care acum găsea justificare celor mărturisite surorii mai mari:

—Îţi dai seama că într—adevăr ne—a spionat cineva? Bine că a demonstrat acest tânăr că nu sunt o plângăcioasă care protestează pentru orice fleac.

Regele îl felicita pe soldat şi îi oferi mâna uneia dintre fiicele sale. Şi cum vă puteţi imagina, a ales—o pe cea mai mică dintre prinţese, cu care a trăit fericit până la adânci bătrâneţi.

CEI ŞASE SLUJITORI
(Die sechs Diener// The Six Servants)

În vremurile de demult trăia o împărăteasă bătrână şi vezi că împărăteasa asta era o vrăjitoare haină din cale—afară. Şi—avea ea o fată, cadră de frumoasă, nu altceva, că nu—i găseai asemănare de—ai fi cutreierat lumea în lung şi—n lat. Ziua şi noaptea, neîntrerupt, cotoroanţa nu se gândea la nimic altceva decât la solomonelile ei, şi clocea în cap noi şi noi vicleşuguri, ca să—i ademenească pe oameni şi să—i ducă la pierzanie. Şi de îndată ce pica vreun peţitor la curte, îi punea în vedere că de i—e vrerea s—o capete pe fiică—sa de nevastă, se cade să împlinească mai întâi ce i—o zice ea să facă. Şi de n—o fi în stare, va fi vai şi amar de viaţa şi zilele lui, c—o să trebuiască să moară!...

Acu', unii dintre peţitori mai dădeau îndărăt şi se înturnau la casele lor, da' vezi că cei mai mulţi, fiind robiţi de frumuseţea fecioarei, nu se clinteau deloc de la ce—şi puseseră—n gând şi cutezau să încerce, punându—şi viaţa în joc. Da' parcă fusese vreunul din ei atât de viteaz şi de iscusit ca să ducă la capăt, cu bine, ceea ce îi silea scorpia să îndeplinească?!... Şi nu exista nici milă, nici iertare; îndrăzneţul trebuia să îngenuncheze şi să—şi pună capul pe butuc, ca să i—l reteze gâdele.

Şi se întâmplă odată ca un fecior de crai să audă şi el despre frumuseţea neasemuită a acestei fecioare. Şi de cum îi ajunse la ureche vestea, nu mai avu o clipă de linişte şi—i spuse lui taică—său:

— Lasă—mă să plec într—acolo, s—o peţesc!...

—Asta n—o să îngădui niciodată, nesăbuitule — îl luă la rost împăratul — că de—ar fi să pleci, te—ai duce de—a dreptul la moarte!...

Dacă auzi spusele lui tătâne—su, fiul de crai o dată se trase la faţă şi se veşteji, de parcă i s—ar fi scurs toată vlaga din trup şi, căzând la pat, zăcu şi zăcu şapte ani în şir, bolnav de moarte. Şi nici un doftor de pe lume nu fu atât de priceput ca să—l tămăduiască. Văzând că nu mai e nici o nădejde ca să—l readucă la viaţă, împăratul îşi calcă pe inimă şi—i vorbi cu durere—n glas:

—Du—te şi încearcă—ţi norocul, fătul meu, că altă cale nu întrezăresc, ca să te pot ajuta!...

Şi ce crezi, nici nu—şi sfârşi bine vorbele împăratul, că se şi sculă fiul de crai de pe patul unde zăcea şi era acu' mai sănătos şi mai zdravăn decât oricând!... Şi cu inima plină de voioşie o porni la drum.

Merse el ce merse, cale lungă să—i ajungă, şi pe când gonea călare pe o câmpie, se întâmplă să zărească de departe o mogâldeaţă ce zăcea la pământ de parcă ar fi fost o claie mare de fân. Şi când se apropie de locul acela, îndată îşi dădu seama că ceea ce luase drept o claie de fan nu era altceva decât burduhanul unui om care sta lungit în iarbă. Da' vezi că atât de ţuguiată şi de cuprinzătoare i se ridica burta, că—ţi părea că—i o movilă!...

De cum îl văzu pe fiul de crai, Burtosul se ridică în capul oaselor şi—i spuse:

—Dacă ai, cumva, nevoie de cineva, ia—mă pe mine ca slujitor.

Se mai uită încă o dată flăcăul la el, da' cum nu—l găsea pe gustul lui, îi grăi:

—Ce să fac cu o matahală aşa de greoaie!...

—Ei, ei!... Ceea ce vezi nu—i nimic faţă de ceea ce sunt!... răspunse Burtosul. Că de mă întind ca lumea, mă aflu şi mă fac de trei mii de ori mai gras!

—Dacă aşa stau lucrurile — se minună fiul de crai — atunci să schimbă treaba!... Hai cu

mine, că acu' sunt încredinţat c—o să—mi fii de folos!

Şi—o porni Burtosul în urma flăcăului, şi merseră ei ce merseră, până ce se nimeri să le răsară în cale un altul, care stătea tolănit pe pământ cu urechea lipită de iarbă.

Se opri flăcăul când văzu arătarea asta şi numai ce—l întrebă:

—Ian spune—mi: ce faci aici?

—Ia, ascult şi eu — răspunse omul.

—Şi ce asculţi? vru să ştie flăcăul.

—De, ascult şi eu la cele câte se petrec pe lume, că nimic nu scapă urechilor ăstora! Şi chiar şi iarba o aud cum creşte...

Se minună fiul de crai şi de astă dată şi se grăbi să—l întrebe:

—Dacă—i aşa, ia spune—mi, ce auzi la curtea bătrânei împărătese de o are ca fiică pe fecioara cea frumoasă?

Şi omul răspunse pe loc:

—Aud vâjâind paloşul care taie capul unui peţitor! Dacă auzi asta, feciorul de crai îi spuse:

—Hai cu mine, că acu' sunt încredinţat c—o să am nevoie de un asemenea slujitor!

Plecară tustrei mai departe şi după un colnic, numai ce dădură cu ochii de nişte picioroange care nu se mai sfârşeau. Merseră ei ce mai merseră cale lungă, nu glumă, şi parcă începu a se zări şi trupul, iar mai încolo, ca într—o ceaţă, şi capul...

—Ei — strigă fiul de crai, când se aflară faţă—n faţă — da' lungă prăjină mai eşti, bre omule!...

—Zici că—s prăjină, ha?!... răspunse Lungilă. Păi ce—ai văzut nu—i nimic. Dacă—mi întind bine mădularele, mă fac de trei mii de ori mai lung, şi—s atunci mai înalt decât cel mai semeţ munte de pe lumea asta. Şi—i mai zise el: Ştii ce e, flăcăule, ţi—aş sluji cu dragă inimă, de—ai voi să mă iei în ceata ta!...

—Hai cu noi! încuviinţă cu voioşie fiul de crai. Că acu' sunt încredinţat c—ai putea să—mi fii de folos!...

Plecară tuspatru mai departe şi numai ce—l zări pe unul care şedea în marginea drumului, cu ochii legaţi.

—Da' ce ai, bre omule? îl întrebă fiul de crai. Oare ţi—s vătămaţi ochii, de nu te poţi uita cu ei la lumină?!...

—Ba nu mi—s vătămaţi deloc! Da' n—am inimă să—mi lepăd legătura, fiindcă aş preface—n ţăndări tot ce—aş întâlni cu privirea, atât îmi e de pătrunzătoare... Da' de ţi—ar fi de folos asta, cu mare drag aş sluji în ceata ta, voinicule!

—Hai cu noi, atunci! îi dădu răspuns fiul de crai — că acu' sunt încredinţat c—ai putea să—mi fii de folos!...

Şi aşa se făcu de porniră tuscinci mai departe... Nu merseră ei mult şi numai ce dădură peste un om care şedea în plină văpaie a soarelui şi dârdâia şi tremura din toate mădularele de ai fi zis că nu—i stau o clipă locului. Şi—i clănţăneau dinţii în gură, de—ţi părea că bate toaca la biserică.

—Bre omule, da' cum poţi să îngheţi de frig — se miră fiul de crai — când în jur străluceşte soarele cu atâta fierbinţeală, că nu eşti în stare să ţii nici măcar cămaşa pe tine?!...

—Vai şi amar, cât mă chinuiesc! răspunse omul. Că mi—a fost dat să nu fiu deopotrivă cu toţi semenii mei, şi cu cât e mai cald, cu atât îngheţ mai tare şi—mi intră frigul în oase. Iar de e frig, cu cât e mai ascuţit frigul, cu atât mi se face mai cald. în mijlocul gheţurilor mă topesc de căldură, iar în mijlocul vâlvătăilor nu mai pot de frig, de—mi vine să—mi iau lumea în cap...

—Ai dreptate, bre omule — grăi fiul de crai — acu' îmi dau seama bine că nu semeni la fire cu oamenii obişnuiţi, da' dacă ţi—ar fi vrerea să mă slujeşti, cu dragă inimă te—aş lua cu noi!

Se învoi omul, şi tuşsase o porniră la drum, mai departe. Merseră ei ce merseră, dar nu prea mult, şi numai ce zăriră un om care—şi tot lungea gâtul, căutând împrejur. Da' şi—l lungea nu

glumă, că trecea pe vârful munţilor!...

Se apropie fiul de crai de omul acela, şi—l întrebă:

—La ce priveşti cu atâta sârguinţă? Şi omul nu întârzie să răspundă:

—Atât de pătrunzătoare mi—e privirea, că trece pe deasupra tuturor pădurilor şi câmpiilor şi lasă—n urmă văi şi dealuri, şi—şi deschide drum mai departe, prin toată lumea!...

Dacă auzi asta, feciorul de crai îi spuse:

—De te învoieşti, vino cu noi, că de—aşa unul ca tine tocmai aveam nevoie!

Încuviinţă omul, şi aşa se făcu că într—un sfârşit îşi făcură tusşapte intrarea în cetatea unde sălăşluia împărăteasa cea bătrână. Se îndreptară ei degrabă la curte şi acolo, fără a—i dezvălui cine este, feciorul de crai se semeţi a—i spune:

—Dacă te legi să mi—o dai pe fata dumitale cea frumoasă, nici eu n—o să mă dau în lături să îndeplinesc tot ce mi—oi porunci!...

Vai, drăguliţă Doamne, vorbele nu—s destule ca să vă arate cât se mai bucură hoaşca de vrăjitoare că un flăcău aşa de chipeş i—a căzut iar în mreje... Şi parcă neluând în seamă îndrăzneala peţitorului, îi grăi:

—Trei lucruri o să—ţi dau să îndeplineşti, nu mai mult, şi de le vei duce la bun sfârşit, află c—o să fii stăpânul şi soţiorul fetei mele.

—Care e primul'? întrebă cu nerăbdare fiul de crai.

—Să—mi aduci inelul pe care l—am scăpat în Marea Roşie.

După ce află asta, flăcăul se întunră acasă, la slujitorii lui, şi prinse a le zice:

—Primul hop nu—i uşor de trecut: trebuie să aducem iar la lumină un inel ce se află tocmai în afundul mării Roşii. la să vă aud, ce socotiţi că se cuvine să facem?

La zisele stăpânului lor, cel de avea privirea ageră nu întârzie să—i răspundă:

—Chiar acu' o să—mi arunc privirea să zăresc unde se găseşte. Privi el în fundul mării cât privi, şi numai ce spuse:

—Uite—l... stă agăţat de—o piatră ascuţită.

Lungilă se grăbi să—i ducă pe toţi până la marginea mării şi dacă ajunseră ei acolo, grăi:

—Lesne mi—ar fi să—l scot, de l—aş putea vedea!

—Păi asta—i o nimica toată, frăţioare! strigă Burtosul. Las' pe mine! Şi lungindu—se până la ţărm, cufundă gura în apă. Şi ce crezi, o dată începură valurile a se scurge înăuntru, de parcă ar fi intrat într—o prăpastie!... Sorbi Burtosul ce sorbi, până ce dădu pe gât toată apa mării, că rămăsese pe fund pământul uscat ca—n palmă, de—ţi părea c—ar fi o câmpie...

Acum, Lungilă mare lucru de făcut nu mai avea: doar se lungi puţintel, şi, aplecându—se, scoase inelul cu mâna.

Tare se mai înveseli feciorul de crai când i—l întinse slujitorul şi, nemai—zăbovind nici o clipă, se grăbi să—l ducă bătrânei. Zgripţuroaicei nici nu—i veni să creadă c—ar fi într—adevăr inelul ei, dar după ce—l întoarse pe toate părţile, şi—l cercetă cu luare—aminte, fu nevoită să—i spună:

—Da, e chiar inelul pe care—l pierdusem! Spre norocul tău, prima încercare ai dus—o la capăt cum nu se mai poate de bine. Şi—acu', pregăteşte—te pentru a doua!... Pe câmpia ce se—ntinde în faţa castelului meu paşte o cireada şi—n cireada asta hălăduiesc trei sute de bivoli. Mulţi or fi, puţini, nu ştiu, da' vezi că pe toţi trebuie să—i înghiţi cu piele, cu păr, cu oase, cu coarne cu tot, să nu mai rămână nici un semn c—ar fi fost pe lume vreodată, ci numai în burduhanul tău!... Iar jos, în beci, stau înşirate trei sute de butii cu vin, care te aşteaptă să le bei până la ultimul strop. Acu', cată să le faci pe toate întocmai că de—ar rămâne din boi măcar un firicel de păr, iar din vin o singură picătură, viaţa ta e în mâinile mele!...

Dacă—i auzi spusele, feciorul de crai o întrebă cam în şagă:

—Da' să—mi poftesc oaspeţii se cade? Că nici un ospăţ nu—ţi tihneşte, de nu ai cu cine să ciocneşti paharele la masă!...

Zgripţuroaica începu să râdă cu răutate şi se grăbi a—i răspunde:

—Un singur oaspete n—ai decât să—ţi pofteşti, ca să nu fie singurel la masă, dar mai mulţi să nu iei cu tine, c—a fi vai şi amar!

Fiul de crai se duse şi de astă dată la slujitorii lui, şi numai ce—i spuse cu voioşie Burtosului:

—Bre omule, astăzi o să fii oaspetele meu, şi zău c—o să—ţi priască al naibii c—o să mănânci şi—o să bei pe săturate!...

Porniră ei către locul cu pricina şi dacă ajunseră, Burtosul o dată îşi desfăcu baierile şi începu a înghiţi bou după bou, trei sute—n cap, de nu mai rămăsese măcar o fărâmă. Şi după ce—i dădu gata, prinse să întrebe de nu mai vine şi altceva după gustărica asta... Cât despre vin, îl dădu de duşcă deîndată, de—a dreptul din butie, că nu—i plăcea să—l pritocească în burtă, băndu—l cu paharul. Şi luă butiile la rând, de le supse până la ultima picătură.

Acu', feciorul de crai avea iar inima uşoară, şi o porni glonţ la vrăjitoare, de—i spuse c—a dus la capăt şi cea de—a doua încercare. Se minună ea de asemenea veste, şi nu se opri să nu—i zică:

—Ia te uită!... Atât de departe n—a mers până acu' nici un peţitor, dar să nu zic hop, până n—ai trecut puntea, că te mai aşteaptă încă o încercare, Şi—n timp ce—l scormonea cu privirea, zgripţuroaica gândi în sinea ei: „Nu—mi scapi tu, băiete, nu—mi scapi!"... Şi nici capul n—o să ţi—l păstrezi multă vreme pe umeri!"..., apoi adăugase cu voce tare: astă—seară o s—o aduc la tine pe fie—mea, şi cât oţi sta împreună şi v—oţi drăgăli, ai grijă să nu te fure somnul cumva. Când o bate miezul nopţii, să ştii că mă şi înfiinţez în odaie, şi de n—oi mai găsi—o în braţele tale, atunci eşti pierdut!

Feciorul de crai ascultă cu luare—aminte vorbele bătrânei şi—şi spuse în sinea lui: „Degeaba s—a lăudat baba c—o să mă pună—n cofa, că încercarea asta nu mi se pare grea deloc! O să am grijă să nu mă fure somnul şi gata!"...

Dar în adâncul cugetului nu era chiar aşa de liniştit şi, chemându—şi slujitorii la sfat, prinse a le povesti tot ce—i zisese zgripţuroaica. Şi—ntr—un sfârşit, adăugase:

—Cine ştie ce şiretlic diavolesc se ascunde aici!... Aşa că—i mai bine să fim prevăzători! Drept aceea, staţi cu toţii de pază şi fiţi cu ochii în patru, că—i primejdie ca domniţa cea tânără să cerce a ieşi din camera mea!...

De îndată ce se pogorâră negurile nopţii, împărăteasa o şi aduse pe fiică—sa şi—o lăsă în braţele flăcăului. Iar slujitorii, după cum se vorbiseră mai înainte, începură a lua măsurile de cuviinţă: Lungilă se încolăci în jurul amândurora, iar Burtosul se întinse astfel în dreptul uşii ca nici o suflare omenească să nu poată intra sau ieşi. în ăst timp, fata tăcea chitic, de parcă n—ar fi avut limbă, da' vezi că luna îşi arunca razele prin fereastră, luminându—i chipul... Şi parcă sorbind—o cu o privirea, fiul de crai tot căta la ea, în voie, fermecat de neasemuita ei frumuseţe. Şi nimic altceva nu făcea decât s—o privească, plin de bucurie şi iubire.... Şi nici oboseala nu—l cuprinse, nici somnul nu i se lăsă pe pleoape. Astfel se scurse vremea şi când fu aproape unsprezece, zgripţuroaica îi scufundă pe toţi într—un somn vrăjit. Şi—n clipa când adormiră, fecioara se desprinse din braţele flăcăului şi se făcu nevăzută. Dormiră ei, dormiră somn adânc şi greu şi când mai lipsea doar un sfert de ceas ca să bată miezul nopţii, vraja îşi pierdu puterea şi se treziră.

—Vai, ce năpastă a căzut peste mine! începu a striga feciorul de crai. Ce nenorocire!... Acu' sunt pierdut. Nimeni în lumea asta nu mă mai poate izbăvi!...

Slujitorii cei credincioşi prinseră a se văicări şi ei, dar vezi că cel cu auzul ascuţit nu luă seama la bocetele lor, şi se răsti la dânşii:

—Ia, mai tacă—vă gura o dată, că vreau să trag cu urechea unde e domniţa!

Ascultă el şi, cât ai clipi, îşi lămuri tovarăşii:

—E ascunsă într—o stâncă şi stânca asta e la vreo trei sute de ore depărtare de—aici. Da' să nu credeţi că fata—i bucuroasă, c—o aud cum plânge şi—şi jeleşte soarta. Mă, frate Lungilă, oare nu ne—ai putea ajuta tu? Că de te—ai dezmorţi puţin, din câţiva paşi ai fi acolo!...

—Ba mă—nvoiesc, cum să nu, dar după a mea părere n—ar fi rău să vină cu mine şi Ochilă, ca să putem sfărâma stânca.

Şi aburcându—l în spinare pe cel cu ochii legaţi, numai ce porni Lungilă la drum, de—ai fi zis că înghite depărtările, nu alta. Şi cât ai da din mână, ajunseră taman în dreptul stâncii vrăjite. Lungilă luă de la ochi legătura ce—l împiedica pe Ochilă să privească şi fu de ajuns ca acesta să arunce doar o căutătură spre stâncă, pentru ca toată pietrăraia să se sfărâme în mii şi mii de bucăţi. După asta, Lungilă luă fecioara în braţe şi o duse într—o clipită înapoi. Şi tot aşa făcu şi cu Ochilă. Şi ce crezi, mai înainte de—a bate miezul nopţii se aflau iarăşi cu toţii împreună, plini de voioşie, de parcă toată lumea ar fi fost numai a lor!...

Bătu miezul nopţii şi zgripţuroaica se şi ivi în încăpere, păşind tiptil—tiptil c—o mutră batjocoritoare ce parcă voia să trâmbiţeze tuturor: „Acu, e al meu, nu mai îmi scapă!" Şi ochii îi luceau de bucurie, fiindcă o credea pe fie—sa ascunsă într—o stâncă ce se afla la o depărtare de trei sute de ore de locurile astea.

Ei, Doamne, ce spaimă fu pe ea, când îşi văzu fata în braţele feciorului de crai!... Şi abia putu să îngaime, că—i pierise toată vlaga din trup:

—Valeu, măiculiţa mea, ăsta are mai multă putere decât mine!...

Şi cum n—avea ce alta face, trebui să—i dea pe fie—sa. Da' vezi că tot nu se lăsă de blestemăţiile ei, şi—n ascuns, şopti la urechea fetei:

—Mare ruşine şi ocară e pentru tine, fata mea, că eşti silită să asculţi de un om oarecare şi că nu poţi alege un soţ după placul tău!

Vezi că zgripţuroaica ştia unde ţinteşte!... Inima trufaşei fecioare pe dată se umplu de mânie şi—n mintea ei începu să încolţească gând de răzbunare. Şi—a doua zi, puse să se adune trei sute de stânjeni de lemne, şi când le văzu stivuite—n ogradă, îi zise feciorului de crai că cele trei încercări nu fuseseră de ajuns şi că—n ruptul capului nu va fi nevasta lui până ce nu s—o găsi cineva care să se aşeze în mijlocul butucilor şi să rabde muşcătura flăcărilor. Vezi că—n gândurile ei viclene îşi spusese că nici unul dintre slujitorii lui n—o să se lase ars de viu, ca să se jertfească pentru el, şi că feciorul de crai, din prea mare dragoste pentru ea, îşi va uita de sine şi—o să se aşeze el pe rug, numai ca să—i împlinească dorinţa. Şi atunci va fi liberă, ca pasărea cerului, că pe el l—or mistui flăcările... Dar nu ieşi cum socotise farmazoana de fată!...

Dacă o auziră ce doreşte, slujitorii numai ce spuseră într—un glas:

—Fiecare am făcut câte ceva, după cum ne—a tăiat capul şi ne—au ajutat puterile, şi numai Gerilă n—a săvârşit nimic până acum. Da' i—a venit şi lui rândul!...

Nu—şi sfârşiră bine vorbele, că—l şi apucară de subsuori şi, aşezându—i drept în mijlocul butucilor, aprinseră focul, aţâţându—l din toate părţile.

Şi unde începu să crească vâlvătaia cât casa, şi arse focul ăsta şi arse, trei zile încheiate, până ce se mistuiră toate lemnele! Şi când flăcările se potoliră de tot, pe cine crezi că—l văzură chircit în cenuşă: pe Gerilă! Şi tremura bietul, ca frunza, şi gemea:

—Valeu, aşa un ger năprasnic în viaţa mea nu mi—a mai fost dat să îndur, şi de mai ţinea mult, aş fi înţepenit cu totul, că mă făceam sloi!...

Acu' dacă flăcăul împlinise şi încercarea asta, nu mai avură încotro, şi fecioara cea frumoasă trebui să—l ia de bărbat pe necunoscutul ăsta, care venise de cine ştie unde.

Când se porni alaiul de nuntă spre biserică, cotoroanţa începu să fiarbă de mânie:

—Nu pot îndura ruşinea asta, o dată cu capul!...

Şi—şi trimise ostaşii să nimicească tot ce le va sta în cale şi să—i aducă fata înapoi. Da' vezi că cel de—avea auzul ascuţit îşi ciulise urechile şi auzise vorbele tăinuite ale zgripţuroaicei.

—Ce ne facem, bre omule? grăi el Burtosului, dezvăluindu—i tot ce pusese la cale scorpia.

Dar acesta pe loc găsi un mijloc de scăpare. Stupi o dată şi mai stupi încă o dată în urma trăsurii, şi o parte din apa mării pe care—o înghiţise se revărsă într—o clipită şi se făcu un lac

uriaş, în care se împotmoliră toţi războinicii, înecându—se până la unul.

Când află vrăjitoarea de ce păţiră războinicii ei, îşi trimise călărimea înzăuată în fier să alerge pe urmele flăcăului, şi să—l dea pieirii, dar cel cu auzul ascuţit desluşi încă de departe zăngănitul armurilor şi nu întârzie să—i ia lui Ochilă legătura de pe ochi. Şi—o singură căutătură mai aspră ce—o aruncă asupra oştii duşmane fu de ajuns pentru ca aceasta să se sfarme de parcă ar fi fost de sticlă.

După ce fu astfel spulberată şi călărimea, mirii îşi văzură de drum mai departe, şi cum nu—i mai stingherea nimeni, ajunseră cu bine la biserică, unde primiră binecuvântarea.

Ei dragilor, şi veni vremea ca cei şase slujitori credincioşi să—şi ia rămas—bun de la stăpânul lor, spunându—i într—un glas:

—Dorinţa ta s—a împlinit, şi cum nu mai ai trebuinţă de noi, ne socotim dezlegaţi de—a te mai sluji şi—o pornim în lume, să ne încercăm norocul!...

Se despărţiră şi mirii plecară mai departe, pe drumul ce—l ştia numai feciorul de crai unde duce... Şi cam la o jumătate de oră mai înainte de a ajunge la palatul împărătesc, flăcăul se opri la marginea unui cătun, unde un păstor îşi păzea turma de porci. Şi dacă ajunseră acolo, feciorul de crai îi grăi nevesti—si:

—Oare ştii tu, femeie, cine sunt eu? Eu nu sunt fiu de crai cum oi fi crezut tu, ci un biet păstor de porci. Iar omul de—l vezi păşind în urma turmei e chiar taică—meu! Hai să mergem într—acolo să—i dăm o mână de ajutor!

Merseră ei ce merseră, dar nu mult şi, când se lăsă amurgul, poposiră la un han. Feciorul de crai stătu de vorbă, pe ascuns, cu hangiul şi se înţelese cu el ca peste noapte să—i ia domniţei straiele împărăteşti. Când se trezi dimineaţa, crăiasa nu mai avu cu ce să se îmbrace, şi—n timp ce se dădea ea de ceasul morţii, de supărare, numai ce veni hangiţa de—i aduse o rochie veche şi—o pereche de ciorapi de lână, prefăcându—se că—i face un mare hatâr, dându—i darul ăsta de preţ. Şi—i zise ea, după aceea:

—De n—ar fi fost vorba de bărbatu'mneatale, care mi—e megieş, nu mă înduram să—ţi dau bunătate de straie!...

Dacă—i auzi spusele, domniţa rămase pe deplin încredinţată că bărbatu—su e, într—adevăr, păzitor de porci, şi, mai de voie, mai de nevoie, se duse de luă seama la turmă, împreună cu el. Şi—n sinea ei prinse a gândi: „îmi merit soarta, că numai din pricina trufiei şi—a semeţiei mele am ajuns în starea asta păcătoasă!"...

Opt zile—n şir domniţa păzi turma, dar la capătul lor nu mai putu să facă nici măcar un pas, că era stoarsă de putere şi picioarele îi erau numai răni. Şi tocmai atunci se întâmplă să treacă pe acolo nişte oameni, care o întrebară dacă ştie cine e bărbatu—su şi ce hang are.

—Da' cum să nu ştiu — răspunse femeia — e păzitor de porci. Şi—acu' e plecat de—acasă să facă oleacă de negoţ cu nişte panglici şi şireturi, că suntem tare strâmtoraţi!

O ascultară oamenii şi, într—un sfârşit, unul din ei îi spuse:

—N—ai vrea să ne însoţeşti? Că tocmai într—acolo unde se află omul tău ne îndreptăm şi noi.

Şi porniră împreună cu domniţa spre palatul împărătesc. O duseră ei sus, în sala tronului, unde se afla craiul cel tânăr, înveşmântat în straie domneşti, dar vezi că ea nu—l recunoscu. Şi abia când el îi căzu de gât şi—o copleşi cu sărutări, îşi dădu seama că se află în faţa soţiorului ei.

—Atât de mult mi—a fost dat să sufăr din pricina ta — îi spuse craiul — că m—am gândit să treci şi tu prin zile de suferinţă şi amar, ca să—ţi dai seama cât rău mi—ai pricinuit.

... Şi se prăznui o nuntă ca—n poveşti, de s—a dus pomina peste nouă ţări şi nouă mări. Iar cel care mi—a povestit şi mie toate câte vi le spusei, tare mai era trist că nu—i fusese dat să fie şi el acolo şi să închine câteva pahare în cinstea mirilor!...

MIREASA ALBĂ ŞI MIREASA NEAGRĂ

(Die weiße und die schwarze Braut// The White Bride and the Black One)

O femeie, odată, s—a dus împreună cu fiica ei şi cu fiica bărbatului ei pe câmp să adune nutreţ pentru vite. Atunci veni spre ele Bunul Dumnezeu sub înfăţişarea unui om sărac şi le întrebă:

—Care—i drumul către sat?

—Dacă vrei să—l ştii, zise mama privind cu dispreţ la sărmanul din faţa ei, n—ai decât să—l cauţi singur.

Iar fiica ei dreaptă adăugă şi ea, batjocoritoare:

—Nu—ţi face griji, dacă n—ai să—l găseşti, ai să—ţi plăteşti o călăuză. Atunci fiica vitregă spuse cu glas scăzut:

—Lasă, omule, am să te conduc eu spre sat, vino cu mine.

Bunul Dumnezeu se supără foarte tare pe mama şi fiica ei dreaptă, le întoarse spatele şi le blestemă ca să devină negre ca noaptea şi urâte ca păcatul. Fiica vitregă însă îi plăcu mult, merse împreună cu ea şi, când fură aproape de sat, o binecuvânta şi zise:

—Alege—ţi, copila mea, trei lucruri pe care să ţi le dau.

—Aş vrea să fiu frumoasă şi curată ca soarele.

Şi îndată deveni aşa de frumoasă, că la soare te puteai uita, dar la dânsa ba. Şi era albă ca o zi însorită de vară.

—Apoi aş vrea să am o pungă de bani care să nu se golească niciodată. Şi Bunul Dumnezeu îi îndeplini şi această dorinţă, dar îi spuse:

—Nu uita însă ce—i mai de preţ!

—Îmi doresc cerul veşnic după ce voi muri!

—Ei da, asta voiam să nu uiţi, răspunse Bunul Dumnezeu şi se depărta de ea. Când mama şi fiica ajunseră acasă şi văzură cât de urâte erau şi negre ca

tăciunele, în timp ce fiica vitregă era albă şi frumoasă, duşmănia faţă de ea nu mai avu margini; făceau tot ce puteau ca să—i aducă suferinţă.

Fiica vitregă însă avea şi un frate pe nume Reginer, pe care—l iubea mult şi căruia îi povesti ce i se întâmplase pe câmp. Deodată, Reginer îi zise:

—Dragă surioară, aş vrea să—ţi fac un portret, pentru că te iubesc aşa de mult, încât aş vrea să te privesc mereu.

Fata răspunse:

—Da, însă cu o condiţie: să nu laşi pe nimeni să privească tabloul. Reginer o picta şi atârnă tabloul în camera lui. El locuia în palatul regelui, căci slujea la curte ca vizitiu. Toată ziua se uita la tablou şi—i mulţumea Bunului Dumnezeu că—i dăruise o surioară aşa de frumoasă.

Acu', s—a întâmplat că regelui la curtea căruia slujea el să—i moară soţia. Aceasta fusese

aşa de frumoasă, că alta nu se mai găsea pe lume ca ea şi de aceea regele se cufundă într—o tristeţe adâncă. Majordomul curţii văzuse însă că vizitiul se uită toată ziua la un tablou şi, cum de multă vreme îl pizmuia, se duse şi—l pârî la rege. Acesta îi porunci vizitiului să—i aducă tabloul şi, când văzu că cea din tablou semăna reginei moarte, ba era chiar mai frumoasă, se îndrăgosti pe dată de ea.

Într—o zi îl chemă pe vizitiu la el şi—l întrebă ce—i cu portretul acela. Vizitiul îi spuse că este sora lui. Regele hotărî îndată să se căsătorească cu ea, îi dădu vizitiului o rochie minunată, ţesută numai din fir de aur, o caleaşca cu cai şi—l trimise să—i aducă mireasa. Când Reginer sosi la casa fetei cu vestea cea mare, sora lui se bucură nespus de mult, dar mama şi sora ei vitregă deveniră şi mai negre de ciudă. Fiica dreaptă începu să strige la mama ei, furioasă:

—La ce—ţi foloseşte vrăjitoria ta dacă nu poţi să—mi faci şi mie rost de un aşa noroc ?

—Stai liniştită, copila mea, zise bătrâna, am să întorc eu norocul spre tine. Şi, prin puterile ei vrăjitoreşti, îl orbi pe vizitiu, iar fetei îi astupă urechile,
aşa fel că nu mai auzea nimic. Apoi se urcară amândouă în trăsură, mai întâi mireasa în rochie regală, apoi mama vitregă şi fiica ei, iar Reginer stătea pe capra trăsurii ca să mâne caii. După ce au mers o bucată bună de drum, vizitiul strigă:

Acoperă—te, surioară,
Să nu te ploaie
Şi vântul să nu te prăfuiască
S—ajungi la rege frumoasă!

Mireasa, care nu auzea, întrebă:
—Ce zice iubitul meu frate?
—Ce să zică, se răsti mama vitregă — să dezbraci rochia ta frumoasă şi s—o dai surorii tale.
Şi merseră mai departe.
După un timp, fratele strigă iar:

Acoperă—te, surioară,
Să nu te ploaie
Şi vântul să nu te prăfuiască
S—ajungi la rege frumoasă!

Mireasa întrebă:
—Ce spune iubitul meu frate?
—Ei, ce să zică — răspunse bătrâna — trebuie să—i dai surorii tale scufia de aur. Şi fata cea frumoasă i—o dădu şi rămase cu părul descoperit.
Şi merseră mai departe.
După un timp strigă iar fratele:

Acoperă—te, surioară,
Să nu te ploaie
Şi vântul să nu te prăfuiască
S—ajungi la rege frumoasă!

Mireasa întrebă:
—Ce spune iubitul meu frate?
—Ei, ce să spună — răspunse bătrâna — că poţi să cobori puţin din caleaşca. Tocmai treceau pe un pod peste o apă adâncă. Mireasa coborî şi se aplecă să privească apa. Mama şi sora ei

vitregă îi dădură un brânci şi fata căzu în mijlocul apei şi se înecă. Pe locul unde căzu, apăru îndată o rățuşcă albă ca zăpada ce plutea uşor pe apă.

Fratele miresei, orb fiind, nu observase nimic din cele petrecute pe pod şi conducea mai departe trăsura. Ajunseră la curtea regelui şi acolo o duse pe mireasa cea neagră la rege, crezând că—i mireasa adevărată, căci el îi pipăise rochia.

Când văzu urâțenia pe care i—o adusese ca soție, regele se mânie şi porunci ca vizitiul să fie aruncat într—o închisoare plină de şerpi veninoşi.

Vrăjitoarea, cu arta ei, îl făcu pe rege să nu—i mai pară aşa de urâtă fiică—sa şi, până la urmă, regele se căsători cu Neagra.

Odată, seara, când mireasa cea neagră stătea în brațele regelui, pe oglinda pârâiaşului din fața bucătăriei palatului apăru o rățuşcă albă care—i spuse bucătarului:

Tinere, aprinde focul,
Penele să—mi încălzesc.

Asta şi făcu bucătarul: aprinse focul în sobă, rața veni şi se aşeză alături, se scutură de câteva ori şi—şi curați penele cu ciocul. în timp ce stătea ea acolo, îl întrebă pe bucătar:
—Ce face fratele meu, Reginer?
—Stă—ntr—o hrubă plină de şerpi.
—Dar mireasa cea neagră ce face?
—Stă la căldură, în brațele regelui.
—Aşa să—i ajute Dumnezeu! mal zise rățuşca şi plecă înotând pe pârâiaş, în seara următoare veni din nou, puse aceleaşi întrebări şi la fel făcu şi a treia seară. Atunci bucătarul nu mai putu să țină secretul, îşi calcă pe inimă, se înfățişă la rege şi—i spuse cele întâmplate.

Regele însă voia să vadă cu ochii lui cum stăteau lucrurile, aşa că în seara următoare se duse la bucătărie şi, când rățuşca scoase capul din apă, luă sabia şi i—l tăie. Atunci ea se prefăcu în fata frumoasă din tabloul pe care fratele ei i—l făcuse odinioară. Regele se bucură nespus şi, cum ea era udă, porunci să i se aducă cele mai prețioase straie aflate în palat, pregătite pentru mireasa pe care o aştepta. Apoi ea îi povesti cum fusese amăgită şi aruncată în râu de mama şi sora ei vitregă şi—l rugă pe rege să—l elibereze din groapa cu şerpi pe fratele ei. După ce i—a îndeplinit dorința, regele s—a dus în camera unde era vrăjitoarea şi a întrebat—o:
—Ce se cuvine uneia care a făcut aşa şi aşa şi aşa... Şi—i povesti tot ce aflase de la mireasa cea albă. Vrăjitoarea, proastă, nu—şi dădu seama că despre ea era vorba şi zise:
—Să fie dezbrăcata şi pusă într—un butoi şi la butoi să fie înhămat un cal şi lăsat să plece în lume.

Şi chiar aşa i se întâmplă ei şi fiicei ei. Regele făcu apoi nuntă mare cu mireasa cea albă, iar fratelui ei îi dădu mulți bani de aur. Şi trăiră mulți ani fericiți la curte.

HANS—CEL—DE—FIER(omul de fier)
(Eisenhans// Iron John)

A fost odată un împărat, şi împăratul ăsta avea de jur împrejurul palatului său o pădure mare, că aproape nu—i mai dădeai de capăt, de întinsă ce era. Şi—n pădurea cu pricina hălăduiau fel de fel de jivine. Şi se întâmplă că—ntr—o zi, împăratul să trimită pe—un vânător de—al său în pădure, să împuşte o căprioară. Dar vezi că vânătorul nu s—a mai întors...

—Te pomeneşti că i s—a întâmplat vreo nenorocire! zise împăratul către curtenii săi.

Şi chiar a doua zi trimise alţi doi vânători pe urmele celui dispărut. Dar, ca un făcut, nici aceştia nu se mai întoarseră.

A treia zi, dacă văzu împăratul cum stă treaba, dădu poruncă să se strângă de îndată la curte toţi vânătorii împărăteşti, şi când îi văzu adunaţi, le grăi astfel:

—Cutreieraţi pădurea în lung şi—n lat şi nu cumva să încetaţi căutatul până ce nu—i veţi găsi pe tustrei vânătorii!...

Dar vezi că nici aceştia nu s—au mai înapoiat, nici măcar unul, de sămânţă, şi nici din haită de câini pe care—i luaseră cu ei nu s—a mai întors vreunul la curte. De la întâmplarea asta, nici un suflet de om nu mai cuteza să intre în pădure, şi pădurea rămase cufundată într—o adâncă tăcere şi singurătate, de părea că—i un ţintirim. Şi doar din când în când mai putea fi zărit câte—un vultur sau câte—un uliu zburând pe deasupra ei.

După amar de ani, un vânător străin se—ntâmplă să treacă pe—acolo şi, cum n—avea nici de unele şi era în căutarea unei slujbe, se înfăţişă împăratului şi—i zise că el e gata să intre în pădurea aceea în care şi—au pierdut viaţa atâţia slujitori de—ai săi. Dar împăratul se împotrivi, spunându—i:

—Ei, vânătorule, nu—i lucru curat cu pădurea asta şi mă tem că de te—aş lăsa să te duci, ai păţi şi tu la fel ca şi ceilalţi şi nu te—ai mai întoarce!...

Vezi însă că vânătorul o ţinea morţiş pe—a lui şi—i răspunse:

—Lasă—mă să încerc, măria—ta! Iar de—i vorba că te temi pentru viaţa mea, apoi află că—mi iau întreaga răspundere pentru tot ce mi s—o întâmpla, că mie de nimic nu mi—e frică!...

Dacă auzi asta împăratul, nu avu ce să—i mai facă şi—l lăsă într—ale lui.

Vânătorul îşi luă câinele şi se afundă în pădure. Mult timp nu trecu şi câinele dădu de urma unui vânat. Şi luându—şi picioarele la spinare, porni după el şi începu să—l fugărească. Câţiva paşi să fi făcut, nu mai mulţi, şi—n cale odată—i răsări o băltoacă, de nu mai putu trece mai departe. Şi să vezi drăcia dracului: din mlaştina aia apăru un braţ gol care—l înşfăcă pe câine şi—l trase în adânc!...

Dacă văzu vânătorul ăsta, se întoarse la curte, de luă trei oameni cu el, şi—i puse să scoată apa din băltoaca aceea. Scoaseră ei oamenii ce scoaseră apa cu găleţile, şi când dădură de

fundul mlaştinii, să vezi şi să nu crezi: în mocirlă zăcea un om sălbatic, cu pielea roşie cum îi fierul ruginit!... Şi—atât de lung îi crescuse părul, că—i ajungea până la genunchi... Şi după ce l—au legat fedeleş cu nişte odgoane groase, l—au dus la palatul domnesc.

Omul cel sălbatic stârni multă uimire printre poporeni, că o asemenea grozăvie de fiinţă nu mai întâlnise nimeni până atunci. Împăratul porunci ca prinsul să fie închis într—o cuşcă de fier, şi acea cuşcă s—o aşeze slujitorii în curtea palatului, ca să stea la vederea ori¬cui. Şi mai dădu el o pravilă, ca, sub pedeapsă de moarte, nimeni să nu cuteze a deschide uşa cuştii. Iar ca să fie mai sigur, cheia uşii o încredinţă spre păstrare împărătesei. De—acu înainte, pădurea era scăpată de sălbăticiunea asta, mai fioroasă decât orice jivină, şi ori¬cine putea s—o străbată fără nici o teamă.

Ei, da' mai trebuie să zic că împăratul avea un co¬con, şi acu' împlinise flăcăiaşul opt anişori. Şi se—ntâmplă că—ntr—o zi să se joace el cu mingea prin curtea palatului. Şi tot jucându—se, nu ştiu cum făcu că nimeri mingea drept în cuşca de fier... Dacă văzu el asta, se apropie de cuşcă şi—i porunci omului care stătea închis acolo:

—Dă—mi înapoi mingea!

Dar omul cel sălbatic nu—i lua în seamă vorbele şi—i răspunse:

—De nu—mi deschizi uşa, nu ţi—o dau!

—Nu, nici în ruptul capului n—o să fac asta, zise flăcăiaşul, că doar n—o să calc porunca împăratului!...

Şi plecă de acolo furios. Dar a doua zi vezi că veni iar să ceară mingea...

Omul cel sălbatic o ţinu însă morţiş:

— Deschide uşa şi ţi—oi dă—o!

Dacă—l auzi fecioraşul că tot asta—i cere, se—nfurie şi mai tare, dar nu vru să se—nvoiască. Şi se întâmplă că a treia zi împăratul să plece la vânătoare. Fecioraşul n—avea astâmpăr, că—şi dorea tare mult mingea, şi iar se duse la omul cel sălbatic. Şi apropiindu—se de gratiile cele groase de fier, îi zise:

—Chiar de—aş voi să—ţi deschid uşa, tot n—aş putea, că n—am cheia!...

Atunci omul cel sălbatic îi spuse:

—De asta ţi—e grijă?!... Cheia se află pitită sub perna împărătesei. Du—te fuguţa şi ad—o!

Ce să vă mai spun eu dumneavoastră: atât de mult dorea fecioraşul să—şi aibă mingea îndărăt, că nu mai stătu pe gânduri şi alergă de aduse cheia! Şi cum se deschidea tare greu uşa, feciorul trebui să se opintească—n ea şi—şi prinse degetul. De cum se căscă uşa, omul cel de fier dădu buzna afară şi, punându—i în mâna feciorăşului mingea de aur, îşi luă tălpăşiţa.

Dacă văzu feciorăşul că omul cel de fier se tot duce, odată îl apucă frica şi începu să alerge pe urmele lui, strigând cât îl lua gura:

—Stai, nu pleca de—aici, că altminteri mănânc de la taica o papară zdravănă!...

Dacă auzi asta, omul cel sălbatic se întoarse pe locul unde se află copilul, îl ridică în braţe, îl aşeză pe umăr şi, cu paşi grăbiţi, se îndreptă spre pădure.

Multă vreme nu s—a scurs şi se întoarse şi împăratul de la vânătoare. Şi trecând el prin grădina palatului, numai ce văzu cuşca goală... O întrebă pe împărăteasă ce s—a întâmplat, dar ea ce era să—i spună, dacă nu ştia nimic!... Alergă atunci biata femeie într—un suflet să caute cheia, dar cheia ia—o de unde nu—i! Strigă atunci după fecior, că parcă o presimţire rea îi înghimpase inima, dar nu primi nici un răspuns. Împăratul îşi tri¬mise slujitorii să—l caute în poiana din faţa palatului, dar cât îl căutară ei în poiană şi hăt—departe, pe câmp, nu fu chip să—l afle pe nicăieri. Ei, acu îşi dădu seama împăratul de cele întâmplate, şi—o mare durere îi năpădi sufletul. Şi jalea asta adâncă cuprinse întreaga curte domnească.

Când ajunse omul cel sălbatic în pădure, dădu jos copilul de pe umăr şi—i zise:

—De—acu , băiete, n—o să—i mai vezi niciodată nici pe taică—tău, împăratul, nici pe maică—ta, împărăteasa, c—o să trăieşti numai pe lângă mine! Şi mi—e milă de tine şi—o să—ţi fiu ca un bun părinte, că doar de la grea ananghie m—ai scăpat. Dacă ai să mă asculţi şi

ai să—ndeplineşti tot ce ţi—oi porunci, n—o să—ţi meargă rău... Că, slavă Domnului, am la comori şi bănet, cum nu are nimeni pe lume!...

Omul cel de fier îi pregăti feciorului un culcuş din muşchi de ziceai că—i din puf, nu altceva. Şi feciorul împăratului, de cum puse capul jos, îl şi fură somnul. A doua zi, omul cel sălbatic îl duse la o fântână şi—i zise:

—Vezi fântâna asta? De unde izvorăşte şi până la gură e plină toată numai cu apă de aur. Şi apa asta e limpede şi curată cum e cristalul. Tu să te aşezi lângă ea şi să păzeşti să nu cadă nimic într—însa, că nu cumva să se întineze! Asta—i tot ce trebuie să faci, şi—n fiecare seară oi veni să văd de mi—ai îndeplinit întocmai porunca.

Fecioraşul se aşează pe ghizdurile fântânii şi începu să privească în apă. Privea el cum ieşea la suprafaţa apei când un peşte de aur, când un şarpe de aur, şi păzea cu străşnicie ca nimic să nu cadă în undele aurii. Şi în timp ce privea apa, fără să se clintească de—acolo, degetul începu să—l doară atât de puternic, încât, fără să vrea îl vârâ în apa de aur. Nu—i vorbă, îl trase el repede afară, dar vezi că degetul se aurise tot şi, oricât se căzni fecioraşul, nu mai putu şterge de pe deget poleiala de aur.

Când se lăsă seara, Hans—cel—de—Fier odată apăru lângă fântâna, pasămite, venise să vadă cum şi—a îndeplinit slujba fecioraşul. Cătă ţintă în ochii lui şi—l întrebă :

—Ei, s—a întâmplat ceva?

—Da' de unde! se grăbi băiatul să răspundă, ţinându—şi degetul ascuns la spate şi ferindu—l ca să nu i—l vadă.

Dar Hans—cel—de—Fier îi zise:

—Las' că ştiu eu c—ai muiat degetul în apă!... De astă dată îţi trec cu vederea, da' vezi de te fereşte să mai laşi să cadă ceva în fântână, auzi?!...

A doua zi, în zori, fecioraşul se aşează din nou pe ghizdurile fântânii, cu gând s—o păzească. Dar degetul începu iar să—l doară şi băiatul îşi trecu mâna prin păr, ca să—şi mai ogoiască durerea. Şi, ca un făcut, un fir de păr căzu în fântână!... Îl scoase el repede din apă, da' ce folos, că acu' firul era aurit pe de—a—ntregul!

Veni iar Hans—cel—de—Fier şi, fără să—l mai întrebe pe băiat, îndată ştiu ce se—ntâmplase.

—Ai lăsat să cadă un fir de păr în fântână, aşa—i?!... grăi el către fecioraş, dar nu părea a fi prea supărat. Uite, te iert de data asta!... Da' dacă o fi să se mai întâmple o asemenea istorie şi—a treia oară, să ştii că s—a sfârşit totul. Atunci va fi pângărită fântâna şi—o să trebuie să te duci de la mine.

A treia zi, fecioraşul se aşează iar pe ghizdurile fantâ¬nii şi, cu toate că începu să—l doară şi mai rău degetul, se sili să nu mai ia aminte la durere, şi nici nu—l mişca măcar. Şi, ca să—i treacă timpul mai repede, prinse a—şi privi chipul în apa fântânii. Privi el ce privi, şi ca să—şi vadă mai bine ochii în luciul apei, se aplecă atât de tare peste fântână, că pletele cele lungi i se dădură peste cap şi atinseră apa. Repede sări în sus, dar ce folos?... Că acum tot părul îi era aurit şi lucea ca soarele, de—ţi lua ochii... Ei, vă puteţi închipui dumneavoastră ce spaimă a mai tras!... Îşi scoase o năframă şi pe loc o înfăşură în jurul capului, cu gândul că aşa n—o să vadă omul cel sălbatic că i se aurise părul.

Dar ţi—ai găsit!... De—ndată ce veni la fântână, Hans—cel—de—Fier ştiu tot ce se—ntâmplase...

—Desfă—ţi năframa! porunci el.

Şi părul cel aurit ieşi la iveală, strălucind ca razele soarelui. Începu băiatul în chip şi fel să—i arate că n—ar fi căutşi de puţin vinovat, dar zadarnică îi fu orice stăruinţă. Omul cel sălbatic rămase nestrămutat în hotărârea lui.

—De trei ori te—am pus la încercare şi tot de—atâtea ori nu mi—ai respectat porunca, aşa că nu mai ai ce căuta la mine! Du—te—n lumea cea largă, şi acolo o să afli tu, n—ai grijă, ce înseamnă sărăcia şi amarul... Da pentru că nu eşti rău la suflet şi fiindcă—ţi doresc tot binele,

nu te pot lăsa în voia soartei şi—ţi îngădui ca, ori de câte ori te—ai găsi la vreo ananghie, să vii aici în pădure şi să mă chemi. Şi să strigi aşa: „Hans—cel—de—Fier!" Eu atunci te—oi auzi şi m—oi grăbi să te ajut... Că mare mi—e puterea, copile, mult mai mare decât ţi—o poţi închipui tu, şi am la aur şi argint cât nisipul mărilor...

Feciorul de împărat trebui să părăsească pădurea, că n—avea ce altă face. Şi—o porni el la drum, tot înainte, şi merse şi merse pe cărări umblate şi neumblate, până ce ajunse într—un sfârşit la porţile unui mare oraş. Căută el aici de lucru, dar nu găsi nimic nicăieri. Şi cum oare ar fi putut să găsească, de vreme ce nu învăţase nici o meserie cu care să—şi poată agonisi traiul... În cele din urmă se duse la curtea împăratului şi întrebă pe unul şi pe altul de n—au cumva să—i dea ceva de lucru. Curtenii îi ascultară pe rând păsul, dar mai apoi fiecare dădea din umeri, neştiind la ce treabă l—ar putea folosi. Vezi însă că le plăcu totuşi cum se—nfăţişa flăcău, şi—l poftiră să rămână la curte. Până la urmă, meşterul bucătar tot îi găsi o treabă, socotind că s—o pricepe el să—i aducă apă şi lemne şi să—i cureţe cuptorul de cenuşă.

Şi se—ntâmplă ca odată să lipsească din bucătărie toţi servitorii şi să trebuie să fie duse degrabă mâncărurile la masa împăratului. Cum n—avea nici un fecior de casă la îndemână, bucătarul nu mai pregetă, ci—i porunci flăcăului să le ducă dânsului. Luă el tablaua cu bucate, dar cum nu voia să i se vadă părul cel de aur, nu—şi scoase pălăria din cap când apăru în faţa împăratului. Ei, vă—nchipuiţi dumneavoastră ce—a fost pe măria—sa împăratul dacă văzu acest lucru, că nu i se mai întâmplase încă aşa ceva! Dar vezi că nu—l surchidi pe flăcău, că era tânăr de tot, şi—i spuse cu blândeţe:

—Când aduci mâncare împăratului, dator eşti să—ţi scoţi pălăria, auzi tu, copile?...

—O rog pe măria—ta să mă ierte, răspunse feciorul, da' nu—ndrăznesc a—mi scoate pălăria în faţa domniei—voastre, că am râie pe cap!...

Împăratul, dacă auzi asta, nu—i mai zise nimic, dar îndată porunci să fie chemat bucătarul. Şi—l scărmănă zdravăn c—a luat în slujbă pe—un astfel de om şi dete poruncă să—l alunge pe dată. Vezi însă că bucătarul nu se—ndură să—l lase muritor de foame, ci făcu ce făcu şi—l schimbă cu ajutorul de grădinar.

Acu', feciorul nostru trebuia să îngrijească de grădină, să sape şi să stropească răzoarele, şi muncea şi pe ploaie, şi pe vânt, că n—avea ce altă face.

Şi—ntr—o zi, pe timpul verii, pe când lucra singur în grădină şi era mare zăpuşeală, se întâmplă să—şi scoată pălăria, ca să se mai răcorească puţin. Şi ce credeţi: razele de soare numai ce căzură pe părul cel de aur, de—l făcură să sclipească în zeci şi zeci de lumini! Şi lumi¬nile astea, m—oţi crede ori ba, se nimeriră să ajungă până—n iatacul domniţei...

Dacă le văzu fecioara de împărat, se minună ea foarte de strălucirea, lor şi se apropie de fereastră, ca să—şi dea seama de unde veneau. Şi când îl zări pe flăcău, pe dată se dumeri şi strigă la dânsul:

—Băiete, hei băiete, n—auzi? la vino sus de—mi adu un buchet de flori!

Flăcăul îşi acoperi repede capul şi se grăbi să culeagă câteva flori sălbatice de câmp şi făcu din ele un buchet. Dar când fu să urce scările, se—ntâlni faţă—n faţă cu grădinarul, care sări la el cu uimire:

—Da' bine, mă' băiete, îi zise el, cum de—ndrăzneşti să—i duci domniţei flori atât de nevrednice!... Du—te repede de culege pe ale mai frumoase şi mai de soi, auzi tu ?!

—Ba nici că mă gândesc să fac aşa! răspunse flăcăul. Florile astea sălbatice au o mireasmă mult mai tare şi—o să—i placă mai mult.

Cum intră în iatacul domniţei, aceasta îi zise:

—Scoate—ţi pălăria, băiete, că doar nu se cuvine să stai în faţa mea cu capul acoperit!

Dar vezi ea feciorul găsi repede răspunsul:

—Nu pot, înălţimea ta, că am râie!

Dacă văzu domniţa că umblă cu fofârlica, odată—i smulse pălăria din cap, şi numai ce i se

revărsară pe umeri buclele de aur, că—ţi era mai mare dragul să priveşti la ele!... Flăcăul dădu să fugă, că—l prinsese cu minciuna, dar domniţa îl opri, vorbindu—i cu prietenie, şi—i dărui un pumn de galbeni. Plecă el de acolo, dar vezi că aurul nu—l prea ispitea şi—i dărui grădinarului, spunându—i:

— Ia banii ăştia şi dă—i copiilor tăi, să se joace cu ei şi să se bucure!

A doua zi, domniţa iarăşi îi ceru să—i aducă un bu¬chet de flori sălbatice. Şi când flăcăul intră cu ele în iatac, odată se repezi ca să—i scoată pălăria... Dar ghiujul de băiat parcă bănuise că aşa o să i se întâmple şi şi—o tot îndesă pe cap cu amândouă mâinile.

Dacă văzu şi văzu domniţa că nu poate s—o scoată la capăt cu el, îl lăsă în pace şi—i mai dărui încă un pumn de galbeni. Dar flăcăul nu păstră galbenii pentru dânsul, ci—i dărui mai departe grădinarului pentru copiii lui.

Şi tot la fel se petrecură lucrurile şi a treia zi: dom¬nită nu fu în stare să—i scoată pălăria de pe cap, iar el nu—şi opri pentru sine aurul, ci—l dărui grădinarului.

Mult nu cred să fi trecut de la întâmplările astea, şi iată că se porni războiul. Îşi aduna împăratul oastea, dar vezi că nu ştia de va putea ţine piept urgiei, din pricină că duşmanul era mai puternic şi avea o armie mult mai numeroasă.

Văzând prin cât amar trece ţara, feciorul grăi către ceilalţi slujitori împărăteşti:

—Socot că de—acu' îs şi eu destul de bărbat ca să pot porni la război. Daţi—mi doar un cal, că de altceva n—am nevoie!

Dacă auziră asta oamenii, odată se porniră pe râs şi—i răspunseră:

—Facă—ţi—se voia! După ce—om pleca, du—te în grajd şi ia—ţi calul pe care ţi—l vom lăsa.

După ce plecară toţi slujitorii, feciorul intră în grajd să scoată bidiviul, şi ce să vezi: dădu peste o mârţoagă de cal care şchiopăta de—un picior, că—i plângeai de milă! Dar flăcăul nu luă în seamă beteşugul, încălecă pe gloabă şi—o porni întins către pădurea cea întunecoasă. Şi de cum ajunse la marginea ei, strigă de trei ori: „Hans—cel—de—Fier!" cu atâta putere, că glasul îi răsună printre copaci ca un pui de vifor.

Şi pe data se ivi şi omul sălbatic, care—l întrebă:

—Ce vrei, măi băiete?

—Vreau să—mi dai un cal năzdrăvan, că gândesc să merg şi eu la război.

—Vei avea ceea ce ţi—ai dorit, ba încă şi mai mult decât atât!

Omul cel sălbatic se afundă în pădure şi, după puţin, numai ce se văzu venind un rândaş, aducând de căpăstru o minunăţie de cal, care spumega pe nări, că abia putea fi ţinut în frâu. Şi—n urma calului se—nşirau o mulţime de ostaşi, numai unul şi unul, înzăuaţi toţi, şi cu nişte săbii care sclipeau în bătaia soarelui.

Flăcăul nostru îi dădu rândaşului mârţoaga şi, încălecând pe calul cel năzdrăvan, o porni în fruntea oştirii. Se apropie el de câmpul de bătaie şi tare se mai mâhni de ce—i fu dat să vadă: o parte din ostaşii împăratului pieriseră—n luptă, iar ceilalţi, câţi mai rămăseseră te¬feri, stăteau gata să dea bir cu fugiţii!...

Atunci nu mai aşteptă nici o clipă şi, ca un trăsnet, se repezi cu oastea lui asupra duşmanului. Şi atât de năprasnică fu năvala, că doborî la pământ pe oricine încerca să i se împotrivească. Dacă văzură duşmanii că nu—i de glumă cu viteazul ăsta, vrură s—o ia la fugă, ca să—şi scape viaţa, dar flăcăul porni oastea pe urmele lor şi—i urmări cu înverşunare, până ce—i dobori pe toţi. După izbândă, în loc să se întoarne la curtea împărătească, o porni cu oastea, pe căi ocolite, spre pădurea cea întunecoasă şi, de îndată ce ajunse acolo, îl chemă pe Hans—cel—de—Fier.

—Ce vrei, măi băiete? îl întrebă omul cel sălbatic.

—Ia—ţi înapoi calul şi oastea şi dă—mi gloaba mea şchioapă.

Când se întoarse împăratul la palat, domniţa îi ieşi în întâmpinare şi—l copleşi de laude pentru izbânda pe care o avusese împotriva duşmanului. Dar împăratul o opri să—l mai

firitisească, zicându—i:
— Draga tatii, nu eu am câştigat bătălia, ci un cava¬ler străin, care mi—a venit într—ajutor cu oastea lui. Aşa că lui i se cuvin toate laudele...

Domniţa vru neapărat să afle cine—i cavalerul acela viteaz, dar vezi că nici împăratul nu ştia prea multe despre el. Şi doar atât putu să—i mai zică:
—După bătălie, l—am mai văzut cum s—a luat după duşmanii care fugeau şi cum îi fugărea de moarte. Puţin după aceea, oastea lui s—a pierdut după negurile zării şi de atunci nimeni nu l—a mai zărit nici pe viteaz şi nici pe vreun om din oastea lui.

Dacă auzi asta, domniţa se duse la grădinar şi—l întrebă unde—i e ajutorul.

Şi grădinarul îi răspunse, râzând cu gura până la urechi:
—Unde ar putea să fie, măria—ta? E aici, că tocmai acu' s—a întors pe gloaba aia a lui ce şchioapătă de—un picior!...

Şi l—au primit oamenii c—un potop de batjocuri. Parcă mai aud cum îi ziceau: „Ia uitaţi—vă! S—a întors şi schiopârlă al nostru!..." Şi—l tot întrebau în zeflemea pe unde a cucăit în toată vremea asta. Da' al naibii de ghiuj, nici el nu se lăsa mai prejos, că la toate răspundea de parcă ar fi fost viteazul vitejilor: „Ehe, eu am luptat cel mai vârtos dintre toţi, că de n—aş fi fost eu, nu ştiu dacă aţi mai fi apucat să vedeţi lumina zilei!..." Iar dacă au auzit oamenii cum se împăuna, au râs cu şi mai mare poftă, de le venea să leşine de râs, nu alta...
Trecu vremea şi—ntr—o bună zi împăratul grăi către domniţă:
—Fata tatii, tare mult aş voi să dau o serbare! Da' una care să ţină trei zile încheiate... Şi gândesc ca la praznicul acesta să arunci, după datină, mărul de aur, ca să—l prindă cel mai destoinic dintre feciorii de crai care ne—or fi oaspeţi. Şi, cine ştie, auzind de serbare, poate că s—o—ntâmpla să vină şi craiul cel necunoscut!...

De îndată ce se vesti praznicul, flăcăul se duse în pădure şi—l chemă pe Hans—cel—de—Fier.
—Ce vrei, băiete? îl întrebă acesta.
—Vreau să prind mărul de aur pe care—o să—l zvârle domniţa!
—Dacă numai asta ţi—e dorinţa, fii atunci liniştit, că—i ca şi cum îl ai de pe acum! îl asigură Hans—cel—de—Fier. Şi—o să—ţi mai dau, pe deasupra, o za roşie şi—un armăsar roib.

Când fu să înceapă serbarea, flăcăul veni călare pe armăsarul cel roib şi se aşeză în rândul cavalerilor. Şi—ntr—atâta era de schimbat, că nimeni nu putu să—l recunoască. Şi numai ce sosi şi domniţa! Zvârli ea cavalerilor un măr de aur şi vezi că în afară de flăcăul nostru nu fu în stare să—l prindă nimeni... După ce—l prinse, odată răsuci armăsarul şi, dându—i pinteni, o luă la goană de—ai fi zis că—l fugăresc diavolii...

A doua zi, Hans—cel—de—Fier îi dădu o za albă şi—un armăsar alb ca neaua. Şi se întâmplă că flăcăul prinse din nou mărul. Dar nu zăbovi nici o clipă, ci dispăru imediat, ca şi în ajun.

Dacă văzu cum stă treaba, împăratul se mânie foc şi zise:
—Ce fel de purtare mai e şi asta? Şi cum de—şi îngăduie să nu vină în faţa mea şi să arate cine e şi ce hram poartă?!...

Apoi dădu poruncă slujitorilor săi ca, de va prinde iar mărul cavalerul şi—o încerca să fugă, să pornească pe urmele lui cu toţii şi nu cumva să—l scape. Iar de nu va voi să se întoarcă de bună voie, să fie doborât de pe cal şi, de nu s—o putea altfel, să fie chiar împuns cu lancea.

A treia zi, Hans—cel—de—Fier îi dădu flăcăului o za neagră şi—un armăsar negru ca pana corbului. Şi se—ntâmplă că flăcăul prinse iarăşi mărul... Dar când dădu să fugă, ostaşii împăratului se luară pe urmele lui şi într—atâta se apropie unul de el, că—l răni la picior cu vârful spadei.

Reuşi totuşi să scape de sub urmărirea lor, dar vezi că armăsarul gonea atât de repede, că—i căzu coiful de pe cap şi ostaşii împăratului putură să—i vadă pletele de aur. Şi de cum se întoarseră la curte, se apucară să—i povestească împăratului toată tărăşenia.

A doua zi, domnița se duse iarăși la grădinar și—l întrebă unde—i e ajutorul.
—Altoiește în grădină niște meri, măria—ta. Dă—mi pare că—i ostenit, că ieri flăcăul ăsta ciudat a fost și el la serbare și s—a întors abia către seară. Și jucându—se el cu copiii mei, că tare—i mai iubește, le—a arătat trei mere de aur, pe care zicea că le—ar fi câștigat la praznicul acela.

Domnița alergă la taică—său de—i spuse totul, iar împăratul dădu poruncă să i se înfățișeze de îndată flăcăul ce era ajutor la grădinărie. Veni el într—un suflet, că n—avea ce altă face, dar tot cu pălăria pe cap. Vezi însă că domnița era pe—aproape și odată—i scoase pălăria!... Și ce crezi: pletele de aur îi căzură pe umeri, de păreau că—s raze de soare, și era așa de frumos flăcăul, că rămaseră toți cu ochii la el, parcă fermecați...

Și—l întrebă împăratul:
—Tu ești cavalerul care a venit la serbare îmbrăcat în fiecare zi în altă za și care a prins cele trei mere de aur?
—Da, eu îs! răspunse flăcăul. Și iaca și merele... Apoi scoase din buzunar cele trei mere de aur și le întinse împăratului. Și de mai dorește măria—ta și alte dovezi, atunci să privească la rana asta de la picior, pe care mi—au făcut—o unii din oamenii domniei tale, pe când mă fugăreau... Și află că tot eu sunt cavalerul care te—am ajutat să—ți învingi dușmanii!...
—Dacă—i așa, atunci îți datorez veșnica recunoștință, grăi împăratul. Da' ia spune—mi: n—ai vreo dorință pe care aș putea să ți—o îndeplinesc?...
—Ba a m una: să—mi dai de nevastă pe fata măriei—tale!

Dacă—l auzi domnița ce îndrăznește a zice, râse ușurel și grăi bucuroasă:
—Așa flăcău mai zic și eu!... Ăsta nu face mofturi. Și apropiindu—se de el, îl sărută ca pe—un logodnic.
La nuntă veniră și părinții flăcăului și erau nespus de fericiți că se sfârșiseră toate cu bine. Că de mult își pierduseră nădejdea de a—și mai revedea vreodată feciorul...

Și ce să vezi: pe când ședeau cu toții la masă, odată încetă muzica și se dădură ușile de perete și—n sală apăru o mândrețe de împărat, însoțit de un alai mare, plin de strălucire!.. Și îndreptându—se spre flăcăul nostru, îl îmbrățișă și—i spuse:
—Eu sunt Hans—cel—de—Fier. O vrăjitoare haină m—a blestemat să mă prefac într—un om sălbatic, da' vezi că tu m—ai mântuit. Și odată cu mine au scăpat de sub urgia blestemului oamenii și animalele astea, pe care mi—era sortit să—i răpesc și să—i vrăjesc la rându—mi, atâta timp cât mă aflam și eu sub stăpânirea vrăjii. Și s—a întâmplat ca, în timp ce eu îți ajutăm, tu ai dobândit puterea să alungi blestemul ce apăsa asupra mea...

Ei, dragilor, și s—a pornit după aia u n praznic, că cel care vă povestește toate lucrurile astea tare ar fi dorit să fi fost și el pe—acolo, să închine câteva pahare și să dănțuiască până a treia zi!...

CELE TREI PRINŢESE NEGRE
(De drei schwatten Prinzessinnen// The three black princesses)

Demult, în India de la *miazăzi,* un oraş a fost ocupat de un duşman care nu voia să—l părăsească până când nu primea şase sute de taleri. Se dădu de ştire, cu surle şi trâmbiţe, că cel care va plăti suma aceasta va fi primarul oraşului.

Acu' trăia în acel oraş un pescar sărac care pescuia, împreună cu fiul lui, într—un lac. El îl dădu duşmanului pe fiul lui pentru şase sute de taleri. Apoi se duse la mai—marii oraşului, le dădu banii, aceştia îi dădură duşmanului şi, când duşmanul se retrase, pescarul fu ales primar. Pescarul—primar deveni însă aşa, peste noapte, foarte trufaş şi important şi dădu sfoară în oraş că cine nu—i va spune „Domnul primar" va fi condamnat la spânzurătoare.

Între timp, fiul pescarului—primar reuşi să fugă de la duşmanul unde era ţinut prizonier şi ajunse într—o pădure mare ce se afla pe un munte înalt. Trecu muntele şi se trezi în faţa unui palat fermecat în care mese, scaune, paturi toate erau acoperite cu pânză neagră ca de doliu. Apoi veniră trei prinţese negre la înfăţişare, îmbrăcate în negru din cap până în picioare; doar foarte puţin alb se mai putea zări pe faţa lor. Cele trei prinţese negre îi spuseră să nu se sperie, că ele nu—i vor face nici un rău, dimpotrivă, el ar putea să le scape de vraja de care erau cuprinse. Atunci el le zise că le scapă cu plăcere, numai să ştie cum. Cele trei prinţese negre îi cerură ca timp de un an de zile să nu schimbe nici un cuvânt cu ele şi nici să nu le vadă; să le spună de la început ce doreşte să aibă şi, dacă vor putea, îi vor satisface dorinţa. Cum era de multă vreme plecat din oraşul lui, el le spuse că ar dori să se ducă până acasă ca să—şi vadă tatăl. Prinţesele acceptară, îi dădură nişte haine bogate şi o pungă cu bani şi—l rugară ca în opt zile să se întoarcă înapoi la palat.

Şi, dintr—o dată, ceva îl luă pe sus şi—l duse chiar în oraşul din India de miazăzi. Dar nu—l găsi pe tatăl său în coliba de pescar unde locuiseră împreună şi—i întrebă pe vecini unde putea fi găsit pescarul cel sărman. Vecinii îi spuseră să nul numească aşa, că va plăti cu spânzurătoarea.

Tânărul ajunse la tatăl lui, primarul, şi—i zise:

—Hei, pescarule, cum de—ai ajuns aşa de bine? Tatăl, care nu—l recunoscu, îi răspunse:

—N—ai voie să—mi spui aşa, tinere, dacă te aud nobilii oraşului, vei ajunge la spânzurătoare, căci aşa s—a hotărât.

Dar tânărul nu vru să asculte, i se părea caraghios să—i spună tatălui său „domnul primar", aşa că fu dus la spânzurătoare. Când ajunse la locul unde trebuia să fie spânzurat, zise:

—Domnii mei, daţi—mi voie să mă mai duc o dată la coliba pescărească. Acolo îmbrăcă vechea lui cămăşuică, veni înapoi la nobili şi le zise:
—Vedeţi, sunt sau nu sunt fiul unui pescar sărac? în această cămaşă mi—am câştigat, ani de zile, pâinea, eu şi tatăl meu, un biet pescar şi el.

Pescarul—primar îşi recunoscu fiul, îi ceru iertare şi amândoi se duseră la vechea lor colibă. Acolo tânărul îi povesti tot ce i se întâmplase de când fusese luat prizonier: cum, după eliberare, ajunsese într—o pădure, trecuse un munte şi se trezise în faţa unui palat unde totul era în doliu, chiar şi cele trei prinţese ce erau acolo şi pe care el avea de gând să le scape de vrajă.

Mama băiatului ascultă multă vreme poveştile fiului, apoi îi spuse că ceva nu i se pare curat în toată treaba asta cu prinţesele negre şi—l sfătui să ia o lumânare şi să le dea cu ceară fierbinte pe faţă.

Zis şi făcut. Se duse el înapoi la palat, topi lumânarea şi le aruncă stropi de ceară pe faţă pe când ele dormeau. Şi deveniră pe jumătate albe. Atunci săriră furioase în sus şi strigară la el:
—Câine blestemat, ne vom răzbuna! Căci acum nu mai este om pe pământ şi nici nu se va mai naşte vreunul care să ne salveze. Noi mai avem trei fraţi care sunt legaţi în lanţuri. Ei te vor sfâşia.

Îndată se avizi în tot palatul un urlet ca de fiară. Speriat, tânărul sări pe fereastră şi—şi rupse un picior. Când privi spre palat, îl văzu cum se scufundă. Apoi muntele se închise la loc şi nimeni n—a mal auzit vreodată de palatul prinţeselor negre.

KNOIST ŞI CEI TREI FII AI LUI
(Knoist un sine dre Sühne// Knoist and His Three Sons)

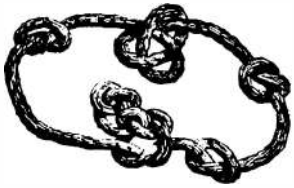

Între oraşele Werrel şi Soest, trăia odată un om care se numea Knoist. El avea trei fii. Unul era chior, altul paralitic şi altul gol—puşcă. într—o zi, se duseră tustrei la câmp şi acolo văzură un Iepure. Chiorul trase cu puşca, paraliticul se duse să—l aducă iar cel gol—puşcă îl bagă în buzunar. Nu mă credeţi? Ei bine, aşa a fost.

Ajunseră apoi la o apă mare pe care pluteau trei bărci. Una se depărta de ţărm, alta se scufundă iar a treia nu avea fund. Şi în cea fără fund se îmbarcară flăcăii. Plutiră o vreme, ajunseră la ţărm şi apoi într—o pădure. în pădure era un copac mare şi puternic, în copac o capelă mare şi în capelă un paraclisier de *carpăn* şi un preot din cimişir. Şi el împărţeau aghiazmă cu o măciucă.

Fericit e omul ce poate
De aghiazmă să scape.

Nu mă credeţi? Ei bine, convingeţi—vă singuri.

FATA DIN BRAKEL
(Dat Mäken von Brakel// The Maid of Brakel)

O fată mergea, odată, spre Capela „Sfânta Ana" din partea de jos a oraşului Hinnenburg şi, pentru că tare ar fi vrut să albă şi ea un bărbat, când ajunse la capelă, gândind că nu—i nimeni acolo, a început să cânte încetişor:

O, sfântă Ana,
Ajută—mă să—mi găsesc un bărbat,
Şi ştii tu care—i
El locuieşte lângă Suttmertore
Şi are părul galben
Tu sigur îl ştii care—i!

Paraclisierul însă stătea după altar şi asculta. De acolo strigă cu o voce piţigăiată ca de femeie:
—N—ai să—l ai niciodată! N—ai să—l ai niciodată!
Fata crezu că vorbeşte Maria—copil care stătea în braţele maicii sale Ana şi, înfuriată, strigă:
—Ia tacă—ţi fleanca, copil idiot ce eşti. Lasă—o pe mamă—ta să vorbească!

SLUGILE
(Das Hausgesinde// Domestic servants)

—Unde te duci?
—La Walpe.
—Tu la Walpe?
—Da, eu la Walpe.
—Hai împreună atunci.
—Ai bărbat? Cum îl cheamă?
—Cham!
—Cham? Pe—al tău Cham, pe—al meu tot Cham; eu la Walpe, tu la Walpe. Hai împreună, împreună să mergem atunci.
—Ai copil? Cum îl cheamă?
—Grind!
—Pe—al tău Grind, pe—al meu tot Grind, pe—al tău Cham, pe—al meu tot Cham, tu la Walpe, eu la Walpe, hai împreună, împreună să mergem atunci.
—Ai un leagăn? Cum se cheamă leagănul tău?
—Hippodeige!
—Pe—al tău Hippodeige, pe—al meu Hippodeige, pe—al tău Grind, pe—al meu Grind, pe—al tău Cham, pe—al meu Cham, tu la Walpe, eu la Walpe. Hai împreună, împreună să mergem atunci.
—Ai şi un servitor? Cum îl cheamă pe servitorul tău?
—Machmirsrecht!
—Pe—al tău Machmirsrecht, pe—al meu Machmirsrecht, leagănul tău Hippodeige, leagănul meu Hippodeige, copilul tău Grind, copilul meu Grind, bărbatul tău Cham, bărbatul meu Cham, tu la Walpe, eu la Walpe. Hai împreună, împreună să mergem atunci.

MIELUŢA ŞI PEŞTIŞORUL
(Das Lämmchen und das Fischchen// The Lambkin and the Little Fish)

Erau odată un frăţior şi o surioară care se iubeau foarte mult. Mama lor adevărată murise şi ei aveau mamă vitregă care nu—i înghiţea deloc şi—i făcea să sufere. Se întâmplă odată că ei, împreună cu alţi copii, se jucau într—o poieniţă de lângă casă, iar acolo era un heleşteu care se întindea până la gardul casei. Copiii se duceau mereu în poieniţă şi se jucau de—a prinselea şi de—a numărătoarea:

Enke, Benke, lasă—mi viaţa
Că—ţi voi da o păsărea
Păsăreaua—mi va da paie
Paiele le—oi da la vacă
Vaca o să—mi deie lapte
Lapte oi da la brutar
Prăjituri mi—o da în dar.
Prăjitură dau la mâţă
Şoarecii ca să mi—i prinză.
Ş—oi avea eu de mâncat
Şoareci puşi la afumat.

Ei stăteau în cerc şi la care ajungea cuvântul „puşi", trebuia să fugă iar un altul fugea după el să—l prindă. în timp ce săreau ei bucuroşi pe câmpie, mama lor vitregă se uita plină de ură pe fereastră. Şi cum se pricepea la vrăjitorii, îi prefăcu într—o mieluţă pe fetiţă şi într—un peştişor pe băieţel.

Peştişorul începu să înoate în heleşteu încoace şi încolo şi era foarte trist, iar mieluţa se plimba şi ea prin poiană, tristă, şi de iarbă nici nu se atingea. Trecu aşa mai mult timp. într—o zi, veniră la palat oaspeţi străini. Mama vitregă cea rea gândi în sinea ei: „Acu—i acu'", şi strigă bucătarul, căruia îi zise:
—Du—te în poiană şi ia mieluţa de acolo, taie—o, că altceva nu avem ce să dăm oaspeţilor să mănânce.

Bucătarul se duse şi luă mieluţa, îi legă picioarele şi o duse în bucătărie. Şi ea aştepta răbdătoare. Dar, când bucătarul luă cuţitul şi începu să—l ascută pe muchea scării, zări, în canalul din faţa bucătăriei, înotând un peştişor. Era chiar frăţiorul prefăcut în peştişor, care, văzând că bucătarul a luat mieluţa, înotă din heleşteu pe canal până acasă. Atunci mieluţa strigă:

Ah, frăţioare din adânca apă,
Ce rău mă doare inima!
Bucătarul ascute cuţitul
Şi vrea să mi—l înfigă—n inimă.

Peştişorul însă răspunse:

— Ah, surioară de sus,
Ce rău mă doare inima
În apa asta adâncă.

Când auzi bucătarul că mieluţa poate vorbi şi—i striga aşa cuvinte triste peştişorului, se sperie şi se gândi că asta nu poate fi o mieluţă oarecare, ci una vrăjită de stăpâna lui cea afurisită.

Atunci zise:

—Fii liniştită, nu te voi tăia!

Şi luă altă mieluţă şi o pregăti pentru musafiri, iar pe mieluţa fermecată o duse la o ţărancă bună, căreia îi povesti tot ce auzise. Ţăranca era chiar doica surioarei şi, bănuind de îndată cine—i mieluţa, merse cu ea la o femeie înţeleaptă. Femeia aceea rosti câteva cuvinte magice şi amândoi, surioara şi frăţiorul, îşi recăpătară înfăţişarea omenească. Apoi, ea îi duse într—o pădure mare, la o căsuţă unde ei trăiră singuri, dar mulţumiţi, toată viaţa lor.

MUNTELE SIMELI
(Simeliberg// Simeli mountain)

Au fost odată doi fraţi şi unul din fraţii ăştia era bogat, iar celălalt sărac. Şi fratele cel bogat nu—l ajuta cu nimic pe cel sărac. Acu', fratele cel nevoiaş, din ce câştiga, de—abia izbutea să—şi ducă zilele. Şi de multe ori îi mergea aşa de prost, că nici pâinea cea zilnică nu izbutea s—o agonisească ca să—şi hrănească nevasta şi copilaşii.

O dată, pe când trecea cu roaba prin pădure, numai ce zări dintr—o parte a drumului un munte înalt şi pleşuv. Şi fiindcă nu—l mai văzuse niciodată până atunci, se opri şi prinse a căta la el cu uimire. Cum stătea el aşa, o dată zări venind spre el doisprezece oameni înalţi, cu înfăţişare sălbatică. Şi crezând că or fi nişte tâlhari, se repezi de băgă roaba într—un tufiş, iar el se caţără într—un copac. Şi stătu el acolo, şi aşteptă să vadă ce se va întâmpla. Cei doisprezece n—au ajuns însă până la el, ci s—au oprit la poalele muntelui. Şi—acolo au început a striga ei într—un glas:

—Munte Semsi, munte Semsi, deschide—te!

Şi pe dată se desfăcu muntele drept în mijloc şi *cei* doisprezece intrară înăuntru. Şi după ce păşiră ei pragul acelei deschizături, muntele se închise din nou. După puţin timp, muntele iarăşi se deschise şi oamenii ieşiră afară, purtând în spinare nişte saci pe care abia îi duceau de grei ce erau. Şi după ce ieşiră cu toţii la lumina zilei, rostiră într—un glas:

—Munte Semsi, munte Semsi, închide—te!

Muntele aşa de bine se închise, că nu mai rămase nici urmă de deschizătură. Cei doisprezece îşi văzură de drumul lor şi în curând se îndepărtară. După ce dispărură cu totul, omul cel nevoiaş coborî din copac şi, mânat de curiozitate, vru să afle ce anume o fi ascuns în acel munte. Şi, la fel ca şi cei doisprezece, veni până la poalele muntelui şi apoi spuse:

—Munte Semsi, munte Semsi, deschide—te!

Şi ce crezi, muntele se deschise şi—n faţa lui! Intră omul nostru înăuntru şi pe loc îşi dădu seama că tot muntele nu era altceva decât o peşteră mare, ticsită cu aur şi argint şi că—nspre fund se mai aflau grămezi nenumărate de mărgăritare şi nestemate strălucitoare, risipite ca grânele... Bietului om i se tăie răsuflarea când se văzu în mijlocul unor asemenea bogăţii şi nu mai ştia ce să facă, şi dacă i—o fi îngăduit şi lui să ia câte ceva din comorile acelea...

În cele din urmă îşi luă inima în dinţi şi—şi umplu buzunarele cu aur. Da' vezi că la mărgăritare şi nestemate nu se lacomi, ci le lăsă acolo. De îndată ce ieşi afară, rosti cu putere:

—Munte Semsi, munte Semsi, închide—te!

Şi pe loc se închise muntele. Apoi îşi luă roaba şi plecă acasă. De aici înainte, omul nu mai avu griji şi, din banii pe care—i adusese, putu să cumpere pentru nevastă şi copii pâine şi

chiar oleacă de vinişor. Şi nu—l rabdă inima să arunce cu galbenii pe fereastră, ci trăi cinstit şi cu voie bună. Şi nu uita să le dea şi săracilor de pomană, şi făcea bine unde putea.

Dar banii au şi ei un sfârşit şi când nu—i mai rămase nici lăscaie, se duse la frate—său de împrumută o baniţă. Şi iarăşi se duse la muntele Semsi, şi—o umplu. Dar vezi că nici de data asta nu se atinse de comorile din fundul peşterii. Când vru a treia oară să se mai ducă, iarăşi trecu pe la frate—său, să împrumute baniţa. Vezi însă că bogătanul era de multă vreme invidios pe frate—său, fiindcă dobândise şi el avere şi—şi înjghebase o gospodărie frumoasă... Dar oricât îşi dădea el cu presupusul, tot nu putea pricepe de unde i—a venit o asemenea bogăţie. Şi ceea ce—l rodea şi mai mult era faptul că nu ajunsese să afle ce treabă avea frate—său cu baniţa lui...

Şi cum lucrul ăsta nu—i dădea deloc pace, născoci un vicleşug. Unse el fundul baniţei cu smoală şi, când o primi înapoi, găsi un ban de aur lipit de fund... Dacă văzu el cum stă treaba, îndată se duse la frate—său şi prinse a—l iscodi:

—Da'ce—ai măsurat, frăţioare, cu baniţa?

—Nişte grâu şi orz! făcu celălalt, cu nevinovăţie.

Atunci fratele cel hapsân îi puse sub ochi banul de aur şi—l ameninţă că de nu—i spune adevărul pe loc face plângere la divanul împărătesc. Omul n—avu ce face şi trebui să—i povestească de—a fir—a—păr cum se petrecuse toată tărăşenia. Dacă auzi cum dăduse norocul peste frate—său, bogătanul nu mai întârzie nici o clipă şi punând caii la caleaşca plecă într—acolo. Şi—n sinea lui gândi că frate—său fusese un nătâng, fiindcă luase numai aur. Ehe, el avea să folosească mult mai bine prilejul ăsta şi avea să ticsească întreaga caleaşca cu mărgăritare şi nestemate.

Şi de cum ajunse la poalele muntelui, bogătanul prinse să strige:

—Munte Semsi, munte Semsi, deschide—te!

Pe loc se deschise muntele şi bogătanul intră înăuntru. Şi numai ce văzu toate comorile acelea, aşternându—i—se la picioare. Şi, de uimit ce era, multă vreme nici nu ştiu ce să apuce mai întâi. în cele din urmă îşi reveni şi, se încarcă cu nestemate, cât putu el să ducă. Apoi vru să care afară povara... Dar cum mintea şi sufletul i se tulburaseră la vederea ăstor comori, uită numele muntelui şi începu a striga:

—Munte Simeli, munte Simeli, deschide—te!

Dar cum nu rostise numele cel adevărat, muntele nici nu se mişcă ci rămase închis. Atunci începu a i se face frică. Şi cu cât se gândea mai mult, cu atât i se încâlceau gândurile mai tare. Şi deşi se afla în mijlocul unor asemenea comori, nu—i puteau fi acum de nici un folos... Către seară, muntele se deschise şi numai ce intrară înăuntru cei doisprezece tâlhari. Şi când dădură ei cu ochii de bogătan, prinseră a hohoti şi—a striga cu toţi—ntr—un glas:

—Ei, tu, pasăre moţată, ne—ai căzut în mână până la urmă!... Oare crezi că n—am băgat de seamă c—ai mai intrat de două ori? Atunci nu te—am putut prinde, da' acu' nu mai ieşi viu de aici!

Dacă le auzi spusele, bogătanul începu a striga:

—Îndurare, îndurare!... N—am fost eu! Fratele meu a fost!

Dar zadarnic se rugă el de tâlhari să—i cruţe viaţa, zadarnic le spune câte toate, că tâlharii rămaseră neînduplecaţi şi—l scurtară de cap.

CĂLĂTORIA
(Up Reisen gohn// Going a Traveling)

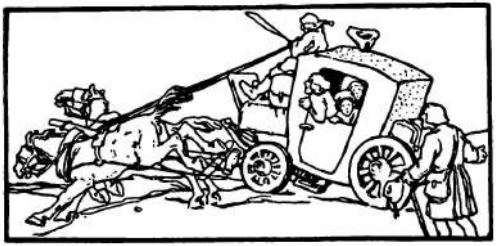

Era odată o femeie care avea un fiu şi acesta tare ar fi vrut să călătorească. Mama lui însă îi zicea:
—Cu ce să călătoreşti, dragul mamei, tu nu vezi că noi nu avem bani nici cât să ne ajungă să ne ducem zilele ?
Fiul însă îi răspunse, voind să dea dovadă de cumpătare:
—Am să mă descurc eu cum am să pot şi, mai ales, am să spun mereu: „nu mult, nu mult, nu mult".
Aşa că plecă el şi merse, şi merse, până când, în sfârşit, ajunse la un pescar căruia îi zise:
—Dumnezeu să te ajute, nu mult, nu mult!
—Ce tot spui acolo, flăcăule, cum adică „nu mult"?
Şi se întâmplă că tocmai trase plasa din apă şi nu prea era peşte în ea.
—Ei las' că—ţi arăt eu ţie! Şi începu să—l bată crunt pe tânărul care voia să fie cumpătat.
—Dar ce trebuia să spun? întrebă tânărul printre lovituri.
—Cât mai mulţi, cât mai mulţi, asta trebuia să spui.
Scăpat din mâinile pescarului, mergea zicând mereu, uitând ce—şi pusese în gând la plecarea de—acasă: „cât mai mulţi, cât mai mulţi". Aşa ajunse la o spânzurătoare unde un biet nenorocit, condamnat la moarte, tocmai urma să fie spânzurat.
Tânărul zise atunci:
—Cât mai mulţi, cât mai mulţi!
—Ce tot spui acolo, nemernicule, adică tot mai mulţi tâlhari, nu—i de—ajuns ăsta?
Şi iar luă bătaie.
—Dar ce trebuia să spun?
—Trebuia să spui: Dumnezeu să te aibe în pază, suflete nenorocit! Tânărul plecă mai departe, repetând cu glas tare:„Dumnezeu să te aibe în
pază, suflete nenorocit!"
Ajunse la o groapă unde un om tocmai îşi jupuia calul înainte de a—l îngropa. Tânărul zise:
—Bună dimineaţa! Dumnezeu să te aibă în pază, suflete chinuit!
—Ce—ai spus, flăcăule? şi omul îi dădu două labe zdravene, de văzu stele verzi.
—Da' ce trebuia să zic, omule?
—Trebuia să zici: „Pune mortăciunea aceea în groapă!"
Plecă mai departe şi tot repeta: „Pune mortăciunea aceea în groapă!" Aşa ajunse el în dreptul unei căruţe pline cu oameni şi zise:
—Bună dimineaţa! Pune mortăciunea aceea în groapă!
Şi carul tocmai atunci căzu într—o groapă. Vizitiul luă biciul şi—l snopi în bătaie. Tânărul, bătut şi amărât, se întoarse acasă la mama lui şi se jură că nu va mai pleca în vecii vecilor într—o călătorie.

MĂGĂRUŞUL
(Das Eselein// The donkey)

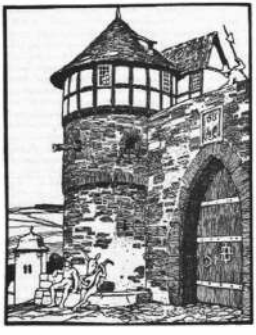

Trăiau, demult, un rege şi o regină care erau foarte bogaţi, nimic nu le lipsea, în afară de un copil. De aceea se jeluiau zi şi noapte şi regina plângea şi spunea: „Sunt ca un ogor sterp".

În sfârşit, se îndură Dumnezeu de ei şi regina rămase grea. Dar, când născu, copilaşul nu arăta ca un om, ci ca un măgăruş. Văzându—l, mama începu să plângă disperată, spunând că mai bine n—ar fi avut deloc copii decât să nască un măgar. Şi le porunci slujitorilor să—l arunce în apă ca hrană pentru peşti. Regele însă zise:

—Nu, Dumnezeu ni l—a trimis, el este deci fiul nostru şi moştenitorul meu la tron, iar după moartea mea va sta pe tron şi va purta coroana regală pe cap.

Aşa că măgăruşul creştea la curte, iar urechile îi erau mari şi drepte ca la orice măgar. Era însă foarte drăgălaş, vesel, sărea de ici, colo şi mai ales îi plăcea mult muzica. De aceea, fu dus la un cunoscut muzicant şi măgăruşul îi spuse:

—Învaţă—mă şi pe mine arta de a cânta la alăută!

—Dar, Alteţea Voastră, asta s—ar putea să nu vi se potrivească, „degetele" Alteţei Voastre nu sunt făcute pentru alăută. Sunt prea mari, mă tem că strunele se vor rupe când le veţi atinge, zise el privind copitele măgarului.

Dar argumentele nu—i fură de folos muzicantului, căci măgăruşul voia cu orice preţ să înveţe să cânte la alăută.

Şi se dovedi că era dotat în mod deosebit pentru că, până la urmă, ajunse să cânte mai bine decât maestrul său.

Odată, domnişorul nostru se duse să se plimbe, poposi la o fântână, se uită în apă şi văzu un chip de măgar. Fu tare trist, fiindcă până atunci nu ştia cum arată. Atunci se hotărî să plece în lumea largă şi luă cu el numai un slujitor.

Merseră ei cât merseră până ce ajunseră la o împărăţie unde împăratul avea o fiică foarte frumoasă pe care voia s—o mărite. Măgăruşul zise:

—Să stăm o vreme aici.

Bătu la poarta palatului şi strigă:

—Este un oaspete afară, deschideţi ca să intre! Cum nimeni nu deschidea, se aşeză jos, îşi luă alăuta şi începu să cânte foarte duios, atingând strunele cu copita din faţă.

Atunci străjerul deschise poarta, făcu ochii mari când văzu cine—i cântăreţul şi alergă la rege, căruia îi spuse:

—Măria Ta, afară este un măgăruş care cântă cu copita la alăută ca un mare maestru.

—Lasă muzicantul să intre, zise regele, nu contează cum arată.

Când văzură măgăruşul cu alăuta, curtenii începură să râdă. Totuşi, regele îl invită să stea

printre curteni la masă ca un oaspete de vază. El spuse:
—Eu nu sunt un măgar oarecare, ci o persoană de vază.
—Bine, atunci stai lângă generali, spuseră curtenii.
—Nu, vreau să stau lângă rege, pentru că sunt o persoană de vază. Regele râse amuzat când auzi una ca asta şi spuse:
—Ai dreptate, măgăruşule, locul tău e lângă mine. Apoi îl întrebă:
—Măgăruşule, ia spune, îţi place fiica mea?

Măgăruşul întoarse capul către ea, o privi îndelung, o cercetă cu atenţie, se aplecă apoi la urechea regelui şi—i şopti:
—Peste măsură de mult, e aşa de frumoasă, cum alta nu—i pe pământ.
—Atunci poţi să stai lângă ea, zise regele.
—Asta îmi convine de minune. Şi se aşeză lângă prinţesă, mancă, bău şi se comportă respectând cele mai alese maniere.

După ce petrecu o vreme la curte, măgăruşul, trist, îşi spuse într—o zi, lăsând capul în jos: „La ce—ţi ajută toate astea, întoarce—te acasă!". Se duse la rege să—şi ia rămas bun.
Regelui îi căzuse drag măgăruşul şi—i spuse:
—Măgăruşule, ce ai, ce ţi s—a întâmplat? Ai o mutră acră de parcă ai fi băut oţet. Rămâi la mine. îţi dau tot ce vrei tu. Vrei aur?
—Nu, răspunse măgăruşul dând din cap.
—Vrei pietre preţioase?
—Nu!
—Vrei jumătate din regatul meu?
—Ah, nu!
—Atunci ce vrei? Nu cumva pe fiica mea de soţie?
—Ba da, zise măgăruşul, pe ea o vreau. Şi faţa i se lumină de bucurie. Regele acceptă şi se făcu nuntă mare.

Seara, când mirele şi mireasa se duseră la culcare, regele vru să ştie dacă măgăruşul, ginerele lui, se va purta după toate manierele cuvenite unui ginere de rege, aşa că puse un slujitor să se ascundă într—o cameră alăturată şi să pândească.

Când mirii intrară în camera de culcare, măgăruşul trase zăvorul la uşă şi... dintr—o dată dădu jos pielea de măgar şi se înfăţişă ca un tânăr prinţ extraordinar de frumos.
—Acum vezi cine sunt eu, iubita mea, şi că nu sunt nedemn de tine. Mireasa se bucură nespus de mult, îl sărută şi—l îmbrăţişa cu dragoste, dându—şi seama că—l iubea din tot sufletul.

Dar când se crăpă de ziuă, soţul ei sări din pat, îmbrăcă pielea de măgar şi nimeni nu bănuia cine se ascundea sub pielea aceea. Curând apăru şi regele, tata—socru.
—Ei, ce fac tinerii? Ce face măgăruşul nostru? Este el un mire bun? Mai eşti tristă că l—ai luat de bărbat, că nu ai ca soţ un bărbat adevărat?
—Nu, dragă tată, îl iubesc ca pe cel mai frumos prinţ din lume şi vreau să trăiesc cu el până la sfârşitul vieţii.

Regele se miră, dar slujitorul, care stătuse ascuns în camera alăturată şi văzuse totul, îi povesti regelui ce era de povestit.
—Nu se poate, pe toţi dracii, nu se poate!
—Duceţi—vă atunci, Măria Voastră, şi veţi vedea cu ochii Dumneavoastră că se poate. Şi încă ceva: eu zic să luaţi pielea de măgar şi s—o aruncaţi în foc, ca să fie nevoit să se înfăţişeze înaintea Măriei Voastre cu chipul lui de mire.
—Bine, zise regele, am să fac precum îmi zici tu. Şi noaptea, cu puţin înainte ca tinerii să se ducă la culcare, s—a furişat în camera lor şi s—a ascuns sub pat: la lumina lunii văzu cum măgăruşul îşi aruncă pielea de pe el, apărând sub înfăţişarea unui tânăr prinţ, neasemuit de frumos. Regele luă pielea, porunci să se facă un foc mare şi stătu el însuşi lângă foc până când pielea se prefăcu în cenuşă.

Apoi, cum voia să vadă ce va face prinţul fără pielea de măgar, se aşeză iar la pândă.

Când tânărul se trezi la primele ore ale dimineţii, sări în picioare şi vru să—şi îmbrace pielea de măgar, dar pielea nu mai era de găsit. El se sperie cumplit şi zise plin de tristeţe:

—Acum trebuie să mă duc să văd unde a dispărut.

Când ieşi din cameră, îl văzu pe rege, care—i spuse:

—Fiule, unde te grăbeşti aşa, ce ai de gând? Rămâi aici, eşti un băiat frumos, nu trebuie să pleci de la mine. îţi dau acum jumătate din regat, iar după moartea mea îl vei primi în întregime.

—Asta vreau şi eu, ca să se sfârşească cu bine ceea ce a început cu bine. Atunci regele îi dădu jumătate de regat, iar după moartea lui ginerele

moşteni şi cealaltă jumătate, la care se adăugă şi regatul tatălui său. Şi aşa deveni măgăruşul de odinioară un rege foarte bogat, care trăi alături de iubita lui soţie în glorie şi fericire până la adânci bătrâneţi.

FIUL NERECUNOSCĂTOR
(Der undankbare Sohn// The ungrateful son)

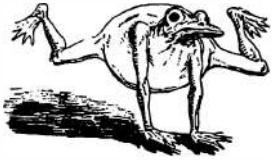

Odată, un om şedea cu nevasta lui în pragul uşii. Tocmai fripseseră o găină şi voiau să se ospăteze. Atunci îl văzură venind pe bătrânul tată al omului acestuia şi ascunseră găina ca să nu—i dea şi lui din ea. Bătrânul se opri în dreptul lor, bău o gură de apă şi plecă. Fiul vru să aducă iar găina friptă pe masă, dar când s—o ia de unde o ascunsese, găsi o broască râioasă care—i sări în faţă, se aşeză pe masă şi nici că vru să mai plece. Şi când voiau s—o atingă, el sau nevasta lui, se uita la ei de parcă ar fi vrut să—i otrăvească din priviri. Ba încă mai şi cerea de mâncare mereu.

Până la urmă, fiul nerecunoscător şi nevasta lui nu avură altceva de făcut decât să—şi ia lumea în cap.

Şi duşi au fost, nimeni nu i—a mai văzut de atunci.

RAPIŢA(sfecla)

(Die Rübe //The Turnip)

De mult, trăiau doi fraţi care erau ostaşi, însă unul era bogat şi altul sărac.

Cel sărac, îşi dorea să trăiască o viaţă mai bună şi de aceea s—a lăsat de armată şi s—a făcut grădinar..semănând răpită.

Când seminţele au răsărit, o minune s—a întâmplat: o tulpină era mai mare decât celelalte şi creştea, creştea..tot creştea de parcă nu s—ar mai fi oprit vreodată, de parcă ar fi fost prinţul răpitelor, căci nu mai există vreun fir de răpită atât de mare ca el. La cules, de—abia a încăput în căruţa şi doi boi se chinuiau să tragă tulpina după ei..

Cât despre grădinar..Neştiind ce să facă cu tulpina uriaşă, după ce s—a mai gândit, grădinarul şi—a zis că o va dărui împăratului în semn de respect.

Zis şi făcut!

A dus—o la curtea împărătească şi..

—Ce lucru minunat, i—a spus regele.Am văzut multe lucruri deosebite în viaţa mea, dar o tulpină uriaşă ca aceasta, niciodată. De unde ai căpătat seminţele?

Sau poate a răsărit aşa la întâmplare?

Dacă este aşa, să ştii că eşti un om norocos!

—Nu, nu, nu sunt un om norocos, a răspuns grădinarul, sunt un simplu ostaş ce nu—şi putea câştiga pâinea, aşa că am plecat din armată şi m—am apucat de grădinărit. Am un frate bogat, pe care toată lumea îl cunoaşte, dar pe mine care sunt şarc nu mă cunoaşte nimeni.

Regele l—a privit cu drag pe omul harnic şi i—a spus:

Nu vei mai fi sărac. Te voi răsplăti pentru cuminţenia şi hărnicia ta astfel încât să fi mai bogat decât fratele tău.

Şi i—a dăruit aur, pământuri, turme de oi, încât averea grădinarului nostru era acum mult mai mare decât a fratelui său.

Când fratele său a auzit de cele întâmplate, cum o răpită amărâtă îl făcuse pe grădinar mai bogat ca el, s—a mâniat nespus de mult şi a început să—şi facă planuri ca să pună mâna pe averea.

Ce să facă şi ce să dreagă atunci?

A strâns într—un loc mult aur şi mulţi cai frumoşi şi s—a gândit că dacă îi va dărui împăratului acesta îi va da o răsplată întreită...dacă fratele său primise pentru o singură răpită ce primise...

Regele a fost foarte încântat de darurile primite şi ca să—l răsplătească pe fratele cel bogat i—a oferit răpită valoroasă şi frumoasă.

Fratele bogat a pus răpită în car, însă când a ajuns acasă spumega de furie şi gândul rău de a—şi omorî fratele îi încolţise deja în minte.

A tocmit nişte tâlhari şi le—a arătat unde să—l pândească pe grădinar, apoi s—a dus la

acesta şi i—a spus:
—Frate, am găsit o comoară ascunsă. Să mergem s—o dezgropăm şi s—o împărţim pe din două.

Grădinarul a plecat bucuros cu fratele sau fără să bănuiască nimic. Şi în timp ce mergeau, tâlharii au năvălit asupra lui l—au prins cu gândul că să—l spânzure de un copac.

În timp ce se pregăteau să—i facă de petrecanie grădinarului, tâlharii auzind tropotele unui cal s—au speriat, au băgat grădinarul într—un sac şi l—au atârnat de un copac cu o frânghie, apoi au fugit.

Sărmanul om, grădinarul s—a tot chinuit să iasă din sac singur însă n—a reuşit.A făcut o găurică în sac la timp ca să vadă călăreţul şi să—i ceară ajutorul.

Cât despre călăreţ.. Acesta era un student ce călătorea şi cântă ca orice om singur, să—şi alunge singurătatea.

—Prietene, bună dimineaţa, i—a strigat omul din sac.

Studentul distrat, nevăzând nici ţipenie de om, a întrebat şi el:

—Cine, cine mă salută aşa prietenos?

Grădinarul închis în sac i—a răspuns:

—Aici, aici, sunt aici în sacul înţelepciunii, unde în scurt timp, am învăţat o groază de lucruri minunate.Am învăţat toate legile după care sufla vântul şi acum ştiu câte fire de nisip sunt pe fundul mărilor.Ştiu şi cum să vindec oamenii bolnavi.. Pentru că uite am ajuns să stăpânesc puterea cunoaşterii, şi încă puţin şi voi ajunge cel mai deştept om de pe pământ!

—Măiculiţă! Ce zi binecuvântată! Lasă—mă şi pe mine puţin în sac, l—a rugat studentul.

—Nu pot acum, trebuie să mai învăţ nişte trucuri.Poate peste o oră, i—a răspuns omul nostru din sac.

Însă studentul, chinuit de dorinţa sa de cunoaştere, nu mai avea răbdare...

—Bine, a fost de acord omul. Coboară sacul înţelepciunii! Desfă, mai întâi coarda de lângă trunchi.

Studentul a desfăcut nerăbdător frânghia şi l—a slobozit pe grădinar.

—Acum ridică—mă şi pe mine, i—a spus studentul nerăbdător..

Şi s—a băgat în sac cu călcâiele înainte.

Însă grădinarul i—a spus:

—Nu merge aşa, prietene! Trebuie să intri cu capul înainte!

Studentul s—a băgat cu capul înainte, omul alegat sacul iute, a tras de frânghie şi sacul înţelepciunii s—a ridicat cu studentul neghiob în aer!

—Ce simţi, l—a întrebat omul nostru. Nu—i aşa, prietene, că simţi cum intră deşteptăciunea în capul tău?

Rămâi aici, până când vei deveni înţeleptul înţelepţilor.

Şi grădinarul a plecat în treburile lui, lăsându—l pe student să culeagă atâta înţelepciune, câtă o va putea duce pe umeri, până când a ajuns acasă şi a trimis pe cineva să—l dea jos din copac.

COPT ŞI RĂSCOPT

(Das junggeglühte Männlein// The old man made young again)

Pe vremea când Dumnezeu încă mai umbla pe pământ însoţit de Sfântul Petru, ajunse într—o seară la un fierar şi primi adăpost pentru o noapte.

Acu', se întâmplă că mai veni acolo şi un biet cerşetor bătrân şi cocârjat şi—i ceru fierarului de pomană. Bunului Petru i se făcuse milă de el şi zise:

—Domnule fierar, dacă nu vă e cu supărare, eu l—aş ajuta pe omul ăsta să—şi câştige bucăţica de pâine.

Dumnezeu vorbi şi el cu blândeţe:

—Fierarule, fă un foc bun în cuptorul tău şi eu am să fac aşa fel ca bătrânul acesta cocârjat şi bolnav să se transforme într—un tinerel.

Fierarul se învoi, Sfântul Petru trase la foaie ca să aprindă focul şi, când focul se aprinse şi cărbunii ardeau, Dumnezeu îl luă pe bătrânel, îl băgă în cuptor şi el arse acolo ca o tufă uscată de trandafir. După ce se stinse focul, Dumnezeu îl scoase afară pe moşneguţul copt şi răscopt, îl udă cu apă şi, după ce—l răci bine, îi dădu binecuvântarea; şi omul se făcu deodată puternic, sănătos, tânăr ca la douăzeci de ani.

Fierarul, care urmărea totul cu atenţie, îi invită apoi la cină. El avea însă o soacră bătrână, cocârjată, chioară, vai de capul ei, care se duse la tânăr şi începu să—l descoase cum fusese în cuptor şi de ce nu—l arsese focul. Tânărul îi spuse că nu se simţise niciodată mai bine ca atunci când era în cuptor, că parcă ar fi fost într—o baie de rouă, nu în flăcări.

Vorbele tânărului îi sunară bătrânei toată noaptea în urechi.

Când Domnul plecă dimineaţa şi—i mulţumi pentru ospitalitate, fierarul se gândi şi el că n—ar fi rău s—o bage pe bătrână în cuptor s—o întinerească. Doar văzuse totul şi ştia cum să facă. O strigă şi o întrebă dacă n—ar vrea să fie iar ca odinioară, o fată de optsprezece ani.

—Cu dragă inimă! zise ea. (Mai ales că ştia de la tânăr ce plăcut era în cuptor.) Aşa că făcu el un foc zdravăn şi o bagă în cuptor pe mama—soacră. Bătrâna începu să urle şi să se zvârcolească de durere.

—Stai liniştită, ce ţipi aşa, ca să fii tânără şi frumoasă trebuie să mai şi suferi! Şi în timpul acesta trăgea la foaie şi înteţea focul. Hainele ei arseră. Bătrâna

răcnea însă ca din gură de şarpe. Fierarul se gândi: „Totuşi, ceva nu—i în ordine, de ce ţipă aşa?" O scoase de acolo şi o bagă în apă. Răcni ea şi mai tare. Casa se umplu de ţipete şi o auziră fiicele şi nurorile. Alergară spre troaca cu apă, o scoaseră de acolo, zbârcită, neagră, ca o maimuţă. Cum două dintre fete erau gravide, născură chiar în noaptea aceea din cauza spaimei. Dar nu doi copii aduseră ele pe lume, ci două maimuţe. Le duseră în pădure şi se spune că de la cei doi născuţi ai lor se trage neamul maimuţelor.

ANIMALELE LUI DUMNEZEU ŞI ANIMALELE DRACULUI(animalele Domnului şi animalele diavolului)

(Des Herrn und des Teufels Getier// The Lord's Animals and the Devil's)

Domnul Dumnezeu crease toate animalele, şi îl alesese drept câine de pază pe lup, uitând cu totul de ţap. Dracul atâta aştepta, şi a dat născării nişte ţapi cu o minunată şi lungă coada. Atunci când mergeau la păscut, aceştia obişnuiau să îşi prindă cozile în mărăcinişuri, iar dracul avea mult de treabă pentru a le scoate de acolo. Acest lucru l—a înfuriat atât de tare, la un moment dat, pe diavol, încât s—a hotărât să le scurteze cozile. Zis şi făcut.

A trecut o vreme, însă Dumnezeu a observat că aceste animale rodeau şi distrugeau lăstarii pomilor şi viilor, nelăsând nimic roditor în urma lor. Acest lucru l—a supărat atât de tare încât şi—a chemat lupii şi le—a poruncit să sfâşie caprele şi ţapii ori de câte ori dădeau de acestea creaturi.

Atunci când dracul a băgat de seamă ce se întâmplă, a mers în faţa tronului lui Dumnezeu şi i—a reproşat; "Animalele mele sunt omorâte de Tine!" Domnul l—a întrebat de ce născocise nişte creaturi atât de păguboase, iar Diavolul i—a răspuns că nu avusese încotro, pentru că gândurile sale nu puteau fi decât foarte rele, şi că se va achita de acest lucru atunci când frunzele tuturor stejarilor vor cade peste pământ.

Dumnezeu i—a spus însă: "În biserica mea din Constantinopol, este un înalt şi bătrân stejar ce nu îşi leapădă niciodată frunzele."

Străbătut de o mare mânie, dracul a plecat din faţa Domnului şi a pornit a căuta acel copac, însă între timp, trecuseră şase luni, şi toţi stejarii erau din nou împodobiţi cu frunze.

Furios pentru că pierduse pariul cu Dumnezeu, dracul o scos ochii tuturor ţapilor, punând în loc proprii săi ochi. Din această pricină, toţi ţapii au ochi de diavol, cozile lor sunt tare scurte, iar dracul apare de multe ori sub înfăţişarea lor.

GRINDA COCOŞULUI
(Der Hahnenbalken// The Beam)

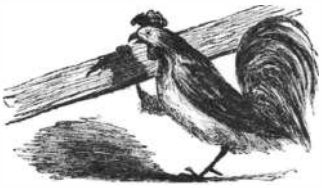

Era odată un vrăjitor care stătea în mijlocul unei mulţimi ce privea cu gura căscată şi ochii cât cepele la minunile pe care el le făcea. Chemase la el un cocoş care ridicase de jos o grindă şi o aduse ca şi cum ar fi fost un pai.

Printre cei care priveau se afla şi o fată deşteaptă care găsise un trifoi cu patru foi şi asta o făcuse şi mai isteaţă; aşa că nici un truc de—al vrăjitorului nu putea s—o păcălească, ea pricepea totul.

—Oameni buni — striga ea mulţimii de gură—cască —, nu vă lăsaţi înşelaţi, căci cocoşul duce nişte paie, nu o grindă.

Atunci vrăjitorul dispăru şi oamenii văzură că totul fusese o iluzie: cocoşul ridicase câteva paie şi nu o grindă. Care mai de care începu să—l înjure pe şarlatan, iar el se gândea cum să se răzbune pe fată.

Nu trecu multă vreme de la întâmplarea aceasta că fata se mărită şi, gătită frumos, la braţ cu mirele, urmaţi de săteni, se îndrepta spre biserica înălţată pe câmp, lângă sat. Dintr—o dată, în calea lor apăru un râu peste care nu era nici un pod, nici o punte de trecut. Cum stăteau mirii şi invitaţii pe malul apei, de partea cealaltă o voce de bărbat, nu alta decât a vrăjitorului, strigă batjocoritor:

—Ei, frumoaso, tu, care le ştii pe toate, unde ţi—s ochii de iei drept apă ceea ce—ţi stă în faţă? De ce stai cu poalele ridicate?

Când privi mai bine, fata văzu că într—adevăr se afla pe câmp, în faţa unui lan cu flori albastre ce se unduiau în bătaia vântului.

Nuntaşii care o urmau se dezmeticiră şi ei şi o alungară pe fată cu vorbe de ocară.

BĂTRÂNA CERŞETOARE
(Die alte Bettel∫raw// The Old Beggar)

Era odată o femeie bătrână şi foarte săracă. Ai văzut vreodată, cititorule, o bătrână cerşetoare ? Ei, femeia aceasta cerşea ca toate celelalte şi, când cineva îi dădea un bănuţ, zicea:

—Dumnezeu să—ţi ajute!

Într—o zi, ajunse ea la o uşă după care era un ştrengar de băiat care se încălzea la un foc. El îi spuse prietenos bătrânei care tremura de frig la uşă:

—Vino şi mata bunicuţe la foc şi te încălzeşte puţin.

Bătrâna intră înăuntru, dar se aşeză prea aproape de foc, aşa că zdrenţele ei începură să ardă şi arseră până ce nimic nu mai putu fi salvat. Tânărul stătea şi o privea plângând.

Nu—i aşa că ar fi putut stinge focul? Chiar dacă n—ar fi avut apă, din lacrimile lui poate că s—ar fi făcut două fântânele din care ar fi putut să curgă apă şi să stingă focul. Dar n—a făcut nimic. Ei, ce zici de asta, cititorule?

CEI DOISPREZECE SERVITORI LENEŞI

(Die zwölf faulen Knechte// The Twelve Idle Servants)

Doisprezece servitori leneşi, care nu făcuseră nimic şi nu îşi puseseră osul la treabă toată ziua, stăteau întinşi pe iarbă, lăudându—se cu lenevia lor.

Cel dintâi a zis, "Nu—mi pasă deloc de lenea voastră atât timp cât trebuie să mă ocup de propria mea lene. Grija faţă de burtă este principala mea ocupaţie, pentru că nu mănânc deloc puţin şi beau şi mai mult decât îmbuc. După ce am parte de patru mese, nu trece mult timp şi îmi este iar foame, şi lucrul ăsta îmi convine de minune. Răsăritul soarelui nu mă poate desprinde de frumoasele mele visuri, şi nici nu se apropie mijlocul zilei că îmi caut deja un loc de odihnă. Dacă mă cheamă stăpânul, pur şi simplu mă fac că nu—l aud, iar dacă mă striga a doua oară, mai stau puţin până mă dezmorţesc după somn, şi mă duc la el cât se poate de alene. În acest fel, viaţa îmi pare că merită a fi trăită."

Al doilea servitor s—a lăudat: "Eu trebuie să mă grijă de un cal, dar îi arunc în grajd numai o mână de făn, şi, dacă n—am chef, nu îi mai dau nimic de mâncare, spunând că şi—a deja burta la cale. Apoi, mă întind în grajd şi aţipesc cam patru ore. După asta, îmi întind picioarele şi mi le pun de vreo două ori în mişcare până la cal, să văd dacă a fost argăsit şi curăţat. Nu—l mare lucru! Cu toate astea, mi se pare am prea mult de muncă."

Cel de—al treilea servitor a mărturisit: "Munca nu face decât să te îmbolnăvească. Nu obţii nimic bun de la nu mă întind la soare şi nu trece mult până mi se—nchid ochii. Chiar dacă începe să plouă puţin, de ce m—aş mai deranja să mă ridic în picioare? Ploaia vine de la Dumnezeu. Chiar dacă începe să toarne cu găleata, atât de tare încât apa apa da să—mi smulgă părul de pe cap şi picăturile de ploaie îmi fac o gaură în cap, nu fac decât să îmi pun plasture peste ea, şi îmi este bine pe mai departe. Am avut mai multe astfel de răni, dar nu le—am dat nici o atenţie."

Al patrulea servitor a zis: "Dacă mi se da ceva de treabă, mai zăbovesc vreun ceas, astfel încât să nu îmi istovesc puterile. După asta, mă mişc cât se poate de încât şi întreb dacă nu îmi dă nimeni ajutor. Dacă se iveşte vreun amator, îi las lui în seama munca, şi nu fac decât să mă uit la el. Cu toate acestea, mă simt istovit din cale—afară!"

Cel de—al cincilea servitor şi—a dat cu părerea: " Ce—i atâta zarvă cu munca sta? Gândiţi—vă numai că trebuie să strâng bălegarul din grajd şi să îl încarc într—o căruţă. Nu mă forţez deloc, şi dacă iau ceva în furcă, dau jos înapoi jumătate din încărcătură, şi mă odihnesc un sfert de oră înainte de a a arunca acea povară în căruţă. Este îndeajuns de mult de muncă şi îmi trebuie cam o zi ca să umplu căruţă cu balegă. Nu cred că exagerez când zic că munca o să mă omoare până la urmă."

Al şaselea servitor a exclamat: "Ruşine să—mi fie! Nu—mi este frica de muncă, dar obişnuiesc să mă culc vreme de trei săptămâni, fără a—mi mai da jos hainele. Ce rost mai are să îţi legi de atâtea ori şireturile încălţărilor? Din partea mea, n—au decât să îmi cadă din picioare, nu contează. Dacă fac câţiva paşi, îmi târâi cât se poate de încet un picior după altul,

şi apoi număr câţi mai trebuie să fac înainte de a—mi găsi un loc de odihnă."

Cel de—al şaptelea servitor a obiectat: "Mie nu mi se întâmpla aşa ceva. Stăpânul meu stă mereu pe capul meu, noroc că este plecat toată ziua de acasă. Nu trec nimic cu vederea şi fug cât se poate de repede cuiva pe care—l văd că trage mata de coadă. Dacă mă apuc şi eu aşa de ceva e nevoie de patru oameni voinici să mă dea deoparte. Mă duc imediat acolo unde văd şase flăcăi dormind unul lângă celălalt. Mă întind alături de ei şi trag la aghioase. Apoi, nimic nu mă poate trezi, şi dacă vor să mă vadă acasă trebuie să mă care în spate.'

Al optulea servitor a remarcat: "Văd bine ca eu sunt cel mai făşneţ dintre voi. Dacă dau peste o piatră pe drum, nu mă deranjez să îmi ridic picioarele pentru a trece peste ea. Mă întind pe pământ şi, dacă mă ud sau mă acopăr cu noroi şi mizerie, continui să sta culcat până când soarele mă usucă. Cel mult , mă mai întorc pe o parte, astfel încât razele soarelui să mă ajungă peste tot."

Cel de—al nouălea servitor a spus: "Mare dreptate ai! Astăzi, pâinea era chiar în faţa mea, dar mi—a fost prea lene să mă întind după ea, aşa că am fost cât pe ce să mor de foame! Mai mult decât atât, înaintea mea era o cană cu papa, însă era atât de mare şi grea încât nu m—am obosit să o ridic, preferând, mai curând , să mă las stăpânit de sete. Chiar să mă întorc pe o parte a fost prea mult pentru mine, şi am lenevit toată ziua ca un câine."

Al zecelea servitor a ţinut să zică: "Lenea mi—a adus o mulţime de necazuri, un picior rupt şi o pulpă umflată. Stăteam întins cu alţi doi tovarăşi chiar în drum şi îmi întinsesem bine picioarele. Cineva a venit pe acolo cu o căruţă şi roţile ei au trecut peste mine. Putem să—mi trag picioarele îndărăt, dar nu am auzit când sosea căruţa, pentru ca muştele îmi bâzâiau în urechi, îmi intrau prin nas şi îmi ieşeau apoi pe gură. Cine se oboseşte să alunge deoparte gângăniile astea?"

Cel de—al unsprezecelea servitor a declarat: "Ieri mi—am lăsat baltă slujba. Nu mai aveam chef să car cărţile grele ale stăpânului meu sau să le duc de colo colo. Chestia asta ţinea cât era ziua de lungă. Ca să vă spun adevărul, el m—a dat de fapt afara întrucât hainele lui, pe care le lăsam mereu să zacă pe podea, erau mâncate cu totul de molii, un lucru care mă bucura din cale—afară."

Al doisprezecelea servitor a adăugat: "Astăzi a trebuit să merg cu căruţa la ţară, aşa că mi—am făcut în ea un culcuş de paie şi am tras un somn bun. Frâiele mi—au scăpat din mâini şi, atunci când m—am trezit, calul aproape că scăpase din ele, şi se pierduseră atât zăbala, căpăstrul, cât şi oiştea. Cineva care trecuse pe lângă mine mi le luase pe toate. În plus, căruţa se împotmolise bine într—o baltă mâloasă. Am lăsat—o acolo şi m—am culcat iarăşi în paie. Până la urmă şi—a făcut apariţia stăpânul, a pus umărul şi a tras căruţa afară din mâl. Dacă nu venea, aş fi fost şi acum acolo, sfârâind fără vreo grijă.

CEI TREI LENEŞI

(Die drei Faulen// The three sluggards)

Un rege avea trei fii pe care—i iubea deopotrivă, de aceea nu ştia căruia dintre ei să—i lase tronul moştenire după moartea lui. Când simţi el că i se apropie sfârşitul, îşi chemă fiii la patul lui de suferinţă şi le spuse:

—Dragii mei, m—am gândit mult şi vreau să vă fac şi vouă cunoscută hotărârea mea: regatul îl voi lăsa moştenire celui mai leneş dintre voi.

Fiul cel mare zise:

—Atunci, tată, regatul mi se cuvine mie pentru că eu sunt aşa de leneş încât, atunci când stau întins şi vreau să adorm, dacă—mi cade o picătură de apă în ochi, prefer să adorm cu ea decât să fac ceva ca s—o îndepărtez.

Al doilea zise şi el:

—Tată, regatul mi se cuvine mie, căci eu sunt aşa de leneş, încât atunci când stau lângă foc să mă încălzesc, abia când îmi ajunge focul la călcâie şi mă arde, îmi trag picioarele.

Al treilea zise:

—Tată, regatul mi se cuvine mie, căci eu sunt aşa de leneş, încât, dacă aş fi spânzurat şi aş avea funia în jurul gâtului, iar cineva mi—ar da un cuţit ca să—mi tai funia, m—aş lăsa mai curând spânzurat decât să ridic mâna şi s—o tai.

Când auzi una ca asta, regele spuse:

—Ei bine, fiule, tu eşti culmea leneviei, aşa că ţie ţi se cuvine moştenirea. Căci, de, cine a văzut rege harnic?

CIOBĂNAŞUL CEL ISTEŢ
(Das Hirtenbüblein// The shepherd boy)

A fost odată un ciobănaş şi ciobănaşului ăsta i se dusese vestea peste nouă ţări şi nouă mări pentru răspunsurile înţelepte ce le dădea la orice întrebare pe care i—o puneau oamenii. Şi nu ştiu cum să făcu de auzi şi împăratul despre înţelepciunea ciobănaşului. Dar vezi că el nu vru să se încreadă în spusele oamenilor, şi socoti că toate sunt numai zvonuri şi palavre. Şi ca să se încredinţeze unde stă adevărul, porunci să fie chemat la curte băieţandrul. Şi de cum se înfăţişă, îi zise cu blândeţe împăratul:
—Dacă o să fii în stare să—mi răspunzi la aste trei întrebări pe care ţi le—oi pune, să ştii c—o să te socotesc ca pe fiul meu şi—o să—ţi duci traiul cu mine, în castelul împărătesc!
—Prea bine — grăi cu sfiiciune băieţandrul. Da' n—ar vrea înălţimea voastră să—mi zică cum sună cele trei întrebări?
—Ba cum să nu! Prima sună astfel: „Câte picături de apă sunt în apa mărilor?"
—Măria ta, porunceşte să se astupe toate fluviile pământului, în aşa fel ca nici o picătură de apă să nu mai aibă putinţa de a se vărsa în mare mai înainte de—a o fi numărat—o eu, şi atunci o să—ţi spun fără greş câte picături sunt în toate mările.
Împăratul trebui să se mulţumească cu răspunsul, şi grăi mai departe:
—A doua întrebare sună astfel: „Câte stele sunt pe cer?"
—Daţi—mi o coală de hârtie, da' una mai mărişoară. Şi—apoi, cu pana prinse a face pe ea atâtea puncte şi punctuleţe, că de—abia se puteau zări. Dar de numărat, nici pomeneală să le fi putut număra, că de te uitai la ele mai mult, îţi jucau pe dinaintea ochilor.
—Atâtea stele sunt pe cer, câte puncte îs aici pe hârtie. Şi de nu mă credeţi, apucaţi—vă de le număraţi!...
Da' vezi că nimeni nu tu în stare şi împăratul trebui să se lase păgubaş. Şi atunci îi zise:
—A treia întrebare sună astfel: „Câte clipe are veşnicia?" Şi ciobănaşul pe loc îi răspunse:
—În Pomerania de Jos e un munte de diamant care are o oră de mers în înălţime, o oră în lăţime şi o oră în adâncime. Şi la fiecare o sută de ani vine la muntele ăsta o păsărică de—şi ascute ciocul. Şi când tot muntele va fi tocit, atunci va fi trecut prima clipă din veşnicie.
—Ai răspuns ca un înţelept la toate cele trei întrebări — grăi cu mulţumire împăratul — şi de—acu' înainte vei sta cu mine la palatul împărătesc şi te voi socoti ca pe propriul meu copil.

PLOAIA DE STELE

(Die Sterntaler// The star—money)

Era odată o fetiţă căreia îi muriseră mama şi tata şi ea rămăsese aşa de săracă, încât nu mai avea nicio cămăruţă unde să locuiască, nici un pat unde să doarmă, în sfârşit, nimic altceva decât hainele de pe ea şi bucăţica de pâine pe care unii trecători miloşi i—o dădeau din când în când.

Ea era însă o fetiţă bună şi credincioasă. Şi, cum era părăsită de toată lumea, plecă, cu Dumnezeu în gând, pe câmp, la voia întâmplării. La un moment dat se întâlni cu un om sărac care—i spuse:

—Dă—mi şi mie ceva de mâncare, sunt mort de foame. Ea îi dădu ultima bucăţică de pâine ce—o avea la ea, apoi zise: „Dumnezeu să te binecuvinteze", şi plecă mai departe.

În drum întâlni un copil care—i spuse:

—Mi—e tare frig la cap, dă—mi ceva să mă acopăr.

Fetiţa nu stătu mult pe gânduri, îşi luă căciuliţa de pe cap şi i—o dădu.

Şi iar apăru un copil gol—goluţ, tremurând de frig. Îi dădu hăinuţa ei şi plecă mai departe. Ajunse într—o pădure pe înserat; o femeie sărmană veni la ea şi fetiţa îi dădu şi cămăşuţa pe care o mai avea, gândind: „E noapte, nu mă vede nimeni, pot să stau şi dezbrăcată".

Şi, cum stătea ea aşa, deodată văzu deasupra capului o ploaie de stele care, când cădeau pe pământ, se prefăceau în monezi de aur. Din cer îi căzu la picioare o tunică ţesută din fir de aur şi un inel preţios. Ea îmbrăcă tunica, îşi puse inelul pe deget, apoi începu să adune monedele de aur; deveni, astfel, foarte bogată şi trăi apoi în belşug şi fericire toată viaţa.

HELERII FURAŢI
(Der gestohlene Heller// The Stolen Farthings)

Odată şedeau la masă mama, tata, copiii şi un bun prieten venit în vizită. Cum şedeau ei aşa mâncând şi vorbind ba de una, ba de alta, bătu ora douăsprezece. Atunci, străinul văzu cum uşa camerei se dă în lături şi în cameră intră un copil îmbrăcat în haine albe ca zăpada. Faţa îi era palidă. Nu se uită la ei, nu scoase nici un cuvânt, ci se duse în camera alăturată. La scurt timp se întoarse şi, la fel, fără să privească sau să spună vreun cuvânt, părăsi încăperea pe uşa prin care intrase. Şi a doua seară, şi a treia seară se întâmplă la fel. în cele din urmă, musafirul întrebă cine era copilul acela frumos care vine în fiecare zi la cină.

—N—am văzut nimic, spuse tatăl şi nici n—am habar cine ar putea fi. într—o seară, când copilul apăru iar, oaspetele i—l arătă, dar tatăl spuse că nu vede nimic, la fel şi mama şi ceilalţi copii. Atunci străinul se ridică de la masă, merse în camera alăturată, întredeschise uşa şi privi înăuntru. Acolo îl văzu pe copilul în alb stând pe podea şi scormonind cu degetul; când îl zări pe străin, dispăru.

Acu', prietenul povesti cu de—amănuntul ce văzuse, descriind copilul iar tatăl spuse:

—Ah, ăsta—i copilaşul meu iubit care a murit acum câteva săptămâni. Atunci se duseră, sparseră podeaua şi găsiră acolo câţiva *heleri* (bănuţi) pe care mama îi dăduse copilaşului, ca să—i dea unui cerşetor. Băiatul însă îi strânsese gândind: „nu se ştie când voi avea nevoie de aceşti bănuţi să cumpăr măcar câţiva pesmeciori". Şi, uite—aşa, bietul copilaş nu avea linişte în mormânt şi venea să—şi caute *helerii.*

Atunci părinţii dădură bănuţii unui om sărac şi de atunci copilul nu mai apăru niciodată.

CUM SĂ—ŢI CAUŢI O NEVASTĂ

(Die Brautschau // Looking for a Bride; Choosing a Bride; Brides on Their Trial)

Era odată un cioban tânăr care voia să se însoare numaidecât. îşi aduse el aminte de trei surori pe care le ştia de mult, una mai frumoasă decât cealaltă, şi nu se hotăra pe care dintre ele s—o aleagă. Atunci îi ceru sfatul mamei lui, iar aceasta îi zise:

—Invită—le pe toate trei la tine, pune—le dinainte un caş cu tot cu coajă şi vezi cum taie fiecare din el.

Zis şi făcut. Prima tăie caşul cu tot cu coajă, a doua îndepărtă în pripă coaja dar, cum făcuse în grabă treaba, tăiase pe lângă coajă şi multă brânză pe care apoi o aruncă; a treia îndepărtă cu atenţie coaja de pe caş, nici prea mult, nici prea puţin.

Ciobănaşul îi povesti cele văzute mamei lui.

—Ia—o pe a treia de nevastă!

Şi aşa făcu ciobănaşul. Şi trăiră fericiţi şi mulţumiţi până la sfârşitul vieţii.

CE LUNECĂ PE JOS
(Die Schlickerlinge// The Hurds; Odds and Ends)

Era odată o fată frumoasă, dar leneşă şi delăsătoare. Când torcea in, dacă firul se înnoda, nu—l desfăcea; lăsa firul tors să cadă în dezordine pe pământ, în loc să—l facă ghem, şi aşa mai departe.

Acu', era şi o slujnică harnică; într—o zi, ea luă inul, îl curăţă, îi scoase nodurile şi apoi ţesu din el o pânză foarte subţire. Din pânză îşi făcu o cămăşuţă albă şi frumoasă.

Între timp, un tânăr venise în petit la fata aceea frumoasă şi leneşă şi trebuia să aibe loc nunta. în ajunul cununiei, slujnica cea harnică se îmbrăcă în rochia ei de in şi începu să danseze. Mireasa îi spuse:

Ah, cum poate—o slujnicuţă
Să danseze—n cămăşuţă?

Mirele auzi vorbele ei şi întrebă mireasa ce vor să însemne. Ea îi spuse că slujnica luase inul tors de ea şi aruncat pe podea şi—şi ţesuse din el o cămăşuţă.

Atunci, mirele se uită la fata cea leneşă, apoi la cea harnică şi, renunţând la bogăţia celei leneşe, se însura cu cea săracă şi harnică.

RÂNDUNELUL ŞI PUIŞORII LUI

(Der Sperling und seine vier Kinder// The sparrow and his four children)

Un rândunel avea în cuibul lui patru puişori. Când ajunseră deja în stare să zboare, „băieţii" părăsiră cuibul şi—şi luară zborul în vânt. Rândunelul suferea că—i plecaseră fiii în lume, că nu—i mai putea feri de primejdii ca înainte.

Toamna, în lanul de grâu, veniră patru rândunele şi erau tocmai fiii lui pe care—i recunoscu de îndată. Toţi zburară fericiţi spre cuibul părintesc.

—Ah, copiii mei, câte griji mi—am făcut toată vara gândindu—mă că aţi zburat în lume fără ca eu să vă fi învăţat ce aveţi de făcut în viaţă. Ascultaţi ce vă spun: pentru o pasăre mică primejdia—i totdeauna mare.

Apoi rândunelul—tată îl întrebă pe fiul cel mare ce făcuse, pe unde umblase vara, ce mâncase şi aşa mai departe.

—M—am dus în grădini, am căutat insecte şi viermişori până ce s—au copt cireşele. Apoi n—am avut probleme.

—Ei, fiule, n—ai mâncat rău, dar al fost mereu în pericol, vezi, de aceea mi—am făcut griji, pentru că prin grădini se plimbă oameni cu nişte prăjini lungi cu o găurică în vârf şi cu ele prind păsărele mici ca tine.

—Da, zice rândunelul tânăr, dar dacă în găurica aceea ar fi lipită o frunză? Ei, ce zici?

—Unde ai văzut aşa ceva? se miră rândunelul—tată.

—În grădina unui negustor, zise rândunelul—fiu.

—Ei, fiule, negustorii—s oameni umblaţi. Ai devenit om de lume, ai învăţat cum se mişcă azi oamenii, trebuie numai să fii atent şi să nu te încrezi prea tare în forţele tale, adică să nu ţi—o iei în cap.

Apoi rândunelul—tată îl întrebă pe cel de al doilea fiu:

—Tu ce—ai făcut, dragul tatei, pe unde ai umblat?

—Pe la curţile regilor, zise rândunelul—fiu.

—Ei, fiule, rândunelele nu prea au ce căuta în locurile unde este mult aur, catifea, mătase, metereze, platoşe, şoimi. Locul lor este pe câmp sau în grajd la cai, acolo se pot ascunde în fân dacă sunt în pericol; dar tot mai bine e să stea pe lângă o treierătoare, acolo sunt boabe din belşug şi pot mânca pe săturate.

—Da, dar dacă grăjdarii afânează iarba şi se pun caii pe halit, abia de mai rămâne ceva neînghiţit de ei.

—Unde ai văzut tu aşa cai nesătui?

—La curte, caii de călărie.

—Ei, fiul meu, aşa—i la curte, ai dreptate. Dar dacă tu ai fost la domnii aceia mari şi nu ţi—ai pierdut nici o pană, înseamnă că poţi merge mai departe în lume, fără griji, numai fii atent, este o vorbă din bătrâni care spune că lupii îi mănâncă ades şi pe câinii cei mai isteţi.

Apoi veni rândul celui de al treilea rândunel—fiu să—i povestească tatălui său ce făcuse prin lume:

—Tu unde ţi—ai căutat norocul?
—Pe şosele şi drumuri, am căutat saci cu grâu sparţi şi găleţi cu măzăriche şi m—am hrănit foarte bine.
—Da, într—adevăr, o hrană bună. Cu toate astea, să fii atent şi să te uiţi mereu în jur: când se apleacă cineva să ia o piatră, tu să nu mai rămâi mult acolo.
—Ei, bine—ar fi, dacă nu ar purta ei pietrele în traistă sau în buzunare!
—Unde ai văzut aşa ceva?
—La mineri. Când ies din mină au buzunarele pline.
—Da, vezi, dacă ai trăit printre mineri şi nu răsfăţat în cuibuşorul tău, ştii şi asta. Fii foarte atent şi ia lucrurile cât mai în serios.
În sfârşit, veni la rând al patrulea fiu.
—Tu, guralivule, ai fost mereu mai prostuţ şi mai slăbuţ decât ceilalţi. Rămâi cu mine, lumea—i plină de păsărele, eu însă sunt singur. Ai să cauţi ca mai înainte musculiţe şi păianjeni şi vei fi în siguranţă, iar eu voi fi fericit.
—Tată dragă, fericit cel ce se hrăneşte fără să facă pe nimeni să sufere; şi nici un uliu, vultur sau altă pasăre de pradă n—au să—i facă vreun rău, atâta vreme cât el îşi caută cinstit hrana şi se roagă şi—i mulţumeşte lui Dumnezeu care este creatorul şi stăpânul tuturor păsărilor şi care ia aminte până şi la rugăciunile micilor corbi, căci fără voia lui până şi puiul de corb ar cădea pe pământ ca un fir de măzăriche!
—Unde ai învăţat toate astea?
—Când vântul m—a smuls din cuib, am ajuns într—o biserică. Acolo am cules mai întâi ţânţarii şi muştele prinse în pânza de păianjen, la ferestre, apoi am început să ascult predica. Părintele mi s—a părut vara foarte bine hrănit şi iarna la cald adăpostit. Şi ce frumos vorbea!
—Păi dacă—i aşa, du—te la biserică, fiul meu, zboară la biserică şi haleşte tot ce—i pe acolo: muşte, ţânţari, păianjeni şi apoi ciripeşte—i şi tu, ca părintele, o rugăciune lui Dumnezeu şi ai să te simţi sătul şi la adăpost chiar dacă ar fi toată lumea plină numai de păsări de pradă.

Căci cine Domnului îşi încredinţează lucrarea,
Tace, suferă, aşteaptă, se roagă şi face bine.
Cine păstrează credinţa şi conştiinţa curată are
Pe acela îl apără Dumnezeu şi la el ţine.

ŢARA MINCINOŞILOR SAU LUMEA PE DOS
(Das Märchen vom Schlaraffenland// The tale of Cockaigne)

Într—o ţară nu prea îndepărtată, în timpurile când Roma şi Lateranul (palatul papilor de altă dată) atârnau de un fir de mătase, mergeam şi vedeam multe: cum, de pildă, un om fără picioare alerga pe un cal iute şi cum cu o sabie foarte ascuţită făcea un pod. Tot în ţara aceea am văzut un măgăruş cu nas de argint care alunga din spate doi iepuri iuţi, sau un tei pe care creşteau plăcinte calde. Apoi am văzut o căprioară bătrână şi uscată care ducea pe ea o sută de butoaie cu untură şi şaizeci de butoaie cu sare. Ei, am minţit sau nu de—ajuns? Bine, să continuu. Am văzut un plug fără cal şi boi, un copil de patru ani care arunca pietre din Trier la Regensburg şi un uliu care înota în Rin. Apoi am auzit peşti care vorbeau aşa de tare, că se auzea la cer; cum într—o vale curgea din vârful unui munte un râu de miere; cum două ciori coseau iarba pe o câmpie şi două muşte construiau un pod; cum doi porumbei sfâşiau un lup, doi copii aruncau doi iezi şi două broaşte treierau cereale; sau doi şoareci care hirotoniseau un episcop şi două pisici care—i zgâriau limba unui urs; sau un melc ce veni în fugă şi bătu zdravăn doi lei sălbatici; sau un bărbier care a tuns barba unei femei şi doi sugari care îi porunceau mamei lor să tacă din gură; sau doi ogari care scoteau o moară din apă iar o mârţoagă şmecheră stătea lângă ei şi zicea că foarte bine fac; sau, într—o curte, cum caii băteau grâul cu copitele iar două capre coceau pâine în cuptor. Şi tot aşa.

Cucurigu
Cocoşul a strigat
Povestea cu minciuni s—a terminat.

POVEŞTILE MINCINOASE ALE LUI DITHMAR
(Das dietmarsische Lügenmärchen// The Ditmarsch tale of wonders)

Vreau să vă povestesc şi eu ceva. Am văzut două găini fripte care zburau prin aer, aveau pântecele spre cer şi spinarea spre iad; apoi am văzut o nicovală şi o piatră de moară înotând în Rin, foarte încet şi delicat; sau o broască împingând un plug, de Rusalii, pe gheaţă; sau trei flăcăi care voiau să prindă un iepure, unul avea cârje, altul catalige, unul era surd, altul orb, al treilea mut. Vreţi să ştiţi ce s—a întâmplat? Chiorul e cel care a zărit mai întâi iepurele de câmp alergând, mutul l—a strigat, iar paraliticul l—a prins de guleraş; sau nişte navigatori care pluteau cu corabia cu pânzele întinse pe uscat: au ajuns pe un deal şi acolo, din păcate, s—au înecat; sau un rac care alerga după un iepure pe un acoperiş unde era o vacă; sau la ţară am văzut muşte cât caprele de aici.
Acu', dragii mei, daţi drumul la fereastră să iasă minciunile prin ea.

O POVESTE — GHICITOARE
(Rätselmärchen// A Riddling Tale)

Trei femei au fost transformate odată în flori de câmp, dar numai uneia dintre ele i s—a dat voie să meargă acasă în fiecare noapte. Imediat însă ce apăreau zorii, ea trebuia să se întoarcă alături de tovarăşele ei de pe câmpie şi să devină iarăşi floare.

Într—o zi, ea i—a pus soţului ei :"Dacă vii în astăzi pe câmp şi mă culegi, voi fi liberă şi voi putea rămâne pentru totdeuna, zi şi noapte, împreună cu tine. Bărbatul a reuşit să îşi dea seama de îndată care dintre cele trei flori era nevasta lui.

Ghicitoare: Cum de a putut el să îşi aleagă soţia, cu atât mai mult cu cât cele trei flori erau identice?

Răspunsul ghicitorii: Pentru că nevasta fusese acasă toată noaptea, roua nu căzuse peste ea, aşa cum li se întâmplase celorlalte două flori, iar soţul a ştiut astfel fără nici o îndoială cum să o recunoască.

ALBĂ CA ZĂPADA ŞI ROŞIE CA TRANDAFIRUL(Albă şi Răsura; Nalba şi Răsura; Trandafirul alb şi Trandafirul roşu)

(Schneeweißchen und Rosenrot// Snow—White and Rose—Red)

A fost odată ca niciodată o femeie sărmană, văduvă, ce trăia într—o căsuţă sărăcăcioasă.

Lângă coliba ei era o grădină cu două tufe de trandafiri: una albă şi cealaltă roşie.Femeia le îndrăgea nespus şi le îngrijea deopotrivă.

Şi pentru că femeia avea două copile frumoase, le—a numit pe una Alba ca Zăpada şi pe cealaltă Rosie ca Trandafirul.

Fetele erau bune şi fericite. Albă ca Zăpada era mai liniştită şi binevoitoare şi rămânea mereu acasă cu mama ei, ajutând—o la treburi.

Roşie ca Trandafirul era plină de viaţă şi alerga mereu pe câmpuri şi prin pădure după fluturi, flori şi poame.

Însă atunci când ieşeau împreună, fetele se ţineau mereu de mână şi spuneau:

—Nu ne vom despărţi niciodată!

—Vom împărţi tot ce avem!

Uneori, mergeau în pădure să adune fragi şi nici un animal nu le făcea niciun rău, ba chiar se împrieteneau cu ele.

Dacă se înnopta şi nu mai puteau găsi drumul spre casă, se culcaseră pe iarbă şi mamei lor nu îi era teamă pentru ele.

Într—o dimineaţă, după o noapte petrecută în pădure, s—au trezit cu un copilaş frumos lângă ele, care, după ce le—a privit fără să spună un cuvânt, a dispărut în pădure.

Şi fetele şi—au dat seama, că adormiseră aproape de o prăpastie, unde ar fi putut cădea, noaptea..

După ce i—au povestit mamei, aceasta le—a spus:

—Cu siguranţă, a fost un înger păzitor, care a avut grijă să nu păţiţi nimic rău!

Căsuţă în care locuiau cele trei femei, era curată de—ţi era mai mare dragul să stai în ea.

Vara, Roşie ca Trandafirul, împodobea casa cu flori şi iarna Alba ca Zăpada făcea un foc grozav în soba.

Seara, mama le citea dintr—o carte, iar fetele ascultau cu multă atenţie.

Într—o seară, cineva a ciocănit la uşa lor.

—Trebuie să fie vreun călător care are nevoie de adăpost. Repede, Roşie ca Trandafirul, deschide uşa!

Roşie ca Trandafirul a deschis uşa şi a văzut un urs care—şi băgase capul în tocul uşii..

Femeile s—au speriat cumplit, fetele s—au ascuns, dar ursul a început să vorbească cu glas

omenesc:

—Nu vă temeţi, nu vă fac nici un rău! Am îngheţat de frig şi vă rog, doar, să mă lăsaţi puţin să mă încălzesc la focul vostru..!

Mamei i s—a făcut milă de urs..:

—Vino lângă foc, i—a spus mama şi apoi şi—a chemat fetele din ascunzători şi le—a liniştit.

Fetele i—au scos mai apoi zăpada lipită de blană, s—au împrietenit cu ursul şi au început să se joace cu el: se rostogoleau pe spinarea lui, făceau tot felul de giumbuşlucuri..

Şi de atunci, ursul venea în fiecare seară şi înnopta la ele.

Dar când primăvara a sosit, ursul le—a spus fetelor:

—Nu mai pot sta cu voi vara, trebuie să plec în pădure, să—mi păzesc comorile de piticii cei răi. Căci iarna, când pământul este îngheţat, ei nu pot ieşi la suprafaţa pământului, dar vara ei jefuiesc pe oricine..

Fetelor le părea rău că ursul trebuia să plece...

Ursul, în grabă, şi—a agăţat blana în clanţa uşii şi o bucată din ea a rămas ca o amintire pentru fete.

Albei ca Zăpada însă i se părea că acea bucăţică de blană sclipea ca aurul şi a pus—o într—o cutiuţă la păstrare.

Nu după mult timp, mama le—a trimis în pădure pe fete, după lemne.

Şi ele au găsit un copac uscat prăbuşit şi lângă el ceva sarea încolo şi încoace prin iarbă.

După ce s—au apropiat, fetele au văzut un pitic cu o faţă bătrână şi vestejita şi cu o barbă foarte, foarte lungă. Capătul bărbii era prins într—o ramură şi piticul nu putea să scape.

—Ce faceţi acolo, veniţi şi ajutaţi—mă?!

—Ce faci aici, piticule?a întrebat Roşie ca Trandafirul

—Gâscă proastă, mi—am prin barbă într—o crăpătură când voiam să tai buşteanul. Şi voi, feţe palide, râdeţi!Ce rele sunteţi!

Chiar dacă râdeau fetele, bune la inimă, au încercat să—l ajute, dar n—au reuşit. În final, Alba ca Zăpada a scos din buzunar un foarfece şi i—a tăiat vârful bărbii.

Când piticul s—a simţit eliberat a apucat o traistă ascunsă la rădăcina copacului, plină cu aur şi a plecat bombănind :

—Ce prostie, să—mi taie mie barba..!

În altă zi, când fetele doreau să prindă peşte la pârâu, au zărit ceva, ca un fluture uriaş lângă apă.

Cine credeţi că era? Piticul.

—Ce faci aici?Poate cazi în apă!

—Nu vezi că peştii vor să mă tragă la fund? i—a spus piticul.

Şi într—adevăr, un peşte mai mare îl apucase de barbă şi îl trăgea fără să reuşească să—l scufunde.Dar nici piticul nu reuşea să scoată peştele prins de barbă.

Fetele au tot încercat să—l scape şi în cele din urmă au scos iar foarfecele şi au mai tăiat încă o bucată din barbă piticului.

—E bine să ciuntiţi aşa un om? a strigat piticul. Mai aveţi de gând să mă slutiţi mult?

Şi spunând acestea a ridicat un sac cu perle din tufişuri şi a plecat ca neghiobul în drumul lui.

După vreo două zile, mama le—a trimis pe fete în oraş să cumpere ace, aţă, dantelă şi panglici.

Fetele au ajuns pe un drum unde se aflau mai multe pietre şi o pasăre uriaşă din cer încerca să aterizeze pe una dintre pietre.Un strigăt puternic şi binecunoscut fetelor s—a auzit.

Pasărea uriaşă îl prinsese pe pitic şi se pregătea să zboare cu el.

Copilele au început să tragă de pitic până când vulturul a dat drumul prăzii sale.

—Mi—aţi rupt haina,gâşte proaste!Nu puteaţi fi mai atente?

Şi a apucat un sac plin cu pietre preţioase şi a intrat într—o gaură neştiută de nimeni.

Fetele şi—au văzut de treburi ,dar la întoarcere au găsit pietrele preţioase scăpate de pitic din sac.Pietrele străluceau în toate culorile şi copilele nu puteau să nu le admire.

—Ce vă tot uitaţi aşa? s—a răstit piticul apărut de nicăieri.

Şi tot le certa şi strigă la ele când deodată un urs negru s—a năpustit din pădure asupra piticului.Piticul a început să—l implore pe urs:

— Dragă ursule, cruţă—mi viaţa, îţi dau cele mai frumoase bijuterii, dar lasă—mă în viaţă, că nu îţi ajung nici pe—o măsea. Mai bine ia—le pe fetele astea două care cred că sunt mult mai bune la gust şi mănâncă—le, a spus cu răutate piticul.

Ursul i—a tras doar o singură laba piticului şi acesta nu a mai mişcat. Şi le—a strigat pe fete, prietenele lui:

—Alba ca Zăpadă, Roşie ca Trandafirul, nu vă fie frică, sunt eu, aşteptaţi—mă!

Şi când fetele s—au reîntâlnit cu ursul, acesta a aruncat blana de urs şi a apărut un bărbat chipeş îmbrăcat numai în aur.

—Sunt un prinţ, iar piticul acela mi—a furat comorile şi m—a blestemat.

Trebuia să trăiesc ca un urs în pădure până la moartea lui, dar acum blestemul a căzut.

Albă ca Zăpada s—a măritat cu prinţul,i,ar Roşie ca Trandafirul cu fratele acestuia şi au împărţit comoara piticului.

Mama fetelor a trăit liniştită şi fericită alături de fetele ei, luând cu ea la palatul în care locuiau cele două fete şi cele două tufe de trandafir mult—iubite.

SERVITORUL CEL DEŞTEPT
(Der kluge Knecht// The wise servant)

Fericit stăpânul care are un servitor ascultător şi destul de deştept ca să facă şi ce—l taie capul; aceluia îi merg toate din plin.

Un asemenea Hans deştept fu trimis odată de stăpânul lui să caute o vacă ce nu se întorsese acasă de la păşune împreună cu celelalte. El întârzie mult şi stăpânul se gândi că Hans al lui cel credincios şi deştept îşi dă toată osteneala ca să găsească vaca rătăcită. Dar cum nu mai apărea, stăpânul începu să se teamă că i s—a întâmplat ceva şi plecă el însuşi să—l caute.

După multă umblătură, în sfârşit, îl zări pe servitor care alerga de ici—colo pe câmp.

—Păi, dragul meu Hans, zise stăpânul, tot n—ai găsit vaca după care te—am trimis?

—Nu, domnule, nici n—am găsit vaca, nici n—am căutat—o!

—Dar atunci ce—ai făcut, Hans?

—Am făcut ceva mai bun şi am găsit, din fericire, ceva mai bun.

—Ce anume, Hans?

—Trei mierle!

—Şi unde—s?

—Pe una o văd, pe alta o aud şi pe alta o fugăresc.

Băieţi, băgaţi bine de seamă, dacă nu veţi face ce vă spune stăpânul, ci doar ce vă dă prin minte, veţi păţi ce—a păţit bietul Hans. Vai de pielea lui!

RACLA DE CLEŞTAR(Sicriul de sticlă)
(Der gläserne Sarg// The Glass Coffin)

S—a întâmplat odată ca un croitor să plece în lume. Şi—ntr—o bună zi s—a nimerit să ajungă într—o pădure întinsă. Nimeni să nu spună că un biet croitor nu poate să ajungă departe şi la mare cinste, ca mare greşeală ar face!... Şi cum nu cunoştea drumurile prin pădure, la un moment dat s—a rătăcit. Peste puţin timp s—a lăsat noaptea şi, de voie de nevoie, a trebuit să—şi caute un culcuş în singurătatea aceea. Şi era o beznă că nu vedeai la doi paşi site apucau fiorii.

Acu , nu—i vorbă, i—ar fi fost plăcut să doarmă pe muşchiul moale, dar teama de fiarele sălbatice nu—i dădea pace. Într—un sfârşit, se hotărî să petreacă noaptea într—un copac. Cauta el, pe dibuite, un copac înalt şi, căţărându—se până în vârf, îi mulţumi Domnului că avea cu el fierul de călcat. Ca de nu l—ar fi avut, vântul, care sufla năprasnic printre crengile copacilor, l—ar fi dus cu el cine ştie unde. După ce stata vreo câteva ore bune pe culcuşul acela de frunzare, cu inima cât un purice şi abia ţinându—se să nu cadă, numai ce zări licărind o luminiţă ce părea că vine de foarte aproape. Şi socotind că acolo trebuie să fie o aşezare omenească şi că s—ar simţi mult mai bine într—un ungher cât de mic decât pe crengile unui copac, se dădu jos cu băgare de seamă şi—o lua pe urmele razei aceleia de lumină. Şi călăuza asta luminoasa îl duse la o căscioară împletită din trestie şi papură. Îşi făcu el inima şi bătu cu curaj la uşă, şi uşa odată se dădu de perete. Şi—n lumina care veni dinăuntru, croitorul nostru văzu un omuleţ bătrân şi încărunţit, care purta un gheroc din petice de toate culorile.

—Cine eşti şi ce cauţi pe—aici?!... se făcu auzit glasul hârşiit al moşneagului.

—Sunt un biet croitor pe care l—a prins noaptea în sălbăticimea asta, şi te—aş ruga din suflet să mă adăposteşti până dimineaţa în coliba, dumneatale primitoare.

—Vezi—ţi mai bine de drumul tău, răspunse bătrânul, morocănos, că nu vreau să am de—a face cu ai de hoinăresc fără nici un căpătâi!... Caută—ţi culcuş în altă parte!

Nici nu—şi termină bine vorbele, ca şi vru să—i trântească uşa în nas. Dar croitorul îl apucă de pulpana gherocului şi începu a—l ruga atât de stăruitor, ca moşneagul, care nu era chiar atât de hain la inimă pe cât voia să pară, se învoi, în cele din urmă, şi—l lăsa în colibă. Apoi îi dădu să mănânce şi—i făcu într—un colţişor un culcuş cum nu se mai poate de bun. Şi fiindcă era trudit tare şi abia—şi simţea oasele, croitoraşul adormi somn fără vise, până dimineaţa. Şi poate că nu s—ar fi sculat nici atunci, de n—ar fi sărit din somn, speriat de—o larmă înfiorătoare. Prin pereţii subţiri ai căscioarei răzbăteau tot soiul de strigăte şi de mugete puternice, că te prindea groaza, nu alta... Apucat de—un curaj neaşteptat, croitoraşul sari din aşternut şi, îmbrăcându—se în grabă, dădu buzna afară. Şi ce credeţi că—i fu dat să vadă? Un coşcogea taur, negru cum îi smoala, şi—o mândreţe de cerb încleştaţi într—o luptă aprigă!... Şi cu atâta furie se repezeau unul asupra celuilalt, ca pământul se cutremura şi duduia de tropotul lor şi văzduhul răsuna de răcnetele lor turbate. Se bătură ei aşa care pe care, multă vreme, şi croitoraşul nu putu să—şi dea seama care din ei doi o să iasă învingător. Dar, în cele din urmă, cerbul fu mai ager şi—l străpunse pe taur cu coarnele. Cu un muget îngrozitor, taurul se prăbuşi la pământ, dar cerbul nu—l slăbi câtuşi de puţin, ci—i mai dădu câteva lovituri, până ce—l văzu dându—şi sufletul.

Croitoraşul încă nu—şi revenise din uimire şi stătea locului, parcă încremenit, când, deodată, îl văzu pe cerb venind înspre el în salturi mari... Şi mai înainte de—a putea fugi, cerbul se repezi la croitoraş şi aproape că—l lua în furculiţă cu coarnele lui mari. Şi—apoi, pune—te pe fugă!.. Şi goni cerbul peste bolovani şi ponoare, şi trecu vai, şi dealuri, şi păduri, şi câmpii, parcă mâncând pământul... Ca să nu cadă cumva, croitoraşul se încleştase cu amândouă mâinile de capetele coarnelor, dar de gândit, la nimic nu se mai gândea... Se lăsase în voia sorţii. Şi tot timpul i se părea că zboară... într—un sfârşit, cerbul se opri în faţa unui perete de stâncă şi, încetişor, îl lăsă pe croitoraş pe—o movilită. Şi multă vreme îi trebui croitoraşului până să—şi vină în fire, că era mai mult mort decât viu din pricina hurducăturilor şi—a groazei prin care trecuse. După ce—l văzu că şi—a revenit oarecum, cerbul îşi repezi coarnele într—o uşă care se afla în stâncă, şi—o izbi atât de puternic, ca odată sari uşa în lături. Şi ce să vezi, limbi groase de flăcări izbucniră dinăuntru, urmate de valuri—valuri de aburi deşi, care—l învăluiră pe cerb, ascunzându—l privirilor!... Acu , croitoraşul nu ştia ce să facă şi încotro să se îndrepte, ca să iasă din acea pustietate şi să ajungă iar între oameni. Şi—n timp ce stătea el aşa, cu inima îndoită, şi nu era în stare să ia vreo hotărâre, numai ce auzi un glas care venea parcă din stânca.

Şi—i strigă glasul acela:

—Hai, intra fără teamă, că n—o să păţeşti nimic! La început, croitoraşul şovăi, dar mai apoi, minat parcă de o putere ascunsă, de un îndemn lăuntric, se supuse acelui glas îmbietor. Paşi pragul uşii de fier şi curând ajunse într—o sală largă, că abia îi puteai da de capăt. Acoperişul şi pereţii, şi duşumelele sălii asteia erau din bucăţi pătrate de marmură care, de şlefuite ce erau, scânteiau de—ţi luau ochii. Şi pe fiecare pătrat se aflau săpate nişte semne necunoscute. Croitoraşul cata cu de—amănuntul la toate, mut de uimire, şi tocmai se pregătea să iasă afară, când auzi din nou glasul acela. Şi—i spuse glasul:

—De vei păşi pe piatra ce se afla în mijlocul sălii, să ştii că vei avea parte de o mare fericire! Cum lepădase frica şi—şi simţea bătându—i în piept o inimă vitează, croitoraşul dădu urmare poruncii. Sub picioarele lui lespedea începu parcă să se desprindă de celelalte şi apoi coborî încet în adâncime. când lespedea se opri, croitoraşul îşi aruncă privirea de jur împrejur şi se văzu într—o sală la fel de lungă şi de spaţioasă ca şi cea de sus. Numai că aici erau mai multe la care să—ţi rămână ochii şi inimă... În pereţi erau săpate nenumărate firide şi—n firidele astea stăteau nişte carafe de sticla străvezie, pline c—un fel de licoare colorată, ori c—un fum albăstrui... Pe pardoseala sălii se înălţau, una în faţa alteia, doua sipete mari de cleştar, şi sipetele astea îndată îi stârniră curiozitatea. Şi—n timp ce se îndrepta spre unul din ele, numai ce zări înăuntru o clădire frumoasă, care semăna c—un castel, înconjurată de tot felul de acareturi, de grajduri şi hambare şi de o mulţime de alte lucruri care—ţi încântau ochii.

Totul era nespus de mic şi lucrat într—un chip atrăgător şi cu foarte multă grijă, de parcă ar fi ieşit din mina iscusită a unui mare meşter, care sculptase fiecare lucruşor cu cea mai mare exactitate. De nu s—ar fi auzit încă o dată glasul acela, croitoraşul ar mai fi zăbovit încă multă vreme să privească aceste minunăţii nemaivăzute. Vezi însă ca glasul îi porunci să se întoarcă şi să—şi îndrepte privirile spre celălalt sipet de cleştar. Acu , nici nu vă pot spune cât de nemărginita îi fu mirarea când văzu înăuntru o fată de—o rară frumuseţe... Şi cum şedea ea cu gura uşor întredeschisă, părea că doarme. Şi era toată înfăşurată în părul ei lung şi auriu, ca—ntr—o mantie de preţ... Ochii îi erau închişi, dar culoarea vie şi însufleţită a feţei şi o panglică pe care răsuflarea o făcea să freamăte nu lăsau nici o îndoială asupra faptului că trăieşte. Croitoraşul căta la fata cea frumoasă, cu inima bătându—i de uimire şi încântare... Şi numai ce deschise ea ochii. Şi când îl văzu pe flăcău, tresări şi dădu un ţipăt de spaimă şi de bucurie.

— O, Doamne, striga fata, se apropie ceasul izbăvirii mele!... Hai repede, repede, ajută—mă să scap din temniţa asta!... Dacă tragi zăvorul raclei ăsteia de cleştar, atunci sunt scăpată! Croitorul o ascultă fără şovăire, şi de îndată ce nu se mai afla sub lăcata, fata cea frumoasă ridica uşurel capacul de cleştar şi se sălta din racla. Apoi fugi într—un ungher al sălii şi se

înfăşura într—o mantie largă. Dar nu stătu mult acolo şi, aşezându—se pe—o lespede, îl îndemna pe flăcău să se apropie de ea. Şi după ce flăcăul îi veni în preajmă, fata îl sărută prieteneşte şi—i spuse:

Izbăvitorul meu cel mult dorit, Cerul te—a îndreptat spre mine ca să pui capăt suferinţelor pe care le îndur de atâta amar de vreme. Şi din ziua când ele or lua sfârşit, or începe să curgă zilele fericirii tale. Cerul mi te—a hărăzit ca soţ şi—ţi vei petrece viaţa alături de mine, care te—oi iubi până la moarte. Şi vei fi încărcat de toate bunurile pământeşti, şi—o netulburata bucurie îţi va umple inima. Da acum aşează—te lângă mine, ca a venit timpul să asculţi povestea vieţii mele. Sunt fiica unui conte cu stare, şi am avut nenorocul să rămân orfana la o vârstă tare fragedă. Şi când au închis ochii părinţii mei, ultima lor dorinţă a fost să fiu dată în grija fratelui meu mai mare, care m—a şi crescut, dealtfel. Ne iubeam mult şi atât de bine ne potriveam la gusturi şi—n felul de—a gândi, că am luat hotărârea să nu ne căsătorim niciodată, ci să rămânem împreună până la sfârşitul vieţii. Din casa noastră nu lipseau niciodată musafirii, şi megieşii şi prietenii ne calcau adesea pragul. Şi fata de toţi eram la fel de ospitalieri. Şi se întâmpla ca într—o seară să vină călare un străin şi să bată la poarta castelului. Şi sub motiv că—i e fugarul obosit şi nu mai poate ajunge până la satul vecin, ne ruga să—l adăpostim peste noapte. Om eşti, nu poţi lăsa pe—un drumeţ în uliţă, fără adăpost, şi i—am îndeplinit rugămintea cu toată cuviinţă cuvenită. Acu , omul era isteţ la minte şi priceput la poveşti... Şi—n timpul cinei ne ţinu de urât cu tot felul de povestiri, în chipul cel mai plăcut cu putinţă. Şi atât de mult îi plăcu fratelui meu, că nu se îndura să—l lase să plece, şi—l rugă să mai rămână la noi câteva zile. Şi după câteva clipe de şovăială, oaspetele încuviinţă. Am stat noi la masă până seara târziu şi într—un sfârşit a venit vremea să ne ducem la culcare. Fratele meu l—a condus pe străin în camera lui, iar eu m—am grăbit să ajung la iatacul meu, că eram obosită grozav şi ardeam de dorinţa de a—mi odihni cât mai curând mădularele pe pernele cele moi. Abia aţipisem şi deodată am fost trezită de dulceaţa unui cântec armonios şi plin de farmec. Şi cum nu mă dumeream de unde poate să vină, am dat s—o strig pe slujnica mea de credinţă, care dormea în încăperea vecină. Dar, spre mirarea mea, mi—am dat seama că—mi este peste putinţă s—o fac.

O greutate, de parcă ar fi fost o lespede, mă apasă cu putere pe piept şi—o forţă necunoscută mă robea ei cu totul, că nu mai eram în stare să scot nici cel mai mic sunet, necum să vorbesc. Şi chiar în acelaşi timp am desluşit la lumina opaiţului chipul străinului. Pasămite, se strecurase înăuntru, trecând prin cele două uşi care erau straşnic zăvorite... Străinul nu întârzie să se apropie de mine şi—mi spuse că, prin vrăjile diavoleşti care—i stăteau în putinţă, a făcut să răsune până la mine în încăpere acea muzică dulce. Şi ca ea avusese darul de a mă trezi. Şi mai adăugă el că pătrunsese prin toate broaştele şi zăvoarele în iatac, arzând de dorinţa de a—mi oferi inima şi mâna lui...

Şi atât de mare era dezgustul pe care—l simţeam fata de vrăjile lui, că mi s—a pecetluit gura şi nu i—am putut da nici un răspuns. Un timp el rămase nemişcat, de parcă ar fi fost o stână de piatră, şi parcă aştepta de la mine un răspuns care să—i fie pe plac. Da cum eu nu—mi descleştam gura şi tăceam chitic, începu să strige la mine, furios, ca o să se răzbune cumplit şi c—o să găsească. destule mijloace ca să—mi înfrângă trufia. Şi după ce făcu spume la gura de furie, se făcu nevăzut. Am petrecut o noapte plină de zbucium şi abia spre dimineaţă am pus capul jos şi—am aţipit. când m—am trezit, am dat fuga la fratele meu ca să—i aduc la cunoştinţa cele întâmplate, dar nu l—am mai aflat în camera lui.

L—am întrebat atunci pe slujitorul lui unde e, şi acesta mi—a spus că plecase în zori la vânătoare, împreună cu oaspetele străin. Şi odată mi—a trecut un fior prin inima şi ceva îmi spunea c—o să se întâmple o nenorocire. M—am îmbrăcat repede şi—am poruncit să mi se înşeueze calul pe care călăream de obicei. Apoi, însoţită doar de—un slujitor, am pornit în galop înspre pădure. Şi, ca un făcut, calul slujitorului se poticni de o buturugă şi—şi rupse un picior. Omul nu mai putu să mă urmeze şi mi—am continuat drumul singura, gonind fără

contenire. Şi după o rarişte de fagi, numai ce—l zării pe oaspetele cel străin venind înspre mine şi ducând după el o mândreţe de cerb. Îl întrebai unde l—a lăsat pe fratele meu şi cum de—a izbutit să prindă vietatea asta din ochii căreia şiruiau lacrimile... Da în loc să—mi răspundă omeneşte, străinul începu a râde în hohote, de hăui pădurea. Atunci m—a apucat şi pe mine furia şi, scoţând un pistol ce—l aveam la mine, l—am îndreptat spre fiară de om şi am tras în el. Dar, ca un făcut, după ce se izbi de pieptul lui, glonţul sări înapoi şi intră în capul fugarului meu... M—am prăbuşit la pământ şi—n ast timp străinul prinse să murmure câteva cuvinte care mă făcură să nu mai ştiu de mine, şi rămăsei în nesimţire, de parcă eram moartă. când mi—am revenit, mă aflam în cavoul ăsta subpământean, zăvorita în sicriul de cleştar.

Vrăjitorul îmi mai apăru o dată şi—mi spuse că pe fratele meu l—a prefăcut într—un cerb şi ca palatul şi toate celelalte care—mi aparţineau le făcuse de—o şchioapă şi le închisese în celălalt sipet de cleştar. Iar pe slujitorii mei îi transformase într—un soi de fum şi—i vârâse în nişte carafe de sticlă. Şi mai adăugase el ca de—aş vrea să mă supun, în sfârşit, voinţei lui, uşor i—ar fi să le aducă pe toate la starea dinainte, ca pentru asta ar trebui numai ca să deschidă sipetul de cleştar şi carafele... Dar şi de data asta i—am lăsat fără răspuns... Dacă văzu că mă înverşunam în hotărârea mea, odată se făcu nevăzut şi mă lăsă în închisoarea asta, cuprinsă de—un somn adânc. Vezi însă ca cugetul meu era treaz, cu toate că dormeam, şi printre imaginile care mi se perindau prin minte, îmi apăru şi chipul mângâietor al unui tânăr care venea să mă scape de sub vrajă... Şi azi, când mi—a fost dat să deschid ochii, după atâta vreme, l—am văzut aievea pe cel din vis. Şi acela erai tu!... Şi mi—am văzut visul împlinit. Acu , ajută—mă să îndeplinesc mai departe ceea ce am întrezărit în visările mele...

Şi primul lucru pe care trebuie să—l facem, e să aşezăm sipetul de cleştar în care e închis castelul pe acea lespede lată ce e în mijlocul sălii. Îndată ce—l aşezară, lespedea se ridica împreună cu fata cea frumoasă şi tânărul croitoraş, şi trecu către încăperea de sus, printr—o deschizătură ce se căsca în tavan. Iar de aici, uşor le fu ca să poată ajunge afară. Fata nu întârzie nici o clipă să deschidă capacul sipetului, şi era uimitor să priveşti cum se măreau şi se tot măreau castelul, grajdurile, hambarele şi toate celelalte acareturi, revenindu—şi cu repeziciune la mărimea lor de mai înainte. După asta, cei doi tineri se întoarseră în peştera subpământeană şi, tot cu ajutorul acelei lespezi, scoaseră la lumina zilei carafele umplute cu fum. Şi cum deschise faţă carafele, fumul cel albăstriu ieşi afară şi se prefăcu în oameni. Şi oamenii nu erau alţii decât slujitorii şi curtenii contesei. Dar nici nu pot să vă spun cât de mare fu bucuria fetei când din pădure îşi făcu apariţia frate—său, având iarăşi înfăţişare omenească. Pasămite el fusese cerbul care—i venise de hac vrăjitorului întruchipat în acel taur sălbatic... Şi chiar în aceeaşi zi, fata cea frumoasă îşi ţinu făgăduiala şi se cununa cu fericitul croitoraş, care nu—şi mai încăpea în piele de bucurie că dăduse peste un asemenea noroc.

HEINZ CEL LENEŞ

(Der faule Heinz// Lazy Henry; Lazy Heinz; Lazy Harry)

Heinz era leneş şi, deşi altceva nu avea de făcut decât să—şi ducă zilnic capra la păscut, când venea acasă ofta ca şi cum ar fi fost la capătul unei zile grele de muncă. „Ăsta—i adevărul, zicea el, munca mea e foarte grea; să te ocupi o zi întreagă de o treabă chinuitoare, cu o capră, până toamna târziu, s—o duci zilnic la păşune. Şi măcar dacă ai putea sta undeva la umbră să tragi un pui de somn! Da' de unde! Trebuie să fii cu ochii pe ea să nu strice puieţii sau să nu intre în grădina cuiva sau să nu plece undeva. Cum ar putea cineva, în locul meu, să spună că—i fericit şi mulţumit?"

Aşa stătea el tot adunându—şi gândurile şi meditând cum să—şi ia povara asta de pe umeri. Multă vreme nu—i veni în minte nimic, dar dintr—o dată îl străfulgera un gând: „Ştiu ce am de făcut!" strigă el bucuros, „mă însor cu Trine, grasa care are şi ea o capră şi ar putea s—o ducă şi pe a mea cu a el ca să nu mă mai chinuiesc".

Heinz se ridică, îşi puse cu greu în mişcare oasele trudite de atâta stat, trecu strada, ajunse la casa unde locuiau părinţii lui Trine cea grasă şi le vorbi despre fata lor cea harnică şi plină de virtuţi. Părinţii nu statură mult pe gânduri: „Spune—mi cu cine te însoţeşti ca să—ţi spun cine eşti" se gândiră ei şi se învoiră.

Acu', deveni Trine cea grasă nevasta lui Heinz cel leneş şi ea mâna la păşune cele două capre. Heinz o ducea din ce în ce mai bine, căci i se luase grija caprei de pe cap şi altă preocupare decât lenea lul nu—i mai tulbura liniştea. Din când în când ieşea din casă şi zicea:

—O fac numai ca odihna să mi se pară şi mai plăcută după aceea; altfel, Heinz, îţi pierzi cheful!

Dar nici Trine cea grasă nu era mai puţin leneşă.

—Dragă Heinz, îi zise ea soţului într—o zi, de ce trebuie să ne amaram noi zilele fără să fie nevoie, în loc să ne petrecem tinereţea cât mai plăcut? N—ar fi bine să dăm caprele astea, care ne trezesc din somnul cel mai dulce cu behăitul lor, vecinului în schimbul unui stup de albine? îl punem într—un loc din spatele casei şi nu avem altă grijă decât să luăm mierea din el. Albinele nu trebuie duse la păscut; ele zboară peste tot, găsesc singure drumul înapoi spre casă şi adună polenul din care pregătesc mierea fără ca noi să ne dăm nici o osteneală.

—Ai vorbit ca o femeie înţeleaptă, dragă Trine, zise Heinz, propunerea ta e minunată şi o vom urma fără întârziere. Afară de asta, mierea are un gust mult mai bun decât laptele de capră şi se păstrează şi mai multă vreme.

Vecinul le dădu bucuros în locul caprelor un stup. Albinele zburau neobosite de dimineaţă până seara târziu afară şi înăuntru şi umplură stupul cu miere, aşa că, toamna, Heinz şi Trine aveau un urcior plin. îl urcară pe o policioară din camera lor de dormit, bine prinsă sus, în perete, şi, pentru că se temeau ca nu cumva să—l fure careva sau să nu dea şoarecii la miere, Trine luă un băţ de alun şi—l puse lângă pat pentru ca la nevoie să—l folosească împotriva oaspetelui nepoftit.

Heinz cel leneş nu se scula înainte de ora prânzului. „Cine se scoală de dimineaţă, îşi zicea

el, mănâncă mult".

Într—o dimineaţă, când se luminase de mult de ziuă, iar el încă stătea între perne, se trezi şi—i spuse nevestei cu oarecare ciudă:

—Femeilor le plac dulciurile şi am impresia că tu mănânci pe furiş din mierea aceea; aşa că ar fi mai bine ca, înainte s—o termini, să dăm urciorul cu miere pe o gâscă şi un boboc.

—Dar nu înainte să avem şi noi un copil, zise Trine, să păzească gâscă şi bobocul. Doar nu—ţi închipui că am să mă obosesc eu să alerg după bobocul de gâscă!

—Crezi tu, spuse Heinz, că băiatul nostru are să aibă grijă de gâscă şi de boboc ? în ziua de azi copiii nu mai ascultă de părinţi. Fac ce vor, căci se cred mai deştepţi ca ei. Exact ca—n povestea aceea, când servitorul a fost trimis să caute vaca stăpânului şi el alerga după mierle.

—Ei, răspunse Trine, nu i—ar merge lui cu mine, şi—ar primi pedcapsa dacă n—ar face cum îi spun. îi tăbăcesc pielea cu bătui dacă nu ascultă. Vezi tu, Heinz — striga ea tot mai mânioasă luând şi băţul cu care voia să apere oala de şoareci sau de alţi poftitori de miere —, uite—aşa am să—l bat. Şi ridică băţul. Din nenorocire, nimeri chiar în urciorul cu miere. Urciorul se lovi de perete şi se sparse într—o grămadă de cioburi; iar de pe policioară curse toată mierea cea dulce.

—Acolo—i gâscă şi bobocul pe care nu va mai fi nevoie să—i păzească fiul nostru, strigă Heinz, uitându—se cum curgea mierea din urciorul spart. Dar, dragă Trine, am avut totuşi noroc, putea să ne cadă urciorul în cap şi să ne omoare. în fond, avem motive să fim mulţumiţi de soartă.

Şi, cum într—un ciob mai era un pic de miere, îl luă şi zise:

—Ultima porţie de miere, nevastă, s—o mâncăm amândoi cu plăcere ca să ne mai vină inima la loc după spaima pe care am tras—o. Ce—ar fi să ne sculăm oleacă mai târziu, şi aşa ziua—i prea lungă!

—Da, se învoi Trine, nu trebuie să ne grăbim. Ştii tu povestea: odată, melcul fu invitat la o nuntă, dar ajunse la botez. Ajungând în faţa casei unde era invitat, strigă vesel: „Graba strică treaba".

PASĂREA GREIF(grifonul)
(Der Vogel Greif// The Griffin)

A fost odată un împărat (dar unde a domnit şi cum îl chema, n—aş putea să vă spun...) şi împăratul acesta n—avea nici un fiu, ci doar o fiică. Vezi însă că fata asta a lui era tare plăpândă şi din pricina asta zăcea mereu bolnavă. Şi suferea ea de o boală fără leac, că oricât se străduiseră doftorii s—o tămăduiască sau să—i găsească vreo alinare, nu fusese chip.

Şi într—o bună zi, se întâmplă să vină la curte unul de ghicea în stele şi acesta îi proroci împăratului că fiica lui se va tămădui de—o mânca mere. Dacă auzi măria sa, dădu el sfoară în ţară că cine i—o aduce fiicei lui mere, ca s—o înzdrăvenească, acela o va căpăta de soţie şi va urca şi pe tronul împărătesc.

Şi se întâmplă ca vestea asta să ajungă şi la urechile unui ţăran care avea trei fii. Şi socotind el că n—ar fi rău să—şi încerce norocul cel mare, îi grăi astfel:

—Ia du—te tu sus, în pod, de umple un coş cu merele alea frumoase, de au obrajii roşii ca fetele. Şi după ce le—oi rândui cu grijă într—un coş, pleacă cu ele la curte! Mai ştii, poate că au vreun dar minunat şi de le mănâncă domniţa, se înzdrăveneşte!... Şi atunci, să ştii că ţi—a pus mâna—n cap norocul, mă băiete, c—o s—o iei de nevastă şi—o să ajungi împărat!...

Flăcăul făcu întocmai după cum îi spusese taică—su şi după aceea o întinse la drum. Merse el ce merse o bucată de vreme şi numai ce întâlni în cale un omuleţ cenuşiu care—l întrebă ce duce în coş. Dar parcă Ulrich — că aşa îl chema — n—avea decât gândul la asta!... Şi ca să scape de el, îi răspunse în dorul lelii:

—Picioare de broască!...

Nu—şi termină el bine vorbele, că omuleţul îi şi răspunse:

—Ei, atunci aşa să fie! şi—şi văzu de drum mai departe.

Într—un sfârşit, Ulrich ajunse la curtea împărătească şi puse pe un slujitor să—l vestească pe măria sa c—a venit cu nişte mere. Şi că s—ar putea ca mâncând din ele domniţa să capete iarăşi puteri şi să se înzdrăvenească. Dacă auzi asta, împăratul nu mai putu de bucurie şi porunci ca flăcăul să—i fie adus de îndată. Şi ce crezi, când desfăcu coşul, găsi în loc de mere picioare de broască ce încă se mai zbăteau!... Împăratul se făcu foc şi pară de neobrăzarea asta şi porunci să fie izgonit.

Ajunse Ulrich acasă, cu inima grea de mâhnire, şi prinse a—i povesti lui taică—su totul, de—a fir—a—păr. Atunci omul îl mână la curte pe cel de—al doilea fiu, care se numea Samuel. Da' vezi că şi ăsta păţi la fel ca şi frate—său ăl mare. Pe când mergea el aşa, îi ieşi şi lui în cale omuleţul cel cenuşiu. Şi când îl întrebă ce are în coş, Samuel îi spuse într—o doară:

—Păr de porc!

Şi pe loc îi răspunse omuleţul cel cenuşiu:

—Ei, atunci aşa să fie! şi—şi văzu de drum, mai departe.

Când ajunse la curte şi le spuse oştenilor ce stăteau de strajă că are nişte mere şi că le—a adus ca să mănânce domniţa din ele, şi să se însănătoşească, oştenii i se puseră în cale şi nu vrură să—i dea drumul să intre. Şi—i spuseră că mai fusese unul înaintea lui, care se grozăvise tot aşa, dar că până la urmă se dovedise un înşelător, care îndrăznise a—şi bate joc de măria sa împăratul. Vezi însă că Samuel o ţinu morţiş să—l lase înăuntru, că el aduce mere, şi—i vrea prinţesei numai binele. Şi atâta stărui şi atâta se rugă de ei, că—n cele din urmă străjile se îndurară de el şi—l aduseră în faţa împăratului. Dar când măria sa deschise

coşul, ce să vezi, înăuntru era doar păr de porc!... Atunci împăratul se mânie aşa de cumplit, că de nu s—ar fi înfrânat, l—ar fi ucis pe loc, cu mâna lui şi porunci el slujitorilor să—l gonească pe înşelător, cu biciul...

Flăcăului îi venea greu să se întoarcă acasă, dar n—avea ce alta face. Şi după ce trecu pragul casei părinteşti, prinse a—i povesti lui taică—su toată tărăşenia. Şi ce crezi, că într—o bună zi cel mai mic dintre feciori, căruia nu—i spuneau decât Hans cel nătâng, cuteză a—l întreba pe taică—său de nu—i dă voie şi lui să ducă la curte nişte mere...

—Ei, dar!... făcu taică—su — tu ai fi cel mai nimerit pentru trebuşoara asta. Dacă ăi mai isteţi decât tine n—au făcut nici o scofală, crezi c—o să faci tu?!

Vezi însă că prâslea nu se lăsă:

—Ba vreau să mă duc şi eu, taică!

—la mai lasă—mă—n pace, nătăraule! se răsti taică—său la el. Aşteaptă, şi tu până când o să—ţi mai vină oleacă de minte la cap, şi p—ormă om mai vedea...

Şi—i întoarse spatele, ca să scape de el şi să nu—l mai bată atâta la cap. Dar ţi—ai găsit cu Hans... îl trase de haină, pe la spate, şi—o ţinu morţiş:

—Ba eu vreau să mă duc, taică!

—Bine, dinspre partea mea, du—te! făcu omul, supărat. Da' tare mi—e teamă c—ai să te—ntorci şi tu cu coada între picioare...

Acu', dacă primise încuviinţarea, prâslea era într—al nouălea cer şi începu să ţopăie de bucurie.

—la nu mai face pe caraghiosul! se stropşi taică—său la el. În loc să devii şi tu mai isteţ, te prosteşti pe zi ce trece.

Vezi însă că Hans nu se sinchisi de vorbele aspre ale lui tătâne—său şi bucuria nu i se ştirbi câtuşi de puţin. Şi cum se înnopta şi nu mai avea timp să ajungă la curte chiar în ziua aia, socoti să n—o pornească la drum atunci, ci să aştepte până—n zori.

Noaptea, în pat, nu—şi găsi o clipă de odihnă, iar de prindea să aţipească nişteluş, somnul îi era tulburat de tot soiul de vedenii. Şi—n vis îi apăreau numai fecioare frumoase, palate, maldăre de aur şi argint şi alte lucruri de felul acesta.

Cum se lumină de zi, Hans o porni la drum şi, peste puţină vreme, îi ieşi în cale un omuleţ morocănos, înveşmântat într—o haină cenuşie, care—l întrebă ce are în coş. Şi flăcăul se grăbi să—i răspundă, plin de cuviinţă, că are nişte mere. Şi mai adăugase că de—o mânca domniţa din ele, se va înzdrăveni.

—Ei, atunci — spuse omuleţul — aşa să fie!

Ajunse Hans la curte, dar ţi—ai găsit ca slujitorii să vrea să—i dea drumul! Şi—i spuseră c—au fost şi alţi doi care se grozăviseră că—i aduc mere domniţei, dar până la urmă s—a văzut că unul avea în coş picioare de broască, iar celălalt, păr de porc. Vezi însă că Hans stărui şi se rugă de ei, şi—i asigură că el n—aduce picioare de broască, ci mere. Şi—ncă ce mere! Cele mai frumoase din toată împărăţia!... Şi cum vorbea din inimă, străjerii se gândeau că aşa unul nu poate să spună minciuni, şi—l lăsară înăuntru. Da' bine au făcut slujitorii că s—au înduioşat de vorbele lui, că de îndată ce Hans ajunse în faţa măriei sale şi deschise coşul, se văzură nişte mere galbene cum îi aurul!... Acu', mi—ar fi greu să vă spun cât de mare fu bucuria împăratului... Destul dacă vă zic că—i trimise de îndată domniţei câteva mere, şi că aştepta cu înfrigurare să i se aducă vestea, bună, ori rea. Mult nu trecu şi cineva chiar îi aduse ştirea. Şi cine credeţi că i—a adus—o? Domniţa însăşi! Că, să vezi minune, cum apucase să guste din acele mere, pe loc s—a simţit în puteri, de parcă n—ar fi avut nimic! Şi sări jos din pat, mai zdravănă decât oricând.

Dacă—şi văzu fata iarăşi sănătoasă, împăratul cel bătrân nu—şi mai încăpu în piele de bucurie, şi—n primele clipe i—ar fi dat lui Hans chiar şi jumătate din haznaua împărătească. Dar mai apoi se gândi şi se răzgândi şi, până la urmă, nu mai avut poftă să—şi dea fata după un terchea—berchea. Şi ca să nu i—o spună de—a dreptul în faţă, se folosi de—un vicleşug.

Şi—i arătă măria sa că mai înainte de a—i da fata de nevastă, se cuvenea ca flăcăul să mai facă ceva, şi anume o corabie care să meargă pe uscat mai bine decât pe apă. Hans se învoi, că altfel n—avea cum să dobândească mâna domniţei, şi se duse acasă de le povesti alor săi tot ce i s—a întâmplat.

Dacă auzi taică—său ce—i cere împăratul, de îndată îl mână pe Ulrich la pădure să meşterească o astfel de corabie. Acu' flăcăul era priceput la aşa ceva şi lucră cu sârg, fluierând toată vremea. Când stătu soarele la amiază, numai ce apăru un om cenuşiu, care—l întrebă ce meştereşte acolo. Şi cum voia să—l ia în râs, Ulrich îi răspunse în bobote:

—Linguri pentru ciorbă! Şi omuleţul cenuşiu spuse:

—Ei, atunci aşa să fie!... Către seară, Ulrich socoti că corabia e gata şi vru să se aşeze în ea s—o *probăluiască*, dar pe locul unde lăsase, c—o clipă mai devreme, corabia, nu găsi decât un maldăr de linguri de amestecat ciorba.

În ziua următoare, tatăl feciorilor îl trimise în pădure pe Samuel, dar şi el păţi acelaşi lucru ca şi frate—său. Dacă văzu omul că n—are cum alta s—o scoată la capăt, în ziua a treia îl mână pe Hans cel nătâng. Acu', prâslea nu era nici el picat din lună şi munci cu atâta râvnă, că hăuli toată pădurea de loviturile pe care le da cu securea şi cu barda. Şi—n ăst timp, cânta şi fluiera de mama focului, plin de voioşie. Pe la vremea prânzului, când era zăpuşeala mai mare, numai ce se arătă din nou omuleţul. Şi, apropiindu—se de flăcău, îl întrebă ce meştereşte acolo. Şi prâslea îi răspunse, plin de cuviinţă:

—Mă străduiesc şi eu să fac o corabie care să meargă pe uscat mai bine decât pe apă. Şi când oi termina—o, o s—o capăt pe domniţă de nevastă.

—Ei, atunci aşa să fie!... rosti omuleţul.

Spre seară, când soarele coborî spre apus plin de învăpăiere şi strălucire, Hans sfârşi de întocmit corabia şi tot ce trebuia la ea. Şi apucând în mână vâslele, o porni spre curtea împărătească. Ce fel de vâsle or fi fost alea, nu ştiu să vă spun... Destul că făceau să lunece aşa de repede corabia, pe uscat, că se putea lua la întrecere cu vântul...

Acu', împăratul zări corabia încă de departe, dar vezi că era un pişicher şi—un mincinos şi nu vru să—i dea nici de astă dată flăcăului pe fie—sa de nevastă. Şi—i spuse că mai înainte de—a i—o da, mai trebuie să păzească o sută de iepuri din zori şi până—n seară. Iar de nu—i va păzi bine şi va lipsi unul singur, să—şi ia gândul de la fată. Hans nu se dădu în lături nici de la asta şi chiar de a doua zi se duse la păşune cu cioporul lui de iepuri. Şi toată vremea stătu numai cu ochii pe ei, ca nu cumva să—i scape vreunul.

Nu trecu mult şi numai ce veni o slujnică de la curte şi—i spuse lui Hans că are nevoie de—un iepure, fiindcă au sosit nişte oaspeţi. Ei, da' nici Hans nu era aşa de prostuţ!... îndată pricepu ce vicleşug se ascunde în vorbele slujnicei şi spuse că nu—i dă nici un iepure. Şi mai adăugase că împăratul n—avea decât să—i ospăteze a doua zi cu ostropel de iepure!... Vezi însă că şi slujnica era dată naibii şi nu se lăsă nici ea... Şi—n cele din urmă, văzând că nu poate s—o scoată la capăt cu Hans, se supără foc şi începu să—l ocărască. Dar Hans rămase neclintit în hotărârea lui şi—i spuse că numai de—o veni însăşi domniţa să—i ceară, numai atunci o să se învoiască să dea un iepure.

Slujnica se duse la curte de—i arătă împăratului ce voia Hans, şi domniţa fu nevoită s—o pornească către locul unde flăcăul îşi păştea iepurii. În ăst timp se întâmplă că veni din nou omuleţul cel cenuşiu.

Şi apropiindu—se de Hans, îl întrebă ce face acolo. Şi flăcăul îi spuse:

—Vai de zilele mele!... Trebuie să păzesc o sută de iepuri şi stau tot timpul cu ochii pe ei, ca să nu—mi fugă vreunul. Şi de—oi izbuti ca deseară să—i duc la curte pe toţi, o să mă însor cu domniţa, şi—o să ajung împărat.

—Ăsta ţi—e necazul? făcu omuleţul. Ei, atunci nu duce grijă că te—ajut eu. Uite aici un fluieraş năzdrăvan! Ia—l, şi de—o încerca vreunul să fugă, n—ai decât să fluieri niţeluş şi îndată s—o întoarce înapoi.

Peste puţin timp veni şi domniţa acolo şi Hans îi dădu un iepure, după cum fusese învoiala. Domniţa plecă cu vătuiul în poală, da' vezi că nu apucă să facă mai mult de—o sută de paşi, că iepurele şi sări din şorţ şi să—ţi vină mirarea, nu alta! — se întoarse la cârd. Când se lăsă seara, Hans apucă de mai fluieră o dată şi—i numără să vadă dacă sunt toţi. Şi—apoi mână turma de iepuri la castel.

Acu', dacă—l văzu împăratul venind cu toţi iepurii, tare se mai minună el în sinea sa cum de—a fost în stare Hans să—i păzească, fară să—i fugă vreunul. Dar să—i dea pe fie—sa de nevastă, nici pomeneală. Şi iarăşi îl luă cu şosele şi cu momele şi—i spuse că mai trebuie să—i aducă o pană din coada păsării Greif.

Ce era să facă flăcăul?... O porni la drum şi merse voinicește, cale lungă, nu glumă. Şi când se înnopta, nimeri la un castel şi întrebă de nu poate să mâie peste noapte acolo. Că, vezi pe atunci nu existau hanuri. Stăpânul castelului îl primi cu bucurie şi—l întrebă încotro voia să meargă. Şi Hans îi răspunse:

—La pasărea Greif.

—Aşa — făcu omul — la pasărea Greif?!... Se spune despre pasărea asta c—ar fi atotştiutoare. De—ar fi cum se zice, aş avea şi eu o rugăminte la matale... Mai acu' câtva timp am rătăcit cheia de la o ladă de fier şi te—aş ruga să fii atât de bun s—o întrebi unde ar putea fi.

—Da' nu mai încape vorbă c—o s—o întreb! îl asigură Hans. În zorii zilei flăcăul porni mai departe şi merse el ce merse până ce scăpată iarăşi soarele. Şi când se lăsă seara bine, ajunse la un alt castel, unde rămase peste noapte. Dacă auziră oamenii de acolo că vrea să meargă la pasărea Greif, începură a—i spune că ar avea şi ei o rugăminte... Şi—i arătară că o fiică de—a lor zace bolnavă în casă, de mai multă vreme, şi că toate leacurile pe care le—au încercat s—au dovedit a fi zadarnice. Şi de nu s—ar supăra, tare mult l—ar ruga s—o întrebe pe pasărea Greif, cu ce—ar putea—o însănătoşi pe fată. Hans îi asigură c—o s—o întrebe cu dragă inimă şi, luându—şi rămas—bun de la oamenii aceia cumsecade şi îndatoritori, o porni mai departe la drum.

Merse el ce merse o bucată de vreme şi cam către amiază ajunse la o apă. Da' vezi că—n loc de pod îl găsi pe un vlăjgan de om, care—i trecea pe drumeţi până la celălalt mal. Omul îl întrebă pe Hans încotro merge şi Hans îi răspunse:

—La pasărea Greif.

—Ei, dacă o fi să ajungi la ea, să—mi faci şi mie un bine... întreab—o, rogu—te, de ce mi—e dat să car toţi drumeţii peste apă?!...

Şi Hans îi spuse:

—Pe cinstea mea c—o s—o întreb!

Dacă auzi asta, omul îl aburcă pe un umăr şi—l trecu pe celălalt mal. În cele din urmă, Hans ajunse la sălaşul păsării Greif dar n—o găsi acolo decât pe nevastă—sa. Pasărea Greif nu era acasă. Şi numai ce—l întrebă cumătra ce doreşte. Atunci Hans prinse a—i povesti totul: cum că trebuie să ia o pană din coada păsării şi că stăpânii unui castel au pierdut cheia de la o ladă şi că trebuie s—o întrebe pe pasărea Greif unde e cheia; că la alt castel s—a îmbolnăvit fiica cea mare a stăpânilor şi că tot pasărea ar fi să—i spună ce—ar putea s—o facă sănătoasă, şi—ntr—un sfârşit, că nu departe de acolo se află o apă şi la malul ăstei ape e un vlăjgan de om care trebuie să—i care pe toţi drumeţii peste apă. Şi omul acela vrea să ştie de ce i—e dat să—i care pe toţi...

Ascultă cumătră cu luare—aminte şi numai ce—i răspunse:

—Uite ce e, prietene, nici un suflet de om nu poate să stea de vorbă cu pasărea Greif, şi de—ai cuteza s—o faci, te—ai trezit înghiţit de ea. Da' dacă vrei, bagă—te sub patul lui bărbatu—meu şi—n timpul nopţii, când l—oi vedea c—o să doarmă adânc, întinde mâna şi smulge—i o pană din coadă. Cât despre lucrurile pe care vrei să le afli, nu duce grijă, c—o să—l întreb eu însămi. Vezi însă să—ţi ţii trează urechea şi să bagi totul la cap!...

Hans rămase tare mulţumit şi se tupilă sub pat. Când se lăsă seara, pasărea Greif veni acasă şi, cum intră în odaie, începu să spună:
—Femeie, aci miroase a carne de om!
—Chiar aşa—i, a fost adineauri unul pe—aci, dar s—a cărăbănit. Pasărea Greif se încrezu în vorbele nevesti—si şi se aşează la masă de se ospătă. La miezul nopţii, când pasărea Greif sforăia de zor, de se cutremurau pereţii, Hans îşi întinse mâna şi—i smulse o pană din coadă. Şi o dată sări pasărea Greif de doi coţi, apucată de spaimă:
—Femeie — strigă pasărea — îmi miroase a carne de om, auzi tu?!... Şi—n afară de asta, parcă m—a tras cineva de coadă...
Şi nevastă—sa dădu să—l liniştească:
—Da de unde!... Se vede c—oi fi visat... Că doar ţi—am spus c—a fost azi pe—aici un suflet de om, şi că a plecat la treburile lui... Da' vorbăreţ om, nu glumă. Am stat la taifas o grămadă şi mi—a povestit tot felul de lucruri. Cică la un castel, stăpânii ar fi pierdut cheia unei lăzi cu bani şi n—o mai pot găsi...
—Aoleu, da' ce nerozi sunt ăia!... făcu pasărea Greif. Păi cheia e în magazia de lemne, în dosul uşii, sub o grămadă de buturugi.
—Ei, şi—a mai bodogănit că la un alt castel ar fi o fată bolnavă şi că nu—i găsesc leacul, s—o facă iar sănătoasă...
—Aoleu, da' ce nerozi sunt şi ăştia!... făcu pasărea Greif. Sub treptele de la scara beciului şi—a făcut un broscoi culcuşul. Şi vezi că şi l—a făcut din părul fetei. Când o căpăta fecioara părul înapoi, se va înzdrăveni!
—... Şi mi—a mai înşirat că într—un oarecare loc ar fi o apă şi că la ţărmul ei e un vlăjgan de om care trebuie să—i care pe toţi drumeţii pe celălalt mal.
—Aoleu, ce nerod!... făcu pasărea Greif. Păi o singură dată de—ar scăpa pe unul drept în mijlocul apei, n—ar mai fi nevoit vreodată să facă corvoada asta.
În zorii zilei, pasărea Greif se sculă şi plecă la treburile ei. Şi de cum o văzu că—şi ia zborul, ieşi şi Hans de sub pat. Şi n—avea de ce să nu fie bucuros, că dobândise o pană frumoasă şi trăsese şi cu urechea la tot ce—i spusese pasărea Greif nevesti—si în legătură cu cheia pierdută, fata bolnavă şi vlăjganul de la malul apei.
Şi nevasta păsării Greif se purtă atât de frumos cu el, că—i mai povesti încă o dată totul, ca nu cumva să uite ceva. După asta Hans o porni spre casă. În drumul său, flăcăul trecu mai întâi pe lângă vlăjganul de pe malul apei. De cum îl văzu, acesta prinse a—l întreba ce răspuns i—a dat pasărea Greif, da' vezi că Hans fu prevăzător şi—i spuse să—l treacă mai întâi pe malul celălalt şi apoi nu—i va lăsa nimic ascuns. Atunci vlăjganul îl luă în spinare şi trecu apa cu el. Când ajunseră la mal, Hans îi spuse că de—o da o dată unuia drumul din cârcă, când s—o afla taman la mijlocul apei, va fi izbăvit şi n—o să trebuiască să mai ducă pe nimeni. Omul se bucură tare mult şi—i spuse lui Hans că drept mulţumire ar pofti să—l mai ducă încă o dată încoace şi—ncolo, de la un mal la altul. Da' Hans cam bănuia ce cloceşte în cap vlăjganul şi—i spuse să nu se mai ostenească de pomană că la rându—i e foarte mulţumit c—a putut să facă un bine. Apoi o porni mai departe şi—n scurt timp ajunse la castelul unde zăcea fata cea bolnavă. Şi cum fecioara nu putea merge singură din pricină că era vlăguită, Hans o luă în spinare şi—o duse în beci. Şi de sub ultima treaptă a scării luă culcuşul pe care şi—l făcuse broasca din părul fetei, şi i—l puse în mână. Şi, ce să vezi, o dată sări fata din spinarea lui Hans şi—o luă la goană pe scări, că flăcăul abia putu s—o ajungă!... Şi era acu' mai vioaie şi mai sănătoasă decât fusese înainte.
Acu', vă închipuiţi şi domniile voastre cât de bucuroşi fură părinţii fetei când îşi văzură fata înzdrăvenită!... Şi drept recunoştinţă, îi dăruiră lui Hans nenumărate odoare din aur şi argint. Şi pe lângă asta, i—au mai dat şi tot ce flăcăul a mai poftit, că avea după ce jindui în castelul acela...
Îndată ce Hans ajunse la celălalt castel, se duse de—a dreptul la magazia de lemne, şi—n

dosul uşii, sub nişte buturugi, găsi, într—adevăr, cheia şi—o duse stăpânului. Omul se bucură peste măsură că avea iarăşi cheia şi, după ce descuie lada, îi dădu lui Hans, drept răsplată, o mulţime de galbeni de aur, că avea din belşug, şi—i mai dărui multe altele, între care cirezi de vaci, turme de oi şi berbeci.

Într—un sfârşit, Hans i se înfăţişă împăratului şi când văzu măria—sa că flăcăul vine cu toate aceste daruri, nu—şi putu opri mirarea şi prinse a—l întreba de unde are atâtea odoare de aur şi argint şi cirezi de vaci, şi turme de oi şi berbeci. Şi Hans se grăbi să—i spună că pasărea Greif e tare bună la suflet şi că—ţi dă orice pofteşti, fiindcă are avuţii nenumărate şi nu le strânge pentru ea.

Dacă auzi împăratul asta, cum era avar din cale—afară, se gândi că aşa ceva i—ar prinde şi lui bine şi—o porni de îndată la drum către pasărea Greif. Şi numai ce ajunse el la apa aceea mare. Şi se întâmplă ca să fie primul care sosi acolo, după ce vlăjganul îl trecuse pe Hans. Omul îl luă în cârcă şi—l duse până—n mijlocul apei, iar acolo, îl azvârli, bâldâbâc, şi—şi văzu de drum... Şi cum nu ştia să înoate, împăratul se duse la fund ca un topor. Iar Hans, — de, v—am rămas dator şi trebuie să vă spun şi asta!... — se însura cu domniţa , şi se urcă pe scaunul împărătesc.

HANS CEL VOINIC(Hans cel puternic)
(Der starke Hans// Strong Hans)

Au fost odată un bărbat şi—o nevastă şi aveau ei doar un singur copil. Şi trăiau singuri—singurei într—o căscioară care se afla într—o vale singuratică. Şi într—o bună zi, ducându—se la pădure, să culeagă nişte crengi uscate de brad, femeia îl luă cu ea şi pe Hans care n—avea pe atunci decât vreo doi ani. Şi cum era primăvara în toi şi băiatul nu mai putea de bucurie la vederea florilor care smălţuiau pădurea, femeia îl duse tot mai adânc şi mai adânc în codru. Şi ce crezi, deodată săriră dintr—un tufiş doi tâlhari şi, punând mâna pe mamă şi pe copil, îi luară cu ei în afundul pădurii întunecoase.

Biata femeie se rugă din suflet de cei doi să se—ndure şi să le dea drumul, dar ţi—ai găsit să găsească milă la nişte tâlhari cu inimă de piatră... Nu dădură ascultare, căutşi de puţin, rugăminţilor şi jelaniilor ei, ci o tot îmbrânceau cu putere ca să meargă înainte. După ce merseră cam vreo două ore prin tufişuri şi mărăcini, ajunseră la o stâncă în care era o uşă de fier. Tâlharii bătură în ea, într—un anume fel, şi se deschise pe dată. Mai întâi trebuiră să treacă printr—un gang lung şi întunecos, până ce ajunseră, într—un sfârşit, într—o peşteră mare, luminată de un foc care ardea într—o vatră. Pe pereţii peşterii atârnau tot felul de paloşe şi de junghere şi alte asemenea scule aducătoare de moarte, care străluceau viu în lumină, de—ţi păreau că—s poleite. Şi drept în mijloc se afla o masă neagră, la care şedeau patru tâlhari ce jucau cărţi, iar în capul mesei ăsteia şedea căpetenia lor. Văzând—o pe femeie, mai—marele tâlharilor se sculă de la masă şi se îndreptă spre ea, spunându—i să fie liniştită, şi să n—aibă nici o teamă, că nu—i vor căşuna nici un rău. Şi—i mai adăugase că de aci încolo va trebui să aibă grijă de gospodăria lor şi că de va ţine totul în bună rânduială, nu va avea prilej să se plângă. Apoi îi dădură să mănânce niscai uscături şi—i arătară un pat în care avea să doarmă, de aci înainte, împreună cu copilul ei.

Trecuseră ani, nu glumă, de când femeia slujea la tâlharii aceia şi—n ăst timp Hans crescuse mare şi voinic. Când îşi sfârşea treaba, maică—sa prindea să—i spună tot felul de poveşti şi—l învăţa să citească dintr—un ceaslov pe care—l găsise în peşteră. în ziua când împlini nouă ani, Hans îşi făcu un ciomag dintr—o cracă groasă de brad şi—l ascunse în dosul patului. Apoi se duse la maică—sa şi începu s—o întrebe:

—Maică dragă, ia spune—mi, cine a fost taică—meu, că de multă vreme mă roade gândul ăsta? Şi nu te las până nu—mi zici, să ştii!...

Maică—sa rămase tăcută şi nu vru să—i destăinuiască nimic, de teamă să nu—l cuprindă cumva dorul de casă. Că doar ştia cât îs de nelegiuiţi tâlharii aceia şi că nu se vor îndura să—i dea drumul lui Hans să plece... Vezi însă că inima ei sângera de durere la gândul că fecioru—său era închis în peşteră şi că n—avea cum să dea ochii cu taică—său.

Se scurse aşa vremea, şi—ntr—o noapte, în timp ce tâlharii veniseră acasă şi puneau bine prada dobândită, Hans îşi scoase ciomagul din dosul patului şi, proţăpindu—se în faţa căpeteniei, începu să strige la el:

—Ia ascultă, să—mi spui chiar acu' care—i taică—meu, că de nu, te dobor la pământ!

Dacă auzi cum se semeţeşte *picicoacea*, căpetenia tâlharilor începu să râdă şi—i dădu o palmă de se rostogoli până sub masă. Hans se sculă în picioare, anevoie, dar tăcu chitic şi

gândi în sinea lui:

„O să mai aştept un an şi, de—o trece, o să încerc iarăşi!... Poate că atunci oi reuşi mai bine!..."

După ce se scurse anul, Hans scoase din nou ciomagul la iveală şi ştergându—l de praf, îl măsură cu privirea şi spuse:

—Aşa un ciomag, mai zic şi eu: zdravăn, tocmai cum se cuvine!... într—o noapte, tâlharii se întoarseră acasă, plini de voioşie şi începură a bea vin, urcior după urcior. Şi atâta traseră pe gât, că până la urmă capetele li se îngreunară de băutură şi nu mai ştiură ce e cu ei. Dacă văzu asta, Hans îşi luă iar ciomagul şi se proţăpi înaintea căpeteniei. Şi din nou prinse a—l întreba cine e taică—său. Mai—marele tâlharilor se repezi atunci la el şi—i arse o palmă atât de zdravănă că bietul Hans se dădu de—a dura până sub masă. Dar nu trecu mult şi iar fu în picioare. Şi unde—mi începu el să—i care cu ciomagul peste spinare şi peste cap, că săreau scântei din cojoaca căpeteniei!... Şi după ce—l tărbăci bine, îi luă la rând pe ceilalţi tâlhari, şi aşa—i schilodi, de nu—şi mai putură mişca nici mâinile şi nici picioarele.

În ăst timp, maică—sa stătea într—un colţ şi privea cu mândrie la Hans cât e de voinic şi de viteaz. După ce Hans îi lăsă pe tâlhari în nesimţire, se duse la maică—sa şi—i spuse:

—N—a fost o glumă să—i înfrunt, da' acu' cred c—a venit timpul să ştiu cine—i taică—miu!...

—Dragă Hans — îi răspunse mumă—sa — a venit timpul, aşa cum zici... Hai să fugim cât mai degrabă din sălaşul tâlharilor şi să—l căutăm pe taică—tău, până ce l—om afla!

Apoi îi luă căpeteniei din chimir cheia de la uşă, iar Hans aduse un sac şi—l umplu vârf cu aur şi argint şi cu tot soiul de lucruri de preţ. După asta îl zvârli în spinare, şi părăsiră peştera.

Hans căscă ochii mari când ieşi afară din întunericul acela, şi lumina zilei mai întâi îl orbi, dar apoi făcu să i se aprindă faţa de bucurie. Nu mai ştia la ce să se uite mai întâi şi privea cu nesaţ pădurea înverzită, florile care smălţuiau iarba, păsările din văzduh şi soarele dimineţii, care—şi săgeta razele de sus, de pe cer... Şi se tot uita, şi se tot minuna, de parcă n—ar fi fost tocmai zdravăn la minte.

Maică—sa căută drumul spre casă, că era greu să—l nimerească prin hăţişul acela, şi după ce merseră ei aşa, cale de câteva ore bune, numai ce ajunseră în valea singuratică unde se afla căscioara lor. Acu', vă închipuiţi şi singuri cât fură de fericiţi amândoi... Şi ce crezi, tatăl feciorului şedea pe prispă, parcă aşteptându—i... Când îşi recunoscu omul nevasta şi află că Hans e fiul lui, începu să plângă de bucurie, că—i crezuse morţi de multă vreme pe amândoi. Deşi n—avea decât doisprezece ani, Hans se făcuse un coşcogea voinic şi era mai mare cu un cap ca taică—su.

Intrară ei împreună în odăiţă, şi de cum îşi puse Hans sacul pe laviţa de lângă vatră, toată casa începu să pârâie, de parcă s—ar fi cutremurat pământul. Şi—odată se rupse laviţa şi, după asta, duşumeaua... lar sacul cel greu căzu în beci...

—Da' asta ce mai e?!... strigă taică—său. Ia te uită, ai dărâmat casa cu sacul tău!...

—Nu—ţi face griji pentru o nimica toată, dragă tată! îl linişti Hans. în sacul ăsta e mai mult aur decât ne trebuie pentru a înălţa o casă nouă...

Şi chiar a doua zi, Hans şi taică—său se apucară să facă o casă arătoasă, să cumpere vite şi pământ şi să gospodărească totul precum se cuvine. Hans ara ogorul şi când mergea în urma plugului şi apăsa pe brăzdar, aşa intra tăişul în pământ, că boii aproape că nu mai aveau ce trage...

Da' vezi că flăcăului i se urase să tot stea acasă, şi—n primăvara următoare, numai ce—i spuse într—o zi lui tătâne—su:

—Taică, păstrează—ţi toţi banii şi fă—mi doar o măciucă de vreo zece ocale, ca să pot pleca în lume!

De—ndată ce taică—său îi netezi măciuca, Hans părăsi casa părintească şi—o porni la drum. Merse el ce merse, o bucată de vreme, şi numai ce ajunse într—o pădure adâncă şi

întunecoasă. Şi deodată parcă—i ajunse în urechi ceva trosnind şi pârâind. Şi când se uită înjur, văzu un brad răsucit întocmai ca o frânghie, de la poale şi până—n vârf... îşi ridică Hans privirea şi rămase înmărmurit de mirare. Pasămite, în faţa lui se afla un uriaş care se urcase—n copac şi—l răsucea ca pe—o nuieluşă...

—Hei, frăţioare — strigă Hans — ce faci cu copacul?! Şi uriaşul îi răspunse:

—Îmi răsucesc o frânghie din el, c—am strâns ieri o grămadă de vreascuri şi n—am cu ce le lega.

„Trebuşoara asta—mi place! se gândi Hans, în sinea lui. Are putere, nu glumă, matahala asta!" şi—i strigă:

—Decât să—ţi pierzi vremea cu fleacul ăsta, mai bine ai veni cu mine! Voinicul se dădu jos din copac şi abia atunci îşi dădu seama flăcăul

că era mai mare cu un cap decât el. Şi, nu—i vorbă, nici flăcăul nostru nu trecea printre cei mici de stat!...

—O să te poreclesc „Strâmbă—lemne" — îi spuse Hans.

Plecară ei mai departe şi numai ce auziră nişte ciocănituri şi nişte bocănituri aşa de puternice, că la fiecare izbitură pământul se cutremura până—n rărunchi. Puţin după asta, ajunseră la o coşcogea stâncă, şi—n faţa stâncii ăsteia stătea proţăpit un uriaş care tot bătea cu pumnul în piatră şi desprindea din ea nişte bolovani cât casa. Când Hans îl întrebă de ce anume sparge stânca, matahala îi răspunse:

—Ei, flăcăule, dac—ai şti ce chin e pe mine, noaptea, când vreau să dorm!... Toţi urşii, lupii şi alte flecuşteţe de felul ăstora n—au altă treabă decât să vină la culcuşul meu... Şi mă tot miros, şi mă tot adulmecă, de nu pot închide ochii nici măcar o clipă. De—aia m—am tot gândit să—mi durez o casă şi să—mi fac culcuşul în ea, să mă pot bucura şi eu de linişte.

„Ia te uită — făcu Hans în sinea lui — nici ăsta nu—i de lepădat, zău aşa!.." Şi—i spuse:

—Bre omule, lasă—te de durat casa, că oi face—o altădată, şi vino cu mine. Şi pentru că te văzui la ce te pricepi, o să te poreclesc „Sfarmă—piatră".

Uriaşul încuviinţă cu dragă inimă şi tustrei porniră mai departe prin pădure. Şi la vederea lor, fiarele sălbatice se speriau şi—o luau la sănătoasa, care încotro. Merseră ei ce merseră şi către seară ajunseră la un castel vechi şi părăsit. Intrară ei înăuntru, se urcară până—n încăperile de sus, dar cum se simţeau trudiţi, rămaseră într—una din săli şi—şi făcură culcuşul acolo.

În dimineaţa următoare, Hans coborî în grădină şi numai ce văzu că—i părăginită şi plină de tufişuri încâlcite şi mărăcini. Şi cum mergea el aşa, deodată îi apăru în faţă un porc mistreţ, care se repezi la el să—l sfâşie în colţi.

Vezi însă că Hans sări în lături şi, dându—i una cu ciomagul, îl lăsă fără suflare. Apoi îl aburcă pe umeri şi—l duse unde—şi aveau culcuşul, de—l puseră în frigare. Şi ieşi din vânatul ăsta o friptură aşa de gustoasă, că înfulecară din el până ce se ghiftuiră şi începură a se veseli. Apoi se înţeleseră între ei ca—n fiecare zi doi să plece la vânătoare. Şi hotărâră că fiecare să aibă, ca tain, câte nouă ocale de carne, pe toată ziua.

Traseră ei la sorţi şi—n prima zi rămase acasă „Strâmbă—lemne", iar Hans şi cu „Sfarmă—piatră" plecară la vânătoare. în timp ce „Strâmbă—lemne" era ocupat cu gătitul, numai ce văzu venind un omuleţ bătrân şi sfrijit, care—l rugă să se îndure să—i dea şi lui oleacă de carne.

—Ia cară—te de—aici, târâtură afurisită!... strigă uriaşul la el. Mai pune—ţi pofta în cui, că poţi trăi şi fără carne!...

Ei, Doamne, tare se mai minună „Strâmbă—lemne" când văzu pe omuleţul cel pipernicit sărindu—i în cârcă!... Şi nu se mulţumi piticul numai cu atât, ci începu să—i care la pumni, până când mi ţi—l puse la pământ, lăsându—l aproape fară suflare. Şi omuleţul nu se opri din *tărbăceală*, până ce nu—şi descarcă pe el tot năduful.

Când se lăsă seara şi cei doi se întoarseră de la vânătoare, „Strâmbă—lemne" nu le suflă nici

o vorbă despre omuleţul cel bătrân şi despre chelfăneala pe care—o mâncase, fiindcă—şi spusese în sinea lui: „Las' să vadă şi ei singuri ce—or să păţească!... Că, de bună seamă, când or rămâne acasă o să aibă şi ei de—a face cu afurisitul ăsta!..." Şi numai la gândul pătăraniei se şi înveseli.

În ziua următoare rămase acasă „Sfarmă—piatră" şi—o păţi şi el întocmai ca şi „Strâmbă—lemne", fiindcă se răstise la omuleţ şi nu voise să—i dea carne, piticul îl cotonogise în lege, muindu—i oasele, nu alta...

Când „Strâmbă—lemne" se întoarse seara acasă, împreună cu Hans, îşi dădu seama că „Sfarmă—piatră" o păţise la fel ca şi el, dar tăcu chitic şi dintr—o privire se înţelese cu acesta ca, la rându—i, să nu—i dezvăluie nimic flăcăului. Şi amândoi gândiră în sinea, lor: „Las' să guste şi Hans din papara asta!..."

Şi—n cea de—a treia zi îi veni rândul flăcăului să stea acasă. Şi—n timp ce—şi vedea el de treabă la bucătărie, după cum cerea rânduiala, şi tocmai lua spuma de pe fiertura din cazan, numai ce apăru omuleţul. Şi, fară multă vorbă, îi ceru să—i dea o bucată de carne. Se uită Hans la el, şi când îl văzu cât e de slăbănog, gândi în sinea lui: „Ia, un biet prăpădit. O să—i dau din porţia mea, ca să nu ştirbesc din tainul celorlalţi!..." Şi—i întinse o bucată de carne. Piticul căscă gura şi—o şi înghiţi. Şi apoi mai ceru alta. Şi cum era cumsecade din fire, Hans îi mai dădu încă o bucată şi—i spuse să se mulţumească cu ce a primit, că altă carne nu—i mai dă.

Dar ţi—ai găsit ca piticul să se astâmpere: îndrăzni să—i mai ceară şi—a treia oară...

—Da' ştii c—ai devenit obraznic! îl repezi Hans. Şi nu—i mai dădu nici măcar o fărâmiţă.

Dacă văzu piticul cel afurisit că aşa stă treaba, o dată vru să sară la Hans şi să—l cotonogească la fel ca şi pe „Strâmbă—lemne" şi „Sfarmă—piatră", dar de data asta dădu greş. Fără să se ostenească prea mult, flăcăul îi cărăbăni nişte pumni aşa de zdraveni, că din câteva lovituri îl făcu să se rostogolească pe scări până jos. Hans vru să fugă după el, dar căzu şi se întinse cât era de lung. Şi când se ridică de jos, piticul era de—acuma departe.

Hans se luă după el, până în inima pădurii, dar de prins nu—l putu prinde, ci numai îl zări cum se strecoară într—o văgăună ce se deschidea într—o stâncă. După ce—şi întipări bine în minte locul acela, se grăbi să se întoarcă acasă. Seara, când veniră de la vânătoare ceilalţi doi, tare se mai mirară ei când îl văzură pe Hans că—i aşa plin de voioşie. Şi atunci flăcăul prinse a le povesti toată tărăşenia. Acu', nu mai avură nici ei ce să mai ascundă ce păţiseră, şi începură a deşerta sacul... Dacă le auzi flăcăul pătărania, începu să râdă de ei:

—Bine v—a făcut, zău aşa!... La urma urmei, de ce v—aţi zgârcit atât să—i daţi o bucată de carne?... Da', nu—i vorba de asta, ci de papara pe care aţi mâncat—o!... Mare ruşine, pe cinstea mea... Ditai găligani să se lase bătuţi de un pitic!...

După ce se ospătară, tustrei hotărâră să pornească după pitic. Luară ei un coş şi—o frânghie şi o şi porniră către inima pădurii. Când ajunseră la stânca cu pricina, Hans se aşeză în coş şi cei doi uriaşi îl lăsară în jos cu frânghia. De îndată ce ajunse la acel loc subpământean, Hans dădu cu ochii de o uşă şi, când o deschise, numai ce văzu înăuntru o fecioară aşa de frumoasă, că nu cred să fi fost multe ca ea pe lume. Şi ce crezi, lângă ea stătea piticul şi rânjea la el ca o maimuţă!... Vezi însă că biata fecioară era ferecată în lanţuri şi căta la flăcău cu atâta tristeţe, că inima lui Hans se înduioşa pe dată şi gândi în sinea lui: „Trebuie s—o scap din ghearele ăstui pitic afurisit!..." Şi—i dădu o asemenea lovitură cu ciomagul, că se prăbuşi la pământ, fără suflare. Şi ce crezi, pe dată căzură lanţurile la picioarele fecioarei, şi Hans rămase cu ochii la ea, că—l vrăjise frumuseţea ei fără seamăn.

Fata prinse a—i povesti că era fiică de împărat şi că un fecior de crai b răpise din palatul împărătesc şi o închisese aici, în hrubele subpământene de sub stâncă, fiindcă nu voise să—l ia în seamă. Şi—i mai spuse că sălbaticul acela de crai îl pusese pe pitic s—o păzească şi că îndurase destule chinuri din partea lui.

După ce ascultă totul cu luare—aminte, Hans o aşeză pe domniţă în coş şi le făcu semn ălor

doi s—o tragă în sus. Coşul coborî din nou, pasămite, ca să—l ia şi pe el, dar Hans n—avea nici un pic de încredere în cei doi pişicheri şi se gândi în sinea lui: „Fii cu ochii în patru, băiete, că ăştia s—au mai dovedit o dată nişte mincinoşi şi nişte fătarnici!.. Dacă nu ţi—au spus ei atunci nimica despre pitic, cine ştie ce mârşăvie clocesc şi acum în minte!.."

Şi ca să—i încerce, puse—n coş ciomagul şi asta fu spre norocul lui, că nici n—ajunse bine coşul la jumătate, că—l şi lăsară să cadă... Acu', cred că nu trebuie să vă mai spun că de—ar fi fost în el şi—ar fi găsit moartea. Scăpă el de mişelia pe care—o puseseră la cale uriaşii, da' vezi că oricât se frământă, nu—i veni în minte nici un mijloc prin care ar putea să iasă din subpământenele acelea. „Te pomeneşti — se gândea flăcăul în sinea lui — că mi—e dat să nu mai văd lumina zilei şi să mă prăpădesc pe—aci!..." Şi alergă de la un capăt la celălalt al acelor încăperi, de parcă era închis într—o cuşcă. Şi cum mergea el aşa, trecu şi prin faţa cămăruţei unde zăcuse fecioara până atunci. Şi numai ce zări la unul din degetele piticului un inel care sclipea de—ţi lua ochii.

Nu zăbovi nici măcar o clipă şi, după ce i—l scoase din deget, şi—l şi puse pe inelar. Şi ce crezi, în timp ce şi—l răsucea pe deget, o dată auzi un foşnet deasupra capului. Privi el în sus şi abia desluşi fluturând prin aer nişte duhuri. Şi duhurile astea îi spuseră cum că el e stăpânul lor şi că aşteaptă să le arate care e dorinţa, ca s—o ducă la îndeplinire cât mai degrabă.

La început, Hans nu putu scoate nici măcar o vorbă, că aşa era de uimit, dar mai apoi se linişti şi le îndemnă să—l scoată afară de acolo. Cât ai clipi, îl şi ascultară, şi flăcăul parcă ţâşni în sus, în zbor. Ajunse el iarăşi pe pământ, da' vezi că nu mai dădu cu ochii de nimeni şi nu—i mai găsi pe cei doi nici la castel. Şi nu—i de mirare, că „Strâmbă—lemne" şi „Sfarmă—piatră" o luaseră cu ei pe domniţa cea frumoasă şi—o tuliseră de pe acele meleaguri.

Hans răsuci din nou inelul pe deget şi duhurile şi apărură şi—i spuseră că uriaşii se aflau, de—acum, hăt departe, pe mare. Dacă auzi asta, Hans o luă la fugă, şi fugi, şi fugi el, până ce ajunse la malul mării. Şi numai ce zări, departe în larg, o corăbioară în care se aflau cei doi fătarnici. Şi—l cuprinse o mânie aşa de cumplită, că nu mai stătu să cugete ce face şi se şi zvârli în apă, cu ciomag cu tot. începu el să înoate, dar ţi—ai găsit să poată, că ciomagul era greu ca plumbul, şi—l trăgea la fund, de era cât pe ce să se înece. Abia mai apucă să răsucească inelul ca să—şi scape viaţa. Duhurile iarăşi apărură şi—l purtară ca vântul până la corabie. Hans nu pregetă deloc să—i înveţe minte pe cei doi nemernici şi—i croi cu măciuca până ce le înmuie mădularele. Şi apoi îi aruncă în apă... După aceea, îndreptă corabia spre Soare—Răsare şi curând ajunseră la palatul unde locuia domniţa. Pasămite, acum flăcăul o scăpase pentru a doua oară... Peste puţin, Hans se însura cu ea, că dorea din tot sufletul s—o aibă de nevastă. Şi se făcu o nuntă de se duse pomina, spre bucuria părinţilor şi a poporenilor.

ŢĂRANCA ÎN RAI

(Das Bürle im Himmel// The Peasant in Heaven)

Odată, o ţărancă săracă şi foarte credincioasă ajunse la poarta Raiului. În acelaşi timp sosise acolo şi un nobil bogat care voia să intre şi el în Rai. Atunci apăru Sfântul Petru cu cheia, deschise poarta şi—l lăsă pe bogat să intre, pe ţărancă însă o tratâ ca şi cum n—ar fi văzut—o. Şi închise cu cheia poarta Raiului. De afară ţăranca auzea cu câtă bucurie era primit nobilul în cer, cu muzică şi cântece din cele mai frumoase. Apoi se aşternu tăcerea, iar Sfântul Petru veni din nou, deschise poarta şi o lăsă şi pe ţărancă să intre. Ţăranca se gândea că şi ea va fi primită cu muzică, dar, când colo, domnea o linişte deplină. Desigur, au întâmpinat—o îngerii, a fost primită cu dragoste, dar de cântat nu—i cânta nimeni. Atunci ţăranca l—a întrebat pe Sfântul Petru de ce nu au cântat îngerii şi când a intrat ea în Rai, aşa cum s—a întâmplat când a intrat nobilul; i—a mai spus că nici în cer, cum nici pe pământ, nu este egalitate.

Sfântul Petru i—a răspuns:

—Da' de unde, tu ne eşti la fel de dragă ca şi nobilul bogat şi poţi să te bucuri de frumuseţea Raiului ca şi el, dar vezi, câte o sărmană ţărancă, aşa cum eşti tu, intră în fiecare zi în Rai, pe când un nobil bogat, dacă se întâmplă o dată la o sută de ani să fie primit aici, e mare lucru.

LISA CEA SLABĂ
(Die hagere Liese// Lean Lisa)

Exact invers decât Hans cel leneş şi Trine cea grasă, despre care vă spuneam că nimic nu—i scotea din starea lor de linişte continuă şi de lene, era Lisa cea slabă. Toată ziua trebăluia, lustruia tingirile la bucătărie, ştergea praful, nu stătea o clipă. Şi—l punea la treabă şi pe lunganul Lenz, bărbatul ei, de—i era bietului om mai greu decât unui măgar ce trebuie să care trei saci.

Dar, deşi munceau atât de mult, totul părea zadarnic: erau săraci şi nu reuşeau să agonisească nimic.

Într—o seară, pe când stăteau în pat, aşa de obosiţi că nu—şi mai puteau mişca oasele, gândurile nu le dădeau pace să doarmă. Lisa îl îmboldi cu cotul într—o coastă pe bărbatul ei şi—i zise:

—Auzi tu, Lenz, ştii la ce m—am gândit? Dacă aş găsi un gulden iar unul l—aş primi în dar de la cineva, eu ţi—aş împrumuta unul ţie iar tu ar trebui să—mi dai unul dobândă. De îndată ce aş avea patru guldeni adunaţi, mi—aş cumpăra o vacă tânără.

Bărbatului îi plăcu ce zicea nevasta.

—Numai că nu ştiu de unde aş putea lua guldenul pe care tu vrei să ţi—l dau dobândă la guldenul pe care mi—l împrumuţi, dar dacă totuşi reuşeşti să strângi banii aceştia şi să cumpărăm o vacă, n—ai decât să ajungi la bunăstarea ce ţi—o doreşti. M—ar bucura mult, mai adăugă el, dacă vaca va avea şi un viţel; în felul ăsta aş mai bea şi eu câte o cană de lapte din când în când.

—Laptele nu—i pentru tine, zise Lisa, trebuie să—l lăsăm viţelului ca să se facă mare şi gras şi să—l putem vinde bine.

—Bineînţeles că am să—l las viţelului, dar aşa, un pic, dacă am să iau şi eu, cred că nu—i va dăuna mititelului.

—Cine te—a—nvăţat pe tine să creşti animale ? îi va dăuna sau nu, eu n—am să pun la fiert nici măcar o picătură de lapte. Tu, lunganule, tu niciodată nu eşti sătul, auzi, să mănânci tu ceea ce eu voi agonisi cu trudă. Ştii că eşti bine?

—Femeie, zise Lenz mânios, taci odată sau îţi pun botniţă!

—Ceee? strigă Lisa, tu mă ameninţi pe mine, tu, nesătulule, lunganule, leneşule ? Şi vru să se repeadă spre el şi să—l ia de păr, dar Lenz cel lung se ridică, o apucă pe Lisa cea slabă, o ţinu întinsă pe pat, îi puse o pernă peste gură şi o ţinu aşa până când ea adormi.

Dacă a doua zi dimineaţa vor fi continuat cearta sau se vor fi dus să caute guldenii de care aveau nevoie ca să—şi cumpere vaca, asta nu mai ştiu.

CĂSUŢA DIN PĂDURE
(Das Waldhaus// The Hut in the Forest; The House in the Wood)

A fost odată un tăietor de lemne tare nevoiaş, şi tăietorul ăsta trăia cu nevasta şi cele trei fetiţe ale lor într—un bordei, la marginea unui codru unde arareori călca picior de om. Şi într—o dimineaţă, înainte de—a pleca la lucru, ca de obicei, tăietorul îi spuse nevestei:
—Când s—o face de amiaz', trimite—mi pe fata cea mare în pădure, cu merinde, că altminteri n—o să pot mântui lucrul. Şi ca nu cumva să se rătăcească, mai adăugă el, o să iau cu mine punga asta de mei şi o să presar boabele pe tot drumul.

De îndată ce văzu soarele strălucind sus pe cer, deasupra pădurii, fata cea mare porni la drum cu o oală plină cu ciorbă. Dar vrăbiile de câmp şi de pădure, ciocârliile, cintezoii, mierlele şi ereţii ciuguliseră de mult boabele de mei. Aşa că fata nu mai putu să dea de urma drumului. O porni atunci la întâmplare şi merse ea aşa, până ce amurgi şi se întunecă de—a binelea. Copacii foşneau în întunericul nopţii, bufniţele scoteau tot soiul de ţipete şi pe fată începu s—o prindă frica. Deodată zări în depărtare o rază de lumină scânteind printre pomi.

„Acolo trebuie că e vreo aşezare de oameni, gândi ea; şi—mi spune inima că nu m—or lăsa pe seama fiarelor şi s—or îndura să—mi dea adăpost peste noapte..." Şi se îndreptă, încrezătoare, spre lumina aceea. Curând se afla în faţa unei căsuţe cu ferestrele luminate. Bătu la uşă şi un glas aspru îi răspunse dinăuntru: „Intră!" Fata păşi în tinda întunecoasă şi bătu la uşa odăiţei. „Dar intră o dată!", strigă acelaşi glas aspru.

Şi când deschise uşa, fata văzu şezând la o masă un bătrân alb ca neaua, îmbovărat de ani. Moşneagul îşi ţinea obrazul sprijinit în mâini şi barba lui albă se revărsa peste tăblia mesei, până aproape de pământ. Lângă vatră se odihneau trei făpturi: o găinuşă, un cocoşel şi o vacă bălţată. Fata îi povesti bătrânului toate câte i se întâmplaseră şi—l rugă să—i dea adăpost peste noapte. Bătrânul se întoarse atunci către cele trei făpturi şi le zise:

Găinuşa mea bălaie,
Cocoşel cu mândre straie,
Şi tu, vaca mea bălţată,
Răspundeţi fetei pe dată!

„Ducs!", răspunseră ele şi, pesemne, în limba lor, asta înseamnă „Să—i facem pe voie!", căci bătrânul vorbi mai departe:
—La noi o să găseşti câte nu gândeşti şi toate din plin; du—te afară la vatră şi pregăteşte—ne ceva pentru cină!

În bucătărie, fata găsi atâtea, c—ar fi avut cu ce să îndestuleze o omenire întreagă. Se apucă ea de găti o mâncare să—ţi lingi degetele, nu alta, dar la cele trei făpturi nu se gândi

defel. Aduse după aceea la masă o strachină plină vârf cu bucate, se aşează lângă bătrânul cel coliliu şi mâncă până ce—şi potoli foamea. După ce se sătură de—a binelea, îl întrebă pe bătrân:

—Ei, acu' îs obosită; unde găsesc un pat să mă culc?

Cele trei făpturi răspunseră într—un glas:

Cu el ai mâncat,
Cu el ai băut,
Dar gândul la noi nu ţi—a fost.
Cată—ţi dar singură loc de—adăpost!

Atunci bătrânul grăi:

—Urcă treptele astea şi o să dai de—o odaie cu două paturi; scuturâ—le bine şi aşterne pe el cearşafuri curate, că viu şi eu îndată să mă culc.

Fata urcă treptele şi după ce scuturâ paturile şi le primeni se întinse într—unul, fără să—l mai aştepte pe bătrân. După puţin veni şi bătrânul cel alb ca neaua. Şi când văzu că fata e cufundată într—un somn adânc, deschise o uşiţă în podea şi—i dădu drumul în pivniţă.

Seara, târziu, tăietorul de lemne se întoarse acasă şi—o luă la rost pe nevastă—sa că l—a lăsat să flămânzească toată ziua.

—Nu—s vinovată cu nimica, răspunse femeia. Fata a plecat cu prânzul, aşa cum ne—am înţeles, dar pesemne că s—o fi rătăcit; mâine o să se înapoieze acasă, n—ai grijă!

A doua zi, tăietorul se sculă înainte de revărsatul zorilor şi când fu să plece îi spuse nevesti—sii să—i trimită mâncarea cu fata cea mijlocie.

—O să iau cu mine o pungă cu linte, o linişti el; boabele de linte sunt mai mari decât cele de mei, aşa că fata o să le poată vedea mai uşor şi n—o să mai rătăcească drumul, ca soru—sa.

Când veni vremea prânzului, fata cea mijlocie porni şi ea cu mâncarea în pădure, dar nu găsi pe drum nici urmă de linte. Ca şi—n ajun, o ciuguliseră păsările codrului, de nu mai rămăsese măcar un bob. Fata rătăci în pădure, până se înnoptă, şi nimeri şi ea la căsuţa bătrânului. Acesta o pofti să intre înăuntru şi, de cum păşi pragul, fata îl rugă pe unchiaş să—i dea ceva de mâncare şi s—o adăpostească peste noapte.

Bătrânul cu barba albă se adresă din nou celor trei făpturi:

Găinuşa mea bălaie,
Cocoşel cu mândre straie,
Şi tu, vaca mea bălţată,
Răspundeţi fetei pe dată!

Cele trei făpturi răspunseră iarăşi „Ducs!" şi toate se petrecură ca şi cu o seară înainte: fata găti nişte bucate să—ţi lingi degetele, nu alta; mâncă şi bău cu bătrânul, după pofta inimii, dar nu se îngriji câtuşi de puţin de animale. Când întrebă unde ar putea să—şi găsească un culcuş pentru noapte, ele îi strigară drept răspuns:

Cu el ai mâncat,
Cu el ai băut,
Dar gândul la noi nu ţi—a fost.
Cată—ţi dar singură loc de—adăpost!

De îndată ce fata adormi, intră şi bătrânul în odaie; o privi cu luare—aminte, clătină din cap şi, deschizând uşiţa cea tainică, o lăsă şi pe ea să cadă în pivniţă.

A treia zi dimineaţa, tăietorul de lemne îi spuse nevesti—sii:

—Astăzi să—mi trimiţi mâncarea cu fata cea mică; ascultătoare şi cuminte cum o ştiu, sunt sigur c—o s—o ţină numai pe drumul drept, nu ca surorile ei, care nu pot să stea o clipă locului, de parc—ar fi nişte zvăpăiaţi de bondari!

Dar nevastă—sa nici nu voi să audă:

—Vrei să—mi pierd şi copilul cel mai drag?

—Fii fără grijă, îi răspunse el; fata n—o să se rătăcească, căci e cuminte şi deşteaptă. Dar vorba ceea: „Paza bună trece primejdia rea", aşa că tot am să iau nişte mazăre, s—o presar pe drum; boabele de mazăre sunt mai mari decât cele de linte şi—i vor arăta calea adevărată.

Dar când mezina ajunse în pădure, nu găsi nici măcar un bob de mazăre, căci porumbeii îşi umpluseră de mult guşile cu ele, aşa că nici ea nu mai ştiu încotro s—o apuce. Rătăcea de colo—colo şi nu—şi găsea o clipă de linişte, gândindu—se că bietul taică—său o să flămânzească din pricina ei şi că maica—sa o să se tânguie amarnic dacă s—o întâmpla ca nici ea să nu se mai întoarcă acasă.

Când se înnopta de—a binelea, numai ce zări şi ea luminiţa scânteind printre pomi şi, luându—se după ea, ajunse la căsuţa din pădure. Se rugă frumos de bătrân să—i dea adăpost peste noapte şi omul cu barba albă se adresă şi de astă dată celor trei făpturi:

Găinuşa mea bălaie,
Cocoşel cu mândre straie,
Şi tu, vaca mea bălţată,
Răspundeţi fetei pe dată!

„Ducs!", răspunseră ele. Atunci fata se apropie de vatra lângă care stăteau animalele şi le dezmierdă drăgăstos; mângâie găinuşa şi cocoşelul, netezindu—le penele lucioase, iar pe vaca cea bălţată o scărpină între coarne.

Şi după ce, ascultând de îndemnul bătrânului, găti o ciorbă straşnică şi aduse castronul pe masă, îşi zise: „Oare se cade ca eu să mă îndestulez cu de toate, iar bietele animale să nu capete nimic? Că doar în casa asta găseşti câte nu gândeşti, şi toate din plin. Nu s—ar cuveni ca mai întâi să mă îngrijesc de animale?" Ieşi afară, după orz, şi—l presără pe dinaintea găinuşei şi a cocoşelului, iar pentru vacă aduse un braţ bun de fân aromat.

—Mâncaţi cu plăcere, dragele mele animale, le îmbie fata, şi dacă vi—e sete, o să vă aduc şi apă proaspătă.

Aduse apoi o găleată plină cu apă şi găinuşa şi cocoşelul se cocoţară îndată pe marginea găleţii; îşi afundară ciocurile în apă şi cât ai clipi îşi ridicară capul drept în sus, aşa cum beau păsările, iar vaca cea bălţată trase şi ea o înghiţitură zdravănă. După ce animalele se săturară, fata se aşeză la masă lângă bătrân şi mâncă ceea ce—i lăsase el. După puţină vreme, găinuşa şi cocoşelul îşi vârâră căpşorul sub aripi şi vaca cea bălţată începu să clipească din ochi, semn că—i era somn. Atunci fetiţa întrebă:

—N—ar fi timpul să mergem la culcare?

Omul cu barba albă se adresă şi de astă dată celor trei făpturi:

Găinuşa mea bălaie,
Cocoşel cu mândre straie,
Şi tu, vaca mea bălţată,
Răspundeţi fetei pe dată!

Şi ele răspunseră „Ducs!". Apoi, către fetiţă:

Cu noi ai mâncat,
Setea ne—ai astâmpărat

Şi te—ai îngrijit cu drag de fiecare,
Somn uşor! E timpul de culcare...

Fata urcă treptele, scuturâ bine pernele şi abia isprăvi de întins aşternutul proaspăt, că şi veni bătrânul; se lungi în pat şi barba lui cea albă îi ajungea până la călcâie. Fata se urcă în patul celălalt şi adormi pe dată.

Dormi ea liniştită, până pe la miezul nopţii, când se iscă în casă o asemenea hărmălaie, că fata se trezi deodată din somn. Pârâia şi scârţâia prin toate ungherele; uşa se deschidea cu zgomot şi se izbea de perete, grinzile trosneau ca şi cum ar fi fost smulse din încheieturi, iar treptele păreau că sunt gata—gata să se prăbuşească. În cele din urmă se auzi o bubuitură asurzitoare ca şi când s—ar fi năruit întreg acoperişul. După ce zgomotele se potoliră, şi cum nu i se întâmplase nimic, fata continuă să stea liniştită în patul ei şi adormi din nou.

Dar când se trezi a doua zi, soarele răsărise de mult şi ce—i văzură ochii? Se afla într—o sală mare şi—n jurul ei toate se scăldau într—o strălucire nemaivăzută; pereţii erau zugrăviţi cu flori de aur, pe un câmp de mătase verde, iar patul era de fildeş şi plapuma de catifea purpurie. Foarte aproape de ea, pe un scaun, se afla o pereche de pantofi brodaţi cu mărgăritare. Fetei i se păru că totul e un vis, dar trei servitori îmbrăcaţi în straie bogate intrară în iatac şi o întrebară ce le porunceşte.

—Căutaţi—vă de treabă, răspunse fata. Mă scol îndată, să—i gătesc bătrânului o ciorbă şi, după aia, o să—mi satur găinuşa cea frumoasă, cocoşelul cel frumuşel şi frumoasa vacă bălţată.

Fata gândea că bătrânul trebuie să se fi sculat de mult, dar când aruncă o privire spre patul lui moşneagul dispăruse şi—n locul moşneagului în pat se afla un străin. Îl privi mai cu luare—aminte şi—şi dădu seama că e tânăr şi frumos. Tocmai atunci se trezi şi flăcăul şi, ridicându—se în capul oaselor, zise:

—Sunt fecior de împărat şi am fost blestemat de—o vrăjitoare afurisită să trăiesc în pădurea asta, sub chipul unui om bătrân, albit de ani. Nimănui nu i s—a îngăduit să mă însoţească, în afară de cei trei servitori, care au luat unul înfăţişare de găinuşă, altul de cocoşel şi altul de vacă bălţată. Şi—mi era dat să zac sub puterea blestemului până ce s—ar fi ivit o fată cu inimă atât de bună, încât bunătatea ei să se reverse nu numai asupra oamenilor, ci şi asupra animalelor... Ţie ţi—a fost hărăzit aceasta şi—n miez de noapte ne—ai izbăvit de cruntul blestem. Şi casa cea veche din pădure s—a prefăcut iarăşi în palatul meu împărătesc...

După ce se sculară, feciorul de împărat porunci celor trei servitori să se gătească de drum, pentru a da de urma tăietorului de lemne şi a nevestei sale şi să—i poftească la nuntă.

—Dar unde sunt cele două surori ale mele? întrebă fata.

—Le—am încuiat în pivniţă şi mâine dimineaţă vor fi duse în adâncul pădurii, la un cărbunar, ca să—l slujească până ce s—or face mai bune şi nu vor mai lăsa să flămânzească bietele animale.

SĂ—MPARŢI CU NEVASTA ŞI BUCURIILE, ŞI NECAZURILE
(Lieb und Leid teilen// Sharing joy and sorrow)

Era odată un croitor cârcotaş şi certăreţ care avea o nevastă harnică şi credincioasă dar, oricât s—ar fi străduit, tot nu—l mulţumea. Nimic nu—i plăcea, toată ziua o boscorodea, striga la ea, ba chiar o şi bătea. Când au auzit judecătorii oraşului ce face el, l—au condamnat la închisoare ca să—şi schimbe purtările. Aşa stătu el o vreme numai cu pâine şi apă, apoi fu eliberat cu condiţia să nu—şi mai ocărască şi bată nevasta ci, dimpotrivă, să trăiască în armonie cu ea, să împartă şi cele bune, şi cele rele, aşa cum trebuie să fie într—o familie. O bună bucată de vreme treaba a mers bine, apoi croitorul şi—a reluat vechile obiceiuri, deveni iar morocănos şi pus pe ceartă. Şi cum jurase că n—are să—şi mai bată nevasta, acu' o lua de păr şi o scărmăna cu ciudă. Femeia îi scăpa cu greu din mâini, fugea apoi în curte, striga cât o ţinea gura, el alerga cu metrul şi cu foarfecele după ea, arunca în ea cu ce—i cădea la mână; dacă o nimerea, se prăpădea de râs, iar dacă n—o nimerea, urla furios. Aşa făcea până când femeii îi veneau în ajutor vecinii. Croitorul fu dus în faţa judecătorilor oraşului din nou, dar el spuse:

—Stimaţi domni, eu mi—am ţinut promisiunea, n—am bătut—o, ci am împărţit cu ea şi cele bune, şi cele rele.

—Cum aşa, a sărit judecătorul, atunci de ce a depus iar plângere împotriva ta?

—Eu n—am bătut—o, ci numai i—am aranjat părul ca să nu arate aşa caraghioasă ; ea însă a fugit şi m—a lăsat singur la greu. Atunci am alergat după ea şi, ca să—i reamintesc îndatoririle de soţie, am aruncat în ea cu anumite obiecte cunoscute de care ne leagă amintiri comune. Eu am împărţit astfel cu ea bucuriile şi suferinţele, căci de câte ori aruncam cu ceva în ea, mă bucuram c—o nimeresc dar sufeream că s—ar putea strica obiectul. Mie îmi părea bine, ei îi părea rău, mie îmi părea rău, ei îi părea bine şi tot aşa...

Dar cu toate aceste vorbe meşteşugite, croitorul nu reuşi să—i împuie capul judecătorului, aşa că acesta îl condamnă iar la închisoare.

ÎMPĂRĂŢELUL SAU ALEGERE DE REGE
(Der Zaunkönig// The willow—wren)

În vremurile de demult, orice lucru avea şi el ceva de spus, iar oamenii înţelegeau graiul lui. De exemplu, când ciocanul fierarului bătea, el striga: „mal tare, mai tare"; când rindeaua dulgherului geluia, ea striga :„mai repede, mai repede"; când roata morii se învârtea, ea striga: „Doamne ajută, Doamne ajută!"; iar dacă se întâmpla ca morarul să—i înşele pe oameni la făină, când pornea moara, roata întreba încet: „cine—i acolo?" şi apoi răspundea, în timp ce se învârtea tot mal repede: „morarul, morarul" şi mai apoi: „nu o optime, cl trei şesimi" (adică să—i dea omului cât i se cuvenea, nu mai puţin, cum Intenţiona morarul şmecher).

În vremurile acelea şi păsările vorbeau ca să le înţeleagă şi oamenii. Acum se aude doar un ciripit, un fluierat, un uguit sau, la unele, un cântec fără cuvinte; atunci totul era pe înţelesul oamenilor.

Ei, în vremea aceea, le—a venit păsărilor ideea că ar trebui să albă şi ele un conducător, un stăpân, un rege, mă rog, ceva de felul acesta. Numai nagâţul se împotrivi, spunând că liber a trăit până atunci, liber vrea să moară. Ţipa cât îl ţinea gura: „Nu mal am ce căuta aici, nu mai am ce căuta aici". Şi se retrase în singurătatea unui smârc de unde nu s—a mai arătat printre semenii lui.

Celelalte păsări discutară îndelung şi, într—o frumoasă dimineaţă de mai, veniră din păduri şi de pe câmpii vulturi, piţigoi, corbi, bufniţe, ciocârlii, vrăbii, rândunele, cintezoi, codobaturi şi câte alte păsări al căror nume nu—l mai ştiu! Veni chiar şi cucul, şi pupăza, numită şi „paraclisierul cucului", pentru că ea cântă pu! pu! pu! pu! câteva zile mai înaintea cucuiul care zice şi el: cucu cuc! cucu cuc! cucu cuc! în carul plin de păsări care se duceau la alegerea regelui se îmbarcă şi o păsărică foarte mică, fără nume.

Cocoşul, care nu fusese înştiinţat despre marea adunare, se miră foarte văzând păsările adunate:

—Ce—i asta, ce se întâmplă aici?

O iubită de—a lui, o găinuşă, îi zise:

—Nu te nelinişti, iubitule! Şi—i povesti pe îndelete despre ce era vorba. Aşadar, se hotărî să fie votată rege al păsărilor acea pasăre care va zbura
mal sus decât toate celelalte. Un brotăcel, auzind despre soborul păsărilor, începu şi el să strige: „Nu, nu, nu", pentru că se gândea că multe lacrimi se vor vărsa din momentul în care vor apărea un stăpân şi supuşii lui. Corbul însă îl puse la punct:

—Termină cu pisălogeala asta. Totul are să se petreacă în linişte şi aşa e normal, să aibă şi păsările rege. Se hotărî ca zborul decisiv să aibă loc chiar în dimineaţa aceea, cât mal devreme, să se noteze exact cine şi când a sosit la adunare, ca nu cumva să vină vreo pasăre către seară şi să spună: „uite, aş fi vrut şi eu să zbor, dar e prea târziu".

Când se dădu semnalul, toate păsările din căruţe îşi luară zborul. Se stârni aşa un praf, de nu se mai vedea nimic, era o vâjâială şi o huruială în aer şi atâtea aripi care băteau, încât părea că s—a abătut un nor amenințător deasupra câmpiei. Păsările mici rămaseră în urmă şi se întoarseră primele, obosite, pe pământ. Cele mai mari au rămas multă vreme în înălţimile cerului, dar nici una nu se putea ţine după vultur, care zbura aşa de sus, că era gata să orbească din cauza soarelui. Şi, când văzu că celelalte păsări nu se mai puteau ţine după el, se gândi: „De ce să zbori mai sus, şi aşa eşti rege al păsărilor". Şi începu să coboare. Atunci păsările începură să strige în cor: „Regele, regele, trăiască regele!".

—Ba pardon, se auzi o voce piţigăiată, nu vă grăbiţi. Eu am zburat mai sus, m—am ascuns între penele vulturului şi când el a obosit şi a coborât, eu am zburat şi mai sus. Aşa de sus că l—am putut vedea pe Dumnezeu care stătea pe tronul său în cer. De aceea regele sunt eu, spuse îndesat împărăţelul sau sfredelușul ori ochiul boului, cum i se mai spune.

—Tu, regele nostru ? strigară revoltate celelalte păsări, ai reuşit prin vicleşug. Atunci născociră altă Încercare pentru alegerea regelui, anume, care dintre ele poate ajunge cel mai adânc în pământ. Ce mai bătu din aripi gâscă cea pieptoasă! Ce mai începu să scurme cocoşul! Chiar raţa o luă repede, se grăbi şi căzu într—un iaz din fundul căruia striga: „minunată realizare! minunată realizare!"

Împărăţelul căută o gaură de şoareci, se strecură înăuntru şi cu voce piţigăiată strigă şi de astă dată:

—Regele sunt eu! Regele sunt eu!

—Tu, regele nostru? strigară celelalte păsări furioase, crezi că—ţi merge cu şiretlicurile tale? Neobrăzatule!

Cum se apropia seara, puseră bufniţa de strajă la gaură s—o păzească, să nu iasă şmecherul de acolo înaintea altor păsări cinstite. Celelalte păsări, obosite, plecară acasă la culcare. Bufniţa rămase la gaură cu ochii mari, dar, de la un timp, îi veni şi ei somnul. „Ei, am să închid un ochi şi am să ţin numai unul deschis ca să păzesc gaura" se gândi bufniţa. „Flăcăiaşul" crezu că bufniţa doarme, dădu să iasă din gaură şi scoase capul, dar bufniţa se repezi şi el se ascunse repede iar în gaură. Bufniţa închise din nou un ochi, pe celălalt vrând să—l ţină deschis toată noaptea. Voia, dar de putut, nu prea putea. Până la urmă, îl închise pe amândoi şi adormi. Şmecherul dinăuntru, împărăţelul nostru, văzând isprava bufniţei, o zbughi afară. (De atunci, de ruşine, bufniţa nu mai are curajul să se arate la lumina zilei, căci toate păsările s—ar repezi la ea şi i—ar reproşa neglijenţa din noaptea aceea de pomină; unele ar mânca—o cu pene cu tot de ciudă. Ea zboară numai noaptea şi—i urmăreşte pe şoareci, căci ei sunt cei care fac nenorocitele de găuri în care s—a ascuns atunci împărăţelul.)

Dar nici împărăţelul nu se arată de atunci cu plăcere, pentru că se teme că, dacă l—ar prinde celelalte păsări, i—ar sosi ceasul din urmă. El zboară prin tufişurile gardurilor verzi şi, când nu—l vede nimeni, strigă: „eu sunt rege, eu sunt rege". Celelalte păsări îi şi zic, în batjocură, împărăţel. Aşadar, păsările nu l—au vrut mei în ruptul capului ca rege. Ciocârlia însă se bucură cel mai mult de asta, ea nu voia să aibă rege, îi plăcea să zboare cât de sus dorea, să se înalţe în văzduh şi să strige: „Vai, ce minunat este să zbori liberă!"

Şi aşa au rămas păsările fără stăpân, libere. De aceea şi este o vorbă: „liber ca pasărea—n zbor". Şi ce—i mai minunat decât să fii „liber ca pasărea—n zbor"?

PLĂTICA INVIDIOASĂ SAU ALEGERE DE REGE
(Die Scholle// The sole)

Tot pe vremea când păsările au vrut să—şi aleagă rege, s—a întâmplat că şi peştii erau nemulţumiţi de faptul că trăiau în dezordine. Nici unuia nu—i păsa de altul, fiecare înota la dreapta, la stânga, înainte, printre ceilalţi, cum îi era voia. Dacă avea chef şi era mal mare, stătea în calea celor mici sau îi lovea cu coada ca să treacă el mal departe.

—Ce bine ar fi să avem şi noi un conducător, un rege care să ne facă ordine, dreptate, spuneau mai ales peştii obişnuiţi. Şi se adunară şi hotărâră să—l aleagă rege pe cel care înota mai repede în râu: astfel putea ajunge în cel mal scurt timp să dea ajutor cuiva aflat la strâmtoare.

Se aliniară la malul apei şi ştiuca dădu semnalul de pornire. Toţi s—au pus pe înotat. Ca o săgeată, ştiuca o luă înainte, după ea heringul, apoi plevuşcă, bibanul, crapul şi mulţi alţii ale căror nume nu le mai ştiu. Plătica înota şi ea cât putea de repede sperând să ajungă prima. La un moment dat, se auzi un strigăt:

—Heringul e înainte! Heringul e înainte!

—Cinee? strigă înfuriată plătica, rămasă cam în urmă.

—Heringul, heringul! strigară peştii.

—Heringul gol, heringul fără solzi! Ce nerozie, cum să ne fie el rege?

Şi de invidie îşi strâmbă plătica botul. Şi strâmb i—a rămas. Dar nici heringul, cum nici împărăţelul, nu a ajuns rege şi peştii, ca şi păsările, au rămas fără conducător şi azi.

BOUL—DE—BALTĂ ŞI PUPĂZA
(Rohrdommel und Wiedehopf// The bittern and the hoopoe)

—Unde—ţi paşti mai cu plăcere cireada ? îl întrebă, odată, un domn pe un văcar.
—Aici, aici unde—i iarba mei prea grasă, mei prea săracă; altfel nu—i bună.
—De ce nu ? întrebă domnul.
—Ascultaţi, răspunse văcarul, aici este un bou—de—baltă care şi el a fost cândva văcar şi mai este şi o pupăză care, şi ea, tot văcar a fost demult. Am să vă povestesc îndată: boul—de—baltă îşi mâna cireada la iarba cea grasă unde înfloreau cele mai frumoase flori; de aceea cireada lui a devenit neascultătoare, vite puternice dar obraznice. Pupăza îşi ducea vitele sus, pe muntele stâncos, unde bate vântul şi se ridică nisipul; de aceea vitele ei deveniseră slabe ca vai de lume şi lipsite de putere. Seara, când văcarii îşi adună turmele, boul—de—baltă nu reuşea; el striga la vite: „veniţi aici, floreanelor", dar degeaba, nu—l ascultau. Pupăza în schimb nu le putea ridica în picioare, aşa de leşinate şi lipsite de putere erau şi rămâneau acolo în nisip. Aşa—i când în lucruri nu există o măsură, domnule! Şi azi, când nu mai sunt păzitori de vite, boul—de—baltă strigă: „Veniţi aici, floreanelor", iar pupăza „sus, sus, sus", dar în zadar. Asta—i!

BUFNIŢA
(Die Eule// The Owl)

Demult, când oamenii nu erau aşa de pricepuţi şi deştepţi ca acum, într—un mic orăşel de provincie s—a întâmplat un lucru foarte neobişnuit pentru locuitorii lui. O bufniţă din acelea mari, numită şi bou—de—noapte, a venit parcă pe aripile vântului şi s—a oploşit în hambarul unui cetăţean onorabil. Era clar că stătea ascunsă şi nu voia să dea ochii cu celelalte păsări de când era să iasă tocmai „împărăţelul", adică sfredeluşul, rege, pentru că ea adormise în loc să păzească gaura şoarecelui.

Când servitorul a venit dimineaţa să dea iarbă şi apă la vite, s—a speriat văzând bufniţa care parcă îl hipnotiza cu ochii ei mari şi rotunzi. Alergă la stăpân şi, cum nu mai văzuse în viaţa lui o bufniţă, îi spuse că în hambar este un monstru îngrozitor, cu nişte ochi cum nu mai văzuse până atunci. îi mai spuse că pur şi simplu nu poate să—l alunge. Stăpânul se supără şi—i zise:

—Bine, va să zică după mierle poţi fugi de le prinzi chiar din zbor, dar, dacă vezi un pui de găină, te temi chiar şi cu băţul în mână. Ia să văd şi eu ce fel de monstru o fi acolo de ţi—a pierit de tot curajul.

Şi se duse şi stăpânul în hambar. Dar când văzu animalul acela înspăimântător care—şi rotea ochii ameninţător, stăpânul se sperie şi el. Din câţiva paşi ajunse afară, alergă la un vecin şi—l rugă din tot sufletul să—l ajute să alunge monstrul din hambarul lui. Că dacă nu fac ei asta, s—ar putea ca întreg orăşelul să aibă de suferit şi să fie în mare primejdie.

Între timp, se află despre existenţa „monstrului" şi începu o larmă îngrozitoare pe străzile orăşelului; oamenii luară ciomege, topoare, coase, sape, mă rog, se înarmară ca pentru un duşman foarte puternic. După ce se adunară în piaţa oraşului, se organizară şi porniră spre şura concetăţeanului lor şi o înconjurară din toate părţile ca şi cum s—ar fi pregătit să asedieze o cetate. Apoi dădură atacul. Mai întâi, intră unul cu o ţepuşă lungă, dar ieşi repede fără să mai poată scoate un cuvânt; apoi încă doi îndrăzniră să intre, dar nici lor nu le merse mai bine. în sfârşit, ieşi în faţa cetăţenilor un om înalt şi puternic, vestit în orăşelul acela pentru faptele de vitejie săvârşite în război. Omul spuse:

—Numai cu privitul nu veţi putea alunga monstrul. Aici trebuie acţionat cu multă seriozitate şi profesionalism, dar, după câte văd eu, am de—a face cu muieri, nu cu bărbaţi adevăraţi şi nimeni nu are curajul să ia taurul de coarne.

Îşi puse apoi armura, îşi luă paloşul şi suliţa şi toţi îi lăudară vitejia, sperând că le va salva viaţa. Ambele uşi ale hambarului fură deschise, încât se putea vedea bufniţa care—i privea de sus, de pe o grindă. El lăsă mai întâi avangarda să intre şi, când se pregăti să atace, mulţimea strigă aţâţată de parcă l—ar fi văzut pe Sfântul Gheorghe omorând balaurul. Bufniţa, speriată şi de strigătele de afară, şi de atacul ostaşului. începu să—şi rotească ochii, îşi întinse aripile, îşi zburli penele, deschise pliscul şi începu să ţipe pe limba ei, „hu, hu, hu!", foarte răguşit. „Ucide—o, împunge—o" strigau cei de afară.

—Cine ar fi în situaţia în care sunt eu — zise eroul încercând să atace bufniţa — n—ar mai striga. Şi abia puse piciorul pe prima treaptă a scării, ca să urce spre grindă, că şi începu să tremure de frică: puterile îl lăsară, aşa că dădu îndărăt. Parcă era hipnotizat.

Acu', nu mai era nimeni care să se încumete să se bage în primejdie. „Păi dacă monstrul l—a înfricoşat şi l—a făcut să dea înapoi şi pe eroul nostru, nouă ce ne mai rămâne de făcut?" Şi, speriaţi, se gândeau că în curând tot oraşul va fi distrus.

Multă vreme au discutat între ei, până când primarul găsi o soluţie:

—Eu mă gândesc să adunăm tot ce—i în hambar, toate uneltele, fânul, paiele omului, să le scoatem afară şi să dăm foc hambarului ca să ardă animalul acela fioros fără ca vreunul din cetăţenii oraşului să—şi pună viaţa în primejdie. Nu trebuie să pierdem timpul, orice amânare s—ar putea să ne coste viaţa.

Dădură foc la hambar din patru locuri şi, împreună cu hambarul, se pare că a ars în chinuri groaznice şi bufniţa.

Cine nu mă crede, să se ducă acolo şi să întrebe ce a fost şi cum a fost. Eu unul nu sunt sigur că a ars şi bufniţa, dacă bufniţă o fi fost sau cine ştie ce altceva cu chipul ei. Dar nu pot spune prea multe că nu ştiu.

LUNA
(Der Mond// The moon)

Demult, exista undeva o ţară unde toată noaptea era întuneric, iar cerul arăta precum un cearceaf negru întins pe deasupra pământului; pe el nu apărea nici luna, nici vreo stea care să lumineze cât de cât întunecimea. Se părea că, atunci când Dumnezeu crease lumea, nu—i mai rămăsese pentru bucăţica aceasta de pământ nici măcar o stea.

Din ţara aceasta fără lună, fără stele s—au pornit odată, în călătorie, patru tineri. Ei au ajuns într—o altă ţară unde seara, când soarele dispărea după creasta muntelui, pe vârful unui stejar uriaş apărea un glob luminos care—şi revărsa razele de aur peste tot. Şi se putea vedea noaptea la fel de bine ca ziua, chiar dacă luna nu strălucea la fel de puternic precum soarele.

Călătorii, miraţi, opriră un ţăran care tocmai trecea cu carul pe lângă ei şi—i întrebară ce lumină—i aceea care se vede în vârful stejarului.

—Păi asta—i luna, zise ţăranul, primarul nostru a cumpărat—o pe trei taleri şi a agăţat—o acolo ca felinar. Zilnic trebuie să fie curăţată şi să i se pună gaz ca să lumineze. Pentru asta el pretinde săptămânal de la noi câte un taler.

După ce ţăranul se depărta, unul dintre băieţi zise:

—Am putea lua lampa asta, avem şi noi un stejar în sat, e la fel de înalt ca acesta şi am putea—o atârna în el. Ce frumos ar fi să nu mai orbecăim noaptea prin întuneric!

—Ştiţi ceva, zise al doilea, haideţi să facem rost de o trăsură cu cai ca să ducem luna; ăştia de aici n—au decât să—şi cumpere alta.

—Eu mă pot căţăra cu uşurinţă în copac, zise al treilea, şi o pot aduce jos. Al patrulea făcu rost de o trăsură cu cai, al treilea se urcă în stejar, făcu o gaură în lună, băgă o sfoară, o legă şi o dădu jos.

După ce puseră în trăsură globul strălucitor, îl acoperiră cu un ştergar ca nimeni să nu observe furtişagul şi plecară spre casă. Ajunşi acolo, o urcară în vârful unui stejar înalt. Bătrâni şi tineri laolaltă se bucurau când vedeau luna care—şi arunca razele de lumină peste casele lor şi peste câmpii. Chiar şi piticii au coborât din vârful munţilor şi, îmbrăcaţi în hainele lor roşii, au încins o horă de toată frumuseţea în mijlocul câmpiei.

Cei patru tineri aveau grijă să pună gaz şi să cureţe globul lunii şi pretindeau în schimb câte un taler pe săptămână. Dar timpul trecea şi ei îmbătrâneau şi nu se mai puteau ocupa de treaba asta. Când primul dintre ei era pe patul de moarte, ceru ca un sfert de lună, pe care îl considera proprietatea lui, să fie îngropat o dată cu el. Când muri, primarul se urcă în stejar, tăie cu un foarfece un sfert din lună şi i—l puse în mormânt. Lumina lunii slăbi, dar nu se prea observa.

Când muri al doilea frate, i se dădu şi lui un sfert din lună şi lumina se micşoră şi mai mult. Mai slabă deveni când muri al treilea dintre fraţi care—şi luă şi el partea lui, iar când al patrulea frate intră în mormânt, se aşternu din nou peste ţara aceea întunericul. Dacă oamenii mergeau noaptea fără felinar se ciocneau unii de alţii, aşa o beznă era.

Când cele patru sferturi ale lunii se reunirăpe tărâmul celălalt, care era al morţilor, aceştia deveniră neliniştiţi şi se treziră din somnul lor veşnic. Ei se mirau că pot vedea din nou lumina lunii şi le era de—ajuns această lumină pentru că ochii lor slăbiţi şi învăţaţi cu întunericul n—ar fi putut suporta lumina soarelui. Aşa că morţii se ridicară veseli şi—şi reluară obiceiurile pe care le avuseseră pe lumea asta, când erau vii: unii dansau, alţii jucau cărţi, alţii s—au dus la han şi au început să bea, ba unii, după ce s—au îmbătat, au început să se bată între ei. Scandalul era aşa de mare, că zgomotul a ajuns până în cer.

Sfântul Petru, care păzea ca de obicei poarta Raiului, credea că lumea de pe tărâmul celălalt s—a răsculat şi a chemat şi el armatele de îngeri ca să înfrunte fluviul de morţi ce ameninţa Raiul. Dar, cum nimeni nu veni spre el, se urcă pe cal şi plecă să vadă ce se întâmplă pe lumea cealaltă. Acolo îi linişti pe morţi, le porunci să intre în mormintele lor, apoi luă luna şi o atârnă pe cer. De atunci, oamenii din toate colţurile pământului se bucură de lumina ei.

DURATA VIEŢII
(Die Lebenszeit// The Duration of Life)

Când Dumnezeu crea lumea şi stabilea pentru fiecare vieţuitoare durata vieţii, a venit măgarul care l—a întrebat:
—Doamne, cât voi trăi eu?
—Treizeci de ani, răspunse Bunul Dumnezeu, îţi convine ?
—Vai, Doamne, e prea mult. Gândeşte—te la mine: de dimineaţă până noaptea târziu car numai greutăţi, duc saci cu grâu la moară ca alţii să mănânce pâinea şi altceva decât lovituri de picioare în spate nu primesc.
Atunci Domnul se îndură de el şi—i dărui optsprezece ani. Măgarul fu mulţumit şi se dădu deoparte. Atunci apăru înaintea lui Dumnezeu câinele:
—Cât vrei să trăieşti, măgarului i s—au părut prea mulţi treizeci de ani, ţie ţi—ar conveni?
—Doamne, zise câinele, asta—i voia ta? Gândeşte—te cât trebuie să alerg, abia de mă mai ţin picioarele, şi dacă—mi pierd vocea ca să latru şi dinţii ca să muşc, la ce bun să mai trăiesc? Ce—mi rămâne decât să fiu alungat dintr—un colţ în altul şi să mărâi?
Dumnezeu văzu şi el că are dreptate bietul câine şi—i dădu doisprezece ani de viaţă.
Atunci veni maimuţa la el.
—Ţi—ar plăcea să trăieşti treizeci de ani? Doar tu nu trebuie să munceşti ca măgarul sau să alergi precum câinele, tu eşti mereu veselă.
—Vai, Doamne, răspunse maimuţa, aşa s—ar părea la prima vedere. Dar adevărul este altul: când plouă cu păsat, nu am lingură, cu alte cuvinte eu nu pot profita de cele bune. Mereu trebuie să—mi schimonosesc faţa ca să—i fac pe oameni să râdă, să inventez tot felul de giumbuşlucuri şi, când mi se aruncă un măr şi vreau să—l muşc, constat că—i acru. De—ai şti, Doamne, câtă tristeţe se ascunde în spatele râsului meu! Nu, treizeci de ani e prea mult, nu pot primi.
Dumnezeu fu bun şi cu maimuţa şi—i dădu doar zece ani. în sfârşit, apăru şi omul: vesel, sănătos, vioi, îl rugă pe Dumnezeu să—i stabilească durata vieţii.
—Treizeci de ani vei trăi, îi zise Bunul Dumnezeu, îţi sunt de—ajuns?
—Aşa de puţin? strigă omul. Când îmi voi termina şi eu de construit casa şi focul va arde în căminul meu, când voi putea mânca fructe din pomii plantaţi de mine, când voi avea mai mult chef să—mi petrec în fericire viaţa, tocmai atunci să mor? O, Doamne, prelungeşte—mi viaţa!
—Îţi voi da şi cei optsprezece ani de la măgar.
—Nu, nu—i de—ajuns!
—Bine, vei avea şi doisprezece ani de la câine.
—Tot nu—i de—ajuns!
—Ia şi zece ani de la maimuţă, dar mai mult să nu—mi ceri.
Omul plecă, dar nu era mulţumit deloc: „Şaptezeci de ani! Prea puţin", se gândea el.
De atunci, primii treizeci sunt anii omeneşti, aceştia trec repede căci omul este sănătos, vesel, puternic, munceşte cu plăcere şi se bucură de viaţă. Apoi urmează cei optsprezece ani ai măgarului când greutăţile vieţii vin una după alta; trebuie să muncească să—şi hrănească familia şi de multe ori răsplata muncii sunt picioarele primite în fund de la cei care ar trebui

să—i mulţumească. Apoi vin cei doisprezece ani ai câinelui, când stă într—un colţ, mormăie câteva cuvinte şi n—are nici dinţi să mănânce. Şi, când au trecut aceştia, vin cei zece ani ai maimuţei: mintea—i slăbeşte, faţa i se zbârceşte, face tot felul de prostii şi copiii se distrează pe seama lui. Aceasta—i povestea duratei vieţii.

SOLII MORŢII
(Die Boten des Todes// Death's Messengers)

Odată, în timpurile străvechi, un uriaş se plimba pe drum şi—i apăru în faţă un om care—i strigă:
—Stai aşa, nu te mişca, niciun pas înainte!
—Ce spui, creatură nevrednică, dacă vreau te strivesc între degete, tu să—mi stai mie în cale? Cine eşti mă rog de vorbeşti cu atâta obrăznicie?
—Eu sunt Moartea, răspunse creatura, mie nu mi se poate opune nimeni, chiar şi tu eşti supusul meu.
Uriaşul refuză să stea cum îi poruncise Moartea şi începu să se bată cu ea. A fost o luptă crâncenă la sfârşitul căreia uriaşul îi dădu Morţii un pumn de se prăbuşi la pământ pe o piatră. Uriaşul îşi văzu mai departe de drumul lui, iar Moartea rămase acolo lipsită de puteri. Era foarte îngrijorată, căci îşi zicea: „Ce se va întâmpla dacă rămân aici? Nu va mai muri nimeni şi lumea va fi plină de oameni până la refuz, nu vor mai avea nici măcar loc să stea unul lângă altul."
între timp, apăru pe drum un tânăr vesel şi sănătos care cânta şi se uita peste tot. Când o zări pe bătrâna neputincioasă, îi fu milă de ea, o ridică şi—i dădu să bea dintr—o sticlă ca să se înviioreze puţin.
—Ştii tu — zise Moartea după ce—şi reveni şi se putu ridica — pe cine ai pus pe picioare?
—Nu — zise tânărul —, nu te cunosc.
—Eu sunt Moartea, nu iert pe nimeni şi nici cu tine nu pot face excepţie. Dar, ca să vezi că ştiu să fiu recunoscătoare, îţi promit că n—am să te iau la mine prin surprindere, nepregătit, ci am să—ţi trimit mai întâi nişte soli şi apoi am să vin să te iau.
—Foarte bine, oricum este un avantaj pentru mine să ştiu, măcar cât trăiesc, că sunt în siguranţă. Apoi plecă mai departe vesel şi bine dispus şi—şi trăi viaţa în linişte. Dar tinereţea şi sănătatea nu durează veşnic, îndată apar bolile, durerile care te chinuiesc şi nu te lasă în pace nici ziua, nici noaptea. „Parcă Moartea şi—ar fi trimis deja solii", îşi zicea în sinea lui. Dar se făcu sănătos şi începu iar să se bucure de viaţă, uitând de solii Morţii. într—o zi, îl bătu cineva pe umăr, el se uită în spate şi o văzu pe Moarte care—i zise:
—Urmează—mă, a venit ceasul să—ţi iei adio de la lumea aceasta.
—Cum? Asta înseamnă că n—ai cuvânt! Nu mi—ai spus tu că înainte de a mă lua îmi vei trimite solii tăi? Eu n—am văzut nici unul.
—Pai bine, omule, nu ţi—am trimis eu soli unul după altul? N—ai avut febră, ameţeli, dureri în oase? Nu ţi s—a făcut negru înaintea ochilor? Toate astea, frăţioare, nu ţi—au amintit de mine ? Aştia erau solii mei pe care nu i—ai văzut tu, dar i—ai simţit din plin.
Omul nu ştiu ce să răspundă, aşa că plecă împreună cu Moartea.

MAISTRUL CIZMAR

(Meister Pfriem// Master Pfriem; Master Cobbler's Awl)

Cizmarul despre care vă vom povesti era un om mic de statură, dar vioi, harnic, de nu avea o clipă de liniște. Fața lui, din care numai nasul coroiat se vedea, era plină de ciupituri de vărsat de vânt și palidă, părul cărunt și ciufulit, ochii mici, privind fără încetare în dreapta și în stânga. Observa totul, găsea pretutindeni numai cususuri, știa orice mai bine decât alții și avea totdeauna dreptate. Când mergea pe stradă, gesticula puternic cu mâinile și, odată, lovi—o fată ce căra apă de—i sări găleata din mână și apa se vărsă udându—l și pe el.

—Cap de oale! îi strigă el fetei în timp ce se scutura de picturile de apă, nu puteai să vezi că vin din spatele tău ?

Când lucra, trăgea ața cu așa putere că, de nu era atent cineva și nu stătea destul de departe, îl lovea cu pumnul în cap. Nici un ucenic nu rămânea mai mult de o lună la el, căci și la cea mal bine făcută treabă avea ceva de reproșat: ba nu erau împunsăturile egale, ba un pantof era mai lung decât celălalt, ba nu era pielea bine bătută, ba un toc era mai înalt și tot așa... .Așteaptă", îi zicea el ucenicului, „că—ți arăt eu cum trebuie lucrată pielea". Lua cureaua și—i trăgea pe spate fără milă. Pe toți îi considera leneși, el însă mare lucru nu făcea, pentru că nu avea răbdare să stea locului nici măcar un sfert de oră. Dacă nevasta lui se scula dis—de—dimineață și aprindea focul, el sărea din pat și, cu picioarele goale, se ducea în bucătărie și striga la ea:

—Vrei să dai foc la casă, ăsta—i foc la care poți să frigi un bou! Sau nu știi că lemnul costă bani ?

Dacă slujnicele stăteau la balie și mai glumeau sau mai povesteau ce auziseră și ele, le striga:

—Gâștelor, stați și clevetiți în loc să vă vedeți de treabă. Și pentru ce consumați atâta săpun? De lene, ca să vă cruțați mâinile.

Și, din nebăgare de seamă, vărsa o căldare de apă și spumă de săpun umplând toată bucătăria de apă.

Dacă cineva își construia o casă, mergea la fereastra casei și striga:

—De ce puneți cărămidă roșie, nu—i sănătoasă, asta nu se usucă niciodată cum trebuie. Și fiți atenți ce prost sunt puse cărămizile și mortarul nu—i bun, trebuie mai mult pietriș înăuntru și mai mult nisip.

Uneori se așeza și făcea câteva împunsături, apoi își dădea șorțul de piele deoparte și zicea:

—Mă duc să—i mal dăscălesc pe unii ce nu—și fac treaba cum se cuvine, într—o zi, nimeri la niște dulgheri care ridicau o casă.

—Ce—i asta, strigă el, nu tăiați cu firul de plumb grinzile? Păi nu vedeți că nu sunt drepte ? Se va prăbuși casa. Și—i smulse unui dulgher toporul din mână ca să—i arate cum trebuie să taie, dar tocmai trecea pe acolo o căruță încărcată cu lut și toporul sări chiar în capul țăranului

care mergea pe lângă căruţă.
—Nu eşti în toate minţile, îi strigă tot el ţăranului, cine înhamă cai tineri la un car atât de greu? Sărmanele animale, ar putea oricând să cadă de oboseală.

Ţăranul se văicărea însă de durere şi mei nu apucă să—i mai dea un răspuns, că maistrul cizmar se şi întorsese la atelierul lui. Dar nu se aşează bine la lucru, când un ucenic îi aduse un pantof.

—Ce, iar aţi făcut pantofi din ăştia? Nu v—am spus să nu mal croiţi alţii până nu—i vindem pe cei deja făcuţi? De ce nu—mi respectaţi ordinele?

—Stăpâne, spuse ucenicul, e adevărat că nu—i prea reuşit, dar e cel făcut de dumneavoastră. Când aţi plecat a căzut de pe masă şi eu l—am ridicat şi l—am păstrat să vi—l aduc. Dar, ce mai încoace şi încolo, pe dumneavoastră nici îngerii din cer nu v—ar putea mulţumi.

Într—o noapte, maistrul nostru cizmar visă că a murit şi urca spre cer. Când ajunse acolo, puse mâna pe veriga de metal şi bătu la poartă puternic, vorbind ca pentru sine: „Mă mir că ăştia nici măcar un belciug ca lumea nu au la poartă, trebuie să baţi până te răneşti la degete". între timp, l—a auzit Sfântul Petru şi a deschis să vadă cine—i aşa nerăbdător să intre.

—A, dumneavoastră eraţi, maistre cizmar — zise Apostolul —, vă dau voie să intraţi, dar vă fac atent, lăsaţi—vă de obiceiul de a cârti până şi aici, în cer. S—ar putea să aveţi neplăceri.

—Eu ştiu ce se cuvine şi ce nu se cuvine şi mulţumesc lui Dumnezeu, aici totul este perfect şi nu—i nimic de criticat ca pe pământ, răspunse cizmarul.

Apoi intră şi începu să cutreiere cu mâinile la spate încăperile şi grădinile minunate ale cerului. Se uita şi din când în când dădea din cap sau mormăia ceva ca pentru sine. Deodată, văzu doi îngeri ce cărau o bârnă. Dar nu duceau bârna în lungime, ci de—a curmezişul. „Aşa ceva este imposibil!", gândi maistrul cizmar, dar totuşi se abţinu şi nu scoase o vorbă. Ba chiar încercă să se consoleze: „Ei, de fapt câţi nu duc bârna drept sau strâmb şi ajung cu ea unde trebuie fără să lovească pe nimeni". Apoi văzu alţi doi îngeri ce cărau apă din fântână într—un butoi plin de găuri încât apa curgea din el peste tot. De fapt, atunci ploua pe pământ. „Ei, drăcia dracului" îşi zise el şi iar se abţinu să cârtească, începând să caute o explicaţie: „Probabil că asta o fac numai aşa, să—şi umple timpul cu ceva; o fi o plăcere de—a lor să facă lucruri nefolositoare, mai ales aici în cer unde, după câte am văzut, domneşte lenea". Merse mai departe şi văzu un car ce rămăsese blocat într—o groapă adâncă.

—Dar cine l—a încărcat fără măsură? îi zise îngerului care stătea lângă el. Ce ai acolo?

—Dorinţe nevinovate! N—am putut ajunge cu ele pe drumul cel bun, dar totuşi am reuşit să scot carul afară şi sper să nu rămână aici!

Într—adevăr, apăru alt înger şi înhamă doi cai.

—Foarte bine, zise cizmarul, dar doi cai n—au să poată duce căruţa, trebuiau măcar patru pentru asta.

Un alt înger veni şi mai aduse doi cai, dar nu—i înhamă în faţă, ci la spate.

Asta îl scoase din sărite pe cizmar care—şi dădu drumul la gură:

—Neghiobilor, ce faceţi? S—a văzut vreodată, de când e lumea şi pământul, să se tragă o căruţă aşa?

Şi continuă să bodogănească, dar veni un înger, îl luă de guler şi—l dădu afară din cer. în poartă mai întoarse capul o dată spre căruţă şi văzu cum trăgeau la ea cei patru cai...

În acest moment se trezi din vis. „Cu siguranţă că în cer treburile merg altfel, nu ca pe pământ", îşi zise în sinea lui şi căuta mereu scuze celor văzute în vis: nu—i venea la îndemână să creadă că acolo treburile merg ca şi pe pământ. Dar cum să tolerezi ca nişte cai să fie astfel înhămaţi, în spatele căruţei? „Poate au aripi, că de, sunt în cer, cine poate şti? Şi apoi, ce prostie să ai cai cu patru picioare şi să le pui aripi!... Ei, dar iaca trebuie să mă scol, altfel au să facă ăştia de pe pământ lucrurile pe dos. Acu', bine că n—am murit, le arăt eu lor". Şi se sculă făcând mult zgomot ca să se ştie că—i treaz şi cu gând să pună ordine în lume.

PĂZITOAREA DE GÂŞTE

(Die Gänsehirtin am Brunnen // The Goose—Girl at the Well The Goose Girl)

Trăia odată, demult de tot, o mătuşică bătrână—bătrână care—şi ducea traiul tocmai în creierii munţilor, într—un loc necălcat de picior omenesc. Ş—avea ea un bordei şi un cârd de gâşte, iar locul acela pustiu în care trăia era înconjurat de o pădure nemărginită.

Bătrânica însă nu şedea numai acasă, ci în fiecare dimineaţă îşi lua cârja şi—o pornea, şontâc—şontâc, în pădure. Acolo, în pădure, se apuca să facă o mulţime de treburi, cum nu te—ai fi aşteptat de la o femeie pe care o gârboviseră anii: aduna iarba pentru gâşte, culegea poame sălbatice şi, încărcată cu toată această povară, o pornea încetişor spre casă.

Cine ar fi văzut—o încărcată aşa şi—ar fi putut zice în sinea lui c—o să cadă, doborâtă de greutate, dar bătrânica era zdravănă şi ajungea in fiecare zi cu bine acasă. Şi dacă se întâmpla să se întâlnească cu vreun drumeţ, îi spunea cu blândeţe în glas:

—Bună ziua, cumetre dragă, frumoasă vreme mai e astăzi! Da' ce te uiţi aşa? Te miri cum de pot căra—n spate atâta iarbă? Oare nu—i dat fiecăruia să—şi poarte povara—n spinare?

Vezi însă că oamenilor nu le făcea plăcere s—o întâlnească şi se fereau din calea ei, făcând un ocol. Şi dacă se întâmpla ca vreun gospodar să treacă cu feciorul lui pe lângă dânsa, odată îl vedeai că—i şopteşte băiatului la ureche:

—Fereşte—te de baba asta, ai grija, că—i o vrăjitoare tare vicleană!

Într—o dimineaţă se întâmplă să treacă prin acea pădure un flăcău tare frumuşel. Şi—n timp ce mergea el aşa, soarele strălucea în înalt, păsările cântau pe întrecute, ş—un vânticel răcoros adia prin frunziş.

S—ar spune că întreaga fire era la fel ca şi drumeţul, plină de bucurie şi de voioşie. În drumul lui, feciorul nu întâlnise picior de om când, deodată, numai ce—o văzu pe bătrână stând în genunchi şi cosind iarba. Pesemne că venise cam de multişor acolo, că şorţul îi era plin cu iarbă, iar alături mai avea două coşuri cu mere şi pere pădureţe.

—Bine, mătuşică, da' cum poţi să cari toate astea singură? se miră flăcăul.

—Trebuie să le car, voinice dragă, răspunse ea. Odraslele de bogătaşi n—au de ce să se ostenească aşa, da' eu n—am încotro! Că ţăranul are o vorbă înţeleaptă: „Nu te uita înapoi că ţi s—a strâmbat spinarea, că degeaba, te uiţi!" Şi văzându—l că se opreşte, bătrânica adăugă: N—ai vrea să mă ajuţi? Ai încă spinarea dreaptă cum e bradul şi picioarele zdravene, aşa că n—are să—ţi fie greu. Şi nu te teme, că coliba mi—e tare aproape, colo, în dosul muntelui. Nu—ţi trebuie mult ca să ajungi la ea...

Flăcăului i se făcu milă de bătrânică şi—i spuse:

—Bine, mătuşică, o să—ţi duc eu povara! Nu—i vorba că—s fiu de nobil, da' uite c—o să—ţi arăt că ştiu să car la fel de bine ca şi ţăranii...

—Dacă te încumeţi să—ncerci, atunci încearcă! — spuse bătrânica. Da' să ştii că vreo oră de

drum tot o să ai de făcut. Da' ce importanţă are asta pentru un voinic ca tine! Şi să nu uiţi că trebuie să cari şi coşurile alea două, cu mere şi cu pere...

Când auzi că—i vorba de—o oră de mers, flăcăul şovăi oleacă, dar bătrânica nu—i mai dădu drumul, ci—i şi puse în spinare legătura cu iarbă şi—n fiecare mână câte un coş.

—Vezi ce uşor e? zise ea.

—Ba nu e uşor deloc! răspunse flăcăul.

Şi se strâmbă de durere, că legătura era grea de parcă ar fi avut în ea numai bolovani, iar merele şi perele atârnau ca plumbul.

—Of, nu mai pot să suflu! se tângui el.

Flăcăul vru să—şi dea jos povara, dar bătrânica nici nu vru să audă de aşa ceva.

—Ia te uită, zise ea batjocoritoare, domnişorul nu vrea să care ceea ce eu, o femeie bătrână, am cărat de atâtea ori! Să te lauzi văd că ştii, da' când vine vorba de treabă serioasă, vrei să dai bir cu fugiţii, hai? Ei, domnişorule, cu mine nu—ţi merge! Ce mai stai pe gânduri? Întinde—o la drum, că nu—ţi ia nimeni legătura din spinare!

Cât timp a fost drumul drept, flăcăul a purtat povara în spate destul de bine, dar când au început să urce muntele şi pietrişul li se rostogolea sub picioare la tot pasul, de parcă ar fi fost însufleţit, puterile nu—l mai ajutară. Sudoarea îi curgea gârlă pe frunte şi i se scurgea pe spinare în broboane când calde, când reci.

—Mătuşică, mă simt sleit, nu mai pot! zise el. Lasă—mă să mă odihnesc un pic, că de nu, am să cad din picioare!

—Nici prin gând nu—mi trece! spuse bătrânica. Când om ajunge acasă, o să te odihneşti cât ai să pofteşti, da' acum porneşte—o la drum!

—Mătuşă, îmi pare că te cam întreci cu gluma! zise feciorul de viţă aleasă. Şi, mâniat la culme, vru să zvârle din spinare povara. Dar oricât se suci şi se răsuci, nu putu să scape de ea...

În acest timp, bătrâna chicotea şi ţopăia, plină de voioşie:

—Nu te mânia, dragă domnişorule, că te—ai roşit la faţă ca o creastă de cocoş! Şi nu mai fi nici nerăbdător! Poartă—n spinare legăturica şi când om ajunge acasă, o să—ţi dau şi un bacşiş pe cinste!

Acum, flăcăul n—avea de ales şi fu nevoit să se supună. Şi, târâş—grăpiş, o luă pe urma bătrânei, văicărindu—se la tot pasul. Între timp, bătrânica părea că devine tot mai sprintenă, iar povara flăcăului se făcea tot mai grea. Şi deodată, când flăcăul nici nu se aştepta, baba făcu un salt şi, ţuşti! sări pe legătura de fân şi se cocoţă în vârful ei. Ei, dragilor, cât era de sfrijită, atârna mai greu decât cea mai voinică femeie!

Flăcăului începură să—i tremure genunchii de—atâta greutate, dar nu era chip să se oprească nici măcar cât să—şi tragă sufletul... De îndată ce—l vedea că se opreşte, bătrânica îl şi lovea peste picioare c—o joardă sau cu un mănunchi de urzici. Urcă el muntele ca vai de el, şi tocmai când simţea că—i sleit de oboseală şi c—o să pice jos, ajunse, în sfârşit, la coliba bătrânei.

Când o zăriră pe bătrână, un cârd de gâşte îşi desfăcură aripile şi, întinzându—şi gâturile, alergară s—o întâmpine, gâgâind de zor. În urma lor, c—o nuieluşă în mână, venea o cumătră mai în vârstă, înaltă şi lată—n spate, cu o faţă urâtă ca moartea.

—Mamă, îi spuse ea bătrânei, nu cumva ai păţit ceva de—ai întârziat atât de mult?

—N—am păţit nimic, fetiţa mea, răspunse bătrâna. Dimpotrivă, domnul asta a fost atât de binevoitor şi mi—a dus povara. Şi, închipuie—ţi, când m—am simţit obosită, m—a luat şi pe mine—n cârcă! Şi aşa s—a făcut că drumul nu mi s—a părut lung deloc, şi—am fost veseli, şi—am glumit tot timpul.

Când îşi termină vorbele, bătrâna se dădu jos din spinarea flăcăului. Apoi îi luă şi legătura din spate, şi coşurile din mâini şi, privindu—l foarte prietenos, îi spuse:

—Acum, aşază—te pe banca asta din faţa uşii şi odihneşte—te. Ţi—ai meritat pe deplin

răsplata şi n—o să întârzii să ţi—o dau. Apoi grăi către păzitoarea gâştelor: Du—te în casă, fata mea, că nu se cade să rămâi singură cu un tânăr! La urma urmelor, de ce să pui untdelemn peste foc? Mai ştii că nu se îndrăgosteşte de tine?

Flăcăul luă seama la vorbele bătrânei, dar nu ştiu dacă să plângă sau să râdă. „Aşa comoară, îşi spuse el în sinea lui, chiar de—ar fi mai tânără cu vreo treizeci de anişori şi tot nu mi—ar mişca inima!"

În acest timp, bătrâna îşi alinta şi—şi mângâia gâştele de parcă ar fi fost copiii ei. Apoi, o chemă pe fiică—sa şi intrară—n casă. Flăcăul se întinse pe bancă, la umbra unui măr sălbatic, şi se uită în jur. Aerul era blând şi molcom şi cât vedeai cu ochii se întindea o pajişte verde, plină cu ghiocei, cimbrişor sălbatic şi zeci şi zeci de alte soiuri de flori. Prin mijlocul grădinii curgea un pârâu limpede precum cleştarul, în care se răsfrângeau razele soarelui, şi pe undele lui se preumblau în sus şi—n jos gâştele albe.

„E foarte plăcut pe aici, se gândi el, da' sunt atât de trudit, că de—abia îmi ţin ochii deschişi! N—ar fi rău de—aş aţipi un pic... Numai de n—ar veni un vânt să—mi spulbere picioarele, că le simt moi şi uşoare ca iasca!"

Apoi, închise ochii şi adormi. Dormi el un pic şi numai ce veni bătrâna să—l trezească. Şi, zgâlţâindu—l, îi spuse:

—Scoală—te, că aici nu mai poţi rămâne! Recunosc că te—am făcut să—ţi scoţi oleacă sufletul pe urcuşul acela, dar viaţa nu ţi—ai pierdut—o. Iar acum am să—ţi dau răsplata. De bani sau de bunuri ştiu că n—ai nevoie, aşa că o să—ţi dăruiesc cu totul altceva.

Şi zicând aceasta, îi întinse un sipeţel făurit dintr—un singur smarald.

—Păstrează—l bine, adăuga ea, că o să—ţi aducă mult noroc!

Flăcăul sări în sus de bucurie şi se simţi iarăşi în puteri şi plin de voie bună. Şi după ce—i mulţumi bătrânei pentru dar, o porni la drum, fără ca măcar să arunce o privire către fata babei. Merse el ce merse, cale lungă, nu glumă, şi—n urechi tot îi mai venea din depărtare gâgâitul vesel al gâştelor.

Flăcăul fu nevoit să rătăcească vreme de trei zile prin afundul acelui codru şi—n cele din urmă găsi un drumeag care—l scoase afară din pădure. Merse el ce mai merse, dar nu prea mult, şi ajunse într—o cetate mare. Şi cum nu cunoştea pe nimeni, îl duseră în palatul împărătesc, să se înfăţişeze măriilor—lor. Şi aşa se făcu de intră el în sala tronului, unde împăratul şi împărăteasa şedeau pe jilţurile domneşti, înconjuraţi de curteni. Flăcăul înaintă până—n faţa tronului şi, lăsându—se pe un genunchi, scoase din buzunar sipeţelul de smarald şi—l depuse la picioarele împărătesei. Maria—sa îl rugă să se ridice, iar el îi întinse sipeţelul.

Cum îl deschise şi privi în el, împărăteasa se prăbuşi la pământ, fără simţire. Dacă văzu măria—sa una ca asta, pe data porunci ca flăcăul să fie dus în temniţă. Dar chiar în aceeaşi clipă împărăteasa deschise iarăşi ochii şi strigă să i se dea drumul, că n—are nici o vină. Apoi, porunci ca toată lumea să iasă afară, fiindcă are o vorbă de taină cu flăcăul.

De îndată ce împărăteasa fu numai cu el, începu să plângă amarnic şi—i spuse:

—La ce bun toate onorurile şi strălucirea care mă înconjoară, dacă—n fiecare dimineaţă mă trezesc cu inima grea şi plină de durere! Am avut trei fiice, iar cea mai tânără era atât de frumoasă, că toată lumea o privea ca pe o minune nemaivăzută. Era albă ca zăpada, roşie ca mărul pârguit, iar părul îi strălucea ca razele de soare. Când se întâmpla să plângă, din ochi nu—i curgeau lacrimi, ci numai mărgăritare şi nestemate. Şi ce crezi, când împlini fata cincisprezece ani, împăratul trimise să le cheme pe tustrele fetele să se înfăţişeze măriei—sale, de faţă cu toată curtea. Ar fi trebuit să fii acolo, ca să fi văzut ce ochi au căscat cu toţii când a intrat cea mai tânără: părea c—a răsărit soarele! Şi împăratul grăi:

—Fiicele mele, nu ştiu când îmi va suna ceasul din urmă şi de aia vreau să hotărăsc astăzi ce o să primească fiecare dintre voi după moartea mea! Ştiu că toate mă iubiţi, dar aceleia care mă iubeşte cel mai mult i se cuveni, pe drept, partea cea mai însemnată a împărăţiei.

Atunci fiecare dintre fete îi spuse că ea îl iubeşte cel mai mult.

—Prea vă pripiţi cu răspunsul! grăi împăratul. Nu s—ar putea ca fiecare, pe rând, să—mi spună cum mă iubeşte? După asta o să—mi dau seama singur care dintre voi nutreşte faţă de mine cele mai alese sentimente.

Şi atunci spuse fata cea mare:

—Eu îl iubesc pe taica la fel ca pe zahărul cel mai dulce!

Iar a doua zise aşa:

—Eu îl iubesc pe taica la fel ca pe rochia mea cea mai frumoasă!

Vezi însă că mezina tăcea chitic.

Atunci măria—sa o întrebă:

—Da' tu, copila mea dragă, ia spune—mi: cât de mult mă iubeşti?

—Nu ştiu! răspunse fata. Dragostea ce ţi—o port n—o pot asemui cu vreun lucru!

Dar împăratul nu se mulţumi cu răspunsul domniţei, ci stărui ca fata să—i arate negreşit cât de mult îl iubea. Şi—ntr—un sfârşit, ea spuse:

—Oricât de bună ar fi o mâncare, de nu—i sărată, nu—mi face nicio plăcere s—o gust. Eu îl iubesc pe taica, aşa cum iubesc sarca—n bucate!"

Când auzi împăratul vorbele fetei, se mânie foarte tare şi spuse cu năduf:

—Dacă doar atât mă iubeşti, cât sarea, apoi tot cu sare îţi va fi răsplătită şi dragostea!"

Apoi îşi împărţi împărăţia între cele două fete mai mari, iar mezinei îi legă de spate un sac plin cu sare, şi o alungă de la palat. Doi slujitori fură nevoiţi s—o însoţească până—n adâncul unei păduri sălbatice. Ne—am rugat cu toţii de măria—sa să se îndure şi s—o ierte, dar n—a fost chip să—l îmblânzim.

Nici nu se poate descrie în cuvinte cât a mai plâns fata când a fost obligată să ne părăsească... Şi tot drumul l—a presărat cu mărgăritare câte i—au curs şiroaie din ochi.

Puţin după asta, împăratului i—a părut tare rău că şi—a pedepsit fiica atât de crâncen, şi—a trimis slujitorii s—o caute pe biata copilă în toată pădurea, dar nimeni n—a mai putut s—o găsească. Când mă gândesc c—au sfâşiat—o fiarele sălbatice, nu mai ştiu ce să fac de mâhnire...

Câteodată mă mângâi cu nădejdea că mai e încă—n viaţă, că s—a aciuat în vreo peşteră sau că a găsit adăpost la niscaiva oameni milostivi. Când am deschis *sipetelul* dumitale de smarald şi—am găsit înăuntru un mărgăritar aidoma acelora care curgeau din ochii fetei mele, nici nu—ţi poţi da seama cât de mult mi s—a tulburat inima şi mi—a sângerat! Parcă aş fi văzut—o iarăşi în faţă, vărsând lacrimi amare că trebuie să plece! Spune—mi, cum ai ajuns în stăpânirea acestui sipeţel?

Flăcăul de viţă aleasă prinse a povesti în ce chip îl primise de la bătrâna ce trăia—n codrul de necuprins. Şi mai adăugă că baba nu i s—a părut a fi o femeie cumsecade, fiindcă se vedea din toate purtările ei că e o vrăjitoare. Cât despre domniţă, nici nu—i fusese dat s—o vadă şi nici nu auzise despre ea nimic!

După ce—şi termină flăcăul povestirea, împăratul şi împărăteasa luară hotărârea să plece spre acel codru şi să încerce să vorbească cu bătrâna. În sinea lor gândeau că acolo unde a fost găsit mărgăritarul, vor putea afla veşti şi despre fiica lor...

Acum, trebuie să vă spun că—n acest timp bătrâna stătea în coliba ei şi torcea la roata de tors. Se întunecase de—acum şi un vreasc, care abia mocnea în vatră, împrăştia o lumină slabă.

Deodată, de afară se auzi o larmă mare: se întorceau gâştele de la păscut şi scoteau gâgâiturile lor răguşite. Puţin după aceea, intră—n casă şi fata şi—i dădu bineţe maică—si. Bătrâna însă de—abia îi răspunse şi se mulţumi să dea doar din cap de câteva ori.

Fata se aşeză lângă ea şi, luându—şi roata de tors, începu să răsucească firul atât de sprinten, de parcă ar fi fost în anii fragezi ai tinereţii. Stătură ele aşa cam vreo două ceasuri bune, fără să scoată vreun cuvânt, şi—n timpul ăsta numai cele două roţi de tors îşi vorbeau, îngânându—se...

În cele din urmă, ceva se auzi foşnind pe la fereastra şi doi ochi ca para se holbară înăuntru. Era o bufniţă bătrână care strigă de trei ori: „uhu—huu!" Bătrâna ridică privirea de la roata de tors şi apoi spuse:

—E timpul, fetiţo, să te duci să—ţi vezi de treburi!

Auzind—o, fata îşi lăsă lucrul şi ieşi afară. Încotro se îndrepta oare? O luă peste câmp şi merse departe, tot mai departe, până când ajunse într—o vale largă. Şi într—un sfârşit, se opri la un izvor lângă care se înălţau trei stejari bătrâni.

Între timp, luna ieşise din dosul muntelui, ca un disc mare de foc, şi era atâta lumină, că puteai zări şi un ac. Şi, ce să vezi, odată îşi scoase fata de pe faţă pielea cea veştedă şi, aplecându—se la izvor, începu să se spele... Când fu gata, muie şi pielea în apă şi apoi o întinse pe iarbă, să se usuce şi să se albească la lumina lunii.

Ei, dragilor, cât de schimbată era acum fata! Aşa ceva nu v—a fost vouă dat să vedeţi niciodată! Când lăsă să—i cadă coada de păr cenuşiu, odată se revarsă pe umeri un par bălai ca razele de soare. Şi era atât de bogat părul acesta nou, că o învălui toată, ca o mantie. Din el, doar ochii i se mai vedeau, strălucitori ca stelele de pe cer şi obrajii trandafirii, ca floarea de măr.

Vezi însă că fata cea frumoasă era tare mâhnită. Şi, aşezându—se pe marginea fântânii, începu să plângă amar. Lacrimile i se scurgea din ochi şi se rostogolea printre valurile bogate de păr bălai, până picau la pământ...

Astfel şedea ea acolo, şi multă vreme ar fi rămas aşa, adâncită—n mâhnirea ei, dacă în ramurile unui copac din apropiere nu s—ar fi auzit trosnind ceva. Aşa o spaimă o cuprinse pe fată că, tremurând ca frunza, o luă la goană spre casă. Se nimeri că tocmai atunci bătrâna stătea—n prag şi fata vru să—i povestească ceea ce i se întâmplase, dar bătrâna râse uşurel şi—i spuse prietenos:

—Ştiu tot, fata mea!

Apoi o duse în odaie şi aprinse alt vreasc. Dar nu se mai aşează la roata de tors, ci scoase o mătură şi începu să mături preşurile şi să frece duşumeaua c—o cârpă.

—Totul trebuie să fie curat ca lacrima şi—n cea mai mare ordine! grăi ea către fată.

—Bine, mamă, vru să ştie fata, da' de ce începi treaba la o ora aşa de târzie? Ce—ai de gând?

—Da' ce oră este? întrebă bătrâna.

—Nu—i încă miezul nopţii, răspunse fata, dar a trecut de ora unsprezece.

—Oare nu te—ai gândit, continuă bătrâna, că se împlinesc trei ani de când ai venit la mine? A trecut timpul cât ţi—a fost îngăduit să stai aici şi de—acum nu mai putem rămâne împreună.

Când o auzi ce spune, fata se înspăimântă grozav şi începu să se văicărească:

—Vai, dragă mamă, vrei să mă izgoneşti? Unde să mă duc? Că doar n—am nici patrie, nici prieteni spre care să mă îndrept! Am făcut mereu tot ce mi—ai cerut şi niciodată n—ai fost nemulţumită de mine. Nu mă izgoni de—aici!

Vezi însă că bătrâna nu vru să—i dezvăluie fetei ce o aştepta...

—Eu mai rămân aici o vreme, îi spuse ea fetei, da', când o fi să plec, trebuie să las casa curată... Şi—acum, nu mă mai bodogăni, că mă încurci la lucru! Iar în privinţa ta, fii fără nici o grijă, o să găseşti un acoperiş sub care să te poţi adăposti, şi—o să fii mulţumită cu simbria pe care ţi—o vor da.

—Atunci spune—mi numai ce s—a întâmplat! stărui mai departe fata.

—Un singur lucru îţi spun: să nu mă mai stinghereşti de la treabă! Hai, încetează odată cu întrebările şi du—te în odaia ta! Ia—ţi pielea cea veştedă de pe obraz şi îmbracă—ţi rochia de mătase pe care—o purtai când ai venit aici. Şi—apoi rămâi în camera ta şi aşteaptă până ce te—oi chema!

Şi—acum, dragilor, să ne întoarcem iarăşi la împăratul şi împărăteasa care au plecat, împreuna cu flăcăul de viţă aleasă, s—o caute pe bătrâna ce—şi ducea viaţa—n pustietatea aceea necălcată de picior omenesc.

Au mers ei ce—au mers, cale lungă, nu şagă, şi—n timpul nopţii s—a întâmplat ca flăcăul să se rătăcească de ceilalţi şi să pornească singur mai departe. În ziua următoare, i se păru că se află pe drumul cel bun şi merse fără întrerupere, până ce se întunecă. Apoi se urcă într—un copac şi se gândi să—şi petreacă noaptea acolo, fiindcă îi era teamă să nu se rătăcească şi mai rău, dacă o merge pe beznă.

Între timp, apăru şi luna şi începu să—şi arunce razele pe pământ. Şi—n lumina aceea numai ce zări o făptură, coborând dinspre munte. N—avea în mână nici o nuieluşă, dar, din toată înfăţişarea ei, flăcăul îşi dădu repede seama că era păzitoarea de gâşte pe care o văzuse în coliba bătrânei.

—Heeii! Heeiii! strigă el. Uite—o că vine încoace! Pe legea mea, dacă pun mâna pe una din vrăjitoare, n—o să—mi scape nici cealaltă…

Dar nu mică îi fu mirarea când o văzu cum se apropie de izvor şi—şi smulge pielea cea veştedă de pe faţă şi începe să se spele. Şi cum i se mai revărsa pe umeri părul de aur! Şi era atât de frumoasă, ca nimeni alta pe lume!

Flăcăul abia îndrăznea să răsufle, ca nu cumva fata să ia seama că e cineva prin apropiere. Şi ca s—o poată privi mai bine, îşi lungi gâtul printre frunzare şi—şi bucură ochii cu priveliştea aceea nemaivăzută. Dar fie că se aplecase prea mult, fie că alta fu pricina, craca pe care sta el trosni deodată şi—n aceeaşi clipă fata îşi puse din nou pe faţă pielea cea veştedă şi fugi de acolo ca o căprioară.

Şi cum se acoperise şi luna cu un nor, se lăsă deodată bezna, fata se făcu nevăzută, de parcă o înghiţise noaptea. De îndată ce n—o mai zări, flăcăul se dădu jos din copac şi alerga după ea cât îl ţineau picioarele. Alergă el ce alergă şi deodata i se păru că desluşeşte prin întuneric două făpturi care înaintau prin valea aceea. Erau împăratul şi împărăteasa, care zăriseră de departe lumina de la coliba bătrânei şi se îndreptau într—acolo.

Flăcăul le povesti ceea ce văzuse la izvor, iar măriile—lor nu se mai îndoiră câtuşi de puţin că era vorba despre fiica lor cea pierdută. Şi, cu inima plină de bucurie şi de încredere, purceseră mai departe şi în curând ajunseră la căscioară. Ceea ce văzură mai întâi fu cârdul de gâşte care dormeau nemişcate de jur—împrejurul colibei, cu capul ascuns între pene…

Se uitară ei înăuntru, pe fereastră, şi—o văzură pe bătrână torcând liniştită. Dădea din cap toată vremea, cum fac bătrânii, şi—şi vedea de lucrul ei, fără să arunce o privire nici în dreapta, nici în stânga. În odaie era atât de curat, de parcă ar fi locuit în ea nişte spiriduşi care n—aveau pic de colb pe încălţări… Pe fiica lor însă n—o văzură! Căută ei o vreme la toate astea, dar, în cele din urmă, îşi luară inima—n dinţi şi bătură uşurel în geam. Bătrâna părea că—i aşteaptă şi, sculându—se în picioare, le strigă foarte prietenoasă:

—Intraţi înăuntru, că eu vă cunosc!

După ce păşiră în odaie, bătrâna le spuse:

—N—ar fi trebuit să bateţi un drum atât de lung, de n—aţi fi izgonit—o acum trei ani, pe nedrept, pe fiica voastră, care e atât de bună şi de drăgălaşă! Nu—i vorba că ea n—a pătimit cu nimic, că—n aceşti trei ani de zile a păzit doar gâştele şi inima ei neprihănită n—a fost întinată de nici un rău. Dar voi aţi fost pedepsiţi îndeajuns şi aţi trăit tot timpul numai cu spaima că v—a pierit copila.

Apoi se duse la uşa celeilalte odăi şi strigă:

—Vino încoace, fetiţa mea!

Deodată se deschise usa şi domniţa apăru în veşmintele ei de mătase, cu părul de aur revărsându—i—se pe umeri şi cu ochii strălucitori, de parcă ar fi fost o zână… Ea se îndreptă către părinţii ei şi, luându—i de după gât, îi copleşi de sărutări. Şi nu se putură stăpâni să nu verse lacrimi tuspatru, că şi flăcăul era lângă ei. Când dădu cu ochii de el, fata se roşi toată ca un mac şi nici ea nu ştiu de ce anume.

Deodata împăratul spuse:

—Copila mea dragă, împărăţia am împărţit—o celor două surori ale tale, aşa c—aş voi să ştiu

ce—ţi doreşte inima, ca să—ţi dau din celelalte avuţii pe care le am!
—Fata n—are nevoie de nimic, zise bătrâna, că—i dăruiesc toate lacrimile pe care le—a vărsat din pricina voastră şi toate sunt mai curate şi mai frumoase decât mărgăritarele care se găsesc în apele mărilor şi au mai mult preţ decât toată împărăţia măriei—tale! Iar ca răsplată pentru munca ei din aceşti trei ani, îi dăruiesc căşcioara mea.

După ce rosti aceste cuvinte, bătrâna se făcu nevăzută. Şi numai ce prinseră zidurile să trosnească şi când se uitară, căşcioara se prefăcuse într—un palat măreţ, şi—n sala cea mare era întinsă o masă împărătească, şi—o droaie de slujitori alergau de colo—colo, cu tăvile încărcate de bunătăţuri...

Apoi domniţa cea frumoasă s—a măritat cu flăcăul acela de viţă aleasă şi s—au statornicit la palat. Acolo au trăit în fericire şi bună înţelegere, până la adânci bătrâneţi. Acum, nu sunt sigur de tot, da' cred că gâştele cele albe ca zăpada, care trăiau pe lângă căscioară, nu erau de fapt gâşte adevărate, ci fete...

Şi nimeni nu trebuie să—i ia în nume de rău bătrânei că le adusese la ea să le ocrotească şi să le scape de urgia unui blestem. Acum, când se risipise vraja, îşi luaseră şi ele înfăţişarea omenească şi rămaseră pe lângă domniţa cea tânără ca s—o slujească cu credinţă.

Da' ceea ce ştiu fără tăgadă e că bătrânica nu era o vrăjitoare, cum credea lumea, ci o femeie înţeleaptă şi pricepută, care făcea numai bine. Şi se vede că tot ea fusese cea care, încă din leagăn, îi dăruise domniţei darul de a vărsa mărgăritare în loc de lacrimi.

COPIII EVEI
(Die ungleichen Kinder Evas// Eve's various children)

După ce Adam şi Eva au fost alungaţi din Rai, au trebuit să—şi facă o casă pe pământul sterp şi să—şi câştige pâinea cea de toate zilele cu sudoarea frunţii. Adam ara ogorul şi Eva torcea. în fiecare an ea năştea câte un copil, unul frumos, unul urât, unul frumos, unul urât şi tot aşa. După ce trecu un timp de la izgonirea lor din Rai, Dumnezeu trimise un înger să—i anunţe că va veni la ei să—i viziteze.

Eva, bucuroasă că Bunul Dumnezeu însuşi le va face aşa o onoare, venind să—i viziteze, curăţă casa, o împodobi cu flori şi puse rogojini noi pe podea. Apoi îşi luă lângă ea copiii, dar numai pe cei frumoşi. îi spălă, îi îmbăie, le pieptănă părul, le puse cămăşi curate şi îi sfătui cum să se poarte în faţa Bunului Dumnezeu ca să dovedească faptul că sunt nişte copii bine crescuţi. Trebuiau să se încline cuviincios, să—şi arate mâinile şi să răspundă frumos la întrebările lui. Copiii urâţi nu aveau însă voie să se arate. Pe aceştia Eva îi ascunsese: pe unul într—o căpiţă de fân, pe altul în pod, pe altul în paie, pe altul în cuptor, pe al cincilea în beci, pe al şaselea într—un hârdău, pe al şaptelea într—un butoi cu vin, pe al optulea în blana ei cea veche, pe al nouălea şi al zecelea sub o pânză din care făcea hainele, pe al unsprezecelea şi al doisprezecelea sub o piele din care făcea pantofi.

Totul era deja gata când se auzi un ciocănit la uşă. Adam privi printr—o crăpătură şi văzu că era Dumnezeu. Foarte politicos, deschise, şi Tatăl ceresc intră. Copiii cei frumoşi stăteau înşiraţi ca mărgelele, unul lângă altul, se înclinară, îi dădură mâinile şi îngenunchează în faţa lui Dumnezeu. Domnul începu să—i binecuvânteze, îşi puse mâinile pe primul şi—i zise:
—Să fii un rege puternic. Celui de al doilea:
—Să fii un principe. Celui de al treilea:
—Să fii un graf. Celui de al patrulea:
—Să fii un cavaler vestit. Celui de al cincilea:
—Să fii un nobil. Celui de al şaselea:
—Să fii un orăşean. Celui de al şaptelea:
—Să fii un negustor. Celui de al optulea:
—Să fii un învăţat.

Si aşa mai departe, îi binecuvânta el pe toţi copiii frumoşi. Când Eva văzu că Domnul era aşa de blând şi generos, se gândi: „Ce—ar fi să—i aduc şi pe ceilalţi copii, poate primesc şi ei o binecuvântare de la Dumnezeu". Fugi îndată şi—i aduse din fân, din paie, din pod, din cuptor, din hârdău, din butoi, de sub blană, de sub pânză, de sub piele, de pe unde erau ascunşi. Toţi murdari, ciufuliţi, arătau ca vai de lume. Domnul râse, îi cercetă cu privirea şi zise:
—Şi pe aceştia vreau să—i binecuvântez, îşi puse mâinile pe primul şi
zise:
—Să fii ţăran. Celui de al doilea:
—Să fii pescar. Celui de al treilea:

—Să fii fierar. Celui de al patrulea:
—Să fii tăbăcar. Celui de al cincilea:
—Să fii ţesător. Celui de al şaselea:
—Să fii cizmar. Celui de al şaptelea:
—Să fii croitor. Celui de al optulea:
—Să fii olar.
Celui de al nouălea:
—Să fii vizitiu. Celui de al zecelea:
—Să fii marinar.
Celui de al unsprezecelea:
—Să fii curier.
Celui de al doisprezecelea:
—Să fii servitor.

Când auzi toate acestea, Eva îşi spuse în gândul ei: „Doamne, ce nedrept eşti când îţi împărţi binecuvântările. Doar toţi sunt copiii mei, pe care eu i—am născut; graţia ta ar fi trebuit să se reverse asupra tuturor în mod egal". Domnul îi citi gândurile şi—i zise:
—Eva, tu trebuie să înţelegi un lucru: eu mă îngrijesc de toată lumea asta. Dacă toţi ar fi nobili şi prinţi, cine ar mai semăna grâul, cine ar mai secera, măcina şi coace pâine? Cine ar mai potcovi caii, ar ţese, ar face pantofi, ar face scânduri, ar construi case? Fiecare are locul lui în lume şi oamenii trebuie să—şi fie de folos unii altora, aşa fel ca unii să fie trupul, iar alţii membrele care—l hrănesc.

Eva răspunse:
—Doamne, iartă—mă că am fost aşa de nesocotită şi am pus la îndoială dreapta orânduială a ta; iar înţelepciunea ta cerească am s—o împărtăşesc şi copiilor mei.

ZÂNA LACULUI(ondina)
(Die Nixe im Teich// The Nixie of the Mill—Pond)

A fost odată un morar şi morarul ăsta trăia cum nu se mai poate de mulţumit, împreună cu nevastă—sa. Aveau pământ şi bani berechet şi averea lor creştea din zi în zi. Da' vezi că nenorocirea vine peste noapte: aşa cum crescuse bogăţia, aşa începu să şi descrească, an de an, şi—n ccle din urmă morarul abia mai rămăsese cu moara, în care—şi ducea zilele.

Acu', omul era tare amărât, şi seara, când se vâra în pat, după truda din timpul zilei, se zvârcolea în aşternut şi nu—şi găsea liniştea, frământându—se de griji. Într—o dimineaţă, mai înainte de revărsatul zorilor, se sculă din pat şi ieşi afară, la aer, cu gândul că poate în felul ăsta o să se mai liniştească puţin. În clipa când trecu peste stăvilar, se ivi şi prima rază de soare şi parcă auzi ceva foşnind în iaz. Se întoarse, şi ce crezi, numai ce văzu o mândreţe de femeie, care se înălţa, încetişor, din apă!... Părul cel lung şi auriu, pe care şi—l răsfira pe umeri cu mâinile ei gingaşe, se revărsa în valuri de—i acoperea trupul alb. Omul înţelese pe dată că făptura aceea nu era decât zâna lacului, dar de teamă, nu mai ştiu ce să facă: dacă s—o ia la goană sau să rămână pe loc. Vezi însă că zâna îl strigă cu glasul ei dulce şi prinse a—l întreba de ce e atât de trist. La început, morarul amuţi, dar când o auzi că—i vorbeşte aşa de prietenos, îşi luă inima în dinţi şi—i povesti cât de fericit fusese altădată, şi că acum sărăcise aşa de tare, că nu mai ştia ce să facă şi cum s—o dreagă, ca să iasă din nevoi.

—Fii liniştit — îi spuse zâna — o să te fac mult mai bogat şi mai fericit decât ai fost vreodată, da' pentru asta trebuie să—mi făgăduieşti c—o să—mi dai ceea ce e acu' tânăr la tine în casă...

„La urma urmei, ce alta ar putea să fie decât un căţeluş, sau o pisicuţă!..." se gândi morarul, şi—i făgădui c—o să—i dea ceea ce—i ceruse. După asta, zâna se scufundă în unde, iar morarul alergă spre casă, plin de încredere şi voie bună. Nici nu apucase bine să treacă pragul, că slujnica îi şi ieşi în întâmpinare, strigându—i să se bucure că nevastă—sa a născut un băieţel. La auzul ăstei veşti, morarul rămase ca trăsnit, şi abia acum îşi dădu seama că zâna cea vicleană ştiuse acest lucru şi—l păcălise, punându—l să—i tăgăduiască pe propriul său copil. Acu', nu trebuie să vă spun eu cât era de mâhnit, că vă daţi singuri seama... Veni el la patul unde lăuzea nevastă—sa, şi când îl văzu morăriţa cât era de îngândurat şi de posac, se miră tare mult şi—l întrebă:

—De ce nu te bucuri, bărbate, când ai un flăcău atât de frumos?!... Atunci morarul prinse a—i povesti totul, cum se întâmplase şi ce făgăduială îi făcuse zânei.

—La ce—mi foloseşte toată bogăţia şi cum să fiu fericit, dacă trebuie să—mi pierd copilul?!... adăugase el, cu durere în glas. Da' acum, ce pot să fac, că doar am apucat să—i făgăduiesc?!...

Veniră megieşii şi rudele să—l felicite că avea acu' un moştenitor, dar vezi că nici unul nu ştiu ce sfat să—i dea ca să iasă de la ananghie. între timp, norocul se întoarse în casa

morarului şi, pe ce punea mâna, îi reuşea din plin. Şi aşa de bine îi mergea, că lăzile şi sacii părea că se umplu de la sine cu toate bunurile, iar în scrin, banii se înmulţeau. Nu trecu mult şi bogăţia lui fu mai mare decât oricând. Vezi însă că omul nu se putea bucura de ea cu inima liniştită. De câte ori trecea pe lângă lac, se temea să n—o vadă ieşind din unde pe zâna lacului, spre a—i cere ceea ce îi făgăduise. Şi, ca măsură de prevedere, pe băiat nu—l lăsa niciodată în preajma apei.

—Fereşte—te să vii prea aproape de mal — îi spunea el copilului — că de n—o să mă asculţi, o să iasă o mână afară din apă şi, după ce o să te înhaţe, o să te tragă la fund!...

Dar cum trecuseră anii şi zâna nu se mai arătase, morarul începu să se liniştească în cugetul său şi gândi că nu trebuie să se mai aştepte la nimic rău. în ăst timp, băiatul crescu şi se făcu un flăcău voinic, şi intră la un vânător priceput, să deprindă meseria. După ce—şi termină anii de ucenicie şi ajunse mai iscusit decât meşterul care—l învăţase, boierul de prin acele locuri îl luă la el în slujbă, că—i era tare dragă vânătoarea.

În satul în care—şi avea boierul conacul, trăia o fată frumoasă şi cuminte, şi se întâmplă că vânătorul prinse drag de ea, de cum o văzu. Când stăpânul băgă de seamă asta, îi dărui omului o căsuţă, şi—n scurt timp vânătorul o luă de nevastă pe draga lui. Şi trăiau ei liniştiţi şi fericiţi şi se iubeau din toată inima.

Se scurse aşa vremea şi se întâmplă că vânătorul urmări o căprioară. O urmări el prin pădure, dar căprioara îi scăpă şi, ieşind din rariştea codrului, o coti pe câmp. Dar nici vânătorul nu se lăsă şi gonind după ea, o doborî dintr—o împuşcătură. Vezi însă că nu luă seama că se afla în preajma iazului şi după ce spintecă şi curaţi animalul, se îndreptă către mal, să—şi spele sângele de pe mână. Ei, dragilor, abia apucă să—şi afunde mâinile în apă, că zâna şi ieşi la suprafaţă!... Şi, râzând, îl cuprinse cu braţele ei reci şi—l trase repede în adânc. Iar valurile se închiseră deasupra lor, de parcă l—ar fi dorit şi ele de tare multă vreme...

Când se făcu seară şi soţiorul nu se mai întoarse acasă, nevastă—sa se înspăimântă şi plecă să—l caute. Şi cum îi povestise adesea că trebuie să se ferească de urmărirea zânei şi să nu se apropie de iaz, ea bănui imediat ce grozăvie se întâmplase. Alergă într—un suflet la malul apei şi văzând în iarbă geanta de vânătoare, nu se mai îndoi nici o clipă de nenorocirea care— o lovise. Şi cum era deznădăjduită, începu să se vaite, să—şi frângă mâinile şi să—şi strige iubitul pe nume. Dar zadarnic se văicări ea, zadarnic trecu de partea cealaltă a iazului, şi—l strigă din nou, şi—o ocări pe zână cu vorbe aspre, că nu primi nici un răspuns... Oglinda apei rămase nemişcată şi doar luna, care se afla pe cer, privea neclintită la ea. Vezi însă că femeia nu se lăsă şi, cu paşi repezi, neostenită, înconjură lacul din nou şi din nou, strigându—şi iubitul. Şi câteodată îl chema, gemând încet, câteodată scoţând un strigăt pătrunzător, câteodată oftând... În cele din urmă puterile o părăsiră şi prăbuşindu—se la pământ, căzu într—un somn adânc. În urmă avu un vis, şi—n visul acela se făcea că urcă plină de teamă pe nişte colţuri mari de stâncă. Şi—n timp ce urca anevoie, spini şi tufe de mărăcini i se agăţau de picioare, iar ploaia o bătea în faţă şi vântul îi despletea părul. Dar când ajunse în vârful muntelui, i se oferi o cu totul altă priveliştе... Cerul era albastru, aerul molcom şi muntele se înclina abia simţit. Merse ea ce merse pe panta aceea dulce şi numai ce ajunse pe o câmpie verde, smălţuită de flori. Şi—n mijlocul câmpiei se afla o colibă curăţică. Se îndreptă ea într—acolo şi deschise uşa. Şi ce crezi, înăuntru şedea o bătrânică cu părul alb, care—i făcu, prietenoasă, un semn cu mâna. Şi chiar în aceeaşi clipă, sărmana femeie se trezi. Tocmai se lumina de ziuă şi ea se hotărî să dea urmare visului.

Şi cum în spatele satului se afla un munte, îl urcă anevoie şi totul se petrecu întocmai ca în vis. Bătrâna o întâmpină, prietenoasă, şi—i arătă un scaun pe care să şadă.

—Cu siguranţă că ţi s—a întâmplat o nenorocire — îi spuse ea cu blândeţe — că altfel n—ai fi ajuns la coliba mea singuratică...

Femeia prinse a—i povesti, printre lacrimi, ce năpastă o lovise şi după ce o ascultă cu luare—aminte, bătrânica îi spuse:

—Liniştește—te, c—o să te ajut. Uite aici un pieptene de aur! Așteaptă până ce—o răsări luna plină și atunci du—te la iaz de așază—te pe mal. Apoi ia de piaptănă—ți părul cel lung și negru cu ăst pieptene. Și când ai terminat, pune—l jos pe mal și—o să vezi ce—o să se întâmple...

Femeia se întoarse acasă, dar vezi că până la răsăritul lunii mai era... Timpul trecea tare încet, și ea ardea de nerăbdare. în sfârșit, apăru pe cer discul cel auriu și luminos al lunii și femeia se duse la malul iazului și se așeză pe iarbă. Apoi prinse a—și pieptăna părul cel lung și negru cu pieptenele de aur. Când termină, îl puse jos, pe malul apei, și așteptă să vadă ce—o să se întâmple. Nu trecu mult și din adâncuri se auzi un clocot care creștea. Și numai ce se înălța un val și apropiindu—se de mal luă cu el pieptenele. Nu trecu mai mult decât îi trebui pieptenului să ajungă până la fund, că apele se și despărțiră în două și capul vânătorului apăru la suprafață.... Vezi însă că buzele nu rostiră nici un cuvânt, dar ochii se deschiseră încet, și—o privi pe femeie cu multă tristețe. în aceeași clipă, veni al doilea val și acoperi capul vânătorului. Și totul dispăru, de parcă nici n—ar fi fost, și iazul rămase tot atât de liniștit ca mai înainte, în aceeași mută încremenire. Și doar fața lunii se oglindea pe luciul lui nemișcat.

Femeia se întoarse acasă, cu inima încrâncenată de durere, dar vezi că—n vis iarăși îi apăru căsuța bătrânei. A doua zi dimineață, o porni din nou la drum și i se plânse bătrânei de durerea ei. După ce o ascultă cu luare—aminte, bătrâna îi dete un flaut de aur și—i spuse:

—Așteaptă până ce s—o face lună plină și atunci ia flautul și așează—te pe malul apei. După asta, să începi a zice din el un cântec frumos. Și după ce l—oi sfârși, să așezi flautul pe nisip, și ce s—o mai întâmpla, o să vezi...

Femeia făcu întocmai după cum îi spuse bătrâna. Și ce crezi, cum puse flautul pe nisip, se și auzi clocotind în adâncuri, și un val se înălță și veni spre mal.

Și luând flautul, îl duse cu el... Puțin după aceea, apele se despărțiră în două și nu numai capul, ci și trunchiul omului ieși la suprafață până la jumătate. El desfăcu brațele, plin de dor, dar un al doilea val, vuind și acoperindu—l, îl trase la fund.

—Vai de mine, sărmana!... izbucni atunci femeia. La ce bun să—mi văd iubitul pentru o clipă, dacă trebuie să—l pierd din nou?...

Durerea îi cuprinse din nou inima, dar vezi că visul o conduse pentru a treia oară la căsuța bătrânei. în zorii dimineții se porni la drum și bătrâna cea înțeleaptă îi dete o roată de tors din aur curat. Și mângâind—o, îi spuse:

—Nu te mâhni, că nu—i încă împlinit totul! Așteaptă până ce—o apărea luna nouă, după aia ia roata și așează—te pe mal, cât mai aproape de apă și apoi să începi a toarce. Și ce s—o mai întâmpla, o să vezi...

Femeia făcu totul întocmai. Cum se arătă luna nouă, duse roata de aur la malul apei și toarse cu râvnă, până când termină tot caierul de in și făcu un coșcogea ghem. Dar cum roata rămăsese pe mal, apele clocotiră în adâncuri și mai vijelios și—un val năprasnic se abătu într—acolo și luă cu el vârtelnița de aur. Și chiar în clipa aceea, adus de un șuvoi, urcă la suprafață capul vânătorului și apoi tot corpul. Apoi vânătorul sări pe mal și, luându—și nevasta de mână, o luară la fugă. Dar de—abia se depărtară un pic, că tot iazul se ridică, mugind îngrozitor, și năvăli cu puteri uriașe peste câmp, până hăt—departe.

Fugarii își văzură de—acum moartea cu ochii și atunci, în spaima ei, femeia prinse s—o cheme pe bătrână în ajutor. Și chiar în aceeași clipă se prefăcură amândoi, ea în broscuță, iar el în broscoi. Apa îi ajunse, dar nu le putu face nici un rău, ci doar îi despărți. Și așa se făcu de unul rămase într—o parte și altul într—alta, la o mare depărtare.

Când apele se retraseră și cei doi simțiră iarăși pământul sub picioare, își recăpătară înfățișarea omenească. Vezi însă că nici unul nu știa unde a rămas celălalt și se aflau printre oameni străini, care nu știau pe unde o fi patria lor.

Ca să—și câștige traiul, amândoi trebuiră să păzească oile și mulți ani mânară ei turmele peste câmpii și păduri, cu inima plină de mâhnire și dor. Și într—o primăvară, plecară

amândoi cu turmele, în aceeaşi zi, şi întâmplarea făcu să meargă unul în întâmpinarea celuilalt. Flăcăul zări hăt departe, pe un povârniş de munte, o turmă de oi, şi—şi mână şi el mioarele într—acolo, că se săturase să ciobănească singur—singurel. Merseră ei ce merseră, şi numai ce se întâlniră într—o vale... Vezi însă că nu se recunoscură. Dar de bucurat se bucurară nespus, că de—acum nu mai erau singuri.

Şi—n fiecare zi îşi mânau turmele împreună. De vorbit nu vorbeau prea mult, dar în inima lor simţeau o mângâiere şi—un reazim. Şi într—o seară cu lună plină, în timp ce oile se odihneau, ciobanul scoase din buzunar fluierul şi începu să—i zică un cânt nespus de frumos, dar din cale—afară de trist. Când termină, bägă de seamă că păstorita plânge cu lacrimi amare, tară să se poată stăpâni.

—Da de ce plângi aşa, fară istov?... o întrebă flăcăul.

—Păi cum să nu mă jeluiesc?!... răspunse ea. Că tot aşa strălucea luna plină când am cântat şi eu, pentru ultima oară din flaut. Şi s—a nimerit c—am cântat tot cântecul ăsta, şi capul iubitului meu a apărut din apă.

Vânătorul o ascultă cu luare—aminte, şi o dată parcă îi căzu de pe ochi o pânză. Şi când îl privi şi ea, şi luna îi lumină faţa, îşi recunoscu şi ea bărbatul.

Ei, dragilor, greu mi—ar fi să vă spun câtă bucurie fu pe ei. Destul dacă vă zic că se îmbrăţişară şi se sărutară şi că fură fericiţi până la sfârşitul zilelor.

DARURILE PITICILOR

(Die Geschenke des kleinen Volkes// The little folks' presents)

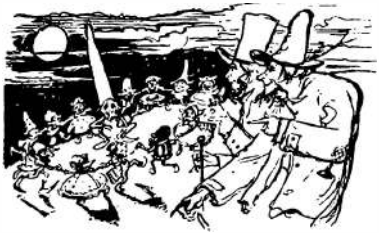

A fost odată un croitor şi un giuvaergiu şi au pornit ei împreună la drum, că aveau amândoi cam aceeaşi ţintă.

Şi mergând ei aşa, într—o seară, după ce soarele apuse în dosul munţilor, numai ce le veniră în auz sunetele unui cântec îndepărtat, care se desluşea din ce în ce mai mult. Şi cum cântecul suna ciudat dar şi deosebit de plăcut, îşi uitară de orişice oboseală şi—o luară repede înspre partea de unde venea cântecul.

Luna răsărise de—acum pe cer şi lumina drumul ca ziua, aşa că cei doi călători putură să meargă fără de nici o oprelişte. Şi—n curând, ajunseră la o colină. Şi pe colina aceasta zăriră o mulţime de omuleţi care se ţineau de mână şi dănţuiau plini de voioşie, învârtindu—se în cerc. Şi—n timp ce jucau de mama focului, cântau cu toţii o melodie tare duioasă. Păsămite, ăsta era cântecul pe care—l desluşiseră cei doi călători. În mijlocul piticilor se afla un bătrân, care era mai mare de stat decât ceilalţi şi omuleţul ăsta purta un veşmânt împestriţat cu toate culorile şi—avea o barbă cenuşie, care—i atârna până la glezne.

Croitorul şi giuvaergiul se opriră să privească la dănţuiala piticilor şi se minunară de frumuseţea jocului şi de dulceaţa cântecului.

La un moment dat, bătrânul le făcu semn să intre şi ei în joc şi omuleţii desfăcură cercul cu dragă inimă, îmbiindu—i la rându—le să se prindă în horă.

Cum era îndrăzneţ din fire, giuvaergiul se şi apropie dar vezi că croitorul se sfii la început şi rămase pe loc. Dar când văzu cum se veselesc cu toţii, îşi luă inima în dinţi şi se prinse şi el în joc. Cât ai clipi, cercul se închise din nou şi prichindeii se prinseră să cânte şi să ţopăie ca nişte apucaţi, făcând sărituri de doi coţi. În acest timp, bătrânul scoase un paloş care—i atârna la cingătoare şi începu să—l ascută.

Şi când fu de ajuns de ascuţit, aruncă o privire înspre cei doi străini că li se făcu la amândoi inima cât un purice. Dar până să se gândească bine la ce aveau de făcut, bătrânul îl apucă pe giuvaergiu de chică şi, cu cea mai mare iuţeala, îi tăie părul de pe cap şi mândreţea de barbă stufoasă. Şi la fel păţi şi croitorul.

După ce—i sluţi astfel, bătrânelul îi bătu pe umăr, de parcă ar fi vrut să le spună că e bucuros că nu s—au împotrivit şi, dacă văzură asta, celor doi le mai veni inima la loc.

Moşneagul le arătă cu degetul o grămadă de cărbuni şi le dădu de înţeles să—şi umple cu ei buzunarele. Şi cu toate că nu pricepeau la ce le—ar putea folosi nişte cărbuni, amândoi îl ascultară. Apoi plecară mai departe, să—şi găsească un culcuş peste noapte, că picau de somn.

Merseră ei ce merseră, dar nu prea mult şi când ajunseră în vale, clopotele de la biserică băteau de miezul nopţii. Şi pe dată cântecul amuţi. Tot alaiul piticilor se făcu nevăzut şi colina rămase pustie în lumina lunii. Cei doi călători găsiră adăpost la un gospodar care se îndură de ei să—i lase în grajd. Şi făcându—şi culcuşul pe—un maldăr de paie, amândoi se culcară, învelindu—se cu ţoale, că se lăsase frigul. Vezi însă că din pricina oboselii, uitaseră să—şi scoată cărbunii din buzunar şi o greutate care—i înghioldea şi—i apăsa îi făcu să se trezească

mai devreme ca de obicei. Băgară ei mâna în buzunar, să vadă ce—i supără, şi când o scoaseră, nu le veni să—şi creadă ochilor că în loc de cărbuni era plină de aur! Şi ce crezi, părul de pe cap şi barba le crescuseră la loc, din belşug.

Acu' erau oameni avuţi, dar vezi că giuvaergiul, care din fire era mai hrăpăreţ, îşi umpluse mai vârtos buzunarele decât croitorul şi avea de două ori mai mult aur decât acesta. Dar parcă era mulţumit! Un hrăpăreţ, când are mult jinduieşte după şi mai mult... Cum era lacom de avere, giuvaergiul îi propuse croitorului să mai zăbovească pe acele locuri şi, când s—o întuneca, să meargă iarăşi la colina unde—i găsise pe pitici şi să ia cu ei o comoară şi mai mare. Vezi însă că croitorul nici nu vru să audă de aşa ceva.

—Eu sunt mulţumit cu ce am. Peste puţin o să ajung meşter şi—o să mă însor cu aleasa inimii. Şi pot spune că o să fiu un om fericit... La ce m—aş lăcomi?

Dar ca să—i facă pe plac, mai rămase încă o zi în satul unde mânaseră peste noapte. Către seară, giuvaergiul îşi atârnă pe umăr câteva traiste ca să poată îndesa în ele cât mai mulţi cărbuni şi—o porni la drum către colina piticilor. Şi ca şi în noaptea trecută, îi află pe toţi acolo, jucând de mama focului şi cântând. Moşneagul îl mai tunse o dată chilug şi după asta îl îndemnă să ia din grămada de cărbuni. Giuvaergiul doar atâta aştepta şi începu să—şi umple traistele cât încăpea în ele. Apoi se întoarse fericit în satul unde aştepta croitorul şi, culcându—se, se acoperi cu haina. Şi mai înainte de a adormi, îşi spuse: „Chiar dacă m—o înghioldi aurul de mi—o scoate sufletul, o să strâng din dinţi şi—o să rabd!" Şi dormi el legănat de dulcea presimţire că a doua zi va fi un om putred de bogat.

În zori, de cum deschise ochii, se sculă să—şi cerceteze buzunarele, dar nu mică—i fu mirarea când scoase de acolo doar cărbuni. Şi oricât de mult căuta, nu găsi decât tot cărbuni. „Nu—i mare pagubă, se mângâie el, că tot mi—a mai rămas aurul pe l—am dobândit în noaptea trecută!" Şi se duse să—l ia de unde îl ascunsese, ca să—şi mai bucure ochii cu strălucirea lui. Şi ce crezi, odată rămase încremenit de spaimă, că—n locul aurului erau acum doar cărbuni! De amar, se bătu peste frunte cu palma plină de negreală şi pe loc simţi că tot capul îi este neted ca în palmă, şi la fel şi bărbia.

Vezi însă că nenorocirea lui nu luase încă sfârşit... Abia acum băgă de seama că pe lângă cocoaşa din spate, îi mai crescuse o cocoaşă la fel de mare şi—n faţă. Abia atunci pricepu că fusese pedepsit pentru lăcomia lui şi, de mâhnit ce era, începu să se jelească amarnic. La ţipetele lui, croitorul cel cumsecade se trezi din somn şi găsi o mulţime de vorbe bune ca să—i ogoiască durerea:

—Ai fost tovarăşul meu de drum şi—o să rămâi la mine cât oi trăi. Şi—o să împărţim averea frăţeşte.

Croitoraşul se ţinu de cuvânt, dar bietul giuvaergiu trebui să poarte toată viaţa cele două cocoaşe. Şi cum rămăsese chelbos, trebui să—şi acopere capul cu o căciulă, ca să nu i se vadă beteşugul ăsta.

URIAŞUL ŞI CROITORUL
(Der Riese und der Schneider// The giant and the tailor)

Era odată un croitor fanfaron şi, pe cât era de lăudăros şi îngâmfat, pe atât era de rău platnic. într—o zi, îi veni chef să se plimbe prin pădure. Aşa că îşi părăsi atelierul.

Se plimba pe drumuri,
Pe poteci şi poduri,
Ba ici, ba colea,
Îşi urma el calea.

Când ajunse la câmp deschis, văzu în depărtările albastre un munte pietros de după care se ridica, din pădurea neagră şi sălbatică, un turn.
—Ei, drăcia dracului, ce—o mai fi şi asta? Curiozitatea îi dădea ghes, aşa că o luă într—acolo. Dar când se apropie, rămase cu gura căscată de uimire, căci văzu că turnul avea picioare şi de fapt era un uriaş care—l luă la întrebări:
—Ce cauţi aici, măi, mască? tună vocea uriaşului. Croitorul, înfricoşat, murmură:
—Mă uitam, aşa, ce să fac eu în pădurea asta ca să—mi câştig o bucată de pâine.
—Păi, ai sosit la timp, poţi intra în slujbă la mine.
—De ce nu? Dar ce plată îmi dai?
—Ce plată primeşti — zise uriaşul — ai să vezi îndată! Trei sute şaizeci şi cinci de zile pe an, iar în anii bisecţi încă ceva în plus. Primeşti?
„Din partea mea — se gândea croitorul — lasă că—ţi vin eu de hac, şi asta cât de curând".
Apoi uriaşul îi zise:
—Mergi, derbedeule, şi adu—mi un urcior cu apă!
—De ce nu, ţi—aduc, de vrei, chiar din fântâna în care se adună izvoarele, răspunse croitorul şi o luă la fugă cu urciorul în mână.
„Cee ? Fântâna izvoarelor? mormăi uriaşul care era cam prostănac. Flăcăul ăsta—i dat dracului. Fii cu ochii în patru, Hans ăsta are mătrăgună în cap, nu—i bun de slujitor pentru tine."
Când croitorul se întoarse cu apa, uriaşul îi porunci să se ducă în pădure şi să—i aducă nişte surcele.
—De ce nu întreaga pădure ? întrebă croitorul fanfaron.

Pădurea toată,
Cu mic, cu mare,
Cu tot ce are,
Neted copac sau grosolană cioată.
Şi plecă repede în pădure.

Uriaşul intră la griji: „Fântâna izvoarelor, pădurea toată, neted copac sau grosolană cioată? Băiatul ăsta are pe dracul în el, zău aşa, ăsta frige mere pe vătrai şi nu—şi arde degetele. Trebuie să fiu atent cu el".

Cum aduse lemnele, uriaşul îi porunci să—i împuşte doi—trei mistreţi ca să—i aibă pentru cină.

—De ce nu o mie de mistreţi? îi împuşc dintr—o ochire şi—i aduc aici, zise lăudărosul nostru.

—Cee ? urlă uriaşul, fă—ţi treaba pe azi şi atât. Iar în gândul lui: „Că azi te pun eu la somnul de veci".

Aşa era de înfricoşat când se gândea ce slugă îşi luase, că nu mai putu închide toată noaptea un ochi, făcând planuri cum să scape de servitor. în sfârşit îi veni în minte o idee. A doua zi, se duse împreună cu croitorul la o mlaştină înconjurată de sălcii şi răchite. Uriaşul zise:

—Uite, croitoraşule, aşează—te colea pe o ramură de răchită, vreau să văd ce putere ai, dacă poţi s—o îndoi.

Croitoraşul se caţără pe o creangă de răchită şi—şi ţinu respiraţia până când, tot umflându—se, deveni foarte greu şi creanga de sub el se îndoi până ajunse la pământ. Atunci el începu să dea drumul la aer şi deveni iar uşor, creanga se ridică în sus şi cu ea şi croitoraşul care zbură în aer. Uriaşul hohotea de râs şi nu mai putea de bucurie că scăpase de sluga nedorită. Căci, dacă între timp n—o fi căzut, înseamnă că şi azi croitoraşul fanfaron zboară prin aer.

CUIUL
(Der Nagel// The nail)

Un negustor a făcut odată afaceri bune la târg; el şi—a vândut toate mărfurile şi avea punga burduşită cu monezi de aur şi argint. Tocmai voia să se întoarcă acasă, de aceea îşi îmbrăcă mantaua şi urcă pe cal. Când dădu să plece, apăru servitorul care—i spuse:
—Stăpâne, calului îi lipseşte un cui la potcoava de la copita stângă din spate.
—Lasă, n—are decât să—i lipsească, şase ore, cât avem noi de mers, poate să mai ţină potcoava şi fără cuiul ăsta. Mă grăbesc.

După—masă, când coborî de pe cal să—i dea de mâncare, servitorul îi zise din nou:
—Stăpâne, calului dumneavoastră îi lipseşte un cui la potcoava de la copita stângă din spate. N—ar fi mai bine să—l ducem la un fierar?
—Lasă, n—are decât să—i lipsească, mai avem puţin şi ajungem îndată acasă. Ştii că mă grăbesc.

Şi plecă mai departe. De la o vreme, calul începu să şchiopăteze. Nu mult după aceea începu să se poticnească şi apoi se prăbuşi. îşi rupsese un picior. Negustorul n—avu încotro, trebui s—o ia la picior. „Ce ghinion", îşi zise în sinea lui, „de vină—i blestematul ăsta de cui. Dreptu—i că e mai bine să te grăbeşti încet, cum zice latinul".

SĂRMANUL TÂNĂR DIN MORMÂNT

(Der arme Junge im Grab// The poor boy in the grave)

Era odată un ciobănel sărac. îi muriseră părinţii şi de aceea primarul satului îl dăduse să slujească la un ţăran bogat care şi—a luat obligaţia să—l hrănească şi să—l găzduiască în schimbul muncii lui.

Bogatul acesta şi nevasta lui erau însă oameni răi la inimă, nişte zgârie—brânză care, când trebuiau să dea cuiva o bucată de pâine, o făceau cu năduf. Bietul băiat muncea din răsputeri şi primea ca plată mâncare cât mai puţină şi bătaie cât mai multă.

Într—o zi i se dădu în grijă să păzească o cloşcă cu puişorii ei. Cloşca ieşi din ogradă printr—o spărtură a gardului verde şi un uliu, apărut ca din senin, o răpi şi dispăru cu ea în aer. Băiatul începu să strige: „Hoţii, hoţii, tâlharul!" Dar cine să—l audă şi să—l ajute? Uliul nu mal dă niciodată înapoi ce fură. Stăpânul auzi strigătul, alergă spre băiat şi, când află că fusese furată cloşca, orbit de furie, începu să—l bată şi—l bătu aşa de rău, că băiatul nu se mai putu mişca din pat câteva zile. Apoi trebui să pască puişorii fără cloşcă, dar necazul abia acum începea, căci fiecare alerga care—ncotro. Atunci se gândi el că ar fi cu cap să—i lege unul de altul cu o sfoară, aşa fel ca uliul să nu mal poată răpi vreun puişor. Dar s—a înşelat amarnic. La câteva zile, când flămânzise din nou, uliul veni şi prinse un puişor; când îl ridică în văzduh, ceilalţi puişori, legaţi cu sfoară, îl urmară, aşa că uliul se aşează pe craca unui copac şi—i înghiţi unul după altul.

Stăpânul tocmai se întorcea acasă şi, când văzu nenorocirea, se supără cumplit şi—l bătu aşa de nemilos, că băiatul iar nu putu să se mai mişte din pat câteva zile.

Când se puse din nou pe picioare, stăpânul îi zise:

—Eşti prea prost, nu mai am nevoie de tine. Dar ştii ce, ai putea să fii poştaş. Aşa că—l trimise la judecător cu un coş de struguri şi cu o scrisoare. Pe drum, băiatului i se făcu foame şi sete, de aceea mancă doi struguri. îi dădu judecătorului coşul, dar acesta, după ce citi scrisoarea în care se spunea câţi struguri sunt, numărându—i, strigă:

—Doi struguri lipsesc!

Tânărul recunoscu că pe drum i—a fost foame şi sete şi că i—a mâncat el.

Judecătorul îi scrise bogatului şi—i ceru din nou cei doi struguri.

Stăpânul îl trimise iar cu un coş de struguri şi cu o scrisoare în care scria câţi struguri erau. Tânărului i se făcu iar foame şi sete, dar, de data aceasta, puse mai întâi scrisoarea sub o piatră ca să nu—l vadă când mănâncă strugurii. Judecătorul însă, după ce citi scrisoarea, iar văzu că nu ies strugurii la număr.

—Vai, zise tânărul, dar de unde ştiţi? Scrisoarea n—a avut cum să vadă, că doar am pus—o sub o piatră înainte de a mânca.

Judecătorul râse de se prăpădi auzind spusele băiatului şi—i scrise bogatului să se poarte mai bine cu el şi săi dea de mâncare şi de băut; de asemenea, să—l înveţe ce se cuvine şi ce

nu se cuvine, ce e drept şi ce e nedrept.
—Am să—ţi arăt eu îndată care—i deosebirea între ce se cuvine şi ce nu, îi zise stăpânul băiatului: vrei să mănânci, bine, atunci la treabă şi, de n—o vei face cum se cuvine, vei primi, în loc de mâncare, câteva pe spinare. Iaca asta e drept şi se cuvine.

A doua zi îl puse la o muncă foarte grea: trebuia să taie nişte snopi de paie şi să—i dea de mâncare la cai; mai mult, îi porunci să termine totul în cinci ore.
—Şi, când mă întorc, îi mai zise stăpânul, dacă nu va fi treaba gata, am să te bat până când ai să rămâi ţeapăn, că aşa—i drept şi asta ţi se cuvine.

Ţăranul cel bogat se duse la târg cu nevasta, slujnica şi servitorul şi—l lăsă pe băiat acasă fără pic de mâncare. Acesta se aşeză în faţa căpiţei de paie şi începu să muncească din greu. Cum i se făcu dintr—o dată cald, se dezbrăcă de cămaşă, aruncând—o pe claia de paie. De teamă că nu va termina treaba la timp, tăia în mare viteză paiele şi, din nebăgare de seamă, îşi tăie şi cămaşa. La sfârşit, când îşi dădu seama ce nenorocire i se întâmplase, îl cuprinse o frică îngrozitoare.
—S—a terminat cu mine — se tânguia el —, când o vedea stăpânul ce—am făcut, o să mă ucidă în bătaie. Mai bine mă omor.

O auzise pe stăpână spunând odată că ar avea sub pat o oală cu otravă. Dar ea spusese doar aşa, ca nu cumva pofticioşii să umble la oală şi să se înfrupte din ea; în realitate era o oală cu miere.

Tânărul se băgă sub pat, luă oala şi mancă tot ce se afla în ea. „Nu ştiu cum pot spune unii că moartea—i amară, mie mi se pare foarte dulce. Nu—i de mirare că stăpâna îşi doreşte ades moartea". Se aşeză pe un scăunel şi aşteptă să moară. Dar, în loc să—i scadă puterile, era din ce în ce mai puternic, căci mâncase tare bine. „Se pare că n—a fost otravă, îşi zise, stăpânul însă a spus de multe ori că în dulapul lui cu haine este o sticlă cu otravă pentru molii, aceea sper să fie otravă adevărată şi să mor". Dar în sticlă nu era otravă, ci vin unguresc din cel mai bun. Tânărul scoase sticla şi—o bău. „Ce bun gust are moartea!" îşi spuse. Când vinul i se urcă la cap, începu să creadă că i—a venit sfârşitul. „Mă simt ca şi cum moartea ar fi aproape. Trebuie să mă duc la cimitir să—mi caut un mormânt!"

Ajunse clătinându—se în cimitirul din spatele bisericii şi se aşeză într—un mormânt proaspăt săpat. Treptat, îşi pierdea cunoştinţa. în apropierea cimitirului se afla un han unde era o nuntă. Când auzi muzica, bietul băiat crezu că—i deja în Rai. Adormi şi, cum roua nopţii era rece, nu se mai trezi: răceala îl răpuse.

Ţăranul, văzându—l pe băiat mort, se sperie foarte tare, căci se temea că va fi dat în judecată. Şi teama l—a cuprins aşa de puternic, încât s—a prăbuşit la pământ. Femeia, care avea în mână o tigaie, vru să—i sară în ajutor, dar grăsimea din tigaie luă foc, focul cuprinse întreaga casă şi, după câteva ore, totul era cenuşă.
Şi anii care le—au mai rămas de trăit, îi petrecură în sărăcie şi necazuri. Din mormânt, bietul băiat parcă se răzbunase pentru chinurile pe care le—a îndurat cât timp îi slujise.

MIREASA CEA ADEVĂRATA
(Die wahre Braut/The True Bride; The True Sweetheart)

A fost odată o fată, şi fata asta era tânără şi frumoasă, dar vezi că mumă—sa bună murise când era ea mică şi acu' avea o mamă vitregă, care n—o putea suferi. Şi maştera făcea tot ce putea ca să—i amărască sufletul. Vezi însă că fata le răbda pe toate, şi când îi dădea vitrega vreo treabă, fata se apuca fără preget de ea, şi—o ducea la capăt oricât ar fi fost de grea. Dar oricât se silea ea, nimic nu izbutea să mişte inima hainei femei. Mereu se arăta nemulţumită, mereu nu—i era de ajuns ce făcuse fata. Cu cât lucra ea mai spornic, cu atât vitrega îi dădea mai mult de lucru şi nu nutrea alte gânduri decât cum s—o încarce pe fată cu poveri tot mai mari şi să—i facă viaţa cât mai amară. Şi—ntr—o bună zi, numai ce—i porunci ea fetei:

—Uite, ici şase ocale de pene! Să te apuci imediat să le faci fulgi, iar dacă până deseară nu eşti gata cu ele, să ştii că te aşteaptă o chelfăneală zdravănă! Ce—ţi închipui, că poţi să trândăveşti toată ziua?!

Biata fată se aşează de îndată la lucru, dar cum îşi dădea prea bine seama că într—o singură zi n—o să poată duce la bun sfârşit ce—i poruncise maştera, începu să plângă şi lacrimile îi curgeau pe faţă şiroaie. Şi cum ofta adesea sau îşi pocnea palmele de deznădejde, de îndată ce reuşea a face o gramaj bară, o dată zburau fulgii în toate părţile, că trebuia din nou să—i adune şi să ia treaba de la început. într—un sfârşit, nemaiputând să îndure chinul ăsta, îşi sprijini coatele de masă şi proptindu—şi obrajii în palme, începu să strige:

—Oare nu—i nimeni pe lumea asta care să se îndure de mine?!... Nu—şi sfârşi ea bine vorbele, că se şi auzi cineva glăsuindu—i cu blândeţe:

—*Ogoieşte—ţi* durerea, copila mea, c—am venit să te ajut!

Fata îşi ridică privirile şi numai ce văzu lângă ea o femeie bătrână. Femeia o apucă de mână, prietenos, şi—o întrebă:

—Ia spune—mi ce te doare, fetiţa bunicii?

Şi cum bătrânica îi vorbise cu atâta căldură, fata prinse a—i istorisi câte îi fusese dat să pătimească în viaţa ei fără soare, din pricina maşterei care pe zi ce trecea o împovăra din ce în ce mai greu... Şi—i mai arătă că acu' nu mai era în stare s—o scoată la capăt cu ceea ce—i dase să facă, şi era nenorocită...

—Dacă—n seara asta nu sunt gata cu toate penele, maică—mea vitregă m—a ameninţat c—o să mă snopească în bătăi. Şi o să se ţină de cuvânt, nu te teme!... Şi iarăşi începură să—i curgă lacrimile pe faţă.

Bătrânica o mângâie şi—i spuse cu blândeţe:

—Fii fără grijă, copila mea, hodineşte—te oleacă, şi—n ăst timp oi face eu treaba pentru tine!

Fata se întinse pe pat şi—n curând adormi, că era tare ostenită. Bătrânica se aşează la masă, lângă maldărul de pene, şi începu a smulge fulgii de pe cotoare. Ei dragilor, mult v—ar fi plăcut şi vouă să vedeţi cum zburau fulgii într—o parte şi cotoarele într—alta!...

Aşa de repede lucra bătrâna, că aproape că nu atingea penele cu degetele ei uscate... Peste puţin, cele şase ocale de pene fură făcute fulgi, şi când fata se trezi, găsi şase grămezi mari,

albe cum îi zăpada. Cât despre odaie, era curată ca un pahar şi toate erau rânduite la locul lor. Vezi însă că bătrâna nu mai era acolo... Fata îi mulţumi în gând pentru bunătatea pe care şi—o arătase faţă de ea şi rămase în odaie până ce veni seara.

Când intră vitrega înăuntru şi văzu grămezile de fulgi, rămase cu gura căscată de uimire, dar nu—i spuse fetei nici un cuvânt de mulţumită, ci o cam luă la rost:

—Vezi, Trulle, câte se pot face când nu te laşi pe tânjală şi lucrezi cu hărnicie!... Da', oare, n—ai fi putut să te mai apuci şi de altceva? Că sunt sigură că ai mai şi stat cu mâinile—n poală, cum stai şi acum...

Când dădu să iasă afară, maştera îşi spuse în sinea ei: „Fata asta ştie mai multe decât gândeam eu, aşa că o s—o împovărez cu treburi şi mai grele!..."

Şi—n dimineaţa următoare, maştera o chemă pe fată şi—i porunci:

—Vezi lingura asta? Ia—o şi apucă—te de goleşte—mi cu ea lacul cel mare, de lângă grădină! Iar de n—o să fii gata până deseară, ştii tu ce te aşteaptă!...

Fata luă lingura şi pe dată văzu că era găurită. Dar nu—i vorbă, chiar dacă ar fi fost întreagă, tot n—ar fi reuşit vreodată să golească lacul cu ea... Cum n—avea însă ce alta face, se ciuci lângă malul apei şi se apucă să scoată apa din lac. Şi—n timpul ăsta, lacrimile îi picurau în unde, fără istov. Şi când era mai deznădăjduită, numai ce apăru bătrâna cea bună. Şi când află pricina supărării ei, îi spuse:

—Ogoaie—ţi durerea, copila mea, c—o să—ţi viu într—ajutor! Tupilează—te într—un tufiş şi trage un pui de somn, c—o să fac eu treaba în locul tău.

După ce rămase singură, bătrânica atinse lacul c—o nuieluşă, şi ce crezi, deodată se ridică apa în sus ca un abur şi se amestecă cu norii!... Nu trecu mult şi lacul se goli cu totul de apă. Fata se trezi mai înainte de apusul soarelui şi, când se apropie de mal, nu mai văzu decât peştii care se zbăteau în nămol. Atunci aşteptă să se lase seara şi apoi se duse la maică—sa vitregă şi—i arătă că—i împlinise porunca.

—Da' de ce—ai venit aşa de târziu? o luă ea la rost. De mult trebuia să fii gata!... şi se îngălbeni de ciudă.

Şi pe dată cloci în cap o idee şi mai năstruşnică. în a treia zi îi porunci ea fetei:

—Să mi te apuci să—mi durezi colo în vale, o mândreţe de castel, şi până când s—o lăsa seara, să te sileşti să fie gata!

Dacă o auzi ce—i cere, fata se înspăimântă şi—i spuse:

—Da' cum pot eu să fac un coşcogea palat?!...

—Să nu te pui contra — ţipă maştera — că e vai de tine!... Dacă poţi să goleşti un lac c—o lingură găurită, atunci poţi să durezi şi—un castel!... Chiar de azi vreau să mă mut în el, şi de va lipsi ceva, chiar cel mai mic lucru la bucătărie, sau în beci, ştii de—acu' ce te aşteaptă!...

Apoi o goni pe fată să se ducă cât mai degrabă în vale. Când ajunse fata acolo, se luă cu mâinile de cap, de ce văzu, că pe locul unde urma să dureze castelul erau nişte stânci mari, prăvălite una peste alta.

Încercă ea să le mişte, dar oricât se strădui, nu reuşi s—o clintească din loc nici măcar pe cea mai mică dintre ele. Dacă—şi dădu ea seama că toată truda ei fusese în zadar, se aşeză jos şi începu să plângă. Dar în cugetul ei trăgea nădejde c—o să vină bătrâna şi—o să—i ajute. Aceasta, de altfel, nu se lăsă mult aşteptată, şi găsi să—i spună tot felul de cuvinte de mângâiere. Şi—ntr—un sfârşit, adause:

—Fata mea, du—te colo, la umbră şi culcă—te, şi—n timpul ăsta o să—ţi înalţ castelul! Iar de—ţi va face plăcere, o să poţi să locuieşti tu însăţi în el.

După ce fata se depărta, bătrâna atinse c—o vărguţă stâncile cenuşii, şi ce crezi, pe dată începură să se mişte... Şi se adunară una lângă alta, de parcă le—ar fi pus aşa nişte uriaşi. În chipul acesta se întocmiră zidurile, şi castelul se înălţă văzând cu ochii, de parcă mâini nevăzute lucrau, punând piatră peste piatră... Pământul se cutremura sub greutatea coloanelor de marmură, care se înălţau de la sine, rânduindu—se singure la locul potrivit. Şi curând îi

veni şi rândul acoperişului... Ţiglele răsăreau din văzduh, aşezându—se una sub alta şi cam pe la amiază, morişca cea mare din vârful foişorului se şi învârtea cu fecioara daurită ce—şi flutura veşmintele în vânt... Şi până în faptul serii castelul fu gata şi pe dinăuntru. Ce—a făcut bătrâna, ce—a dres, nu ştiu, dar pereţii încăperilor erau îmbrăcaţi numai în mătase şi catifea... Şi peste tot erau numai scaune tapiţate în toate culorile şi jilţuri bogat împodobite, care se înşirau pe lângă mesele de marmură. Candelabre de cristal atârnau din tavan şi se oglindeau în pardoseala lucie, de marmură albă. Iar prin unghere puteau fi văzuţi papagali verzi, în colivii de aur şi tot soiul de păsări de prin meleaguri îndepărtate, care gungureau, încântându—ţi auzul. Pretutindeni era o risipă de frumuseţe, de parcă ar fi fost aşteptat să sosească un crai în ospeţie.

Când fata deschise ochii şi se trezi, soarele tocmai se pregătea să apună, şi o dată îi năvăli în faţă strălucirea a mii de lumini... Şi parcă nevrând să—şi creadă ochilor, fata se apropie cu paşi repezi de castel şi intră înăuntru prin poarta deschisă. Calcă ea pe treptele acoperite cu un covor roşu, mângâie balustrada aurită şi împodobită cu tot soiul de flori şi privirea îi alergă de colo—colo, plină de mirare şi încântare. Când văzu ea cât de minunate erau sălile de ospeţe şi iatacurile, nu mai ştiu ce să creadă, şi rămase încremenită de uimire. Şi cine ştie cât ar fi rămas ea aşa, dacă nu i—ar fi trecut prin minte că maică—sa vitregă o aşteaptă... Şi—şi spuse în sinea ei: „Barem de—aş putea, în sfârşit, s—o mulţumesc, ca să nu—mi mai facă viaţa un chin!..." Fata se grăbi s—o înştiinţeze pe maică—sa vitregă că palatul era gata, aşa după cum îi poruncise.

—Chiar acu' o să mă mut în el — rosti ea, ridicându—se de pe scaun, şi o porni către palat.

Când intră înăuntru, trebui să—şi ducă mâna la ochi, într—atât o orbea strălucirea de acolo.

—Vezi ce uşor ţi—a fost?... grăi ea către fată. Eşti meşterită pricepută şi ar trebui să faci ceva şi mai greu...

Apoi se duse de cercetă de—a rândul toate încăperile şi cotrobăi prin toate ungherele de nu lipsea vreun lucru, dar nu găsi nici cel mai mic clenci de care să se lege.

—Hai să mergem şi jos! porunci ea, uitându—se la fată cu răutate. Trebuie să mai cercetez bucătăria şi beciul, iar de—ai uitat ceva, n—o să scapi de chelfăneală, aşa să ştii!

Vezi însă că totul era în cea mai deplină ordine: în vatră ardea focul şi pe plită se aflau nenumărate oale în care fierbea mâncarea. Lopata cea lungă, de scos pâine, era rezemată de vatră, şi pe pereţi erau agăţate în piroane vase mari de aramă. Nimic nu lipsea, nici măcar lada pentru cărbuni şi găleţile pentru apă.

—Unde e intrarea în beci? strigă mânioasă. Dacă nu e ticsită cu butii cu vin, să ştii c—o păţeşti!...

Ridică singură chepengul, că ardea de nerăbdare să—i găsească fetei o chichiţă, şi coborî în grabă scările... Dar abia făcu doi paşi că se şi trânti chepengul cel gros, că fusese doar proptit... Fata auzi un ţipăt prelung şi ridică repede chepengul, ca să—i vină în ajutor. Dar vezi că maştera se prăvălise din capătul scărilor, până jos, şi—o găsi zăcând fără suflare.

Acu', toată minunăţia aceea de palat îi aparţinea fetei. La început, fata nu se putu deloc obişnui cu fericirea asta, care—i picase din senin. În dulapuri atârnau tot soiul de veşminte frumoase, sipetele erau pline cu galbeni şi odoare de argint şi aur, cu mărgăritare şi nestemate, şi nu se afla dorinţă să nu şi—o fi putut acum îndeplini. Dar vezi că era la vârsta măritişului şi nu se ivise încă mirele care să—i placă... În curând, vestea despre bogăţia şi frumuseţea fetei se duse peste nouă ţări şi nouă mări şi începură a sosi la palat nenumăraţi peţitori, dar la nici unul nu—i rămase inima, într—un sfârşit sosi un fecior de crai şi nu ştiu ce făcu flăcăul, că—i robi inima fetei. Mai stătu el ce mai stătu cu aleasa lui, şi cam pe la a treia zi, numai ce—i spuse:

—Mâine—n zori o pornesc spre casă, ca să cer încuviinţarea lui taică—meu şi a lui maică—mea, ca să mă însor cu tine, şi rogu—te să mă aştepţi sub teiul ăsta, că mai mult de câteva ore nu va dura despărţirea noastră, şi—oi fi înapoi...

Fata îl sărută pe obrazul stâng şi îi spuse:
—Să—mi păstrezi credinţă şi pe nimeni alta să n—o laşi să te sărute pe obrazul stâng! Dinspre partea mea, să nu duci grijă: eu o să te aştept sub teiul ăsta până la apusul soarelui!...

Vezi însă că mirele nu se întoarse înapoi... Dacă văzu că soarele scăpată, fata nu se mişcă de sub tei şi rămase mai departe să—l aştepte. Şi—l aşteptă ea aşa, trei zile, din zori şi până—n seară, dar toată aşteptarea îi fu zadarnică. Când văzu că nici în cea de—a patra zi nu se întoarce, spuse cu durere în glas:
—Nu—ncape îndoială că i s—a întâmplat o nenorocire! O să plec în lume, să—l caut, şi n—o să mă întorc acasă, până ce nu l—oi găsi!

Îşi puse într—o bocceluţă trei dintre rochiile ei cele mai frumoase, şi se pregăti de drum. Şi prima din rochiile astea era brodată c—un roi de stele strălucitoare, a doua cu luna argintie, iar a treia cu sori de aur. Apoi îşi puse într—o năframă un pumn de nestemate, şi—o porni în lumea largă.

Merse ea ce merse, cale lungă, nu glumă, şi prin toate locurile unde ajungea întreba pe unul şi pe altul de n—au auzit cumva de mirele ei. Dar nimeni nu—l văzuse şi nimeni nu ştia de el... Cutreieră ea lumea în lung şi în lat, dar toate căutările ei rămaseră zadarnice.

În cele din urmă, cum avea inima sfâşiată de durere, se tocmi la un ţăran ca păstoriţă, iar veşmintele cele frumoase şi nestematele le îngropa sub o piatră. Acu' îşi ducea viaţa ca o ciobăniţă şi păzea turma cât era ziulica de mare. Şi inima îi era grea de amar şi plină de dor pentru dragul ei.

Vezi însă că—n turma asta avea un viţeluş pe care—l deprinsese să—i mănânce din palmă, şi când ea îi spunea:

—Viţeluş, viţeluş,
vino lângă mine—acuşi!
Haide, vino, n—o uita
pe stăpâna ta!...
N—o uita, cum şi—a uitat
un fecior de împărat
de mireasa de sub tei,
ce—l aştepta cu temei...

viţeluşul se aşeza lângă ea şi se lăsa mângâiat.

După ce trăi ea aşa un număr de ani în singurătate şi adâncă mâhnire, se răspândi prin ţară vestea că fata împăratului o să—şi sărbătorească în curând nunta. Acu', drumul spre cetatea de scaun trecea pe lângă satul unde păstorea fata şi se întâmplă ca o dată, pe când îşi mâna ea din urmă turma, să treacă pe acolo mirele ei. Şi călărea el mândru pe bidiviu şi nici nu căta la ea. Dar când ea îl privi, îşi recunoscu iubitul... Şi—o dată parcă—i trecu un cuţit prin inimă. „Vai — îşi spuse ea în sinea ei — credeam că mi—a rămas credincios, şi când colo, m—a uitat!..."

A doua zi, feciorul de crai trecu din nou pe acolo, şi când ajunse în dreptul păstoriţei, aceasta spuse viţeluşului:

—Viţeluş, viţeluş,
vino lângă mine—acuşi!
Haide, vino, n—o uita
pe stăpâna ta!...
N—o uita, cum şi—a uitat
un fecior de împărat
de mireasa de sub tei,
ce—l aştepta cu temei...

Când auzi craiul glasul acela, cătă în jur, să—şi dea seama de unde vine, şi—şi opri pe loc bidiviul. Apoi o privi pe păstoriţă drept în faţă, şi—şi puse mâna la ochi, de parc—ar fi vrut să—şi aducă aminte de ceva.... Vezi însă că—n aceeaşi clipă îi dădu bici calului şi goni mai departe, până ce dispăru în zare.

—Vai — strigă fata — nu mă mai cunoaşte!... Şi o adâncă mâhnire îi cuprinse sufletul.

Peste câteva zile de la întâmplarea asta urma să se dea o mare serbare la curte, şi la praznicul ăsta, care trebuia să ţină trei zile încheiate, fuseseră poftiţi toţi poporenii. „O să—mi încerc norocul înc—o dată — îţi spuse fata în sinea ei — şi de n—oi izbândi acu', o să—mi pierd urma în lume!..." Şi când veni seara, se duse la piatra sub care—şi îngropase comorile şi scoase de acolo rochia cu sori de aur. Apoi se înveşmânta cu ea şi se împodobi cu nestemate, iar părul, ce şi—l ţinea ascuns sub o năframă, îl dezlegă şi—i dete drumul să cadă în bucle aurii pe umeri... O porni ea astfel înveşmântată spre cetatea de scaun, şi cum se lăsase întunericul, n—o văzu nimeni. Dar cum păşi în sala care strălucea sub zecile de lumini ale policandrelor, o dată se făcu o tăcere de nu mai auzeai nici musca, şi toţi oaspeţii se dădură înapoi de mirare, rămânând cu ochii la ea. De ştiut, însă, nimeni, nu ştia cine este...

Feciorul de crai îi ieşi înainte, dar n—o recunoscu. O luă apoi la joc, şi atât fu de încântat de frumuseţea şi gingăşia ei, că nu se mai gândi defel la fata împăratului, care peste câteva zile urma să—i fie soţie. După ce se sfârşi praznicul, mireasa cea adevărată se furişă prin furnicarul acela de lume, făcându—se nevăzută şi, mai înainte de ivirea zorilor, fugi în sat şi se îmbrăcă iarăşi în veşmintele de păstoriţă.

În seara următoare îşi puse rochia cu luna de argint, iar în păr îşi prinse o semilună bătută în diamante. Când apăru la petrecere, toate privirile se îndreptară spre ea, iar feciorul de crai alergă s—o întâmpine, şi—o luă de braţ. Şi toată vremea dănţui numai cu ea, şi—i căta în ochi, plin de dragoste. înainte de a pleca, fata trebui să—i tăgăduiască c—o să mai vină şi—n ultima seară la praznic.

În cea de—a treia seară se înveşmânta în rochia c—un roi de stele, care sclipeau la fiecare pas, iar în păr şi la cingătoare îşi puse numai stele şi nestemate. Feciorul de crai o aştepta de mult în pragul scării şi când o văzu, se apropie în grabă de ea şi—o întrebă:

—Spune—mi cine eşti, că—mi zice inima că te—aş cunoaşte de multă vreme?...

—Nu mai ţii minte ce—am făcut, când te—ai despărţit de mine? Şi apropiindu—se de el, îl sărută pe obrazul stâng.

În aceeaşi clipă parcă i se luă feciorului de crai o pânză întunecată de pe ochi şi—o recunoscu pe adevărata lui mireasă. Pasămite, maică—sa, care era o farmazoană, nu—şi dăduse încuviinţarea s—o ia de soţie, şi—l vrăjise s—o uite...

—Vino — îi spuse el alesei lui — că aici nu mai am ce căuta!

Şi luând—o de mână, o conduse la caleaşca. Şi aşa goni caleaşca înspre palatul fetei, de parcă vântul ar fi fost înhămat la ea, şi nu bidiviii. Ferestrele străluceau de departe, sub lumina orbitoare a policandrelor, şi când trecură pe lângă tei, o ploaie de licurici zburară de colo—colo, ca o horbotă luminoasă, şi crengile se scuturară deodată, trimiţându—şi parfumul spre cei doi însuraţei...

Intrară înăuntru şi se minunară de ce le fu dat să vadă, că pe treptele de marmură înfloreau tot soiul de flori şi din încăperi răsuna *gunguritul* dulce al păsărilor. Iar în sala cea mare era adunată toată curtea ca să—i primească pe mire şi pe adevărata lui mireasă.

CUM L—A ÎNTRECUT ARICIUL PE IEPURE(iepurele şi ariciul)
(Der Hase und der Igel// The hare and the hedgehog)

Pare cam născocită povestea asta, feţii mei, dar voi să rămâneţi încredinţaţi că ceea ce se spune în ea e numai adevărul adevărat, fiindcă bunică—mea, de la care am aflat—o şi eu, ori de câte ori prindea să mi—o deşire pe îndelete, totdeauna obişnuia să adauge către sfârşit: „Cu siguranţă că—i adevărată, farul meu, că de n—ar fi nu s—ar povesti!"...
Şi povestea cu pricina s—a petrecut cam în felul următor:

Era o dimineaţă de duminică şi—n dimineaţa asta hrişcă de toamnă tocmai se pregătea să—şi deschidă florile. Soarele abia apucase să răsară şi se grăbea să—şi răspândească în văzduh lumina razelor.

Vântul dimineţii adia lin peste mirişti, ciocârliile îşi avântau cântecul în înalt, albinele zumzăiau printre florile de hrişcă, iar toată suflarea era mulţumită, şi s—ar putea spune că mulţumit, se simţea şi ariciul. Şedea proţăpit în faţa porţii, cu braţele cruciş, şi tot privea în zarea viorie a dimineţii, îngânând pentru sine un cântecel. Nu ştiu de—l cânta bine sau prost, şi tot ce pot să va spun e că—l zicea aşa cum obişnuieşte orice arici să—l cânte într—o frumoasă dimineaţă de duminică. Pe când îşi cânta încetişor cântecul, mai mult pentru sine, îi trecu deodată prin minte că—n timpul cât nevastă—sa era ocupată cu spălatul şi îmbrăcatul copiilor, ar putea foarte bine să dea o raită peste câmp, să vadă cum mai arată napii. Pasămite, napii creşteau chiar lângă căscioara lui şi cu ei se hrănea şi el şi—şi îndestula şi familia. Iată de ce îi socotea ca pe—o proprietate a lui... Acu', dacă îşi pusese în gând să se preumble, mult timp n—a mai pregetat ariciul şi, după ce închise uşa, îşi luă drumul peste mirişte. Nu se depărtase bine de casă şi tocmai când voia s—o ia pe după tufa de porumbe negre din capătul drumului, ca să ajungă mai repede la ogorul cu napi, numai ce se întâlni faţă—n faţă cu iepurele, care apucase să se ducă pe câmp cam cu treburi asemănătoare. Mai bine zis — să—şi privească varza, ca orice bun gospodar.

De îndată ce—l zări pe iepure, ariciul îi dădu, prietenos, bineţe. Da' vezi că iepurele nu catadicsi să—i răspundă la salut, că, în felul său, era o persoană mândră care—şi dădea nişte aere grozave şi—i lua peste picior pe toţi. Şi tot ce făcu iepurele fu ca să—i râdă în nas, cu o mutră teribil de batjocoritoare...

—Ia te uită! Da' cum se face c—ai ieşit atât de devreme pe câmp?!.. Şi ce te tot învârteşti pe—aici, hai?!...

—Mă preumblu — răspunse ariciul.

—Te preumbli?!... râse lung iepurele. Pare—mi—se că ţi—ai putea folosi picioarele pentru ceva mai bun!

Vorbele astea îl supărară nespus de mult pe arici. La drept vorbind, orice era în stare să rabde, da' ca să te legi de picioarele lui, asta, nici în ruptul capului. Şi nu putea să suporte să—l atingă în această privinţă tocmai pentru că erau cam strâmbe de la naştere.

—Ce vorbeşti?!... făcu ariciul. Poate—ţi închipui că picioarele tale sunt mai ceva ca ale mele!...

—Da, aşa îmi închipui! rosti iepurele, dându—şi ifose.

—Hai să facem o încercare! fu de părere ariciul. Pun rămăşag că dacă ne—om lua la întrecere, eu ţi—o iau înainte!...

—Da' ştii că eşti bine!... rosti iepurele, cu dispreţ. Asta—i chiar de râs, pe legea mea!... Ia te

uită ce neghiob înfumurat! Cu picioarele tale strâmbe îndrăznești să te pui cu mine?!... Mă rog, dinspre partea mea, fie și—așa. Dacă ții atât de mult!... Da' e vorba: pe ce ne prindem?
—Pe—un ludovic de aur și pe—un clondir de rachiu! spuse ariciul.
—Prea bine! strigă iepurele. Vino de bate palma încoa', că putem începe întrecerea chiar de—acum.
—Nu, nici nu mă gândesc la așa ceva! zise ariciul, cu hotărâre. Că, la urma urmei, nu—i chiar așa o mare grabă. Sunt pe stomacul gol și, mai înainte de toate aș vrea să dau o fugă până acasă, să îmbuc ceva, că nu mi—am luat gustărica de dimineață. Da' nu întârzii; într—o jumătate de oră mă găsești iarăși pe locul ăsta.

Cu aceste zise, ariciul plecă spre casă fiindcă iepurele se—nvoise să pornească întrecerea mai târziu. Pe drum, în timp ce mergea zorit, ariciul își spuse în sinea sa: „Iepurele se bizuie pe picioarele lui alea lungi și de—aia se grozăvește așa, da' las c—am să—i vin eu de hac!... O fi el mare boier, n—am ce zice, da' dacă—l privești mai bine, îndată vezi că nu—i decât un prostănac și jumătate! Și—o să mi—o plătească cu vârf și îndesat, că i—o coc eu!..."

Și de cum ajunse acasă, ariciul îi porunci nevesti—si:
—Bre femeie, ia îmbracă—te repede, că trebuie să mergi cu mine pe câmp!
—Da' ce s—a întâmplat? îl întrebă femeia, îngrijorată.
—Am pus rămășag cu iepurele pe—un ludovic de aur și pe—un clondir de rachiu c—o să—l întrec la fugă, și trebuie să fii și tu acolo, că am un plan al meu.
—Vai de tine bărbate! începu să strige ea la arici — se vede treaba că nu mai ești în toate mințile de—ai fost în stare să faci o asemenea nerozie! Cum poți să te iei la întrecere cu iepurele?!...
—Taci din gură, femeie, și nu mă mai bate atâta la cap! Nu ți—am mai spus? Am un plan al meu... Cum oi face, cum n—oi face, asta mă privește!... Hai, pașol și te îmbracă!... Și vino cu mine!

Acu', ziceți și dumneavoastră, ce putea face nevasta ariciului!... De voie, de nevoie, trebui să—l asculte. Cum mergeau ei pe drum, numai ce se opri ariciul lângă o coastă de deal și—i spuse nevesti—si:
—Bre femeie, bagă—ți în cap ce—o să—ți spun acum! Uite colo, pe ogorul ăla de—ți pare că nu se mai sfârșește, o să ne luăm la întrecere. Iepurele o să fugă de—a lungul unei brazde, iar eu de—a lungul alteia. Și întrecerea o începem taman din capătul de sus al ogorului... Și ceea ce ai tu de făcut e o joacă de copil: te așezi în capătul de jos al ogorului și când s—apropie iepurele dinspre partea cealaltă, îi ieși înainte și—i strigi: „Ehe, de când sunt aici, nenișorule!..."

În ăst timp ajunseră la locul cu pricina. Ariciul îi arată nevesti—si unde trebuia să se pitească și—o porni spre celălalt capăt al țarinei. Și când ajunse, numai ce dădu cu ochii de iepure. Pasămite Rilă—Iepurilă era de—acum acolo!
—Putem începe? întrebă iepurele, și—n glas i se ghiceau neastâmpărul și nerăbdarea.
—Da cum să nu! rosti ariciul, sigur pe sine.
—Atunci s—o pornim!

Și fiecare își luă locul în câte o brazdă. Iepurele numără: un', doi, trei!... Și—o luă la fugă ca vântul, peste câmp, de—ți părea că zboară. Ariciul, însă, fugi vreo trei pași și apoi se opri. Și ghemuindu—se, se făcu mic—mititel în brazdă și rămase locului, liniștit. în ăst timp, iepurele gonea de zor, că simțea că—i piere răsuflarea, și când fu gata să ajungă la capătul brazdei, îi și ieși înainte nevasta ariciului, strigând:
—Ehe, de când sunt aici, nenișorule!...

Iepurele rămase pe loc, ca trăsnit, când auzi vorbele astea, și nu mai știu ce să creadă. Și, la drept vorbind, de unde era el să știe că cine—i vorbește nu e ariciul, ci nevastă—sa? Că doar e îndeobște cunoscut că nevasta ariciului seamănă leit cu bărbatu—său. Totuși, o umbră de îndoială i se strecură în suflet, și—și spuse în sinea lui: „Aici nu—i lucru curat!"... Și—apoi

strigă către arici:
—Hai să mai fugim o dată până—n capătul celălalt!
Şi din nou o întinse la fugă iepurele, ca vântul când înconjură pământul, de—i fluturau urechile în jurul capului... Nevasta ariciului, însă, rămase liniştită pe locul ei. Când iepurele fu gata să ajungă în capătul celălalt al ogorului, numai ce—l întâmpină ariciul, strigând:
—Ehe, de când sunt aici, nenişorule!...
Dacă auzi asta, iepurele îşi ieşi din fire, de supărare, şi se porni să strige:
—Mai hai încă o dată, până—n capătul celălalt!...
—N—am nimic împotrivă! făcu ariciul. Dinspre partea mea, putem să ne—ntrecem de ori de câte ori pofteşti.
Şi aşa se făcu că alergă în felul ăsta iepurele de încă şaptezeci şi trei de ori. Iar ariciul îi ţinu piept tot timpul. Ori de câte ori iepurele era gata să ajungă într—un capăt sau celălalt al ogorului, ariciul ori nevastă—sa, o dată îi ieşeau înainte şi—i strigau:
—Ehe, de când sunt aici, nenişorule!...
Da' vezi că la a şaptezeci şi patra oară, iepurele nu mai ajunse până la un capăt al ţarinei, ci se prăbuşi cam pe la mijloc... Şi de cum căzu la pământ, sângele îi ţâşni pe gură şi rămase fără suflare. Ariciul însă, fii în câştig. Luă ludovicul de aur şi clondirul cu rachiu, pe care le câştigase, şi strigându—şi nevasta să iasă afară din brazdă, o porniră mulţumiţi spre casă. Şi de n—au murit, poate c—or mai trăi şi azi.
Ei, dragilor, aşa s—a întâmplat să piară iepurele pe câmpia Buxtehude, într—o întrecere cu ariciul, care—a rămas de pomină!.. Şi de—atunci încoace, nici un iepure nu s—a mai încumetat să se ia la întrecere în fugă cu ariciul din Buxtehude.

FUSUL, SUVEICA ŞI ACUL(roata de tors, suveica şi acul)
(Spindel, Weberschiffchen und Nadel// Spindle, Shuttle, and Needle)

A fost odată o fetişcană şi fetişcanei ăsteia îi muriseră părinţii când era mică de tot. Vezi însă că—n satul unde locuia ea îşi ducea viaţa şi nănaşă—sa. Şi avea ea o căscioară la marginea satului şi trăia din tors, din ţesut şi din cusut. Bătrânei îi fu milă de biata orfană şi—o luă la ea. Şi—o învăţă să lucreze cu fusul, cu suveica şi cu acul şi—o crescu ca pe copilul ei.

Când fetiţa împlini cincisprezece ani, bătrâna se îmbolnăvi greu şi, chemând—o pe fată la patul ei de suferinţă, îi spuse:

—Iubita mea fiică, simt că mi se apropie sfârşitul şi puţinul pe care—l am vreau să ţi—l las ţie: căscioara o să te apere de vânt şi de vreme rea, iar cu fusul, cu suveica şi cu acul o să—ţi poţi agonisi pâinea.

Apoi închise ochii şi—o duseră la locul de veci. Fata merse în urma dricului, cu inima grea de amar, şi după ce le făcu pe toate, după cum cerea datina, se întură acasă. Acum trăia singură—singurică în căscioară şi nici o clipă nu stătea cu mâinile în sân: ba torcea, ba ţesea, ba cosea, şi—n tot ce făcea vădea pricepere şi hărnicie. în cămară, inul părea că se înmulţeşte de la sine şi când ţesea o bucată de pânză sau un covor, sau când cosea o cămaşă, deîndată se ivea un cumpărător care plătea cu prisosinţă, aşa că nu ducea lipsă de nimic, ba chiar mai avea şi de dat altora.

Şi se întâmplă ca pe vremea aceea fiul împăratului să colinde prin toată ţara pentru a—şi găsi o mireasă. Una săracă n—avea voie să aleagă şi pe una bogată nu o voia el. Şi atunci feciorul de crai grăi:

—Acu' ştiu ce—mi trebuie: aceea va fi soţia mea care va fi în acelaşi timp cea mai săracă şi cea mai bogată dintre fete!...

Când ajunse în satul în care trăia fetişcana, începu să întrebe, cum făcea peste tot, cine era prin locurile acelea fata cea mai bogată şi cine era fata cea mai săracă.

Oamenii o numiră întâi pe cea mai bogată, cât despre cea nevoiaşă, îi spuseră c—ar fi fata care trăieşte în căscioara de la marginea satului.

Feciorul de crai porni să le vadă şi când ajunse la cea bogată o găsi şezând în faţa uşii, împopoţonată ca o sorcovă. Şi când se apropie feciorul de crai de ea, fata se sculă şi, ieşindu—i în cale, îi făcu o plecăciune. El o privi pentru o clipă şi, tară un cuvânt, călări mai departe, că nu—i plăcuse defel. Când ajunse la casa celei mai sărace, n—o găsi în prag. Pasămite, fata şedea în odăiţa ei şi lucra. Feciorul de crai opri calul şi, uitându—se pe fereastră, o văzu pe fată la roata de tors, torcând cu sârguinţă. Să fi simţit fata ceva, nu ştiu, destul că ridică privirile şi când băgă de seamă că feciorul de crai se uită la ea, roşi toată şi, lăsând ochii în jos, continuă să toarcă. N—aş putea să vă spun dacă firul care—l torcea acum era la fel de subţire ca acela de mai înainte, dar ea toarse şi toarse fară istov, până când

feciorul de crai îşi îndemnă fugarul şi porni mai departe.

Dacă văzu fata că flăcăul plecase, se duse la fereastră şi, deschizând—o, spuse:

—Vai, ce căldură e în odaie!...

Acu', adevărul e că se dusese la fereastră să se uite după el. Şi rămase ea acolo, privind cu nesaţ, până când nu i se mai zăriră penele cele albe de la pălărie... Apoi se aşează din nou la roata de tors şi toarse mai departe. Şi cum torcea ea aşa, o dată îi veni în minte un cântec pe care—l îngâna bătrâna câteodată, când şedea la lucru. Şi începu să cânte încetişor, ca pentru sine:

—Fusule, măi fus iubit,
adu—mi—l pe cel ursit!...

Şi ce crezi că se întâmplă?!... Nu—şi termină bine vorbele că fusul îi şi sări din mână şi ieşi pe uşă afară.... Şi când se sculă fata şi se uită după el, nu—i veni să—şi creadă ochilor, că—l văzu ţopăind vesel peste câmp şi trăgând după el un fir de aur strălucitor. Nu trecu mult şi fusul se făcu nevăzut. Cum nu mai avea cu ce să toarcă, fata apucă suveica şi aşezându—se la război, începu să ţesă. în ăst timp, fusul ţopăia mai departe şi, când firul era aproape pe sfârşite, îl ajunse din urmă pe feciorul de crai.

—Ce văd oare? strigă flăcăul. Oare vrea fusul ăsta să—mi arate drumul către aceea care mi—e ursită?...

Apoi întoarse calul înapoi, pe urma firului. În vremea asta, fata ţesea la război şi cânta:

—Suveică, suveică frumoasă,
adu—mi ursitul în casă!...

Şi deodată îi sări suveica din mână şi ieşi pe uşă afară. Vezi însă că în prag se opri şi începu să ţesă un covor aşa de frumos, cum nu s—a mai văzut vreodată pe lume. Pe marginile covorului ăstuia înfloreau trandafiri şi crini, iar la mijloc, pe un fond de aur, se împleteau ramuri verzi prin care săreau iepuri, căprioare şi cerbi, scoţându—şi capul prin frunzişul bogat. Pe crengi se aflau o mulţime de păsări, cu penele viu colorate, şi aşa erau de măiestrit făcute, că—ţi părea că peste puţin vor începe să cânte... în ăst timp, suveica sărea încoace şi încolo, fără încetare, şi părea că totul se iscă de la sine... Cum nu mai avea nici suveică, fata se apucă de cusut. Şi ţinând în mână acul, cânta:

—Acule, ac ascuţit,
vezi de fa ce—i sorocit!...

şi ce crezi, o dată sări acul din mână şi începu să zboare prin odaie, încoace şi încolo, de ziceai că—i un fulger... Părea că duhuri nevăzute lucrează c—o mână iscusită, şi în curând, masa şi laviţele se îmbrăcară cu postav verde, scaunele cu catifea, iar la fereastră atârnau perdele de mătase. Cum făcu acul ultima împunsătură, fata şi zări prin fereastră penele albe de la pălăria feciorului de crai.

Pasămite, fusul îl aducea înapoi, călăuzindu—l după firul de aur...

Feciorul de crai descăleca, şi de cum păşi pragul, calcă pe covorul acela nemaivăzut. Intră el în casă şi numai ce dădu cu ochii de fată. Ea şedea la masă, în veşmintele ei sărăcăcioase, îmbujorată ca un trandafir, şi nu îndrăznea să—şi ridice ochii la el.

—Tu eşti cea mai săracă, dar şi cea mai bogată! îi spuse el. Hărnicia ta e o comoară!... Vino cu mine şi vei fi mireasa mea!...

Ea îi întinse mâna în tăcere, şi el o sărută. Apoi o conduse afară, o aburcă pe fugarul său şi—o duse la palatul împărătesc, unde prăznuiră nunta cu mare alai şi veselie.

... Iar fusul, suveica şi acul fură puse într—un sipet, în haznaua împărătească, şi ţinute în mare cinste.

ŢĂRANUL ŞI DIAVOLUL (cum l—a pus în cofă ţăranul pe scaraoţchi)
(Der Bauer und der Teufel// The peasant and the devil)

Trăia odată un ţăran foarte viclean. Aş putea să vă povestesc multe dintre poznele sale, dar acum vă voi povesti cea mai trăznită dintre ele: cum şi—a bătut joc de diavol. Iată povestea: într—o zi, ţăranul lucra pe câmp. Pe înserate, se pregătea să o ia spre casă, dar ca orice proprietar de teren, mai aruncă o privire, să vadă dacă totul e în regulă. Cum se uită el pe câmp, vede la un moment ceva scânteietor pe arătură. Tare se miră ţăranul, că, înainte cu câteva minute, nu era nimic acolo.O lua într—acolo, să vadă ce—i acolo. Când ajunse la mijlocul arăturii, ce vede: o grămăjoară de cărbuni care ard, iar în vârful grămezii, un drăcuşor stătea pitit.

—Ce faci aici, doar nu cloceşti vreo comoară? — zise ţăranul.

—Ba chiar aşa, clocesc o comoară – zise diavolul – o grămadă de aur şi argint mai mare decât ai văzut tu vreodată!

—Păi bine – zise ţăranul —, comoara e pe terenul meu, aşa că, eu sunt proprietarul comorii.

—Fie – zise diavolul – poţi să ţi—o ţii, dar cu o condiţie: dacă îmi dai mie jumătate din recolta, timp de doi ani. Aur şi argint am o grămadă, nu—mi trebuie, dar poftesc ceea ce rodeşte pământul tău.

Ţăranul sta puţin pe gânduri, după care căzu de acord cu diavolul.

—Bine, fie cum spui tu, dar ca să nu ne certăm, să ne înţelegem de pe acum: ce creşte în pământ, va fi jumătatea mea, iar ce creşte la suprafaţă, va fi jumătatea ta. Diavolul îi plăcu ideea, aşa că, accepta târgul. Da, dar ce nu ştia diavolul, ţăranul semăna toată arătura cu sfecla. Aşa că, atunci când veni vremea culesului, şi diavolul îşi făcu apariţia, îl întrebă:

—Să—ţi aduc o coasă, sau strângi cu mâna ce—i al tău?

—Pentru ce coasa, pentru sfecla?

—Păi nu, doar pentru frunze. Mai ţii minte: ce—i sub pământ e al meu, ce—i la suprafaţa e al tău.

Şi continuă să culeagă voios sfecla. Diavolul era tare furios.

—Bine, de data asta ai scăpat, dar la anul, schimbăm placă: ce—i sub pământ e al meu, iar ce—i la suprafaţă, va fi partea ta. Ai înţeles?

Ţăranul ridică din umeri, răsuci puţin mustaţa, să nu vadă diavolul că zâmbeşte, şi răspunse:

—Mie mi—e totuna, fie cum vrei tu.

Diavolul mormăi ceva mânios după care se făcu nevăzut. Ţăranul ara terenul, şi semăna pe toată parcela grâu. Când lanul de grâu se îngălbeni, merse pe câmp şi secera toată recolta.

Când arunca ultimul snop de grâu în căruţă, apăru şi diavolul:

—Hoho! – strigă de departe. Auzi cumetre, unde duci tu recolta?

—Păi acasă, în pod – zise ţăranul.

—Şi mie ce mi—ai lăsat? întrebă diavolul.

—Tot ce—i sub pământ, aşa cum ai cerut – răspunse zâmbind ţăranul.

Dar diavolul nu mai găsi nimic, decât câmpul secerat de ţăran. Se înroşi de mânie, şi printr—o crăpătură aluneca în adâncul pământului, pe fundul iadului. Aşa rămase ţăranul cu recolta din doi ani, şi cu comoara.

FIRIMITURILE DE PE MASĂ
(Die Brosamen auf dem Tisch// The Crumbs on the Table)

Un cocoşel le—a spus într—o zi găinuşelor din jurul lui:
—Hai să intrăm repede în sufragerie, să ciugulim firimiturile de pâine de pe masă, căci stăpâna este plecată de acasă.
Atunci găinuşele îi răspunseră în cor:
—Nu, noi nu vrem să mergem! Ştii doar cât de afurisită şi cârcotaşă este stăpâna noastră!
Cocoşelul însă nu se lăsă cu una, cu două:
—Dar nu va şti nimic despre asta, haideţi, fetelor, curaj, nu vedeţi că nu ne dă nimic bun de ciugulit?
Găinuşele însă o ţineau pe—a lor:
—Nici vorbă să facem aşa ceva, noi nu intrăm!
Cocoşelul însă nu s—a dat bătut şi le—a convins să intre în casă, să se urce pe masa din sufragerie, unde au început a ciuguli în grabă, foarte emoţionate.
Dar când tocmai erau în toiul ciugulitului, iacă şi stăpâna se întoarce, ia o mătură şi le alungă, chemându—le pe toate la judecată. Atunci găinuşele începură să strige: „cotcodac, cotcodac, ţi—am spus c—o păţim!" Iar cocoşul le răspunse:
„Cucurigu gagu, cucurigu gagu, he, he şi eu ştiam asta! Ei şi?"

ŞORICELUL CEL ALB(iepuraşul de mare)
(Das Meerhäschen// The Sea—Hare)

A fost odată o domniţă, şi domniţa asta avea în palatul ei un foişor cu douăsprezece ferestre. Şi ferestrele acestea se îndreptau către toate zările, şi când se urca ea acolo, şi căta prin ele, îşi putea zări toată împărăţia. De la prima fereastră ea vedea ceva mai bine decât ceilalţi oameni, de la a doua, şi mai desluşit, şi tot aşa până la a douăsprezecea. Şi de la fereastra asta zărea tot ce e pe pământ şi sub pământ şi nimic nu—i rămânea ascuns.

Cum era nespus de trufaşă, nu răbda să se supună nimănui şi voia să—şi păstreze scaunul domnesc numai pentru ea. Dar ca să—i potolească pe boierii cei mari, care o tot îndemnau să—şi aleagă un soţ, dădu sfoară în ţară că acela care va fi în stare să se ascundă atât de bine încât ea să nu—l poată zări, va merita s—o ia de nevastă şi să ajungă la conducerea împărăţiei. Şi mai adăugase domniţa că aceluia care va încerca să se ascundă şi—l va dibui unde s—a tupilat, gâdele îi va tăia capul şi—l va înfige într—un par. Trecură aşa lunile şi—n faţa palatului se aflau de—acu', înfipte în pari, nouăzeci şi şapte de capete. Dar cum pe peţitori îi luase groaza, multă vreme nu se mai oferi nimeni. Acu', de ce să nu spunem: domniţa era mulţumită că scăpase, în chipul ăsta, de peţitori, şi gândea în sinea ei: „Voi rămâne liberă toată viaţa şi n—o să am nici un stăpân pe cap!..."

Vezi însă că tocmai atunci se întâmplă să vină la curte trei fraţi. Şi tustrei fraţii i se înfăţişară şi—i spuseră că vor să—şi încerce norocul şi ei. Celui mai mare îi dădu în gând că dacă o să se bage într—o groapă cu var, n—o să fie chip să—l dibăcească. Dar ea îl zări, privind chiar de la prima fereastră... Trimise slujitorii să—l scoată de acolo, şi—i porunci gâdelui să—i taie capul. Al doilea socoti că—i mai nimerit să se ascundă într—un cotlon tainic din beciul palatului, dar şi pe acesta îl zări, cătând de la prima fereastră. Şi—o păţi şi el la fel ca şi frate—său mai mare. Şi aşa se făcu că—i fu aşezată scăfârlia pe cel de—al nouăzeci şi nouălea par.

Dacă văzu prâslea că fraţii lui şi—au găsit moartea, se înfăţişă domniţei şi—o rugă să—i lase o zi de gândire şi—i mai spuse să—l îngăduie să încerce de trei ori. Iar dacă a treia oară n—o reuşi, atunci n—avea decât să facă ce—o vrea cu viaţa lui. Şi cum flăcăul era frumos ca un soare, şi—o rugase cu multă căldură, domniţa se înduplecă şi—i spuse:

—Bine, fie cum vrei, da' sunt încredinţată că n—o să reuşeşti!...

În ziua care urmă, prâslea stătu mult să cugete unde avea să se ascundă, dar vezi că nu—i dădea în gând nici un loc mai ferit. Atunci îşi puse puşca şi plecă la vânătoare, ca să—i mai treacă gândurile. Ajunse el în pădure şi numai ce zări un corb şi—l ochi. Dar tocmai când voia să apese pe trăgaci, corbul începu să strige:

—Nu mă împuşca, voinicule, c—o să te răsplătesc şi eu pentru binele pe care mi—l faci!

Flăcăul îl lăsă în pace şi—şi căta mai departe de drum. Merse el ce merse şi, după puţin, ajunse la un lac. Şi cum privea el lacul, numai ce văzu un peşte care—şi scosese capul din unde. Puse puşca la ochi să tragă, dar peştele îi strigă:

—Nu mă împuşca, voinicule, c—o să te răsplătesc şi eu pentru binele pe care mi—l faci!

Flăcăul îl lăsă să se cufunde în apă, şi—o porni mai departe. Şi numai ce întâlni în cale o vulpe care şchiopăta. Cât ai clipi, trase în ea, dar vezi că n—o nimeri. Şi o dată începu ea să—

i strige:
—Vino mai bine şi—mi scoate spinul din picior, că nu mai pot!... Flăcăul îi scoase spinul şi apoi vru s—o omoare şi să—i jupoaie blana. Dar vulpea îi spuse:
—Lasă—mi viaţa, voinicule, şi—o să te răsplătesc şi eu pentru binele pe care mi—l faci!

Flăcăul îi lăsă viaţa şi, cum se făcuse seară, se întunră acasă. În ziua următoare era sorocit să se ascundă, dar oricât îşi frământă mintea, nu găsi nici un loc mai potrivit. Şi atunci se duse în pădure şi—l întrebă pe corb:
—Ei, corbule, eu ţi—am lăsat viaţa, acu' spune—mi şi tu unde să mă ascund, ca să nu mă găsească domniţa?

Dacă auzi asta, corbul îşi lăsă capul în jos, şi începu să se gândească. Se gândi el ce se gândi şi—n cele din urmă croncăni vesel:
—Am găsit! Cât e lumea n—o să te găsească unde te—oi ascunde eu!... Scoase din cuib un ou, îl desfăcu în două jumătăţi şi—l vârî pe flăcău înăuntru. Apoi îl făcu iar întreg şi se aşeză pe el. Privi domniţa prin prima fereastră, dar nu—i fu chip să—l vadă pe flăcău. Privi printr—a doua, privi printr—a treia, şi începu s—o prindă frica. Dar când ajunse la a unsprezecea, îl şi zări. Atunci puse pe un slujitor să împuşte corbul şi să ia oul din cuib. Şi după ce sparse slujitorul oul, flăcăul fu nevoit să iasă afară, că n—avea ce alta face.

Şi numai ce—i spuse domniţa:
—O dată ţi—am dăruit viaţa şi dacă n—o să te ascunzi cum trebuie, de—aici înainte eşti pierdut!...

În ziua următoare, flăcăul o porni către lac şi, chemând peştele, îi spuse:
—Ei, peştişorule, eu ţi—am cruţat viaţa, acu' ajută—mă şi tu şi spune—mi unde să mă ascund ca să nu mă găsească domniţa?...

Se gândi peştele ce se gândi, şi apoi strigă:
—Am găsit! O să te ascund în pântecele meu, şi cât ăi lumea n—o să te afle acolo!...
Apoi îl şi înghiţi, şi se lăsă pe fundul lacului.

Domniţa prinse a privi prin ferestrele ei şi nu—l zări nici printr—a unsprezecea. Rămase ea uluită de asta şi începu iarăşi s—o apuce frica. Dar într—un sfârşit, prin cea de—a douăsprezecea îl dibaci... Atunci puse slujitorii să prindă peştele şi, după ce—l despicară, flăcăul ieşi la iveală. Şi numai ce—i spuse domniţa:
—De două ori ţi—am dăruit viaţa, dar cum se arată lucrurile, mi—i teamă c—o să—ţi stea capul pe cel de—al o sutălea par!...

În cea din urmă zi, flăcăul o porni spre câmp, cu inima grea de amar, şi—n drumul lui se întâlni cu vulpea.
—Tu cunoşti toate ascunzătorile, roşcato! îi strigă el. Eu ţi—am lăsat viaţa, acu' ajută—mă, sfătuieşte—mă şi tu unde să mă ascund ca să nu mă găsească domniţa...
—Grea treabă, zău aşa!... răspunse vulpea, luându—şi o mutră gânditoare, în cele din urmă, strigă: Am găsit!

Apoi se duse la un izvor, se scufundă în el şi ieşi afară sub chipul unui neguţător de animale. Flăcăul trebui să intre şi el în apă şi se prefăcu într—un şoricel alb. Neguţătorul o porni către curtea împărătească şi începu să arate la oameni mica vietate. Şi se adună lume câtă frunză şi iarbă, că toţi erau dornici să—l vadă cu ochii lor, că se dusese vestea despre drăgălăşenia lui.

În cele din urmă, veni şi domniţa şi fiindcă îi plăcu tare mult, îl cumpără şi—i dădu neguţătorului o groază de bani. înainte de a—l da din mână, neguţătorul îi şopti:
—Când domniţa o apuca să privească pe fereastră, sări şi ascunde—te repede sub cozile ei!

Într—un sfârşit, veni timpul să înceapă a—l căuta, şi domniţa se urcă în foişor, la ferestrele ei. Privi ea prin prima, prin a doua, prin a treia, până ce ajunse la a unsprezecea, dar pas să—l găsească!... Când nu—l zări nici prin a douăsprezecea, aşa fu de înfricoşată şi de mânioasă, că trânti cu atâta furie fereastra, de se sparseră toate douăsprezece şi tot palatul se cutremură din

temelii. Atunci se dădu înapoi şi simţind şoarecele sub cozile ei, îl luă şi—l trânti la pământ, strigând:

—Piei din ochii mei!

Şoarecele cel alb alergă la neguţător şi amândoi fugiră la izvor de se scufundară degrabă. Şi pe loc îşi recăpătară vechea lor înfăţişare. Flăcăul îi mulţumi vulpii şi spuse:

—Faţă de tine, corbul şi peştele sunt proşti ca noaptea, da' nu—i de mirare, că tu cunoşti o mie de şiretlicuri!...

Apoi flăcăul plecă de—a dreptul la palat. Domniţa îl aştepta la intrare şi se supuse sorţii. După asta se prăznui nunta şi flăcăul se înscăuna ca împărat şi ajunse stăpânul întregii ţări. Vezi însă că împărătesei nu—i povesti niciodată unde s—a ascuns a treia oară, de nu l—a găsit, şi nici cine l—a ajutat.

Şi din această pricină, ea rămase cu încredinţarea că el singur, cu mintea lui, născocise unde să se pitească, şi căta la el cu încântare şi gândea în sine: „în sfârşit, am găsit şi eu pe cineva care e mult mai isteţ decât mine!.."

HOŢUL MEŞTER MARE
(Der Meisterdieb// The Master Thief)

Într—o zi stăteau în faţa casei lor un ţăran bătrân şi sărac cu nevasta lui şi se odihneau după muncă. Atunci trecu pe acolo o caleaşca elegantă la care erau înhămaţi patru roibi şi, din caleaşca, se dădu jos un om îmbrăcat în haine bogate ce arăta ca un adevărat nobil.

Ţăranul se ridică de îndată, îl întâmpină pe domnul ce coborâse şi—l întrebă politicos cu ce i—ar putea fi de folos.

Domnul întinse mâna ţăranului şi—i zise:

—Nu vreau nimic altceva decât să mănânc o mâncare ţărănească. Pregătiţi nişte cartofi aşa cum faceţi de obicei şi voi sta la masă împreună cu voi cu mare plăcere.

Ţăranul râse şi zise:

—Dumneavoastră trebuie să fiţi vreun graf sau poate chiar un prinţ, da' ce zic eu, poate chiar şi un duce, căci numai oamenii de vază au din când în când chefuri din astea. Vă vom îndeplini dorinţa.

Femeia se duse la bucătărie, începu să spele cartofii şi îi curăţă gândindu—se să gătească nişte găluşte, din acelea din care mănâncă ades ţăranii. în timp ce ea pregătea masa, ţăranul îi spuse străinului:

—Veniţi puţin cu mine în grădina din spatele casei, că mai am ceva treabă, în grădină săpase nişte gropi şi voia să planteze nişte copaci.

—Nu aveţi copii care să vă ajute la treabă? întrebă musafirul.

—Nu, am avut un fiu, dar a plecat de mult în lume. Era un băiat deştept, dar rău şi viclean, nu a vrut să înveţe şi a făcut numai lucruri rele; în cele din urmă a plecat în lume şi de atunci nu mai ştim nimic de el.

Bătrânul luă un copăcel, îl puse în groapă, bătuci pământul în jur, apoi înfipse un par de care legă cu o sforicică pomişorul plăpând.

—Da' ia spune—mi, zise străinul, de ce nu legi tot aşa de frumos şi copacul acela noduros şi strâmb de colo ca să crească şi el drept, să nu se mai îndoaie ?

Bătrânul zâmbi şi zise:

—Domnule, vorbiţi ca şi cum v—aţi pricepe, dar se vede cât de colo că habar nu aveţi de grădinărit. Pomul de colo e bătrân şi de un soi cioturos, care niciodată nu creşte drept. Pomii trebuie susţinuţi numai cât sunt tineri.

—Asta—i valabil şi pentru fiul tău, spuse străinul. Dacă l—ai fi educat când era mic, n—ar fi plecat; acum şi el e bătrân şi cioturos şi nimic nu se mai poate face cu el.

—Desigur, răspunse bătrânul, e mult de când a plecat. Trebuie să se fi schimbat mult.

—L—aţi recunoaşte dacă l—aţi vedea? întrebă străinul.

—După figură, cu greu, dar el are un semn, o aluniţă pe un umăr, care arată aşa, ca o boabă de

fasole.

Abia termină ţăranul, că străinul îşi şi scoase haina, îşi dezveli umărul şi—i arătă semnul.

—Doamne sfinte, strigă ţăranul, tu eşti într—adevăr fiul meu!

Şi dragostea pentru copilul său pe care—l credea pierdut îi renăscu în inimă.

—Dar, adăugă el, cum poţi să fii tu, fiul meu, aşa un domn bogat? Pe ce căi ai ajuns la această bunăstare?

—Ei, tată, răspunse fiul, pomişorul nu a fost legat la timp de un par bun şi a crescut strâmb, iar acum e prea bătrân, nu va mai fi niciodată drept. Cum am dobândit eu totul? Am devenit hoţ de meserie, şi nu un hoţ oarecare, ci un hoţ meşter mare. Pentru mine nu există lacăt sau zăvor; tot ce—mi place devine al meu. Şi, crede—mă, eu nu fur de oriunde şi orice, ci numai ceea ce le prisoseşte bogaţilor. Oamenii săraci sunt cinstiţi, lor le dau cu plăcere din ce fur eu. Uite—aşa, nu mă ating de ce nu e dobândit prin înşelăciune şi dibăcie.

—Val, fiule, zise tatăl, nu mă pot totuşi obişnui cu gândul, pentru mine hoţul tot hoţ rămâne. Ţi—o spun eu, n—ai să sfârşeşti bine.

Apoi îl duse la mama lui şi, când ea auzi că i—a venit fiul pe care—l credea mort de mult, plânse de bucurie. Dar când află că meseria lui era aceea de hoţ, începu să hohotească de plâns. în cele din urmă, îşi zise: „Ei, chiar dacă—i hoţ, e totuşi copilul meu şi sunt fericită că mi—a fost dat să—l mai văd o dată în viaţă!"

Apoi se aşezară toţi trei la masă şi el mancă împreună cu părinţii hrana lor săracă pe care de multă vreme nu o mai mâncase. Tatăl zise:

—Dacă stăpânul nostru, graful din palatul de colo, ar afla cine eşti şi cu ce te ocupi, nu te—ar ţine şi nu te—ar legăna cum a făcut—o când te—a botezat, ci te—ar trimite direct la spânzurătoare.

—Fii fără grijă, tată, n—au să—mi facă nimic, căci îmi cunosc meseria. Chiar azi am de gând să—i fac o vizită.

Spre seară, hoţul meşter mare urcă în caleaşca lui şi se duse la palat. Graful îl primi cu multă politeţe, după toate regulile nobililor, deoarece credea că—i cineva de vază. Când însă străinul îi spuse că—i... finul lui şi—i mai spuse şi ce meserie are, graful se îngălbeni, tăcu multă vreme, după care, în sfârşit, zise:

—Tu eşti finul meu, de aceea am să nesocotesc legea şi am să am milă de tine. Dacă tot te lauzi că ai devenit hoţ mare, am să te supun la o probă: dacă n—o treci cu bine, ai să te cununi cu funia de spânzurat, iar corbii îţi vor cânta la nuntă.

—Domnule graf, răspunse hoţul, gândiţi—vă la trei probe şi, dacă nu reuşesc să le trec, faceţi cu mine ce vreţi.

Graful se gândi câteva clipe, apoi zise:

—Bine, mai întâi trebuie să—mi furi calul din grajd, apoi să—i furi nevestei mele aşternutul de sub ea în timp ce doarme, fără ca să bage de seamă, şi pe deasupra şi inelul de pe deget; al treilea şi ultimul lucru ar fi să—i răpeşti din biserică pe preot şi pe paraclisier. Fii atent că în joc este capul tău.

Maistrul hoţ se duse în oraşul vecin. Acolo cumpără de la o ţărancă o rochie şi o îmbrăcă. Apoi îşi vopsi faţa în culoarea maro, îşi picta nişte zbârcituri, astfel ca nici un om să nu—l recunoască. Umplu un butoiaş cu vin unguresc în care puse nişte prafuri puternice de adormit. Butoiaşul îl legă de un coş pe care—l purta în spinare şi merse aşa, cu paşi legănaţi, spre palatul grafului. Deja se întunecase când ajunse acolo. Se aşeză pe o piatră, începu să tuşească hârcâit ca o bătrânică şi să—şi frece mâinile ca şi cum i—ar fi fost frig. în faţa uşii de la grajdul cailor stăteau câţiva soldaţi care se încălzeau la un foc. Unul o văzu pe femeie şi—i zise:

—Vino aici, bunicuţo, să te încălzeşti puţin. Oricum n—ai unde să înnoptezi, aşa că aciuiază—te şi tu pe lângă noi.

Bătrâna se apropie, îi rugă să—i ia coşul din spinare şi se aşeză lângă foc.

—Da' ce ai în butoiaşul acela, hârcă?

—Ce să am, o gură de vin bun, răspunse ea. Mă întreţin din ce vând, aşa că, pentru câţiva bănuţi şi o vorbă bună vă dau şi vouă câte un păhărel.

—Adu—l aici! zise soldatul şi, după ce gustă un pahar, strigă:

—Dacă vinu—i bun, de ce să nu mai beau un pahar? Şi mai luă unul, iar ceilalţi făcură şi ei la fel.

—Hei, camarazi, strigară cei de afară celor care stăteau în grajd şi păzeau calul grafului, este aici o bătrână care are un leac pentru încălzit stomacul, ia veniţi de luaţi şi voi un gât! Că te încălzeşti cu leacul ăsta mai bine decât cu focul vostru.

„Bătrâna" duse butoiaşul în grajd. Acolo un soldat stătea în şa, altul ţinea hăţurile, iar altul ţinea calul de coadă. Ea le dădu să bea cât le—a fost voia, apoi pecetlui „izvorul".

Nu la multă vreme după aceea, unuia îi căzură hăţurile din mână, se prăbuşi la pământ şi începu să sforăie, iar cel de—al doilea scăpă coada calului şi adormi şi el. Cel care stătea în şa rămase acolo, dar se aplecă de ajunse cu capul în ceafa calului unde adormi şi sufla ca foalele de la fierărie. Nu mai spun de soldaţii de afară care sforăiau de mult.

Când văzu maistrul hoţ că treaba i—a reuşit, îi puse celui cu hăţurile o sfoară în mână, celui care ţinea coada calului un mănunchi de paie, dar nu ştia ce să facă cu cel ce stătea în şa. Nu putea să—l dea jos pentru că se temea că s—ar putea trezi. îi veni în minte ceva mai bun: desfăcu chinga, legă câteva sfori care atârnau de nişte inele pe pereţi de şa şi—l trase pe soldat cu tot cu şa în sus, apoi legă sforile de un stâlp de la uşa grajdului. După aceea desfăcu lanţul cu care era legat calul, dar se gândi că zgomotul copitelor pe pavaj i—ar putea trezi pe curteni. Aşa că înfăşură copitele în cârpe, scoase calul afară, se urcă pe spinarea lui şi plecă în goană de la palat.

Dimineaţa, pe drum apăru călărind calul grafului chiar maistrul hoţ.

Graful tocmai se uita pe fereastră:

—Bună dimineaţa, domnule graf! îi strigă hoţul, ăsta—i chiar calul pe care, cum vedeţi, l—am luat din grajdul domniei—voastre. Priviţi ce frumos dorm paznicii lui!

Graful râse mânzeşte, apoi spuse:

—De data asta ţi—a mers, dar n—o să—ţi meargă şi a doua oară. Şi, ni atent, dacă te porţi ca un hoţ, şi eu tot ca hoţ am să te tratez.

Seara, când nevasta grafului se duse la culcare, graful îi zise:

—Toate uşile sunt încuiate şi zăvorâte, eu rămân treaz şi aştept hoţul; dacă vrea să intre pe geam, îl împuşc.

Maistrul hoţ se duse însă la o spânzurătoare, tăie un biet păcătos care atârna acolo şi—l cară în spinare la palat. Aici puse o scară la fereastra dormitorului, şi, cu mortul pe umeri, începu să urce scara.

Când capul mortului apăru la fereastră, graful, care pândea din patul lui, apăsă pe trăgaciul pistolului. Hoţul lăsă mortul să cadă, sări şi el de pe scară şi se ascunse într—un boschet. Noaptea era aşa de luminată de razele de lună, că hoţul văzu ca ziua cum graful veni la fereastră, coborî pe scară, luă mortul şi—l duse în grădină. Acolo începu să sape o groapă. „Acu"\ îşi zise hoţul „a sosit clipa cea mare!" Se strecură din colţul lui, urcă pe scară, intră în cameră şi se duse direct la patul nevestei grafului.

—Scumpa mea soţie, începu el prefăcându—şi vocea ca şi cum ar fi fost a grafului, hoţul e mort. Totuşi rămâne finul meu; nu vreau să dau pe faţă fapta săvârşită, mi—e ruşine de părinţii lui. Vreau să—l îngrop în grădină până la răsăritul soarelui, ca să nu se afle nimic. Dă—mi aşternutul tău, să înfăşor în el trupul hoţului, să nu—l îngrop ca pe—un câine.

Nevasta îi dădu cearşaful.

—Şi, ştii ceva, spuse hoţul mai departe, dă—mi şi inelul tău să—l îngrop cu el, m—a cuprins aşa o milă, nefericitul şi—a riscat viaţa ca să—l ia cu el în mormânt. Femeia nu vru să se împotrivească soţului, scoase inelul de pe deget şi i—l dădu. Hoţul luă cearşaful şi inelul şi

plecă fericit acasă, înainte ca graful să fi terminat treaba în grădină.

Vă închipuiţi ce mutră a făcut graful a doua zi dimineaţa când s—a întors hoţul la curte şi i—a arătat cearşaful şi inelul!

—Ai cumva puteri vrăjitoreşti? Cum ai putut învia ca să ieşi din groapa în care chiar eu te—am pus?

—Nu pe mine m—aţi îngropat, zise hoţul, ci pe amărâtul acela din spânzurătoare ! Şi povesti amănunţit totul aşa cum se petrecuse; iar graful trebui să recunoască faptul că era cel mai priceput şi mai şiret dintre toţi hoţii din lume.

—Dar n—ai terminat treaba, adăugă el, trebuie să treci şi a treia încercare şi, dacă nu reuşeşti, nu—ţi ajută la nimic ce—ai făcut până acum. Hoţul meşter mare surâse şi nu spuse o vorbă.

La căderea nopţii, cu nişte saci pe spate, o bocceluţă sub braţ şi un felinar în mână, se duse la biserica din sat. în saci avea raci, în legăturică lumânări mici. Se duse în cimitir, luă câte un rac, îl lipi pe spate o lumânărică şi—i lăsă pe toţi să mişune pe jos. Apoi se îmbrăcă într—o haină lungă, neagră, îşi lipi o barbă cenuşie ca să arate ca un călugăr în rasă monahală, puse pe spate sacii în care fuseseră racii şi intră în amvon.

În turnul bisericii bătu ora douăsprezece noaptea; când ultima bătaie încetă, el strigă cu voce lugubră:

—Oameni păcătoşi, a sosit ceasul judecăţii de apoi! Cine vrea să ajungă în cer să intre în sacii aceştia! Eu sunt Sfântul Petru, cel care deschide şi închide poarta Raiului. Vedeţi, afară în cimitir, morţii îşi adună oasele şi învie. Veniţi, veniţi cât mai repede în saci, sfârşitul lumii e aproape!

Strigătul lui se auzi în tot satul. Preotul şi paracliserul care locuiau foarte aproape de biserică au auzit cei dintâi şi, când au văzut luminile care se mişcau prin cimitir, şi—au dat seama că ceva neobişnuit se întâmplă şi s—au dus repede la biserică. Acolo ascultară o vreme predica hoţului, apoi paraclisierul îl înghionti pe preot şi—i zise:

—N—ar fi rău, părinte, să ne folosim de ocazie şi, înainte de sfârşitul lumii, să ajungem în Rai.

—Că bine zici, tot aşa mă gândeam şi eu; dacă ai chef, putem s—o pornim la drum, spuse preotul.

—Cum să nu, dar dumneavoastră aveţi întâietate, părinte, eu vin după dumneavoastră.

Aşa că preotul urcă primul în amvon unde predica hoţul care—i deschise sacul. După popă intră în sac şi paraclisierul. Hoţul legă îndată sacul ia gură, îl puse pe spate şi coborî în grabă scările amvonului. De câte ori capetele celor dinăuntru se loveau de vreo treaptă, el striga: acum trecem peste crestele munţilor.

Aşa îi cară el prin tot satul şi, când ajunse într—o mlaştină, le spuse:

—Acum trecem prin norii umezi.

Iar când urcă, în cele din urmă, treptele palatului, le strigă:

—Ei, acum am ajuns pe treptele Raiului, curând vom fi în Rai.

Când ajunse sus, îi băgă într—o hulubărie. Hulubii *guguiau* între ei, iar hoţul zise:

—Auziţi cântecul îngerilor? Cum se mai bucură ei de venirea voastră! Apoi puse zăvorul şi plecă.

A doua zi se duse la graf şi—i spuse că trecuse cu bine şi a treia încercare: i—a furat din biserică pe preot şi pe paraclisier.

—Şi unde i—ai pus ? întrebă graful.

—Într—un sac, sus, în hulubărie, şi—şi închipuie că sunt în Rai.

Graful se duse el însuşi să se convingă de adevărul celor spuse de hoţ. După ce i—a eliberat pe preot şi paraclisier, zise:

—Eşti cel mai mare şarlatan din lume. Ai câştigat prinsoarea. De data asta ţi—ai salvat pielea, dar să nu te mai prind pe aici, altminteri poţi să iei locul spânzuratului pe care mi l—ai adus să—l împuşc.

După ce și—a luat rămas bun de la părinți, hoțul meșter mare a plecat iar în lume și nimeni nu l—a mai văzut de atunci.

TOBOŞARUL
(Der Trommler// The drummer)

Într—o seară, un toboşar mergea, aşa, de unul singur, pe o câmpie. Ajuns lângă un lac, văzu întinsă, pe mal, o bucată de pânză de in. „Ce pânză fină!", îşi zise în sinea lui şi o bagă în buzunar. Ajunse acasă şi, fără să—şi mai amintească de bucata de pânză, se întinse pe pat cu gând să se culce. Dar, pe când era gata să adoarmă, i se păru că cineva îl strigă pe nume. Ciuli urechile şi auzi o voce care—i zicea:

—Toboşarule, toboşarule, trezeşte—te!

Cum era întuneric şi nu putea vedea nimic, i se păru că, pe deasupra patului, plutea o figură stranie.

—Ce vrei de la mine ? spuse toboşarul.

—Dă—mi înapoi cămăşuţa — răspunse vocea —, aseară mi—ai luat—o de pe malul apei.

—Ţi—o dau numai dacă—mi spui cine eşti, îi zise toboşarul.

—Ah, răspunse vocea, eu sunt fiica unui rege puternic, dar mă aflu în puterea unei vrăjitoare pe Muntele de cleştar. în fiecare zi, eu şi surorile mele trebuie să ne scăldăm în lac, dar fără cămăşuţa mea nu pot să mai zbor înapoi. Surorile mele s—au dus, iar eu am fost nevoită să rămân. Te rog din suflet, dă—mi înapoi cămăşuţa.

—Stai liniştită, sărmană copilă, îi spuse blând toboşarul, ţi—o dau îndată. Si scoase bucata de pânză, aşa, pe întuneric, şi i—o înapoie fetei.

Ea apucă pânza şi vru să fugă, dar toboşarul îi spuse:

—Stai o clipă, nu—ţi pot fi de folos, nu te—aş putea ajuta?

—Mă poţi ajuta numai dacă ajungi la Muntele de cleştar şi mă eliberezi din puterea vrăjitoarei. Dar nu poţi să ajungi acolo şi, chiar dacă ajungi, nu poţi urca pe el.

—Ce ştii tu, dacă—mi pun ceva în gând, reuşesc. Mi—e foarte milă de tine şi nu mă tem de nimic. Numai că nu ştiu drumul care duce la Muntele de cleştar.

—Drumul trece printr—o pădure unde locuiesc nişte căpcăuni, mai mult nu—ţi pot spune.

Apoi el o auzi cum zboară afară.

Când se crăpă de ziuă, toboşarul se sculă, îşi atârnă toba de gât, plecă la drum şi, fără pic de teamă, intră în pădure. Merse ce merse şi nu văzu nici un căpcăun. „Trebuie să—i scol pe trântorii aceştia", îşi zise în gând şi începu să bată toba făcând un zgomot aşa de mare, că toate păsările de prin copaci zburară ţipând. Curând, un căpcăun înalt cât un brad se trezi în sfârşit din iarba unde dormea şi strigă:

—Hei, tu, creatură, de ce faci atâta zgomot? M—ai trezit din somn!

—Eu bat toba pentru că în urma mea vin mii de oameni care trebuie să ştie pe unde—i drumul.

—Şi ce căutaţi, mă rog, aici în pădurea mea?

—Vin să—ţi sucească gâtul şi să cureţe pădurea de creaturi ca tine!
—Hm, am săi calc pe toţi în picioare ca pe nişte furnici.
—Crezi că vei putea lupta cu ei? zise toboşarul ţanţoş. Păi, când ai să te apleci să prinzi unul, el va fugi şi se va ascunde; când însă vei dormi, vor veni toţi de prin tufişuri şi se vor căţăra pe tine şi, cum fiecare din ei are un ciocan la brâu, vor bate în tine ca într—o nicovală.

Căpcăunului i se făcu frică. „Aşa—mi trebuie, îşi zise, dacă mă pun cu golanii; eu care—i strivesc pe lupi şi pe urşi ca pe nişte castraveţi, acu' iaca mă tem de nişte viermi".
—Ascultă, flăcăule, pleacă de aici şi—ţi promit că în viitor am să te las în pace pe tine şi pe oamenii tăi! în schimb, spune—mi, poate ai vreo dorinţă să ţi—o îndeplinesc.
—Tu ai picioare lungi şi poţi merge mai repede decât mine, du—mă la Muntele de cleştar, iar eu am să le fac un semn oamenilor mei să se retragă şi să vă lase în pace.
—Vino încoace, zise căpcăunul, urcă—te pe umerii mei şi te duc unde vrei tu.

Îl ridică pe umeri şi toboşarul începu să bată toba din toate puterile, iar căpcăunul se gândea: „Ăsta trebuie să fie semnalul ca să se retragă oamenii lui".

După un timp, apăru alt căpcăun care—l luă pe toboşar de pe umerii celuilalt şi—l atârnă la butoniera de la haină. Toboşarul se prinse cu mâinile de nasturele cât un castron de mare, privind în toate părţile voios. Apoi veni al treilea căpcăun care—l luă de la butonieră şi—l puse pe borul de la pălărie. Acum toboşarul putea vedea şi mai sus, deasupra copacilor şi, când în depărtare zări un munte strălucind, se gândi: „Ăsta—i Muntele de cleştar". Şi, într—adevăr, aşa era. Căpcăunul ajunse la poalele muntelui din câţiva paşi, iar acolo îl dădu jos. Toboşarul îi spuse să—l ducă pe vârful muntelui, căpcăunul însă dădu din cap, mormăi ceva şi se întoarse în pădure.

Acu', stătea bietul toboşar în faţa muntelui care era aşa de înalt, de parcă ar fi fost trei munţi puşi unul peste altul şi, pe deasupra, era ca oglinda de lunecos încât nu ştia cum să—l urce. încercă să se cţere, dar zadarnic, luneca înapoi. „Dacă aş fi o pasăre!" se gândea el. „Ei, dar la ce—ţi ajută dorinţele, cu ele nu—ţi cresc aripi". Cum stătea el aşa şi se gândea, văzu doi oameni care se certau cumplit. Se duse la ei ca să afle de ce se ceartă şi află că motivul era o şa.
—De ce sunteţi proşti şi vă certaţi pentru o şa fără să aveţi cal?
—Şaua este importantă, merită să te certi pentru ea, zise unul dintre ei. Cine se urcă în ea poate să meargă unde vrea, chiar la marginea pământului, după dorinţă.
—Am să vă împac eu îndată, le zise toboşarul, daţi—vă de o parte şi înfigeţi câte un par alb în pământ. Apoi adăugă:
—Acu' alergaţi la el. Cel care ajunge primul va călări în şa.

Amândoi au luat—o la trap dar, abia de făcură câţiva paşi, că toboşarul şi sări în şa, îşi puse în gând să ajungă în vârful Muntelui de cleştar şi, cât ai clipi, iată—l acolo. Pe culmea muntelui era un platou şi pe el o casă veche din piatră; în faţa casei era un heleşteu mare cu peşti, în spate, o pădure întunecoasă. Oameni şi animale nu văzu, era linişte, numai vântul şuiera printre crengile copacilor, iar norii călătoreau pe deasupra capului. Ajunse la uşa casei şi ciocăni de trei ori. în uşă apăru o bătrână cu faţa cafenie, doi ochi roşii, iar pe nasul ei lung purta o pereche de ochelari. Mai întâi, îl scrută din priviri, apoi îl întrebă acră:
—Ce doreşti, ha?
—Să mă laşi să intru în casă şi să—mi dai ceva de mâncare.
—Vei avea ce vrei, dar pentru asta trebuie să te învoieşti la nişte treburi.
—De ce nu ? Nu mi—e ruşine să muncesc, chiar de—ar fi o muncă foarte grea. Bătrâna îl lăsă înăuntru, îi dădu ceva de mâncare şi un pat bun. Dimineaţa, când se trezi, ea luă un degetar de pe unul dintre degetele ei uscate, i—l dădu toboşarului şi zise:
—Acu' mergi la treabă şi goleşte heleşteul de colo cu acest degetar şi toţi peştii să fie puşi la rând după soiul şi mărimea lor.

Toboşarul s—a pus pe treabă şi a început să scoată apa; dar, ca să scoţi cu un degetar atâta

apă, n—ar fi fost de ajuns mei o mie de ani.

Când fu ora prânzului, se gândi: „Totul este în zadar, muncesc sau nu, oricum nu voi reuşi". Şi se aşeză pe iarbă. Atunci, dinspre casă, veni o fată cu un coş plin cu mâncare şi—i zise:

—De ce eşti aşa trist, ce ţi s—a întâmplat?

Văzând cât de frumoasă era copila aceea, toboşarul i—a spus:

—Cum să nu fiu supărat dacă nu pot termina treaba aceasta. E prima încercare la care m—a pus bătrâna. Cu celelalte ce mă fac? Am plecat în lume să caut o fiică de rege ce trebuia să locuiască aici. Cum n—am găsit—o, voi părăsi locul acesta.

—Rămâi, îi spuse fata (care nu era alta decât prinţesa întâlnită la lac), am să te ajut eu să te descurci, numai să nu pleci. Ştiu că eşti trist şi obosit, pune—ţi capul în poala mea şi dormi; când te vei trezi, treaba va fi gata.

Toboşarul nu aşteptă să fie invitat de două ori. îndată ce adormi, fata învârti un inel şi zise: „Apă sus, peşti afară!". Şi apa se evaporă ridicându—se în nori, iar peştii săriră pe mal şi se aşezară la rând, unul după altul, după mărime şi soi. Când se trezi, toboşarul văzu cu uimire că apa dispăruse din heleşteu şi peştii erau pe mal. Fata îi zise:

—Vezi, unul dintre peşti nu—i la rând cu ceilalţi, ci stă singuratic. Atunci când va veni bătrâna şi va întreba: „Dar cu ăsta ce—i?", tu să i—l azvârli între ochi şi să—i spui: „Ăsta—i pentru tine, vrăjitoare bătrână".

Seara, când sosi bătrâna, toboşarul făcu întocmai cum îl învăţase fata; bătrâna îl privi cu ură, dar liniştită. A doua zi dimineaţa îi zise:

—Ieri ai avut o treabă prea uşoară, trebuie să—ţi dau ceva mai greu de făcut. Să tai azi toată pădurea, să despici lemnele în bucăţele şi să le aşezi în stive, iar deseară să fie gata totul.

Îi dădu un topor, un baros şi o pană. însă toporul era din plumb, barosul şi pana din aluminiu, aşa că, atunci când începu să taie copacii, toporul se rupse, iar barosul şi pana se îndoiră, încât nu mai avea cu ce să—şi facă treaba. Se aşeză trist pe o buturuga şi stătea pe gânduri. Spre prânz veni iar fata cu coşul plin cu mâncare şi începu să—l mângâie cu vorba:

—Ia şi mănâncă, apoi odihneşte—te cu capul în poala mea, am eu grijă cât aţipeşti tu să fac trebuşoara asta.

Toboşarul o ascultă, ea roti inelul şi într—o clipă lucrul fu gata: pădurea tăiată, lemnele stivuite şi totul parcă se făcuse de la sine sau parcă nişte uriaşi ar fi pus mâna acolo.

—Vezi tu, pădurea toată e acum stive de lemne; numai o creangă a rămas deoparte. Deseară, când va veni bătrâna şi te va întreba ce—i cu creanga, arde—i una pe spinare şi zii:

—Asta—i anume pentru tine păstrată, vrăjitoare afurisită! Bătrâna veni şi—i spuse toboşarului:

—Vezi ce uşoară—i munca ta? Dar ce—i cu creanga aceea de colo?

—Asta—i pentru tine, vrăjitoare, răspunse el şi o plesni pe spate. Ea însă, ca şi cum nu ar fi simţit nimic, râse mieros şi zise:

—Mâine va trebui să aduni tot lemnul într—o grămadă şi să—i dai foc să ardă. Toboşarul s—a sculat dis—de—dimineaţă, când se crăpa de ziuă, şi s—a dus să stivuiască lemnele din pădure. Dar cum ar fi putut aduna un om singur o pădure întreagă? Treaba nu mergea deloc. Fata nu l—a uitat nici de data asta şi, când era din nou la necaz, veni la prânz cu un coş cu mâncare. Apoi, după ce a mâncat, l—a poftit să—şi pună capul în poala ei şi să aţipească. Când s—a trezit, toboşarul văzu o grămadă uriaşă de lemne care ardeau şi flăcările ajungând la cer.

—Ascultă aici, zise fata, când vine vrăjitoarea, are să—ţi propună tot felul de lucruri; fă tot ce—ţi cere fără frică, nu ţi se va întâmpla nimic. Dacă însă te vei teme, ea te va arunca în flăcări şi te va mânca fript. La sfârşit, după ce vei fi făcut tot ce—ţi va cere, apuc—o cu amândouă mâinile şi arunc—o în jăratic. Fata plecă şi în urma ei apăru bătrâna care strigă:

—Aoleu, mor de frig, iată un foc ce arde şi care mi—ar putea muia oasele, numai că este un ciot ce nu vrea să ardă, aşa că scoate—l afară. Dacă faci asta, eşti liber să pleci unde vrei.

Curaj !

Toboşarul nu stătu mult pe gânduri, sări în flăcări, însă nu i se întâmplă nimic, nici un fir de păr nu i se clinti pe cap. Scoase ciotul din foc şi i—l puse babei în faţă. Şi, cum atinse" pământul, ciotul se prefăcu într—o fată frumoasă care nu era alta decât cea care—i salvase viaţa de atâtea ori. Era îmbrăcată în rochie de mătase brodată cu fir de aur şi toboşarul îşi dădu seama că era vorba despre o prinţesă. Bătrâna hohoti plină de venin şi zise:

—Tu crezi, flăcăule, că deja ai câştigat—o, dar nu—i chiar aşa.

Şi vru să apuce fata, dar toboşarul, mai iute, o înşfacă pe vrăjitoare şi o aruncă în flăcările care o cuprinseră îndată, de parcă abia o aşteptau.

Prinţesa privi spre toboşar şi, când îl văzu cât este de frumuşel şi—şi mai aduse aminte şi că—şi riscase viaţa pentru ea, îi întinse mâinile şi—i spuse:

—Tu ai făcut tot ce—ai putut ca să mă salvezi. Dacă îmi promiţi că—mi vei fi credincios şi... dacă mă iubeşti, aş vrea mult să fii bărbatul meu. Cât priveşte bogăţia, avem destul aici cât a adunat vrăjitoarea.

Apoi l—a luat de mână şi l—a condus în casă, unde erau sipete şi lăzi pline cu tot felul de comori. Lăsară aurul şi argintul surorilor prinţesei şi luară numai pietrele preţioase; voiau să plece de pe Muntele de cleştar cât mai repede.

—Aşază—te în şaua mea, iubito, şi vom zbura mai repede ca pasărea în zbor.

—Şaua asta nu—mi place, zise fata. Eu am un inel şi, dacă—l răsucesc, orice dorinţă mi se împlineşte.

—Foarte bine, atunci pune—ţi dorinţa să fim la poarta oraşului. Aşa şi făcu fata şi îndată ajunseră acolo. Atunci toboşarul zise:

—Vreau acum să mă reped la părinţii mei şi să le dau şi lor de ştire că m—am întors. Tu aşteaptă—mă aici pe câmp, că mă întorc îndată.

—Ah, iubitule, ia seama ce faci, spuse fata. Vezi, nu cumva să—ţi săruţi părinţii pe obrazul drept când vei ajunge acasă, căci dacă o vei face, vei uita totul şi eu voi rămâne aici singură şi părăsită.

—Cum aş putea să te uit, dragostea mea? Şi—i promise că se va întoarce negreşit.

Când intră în casa părintească, nimeni nu—l recunoscu, aşa de mult se schimbase; căci flecare trei zile pe care le petrecuse pe Muntele de cleştar făceau cât trei ani. El le spuse cine este şi părinţii se bucurară nespus de mult şi atunci, emoţionat din cale—afară, îi sărută pe obraji, uitând ce—l rugase logodnica lui. îndată ce atinse obrazul drept al tatălui său, uită de prinţesă. îşi goli buzunarele de pietrele preţioase ce le avea la el şi le puse pe masă. Părinţii nu mai văzuseră aşa ceva în viaţa lor şi nici nu ştiau ce să facă cu ele. Tatăl se gândi să construiască un palat înconjurat de grădini, crânguri, un lac şi alte frumuseţi. Când fu totul gata, mama îi spuse toboşarului:

—Ei, acum trebuie să găsim şi o fată potrivită, de neam mare şi bogată. Zis şi făcut: fata a fost găsită şi au început pregătirile de nuntă.

În timpul acesta, biata prinţesă aştepta în faţa porţii oraşului întoarcerea iubitului ei. Când se făcu seară, în prima zi chiar, văzând ea că nu mai vine, îşi zise: „Sigur şi—a sărutat părinţii pe obrazul drept şi a uitat de mine". Inima i se umplu de o tristeţe adâncă, de aceea nu—şi mai dori altceva decât să trăiască în inima pădurii ca o pustnică şi nu se mai întoarse la poarta oraşului.

Într—o zi, află de la nişte necunoscuţi care treceau prin pădure că toboşarul se pregăteşte de nuntă. „Am să încerc să—i recâştig inima" şi—a spus ea. Aşa că, în ziua nunţii, a rotit inelul fermecat, dorindu—şi o rochie care să strălucească precum soarele. îndată rochia i—a stat la picioare şi era aşa de fină, parcă ar fi fost ţesută din raze de soare.

Când oaspeţii se adunaseră deja în sala palatului, ea intră şi toţi se minunară cât de frumoasă era şi ce rochie minunată avea. Dar mai ales mireasa murea de invidie şi—şi dorea cu orice preţ rochia. Se şi duse la străină şi—o întrebă dacă nu vinde rochia.

—Pentru bani, nu, zise ea. Dar, dacă mă laşi să stau o noapte în faţa uşii mirelui tău, îţi dau rochia.

Miresei nu—i prea convenea propunerea, dar nici la rochie nu putea să renunţe, aşa îi plăcuse de mult. De aceea acceptă târgul. Numai că îi turnă mirelui o licoare în cupa cu vin şi acesta căzu, îndată ce se întinse în pat, într—un somn adânc. Când se făcu linişte în palat, fiica regelui se ghemui în faţa uşii în care dormea toboşarul, o întredeschise şi începu să se tânguie:

Toboşarule, toboşarule, ascultă—mă!
De ce aşa repede m—ai uitat?
La nune, pe Muntele de cleştar,
Viaţa de multe ori ţi—am salvat,
Mâna ca semn de credinţă ţi—am dat!
Toboşarule, toboşarule, ascultă—mă!

Totul fu însă zadarnic, toboşarul nu s—a trezit şi, când s—a crăpat de ziuă, fata a trebuit să plece.

A doua seară a rotit ea din nou inelul şi şi—a zis în gândul ei: „Vreau o rochie argintie ca luna".

Când a apărut în sala în care se serba nunta, îmbrăcată în rochia aceea minunată, ţesută parcă din fire de raze de lună, dorinţa miresei de a avea rochia se trezi din nou, iar prinţesa îi ceru iar s—o lase noaptea la uşa camerei de dormit a mirelui. Şi din nou mireasa i—a turnat acestuia o licoare adormitoare în vin, iar când fata a început să cânte:

Toboşarule, toboşarule, ascultă—mă,

acesta nu a auzit nimic.

A doua zi, tristă, fata a plecat iar de la palat. Servitorii însă o auziseră cum se jeluia la uşa toboşarului şi—i povestiră totul acestuia. Ba chiar îi spuseră că s—ar putea să i se fi turnat ceva în cupa cu vin, de n—a auzit nimic.

A treia seară, prinţesa, logodnica adevărată a toboşarului, roti iar inelul şi—şi dori o rochie strălucitoare ca stelele de pe cer.

Când apăru în sala de bal şi mireasa văzu rochia necunoscutei, şi—o dori numaidecât. Fata îi dădu rochia şi, ca de obicei, o rugă să o lase să—şi petreacă o noapte la uşa camerei de dormit a mirelui. Numai că de data aceasta mirele vărsă vinul în care era licoarea adormitoare şi, când în palat se făcu linişte şi toţi dormeau, auzi tânguielile fetei:
Toboşarule, toboşarule, ascultă—mă!

Dintr—o dată, îşi reaminti tot ce se petrecuse înainte de a se întoarce acasă.

—Doamne, zise el, nu mi—am ţinut promisiunea, sărutul de bucurie pe care l—am dat părinţilor mei este de vină, el m—a făcut să uit totul. Iubita mea a rămas la poarta cetăţii!

Atunci a sărit din pat, a luat—o de mână pe prinţesă şi a dus—o la părinţii lui, zicând:

—Aceasta este mireasa mea adevărată.

Părinţii nu se împotriviră, mai ales când au auzit că—i fiică de rege, şi se făcu nuntă mare la palat, iar prima mireasă păstră rochiile şi se mulţumi cu ele, aşa că nimeni nu era supărat.

SPICUL DE GRÂU
(Die Kornähre// The Ear of Corn)

Demult, pe când Dumnezeu umbla pe pământ, acesta era mai darnic iar recoltele mai bogate ca acum. Atunci un pai de grâu avea cincizeci sau chiar şaizeci de spice, iar spicele creşteau pe un pai de sus şi până jos. Dar când oamenii trăiesc bine şi au de toate, încep să uite de Dumnezeu şi—şi pierd credinţa şi bunul—simţ.

Într—o zi, o femeie trecu pe lângă un lan de grâu şi copilul ei, care era cu ea, căzu într—o băltoacă şi—şi murdări hăinuţele. Mama rupse un mănunchi de spice şi începu să—l cureţe de noroi. Când Domnul Dumnezeu, care tocmai trecea pe acolo, văzu asta, se supără foc şi—i spuse:

—De acum încolo, paiele nu vor mai purta spice de grâu, căci oamenii nu preţuiesc darurile cereşti.

Oamenii, auzind vorbele lui Dumnezeu, căzură în genunchi speriaţi şi începură să—l roage să lase totuşi câteva spice, dacă nu pentru ei, măcar pentru nevinovatele lor găini care altfel ar fi trebuit să moară de foame.

Domnul, îndurător, se milostivi şi le îndeplini dorinţa.

Aşa că rămaseră spice doar sus, în vârful paiului, cum vedeţi că sunt şi astăzi, şi nu pe tot paiul, cum era pe atunci.

MORMÂNTUL
(Der Grabhügel// The grave—mound)

Un ţăran bogat stătea odată în curtea lui şi privea mândru spre grădina şi ogoarele pe care le avea. Spicele de grâu creşteau puternice, iar crengile copacilor se aplecau sub greutatea poamelor. Recolta din anul ce trecuse umplea încă hambarele şi coşarele erau pline. în staul avea boi puternici, vaci grase şi cai cărora le strălucea pielea ca oglinda. Se duse şi în casă şi aruncă o privire în sipetele pline cu aur. Cum stătea el aşa şi—şi admira bogăţiile, i se păru că bate cineva la uşă. Dar nu la uşă, ci în inima lui se auzeau bătăile şi o voce parcă—i şoptea: „Ai făcut vreun bine în viaţa ta? Ai ajutat pe cineva la necaz? Ai împărţit pâinea ta cu vreun sărac ? Ţi—e de—ajuns averea pe care o stăpâneşti, sau vrei mai mult?" Şi răspunsul îl dădu tot inima lui: „Eu am fost rea, nu mi—a păsat de nimeni, nu am făcut nimănui nici un bine. Dacă am văzut un om sărac, am întors capul în partea cealaltă. Nu m—am gândit la Dumnezeu, ci numai cum să—mi sporesc averea. Şi dacă aş stăpâni tot ce se află sub cerul albastru, tot nu mi—ar fi de—ajuns".

Când pricepu el acest răspuns, se sperie îngrozitor, începură să—i tremure genunchii de trebui să se aşeze. Auzi din nou o bătaie, dar de data aceasta chiar la uşa lui. Vecinul, un om sărac cu o grămadă de copii mereu flămânzi, se gândise că poate bogatul are să—l ajute, chiar dacă se purta aşa de nemilos cu cei din jur. „Nu prea sper să se îndure de mine — se gândea el — dar n—am ce să fac, copiii strigă după pâine, am să încerc". Şi începu să—i vorbească bogatului:

—Nu mi—a fost uşor să vin la dumneavoastră, ştiu că nu vă place să fiţi deranjat, dar sunt la capătul puterilor, ca unul care—i gata să se înece; copiii mei flămânzesc, împrumutaţi—mi câteva baniţe de grâu.

Bogatul îl privi multă vreme şi, deodată parcă, o rază de soare începu să—i topească inima de gheaţă.

—Patru baniţe nu—ţi împrumut, ci îţi dăruiesc opt baniţe, dar cu o condiţie.

—Ce trebuie să fac? se grăbi săracul bucuros să întrebe.

—Când voi muri, să veghezi trei nopţi la mormântul meu.

Ţăranul cel sărac era mai mult decât de acord cu condiţia pusă şi apoi, în nevoia în care se afla, s—ar fi învoit să facă orice. Bătu aşadar palma şi plecă mulţumit cu cele opt baniţe de grâu.

Era ca şi cum bogatul ar fi prevăzut ce se va întâmpla curând, căci, la trei zile după întâmplarea aceasta, căzu mort la pământ. Nu se ştie de ce, dar nu—l plânse nimeni. După ce fu înmormântat, ţăranul sărac îşi aduse aminte de promisiune; tare ar fi vrut să nu se ţină de cuvânt, dar se gândea: „Totuşi a fost bun cu mine, cu grâul de la el mi—am hrănit copiii; şi am promis, n—am încotro, trebuie să veghez".

La căderea nopţii veni, aşadar, la cimitir şi se aşeză lângă mormânt. Era o liniţte

desăvârşită, deasupra strălucea luna şi, din când în când, se auzea bătând din aripi câte o cucuvea care zbura de pe o cruce pe alta. Când răsări soarele, săracul se întoarse nevătămat acasă şi, apoi, veghe în linişte şi noaptea următoare. A treia seară îl apucă un fel de frică, parcă presimţea că i se va întâmpla ceva rău. Când plecă de acasă, zări lângă zidul cimitirului un om pe care până atunci nu—l mai văzuse. Nu era la prima tinereţe, avea nişte cicatrici pe faţă, iar ochii lui priveau în jur, strălucind ca doi cărbuni aprinşi. Era înfăşurat într—o mantie veche de sub care se vedeau doar pintenii de la cizmele de călărie.

—Ce căutaţi aici, domnule? Nu vă este frică noaptea în cimitir?

—Nu caut nimic, răspunse necunoscutul, dar nici nu mă tem. Eu sunt ca tânărul acela din poveste, care pleacă să înveţe ce—i frica şi degeaba se străduieşte. El însă a devenit până la urmă soţul unei prinţese şi a primit ca moştenire un regat, eu însă am rămas sărac. Nu sunt decât un soldat lăsat la vatră şi—mi caut aici un adăpost ca să înnoptez, căci alt acoperiş nu am.

—Dacă zici că nu ţi—e frică de nimic, atunci rămâi lângă mine să păzim mormântul ăsta.

—Păi, a sta de strajă e treaba ostaşului, răspunse necunoscutul şi, de aceea, orice s—ar întâmpla, bine sau rău, voi sta de pază cu tine.

Şi aşa rămaseră ei să vegheze mormântul bogatului. Până la miezul nopţii a fost linişte, ca de obicei, dar după miezul nopţii s—a auzit în aer aşa, ca un şuierat care—ţi ia auzul, şi amândoi păzitorii l—au văzut atunci pe diavolul apărând în faţa lor.

—Plecaţi de aici, netrebnicilor, căci cel din groapă este al meu. Am venit să—l iau şi, dacă nu pieriţi din calea mea, vă sucesc gâtul! strigă diavolul.

—Domnule, întrucât nu sunteţi superiorul meu, nu pot să ascult de ordinele dumneavoastră, zise soldatul, iar cei frica încă nu am apucat să învăţ. Aşa că, vezi—ţi de drum, că noi aici rămânem.

Dracul însă se gândi: „îi cunosc eu pe ăştia, cu aur poţi să—i convingi mai bine decât cu vorba". Scoase câteva monede strălucitoare şi—i întrebă prietenos dacă le—ar fi de—ajuns o pungă cu galbeni ca să se ducă acasă.

—Cu o pungă nu faci nimic, aşa să ştii matale, zise oşteanul. Umple—mi o cizmă cu galbeni şi mai vedem noi.

—Aşa mult aur nu am la mine, spuse diavolul, dar mă duc să aduc. în oraşul vecin este un cămătar care—i prieten bun cu mine şi—mi poate da bani câţi vreau.

După ce—l văzu dus, soldatul îşi scoase ciubota stângă şi—i zise ţăranului:

—O să—l ducem de nas pe Scaraoţchi. Ia dă—mi un cuţit, cumetre!

Şi tăie talpa de la ciubotă, apoi o puse în iarbă, dar dedesubt săpă o groapă.

—Bun, acum poftim, încornoratule! zise soldatul.

Amândoi stăteau şi aşteptau. Nu trecu mult şi dracul apăru cu un sac mare pe care abia îl putea duce.

—Răstoarnă—l înăuntru, zise soldatul şi ridică numai puţin tureatca cizmei, dar nu cred că va fi de—ajuns.

Negrilă goli sacul, banii se scurseră în groapă, iar cizma rămase goală.

—Prostănacule, strigă soldatul, vezi că n—ajunge? Doar ţi—am spus. Du—te înapoi la cămătar şi adu mai mult.

Diavolul clătină din cap, se duse şi, după o oră, veni cu un sac şi mai mare.

—Acu' răstoarnă—l, îi zise soldatul, dar mă îndoiesc că ciubota mea se va umple.

Diavolul, care privea cu ochii lui ca de jăratec, se convinse că soldatul avea dreptate: ciubota nu se umplu.

—Ai o tureatcă neruşinată, strigă el, dar apoi îşi ţinu gura.

—Da' ce crezi, amice, că eu am un picior de cal ca tine? Şi, mă rog, de când eşti aşa calic? Fă cum poţi şi adu banii.

Diavolul plecă iar şi, de data asta, întârzie mai mult, căci mergea greu, apăsat cum era de

greutatea sacului pe care—l căra în spate. Era aşa de furios, că voia să—i smulgă soldatului cizma şi să i—o rupă, dar tocmai se iveau zorile şi diavolul dispăru urlând de mânie.

Şi uite aşa a fost salvat un suflet de bogat.

Ţăranul a vrut să împartă banii cu soldatul, dar acesta i—a zis:

—Dă celor săraci ca tine şi partea mea de bani; eu aş vrea să mă mut în casa ta şi să trăim ca fraţii în belşug şi pace, câte zile vom mai avea de trăit.

Şi aşa au şi făcut.

BĂTRÂNUL RINKRANK
(Oll Rinkrank// Old Rinkrank)

Era odată un rege care porunci să i se facă un munte din cleştar; apoi dădu sfoară în ţară că acela care va reuşi să—l urce, o va lua de soţie pe unica lui fiică.

Acu', cică era unul care o iubea pe prinţesă şi a venit în petit la rege.

—Da, zise regele, îţi dau fata, dar cu o condiţie: să urci pe muntele din cleştar.

Fiica lui însă ceru învoire să urce şi ea pe munte ca să—l ajute.

Merseră ei amândoi, urcară până pe la jumătate, dar atunci fata a lunecat, muntele s—a crăpat şi ea a dispărut fără urmă, aşa că mirele nu ştia unde ar putea fi. începu el să se vaite, să strige, regele însuşi era trist, de aceea porunci să se spargă muntele, căci credea că o va găsi în locul unde căzuse.

Între timp însă, prinţesa ajunsese într—o grotă adâncă; acolo veni un bătrân pezevenchi cu o barbă căruntă şi lungă şi—i zise că aceea este casa lui şi că, dacă vrea să—l slujească şi să facă tot ce—i va cere el, îi va lăsa viaţa, dacă nu, o va ucide.

Fata, neavând încotro, s—a învoit.

Dimineaţa, bătrânul îşi lua scara dintr—un sac, o punea pe marginea grotei şi urca. Apoi trăgea scara după el. Cât lipsea de acasă, fata trebuia să deretice şi să gătească. Bătrânul, de câte ori se întorcea acasă, aducea câte o grămadă de aur şi argint cu el.

Tot slujind ea la bătrân, acesta a început să—i spună Doamna Mansrot, iar ea trebuia să—i zică lui Bătrânul Rinkrank. într—o zi, când bătrânul Rinkrank plecă, ea îl făcu patul, deretică, făcu mâncare, apoi închise bine uşile, încât lumina soarelui pătrundea doar printr—un ochi de geam. Bătrânul Rinkrank veni acasă, bătu la uşă şi zise:

—Doamnă Mansrot, deschide—mi uşa!

—Nu, n—o deschid, Bătrâne Rinkrank, răspunse ea. Bătrânul spuse la rândul lui:

Aici stă bietul Rinkrank,
De picioare dus.
Pe tălpi aurite pus.
Doamnă Mansrot,
Spală vasele!

—Ţi le—am spălat, strigă ea dinăuntru. Iar el răspunse:

Aici stă bietul Rinkrank,
De picioare dus,
Pe tălpi aurite pus,
Doamnă Mansrot,
Fă—mi patul!

—Eu patul l—am făcut, zise Doamna Mansrot. Iar Rinkrank din nou:

Aici stă bietul Rinkrank,
De picioare dus,
Pe tălpi aurite pus,
Doamnă Mansrot,
Deschide uşa!
Dar ea nu—i deschise.

Atunci el începu să alerge în jurul grotei şi văzu ceva ca un ochi de geam deschis. „Trebuie să te uiţi bine înăuntru, bătrâne, să vezi de ce nu—ţi deschide", îşi zise în sinea lui. îşi băgă mai întâi barba prin ferestruică şi Doamna Mansrot i—o legă strâns cu o sfoară. începu să strige şi să se tânguie că—l doare, dar ea îi zise:
—Nu—ţi dau drumul înainte de a—mi da scara pe care o foloseşti ca să ieşi afară. Acu', de voie, de nevoie, trebui să—i zică unde este scara. Ea o găsi, o legă de fereastră şi ieşi afară, iar Rinkrank intră în grotă. Când fu deasupra, ea închise fereastra şi pe Rinkrank înăuntru, fără să—i lase cheia de la uşă. Apoi s—a dus la tatăl ei şi i—a povestit ce i s—a întâmplat. Mirele s—a bucurat când a văzut—o şi amândoi s—au pus pe săpat în munte ca să—l găsească pe Rinkrank. Când au dat de el, l—au scos afară, iar regele a poruncit să fie omorât şi i a luat tot aurul şi argintul. Prinţesa s—a măritat cu iubitul ei şi au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi.

MINGEA DE CLEŞTAR(mărgica de cristal)
(Die Kristallkugel// The Crystal Ball)

A fost odată o vrăjitoare şi vrăjitoarea asta avea trei feciori care se iubeau tare mult între ei. Vezi însă că zgripţuroaica n—avea încredere în feciorii săi şi se temea că nu cumva să—i ia puterea. Şi ca să se asigure că n—o să poată unelti împotriva ei, pe cel mai mare îl prefăcu într—un vultur şi—i hărăzi să—şi aibă sălaşul pe o stâncă pleşuvă. Şi uneori vulturul putea fi zărit cum se rotea pe cer, în cercuri mari... Pe cel de—al doilea fecior îl prefăcu într—o balenă care—şi ducea viaţa pe fundul mării. Şi doar din când în când îi era dat să iasă la suprafaţă. Şi atunci zvârlea în văzduh o coloană de apă înaltă de vreo douăzeci de stânjeni...

Amândoi fraţii îşi recăpătau înfăţişarea omenească doar două ore pe zi, şi atunci baborniţa era cu ochii numai pe ei. Temându—se să nu fie prefăcut în cine ştie ce jivină, în vreun lup sau vreun urs, cel de—al treilea fecior fugi de acasă, pe ascuns. Şi o luă el spre palatul soarelui de aur, că—n palatul ăsta auzise că s—ar afla o domniţă vrăjită, care aştepta să fie scăpată de sub povara blestemului de vreun voinic inimos. Şi mai află prâslea că trebuşoara asta nu era uşoară deloc, şi că se jertfiseră până atunci douăzeci şi trei de voinici, care pieriseră de—o moarte cumplită, încercând s—o izbăvească pe domniţă. Acu' mai era îngăduit să încerce doar unul singur, şi—n cazul când pierea şi îndrăzneţul acesta, nu mai avea voie nimeni, şi domniţa rămânea pe veci sub povara blestemului.

Şi cum avea o inimă viteză şi neînfricată, prâslea luă hotărârea să—şi pună viaţa în joc, ca s—o izbăvească pe fecioară. Colindă el lumea, de la un capăt la altul, dar vezi că nu—i fu dat să găsească palatul soarelui de aur. Şi într—una din zile, numai ce nimeri într—o pădure întinsă şi nu mai ştiu pe unde să iasă. Şi cum şedea el aşa şi—şi dădea cu presupusul pe unde s—o ia, deodată zări în depărtare doi uriaşi, care—i făceau semn cu mâna să se apropie. Şi când fu la doi paşi de ei, uriaşii îi spuseră:

—Măi flăcăule, vezi pălăria asta?... Ne certăm pentru ea, că fiecare din noi ar dori s—o aibă... Dar cum suntem la fel de puternici, niciunul nu—l poate doborî pe celălalt şi din pricina asta, nu putem ajunge să terminăm gâlceava într—un fel. .. Şi cum ştim că oamenii cei mărunţi sunt mai isteţi decât noi, am chibzuit să te punem pe tine să hotărăşti a cui trebuie să fie.

—Da' cum puteţi să vă luaţi la ceartă pentru o pălărie veche?!... făcu prâslea mirându—se.

—De—ai şti ce dar are — zise unul dintre ei — nu te—ai mai mira aşa. E o pălărie năzdrăvană, băiete, că cine şi—o pune pe cap, într—o clipă ajunge unde—şi doreşte.

—Dacă aşa stă treaba — spuse flăcăul — daţi—mi pălăria în—coa'! O să mă duc cu ea mai în fundul pădurii şi când o să vă strig, luaţi—o la goană spre mine... Şi cine—o ajunge primul, a lui să fie pălăria!...

Flăcăul îşi puse pălăria pe cap şi—o porni spre afundul codrului. Dar cum îi stăteau gândurile numai la domniţă, îşi uită de cei doi uriaşi şi merse tot mai departe, până ce ieşi din pădure. Şi cum mergea el aşa, odată oftă din adâncul sufletului şi spuse cu obidă:

—Of., când mi—o fi dat şi mie să ajung la palatul soarelui de aur!...

Şi ce să vezi, cum rosti cuvintele astea, se şi pomeni la poarta palatului, care era durat pe vârful unui munte înalt. Intră el înăuntru şi luă la rând toate încăperile, până când ajunse la

ultima. Şi aci o găsi pe domniţă. Dar când dădu cu ochii de ea, flăcăul se sperie de—a binelea, că avea o faţă cenuşie, plină de zbârcituri, ochii înceţoşaţi, şi—o clădăraie de păr roşu.

—Au tu eşti domniţa despre a cărei frumuseţe vorbeşte toată lumea şi o preamăreşte?... strigă el.

—Eu sunt, flăcăule! răspunse fecioară. Da' ceea ce vezi tu nu e înfăţişarea mea adevărată. Dacă vrei să ştii cum sunt, uită—te în oglinda asta, că ea n—o să te înşele şi o să—ţi arate chipul meu aşa cum e aievea.

Apoi îi dădu o oglindă şi—n locul ei flăcăul zări chipul celei mai frumoase fecioare din câte or fi fost atuncea pe lume. Şi mai văzu el cum i se rostogoleau pe faţă şiroaie de lacrimi, din pricina mâhnirii care—i cuprinsese sufletul. Şi—o întrebă flăcăul:

—Ce se cuvine să fac pentru a te izbăvi, că nu mi—e teamă de nimic şi de nimeni?!

Şi domniţa îi grăi aşa:

—Ar trebui să dobândeşti mingea de cleştar. Că de ai avea—o şi ai ţine—o vrăjitorului în faţă, acesta şi—ar pierde puterea diavolească şi mi—aş recăpăta adevărata mea înfăţişare. Da' lucrul ăsta nu—i lesne deloc şi până acu' au pierit o mulţime de voinici. Şi—mi sângeră inima de jale, şi mi—e milă de tinereţea ta, când mă gândesc c—o să te avânţi şi tu în aceste grozave primejdii, ca să mă izbăveşti!...

—Nimic nu mă poate opri de la ce mi—am pus în gând! o încredinţă flăcăul. Şi ceea ce vreau să aflu de la tine e doar ce trebuie să fac!

—Dacă—i aşa — grăi domniţa — atunci o să—ţi spun totul, chiar acu'. La poalele ăstui munte, pe care—i înălţat palatul, se află un izvor, şi lângă izvorul ăsta o să dai de un bivol sălbatic, cu care o să trebuiască să te prinzi la luptă pe viaţă şi pe moarte. Iar dac—o să reuşeşti să—i vii de hac, ai grijă că lupta nu—i încă pe deplin terminată, că din leşul lui o să se înalţe o pasăre de foc. Şi pasărea asta poartă în ea un ou încins, şi—n ou, în loc de gălbenuş, se află mingea de cleştar. Şi mai află că pasărea n—o să slobozească mingea până ce n—o sili—o cineva. Iar de—ar cădea cumva pe pământ, oul s—ar aprinde şi—ar arde totul în jurul lui, şi—n cele din urmă s—ar mistui şi el, împreună cu mingea de cleştar... Şi atunci toată strădania ta ar fi zadarnică.

Flăcăul luă aminte la spusele domniţei şi, de cum coborî muntele şi ajunse la izvor, numai ce—i ieşi în cale bivolul cel sălbatic, mugind şi sforăind de hăuleau zările. Se prinseră ei în luptă, da' luptă înverşunată, nu glumă, şi cam pe la amiază, flăcăul izbuti să străpungă fiara cu paloşul. Şi—n clipa când bivolul se prăbuşi la pământ, odată se înălţă din el o pasăre de foc şi vru să—şi ia zborul... Şi ce crezi, vulturul, de era frate cu prâslea, şi zbura printre nouri, pe loc se repezi la ea şi, gonind—o spre ţărmul mării, o tot ciocăni cu clonţul până când o sili să dea drumul oului... Vezi însă că oul nu căzu în mare, ci pe—o colibă de pescari, de pe ţărm. Şi pe dată începu să fumege şi să ardă căscioara. Şi—ar fi ars ea până—n temelii, de nu s—ar fi ridicat din mare valuri puternice, care să se prăvălească peste colibă şi să înăbuşe focul. Pasămite, balena, care era cel de—al doilea frate al lui prâslea, fusese aceea care înotase într—acolo şi mânase apele spre ţărm, de stinsese focul.

După ce se potoliră cu totul vâlvătăile, flăcăul purcese să caute oul şi, din fericire, îl găsi nevătămat. Dar cum se răcise brusc din pricina valurilor de apă rece, coaja îi plesnise pe alocuri. Şi ce crezi, în ou găsi mingea de cleştar, care strălucea de ziceai că—i un soare!...

Flăcăul se duse la vrăjitor, de—i puse mingea de cleştar în faţă şi blestematul de solomonar pe dată se dădu înapoi, îngrozit şi începu a striga:

—Ajunge, ajunge!... De—acu' puterea mea e înfrântă, şi ţie ţi—e hărăzit să stăpâneşti palatul şi să te înscăunezi pe tronul împărătesc. Da' nu numai atât, şi fraţii tăi îşi vor recăpăta înfăţişarea omenească!

Flăcăul alergă într—un suflet la iatacul unde—o lăsase pe domniţă şi, îndată ce păşi pragul, nu—şi mai încăpu în piele de bucurie, că era frumoasă şi strălucitoare, aşa cum i se arătase în ajun, în oglindă. Şi făcură o nuntă de se duse pomina şi au trăit fericiţi până la adânci

bătrâneţe.

FECIOARA MALEEN
(Jungfrau Maleen// Maid Maleen)

Odată, un rege avea un fiu care a peţit—o pe fecioara Maleen, frumoasa fiică a altui rege. Dar tatăl ei voia s—o mărite cu altcineva, aşa că l—a refuzat pe tânărul nostru. Cei doi însă se iubeau foarte mult şi Maleen i—a spus tatălui ei:
—Nu pot şi nici nu vreau să mă mărit cu altcineva.

Furios, regele a poruncit să fie construit un turn în care să nu pătrundă nici rază de soare nici de lună. Când turnul a fost gata, i—a spus fiicei lui:
—Aici ai să stai şapte ani şi după aceea vom mai vedea dacă tot ai să te încăpăţânezi să te măriţi cu cel care nu—mi place mie.

I s—a dus acolo mâncare şi băutură pentru şapte ani, apoi a fost închisă împreună cu camerista în turnul acela izolat de lume, de cer şi pământ. Acolo şedeau în întuneric, nu ştiau nici de—i zi sau noapte. Prinţul venea des aproape de turn şi—i striga numele, dar nici un zgomot nu pătrundea înăuntru, aşa de groase erau zidurile. Ce puteau face acolo bietele fete, decât să se jeluiască şi să plângă?

Aşa trecu timpul şi, după cât se împuţinaseră mâncarea şi băutura, cele două prizoniere îşi dădură seama că cei şapte ani erau pe sfârşite. Se gândeau mereu că a sosit clipa eliberării, dar nu auzeau nici o mişcare, nici o lovitură de ciocan sau pietre din zid care să cadă; era ca şi cum regele ar fi uitat de ele. Când mâncarea şi băutura aproape că se sfârşiseră şi le ameninţa o moarte cumplită, fecioara Maleen îi zise cameristei:
—Trebuie să facem o ultimă încercare şi să vedem dacă nu putem sparge zidul.

Ea luă un cuţit de tăiat pâine şi începu să sape în zid ca să facă o gaură; şi când obosea, continua camerista. în sfârşit, reuşiră să scoată o cărămidă, apoi încă una şi încă una, iar după trei zile de muncă, în turnul întunecat pătrunse prima rază de lumină şi, odată cu ea, speranţa că vor putea ieşi de acolo. Cerul era albastru, adia un vânt răcoros, dar ce trist era totul înjur! Palatul părintesc zăcea în ruină, oraşele şi satele din jur parcă fuseseră arse, ogoarele pustiite, nici suflet de om nu părea să se afle prin preajmă. Prima sări din turn camerista, apoi fecioara Maleen. Dar încotro s—o apuce? Plecară în pribegie, să găsească un loc unde să se adăpostească sau un om bun care să le dea ceva de mâncare, dar nu se zărea nicăieri nici măcar o colibă ca să se odihnească şi să—şi potolească foamea; trebuiau să mănânce numai urzici. Mergeau din regat în regat şi se ofereau să muncească, dar nicăieri nu erau primite, nimeni nu voia să fie milostiv cu ele.

În cele din urmă, au ajuns într—un oraş mare şi s—au dus la curtea regelui. Dar şi de aici au

fost alungate; doar bucătarului i se făcu milă de ele şi le spuse că pot rămâne pe lângă el ca cenuşărese.

S—a întâmplat că fiul regelui aceluia era chiar tânărul care o peţise pe fecioara Maleen. Tatăl lui îi găsise o altă mireasă, care, pe cât de urâtă, pe atât de rea la suflet era. Data nunţii fusese deja stabilită, dar, ca să nu se vadă cât este de urâtă mireasa, fusese închisă într—o cameră şi fecioara Maleen trebuia să—i ducă mâncarea.

În ziua în care mirii trebuiau să meargă la biserică să se cunune, mireasa, ruşinată de urâţenia ei, s—a gândit că, dacă o va vedea lumea adunată pe stradă, va râde de ea. De aceea îi zise fecioarei Maleen:

—Mare noroc ai: eu mi—am rupt un picior şi nu pot merge, aşa că îmbracă tu rochia mea de mireasă şi ţine—mi locul la biserică, o onoare mai mare nici că ai fi putut visa.

Fecioara Maleen însă îi zise:

—Eu nu doresc o asemenea onoare dacă nu ml se cuvine.

Mireasa a început să—i ofere aur, pietre preţioase, dar în zadar. Fecioara Maleen nu voia s—o înlocuiască. Atunci mireasa, furioasă, i—a zis:

—Dacă nu faci cum îţi poruncesc, vei plăti cu viaţa nesupunerea ta! Un cuvânt să spun şi ţi se va tăia capul.

Fecioara Maleen, nemaiavând ce face, a trebuit să se supună. A îmbrăcat rochia de catifea, şi—a pus toate podoabele şi, când a intrat în sala mare a palatului, toţi cei de faţă au rămas uimiţi de frumuseţea ei, iar regele a zis către fiul său:

—Iată ce mireasă ţi—am adus ca s—o conduci la altar.

Mirele, care ştia cât de urâtă era „aleasa", se miră şi el şi—şi zise în sinea lui: „Ce bine seamănă cu biata mea Maleen, ca şi cum chiar ea ar fi, dar Maleen stă închisă în turn sau poate o fi murit de mult". O luă de mână şi o conduse la biserică. în drum, le apăru o tufă de urzici şi fecioara Maleen spuse:

—Tufă de urzici,
—Tufă mică de urzici, Ce faci singură aici?
—Rău nu ţi—am făcut Când te—am săturat,
—Nu te—am urzicat.
—Ce tot spui acolo, draga mea?
—Nimic, mă gândeam doar la fecioara Maleen.

Tânărul se miră că mireasa ştie de fecioara Maleen, dar tăcu. Când ajunseră la podeţul care ducea la biserică, mireasa zise:

Podeţule, nu te frânge,
Că nu—s mireasa adevărată.

—Ce spui?
—Nimic, mă gândeam la fecioara Maleen.
—O cunoşti ?
—Nu, dar aş vrea.

La uşa bisericii, mireasa zise:

Uşă, nu te—nchide,
Că nu—s mireasa adevărată.

—Ce tot spui acolo?
—Nimic, mă gândeam doar la fecioara Maleen. Tânărul scoase un colier şi i—l puse în jurul gâtului.

Apoi au intrat în biserică, iar preotul le—a unit mâinile în faţa altarului şi i—a declarat soţ şi

soţie. Prinţul a condus—o înapoi la palat, dar pe drum ea nu scoase nici o vorbă. Când au ajuns, ea s—a dus repede în camera miresei, i—a dat rochia şi podoabele, dar colierul l—a păstrat. Apoi s—a îmbrăcat în zdrenţele ei.

Seara, când fu condusă în camera mirelui, mireasa şi—a lăsat voalul pe faţă ca el să n—o vadă cât este de urâtă. îndată ce au plecat cei ce o aduseseră acolo, soţul a întrebat—o:
—Ce i—ai spus tufei de urzici care ţi—a ieşit în cale?
—Care tufă de urzici, eu nu vorbesc cu urzicile!
—Dacă nu ştii asta, înseamnă că nu eşti tu mireasa cu care m—am cununat. Mireasa cea urâtă îşi zise:

Trebuie să mă duc la servitoare,
Să—mi dea ideea salvatoare.

S—a dus şi a întrebat—o:
—Fetiţo, ce—ai spus în drum spre biserică tufei de urzici?
—Tufă de urzici,
—Tufă mică de urzici,
—Ce faci singură aici?
—Rău nu ţi—am făcut.
—Când te—am săturat,
—Nu te—am urzicat.

Mireasa a alergat în cameră şi i—a spus mirelui:
—Acum ştiu ce i—am spus tufei de urzici! Şi—i repetă poezia pe care o aflase de la fecioara Maleen.
—Dar ce—ai spus când ai trecut podeţul spre biserică?
—Care podeţ? Habar n—am despre ce vorbeşti.
—Atunci înseamnă că nu eşti tu mireasa cea adevărată. Ea îşi zise iar:

Trebuie să mă duc la servitoare,
Să—mi dea ideea salvatoare.

—Fetiţo, ce—ai spus când ai ajuns la podeţ?

Podeţule, nu te frânge,
Că nu—s mireasa adevărată.

—Ai să plăteşti cu viaţa jocul ăsta! îi strigă mireasa cea urâtă şi alergă în camera unde o aştepta mirele.
—Acum ştiu ce—am spus în faţa podeţului! Si repetă ce auzise de la fecioara Maleen.
—Dar ce—ai spus la uşa bisericii? o întrebă mirele.
—La uşa bisericii? Eu nu vorbesc cu uşile.
—Atunci nu eşti tu mireasa adevărată.

Ea alergă iar la slujnică şi aceasta îi spuse:

Uşă, nu te frânge,
Că nu—s mireasa adevărată.

—Am să—ţi sucesc gâtul pentru asta! strigă mireasa şi alergă în camera mirelui.
—Dar unde ai pus colierul pe care ţi l—am dăruit?
—Care colier, nu mi—ai dăruit nici un colier!

—Ba da, eu însumi ţi l—am pus în jurul gâtului. Dacă nu ştii asta, nu eşti tu mireasa cea adevărată. Şi atunci îi trase voalul de pe faţă. Speriat de ce văzu, se dădu câţiva paşi înapoi şi strigă:

—Cine eşti? Cum ai ajuns aici?

—Eu sunt logodnica şi mireasa ta. Dar, pentru că mi—a fost frică de oameni că ar putea să râdă că sunt aşa urâtă, am rugat—o pe cenuşăreasă să mă ajute. Am îmbrăcat—o în rochia mea de catifea, i—am pus podoabele mele şi am trimis—o în locul meu la biserică.

—Şi unde—i fata aceea, vreau s—o văd, adu—o aici! strigă mirele.

Ea însă le—a spus slujitorilor că cenuşăreasa este o mincinoasă şi să—i taie capul. Servitorii au luat—o, dar fata nu se lăsa dusă şi striga aşa de tare după ajutor, că a auzit şi prinţul şi a alergat afară să vadă ce se întâmplă. Apoi a poruncit să fie adusă cenuşăreasa în camera lui şi să fie aprinse lumânările ca s—o vadă mai bine. Şi mare i—a fost surpriza când, la gâtul ei, a descoperit colierul pe care i—l pusese chiar el.

—Tu eşti mireasa adevărată, a strigat el. Cum ai ajuns aici ? în drum spre biserică te—am auzit pomenind—o pe fecioara Maleen care a fost iubita mea şi, când mă uit la tine, mă gândesc dacă nu cumva eşti chiar tu fecioara Maleen, aşa de bine semeni cu ea.

Fata răspunse:

—Da, eu sunt fecioara Maleen; am stat şapte ani în turn, am suferit de foame şi de sete, am stat în întuneric, apoi am fost săracă, vai de capul meu. Dar astăzi simt că soarele străluceşte iar pentru mine, căci am fost cununată cu tine şi eu sunt nevasta ta.

Cei doi tineri s—au îmbrăţişat fericiţi. Şi au trăit o viaţă lungă şi plină de bucurii, căci se iubeau foarte mult. Camerista a rămas şi ea s—o slujească pe stăpâna ei cu credinţă. Miresei celei false i se tăie capul. Turnul în care fusese închisă fecioara Maleen a dăinuit multă vreme şi, când copiii treceau pe lângă el, ziceau:

Ding, dang, dong,
Cine stă închisă—n turn?
Fata regelui bătrân.
Tare—aş vrea ca să—l dărâm,
Pietrele le—aş scoate,
Hans, cu hainele bălţate
Hai şi tu cu mine, frate!

CIZMELE DIN PIELE DE BIVOL(ciubotele din piele de bivol)
(Der Stiefel von Büffelleder// The Boots of Buffalo Leather)

A fost odată un soldat şi soldatul ăsta nu se temea de nimic şi nici nu—i păsa de nimeni. Şi s—a întâmplat ca într—o bună zi să fie slobozit din armată, că se terminase războiul şi nu mai aveau nevoie de el. Dar cum nu învăţase nimic în afară de meşteşugul războiului şi nu câştiga măcar o para chioară, umbla de colo—colo, iară nici un rost, şi cerea de pomană pe la oamenii milostivi. Pe umeri îi atârna o manta veche de ploaie şi mai avea o pereche de cizme de călărie din piele de bivol şi cam asta era tot ce agonisise de—a lungul anilor...

Într—o zi, cum i se urase să tot meargă pe drumul obişnuit, o luă peste câmp, iară să mai ţină seama de poteci şi de cărărui şi, într—un sfârşit, nimeri într—o pădure. Cătă el în dreapta, cătă el în stânga, dar nu se dumeri unde se află. Şi, deodată, numai ce văzu la vreo zece paşi de el un om bine îmbrăcat, care purta o haină verde de vânătoare. Şi omul ăsta şedea pe un trunchi de copac răsturnat şi părea cufundat în gânduri. Soldatul se apropie de el şi, după ce—i dădu bineţe, se lăsă jos, în iarbă, şi—şi întinse picioarele, că era ostenit de drum.

—Ia te uită — îi spuse el vânătorului — văd că ai nişte cizme faine!... Şi—s aşa de lustruite, că ţi—ai putea face mustăţile—n ele!... Ehe, dac—ar trebui să baţi drumurile ca mine, nu te—ar ţine prea multă vreme cizmele astea. Le vezi pe—ale mele? îs de bivol, şi am şi uitat de când le am. Da' socot că deşi m—au servit îndeajuns de mult, or să mai ţină încă la tăvăleală. După un timp, soldatul se sculă şi spuse: Aş mai sta la taclale cu domnia ta, da' nu mai pot să rămân, că pârdalnica asta de foame mă împinge din urmă! Da' ian ascultă, frate Cizmă—lustruită, eşti bun să—mi arăţi pe unde aş putea să ies din pădure?

—Cu dragă inimă ţi—aş arăta — răspunse vânătorul — da' nu ştiu nici eu, că m—am rătăcit.

—Atunci ai păţit—o la fel ca şi mine! făcu soldatul. Păi cine se aseamănă se adună, asta—i de când lumea!... Să rămânem atunci împreună şi să căutăm un drum care să ne scoată afară din pădure.

Vânătorul surâse un pic pe sub mustaţă şi apoi se învoi. Şi aşa se făcu de o porniră împreună la drum. Merseră ei ce merseră, cale lungă, nu glumă, până când se lăsă noaptea.

—După câte—mi dau seama — spuse soldatul — nu ne e dat să ieşim aşa de curând din pădurea asta, da' noroc că se vede colo, în depărtare, licărind o luminiţă!... Hai să mergem într—acolo, că poate om găsi ceva de mâncare!...

Merseră ei o bucată de vreme şi numai ce dădură peste o casă de piatră. Bătură la uşă şi le deschise o femeie bătrână, care căta la ei cu bunăvoinţă.

—Bătrânico — i se adresă soldatul — suntem nişte bieţi drumeţi şi căutăm culcuş pentru

noapte şi niscaiva haleală pentru potolirea stomacului!... Că al meu e gol, ca o raniţă veche!..
—Aici nu puteţi rămâne — răspunse bătrâna — că aţi dat peste un sălaş de tâlhari, şi aţi face mai bine dacă aţi pleca mai înainte de a se întoarce ei. Că de v—ar găsi aici, v—ar da morţii.
—Lasă, mătuşo, că n—o fi chiar aşa de rău precum spui... — grăi soldatul. N—am pus nimic în gură de două zile şi mi—e totuna dacă mor aici sau dacă pier de foame în afundul pădurii. Eu intru în casă, fie ce—o fi!...

Vezi însă că vânătorul nu vru să—l urmeze, dar soldatul îl trase de mânecă după el:
—Vino, frate, că doar n—o să—ţi fie dat să mori chiar acu' din asta! Bătrânei i se făcu milă de ei şi le spuse:
—Hai, ascundeţi—vă—aici, după vatră, că de—o mai rămâne ceva de la cină, o să vă aduc, da' numai după ce i—oi vedea adormiţi!

Abia apucară să se ascundă într—un ungher mai ferit, că şi dădură buzna în casă doisprezece tâlhari. Şi de cum veniră, se şi aşezară la masă şi porunciră bătrânei să le dea mâncare, iară zăbavă. Bătrânica le aduse o friptură mare şi tâlharii începură să înfulece din ea, până ce se ghiftuiră. De îndată ce aburii îmbietori ai fripturii ajunseră la nările soldatului, acesta îi spuse vânătorului:
—Nu mai pot să rabd! Mă duc să m—aşez la masă împreună cu ei.
—Nu ţi—e bine?!... făcu vânătorul. Vrei să ne pierdem viaţa? Dădu să—l oprească, dar, ca un făcut, soldatul începu să tuşească cu
putere. Când auziră tâlharii asta, zvârliră din mână cuţitele şi furculiţele şi începură să cotrobăiască prin casă. Şi numai ce—i descoperiră pe cei doi drumeţi în dosul vetrei.
—Aha, aici mi—eraţi ascunşi, frumuşeilor! strigară tâlharii. Ce căutaţi aici? Oare v—a trimis cineva să ne iscodiţi? Las' că—n curând o să vă învăţăm să zburaţi de pe—o cracă uscată!...
—Mai domol, că n—o fi foc, făcu soldatul. Deocamdată daţi—mi să mănânc, că—mi ghiorţăie maţele de foame, şi pe urmă puteţi face cu mine tot ce—ţi pofti!...
Dacă—l auziră cât e de neînfricat, tâlharii şovăiră şi căpetenia lor spuse:
—Văd că nu te temi, vericule! Asta—mi place... O să ai demâncare să—ţi umpli burduhanul, şi încă să mai rămână... Dar pe urmă trebuie să te pregăteşti de moarte!
—Asta o s—o vedem noi!... făcu soldatul. Apoi se aşeză la masă şi începu să înfulece zdravăn din friptură. Frate Cizmă—lustruită, ia vin' de mănâncă şi matale! îi strigă el vânătorului — că doar ţi—o fi foame cum îmi e şi mie! Hai, vino, că o friptură grozavă cum îi asta nici acasă nu găseşti!

Dar vânătorul nici nu vru măcar să se atingă de bucate. în ăst timp, tâlharii se uitau cu gura căscată la soldat:
—Ăsta e de—al nostru, nu face multe mofturi!...

Se înfiruptă soldatul în lege şi când dădu aproape gata friptura, începu a spune:
—Mâncarea n—ar fi rea deloc, dar ca să—mi tihnească, faceţi—mi rost şi de—o băutură ca lumea, şi—o să vă pomenesc câte zile oi mai avea de trăit!...

Cum era în toane bune, căpetenia tâlharilor îi strigă bătrânei:
—Adu din beci o sticlă de vin, da' din ăla de—l beau numai eu! Soldatul destupă sticla şi dopul sări, pocnind, până—n bagdadie. Apoi
se duse cu sticla până la vânător şi—i spuse:
—Bagă de seamă, c—o să vezi acu' o minunăţie cum n—ai mai văzut. Eu o să trag o duşcă în sănătatea cetei ăsteia de tâlhari!... Apoi, învârtind sticla peste capul hoţomanilor, strigă: Să trăiţi cu toţii, da' cu gura căscată şi cu mâna dreaptă proţăpită—n sus!

Şi—apoi trase o înghiţitură zdravănă. Nu—şi termină bine cuvintele, că tâlharii şi încremeniră, de parcă ar fi fost stane de piatră, şi aveau cu toţii gurile căscate şi mâna dreaptă proţăpită—n sus!

Vânătorul se minună de drăcovenia asta şi—i spuse soldatului:
—Văd că te pricepi să faci fel de fel de scamatorii, da' acu' hai să mergem, că n—are rost să

mai stăm aici!

—Ehei, frăţioare, da' prea devreme vrei să pleci şi nu ştiu de ce te grăbeşti aşa!... Că doar i—am venit de hac duşmanului şi acu' se cade să ne luăm şi prada. Dinspre partea ăstora, să n—ai teamă, că stau încremeniţi şi cască gura de mirare cât le—oi zice eu! Şi până nu le—oi da eu voie, nu se mişcă nici unul. Vino de bea şi mănâncă.

Bătrâna mai aduse încă o sticlă din vinul cel bun şi soldatul nu se sculă de la masă până ce nu se satură pentru trei zile. într—un sfârşit, când se lumină de ziuă, soldatul grăi:

—Acu' e timpul să ridicăm cortul şi s—o pornim da' ca să n—avem prea mult de mers, să vină şi bătrânica şi să ne arate cel mai apropiat drum spre cetatea împărătească.

Peste puţin ajunseră în cetate şi soldatul se grăbi să se ducă la vechii lui camarazi de arme. Şi—i spuse el căpeteniei gărzii împărăteşti:

—Am dat în adâncul pădurii peste o ceată de ticăloşi. Porunceşte să se adune oştenii şi haideţi cu mine să—i stârpim.

În timp ce se pregătea să conducă ceata de oşteni, soldatul îi spuse vânătorului:

—Vino cu noi, frăţioare, să—i vezi cum or să înceapă a da din aripi, când o să—i prindem de picioare!

Merseră ei ce merseră şi când ajunseră în dreptul casei de piatră, omul nostru intră cu soldaţii înăuntru şi—i rându—i de jur—împrejurul încăperii. Apoi, luând o sticlă, trase din ea o duşcă bună şi—o învârti deasupra tălharilor, strigând:

—Să trăiţi cu toţii!

Într—o clipă hoţomanii începură din nou să se mişte, dar care cum se mişca, era trântit la pământ şi legat fedeleş de mâini şi de picioare.

Apoi soldatul porunci să—i arunce ca pe nişte saci într—o haraba mare şi spuse:

—Duceţi—i degrabă la temniţă!

Vezi însă că vânătorul îl luă deoparte pe unul dintre soldaţi şi—i mai spuse ceva.

—Frate Cizmă—lustruită — grăi soldatul, plin de voioşie — duşmanului i—am venit de hac, de ospătat ne—am ospătat cât se poate de bine, aşa că acu' putem merge liniştiţi în ariergardă!...

Şi chiar aşa şi făcură. Dar în timp ce se apropiau ei tacticos de cetate, soldatul văzu o mulţime de oameni care se îmbulzeau la porţile cetăţii, dând chiote de bucurie şi vânturând în aer crengi înverzite. Şi mai văzu el cu mirare şi toată garda palatului înşirându—se pentru a da onorul.

—Da' asta ce—o mai fi? îl întrebă el pe vânător.

—Păi nu ştii că împăratul s—a aflat multă vreme departe de împărăţia lui? îi răspunse vânătorul. Azi se întoarce şi toţi poporenii i—au ieşit în întâmpinare.

—Da' unde e împăratul? întrebă oşteanul. Că nu—l văd nicăieri...

—E chiar aici! răspunse vânătorul. Eu sunt împăratul, şi mai adineauri am anunţat printr—un oştean c—am venit.

Apoi îşi desfăcu haina de vânătoare şi ieşiră la iveală veşmintele împărăteşti. Când îşi dădu seama cu cine are de—a face, soldatul se sperie şi, căzând în genunchi, îi ceru iertare măriei sale că, în neştiinţa lui, s—a purtat cu el de parcă ar fi fost de aceeaşi teapă. Ba încă i—a mai scornit şi—o poreclă... Vezi însă că împăratul îi dădu mâna prietenos şi—i spuse:

—Eşti un soldat viteaz şi—ţi sunt recunoscător că mi—ai salvat viaţa! Află că de—acu' încolo n—o să mai duci lipsă de nimic, iar de ţi s—o face vreodată poftă să mănânci o friptură tot aşa de grozavă ca aceea de la sălaşul tâlharilor să pofteşti la bucătăria palatului. Dar dacă o să mai vrei să dai de duşcă vreun păhăruţ, în sănătatea cuiva, să treci mai întâi pe la mine, să—ţi dau voie...

CHEIA DE AUR(cheița de aur)
(Der goldene Schlüssel// The Golden Key)

Odată, în toiul iernii, zăpada era foarte mare, iar un băiat a ieşit din casa pentru a aduce lemne din pădure. După ce a adunat vreascurile, era atât de înghețat încât nu s—a dus pe data acasă, ci a vrut să facă mai întâi un foc, pentru a se încălzi cât de cât. În acest scop, a început să dea zăpada deoparte şi, în timp ce făcea acest lucru, a găsit o cheie de aur.

Băiatul s—a gândit că acolo unde era o cheie trebuia să fie şi o broască, aşa că a continuat să sape prin zăpada până când a descoperit şi un mic cufăr din fier. "Ah, numai dacă s—ar potrivi cheia", şi—a zis el. "Desigur, trebuie să fie lucruri valoroase în acest cufăr." Nu se zărea însă nici o gaură de cheie. După ce a cercetat bine, băiatul a găsit, în cele din urma una, atât de mică, încât abia dacă putea fi văzută. A încercat cheia şi a ieşit la iveală că, din fericire, se potrivea. A întors—o odată, iar acum trebuie să aşteptăm până când el termina să o deschidă şi îi ridica capacul. Apoi, vom afla ce fel de lucruri prețioase se găseau în acel mic cufăr.

MOTANUL ÎNCĂLŢAT
(Der gestiefelte Kater// Puss in Boots)

Era odată un morar care avea trei fii. Pe lângă moară, mai avea un măgar şi un motan. Fiii trebuiau să macine, măgarul să aducă grânele şi să ducă făina, motanul să prindă şoareci.

Când morarul muri, cei trei fii trebuiră să—şi împartă între ei moştenirea: primul luă moara, al doilea, măgarul şi al treilea, motanul. Altceva nu mai era de împărţit. Mezinul, trist, îşi zicea în sinea lui: „Eu am ieşit cel mai păgubit din afacerea asta, m—am ales cu un motan! Fratele meu mai mare cu o moară în care macină grăunţe, cel mijlociu cu un măgar pe care poate călări, eu, cu motanul, ce să fac ? Doar o pereche de mănuşi din blana lui, asta—i tot, altceva nu—mi rămâne de făcut".

Motanul ăsta însă era unul fermecat şi înţelegea gândul oamenilor. Ba mai şi vorbea, aşa că—i zise stăpânului:

—Ascultă, omule, nu trebuie să mă omori şi să—ţi faci mănuşi din blana mea ca vai de lume. Fă—mi mai bine o pereche de cizme cu care să pot ieşi în lume şi al să vezi curând că pot să—ţi fiu de mare ajutor.

Fiul morarului se miră că motanul lui vorbeşte, dar, cum tot avea de gând să treacă pe la cizmar, îi luă măsură de cizme şi le comandă. Când fură gata, motanul se încălţă cu ele, luă un sac în care puse nişte grâu, îl legă bine la gură ca să—l poată ţine, apoi plecă pe uşă, mergând în două labe ca şi cum ar fi fost un om.

Pe atunci, domnea în ţara aceea un rege căruia îi plăcea să mănânce potârnichi. Era însă o lipsă aşa de mare de astfel de parări, că nu se mai găsea nici una. în pădure se aflau multe, dar stăteau bine ascunse, încât nici un vânător nu le putea dibui. Motanul ştia ce nenorocire e la curte, că regele poftea la masă potârnichi şi nimeni nu i le putea aduce, aşa că se gândi să facă el o treabă mai bună decât toţi vânătorii. Când a ajuns în pădure, a desfăcut sacul, a lăsat la vedere boabele de grâu şi s—a ascuns într—un tufiş, la pândă, ţinând de sfoara care lega sacul. Potârnichile au venit, au început să ciugulească boabele din sacul deschis, iar motanul din tufiş a tras de sfoară şi a închis sacul. Apoi l—a pus pe spate şi s—a dus la palat. Străjerul îi strigă:

—Stai aşa! încotro, amice?

—La rege, răspunse motanul, scurt şi arogant.

—Eşti nebun, un motan la rege, da' unde s—a mai pomenit aşa ceva?

—Lasă—l să se ducă, interveni alt străjer, şi aşa regele nostru se plictiseşte de moarte, s—ar putea ca miorlăilă ăsta aiurit să—l distreze.

Ajuns la rege, motanul făcu o plecăciune adâncă şi zise:

—Stăpânul meu, graful... — şi începu să—i enumere o grămadă de titluri de noblete pe care chipurile le—ar fi avut stăpânul lui —, a dorit mult să împlinească dorinţa înălţimii Voastre de a mânca potârnichi şi v—a trimis un sac cu asemenea păsări năzdrăvane.

Când auzi regele una ca asta, nu ştia ce să mai facă de bucurie şi—i porunci vistiernicului său să—i dea motanului aur cât putea el duce.

—Este pentru stăpânul tău, grafu l — îi zise regele motanului —, ca răsplată pentru darul pe care mi l—a făcut.

În vremea asta, bietul fiu de morar stătea la fereastra casei sale sărăcăcioase, cu capul în mâini şi se gândea că ultimii bani pe care—i mai avea îi dăduse cizmarului pentru cizmele motanului care nu—i adusese nimic în schimb. Tocmai atunci apăru şi motanul, dădu jos sacul de pe spinare, îi desfăcu gura şi răsturnă aurul în faţa stăpânului, zicând:

—Uite, stăpâne, ceva aur aici şi ai şi complimente de la rege. Te salută şi—ţi mulţumeşte pentru potârnichile trimise.

Omul era bucuros nevoie mare văzând atâta aur, dar nu înţelegea nimic, ce potârnichi, ce rege?! Motanul, între timp, îşi descălţa tacticos cizmele povestind ce—a făcut, apoi i—a zis stăpânului:

—Acum ai bani destui, dar nu trebuie să te mulţumeşti cu atât; mâine îmi încalţ iar cizmele şi tu ai să devii şi mai bogat, mai ales că eu deja i—am spus regelui că eşti graf cu o mulţime de titluri de noblete.

A doua zi, după cum spusese, motanul încălţat se duse iar la vânătoare de potârnichi, oferindu—i regelui o captură şi mai mare. Aşa se întâmpla zilnic şi de flecare dată primea aur în loc, ba, mai mult, regele îl îndrăgi aşa de tare, că motanul intra şi ieşea din palat când voia el.

Odată, şedea în bucătăria palatului, lângă sobă, şi se încălzea, când sosi şi vizitiul care începu să suduie şi să blesteme:

—Lua—i—ar dracu pe rege şi pe prinţesă! Voiam şi eu să mă duc la birt, ca omul, să joc cărţi şi să beau o bere şi tocmai acum le—a venit cheful să se plimbe, n—ar mai ajunge...

Când auzi motanul una ca asta, se furişă la stăpânul său şi—i zise:

—Dacă vrei să fii cu adevărat un graf bogat, atunci hai repede cu mine la lac.

Morarul cel tânăr nu ştia ce să zică, dar se luă după motan, se dezbrăcă şi sări în apă. Motanul îi luă hainele şi le ascunse. Abia termină el treaba, că şi sosi regele în caretă. Motanul începu să se lamenteze:

—Ah, Măria Ta! Stăpânul meu a vrut să se scalde în lac, a venit însă un hoţ şi i—a furat hainele de pe mal. Acum domnul graf este în apă, cu siguranţă că va răci şi va muri.

Când auzi regele una ca asta, porunci să fie oprită careta şi trimise la palat un servitor să—i aducă grafului haine regale. „Domnul graf îmbrăcă noile haine elegante şi, cum regele şi aşa avea de gând să—l invite la palat ca să—i mulţumească direct pentru potârnichile pe care i le trimitea, tânărul fu poftit să ia loc în caretă lângă el.

Prinţesei nu—i displăcu mezinul morarului, care era foarte chipeş în noile lui haine, ba chiar îi căzu nespus de drag.

Motanul plecă şi—şi văzu mai departe de treburile lui. Ajunse la o fâneaţă unde oamenii adunau fânul.

—Măi, oameni buni, a cui este fâneaţa asta? întrebă motanul.

—A Marelui Vrăjitor! răspunseră ei.

—Fiţi atenţi, în curând va trece pe aici regele, fiica lui şi un mare nobil; dacă vă întreabă a cui este fâneaţa, voi să ziceţi: „a marelui graf. Iar de nu veţi face cum vă spun, veţi fi ucişi, m—aţi înţeles ?

Apoi motanul plecă în drumul lui şi ajunse la un lan mare de grâu unde nişte oameni, vreo două sute la număr, treierau.

—Al cui este grâul ăsta, oameni buni? întrebă motanul.

—Al Marelui Vrăjitor!

—Fiţi atenţi, în curând va trece pe aici regele, prinţesa şi un mare nobil; dacă vă întreabă al cui este grâul, să ziceţi: „al marelui graf. Altfel veţi pieri până la ultimul.

În sfârşit, ajunse motanul şi într—o pădure nesfârşită unde lucrau peste trei sute de tăietori de lemne.

—A cui este pădurea asta, oameni buni? întrebă motanul.

—A Marelui Vrăjitor.

—Fiţi atenţi, în curând va trece pe aici, în caretă, regele, prinţesa şi un mare nobil; dacă vă întreabă regele a cui e pădurea, să spuneţi: „a marelui graf, că de nu, veţi muri cu toţii.

Motanul plecă mai departe, oamenii se uitară după el, dar văzând că—i încălţat cu cizme, li se păru ciudat şi începu să le fie teamă de el. „O fi vreun motan fermecat ?!"

Motanul ajunse curând la palatul Marelui Vrăjitor. Acesta îl privi cu dispreţ şi—l întrebă ce vrea. Motanul se înclină adânc şi spuse:

—Am auzit, Mărite Vrăjitor, că vă puteţi preface în orice animal doriţi: într—un câine, lup, vulpe, şi eu cred asta, dar nu cred că v—aţi putea preface într—un elefant. De aceea am venit să mă conving.

Vrăjitorul trufaş îi zise:

—Păi asta—i o bagatelă pentru mine! Şi într—o clipă se prefăcu în elefant.

—Da, aşa—i, e grozav, spuse motanul, dar în leu?

—Nici asta nu—i o problemă pentru mine! zise vrăjitorul şi se prefăcu într—un leu.

Motanul o făcea pe miratul şi strigă:

—De necrezut, nici în vis nu m—am gândit că s—ar putea aşa ceva. Dar aţi putea să vă prefaceţi şi în animale mici? Să zicem aşa, de exemplu, într—un şoarece? Sigur, puteţi orice, ca mare vrăjitor, dar în ochii mei asta v—ar ridica prestigiul.

Marele Vrăjitor, foarte măgulit de cuvintele motanului, a zis:

—Da, dragă pisicuţă, pot, dacă vreau, pot să mă prefac în şoarece.

Şi pe dată luă chip de şoarece şi începu să alerge prin cameră. Motanul făcu o săritură, îl prinse şi—l mancă dintr—o înghiţitură.

Între timp, regele, prinţesa şi „graful" au ajuns cu careta la fâneaţă.

—A cui este fâneaţa asta?

—A domnului graf, au răspuns oamenii.

—Frumuşică bucăţică de pământ, domnule graf, îi spuse regele fiului de morar.

—Mda, răspunse cu teamă bietul băiat. Apoi au ajuns la ogorul cu grâu.

—A cui este ogorul acesta?

—Al domnului graf!

—Frumoasă moşie aveţi, îi zise regele oaspetelui său.

—Mda, îngână acesta, neştiind exact ce năzdrăvănie făcuse motanul. Apoi careta cu cei trei a ajuns la pădure.

—Cui aparţine lemnul acesta?

—Domnului graf. Regele se miră:

—Trebuie să fiţi foarte bogat, domnule graf, nu cred să mai existe altul ca dumneavoastră care să aibă o pădure aşa splendidă.

În sfârşit, au ajuns şi la palatul Marelui Vrăjitor. Motanul aştepta sus, în capul scării şi, când careta opri pe peronul din faţă, se repezi şi deschise uşa zicând:

—Măria Ta, ce onoare pentru stăpânul meu, graful, să vă aibă o noapte oaspete în palatul lui. Această onoare îl va face fericit pentru câte zile va mai avea de trăit.

Regele şi prinţesa coborâră din caleaşca şi nu se mai saturau să se minuneze cât de frumos era palatul acela. „Graful" a luat—o de mână pe prinţesă şi a condus—o pe scări, apoi au intrat toţi în sala cea mare, aşa de împodobită cu aur, argint, catifea, încât îţi lua ochii.

Atunci „graful" îi ceru mâna prinţesei, şi ea se învoi să—i devină soţie. Şi făcură nuntă mare, iar când regele muri, mezinul morarului deveni moştenitorul tronului. Şi nu—l uită nici pe motan pe care—l făcu ministrul său. Şi au trăit mulţi ani fericiţi şi, dacă între timp n—or fi

murit, mai trăiesc şi azi.

FRUMOASA ŞI BESTIA

(Die schöne und das biest// Beauty and the Beast)

A fost odată ca niciodată un negustor bogat care avea trei fete. Toţi patru ducea o viaţă îndestulată în casa lor de la malul mării. Dar în timp fetele cele mari risipeau banii tatălui său pe rochii luxoase, mezină, Frumoasă, îşi ajută familia după puterile ei, mulţumindu—se cu haine simple şi trebăluind prin casa cât era ziua de lungă.

Într—o zi, fetele auziră cum nişte bărbaţi povesteau că toate vapoarele negustorului pieriseră într—o furtună cumplită.

—Nu i—a mai rămas nimic, spunea unul dintre bărbaţi dând din cap, a ajuns sărac lipit pământului!

Ca să salveze ce se mai putea salva, negustorul disperat pleca a doua zi la oraş. Acolo, îi rugă pe bancheri să—i împrumute nişte bani, dar aceştia îl refuzară. Necăjit, negustorul porni înapoi spre casă. Cu gândul la fetele lui, abia dacă—şi dădu seama că începuse să ningă. Când plecase de acasă la bancheri, cele două fete mai mari îi ceruseră să le aducă de la oraş podoabe şi rochii scumpe. Frumoasă, în schimb, nu—i ceruse decât un trandafir.

Dar când ninsoarea se înteţi şi se transforma în viscol, negustorul uita cât era de amărât ca nu le putea îndeplini dorinţa fetelor şi că îşi pierduse toată ziua. Vântul vuia şi arunca tombe de zăpadă în calea călăreţului şi calului său. Şi tot mergând aşa, negustorul se rătăci. Dar, pe neaşteptate, în cale îi apăru un spiriduş, care îi făcu semn să—l urmeze.

Apoi, când negustorul ajunsese deja la capătul puterilor, spiriduşul îi striga cu un glas subţirel:

—Uite aici! Hai înăuntru ca o să avem grijă de tine.

Iar negustorul văzu cu uimire cum în faţa lui se ridicase un castel imens. După ce—şi duse calul în grajd şi îi dădu să mănânce făn, negustorul intra în castel pe urmele spiriduşului.

—Hai aici, lângă foc, îl îndemna spiriduşul. Cred că ţi—e foarte frig şi, de asemenea, foame.

Un foc strajnic ardea în cămin, iar când negustorul se apropie de masă, aceasta se şi umplu cu tot felul de bucate.

—Mănâncă, îi striga spiriduşul, râzând pe înfundate de uimirea ce i se citea negustorului pe chip.

—Îţi mulţumesc din suflet, îi răspunse el, apoi se aşeza la masă şi mânca pe săturate.

Satul şi topit de căldură, negustorul ostenit adormi la masă. Chiar şi spiriduşul, încălzit de

dogoarea focului, căzu într—un somn adânc. Iar pe când dormeau amândoi, o arătare imensă îi urmărea în tăcere din balcon. Dimineaţa, când se trezi cu forţe proaspete, negustorul îi mulţumi din nou spiriduşului pentru ospitalitate.

—Trebuie să mă duc înapoi la fetele mele, îi zise el, amintindu—şi amărât câte necazuri avea. Şi, trecând pe lângă poartă, negustorul privi cu mirare la o tufă de trandafiri înflorita ca prin minune în mijlocul nămeţilor de zăpadă. Văzând trandafirii, îşi aduse aminte de mica rugăminte a Frumoasei şi se întinse să rupă una din florile acelea fermecătoare.

—Nu, striga spiriduşul. Dar era prea târziu.

Dintr—o dată, în faţa ochilor săi se ivi o arătare dintre cele mai fioroase, care striga la el cu un glas tunător:

—Aşa mă răsplăteşti pentru bunătatea mea, furându—mi din nepreţuiţii trandafiri? Pentru asta o să plăteşti cu viaţa.

—Îmi...îmi pare rău, bâigui negustorul. L—am luat pentru fata mea.

—Fata ta? urlă bestia. Dacă te iubeşte cu adevărat, să vină aici, în locul tău. Dar dacă nu te iubeşte, ai să te întorci chiar tu, în decurs de trei luni. Şi acum, du—te!

Cum nu avea altă scăpare, bietul negustor îi promise ca se va întoarce. Apoi, încălecă pe cal şi porni spre casă, cu inima copleşită de durere. Dar când ajunse acasă şi îi dădu trandafirul Frumoasei, fericirea ei îi lumina sufletul.

—Vai, Frumoaso, îi spuse el mâhnit, dacă ai şti care e preţul acestui trandafir!

Apoi fetele îl ascultară uimite când le povesti de castelul Bestiei şi de cumplita porunca.

—O să mă duc eu în locul tău, tata! strigă Frumoasă. Decât să mori pentru mine, mai bine să fiu prizonieră Bestiei.

—Să nu aud de aşa ceva! îi răspunse negustorul. O să mă întorc acolo când se vor scurge cele trei luni.

Surorile cele mari o priviră pe mezina cu mâhnire. Cele trei luni se scurseră repede şi, în ultima dimineaţă, Frumoasă, cu pantofi în mână, să nu facă zgomot, se strecură afară din casă. Puse şaua pe calul cel blând al tatălui său, încălecă şi, în tăcere, îşi lua rămas bun de la cei ai casei care încă dormeau. Ştia că o să—i fie tare dor de ei, dar îi dădea putere gândul că o să—şi salveze tatăl de la moarte.

—Şi, cine ştie, se încuraja ea, poate ca o să fac Bestia să se răzgândească.

Frumoasa merse şi merse şi ajunse la castelul Bestiei în miez de noapte.N—apucase să intre bine în curte, când apăru spiriduşul:

—Bine ai venit, Frumoaso! Hai după mine pe aici, o îndemnă el. Parcă ar fi aşteptat—o.

Frumoasa intra în castel în urma lui. Spiriduşul o conduse pe Frumoasa printr—un labirint de coridoare până la o cameră minunată, plină de trandafiri şi mobilată frumos.

—Asta e dormitorul tău, îi spuse spiriduşul. Apoi îi arătă o ladă plină cu podoabe sclipitoare. Şi acesta toate sunt ale tale, îi explică el vesel, apoi dispăru pe uşă.

Frumoasa se plimba prin cameră, admira trandafirii, podoabele, mobila dulapul plin cu rochii scumpe. Îşi dădu jos hainele simple pe care le purtase pe drum şi îmbrăcă o rochie frumoasă. Atunci, apăru din nou spiriduşul.

—Vai, ce frumoasă eşti, murmură el. Cât de mult o să—i placi stăpânului meu! Ia uită—te în oglindă!

Dar frumoasa înlemni de groază. În oglindă, în spatele propriului ei chip, zări cumplita Bestie. Se întoarse să îl privească în faţă.

—Bine ai venit la castelul meu, îi spuse Bestia. Te afli aici de nevoie?

—Da, îi răspunse Frumoasă.

—După un drum aşa de lung, trebuie să—ţi fie foame, zise Bestia cu un glas răguşit. Hai cu mine.

Bestia o duse pe Frumoasă până în salonul unde se afla o masă aranjată pentru o singură persoană. Chiar dacă în sinea ei răsuflase uşurată că nu va sta cu Bestia la masă, Frumoasă era

impresionată de bunătatea acestei ființe înfricoșătoare. Bestia îi ura noapte bună, iar fata îi rămase să mănânce. Apoi, privind flacările din soba, gândurile îi zburară la Bestie și la castelul acesta vrăjit. A doua zi, spre seară în timp ce Frumoasă se plimba prin grădină Bestia veni să stea de vorbă cu ea.

—Tu ce crezi, sunt urât? o întreba Bestia.

—Da, răspunse Frumoasa cu sinceritate. Dar cred că ai suflet bun.

—Și te—ai mărita cu mine? o mai întreba Bestia.

Înfiorata de întrebarea lui neașteptată, Frumoasa îi răspunse:

—Nu.

Bestia venea zi de zi să o vadă pe Frumoasă și să stea de vorbă cu ea. Se temea tot mai puțin de creatura aceea, dar de fiecare dată când o întrebă dacă ar vrea să—l ia de bărbat, răspunsul ei era același. Într—o bună zi, Frumoasa privi în oglinda fermecată din dormitor și își văzu tatăl. Ținea în mână un portret al ei și părea tare bolnav. Frumoasa se duse în fugă la Bestie.

—Trebuie să—mi dai drumul! îi striga ea. Te rog, știu că ai suflet bun. Tata e bolnav și are nevoie de mine.

—Atunci, du—te, rosti cu glas scăzut Bestia. Dar promite—mi că te întorci înainte să se fi împlinit opt zile.

—Îți promit, murmură Frumoasă.

Frumoasa încălecă pe cal și porni spre casă ca vântul și ca gândul.

—Tata! strigă ea, intrând val—vârtej în casă.

—Frumoaso! Ești vie și nevătămată! spuse tatăl, luând—o în brațe. Bestia cea groaznica nu ți—a făcut nici un rău?

— Nu, tata, îi răspunse Frumoasă. E un monstru doar pe afară. Dar are suflet darnic și blând. Și tu ce mai faci?

—De acuma, când știu că n—ai pățit nimic, o să—mi fie bine, îi zise tatăl zâmbind fericit.

A doua zi, Frumoasa le spuse tatălui și surorilor ei ca o să se întoarcă la castelul Bestiei, așa cum promisese. Dar surorile, invidioase pe rochia și podoabele ei scumpe încercară s—o convingă să nu mai plece. Numai ca Frumoasa aștepta clipa când erau ocupate...Frumoasa își mângâie calul:

—Du—mă ca vântul și ca gândul, îl îndemna ea. Mi—e teamă ca Bestia e pe moarte. A fost bun cu mine și a avut încredere în mine. Acum înțeleg că sub chipul acela urât se ascunde un suflet tare frumos.

Și calul porni în galop, ducând—o degrabă spre castelul Bestiei. Când Frumoasa ajunse la castel, Bestia nu—i mai ieși înainte, așa că ea a început să alerge, strigând înfricoșata:

—Unde ești? Unde ești?

—Vino, Frumoaso, după mine! îi răspunse un glas subțirel. Era spiridușul.

—Frumoaso, murmură Bestia. Cel mai mult mă bucur să te mai văd o dată înainte să mor.

—Cum să mori? strigă Frumoasă, îngenunchind lângă el și sărutându—l pe obraz. Te iubesc și vreau să mă mărit cu tine.

Bestia închise ochii. Și, dintr—o dată, curtea toată se lumină ca prin farmec. Frumoasă îl privi uimită pe prințul cel frumos care apăruse în fața ei.

—Unde e Bestia mea cea dragă? întrebă ea.

—Chiar eu sunt, îi răspunse prințul. Iubirea ta a risipit vraja ce mă transformase în bestie. Te iubesc, Frumoaso.

—Iubirea ta mă face nespus de fericită, răspunse Frumoasa zâmbind.

—Toate bogățiile acestea sunt ale noastre de acum încolo, zise prințul arătând spre castel.

Și Frumoasa înțelese că familia ei nu va mai fi niciodată săraca. În aer plutea parcă o muzică fermecată, în timp ce ei se sorbeau din ochi și se gândeau câte zile fericite îi așteptau de acum înainte.